

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

САША П. МАРЈАНОВИЋ

**ПОРЕДБЕНЕ ФРАЗЕМЕ
С КОМПОНЕНТОМ *СОММЕ/КАО*
У ФРАНЦУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ**

Докторска дисертација

Београд, 2017

UNIVERSITY OF BELGRADE

FACULTY OF PHILOLOGY

SAŠA P. MARJANOVIĆ

**FRENCH AND SERBIAN SIMILES
WITH *COMME/KAO* COMPONENT**

Doctoral Dissertation

Belgrade, 2017

БЕЛГРАДСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

САША П. МАРЬЯНОВИЧ

**КОМПАРАТИВНЫЕ ФРАЗЕЛОГИЗМЫ
С КОМПОНЕНТОМ *СОММЕ/КАО*
ВО ФРАНЦУЗСКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ**

Докторская диссертация

Белград, 2017

Подаци о ментору и члановима комисије:

Др Михаило Поповић, ванредни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, ментор.

Др Драгана Мршевић-Радовић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, члан Комисије.

Др Рајна Драгићевић, редовни професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, члан Комисије.

Др Драгана Дробњак, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, члан Комисије.

Датум одбране: _____

Изрази захвалности

Дубоку наклоност и истинску захвалност дугујем својој „академској четворци” која је највећим делом суделовала у мојем академском образовању и усмерењима, и то хронолошким редом:

— проф. др Михаилу Поповићу, моме ментору, зато што ме је увео у романистичке воде којима ми је пловидба од првих дана безгранично занимљива; зато што ме је још на основним студијама, кад сам му показао нацрт мојега започетог речника жаргона, охрабрио да се упустим у лексикографски рад; зато што је ненаметљиво а системски усмеравао моја истраживања;

— проф. др Рајни Драгићевић, зато што изнимно верује у значај учења и подучавања; зато што воли занимање којим се бави; зато што ме је као „падобранца” у зиму 2009. године примила на часове Лексикографије и показала ми да област која ми највише заокупља пажњу може постати озбиљним животним позивом;

— проф. др Драгани Мршевић-Радовић, зато што ме је фасцинирала ерудицијом и тананим познавањем фразеологије српскога језика; зато што ме је с поверењем више пута укључила у рад фразеолошке секције *Научној састанка славистиа у Вукове дане*;

— проф. др Драгани Дробњак, јер мој рад прати од уписа на докторске студије; јер на шалив начин исправља моје бројне словне грешке; јер ми препоручује литературу, саветује ме и гласно се и од срца са мном смеје.

Захвалност дугујем и проф. др Верану Станојевићу, јер ми је поверио вежбе у склопу својега предмета и допустио ми да напредујем и усавршавам се стално ме подстичући. Затим, проф. др Снежани Гудурић, која ме је укључила у свој пројект *Језици и културе у времену и њросџору* (бр. 178002), у оквиру којег је ова дисертација и припремљена; њени су ме подстреци, охрабрења и добронамерни савети највише охрабрили кад сам мислио да од истраживања треба одустати. Нимало мање, штавише, *неизмерно* сам захвалан доц. др Дејану Стошићу с Универзитета Тулуз – Жан Жорес (Француска) који ме је примио на свој пројект израде паралелнога корпуса *ParCoLab* и чији ми неуморан и квалитетан рад констатно служи као пример. Проф. В. Станојевићу и проф. Д. Стошићу такође захваљујем што су ми омогућили да последњу верзију ове дисертације могу припремати на студијској размени у подстицајној и пријатној радној атмосфери на Универзитету у Тулузу.

Хвала проф. др Пјеру Корбену, професору емеритусу, и доц. др Наталији Газилџа с Универзитета Лил 3 у Вилнев-д’Аску (Француска) јер су ме несебично упознали с

основама рачунарске лексикографије и француске металексикографије те продубили моја знања о француским речницима.

Захвалан сам и свима осталим професорима и наставницима који су са мном поделили своја знања, с којима сам се саветовао и дискутовао. Хвала професорки Вери Поповић што је у мени побудила занимање за француски и показала ми да није реч о „ружном” и „несавладивом” језику; хвала професору Радисаву Котлајићу што ми је дозволио да сопственим ритмом достигнем остале ђаке. Професорки рускога Татјани Шуковић захвалан сам на дивној посвети којом ме је охрабрила да се бавим филологијом те да следим таленат и радим на њему.

Захваљујем колегама с Катедре за романистику на великој колегијалности. Понајвише: доц. др Милице Винавер-Ковић, на охрабрењу да што пре ставим тачку на ову верзију рада и наставим другачије и без стреса истим путем; ма Жељки Јанковић, на другарским саветима, смењу и шалама; секретару Јани Павловић, на свему, од подстицаја до залагања за мене где год и кад год је било потребно; ма Љубици Ђурић, зато што ме је подсетила да постоје два типа доктората: савршени и завршени.

Спасибо колегиници др Светлани Гољак на брижљивом преводу сажетка на руски језик; пријатељу ма Жељку Марчану хвала на маратонском бицикличком обиласку загребачких књижница у потрази за преводима које сам анализирао. Хвала и ма Ани Влах на скенирању низа превода. Хвала мојим студентима Игору Илићу, Јовани Марковић, Јовани Миловановић и Душици Терзић на помоћи око конвертовања датотека и пребројавања речи у 555 француских романа. Породичном пријатељу чика Ђорђу Баришићу захвалан сам на брзинском штампању и коричењу дисертације.

Вањи и Драженки захваљујем на труду које улажу да на сцени будем изражајан.

Хвала мојој породици: мојим драгим родитељима и милој сестри на константној безрезервној подршци и љубави. Нашем зету Ђорђу и, посебно, Мили и Михаилу, с којима се ујко мање играо јер је морао да „чита и пише”. Хвала и мојим ујацима и тетки те њиховим породицама што су све време за мене навијали.

Хвала мојим пријатељима, нарочито кумовима Марку и Мири, њиховој дивној породици, (будућем куму) Николи, другом Марку и Биљи на охрабрењима. Хвала моме француском пријатељу Николи с којим сам осетио да пријатељство надилази националне границе, окове матерњег језика те завичајне културе и да се врло добро могу разумети и људи из различитих крајева земљина шара.

Хвала Јелени што је пратила мој рад и помагала ми у сређивању књижевнога поткорпуса. Надам се само да се није осећала као Литреова супруга или кћерка.

ПОРЕДБЕНЕ ФРАЗЕМЕ С КОМПОНЕНТОМ *COMME/КАО* У ФРАНЦУСКОМ И СРПСКОМ ЈЕЗИКУ

С А Ж Е Т А К

Предметом је ове докторске дисертације синхронијски компаративно-контрастивни опис поредбених фразема с компонентом *comme* у француском те компонентом *као* у српском језику. Грађа — која је прикупљена из постојеће лексикографске литературе, референтних националних и интернетских електронских корпуса францускога и српског језика, из 555 француских дела белетристичке књижевности и њихових превода на српски језик, као и из ауторове сопствене електронске картотеке — обухватила је 1.509 француских и 1.395 српских поредбених фразема. Анализом су обухваћене само фраземе које припадају савременом стандардном језику и које су задовољиле одговарајући фреквенцијски праг. Прикупљена грађа представљена је у виду два контрастивна речника, француско-српскога и српско-француског. У речнике су системски и свеобухватно анотирани сви подаци који су у теоријском делу докторске дисертације били од значаја за истраживање.

Постављено је неколико циљева: да се испитају и упореде формалне и значењске одлике поредбених фразема двају разматраних језика; да се међу грађом успостави формална и значењска кореспондентност како би се установили контрастивни односи те приказали кроз контрастивне обрасце; да се грађа анализира с лингвокултуролошког аспекта тако што ће се испитати која је најчешћа поређена јединица, из које се лексичко-семантичке групе најчешће јавља, и у којим су концептуалним пољима француске и српске поредбене фраземе најзаступљеније; да се размотре добре и лоше стране досадашње лексикографске праксе у обради поредбених фразема у двојезичним општим и фразеолошким француско-српским и српско-француским речницима, како би се понудили модели обраде поредбених фразема у будућим речницима.

Анализом грађе показано је да су поредбене фраземе обају језика устаљене, конвенционалне језичке јединице најчешће троделне структуре (основа поређења + поредбени везник + поредбена јединица), с релативном устаљеношћу састава јер

је у знатном броју фразема забележено варирање компоненти, те с немогућношћу потпуне репродуктивности у контексту у готову облику. Показано је такође да су значења поредбених фразема у већини случајева компонентна и ниске идиоматичности, изражене експресивности, прилично прозирне мотивације говорницима другог језика (у францускоме носиоцима српскога, у српском говорницима француског језика) те јаке негативне конотираности.

Међу значењима фразема францускога и српског језика успостављена су три степена кореспондентности из двају смерова: у првоме је смеру, француско-српском, констатовано да грађа кореспондира у 70%, а у другоме, српско-француском, у 66% значења. Исто тако, показано је да је потпуна кореспондентност по заступљености други контрастивни однос.

Затим је потврђено да је поредбена фразеологија обају језика изразито антропоцентрична и уочено је да се њена значења окупљају око шест концептуалних поља, од којих је најзаступљеније поље тренутних човекових телесних, духовних и емоционалних стања. Исто тако, издвојено је дванаест лексичко-семантичких скупина поредбених јединица, тзв. еталона, и констатовано је да су најчешће скупине зооними и артефакти.

Анализом репрезентативног узорка од 1.716 преводних случајева ексцерпираних из 555 дела савремене француске белетристичке литературе и њихових превода објављених у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини и Црној Гори, дошло се до неочекиваног и забрињавајућег закључка да је 17% случајева погрешно преведено, да се прилично често користе дословни и буквални превод, као и то да фраземе с кореспондентом различита еталона представљају највећу преводачку потешкоћу.

Разматрањем лексикографске обраде поредбених фразема закључено је да су, у складу с обимом речника, ове фразеолошке јединице слабо заступљене у свим испитаним речницима и да их лексикографи нису плански ни бирали ни обрађивали.

Резултати истраживања у овој дисертацији од практичне су примене јер доприносе развоју француско-српске и српско-француске контрастивне анализе, лексикографије, теорије превођења, као и учењу те подучавању францускога и српскога као страних језика.

Кључне речи: поредбене фраземе, фразеологија, француски језик, српски језик, контрастивна анализа, кореспондентност, превођење, лексикографија.

Научна област: лингвистика, романистика.

Ужа научна област: фразеологија, лексикографија, лексикологија и теорија превођења.

УДК број: 811.133.1'373.7,
811.163.41'373.7.

FRENCH AND SERBIAN SIMILES WITH *COMME*/*KAO* COMPONENT

A B S T R A C T

The subject of this doctoral dissertation is the synchronic comparative and contrastive description of similes with *comme* component in French and *kao* component in Serbian. The corpus – collected from existing lexicographical sources, referential national and Internet electronic corpora of the French and the Serbian language, from 555 French works of fiction and their Serbian translations, and from the personal electronic card index of the author – encompasses 1,509 French and 1,395 Serbian similes. The analysis included only the similes which belong to the modern standard language and which fulfilled a certain frequency requirement. The collected material is represented in the form of two contrastive dictionaries, one French-Serbian and the other Serbian-French. All data significant for the research in the theoretical part of the doctoral dissertation have been systematically and comprehensively annotated in the dictionaries.

Several goals were set: to examine and compare formal and semantic properties of similes of the two languages; to establish a formal and semantic correspondence between the corpora in order to determine contrastive relations and portray them through contrastive patterns; to analyse the material from a linguo-cultural aspect by examining which unit is most frequently compared, in which lexical-semantic group a vehicle occurs most frequently, and in which conceptual fields French and Serbian similes occur most commonly; to examine the good and the bad sides of lexicographical practices in processing similes in bilingual general and phraseological French-Serbian and Serbian-French dictionaries, in order to offer models of processing similes in future dictionaries.

The analysis of the corpus has shown that the similes of both languages are fixed, conventional linguistic units, usually of a tripartite structure (shared property + connector + vehicle), with the relative consistency of composition since a variation of components has been noted in a large number of similes, and with the inability of being reproduced in a context in a completed form. It has also been demonstrated that the meanings of similes in most cases are componential and are characterised by low idiomaticity, pronounced expressiveness, and fairly transparent motivation for the speakers of the other language

(in the French language – for Serbian speakers, in the Serbian language – for French speakers), as well as strong negative connotations.

Among the meanings of similes of the French and the Serbian language, three degrees of correspondence have been established from two directions: in the first direction – French-Serbian – it has been noted that the corpora correspond in the meaning 70% of the time, and in the other – Serbian-French – 66% of the time. At the same time, it has been shown that full correspondence is the second most common contrastive relation.

It has also been confirmed that similes in both languages are extremely anthropocentric and noted that their meanings gather around six conceptual fields. The most common field is the field of current bodily, spiritual and emotional states of people. Likewise, twelve lexical-semantic groups of vehicles have been singled out and it has been established that the most common groups are zoonyms and artefacts.

The analysis of the representative sample of 1,716 examples of translation excerpted from 555 works of contemporary French fiction and their translations published in Serbia, Croatia, Bosnia and Herzegovina and Montenegro has resulted in an unexpected and disquieting conclusion that 17% of all examples were translated incorrectly, that literal and word-for-word translation is used quite often, and that similes with a correspondent containing a different vehicle represent the greatest difficulty when translating.

By examining the lexicographical processing of similes the conclusion has been reached that, in relation to the volume of the dictionary, these phraseological units are poorly represented in all examined dictionaries and that lexicographers did not choose, or process them methodically.

The results of the research in this dissertation are intended for practical purposes since they contribute to the development of French-Serbian and Serbian-French contrastive analysis, lexicography, translation theory, as well as the acquisition and the teaching of French and Serbian as foreign languages.

Key words: similes, phraseology, the French language, the Serbian language, contrastive analysis, correspondence, translation, lexicography

Scientific fields: linguistics, French studies.

Scientific subfields: phraseology, lexicography, lexicology, translation studies.

UDC number: 811.133.1'373.7,
811.163.41'373.7.

КОМПАРАТИВНЫЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМЫ С КОМПОНЕНТОМ *COMME/КАО* ВО ФРАНЦУЗСКОМ И СЕРБСКОМ ЯЗЫКАХ

К Р А Т К О Е С О Д Е Р Ж А Н И Е

Предметом данной докторской диссертации является синхроническое сравнительно-сопоставительное описание компаративных фразеологизмов с компонентом *comme* во французском и компонентом *као* в сербском языке. Материал был собран из имеющейся лексикографической литературы, национальных электронных корпусов, а также других размещенных в интернете корпусов французского и сербского языков, из 555 произведений французской художественной литературы и их переводов на сербский язык, а также из собственной электронной картотеки автора. Материал включает 1.509 французских и 1.395 сербских компаративных фразеологизмов. Анализу были подвергнуты только те фразеологизмы, которые принадлежат современному литературному языку и которые отвечают условию минимального частотного порога. Собранный материал представлен в виде двух контрастивных словарей, французско-сербского и сербско-французского. В словаре систематически указывались все параметры, релевантные для исследования и рассматриваемые в теоретическом разделе докторской диссертации.

В исследовании были поставлены следующие цели: проанализировать и сравнить формальные и семантические характеристики компаративных фразеологизмов двух рассматриваемых языков; установить формальные и семантические соответствия в материале двух языков для того, чтобы выявить контрастивные отношения и показать их через контрастивные модели; проанализировать материал в лингвокультурологическом аспекте путем установления наиболее частотного уподобляемого объекта в основании сравнения, а также наиболее представленных лексико-семантических групп эталонов и концептуальных полей французских и сербских компаративных фразеологизмов; рассмотреть преимущества и недостатки существующей лексикографической практики описания устойчивых сравнений в двуязычных общих и

фразеологических французско-сербских и сербско-французских словарях для того, чтобы предложить модели описания устойчивых сравнений в будущих словарях.

Анализ материала показал, что компаративные фразеологизмы обоих языков представляют собой устойчивые, узувальные языковые единицы, чаще всего имеющие трехчленную структуру (основание сравнения + сравнительный союз + эталон сравнения), с относительной устойчивостью лексического состава, т.к. в значительном числе фразеологизмов наблюдается варьирование компонентов, т.е. в контексте не воспроизводятся готовые, застывшие формы. В работе также показано, что значение компаративных фразеологизмов в большинстве случаев отличаются следующие характеристики: низкая идиоматичность, выраженная экспрессивность, достаточно прозрачная мотивированность для носителей другого языка (во французском – для носителей сербского языка, в сербском – для носителей французского языка), а также негативная окрашенность.

Между значениями фразеологизмов французского и сербского языков установлены три степени соответствий в двух направлениях: в первом направлении, французско-сербском, установлены соответствия в 70% материала, тогда как во втором, сербско-французском, в 66% значений. Одновременно показано, что полная эквивалентность является вторым контрастивным отношением по представленности.

Также анализ подтвердил, что компаративная фразеология обоих языков выражено антропоцентрична. Было установлено шесть концептуальных полей, в рамках которых группируются значения данных фразеологизмов, а шире всего представлено поле физических, духовных и эмоциональных состояний человека. Также в работе было выделено двенадцать лексико-семантических групп слов-эталонов и установлено, что наиболее частотны здесь зоонимы и артефакты.

Анализ широкого корпуса, включившего 1.716 переводных пар, собранных из 555 произведений современной французской беллетристики и их переводов, опубликованных в Сербии, Хорватии, Боснии и Герцеговине и Черногории, привел нас к неожиданному и обеспокоившему нас выводу: в 17% случаев перевод ошибочный, крайне часто используется дословный и буквальный перевод, а также следует констатировать, что фразеологизмы с различными эталонными соответствиями представляют собой главную трудность при переводе.

Рассмотрение лексикографического описания компаративных фразеологизмов позволило заключить, что, в соответствии с объемом словарей, данные фразеологические единицы мало представлены во всех исследуемых словарях и что лексикографы не применяли систематический отбор и анализ сравнений.

Результаты исследования данной диссертации могут иметь практическое применение, представляя собой вклад в развитие французско-сербского и сербско-французского сопоставительного анализа, лексикографии и теории перевода, а также способствуют более эффективному изучению французского и сербского языков и обучению данным языкам как иностранным.

Ключевые слова: компаративные фразеологизмы, фразеология, французский язык, сербский язык, сопоставительный анализ, эквивалентность, перевод, лексикография.

Научная область: лингвистика, романистика.

Специальная научная область: фразеология, лексикография, лексикология и теория перевода.

УДК №: 811.133.1'373.7,
811.163.41'373.7.

Садржај

Уводна разматрања.....	1
1.0. Предмет истраживања.	1
1.1. Грађа.	3
1.2. Циљеви истраживања.....	7
1.3. Кратак преглед истраживања.	9
1.4. Структура рада.	10
Формалне одлике поредбених фразема францускога и српског језика.....	12
2.0. Увод.....	12
2.1. Вишелексемност.	12
2.1.1. Структура поредбених фразема у француском језику.	18
2.1.1.1. Придевске поредбене фраземе у францускоме језику.	19
2.1.1.2. Глаголске поредбене фраземе у францускоме језику.	28
2.1.1.3. Прилошке поредбене фраземе у францускоме језику.	40
2.1.1.4. Реченичне поредбене фраземе у францускоме језику.	41
2.1.2. Структура поредбених фразема у српскоме језику.	42
2.1.2.1. Придевске поредбене фраземе у српском језику.	42
2.1.2.2. Глаголске поредбене фраземе у српском језику.....	48
2.1.2.3. Прилошке поредбене фраземе у српском језику.....	58
2.1.2.4. Именичке поредбене фраземе у српском језику.....	60
2.1.2.5. Реченичне поредбене фраземе у српском језику.....	61
2.1.3. Закључак.	61
2.2. Устаљеност.	62
2.2.1. Варијантност.....	63
2.2.2. Анализа грађе.	67
2.2.2.1. Правописне варијанте.	67
2.2.2.2. Фонолошке варијанте.....	68
2.2.2.3. Творбене варијанте.....	69
2.2.2.4. Морфолошке варијанте.....	70
2.2.2.5. Синтактичке варијанте.....	71
2.2.2.5. Квантитативне варијанте.	72

2.2.2.6. Лексичке варијанте.....	77
2.2.2.7. Дијатопијске варијанте.....	86
2.2.3. Заступљеност варијанти.....	95
2.3. Репродуктивност.....	95
2.3.1. Анализа грађе.....	97
2.3.1.1. Репродуктивност типа 0—0.....	97
2.3.1.2. Репродуктивност типа 0—1.....	98
2.3.1.3. Репродуктивност типа 0—2.....	98
2.3.1.4. Репродуктивност типа 1—0.....	98
2.3.1.5. Репродуктивност типа 1—1.....	101
2.3.1.6. Репродуктивност типа 1—2.....	102
2.3.1.7. Репродуктивност типа 2—0.....	102
2.3.1.8. Репродуктивност типа 2—1.....	114
2.3.1.9. Репродуктивност типа 2—2.....	136
2.3.2. Заступљеност типова репродуктивности.....	139
2.4. Закључак.....	140
Значењске одлике поредбених фразема францускога и српског језика.....	142
3.0. Увод.....	142
3.1. Идиоматичност.....	142
3.1.1. Анализа грађе.....	149
3.1.1.1. Фразеолошко значење.....	149
3.1.1.2. Степен идиоматичности.....	151
3.1.2. Закључак.....	153
3.2. Експресивност.....	154
3.2.1. Прозирност мотивације.....	157
3.3. Конолативност.....	159
3.4. Закључак.....	162
Кореспондентност поредбених фразема францускога и српског језика.....	164
4.0. Увод.....	164
4.1. Проблематика.....	164
4.2. Преглед досадашњих истраживања.....	177
4.3. Терминолошко разграничење.....	181
4.4. Анализа грађе.....	182
4.4.1. Контрастивни обрасци.....	183

4.4.1.1. Контрастивни образац А.....	185
4.4.1.2. Контрастивни образац А1.....	200
5.4.1.3. Контрастивни образац А2.....	202
4.4.1.4. Контрастивни образац *А.....	203
5.4.1.5. Контрастивни образац *А1.....	204
4.4.1.6. Контрастивни образац *А2.....	204
4.4.1.7. Контрастивни образац В.....	205
4.4.1.8. Контрастивни образац В1.....	206
4.4.1.9. Контрастивни образац В2.....	206
4.4.1.10. Контрастивни образац *В.....	206
4.4.1.11. Контрастивни образац *В1.....	207
4.4.1.12. Контрастивни образац *В2.....	207
4.4.1.13. Контрастивни образац С.....	207
4.4.1.14. Контрастивни образац С1.....	207
4.4.1.15. Контрастивни образац С2.....	210
4.4.1.16. Контрастивни образац *С.....	210
4.4.1.17. Контрастивни образац *С1.....	210
4.4.1.18. Контрастивни образац *С2.....	211
4.4.1.19. Контрастивни образац D.....	211
4.4.1.20. Контрастивни образац D1.....	212
5.4.1.21. Контрастивни образац D2.....	212
4.4.1.22. Контрастивни образац *D.....	212
4.4.1.23. Контрастивни образац *D1.....	213
4.4.1.24. Контрастивни образац *D2.....	213
4.4.1.25. Контрастивни образац Е.....	213
4.4.1.26. Контрастивни образац Е1.....	215
4.4.1.27. Контрастивни образац Е2.....	215
4.4.1.28. Контрастивни образац *Е.....	216
4.4.1.29. Контрастивни образац *Е1.....	216
4.4.1.30. Контрастивни образац *Е2.....	217
4.4.1.31. Контрастивни образац F.....	217
4.4.1.32. Контрастивни образац F1.....	223
4.4.1.33. Контрастивни образац F2.....	224
4.4.1.34. Контрастивни образац *F.....	225

4.4.1.35. Контрастивни образац *F1.	226
4.4.1.36. Контрастивни образац *F2.	227
4.4.1.37. Контрастивни образац G.	228
4.4.1.38. Контрастивни образац G1.	236
4.4.1.39. Контрастивни образац G2.	238
4.4.1.40. Контрастивни образац *G.	241
4.4.1.41. Контрастивни образац *G1.	243
4.4.1.42. Контрастивни образац *G2.	244
4.4.1.43. Контрастивни образац 0.	245
4.4.2. Заступљеност контрастивних образаца и односа.	246
4.5. Закључак.	249
Лингвокултуролошки аспекти поредбених фразема у францускоме и српском језику	251
5.0. Увод.	251
5.1. Антропоцентричност у поредбеној фразеологији.	252
5.2. Коцептуална поља.	254
5.2.1. Телесна карактеризација човека.	255
5.2.2. Психичка и интелектуална карактеризација човека.	265
5.2.3. Друштвена категоризација.	276
5.2.4. Стања.	277
5.2.5. Активности и понашање.	302
5.2.6. Међуљудски односи.	317
5.3. Заступљеност концептуалних поља.	329
5.4. Систем еталона.	330
5.4.1. Зооними.	335
5.4.1.1. Магарац.	336
5.4.1.2. Мазга.	337
5.4.1.3. Коњ.	338
5.4.1.4. Свиња.	339
5.4.1.5. Говеда.	340
5.4.1.6. Пернате домаће животиње.	343
5.4.1.7. Пас.	344
5.4.1.8. Мачка.	346
5.4.1.9. Остале животиње.	348

5.4.1.10. Анализа придевских поредбених фразема са зоонимском компонентом.	365
5.4.2. Фитоними.	392
5.4.3. Артефакти.	395
5.4.4. Храна.	406
5.4.5. Митоними.	409
5.4.6. Етноними.	412
5.4.7. Соматизми.	413
5.4.8. Носиоци занимања.	416
5.4.9. Носиоци сталежа.	417
5.4.10. Антропоними.	418
5.4.11. Локал.	426
5.4.12. Природа.	427
5.5. Закључак.	430
Превођење поредбених фразема на примеру францускога и српског језика	432
6.0. Увод.	432
6.1. Проблематика.	434
6.3. Истраживање.	448
6.4. Преводни поступци.	449
6.4.1. Фразеолошки превод фразема.	449
6.4.1.1. Поступак А.	450
6.4.1.2. Поступак Б.	451
6.4.1.3. Поступак В.	452
6.4.1.4. Поступак Г.	452
6.4.1.5. Поступак Д.	454
6.4.1.6. Поступак Ђ.	455
6.4.1.7. Поступак Е.	456
6.4.1.8. Поступак Ж.	457
6.4.1.9. Поступак З.	458
6.4.1.10. Поступак И.	459
6.4.2. Нефразеолошки превод фразема.	460
6.4.2.1. Поступак Ј.	460
6.4.2.2. Поступак К.	462
6.4.2.3. Поступак Л.	463

6.4.2.4. Поступак Љ.	465
6.4.2.5. Поступак М.	467
6.4.2.6. Поступак Н.	468
6.4.2.7. Поступак Њ.	469
6.4.2.8. Поступак О.	469
6.4.2.9. Поступак П.	470
6.4.2.10. Поступак Р.	470
6.4.2.11. Поступак С.	471
6.5. Квантитативна анализа података.	471
6.5.1. Заступљеност поступака.	472
6.5.2. Резултати по степену кореспондентности.	475
6.5.2.1. Контрастивни однос А.	475
6.5.2.2. Контрастивни однос Б.	477
6.5.2.3. Контрастивни однос В.	478
6.5.2.4. Контрастивни однос Г.	480
6.5.2.5. Контрастивни однос Д.	482
6.5.2.6. Фраземе с кореспондентима.	483
6.5.2.7. Фраземе с нултим кореспондентом.	485
6.5.3. Нефразеолошки поступци.	487
6.5.3.1. Употреба парафразе.	487
6.5.3.2. Употреба дословног превода.	488
6.5.3.3. Употреба буквалног превода.	488
6.5.3.4. Употреба преводиочевих поређења.	489
6.6. Закључак.	491
Лексикографски аспекти обраде поредбених фразема францускога и српског језика.	493
7.0. Увод.	493
7.1. Анализирани речници.	493
7.2. Кратак преглед истраживања.	494
7.3. Анализа грађе.	495
7.3.1. Одабир грађе.	495
7.3.2. Распоред грађе.	503
7.3.3. Место обраде грађе.	504
7.3.4. Лематизација грађе.	508

7.3.5. Граматичка обрада грађе.	511
7.3.6. Употреба квалификатора.	513
7.3.7. Опис значења.	515
7.3.8. Еквиваленти.	517
7.3.9. Обрада полисемних значења.	525
7.3.10. Примери.	532
7.3.11. Упутнице и испоређенице.	535
7.4. О резултатима анализе.	535
7.5. Савет лексикографима.	536
7.6. Пример обраде поредбених фразема.	537
7.6.1. Увод.	537
7.6.2. Анализа лексикографског описа.	538
7.6.3. Анализа грађе из електронских корпуса.	542
7.6.4. Еквиваленти.	549
7.6.5. Закључна разматрања.	551
Закључна разматрања	552
8.0. Увод.	552
8.1. Резултати.	553
8.2. Примена.	562
Библиографија	563
8.1. Литература.	563
8.2. Лексикографски извори.	578
8.2.1. Лексикографски извори са скраћеницама у тексту.	578
8.2.2. Лексикографски извори без скраћеница у тексту.	579
8.3. Електронски извори.	581
8.4. Књижевни извори.	581
Корпуси	615
1. Француско-српски лексикографски поткорпус.	615
2. Српско-француски лексикографски поткорпус.	701
3. Француско-српски књижевни поткорпус.	780
Биографија	914
Изјаве	915

Уводна разматрања

1.0. Предмет истраживања. Предмет су ове докторске дисертације устаљене вишелексемске јединице с компонентом *comme* у францускоме језику и компонентом *као* у српском језику. То су јединице типа *travailler comme un bœuf* ‘радити као говедо’ и *soûl comme un âne* ‘пијан као магарац’ у француском те *радӣти као коњ* и *пӣјан као ћускија* у српском језику. Овакве језичке јединице припадају фразеолошком фонду наведених језика и и већ су, за различите језике, биле предметом истраживања домаћих и страних аутора. Међутим, за њих се у домаћој фразеолошкој литератури користе различити називи. У наставку ћемо навести неке од тих назива у репрезентативној литератури на српском језику:

- *устаљена њорекјења* (Пејановић 2006, 2010а, 2010б; Гољак 2009; Величкова 2010; Алексић 2012; Ајдацић—Непот Ајдацић 2015),
- *сѣреотѣӣна њорекјења* (Пејовић 2015),
- *фразеолошка њорекјења* (Мршевић-Радовић 1987, 2008; Пејовић 2015),
- *њорекбени фразеолоѣизми* (Мршевић-Радовић 2008; Величкова 2010; Пејовић 2015; Вуловић 2015),
- *комѣаратѣвни фразеолоѣизми* (Мршевић-Радовић 1987; Гољак 2009; Величкова 2010; Пејановић 2016),
- *комѣаратѣвни фраземи* (Мелвингер 1984),
- *комѣаратѣвни изрази* (Гољак 2009),
- *фразеолоѣизми с њорекбеном сѣрукѣуром* (Мршевић-Радовић 1987),
- *фразеолоѣизми с њорекбеном консѣрукѣијом у функцији зависноѣ синѣаѣмаѣскоѣ члана* (Штрбац 2015);
- *њорекбене фразеолошке јединице* (Матешић 1978; Мршевић-Радовић 1987; Вуловић 2015),
- *комѣаратѣвне фразеолошке јединице* (Ајдацић—Непот Ајдацић 2015),

- *ѡоређења* (Јовановић 2007; Мршевић-Радовић 2008; Гољак 2009; Пејовић 2015),
- *ѡоредбе* (Стаменковић 2010),
- *идиоми ѡоређења* (Лукић 2013),
- *комиаративизам* (Пејановић 2016),
- *ѡоредбени фраземи* (Матешић 1978; Мелвингер 1984; Финк-Арсовски 2002; Омазић 2002; Величкова 2010; Видовић-Болт 2011; Ковачевић 2012),
- *ѡоредбене фраземе* (Шеховић 2009: 183),

Будући да је терминолошка вишеструкост само баласт за науку (уп. Худечек—Михаљевић 2012: 69), ми смо се из више разлога одлучили да системски користимо само један назив, и то последњи: *ѡоредбене фраземе*. Разлога је за то више; заснивају се на терминолошким начелима које одговарајући аутори (Шипка 2006: 151; Худечек—Михаљевић 2012: 70–75) наводе као кључне за нормирање терминолошког апарата једнога језика.

Прво, наш је термин релативно кратак (наспрам дужих синтагматских термина као што су, нарочито, *фразеолоѡизми с ѡоредбеном конструијом у функцији зависној синтагматској члана*, *фразеолоѡизми с ѡоредбеном структуријом*, *ѡоредбене фразеолошке јединице* и *комиаративни фразеолоѡизми*).

Друго, синтактички одговара норми српскога језика (за разлику од тога термин *идиоми ѡоређења* звучи помало незграпно; ауторка га је калкирала с енглескога; уместо зависне именице у генитиву више би одговарао придев *ѡоредбени* ако бисмо реконструисали термин: *ѡоредбени идиоми*).

Треће, њиме се експлицитно указује да је реч о фразеолошким јединицама: термини *ѡоређења*, *ѡоредбе* и *комиаративни изрази* не морају бити део фразеологије. С тим у вези, треба истаћи да предмет наше грађе не чине сва поређења, све поредбе или сви компаративни изрази, већ само један део њих, тако да су ова три термина у односу на наш хипероними.

Четврто, сам назив указује на структурни тип фразеолошких јединица. По том критерију добри су и термини *комиаративни фразеолоѡизми*, *комиаративни фраземи* и *ѡоредбени фраземи*, али сматрамо да предност треба дати домаћој речи

йоредбени (уп. Худечек—Михаљевић 2012: 70). Ако још упоредимо пар *йоредбене фраземе* и *фразеолошка йоређења*, видимо да стоје у симетричном односу и да имају исти садржај. Међутим, сматрамо да је боље да главни члан синтагме указује на припадност фразеологији: тако можемо разликовати *йоредбене* од *нейоредбених фразема*, док би наспрам *фразеолошких йоређења* била *фразеолошка нейоређења*?!

Пето, системског је карактера: користимо назив *фразема* према *фонема*, *морфема*, *лексема* и слично (уп. Мршевић-Радовић 1987: 12; Финк-Арсовски 2002: б). Самим тим, исто је добар термин *йоредбени фразем*, јер стоји наспрам *фонем*, *морфем*, *лексем* и слично, али смо изабрали први облик јер су облици женскога рода (*лексема*, *фонема* итд.) у србистичкој литератури устаљенији.

Шесто, термин *сйереоийшина йоређења* одбацили смо јер је превише узак. Он би се могао сматрати хипонимом нашега термина, јер све поредбене фраземе нису засноване на стереотипним мотивима (уп. поглавље о значењским одликама поредбених фразема). Исто тако, одбацујемо и назив *идиоми йоређења* због тога што се све поредбене фраземе не могу сматрати идиомима у ужем смислу речи (уп. такође поглавље о значењским одликама).

Коначно, додали бисмо да је термин *устйаљена йоређења* врло фреквантан у србистичкој и славистичкој литератури на српскоме језику. Разлог је томе, мора се признати, и калкирање рускога термина *устойчивые сравнения*. Овај је термин добар зато што, наспрам термина *йоређења* и *йоредбе*, указује на битну одлику ових јединица: устаљеност (в. поглавље о формалним одликама поредбених фразема). Међутим, сматрамо, као што смо горе истакли, да у термину треба исказати припадност фразеологији, па смо и овај термин одбацили. Стога ће у целој раду бити кориштен једино назив *йоредбене фраземе*.

1.1. Грађа. Грађа за дисертацију прикупљена је у више фаза. У првој смо фази системски исписали све поредбене фраземе које су заступљене у референтним општим и фразеолошким речницима – за француски део грађе служили смо се првенствено речницима GR, PR, Lexis и DEL, али и француско-руским речником поредбених фразема (Назарјан 2002); српски део грађе ексцерпиран је најпре из општих речника (РСАНУ, РМС, РСЈ), а онда из фразеолошких (Матешић 1982; Финк-Арсовски 2006). Затим смо ексцерпирани поредбене фраземе из хрватских

једнотомника (Шоње 2000; Анић 2004; ШРХЈ 2012) и фразеолошких речника (Менац и др. 2014) те бошњачких општинских и фразеолошких речника (Јахић 2010–2014; Махмутовић 2012). Кад смо грађу детаљније погледали, запазили смо да је она донекле анахрона: у постојећим речницима обрађен је читав низ поредбених фразема које већина савремених изворних говорника францускога и српског језика не препознаје као устаљене језичке јединице (за француски, на пример, *crier comme un aveugle qui a perdu son bâton* ‘викати као слепац који је изгубио свој штап’, за српски, на пример, *борити се као ала с берићеиом*). Такве фраземе нисмо желели задржити у сопственој грађи јер не одражавају стварно стање језика, па смо их из грађе и избацили: оне су можда биле фреквентне у одређеном периоду, али данас више нису; или су једноставно само ексцерпирани из дела појединих писаца који су послужили као грађа за те речнике, али нису били у свеопштој употреби. С друге стране, у тој прикупљеној грађи недостајао је низ релативно учесталих фразема које већина изворних говорника препознаје као устаљене језичке јединице (нпр. *grossir comme un cochon* и *угебљати се (ујојити се) као свиња*). Једна битна диспропорција међу језицима тицала се вулгаризама: док је у прикупљеној француској грађи било фразема с вулгаризмима, у српској је њихов број био занемариво мали.

У другој смо фази грађу допунили тако што смо ексцерпирани и друге лексикографске изворе: речнике жаргона (за француски: Селар—Ре 1991; Колен и др. 2010; Карадек 2009; за српски: Сабљак 2001; Андрић 2005; Имами 2007; Герзић 2012; Сарачевић 2012), фразеолошке речнике (за француски: Берне—Резо 1989; 1995; 2008; 2010; за српски: Оташевић 2012; Финк Арсовски 2016), речнике изрека и израза популарнога карактера (за француски: Казел 2000; за српски: Стојичић 2006; Лукић 2006), те дијалекатске речнике (за српски: Златковић 1988; Менац-Михалић 2005; Менац-Михалић—Менац 2011; Мушовић 2016). За француски смо се служили и листом прилога М. Гроса (Грос 1986). У грађи су се на тај начин нашле разговорне и жаргонске фраземе којих није било у првој фази ексцерпције, али је исто тако повећан број неуобичајених поређења.

Исто тако, део поредбених фразема прикупили смо ослушкујући разговоре, гледајући телевизију и слушајући радијски програм на обама језицима. Тако смо саставили сопствену електронску картотеку лексикографски незабележених

фразема. Она је достигла бројку од око 200 поредбених фразема српскога језика и стотинак фразема француског језика. Додатно смо ексцерпирали и 555 дела француске белетристичке књижевности друге половине 20. и 21. столећа те њихове преводе на српски језик.

Како бисмо проверили статус прикупљених *поређења* и утврдили потпадају ли под поредбену фразеологију, њихову смо учесталост проверили у референтним електронским корпусима: за француски смо користили базу *Frantext* за период 1950–2010, а за српски *Корпус савременој српској језика*, *Хрватски национални корпус* и *Хрватску језичну ризницу*. Будући да су ови корпуси првенствено књижевнога карактера, тј. да садрже књижевност и, у мањој мери, новинске тектове, грађу смо проверили и у корпусима интернетскога језика (*FrWac*, *SrWac*, *HrWac*). Пошто претраге у наведеним корпусима нису увек давале одговарајуће резултате, грађу смо проверили и преко мрежнога претраживача *Google*. У случајевима кад ни у једноме корпусу није било примера употребе прикупљених *поређења*, нисмо их сматрали поредбеним фраземама и ставили смо их по страни. Уколико је број резултата био једнак или мањи од 20, *поређења* такође нисмо узимали у обзир. Све остало смо у грађи задржали. Може се учинити да је, примера ради, 25 примера употребе у електронским, нарочито интернетским, корпусима прилично мали број, али чак и за нека *поређења* која изворни говорници препознају као фраземе, али и јесу фраземе, није увек могуће наћи довољно резултата. Поред тога што су нам електронски корпуси послужили да утврдимо релативну учесталост фразема, били су од значаја и за испитивање репродуктивности и варијантности целокупне грађе.

У вези с избором грађе морамо напоменути још један битан параметар: дијатопију (уп. истраживања везана за енглески у Ајмер 2007 и немачки у Шмидлин 2007). У прегледу смо лексикографских извора поменули и четири дијалекатска речника, али истичемо да дијалекатска фразеологија у нашу грађу није ушла. Задржане су једино фраземе које карактерише шири ареал простирања. Дакле, у грађу су ушле само поредбене фраземе које припадају стандарноме језику. Међутим, будући да су и француски и српски језик полицентрично стандардизовани језици (француски се с истим именом као матерњи користи

првенствено у Француској, Белгији, Швајцарској и Канади, а српски с различитим именима — у зависности од националне припадности његових говорника — у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини те Црној Гори) (в. Ивић 1986; Тома 1994; Бугарски 2005), морали смо одлучити и које ћемо стандарде у грађи задржати. Како фразеолошки опис белгијске, швајцарске и канадске варијанте францускога језика није довољно фразеографски описан, и с обзиром на то да је први пројект тога типа још у фази развоја (уп. Ламироа и др. 2010: 1), одлучили смо да се ограничимо на француски језик који се користи на територији Француске. С друге стране, будући да су за српски језик речници објављени и у Србији, и у Хрватској и у Босни и Херцеговини, те да смо изворни говорник једне, а течни говорник двеју варијанти српскога језика, у грађи смо задржали поредбене фраземе свих варијаната. Другим речима, у нашој дисертацији термин *српски језик* не треба схватити уско, тј. само као језик Срба. Није, међутим, кориштен други назив (нпр. *српскохрватски*, као што предлаже С. Кордић 2010), јер за то нема консензуса међу лингвистичком заједницом. Да би се дијатопијски обележене фраземе или њихове компоненте могле лакше разазнати, обележили смо их одговарајућим квалификатором. Б. Ламироа и др. (2010) у својој су студији дијатопијски обележене фраземе маркирали квалификатором В (белгијски француски), F (француски француски), Q (квебечки француски), S (швајцарски француски) у зависности од државе у којој је фразема најзаступљенија. Такво бележење за српски језик не би било могуће јер ареал простирања већине обележених фразема не прати државне или националне границе. Примера ради, фразема *луд као њочак* користи се у Србији и Црној Гори, али и у Босни и Херцеговини, чак и код припадника хрватске националности, иако лексема *њочак* у хрватском стандарду није неутрална. С друге стране, у Далмацији и Славонији користи се фразема *бјежати као ђаво од џамјана*, која у Загребу и у неутралном хрватском стандарду гласи *бјежати као враћ од џамјана*. Даље, фразема *као бела лала* карактеристична је само за екавске српске говоре, али не и ијекавске. Дакле, ситуација није једноставна за опис. Стога смо у квалификацији грађе користили квалификаторе поларизације: *ист* и *зај*. Први означава фраземе или њихове компоненте које су типичније у источним (или источнијим) крајевима

српскога језика, а други оне који су карактеристичније у западним (или западнијим) крајевима.

Овако прикупљена грађа представљена је у виду два контрастивна речника, једнога — француско-српског и другог — српско-француског. Речници се налазе у прилогу на крају ове дисертације. Напомињемо да није реч о лексикографским остварењима намењеним просечном кориснику, већ о контрастивном опису на којем се заснивају наши теоријски закључци.

1.2. Циљеви истраживања. У овој ћемо дисертацији спровести компаративно-контрастивну анализу францускога и српског језика у погледу предметних поредбених фразема. Анализа ће бити спроведена тако да ниједан језик нема првенство. Поставили смо неколико циљева:

1.2.1. Први, да све фраземе обрадимо и опишемо лексикографски, с детаљним аотацијама њихових карактеристика, како би се могла спровести квантитативна истраживања о заступљености одређених одлика у грађи за сваки језик појединачно.

1.2.2. Други, испитаћемо и упоредити формалне и значењске одлике поредбених фразема францускога и српског језика. Занима нас које се одлике фразеолошких јединица и у којој мери могу приписати поредбеним фраземама. Размотрићемо њихов вишелексемски карактер, њихову устаљеност, степен репродуковања у готову облику, тип њихова значења, степен идиоматичности, прозирност мотивације и конотативна обележја. Установићемо да ли су у том погледу размотрени језици слични или се доста разликују.

1.2.3. Трећи, утврдићемо степен поклапања поредбених фразема францускога и српског језика. То значи да ћемо установити колики је проценат формално и/или значењски кореспондентних фразема у целокупној грађи. Постојање и непостојање кореспондетности послужиће нам да уочимо контрастивне односе између двају језика које ћемо представити кроз контрастивне образце. Будући да су француски и српски језик типолошки различити језици, да припадају различитим групама, један романској, други словенској, очекујемо да степен кореспондентности није велик.

1.2.4. Четврти, размотрићемо лингвокултуролошке аспекте поредбених фразема, тј. испитаћемо колико је поредбена фразеологија антропоцентрична, које се лексеме и из којих лексичко-семантичких група користе као поредбене јединице, која се концептуална поља издвајају и око којих се концепата групише највише поредбених фразема. Тиме ћемо моћи да закључимо на шта је усредсређена пажња изворних говорника францускога и српског језика. Штавише, размотрићемо сличности и разлике у концептуализацији еталона, тј. лексема на месту поредбене јединице.

1.2.5. Пети, размотрићемо који се преводилачки поступци, с једне стране, уопше могу применити при превођењу поредбених фразема, а с друге, анализираћемо репрезентативни узорак преведене грађе из 555 француских романа које смо поменули у одељу о избору грађе. Анализа ће једино у овоме поглављу бити једносмерна, али ће успостављени преводилачки поступци важити и за други преводни смер.

1.2.6. Шести, с металексикографског би се аспекта описао начин обраде поредбених фразема у постојећим општим и фразеолошким речницима француско-српским и српско-француским речницима, како би се, с једне стране, указало на њихове недостатке, а с друге, истакле њихове предности. Проблематика коју ћемо размотрити тицаће се одабира и заступљености поредбених фразема у анализираним речницима, места на коме су обрађене у оквиру речничког чланка, начина на који су лематизоване, граматички обрађене и семантизоване. Даље, видећемо каквим су се поступцима лексикографи послужили при успостављању међујезичке еквиваленције, на основу ћемо понудити типологију еквивалената у анализираним речницима. Штавише, занима нас и то јесу ли, и како, лексикографи указали на посебне аспекте употребе фразема, било путем квалификатора или илустративне грађе. Коначно, биће речи о употреби упутница и испоређеница. Резултати тих анализа послужиће нам да успоставимо оптималан модел (одн. моделе) лексикографске обраде поредбених фразема, који би могли бити од практичне користи лексикографима у раду на будућим двојезичним речницима.

При анализи грађе држаћемо се синхронијског становишта и применићемо дескриптивну, аналитичку, компаративно-контрастивну и квантитативну методу.

Избор методе зависиће од конкретних циљева. Но, истичемо као битну ставку да ће квантификација заузети важно место у свакоме одељку ове дисертације јер желимо избећи паушалне оцене типа „доста”, „велики број” и сл.

1.3. Кратак преглед истраживања. Поредбене фраземе биле су предметом истраживања бројних аутора како у домаћој, тако и у странијој литератури. Та су се истраживања тичала једнога или више језика.

Овај тип фразеолошких јединица у француској је литератури најчешће проучаван из синтактичкога и семантичкога угла (уп. Делабр 1984; Грос 1984, 1986; Межри 1994; Шапира 1999, 2000; Лероа 2004; Молин 2001; Молин 2006; Лероа 2007; Анскомбр 2008; Ламироа и др. 2010; Молин—Стошић 2011; Фукс 2014; Гонзалес Реј 2015). Лингвокултуролошка су истраживања ретка (уп. Клет 2003). Педагошкога су и металексикографског усмерења докторат М. Д. Калидонио (1988), чланци М. Српове (1991; 1992; 1996), М.-Ф. Колар и Б. Лепинет (1993), Е. Славек (1995), Т. Сендеа (1999) и студије П. Могорона Уерте (2002) и М. де Ђоја (2008).

С друге стране, у литератури на српском језику њима су се бавили и синтактичари (нпр. Николић 2012), али је највише фразеолошких истраживања (уп. библиографију хрватских фразеолошких радова у Финк Арсовски и др. 2010). Најпознатија су и највише цитирана следећа два аутора: Д Мршевић-Радовић (1987; 2008) и Ж. Финк-Арсовски (1994; 2002). Појединачна истраживања биће представљена у поглављима којих се тичу.

Досад су српске фраземе контрастиране с енглеским језиком (Омазић 2000; 2002), немачким (Бремер—Голубовић 2007; Бремер 2009; Павић-Пинтарић 2010; Бензон 2011), шпанским (Пејовић 2011а; 2011б; 2015), руским (Пејановић 2004а; 2006; уп. и Раздобудко-Човић 2005) и белоруским (Гољак 2009; 2013). С француским су, ако изузмемо наше прве радове, контрастиране једино у чланку Ж. Клаића (1986–1987), али у њему нема дубље анализе: аутор само набраја фраземе обају језика које имају исто значење. Будући да још нема свеобухватних контрастивних истраживања францускога и српског језика, у овоме ћемо раду први пут системски анализирати поредбене фраземе обају језика.

1.4. Структура рада. Пошто смо одмах на почетку уводних редова истакли да су предметне језичке јединице фраземе, мораћемо образложити који им критерији омогућују припадност фразеолошком фонду. Резимирајући теоријске поставке у фразеолошкој литератури, Р. Драгићевић (2008: 39–40) разликује формалне и семантичко-синтактичке критерије за идентификацију фразема (уп. Матешкић 1982: VI; Мршевић-Радовић 1987: 12–20; Финк-Арсовски 2002: 6–8; Омазић 2002: 103–104; Шипка 2006: 134; Поповић 2009: 95–100; Пејановић 2010б: 184). Формални су критерији, у нашој парафрази, следећи: вишелексемност, репродуктивност у готову облику, устаљност употребе, тј. конвенционализованост и постојаност састава и редоследа, постојање једночланог синонима. Семантичко-синтактички су критерији глобално значење, експресивност и функционирање као једночлана реч. У наредноме ћемо (тј. другоме) поглављу на грађи систематизованој у прилозима размотрити формалне, а у трећем значењске одлике поредбених фразема.

Четврто поглавље посветићемо кореспондетности грађе; у петоме ће бити размотрени лингвокултуролошки аспекти; у шестоме ћемо говорити о проблемима превођења поредбених фразема; у седмом ћемо оценити лексикографску обраду у постојећим речницима и дати моделе за будуће речнике. Осмо поглавље садржи закључна разматрања, а после библиографије наводимо прилоге: 1) француско-српски лексикографски поткорпус, 2) српско-француски лексикографски поткорпус, из првога циља ове дисертације (в. 1.2.2), те 3) француско-српски књижевни поткорпус на коме смо спровели анализу у шестоме поглављу.

Кад је реч о контрастивним речницима у прилогу дисертације, треба истаћи једну битну појединост: ради системског испитивања значењских одлика поредбених фразема, лексемске варијанте које мењају степен идиоматичности и/или прозирност мотивацијске базе лематизоване су посебно, али су као варијантне упућене једна на другу. На пример:

► **говорити (причати) као навијен** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] зн. к-п-1; ВАР. млети као навијен; ЕКВ. {g} **parler comme un moulin**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

► **млети | мљети као навијен** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] зн. к-и-5; ВАР. говорити (причати) као навијен; ЕКВ. {ʔg} **parler comme un moulin**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « остало »).

Разуме се да је овај поступак унеколико повећао број лема, али једино смо на тај начин могли обезбедити кохерентност презентације и квантификације података.

Формалне одлике поредбених фразема францускога и српског језика

2.0. Увод. У овоме ћемо поглављу размотрити структуру поредбених фразема у обама разматраним језицима. Видећемо да ли и у којој мери поредбене фраземе двају језика задовољавају критериј вишелексемности и устаљености, које се сматрају безусловним одликама свих фразеолошких јединица.

2.1. Вишелексемност. Поредбене фраземе заснивају се на *поређењу*. Поређење је „семантичка фигура којом се, на бази заједничке особине, у суоднос доводе два различита релата” (Шеховић 2009: 183). Из тога следи да се поређење, а самим тим и поредбена фразама, састоји од следећих компоненти – једне која се пореди и која је у улози субјекта поређења, друге с којом се прва пореди и која је с њом повезана везником *као*, и треће којом је изражена заједничка особина. Наведене компоненте различито се именују у литератури: Д. Стаменковић (2010: 170) обележава их словима азбуке, Ж. Финк-Арсовски (2002: 12) то чини словима абецеде, Б. Бремер (2009: 141–142), М. Омазић (2002: 105, 107–108) и Р. Батричевић (2011: 17) означавају их латинским називима, а Ј. Јовановић (2007: 141–142) и С. Величкова (2010: 135), поред латинских, користе и српске називе. У доњој табели номенклатура је прегледно приказана:

	Компонента која се пореди	Компонента која изражава заједничку особину	Везник	Компонента с којом се пореди
Стаменковић 2010	А	Б		В
Финк-Арсовски 2002		А	В	С
Бремер 2009	comparandum	tertium comparationis	comparator	comparatum
Омазић 2002		comparandum / tertium comparationis	(као)	comparatum

Јовановић 2007		поређена јединица / comparatum		поредбена јединица / comparandum
Гољак 2009		tertium comparationis / базни део поређења / тема / леви део	везник	еталон / рема / десни део
Величкова 2010	субјек поређења / компарандум	основа, обележје поређења / tertium comparationis	оператор поређења / компаратор	објект поређења / компаратум
Батричевић 2011	comparandum		comparantum	tertium comparationis
Мелвингер 1984	управни дио	tertium comparationis	успоредба	

Као што се може видети, само Б. Бремер и С. Величкова наводе називе за све четири компоненте. Д. Стаменковић, Б. Бремер, С. Величкова, Р. Батричевић и Ј. Мелвингер именују и прву компоненту, док је остали аутори занемарују. Штавише, они компоненту која изражава заједничку особину поистовећују са оном која се пореди, што не сматрамо исправним решењем. Ј. Јовановић латинским терминима чак погрешно именује компоненте, а Р. Батричевић поредбени везник. Р. Батричевић грешни и кад компоненту с којом се пореди назива основом поређења, јер је основа поређења заједничка карактеристика компоненте која се пореди и компоненте којом се пореди. Номенклатура С. Гољак понешто је другачија јер се ослања на руску традицију. Њену терминологију потпуно преузима Н. Вуловић (2015: 186).

Аутори ипак имају за право то што не наводе називе за компоненту која се пореди, зато што она, како Б. Бремер (2009: 142) примећује, најчешће не улази у састав поредбене фраземе. Поредбене фраземе су, стога, углавном троделне структуре (нпр. *луд као сирџа*, *сјаваши као беба* у српскоме језику или *dormir comme un bébé*, *fou comme un lapin* у француском). У неким фраземама ни компонента којом се изражава заједничка особина не улази у састав фраземе, она није изражена, али се може извести на основу контекста, па тако постоје и дводелне поредбене фраземе (нпр. *као бела лала*) (уп. Бремер 2008: 142; Финк-Арсовски 2002: 12; Омазић 2002: 106).

У овоме раду за компоненту која се пореди користићемо назив *поредбена јединица*, за компоненту с којом се пореди – *поредбена јединица* или *еџалон* (уп. Драгићевић 2010: 10), за компоненту којом се изражава заједничка особина служићемо се термином *основа поређења*, а везник нећемо посебно именовати. Основа поређења уједно представља *tertium comparationis*, заједничко обележје према коме се могу контрастирати фраземе двају језика (уп. Стаменковић 2010: 170), што ће нам значити у поглављу о кореспондетности фразема двају језика.

Поредбена јединица може бити просте (*леј као слика, ииџи као смук, јуриџи као луд*) или проширене структуре (*сџреман као зајџџа џуџка, слободан као џџџица на џрани, чисџо као у аџоџџџица, као да је из часоџџџица*) (уп. Мелвингер 1983/1984). Анализом српских и белоруских поредбених фразема, С. Гољак (2009: 218) установила је да су у српском језику поредбене фраземе чешће непроширене структуре него у белоруском. О томе сведоче и бројчани налази Ж. Финк Арсовски. Ова је ауторка (Финк-Арсовски 2002: 12–20) грађу за истраживање ексцерпирала из хрватских фразеолошких и општих речника те је приближно 600 прикупљених поредбених фразема разврстала према структурном типу којем припадају. На основу је тога потом констатовала да фраземе типа *џлаџол + везник + именуџа* (23%) и *џриџев + везник + именуџа* (37%) обухватају око 60% свих поредбених фразема. Томе проценту треба придодати и бројчани удео фразема типа *џлаџол + везник + (џлаџолски) џриџев*, за које Ж. Финк-Арсовски не наводи процентуалну заступљеност, као и мали проценат двочланих поредбених фразема непроширене структуре, чиме је број поредбених фразема непроширене структуре далеко већи.

И основа поређења је, код троделних поредбених фразема, просте структуре. Једино је код реченичних фразема проширена (*вруће је као у џаклу*), но овај тип фразема није бројан.

Поредбене фраземе се могу класификовати на основу врсте речи која се налази у основи поређења или поређене јединице (уп. Омазић 2002: 105–107). Тако Ј. Матешкић (1978: 213–214) разликује глаголске (нпр. *засџаџи као клада*), придевске (*блед као крџа*), именичке (*месечина као дан*), прилошке (*јасно као дан*), као и фраземе нултога типа (*као џром из ведра неба, као да се лудџ џљива најео*). Фраземе су нултог типа према овом аутору оне у чији састав не улази ни поређена

јединица ни основа поређења. Сличну је поделу спровела и Ж. Финк-Арсовски (2002: 12–20). Ова је ауторка најпре поредбене фраземе поделила на троделне и дводелне, а онда је сваку скупину разматрала одвојено. Троделне фраземе је разврстала на синтагматске и реченичне¹, а синтагматске даље на глаголске, придевске, прилошке, именичке и заменичке. Није јасно због чега је ауторка фраземе *сам као ћук* и *сам као њрсѝ* (Финк-Арсовски 2002: 17) уврстила у заменичку скупину кад је лексема *сам* у овим фраземама – придев. Реченичне је поделила на оне који имају структуру дводелне (*ѝо је као каѝ воде у мору*), крње (*иде као ѝодмазано ѝѝо*) и безличне реченице (*има чеѝа као корова*) (Финк-Арсовски 2002: 17–18). Дводелне поредбене фраземе поделила је прво на предлошко-падешке² и синтагматске. Њих је даље разврставала према главном члану: именичке (*као ѝром, као сѝара баба, као кеѝ на десейѝку, као ѝром из ведра неба*), придевске (*као ѝреѝорођен*), прилошке (*као дваѝуѝ два чеѝири*) и нумеричке (*као два и два чеѝири*). Сматрамо да се у класификацији дводелних поредбених фразема требало водити критеријем категоријалног, граматичког значења, онако како су те фраземе лексикографски обрађене у речнику на крају књиге (в. нпр. Финк-Арсовски 2002: 88):

као ѝром из ведра неба 1) неочекивано, ненадано, нагло, 2) неочекиван, ненадан, нагао.

Другим речима, ова је фразама требало да буде класификована с једне стране као прилошка, а с друге као придевска. Ослањајући се на критериј граматичког значења, поредбене је фраземе, дакле, могуће класификовати на једноставнији и прегледнији начин (в. Поповић 2006: 262).

А. Пејановић (2005: 23) каже да се поредбене фраземе састоје од два дела, поредбеног и пратилачког. Пратилачки део састоји се од основе поређења и он,

¹ У терминологији Ж. Финк-Арсовски — *фраземи са сѝрукѝуром скуѝа ријечи* и *фраземи с реченичном сѝрукѝуром*.

² У терминологији Ж. Финк-Арсовски — *фраземи са сѝрукѝуром фонейѝске ријечи*.

према овој ауторки, не улази у састав поребених фразема. Ми се с овим мишљењем не слажемо јер је и устаљеност и учесталост заједничког појављивања такође битан чинилац тога шта ће се сматрати фраземом, а шта неће. У сваком случају, иста ауторка касније (Пејановић 2010а: 30) истиче да се фраземе, будући да основу поређења не сматра фразеолошком компонентом, могу поделити на основу поредбеног дела. Тако она разликује проста, двострука и устаљена поређења с реченичком структуром те структурно-компаративне варијанте устаљених поређења. Кад је реч о првим двама, који нас у овоме раду посебно занимају, они се састоје од поредбеног везника и именице у различитим падежима, поимениченог придева, придева, трпнога глаголског придева или прилога. С друге стране, сложени се састоје од двају субјеката поређења. Први је именица или поименичени придев, а други именица у генитиву; или, први је именица у дативу, а други именица у номинативу. Ауторка је све типове илустровала грађом из Његошева *Горскога вијенца*.

Н. Вуловић (2015: 189) усваја гледиште А. Пејановић и поредбене фраземе с религијским компонентама дели на фраземе с простом, двоструком и реченичном структуром. Просте даље дели на фраземе код којих је субјект поређења именица у номинативу са атрибутом или без њега, именица у акузативу, именица с предлогом, именица у генитиву с предлогом, именица у генитиву с атрибутом, именица у инструменталу без предлога те именица у локативу. Кад су у питању двоструке поредбене фраземе, разликује шест типова, али ова подела није баш најјаснија. Примера ради, први тип представљају фраземе с поредбеним везником и двама субјектима поређења; у оквиру тога типа наводи фразему *кошћайи, сћајаји као Свећој Пејра кајана*, где се не може рећи да је *Свећој Пејра* један субјект поређења, а *кајана* други, већ је реч о једноме субјекту поређења који је исказан именичком синтагмом с главним чланом и одредбом.

После структурно-семантичке, иста ауторка (Вуловић 2015: 196–198) спроводи и класификацију према категоријалном значењу по угледу на Ж. Финк-Арсовски (2002). Она на крају истиче да је међу фраземама с религијском компонентом највише фразема с глаголским категоријалним значењем; после тога долазе фраземе с придевским и прилошким значењем, док су фраземе с именичким

значењем свега две. Ауторка класификацију закључује констатацијом да је у већини примера категоријално значење у међусобној корелацији с категоријалном припадношћу фразеолошке компонентне, тј. да је значење фразема компатибилно са структуром фразеолошке јединице, али да има и случајеве у којима значење није директно везано за структуру фразеолошке јединице и њен састав. Ту даје пример *врџољи се као ђаво на џомби*, код кога је главна компонента глагол, а категоријално је значење придевско „нервозан је”. У нашој грађи ове фраземе нема, али ми смо се трудили да фраземе лематизујемо на тај начин да категоријално значење одговара структури. Другим речима фразему коју наводи Н. Вуловић ми бисмо ставили у инфинитив, па би и парафраза значења била глаголска „бити нервозан”. Уосталом, то што је у парафрази значења кориштен придев не мора нужно значити да је реч о придевском категоријалном значењу.

О структури поредбених фразема у францускоме језику писао је А. Г. Назарјан (1987: 113–115). Он је француске поредбене фраземе поделио на фраземе за зависном структуром (нпр. *froid comme marbre*), на фраземе са зависно-независном структуром (нпр. *vivre comme chien et chat*), на делимично предикативне поредбене фраземе (*courir comme si on avait le diable à ses trousses*), које излазе из оквира нашега рада, и на крње поредбене фраземе (нпр. *comme un ange*). Прве је класификовао према категоријалном значењу на придевске, глаголске, прилошке и именичке и успоставио је формалне моделе. Навешћемо их понаособ:

— модели придевских поредбених фразема:

Adj. + *comme* + *prép* + (art)N

Adj. + *comme* + Pron

— модели глаголских поредбених фразема:

V + *comme* + (*prép*) + (art)N

V + *comm* + Num

V + *comme* + Pron

— модел прилошких поредбених фразема:

Adv + *comme* + (art)N

— модел именичких поредбених фразема:

$N_1 + \textit{comme} + \textit{art} + N_2$

У оквиру придевских и глаголских А. Г. Назарјан (1987) каже да тзв. зависни, тј. поредбени члан може бити допуњен антепонираним или постпонираним придевом, предлошко-именичком допуном или прилошком одредбом. Исто тако, глаголска компонента у глаголским фраземама може бити допуњена директним и индиректним објектом те прилошком допуном.

Крње поредбене фраземе аутор је опримерио следећим моделима:

$\textit{comme} + (\textit{pré}p) + (\textit{art})N$

$\textit{comme} + \textit{Pron}$

$\textit{comme} + \textit{Num}$

За први модел је нагласио да се именица може јавити и с допуном или атрибутом. Но, сва три модела стоје уз низ придева и именица.

Г. Грос (1996: 97) успоставио је неколико најчешћих модела за придевске поредбене фраземе:

$\textit{Adj} \textit{comme} + N$

$\textit{Adj} \textit{comme} \textit{un} N$

$\textit{Adj.} \textit{comme} \textit{les} N$

$\textit{Adj} \textit{comme} \textit{Poss} N$

$\textit{Adj} \textit{comme} N_{\textit{propre}}$

и за сваки је навео по један или више примера.

Ми ћемо у прегледу структурних модела наше грађе бити ближи приступу А. Г. Назарјана (1987) него домаћих ауторки. Прво ћемо грађу класификовати према категоријалном значењу на придевске, глаголске, прилошке, именичке и реченичке, а онда ћемо у свакоме од њих представити структурне типове. Анализу ћемо прво спровести на грађи францускога, па тек онда на грађи српскога језика.

2.1.1. Структура поредбених фразема у француском језику. У одељку 2.1.1.1. наводимо придевске поредбене фраземе из наше грађе, у одељку 2.1.1.2 глаголске, у одељку 2.1.1.3 наводимо прилошке поредбене фраземе, док је одељак

2.1.1.4 посвећен реченичним фраземама. У француској грађи нема именичких фразема, па не предвиђамо посебан одељак за њих.

2.1.1.1. Придевске поредбене фраземе у францускоме језику. Основни структурни тип придевских поредбених фразема у францускоме језику састављен је према следећем моделу:

Adj + *comme* + Art. indéf. + N

Другим речима, на месту основе поређења налази се придев, док еталону, који је исказан именицом, претходи неодређени члан. Овај је структурни тип најбројнији:

adroit comme un singe	beau comme un chérubin	bon comme le (du) [bon]
agile comme un cabri	beau comme un Jésus	pain
agile comme un cerf	beau comme un mannequin	bourré (plein) comme une
agile comme un chamois	beau comme un pape	cantine
agile comme un chat	beau comme un prince	bourré (plein) comme une
agile comme un écureuil	beau comme un soleil	cartable
agile comme un singe	belle comme une déesse	bourré (plein) comme une
agile comme un tigre	belle comme une princesse	vache
agile comme une anguille	belle comme une sirène	bourré (plein, pété) comme
agile comme une couleuvre	bête comme un âne	un coing
agile comme une panthère	bête comme un cochon	bourré (plein, rond) comme
amoureux comme un	bête comme un dindon	toute la Pologne
collégien	bête comme un mouton	bourré (plein, rond) comme
bâti (baraqué, taillé) comme	bête comme un pied	un Polonais
un déménageur	bête comme une carpe	bourré comme un cochon
bâti (taillé) comme un	bête comme une oie	bourré comme une
Apollon	beurré comme une biscotte	andouillette
bâti (taillé) comme un dieu	beurré comme une tartine	bronzé comme un lavabo
[grec]	blanc comme un cadavre	câlin comme un chat
bâti (taillé) comme un	blanc comme un cul	calme comme un lac
hercule	blanc comme un drap	chargé comme un âne
bâti (taillé) comme un roc	blanc comme un lavabo	chargé comme un baudet
bâti (taillé) comme une	blanc comme un linceul	chargé comme un mulet
montagne	blanc comme un linge	chargé comme une abeille
bavard comme une concierge	blanc comme un lys (lis)	chargé comme une bourrique
bavard comme une pie	blanc comme un mort	chargé comme une mule
bavard comme une pipelette	blanc comme un navet	chaud comme un lapin
bavarder (jacasser, jaser,	blanc comme un pierrot	chaud comme une braise
parler) comme une pie	blanc comme une colombe	chaude comme une chatte
beau (joli) comme un ange	blanc comme une endive	chauve comme un œuf
beau (joli, mignon) comme	blanc comme une feuille de	chauve comme une bille
un cœur	papier	chauve comme un genou
beau comme un astre	bon comme la romaine	coiffée comme une folle
beau comme un camion		con comme la lune

con comme un gland
con comme une baleine
con comme une bite
con comme une malle
content (heureux) comme un bossu
costaud comme un bœuf
coupant (tranchant) comme un rasoir
coupant (tranchant) comme un silex
courageuse comme une lionne
courageux comme un lion
courbé comme un arc
creux comme un radis
creux comme une huître
crotté comme un barbet
déchiré comme un drapeau
docile comme un caniche
docile comme un chien
docile comme un toutou
doux comme un agneau
doux comme un ange
doux comme un mouton
droit comme un arbre
droit comme un bâton
droit comme un cierge
droit comme un échelas
droit comme un i
droit comme un if
droit comme un mât
droit comme un pic
droit comme un piquet
droit comme un poteau
droit comme une flèche
droit comme une statue
dur comme un caillou
dur comme un roc
dur comme un rocher
dur comme un silex
dur comme une pierre
énorme (gros) comme une baleine
épais (gros) comme un cure-dent[s]
épais (gros) comme une ablette
épais comme un Bottin (un bottin)
épais comme un coton-tige
épais comme une affiche
excité comme un enfant
excité comme un gamin
excité comme un pou
excité comme une puce

faible comme un enfant
fait comme un fagot
fait comme un Mickey
fermé comme une huître
fichu (fagoté, ficelé, foutu) comme un sac
fidèle comme un caniche
fidèle comme un chien
fidèle comme un toutou
fier comme un bar-tabac
fier comme un coq [sur son tas de fumier]
fier comme un dindon
fier comme un enfant
fier comme un gosse
fier comme un paon
fier comme un pape
fier comme un pou
fin (mince) comme une allumette
fin (mince) comme une lame
fin comme un cheveu
fin comme une aiguille
fort comme un bœuf
fort comme un buffle
fort comme un cheval
fort comme un lion
fort comme un taureau
fort comme un Turc
fou comme un lapin
frais comme un gardon
frais comme une fleur
frais comme une rose
frisé (bouclé) comme un mouton
frisé comme un caniche
froid comme un glaçon
froid comme un marbre
froid comme un mort
froid comme un tombeau
froid comme une pierre
froid comme une tombe
gai (joyeux) comme un pinson
gentil comme un cœur
glissant comme une patinoire
gonflé comme un ballon
gonflé comme une éponge
gonflé comme une outre
gourmand comme un chat
grand (gros) comme une montagne
grand (haut) comme un immeuble
grand (haut) comme une maison

grand comme une ville
grands comme des soucoupes
gras (gros) comme un cochon
gras (gros) comme un porc
gras comme un loukoum
gras comme un moine
gras comme une loche
grasse (grosse) comme une truie
gros comme un annuaire
gros comme un œuf
gros comme un tonneau
gros comme une barrique
gros comme une maison
gros comme une noisette
gros comme une noix
grosse comme une vache
habillé (vêtu) comme un dimanche
habillé comme un fagot
habillé (vêtu, sapé) comme un prince
habillée (vêtue, sapée) comme une princesse
haut comme la tour Eiffel
haut comme une cathédrale
haut comme une montagne
haut comme une tour
heureuse comme une reine
heureux comme un enfant
heureux comme un gamin
heureux comme un gosse
heureux comme un lapin
heureux comme un pape
heureux comme un pou
heureux comme un roi
ignorant comme un âne
imbibé comme une éponge
immobile (figé) comme une pierre
immobile (figé) comme une statue
immobile comme un cadavre
jaloux comme un pou
jaloux comme un tigre
jaloux comme une tigresse
jaune comme un citron
jaune comme un coing
laid (moche) comme un crapaud
laid (moche) comme un pou
laid (moche, vilain) comme un cul
large comme un boulevard

larges (grandes) comme des battoirs
 léger comme un oiseau
 léger comme un papillon
 léger comme une plume
 lent comme un escargot
 lent comme une tortue
 libre comme un oiseau
 lisse (poli) comme du marbre
 lisse (poli) comme un marbre
 lisse (poli) comme un miroir
 lisse comme un billard
 lisse comme un galet
 lisse comme un lac
 long comme un siècle
 long comme une éternité
 lourd comme un éléphant
 lourd comme une enclume
 lourd comme une pierre
 maigre comme un clou
 maigre comme un coton-tige
 maigre comme un coucou
 maigre comme un cure-dent[s]
 maigre comme un échalas
 maigre comme un portemanteau
 maigre comme un squelette
 maigre comme un vélo
 maigre comme une allumette
 maigre comme une bicyclette
 malade comme un chien
 malade comme un clebs
 malade comme une bête
 malin comme un singe
 méchant (mauvais) comme une gale
 méchant (mauvais) comme une teigne
 menteur comme un soutien-gorge
 mince (maigre) comme une ablette
 mince comme un fil
 mince comme un roseau
 mince comme une liane
 monté comme un âne
 monté comme un étalon
 monté comme un mulet
 monté comme un poney
 mou comme un Flamby
 mou comme un flan
 mou comme une chique
 mou comme une limace
 muet comme la tombe

muet comme les pierres
 muet comme un tombeau
 muet comme une carpe
 muet comme une huître
 muet comme une tombe
 myope (aveugle) comme une taupe
 myope comme une chaufferette
 noir comme un charbonnier
 noir comme un corbeau
 noir comme un pruneau
 nu comme [un] ver
 pâle comme un cadavre
 pâle comme un fantôme
 pâle comme un linge
 pâle comme un mort
 pâle comme un spectre
 paresseux comme un lézard
 paresseux comme un loir
 paresseux comme une couleuvre
 curieux comme une belette
 curieux comme une pie
 parqués (entassés) comme des bestiaux
 pédé comme un phoque
 pédé comme un sac à dos
 peureux comme un lièvre
 planté comme un arbre
 plat comme un fax
 plat comme un trottoir
 plat comme une affiche
 plat comme une galette
 plate comme une limande
 plate comme une punaise
 plate comme une sole
 plein (rond) comme un boudin
 plein (rond) comme une barrique
 plein comme un œuf
 plein comme une huître
 plein comme une outre
 poilu (velu) comme un mammoth
 poilu (velu) comme un ours
 poilu (velu) comme un singe
 poilu comme un lavabo
 pointu comme une aiguille
 pointu comme une flèche
 pressé comme un lavement
 profond comme un puits
 raide (rigide) comme un cintre
 raide comme un arbre

raide comme un bâton
 raide comme un cierge
 raide comme un échalas
 raide comme un parapluie
 raide comme un passe-lacet
 raide comme un piquet
 raide comme un portemanteau
 raide comme une planche
 raide comme une statue
 rapide comme un lièvre
 rapide comme une balle
 rapide comme une flèche
 rapide comme une fusée
 réglé comme un chronomètre
 réglé comme une pendule
 remonté comme une pendule
 doux comme une pêche
 rond comme un ballon
 rond comme un boulon
 rond comme un œuf
 rond comme un petit pois
 rond comme une balle
 rond comme une bille
 rond comme une pelle
 rond comme une pomme
 rouge comme du (le) sang
 rouge comme un coq
 rouge comme un coquelicot
 rouge comme un gratte-cul
 rouge comme un homard
 rouge comme une braise
 rouge comme une cerise
 rouge comme une écrevisse
 rouge comme une pivoine
 rouge comme une tomate
 rusé comme un renard
 sage comme un ange
 sage comme un mouton
 sage comme une image
 sale comme un cochon
 sale comme un goret
 sale comme un peigne
 sale comme un porc
 sale comme un pou
 sale comme un pourceau
 sapé (habillé, vêtu) comme un milord
 sec comme un saucisson
 sérieux comme un pape
 serrés comme des anchois
 seul comme un chien
 seul comme un rat
 siffler comme un merle
 silencieux comme un cimetière

silencieux comme un
 tombeau
 simple (naïf) comme un
 enfant
 sobre comme un chameau
 solide comme un chêne
 solide comme un roc
 soûl (saoul) comme un
 cochon
 soûl (saoul) comme une
 bourrique
 soûl (saoul) comme une
 grive
 soûl (saoul) comme une
 vache
 soûl (saoul, ivre) comme un
 Polonais
 souple comme un gant
 souple comme un roseau
 souple comme un serpent

souple comme une anguille
 souple comme une liane
 sourd comme un pot
 taillé comme un coton-tige
 taillé comme un cure-dent[s]
 taillé comme un cure-pipe
 taillé comme une arbalète
 tendu comme un arc
 tendu comme un lance-pierre
 (lance-pierres)
 tendu comme un slip
 tendu comme un string
 tendu comme un tambour
 tendu comme une corde
 têtù (entêtê) comme un
 baudet
 têtù (entêtê) comme un mulet
 têtù (entêtê) comme une
 bourrique

têtù (entêtê) comme une
 mule
 têtù comme un Breton
 travailler comme une abeille
 travailler comme une fourmi
 trempé comme un barbet
 vaste comme un océan
 vaste comme une cathédrale
 vexé comme un pou
 vidé comme une roussette
 vif comme la poudre
 vif comme un cabri
 vif comme un chat
 vif comme un écureuil
 vif comme une ablette
 vif comme une anguille
 [tout] seul[,] comme un
 grand

Основни структурни тип може се јавити и с именицом којој следи придев:

bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain
 beau comme un dieu [grec]
 beau comme une carte postale
 con comme un panier [percé]
 épais comme un haricot [vert]
 lourd comme un âne mort
 maigre comme un hareng saur
 maquillé comme un camion volé
 maquillé comme une voiture volée

méchant (mauvais) comme un âne rouge
 mou comme une chiffé [molle]
 réglé comme un coucou [suisse]
 réglé comme une horloge [suisse]
 réglé comme une partition [musicale]
 remonté comme un coucou [suisse]
 sec comme un hareng saur
 têtù (entêtê) comme un âne [rouge]

Исто тако, у грађи има и случајева кад су придев или придевска реч антепонирани еталону:

bête (sot) comme trente-six cochons
 beurré comme un petit beurre
 beurré comme un petit Lu
 bourré comme un petit Lu
 bronzé comme un petit suisse
 fichu (foutu) comme quatre sous
 fier comme un petit banc

fou comme trente-six lapins
 ratatiné comme une [vieille] patate
 ridé comme une [vieille] pomme
 têtù (entêtê) comme trente-six mules
 têtù (entêtê) comme trente-six mulets
 timide comme une jeune fille
 unis comme un seul homme

И овај се подтип може јавити у проширеној структури, тј. с предлошком синтагмом:

haut (grand) comme trois pommes [à genoux]
haut (grand) comme trois bites à genoux

haut (grand) comme trois pines à genoux
haut (grand) comme trois couilles à genoux

Даље, поредбена јединица може бити допуњена предлогом и именицом.

Овај је структурни тип такође прилично продуктиван:

aimable (gracieux) comme une porte de prison
aimable comme une paire de tenailles
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace
beau comme une gravure de mode
bête (con) comme un balai [sans poils
(manche)]
blanc comme un cachet d'aspirine
bronzé comme un cachet d'aspirine
chaud comme une baraque à frites
chaud comme une bouillotte
chauve (nu) comme un cul de singe
chauve comme une boule de billard
coiffé (peigné) comme un dessous de bras
coiffé comme un as de pique
coiffé comme une meule de foin
con comme un manche [à balai]
con comme une malle
con comme une valise [sans poignée]
coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir]
couvert comme un pot de miel
curieux comme un pot de chambre
doré comme un pain d'épice
dur comme une semelle [de bois]
énergique (nerveux, vif) comme un plat de
nouilles
être comme une poule devant un peigne
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de
pique
fier comme un char à bancs
grand comme un mouchoir [de poche]
gros comme une tête d'épingle
habillé comme l'as de pique
habillé comme un as de pique
heureux comme un coq en pâte
laid (moche, vilain) comme un cul de singe
léger comme une bulle [de savon, de
champagne]

long comme un jour sans pain
maigre comme un cent de clous
maigre comme un chat de gouttière
maigre comme un fil [de fer]
maigre comme un sandwich de chômeur
maquillé comme un carré d'as
menteur comme un arracheur de dents
mince comme une feuille [de papier]
mou comme un plat de nouilles
mou comme une poupée de chiffon
pauvre comme un rat d'église
plate comme une planche [à pain (à repasser)]
raide comme un coup de trique
raide comme un manche à balai
raide comme une barre de fer
raides comme des baguettes de tambour
réglé comme une partition [de musique]
rond comme une queue de pelle
rouge comme une pomme [d'api]
sec comme un coup de trique
sec comme un sarment [de vigne]
serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en
boîte]
souple comme un verre de lampe
taillé comme un bâton de sucette
tatoué comme une porte de WC (chiottes)
triste comme un bonnet de nuit
triste comme un jour de pluie
triste comme un lendemain de fête
triste comme une porte de prison
vaste comme un hall [de gare (d'aéroport)]
serrés comme des harengs [en caque]
épais comme un sandwich de chômeur
doux (lisse) comme des fesses de bébé
doux (lisse) comme une peau de bébé

У грађи смо пронашли и примере у којима је овај подтип додатно
проширен предлошком синтагмом:

épais comme un câble de frein à main
heureux comme un poisson dans l'eau

или је проширен односном реченицом:

franc comme un âne qui recule

Нашли смо и фразему у којој је именици на месту еталона придодата именица која је ближе одређује:

épais comme un sandwich SNCF

Видимо да су фраземе с неодређеним чланом испред еталона прилично бројне, али постоје и други структурни типови:

Adj. + *comme* + Art. déf. + N

Овај структурни тип чине фраземе код којих је еталон уведен одређеним чланом иза кога је именица. Одмах ћемо запазити да овај структурни тип није превише бројан у односу на претходни тип:

beau comme l'antique
beau comme le jour
blanc comme l'albâtre
blanc comme la mort
bleu comme la mer
bleu comme le ciel
blond comme les blés
clair comme le jour
connu (célèbre) comme le mont Blanc
connu comme le loup blanc
ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant)
comme la mort
ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant)
comme la pluie
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l'as de pique
fauché comme les blés
fin comme l'ambre
frais comme l'œil
frais comme la rose
franc comme l'or
froid comme la mort
grand (large) comme la main
gros comme le (mon) poing
gros comme le [petit] doigt
gros comme le bras
gros comme le pouce
léger comme l'air
léger comme le vent

libre comme l'air
long comme le bras
lourd comme la pierre
malheureux comme les pierres
méchant (mauvais) comme la gale
méchant (mauvais) comme la peste
méchant (mauvais) comme la teigne
neutre comme la Suisse
noir comme l'ébène
noir comme l'enfer
noir comme la nuit
nu comme la main
pâle comme la mort
pur comme le diamant
raide comme la justice
rapide (prompt) comme l'éclair
rapide (prompt) comme la foudre
rapide comme le vent
solide comme le Pont-Neuf
tendre comme la rosée
triste comme la mort
triste comme la pluie
triste comme les pierres
vaste comme l'océan
vaste comme la mer
vieux comme le monde
vieux comme les chemins
vieux comme les rues
vif comme l'éclair

chaud comme la braise
doux comme le miel
froid comme l'acier
dur comme l'acier
dur comme le diamant
dur comme le bois
dur comme [le] fer
dur comme la pierre
dur comme le marbre
dur comme le roc
dur comme le silex
blanc comme le lait
noir comme le charbon

clair (limpide, pur, transparent) comme le cristal
clair comme le cristal
blanc comme [la] craie
froid comme [le] marbre
froid comme la pierre
froid comme [la] glace
blanc comme [la] neige
doux comme la soie
doux comme le velours
fragile (cassant) comme le verre

Неколике фраземе овога структурног типа могу имати проширен поредбени део, било придевском речју, било предлошком синтагмом:

soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne
laid comme les sept péchés capitaux

noir (obscur) comme le cul d'un nègre
noir comme le cul d'un bouc (un ours)
doux (lisse) comme les fesses d'un bébé
noir comme le cul du diable
noir comme le derrière du diable
[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main

noir (obscur) comme le trou du cul d'un nègre

évident (visible, gros) comme le nez au milieu de la figure (du visage)

nu comme le jour de sa naissance

Нису бројне ни фраземе код којих се еталон састоји од деоног члана и именице:

Adj. + *comme* + Art. part. + N

brillant (luisant) comme de la soie
collant comme de la glu
doux comme de la soie
doux comme du satin
dur comme de la corne
dur comme de la semelle
dur comme du béton
dur comme du chien
dur comme du cuir
dur comme du plâtre
lourd comme du plomb

mou comme du coton
mou comme du Flamby
mou comme du flan
noir comme de l'encre
noir comme de la poix
noir comme du cirage
noir comme du jais
parqués (entassés) comme du bétail
sec comme de l'amadou
sec comme du bois
tendre comme du poulet

blanc comme du papier
chaud comme [de la (la)] braise
doux comme [du (le)] miel
dur comme [de] l'acier
dur comme du diamant
dur comme du bois
dur comme [du] fer
dur comme [de] la pierre
dur comme du marbre
dur comme du roc
dur comme du silex
coupant (tranchant) comme le silex
blanc comme le lait
noir comme du charbon

clair (limpide, pur, transparent) comme du cristal
clair comme du cristal
blanc comme [de la] craie
froid comme [du] marbre
froid comme [de] la pierre
froid comme [de la] glace
doux comme [de] la soie
doux comme du velours
noir comme de la suie
fragile (cassant) comme du verre
lourd comme [de] la pierre
rouge comme [de la] braise

И код овога структурног типа именица може имати допуну било у виду предлошке синтагме, било у виду именице која је одређује, било у виду антепонираног придева:

réglé comme du papier à musique
clair comme de l'eau [de roche (de source)]
clair comme de l'eau de boudin
clair comme du jus de boudin

clair comme du jus de chique
clair comme de l'eau de vaisselle
mince comme du papier à cigarette

collant comme du papier tue-mouches

fin comme du gros sel

Структурни тип код кога је еталон уведен присвојном придевском заменицом такође није нарочито продуктиван:

Adj. + *comme* + Poss. + N.

bête comme ses pieds
blanc comme mes fesses
blanc comme mon cul

vieux comme mes robes
chauve comme mon genou

Овај тип може бити допуњен прилошком одредбом:

droit comme mon bras quand je me mouche
droit comme mon coude quand je me mouche

Нису продуктивне ни фраземе код којих поредбена јединица не садржи члан. Део њих представљају фраземе код којих је еталон властита именица:

Adj. + *comme* + N

amer comme chicotin
beau comme Apollon
bête comme chou
fier comme Artaban
fier comme Harpagon
nu comme Adam
pauvre comme Job
riche comme Crésus
simple (facile) comme bonjour
tranquille comme Batiste
vieux comme Adam

vieux comme Hérode
vieux comme Mathusalem
chaud comme braise
doux comme miel
nu comme ver
dur comme fer
blanc comme craie
froid comme marbre
froid comme glace
blanc comme neige
rouge comme braise

Нису продуктивне ни фраземе код којих је еталон у склопу предлошке синтагме:

Adj. + *comme* + Prép. + Art. + N

noir comme dans un tunnel
noir comme dans un four
silencieux comme dans une église

Оне се такође могу јавити у проширеном облику:

noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre
noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre
noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours)

чак и у дводелној структури, тј. без основе поређења:

comme dans un conte de fée

У дводелној се структури јављају и следеће фраземе:

comme une goutte [d'eau] dans la mer (l'océan)
comme un grain de sable dans le désert
comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été (serein, sans nuage)

Нису продуктивне ни фраземе код којих је еталон заменица:

Adj. + *comme* + Pron

gentil comme tout
simple (facile) comme tout

У корпусу је присутна једна фразема која би ишла у тип који А. Г. Назарјан (1987: 114–115) назива поредбеном фраземом зависно-независне структуре:

clair comme deux et deux font quatre

а забележили смо и седам делимично предикативних фразема (Назарјан 1987: 115):

innocent comme l'agneau qui vient de naître
pur comme l'agneau qui vient de naître
innocent comme l'enfant qui vient de naître
pur comme l'enfant qui vient de naître
[nu] comme [le bon] Dieu *m'*a fait[e]
[nu] comme le Seigneur *m'*a fait[e]
nu comme *ma* mère *m'*a fait[e]

Коначно, једна се фразема састоји од поредбеног везника и придева:

comme neuf

Неколико фразема има двоструки поредбени део:

collé (accroché) à *qqn, qqch* comme une arapède à son rocher
adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue
adroit (habile) [de *ses* mains] comme un chien de sa queue

2.1.1.2. Глаголске поредбене фраземе у францускоме језику. Основни структурни тип глаголских поредбених фразема у францускоме језику састављен је према следећем моделу:

V + *comme* + Art. Indéf. + N

Код овога се основног типа на месту основе поређења налази глагол, док еталону, који је исказан именицом, претходи неодређени члан. Ово је најбројнији тип глаголских поредбених фразема у француском језику:

[se] glisser (se sauver, se dérober, se faufiler, s'échapper, filer) comme une anguille
[se] plier comme un roseau
aimer *qqn* comme un fou
aller (avancer, marcher) comme un escargot
aller (avancer, marcher) comme une limace
aller (avancer, marcher) comme une tortue
aller à *qqn* comme un chausson
aller à *qqn* comme un gant
arriver comme le Messie (le messie)
bâiller comme un four
bâiller comme une carpe
bâiller comme une huître
baiser comme un animal
baiser comme un castor
baiser comme un lapin
baiser comme une bête
bander comme un âne
bander comme un bouc
bander comme un cerf
bander comme un cheval
bander comme un chevreuil
bander comme un pendu
bander comme un taureau
bander comme un Turc
battre comme un tambour
boire comme un évier
boire comme un Polonais
boire comme un tonneau
boire comme un trou
boire comme une éponge
bondir (sauter) comme un cabri
bondir (sauter) comme un chat
bondir (sauter) comme un chevreau
bondir (sauter) comme un écureuil
bondir (sauter) comme une chèvre
bondir comme un tigre
bourdonner comme une ruche
braire comme un âne
bramer comme un veau
briller (luire) comme un miroir
briller (luire) comme une perle
briller comme un diamant
briller comme un soleil
briller comme une étoile
brûler (flamber) comme une allumette
brûler (flamber) comme une torche
changer comme un caméléon
changer comme une girouette

chanter comme un ange
chanter comme un oiseau
chanter comme un rossignol
chanter comme une casserole
chanter comme une gamelle
chanter comme une seringue
chialer comme une gonzesse
cogner (frapper, taper) comme un sourd
cogner (frapper, taper) comme une brute
conduire comme un as
couler comme une fontaine
couler comme une pierre
couper (trancher) comme un rasoir
couper comme un genou
couper comme un silex
courir comme le vent
courir comme un [beau] diable
courir comme un dératé
courir comme un fou
courir comme un lapin
courir comme un lièvre
courir comme un perdu
courir comme un zèbre
courir comme une gazelle
crier (brailler, gueuler) comme un âne
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd
crier (gueuler, hurler) comme un putois
crier (gueuler, hurler) comme une bête
crier (hurler) comme un damné
crier comme un poissonnier
danser comme un portemanteau
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lapin
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme une souris
détaler (filer, s'enfuir, se sauver, partir) comme un voleur
détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat
dormir comme un ange
dormir comme un bébé

dormir comme un bienheureux
dormir comme un caillou
dormir comme un charme
dormir comme un chérubin
dormir comme un enfant
dormir comme un loir
dormir comme un mort
dormir comme un pacha
dormir comme un plomb
dormir comme un sac
dormir comme un sonneur
dormir comme une brute
dormir comme une bûche
dormir comme une enclume
dormir comme une loutre
dormir comme une marmotte
dormir comme une masse
dormir comme une merde
dormir comme une pierre
dormir comme une souche
éclater (exploser, crever) comme une grenade
éclater comme une bombe
écrire comme un chat
écrire comme un cochon
écrire comme un gendarme
écrire comme un médecin
en baver (chier) comme un Russe
filer (partir, se sauver) comme un pet
filer comme un dard
filer comme un toutou
filer comme un zèbre
fleurer comme des pâquerettes
frétiller comme un gardon
fuir (s'enfuir) comme des perdreaux
fuir comme une passoire
fumer comme un pompier
fumer comme un sapeur
fumer comme un Turc
fumer comme une locomotive
glander comme une larve
glisser (échapper) [entre les doigts (entre les
mains, des mains)] comme une anguille
glisser comme une patinoire
glisser comme une savonnette
grignoter comme une souris
grimper comme un chat
grimper comme un singe
grogner comme un ours
gronder comme le tonnerre
gronder comme un chien
grossir comme un cochon
grossir comme un porc
grossir comme une truie
grossir comme une vache
hurler comme un chien
hurler comme un loup

hurler comme une louve
jouer comme un ange
jouer comme un as
jouer comme un dieu
jouer comme un pied
jouer comme un sabot
jouer comme une chaussette
jouer comme une pantoufle
jouer comme une patate
jouer comme une savate
jurer (parler) comme un charretier
mâcher comme un crabe
manger (bouffer) comme un chancre
manger (bouffer) comme un cochon
manger (bouffer) comme un goinfre
manger (bouffer) comme un porc
manger (bouffer, dévorer) comme un ogre
manger comme un bœuf
manger comme un glouton
manger comme un loup
manger comme un moineau
manger comme un oiseau
marcher comme un canard
marcher comme un éléphant
marcher comme un pingouin
marcher comme une cane
mourir (crever) comme des mouches
mourir (crever) comme un chien
mourir (crever) comme une bête
nager comme un crapaud
nager comme un poisson
nager comme une pierre
nager comme une sirène
obéir à *qqn* comme un chien
obéir à *qqn* comme un enfant
obéir à *qqn* comme un esclave
obéir à *qqn* comme un toutou
onduler comme une vague
parler comme un ange
parler comme un cochon
parler comme un livre
parler comme un moulin
parler comme un oracle
passer comme un rêve
passer comme un songe
pester comme un diable
péter comme un fou
pissier comme un chameau
pissier comme une vache
pleurer (brailler, chialer) comme un veau
pleurer (sangloter) comme un enfant
pleurer (sangloter) comme un gamin
pleurer (sangloter) comme un gosse
pleurer comme un bébé
pleurer comme un chien
pleurer comme une femme

pleurer comme une fille
 pleurer comme une fontaine
 pleurer comme une madeleine (une Madeleine)
 pleurer comme une vache
 pomper comme des Shadocks
 pousser comme des champignons
 pousser comme un champignon
 pousser comme une asperge
 puer comme un bouc
 puer comme un putois
 raisonner comme un manche
 raisonner comme un pied
 raisonner comme un tambour [crevé]
 raisonner comme une casserole
 raisonner comme une pantoufle
 râler comme un pou
 râler comme un voleur
 ramer comme un âne
 ramer comme un bœuf
 ramer comme un damné
 ramer comme un dingue
 ramer comme un fou
 ramer comme un sourd
 ramer comme une bête
 ramper (glisser) comme un serpent
 répéter (parler, réciter) comme un perroquet
 résonner comme un tambour
 ressembler à *qqn* comme jumelle
 ressembler à *qqn* comme un frère [jumeau]
 ressembler à *qqn* comme un jumeau
 ressembler à *qqn* comme une sœur [jumelle]
 revenir comme un boomerang
 ricaner comme une hyène
 rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un hystérique
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme une banane
 rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine
 rire comme un enfant
 rire comme un gamin
 rire comme un gosse
 ronfler comme un bûcheron
 ronfler comme un camion
 ronfler comme un camionneur
 ronfler comme un éléphant
 ronfler comme un orgue
 ronfler comme un ours
 ronfler comme un porc
 ronfler comme un sapeur
 ronfler comme un sonneur
 ronfler comme une baleine
 ronfler comme une chaudière
 ronfler comme une forge
 ronfler comme une locomotive

ronfler comme une vache
 rôtir comme un poulet
 rougir comme un homard
 rougir comme une écrevisse
 rougir comme une pivoine
 rougir comme une tomate
 rugir comme un fauve
 rugir comme un lion
 s'accrocher (se coller) à *qqn, qqch* comme une sangsue
 s'accrocher (se coller) à *qqn, qqch* comme une tique
 s'accrocher à *qqn, qqch* comme une teigne
 s'agiter comme une puce
 s'amuser comme un enfant
 s'amuser comme un gamin
 s'amuser comme un roi
 s'applatir comme une carpette
 s'applatir comme une crêpe
 s'applatir comme une limande
 s'applatir comme une punaise
 s'endormir comme un bébé
 s'endormir comme un charme
 s'endormir comme un enfant
 s'endormir comme un loir
 s'endormir comme une bûche
 s'endormir comme une masse
 s'endormir comme une merde
 s'enflammer (s'embraser) comme une torche
 s'engueuler comme des poissonniers
 s'éteindre (s'en aller) comme une chandelle
 s'habiller (se fringuer) comme une pute
 s'habiller (se vêtir) comme un clochard
 s'habiller comme un épouvantail
 s'habiller comme un plouc
 saigner comme un bœuf
 saigner comme un cochon
 saigner comme un porc
 sautiller comme un pinson
 sautiller comme une puce
 se battre comme des brutes
 se battre comme des chiens
 se battre comme des chiffonniers
 se battre comme des furies
 se battre comme des sauvages
 se battre comme un lion
 se battre comme une lionne
 se bourrer comme un coing
 se briser ([se] casser) comme une allumette
 se comporter (se conduire) comme un ange
 se comporter (se conduire) comme un cochon
 se comporter (se conduire) comme un goujat
 se comporter (se conduire) comme une brute
 se comporter (se conduire, agir) comme un adulte
 se comporter (se conduire, agir) comme un bébé

se comporter (se conduire, agir) comme un enfant
 se comporter (se conduire, agir) comme un gamin
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un enragé
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un forcené
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un furie
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un possédé
 se débrouiller (s'y prendre, se démerder) comme un manche
 se défendre comme un lion
 se dégonfler comme un soufflet
 se disputer (s'engueuler) comme des charretiers
 se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers
 se dresser comme un mur
 se fermer comme une huître
 se figer comme une statue
 se jeter sur *qqn* comme un vautour
 se maquiller comme une pute
 se pavaner (se rengorger) comme un coq
 se pavaner (se rengorger) comme un dindon
 se pavaner (se rengorger) comme un paon
 se porter comme un charme
 se porter comme un chêne
 se répandre (se propager) comme la peste
 se répandre (se propager) comme un virus
 se répandre (se propager) comme une épidémie
 se répandre (se propager) comme une maladie
 se reproduire comme des lapins
 se soûler (se bourrer) comme un cochon
 se tordre comme une baleine
 se tortiller (se tordre) comme un ver
 se tortiller (se tordre) comme une anguille
 se tortiller (se tordre) comme un serpent
 se traîner comme un veau
 se vautrer comme un steak
 sonner (résonner) comme un gong
 souffler comme un bœuf
 souffler comme un cachalot
 souffler comme un orgue
 souffler comme un phoque
 souffler comme un taureau
 souffler comme une baleine
 souffler comme une forge
 souffler comme une locomotive
 souffrir comme un chien
 souffrir comme un damné
 souffrir comme une bête

suer (transpirer) comme un bœuf
 suer (transpirer) comme un cochon
 suer (transpirer) comme un porc
 suer (transpirer) comme une vache
 tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une masse
 tomber comme des mouches
 tomber comme un sac
 tomber comme une bombe
 tomber comme une merde
 tomber comme une pierre
 tomber comme une quille
 tourner (tournoyer) comme une toupie
 tourner comme une horloge
 tourner comme une montre
 travailler (bosser) comme un esclave
 travailler (bosser) comme un forçat
 travailler (bosser) comme un galérien
 travailler (bosser) comme un nègre
 travailler (bosser) comme une brute
 travailler (bosser, trimer) comme un âne
 travailler (bosser, trimer) comme un bœuf
 travailler (bosser, trimer) comme un chien
 travailler (bosser, trimer) comme un damné
 travailler (bosser, trimer) comme un dingue
 travailler (bosser, trimer) comme un fou
 travailler (bosser, trimer) comme un sourd
 travailler comme une fée
 trembler comme une feuille
 trempé (mouillé) comme un canard
 trempé comme une soupe
 vivre comme un chien
 vivre comme un ermite
 vivre comme un légume
 vivre comme un loup
 vivre comme un milliardaire
 vivre comme un millionnaire
 vivre comme un moine
 vivre comme un nabab
 vivre comme un ours
 vivre comme un pacha
 vivre comme un parasite
 vivre comme un prince
 vivre comme un roi
 vivre comme un seigneur
 vivre comme une bête
 vivre comme une larve
 vivre comme une nonne
 vivre comme une ombre
 vivre comme une princesse
 vivre comme une reine
 vivre comme une taupe
 voyager comme une valise

Код једне скупине фразема основа је поређења проширена:

être fait (pris) comme un rat
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un bleu
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un débutant
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un collégien
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un enfant [de cœur]
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un gosse
être (rester) planté [là] comme une borne

être (rester) planté [là] comme un poireau
être (rester) planté [là] comme une bûche
être (rester) planté [là] comme une souche
être (rester) planté [là] comme une statue
être (rester) planté [là] comme une momie
avoir le (un) cul comme un département
avoir des seins comme des six
avoir la tête [grosse] comme une citrouille
avoir la tête [grosse] comme une pastèque
avoir la tête comme un tambour

Основни структурни тип може се јавити и с еталоном коме следи придев:

peser comme un âne mort
propre comme un sou [neuf]
briller comme un sou neuf
s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort
courir comme un rat empoisonné
tomber comme un fruit mûr

se regarder comme des merlans frits
se secouer comme un chien [mouillé]
puer comme un rat mort
crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]
parler *qqch* comme une vache espagnole
se jeter sur *qqn* comme une bête [fauve (sauvage)]

Исто тако, у грађи има и случајева кад су придев или придевска реч антепонирани именици:

bicher comme un [petit (vieux)] pou
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou
s'amuser comme un [petit] fou
s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits pains
s'éclater comme une bête

se battre comme un [petit] coq
se débattre (se démener, s'agiter) comme un [beau] diable
se vendre comme des petits pains
pousser comme une mauvaise herbe
rougir comme une [jeune] fille

Даље, поредбена јединица може бити допуњена предлошком синтагмом, тј. предлогом и именицом одн. предлогом и инфинитивом. Овај је структурни подтип такође прилично продуктиван:

courir comme une poule sans tête
crever (éclater) comme une bulle [de savon]
éclater comme un [coup de] tonnerre
errer comme une âme en peine
être (vivre) comme un coq en pâte
fumer comme une cheminée [d'usine]
mentir comme un arracheur de dents
nager comme un chien [de plomb]
nager comme un sac de plomb
nager comme une tenaille (une paire de tenailles)

négociier comme un marchand de tapis
pleurer comme une chasse d'eau
ronfler comme un soufflet de forge
s'écrouler (s'efondrer, tomber) comme un château de cartes
s'habiller comme un arbre de Noël
s'habiller comme un sapin de Noël
sauter comme un bouchon de champagne
se coiffer comme un balai de chiotte (chiottes)
se regarder comme des chiens de faïence

se répandre (se propager) comme une traînée de poudre
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une poupée de chiffon
tourner comme un animal en cage
tourner comme un écureuil en cage
tourner comme un fauve en cage
tourner comme un lion en cage

tourner comme un ours en cage
tourner comme une bête en cage
[se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme [une] peau de chagrin
prendre *qqn* comme un coup de trique
ressembler à *qqn* comme deux gouttes d'eau
travailler (bosser, trimer) comme une bête [de somme]

nager comme un fer à repasser
prendre *qqn* comme une envie de chier (pissier)

Фраземе овога подтипа могу бити проширене на разне начине:

ouvrir la bouche comme un poisson [hors de l'eau]

s'amuser comme un croûton [de pain] derrière une malle

s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle

s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle

passer comme une lettre à la poste (la boîte)

monter (s'emporter) comme une soupe au lait

fondre comme un esquimau au soleil

vivre comme un rat dans un fromage

être (se sentir) comme un poisson dans l'eau

être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau

arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe

glisser sur *qqn* comme un pet sur une toile cirée

s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une malle

être comme une poule devant un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette)

être comme un canard devant un couteau de poche

se débattre (se démener, s'agiter) comme un diable [dans un bénitier]

être comme un cataplasme sur une jambe de bois

être comme un cautère sur une jambe de bois

être comme un emplâtre sur une jambe de bois
être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine

arriver (venir, débarquer, débouler) comme un chien dans un jeu de quilles

se dresser comme un [petit] coq [sur ses ergots]

Допуна може бити и односна реченица:

crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon qu'on égorge

crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie qu'on égorge

crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc qu'on égorge

crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge]

être (rester) comme une vache qui regarde passer le train

У једноме случају еталон је допуњен именицом која га ближе одређује:

surveiller *qqn* (veiller sur *qqn*, couvrir *qqn*) comme une mère poule

Поред првога типа глаголских фразема, јављају се и фраземе код којих је именица на месту поредбене јединице уведена одређеним чланом. Овај тип, међутим, није тако бројан:

V + *comme* + Art. déf. + N

arriver comme les carabiniers
briller comme le diamant
prendre *qqn* comme la colique

pomper comme les Shadocks
pleuvoir (tomber) [dru] comme [la] grêle

Овај тип такође може бити и у проширеном виду:

être comme l'âne de Buridan

fondre comme [la] neige au soleil
fondre comme [le] beurre au soleil
vivre comme l'oiseau sur la branche
arriver comme la moutarde après le repas

glisser sur *qqn* comme l'eau sur les plumes d'un canard (des canards)

Нису бројне ни фраземе код којих је именица на месту поредбене јединице уведена деоним чланом:

V + *comme* + Art. part. + N

briller comme de l'or
briller comme de l'argent
briller comme du chrome
briller comme du verre
briller comme du diamant
briller comme du satin
pousser comme du cheindent

se porter comme le Pont-Neuf
dormir comme du plomb
peser comme du plomb
se coucher comme les poules
se lever comme les poules
[se] casser (se briser) comme [du] verre
pleuvoir (tomber) [dru] comme [de la] grêle

У корпусу је забележена једна фразама код које поредбеној јединици претходи придев:

pousser comme de la mauvaise herbe

Нашли смо и једну фразему с присвојном придевском заменицом уместо члана:

V + *comme* + Poss + N

couper comme mon genou

Свега неколико фразема нема члан испред именице у поредбеном делу:

V + *comme* + N

[se] casser (se briser) comme verre
faire comme Charles
pleuvoir (tomber) [dru] comme grêle
être copains comme cochons

Овај структурни тип такође се може јавити у проширену виду:

[se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme peau de chagrin

s'entendre comme larrons en foire
arriver (venir) comme marée en carême
arriver (venir) comme mars en carême

fondre comme neige au soleil
fondre comme beurre au soleil

Забележили смо и једну фразему која на месту еталона садржи број:

V + *comme* + Num

manger (bouffer) comme quatre

Други веома продуктиван структурни тип глаголских фразема у француском језику састоји се од прелазнога глагола, док је еталон у дубинској структури директни објект прелазнога глагола:

Vt + *comme* + Art. indéf. + N_{COD}

abandonner *qqn* comme un chien
 aimer *qqn* comme un (*son* propre) frère
 aimer *qqn* comme un (*son*) enfant
 aimer *qqn* comme un fils
 aimer *qqn* comme un père
 aimer *qqn* comme une (*sa* propre) sœur
 aimer *qqn* comme une fille
 aimer *qqn* comme une mère
 aplatir (écraser) *qqn* comme une crêpe
 attirer *qqn, qqch* comme un aimant
 avaler (prendre, gober) *qqch* comme des bonbons
 battre *qqn* comme un chien
 battre *qqn* comme un sourd
 briser (casser) *qqch* comme une allumette
 briser *qqn* comme une allumette
 connaître *qqn, qqch* comme *sa* poche
 débiter *qqch* comme une mitrailleuse
 écraser *qqn* comme un ver
 écraser *qqn* comme une mouche
 écraser *qqn* comme une punaise
 égorger *qqn* comme un mouton
 emmailloter *qqn* comme une momie
 enterrer *qqn* comme un chien
 ficeler (ligoter, rouler) *qqn* comme un saucisson
 garder (conserver) *qqch* comme une relique
 garder (conserver, protégé) *qqch* comme un trésor
 gaver *qqn* comme une oie
 jeter (chasser, renvoyer) *qqn* comme un moins-que-rien
 jeter *qqn* comme un paquet
 jeter *qqn* comme un sac
 lancer *qqn* comme un projectile
 manipuler *qqn* comme une marionnette
 prendre *qqn* comme un lavement
 presser *qqn* comme un citron
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un prince
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un princesse
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un roi
 recevoir (accueillir) *qqn* comme une reine
 renverser (abattre) *qqn* comme une quille
 répéter (réciter) *qqch* comme une litanie
 retourner *qqn, qqch* comme un gant
 retourner *qqn, qqch* comme une chaussette

retourner *qqn, qqch* comme une crêpe
 saigner (égorger) *qqn* comme un cochon
 saigner (égorger) *qqn* comme un porc
 saigner (égorger) *qqn* comme un poulet
 secouer *qqn* comme un prunier
 soulever *qqn, qqch* comme une plume
 suivre *qqn* comme son ombre
 suivre *qqn* comme un caniche
 suivre *qqn* comme un mouton
 suivre *qqn* comme un toutou
 suivre *qqn* comme une ombre
 traîner *qqn* comme un sac
 traîner *qqn, qqch* comme un boulet
 traiter *qqn* comme un ami
 traiter *qqn* comme un animal
 traiter *qqn* comme un chien
 traiter *qqn* comme un clebs
 traiter *qqn* comme un dieu
 traiter *qqn* comme un domestique
 traiter *qqn* comme un enfant
 traiter *qqn* comme un esclave
 traiter *qqn* comme un gamin
 traiter *qqn* comme un malpropre
 traiter *qqn* comme un moins-que-rien
 traiter *qqn* comme un prince
 traiter *qqn* comme un reine
 traiter *qqn* comme un roi
 traiter *qqn* comme une bête
 traiter *qqn* comme une merde
 traiter *qqn* comme une pantoufle
 traiter *qqn* comme une princesse
 trouver (cribler, percer) *qqn, qqch* comme une passoire
 fuir (éviter) *qqn* comme un pestiféré
 craindre *qqn* comme un pestiféré
 laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher) *qqn* comme une merde
 tuer (abattre) *qqn* comme un chien
 tuer (abattre) *qqn* comme une bête
 tuer (tirer, abattre) *qqn* comme un lapin
 vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un malpropre
 vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un pestiféré
 porter *qqch* comme un Saint-Sacrement
 vider *qqn* comme un poulet

И овај структурни тип може се јавити с именицом којој следи придев:

répéter *qqch* comme un disque rayé
 traquer *qqn* comme une bête [fauve]
 regarder (dévisager, observer) *qqn* comme une bête curieuse

Придев може и претходити именици:

suivre *qqn* comme un [petit] chien
laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) *qqn* comme une vieille chaussette
jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) *qqn* comme une vieille serpillière
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) *qqn* comme un vieux kleenex
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) *qqn* comme un vieux mouchoir
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer) *qqn* comme une vieille capote

Именица може бити допуњена и предлошком синтагмом:

retourner <i>qqn, qqch</i> comme une peau de lapin	connaître <i>qqn, qqch</i> comme le fond de <i>sa</i> poche
jeter <i>qqn</i> comme un paquet de linge sale	secouer <i>qqn</i> comme un panier à salade
emporter <i>qqn, qqch</i> comme un fêtu [de paille]	secouer <i>qqn</i> comme une bouteille d'Orangina
emporter <i>qqn, qqch</i> comme un brin [de paille]	jeter <i>qqn</i> comme un mouchoir en papier

recevoir (accueillir) *qqn* comme un chien [dans un jeu de quilles]

Овај тип забележили смо и с одређеним те деоним чланом:

Vt + *comme* + Art. déf. + N_{cod}

traiter <i>qqn</i> comme la merde	fuir (éviter) <i>qqn, qqch</i> comme la peste
attendre <i>qqn</i> comme le Messie (le messie)	craindre <i>qqn, qqch</i> comme la peste
porter <i>qqch</i> comme le Saint-Sacrement	craindre <i>qqn, qqch</i> comme le feu

Vt + *comme* + Art. part. + N_{cod}

traiter <i>qqn</i> comme du bétail	boire <i>qqch</i> comme du petit-lait
boire <i>qqch</i> comme du lait	boire <i>qqch</i> comme de l'eau

И овај се структурни тип може допунити антепонираним или постпонираним придевом:

engueuler (injurier) *qqn* comme du poisson pourri
embrasser *qqn* comme du [bon] pain

У грађи се налази само једна фразама код које именица у поредбеном делу није уведена чланом:

Vt + *comme* + N_{cod}

battre *qqn* comme plâtre

Код глаголских фразема постоји, као и код придевских, тип код којих је поредбени део предлошка синтагма:

V + *comme* + *prép.* + (Art) + N

se souvenir de *qqn, qqch* comme dans un brouillard
entrer (rentrer) comme dans du beurre
entrer (rentrer) comme dans un moulin
tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte
manger comme à la maison
serrer (prendre) *qqn, qqch* comme [dans] un étau
aligner *qqn, qqch* comme à la parade
aller (marcher, se dérouler, se passer, rouler) comme sur du velours

aller (marcher) comme sur des roulettes
voler *qqn* comme dans un bois (au coin d'un bois)
lire en *qqn* comme dans un livre [ouvert]
voir [clair] comme en plein jour
être éclairé comme en plein jour
se comporter (se conduire) comme en pays conquis
marcher comme sur des œufs
glisser comme sur une patinoire

Неколико фразема садржи координиране именице одн. заменице. Треба приметити да код овога типа члан углавном изостаје:

aller (se porter) comme vous (toi) et moi
être comme cul et chemise
être comme le jour et la nuit
s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat

s'entendre comme frère et sœur
se disputer comme chien et chat
se ressembler comme frère et sœur

Коначно, три фраземе припадају типу делимично предикативних фразема:

attirer *qqn, qqch* comme le miel attire les mouches

pleuvoir comme vache qui pisse
mentir comme on respire

Неколико фразема има двоструки поредбени део:

aller à *qqn* comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule)
aller à *qqn* comme des bretelles à un cochon (une langouste, un lapin)
aller à *qqn* comme des guêtres à un lapin
aller à *qqn* comme des manchettes à un lapin

Ван ове класификације остаје 45 глаголских поредбених фразема јер потпадају под мање продуктивне структурне типове.

2.1.1.3. Прилошке поредбене фраземе у францускоме језику. У грађи смо пронашли једну фразему троделне структуре:

raide comme balle

Остале су фраземе дводелне структуре, тј. лематизоване су само с поредбеним делом. Основни је тип таквих фразема следећи:

comme + Art. indéf. + N

comme un affamé	comme un grand	comme un zombi[e]
comme un as	comme un malade	comme une avalanche
comme un automate	comme un malheureux	comme une balle
comme un bolide	comme un missile	comme une bombe
comme un boulet [de canon]	comme un mort de faim	comme une brute
comme un chef	comme un ouragan	comme une flèche
comme un cinglé	comme un perdu	comme une fleur
comme un con	comme un pied	comme une furie
comme un cyclone	comme un possédé	comme une fusée
comme un dément	comme un projectile	comme une gazelle
comme un démon	comme un ressort	comme une machine
comme un désespéré	comme un rien	comme une ombre
comme un dieu	comme un robot	comme une patate
comme un dingue	comme un sabot	comme une savate
comme un éclair	comme un somnambule	comme une souris
comme un enragé	comme un spectre	comme une tanche
comme un fantôme	comme un taré	comme une tornade
comme un forcené	comme un toqué	
comme un fou	comme un tordu	
comme un furieux	comme un trait	

Овај се тип крњих прилошких фразема може јавити и с допунама те одредбама:

comme un seul homme
comme une seule personne

comme une volée de moineaux (d'étourneaux)
comme une armée en déroute
comme un pet sur une toile cirée
comme un diable [qui sort] d'une boîte (de sa boîte)

au soleil comme un lézard

У грађи смо пронашли и фраземе код којих је еталон уведен одређеним чланом:

comme + Art. déf. + N

comme la foudre

comme l'éclair

comme le vent

У корпусу смо нашли и неколико фразема следећег типа:

comme + Pron

comme pas un
comme pas deux

comme personne
comme tout

Једну смо фразему нашли у структури с прилогом:

comme + Adv

comme jamais

Остале прилошке фраземе из грађе имају разнолику структуру. Код једних се после поредбеног везника јавља предлошка синтагма, код других партицип, а код трећих реченична структура:

comme par enchantement
comme par magie
comme par miracle
comme par (sur) un coup de baguette magique

comme en se jouant

comme mû par un ressort
comme piqué par une guêpe

comme dans (en) un songe
comme dans un brouillard
comme dans un rêve

comme tu [ne] peux pas savoir
comme [ce (il) n'est] pas permis
comme [ce (il) n'est] pas possible
comme on se dit bonjour

comme chez *soi*

И код прилошких фразема постоје случајеви с двоструком поредбеном јединицом:

comme la misère sur le pauvre monde (les pauvres gens)
comme la pauvreté sur le monde
comme la vérole sur le bas-clergé

2.1.1.4. Реченичне поредбене фраземе у францускоме језику. У грађи смо пронашли свега пет фразема реченичне структуре:

c'est (ça se voit) gros comme une maison
 c'est (ça se voit) gros comme un pâté de maisons
 c'est (ça se voit) comme le nez au milieu de la figure
 il fait chaud comme dans un four
 ça va comme un lundi

2.1.2. Структура поредбених фразема у српскоме језику. У одељку

2.1.2.1. наводимо придевске поредбене фраземе из наше грађе, у одељку 2.1.2.2 глаголске, у одељку 2.1.2.3 наводимо прилошке поредбене фраземе, док су одељак 2.1.2.4 о 2.1.2.5. посвећени именичким одн. реченичним фраземама.

2.1.2.1. Придевске поредбене фраземе у српском језику. Основни структурни тип придевских поредбених фразема у српскоме језику састављен је на следећи начин:

Adj + као + N_{nom}

бели бијели као бисери;	брз као метак;	вредан вриједан (марљив)
бео бијел (сед сијед) као овца;	брз као муња;	као црв;
бео бијел као зид;	брз као ракета;	гладак као огледало;
бео бијел као креда;	брз као стрела стријела;	гладан као вук;
бео бијел као креч;	брз као струја ^{<ист>} ;	гладан као пас;
бео бијел као крпа;	будан као зец ^{<зап>} ;	глув глух као топ;
бео бијел као сир;	бушан као сито;	глуп као буква ^{<ист>} ;
бео бијел као снег снијег;	везани као	глуп као во вол;
бесан бијесан као бик;	црева цријева ^{<ист>} ;	глуп као гузица;
бесан бијесан као гуја;	велик као врата;	глуп као дудук ^{<ист>} ;
бесан бијесан као змија;	велик као град;	глуп као дупе ^{<ист>} ;
бесан бијесан као пас;	велик као кућа;	глуп као земља;
бесан бијесан као рис;	велик као небо;	глуп као клада;
бистар (чист) као кристал;	велик као планина;	глуп као кокош ^{<зап>} ;
бистар као боза;	веран вјеран као пас;	глуп као кокошка ^{<ист>} ;
бистар као пчелица;	веран вјеран као псето;	глуп као коњ;
бистар као суза;	висок као гора;	глуп као курац;
блед блијед као авет;	висок као жирафа;	глуп као мотика;
блед блијед као зид;	висок као јаблан;	глуп као мотка;
блед блијед као креда;	висок као торањ;	глуп као нога;
блед блијед као креч;	витка као срна;	глуп као ноћ;
блед блијед као крпа;	вредан вриједан (марљив)	глуп као овца;
блед блијед као мртац;	као кртица;	глуп као пањ;
блед блијед као сир;	вредан вриједан (марљив)	глуп као поноћ;
блед блијед као смрт;	као мрав;	глуп као ступ ^{<зап>} ;
богат као Крез;	вредан вриједан (марљив)	глуп као тава ^{<зап>} ;
болестан као пас;	као пчела;	глуп као теле;
брз као ветар вјетар;	вредан вриједан (марљив)	глуп као тоцило ^{<ист>} ;
брз као зец;	као пчелица;	глуп као точак ^{<ист>} ;
		глуп као ћускија;

глуп као фосна^{<ист>};
 глуп као
 цепаница|цјепаница;
 горак као пелин;
 горак као чемер;
 грађен као Аполон;
 густ као тесто|тијесто;
 дебела као крава;
 дебела као крмача;
 дебела као прасица;
 дебео као бачва^{<зап>};
 дебео као буре^{<ист>};
 дебео као крмак;
 дебео као прасац;
 дебео као прасе;
 дебео као свиња;
 дебео као слон;
 длакав (маљав) као мајмун;
 длакав (маљав) као
 медвед|медвјед;
 добар као анђео;
 добар као здравље;
 добар као крух^{<зап>};
 добар као крушац^{<зап>};
 добар као леба^{<ист>};
 добар као лебац^{<ист>};
 добар као пања^{<ист>};
 добар као хлеб|хљеб^{<ист>};
 досадан као бува|буха;
 досадан као ваш^{<ист>};
 досадан као вашка^{<ист>};
 досадан као курац;
 досадан као мува|муха;
 досадан као
 стеница|стјеница;
 досадан као уш^{<зап>};
 дуг као вечност|вјечност;
 дужан као Грчка;
 жедан као граба^{<зап>};
 жедан као дева^{<зап>};
 жедан као камила^{<ист>};
 жут као лукаг;
 жут као лимун;
 заљубљен као коњ;
 заљубљен као сом;
 заљубљен као
 тетреб|тетријиб;
 запет (напет) као пушка;
 збијени (стиснути,
 набијени) као стока;
 здрав као бик;
 здрав као дрен;
 здрав као дреновина;
 здрав као дријен^{<зап>};
 здрав као јабука;
 здрав као риба;

издржљив као коњ;
 издржљив као мазга;
 јак (снажан) као бик;
 јак (снажан) као
 медвед|медвјед;
 јак као бетон;
 јак као биво|бивол;
 јасан као кристал;
 јасан као ноћ;
 јасан као пекмез^{<зап>};
 јасан као суза;
 јасан као сунце;
 крив као параграф;
 лаган (лак) као перо;
 лаган (лак) као перце;
 лењ^{<ист>} (лен|лијен) као
 буба;
 лењ^{<ист>} (лен|лијен) као
 трут;
 леп|лијеп као Аполон;
 леп|лијеп као бог;
 леп|лијеп као глумац;
 леп|лијеп као глумица;
 леп|лијеп као грех|гријех;
 леп|лијеп као
 девојка|дјевојка;
 леп|лијеп као принц;
 леп|лијеп као сан;
 леп|лијеп као слика;
 леп|лијеп као упис^{<ист>};
 леп|лијеп као уписан^{<ист>};
 лепа|лијепа као богиња;
 лепа|лијепа као
 божица^{<зап>};
 лепа|лијепа као принцеза;
 луд као батина^{<зап>};
 луд као купус^{<зап>};
 луд као пушка^{<зап>};
 луд као струја;
 луд као шиба^{<зап>};
 луд као шлапа^{<зап>};
 лукав као лија;
 лукав као лисица;
 љубоморан као пас;
 љубоморан као пашче;
 љубоморан као псето;
 љут као бик;
 љут као гуја;
 љут као змија;
 љут као паприка;
 љут као пас^{<зап>};
 љут као пушка;
 љут као рис;
 љут као феферон;
 мек (мекан) као баршун;
 мек (мекан) као душа;

мек (мекан) као свила;
 мек као памук;
 мекан као памук;
 миран као беба;
 миран као бубица;
 миран као уље;
 миран као цурица^{<зап>};
 млад као пупољак;
 млад као роса;
 мокар као крпа;
 мокар као миш;
 мокар као чеп;
 мршав као авет;
 мршав као бакалар;
 мршав као глиста;
 мршав као грана;
 мршав као костур;
 мршав као прут;
 мршав као сарага^{<ист>};
 мршав као скелет;
 мршав као чачкалица;
 надуван|напухан као
 балон;
 надуван|напухан као жаба;
 надут као балон;
 надут као жаба;
 напаљен као вепар;
 напаљен као зец;
 напаљен као коњ;
 напаљен као пас;
 напаљена као зечица;
 напет као струна;
 невин као гоблен;
 нервозан као пас;
 обдарен (курат) као коњ;
 обдарен (курат) као
 магарац;
 ограничен као балкон;
 ограничен као кутија
 шибица^{<ист>};
 ограничен као лавор^{<ист>};
 ограничен као тераса^{<ист>};
 округао као јабука;
 округао као лопта;
 осјетљив као мимоза^{<зап>};
 оштар као бритва;
 оштар као нож;
 пијан као авион^{<зап>};
 пијан као батина;
 пијан као бачва^{<зап>};
 пијан као гузица;
 пијан као даска;
 пијан као дева^{<зап>};
 пијан као дрво;
 пијан као дуга;
 пијан као дуга;

пијан као дупе;
 пијан као
 звезда|звјезда ^{<ист>};
 пијан као звер|звијер;
 пијан као змај;
 пијан као Исус ^{<зап>};
 пијан као клата;
 пијан као клен ^{<ист>};
 пијан као крава ^{<зап>};
 пијан као летва;
 пијан као мајка;
 пијан као метла;
 пијан као морка ^{<ист>};
 пијан као мотка ^{<ист>};
 пијан као пањ;
 пијан као пичка;
 пијан као плот;
 пијан као Рус;
 пијан као свиња;
 пијан као сјекира ^{<зап>};
 пијан као смук;
 пијан као стока;
 пијан као торба ^{<зап>};
 пијан као треска|тријеска;
 пијан као ћускија;
 пијан као чеп;
 плав као море;
 плав као небо;
 плашљив (плах) као срна;
 плашљив као зец;
 покварен као мућак;
 поносан као паун;
 послушан као пас;
 прљав као прасац;
 прљав као прасе;
 прљав као свиња;
 прост као боза; ^{<ист>}
 прост као пасуљ ^{<ист>};
 прост као шлапа ^{<зап>};
 пун као брод;
 пун као јаје ^{<зап>};
 пун као кугија шибица;
 пун као шибица;
 раван као длан;
 раван као палачинка;
 раван као тепсија;
 равна као даска;
 ружан као акрап ^{<зап>};
 ружан као акреп ^{<ист>};
 ружан као говно;
 ружан као гроб;
 ружан као гузица;
 ружан као дупе;
 ружан као кер ^{<ист>};
 ружан као курац;
 ружан као лопов;

ружан као мајмун;
 ружан као ноћ;
 ружан као пас;
 ружан као пацов ^{<ист>};
 ружан као пашче;
 ружан као пseto;
 ружан као смрт;
 ружан као штакор ^{<зап>};
 румен као јабука;
 сам као прст ^{<зап>};
 сам као ћук ^{<зап>};
 свеж|свјеж као риба;
 сигуран као смрт;
 слан као море;
 слеп|слијеп (ћорав) као
 кртица;
 смешан|смијешан као
 биоскоп ^{<ист>};
 смешан|смијешан као
 циркус ^{<ист>};
 смешан|смијешан као
 цртани [филм] ^{<ист>};
 смотан као сајла;
 смотан као сарма;
 спљоштен као палачинка;
 спор као корњача;
 спор као пуж;
 спретан као мачка;
 стар (матор ^{<ист>}) као коњ;
 стар као Библија;
 стар као Грчка;
 стар као Метузалем;
 стара (матора ^{<ист>}) као
 кобила;
 стрпљив као Јоб ^{<зап>};
 сув као авет ^{<ист>};
 сув|сух као бакалар;
 сув|сух као барут; ^{<ист>}
 сув|сух као грана;
 сув|сух као прут;
 танак као глиста;
 танак као грана;
 танак као жилет;
 танак као игла;
 танак као конац;
 танак као прут;
 танак као флис-папир;
 танак као чачкалица;
 танак као шибица;
 тврд као бетон;
 тврд као ћон;
 тврд као камен;
 тврд као курац;
 тврд као орах;
 тврд као челик;
 тврдоглав као магарац;

тврдоглав као магаре;
 тврдоглав као мазга;
 тежак као камен;
 тежак као наковањ;
 тежак као олово;
 тежак као слон;
 тежак као Трепча ^{<ист>};
 тежак као туч;
 тих као бубица;
 точан као ура ^{<зап>};
 точан као урица ^{<зап>};
 туп као курац;
 ћелав као јаје;
 уморан као пас;
 уморан као пашче;
 уморан као пseto;
 усправан (прав ^{<ист>}, раван)
 као свећа|свијећа;
 усправан (прав ^{<ист>}, раван)
 као стрела|стријела;
 хладан као боза ^{<ист>};
 хладан као гроб;
 хладан као змија;
 хладан као камен;
 хладан као лед;
 хладан као челик;
 хладан као шприцер;
 храбар као лав;
 храбра као лавица;
 црвен као булка ^{<ист>};
 црвен као крв;
 црвен као мак;
 црвен као паприка;
 црвен као парадајз;
 црвен као рак;
 црн као Арапин;
 црн као враг ^{<зап>};
 црн као гавран;
 црн као гар;
 црн као ђаво ^{<ист>};
 црн као зифт ^{<ист>};
 црн као катран;
 црн као ноћ;
 црн као угаљ ^{<ист>};
 црн као угљен ^{<зап>};
 црн као Цига|Циго;
 црн као Циганин;
 чврст као стена|стијена;
 чист као суза;
 чист као сунце;
 шарен као
 детлић|дјетлић ^{<ист>};
 шарен као ускршње јаје;
 шупаљ као зуб;
 [добар] као душа;

[досадан (напоран)] као
комарац;
[досадан (напоран)] као
крпель;
[досадан (напоран)] као
пролив|прољев;
[досадан] као трипер;
[јак] као гром;
[леп|лијеп] као анђео;
[леп|лијеп] као икона <ист>;

[леп|лијеп] као лутка;
[леп|лијеп] као манекен;
[лепа|лијепа] као вила;
[лепа|лијепа] као
манекенка;
[миран (питом, кротак)]
као јагње|јање;
[окретан (брз)] као чигра;
[сладак] као бомбон<зап>;
[сладак] као бомбона<ист>;

[сладак] као
бомбоница<ист>;
[сладак] као
бомбончић<зап>;
[сладак] као мед;
[сладак] као шећер;
[сух (мршав)] као комарац
<зап>;

Код овога типа фразема постоје случајеви кад уз поредбену јединицу стоји атрибут:

бесан|бијесан као сам враг;
бесан|бијесан као сам ђаво;
бистар као густе сок;
висок као шумска јагода;
витка (вита, танка) као [вита] јела
го|гол као црквени миш;
добар као добар дан;
досадан као зубна болест <ист>;
заштићен као [бели|бијели (лички<зап>)]
медвед|медвјед;
јак као [црна] земља;
јасан као [бели|бијели] дан;
љут као сам враг;
љут као сам ђаво;
наиван као француска собарица;
невин као француска собарица;
пијан као [црна] земља;
потребан као крух [насушни (свагдањи,
свагдашњи, насушњи)] <зап>;
потребан као крушац [насушни (свагдањи,
свагдашњи, насушњи)] <зап>;

потребан као хлеб|хљоб [насушни] <ист>;
развијен као албански туризам;
ружан као [сам] враг<зап>;
ружан као [сам] ђаво;
ружан као [смртни] грех|гријех;
[везани (повезани)] као сијамски близанци
сигуран (поуздан) као врбов клин;
сиромашан (сирмах, шворц) као црквени
миш;
скуп као [суво|сухо] злато;
слободан као птица [на грани];
слободан као птичица [на грани];
срећан|сретан као [мало] дете|дијете;
тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат;
тежак као [црна] земља;
шупаљ (бушан) као [швајцарски] сир;
[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као
бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија<ист>)
гуза;
[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мачја
гуза.

У грађи има и неколико случајева кад је еталон проширен предлошко-падешком синтагмом:

досадан као чир на дупету (гузици)<ист>;
збијени (стиснути, набијени) као сардине [у
конзерви];

млад као роса у подне;
озбиљан као дијете на тути <зап>;
срећан|сретан као куче у лифту <ист>;

Нашли смо и две фраземе код којих се еталон састоји од две именице:

јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић Марко);
пијан као мајка земља;

У неколико примера поредбена јединица може бити проширена именицом у генитиву:

[мали] као кутија шибица;
невина као мајка девет Југовића ^{<ист>}
танак као лист папира;
хладан као санта леда;

пун [чеја] као шипак [коштица]
пун чеја као говно витамина
пун пара као жаба длака ^{<ист>}
[сложни, уједињени] као прсти једне руке

Други структурни тип чине фраземе код којих је поредбена јединица састављена од предлошко-падежне конструкције:

Adj + као + Prep + N

[чисто (уредно)] као у апотеци;
[тихо (мирно)] као у цркви;
[тихо (мирно)] као у гробу;
[нов] као испод чекића;
[мрачно] као у рогу

У једној су фраземи два броја координирана:

јасно као два и два

Бројеви се јављају у још три фраземе:

[сложни] као један
[сви] као један

[јасно] као једанпут један ^{<зап>}

У српскоме језику постоје и дводелне поредбене фраземе, тј. фраземе код којих није исказана основа поређења:

као + N_{nom}

као авион;
као билдер;
као бог;

као бумбар
као бомба;
као гром;

као зврк;
као змај;
као тресак;

Оне могу бити проширене атрибутом:

као бабин зуб
као други човек|човјек
као запета (напета, набита) пушка;
као кувана|кухана нога
као мила Гера <зап>
као навијено коло
као очерупана кокош
као очерупана кокошка <ист>
као трокрилни шифоњер

као пицино око
као покисла кокош
као покисли врабац
као посран (посрани, усран, усрани) голуб
као пребијена мачка
као сува|суха смоква
као трокрилни орман <ист>
као трокрилни ормар

Исто тако, именица може имати допуну у генитиву:

као зрно грашка

Може бити проширена и предлошко-падежном конструкцијом:

као [мува|муха] без главе
као амен [у цркви (оченашу)] <зап>
као говно на киши
као гуска (гуске) у маглу (магли)

као кап [воде] у мору
као капљица [воде] у мору
као пас на ланцу

као гром из ведра (ведрог) неба
као муња из ведра (ведрог) неба

Дводелне структуре на месту еталона могу имати и (глаголски) придев:

као + Adj

као дрогиран
као извајан <ист>
као измишљен
као испребијан
као надрогиран
као нов
као опијен
као пијан

као покисао
као попишан
као посран
као пребијен
као прегажен
као препорођен
као створен

Један део чине фраземе код којих је поредбена јединица састављена од предлошко-падежне конструкције:

као + Prep. + N

као из бајке;
као из калуца;
као из кутије;
као из приче;
као из филма;
као на жеравици;
као на иглама;
као под анестезијом ^{<ист>};

као с разгледнице;
као у (на) филму;
као у бајци;
као у бунилу;
као у причи;
као у рају;
као у свињцу;
као у сну.

Овај тип јавља се и с проширењем:

као од брда одваљен
као од брега|бријега одваљен
као од стене|стијене одваљен

слични као јаје јајету
слични као две|двје капи воде

2.1.2.2. Глаголске поредбене фраземе у српском језику. Основни структурни тип глаголских поредбених фразема у српскоме језику састављен је на следећи начин:

V као + Преп. + N_{nom}

бежати|бјежати као пацови ^{<ист>};
бежати|бјежати|побећи|побјећи као зец;
бјежати као штакори ^{<зап>};
борити се као лав;
борити се као лавица;
брисати као мећава ^{<ист>};
букнути као пожар;
висити|висјети као лустер; ^{<зап>} ^{<ист>}
возити као пензионер;
враћати се|вратити се као бумеранг;
вртети се|вртјети се (окретати се) као зврк ^{<зап>};
вртети се|вртјети се (окретати се) као чигра;
вући као сивоња;
вући се као корњача;
вући се као пуж;
вући се као тракавица ^{<зап>};
вући се као црева ^{<ист>};
го|гол као липа ^{<зап>};
го|гол као пиштољ;
го|гол као прст ^{<зап>};
говорити као анђео;
горети|горјети|изгорети|изгорјети као барут;
горети|горјети|изгорети|изгорјети као шибица;

дахтати као пас;
дерати се (драти се) као во|вол;
дерати се (драти се) као јарац;
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као магарац;
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као магаре;
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као свиња;
димити као парњача;
живети|живјети као биљка;
живети|живјети као вук самотњак;
живети|живјети као господин;
живети|живјети као госпођа;
живети|живјети као гроф;
живети|живјети као грофица;
живети|живјети као корњача;
живети|живјети као краљ;
живети|живјети као краљица;
живети|живјети као лорд;
живети|живјети као милионер ^{<ист>};
живети|живјети као пас;
живети|живјети као паша;
живети|живјети као принц;
живети|живјети као принцеза;

живети|живјети као пустињак;
живети|живјети као скот;
живети|живјети као стока;
живјети као милијунаш ^{<зап>};
заљубити се као коњ;
заљубити се као сом;
заљубити се као тетреб|тетријиб;
запети [за *шио*] као мазга
заспати као беба;
заспати као дрво;
заспати као јагње|јање;
заспати као клата;
заспати као пух ^{<зап>};
заспати као стока;
заспати као топ;
заспати као хрчак;
зијевати као слон ^{<зап>};
зијевати као сом ^{<зап>};
зинути као сом;
знојити се/ознојити се као свиња;
играти као гром;
играти као чигра ^{<ист>};
изгледати као авет;
изгледати као анђео;
изгледати као вешалица|вјешалица;
изгледати као вештица|вјештица;
изгледати као гром;
изгледати као мртац;
изгледати као сена|сјена;
изгледати као сенка|сјенка;
изгледати као страшило;
искривити се као параграф;
ићи (возити) као гром;
ићи (кретати се, ходати) као корњача;
ићи (кретати се, ходати) као пуж;
ићи као авион;
ићи као млеко|млијеко ^{<ист>};
ићи/отићи као алва ^{<ист>};
ићи/отићи као на ватру ^{<ист>};
ићи/отићи као халва ^{<зап>};
јебати као зец;
јебати као змај;
јебати се као зечица;
јебати се као штука;
јести (ждерати) као прасац;
јести (ждерати) као прасе;
јести (ждерати) као прасица;
јести (ждерати) као свиња;
јести као ала ^{<ист>};
јести као врабац;
јести као врапчић;
јести као вук;
јести као мећава ^{<ист>};
јести као миш;
јести као проваљен ^{<ист>};
јести као птица;

јести као птичица;
јести као смук ^{<зап>};
крварити као свиња;
лагати као пас;
лагати као псето;
лагати као Србин ^{<зап>};
лагати као Циган;
лагати као Циганин;
лежати као мртац;
лежати као проштац ^{<ист>};
лепити се/залепити се или прилепити
се|лијепити се/залијепити се или
прилијепити се (качити се/прикачити се,
хватати се/ухватити се) за (уз, на) која,
шио (коме, чему) као чичак
мењати се|мијењати се као камелеон;
мирисати као душа;
мирисати као ружа;
навалити (насрнути) [на *шио*] (запети [за
шио]) као сивоња
најести се као крмак;
најести се као крмача;
најести се као прасац;
најести се као прасе;
најести се као прасица;
најести се као свиња;
најести се као стока;
напити се (опити се, нарољати се) као
гузица;
напити се (опити се, нарољати се) као свиња;
напити се (опити се, нарољати се) као стока;
напити се као бачва;
напити се као буља;
напити се као дева ^{<зап>};
напити се као дуга;
напити се као дуга;
напити се као звер|звијер;
напити се као клата;
напити се као клен ^{<ист>};
напити се као летва;
напити се као мајка;
напити се као смук;
напити се као ћускија;
напити се као чеп;
настрадати (надрљати, награбусити,
најебати) као жути;
натоварен као магарац;
натоварен као магаре;
натоварен као мазга;
ницати (расти, ширити се, избијати) као
коров;
њакати (рикати) као магаре;
њакати (рикати) као магарац;
облачити се/обући се као клошар;
облачити се/обући се као курва;

облачити се/обући се као сељак;
одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{<ист>})
као бомба;
осећати се|осјећати се као крпа;
остати као пегла^{<зап>};
осушити се као бакалар;
осушити се као грана;
падати као муве|мухе;
падати као сноплје;
палити се као хепо-коцкица;
памтити као слон;
пасти (срушити се, пружити се) као
свећа|свијећа;
пасти (срушити се, пружити се, пљоснути)
као проштац
пасти као даска;
пасти као кап^{<ист>};
патити као патика;
певати|пјевати као анђео;
певати|пјевати као гром;
певати|пјевати као славуј;
пити као дева^{<зап>};
пити као дуга;
пити као Рус;
пити као смук;
пити као спужва^{<зап>};
пити као сунђер^{<ист>};
пишати као коњ;
пливати као риба;
пливати као секира|сјекира;
пљуштати као киша;
покиснути као миш;
понављати као папагај;
понављати као папига^{<зап>};
понављати *шћо* као покварена плоча;
понашати се као анђео;
понашати се као газда;
понашати се као животиња;
понашати се као свиња;
пратити *која* (ићи за *ким*) као сена|сјена;
пратити *која* (ићи за *ким*) као сенка|сјенка;
прдети|прдјети|прднути као кобила;
прдети|прдјети|прднути као коњ;
прилепити се|прилијепити се (залепити
се|залијепити се) за *која*, *шћо* као крпељ
прилепити се|прилијепити се (залепити
се|залијепити се, ухватити се) за *која*,
шћо као пијавица
примати се као саучешће^{<ист>};
продавати се/продати се као алва^{<ист>};
продавати се/продати се као халва^{<зап>};
пропасти као Грчка;
пукнути (пући^{<ист>}) као бомба;
путовати као кофер^{<зап>};
путовати као куфер^{<зап>};
пући (пукнути) као бас^{<ист>};

пући (пукнути) као диња;
пући (пукнути) као звечка;
пући (пукнути) као кокица^{<зап>};
пући (пукнути) као лубеница;
пући (пукнути) као пичка;
пући (пукнути) као сијалица;
пући (пукнути) као тиква;
пући (пукнути, прснути) као лајсна^{<ист>};
пушити као димњак;
пушити као локомотива;
пушити као парњача;
пушити као Турчин;
пушити као ћиро;
радити (ринтати) као животиња;
радити (ринтати) као магаре;
радити (ринтати) као магарац;
радити (ринтати) као стока;
радити (ринтати, диринчити, шљакати,
рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као црнац;
радити (ринтати, диринчити, шљакати,
рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као луд;
радити (ринтати, диринчити, шљакати,
рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као коњ;
радити као гром;
радити као кртица;
радити као мазга;
радити као марва;
радити као мрав;
радити као пас;
радити као роб;
радити као сат^{<зап>};
радити као сивоња;
радити као сингерица;
радити као ура^{<зап>};
радити као урица^{<зап>};
радити као црв;
разбити се као крушка;
разбити се као пичка;
развалити се (убити се) као гузица;
развалити се (убити се) као свиња;
развалити се (убити се) као стока;
развалити се као пичка;
развлачити се као пита^{<ист>};
развлачити се као слина^{<ист>};
развлачити се/развући се (вући се, отегнути
се, трајати, одужити се) као тракавица
^{<зап>};
размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се,
множити се/намножити се, котити
се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као
амебе;
размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се,
множити се/намножити се, котити

се/накотити се, размножати се^{<зап>}) као кунџи;

размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се,
множити се/намножити се, котити
се/накотити се, размножати се^{<зап>}) као
зечеви;

размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се,
множити се/намножити се, котити
се/накотити се, размножати се^{<зап>}) као
мишеви;

расти/порасти *или* нарасти као квасац
савити се као кифла;
свађати се као пиљарице;
сиктати као гуја;
сиктати као змија;
сјајати се (сијати^{<ист>}) као дијамант;
сјајати се (сијати^{<ист>}) као злато;
сјајати се (сијати^{<ист>}) као огледало;
скакати/скочити као мајмун;
скакати/скочити као мачка;
скупљати *шићо* као хрчак
смарати се/сморити се као пловак^{<ист>};
смарати се/сморити се као фока^{<ист>};
смејати се/смијати се (церекасти се, церити се,
кезити се/кесити се) као хијена;
смрдети|смрдјети (заударати) као куга;
смрдети|смрдјети (заударати) као твор;
смрдети|смрдјети као вуга^{<ист>};
смрдети|смрдјети као фуга^{<ист>};
смрдети|смрдјети као цркотина;
смрзавати се/смрзнути се као говно;
смрзавати се/смрзнути се као пичка;
спавати као анђеоло;
спавати као беба;
спавати као дете|дијете;
спавати као дрво;
спавати као зец;
спавати као јагње|јање;
спавати као клада;
спавати као медвед|медвјед;
спавати као мртав;
спавати као мртвац;
спавати као пух^{<зап>};
спавати као стока;
спавати као топ;
спавати као хрчак;
срати као видра;
срати као голуб;
срати као грлица;
срати као коњ;
срати као фока;
стајати као камен;
стајати као мумија;
стајати као пањ;

стајати као свећа|свијећа;
стајати као стена|стијена;
стајати као стрела|стријела;
стајати као ступ^{<зап>};
стајати као фикус;
сунчати се као гуштер;
теглити (вући, мучити се) као коњ;
теглити (мучити се) као животиња;
теглити (мучити се) као стока;
теглити као магарац;
теглити као магаре;
теглити као црнац;
тонути/потонути као камен;
трчати (јурити) као зец;
тући се као животиње;
ћутати као мулац^{<ист>};
ћутати|шутјети као гроб;
ћутати|шутјети као заливен;
ћутати|шутјети као камен;
ћутати|шутјети као курва;
ћутати|шутјети као мула;
ћутати|шутјети као мумија;
ћутати|шутјети као пичка;
ћутати|шутјети као риба;
убити се као мајка;
убити се као Немац^{<ист>};
убити се као сироче^{<ист>};
угасити се као свећа|свијећа;
удебљати се (угојити се) као крава;
удебљати се (угојити се) као крмак;
удебљати се (угојити се) као крмача;
удебљати се (угојити се) као прасац;
удебљати се (угојити се) као прасе;
удебљати се (угојити се) као свиња;
умирати као муве|мухе;
умирати/умрети|умријети (цркнути,
црћи^{<ист>}) као пас;
умирати/умрети|умријети (цркнути,
црћи^{<ист>}) као псето;
усрати се као голуб;
усрати се као грлица;
ходати као патка;
хркати као локомотива;
хркати као медвед|медвјед;
хркати као слон;
црвенети се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се *или*
поцрвенети|поцрвењети као паприка;
црвенети се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се *или*
поцрвенети|поцрвењети као рак;
црвенети се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се *или*
поцрвенети|поцрвењети као мак;
црвенети се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се *или*

поцрвенети|поцрвењети као булка
 <ист>;
 шепурити се (шепирити се <зап>, кочоперити
 се) као паун;
 шепурити се (шепирити се <зап>, кочоперити
 се) као певац|пијевац;
 шепурити се (шепирити се <зап>, кочоперити
 се) као петао|пијетао;
 шепурити се као пуран <зап>;
 шепурити се као ћуран <ист>;
 ширити се као амброзија;

ширити се/проширити се или раширити се
 као болест;
 ширити се/проширити се или раширити се
 као вирус;
 ширити се/проширити се или раширити се
 као епидемија;
 ширити се/проширити се или раширити се
 као зараза;
 ширити се/проширити се или раширити се
 као куга;

Овај тип може се јавити и с проширењем у виду антепонираног или, ређе,
 постпонираног придева:

бити као отворена књига;
 возити као [нека (стара, моја)] баба;
 вредети|вредити као [суво|сухо] злато;
 вући се као [нека (стара)] баба;
 вући се као гладна година;
 вући се као магла <зап>;
 вући се као пребијена (крепана <зап>) мачка;
 гунђати као [нека (стара)] баба;
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати) као [сам] враг <зап>;
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати) као [сам] ђаво <ист>;
 држати се (стајати) као влашка (сеоска)
 млада;
 држати се (стајати) као дрвена Марија;
 живети|живјети као [мали] бег;
 живети|живјети као [мали] бог;
 живети|живјети као [мали] цар;
 загорети|загорјети као каубојски тигањ <ист>;
 загорјети као каубојска тава <зап>;
 заспати као [неко (мало)] дете|дијете;
 изгледати као [нека] баба;
 изгледати као [подгрејан|подгријан] леш;
 јести као гладна година;
 јести се/појести се као млад месец <ист>;
 клати се као жути мрави;
 коштати као [суво|сухо] злато;
 кукати као [нека (стара)] баба;
 кукати као [сиња] кукавица;
 лепити се/залепити се или прилепити
 се|лијепити се/залијепити се или
 прилијепити се за (на) коџа, шћо (коме,
 чему) као таксена марка
 лупати као отворен прозор;
 лутати (вући се, ићи) као глува кучка <ист>;
 млети|мљети као [празан] млин;
 млети|мљети као [празна] воденица;

облачити се/обући се као [нека (стара, моја)]
 баба;
 отегнути се (трајати, одужити се, развлочити
 се/развући се, вући се) као гладна (зла)
 година <ист>;
 палити се/напалити се (ложити се/наложити
 се, примати се/примити се) као млад
 мајмун <ист>;
 плакати/заплакати или исплакати се или
 расплакати се као [љута (црна, кишна)]
 година
 плакати/заплакати или исплакати се или
 расплакати се као [љута] киша
 плакати/расплакати се као [нека (мала)] беба;
 плакати/расплакати се као [нека] жена;
 плакати/расплакати се као [нека] пичка;
 плакати/расплакати се као [нека] пичкица;
 плакати/расплакати се као [неко (мало)]
 дете|дијете;
 планути као [жива] ватра;
 платити као [суво|сухо] злато;
 понашати се као [нека (мала)] беба;
 понашати се као [нека (стара, моја)] баба;
 понашати се као [нека] пичка;
 понашати се као [нека] пичкица;
 понашати се као [неки] клинац;
 понашати се као [неко (мало)] дете|дијете;
 понашати се као [неко] дерипште;
 понашати се као пијани милијардер;
 понашати се као пијани милијунаш;
 понашати се као пијани милионер;
 радовати се (веселити се) чему као [неко
 (мало)] дете|дијете;
 разбежати се|разбјежати се (разићи се,
 расути се, распршити се) као ракова
 деца|дјеца;
 светлети|свијетлити као [божићна
 (новогодишња)] јелка;

смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете;
спремати се као влашка (сеоска) млада;
средити се (дотерати се|дотјерати се,
скоцкати се) као стари фијакер
стајати [укочен] као кип
стајати као отворена књига;
требати као крух [насушни (свагдањи,
свагдашњи, насушњи)] <зап>
трошити као пијани милијардер;

трошити као пијани милијонаш;
трошити као пијани милионер;
ударати (бити) као свети Илија <ист>;
укочити се као дрвена Марија;
цепати се као шифонске гаће <ист>;
чудити се као влашка (сеоска) млада;
ширити се/проширити се или раширити се
као [шумски] пожар;

Проширење је могуће и у основи поређења:

имати рефлексе као мртав коњ <ист>

Еталон може бити проширен и именицом у генитиву или предлошко-падежном конструкцијом:

расти као грудва снега|снијега <ист>
расти као грудва снијега <зап>
коштати (стајати) као светог Петра кајгана
пукнути (пући <ист>, нестати, распукнути се)
као мехур|мјехур од сапунице

пукнути (пући <ист>, нестати, распукнути се)
као мехурић|мјехурић од сапунице
пукнути (пући <ист>, нестати, распукнути се)
као балон од сапунице

бити (осећати се|осјећати се) као крме у
Техерану
бити (осећати се|осјећати се) као прасе у
Техерану
бити (осећати се|осјећати се) као риба на
сувом[е]|сухом[е]
бити (осећати се|осјећати се) као риба у води
бунити се као Грк у хапсу (апсу <ист>)
дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]
дрхтати (трести се) као прут [на води]
дрхтати (трести се) као шиба [на води]
јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха]
без главе
лупати као максим по дивизији
мучити се/намучити се (патити се/напатити
се) као Исус на крсту|крижу
радовати се (веселити се) *чему* као куче у
лифту <ист>
расти (ницати/никнути или нићи) као
печурке [после|послије (након) кише] <ист>

расти (ницати/никнути или нићи <ист>) као
гљиве [после|послије (након) кише]
расти (ницати/никнути или нићи <ист>) као
трава [после|послије (након) кише]
расти/порасти или нарасти као [врба] <ист> из
воде
расти/порасти *или* нарасти као гљива
[после|послије (након) кише]
расти/порасти *или* нарасти као печурка
[после|послије (након) кише]
рушити се/срушити се као кула од карата
рушити се/срушити се као кућа од карата
скупити се (стиснути се) као две паре у
кеси <ист>
топити се/истопити се или растопити се као
снег|снијег на сунцу
провести се (проћи) као Јанко на Косову
провести се (проћи) као бос по трњу
живјети као бик на гмајни <зап>
живети|живјети као бубрег у лоју
шетати (ходати) као лав у кавезу

бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]
бленути (гледати, пиљити, буљити) као телац [у шарена врата]
изгледати као смрт на годишњем одмору|допусту

У двама примерима еталон је проширен именицом у истоме падежу:

напити се као мајка земља
понашати се као господин [човек|човјек]

У другој структурној групи на месту еталона налази се (глаголски)
придев:

V + као + Adj

радити као навијен
говорити (причати) као навијен
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као луд
доћи (стићи) као наручен
заспати као заклан
заспати као мртав
изгледати као насликан
изгледати као нацртан
ићи/проћи као намазан
ићи/проћи као подмазан
јурити (трчати) као луд
млетити/мљетити као навијен

пасти (срушити се) као покошен
прдетити|прдјетити|прднутити као луд
радити као бесан|бијесан
радити као блесав
радити као мутав
смејати се|смијати се (цекати се) као луд;
спавати као заклан
стајати (пристајати) *коме* као измишљен
стајати (пристајати) *коме* као саливен
стајати као скамењен
стајати као укопан
ударати као луд

У трећем структурној групи на месту поређене јединице налази се обично
прелазни глагол, а еталон чини именица у акузативу:

Vt + као + N_{acc}

клатити/заклатити *која* као овцу
клатити/заклатити *која* као пиле
мењати|мијењати *која*, *шио* као кошуље
мењати|мијењати *која*, *шио* као чарапе
одерати (одрати) *која* као јарца
тући/истући *или* претући (млатити/измлатити
или премлатити *или* намлатити,
бити/пребити) *која* као мачку
тући/истући *или* претући (млатити/измлатити
или премлатити *или* намлатити,
бити/пребити) *која* као пса
тући/истући *или* претући (млатити/измлатити
или премлатити *или* намлатити,
бити/пребити) *која* као коња
убијати/убити *која* као маче
убијати/убити *која* као мачку

убијати/убити *која* као пса
чекати *која* као Месију
чувати *шио* као благо;
примити (дочекати, угостити) *која* као
принца
примити (дочекати, угостити) *која* као краља
примити (дочекати, угостити) *која* као
принцезу
примити (дочекати, угостити) *која* као
краљицу
оставити *која* као пса
гутати (узимати, пити) *шио* као бомбоне ^{<зап>}
гутати (узимати, пити) *шио* као бомбоне ^{<ист>}
згазити *која* као вашку ^{<ист>}
згазити *која* као црва
згазити *која* као мрва

дизати/дигнути или дићи^{<ист>}
 (подизати/подигнути или подићи^{<ист>})
која, шио као перо
 третирати *која* као дете|дијете
 возити *која* као стоку
 исцедити|исциједити *која* као лимун
 исцедити|исциједити *која* као сунђер^{<ист>}
 исцедити|исциједити *која* као крпу
 третирати *која* као стоку
 пити/попити *шио* као воду
 третирати *која* као говно
 третирати *која* као животињу

третирати *која* као пса
 знати *шио* као оченаш
 спљоштити (спљескати) *која* као палачинку
 спљоштити (спљескати) *која* као лепињу
 сећи|сјећи (резати) *шио* као сир
 гледати [у] *која* као [у] бога
 третирати *која* као цукелу^{<ист>}
 молити *која* као бога
 третирати *која* као слугу
 убијати/убити (клати/заклати) *која* као зеца
 чувати *шио* као светињу;

Поредбени део овога типа може бити проширен придевом:

волети|вољети *која* као [рођено] дете|дијете
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] брата
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] оца
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] сина
 волети|вољети *која* као [рођену] кћер
 волети|вољети *која* као [рођену] кћерку
 волети|вољети *која* као [рођену] мајку
 волети|вољети *која* као [рођену] сестру
 волети|вољети *која* као [рођену] ћерку^{<ист>}
 гледати *која, шио* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 израдити (зајебати) *која* као младог мајмуна
 исцедити|исциједити *која* као суву
 дренажину^{<ист>}
 одбацити (шутнути, бацити) *која* као стару
 чарапу
 пазити (чувати) *која, шио* као
 зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока)
 пазити (чувати) *која, шио* као своје очи
 пазити на *која, шио* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)

познавати (знати) *која* као злу пару
 познавати (знати) *која, шио* као [свој]
 [сопствени|властити] цеп
 познавати (знати) *која, шио* као [свој] длан
^{<ист>}
 познавати (знати) *која, шио* као свој буђелар
^{<ист>}
 познавати (знати) *која, шио* као свој
 новчаник^{<ист>}
 поломити (сломити, изломити) *која* као
 бајату кифлу^{<ист>}
 развалити (разлупати, разбити, растурити)
која, шио као стару канту
 растурити (разбити) *која, шио* као бугарску
 скупштину
 читати/прочитати *која* као [отворен] буквар
^{<ист>}
 читати/прочитати *која* као [отворену] књигу
 чувати *која, шио* као [суво|сухо] злато

Проширења се могу јавити и у виду предлошко-падешких конструкција:

познавати (знати) *која, шио* као својих пет прстију

тући/истући или претући
 (млатити/измлатити или премлатити или
 намлатити, бити/пребити) *која* као вола
 [у купусу]
 оставити *која* као говно на киши
 чувати (пазити, гледати, држати) *која, шио*
 као кап воде на длану

чувати (пазити, гледати, држати) *која, шио*
 као мало воде на длану
 држати *која, шио* као јаје на длану
 пазити (чувати) *која, шио* као око (очи) у
 глави

Овоме типу сличне су и наредне фраземе, само што је код њих глагол индиректно прелазан, па еталон није у акузативу:

бежати|бјежати од *која*, *чеја* као од куге
 бојати се *која*, *чеја* као [самог(а) (живог,
 црног)] врага^{<зап>}
 бојати се *која*, *чеја* као [самог(а) (живог,
 црног)] ђавола^{<ист>}
 бојати се *која*, *чеја* као грома
 бојати се *која*, *чеја* као живе ватре
 бојати се *која*, *чеја* као куге
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према говну
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према детету|дјетету

односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према животињи
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према псу
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према служи
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према стоци
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према цукели^{<ист>}
 пролазити/проћи поред (крај, покрај) *која*,
чеја као поред (крај, покрај) турског[а]
 гробља

Средње је продуктиван структурни тип код којег је поредбени део уведен предлогом:

V + као + Prep + N

видети|видјети се као на длану
 врвети (врети, брујати) као у кошници
 говорити као из бачве^{<ист>}
 говорити као из бунара
 говорити као из бурета^{<зап>}
 говорити као из књиге
 изникнути (изнићи, изронити, искрснути,
 изаћи, изићи) као из земље
 ићи као по јајима
 ићи/проћи као по жнори^{<зап>}
 ићи/проћи као по жнорици^{<зап>}
 ићи/проћи као по лоју
 ићи/проћи као по шпаги^{<зап>}
 ићи/проћи као по шпагици^{<зап>}
 ићи/проћи као по шпагу^{<зап>}
 јурити/одјурити или дојурити
 (трчати/утрчати или дотрчати) као без
 душе
 јурити/одјурити или дојурити
 (трчати/утрчати или дотрчати) као без
 главе
 одбијати се/одбити се као од зида
 окретати се (превртати се, вртети се|вртјети
 се) као на ражњу

осећати се|осјећати се као код [своје] куће
 пљуштати (лити, лијевати^{<зап>}, падати) као из
 кабла
 појавити се као из земље
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз
 маслац
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз
 масло^{<зап>}
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а]
 сир
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као кроз
 (кроза) сан
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као кроз маглу
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као у магли
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као у сну
 сипати као из рукава
 спавати као на иглама
 ћутати|шутјети као у цркви
 ходати као по јајима
 цурити као из пипе^{<зап>}
 цурити као из славине^{<ист>}
 цурити као из чесме^{<ист>}

У грађи смо пронашли и једну фразему код које је еталон заменица те четири фраземе код којих је на месту поредбене јединице прилог:

проводити се/провести се као нико|нитко

проводити се/провести се као никад
сећати се|сјећати се *која, чеја* као данас
сећати се|сјећати се *која, чеја* као јуче|јучер
сећати се|сјећати се *која, чеја* као сад

У одређеном броју фразема две именице налазе се у напоредном односу на месту еталона:

бити (разликовати се) као дупе и око^{<ист>}
бити (разликовати се) као небо и земља
бити (разликовати се) се као бог и
шеширџија
бити (разликовати се) се као дан и ноћ
бити као Божић и Бадњи дан
бити као лонац и поклопац
бити као нокат и месо
бити као прст и нокат (нокат и прст)

бити као рођена браћа
бити као шипка и бубањ (уз бубањ)^{<ист>}
гледати се као мачка и миш
гледати се као пас и мачка
живети|живјети као брат и сестра
слагати се (бити) као пас и мачка
слагати се (бити) као рогови у врећи
(цаку^{<ист>})
слагати се као брат и сестра

У српској грађи налазимо и низ двоструких поредбених фразема:

бежати|бјежати од *која, чеја* као враг од
тамјана^{<зап>}
бежати|бјежати од *која, чеја* као ђаво од
крста^{<ист>}
бежати|бјежати од *која, чеја* као ђаво од
тамјана^{<ист>}
бјежати од *која, чеја* као враг од свете воде
^{<зап>}
бојати се (плашити се) *која, чеја* као ђаво
крста^{<ист>}
бојати се (плашити се) *која, чеја* као ђаво
тамјана^{<ист>}
бојати се *која, чеја* као враг тамјана^{<зап>}
говорити *шио коме* као човек|човјек
човеку|човјеку
давити/удавити као змија жабу
долазити/доћи (падати/пасти, стизати/стићи)
као мелем на рану
доћи (стићи) као ас на десет (десетку)^{<зап>}
доћи (стићи) као ас на једанаест^{<зап>}
доћи (стићи) као кец на десет (десетку)
доћи (стићи) као кец на једанаест
доћи као бибер по пилаву
држати се *која, чеја* као пијан плота
држати се *која, чеја* као слеп|слијеп плота

заплести се (запетљати се, уплести се,
упетљати се, сплести се) као пиле у
кучине
зарадити као пчела на брусу^{<ист>}
згазити *која* као будала шешир
избегавати|избјежавати *која, шиио* као ђаво
крст (тамјан)^{<ист>}
избјежавати *која, шиио* као враг тамјан^{<зап>}
извући се као пувањак из гаћа
издати *која* као Јуда Исуса
имати форе као Сахара море^{<зап>}
ићи/отићи као јагње|јање на клање
крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити,
прикривати/прикрити, чувати) *шио* као
гуја ноге
крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити,
прикривати/прикрити, чувати) *шио* као
змија ноге
лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити
се за *која, шиио* као мува|муха за мед
(лепак|љепак или лијепак, говно)
лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити
се за *која, шиио* као пчела (пчеле) на мед
лећи (сести|сјести) *коме* као будали шамар
личити|сличити (наликовати) *коме* као јаје
јајету

мењати|мијењати *koia*, *shio* као Циганин
 коње ^{<ист>}
 мрзети (не вољети) *koia*, *shio* као враг
 тамјан ^{<зап>}
 мрзети|мрзити (не волети|вољети) *koia*, *shio*
 као ђаво крст (тамјан) ^{<ист>}
 навалити [на *shio*] као мува|муха на говно
 навалити [на *shio*] као мутав [на телефон]
 навалити [на *shio*] као смрт на бабу ^{<ист>}
 навикнути се (навићи се ^{<ист>}, научити се) као
 магарац на батине
 навикнути се (навићи се ^{<ист>}, научити се) као
 магаре на батине
 напасеш се *коме* муда као зец келерабе ^{<ист>}
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *koia*, *cheia* као мачак око
 вруће (вреле) каше
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *koia*, *cheia* као мачка око
 вруће (вреле) каше
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *koia*, *cheia* као маче око
 вруће (вреле) каше ^{<ист>}
 обилазити око *koia*, *cheia* као киша око
 Крагујевца ^{<ист>}
 палити се (примати се) као баба на
 пензију ^{<ист>}
 палити се као фића на гурку ^{<ист>}
 помагати/помоћи *коме* као були гаће ^{<ист>}
 понављати као Шваба|Швабо тралала (тра-
 ла-ла)
 поцепати *koia* као лудак новине ^{<ист>}
 поцепати *koia* као неписмен Политику ^{<ист>}
 преносити (пренашати, премјештати) *shio*
 као мачка младе ^{<зап>}
 прећи (зајebати) *koia* као дупе папир ^{<ист>}
 прећи (зајebати) *koia* као мртвац даску
 проћи као пчела на брису ^{<ист>}
 развалити (разбити, растурити) *koia*, *shio*
 као [беба] звечку

развалити (разбити, растурити) *koia*, *shio*
 као маче мушкатлу ^{<ист>}
 разумети се|разумјети се у *shio* као магарац
 у кантар
 разумети се|разумјети се у *shio* као магаре у
 кантар
 разумети се|разумјети се у *shio* као Мара у
 крив курац
 рећи (казати) *shio* *коме* као човек|човјек
 човеку|човјеку
 секирати се (бринути се) за *shio* као робијаш
 за државу
 смејати се|смијати се (цекати се, кесити се,
 кезити се) као луд на брашно
 средити (разбити, смазати, развући,
 растурити, разбуцати, убити) као
 Панта|Панто питу ^{<ист>}
 стајати (пристајати) *коме* као крави (крмачи,
 магарцу) седло
 стајати (пристајати) *коме* као пилету сисе
 трептати као сојка на југовину (југовини) ^{<ист>}
 трчати (истрчавати [се]) као
 ждребе|ждријебе пред руду ^{<ист>}
 трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду
^{<ист>}
 ухватити се за *koia*, *shio* као пијан за плот
 ухватити се за *koia*, *shio* као слеп|слијеп за
 плот
 хватати се/ухватити се за *koia*, *shio* као
 [дављеник] за сламку [спаса]
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети/полетети|полетјети) на
koia, *shio* као мува|муха на мед (говно)
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети/полетети|полетјети) на
koia, *shio* као пчела (пчеле) на мед
 чекати *koia* као озебао сунце
 чувати *koia* као квочка пилиће
 чудити се *чему* као пиле глисти
 чудити се *чему* као птица глисти

2.1.2.3. Прилошке поредбене фраземе у српском језику. Прилошке

фраземе у српскоме језику дводелне су структуре. Забележили смо само једну троделне структуре ([*сложно*] као *један*). Најчешћи је следећи структурни тип:

као + N_{nom}

као бог
 као змај
 као аутомат

као робот
 као зомби
 као месечар|мјесечар

као фурија
као вихор
као ветар
као тајфун
као метак
као стрела|стријела

као торнадо
као ракета
као газела
као авион
као бомба
као тресак

Овај тип фразема може бити проширен придевом или предлошко-падешком конструкцијом:

као [жива] муња
као човек|човјек
као бабин зуб
као разбијена војска
као кувана|кухана нога
као бела лала^{<ист>}

као моја баба^{<ист>}
као мила Гера^{<зап>}
као посран (посрани, усран, усрани) голуб
као покисла кокош
као покисли врабац

као баба о уштипцима^{<ист>}
као амен [у цркви (оченашу)]^{<зап>}
као говно на киши
као була у јагоде
као гуштер на сунцу
као гуска (гуске) у маглу (магли)
као гром из ведре (ведрог) неба
као муња из ведре (ведрог) неба

Део фразема на месту поредбене јединице садржи придев или глаголски придев:

као + Adj.

као блесав
као велики
као дрогиран
као луд
као махнит
као надрогиран

као нездрав^{<ист>}
као опарен
као опијен
као офурен
као ошурен
као пијан

као побеснео|побјеснио
као покисао
као помахнитао
као попишан
као посран
као суманут

Мањи део прилошких фразема на месту еталона има предлошко-падешку конструкцију:

као + Prep. + Adj.

као из пичке

као из пушке

као из топа

као кроз маглу
као од шале
као по команди
као по концу

као под анестезијом <ист>
као у бунилу
као у магли
као у сну

као од беде|биједе
као преко оне ствари
као преко курца

као на [покретној (текућој<зап>)] траци
као на [покретној (текућој)] врпци <зап>

Продуктиван је тип прилошких фразема где је поредбена јединица у генитиву. Овај се тип такође може наћи с проширењима у виду атрибута или предлошко-падешке конструкције:

као + N_{gen}

као блата
као корова
као алве <ист>
као халве <зап>
као кише
као гована
као кење <зап>
као губе <зап>
као плеве|пљеве
као салате
као руса
као Руса

као Кинеза
као [гњилих] крушака
као [хладне] воде
као [жутих] мрава
као кусих (кусатих<зап>) паса
као на гори листа
као гљива [после|послије (након) кише]
као печурака [после|послије (након) кише]
<ист>
као гаћа у порнићу (порнићима)

У грађи се налазе и две фраземе с именичким заменицама и две фраземе с прилогом на месту поредбене јединице:

као нико|нитко
као ико|итко

као никад
као ништа

2.1.2.4. Именичке поредбене фраземе у српском језику. У српској грађи налази се и девет именичких фразема. Њихова структура прати два модела: 1) именица + (придев) + *као* + именица, и 2) именица + *као* + предлог + именица:

месечина|мјесечина као дан
очи као филцани
магла густа као тесто|тијесто

глас као из бачве
глас као из бурета <ист>
глас као из бадња <зап>
глас као из бунара
тишина као у гробу
врућина као у паклу

2.1.2.5. Реченичне поредбене фраземе у српском језику. У грађи смо

нашли 31 фразему реченичне структуре:

врат је *коме* као у лабуда
ври (врије) као у котлу
глава је *коме* као балон
глава је *коме* као бубањ
глава је *коме* као бундева
глава је *коме* као буре^{<ист>}
глава је *коме* као глобус
глава је *коме* као лубеница
жао је *коме* као псу^{<зап>}
као руком је однет|однијет (однесен)
као у котлу је [врело (вруће)]
као у паклу је [врело (вруће)]
као у сауни је [топло (вруће)]
коса је *коме* као слама
месечина|мјесечина је као дан
мрак је као у рогу
нос је *коме* као бабура

нос је *коме* као кључ од луднице^{<ист>}
образ је *коме* [дебео] као ђон
очи су *коме* као кафанске сарме^{<ист>}
пљушти (лије, лијева^{<зап>}, пада) као из кабла
свака је *коме* као Његошева
свака је *коме* као у Његоша
стало је *коме* до *која*, *чеја* као до лањског[а]
снега|снијега
стомак је *коме* као бојлер^{<ист>}
стомак је *коме* као буре^{<ист>}
трбух (стомак, желудац) је *коме* као
бачва^{<зап>}
уста су *коме* као чарапин почетак^{<ист>}
хвала *коме* као брату [рођеном(е)]
хвала *коме* као сестри [рођеној]
хтети (служити) *која* као будалу она ствар
(курац, шамар)^{<ист>}

2.1.3. Закључак. Пребројавањем грађе запазили смо да су у поредбеној

фразеологији обају језика најзаступљеније придевске и глаголске фраземе. Кад је реч о структурним типовима, најпродуктивнији је тип (*Adj* или *V*) + *поредбени* *везник* + *N*. Он се јавља у највећем броју случајева. У француској грађи 419 придевских, 405 глаголских фразема и 59 прилошких фразема припада томе типу. Те фраземе на месту поредбене јединице садрже неодређени члан и именицу. Њима можемо придодати и тип глаголских фразема у којима је основа поређења прелазни глагол (84 фраземе). Кад све ове податке збројимо, долазимо до закључка да две трећине поредбених фразема у францускоме језику припада овоме структурном типу. Кад се тој бројци додају случајеви кад је овај тип проширен придевом или предлошком синтагмом у поредбеном делу те случајеве кад се уместо неодређеног члана користи одређени или деони члан, присвојна придевска заменица или се члан изоставља, добијамо високу бројку: 1358 фразема.

И у српској је грађи стање слично: придевских фразема основнога структурног типа има 415, глаголских је 346, а прилошких 18. Ако се томе додају и 44 глаголске фраземе с прелазним глаголом на месту основе поређења и именицом у акузативу као део поредбене јединице, добијамо такође високу бројку, такође долазимо до закључка да више од половине српских поредбених фразема припада

основном типу. Додамо ли овој бројци и случајеве кад је поредбена јединица проширена придевом или предлошко-падешком конструкцијом, као и случајеве кад је на месту поребене јединице придев или глаголски придев, бројка је прилично висока: 1.130. фразема.

2.2. Устаљеност. Да би се поређење сматрало фраземом, оно мора бити познато и општеприхваћено, тј. мора се усталити у употреби код свих чланова једне језичке заједнице. Због тога неки аутори поредбене фраземе називају *устаљеним поређењима* (уп. Пејановић 2006, 2010 и Гољак 2009). Неустаљена, индивидуална поређења, код неких аутора *ауторска* (Гољак 2009: 212) и *креативна* (Стаменовић 2010: 171), стварају се у говорном процесу, па самим тим нису довољно конвенционализована.

Оваква поређења, било устаљена или не, треба разликовати од других поредбених структура у језику, какве су на пример *конкретна* (Назарјан 1987: 194) или *директна* (Стаменовић 2010: 171) поређења. Код последњих је у основи симетрично поређење двају истородних предмета по некој заједничкој реалној особини (Мршевић-Радовић 1987: 42), нпр. *сестра је дебела као брат* исто је што и *брат је дебео као сестра*. Поређена су и поредбена јединица конкретни предмети. Како истиче А. Г. Назарјан (1987: 194–195), код оваквих поређења само се констатује да одређено својство постоји код обају предмета, али не и у ком степену (можда брат и сестра уопште нису дебели). С друге стране, поређење које је у основи поредбених фразема није симетрично, тако да замена места поређене и поредбене јединице није могућа (*она је дебела као свиња* не даје *свиња је дебела као она*) (уп. и Молин—Стошић 2011: 164). Циљ је да се мање познат појам „учини познатијим довођењем у везу по некој особини с познатијим појмом, код којег је та особина изражена у великом степену и општепозната“ (Мршевић-Радовић 1987: 42). Исто тако, Д. Мршевић-Радовић (1987: 42) наглашава да се код поредбених фраземе упоређује један конкретан предмет (ми бисмо додали и човек) с другим предметом (или бићем) „који нам није појединачно познат и чије је лексичко предметно значење сужено на значење доминантне карактеристике“. Коначно, оно се за разлику од директног поређења одликује експресивношћу (в. поглавље о експресивности).

2.2.1. Варијантност. Анализирајући критерије за препознавање фразема, Р. Драгићевић (2008: 39) закључује да из устаљености фразема следи да су њен састав и редослед постојани. Међутим, како ауторка даље извештава, руски фразеолог В. Мокијенко оповргао је тезу да фраземе морају бити инваријантне, показујући да су варијанте потпуно могуће и да не морају бити синонимне (уп. Поповић 2006: 261). О варијантности фразеолошких компоненти доста се писало у литератури. У наредноме ћемо тексту представити неколико истраживања.

Ж. Финк (1993) дефинише варијанте и наводи пет карактеристика које оне морају задовољити како би се фраземе сматрале варијантнима:

- 1) значење их мора бити идентично;
- 2) барем једна компонента мора им бити заједничка;
- 3) синтактичка конструкција мора бити једнака;
- 4) рекција мора бити иста;
- 5) стил, експресивност и конотативно значење мора им бити једнако.

Сматрамо да је свих пет карактеристика неспорно, осим једне: да се варијанте не могу стилски разликовати. Постоји низ варијантних фразема код којих су сви набројани критерији задовољени, али су варијантне компоненте различите стилске припадности, а самим тим и цела фразама: једна је компонента неутралнија, друга стилски маркиранија. У нашем би се корпусу овај случај могао илустровати следећим фраземама: *као њреко курца* и *као њреко оне сѡвари* једна је фразама, само што је прва варијанта стилски вулгарнија него друга; исто тако, *noir comme le cul du diable* ‘црн као гузица ђавола’ и *noir comme le derrière du diable* ‘црн као задњица ђавола’ представљају варијантне облике исте фраземе, само што је прва стилски сниженија него друга; томе доприноси стилска припадност њихових компоненти.

Ж. Финк (1993) навела је даље основне типове фразеолошких варијанти: фонетске, морфолошке, творбене, синтактичке, квантитативне и лексичке, а онда се усредредила на лексичке. Међу њима је разликовала варијантне фраземе чије су међусобно замењиве компоненте синоними и оне чије су компоненте несиноними. У оквиру других разликовала је компоненте које потпадају под исто или различито семантичко поље. Код првих варијанти, где су компоненте синонимне, као и код варијанти које припадају истоме семантичком пољу не долази

до промене позадинске слике фраземе, или врло мало, док је код последњега подтипа слика мање или више промењена. Међутим, Ж. Финк (1993: 66) наглашава следеће:

„[П]огрешно је мишљење да двије до одређеног ступња различите слике не могу водити к истом фразеолошком значењу. Ваља наине нагласити да компоненте не-синоними које не припадају истом семантичком пољу само на први поглед немају никакву додирну точку. Погледамо ли пажљивије неколико варијантних низова тога типа, увидјет ћемо да се те компоненте увијек у неком дијелу значењски преклапају.

Ауторка потом наводи неколико примера и образлаже своје наводе.

Б. Ковачевић (2012: 82–100) полази од карактеристика варијантних фразема које предлаже Ж. Финк и у грађи соматских фразема у хрватскоме језику проналази варијанте на фонолошком, морфолошком, творбеном, синтактичком и лексичком плану. Кад је реч о морфолошким, она у варијантним фраземама налази промену броја именичке компоненте. Код творбених претпоставља различиту творбу појединих глаголских и придевских компоненти. Синтактичке варијанте из њена корпуса могу се остварити заменом предлога, заменом предлога уз промену падежа и променом падежа именичке компоненте. Синтактичким варијантама сматра и факултативну употребу одређених везника, предлога и речца. Кад је реч о лексичким варијантама, разматра их на основу тога која се компонента мења, да ли глаголска, придевска, именичка, бројевна или везничка. Тек после овога уводи и лексичко-квантитативно изостављање. Оно подразумева изостављање пунозначних речи, док је изостављање непунозначних речи, према овој ауторки (Ковачевић 2012: 93), синтактичко варирање. Исто тако, ова ауторка запажа да је могуће да се у истој фраземи оствари неколико различитих типова варијанти и таксативно наводи све случајеве. На крају поглавља даје занимљиве процентуалне податке: 41% соматских фразема подложно је варијацији, најучесталије су лексичке варијанте; оне обухватају 24,7% соматских фразема.

Н. Вуловић (2015: 84–83) полази од тога да се фразема као сложена језичка јединица одликује планом садржаја и планом израза. Док план садржаја мора остати идентичан како би се очувала идентичност фраземе, односно њено глобално

значење, план израза може варирати. Варирање на плану израза не мора нужно за собом повући варирање на семантичком плану. Ова ауторка показује да неке фраземе заиста имају веома чврсту и стабилну структуру и да код њих није могуће заменити ниједну компоненту неком синонимном лексемом нити лексемом блиском по сфери употребе. Те су фраземе на плану израза апсолутно стабилне. С друге стране, постоје фраземе с релативном стабилношћу: оне су подложне варирању. Варирање се може испољити на свим језичким нивоима. Ауторка прво помиње *фонетске* варијанте, тј. акценатско-фонетска варирања, о којима није даље говорила јер излазе ван оквира њена рада. Потом говори о *морфолошким*, у које спадају варирања у падежу, у предлогу, у броју, у глаголској категорији времена, у глаголскоме виду или префигираности глагола. Затим, Н. Вуловић пише о *лексичком* варирању и ту истиче да није увек лако направити разлику између фразеолошке варијанте и синонима. Све типове варијанти илустрovala је на примеру фразема с религијском компонентом, али нигде не даје бројчане податке који би нам указали на степен релативне (не)стабилности њене грађе.

Х. Јарошевич (2012) испитивао је варијантност фразема у српскоме и пољском језику и установио је неколико типова варијанти: правописне, прозодијске, (мор)фонолошке, морфолошке, синтактичке, лексичке и творбене³. Српску грађу саставио је ексцерпираним Оташевићева *Малоја фразеолошкој речника српској језика* (Оташевић 2007). У грађи није пронашао правописне варијанте, што је објаснио тиме да је његова грађа невелика обима. Прозодијске варијанте објаснио је на примеру фраземе *сиромаш као црквени миш*, где придевска компонента *црквени* може бити изговорена с акцентом на првоме или на другом слогу. Ми сматрамо да о овоме варирању не би требало говорити у оквиру фразеологије, јер је оно системскога карактера. Кад је реч о (мор)фонолошким, аутор каже да се на основу његове грађе да закључити како се у српскоме језику фонетска варијантност фразема заснива на трима гласовним појавама (губљењу или

³ Последње две аутор именује описно: *фразеологизми који се разликују по лексичком саставу* (што подразумева изостављање и замену саставница), *фразеолошке јединице које се разликују по творбеним насавцима* (Јарошевич 2012: 515–516).

супституцији фрикате *x*, алтернацији африката *ih* : *h* те постојању покретних вокала). Морфолошке варијанте тичу се варирања у броју, придевскоме виду, степену поређења, по граматичком наставку за облик, по категорији лица, начина, рода те времена. Код синтактичких варијанти говори се о начину исказивања партитивнога правога објекта, одричног правога објекта, о варирању реда речи, о употреби предлога, који за собом каткад повлачи и промену падежа и сл. Овде ћемо илустровати само оне које су карактеристичне за поредбене фраземе. У поредбеним су фраземама мање заступљене (морфо)фонолошке (*илув / илух као иоџи, као илувом / илувоме добро јуџиро*) и морфолошке (*чуваџи коџа као око / очи у илави*), а нарочито су продуктивне лексичке: како кад је у питању изостављање (*дрхиџиџи као ируџи [на води], цичаџи као џуџа [у ироцеџу]*), тако и кад је реч о замени одређених саставница (*лије / џаџа / џљуџиџи као из кабла, сџаџаџи као иромом оџинуџи / џоџоџен / уџарен*).

Прилично су честе фраземе које се разликују само у погледу главног члана поредбене јединице (*џиџан као маџка, џиџан као чеџи, џиџан као гуџа* итд). Међутим, промена главног члана поредбене јединице повлачи за собом и промену сликовитости, каткад и значења и употребне вредности. Тако, на пример, фразема *здрав као бик* употребљава се за здраву и снажну, а *здрав као срна* за здраву и окретну особу. Стога Х. Јарошевич сматра да ове фраземе треба сматрати фразеолошким синонимима (Јарошевич 2012: 516; уп. Омазић 2002: 115–116). Међутим, Х. Јарошевић иде и даље: он лексичке варијанте, било да погађају главни члан фраземе, тј. сликовитост, или не, сматра синонимима, а не варијантама.

Мало другачију класификацију и поглед на фразеолошку варијантност даје Е. Т. Монторо дел Арко (2004: 596–598). Овај аутор прави разлику између интерних и екстерних варијаната те структурних варијација. Под интерним варијантама овај аутор подразумева лексичке и творбене варијанте (ове друге назива морфолексичким). Екстерне су дијатопијске, дијастратичке, дијафазне и дијахронијске. Структурне варијације подразумевају лексичко-квантитативне измене, тј. проширивање структуре фраземе, те интерну флексију (измену у реду речи, трансформације, правописне варијације и сл.).

М. Гарсија-Пахе (2008: 213–315) говори о гласовним варијантама (тј. о варијантама код којих долази до промене некога гласа у фраземама), правописним (које су често у вези с претходнима), морфолошким (које настају као производ флективних измена или дејством афикса), граматичким (које се односе на измену граматичке речи те на додавање или изостављање детерминанта или предлога), синтактичким и лексичким. Томе мало касније додаје дијатопијске и дијастратичке (Гарсија-Пахе 2008: 253–255). Поред варијаната, овај аутор говори и о варијацијама, али није увек јасна разлика између оба појма.

И. Пенадес Мартинез (2012: 55–58) сматра да најпре треба разликовати обележене од необележених варијаната, а тек онда у оквиру њих све остале горе поменуте. Примера ради, некада две лексичке варијанте могу бити необележене, па исти говорник у свим ситуацијама може употребити и једну и другу, некада пак једна од лексичких варијаната може бити обележена дијакхронијски, дијатопијски, дијастратички и/или дијафазно.

2.2.2. Анализа грађе. У наредним ћемо одељцима испитати које се варијанте јављају у поредбеним фраземама францускога и српског језика. Циљ нам је да утврдимо у којој мери грађа обају језика показује релативну нестабилност компонената. Говорићемо о квантитативним, правописним, фонолошким, морфолошким, творбеним, синтактичким и дијатопијским варијантама. Желимо, међутим, нагласити да ће се наша испитивања заснивати само на канонским облицима фразема које налазимо у прилогу овога рада. То значи да нећемо разматрати варијанте међу различитим лемама, премда смо и њих бележили као варијантне у самој грађи.

2.2.2.1. Правописне варијанте. Овај тип варијаната представља резултат варирања на правописном плану. У грађи српскога језика пронашли смо само један пример, док их је у француској грађи више. Већи број правописних варијанти у францускоме језику може се оправдати фонолошким карактером српскога правописа:

maigre comme un cure-dent[s]
épais (gros) comme un cure-dent[s]
taillé comme un cure-dent[s]
tendu comme un lance-pierre (lance-pierres)

понављати као Шваба|Швабо тралала (тра-
ла-ла)

soûl (saoul) comme une bourrique
soûl (saoul) comme un cochon
soûl (saoul) comme une grive
soûl (saoul, ivre) comme un Polonais
 blanc comme un lys (lis)
 être comme une poule devant un couteau (une
cuiller, une cuillère, une fourchette)
 être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait
 trouvé) un couteau (une cuiller, une
cuillère, une fourchette, un cure-dents)
 comme un zombi[e]
 pleurer comme une madeleine (une Madeleine)
 attendre *qqn* comme le Messie (le messie)
 arriver comme le Messie (le messie)
 [tout] seul[.] comme un grand
 épais comme un Bottin (un bottin)
soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne

2.2.2.2. Фонолошке варијанте. Овај тип варијаната представља резултат варирања на фонолошком плану. У грађи српскога језика пронашли смо 31 пример овога типа варирања, док их у француској грађи нема. Фонолошке варијанте у српскоме језику свде се на алтернације *в : х*, на алтернацију *гер-* и *гр-* у глаголској основи и на употребу покретних вокала. Први се случај може сматрати обележеним типом варијанте јер је дијатопијски маркиран. Навели смо их под фонолошкима јер део говорника, нарочито у Босни и Херцеговини, који се у бираном стилу служи облицима *с х* у разговорном користи *в*. У фонолошке варијанте могу се уврстити и лексеме које варирају према рефлексу старога гласа *jaīī*, али ми смо их подвели под дијатопијске, јер су територијално условљене.

сув|сух као бакалар
сув|сух као прут
сув|сух као грана
сув|сух као барут <ист>
 коштати као [суво|сухо] злато
 платити као [суво|сухо] злато
 вредети|вредити као [суво|сухо] злато
 скуп као [суво|сухо] злато
глув|глух као топ
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] брата
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] сина
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] оца
 као глувом|глухом (глувومه|глухоме) [рећи]
 добро јутро

као глувом|глухом (глувومه|глухоме) [рећи]
 добар дан
 бојати се *која, чеја* као [самог(а) (живог,
црног)] врага<зап>
 бојати се *која, чеја* као [самог(а) (живог,
црног)] ђавола<ист>
 пазити (чувати) *која, шиио* као
 зеницу|зеницу ока [свог(а)] (свог(а) ока)
 пазити на *која, шиио* као зеницу|зеницу ока
 [свог(а)] (свог[а] ока)
 гледати *која, шиио* као зеницу|зеницу ока
 [свог(а)] (свог[а] ока)
 пролазити/проћи поред (крај, покрај) *која,*
чеја као поред (крај, покрај) турског[а]
 гробља

бити (осећати се|осјећати се) као риба на
сувом[е]|сухом[е]
стало је *коме* до *која*, *чеја* као до лањског[а]
снега|снијега
пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а]
сир
хвала *коме* као брату [рођеном(е)]

дерати се (драти се) као јарац
дерати се (драти се) као во|вол
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као магарац
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као магаре

дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као свиња
дерати се (драти се, викати, вриштати,
урлати, урликати) као луд
одерати (одрати) која као јарца

шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
се) као паун
шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
се) као певац|пијевац
шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
се) као петао|пијетао

2.2.2.3. Творбене варијанте. Овај тип варијаната представља резултат

варирања на творбеноме плану. Овај тип варијанти налазимо само у српској грађи:

[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као
бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија^{<ист>})
гуза
[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мацја
гуза
витка (вита, танка) као [вита] јела
дизати/дигнути или дићи^{<ист>}
(подизати/подигнути или подићи^{<ист>})
која, *шио* као перо
доћи (стићи) као ас на десет (десетку)^{<зап>}
доћи (стићи) као кец на десет (десетку)
запет (напет) као пушка
заплести се (запетљати се, уплести се,
упетљати се, сплести се) као пиле у
кучине
заплести се (запетљати се, уплести се,
упетљати се, сплести се) као пиле у
кучине
збијени (стиснути, набијени) као сардине [у
конзерви]
збијени (стиснути, набијени) као стока
јурити/одјурити или дојурити
(трчати/утрчати или дотрчати) као без
душе
јурити/одјурити или дојурити
(трчати/утрчати или дотрчати) као без
главе
као посран (посрани, усран, усрани) голуб
крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити,
прикривати/прикрити, чувати) шиио као
гуја ноге
крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити,
прикривати/прикрити, чувати) шиио као
змија ноге
лаган (лак) као перо
лаган (лак) као перце

лепити се/залепити се или прилепити
се|лијепити се/залијепити се или
прилијепити се (качити се/прикачити се,
хватати се/ухватити се) за (*уз, на*) *која*,
шио (коме, чему) као чичак
лепити се/залепити се или прилепити
се|лијепити се/залијепити се или
прилијепити се за (на) која, шиио (коме,
чему) као таксена марка
мек (мекан) као баршун
мек (мекан) као душа
мек (мекан) као свила
навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као
магарац на батине
навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као
магаре на батине
напити се (опити се, нарољати се) као гузица
напити се (опити се, нарољати се) као свиња
напити се (опити се, нарољати се) као стока
одбацити (шутнути, бацити) која као стару
чарапу
одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{<ист>})
као бомба
одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{<ист>})
као бомба
отегнути се (трајати, одужити се, развличити
се/развући се, вући се) као гладна (зла)
година^{<ист>}
понављати као Шваба|Швабо тралала (тра-
ла-ла)
прилепити се|прилијепити се (залепити
се|залијепити се) за *која*, *шио* као крпел
прилепити се|прилијепити се (залепити
се|залијепити се, ухватити се) за *која*,
шио као пијавица

пролазити/проћи поред (крај, покрај) *која, чеја* као поред (крај, покрај) турског[а] гробља

пукнути (пући^{<ист>}) као бомба

пукнути (пући^{<ист>}), нестати, распукнути се као балон од сапунице

пукнути (пући^{<ист>}), нестати, распукнути се као мехур|мехур од сапунице

пукнути (пући^{<ист>}), нестати, распукнути се као мехурић|мехурић од сапунице

пући (пукнути) као бас ^{<ист>}

пући (пукнути) као диња

пући (пукнути) као звечка

пући (пукнути) као кокица ^{<зап>}

пући (пукнути) као лубеница

пући (пукнути) као пичка

пући (пукнути) као сијалица

пући (пукнути) као тиква

пући (пукнути, прснути) као лајсна ^{<ист>}

пући (пукнути, прснути) као лајсна ^{<ист>}

размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као амебе

размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као кунићи

размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као зечеви

размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као мишеви

сиромашан (сиромаш, шворц) као црквени миш

стајати (пристајати) *коме* као измишљен

стајати (пристајати) *коме* као крави (крмачи, магарцу) седло

стајати (пристајати) *коме* као пилету сисе

стајати (пристајати) *коме* као саливен

трчати (истрчавати [се]) као ждребе|ждријебе пред руду^{<ист>}

усправан (прав^{<ист>}, раван) као свећа|свијећа

усправан (прав^{<ист>}, раван) као стрела|стријела

црн као Цига|Циго

2.2.2.4. Морфолошке варијанте. Овај тип варијаната представља резултат варирања на морфолошком плану. У францускоме је слабо заступљен (у свега три фраземе) и односи се на варирање броја именичких те времена глаголских компоненти. У српкоме су језику ове варијанте бројније: оне се односе на варирања категорије броја, придевског вида те варирања граматичкога наставка за облик:

être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait trouvé) un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette, un cure-dents)

glisser sur *qqn* comme l'eau sur les plumes d'un canard (des canards)

se coiffer comme un balai de chiotte (chiottes)

ври (врије) као у котлу

као гаћа у порнићу (порнићима)

као гром из ведра (ведро) неба

као гуска (гуске) у маглу (магли)

као муња из ведра (ведро) неба

као посран (посрани, усран, усрани) голуб

као руком је однет|однијет (однесен)

лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити се за *која, шио* као пчела (пчеле) на мед

нестати као руком однет|однијет (однесен)

отићи (проћи) као руком однет|однијет (однесен)

пазити (чувати) *која, шио* као око (очи) у глави

хрлити/похрлити

(летети|летјети|полетети|полетјети) на *која*,
шио као пчела (пчеле) на мед

2.2.2.5. Синтактичке варијанте. Овај тип варијаната представља резултат варирања на синтактичком плану. У српскоме језику овај тип варијанти односи се на варирање у редоследу компоненти, као и на варирање чији је резултат промена синтактичке структуре фразема. У францускоме језику ове варијанте мењају синтактичку структуру фразема и најчешће се односе на варирање члана. Наводимо их у наредном тексту:

[se] casser (se briser) comme [du] verre
[se] casser (se briser) comme [du] verre
[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main
aimer *qqn* comme un (son) frère
aimer *qqn* comme un (son) frère
aimer *qqn* comme une (sa) sœur
aimer *qqn* comme une (sa) sœur
avoir le (un) cul comme un département
blanc comme [la (de la)] craie
bon comme le (du) [bon] pain
chaud comme [de la (la)] braise
chauve comme un (mon) genou
comme [ce (il) n'est] pas permis
comme [ce (il) n'est] pas possible
comme un diable [qui sort] d'une boîte (de sa
boîte)
couper comme mon (un) genou
doux comme [de] la soie
doux comme [du (le)] miel
doux comme du (le) velours
dur comme [de] l'acier
dur comme [de] la pierre
dur comme [du (le)] fer
dur comme du (le) bois
dur comme du (le) diamant
dur comme du (le) marbre
dur comme du (le) roc
dur comme du (le) silex
fondre comme [la] neige au soleil
fondre comme [le] beurre au soleil
fragile (cassant) comme du (le) verre
froid comme [de] la pierre
froid comme [du (le, un)] marbre

јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић
Марко)
као гуска (гуске) у маглу (магли)
пазити (чувати) *која*, *шио* као зеницу|зјеницу
ока [свога] (свога ока)
пазити на *која*, *шио* као зеницу|зјеницу ока
[свога] (свога ока)
гледати *која*, *шио* као зеницу|зјеницу ока
[свога] (свога ока)
трептати као сојка на југовину (југовини)^{<ист>}
бити као прст и нокат (нокат и прст)
бити као шипка и бубањ (уз бубањ)^{<ист>}
гледати [у] *која* као [у] бога
као [хладном] водом поливен (поливен
[хладном] водом)
хвала *коме* као брату [рођеном(е)] (рођеном[е]
брату)
хвала *коме* као сестри [рођеној] (рођеној
сестри)

glisser sur *qqn* comme l'eau sur les plumes d'un canard (des canards)
 gros comme le (mon) poing
 noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre
 noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre
 pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle
 pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle
 pomper comme des (les) Shadocks
 porter *qqch* comme le (un) Saint-Sacrement
 réglé comme une partition [musicale (de musique)]
 uge comme [de la] braise
 rouge comme du (le) sang
 se briser ([se] casser) comme une allumette
 serrer (prendre) *qqn, qqch* comme [dans] un étai

2.2.2.5. Квантитативне варијанте. Код овога типа варијанти реч је о необавезноме одн. факултативном изостављању или додавању једне или више компоненти. Грађа показује да се најмање изоставља еталон (у српскоме у свега два случаја, у францускоме ниједан), мало више основа поређења (у српскоме у 39 фразема, у францускоме у само две), а у највећем броју случајева компонента која се изоставља јесте атрибут именице која је на месту еталона или нека прилошка допуна. Увидом у грађу запажамо да су квантитативне варијанте далеко бројније у српским поредбеним фраземама него у француским. Бележили смо их у угластим заградама:

[nu] comme [le bon] Dieu *m'a fait*[e]
 [unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main

[везани (повезани)] као сијамски близанци
 [гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија^{<ист>}) гуза
 [гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мачја гуза
 [го|гол] као од мајке рођен
 [добар] као душа
 [досадан (напоран)] као комарац
 [досадан (напоран)] као крпељ
 [досадан (напоран)] као пролив|прољев
 [досадан] као трипер
 [јак] као гром
 [јасно] као једанпут један ^{<зап>}
 [леп|лијеп] као анђео

[se] casser (se briser) comme [du] verre
 [se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme [une] peau de chagrin
 adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue
 adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue
 avoir la tête [grosse] comme une citrouille
 avoir la tête [grosse] comme une pastèque
 bâti (taillé) comme un dieu [grec]
 beau comme un dieu [grec]
 bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]
 bicher comme un [petit (vieux)] pou
 blanc comme [la (de la)] craie
 blanc comme [la] neige
 bon comme le (du) [bon] pain
 chaud comme [de la (la)] braise
 clair comme de l'eau [de roche (de source)]
 comme [ce (il) n'est] pas permis
 comme [ce (il) n'est] pas possible

[леп|лијеп] као икона^{<ист>}
 [леп|лијеп] као лутка
 [леп|лијеп] као манекен
 [лепа|лијепа] као вила
 [лепа|лијепа] као манекенка
 [мали] као кутија шибица
 [миран (питом, кротак)] као јагње|јање
 [мрачно] као у рогу
 [нов] као испод чекића
 [окретан (брз)] као чигра
 [сви] као један
 [сладак] као бомбон^{<зап>}
 [сладак] као бомбона^{<ист>}
 [сладак] као бомбоница^{<ист>}
 [сладак] као бомбончић^{<зап>}
 [сладак] као мед
 [сладак] као шећер
 [сложни, уједињени] као прсти једне руке
 [сложни] као један
 [сложно] као један
 [сух (мршав)] као комарац^{<зап>}
 [тихо (мирно)] као у гробу
 [тихо (мирно)] као у цркви
 [чисто (уредно)] као у апотеци
 као у котлу је [врело (вруће)]
 као у паклу је [врело (вруће)]
 као у сауни је [топло (вруће)]

расти/порасти или нарасти као [врба]^{<ист>} из воде
 развалити (разбити, растурити) *коѝа, шѝо* као [беба] звечку
 бленути (гледати, пиљити, буљити) као телац [у шарена врата]
 бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]
 бојати се *коѝа, чеѝа* као [самог(а) (живог, црног)] врага^{<зап>}
 бојати се *коѝа, чеѝа* као [самог(а) (живог, црног)] ђавола^{<ист>}
 витка (вита, танка) као [вита] јела
 возити као [нека (стара, моја)] баба
 волети|вољети *коѝа* као [рођено] дете|дијете
 волети|вољети *коѝа* као [рођеног(а)] брата
 волети|вољети *коѝа* као [рођеног(а)] оца
 волети|вољети *коѝа* као [рођеног(а)] сина
 волети|вољети *коѝа* као [рођену] кћер
 волети|вољети *коѝа* као [рођену] кћерку

comme tu [ne] peux pas savoir
 comme un animal
 comme un boulet [de canon]
 comme un diable [qui sort] d'une boîte (de sa
 boîte)
 comme une bête
 comme une goutte [d'eau] dans la mer (l'océan)
 con comme un manche [à balai]
 con comme un panier [percé]
 con comme une valise [sans poignée]
 coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir]
 courir comme un [beau] diable
 crever (éclater) comme une bulle [de savon]
 crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]
 crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on
 égorge]
 doux comme [de] la soie
 doux comme [du (le)] miel
 dur comme [de] l'acier
 dur comme [de] la pierre
 dur comme [du (le)] fer
 dur comme une semelle [de bois]
 éclater comme un [coup de] tonnerre
 embrasser *qqn* comme du [bon] pain
 emporter *qqn, qqch* comme un brin [de paille]
 emporter *qqn, qqch* comme un fétu [de paille]
 épais comme un haricot [vert]
 être (rester) planté [là] comme un poireau
 être (rester) planté [là] comme une borne
 être (rester) planté [là] comme une bûche
 être (rester) planté [là] comme une momie
 être (rester) planté [là] comme une souche
 être (rester) planté [là] comme une statue
 fier comme un coq [sur son tas de fumier]
 fondre comme [la] neige au soleil
 fondre comme [le] beurre au soleil
 froid comme [de] la pierre
 froid comme [du (le, un)] marbre
 froid comme [la (de la)] glace
 fumer comme une cheminée [d'usine]
 glisser (échapper) [entre les doigts (entre les mains,
 des mains)] comme une anguille
 grand comme un mouchoir [de poche]
 gros comme le [petit] doigt
 haut (grand) comme trois pommes [à genoux]
 léger comme une bulle [de savon, de champagne]
 lire en *qqn* comme dans un livre [ouvert]
 lourd comme [de] la pierre
 maigre comme un fil [de fer]

волети|вољети *koīa* као [рођену] мајку
 волети|вољети *koīa* као [рођену] сестру
 волети|вољети *koīa* као [рођену] ћерку ^{<ист>}
 вредети|вредити као [суво|сухо] злато
 вући се као [нека (стара)] баба
 гледати [у] *koīa* као [у] бога
 гледати *koīa, шiiо* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 гунђати као [нека (стара)] баба
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати)
 као [сам] враг ^{<зап>}
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати)
 као [сам] ђаво ^{<ист>}
 дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]
 дрхтати (трести се) као прут [на води]
 дрхтати (трести се) као шиба [на води]
 живети|живјети као [мали] бег
 живети|живјети као [мали] бог
 живети|живјети као [мали] цар
 заспати као [неко (мало)] дете|дијете
 заштићен као [бели|бијели (лички ^{<зап>})]
 медвед|медвјед
 збијени (стиснути, набијени) као сардине [у
 конзерви]
 знати *шiiо* као воду [пити] ^{<зап>}
 изгледати као [нека] баба
 изгледати као [подгрејан|подгријан] леш
 јак као [црна] земља
 јасан као [бели|бијели] дан
 јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха]
 без главе
 као [гњиких] крушака
 као [жива] муња
 као [жутих] мрава
 као [мува|муха] без главе
 као [неким] чудом
 као [хладне] воде
 као [хладном] водом поливен (поливен
 [хладном] водом)
 као амен [у цркви (оченашу)] ^{<зап>}
 као глувом|глухом (глувومه|глухоме) [рећи]
 добар дан
 као глувом|глухом (глувومه|глухоме) [рећи]
 добро јутро
 као гљива [после|послије (након) кише]
 као кап [воде] у мору
 као капљица [воде] у мору
 као на [покретној (текућој)] врпци ^{<зап>}
 као на [покретној (текућој ^{<зап>})] траци

mince comme une feuille [de papier]
 mou comme une chiffonnette [molle]
 nager comme un chien [de plomb]
 noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre
 noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un
 nègre
 noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours)
 nu comme [un] ver
 ouvrir des yeux [grands (ronds)] comme des
 soucoupes
 ouvrir la bouche comme un poisson [hors de
 l'eau]
 plate comme une planche [à pain (à repasser)]
 pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle
 propre comme un sou [neuf]
 raisonner comme un tambour [crevé]
 ratatiné comme une [vieille] patate
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un chien [dans
 un jeu de quilles]
 réglé comme un coucou [suisse]
 réglé comme une horloge [suisse]
 réglé comme une partition [musicale (de
 musique)]
 remonté comme un coucou [suisse]
 rentrer comme papa dans maman [un jour (un
 soir) de paye]
 ressembler à *qqn* comme un frère [jumeau]
 ressembler à *qqn* comme une sœur [jumelle]
 ridé comme une [vieille] pomme
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un
 [petit] fou
 rouge comme une pomme [d'api]
 rougir comme une [jeune] fille
 s'accrocher à *qqn*, *qqch* comme à une bouée [de
 sauvetage]
 s'accrocher à *qqn*, *qqch* comme un naufragé [à
 une bouée [de sauvetage]]
 s'amuser comme un [petit] fou
 s'amuser comme un croûton [de pain] derrière
 une malle
 s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une
 malle
 s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un
 croûton [de pain] derrière une malle
 s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une
 croûte [de pain] derrière une malle
 se battre comme un [petit] coq
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un
 [beau] diable

као печурака [после|послије (након) кише] <ист>
 коштати као [суво|сухо] злато
 кукати као [нека (стара)] баба
 кукати као [сиња] кукавица
 млети|мљети као [празан] млин
 млети|мљети као [празна] воденица
 навалити [на *шћо*] као мутав [на телефон]
 облачити се/обући се као [нека (стара, моја)]
 баба
 образ је *коме* [дебео] као ђон
 осећати се|осјећати се као код [своје] куће
 падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка
 пазити (чувати) *која*, *шћо* као зеницу|зјеницу
 ока [свога] (свога ока)
 пазити на *која*, *шћо* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 пијан као [црна] земља
 плакати/заплакати или исплакати се или
 расплакати се као [љута (црна, кишна)] година
 плакати/заплакати или исплакати се или
 расплакати се као [љута] киша
 плакати/расплакати се као [нека (мала)] беба
 плакати/расплакати се као [нека] жена
 плакати/расплакати се као [нека] пичка
 плакати/расплакати се као [нека] пичкица
 плакати/расплакати се као [неко (мало)]
 дете|дијете
 планути као [жива] ватра
 платити као [суво|сухо] злато
 познавати (знати) *која*, *шћо* као [свој]
 [сопствени|властити] џеп
 познавати (знати) *која*, *шћо* као [свој]
 длан <ист>
 понашати се као [нека (мала)] беба
 понашати се као [нека (стара, моја)] баба
 понашати се као [нека] пичка
 понашати се као [нека] пичкица
 понашати се као [неки] клинац
 понашати се као [неко (мало)] дете|дијете
 понашати се као [неко] дериште
 понашати се као господин [човек|човјек]
 потребан као крух [насушни (свагдањи,
 свагдашњи, насушњи)] <зап>
 потребан као крушац [насушни (свагдањи,
 свагдашњи, насушњи)] <зап>
 потребан као хлеб|хљоб [насушни] <ист>
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а] сир
 пролазити/проћи поред (крај, покрај) *која*, *чеја*
 као поред (крај, покрај) турског[а] гробља

se débattre (se démener, s'agiter) comme un diable [dans un bénitier]
 se dresser comme un [petit] coq [sur ses ergots]
 se faire (se laisser) avoir (duper) comme un enfant [de cœur]
 se jeter sur *qqn* comme une bête [fauve (sauvage)]
 se secouer comme un chien [mouillé]
 se souvenir de *qqn, qqch* comme [d']aujourd'hui
 se souvenir de *qqn, qqch* comme [d']hier
 se souvenir de *qqn, qqch* comme d'un [joli] rêve
 sec comme un sarment [de vigne]
 serrer (prendre) *qqn, qqch* comme [dans] un étai
 serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]
 serrés comme des harengs [en caque]
 suivre *qqn* comme un [petit] chien
 têtu (entêté) comme un âne [rouge]
 traquer *qqn* comme une bête [fauve]
 travailler (bossier, trimer) comme une bête [de somme]
 vaste comme un hall [de gare (d'aéroport)]
 voir [clair] comme en plein jour
 gros comme le [petit] doigt

пун [*чеја*] као шипак [коштица]
 радовати се (веселити се) *чему* као [неко (мало)] дете|дијете
 расти (ницати/никнути или нићи) као печурке [после|послије (након) кише] <ист>
 расти (ницати/никнути или нићи <ист>) као гљиве [после|послије (након) кише]
 расти (ницати/никнути или нићи <ист>) као трава [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као гљива [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као печурка [после|послије (након) кише]
 ружан као [сам] враг <зап>
 ружан као [сам] ђаво
 ружан као [смртни] грех|гријех
 светлети|свијетлити као [божићна (новогодишња)] јелка
 скуп као [суво|сухо] злато
 слободан као птица [на грани]
 слободан као птичица [на грани]
 смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете
 смешан|смијешан као цртани [филм] <ист>
 срећан|сретан као [мало] дете|дијете
 стајати [укочен] као кип
 стало је *коме* до *која, чеја* као до лањског[а] снега|снијега
 тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат
 тежак као [црна] земља
 требати као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)] <зап>
 трчати (истрчавати [се]) као ждребе|ждријебе пред руду <ист>
 трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду <ист>
 тући|истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) *која* као вола [у купусу]
 хвала *коме* као брату [рођеном(е)]
 хвала *коме* као сестри [рођеној]
 хватати се|ухватити се за *која, шито* као [дављеник] за сламку [спаса]
 читати/прочитати *која* као [отворен] буквар <ист>
 читати/прочитати *која* као [отворену] књигу
 чувати *која, шито* као [суво|сухо] злато
 ширити се|проширити се или раширити се као [шумски] пожар
 шупаљ (бушан) као [швајцарски] сир

2.2.2.6. Лексичке варијанте. Лексичке варијанте представљају резултат варирања поредбених фразема на лексичкоме нивоу. Као што смо видели на почетку одељка о варијантама у приказу рада Ж. Финк (1993), овај тип варијанти можемо поделити на оне које су међусобно синонимне и оне међу којима нема синонимскога односа. Прво ћемо навести варијантне фраземе код којих су компоненте у синонимском односу:

[se] casser (se briser) comme [du] verre	[гладак (мек, мекан, нежан њежан)] као бебина
[se] glisser (se sauver, se dérober, se faufilet, s'échapper, filer) comme une anguille	(дечја дјечја, дечија дјечија ^{<ист>}) гуза
[se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme [une] peau de chagrin	[гладак (мек, мекан, нежан њежан)] као мачја гуза
adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue	[досадан (напоран)] као комарац
adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue	[досадан (напоран)] као крпељ
aimable (gracieux) comme une porte de prison	[досадан (напоран)] као пролив прољев
aller (marcher) comme sur des roulettes	[миран (питом, кротак)] као јагње јање
aller (marcher, se dérouler, se passer, rouler) comme sur du velours	[сложни, уједињени] као прсти једне руке
aller (se porter) comme vous (toi) et moi	[сух (мршав)] као комарац ^{<зап>}
aplatir (écraser) <i>qqn</i> comme une crêpe	[тихо (мирно)] као у гробу
arriver (venir) comme marée en carême	[тихо (мирно)] као у цркви
arriver (venir, débarquer, débouler) comme un chien dans un jeu de quilles	[чисто (уредно)] као у апотеци
arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe	бео бијел (сед сијед) као овца
avalier (prendre, gober) <i>qqch</i> comme des bonbons	бистар (чист) као кристал
bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur	бити као слон у стакларској радњи у стаклани (у трговини порцулана ^{<зап>})
bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain	бленути (гледати, пиљити, буљити) као телац [у шарена врата]
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace	бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]
bâti (taillé) comme un Apollon	бојати се (плашити се) <i>koia, чеја</i> као ђаво крста ^{<ист>}
bâti (taillé) comme un dieu [grec]	бојати се (плашити се) <i>koia, чеја</i> као ђаво тамјана ^{<ист>}
bâti (taillé) comme un hercule	видети видјети као усред (у по) бела бијела дана
bâti (taillé) comme un roc	витка (вита, танка) као [вита] јела
bâti (taillé) comme une montagne	врвети (врети, брујати) као у кошници
beau (joli) comme un ange	вредан вриједан (марљив) као кртица
beau (joli, mignon) comme un cœur	вредан вриједан (марљив) као мрав
bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]	вредан вриједан (марљив) као пчела
bête (sot) comme trente-six cochons	вредан вриједан (марљив) као пчелица
bondir (sauter) comme un cabri	вредан вриједан (марљив) као црв
bondir (sauter) comme un chat	вртети се вртјети се (окретати се) као зврк ^{<зап>}
bondir (sauter) comme un chevreau	вртети се вртјети се (окретати се) као чигра
bondir (sauter) comme un écureuil	

bondir (sauter) comme une chèvre
 bourré (plein) comme une cantine
 bourré (plein) comme une cartable
 bourré (plein) comme une vache
 bourré (plein, pété) comme un coing
 bourré (plein, rond) comme toute la Pologne
 bourré (plein, rond) comme un Polonais
 bramer comme un veau
 brillant (luisant) comme de la soie
 briller (luire) comme une perle
 briser (casser) *qqch* comme une allumette
 brûler (flamber) comme une allumette
 brûler (flamber) comme une torche
 chauve (nu) comme un cul de singe
 clair (limpide, pur, transparent) comme du (le)
 cristal
 cogner (frapper, taper) comme un sourd
 cogner (frapper, taper) comme une brute
 coiffé (peigné) comme un dessous de bras
 collé (accroché) à *qqn, qqch* comme une arapède
 à son rocher
 comme dans (en) un songe
 comme un animal
 comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été
 (serein, sans nuage)
 comme un grain de sable dans le désert
 comme une bête
 connu (célèbre) comme le mont Blanc
 content (heureux) comme un bossu
 coupant (tranchant) comme le silex
 coupant (tranchant) comme un rasoir
 coupant (tranchant) comme un silex
 coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir]
 couper (trancher) comme un rasoir
 crier (brailler, gueuler) comme un âne
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd
 crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon
 qu'on égorge
 crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc
 qu'on égorge
 crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie
 qu'on égorge
 crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]
 crier (gueuler, hurler) comme un putois

гледати *која, шио* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 го|гол као црквени миш
 говорити (причати) као навијен
 гутати (узимати, пити) *шио* као бомбоне ^{<зап>}
 гутати (узимати, пити) *шио* као бомбоне ^{<ист>}
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати)
 као [сам] враг ^{<зап>}
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати)
 као [сам] ђаво ^{<ист>}
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као луд
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магарац
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магаре
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као свиња
 дизати/дигнути или дићи ^{<ист>}
 (подизати/подигнути или подићи ^{<ист>}) *која,*
шио као перо
 длакав (маљав) као мајмун
 длакав (маљав) као медвед|медвјед
 долазити/доћи (падати/пасти, стизати/стићи)
 као мелем на рану
 досадан као чир на дупету (гузици) ^{<ист>}
 доћи (стићи) као ас на десет (десетку) ^{<зап>}
 доћи (стићи) као ас на једанаест ^{<зап>}
 доћи (стићи) као кец на десет (десетку)
 доћи (стићи) као кец на једанаест
 доћи (стићи) као наручен
 држати се (стајати) као влашка (сеоска) млада
 држати се (стајати) као дрвена Марија
 дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]
 дрхтати (трести се) као прут [на води]
 дрхтати (трести се) као шиба [на води]
 запет (напет) као пушка
 заплести се (запетљати се, уплести се,
 упетљати се, сплести се) као пиле у кучине
 збијени (стиснути, набијени) као сардине [у
 конзерви]
 збијени (стиснути, набијени) као стока
 избежавати|избјежавати *која, шио* као ђаво
 крст (тамјан) ^{<ист>}
 израдити (зајebати) *која* као младог мајмуна
 ићи (возити) као гром
 ићи (кретати се, ходати) као корњача
 ићи (кретати се, ходати) као пуж
 јак (снажан) као бик

crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge]
 crier (gueuler, hurler) comme une bête
 crier (hurler) comme un damné
 éclater (exploser, crever) comme une grenade
 énergique (nerveux, vif) comme un plat de nouilles
 engueuler (injurer) *qqn* comme du poisson pourri
 ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la mort
 ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie
 entrer (rentrer) comme dans du beurre
 entrer (rentrer) comme dans un moulin
 épais (gros) comme un cure-dent[s]
 épais (gros) comme une ablette
 évident (visible, gros) comme le nez au milieu de la figure (du visage)
 fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l'as de pique
 fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de pique
 ficeler (ligoter, rouler) *qqn* comme un saucisson
 frisé (bouclé) comme un mouton
 fuir (éviter) *qqn* comme un pestiféré
 fuir (éviter) *qqn, qqch* comme la peste
 gai (joyeux) comme un pinson
 garder (conserver) *qqch* comme une relique
 garder (conserver, protéger) *qqch* comme un trésor
 glisser (échaper) [entre les doigts (entre les mains, des mains)] comme une anguille
 grand (gros) comme une montagne
 grand (large) comme la main
 habillé (vêtu) comme un dimanche
 habillé (vêtu, sapé) comme un prince
 habillée (vêtue, sapée) comme une princesse
 haut (grand) comme trois bites à genoux
 haut (grand) comme trois couilles à genoux
 haut (grand) comme trois pines à genoux
 immobile (figé) comme une pierre
 immobile (figé) comme une statue
 jeter (chasser, renvoyer) *qqn* comme un moins-que-rien
 jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) *qqn* comme un vieux kleenex
 jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) *qqn* comme un vieux mouchoir

јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић Марко)
 јак (снажан) као медвед|медвјед
 јести (ждерати) као прасац
 јести (ждерати) као прасе
 јести (ждерати) као прасица
 јести (ждерати) као свиња
 јурити (трчати) као луд
 јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха] без главе
 јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без душе
 јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без главе
 као гљива [после|послије (након) кише]
 као громом погођен (ударен, ошинут, опаљен)
 као запета (напета, набита) пушка
 као на [покретној (текућој)] врпци <зап>
 као на [покретној (текућој <зап>)] траци
 као печурака [после|послије (након) кише] <ист>
 као у (на) филму
 као у котлу је [врело (вруће)]
 као у паклу је [врело (вруће)]
 као у сауни је [топло (вруће)]
 коштати (стајати) као светог Петра кајгана
 крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) *шћо* као гуја ноге
 крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) *шћо* као змија ноге
 лаган (лак) као перо
 лаган (лак) као перце
 лепити се/залепити се или прилепити се|лијепити се/залијепити се или прилијепити се (качити се/прикачити се, хватати се/ухватити се) за (уз, на) *која, шћо (коме, чему)* као чичак
 лепити се/залепити се или прилепити се|лијепити се/залијепити се или прилијепити се за (на) *која, шћо (коме, чему)* као таксена марка
 лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за *која, шћо* као мува|муха за мед (лепак|љепак или лијепак, говно)
 лећи (сести|сјести) *коме* као будали шамар
 личити|сличити (наликовати) *коме* као две|двје капи воде

jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille serpillière	личити сличити (наликовати) <i>коме</i> као јаје јајету
laid (moche) comme un pou	лутати (вући се, ићи) као глува кучка ^{<ист>}
laid (moche, vilain) comme un cul	марити (бринути) за <i>која</i> , <i>шио</i> као за лањски снег снијег
laid (moche, vilain) comme un cul de singe	мек (мекан) као душа
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille capote	млети мљети као навијен
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher) <i>qqn</i> comme une merde	мрзети (не вољети) <i>која</i> , <i>шио</i> као враг тамјан ^{<зап>}
laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille chaussette	мрзети мрзити (не вољети вољети) <i>која</i> , <i>шио</i> као ђаво крст (тамјан) ^{<ист>}
larges (grandes) comme des battoirs	мучити се/намучити се (патити се/напатити се) као Исус на крсту крижу
manger (bouffer) comme quatre	навалити (насрнути) [на <i>шио</i>] (запети [за <i>шио</i>]) као сивоња
manger (bouffer) comme un chancre	навикнути се (навићи се ^{<ист>} , научити се) као магарац на батине
manger (bouffer) comme un cochon	навикнути се (навићи се ^{<ист>} , научити се) као магаре на батине
manger (bouffer) comme un goinfre	напити се (опити се, нарољати се) као гузица
manger (bouffer) comme un porc	напити се (опити се, нарољати се) као свиња
manger (bouffer, dévorer) comme un ogre	напити се (опити се, нарољати се) као стока
méchant (mauvais) comme la gale	настрадати (надрљати, награбусити, најевати) као жути
méchant (mauvais) comme la peste	нестати као руком однет однијет (однесен)
méchant (mauvais) comme la teigne	ницати (расти, ширити се, избијати) као коров
méchant (mauvais) comme un âne rouge	обдарен (курат) као коњ
méchant (mauvais) comme une gale	обдарен (курат) као магарац
méchant (mauvais) comme une teigne	обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>која</i> , <i>чеја</i> као мачак око вруће (вреле) каше
mince (maigre) comme une ablette	обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>која</i> , <i>чеја</i> као мачка око вруће (вреле) каше
mourir (crever) comme des mouches	обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>која</i> , <i>чеја</i> као маче око вруће (вреле) каше ^{<ист>}
mourir (crever) comme un chien	одбацити (шутнути, бацити) <i>која</i> као стару чарапу
mourir (crever) comme une bête	одјекнути (експлодирати, пукнути, пући ^{<ист>}) као бомба
myope (aveugle) comme une taupe	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према говну
nager comme une tenaille (une paire de tenailles)	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према детету дјетету
noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према животињи
noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према псу
parqués (entassés) comme des bestiaux	
parqués (entassés) comme du bétail	
partir (repartir) comme en quarante	
partir (repartir) comme en quatorze	
pleurer (brailler, chialer) comme un veau	
pleurer (sangloter) comme un enfant	
pleurer (sangloter) comme un gamin	
pleurer (sangloter) comme un gosse	
pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle	
poilu (velu) comme un mammoth	
poilu (velu) comme un ours	
poilu (velu) comme un singe	
raide (rigide) comme un cintre	
ramper (glisser) comme un serpent	
rapide (prompt) comme l'éclair	
rapide (prompt) comme la foudre	

recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un chien [dans un jeu de quilles]	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према служи
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un prince	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према стоци
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un princesse	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према цукели ^{<ист>}
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un roi	окретати се (превртати се, вртети се вртјети се) као на ражњу
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme une reine	оставити <i>која</i> као говно на киши
regarder (dévisager, observer) <i>qqn</i> comme une bête curieuse	отегнути се (трајати, одужити се, развлачити се/развући се, вући се) као гладна (зла) година ^{<ист>}
renverser (abattre) <i>qqn</i> comme une quille	отићи (проћи) као руком однет однијет (однесен)
rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu	пазити (чувати) <i>која</i> , <i>шио</i> као зеницу зјеницу ока [свога] (свога ока)
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou	пазити (чувати) <i>која</i> , <i>шио</i> као око (очи) у глави
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un hystérique	пазити (чувати) <i>која</i> , <i>шио</i> као своје очи
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme une banane	палити се/напалити се (ложити се/наложити се, примати се/примити се) као млад мајмун ^{<ист>}
rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine	пасти (срушити се) као покошен
s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits pains	пасти (срушити се, пружити се) као свећа свијећа
s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme à une planche de salut	пасти (срушити се, пружити се, пљоснути) као проштац
s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes	плашљив (плах) као срна
s'enflammer (s'embraser) comme une torche	пљштати (лити, лијевати ^{<зап>} , падати) као из кабла
s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort	познавати (знати) <i>која</i> као злу пару
s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle	познавати (знати) <i>која</i> , <i>шио</i> као [свој] [сопствени властити] цеп
s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle	познавати (знати) <i>која</i> , <i>шио</i> као [свој] длан ^{<ист>}
s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat	познавати (знати) <i>која</i> , <i>шио</i> као свој буђелар ^{<ист>}
s'éteindre (s'en aller) comme une chandelle	познавати (знати) <i>која</i> , <i>шио</i> као свој новчаник ^{<ист>}
saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un cochon	познавати (знати) <i>која</i> , <i>шио</i> као својих пет прстију
saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un porc	поломити (сломити, изломити) <i>која</i> као бајату кифлу ^{<ист>}
saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un poulet	потребан као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)] ^{<зап>}
sapé (habillé, vêtu) comme un milord	потребан као крушац [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)] ^{<зап>}
se briser ([se] casser) comme une allumette	потребан као хлеб хљоб [насушни] ^{<ист>}
se comporter (se conduire) comme en pays conquis	пратити <i>која</i> (ићи за <i>ким</i>) као сена сјена
se comporter (se conduire) comme un ange	
se comporter (se conduire) comme un cochon	
se comporter (se conduire) comme un goujat	
se comporter (se conduire) comme une brute	
se comporter (se conduire, agir) comme un adulte	
se comporter (se conduire, agir) comme un bébé	
se comporter (se conduire, agir) comme un enfant	
se comporter (se conduire, agir) comme un gamin	

se débattre (se démener, s'agiter) comme un [beau] diable
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un enragé
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un forcené
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un furie
 se débattre (se démener, s'agiter) comme un possédé
 se débrouiller (s'y prendre, se démerder) comme un manche
 se disputer (s'engueuler) comme des charretiers
 se faire (se laisser) avoir (duper) comme un bleu
 se faire (se laisser) avoir (duper) comme un collégien
 se faire (se laisser) avoir (duper) comme un débutant
 se faire (se laisser) avoir (duper) comme un enfant [de chœur]
 se faire (se laisser) avoir (duper) comme un gosse
 se ficher (se soucier) de *qqn, qqch* comme d'une cerise
 se ficher (se soucier) de *qqn, qqch* comme d'une guigne
 se jeter sur *qqn* comme une bête [fauve (sauvage)]
 se méfier (se garder) de *qqn, qqch* comme de la peste
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de sa première (dernière) chemise
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de l'an quarante (mille)
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de sa première chaussette
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de sa première culotte
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de sa première tétine
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de sa première paire de bottes
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme un poisson d'une pomme

пратити *која* (ићи за *ким*) као сенка|сјенка
 преносити (пренашати, премјештати) *шишо* као мачка младе^{<зап>}
 прећи (зајебати) *која* као дупе папир^{<ист>}
 прећи (зајебати) *која* као мртвац даску
 прилепити се|прилијепити се (залепити се|залијепити се) за *која, шишо* као крпељ
 прилепити се|прилијепити се (залепити се|залијепити се, ухватити се) за *која, шишо* као пијавица
 примити (дочекати, угостити) *која* као краља
 примити (дочекати, угостити) *која* као краљицу
 примити (дочекати, угостити) *која* као принца
 примити (дочекати, угостити) *која* као принцезу
 провести се (проћи) као бос по трњу
 провести се (проћи) као Јанко на Косову
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло^{<зап>}
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз [а] сир
 пролазити/проћи поред (крај, покрај) *која, чеја* као поред (крај, покрај) турског [а] гробља
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као балон од сапунице
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехур|мјехур од сапунице
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехурић|мјехурић од сапунице
 пући (пукнути, прснути) као лајсна^{<ист>}
 радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као црнац
 радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као луд
 радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као коњ
 радити као навијен
 радовати се (веселити се) *чему* као [неко (мало)] дете|дијете
 радовати се (веселити се) *чему* као куче у лифту^{<ист>}
 разбежати се|разбјежати се (разићи се, расути се, распршити се) као ракова деца|дјеца
 развалити (разбити, растурити) *која, шишо* као [беба] звечку
 развалити (разбити, растурити) *која, шишо* као маче мушкатлу^{<ист>}

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de colin-tampon
 se pavaner (se rengorger) comme un coq
 se pavaner (se rengorger) comme un dindon
 se pavaner (se rengorger) comme un paon
 se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn, qqch* comme des abeilles sur du miel
 se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn, qqch* comme des mouches sur du miel
 se répandre (se propager) comme la peste
 se répandre (se propager) comme un virus
 se répandre (se propager) comme une épidémie
 se répandre (se propager) comme une maladie
 se répandre (se propager) comme une traînée de poudre
 se tordre comme une baleine
 se tortiller (se tordre) comme un serpent
 se tortiller (se tordre) comme un ver
 se tortiller (se tordre) comme une anguille
 se vendre comme des petits pains
 serrer (prendre) *qqn, qqch* comme [dans] un étou serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]
 simple (facile) comme bonjour
 simple (facile) comme tout
 simple (naïf) comme un enfant
 sonner (résonner) comme un gong
 soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne
 soûl (saoul, ivre) comme un Polonais
 suer (transpirer) comme un bœuf
 suer (transpirer) comme un cochon
 suer (transpirer) comme un porc
 suer (transpirer) comme une vache
 surveiller *qqn* (veiller sur *qqn*, couvrir *qqn*) comme une mère poule
 surveiller *qqn* comme le lait sur le feu (le gaz)
 tatoué comme une porte de WC (chiottes)
 têtu (entêté) comme trente-six mules
 têtu (entêté) comme trente-six mulets
 têtu (entêté) comme un âne [rouge]
 têtu (entêté) comme un baudet
 têtu (entêté) comme un mulet
 têtu (entêté) comme une bourrique
 têtu (entêté) comme une mule
 tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte
 tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une masse
 travailler (bosser) comme un esclave
 travailler (bosser) comme un forçat

развалити (разлупати, разбити, растурити) *која, шио* као стару канту
 развалити се (убити се) као гузица
 развалити се (убити се) као свиња
 развалити се (убити се) као стока
 развлачити се/развући се (вући се, отегнути се, трајати, одужити се) као тракавица ^{<зап>}
 размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као амебе
 размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као кунјићи
 размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као зечеви
 размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као мишеви
 расти (ницати/никнути или нићи) као печурке [после|послије (након) кише] ^{<ист>}
 расти (ницати/никнути или нићи ^{<ист>}) као гљиве [после|послије (након) кише]
 расти (ницати/никнути или нићи ^{<ист>}) као трава [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као гљива [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као квасац
 расти/порасти или нарасти као печурка [после|послије (након) кише]
 растурити (разбити) *која, шио* као бугарску скупштину
 рећи (казати) *шио коме* као човек|човјек човеку|човјеку
 секирати се (бринути се) за *шио* као робијаш за државу
 сећи|сјећи (резати) *шио* као сир
 сигуран (поздан) као врбов клин
 сиромашан (сиромаш, шворц) као црквени миш
 сјајити се (сијати ^{<ист>}) као дијамант
 сјајити се (сијати ^{<ист>}) као злато
 сјајити се (сијати ^{<ист>}) као огледало
 скупити се (стиснути се) као две паре у кеси ^{<ист>}

travailler (bosser) comme un galérien
 travailler (bosser) comme un nègre
 travailler (bosser) comme une brute
 travailler (bosser, trimer) comme un âne
 travailler (bosser, trimer) comme un bœuf
 travailler (bosser, trimer) comme un chien
 travailler (bosser, trimer) comme un dingue
 travailler (bosser, trimer) comme un fou
 travailler (bosser, trimer) comme un sourd
 travailler (bosser, trimer) comme une bête [de
 somme]
 trempé (mouillé) comme un canard
 trouser (cribler, percer) *qqn, qqch* comme une
 passoire
 vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un malpropre
 vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un pestiféré

слагати се (бити) као пас и мачка
 слагати се (бити) као рогови у врећи (цаку^{<ист>})
 слеп|слијеп (ћорав) као кртица
 смејати се|смијати се (цекати се) као луд
 смејати се|смијати се (цекати се, кесити се,
 кезити се) као луд на брашно
 смејати се|смијати се (цекати се, церити се,
 кезити се|кесити се) као хијена
 смрдети|смрдјети (заударати) као куга
 смрдети|смрдјети (заударати) као твор
 спљоштити (спљескати) *која* као лепињу
 спљоштити (спљескати) *која* као палачинку
 средити (разбити, смазати, развући, растурити,
 разбуцати, убити) као Панта|Панто
 питу^{<ист>}
 средити се (дотерати се|дотјерати се, скоцкати
 се) као стари фијакер
 стајати (пристајати) *коме* као измишљен
 стајати (пристајати) *коме* као крави (крмачи,
 магарцу) седло
 стајати (пристајати) *коме* као пилету сисе
 стајати (пристајати) *коме* као саливен
 стајати као отворена књига
 стар (матор^{<ист>}) као коњ
 стара (матора^{<ист>}) као кобила
 теглити (вући, мучити се) као коњ
 теглити (мучити се) као животиња
 теглити (мучити се) као стока
 теглити као црнац
 требати као крух [насушни (свагдањи,
 свагдашњи, насушњи)] ^{<зап>}
 трчати (истрчавати [се]) као ждребе|ждријебе
 пред руду^{<ист>}
 трчати (јурити) као зец
 тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити,
 бити/пребити) *која* као мачку
 тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити,
 бити/пребити) *која* као пса
 тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити,
 бити/пребити) *која* као коња
 тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити,
 бити/пребити) *која* као вола [у купусу]
 убости (погодити) као прстом у говно
 убости (погодити) као прстом у гузицу (дупе)
 убости (погодити) као прстом у пекмез

ударати (бити) као свети Илија^{<ист>}
 удебљати се (угојити се) као крава
 удебљати се (угојити се) као крмак
 удебљати се (угојити се) као крмача
 удебљати се (угојити се) као прасац
 удебљати се (угојити се) као прасе
 удебљати се (угојити се) као свиња
 уочити се као дрвена Марија
 умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{<ист>})
 као пас
 умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{<ист>})
 као псето
 усправан (прав^{<ист>}, раван) као свећа|свијећа
 усправан (прав^{<ист>}, раван) као стрела|стријела
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети|полетети|полетјети) на *која*,
шио као пчела (пчеле) на мед
 хтети (служити) *која* као будалу она ствар
 (курац, шамар)^{<ист>}
 чувати (пазити, гледати, држати) *која*, *шио*
 као кап воде на длану
 чувати (пазити, гледати, држати) *која*, *шио*
 као мало воде на длану
 шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се)
 као паун
 шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се)
 као певац|пијевац
 шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се)
 као петао|пијетао
 шетати (ходати) као лав у кавезу
 шупаљ (бушан) као [швајцарски] сир

У наставку ћемо представити фраземе код којих лексичке варијанте нису у односу синонимије:

aller à *qqn* comme des bretelles à un cochon (une langouste, un lapin)
 aller à *qqn* comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule)
 bicher comme un [petit (vieux)] pou
 c'est (ça se voit) comme le nez au milieu de la figure
 c'est (ça se voit) gros comme un pâté de maisons
 c'est (ça se voit) gros comme une maison
 clair comme de l'eau [de roche (de source)]
 comme par (sur) un coup de baguette magique
 comme une goutte [d'eau] dans la mer (l'océan)

бити (осећати се|осјећати се) као крме у Техерану
 бити (осећати се|осјећати се) као прасе у Техерану
 бити (осећати се|осјећати се) као риба на сувом[е]|сухом[е]
 бити (осећати се|осјећати се) као риба у води
 бити (разликовати се) као дупе и око^{<ист>}
 бити (разликовати се) као небо и земља
 бити (разликовати се) се као бог и шеширција
 бити (разликовати се) се као дан и ноћ

comme une volée de moineaux (d'étourneaux)
 en baver (chier) comme un Russe
 être (rester) Gros-Jean comme devant
 être (rester) planté [là] comme un poireau
 être (rester) planté [là] comme une borne
 être (rester) planté [là] comme une bûche
 être (rester) planté [là] comme une momie
 être (rester) planté [là] comme une souche
 être (rester) planté [là] comme une statue
 être (rester) planté comme pétrifié
 être (se sentir) comme un poisson dans l'eau
 être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau
 être (vivre) comme un coq en pâte
 être comme une poule devant un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette)
 être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait trouvé) un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette, un cure-dents)
 jurer (parler) comme un charretier
 monter (s'emporter) comme une soupe au lait noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours)
 ouvrir des yeux [grands (ronds)] comme des soucoupes
 passer comme une lettre à la poste (la boîte)
 plate comme une planche [à pain (à repasser)]
 prendre *qqn* comme une envie de chier (pisser)
 rentrer comme papa dans maman [un jour (un soir) de paye]
 répéter (parler, réciter) comme un perroquet
 répéter (réciter) *qqch* comme une litanie
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se fichier) de *qqn*, *qqch* comme de *sa* première (dernière) chemise
 vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un malpropre
 vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un pestiféré
 voler *qqn* comme dans un bois (au coin d'un bois)

бојати се *која, чеја* као [самог(а) (живог, црног)] врага^{<зап>}
 бојати се *која, чеја* као [самог(а) (живог, црног)] ђавола^{<ист>}
 возити као [нека (стара, моја)] баба
 вући се као [нека (стара)] баба
 вући се као пребијена (крепана^{<зап>}) мачка
 гунђати као [нека (стара)] баба
 заштићен као [бели|бијели (лички^{<зап>})]
 медвед|медвјед
 као амен [у цркви (оченашу)]^{<зап>}
 кукати као [нека (стара)] баба
 лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за *која, шито* као мува|муха за мед (лепак|љепак или лијепак, говно)
 облачити се/обући се као [нека (стара, моја)] баба
 падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка
 плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љута (црна, кишна)] година
 плакати/расплакати се као [нека (мала)] беба
 плакати/расплакати се као [неко (мало)] дете|дијете
 понашати се као [нека (мала)] беба
 понашати се као [нека (стара, моја)] баба
 понашати се као [неко (мало)] дете|дијете
 светлети|свијетлити као [божићна (новогодишња)] јелкаспрематати се као влашка (сеоска) млада
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети|полетети|полетјети) на *која, шито* као мува|муха на мед (говно)
 чудити се као влашка (сеоска) млада

2.2.2.7. Дијатопијске варијанте. Будући да смо у уводу истакли како се нећемо бавити поредбеним фраземама францускога језика које се не користе ван граница Републике Француске, у овоме ћемо одељку говорити једино о дијатопијским варијантама српске поредбене фразеологије. Овај се тип варијанти може поделити на два подтипа: варијанте које се тичу стандарднога двојства екавски—ијекавски изговорни лик, те варијанте типа источни—западни крајеви.

Кад је реч о првоне типу, у питању су системске разлике и предвидљиве су. Оне се јављају у 286 фразема српскога језика:

[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као
 бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија ^{<ист>})
 гуза
 [гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мацја
 гуза
 [досадан (напоран)] као пролив|прољев
 [леп|лијеп] као анђео
 [леп|лијеп] као икона ^{<ист>}
 [леп|лијеп] као лутка
 [леп|лијеп] као манекен
 [лепа|лијепа] као вила
 [лепа|лијепа] као манекенка
 бежати|бјежати као пацови ^{<ист>}
 бежати|бјежати од *која*, *чеја* као враг од
 тамјана ^{<зап>}
 бежати|бјежати од *која*, *чеја* као ђаво од
 крста ^{<ист>}
 бежати|бјежати од *која*, *чеја* као ђаво од
 тамјана ^{<ист>}
 бежати|бјежати од *која*, *чеја* као од куге
 бежати|бјежати/побећи|побјећи као зец
 бели|бијели као бисери
 бео|бијел (сед|сијед) као овца
 бео|бијел као зид
 бео|бијел као креда
 бео|бијел као креч
 бео|бијел као крпа
 бео|бијел као сир
 бео|бијел као снег|снијег
 бесан|бијесан као бик
 бесан|бијесан као гуја
 бесан|бијесан као змија
 бесан|бијесан као пас
 бесан|бијесан као рис
 бесан|бијесан као сам враг
 бесан|бијесан као сам ђаво
 бити (осећати се|осјећати се) као крме у
 Техерану
 бити (осећати се|осјећати се) као прасе у
 Техерану
 бити (осећати се|осјећати се) као риба на
 сувом[е]|сухом[е]
 бити (осећати се|осјећати се) као риба у води
 бјежати као штакори ^{<зап>}
 бјежати од *која*, *чеја* као враг од свете воде
^{<зап>}
 блед|блијед као авет
 блед|блијед као зид
 блед|блијед као креда
 блед|блијед као креч
 блед|блијед као крпа

блед|блијед као мртац
 блед|блијед као сир
 блед|блијед као смрт
 брз као ветар|вјетар
 брз као стрела|стријела
 везани као црева|цријева ^{<ист>}
 видети|видјети као усред (у по) бела|бијела
 дана
 видети|видјети се као на длану
 висити|висјети као лустер ^{<зап>} ^{<ист>}
 волети|вољети *која* као [рођено] дете|дијете
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] брата
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] оца
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] сина
 волети|вољети *која* као [рођену] кћер
 волети|вољети *која* као [рођену] кћерку
 волети|вољети *која* као [рођену] мајку
 волети|вољети *која* као [рођену] сестру
 волети|вољети *која* као [рођену] ћерку ^{<ист>}
 вредан|вриједан (марљив) као кртица
 вредан|вриједан (марљив) као мрав
 вредан|вриједан (марљив) као пчелица
 вредан|вриједан (марљив) као црв
 вредети|вредити као [суво|сухо] злато
 вртети се|вртјети се (окретати се) као зврк
^{<зап>}
 вртети се|вртјети се (окретати се) као чигра
 вући се као црева ^{<ист>}
 гледати *која*, *шија* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 говорити *шија коме* као човек|човјек
 човеку|човјеку
 горети|горјети/изгорети|изгорјети као барут
 горети|горјети/изгорети|изгорјети као
 шибица
 грађен као Аполон
 густ као тесто|тијесто
 длакав (маљав) као медвед|медвјед
 добар као хлеб|хљеб ^{<ист>}
 досадан као курац
 досадан као стеница|стјеница
 дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]
 дуг као вечност|вјечност
 живети|живјети као [мали] бег
 живети|живјети као [мали] бог
 живети|живјети као [мали] цар
 живети|живјети као биљка
 живети|живјети као брат и сестра
 живети|живјети као бубрег у лоју
 живети|живјети као вук самотњак

живети|живјети као господин
живети|живјети као госпођа
живети|живјети као гроф
живети|живјети као грофица
живети|живјети као корњача
живети|живјети као краљ
живети|живјети као краљица
живети|живјети као лорд
живети|живјети као милионер <ист>
живети|живјети као пас
живети|живјети као паша
живети|живјети као принц
живети|живјети као принцеза
живети|живјети као пустињак
живети|живјети као скот
живети|живјети као стока
живјети као бик на гмајни <зап>
живјети као милијунаш <зап>
загорети|загорјети као каубојски тигањ <ист>
загорјети као каубојска тава <зап>
заљубити се као тетреб|тетријаб
заљубљен као коњ
заљубљен као сом
заљубљен као тетреб|тетријаб
заштићен као [бели|бијели (лички <зап>)]
медвед|медвјед
избегавати|избјегавати *која*, *шио* као ђаво
крст (тамјан) <ист>
избјегавати *која*, *шио* као враг тамјан <зап>
изгледати као [подгрејан|подгријан] леш
изгледати као вешалица|вјешалица
изгледати као сена|сјена
изгледати као сенка|сјенка
исцедити|исциједити *која* као крпу
исцедити|исциједити *која* као лимун
исцедити|исциједити *која* као суву
дреновину <ист>
исцедити|исциједити *која* као сунђер <ист>
ићи као млеко|млијeko <ист>
јак (снажан) као медвед|медвјед
јасан као [бели|бијели] дан
јести се|појести се као млад месец <ист>
као гљива [после|послије (након) кише]
као од брега|бријега одваљен
као од стене|стијене одваљен
као печурака [после|послије (након) кише]
<ист>
као руком је однет|однијет (однесен)
као стрела|стријела
као човек|човјек
лајати као пас на мјесецу <зап>
лењ <ист> (лен|лијен) као буба
лењ <ист> (лен|лијен) као трут
леп|лијеп као Аполон
леп|лијеп као бог
леп|лијеп као глумац

леп|лијеп као глумица
леп|лијеп као грех|гријех
леп|лијеп као девојка|дјевојка
леп|лијеп као принц
леп|лијеп као сан
леп|лијеп као слика
леп|лијеп као упис <ист>
леп|лијеп као уписан <ист>
лепа|лијепа као богиња
лепа|лијепа као божица <зап>
лепа|лијепа као принцеза
лепити се/залепити се или прилепити
се|лијепити се/залијепити се или
прилијепити се (качити се/прикачити се,
хватати се/ухватити се) за (уз, на) *која*,
шио (коме, чему) као чичак
лепити се/залепити се или прилепити
се|лијепити се/залијепити се или
прилијепити се за (на) *која*, *шио* (коме,
чему) као таксена марка
лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити
се за *која*, *шио* као мува|муха за мед
(лепак|љепак или лијепак, говно)
лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити
се за *која*, *шио* као пчела (пчеле) на мед
лећи (сести|сјести) *коме* као будали шамар
личити|сличити (наликовати) *коме* као
две|двије капи воде
магла густа као тесто|тијесто
марити (бринути) за *која*, *шио* као за лањски
снег|снијег
мењати се|мијењати се као камелеон
мењати|мијењати *која*, *шио* као кошуље
мењати|мијењати *која*, *шио* као Циганин
коње <ист>
мењати|мијењати *која*, *шио* као чарапе
месечина|мјесечина је као дан
месечина|мјесечина као дан
млети|мљети као [празан] млин
млети|мљети као [празна] воденица
млети|мљети као навијен
мрзети|мрзити (не вољети|вољети) *која*, *шио*
као ђаво крст (тамјан) <ист>
мрзити (не вољети) *која*, *шио* као враг
тамјан <зап>
напити се као звер|звијер
нестати као руком однет|однијет (однесен)
обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
мотати се) око *која*, *чеја* као мачак око
вруће (вреле) каше
обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
мотати се) око *која*, *чеја* као мачка око
вруће (вреле) каше
обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
мотати се) око *која*, *чеја* као маче око
вруће (вреле) каше <ист>

односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према детету|дјетету
 озбиљан као дијете на тути^{<зап>}
 окретати се (превртати се, вртети се|вртјети
 се) као на ражњу
 осећати се|осјећати се као код [своје] куће
 осећати се|осјећати се као крпа
 осјетљив као мимоза^{<зап>}
 осјећати се као дома^{<зап>}
 отићи (проћи) као руком однет|однијет
 (однесен)
 пазити (чувати) *која*, *шио* као
 зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока)
 пазити на *која*, *шио* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 пасти (срушити се, пружити се) као
 свећа|свијећа
 певати|пјевати као анђео
 певати|пјевати као гром
 певати|пјевати као славуј
 пијан као звезда|звијезда^{<ист>}
 пијан као звер|звијер
 пијан као сјекира^{<зап>}
 пијан као треска|тријеска
 плакати/расплакати се као [неко (мало)]
 дете|дијете
 пливати као секира|сјекира
 понашати се као [неко (мало)] дете|дијете
 понашати се као господин [човек|човјек]
 поцепати *која* као лудак новине^{<ист>}
 поцепати *која* као неписмен Политику^{<ист>}
 пратити *која* (ићи за *ким*) као сена|сјена
 пратити *која* (ићи за *ким*) као сенка|сјенка
 прдети|прдјети/прднути као кобила
 прдети|прдјети/прднути као коњ
 прдети|прдјети/прднути као луд
 преносити (пренашати, премјештати) *шио*
 као мачка младе^{<зап>}
 прилепити се|прилијепити се (залепити
 се|залијепити се) за *која*, *шио* као крпељ
 прилепити се|прилијепити се (залепити
 се|залијепити се, ухватити се) за *која*,
шио као пијавица
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се)
 као балон од сапунице
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се)
 као мехур|мјехур од сапунице
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се)
 као мехурић|мјехурић од сапунице
 радити као бесан|бијесан
 радовати се (веселити се) *чему* као [неко
 (мало)] дете|дијете
 разбежати се|разбјежати се (разићи се,
 расути се, распршити се) као ракова
 деца|дјеца

разумети се|разумјети се у *шио* као магарац
 у кантар
 разумети се|разумјети се у *шио* као магаре у
 кантар
 разумети се|разумјети се у *шио* као Мара у
 крив курац
 расти (ницати/никнути или нићи) као
 печурке [после|послије (након) кише]^{<ист>}
 расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као
 гљиве [после|послије (након) кише]
 расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као
 трава [после|послије (након) кише]
 расти као грудва снијега^{<зап>}
 расти као грудва снега|снијега^{<ист>}
 расти/порасти или нарасти као гљива
 [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као печурка
 [после|послије (након) кише]
 рећи (казати) *шио коме* као човек|човјек
 човеку|човјеку
 ружан као [смртни] грех|гријех
 свеж|свјеж као риба
 светлети|свијетлити као [божићна
 (новогодишња)] јелка
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као данас
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као јуче|јучер
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као кроз
 (кроза) сан
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као кроз маглу
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као сад
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као у магли
 сећати се|сјећати се *која*, *чеја* као у сну
 сећи|сјећи (резати) *шио* као сир
 скупити се (стиснути се) као две паре у
 кеси^{<ист>}
 слеп|слијеп (ћорав) као кртица
 слични као две|двије капи воде
 смејати се|смијати се (церекасти се) као луд
 смејати се|смијати се (церекасти се, кесити се,
 кезити се) као луд на брашно
 смејати се|смијати се (церекасти се, церити се,
 кезити се|кесити се) као хијена
 смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете
 смешан|смијешан као биоскоп^{<ист>}
 смешан|смијешан као циркус^{<ист>}
 смешан|смијешан као цртани [филм]^{<ист>}
 смрдети|смрдјети (заударати) као куга
 смрдети|смрдјети (заударати) као твор
 смрдети|смрдјети као вуга^{<ист>}
 смрдети|смрдјети као фуга^{<ист>}
 смрдети|смрдјети као цркотина
 срећан|сретан као [мало] дете|дијете
 стајати као свећа|свијећа
 стајати као стена|стијена
 стајати као стрела|стријела

стало је *коме* до *која*, *чеја* као до лањског[а]
 снега|снијега
 топити се/истопити се или растопити се као
 снег|снијег на сунцу
 третирати *која* као дете|дијете
 трчати (истрчавати [се]) као
 ждребе|ждријебе пред руду^{<ист>}
 трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду
^{<ист>}
 ћутати|шутјети као гроб
 ћутати|шутјети као заливен
 ћутати|шутјети као камен
 ћутати|шутјети као курва
 ћутати|шутјети као мула
 ћутати|шутјети као мумија
 ћутати|шутјети као пичка
 ћутати|шутјети као риба
 ћутати|шутјети као у цркви
 угасити се као свећа|свијећа
 умирати/умрети/умријети (цркнути,
 црћи^{<ист>}) као пас
 умирати/умрети/умријети (цркнути,
 црћи^{<ист>}) као псето
 усправан (прав^{<ист>}, раван) као свећа|свијећа
 усправан (прав^{<ист>}, раван) као
 стрела|стријела

хркати као медвед|медвјед
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети/полетети|полетјети) на
која, *шио* као мува|муха на мед (говно)
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети/полетети|полетјети) на
која, *шио* као пчела (пчеле) на мед
 хтети (служити) *која* као будалу она ствар
 (курац, шамар)^{<ист>}
 цепати се као шифонске гаће^{<ист>}
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-
 њети као паприка
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-
 њети као мак
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-
 њети као булка^{<ист>}
 чврст као стена|стијена
 шарен као детлић|дјетлић^{<ист>}
 шарен као ускршње јаје
 шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
 се) као певац|пијевац
 шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
 се) као петао|пијетао

Што се тиче другог дијатопијског типа, у наредном тексту наводимо прво фраземе које се претежно користе у источним крајевима и немају предвидљиво кореспондента у западним крајевима. Примера ради, фразема *брз као сџура* употребљава се само у источним крајевима српског језика. Нашли смо 85 оваквих фразема:

[леп|лијеп] као икона^{<ист>}
 бити (разликовати се) као дупе и око^{<ист>}
 бити као шипка и бубањ (уз бубањ)^{<ист>}
 брз као струја^{<ист>}
 брисати као мећава^{<ист>}
 везани као црева|цријева^{<ист>}
 висити|висјети као лустер^{<зап>} ^{<ист>}
 вући се као црева^{<ист>}
 глуп као буква^{<ист>}
 глуп као дудук^{<ист>}
 глуп као тоцило^{<ист>}
 глуп као фосна^{<ист>}
 досадан као зубна болест^{<ист>}
 досадан као чир на дупету (гузици)^{<ист>}
 загорети|загорјети као каубојски тигањ^{<ист>}
 згазити *која* као вашку^{<ист>}
 имати рефлексе као мртав коњ^{<ист>}
 исцедити|исциједити *која* као суву
 дренажину^{<ист>}

исцедити|исциједити *која* као сунђер^{<ист>}
 ићи као млеко|млијеко^{<ист>}
 јести као ала^{<ист>}
 јести као мећава^{<ист>}
 јести као проваљен^{<ист>}
 јести се/појести се као млад месец^{<ист>}
 као баба о уштипцима^{<ист>}
 као бела лала^{<ист>}
 као моја баба^{<ист>}
 као нездрав^{<ист>}
 као под анестезијом^{<ист>}
 лежати као проштац^{<ист>}
 леп|лијеп као упис^{<ист>}
 леп|лијеп као уписан^{<ист>}
 лутати (вући се, ићи) као глува кучка^{<ист>}
 мењати|мијењати *која*, *шио* као Циганин
 коње^{<ист>}
 мршав као сарага^{<ист>}
 напесеш се *коме* муда као зец келерабе^{<ист>}

обилазити око *која, чеја* као киша око
 Крагујевца ^{<ист>}
 ограничен као кутија шибица ^{<ист>}
 ограничен као лавор ^{<ист>}
 ограничен као тераса ^{<ист>}
 палити се (примати се) као баба на
 пензију ^{<ист>}
 палити се као фића на гурку ^{<ист>}
 палити се/напалити се (ложити се/наложити
 се, примати се/примити се) као млад
 мајмун ^{<ист>}
 пасти као кап ^{<ист>}
 пијан као звезда|звијезда ^{<ист>}
 пијан као клен ^{<ист>}
 пијан као морка ^{<ист>}
 пијан као мотка ^{<ист>}
 познавати (знати) *која, шито* као [свој] длан
^{<ист>}
 познавати (знати) *која, шито* као свој буђелар
^{<ист>}
 познавати (знати) *која, шито* као свој
 новчаник ^{<ист>}
 поломити (сломити, изломити) *која* као
 бајату кифлу ^{<ист>}
 помагати/помоћи *коме* као були гаће ^{<ист>}
 поцепати *која* као лудак новине ^{<ист>}
 поцепати *која* као неписмен Политику ^{<ист>}
 прећи (заједати) *која* као дупе папир ^{<ист>}
 примати се као саучешће ^{<ист>}
 прост као боза ^{<ист>}
 прост као пасуљ ^{<ист>}
 пући (пукнути) као бас ^{<ист>}
 пући (пукнути, прснути) као лајсна ^{<ист>}

радовати се (веселити се) *чему* као куче у
 лифту ^{<ист>}
 развалити (разбити, растурити) *која, шито*
 као маче мушкатлу ^{<ист>}
 развличити се као пита ^{<ист>}
 развличити се као слина ^{<ист>}
 скупити се (стиснути се) као две паре у
 кеси ^{<ист>}
 смарати се/сморити се као пловак ^{<ист>}
 смарати се/сморити се као фока ^{<ист>}
 смешан|смијешан као биоскоп ^{<ист>}
 смешан|смијешан као циркус ^{<ист>}
 смешан|смијешан као цртани [филм] ^{<ист>}
 смрдети|смрдјети као вуга ^{<ист>}
 смрдети|смрдјети као фуга ^{<ист>}
 средити (разбити, смазати, развући,
 растурити, разбучати, убити) као
 Панта|Панто питу ^{<ист>}
 срећан|сретан као куче у лифту ^{<ист>}
 сув као авет ^{<ист>}
 тежак као Трепча ^{<ист>}
 трептати као сојка на југовину (југовини) ^{<ист>}
 убити се као Немац ^{<ист>}
 убити се као сироче ^{<ист>}
 ударати (бити) као свети Илија ^{<ист>}
 штети (служити) *која* као будалу она ствар
 (курац, шамар) ^{<ист>}
 цепати се као шифонске гаће ^{<ист>}
 читати/прочитати *која* као [отворен] буквар
^{<ист>}
 шарен као детлић|дјетлић ^{<ист>}
 као извајан ^{<ист>}

Затим наводимо фраземе које се првенствено користе у западним
 крајевима српскога говорног подручја. Оне немају предвидљиве кореспонденте у
 источним крајевима. Таква је фразама *јасан као њекмез*. У грађи смо забележили 51
 случај:

пијан као торба ^{<зап>}
 пијан као дева ^{<зап>}
 пијан као крава ^{<зап>}
 пијан као сјекира ^{<зап>}
 пијан као авион ^{<зап>}
 пијан као Исус ^{<зап>}
 напити се као дева ^{<зап>}
 луд као батина ^{<зап>}
 луд као шиба ^{<зап>}
 луд као пушка ^{<зап>}
 луд као шлапа ^{<зап>}
 луд као купус ^{<зап>}
 спавати као пух ^{<зап>}

заспати као пух ^{<зап>}
 као кење ^{<зап>}
 као губе ^{<зап>}
 миран као цурица ^{<зап>}
 прост као шлапа ^{<зап>}
 сам као ћук ^{<зап>}
 сам као прст ^{<зап>}
 глуп као тава ^{<зап>}
 пити као дева ^{<зап>}
 као мила Гера ^{<зап>}
 као гладан срат ^{<зап>}

развличити се/развући се (вући се, отегнути се, трајати, одужити се) као тракавица <зап>

путовати као кофер <зап>
путовати као куфер <зап>
јасан као пекмез <зап>
ићи/проћи као по жнорици <зап>
ићи/проћи као по жнори <зап>
ићи/проћи као по шпагу <зап>
ићи/проћи као по шпаги <зап>
ићи/проћи као по шпагици <зап>
го|гол као липа <зап>
го|гол као прст <зап>
лагати као Србин <зап>
зијевати као слон <зап>

зијевати као сом <зап>
остати као пегла <зап>
јести као смук <зап>
пун као јаје <зап>
будан као зец <зап>
као амен [у цркви (оченашу)] <зап>
загорјети као каубојска тава <зап>
пући (пукнути) као кокица <зап>
имати форе као Сахара море <зап>
стрпљив као Јоб <зап>
осјетљив као мимоза <зап>
лајати као пас на мјесец <зап>
озбиљан као дијете на тути <зап>
вући се као магла <зап>

Део грађе садржи дијатопијске варијанте, али су оне системскога карактера, што значи да су предвидљиве. Узмемо ли за пример фразему *бежаићи|бјежаићи као њацови*, која се користи у источним крајевима, системски можемо успоставити облик фраземе у западним крајевима, и обрнуто. У конкретном случају фразема у западним крајевима гласила *бјежаићи као ићиакори*, јер је поларизација *њацов : ићиакор* системскога карактера. У наредном тексту наводимо 212 фразема с овим дијатопијским подтипом. Разуме се да би број ових фразема био мањи да смо их наводили по паровима. Овде су само таксативно набројани јер смо их одвојено лематизовали у лексикографским поткорпусима на крају рада.

[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија <ист>) гуза
[го|гол] као од мајке рођен
[сладак] као бомбон <зап>
[сладак] као бомбона <ист>
[сладак] као бомбоница <ист>
[сладак] као бомбончић <зап>
бежати|бјежати као пацови <ист>
бежати|бјежати од *која, чеја* као враг од тамјана <зап>
бежати|бјежати од *која, чеја* као ђаво од крста <ист>
бежати|бјежати од *која, чеја* као ђаво од тамјана <ист>
бесан|бијесан као сам враг <зап>
бити (осећати се|осјећати се) као риба на сувом[е]|сухом[е]
бити као слон у стакларској радњи|у стаклани (у трговини порцулана <зап>) бјежати као штакори <зап>

бежати од *која, чеја* као враг од свете воде <зап>
бојати се (плашити се) *која, чеја* као ђаво крста <ист>
бојати се (плашити се) *која, чеја* као ђаво тамјана <ист>
бојати се *која, чеја* као [самог(а) (живог, црног)] врага <зап>
бојати се *која, чеја* као [самог(а) (живог, црног)] ђавола <ист>
бојати се *која, чеја* као враг тамјана <зап>
бунити се као Грк у хапсу (апсу <ист>) волети|вољети *која* као [рођену] ћерку <ист>
вредети|вредити као [суво|сухо] злато вртети се|вртјети се (окретати се) као зврк <зап>
вући се као пребијена (крепана <зап>) мачка глава је *коме* као буре <ист>
глас као из бадња <зап>
глас као из бурета <ист>
глув|глух као топ

глуп као дупе<ист>
 глуп као кокош<зап>
 глуп као кокошка<ист>
 го|гол као пиштољ
 го|гол као црквени миш
 говорити као из бачве<ист>
 говорити као из бурета<зап>
 дебео као бачва<зап>
 дебео као буре<ист>
 дерати се (драти се) као во|вол
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати) као [сам] враг<зап>
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати) као [сам] ђаво<ист>
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати, урликати) као луд
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати, урликати) као магарац
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати, урликати) као магаре
 дерати се (драти се, викати, врштати,
 урлати, урликати) као свиња
 добар као крух<зап>
 добар као крушац<зап>
 добар као леба<ист>
 добар као лебац<ист>
 добар као пања<ист>
 добар као хлеб|хљеб<ист>
 досадан као бува|буха
 досадан као ваш<ист>
 досадан као вашка<ист>
 досадан као мува|муха
 досадан као уш<зап>
 доћи (стићи) као ас на десет (десетку)<зап>
 доћи (стићи) као ас на једанаест<зап>
 доћи (стићи) као кец на једанаест<зап>
 жедан као граба<зап>
 жедан као дева<зап>
 жедан као камила<ист>
 живети|живјети као милионер<ист>
 живјети као милијунаш<зап>
 заштићен као [бели|бијели (лички<зап>)]
 медвед|медвјед
 знати *шћо* као воду [пити]<зап>
 играти као чигра<ист>
 избегавати|избјегавати *која, шћо* као ђаво
 крст (тамјан)<ист>
 избјегавати *која, шћо* као враг тамјан<зап>
 изгледати као смрт на годишњем
 одмору|допусту
 ићи|отићи као алва<ист>
 ићи|отићи као јагње|јање на клање
 ићи|отићи као на ватру<ист>
 ићи|отићи као халва<зап>
 јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха]
 без главе

као [мува|муха] без главе
 као алве<ист>
 као ико|итко
 као кувана|кухана нога
 као на [покретној (текућој)] врпци<зап>
 као на [покретној (текућој)<зап>)] траци
 као нико|нитко
 као очерупана кокошка<ист>
 као сува|суха смоква
 као трокрилни орман<ист>
 као халве<зап>
 коштати као [суво|сухо] злато
 лењ<ист> (лен|лијен) као буба
 лењ<ист> (лен|лијен) као трут
 лепа|лијепа као божица<зап>
 лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити
 се за *која, шћо* као мува|муха за мед
 (лепак|љепак или лијепак, говно)
 лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити
 се за *која, шћо* као пчела (пчеле) на мед
 личити|сличити (наликовати) *коме* као
 две|двје капи воде
 личити|сличити (наликовати) *коме* као јаје
 јајету
 љут као пас<зап>
 љут као сам враг<зап>
 мрзети (не вољети) *која, шћо* као враг
 тамјан<зап>
 мрзети|мрзити (не вољети|вољети) *која, шћо*
 као ђаво крст (тамјан)<ист>
 мучити се|намучити се (патити се|напатити
 се) као Исус на крсту|крижу
 навалити [на *шћо*] као мува|муха на говно
 навалити [на *шћо*] као смрт на бабу<ист>
 навикнути се (навићи се<ист>, научити се) као
 магарац на батине
 навикнути се (навићи се<ист>, научити се) као
 магаре на батине
 надуван|напухан као балон
 надуван|напухан као жаба
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *која, чеја* као маче око
 вруће (вреле) каше<ист>
 одјекнути (експлодирати, пукнути, пући<ист>)
 као бомба
 односити се (понашати се, опходити се)
 према *коме* као према цукели<ист>
 осјећати се као дома<зап>
 отегнути се (трајати, одужити се, развлачити
 се|развући се, вући се) као гладна (зла)
 година<ист>
 падати као муве|мухе
 пијан као бачва<зап>
 пити као спужва<зап>
 пити као сунђер<ист>
 платити као [суво|сухо] злато

пљуштати (лити, лијевати^{<зап>}, падати) као из
кабла
познавати (знати) *koia*, *шiiо* као [свој]
[сопствени|властити] џеп
понављати као Шваба|Швабо тралала (тра-
ла-ла)
понашати се као пијани милијунаш
понашати се као пијани милионер
потребан као крух [насушни (свагдањи,
свагдашњи, насушњи)]^{<зап>}
потребан као крушац [насушни (свагдањи,
свагдашњи, насушњи)]^{<зап>}
потребан као хлеб|хљеб [насушни]^{<ист>}
преносити (пренашати, премјештати) *шiiо*
као мачка младе^{<зап>}
продавати се/продати се као алва^{<ист>}
продавати се/продати се као халва^{<зап>}
пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз
масло^{<зап>}
пукнути (пући^{<ист>}) као бомба
пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се)
као балон од сапунице
пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се)
као мехур|мјехур од сапунице
пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се)
као мехурић|мјехурић од сапунице
радити (ринтати, диринчити, шљакати,
рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као црнац
радити (ринтати, диринчити, шљакати,
рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као луд
радити (ринтати, диринчити, шљакати,
рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као коњ
радити као сат^{<зап>}
радити као ура^{<зап>}
радити као урица^{<зап>}
размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити
се/намножити се, котити се/накотити се,
размножати се^{<зап>}) као амебе
размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити
се/намножити се, котити се/накотити се,
размножати се^{<зап>}) као кунићи
размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити
се/намножити се, котити се/накотити се,
размножати се^{<зап>}) као зечеви
размножавати се/размножити се
(умножавати се/умножити се, множити
се/намножити се, котити се/накотити се,
размножати се^{<зап>}) као мишеви
расти (ницати/никнути или нићи) као
печурке [после|послије (након) кише]^{<ист>}
расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као
гљиве [после|послије (након) кише]

расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као
трава [после|послије (након) кише]
расти као грудна снијега^{<зап>}
расти као грудва снега|снијега^{<ист>}
расти/порасти или нарасти као [врба]^{<ист>} из
воде
ружан као [сам] враг^{<зап>}
ружан као акрап^{<зап>}
ружан као акреп^{<ист>}
ружан као кер^{<ист>}
ружан као пацов^{<ист>}
ружан као штакор^{<зап>}
сећати се|сјећати се *koia*, *чеiа* као јуче|јучер
сиромашан (сирмах, шворц) као црквени
миш
сјајити се (сијати^{<ист>}) као дијамант
сјајити се (сијати^{<ист>}) као злато
сјајити се (сијати^{<ист>}) као огледало
скуп као [суво|сухо] злато
слагати се (бити) као рогови у врећи
(џаку^{<ист>})
смејати се|смијати се (церекасти се, церити се,
кезити се|кесити се) као хијена
стар (матор^{<ист>}) као коњ
стара (матора^{<ист>}) као кобила
стомак је *коме* као бојлер^{<ист>}
стомак је *коме* као буре^{<ист>}
сув|сух као барут^{<ист>}
тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат
точан као ура^{<зап>}
точан као урица^{<зап>}
трбух (стомак, желудац) је *коме* као
бачва^{<зап>}
требати као крух [насушни (свагдањи,
свагдашњи, насушњи)]^{<зап>}
третирати *koia* као слугу
третирати *koia* као џукелу^{<ист>}
трошити као пијани милијунаш
трошити као пијани милионер
трчати (истрчавати [се]) као
ждребе|ждријебе пред руду^{<ист>}
трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду
^{<ист>}
туп као курац
ћутати као мулац^{<ист>}
ћутати|шутјети као гроб
ћутати|шутјети као заливен
ћутати|шутјети као камен
ћутати|шутјети као курва
ћутати|шутјети као мула
ћутати|шутјети као мумија
ћутати|шутјети као пичка
ћутати|шутјети као риба
ћутати|шутјети као у цркви
угађати *коме* као чиру на дупету|гузици
умирати као муве|мухе

умирати/умрети/умријети (цркнути,
црћи^{<ист>}) као пас
умирати/умрети/умријети (цркнути,
црћи^{<ист>}) као псето
усправан (прав^{<ист>}, раван) као свећа|свијећа
усправан (прав^{<ист>}, раван) као
стрела|стријела
црвен као булка^{<ист>}
црвенети се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се или
поцрвенети|поцрвењети као булка^{<ист>}
црн као враг^{<зап>}
црн као ђаво^{<ист>}
црн као зифт^{<ист>}

црн као угаљ^{<ист>}
црн као угљен^{<зап>}
цурити као из пипе^{<зап>}
цурити као из славине^{<ист>}
цурити као из чесме^{<ист>}
чувати *која*, *шија* као [суво|сухо] злато
шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
се) као паун
шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
се) као певац|пијевац
шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити
се) као петао|пијетао
шепурити се као пуран^{<зап>}
шепурити се као ћуран^{<ист>}

2.2.3. Заступљеност варијанти. Као што смо у претходним одељцима видели, у обама су језицима заступљене фразеолошке варијанте. У српској грађи 764 леме могу имати једну или више варијанти, док смо у француској пронашли 411 варијантних фразема. Процентуални је однос следећи: 55% српске грађе и 37% француске садржи варијанте. Можемо закључити да велики део фразема није апсолутно стабилан с формалне стране, тако да стабилност форме поредбених фразема обају језика треба релативизовати.

2.3. Репродуктивност. Говорећи о парадигматским променама фразема које су условљене њиховим уклапањем у контекст, Ж. Финк-Арсовски (2002: 21) разликује три врсте парадигматичности: *нул̄ӣу*, *делимичну* и *ӣош̄ӣӯну*, те примећује да последња, тј. потпуна парадигматичност никако није одлика поредбених фразема. С друге стране, поредбене фраземе не могу се увек репродуковати у готовом облику, зато што уклапање у контекст захтева морфосинтаксичке промене које су условљене обликом поређене јединице. Поредбене фраземе су, стога, најчешће делимичне парадигматичности (в. Финк-Арсовски 2002: 22–25). Промене могу захватити придев односно глагол на месту основе поређења, али и именицу односно придев на месту поредбене јединице. Мења се број и род, односно време, начин, лице и број:

ћӯӣа̄ӣи као *заливен*:
он ћути као заливен
она ћути као заливена
они ћуте као заливени

ћутали су као заливени.

Д. Мршевић (1984) разматрала је слагање у броју код поредбених фразема. Ова је ауторка закључила да слагање зависи од функције именичке речи као конституента члана с којим се врши поређење: уколико он функционише као именски део предиката, долази до слагања; уколико је именички члан у функцији субјекта поредбене реченице, о слагању нема говора.

А. Г. Назарјан (1987: 116–116) говори о категорији броја, рода, степена поређења и времена у поредбеним фраземама францускога језика. Кад је реч о категорији броја, овај аутор наводи пет ставки:

1) основа поређења слаже се са субјектом поређења; ово, разуме се, не важи за основу поређења, ако је исказана, у прилошким фраземама;

2) уколико је поредбена јединица исказана небројивом именицом, она се не мења у броју. То аутор поткрепљује фраземама *franc comme l'or* и *partir comme le vent*. У множини ће, сходно првој ставки, придевска основа поређења бити промењена, док ће поредбена јединица остати иста (нпр. *ils sont francs comme l'or*);

3) ако је поредбена јединица исказана бројивом именицом која означава предмет или особу, она ће се слагати у броју с поређеном јединицом (*homme maigre comme un clou / hommes maigres comme des clous* одн. *il rit comme un fou / ils rient comme des fous*);

4) постоје случајеви код којих је поредбена јединица само у множини (нпр. *malheureux comme les pierres*);

5) уколико је поредбена јединица уведена предлогом, она се не слаже у броју с поређеном јединицом (нпр. *il entrait comme dans un moulin / ils entraient comme dans un moulin*).

Што се тиче рода, А. Г. Назарјан разликује два случаја:

1) код придевских се фразема основа поређења слаже у роду с поређеном јединицом;

2) уколико је поредбена јединица придевских и глаголских фразема исказана именицом са значењем особе, онда се и она може слагати у роду с поређеном јединицом (нпр. *il rit comme un fou, elle rit comme une folle, ils rient comme*

des fous, elle rient comme des folles). Аутор ипак уочава да има и изузетака од овога случаја, па тако наводи фразему *jurer comme un charretier*, чија се поредбена јединица неће слагати у роду с поређеном јединицом.

Даље исти аутор разматра степен поређења те каже да је он могућ код придевских фразема, али да у томе случају поредбени везник *comme* мора бити замењен конструкцијом *plus... que*. Напоследку аутор констатује да се основа поређења у глаголских фраземама може јавити у свим облицима.

2.3.1. Анализа грађе. Како бисмо видели у којој мери француске и српске поредбене фраземе могу бити репродуковане у одговарајућем контексту без икаквих измена, а кад су измене неминовне, грађу из прилога аотирали смо на следећи начин: за сваки смо део поредбене фраземе (основу поређења и поредбену јединицу) означили каква јој је репродуктивност. Разликовали смо три случаја:

1) да компонента нема никакву промену у контексту, тј. да се део фраземе репродукује у готовом облику (ознака 0);

2) да је промена делимично могућа, тј. да се компонента може репродуковати једино с променом броја (ознака 1);

3) да се компоненте могу репродуковати у контексту с низом промена: променама у броју, роду, лицу, времену и сл. То смо означили ознаком 2.

Будући да смо овим трима ознакама аотирали и основу поређења и поредбену јединицу, теоријски добијамо девет различитих комбинација репродуктивности. У наредном ћемо их тексту понаособ представити.

2.3.1.1. Репродуктивност типа 0—0. Тип 0—0 јавља се код фразема што се у контексту репродукују у готовом облику:

bête comme chou	[јасно] као једанпут један <зап>
c'est (ça se voit) comme le nez au milieu de la figure	[мрачно] као у рогу
c'est (ça se voit) gros comme un pâté de maisons	[сви] као један
c'est (ça se voit) gros comme une maison	[сложно] као један
larges (grandes) comme des battoirs	[тихо (мирно)] као у гробу
noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre	[тихо (мирно)] као у цркви
noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre	[чисто (уредно)] као у апотеци
noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours)	бели бијели као бисери
noir comme dans un four	јасно као два и два
	као глумом глухом (глумоме глухоме) [рећи]
	добар дан

noir comme dans un tunnel
noir comme le cul du diable
noir comme le derrière du diable
raides comme des baguettes de tambour
simple (facile) comme bonjour
simple (facile) comme tout

као глумом|глухом (глумоме|глухоме) [рећи]
добро јутро
као зрно грашка
као једанпут један<ист>
као на жеравици
као на иглама
као у котлу је [врело (вруће)]
као у сауни је [топло (вруће)]
као у свињцу
магла густа као тесто|тијесто
магла је као сир<ист>
месечина|мјесечина је као дан
месечина|мјесечина као дан
очи као филцани
тишина као у гробу

2.3.1.2. Репродуктивност типа 0—1. Тип 0—1 обухвата фраземе код којих нема основе поређења или је она непроменљива, док поредбена јединица може мењати број у зависности од поређене јединице:

као бумбар
као гром
као зврк
као очерупана кокош
као очерупана кокошка <ист>
као сува|суха смоква
хвала *коме* као брату [рођеном(е)]
хвала *коме* као сестри [рођеној]

2.3.1.3. Репродуктивност типа 0—2. Тип 0—2 обухвата фраземе код којих нема основе поређења, док поредбена јединица може мењати и род и број у зависности од поређене јединице:

као испребијан
као пребијен
као пребијена мачка
као прегажен

2.3.1.4. Репродуктивност типа 1—0. Тип 1—0 обухвата фраземе код којих основа поређења може мењати род или број у зависности од поређене јединице, док поредбена јединица остаје непромењена:

[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main
 avoir le (un) cul comme un département
 ça va comme un lundi
 comme dans (en) un songe
 comme une volée de moineaux (d'étourneaux)
 être comme cul et chemise
 être copains comme cochons
 être éclairé comme en plein jour
 fuir (s'enfuir) comme des perdreaux
 grands comme des soucoupes
 il fait chaud comme dans un four
 mourir (crever) comme des mouches
 nu comme Adam
 parqués (entassés) comme des bestiaux
 parqués (entassés) comme du bétail
 pleuvoir comme vache qui pisse
 pousser comme des champignons
 s'engueuler comme des poissonniers
 s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat
 s'entendre comme frère et sœur
 s'entendre comme larrons en foire
 se battre comme des brutes
 se battre comme des chiens
 se battre comme des chiffonniers
 se battre comme des furies
 se battre comme des sauvages
 se disputer (s'engueuler) comme des charretiers
 se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers
 se disputer comme chien et chat
 se regarder comme des chiens de faïence
 se reproduire comme des lapins
 se ressembler comme frère et sœur
 serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]
 serrés comme des anchois
 serrés comme des harengs [en caque]
 tomber comme des mouches
 unis comme un seul homme
 vieux comme Mathusalem
 voir [clair] comme en plein jour

[везани (повезани)] као сијамски близанци
 [сложни, уједињени] као прсти једне руке
 [сложни] као један
 {имати, бити *која, чеја*} као [гњилих] крушака
 {имати, бити *која, чеја*} као [хладне] воде
 {имати, бити *која, чеја*} као алве^{<ист>}
 {имати, бити *која, чеја*} као блата
 {имати, бити *која, чеја*} као гљива
 [после|послије (након) кише]
 {имати, бити *која, чеја*} као гована
 {имати, бити *која, чеја*} као губе^{<зап>}
 {имати, бити *која, чеја*} као кење^{<зап>}
 {имати, бити *која, чеја*} као кише
 {имати, бити *која, чеја*} као корова
 {имати, бити *која, чеја*} као на гори листа
 {имати, бити *која, чеја*} као печурака
 [после|послије (након) кише] ^{<ист>}
 {имати, бити *која, чеја*} као плеве|пљеве
 {имати, бити *која, чеја*} као салате
 {имати, бити *која, чеја*} као халве^{<зап>}
 {имати, бити *која*} као [жутих] мрава
 {имати, бити *која*} као Кинеза
 {имати, бити *која*} као кусих (кусатих)^{<зап>}
 паса
 {имати, бити *која*} као руса
 {имати, бити *која*} као Руса
 {имати, немати, бити *која, чеја*} као гаћа у порњићу (порњићима)
 бежати|бјежати као пацови^{<ист>}
 бити (разликовати се) као дупе и око^{<ист>}
 бити (разликовати се) као небо и земља
 бити (разликовати се) се као бог и шеширчија
 бити (разликовати се) се као дан и ноћ
 бити као Божић и Бадњи дан
 бити као лонац и поклопац
 бити као нокат и месо
 бити као прст и нокат (нокат и прст)
 бити као рођена браћа
 бити као шипка и бубањ (уз бубањ)^{<ист>}
 бјежати као штакори^{<зап>}
 везани као црева|цријева^{<ист>}
 видети|видјети као усред (у по) бела|бијела дана
 врат је *коме* као у лабуда
 врвети (врети, брујати) као у кошници
 ври (врије) као у котлу
 врућина као у паклу
 глава је *коме* као балон
 глава је *коме* као бубањ

глава је *коме* као бундева
 глава је *коме* као буре^{<ист>}
 глава је *коме* као глобус
 глава је *коме* као лубеница
 глас као из бадња^{<зап>}
 глас као из бачве
 глас као из бунара
 глас као из бурета^{<ист>}
 гледати се као мачка и миш
 гледати се као пас и мачка
 говорити *шћо коме* као човек|човјек
 човеку|човјеку
 густ као тесто|тијесто
 жао је *коме* као псу^{<зап>}
 живети|живјети као брат и сестра
 збијени (стиснути, набијени) као сардине [у
 конзерви]
 збијени (стиснути, набијени) као стока
 јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић
 Марко)
 као на [покретној (текућој)] врпци^{<зап>}
 као на [покретној (текућој)^{<зап>}] траци
 као руком је однет|однијет (однесен)
 као у паклу је [врело (вруће)]
 као у сну
 клати се као жути мрави
 коса је *коме* као слама
 мрак је као у рогу
 напасеш се *коме* муда као зец келерабе^{<ист>}
 нос је *коме* као бабура
 нос је *коме* као кључ од луднице^{<ист>}
 очи су *коме* као кафанске сарме^{<ист>}
 падати као муве|мухе
 пљуштати (лити, лијевати^{<зап>}, падати) као из
 кабла
 разбежати се|разбјежати се (разићи се, расути
 се, распршити се) као ракова деца|дјеца
 размножавати се/размножити се (умножавати
 се/умножити се, множити се/намножити се,
 котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као
 амебе
 размножавати се/размножити се (умножавати
 се/умножити се, множити се/намножити се,
 котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као
 кунјићи
 размножавати се/размножити се (умножавати
 се/умножити се, множити се/намножити се,
 котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као
 зечеви

размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као мишеви
 рећи (казати) *шћио коме* као човек|човјек
 човеку|човјеку
 свађати се као пиљарице
 свака је *коме* као Његошева
 свака је *коме* као у Његоша
 слагати се (бити) као пас и мачка
 слагати се (бити) као рогови у врећи (цаку^{<ист>})
 слагати се као брат и сестра
 слични као две|двје капи воде
 слични као јаје јајету
 стомак је *коме* као бојлер^{<ист>}
 стомак је *коме* као буре^{<ист>}
 трбух (стомак, желудац) је *коме* као бачва^{<зап>}
 умирати као муве|мухе
 уста су *коме* као чарапин почетак^{<ист>}
 штети (служити) *која* као будалу она ствар
 (курац, шамар)^{<ист>}

2.3.1.5. Репродуктивност типа 1—1. Тип 1—1 обухвата фраземе код којих се основа поређења користи у једноме роду или у једноме броју, док се поредбена јединица може слагати у броју с поређеном јединицом:

baiser comme un lapin
 beau comme Apollon
 beau comme un chérubin
 beau comme un dieu [grec]
 beau comme un Jésus
 beau comme un pape
 beau comme un prince
 belle comme une déesse
 belle comme une princesse
 belle comme une sirène
 chaud comme un lapin
 chaude comme une chatte
 coiffée comme une folle
 costaud comme un bœuf
 courageuse comme une lionne
 courageux comme un lion
 gras comme un moine
 grasse (grosse) comme une truie
 grosse comme une vache
 grossir comme un cochon

[леп|лијеп] као манекен
 [лепа|лијепа] као манекенка
 борити се као лавица
 витка (вита, танка) као [вита] јела
 витка као срна
 грађен као Аполон
 дебела као крмача
 дебела као прасица
 дебео као крмак
 дебео као прасац
 живети|живјети као господин
 живети|живјети као госпођа
 живети|живјети као грофица
 живети|живјети као краљица
 живети|живјети као принцеца
 заљубити се као сом
 заљубљен као сом
 јебати као зец
 јебати се као зечица
 јести (ждерати) као прасац

grossir comme un porc
grossir comme une truie
grossir comme une vache
habillé (vêtu, sapé) comme un prince
habillée (vêtue, sapée) comme une princesse
heureuse comme une reine
heureux comme un roi
jaloux comme un tigre
jaloux comme une tigresse
pleurer comme une femme
pleurer comme une fille
poilu (velu) comme un mammoth
poilu (velu) comme un ours
poilu (velu) comme un singe
poilu comme un lavabo
puer comme un bouc
sapé (habillé, vêtu) comme un milord
se battre comme une lionne
travailler (bosser) comme un forçat
travailler (bosser) comme un nègre
travailler comme une fée
vivre comme un moine
vivre comme une nonne
vivre comme une princesse
vivre comme une reine

јести (ждерати) као прасица
леп|лијеп као Аполон
леп|лијеп као бог
леп|лијеп као глумац
леп|лијеп као глумица
леп|лијеп као принц
лепа|лијепа као богиња
лепа|лијепа као божица^{<зап>}
лепа|лијепа као принцеза
љубоморан као псето
миран као цурица^{<зап>}
напаљен као вепар
напаљен као зец
напаљен као коњ
напаљен као пас
напаљена као зечица
обдарен (курат) као коњ
обдарен (курат) као магарац
образ је *коме* [дебео] као ђон
понашати се као господин [човек|човјек]
прдети|прдјети|прднути као кобила
пукнути (пући^{<ист>}) као бомба
стар (матор^{<ист>}) као коњ
стара (матора^{<ист>}) као кобила
тући се као животиње
ћутати као мулац^{<ист>}
убити се као Немац^{<ист>}
уморан као псето
храбар као лав
храбра као лавица
црн као Цига|Циго

2.3.1.6. Репродуктивност типа 1—2. Тип 1—2 није илустрован нашом грађом. Он није ни могућ јер није могуће да се поредбена јединица у потпуности мења, а основа поређења не.

2.3.1.7. Репродуктивност типа 2—0. Тип 2—0 обухвата фраземе код којих се основа поређења слаже у роду и броју с поређеном јединицом, али код њих поредбена јединица остаје непромењена:

[se] casser (se briser) comme [du] verre
{adjectiva, verba actionis} comme pas deux
{adjectiva} comme tout

[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као бебина
(дечја|дјечја, дечија|дјечија^{<ист>}) гуза
[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мачја
гуза

{verba actionis, adiectiva} comme [ce (il) n'est] pas permis
 {verba actionis, adiectiva} comme [ce (il) n'est] pas possible
 {verba actionis, adiectiva} comme jamais
 {verba actionis, adiectiva} comme personne
 {verba actionis, adiectiva} comme tu [ne] peux pas savoir
 {verba actionis} comme en se jouant
 {verba actionis} comme on se dit bonjour
 {verba actionis} comme un rien
 {verba motus: *arriver, filer, passer, traverser*} comme le vent
 {verba percipiendi: *voir*} comme dans un brouillard
 {verba actionis} comme par (sur) un coup de baguette magique
 {verba појављивања: *disparaître, apparaître*} comme par enchantement
 {verba појављивања: *disparaître, apparaître*} comme par magie
 {verba појављивања: *disparaître, apparaître*} comme par miracle
 {verba, actionis, verba motus: *filer, partir, passer*} comme l'éclair
 {verba, actionis, verba motus: *passer*} comme la foudre
 {verba actionis} comme une armée en déroute
 adroit (habile) [de *ses* mains] comme un chien de sa queue
 adroit (habile) [de *ses* mains] comme un cochon de sa queue
 aimer *qqn* comme le premier jour
 aligner *qqn, qqch* comme à la parade
 aller (marcher) comme sur des roulettes
 aller (marcher, se dérouler, se passer, rouler) comme sur du velours
 aller (se porter) comme vous (toi) et moi
 aller à *qqn* comme des bretelles à un cochon (une langouste, un lapin)
 aller à *qqn* comme des guêtres à un lapin
 aller à *qqn* comme des manchettes à un lapin
 aller à *qqn* comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule)
 amer comme chicotin
 arriver (venir) comme marée en carême
 arriver (venir) comme mars en carême
 arriver comme la moutarde après le repas
 arriver comme le Messie (le messie)

[досадан (напоран)] као пролив|прољев
 [јак] као гром
 [нов] као испод чекића
 [сладак] као мед
 {adiectiva, verba actionis} као ико|итко
 {adiectiva, verba actionis} као никад
 {adiectiva, verba actionis} као нико|нитко
 {verba actionis} као из пичке
 {verba actionis} као моја баба^{<нест>}
 {verba actionis} као ништа
 {verba actionis} као од беде|бијеле
 {verba actionis} као од шале
 {verba actionis} као преко курца
 {verba actionis} као преко оне ствари
 {verba dicendi: *ођоварати|ођоворићи, исјалићи, рећи, казати*} као из топа
 {verba dicendi: *ођоварати|ођоворићи, исјалићи, рећи, казати*} као из пушке
 {verba motus: *ићи, крећати се*} као по концу
 {verba motus: *лећети|леије-ти|излећети|излеијеи* или *пролећети|пролеијеи* (јурићи|појурићи или пројурићи или *изјурићи*)} као стрела|стријела
 {verba motus: *лећети|леијеи|излеће-ти|излеијеи* или *пролећети|пролеијеи* (јурићи|појурићи или пројурићи или *изјурићи*)} као метак
 {verba motus: *улећети|улеијеи, долећети|долеијеи, ујасићи, изјурићи, излећети|излеијеи*} као вихор
 {verba motus: *улећети|улеијеи, долећети|долеијеи, ујасићи, изјурићи, излећети|излеијеи*} као ветар
 {verba motus: *улећети|улеијеи, долећети|долеијеи, ујасићи, изјурићи, излећети|излеијеи*} као тајфун
 {verba motus: *улетети|улетјети, излећети|излеијеи* или *пролећети|пролеијеи, пројурићи, изјурићи, ујасићи*} као торнадо
 {verba percipiendi: *видети|видјети, назирати|назреи*} као кроз маглу
 {verba percipiendi: *видети|видјети, назирати|назреи*} као у магли
 {verba actionis} као чаробним штапићем
 {verba појављивања: *несјати, појавићи се*} као [неким] чудом
 {verba actionis} као разбијена војска

arriver comme les carabinieri	бежати бежати од <i>коѝа, чеѝа</i> као враг од тамјана ^{<зап>}
attendre <i>qqn</i> comme le Messie (le messie)	бежати бежати од <i>коѝа, чеѝа</i> као ђаво од крста ^{<ист>}
attirer <i>qqn, qqch</i> comme le miel attire les mouches	бежати бежати од <i>коѝа, чеѝа</i> као ђаво од тамјана ^{<ист>}
avalier (prendre, gober) <i>qqch</i> comme des bonbons	бежати бежати од <i>коѝа, чеѝа</i> као од куге
avoir des seins comme des six	бео бијел као креда
avoir les yeux comme des billes de loto	бео бијел као креч
battre <i>qqn</i> comme plâtre	бео бијел као крпа
beau comme le jour	бео бијел као снег снијег
bête (sot) comme trente-six cochons	бистар (чист) као кристал
bête comme ses pieds	бистар као боза
blanc comme [la (de la)] craie	бистар као густе сок
blanc comme [la] neige	бистар као суза
blanc comme du papier	бити за <i>коѝа</i> као Свето писмо
blanc comme l'albâtre	бежати од <i>коѝа, чеѝа</i> као враг од свете воде ^{<зап>}
blanc comme la mort	блед блијед као креда
blanc comme le (du) lait	блед блијед као креч
blanc comme mes fesses	блед блијед као крпа
blanc comme mon cul	блед блијед као смрт
bleu comme la mer	богат као Крез
bleu comme le ciel	бојати се (плашити се) <i>коѝа, чеѝа</i> као ђаво крста ^{<ист>}
blond comme les blés	бојати се (плашити се) <i>коѝа, чеѝа</i> као ђаво тамјана ^{<ист>}
boire <i>qqch</i> comme de l'eau	бојати се <i>коѝа, чеѝа</i> као [самог(а) (живог, црног)] врага ^{<зап>}
boire <i>qqch</i> comme du lait	бојати се <i>коѝа, чеѝа</i> као [самог(а) (живог, црног)] ђавола ^{<ист>}
boire <i>qqch</i> comme du petit-lait	бојати се <i>коѝа, чеѝа</i> као враг тамјана ^{<зап>}
bon comme la romaine	бојати се <i>коѝа, чеѝа</i> као грома
bon comme le (du) [bon] pain	бојати се <i>коѝа, чеѝа</i> као живе ватре
brillant (luisant) comme de la soie	бојати се <i>коѝа, чеѝа</i> као куге
briller (luire) comme une perle	брз као ветар вјетар
briller comme de l'argent	брз као метак
briller comme de l'or	брз као стрела стријела
briller comme du chrome	брз као струја ^{<ист>}
briller comme du satin	букнути као пожар
briller comme du verre	бунити се као Грк у хапсу (апсу ^{<ист>})
briller comme le (du) diamant	велик као врата
changer de <i>qqn, qqch</i> comme de chemise	видети видјети се као на длану
chaud comme [de la (la)] braise	висок као шумска јагода
clair (limpide, pur, transparent) comme du (le) cristal	возити <i>коѝа</i> као стоку
clair comme de l'eau [de roche (de source)]	волети вољети <i>коѝа</i> као [рођеног(а)] оца
clair comme de l'eau de boudin	вредети вредити као [суво сухо] злато
clair comme de l'eau de vaisselle	вући се као гладна година
clair comme deux et deux font quatre	вући се као црева ^{<ист>}
clair comme du (le) cristal	
clair comme du jus de boudin	
clair comme du jus de chique	
clair comme le jour	
collant comme du papier tue-mouches	
comme dans un conte de fée	

comme dans un rêve
 comme la misère sur le pauvre monde (les
 pauvres gens)
 comme la pauvreté sur le monde
 comme la vérole sur le bas-clergé
 comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été
 (serein, sans nuage)
 comme un grain de sable dans le désert
 comme une goutte [d'eau] dans la mer (l'océan)
 con comme la lune
 connaître *qqn, qqch* comme le fond de *sa* poche
 connaître *qqn, qqch* comme *sa* poche
 connu (célèbre) comme le mont Blanc
 connu comme le loup blanc
 coupant (tranchant) comme le silex
 courir comme le vent
 couvrir *qqn* comme une poule son œuf
 craindre *qqn, qqch* comme la peste
 craindre *qqn, qqch* comme le feu
 croire dur comme fer
 dormir comme du plomb
 doux (lisse) comme des fesses de bébé
 doux (lisse) comme une peau de bébé
 doux comme [de] la soie
 doux comme [du (le)] miel
 doux comme de la soie
 doux comme du (le) velours
 doux comme du satin
 droit comme mon bras quand je me mouche
 droit comme mon coude quand je me mouche
 dur comme [de] l'acier
 dur comme [de] la pierre
 dur comme [du (le)] fer
 dur comme de la corne
 dur comme de la semelle
 dur comme du (le) bois
 dur comme du (le) diamant
 dur comme du (le) marbre
 dur comme du (le) roc
 dur comme du (le) silex
 dur comme du béton
 dur comme du chien
 dur comme du cuir
 dur comme du plâtre
 embrasser *qqn* comme du [bon] pain
 en avoir deux comme papa
 en rester comme deux ronds de flan
 en rester comme deux ronds de frite
 engueuler (injurier) *qqn* comme du poisson pourri

гледати *која, шио* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 глуп као дупе^{<ист>}
 глуп као земља
 глуп као ноћ
 глуп као поноћ
 глуп као тоцило^{<ист>}
 го|гол као прст^{<зап>}
 говорити као из бачве^{<ист>}
 говорити као из бунара
 говорити као из бурета^{<зап>}
 говорити као из књиге
 горак као пелин
 горак као чемер
 горети|горјети|изгорети|изгорјети као барут
 гутати (узимати, пити) *шио* као бомбоне^{<зап>}
 гутати (узимати, пити) *шио* као бомбоне^{<ист>}
 давити/удавити као змија жабу
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати)
 као [сам] враг^{<зап>}
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати)
 као [сам] ђаво^{<ист>}
 дизати/дигнути или дићи^{<ист>}
 (подизати/подигнути или подићи^{<ист>}) *која,*
шио као перо
 добар као добар дан
 добар као здравље
 добар као крух^{<зап>}
 добар као крушац^{<зап>}
 добар као леба^{<ист>}
 добар као лебац^{<ист>}
 добар као пања^{<ист>}
 добар као хлеб|хлеб^{<ист>}
 долазити/доћи (падати/пасти, стизати/стићи)
 као мелем на рану
 досадан као зубна болест^{<ист>}
 досадан као чир на дупету (гузици)^{<ист>}
 доћи (стићи) као ас на десет (десетку)^{<зап>}
 доћи (стићи) као ас на једанаест^{<зап>}
 доћи (стићи) као кец на десет (десетку)
 доћи (стићи) као кец на једанаест
 доћи као бибер по пилаву
 држати *која, шио* као јаје на длану
 дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]
 дрхтати (трести се) као прут [на води]
 дрхтати (трести се) као шиба [на води]
 дуг као вечност|вјечност
 дужан као Грчка
 живети|живјети као вук самотњак

ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la mort	живети живјети као пас
ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie	живети живјети као стока
entrer (rentrer) comme dans du beurre	жут као лимун
entrer (rentrer) comme dans un moulin	заплести се (запетљати се, уплести се, упетљати се, сплести се) као пиле у кучине
être (rester) Gros-Jean comme devant	згазити <i>која</i> као будала шешир
être comme l'âne de Buridan	знати <i>шио</i> као воду [пити] <зап>
être comme le h de Hawaï	знати <i>шио</i> као оченаш
être comme le jour et la nuit	играти као гром
évident (visible, gros) comme le nez au milieu de la figure (du visage)	играти се с <i>ким</i> , <i>чим</i> као мачка с мишем
faire comme Charles	избегавати избјежавати <i>која</i> , <i>шио</i> као ђаво крст (тамјан) <ист>
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l'as de pique	избјежавати <i>која</i> , <i>шио</i> као враг тамјан <зап>
fichu (foutu) comme quatre sous	извући се као пувањак из гаћа
fier comme Artaban	изгледати као смрт на годишњем одмору допусту
fier comme Harpagon	издати <i>која</i> као Јуда Исуса
fin comme du gros sel	изникнути (изнићи, изронити, искрснути, изаћи, изићи) као из земље
fin comme l'ambre	имати нос као Пинокио
fleurir comme des pâquerettes	имати образ као ђон
fondre comme [la] neige au soleil	имати рефлексе као мртав коњ <ист>
fondre comme [le] beurre au soleil	имати форе као Сахара море <зап>
fragile (cassant) comme du (le) verre	искривити се као параграф
frais comme l'œil	исцедити исциједити <i>која</i> као крпу
frais comme la rose	исцедити исциједити <i>која</i> као лимун
franc comme l'or	исцедити исциједити <i>која</i> као суву дреновину <ист>
franc comme un âne qui recule	исцедити исциједити <i>која</i> као сунђер <ист>
froid comme [de] la pierre	ићи (возити) као гром
froid comme [du (le, un)] marbre	ићи као авион
froid comme [la (de la)] glace	ићи као млеко млијеко <ист>
froid comme l'acier	ићи као по јајима
froid comme la mort	ићи/отићи као алва <ист>
froid comme un glaçon	ићи/отићи као јагње јање на клање
froid comme une pierre	ићи/отићи као на ватру <ист>
fuir (éviter) <i>qqn, qqch</i> comme la peste	ићи/отићи као халва <зап>
gentil comme tout	ићи/проћи као по жнори <зап>
glisser comme sur une patinoire	ићи/проћи као по жнорици <зап>
glisser sur <i>qqn</i> comme l'eau sur les plumes d'un canard (des canards)	ићи/проћи као по лоју
glisser sur <i>qqn</i> comme un pet sur une toile cirée	ићи/проћи као по шпаги <зап>
grand (large) comme la main	ићи/проћи као по шпагици <зап>
gronder comme le tonnerre	ићи/проћи као по шпагу <зап>
gros comme le (mon) poing	јак као [црна] земља
gros comme le [petit] doigt	јак као бетон
gros comme le bras	јасан као [бели бијели] дан
gros comme le pouce	јасан као кристал
gros comme un œuf	јасан као ноћ
haut (grand) comme trois bites à genoux	јасан као пекмез <зап>

haut (grand) comme trois couilles à genoux
haut (grand) comme trois pinces à genoux
haut (grand) comme trois pommes [à genoux]
haut comme la tour Eiffel
innocent comme l'agneau qui vient de naître
innocent comme l'enfant qui vient de naître
laid comme les sept péchés capitaux
léger comme l'air
léger comme le vent
libre comme l'air
lisse (poli) comme du marbre
long comme le bras
long comme une éternité
lourd comme [de] la pierre
lourd comme du plomb
maigre comme un cent de clous
malheureux comme les pierres
manger (bouffer) comme quatre
manger comme à la maison
marcher comme sur des œufs
méchant (mauvais) comme la gale
méchant (mauvais) comme la peste
méchant (mauvais) comme la teigne
mince comme du papier à cigarette
mou comme du coton
mou comme du Flamby
mou comme du flan
muet comme la tombe
muet comme les pierres
neutre comme la Suisse
noir comme de l'encre
noir comme de la poix
noir comme de la suie
noir comme du (le) charbon
noir comme du cirage
noir comme du jais
noir comme l'ébène
noir comme l'enfer
noir comme la nuit
noir comme un pruneau
nu comme la main
nu comme le jour de sa naissance
ouvrir des yeux [grands (ronds)] comme des
soucoupes
pâle comme la mort
partir (repartir) comme en quarante
partir (repartir) comme en quatorze
pendre au nez comme un sifflet de deux sous
peser comme du plomb

јасан као суза
јасан као сунце
јести се/појести се као млад месец^{<ист>}
јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати
или дотрчати) као без душе
јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати
или дотрчати) као без главе
као амен [у цркви (оченашу)]^{<зап>}
као брат брату
као була у јагоде
као говно на киши
као грлом у јагоде
као гром из ведре (ведро) неба
као гуска (гуске) у маглу (магли)
као други човек|човјек
као из бајке
као из калупа
као из кутије
као из приче
као из филма
као кап [воде] у мору
као капљица [воде] у мору
као муња из ведре (ведро) неба
као навијено коло
као пицино око
као по команди
као под анестезијом^{<ист>}
као с разгледнице
као свој своме
као тресак
као у (на) филму
као у бајци
као у бунилу
као у причи
као у рају
коштати (стајати) као светог Петра кајгана
коштати као [суво|сухо] злато
крив као параграф
крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити,
прикривати/прикрити, чувати) *шио* као гуја
ноге
крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити,
прикривати/прикрити, чувати) *шио* као змија
ноге
лаган (лак) као перо
лаган (лак) као перце
лежати као проштац^{<ист>}
леп|лијеп као грех|гријех
леп|лијеп као сан

pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle
 pomper comme des (les)
 porter *qqch* comme le (un) Saint-Sacrement
 pousser comme de la mauvaise herbe
 pousser comme du cheindent
 prendre *qqn* comme la colique
 prendre *qqn* comme un coup de trique
 prendre *qqn* comme un lavement
 prendre *qqn* comme une envie de chier (pisser)
 pur comme l'agneau qui vient de naître
 pur comme l'enfant qui vient de naître
 pur comme le diamant
 raide comme la justice
 rapide (prompt) comme l'éclair
 rapide (prompt) comme la foudre
 réglé comme du papier à musique
 rentrer comme papa dans maman [un jour (un soir) de paye]
 ressembler à *qqn* comme deux gouttes d'eau
 riche comme Crésus
 rouge comme [de la] braise
 rouge comme du (le) sang
 s'amuser comme un croûton [de pain] derrière une malle
 s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une malle
 s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits pains
 s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à *qqn*, *qqch* comme à une planche de salut
 s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle
 s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle
 se comporter (se conduire) comme en pays conquis
 se coucher comme les poules
 se ficher (se soucier) de *qqn*, *qqch* comme d'une cerise
 se ficher (se soucier) de *qqn*, *qqch* comme d'une guigne
 se lever comme les poules
 se méfier (se garder) de *qqn*, *qqch* comme de la peste
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn*, *qqch* comme de l'an quarante (mille)
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn*, *qqch* comme de colin-tampon

лепити се/залепити се или прилепити се|лијепити се/залијепити се или прилијепити се (качити се/прикачити се, хватати се/ухватити се) за (*уз, на*) *која, шито* (*коме, чему*) као чичак
 лећи (сести|сјести) *коме* као будали шамар
 личити|сличити (наликовати) *коме* као две|двје капи воде
 личити|сличити (наликовати) *коме* као јаје јајету
 луд као купус^{<зап>}
 луд као струја
 лупати као максим по дивизији
 марити (бринути) за *која, шито* као за лањски снег|снијег
 мек (мекан) као баршун
 мек (мекан) као душа
 мек (мекан) као свила
 мек као памук
 мекан као памук
 мењати|мијењати *која, шито* као кошуље
 мењати|мијењати *која, шито* као чарапе
 миран као уље
 млад као роса
 млад као роса у подне
 молити *која* као бога
 мрзети|мрзити (не вољети|вољети) *која, шито* као Ђаво крст (тамјан)^{<ист>}
 мрзити (не вољети) *која, шито* као враг тамјан^{<зап>}
 мучити се/намучити се (патити се/напатити се) као Исус на крсту|крижу
 навалити [на *шито*] као смрт на бабу^{<ист>}
 наиван као француска собарица
 напити се као дуга
 напити се као земља
 напити се као мајка земља
 невин као гоблен
 невин као француска собарица
 невина као мајка девет Југовића^{<ист>}
 ницати (расти, ширити се, избијати) као коров
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *која, чеја* као мачак око вруће (вреле) каше
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *која, чеја* као мачка око вруће (вреле) каше

se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn, qqch*
 comme des abeilles sur du miel
 se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn, qqch*
 comme des mouches sur du miel
 se répandre (se propager) comme la peste
 se répandre (se propager) comme une maladie
 se souvenir de *qqn, qqch* comme [d']aujourd'hui
 se souvenir de *qqn, qqch* comme [d']hier
 se souvenir de *qqn, qqch* comme d'un [joli] rêve
 se souvenir de *qqn, qqch* comme dans un
 brouillard
 se vendre comme des petits pains
 sec comme de l'amadou
 sec comme du bois
 serrer (prendre) *qqn, qqch* comme [dans] un étai
 Shadocks
 silencieux comme dans une église
 solide comme le Pont-Neuf
 soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne
 surveiller *qqn* comme le lait sur le feu (le gaz)
 tendre comme du poulet
 tendre comme la rosée
 tenir à *qqn, qqch* comme à la prune de *ses yeux*
 têtard (entêté) comme trente-six mules
 têtard (entêté) comme trente-six mulets
 têtard (entêté) comme un mulet
 têtard (entêté) comme une mule
 tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte
 traiter *qqn* comme du bétail
 traiter *qqn* comme la merde
 tranquille comme Batiste
 triste comme la mort
 triste comme la pluie
 triste comme les pierres
 vaste comme l'océan
 vaste comme la mer
 veiller à *qqn, qqch* comme à la prune de *ses yeux*
 vieux comme Adam
 vieux comme Hérode
 vieux comme le monde
 vieux comme les chemins
 vieux comme les rues
 vieux comme mes robes
 vif comme l'éclair
 vif comme la poudre
 vivre comme l'oiseau sur la branche
 voir venir *qqn* gros comme une maison
 voler *qqn* comme dans un bois (au coin d'un bois)

обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *која, чеја* као маче око вруће
 (вреле) каше ^{<ист>}
 обилазити око *која, чеја* као киша око
 Крагујевца ^{<ист>}
 ограничен као лавор ^{<ист>}
 одбијати се/одбити се као од зида
 односити се (понашати се, опходити се) према
коме као према говну
 односити се (понашати се, опходити се) према
коме као према псу
 односити се (понашати се, опходити се) према
коме као према стоци
 односити се (понашати се, опходити се) према
коме као према цукели ^{<ист>}
 окретати се (превртати се, вртети се|вртјети
 се) као на ражњу
 осећати се|осјећати се као код [своје] куће
 осјећати се као дома ^{<зап>}
 отегнути се (трајати, одужити се, развлачити
 се/развући се, вући се) као гладна (зла) година
^{<ист>}
 падати као снопље
 пазити (чувати) *која, шиио* као зеницу|зјеницу
 ока [свога] (свога ока)
 пазити (чувати) *која, шиио* као око (очи) у
 глави
 пазити (чувати) *која, шиио* као своје очи
 пазити на *која, шиио* као зеницу|зјеницу ока
 [свога] (свога ока)
 палити се као фића на гурку ^{<ист>}
 папир ^{<ист>}
 пасти (срушити се, пружити се, пљоснути) као
 проштац
 пасти као кап ^{<ист>}
 певати|пјевати као гром
 пијан као [црна] земља
 пијан као дуѓа
 пијан као мајка земља
 пити/попити *шиио* као воду
 плава као море
 плава као небо
 планути као [жива] ватра
 платити као [суво|сухо] злато
 пљуштати као киша
 познавати (знати) *која* као злу пару
 познавати (знати) *која, шиио* као [свој]
 [сопствени|властити] џеп

познавати (знати) *коѿа*, *шиѿо* као [свој] длан
<ист>

познавати (знати) *коѿа*, *шиѿо* као свој буђелар
<ист>

познавати (знати) *коѿа*, *шиѿо* као свој новчаник
<ист>

познавати (знати) *коѿа*, *шиѿо* као својих пет прстију

појавити се као из земље

покварен као мућак

поломити (сломити, изломити) *коѿа* као бајату кифлу<ист>

помагати/помоћи *коме* као були гаће<ист>

потребан као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)] <зап>

потребан као крушац [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)] <зап>

потребан као хлеб|хљеб [насушни] <ист>

поцепати *коѿа* као лудак новине<ист>

поцепати *коѿа* као неписмен Политику <ист>

пратити *коѿа* (ићи за *ким*) као сена|сјена

пратити *коѿа* (ићи за *ким*) као сенка|сјенка

преносити (пренашати, премјештати) *шиѿо* као мачка младе<зап>

прећи (зајевати) *коѿа* као дупе

прећи (зајевати) *коѿа* као мртвац даску

привлачити/привући *коѿа*, *шиѿо* као магнет

провести се (проћи) као Јанко на Косову

проводити се/провести се као никад

проводити се/провести се као нико|нитко

продавати се/продати се као алва <ист>

продавати се/продати се као халва <зап>

пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац

пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло <зап>

пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а] сир

пролазити/проћи поред (крај, покрај) *коѿа*, *чеѿа* као поред (крај, покрај) турског[а] гробља

пропасти као Грчка

прост као боза <ист>

прост као пасуљ <ист>

прост као шлапа <зап>

пукнути (пући<ист>, нестати, распукнути се) као балон од сапунице

пукнути (пући<ист>, нестати, распукнути се) као мехур|мјехур од сапунице

пукнути (пући<ист>, нестати, распукнути се) као мехурић|мјехурић од сапунице

пун [*чеѿа*] као шипак [коштица]
 пун као брод
 пун као јаје^{<зап>}
 пун као кутија шибица
 пун *чеѿа* као говно витамина
 пушити као ћиро
 раван као длан
 радити као гром
 радовати се (веселити се) *чему* као куче у
 лифту^{<ист>}
 развијен као албански туризам
 развлачити се као пита^{<ист>}
 разумети се|разумјети се у *шиѿо* као магарац у
 кантар
 разумети се|разумјети се у *шиѿо* као магаре у
 кантар
 разумети се|разумјети се у *шиѿо* као Мара у
 крив курац
 расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као
 трава [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као квасац
 растуриги (разбити) *коѿа*, *шиѿо* као бугарску
 скупштину
 ружан као [смртни] грех|гријех
 ружан као говно
 ружан као дупе
 ружан као курац
 ружан као ноћ
 ружан као псето
 ружан као смрт
 сам као прст^{<зап>}
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као данас
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као јуче|јучер
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као кроз (кроза)
 сан
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као кроз маглу
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као сад
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као у магли
 сећати се|сјећати се *коѿа*, *чеѿа* као у сну
 сећи|сјећи (резати) *шиѿо* као сир
 сигуран (поуздан) као врбов клин
 сигуран као смрт
 сипати као из рукава
 сјајити се (сијати^{<ист>}) као злато
 скуп као [суво|сухо] злато
 скупити се (стиснути се) као две паре у
 кеси^{<ист>}
 слан као море
 смешан|смијешан као биоскоп^{<ист>}

смешан|смијешан као циркус^{<ист>}
 смешан|смијешан као цртани [филм]^{<ист>}
 смрдети|смрдјети (заударати) као куга
 смрдети|смрдјети као цркотина
 смрзавати се/смрзнути се као говно
 смрзавати се/смрзнути се као пичка
 спавати као на иглама
 средити (разбити, смазати, развући, растурити,
 разбуцати, убити) као Панта|Панто питу^{<ист>}
 средити се (дотерати се|дотјерати се, скоцкати
 се) као стари фијакер
 срећан|сретан као куче у лифту^{<ист>}
 стајати (пристајати) *коме* као крави (крмачи,
 магарцу) седло
 стајати (пристајати) *коме* као пилету сисе
 стало је *коме* до *која*, *чеја* као до лањског[а]
 снега|снијега
 стар као Грчка
 стрпљив као Јоб^{<зап>}
 сув|сух као барут^{<ист>}
 танак као лист папира
 танак као флис-папир
 тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат
 тврд као бетон
 тврд као ђон
 тврд као камен
 тврд као курац
 тврд као орах
 тврд као челик
 тежак као [црна] земља
 тежак као камен
 тежак као наковањ
 тежак као олово
 тежак као Трепча^{<ист>}
 тежак као туч
 топити се/истопити се или растопити се као
 снег|снијег на сунцу
 точан као ура^{<зап>}
 точан као урица^{<зап>}
 требати као крух [насушни (свагдањи,
 свагдашњи, насушњи)]^{<зап>}
 третирати *која* као стоку
 трчати (истрчавати [се]) као ждребе|ждријебе
 пред руду^{<ист>}
 трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду
^{<ист>}
 ћутати|шутјети као у цркви
 убости (погодити) као прстом у говно
 убости (погодити) као прстом у гузицу (дупе)

убости (погодити) као прстом у пекмез
 угађати *коме* као чиру на дупету|гузици
 угасити се као свећа|свијећа
 ударати (бити) као свети Илија^{<ист>}
 хватати се/ухватити се за *која*, *шио* као
 [дављеник] за сламку [спаса]
 хладан као боза^{<ист>}
 хладан као камен
 хладан као лед
 хладан као челик
 ходати као по јајима
 цепати се као шифонске гаће^{<ист>}
 црвен као крв
 црвен као мак
 црвен као парадајз
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-њети
 као мак
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-њети
 као булка^{<ист>}
 црн као враг^{<зап>}
 црн као гар
 црн као ђаво^{<ист>}
 црн као зифт^{<ист>}
 црн као катран
 црн као ноћ
 црн као угаљ^{<ист>}
 црн као угљен^{<зап>}
 цурити као из пипе^{<зап>}
 цурити као из славине^{<ист>}
 цурити као из чесме^{<ист>}
 чврст као стена|стијена
 чекати *која* као Месију
 чекати *која* као озебао сунце
 чист као суза
 чист као сунце
 читати/прочитати *која* као [отворен] буквар
^{<ист>}
 чувати (пазити, гледати, држати) *која*, *шио*
 као мало воде на длану
 чувати *која* као квочка пилиће
 чувати *која*, *шио* као [суво|сухо] злато
 чувати *шио* као благо
 чувати *шио* као светињу
 чудити се *чему* као пиле глисти
 чудити се *чему* као птица глисти
 ширити се/проширити се или раширити се као
 куга

2.3.1.8. Репродуктивност типа 2—1. Тип 2—1 обухвата фраземе код којих

се основа поређења слаже у роду или броју с поређеном јединицом, а поредбена се јединица слаже само у броју с поређеном јединицом:

[nu] comme [le bon] Dieu <i>m'a fait</i> [e]	[го гол] као од мајке рођен
[nu] comme le Seigneur <i>m'a fait</i> [e]	[добар] као душа
[se] glisser (se sauver, se dérober, se faufilet, s'échapper, filer) comme une anguille	[досадан (напоран)] као комарац
[se] plier comme un roseau	[досадан (напоран)] као крпелъ
[se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme [une] peau de chagrin	[досадан] као трипер
{adjectiva, verba actionis} comme pas un	[леп лијеп] као анђео
{être, se chauffer, s'exposer} au soleil comme un lézard	[леп лијеп] као икона ^{<ист>}
{verba actionis, verba dicendi} raide comme balle	[леп лијеп] као лутка
{verba actionis, verba motus} comme un automate	[лепа лијепа] као вила
{verba actionis, verba motus} comme un robot	[мали] као кутија шибица
{verba actionis, verba motus} comme un zombi[e]	[миран (питом, кротак)] као јагње јање
{verba actionis, verba motus} comme une machine	[окретан (брз)] као чигра
{verba actionis} comme un animal	[сладак] као бомбон ^{<зап>}
{verba actionis} comme un as	[сладак] као бомбона ^{<ист>}
{verba actionis} comme un chef	[сладак] као бомбоница ^{<ист>}
{verba actionis} comme un démon	[сладак] као бомбончић ^{<зап>}
{verba actionis} comme un dieu	[сладак] као шећер
{verba actionis} comme un grand	[сух (мршав)] као комарац ^{<зап>}
{verba actionis} comme un pied	{verba actionis, verba motus} као аутомат
{verba actionis} comme un sabot	{verba actionis, verba motus} као зомби
{verba actionis} comme une bête	{verba actionis, verba motus} као месечар месечар
{verba actionis} comme une brute	{verba actionis, verba motus} као робот
{verba actionis} comme une patate	{verba actionis} као бела лала ^{<ист>}
{verba actionis} comme une savate	{verba actionis} као човек човјек
{verba actionis} comme une tanche	{verba dicendi: <i>ïовориïи, ïонављаïи</i> } као баба
{verba motus: <i>arriver, débouler, entrer</i> } comme une avalanche	о уштипцима ^{<ист>}
{verba motus: <i>arriver, entrer, passer</i> } comme une trombe	{verba motus: <i>јуриïи/ïојуриïи</i> или <i>ïројуриïи</i> или <i>изјуриïи</i> } као газела
{verba motus: <i>arriver, entrer</i> } comme un boulet [de canon]	{verba motus: <i>леïеïи леïјеïи излеïеïи излеïјеïи</i> или <i>ïролеïеïи ïролеïјеïи</i> (<i>јуриïи/ïојуриïи</i> или <i>ïројуриïи</i> или <i>изјуриïи</i>)} као [жива] муња
{verba motus: <i>arriver, entrer</i> } comme un ouragan	{verba motus: <i>леïеïи леïјеïи излеïеïи излеïјеïи</i> или <i>ïролеïеïи ïролеïјеïи</i> (<i>јуриïи/ïојуриïи</i> или <i>ïројуриïи</i> или <i>изјуриïи</i>)} као ракета
{verba motus: <i>arriver, filer, partir, passer, sortir, traverser</i> } comme une fusée	{verba motus: <i>улеïеïи улеïјеïи, долеïеïи долеïјеïи, уïасïи, изјуриïи, излеïеïи излеïјеïи</i> } као фурија
	{излежавати се, уживати} као гуштер на сунцу

{ verba motus: <i>arriver, filer, passer, traverser</i> }	бежати бјежати/побећи побјећи као зец
comme un trait	бео бијел (сед сијед) као овца
{ verba motus: <i>arriver, filer, passer, traverser</i> }	бео бијел као зид
comme une flèche	бео бијел као сир
{ verba motus: <i>arriver, partir, passer, sortir</i> }	беса бијесан као бик
comme une furie	беса бијесан као гуја
{ verba motus: <i>arriver, partir, passer, sortir</i> }	беса бијесан као змија
comme une tornade	беса бијесан као пас
{ verba motus: <i>arriver, passer, filer, tomber</i> }	беса бијесан као рис
comme un bolide	беса бијесан као сам враг
{ verba motus: <i>arriver, passer, filer, tomber</i> }	беса бијесан као сам ђаво
comme un cyclone	бистар као пчелица
{ verba motus: <i>arriver, passer, filer, tomber</i> }	бити (осећати се осјећати се) као крме у
comme une bombe	Техерану
{ verba motus: <i>arriver, s'amener, venir</i> }	бити (осећати се осјећати се) као прасе у
comme une fleur	Техерану
{ verba motus: <i>errer, rôder</i> }	бити (осећати се осјећати се) као риба на
{ verba motus: <i>filer, partir</i> }	сувом[е] сухом[е]
{ verba motus: <i>filer, passer</i> }	бити (осећати се осјећати се) као риба у води
comme un pet sur	бити као отворена књига
une toile cirée	бити као слон у стакларској радњи у стаклани
{ verba motus: <i>filer, se glisser</i> }	(у трговини порцулана ^{<зап>})
{ verba motus: <i>filer</i> }	блед блијед као авет
{ verba motus: <i>foncer</i> }	блед блијед као зид
{ verba motus: <i>partir, foncer</i> }	блед блијед као мртвац
{ verba motus: <i>s'en aller, passer, glisser, disparaître, traverser</i> }	блед блијед као сир
comme une ombre	бленути (гледати, пиљити, буљити) као телац
{ verba motus: <i>se dresser, se lever, bondir, sauter</i> }	[у шарена врата]
comme un ressort	бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у
{ verba motus: <i>se lever, se précipiter, surgir</i> }	шарена врата]
comme un seul homme	болестан као пас
{ verba motus: <i>se lever, se précipiter, surgir</i> }	борити се као лав
comme une seule personne	брз као зец
{ verba motus: <i>se relever, se retourner, sursauter</i> }	брз као муња
comme piqué par une guêpe	брз као ракета
{ verba motus: <i>surgir, apparaître</i> }	брисати као мећава ^{<ист>}
comme un diable [qui sort] d'une boîte (de sa boîte)	будан као зец ^{<зап>}
{ verba motus }	бушан као сито
comme un spectre	велик као град
{ verba, actionis, verba motus: <i>filer, partir, passer</i> }	велик као кућа
comme un éclair	велик као небо
abandonner <i>qqn</i> comme un chien	велик као планина
adroit comme un singe	веран вјеран као пас
agile comme un cabri	веран вјеран као псето
agile comme un cerf	висити висјети као лустер ^{<зап> <ист>}
agile comme un chamois	висок као гора
agile comme un chat	висок као жирафа
agile comme un écureuil	висок као јаблан
agile comme un singe	висок као торањ
agile comme un tigre	
agile comme une anguille	

agile comme une couleuvre
 agile comme une panthère
 aimable (gracieux) comme une porte de prison
 aimable comme une paire de tenailles
 aimer *qqn* comme un (*son* propre) frère
 aimer *qqn* comme un (*son*) enfant
 aimer *qqn* comme un fils
 aimer *qqn* comme un père
 aimer *qqn* comme une (*sa* propre) sœur
 aimer *qqn* comme une fille
 aimer *qqn* comme une mère
 aller (avancer, marcher) comme un escargot
 aller (avancer, marcher) comme une limace
 aller (avancer, marcher) comme une tortue
 aller à *qqn* comme un chausson
 aller à *qqn* comme un gant
 aller à *qqn* comme une bague au doigt
 amoureux comme un collégien
 aplatis (écraser) *qqn* comme une crêpe
 arriver (venir, débarquer, débouler) comme un chien dans un jeu de quilles
 arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe
 attirer *qqn*, *qqch* comme un aimant
 avoir la tête [grosse] comme une citrouille
 avoir la tête [grosse] comme une pastèque
 avoir la tête comme un compteur à gaz
 avoir la tête comme un tambour
 bâiller comme un four
 bâiller comme une carpe
 bâiller comme une huître
 baiser comme un animal
 baiser comme un castor
 baiser comme une bête
 bander comme un âne
 bander comme un bouc
 bander comme un cerf
 bander comme un cheval
 bander comme un chevreuil
 bander comme un pendu
 bander comme un taureau
 bander comme un Turc
 bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur
 bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain
 bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace
 bâti (taillé) comme un Apollon
 bâti (taillé) comme un dieu [grec]
 bâti (taillé) comme un hercule
 bâti (taillé) comme un roc

возити као [нека (стара, моја)] баба
 возити као пензионер
 волети|вољети *која* као [рођено] дете|дијете
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] брата
 волети|вољети *која* као [рођеног(а)] сина
 волети|вољети *која* као [рођену] кћер
 волети|вољети *која* као [рођену] кћерку
 волети|вољети *која* као [рођену] мајку
 волети|вољети *која* као [рођену] сестру
 волети|вољети *која* као [рођену] ћерку ^{<ист>}
 враћати се|вратити се као бумеранг
 вредан|вриједан (марљив) као кртица
 вредан|вриједан (марљив) као мрав
 вредан|вриједан (марљив) као пчела
 вредан|вриједан (марљив) као пчелица
 вредан|вриједан (марљив) као црв
 вртети се|вртјети се (окретати се) као зврк ^{<зап>}
 вртети се|вртјети се (окретати се) као чигра
 вући као сивоња
 вући се као [нека (стара)] баба
 вући се као корњача
 вући се као магла ^{<зап>}
 вући се као пребијена (крепана ^{<зап>}) мачка
 вући се као пуж
 вући се као тракавица ^{<зап>}
 гладак као огледало
 гладан као вук
 гладан као пас
 гледати [у] *која* као [у] бога
 глув|глух као топ
 глуп као буква ^{<ист>}
 глуп као во|вол
 глуп као гузица
 глуп као дудук ^{<ист>}
 глуп као клада
 глуп као кокош ^{<зап>}
 глуп као кокошка ^{<ист>}
 глуп као коњ
 глуп као курац
 глуп као мотика
 глуп као мотка
 глуп као нога
 глуп као овца
 глуп као пањ
 глуп као ступ ^{<зап>}
 глуп као тава ^{<зап>}
 глуп као теле
 глуп као точак ^{<ист>}
 глуп као ћускија

bâti (taillé) comme une montagne	глуп као фосна ^{<ист>}
battre comme un tambour	глуп као цепаница цјепаница
battre <i>qqn</i> comme un chien	го гол као липа ^{<зап>}
battre <i>qqn</i> comme un sourd	го гол као пиштољ
bavard comme une concierge	го гол као црквени миш
bavard comme une pie	говорити као анђео
bavard comme une pipelette	горети горјети изгорети изгорјети као шибица
bavarder (jacasser, jaser, parler) comme une pie	гунђати као [нека (стара)] баба
beau (joli) comme un ange	дахтати као пас
beau (joli, mignon) comme un cœur	дебела као крава
beau comme l'antique	дебео као бачва ^{<зап>}
beau comme un astre	дебео као буре ^{<ист>}
beau comme un camion	дебео као прасе
beau comme un mannequin	дебео као свиња
beau comme un soleil	дебео као слон
beau comme une carte postale	дерати се (драти се) као во вол
beau comme une gravure de mode	дерати се (драти се) као јарац
bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац
bête comme un âne	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магаре
bête comme un cochon	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као свиња
bête comme un dindon	димити као парњача
bête comme un mouton	длакав (маљав) као мајмун
bête comme un pied	длакав (маљав) као медвед медвјед
bête comme une carpe	добар као анђео
bête comme une oie	досадан као бува буха
beurré comme un petit beurre	досадан као вап ^{<ист>}
beurré comme un petit Lu	досадан као вашка ^{<ист>}
beurré comme une biscotte	досадан као курац
beurré comme une tartine	досадан као мува муха
bicher comme un [petit (vieux)] pou	досадан као стеница стјеница
blanc comme un cachet d'aspirine	досадан као уш ^{<зап>}
blanc comme un cadavre	држати се (стајати) као влашка (сеоска) млада
blanc comme un cul	држати се (стајати) као дрвена Марија
blanc comme un drap	жедан као граба ^{<зап>}
blanc comme un lavabo	жедан као дева ^{<зап>}
blanc comme un linceul	жедан као камила ^{<ист>}
blanc comme un linge	живети живјети као [мали] бег
blanc comme un lys (lis)	живети живјети као [мали] бог
blanc comme un navet	живети живјети као [мали] цар
blanc comme un pierrot	живети живјети као биљка
blanc comme une colombe	живети живјети као бубрег у лоју
blanc comme une endive	живети живјети као гроф
blanc comme une feuille de papier	живети живјети као корњача
boire comme un évier	живети живјети као краљ
boire comme un tonneau	живети живјети као лорд
boire comme un trou	живети живјети као милионер ^{<ист>}
boire comme une éponge	
bondir (sauter) comme un cabri	
bondir (sauter) comme un chat	

bondir (sauter) comme un chevreau	живети живјети као паша
bondir (sauter) comme un écureuil	живети живјети као принц
bondir (sauter) comme une chèvre	живети живјети као пустињак
bourdonner comme une ruche	живети живјети као скот
bourré (plein) comme une cantine	живјети као бик на гмајни ^{<зап>}
bourré (plein) comme une cartable	живјети као милијунаш ^{<зап>}
bourré (plein) comme une vache	жут као дукат
bourré (plein, pété) comme un coing	загорети загорјети као каубојски тигањ ^{<ист>}
bourré (plein, rond) comme toute la Pologne	загорјети као каубојска тава ^{<зап>}
bourré (plein, rond) comme un Polonais	заљубити се као коњ
bourré comme un cochon	заљубити се као тетреб тетријиб
bourré comme un petit Lu	заљубљен као коњ
bourré comme une andouillette	заљубљен као тетреб тетријиб
braire comme un âne	запет (напет) као пушка
bramer comme un veau	запети [за <i>шшо</i>] као мазга
briller (luire) comme un miroir	зарадити као пчела на брусу ^{<ист>}
briller comme un diamant	заспати као [неко (мало)] дете дијете
briller comme un soleil	заспати као беба
briller comme un sou neuf	заспати као дрво
briller comme une étoile	заспати као јагње јање
briser (casser) <i>qqch</i> comme une allumette	заспати као клада
briser <i>qqn</i> comme une allumette	заспати као пух ^{<зап>}
bronzé comme un cachet d'aspirine	заспати као стока
bronzé comme un lavabo	заспати као топ
bronzé comme un petit suisse	заспати као хрчак
brûler (flamber) comme une allumette	заштићен као [бели бијели (лички ^{<зап>})]
brûler (flamber) comme une torche	медвед медвјед
câlin comme un chat	згазити <i>која</i> као вашку ^{<ист>}
calme comme un lac	згазити <i>која</i> као мрава
changer comme un caméléon	згазити <i>која</i> као црва
changer comme une girouette	здрав као бик
chanter comme un ange	здрав као дрен
chanter comme un oiseau	здрав као дреновина
chanter comme un rossignol	здрав као дријен ^{<зап>}
chanter comme une casserole	здрав као јабука
chanter comme une gamelle	здрав као риба
chanter comme une seringue	зијевати као слон ^{<зап>}
chargé comme un âne	зијевати као сом ^{<зап>}
chargé comme un baudet	зинути као сом
chargé comme un mulet	знојити се/ознојити се као свиња
chargé comme une abeille	играти као чигра ^{<ист>}
chargé comme une bourrique	изгледати као [нека] баба
chargé comme une mule	изгледати као [подгрејан подгријан] леш
chaud comme une baraque à frites	изгледати као авет
chaud comme une bouillotte	изгледати као анђео
chaud comme une braise	изгледати као вешалица вјешалица
chauve (nu) comme un cul de singe	изгледати као вештица вјештица
chauve comme un (mon) genou	изгледати као гром
chauve comme un œuf	изгледати као мртвац

chauve comme une bille	изгледати као сена сјена
chauve comme une boule de billard	изгледати као сенка сјенка
chialer comme une gonzesse	изгледати као страшило
cogner (frapper, taper) comme une brute	издржљив као коњ
coiffé (peigné) comme un dessous de bras	издржљив као мазга
coiffé comme un as de pique	израдити (зајевати) <i>која</i> као младог мајмуна
coiffé comme une meule de foin	ићи (кретати се, ходати) као корњача
collant comme de la glu	ићи (кретати се, ходати) као пуж
collé (accroché) à <i>qqn, qqch</i> comme une arapède	јак (снажан) као бик
à son rocher	јак (снажан) као медвед медвјед
con comme un gland	јак као биво бивол
con comme un manche [à balai]	јевати као змај
con comme un panier [percé]	јевати се као штука
con comme une baleine	јести (ждерати) као прасе
con comme une bite	јести (ждерати) као свиња
con comme une malle	јести као ала ^{<ист>}
con comme une valise [sans poignée]	јести као врабац
conduire comme un as	јести као врапчић
couler comme une fontaine	јести као вук
couler comme une pierre	јести као гладна година
coupant (tranchant) comme un rasoir	јести као међава ^{<ист>}
coupant (tranchant) comme un silex	јести као миш
coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir]	јести као птица
couper (trancher) comme un rasoir	јести као птичица
couper comme mon (un) genou	јести као смук ^{<зап>}
couper comme un silex	јурити (трчати, ићи, летети) као [мува муха]
courbé comme un arc	без главе
courir comme un lapin	као [мува муха] без главе
courir comme un lièvre	као авион
courir comme un rat empoisonné	као бабин зуб
courir comme un zèbre	као билдер
courir comme une gazelle	као бог
courir comme une poule sans tête	као бомба
couvert comme un pot de miel	као гладан срат ^{<зап>}
creux comme un radis	као запета (напета, набита) пушка
creux comme une huître	као змај
crever (éclater) comme une bulle [de savon]	као кувана кухана нога
crier (brailler, gueuler) comme un âne	као мила Гера ^{<зап>}
crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon	као пас на ланцу
qu'on égorge	као покисла кокош
crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc	као покисли врабац
qu'on égorge	као посран (посрани, усран, усрани) голуб
crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie	као трокрилни орман ^{<ист>}
qu'on égorge	као трокрилни ормар
crier (gueuler, hurler) comme un putois	као трокрилни шифоњер
crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge]	клати/заклати <i>која</i> као овцу
crier (gueuler, hurler) comme une bête	клати/заклати <i>која</i> као пиле
crotté comme un barbet	крварити као свиња
	кукати као [нека (стара)] баба

curieux comme un pot de chambre	кукати као [сиња] кукавица
curieux comme une belette	лагати као пас
curieux comme une pie	лагати као псето
danser comme un portemanteau	лајати као пас на мјесец ^{<зап>}
débiter <i>qqch</i> comme une mitraille	лежати као мртвац
déchiré comme un drapeau	лењ ^{<ист>} (лењ лијен) као буба
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lapin	лењ ^{<ист>} (лењ лијен) као трут
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre	леп лијеп као девојка дјевојка
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme une souris	леп лијеп као слика
détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat	леп лијеп као упис ^{<ист>}
docile comme un caniche	лепити се/залепити се или прилепити
docile comme un chien	се лијепити се/залијепити се или прилијепити
docile comme un toutou	се за (на) коџа, шио (коме, чему) као таксена
doré comme un pain d'épice	марка
dormir comme un ange	лепити се лијепити се/залепити се залијепити
dormir comme un bébé	се за коџа, шио као мува муха за мед
dormir comme un caillou	(лепак љепак или лијепак, говно)
dormir comme un charme	лепити се лијепити се/залепити се залијепити
dormir comme un chérubin	се за коџа, шио као пчела (пчеле) на мед
dormir comme un enfant	луд као батина ^{<зап>}
dormir comme un loir	луд као пушка ^{<зап>}
dormir comme un pacha	луд као шиба ^{<зап>}
dormir comme un plomb	луд као шлапа ^{<зап>}
dormir comme un sac	лукав као лија
dormir comme un sonneur	лукав као лисица
dormir comme une brute	лупати као отворен прозор
dormir comme une bûche	лутати (вући се, ићи) као глува кучка ^{<ист>}
dormir comme une enclume	љубоморан као пас
dormir comme une loutre	љубоморан као пашче
dormir comme une marmotte	љут као бик
dormir comme une masse	љут као гуја
dormir comme une merde	љут као змија
dormir comme une pierre	љут као паприка
dormir comme une souche	љут као пас ^{<зап>}
doux (lisse) comme les fesses d'un bébé	љут као пушка
doux comme un agneau	љут као рис
doux comme un ange	љут као сам враг
doux comme un mouton	љут као сам ђаво
doux comme une pêche	љут као феферон
droit comme un arbre	мењати се мијењати се као камелеон
droit comme un bâton	мењати мијењати коџа, шио као Циганин
droit comme un cierge	коње ^{<ист>}
droit comme un échelas	миран као беба
droit comme un i	миран као бубица
droit comme un if	мирисати као душа
droit comme un mâт	мирисати као ружа
droit comme un pic	млад као пупољак
droit comme un piquet	млети мљети као [празан] млин
	млети мљети као [празна] воденица

droit comme un poteau
 droit comme une flèche
 droit comme une statue
 dur comme un caillou
 dur comme un roc
 dur comme un rocher
 dur comme un silex
 dur comme une pierre
 dur comme une semelle [de bois]
 éclater (exploser, crever) comme une grenade
 éclater comme un [coup de] tonnerre
 éclater comme une bombe
 écraser *qqn* comme un ver
 écraser *qqn* comme une mouche
 écraser *qqn* comme une punaise
 écrire comme un chat
 écrire comme un cochon
 écrire comme un gendarme
 écrire comme un médecin
 égorger *qqn* comme un mouton
 emmailloter *qqn* comme une momie
 emporter *qqn, qqch* comme un brin [de paille]
 emporter *qqn, qqch* comme un fétu [de paille]
 en baver (chier) comme un Russe
 énergique (nerveux, vif) comme un plat de nouilles
 énorme (gros) comme une baleine
 enterrer *qqn* comme un chien
 épais (gros) comme un cure-dent[s]
 épais (gros) comme une ablette
 épais comme un Bottin (un bottin)
 épais comme un câble de frein à main
 épais comme un coton-tige
 épais comme un haricot [vert]
 épais comme un sandwich de chômeur
 épais comme un sandwich SNCF
 épais comme une affiche
 errer comme une âme en peine
 être (rester) comme une vache qui regarde passer le train
 être (rester) planté [là] comme un poireau
 être (rester) planté [là] comme une borne
 être (rester) planté [là] comme une bûche
 être (rester) planté [là] comme une momie
 être (rester) planté [là] comme une souche
 être (rester) planté [là] comme une statue
 être (se sentir) comme un poisson dans l'eau
 être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau
 être (vivre) comme un coq en pâte

мокар као крпа
 мокар као миш
 мокар као чеп
 мршав као авет
 мршав као бакалар
 мршав као глиста
 мршав као грана
 мршав као костур
 мршав као прут
 мршав као сарага^{<ист>}
 мршав као скелет
 мршав као чачкалица
 навалити (насрнути) [на *шито*] (запети [за *шито*]) као сивоња
 навалити [на *шито*] као мува|муха на говно
 навалити [на *шито*] као мутав [на телефон]
 навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као магарац на батине
 навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као магаре на батине
 надуван|напухан као балон
 надуван|напухан као жаба
 надут као балон
 надут као жаба
 најести се као крмак
 најести се као крмача
 најести се као прасац
 најести се као прасе
 најести се као прасица
 најести се као свиња
 најести се као стока
 напет као струна
 напити се (опити се, нарољати се) као гузица
 напити се (опити се, нарољати се) као свиња
 напити се (опити се, нарољати се) као стока
 напити се као бачва
 напити се као буља
 напити се као дева^{<зап>}
 напити се као дуџа
 напити се као звер|звијер
 напити се као клата
 напити се као клен^{<ист>}
 напити се као летва
 напити се као мајка
 напити се као смук
 напити се као ћускија
 напити се као чеп
 натоварен као магарац
 натоварен као магаре

être comme un canard devant un couteau de poche
 être comme un cataplasme sur une jambe de bois
 être comme un cautère sur une jambe de bois
 être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine
 être comme un emplâtre sur une jambe de bois
 être comme une poule devant un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette)
 être comme une poule devant un peigne
 être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait trouvé) un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette, un cure-dents)
 être fait (pris) comme un rat
 excité comme un pou
 excité comme une puce
 fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de pique
 fait comme un fagot
 fait comme un Mickey
 fauché comme les blés
 fermé comme une huître
 ficeler (ligoter, rouler) *qqn* comme un saucisson
 fichu (fagoté, ficelé, foutu) comme un sac
 fidèle comme un caniche
 fidèle comme un chien
 fidèle comme un toutou
 fier comme un bar-tabac
 fier comme un char à bancs
 fier comme un coq [sur son tas de fumier]
 fier comme un dindon
 fier comme un enfant
 fier comme un gosse
 fier comme un paon
 fier comme un pape
 fier comme un petit banc
 fier comme un pou
 filer comme un dard
 filer comme un toutou
 filer comme un zèbre
 fin (mince) comme une allumette
 fin (mince) comme une lame
 fin comme un cheveu
 fin comme une aiguille
 fondre comme un esquimau au soleil
 fondre sur *qqn* comme un aigle sur sa proie
 fort comme un bœuf
 fort comme un buffle
 fort comme un cheval

натоварен као мазга
 нервозан као пас
 њакати (рикати) као магаре
 њакати (рикати) као магарац
 облачити се/обући се као [нека (стара, моја)] баба
 облачити се/обући се као клошар
 облачити се/обући се као курва
 облачити се/обући се као сељак
 ограничен као балкон
 ограничен као кутија шибица^{<ист>}
 ограничен као тераса^{<ист>}
 одбацити (шутнути, бацити) *која* као стару чарапу
 одерати (одрати) *која* као јарца
 одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{<ист>}) као бомба
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према детету|дјетету
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према животињи
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према слузи
 озбиљан као дијете на тути^{<зап>}
 округао као јабука
 округао као лопта
 осећати се|осјећати се као крпа
 осјетљив као мимоза^{<зап>}
 оставити *која* као говно на киши
 оставити *која* као пса
 остати као пегла^{<зап>}
 осушити се као бакалар
 осушити се као грана
 оштар као бритва
 оштар као нож
 падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка
 падати/пасти као врећа
 падати/пасти каоклада
 палити се (примати се) као баба на пензију^{<ист>}
 палити се као хепо-коцкица
 палити се/напалити се (ложити се/наложити се, примати се/примити се) као млад мајмун^{<ист>}
 памтити као слон
 пасти (срушити се, пружити се) као свећа|свијећа
 пасти као даска
 патити као патика
 певати|пјевати као анђео

fort comme un lion	певати пјевати као славуј
fort comme un taureau	пијан као авион ^{<зап>}
fou comme trente-six lapins	пијан као батина
fou comme un lapin	пијан као бачва ^{<зап>}
frais comme un gardon	пијан као гузица
frais comme une fleur	пијан као даска
frais comme une rose	пијан као дева ^{<зап>}
frétiller comme un gardon	пијан као дрво
frisé (bouclé) comme un mouton	пијан као дуга
frisé comme un caniche	пијан као дупе
froid comme un tombeau	пијан као звезда звизјезда ^{<ист>}
froid comme une tombe	пијан као звер звијер
fuir comme une passoire	пијан као змај
fumer comme un pompier	пијан као Исус ^{<зап>}
fumer comme un sapeur	пијан као клада
fumer comme un Turc	пијан као клен ^{<ист>}
fumer comme une cheminée [d'usine]	пијан као крава ^{<зап>}
fumer comme une locomotive	пијан као летва
gai (joyeux) comme un pinson	пијан као мајка
garder (conserver) qqch comme une relique	пијан као метла
garder (conserver, protéger) qqch comme un trésor	пијан као морка ^{<ист>}
gaver qqn comme une oie	пијан као мотка ^{<ист>}
gentil comme un cœur	пијан као пањ
glander comme une larve	пијан као пичка
glissant comme une patinoire	пијан као плот
glisser (échaper) [entre les doigts (entre les mains, des mains)] comme une anguille	пијан као Рус
glisser comme une patinoire	пијан као свиња
glisser comme une savonnette	пијан као сјекира ^{<зап>}
gonflé comme un ballon	пијан као смук
gonflé comme une éponge	пијан као стока
gonflé comme une outre	пијан као торба ^{<зап>}
gourmand comme un chat	пијан као треска тријеска
grand (gros) comme une montagne	пијан као ћускија
grand (haut) comme un immeuble	пијан као чеп
grand (haut) comme une maison	пити као дева ^{<зап>}
grand comme un mouchoir [de poche]	пити као дуга
grand comme une ville	пити као Рус
gras (gros) comme un cochon	пити као смук
gras (gros) comme un porc	пити као спужва ^{<зап>}
gras comme un loukoum	пити као сунђер ^{<ист>}
gras comme une loche	пишати као коњ
grignoter comme une souris	плакати/заплакати или исплакати се или
grimper comme un chat	расплакати се као [љу́та (црна, кишна)] година
grimper comme un singe	плакати/заплакати или исплакати се или
grogner comme un ours	расплакати се као [љу́та] киша
gronder comme un chien	плакати/расплакати се као [нека (мала)] беба
gros comme un annuaire	плакати/расплакати се као [нека] жена
	плакати/расплакати се као [нека] пичка
	плакати/расплакати се као [нека] пичкица

gros comme un tonneau	плакати/расплакати се као [неко (мало)]
gros comme une barrique	дете дијете
gros comme une maison	плашљив (плах) као срна
gros comme une noisette	плашљив као зец
gros comme une noix	пливати као риба
gros comme une tête d'épingle	пливати као секира сјекира
habillé (vêtu) comme un dimanche	покиснути као миш
habillé comme l'as de pique	понављати као папагај
habillé comme un as de pique	понављати као папига ^{<зап>}
habillé comme un fagot	понављати као Шваба Швабо тралала (тра-ла-ла)
haut comme une cathédrale	понављати <i>шио</i> као покварена плоча
haut comme une montagne	понашати се као [нека (мала)] беба
haut comme une tour	понашати се као [нека (стара, моја)] баба
heureux comme un coq en pâte	понашати се као [нека] пичка
heureux comme un lapin	понашати се као [нека] пичкица
heureux comme un pape	понашати се као [неки] клинац
heureux comme un poisson dans l'eau	понашати се као [неко (мало)] дете дијете
heureux comme un pou	понашати се као [неко] дериште
hurler comme un chien	понашати се као анђео
hurler comme un loup	понашати се као газда
hurler comme une louve	понашати се као животиња
ignorant comme un âne	понашати се као пијани милијардер
imbibé comme une éponge	понашати се као пијани милијунаш
immobile (figé) comme une pierre	понашати се као пијани милионер
immobile (figé) comme une statue	понашати се као свиња
immobile comme un cadavre	поносан као паун
jaloux comme un pou	послушан као пас
jaune comme un citron	прдети прдјети прднути као коњ
jaune comme un coing	прилепити се прилијепити се (залепити се залијепити се) за <i>која</i> , <i>шио</i> као крпелъ
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer)	прилепити се прилијепити се (залепити се залијепити се, ухватити се) за <i>која</i> , <i>шио</i> као пијавица
<i>qqn</i> comme un vieux kleenex	примати се као саучешће ^{<ист>}
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer)	примити (дочекати, угостити) <i>која</i> као краља
<i>qqn</i> comme un vieux mouchoir	примити (дочекати, угостити) <i>која</i> као краљицу
jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille serpillière	примити (дочекати, угостити) <i>која</i> као принца
jeter <i>qqn</i> comme un mouchoir en papier	примити (дочекати, угостити) <i>која</i> као принцезу
jeter <i>qqn</i> comme un paquet	прљав као прасац
jeter <i>qqn</i> comme un paquet de linge sale	прљав као прасе
jeter <i>qqn</i> comme un sac	прљав као свиња
jouer comme un ange	проћи као пчела на брису ^{<ист>}
jouer comme un as	псовати као кочијаш
jouer comme un dieu	пун као шибица
jouer comme un pied	пун пара као жаба длака ^{<ист>}
jouer comme un sabot	путовати као кофер ^{<зап>}
jouer comme une chaussette	
jouer comme une pantoufle	
jouer comme une patate	
jouer comme une savate	
jurer (parler) comme un charretier	

laid (moche) comme un crapaud	путовати као куфер ^{<зап>}
laid (moche) comme un pou	пући (пукнути) као бас ^{<ист>}
laid (moche, vilain) comme un cul	пући (пукнути) као диња
laid (moche, vilain) comme un cul de singe	пући (пукнути) као звечка
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i>	пући (пукнути) као кокица ^{<зап>}
comme une vieille capote	пући (пукнути) као лубеница
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher)	пући (пукнути) као пичка
<i>qqn</i> comme une merde	пући (пукнути) као сијалица
laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter,	пући (пукнути) као тиква
larguer) <i>qqn</i> comme une vieille chaussette	пући (пукнути, прснути) као лајсна ^{<ист>}
lancer <i>qqn</i> comme un projectile	пушити као димњак
large comme un boulevard	пушити као локомотива
léger comme un oiseau	пушити као парњача
léger comme un papillon	пушити као Турчин
léger comme une bulle [de savon, de champagne]	раван као палачинка
léger comme une plume	раван као тепсија
lent comme un escargot	равна као даска
lent comme une tortue	радити (ринтати) као животиња
libre comme un oiseau	радити (ринтати) као магаре
lire en <i>qqn</i> comme dans un livre [ouvert]	радити (ринтати) као магарац
lisse (poli) comme un marbre	радити (ринтати) као стока
lisse (poli) comme un miroir	радити (ринтати, диринчити, шљакати,
lisse comme un billard	рмбати ^{<ист>} , рмбачити ^{<ист>}) као црнац
lisse comme un galet	радити (ринтати, диринчити, шљакати,
lisse comme un lac	рмбати ^{<ист>} , рмбачити ^{<ист>}) као коњ
long comme un jour sans pain	радити као кртица
long comme un siècle	радити као мазга
lourd comme un âne mort	радити као марва
lourd comme un éléphant	радити као мрав
lourd comme une enclume	радити као пас
lourd comme une pierre	радити као роб
macher comme un crabe	радити као сат ^{<зап>}
maigre comme un chat de gouttière	радити као сивоња
maigre comme un clou	радити као сингерица
maigre comme un coton-tige	радити као ура ^{<зап>}
maigre comme un coucou	радити као урица ^{<зап>}
maigre comme un cure-dent[s]	радити као црв
maigre comme un échalas	радовати се (веселити се) <i>чему</i> као [неко
maigre comme un fil [de fer]	(мало)] дете дијете
maigre comme un hareng saur	разбити се као крушка
maigre comme un portemanteau	разбити се као пичка
maigre comme un sandwich de chômeur	развалити (разбити, растурити) <i>која, шито</i> као
maigre comme un squelette	[беба] звечку
maigre comme un vélo	развалити (разбити, растурити) <i>која, шито</i> као
maigre comme une allumette	маче мушкатлу ^{<ист>}
maigre comme une bicyclette	развалити (разлупати, разбити, растурити)
malade comme un chien	<i>која, шито</i> као стару канту
malade comme un clebs	развалити се (убити се) као гузица
malade comme une bête	развалити се (убити се) као свиња

malin comme un singe
 manger (bouffer) comme un chancre
 manger (bouffer) comme un cochon
 manger (bouffer) comme un goinfre
 manger (bouffer) comme un porc
 manger comme un bœuf
 manger comme un glouton
 manger comme un loup
 manger comme un moineau
 manger comme un oiseau
 manipuler *qqn* comme une marionnette
 maquillé comme un camion volé
 maquillé comme un carré d'as
 maquillé comme une voiture volée
 marcher comme un canard
 marcher comme un éléphant
 marcher comme un pingouin
 marcher comme une cane
 méchant (mauvais) comme un âne rouge
 méchant (mauvais) comme une gale
 méchant (mauvais) comme une teigne
 menteur comme un arracheur de dents
 menteur comme un soutien-gorge
 mentir comme un arracheur de dents
 mince (maigre) comme une ablette
 mince comme un fil
 mince comme un roseau
 mince comme une feuille [de papier]
 mince comme une liane
 monté comme un âne
 monté comme un étalon
 monté comme un mulet
 monté comme un poney
 monter (s'emporter) comme une soupe au lait
 mou comme un Flamby
 mou comme un flan
 mou comme un plat de nouilles
 mou comme une chiffe [molle]
 mou comme une chique
 mou comme une limace
 mou comme une poupée de chiffon
 mourir (crever) comme un chien
 mourir (crever) comme une bête
 muet comme un tombeau
 muet comme une carpe
 muet comme une huître
 muet comme une tombe
 myope (aveugle) comme une taupe
 myope comme une chauffette

развалити се (убити се) као стока
 развалити се као пичка
 развлачити се као слина ^{<ист>}
 развлачити се/развући се (вући се, отегнути се,
 трајати, одужити се) као тракавица ^{<зап>}
 расти (ницати/никнути или нићи) као печурке
 [после|послије (након) кише] ^{<ист>}
 расти (ницати/никнути или нићи ^{<ист>}) као
 гљиве [после|послије (након) кише]
 расти као грудa снијега ^{<зап>}
 расти као грудва снега|снијега ^{<ист>}
 расти/порасти или нарасти као [врба] ^{<ист>} из
 воде
 расти/порасти или нарасти као гљива
 [после|послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као печурка
 [после|послије (након) кише]
 ружан као [сам] враг ^{<зап>}
 ружан као [сам] ђаво
 ружан као акрап ^{<зап>}
 ружан као акреп ^{<ист>}
 ружан као гроб
 ружан као гузица
 ружан као кер ^{<ист>}
 ружан као лопов
 ружан као мајмун
 ружан као пас ^{<ист>}
 ружан као пацов ^{<ист>}
 ружан као пашче
 ружан као штакор ^{<зап>}
 румен као јабука
 рушити се/срушити се као кула од карата
 рушити се/срушити се као кућа од карата
 савити се као кифла
 сам као ћук ^{<зап>}
 свеж|свјеж као риба
 светлети|свијетлити као [божићна
 (новогодишња)] јелка
 секирати се (бринути се) за *шито* као робијаш
 за државу
 сиктати као гуја
 сиктати као змија
 сиромашан (сиромах, шворц) као црквени
 миш
 сјајити се (сијати ^{<ист>}) као дијамант
 сјајити се (сијати ^{<ист>}) као огледало
 скакати/скочити као мајмун
 скакати/скочити као мачка
 скупљати *шито* као хрчак

nager comme un chien [de plomb]
 nager comme un crapaud
 nager comme un fer à repasser
 nager comme un poisson
 nager comme un sac de plomb
 nager comme une pierre
 nager comme une sirène
 nager comme une tenaille (une paire de tenailles)
 négocier comme un marchand de tapis
 noir comme un charbonnier
 noir comme un corbeau
 nu comme [un] ver
 nu comme *ma mère m'a fait*[e]
 obéir à *qqn* comme un chien
 obéir à *qqn* comme un toutou
 onduler comme une vague
 ouvrir la bouche comme un poisson [hors de l'eau]
 pâle comme un cadavre
 pâle comme un fantôme
 pâle comme un linge
 pâle comme un spectre
 paresseux comme un lézard
 paresseux comme un loir
 paresseux comme une couleuvre
 parler comme un ange
 parler comme un cochon
 parler comme un livre
 parler comme un moulin
 parler comme un oracle
 parler *qqch* comme une vache espagnole
 passer comme un rêve
 passer comme un songe
 passer comme une lettre à la poste (la boîte)
 pauvre comme Job
 pauvre comme un rat d'église
 pédé comme un phoque
 pédé comme un sac à dos
 peser comme un âne mort
 pester comme un diable
 peureux comme un lièvre
 pisser comme un chameau
 pisser comme une vache
 planté comme un arbre
 plat comme un fax
 plat comme un trottoir
 plat comme une affiche
 plat comme une galette
 plate comme une limande

слеп|слијеп (ћорав) као кртица
 слободан као птица [на грани]
 слободан као птичица [на грани]
 смарати се|сморити се као пловак^{<ист>}
 смарати се|сморити се као фока^{<ист>}
 смејати се|смијати се (цекати се, кесити се, кезити се) као луд на брашно
 смејати се|смијати се (цекати се, церити се, кезити се|кесити се) као хијена
 смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете
 смотан као сајла
 смотан као сарма
 смрдети|смрдјети (заударати) као твор
 смрдети|смрдјети као вуга^{<ист>}
 смрдети|смрдјети као фуга^{<ист>}
 спавати као анђео
 спавати као беба
 спавати као дете|дијете
 спавати као дрво
 спавати као зец
 спавати као јагње|јање
 спавати као клада
 спавати као медвед|медвјед
 спавати као мртац
 спавати као пух^{<зап>}
 спавати као стока
 спавати као топ
 спавати као хрчак
 спљоштен као палачинка
 спљоштити (спљескати) *која* као лепињу
 спљоштити (спљескати) *која* као палачинку
 спор као корњача
 спор као пуж
 спремати се као влашка (сеоска) млада
 спретан као мачка
 срати као видра
 срати као голуб
 срати као грлица
 срати као коњ
 срати као фока
 срећан|сретан као [мало] дете|дијете
 стајати [укочен] као кип
 стајати као камен
 стајати као мумија
 стајати као отворена књига
 стајати као пањ
 стајати као свећа|свијећа
 стајати као стена|стијена
 стајати као стрела|стријела

plate comme une planche [à pain (à repasser)]	стајати као ступ ^{<зап>}
plate comme une punaise	стајати као фикус
plate comme une sole	стар као Библија
plein (rond) comme un boudin	стар као Метузалем
plein (rond) comme une barrique	сув као авет ^{<ист>}
plein comme un œuf	сув сух као бакалар
plein comme une huître	сув сух као грана
plein comme une outre	сув сух као прут
pleurer (brailler, chialer) comme un veau	сунчати се као гуштер
pleurer comme un chien	танак као глиста
pleurer comme une chasse d'eau	танак као грана
pleurer comme une fontaine	танак као жилет
pleurer comme une madeleine (une Madeleine)	танак као игла
pleurer comme une vache	танак као конач
pointu comme une aiguille	танак као прут
pointu comme une flèche	танак као чачкалица
pousser comme un champignon	танак као шибица
pousser comme une asperge	тврдоглав као магарац
pousser comme une mauvaise herbe	тврдоглав као магаре
pressé comme un lavement	тврдоглав као мазга
presser <i>qqn</i> comme un citron	теглити (вући, мучити се) као коњ
profond comme un puits	теглити (мучити се) као животиња
propre comme un sou [neuf]	теглити (мучити се) као стока
puer comme un putois	теглити као магарац
puer comme un rat mort	теглити као магаре
raide (rigide) comme un cintre	теглити као црнац
raide comme un arbre	тежак као слон
raide comme un bâton	тих као бубица
raide comme un cerge	тонути/потонути као камен
raide comme un coup de trique	трепрати као сојка на југовину (југовини) ^{<ист>}
raide comme un échalas	третирати <i>koīa</i> као говно
raide comme un manche à balai	третирати <i>koīa</i> као дете дијете
raide comme un parapluie	третирати <i>koīa</i> као животињу
raide comme un passe-lacet	третирати <i>koīa</i> као пса
raide comme un piquet	третирати <i>koīa</i> као слугу
raide comme un portemanteau	третирати <i>koīa</i> као цукелу ^{<ист>}
raide comme une barre de fer	трошити као пијани милијардер
raide comme une planche	трошити као пијани милијунаш
raide comme une statue	трошити као пијани милионер
raisonner comme un manche	трчати (јурити) као зец
raisonner comme un pied	туп као курац
raisonner comme un tambour [crevé]	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити)
raisonner comme une casserole	<i>koīa</i> као мачку
raisonner comme une pantoufle	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити)
râler comme un pou	<i>koīa</i> као пса
râler comme un âne	
râler comme un bœuf	
râler comme un damné	
râler comme une bête	

ramper (glisser) comme un serpent
 rapide comme le vent
 rapide comme un lièvre
 rapide comme une balle
 rapide comme une flèche
 rapide comme une fusée
 ratatiné comme une [vieille] patate
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un prince
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un princesse
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un roi
 recevoir (accueillir) *qqn* comme une reine
 regarder (dévisager, observer) *qqn* comme une
 bête curieuse
 réglé comme un chronomètre
 réglé comme un coucou [suisse]
 réglé comme une horloge [suisse]
 réglé comme une partition [musicale (de
 musique)]
 réglé comme une pendule
 remonté comme un coucou [suisse]
 remonté comme une pendule
 renverser (abattre) *qqn* comme une quille
 répéter (parler, réciter) comme un perroquet
 répéter (réciter) *qqch* comme une litanie
 répéter *qqch* comme un disque rayé
 résonner comme un tambour
 ressembler à *qqn* comme jumelle
 ressembler à *qqn* comme un frère [jumeau]
 ressembler à *qqn* comme un jumeau
 ressembler à *qqn* comme une sœur [jumelle]
 retourner *qqn*, *qqch* comme un gant
 retourner *qqn*, *qqch* comme une chaussette
 retourner *qqn*, *qqch* comme une crêpe
 retourner *qqn*, *qqch* comme une peau de lapin
 revenir comme un boomerang
 ricaner comme une hyène
 ridé comme une [vieille] pomme
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme une
 banane
 rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une
 baleine
 rond comme un ballon
 rond comme un boulon
 rond comme un œuf
 rond comme un petit pois
 rond comme une balle
 rond comme une bille
 rond comme une pelle
 rond comme une pomme

тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити, бити/пребити)
која као коња
 тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити, бити/пребити)
која као вола [у купусу]
 ћелав као јаје
 ћутати|шутјети као гроб
 ћутати|шутјети као камен
 ћутати|шутјети као курва
 ћутати|шутјети као мула
 ћутати|шутјети као мумија
 ћутати|шутјети као пичка
 ћутати|шутјети као риба
 убијати/убити (клати/заклати) *која* као зеца
 убијати/убити *која* као маче
 убијати/убити *која* као мачку
 убијати/убити *која* као пса
 убити се као мајка
 убити се као сироче ^{<ист>}
 удебљати се (угојити се) као крава
 удебљати се (угојити се) као крмак
 удебљати се (угојити се) као крмача
 удебљати се (угојити се) као прасац
 удебљати се (угојити се) као прасе
 удебљати се (угојити се) као свиња
 укочити се као дрвена Марија
 умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи ^{<ист>})
 као пас
 умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи ^{<ист>})
 као псето
 уморан као пас
 уморан као пашче
 усправан (прав ^{<ист>}, раван) као свећа|свијећа
 усправан (прав ^{<ист>}, раван) као стрела|стријела
 усрати се као голуб
 усрати се као грлица
 хладан као гроб
 хладан као змија
 хладан као санта леда
 хладан као шприцер
 ходати као патка
 хркати као локомотива
 хркати као медвед|медвјед
 хркати као слон
 хрлити/похрлити
 (летети|летјети|полетети|полетјети) на *која*,
ишо као мува|муха на мед (говно)

rond comme une queue de pelle
 ronfler comme un bûcheron
 ronfler comme un camion
 ronfler comme un camionneur
 ronfler comme un éléphant
 ronfler comme un orgue
 ronfler comme un ours
 ronfler comme un porc
 ronfler comme un sapeur
 ronfler comme un sonneur
 ronfler comme un soufflet de forge
 ronfler comme une baleine
 ronfler comme une chaudière
 ronfler comme une forge
 ronfler comme une locomotive
 ronfler comme une vache
 rôtir comme un poulet
 rouge comme un coq
 rouge comme un coquelicot
 rouge comme un gratte-cul
 rouge comme un homard
 rouge comme une braise
 rouge comme une cerise
 rouge comme une écrevisse
 rouge comme une pivoine
 rouge comme une pomme [d'api]
 rouge comme une tomate
 rougir comme un homard
 rougir comme une [jeune] fille
 rougir comme une écrevisse
 rougir comme une pivoine
 rougir comme une tomate
 rugir comme un fauve
 rugir comme un lion
 rusé comme un renard
 s'accrocher (se coller) à *qqn, qqch* comme une sangsue
 s'accrocher (se coller) à *qqn, qqch* comme une tique
 s'accrocher à *qqn, qqch* comme à une bouée [de sauvetage]
 s'accrocher à *qqn, qqch* comme un naufragé [à une bouée [de sauvetage]]
 s'accrocher à *qqn, qqch* comme une teigne
 s'agiter comme une puce
 s'amuser comme un roi
 s'aplatir comme une carquette
 s'aplatir comme une crêpe
 s'aplatir comme une limande

хрлити/похрлити
 (летети|леџјети|полетети|полетјети) на *која*,
шійо као пчела (пчеле) на мед
 црвен као булка ^{<ист>}
 црвен као паприка
 црвен као рак
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-њети
 као паприка
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрве-њети
 као рак
 црн као гавран
 читати/прочитати *која* као [отворену] књигу
 чувати (пазити, гледати, држати) *која*, *шійо*
 као кап воде на длану
 чудити се као влашка (сеоска) млада
 шарен као детлић|дјетлић ^{<ист>}
 шарен као ускршње јаје
 шепурити се (шепирити се ^{<зап>}, кочоперити се)
 као паун
 шепурити се (шепирити се ^{<зап>}, кочоперити се)
 као певац|пијевац
 шепурити се (шепирити се ^{<зап>}, кочоперити се)
 као петао|пијетао
 шепурити се као пуран ^{<зап>}
 шепурити се као ћуран ^{<ист>}
 шетати (ходати) као лав у кавезу
 ширити се као амброзија
 ширити се/проширити се или раширити се као
 [шумски] пожар
 ширити се/проширити се или раширити се као
 болест
 ширити се/проширити се или раширити се као
 вирус
 ширити се/проширити се или раширити се као
 епидемија
 ширити се/проширити се или раширити се као
 зараза
 шупаљ (бушан) као [швајцарски] сир
 шупаљ као зуб

s'applatir comme une punaise
s'éclater comme une bête
s'écrouler (s'efondrer, tomber) comme un château
de cartes
s'endormir comme un loir
s'endormir comme une bûche
s'endormir comme une masse
s'endormir comme une merde
s'enflammer (s'embraser) comme une torche
s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier)
comme un rat mort
s'éteindre (s'en aller) comme une chandelle
s'habiller (se fringuer) comme une pute
s'habiller (se vêtir) comme un clochard
s'habiller comme un arbre de Noël
s'habiller comme un épouvantail
s'habiller comme un plouc
s'habiller comme un sapin de Noël
sage comme un ange
sage comme un mouton
sage comme une image
saigner (égorger) *qqn* comme un cochon
saigner (égorger) *qqn* comme un porc
saigner (égorger) *qqn* comme un poulet
saigner comme un bœuf
saigner comme un cochon
saigner comme un porc
sale comme un cochon
sale comme un goret
sale comme un peigne
sale comme un porc
sale comme un pou
sale comme un pourceau
sauter comme un bouchon de champagne
sautiller comme un pinson
sautiller comme une puce
se battre comme un [petit] coq
se battre comme un lion
se bourrer comme un coing
se briser ([se] casser) comme une allumette
se coiffer comme un balai de chiotte (chiottes)
se comporter (se conduire) comme un ange
se comporter (se conduire) comme un cochon
se comporter (se conduire) comme un goujat
se comporter (se conduire) comme une brute
se débattre (se démener, s'agiter) comme un
[beau] diable
se débattre (se démener, s'agiter) comme un
diable [dans un bénitier]

se débattre (se démener, s'agiter) comme un furie
 se débrouiller (s'y prendre, se démerder) comme
 un manche
 se dégonfler comme un soufflet
 se dresser comme un [petit] coq [sur ses ergots]
 se dresser comme un mur
 se fermer comme une huître
 se figer comme une statue
 se jeter sur *qqn* comme un vautour
 se jeter sur *qqn* comme une bête [fauve
 (sauvage)]
 se maquiller comme une pute
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre,
 se fichier) de *qqn, qqch* comme de *sa* première
 (dernière) chemise
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre,
 se fichier) de *qqn, qqch* comme de *sa* première
 chaussette
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre,
 se fichier) de *qqn, qqch* comme de *sa* première
 culotte
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre,
 se fichier) de *qqn, qqch* comme de *sa* première
 tétine
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre,
 se fichier) de *qqn, qqch* comme de *sa* première
 paire de bottes
 se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre,
 se fichier) de *qqn, qqch* comme un poisson d'une
 pomme
 se pavaner (se rengorger) comme un coq
 se pavaner (se rengorger) comme un dindon
 se pavaner (se rengorger) comme un paon
 se porter comme le Pont-Neuf
 se porter comme un charme
 se porter comme un chêne
 se regarder comme des merlans frits
 se répandre (se propager) comme un virus
 se répandre (se propager) comme une épidémie
 se répandre (se propager) comme une traînée de
 poudre
 se secouer comme un chien [mouillé]
 se soûler (se bourrer) comme un cochon
 se tordre comme une baleine
 se tortiller (se tordre) comme un serpent
 se tortiller (se tordre) comme un ver
 se tortiller (se tordre) comme une anguille
 se traîner comme un veau
 se vautrer comme un steak

sec comme un coup de trique
sec comme un hareng saur
sec comme un sarment [de vigne]
sec comme un saucisson
secouer *qqn* comme un panier à salade
secouer *qqn* comme un prunier
secouer *qqn* comme une bouteille d'Orangina
sérieux comme un pape
seul comme un chien
seul comme un rat
siffler comme un merle
silencieux comme un cimetière
silencieux comme un tombeau
sobre comme un chameau
solide comme un chêne
solide comme un roc
sonner (résonner) comme un gong
souffler comme un bœuf
souffler comme un cachalot
souffler comme un orgue
souffler comme un phoque
souffler comme un taureau
souffler comme une baleine
souffler comme une forge
souffler comme une locomotive
souffrir comme un chien
souffrir comme une bête
soûl (saoul) comme un cochon
soûl (saoul) comme une bourrique
soûl (saoul) comme une grive
soûl (saoul) comme une vache
soûl (saoul, ivre) comme un Polonais
soulever *qqn, qqch* comme une plume
souple comme un gant
souple comme un roseau
souple comme un serpent
souple comme un verre de lampe
souple comme une anguille
souple comme une liane
sourd comme un pot
suer (transpirer) comme un bœuf
suer (transpirer) comme un cochon
suer (transpirer) comme un porc
suer (transpirer) comme une vache
suivre *qqn* comme son ombre
suivre *qqn* comme un [petit] chien
suivre *qqn* comme un caniche
suivre *qqn* comme un mouton
suivre *qqn* comme un toutou

suivre *qqn* comme une ombre
surveiller *qqn* (veiller sur *qqn*, couvrir *qqn*)
comme une mère poule
taillé comme un bâton de sucette
taillé comme un coton-tige
taillé comme un cure-dent[s]
taillé comme un cure-pipe
taillé comme une arbalète
tatoué comme une porte de WC (chiottes)
tendu comme un arc
tendu comme un lance-pierre (lance-pierres)
tendu comme un slip
tendu comme un string
tendu comme un tambour
tendu comme une corde
têtu (entêté) comme un âne [rouge]
têtu (entêté) comme un baudet
têtu (entêté) comme une bourrique
timide comme une jeune fille
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une
masse
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une
poupée de chiffon
tomber comme un fruit mûr
tomber comme un sac
tomber comme une bombe
tomber comme une merde
tomber comme une pierre
tomber comme une quille
tourner (tournoyer) comme une toupie
tourner comme un animal en cage
tourner comme un écureuil en cage
tourner comme un fauve en cage
tourner comme un lion en cage
tourner comme un ours en cage
tourner comme une bête en cage
tourner comme une horloge
tourner comme une montre
traîner *qqn* comme un sac
traîner *qqn*, *qqch* comme un boulet
traiter *qqn* comme un ami
traiter *qqn* comme un animal
traiter *qqn* comme un chien
traiter *qqn* comme un clebs
traiter *qqn* comme un dieu
traiter *qqn* comme un prince
traiter *qqn* comme un reine
traiter *qqn* comme un roi
traiter *qqn* comme une bête

traiter *qqn* comme une merde
traiter *qqn* comme une pantoufle
traiter *qqn* comme une princesse
traquer *qqn* comme une bête [fauve]
travailler (bosser) comme une brute
travailler (bosser, trimer) comme un bœuf
travailler (bosser, trimer) comme un chien
travailler (bosser, trimer) comme une bête [de
somme]
travailler comme une abeille
travailler comme une fourmi
trembler comme une feuille
trempé (mouillé) comme un canard
trempé comme un barbet
trempé comme une soupe
triste comme un bonnet de nuit
triste comme un jour de pluie
triste comme un lendemain de fête
triste comme une porte de prison
trouer (cribler, percer) *qqn, qqch* comme une
passoire
tuer (abattre) *qqn* comme un chien
tuer (abattre) *qqn* comme une bête
tuer (tirer, abattre) *qqn* comme un lapin
vaste comme un hall [de gare (d'aéroport)]
vaste comme un océan
vaste comme une cathédrale
vexé comme un pou
vidé comme une roussette
vider *qqn* comme un poulet
vif comme un cabri
vif comme un chat
vif comme un écureuil
vif comme une ablette
vif comme une anguille
vivre comme un chien
vivre comme un ermite
vivre comme un légume
vivre comme un loup
vivre comme un milliardaire
vivre comme un millionnaire
vivre comme un nabab
vivre comme un ours
vivre comme un pacha
vivre comme un parasite
vivre comme un prince
vivre comme un rat dans un fromage
vivre comme un roi
vivre comme un seigneur

vivre comme une bête
 vivre comme une larve
 vivre comme une ombre
 vivre comme une taupe
 voyager comme une valise

2.3.1.9. Репродуктивност типа 2—2. Тип 2—2 обухвата фраземе код којих се и основа поређења и поредбена јединица слажу у роду и броју с поређеном јединицом:

[tout] seul[,], comme un grand	{verba actionis} као блесав
{verba actionis, verba motus} comme un somnambule	{verba actionis} као велики
{verba actionis} comme chez <i>soi</i>	{verba actionis} као луд
{verba actionis} comme un affamé	{verba actionis} као махнит
{verba actionis} comme un cinglé	{verba actionis} као нездрав ^{<ист>}
{verba actionis} comme un con	{verba actionis} као побеснео побјеснио
{verba actionis} comme un dément	{verba actionis} као помахнитао
{verba actionis} comme un désespéré	{verba actionis} као суманут
{verba actionis} comme un dingue	{verba motus: <i>скочиџи, одскочиџи</i> } као опарен
{verba actionis} comme un enragé	{verba motus: <i>скочиџи, одскочиџи</i> } као офурен
{verba actionis} comme un forcené	{verba motus: <i>скочиџи, одскочиџи</i> } као ошурен
{verba actionis} comme un fou	говорити (причати) као навијен
{verba actionis} comme un furieux	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд
{verba actionis} comme un malade	доћи (стићи) као наручен
{verba actionis} comme un malheureux	држати се <i>која, чеја</i> као пијан плота
{verba actionis} comme un mort de faim	држати се <i>која, чеја</i> као слеп слијеп плота
{verba actionis} comme un perdu	заспати као заклан
{verba actionis} comme un possédé	заспати као мртав
{verba actionis} comme un taré	изгледати као насликан
{verba actionis} comme un toqué	изгледати као нацртан
{verba actionis} comme un tordu	ићи/проћи као намазан
{verba motus: <i>se dresser, se lever, bondir, sauter</i> } comme mû par un ressort	ићи/проћи као подмазан
aimer <i>qqn</i> comme un fou	јести као проваљен ^{<ист>}
blanc comme un mort	јурити (трчати) као луд
boire comme un Polonais	као [хладном] водом поливен (поливен [хладном] водом)
bondir comme un tigre	као громом погођен (ударен, ошинут, опаљен)
cogner (frapper, taper) comme un sourd comme neuf	као дрогиран
content (heureux) comme un bossu	као извајан ^{<ист>}
courir comme un [beau] diable	као измишљен
courir comme un dératé	као надрогиран
courir comme un fou	као нов
courir comme un perdu	као од брда одваљен
craindre <i>qqn</i> comme un pestiféré	

crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé	као од брега бријега одваљен
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené	као од стене стијене одваљен
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou	као опијен
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu	као пијан
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé	као покисао
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd	као попишан
crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]	као посран
crier (hurler) comme un damné	као препорођен
crier comme un poissonnier	као створен
détaler (filer, s'enfuir, se sauver, partir) comme un voleur	лагати као Србин ^{<зап>}
dormir comme un bienheureux	лагати као Циган
dormir comme un mort	лагати као Циганин
être (rester) planté comme pétrifié	леп лијеп као уписан ^{<ист>}
excité comme un enfant	млети мљети као навијен
excité comme un gamin	настрадавати (надрљати, награбусити, најсбати)
faible comme un enfant	као жути
faire comme chez <i>soi</i>	нестати као руком однет однијет (однесен)
filer (partir, se sauver) comme un pet	отићи (проћи) као руком однет однијет (однесен)
fort comme un Turc	пасти (срушити се) као покошен
froid comme un mort	прдети прдјети/прднути као луд
fuir (éviter) <i>qqn</i> comme un pestiféré	провести се (проћи) као бос по трњу
heureux comme un enfant	радити (рингати, диринчити, шљакати,
heureux comme un gamin	рмбати ^{<ист>} , рмбачити ^{<ист>}) као луд
heureux comme un gosse	радити као бесан бијесан
jeter (chasser, renvoyer) <i>qqn</i> comme un moins-que-rien	радити као блесав
manger (bouffer, dévorer) comme un ogre	радити као мутав
mentir comme on respire	радити као навијен
obéir à <i>qqn</i> comme un enfant	смејати се смијати се (церекаати се) као луд
obéir à <i>qqn</i> comme un esclave	спавати као заклан
pâle comme un mort	спавати као мртав
péter come un fou	стајати (пристајати) <i>come</i> као измишљен
pleurer (sangloter) comme un enfant	стајати (пристајати) <i>come</i> као саливен
pleurer (sangloter) comme un gamin	стајати као скамењен
pleurer (sangloter) comme un gosse	стајати као укопан
pleurer comme un bébé	ћутати шутјети као заливен
râler comme un voleur	ударати као луд
ramer comme un dingue	ухватити се за <i>која</i> , <i>шио</i> као пијан за плот
ramer comme un fou	ухватити се за <i>која</i> , <i>шио</i> као слеп слијеп за плот
ramer comme un sourd	црн као Арапин
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un chien [dans un jeu de quilles]	црн као Циганин
rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu	
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou	
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un hystérique	
rire comme un enfant	

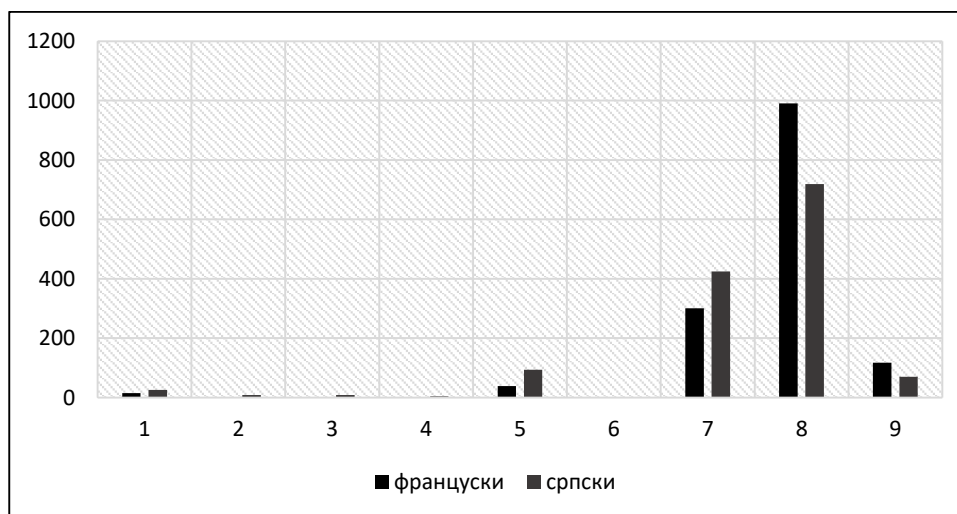
rire comme un gamin
rire comme un gosse
s'amuser comme un [petit] fou
s'amuser comme un enfant
s'amuser comme un gamin
s'endormir comme un bébé
s'endormir comme un charme
s'endormir comme un enfant
se comporter (se conduire, agir) comme un adulte
se comporter (se conduire, agir) comme un bébé
se comporter (se conduire, agir) comme un enfant
se comporter (se conduire, agir) comme un gamin
se débattre (se démener, s'agiter) comme un
enragé
se débattre (se démener, s'agiter) comme un
forcené
se débattre (se démener, s'agiter) comme un
possédé
se défendre comme un lion
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un bleu
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un
collégien
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un
débutant
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un
enfant [de chœur]
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un gosse
se méfier de *qqn* comme d'un pestiféré
simple (naïf) comme un enfant
souffrir comme un damné
têtu comme un Breton
traiter *qqn* comme un domestique
traiter *qqn* comme un enfant
traiter *qqn* comme un esclave
traiter *qqn* comme un gamin
traiter *qqn* comme un malpropre
traiter *qqn* comme un moins-que-rien
travailler (bosser) comme un esclave
travailler (bosser) comme un galérien
travailler (bosser, trimer) comme un âne
travailler (bosser, trimer) comme un damné
travailler (bosser, trimer) comme un dingue
travailler (bosser, trimer) comme un fou
travailler (bosser, trimer) comme un sourd
vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un malpropre
vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un pestiféré

2.3.2. Заступљеност типова репродуктивности. Бројчану заступљеност типова репродуктивности дајемо у табlici 1) и на приказу 2):

Таблица 1. Заступљеност типова репродуктивности

тип репродукт.	француски		српски	
	број	%	број	%
Σ	1463	100	1354	100
1 0—0	15	1	26	1,9
2 0—1	0	0	8	0,6
3 0—2	0	0	8	0,6
4 1—0	0	0	4	0,3
5 1—1	39	2,7	94	6,9
6 1—2	0	0	0	0
7 2—0	301	21	425	31
8 2—1	991	68	719	53
9 2—2	117	8	70	5,2

Приказ 1. Заступљеност типова репродуктивности

Бројчани нам подаци недвосмислено показују да се поредбене фраземе у највећем броју случајева у контекст не могу репродуковати у готову облику, већ да је одређене компоненте нужно парадигматски уклопити у контекст. Нулта парадигматичност, тј. репродуктивност у готову облику, јавља се у само 1% француске и 1,9% српске грађе.

Од свих типова репродуктивности најзаступљенији је тип 2—1 (68% француске грађе и 53% српске), иза кога одмах иде тип 2—0, с 21% француске и 31% српске грађе.

Индикативно је и то да се у 97% фразема у француској и 89,2% фразема у српској грађи основа поређења слаже у роду и броју с поређеном јединицом (типови 2—0, 2—1 и 2—2). Уколико је основа поређења још и глагол, онда се она тад може употребити и у различитим временима.

Кад је реч о поредбеној јединици, запажамо да се она у највећем броју случајева слаже само у броју или роду с поређеном јединицом или основом поређења. Реч је о типовима 0—1, 1—1 и 2—1. Они обухватају 70,7% француске грађе и 60,5% српске грађе. Поредбена јединица остаје непромењена и репродукује се у лематизовану облику у 22% француских и 33,2% српских фразема (типови 0—0, 1—0 и 2—0). Поредбена се јединица и у броју и у роду слаже с основом поређења и поређеном јединицом тек у 8% француских те у 5,8% српских фразема (типови 0—2, 1—2 и 2—2).

На међујезичкоме плану видимо да је распоред типова репродуктивности уједначен, али да је тип 2—0 заступљенији у српској, а тип 2—1 у француској грађи.

Подаци о репродуктивности од приличнога су значаја у лексикографији и подучавању страног језика. Уколико тип репродуктивности кореспондентних фразема није подударан, особа која се служи страним језиком врло лако може одступити од употребне норме. Ако, пак, лексикограф или наставник имају на уму ту неподударност, одступање могу предупредити: примера ради, лексикограф ће на одговарајући начин обрадити фразему како би се видело да се фразема једнога језика другачије репродукује у контексту него њен кореспондент у другоме језику.

2.4. Закључак. У овоме смо поглављу размотрили формалне карактеристике поредбених фразема у францускоме и српском језику. Показали смо четири битне ставке:

1) да су поредбене фраземе обају језика вишелексемне језичке јединице, што је први и основни критериј припадности језичких јединица фразеологији. Видели смо да се у највећем броју случајева фраземе у обама језицима јављају у троделној структури, која се састоји од основе поређења, поредбеног везника

comme одн. као и поредбене јединице. Дводелне су фраземе, које не садрже основу поређења, заступљеније у српској поредбеној фразеологији. Грађу смо потом класификовали према категоријалном значењу фразема, па смо тако издвојили придевске, глаголске, прилошке, реченичне и, само у српскоме језику, именичке фраземе. Најбројније су међу њима придевске и глаголске фраземе троделне структуре. Пребројавањем грађе дошли смо и до податка да око 80% грађе у обама језицима потпада под основи тип с проширењима или без њих. Исто тако, видели смо да су у српској грађи, нарочито међу глаголским фраземама, двострука поређења заступљена у одређеној мери; то се слаже с наводима Д. Мршевић-Радовић (1987: 43) која истиче да су у српскоме језику бројни такве фраземе;

2) да се поређења могу сматрати фраземама само онда кад су устаљена, због чега их у литератури неки аутори називају *устаљеним поређењима*;

3) да устаљеност структуре поредбених фразема не треба схватити апсолутно, већ релативно, јер се у великоме броју случајева (37% француских и 55% српских лема у грађи) јављају варијантне компоненте, при чему оне не мењају фразеолошко значење поредбених фразема; међу варијантама поредбених фразема уочили смо у обама језицима у незнатној мери правописне, морфолошке и синтактичке варијанте. Морфолошких је варијаната било више у српској, а синтактичких у француској грађи, што можемо оправдати типологијом проучаваних језика — српски је више синтактички, а француски више аналитички језик. Бројке су показале и то да је највише лексичких и квантитативних варијанти.

4) да се поредбене фраземе обају језика у маломе броју случајева могу у контексту употребити у лематизовану облику (1% француске и 1,9% српске грађе), те да се, стога морају уклапати у контекст. Бројчаним подацима показали смо да основа поређења има најмањи степен репродуктивности јер се она у највећем броју случајева мора у контексту слагати у роду, броју и времену (ако је глаголска компонента у питању) с поређеном јединицом. Поредбена је јединица, с друге стране, у мањој мери подложна свим променама јер се она у 70,7% француских фразема и 60,5% српских слаже у броју с основом поређења и поређеном јединицом.

Значењске одлике поредбених фразема францускога и српског језика

3.0. Увод. У претходном смо поглављу размотрили формалне одлике поредбених фразема францускога и српског језика. Видели смо да оне у потпуности задовољавају критериј вишелексемности, јер се састоје од најмање две компоненте, поредбеног везника *comme* одн. *као* и поредбене јединице, те критериј устаљености, у смислу да су у томе виду познате већини изворних говорника као целине које се јављају заједно. Видели смо такође да та устаљеност није апсолутна и да су фраземе у приличној мери варијантне. Исто тако, показали смо да се већином не могу употребити у готову, тј. лематизовану, облику, већ се морају парадигматски уклапати у контекст. Другим речима, поредбене су фраземе задовољиле формалне критерије припадности фразеолошким јединицама. У овоме ћемо поглављу размотрити њихове значењске одлике. Испитаћемо јесу ли оне идиоматичне и експресивне, а размотрићемо и каква је њихова конотативност.

3.1. Идиоматичност. Значење фразема, по правилу, није прост збир значења његових компоненти. Компоненте фразема се десемантизују и, као резултат тога, фразема добија ново, јединствено значење (уп. Омазић 2002: 103–104; Финк-Арсовски 2002: 6–7; Матешкић 1982: VI.). То се значење у литератури назива *ојшићим*, *фразеолошким* или *глобалним значењем* (Мршевић-Радовић 1987: 13). Фраземе с таквим десемантизованим компонентама називају се *глобалним фраземама*. Међутим, постоје и фраземе код којих се све компоненте не десемантизују, тј. нису све носиоци фразеологизације, већ само њихов део. Такве се фраземе називају *компонентним* (Мршевић-Радовић 1987: 14) (уп. и класификацију А. Г. Назарјана 1987: 65, који разликује *идиоме* и *универзалне фраземе*). Д. Мршевић-Радовић потом каже да су код глобалних фразема све компоненте у узајамној (двосмерној) зависности и да ново, тј. фразеолошко значење настаје семантичком транспозицијом нефразеолошке синтагме као базнога облика, и то метафоричним, метонимијским и другим путем. Код ових других, компонентних, међу компонентама постоји само једносмерна зависност: једна

компонента или више њих само су структурне фразеолошке компоненте и не учествују у настанку фразеолошког значења, док су носилац фразеологизације друге компоненте и оне су значењем упућене на ове претходне (уп. Мршевић-Радовић 1987: 63). С тим у вези, иста ауторка подвлачи да код компонентних фразема не треба претпоставити прост збир значења као код нефразеолошких синтагми јер је код компонентних фразема барем једна компонента изгубила референцијално значење; код нефразеолошких, пак, синтагми сваки синтагматски члан „номинара посебан елеменат садржаја целине” (Мршевић-Радовић 1987: 14). Ауторка затим додаје да фразеолошке и нефразеолошке синтагме ипак имају нешто заједничко: то да немају могућност номинације. Другим речима, њима се не означавају појаве и предмети да би били идентификовани међу другим појавама и предметима; њима се, у ствари, описују особине и појмовни садржај (Мршевић-Радовић 1987: 14–15). Пошто ауторка у својој студији говори о глаголским фраземама, онда каже да се њима обично квалификују особине, стања, процеси, да се њима означава степен испољавања одређене особине или, интензитет с којим се остварује одређени процес и слично (Мршевић-Радовић 1987: 15).

У другом делу студије Д. Мршевић-Радовић (1987: 92–98) посебно разматра поредбене фраземе. Она констатује да су поредбене фраземе компонентне језичке јединице које настају на два начина. У првом случају ауторка каже да поредбене фраземе настају тако што се значење поредбене јединице сужава на значење доминантне карактеристике лексеме која је у њеном саставу (нпр. *живејџи као њроф* „живети веома добро, у изобиљу”) и да она више нема референцијално значење. При томе основа поређења може бити у основном или у некоме од секундарних значења (ово друго ауторка илуструје примером *њролејџџи као вејџар*). Значење ових фразема може се парафразирати прилогом за начин или количину, у зависности од тога је ли фразеологизована јединица квалификатор или интензификатор основе поређења. Ауторка потом показује да се код ових фразема особа може поредити с особом или предметом, животињом, биљком или неким неживим појмом. У једном пасусу, међутим, Д. Мршевић-Радовић (1987: 94) износи мишљење да под фраземама не подразумева поређења код којих је поређена јединица човек, а поредбена животиња, ако се њима означавају природне

карактеристике животиња. Ту наводи неколико примера: *цвркуће као њишица*, *брунда као медвед*, *лаје као њас*, *сикће као њуја* (змија) и каже да је код њих реч о „самосталној метафоричној употреби глагола”. Ми мислимо да је ово мишљење спорно и да се оно коси с наводима које је ауторка претходно навела. По чему се разликују синтагме *цвркућиањи као њишица* и *њевањи као славуј*, коју ауторка наводи на страни 92 као пример компонентних поредбених фразема?! У оба су случаја „природне карактеристике животиња”. Исто тако, код синтагми *сикћиањи као њуја* (змија) и *лајањи као њас* глаголска је компонента употребљена у секундарном значењу, као и код фраземе *њролењењи као сњрела*, коју ауторка претходно наводи. У оба је, међутим, случаја значење поредбене јединице сведено на доминантну особину. Ми заступамо став да и овакве синтагме треба сматрати поредбеним фраземама ако — и само ако — су устаљене и експресивне.

У другом случају, ауторка каже да компонентне поредбене фраземе настају тако што долази до сликовите семантичке транспозиције нефразеолошке базне синтагме било метафором, метонимијом, иронијом, хиперболом или парадоксом. Ауторка (Мршевић-Радовић 1987: 96) додаје и да неке фраземе представљају резултат апстракције појединачних конкретних значења, ситуационо условљених, који многим изворним говорницима остају семантички непрозирни. Такве фраземе, истиче ауторка, могу се сматрати скраћеним поредбеним реченицама (нпр. *бежањи као ђаво од крњиа*) Д. Мршевић-Радовић (1987: 96–98) затим образлаже фраземе настале сликовитим путем: показује да један део ових фразема на месту поредбене јединице садржи именицу која је праћена придевом у атрибутој функцији, док други, обимнији, у поредбеном делу има предлошко-падешку конструкцију. Занимљиво је да ауторка наводи податак да је овај тип фразема у њеној грађи најбројнији (Мршевић-Радовић 1987: 95). Ако овај навод упоредимо с нашим, у претходном поглављу изнетим, бројчаним подацима о заступљености основнога и непроширеног структурног типа поредбених фразема, видимо да наводи Д. Мршевић-Радовић не важе за нашу грађу.

Коначно, када је у основи семантичке транспозиције иронија или парадокс, поредбене се фраземе могу сматрати компонентним фраземама „у функцији квалификатора / интензификатора негативног тоталитета” (па ауторка наводи

пример *сла̄а̄ӣи се као ро̄ови у вре̄ћи* „нимало се не слагати”), али и глобалним фраземама, јер је значење таквих фразема сасвим измењено (Мршевић-Радовић 1987: 98).

Ж. Финк-Арсовски (2002: 29–36) такође разматра значење поредбених фразема. Ова ауторка полази од ступња десемантизације фразеолошких компоненти, пре свега основе поређења и поредбене јединице. Кад је упоредила фразеолошко значење са значењем основе поређења, констатовала је да је основа поређења „код већине” фразема недесемантизована, тј. лексема која је на месту те компоненте задржава своје значење. Ауторка се потом пита шта је са значењем поредбене јединице и јесу ли њене компоненте десемантизоване на исти начин као и компоненте у непоредбеним фраземама типа *о̄ӣе̄ӣнӯӣӣ ӣа̄ӣке*, на шта одмах одговара да нису зато што код непоредбених фразема настаје ново, фразеолошко значење, док је код поредбених фразема функција поредбене јединице у снажном потенцирању значења основе поређења. Исто тако, у свакој се од фразема у поредбеној јединици „врши *избор својс̄тва* задан недесемантизираним А-дијелом” (тј. основом поређења) (курзив ауторкин). Ауторка то објашњава на следећи начин: наводи особине снега, а онда се пита шта је од свих тих особина заступљено у фразеологији, те закључује да је изабрано својство боја (*бијел као сније̄*). Уколико овај поглед на значење поредбених фразема упоредимо с гледиштем Д. Мршевић-Радовић (1987), закључујемо да Ж. Финк-Арсовски (2002) говори о компонентним фраземама код којих је значење лексеме на месту поредбене јединице сведено на *доминан̄ину* карактеристику (тзв. *избор својс̄тва*).

С друге стране, „мали број” поредбених фразема има десемантизовану основу поређења и ту ауторка наводи пример *џол као црквени миш* и *џол као ре̄а* у значењу „посве сиромашан” те констатује да је дошло до промене значења придевске компоненте у основи поређења јер та компонента нема лексичко значење „сиромашан”.

Даље, ауторка пише да постоје фраземе код којих значење основе поређења није десемантизовано, али да је фразеолошко значење с њиме у антонимском односу. То илуструје, између осталог, и фраземом *сла̄а̄ӣи се као ро̄ови у вре̄ћи* „никако се не слагати”, који је навела и Д. Мршевић-Радовић (в. горе) кад је

говорила о компонентним фраземама „у функцији квалификатора / интензификатора негативног тоталитета” и за које је рекла да би боље било сматрати их фраземама с глобалним значењем. Ж. Финк-Арсовски (2002: 34) даје још примера међу којима истиче фразему *сам као њрси*, код које значење основе поређења није у антонимском односу с фразеолошким значењем, већ слика у поредбеном делу даје погрешну информацију. Потом ауторка каже да је код дотад поменутих фразема постојала логична веза између основе поређења и поредбене јединице, али да постоје фраземе код којих та веза није логична. О томе ћемо писати опширније мало касније. На крају се ауторка пита, будући да се компоненте поредбених фразема не десемантизују у истој мери и на исти начин као код непоредбених фразема, треба ли поредбене фраземе сврстати у део уже или шире фразеологије. Одговор образлаже на следећи начин: каже да је највећи део поредбених фразема троделне структуре и да је за њих карактеристична сликовитост, због које имају и напред поменути „избор својства”, па се налазе на граници између уже и шире фразеологије. Ауторка сматра да их није могуће потпуно подвести под ужу јер немају довољан степен десемантизације компонената, али да нису ни за ширу фразеологију будући да имају изражену експресивност и конотативност (г. ниже). У ужу фразеологију могу се, према мишљењу исте ауторке, уврстити једино дводелне фраземе јер у њихову саставу нема основе поређења.

И. Видовић-Болт (2011: 48–49), на основу анализе грађе зоонимских поредбених фразема хрватскога и пољског језика, каже да све те фраземе треба сматрати делом уже фразеологије без обзира на недесемантизованост појединих компоненти основе поређења јер ауторка своје наводе не аргументује. Њена грађа обухвата 328 поредбених фразема и ауторка тврди да је „најчешће” основа поређења тих фразема десемантизована, а да поредбена јединица потенцира значење основе поређења, тј. да „оснажује својства или особине”.

Коначно, и Б. Ковачевић (2012: 101) говори о степену десемантизације фразема, па тако разликује потпуну, делимичну и нулту десемантизацију: код потпуне су десемантизоване све компоненте, тј. изгубиле су примарно лексичко значење; код делимичне неке компоненте имају, а неке немају примарно значење,

док код нулте све имају лексичко значење. Ауторка додаје да у њеној грађи нема фразема с нултом десемантизацијом јер се она определила за ужу соматску фразеологију. Из тога изводимо закључак да би највећи део поредбених фразема она приписала широј фразеологији.

Штета је што ова, али и претходне ауторке не дају ниједан бројчани или процентуални податак о заступљености одговарајућих случајева, јер су квалификације типа „најчешће”, „мало” или „у највећем броју случајева” прилично непрецизне и не омогућују другим ауторима да направе поређења с њиховом грађом: оно што је можда мало код једнога аутора може бити доста код другога, и обрнуто. У сваком случају, ове три ауторке слажу се у томе да је „највећи” број поредбених фразема компонентнога значења. Занимљиво је да И. Видовић-Болт све поредбене фраземе увршта у ужу фразеологију, без посебне аргументације, Ж. Финк-Арсовски само дводелне, док су троделне на граници уже и шире фразеологије, док Д. Мршевић-Радовић чак негира фразеолошки статус поређења код којих именица на месту поредбене јединице изражава природне карактеристике које јој се основом поређења приписују.

У прегледу литературе не желимо изоставити резултате Н. Вуловић (2015: 200). Ова је ауторка размотрила српске поредбене фраземе с религијском компонентом, те је — пошто је установила да се фраземе из њене грађе одликују великим степеном значењске аутономности компонената, тј. да су компонентна значења — пописала прилоге којима се парафразира значење поредбених фразема. Тако је ауторка издвојила следеће прилоге: *веома, много; веома брзо; њојојоно, свеукујоно, скроз, до краја; веома сијурно, сасвим сијурно; сасвим сујројоно, несјојиво; сјално заједно, нераздвојно; (сасвим) случајно*. Разуме се да се овај попис односи само на ауторкину грађу и да би он био дужи да се у обзир узме целокупна поредбена фразеологија. Сматрамо да је од значаја двојезичним лексикографима који морају описати значење у случајевима кад нема фразеолошкога еквивалента.

Занимљиво истраживање идиоматичности (или, како смо досад у овоме поглављу писали, десемантизације) поредбених фразема спровела је на материјалу српскога и белоруског језика С. Гољак (2009: 216–218) (уп. и истраживање Н.

Вуловић 2015: 212–226, која је истим приступом анализирила српске поредбене фраземе с религијском компонентом). Ова ауторка испитивала је степен идиоматичности сваке од компоненти понаособ тако што је поредила значење компоненти у оквиру фраземе с лексичким значењима што је нашла у описним речницима. Пошто је установила три степена идиоматичности сваке компоненте (идиоматски, полуидиоматски и неидиоматски), њиховом комбинацијом добила је девет нивоа идиоматичности поредбених фразема.

Низак степен идиоматичности јавља се код фразема од нултога до трећег нивоа. Поводом овога степена ауторка каже да је сликовитост (ми бисмо рекли: мотивација) ових фразема јасна „јер је заснована на актуелним еталонима људске процене појава и предмета реалног света” (Гољак 2009: 216).

Нулти степен идиоматичности имају фраземе у којима је актуелно основно значење свих компоненти (нпр. *зелен као њрава*). У поредбеним фраземама првог степена основа поређења је у основном значењу, а поредбена јединица поред тога што се актуализује у основном, актуелна је у пренесеном значењу (што значи да је полуидиоматски употребљена – *џлуј као мајарац*, јер се лексема *мајарац* може метафорички употребити и ван фраземе). Други степен идиоматичности носе фраземе у којима се основа поређења актуализује и у основном и у пренесеном значењу, док је поредбена јединица у основном значењу (нпр. *надувен као жаба*). Када је код обеју компоненти актуелно и основно и пренесено значење, реч је о трећем степену идиоматичности (нпр. *џејлиџи као црнац*, јер глагол *џејлиџи* има основно значење „вући”, а пренесено „радити тешке послове”, док лексема *црнац* у основном значењу денотира припадника тамније расе, а у пренесеном означава особу која ради тешке и незавидне послове).

Средњи степен идиоматичности јавља се код фразема од четвртога до седмог нивоа. Код њих је једна компонента с необичним, а друга с актуелним, узуалним значењем.

Четврти степен идиоматичности имају фраземе код којих је поредбена јединица идиоматична, а основа поређења није (нпр. *џлуј као џочак*). И у петом степену поредбена јединица је идиоматична, али је основа поређења актуелна и у основном и у пренесеном значењу (нпр. *смотан као сајла* у значењу „веома смотан,

неспретан”, јер је овде придевска компонента смотан употребљена у пренесену значењу, а компонента *сајла* нема никакве везе с фразеолошким значењем). Када је основа поређења употребљена идиоматски, а поредбена јединица није, реч је о шестом степену (*разумеџи се/разумјџи се у шџо као маџараџ у канџар*, јер је фразеолошко значење „уопште се не разумети у што”; другим речима, глагол је у антонимском значењу, а поредбена је јединица у основном јер се магараџ заиста не разуме у кантар). Код седмог степена, поредбена јединица може се актуализовати и у основном и у пренесеном значењу. Грађа С. Гољак не садржи фраземе овога степена, а нема примера ни у нашој.

Највиши степен идиоматичности имају фраземе у којима су обе компоненте употребљене у пренесеном значењу (нпр. *џо/џол као црквени миџи* јер придев *џо/џол* нема лексичко значење „сиромашан”, а *црквени миџи* није сиромашан).

Ауторка на основу анализе корпуса закључује да су у српскоме језику најпродуктивније поредбене фраземе с нултим и другим степеном идиоматичности, што значи да поредбене фраземе одликује висок степен аутономности компоненти. За разлику од тога, у белорускоме су језику фраземе идиоматичније. Њено истраживање уједно потврђује већ горе наведене поставке да су поредбене фраземе компонентног значења. Међутим, за разлику од Д. Мршевић-Радовић, С. Гољак (2009) у поредбене фраземе убраја и фраземе с нултим степеном идиоматичности.

3.1.1. Анализа грађе. У наредним ћемо одељцима испитати значењске одлике наше грађе, тј. поредбених фразема у францускоме и српском језику. Прво ћемо размотрити који се типови фразеолошкога значења јављају у поредбеним фразема францускога и српског језика, а онда ћемо видети колики је степен њихове идиоматичности.

3.1.1.1. Фразеолошко значење. У анализи фразеолошкога значења, водили смо се теоријским поставкама Д. Мршевић-Радовић (1987), које смо горе описали. Тако смо за свако значење фразема у нашој грађи, која се налази у прилогу овога рада, аотирали је ли значење глобално или компонентно. То смо урадили на следећи начин:

chanter comme un rossignol 'певати као славуј'

глагол. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. $\underline{\text{к-п-1}}$; ВАР. \emptyset ; ЕКВ. {а0} **певати|пјевати као славуј**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

певати|пјевати као славуј глаг. фраз. несвр. поз.

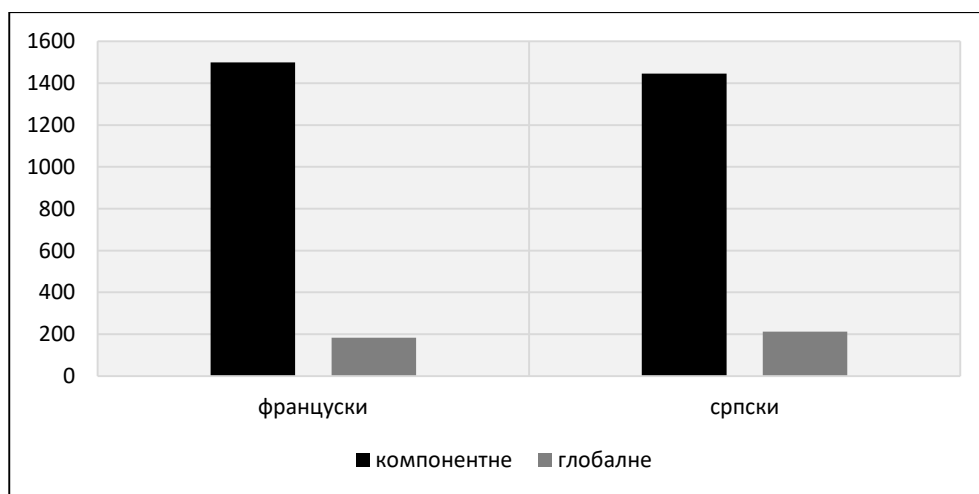
♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. $\underline{\text{к-п-1}}$; ВАР. \emptyset ; ЕКВ. {а} **chanter comme un rossignol**; СИН. +; АНТ. \emptyset . (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

Као што у приказу речничког чланка можемо видети, после ознаке ЗН. дајемо словни симбол *K* који означава компонентне фраземе. Симбол *G* стоји код глобалних фразема. У табелици 1) и на приказу 1) дајемо податке о заступљености типова значења поредбених фразема у разматраним језицима:

Таблица 1. Тип фразеолошког значења

тип фразеолошког значења	француски		српски	
	број	%	број	%
Σ	1682	100	1658	100
компонентне	1499	89	1446	87
глобалне	183	11	212	13

Приказ 1. Заступљеност типова репродуктивности

Бројчани подаци потврђују наводе Д. Мршевић-Радовић (1987), као и осталих ауторки које смо цитирали, да су компонентне поредбене фраземе бројније. Видимо чак да је процентуална заступљеност обају типова фразема у обама

анализираним језицима једнака. Фраземе с глобалним значењем јављају се у тек 11% француске и 13% српске грађе.

3.1.1.2. Степен идиоматичности. Податак да су и француске и српске поредбене фраземе компонентне није нам био довољан, јер смо у приказу истраживања С. Гољак (2009) видели да све компонентне фраземе не морају имати исти степен идиоматичности. Узмимо као пример парове кореспондентних фразема (1) *chanter comme un rossignol* одн. *їеватиїи/їјеватиїи као славуј* и (2) *fumer comme un Turc* одн. *їушиїїи као Турчин*. У оба су пара заступљене компонентне поредбене фраземе, али је степен њихове идиоматичности различит: у првоме пару фраземе се одликују првим степеном идиоматичности; то значи да је основа поређења код њих употребљена у основном значењу, док је поредбена јединица актуализована и у пренесеном значењу јер се и у францускоме и у српском језику зооним *rossignol* одн. *славуј* користи и као лексичка метафора. У другоме пару фразема заступљен је четврти степен идиоматичности: и код њих је основа поређења у основном значењу, али је поредбена јединица употребљена идиоматски. Да бисмо установили колики је степен идиоматичности француске, али и наше српске грађе, будући да је грађа српских поредбених фразема С. Гољак (2009) двоструко краћа, свако смо значење фразема у прилогу рада аотирани ознаком за степен идиоматичности:

chanter comme un rossignol 'певати као славуј'

глагол. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a0} **певати|пјевати као славуј**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

певати|пјевати као славуј глагол. фраз. несвр. поз.

♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **chanter comme un rossignol**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

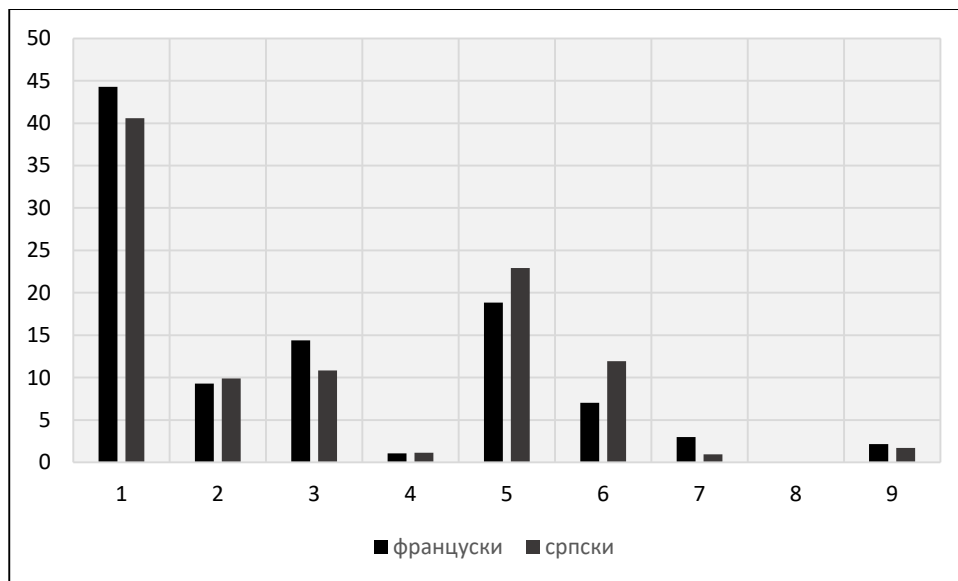
Као што поново у приказу речничког чланка можемо видети, на крају дела чланка који је уведен ознаком ЗН. дајемо словни бројчани симбол који означава степен идиоматичности. У овоме је случају бројка 1 јер обе фраземе имају први степен идиоматичности: то значи да је основа поређења употребљена у основном значењу, а да је лексема на месту поредбене јединице актуелна и у пренесеном значењу. У табелици 2) и на приказу 2) дајемо податке о заступљености значења

поредбених фразема у разматраним језицима по степену идиоматичности засноване на теоријским поставкама С. Гољак (2009: 216–218):

Таблица 2. Степен идиоматичности

степен идиоматичности	француски		српски	
	број	%	број	%
Σ	1682	100	1658	100
0	745	44	673	41
1	156	9,3	164	9,9
2	242	14	180	11
3	18	1,1	19	1,1
4	317	19	380	23
5	118	7	198	12
6	50	3	16	1
7	0	0	0	0
8	36	1	28	1,7

Приказ 2. Степен идиоматичности*

*Напомена: на хоризонталној су оси степени идиоматичности именовани од 1 до 9, што значи да 1 означава нулту идиоматичност, а 9 осми степен идиоматичности.

Таблични и графички приказ показује делимично другачију процентуалну заступљеност степена идиоматичности него што налазимо у грађи С. Гољак (2009). У нашој су грађи поредбених фразема францускога и српског језика, као и у грађи

С. Гољак, најзаступљенија значења с нултом идиоматичношћу: ових је фразема 44% у францускоме језику, а 41% у српскоме језику. За разлику од С. Гољак (2009), код које је други степен идиоматичности на другоме месту, код нас је он тек на трећем месту. На другоме је месту четврти степен идиоматичности, тј. случајеви кад је основа поређења употребљена у примарноме значењу, а поредбена јединица у идиоматском.

Уколико се зброје подаци за ниску идиоматичност (тј. нивои 0–3), добијамо следеће процентуалне вредности: 68,4% значења француских и 63% значења српских фразема ниско је идиоматично. Средњи степен идиоматичности (нивои 4–7) обухватају 29% француске и 36% српске грађе, што значи да је српска грађа понешто идиоматичнија него француска. То се може оправдати већим уделом двоструких поредбених фразема у грађи српске поредбене фразеологије, што смо видели у претходноме поглављу. Коначно, високи степен идиоматичности захвата свега 1% значења француских и 1,7% значења српских фразема. И овде је удео српских већи него француских. Уколико још једном погледамо распоред пруга на графичком приказу, видимо да значење већине фразема у обама језицима потпада под нивое 0–4. Из свих података изводимо закључак да се значење поредбених фразема и у францускоме и у српскоме језику одликује нултом идиоматичношћу или барем веома ниским степеном идиоматичности.

3.1.2. Закључак. Досад смо у овоме поглављу размотрили тип фразеолошкога значења у поредбеним фраземама францускога и српског језика и степен њихове идиоматичности. Преглед литературе и досадашњих истраживања помогао нам је да поставимо параметре како бисмо спровели сопствену анализу. Фразеолошко смо значење, следећи студију Д. Мршевић-Радовић (1987), поделили на глобално и компонентно. Овим двама параметрима аотирали смо сопствену грађу и бројчаним резултатом потврдили наводе свих аутора у поменутој литератури да су поредбене фраземе углавном компонентна значења (89% француских и 87% српских). Потом смо испитали степен идиоматичности њихова значења. Водили смо се истраживањем С. Гољак (2009) како би резултати били барем донекле самерљиви. У одељку о идиоматичности разликовали смо три степена идиоматичности, ниску, средњу и високу, а свака од њих гранала се на

нивое, што је укупно дало 9 нивоа. Пребројавањем грађе потврдили смо налазе С. Гољак да је и у француској и у српској грађи велики део значења нулте идиоматичности (44% одн. 41% по језицима). Овај податак има важне практичне металексикографске импликације: будући да су фраземе нултога нивоа идиоматичности, чак и кад не постоје кореспонденти у другоме језику, разумљиве говорницима другог језика јер су засновани „на актуелним еталонима људске процене појава и предмета реалног света” (Гољак 2009: 216), то значи да неће морати да се лексикографски обраде уколико лексикограф на располагању нема доста простора за дуге речничке чланке. Овај навод морамо донекле ублажити јер он важи за речнике намењене рецепцији страног језика. Кад је реч о речницима с другим наменама, ситуација је другачија. О томе ћемо писати у поглављу о лексикографској обради поредбених фразема.

3.2. Експресивност. У претходним смо одељцима показали да се фраземе обају језика одликују ниским ступњем идиоматичности њихових компоненти и да је скоро половина грађе чак нулте идиоматичности. Исто тако, видели смо у поглављу о формалним одликама да поредбене фраземе у потпуности испуњавају једино критериј вишелексемности и устаљености у смислу њихове конвенционализованости међу изворним говорницима. Кад је реч о репродуктивности, већином се не могу у контекст уклопити у готову облику, па су нужна парадигматска уклапања, а исто тако њихова устаљеност у смислу лексичкога састава није апсолутна, већ су релативно стабилне пошто је варијантност прилично заступљена. Ови подаци намећу нам битно питање: због чега поређења и висока и ниска степена идиоматичности сматрамо фраземама? Осим устаљености, друге формалне одлике нису у потпуности задовољене, а и досад размотрене значењске одлике не иду нам у прилог. Решење видимо у наредним значењским критеријима.

У српској, али и у словенској фразеологији уопште једно од основних обележја по коме се фраземе разликују од нефразеолошких јединица јесте *експресивности* (Мршевић-Радовић 1987: 16; уп. Пејановић 2016: 361; Вуловић 2015: 100). Поредбене фраземе, како француске, тако и српске, у *идиоматичности* испуњавају овај критериј: Ж. Финк-Арсовски (2002: 29) истиче да су поредбене

фраземе изразито експресивне. Узмемо ли као пример неку поредбену фразему нулте идиоматичности, нпр. потпуно кореспондентне фраземе *bleu comme le ciel* ‘плав као небо’ и *плав као небо* „изразито плав”, запазићемо да су и оне прилично експресивне: овим двама фраземама на врло се експресиван начин изражава интензитет плаве боје. Доказ да су наведене фраземе експресивне јесте то што се њихово денотативно значење може исказати и описном парафразом *изразито плав*, али та парафраза у погледу експресивности неутрална (уп. „Неутрална лексема је оријентир према којој одређени синоними стичу одређену експресивну вредност”, Драгићевић 2010: 56). Носилац је експресивности у поредбеној фраземи, дакле, поредбена јединица.

Р. Драгићевић (2008: 41) истиче да степен експресивности зависи од мотивисаности фразема:

Што се ова конструкција више удаљава од своје мотивне семантике [...], то се увећава степен њене експресивности, а самим тим и „фразеологичности”.

Другим речима, што је значење фраземе мање прозирно, тј. што је веза поредбене јединице и основе поређења мање логична, односно, што су фраземе из синхроног аспекта немотивисаније, то је фразема експресивнија. Та веза поредбене јединице и основе поређења може, према И. Видовић-Болт (2011: 47–48) бити условљена трима типовима мотива: 1) конкретним, 2) асоцијативним, и 3) нелогичним или апсурдним мотивима (уп. Бунк—Опашић 2010: 238–239; Ковачевић 2012: 102; в. и Финк-Арсовски 2002: 34). Конкретни су мотиви препознатљиви и представљају стварне датости, а значење фразема које је њима мотивисано разумљиво је и неизворним говорницима. Асоцијативни мотиви засновани су на симболици фразеолошке компоненте која гради позадинску слику, али та симболика има неко упориште у стварности. За асоцијативне мотиве И. Видовић-Болт (2011: 47) каже да се могу претпоставити, али ми сматрамо да то није увек тако: изворни говорници могу наћи објашњење чиме је фразема мотивисана, неизворним говорницима то неће увек бити тако лако. Кад је реч о апсурдним или нелогичним мотивима, они немају никакво логично упориште у стварноме свету.

Д. Стаменковић (2011: 189), с друге стране, даје сличну поделу мотива. Овај аутор тако разликује релативно објективне од културно условљених мотива. Први проистичу из објективних карактеристика поредбене јединице (као код поредбене фраземе *шарен као дејлић/гјејлић* јер детлић има шарено перје), а други су последица приписивања поредбеној јединици необјективних својстава, заснованих на стереотипима језичке заједнице (нпр. *ллуј као јуска*). Поред ове две групе мотива аутор издваја прелазну групу која обухвата релативно објективне и истовремено културно условљене мотиве (као у поредбеној фраземи *вредан као ичела*) – засновани на стереотипима језичке заједнице, они се ипак могу објективно објаснити: пчеле производе мед, па се зато у српској култури концептуализују као вредне. Разлика између ове и прве групе мотива јесте и у сложености концепта који је њима изражен.

Као што видимо, одређени мотиви могу бити културно условљени, па фраземе које су на њима засноване могу разумети само изворни говорници. О томе Ж. Финк-Арсовски (2002: 29) каже следеће:

Понекад је за разумијевање [...] [поредбене јединице] ипак битан шири контекст и/или дубље познавање „градива”. Има фразема у којима је у [...] [поредбеној јединици] искориштен тренутак из националне повијести урезан у народно памћење (*и́ровесѝи се (и́роћи) као Јанко на Косову, као јуске у мајли [...]*).

Фраземи који су засновани на мотивима ограниченим на културу говорника једнога језика сматрају се *националним* фраземама (уп. Менац 2007: 16; Видовић-Болт 2011: 43–44). Б. Ковачевић (2004: 103–104) истиче да су ове фраземе мотивисане културним, историјским и језичким посебностима народа код којег су настале и да често садрже ономастичке компоненте и историјске догађаје који упућују на њихову припадност времену, простору и нацији. Насупрот њима, постоје *интернационалне* фраземе: оне су присутне у фразеологији више или већине језика. Б. Ковачевић (2012: 104–105) каже да су они мотивисани неким историјским догађајем или појмом који је надрастао националне границе унутар којих је настао. То значи да их други језици позајмљују, па их А. Менац (2007:16) назива *и́осуђеним* фраземама. Б. Ковачевић (2012: 105) касније додаје да неке

интернационалне фраземе нису посуђиване, већ да су паралелно настале у више језика. То је случај нарочито код оних фразема што су засноване на објективним мотивима које подједнако опажају говорници свих језика. Могуће је такође говорити и о словенским фраземама, заједничким за већину словенских језика, романским, које се јављају у већини романских језика и сл. Исто тако, фраземе могу бити мотивиране Библијом, античком културом и митовима, религијом, књижевношћу, науком итд. (Менац 2007: 16–17; Видовић-Болт 2011: 44–46; Ковачевић 2012: 103). Д. Мршевић-Радовић (1987: 24–31) подвлачи да су најважнији извор за настанак фразема човекова природна средина, свакодневне активности и човеков професионални живот, а да после тога долазе културно наслеђе, Библија итд. Можемо рећи да наводе Д. Мршевић-Радовић потврђује и наша грађа јер око 40% поредбених фразема францускога и српског језика чине фраземе нултога степена идиоматичности.

3.2.1. Прозирност мотивације. Прегледајући фраземе по нивоима идиоматичности, констатовали смо да постоје и фраземе осмога степена идиоматичности, као што је српска фразема *іо/іол као црквени миш*, чија је мотивација изворним говорницима другог језика (у нашем случају француског) прозирна јер у францускоме постоји потпуно кореспондентна фразема. Чак иако је наведена фразема високо идиоматична, она ће носиоцима францускога језика бити разумљива као и било која друга фразема нултога степена идиоматичности. Стога сматрамо да је разумљивост мотива на којима је заснована фразема, тј. прозирност мотивације, посебно важан чинилац за контрастирање фразеологије двају језика. Слично, али не истим поводом, тврди Б. Ковачевић (2012: 15):

Предвидљивост значења фразема тј. могућност да је значење фразема погођено или предвиђено из саставних дијелова, веома је важна при анализи фразема. Ако је значење фразема предвидљиво, јасна је његова мотивација.

Поред типа фразеолошкога значења те степена идиоматичности, желели смо да видимо и то колико је француских фразема у дословном преводу разумљиво говорницима српскога језика, али и обратно, колико поредбених фразема српскога језика у дословном преводу могу разумети изворни носиоци француског. При

лексикографској обради наше грађе која је у прилогу аотирали смо и тај податак у виду кода *II* или *II*:

chanter comme un rossignol 'певати као славуј'

глагол. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] зн. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а0} **певати|пјевати као славуј**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

певати|пјевати као славуј глагол. фраз. несвр. поз.

♦ (о особи) [веома лепо певати] зн. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **chanter comme un rossignol**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

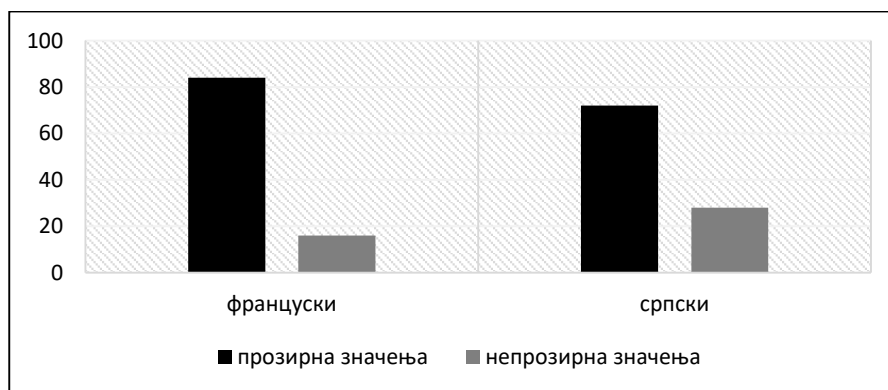
Први код означава говорницима другог језика фраземе прозирна значења, док код *II* означава фраземе непрозирна значења. Како бисмо били сигурни да је аотирање објективно (или, у најмању руку, објективније) спроведено, за значење смо сваке фраземе једнога језика анкетирали два изворна говорника другог језика. Исто тако, будући да смо и ми познаваци обају језика, премда као матерњег само српског, и наше смо мишљење узели у обзир, нарочито у случајевима кад су информанти дали опречна мишљења.

У табелици 3) и на приказу 3) наводимо податке о томе колико су значења фразема једнога прозирна говорницима другог језика:

Таблица 3. Прозирност мотивације

мотивисаност значења	француски		српски	
	број	%	број	%
Σ	1682	100	1658	100
прозирна	1407	84	1193	72
непрозирна	275	16	465	28

Приказ 3. Прозирност мотивације

Бројчани подаци недвосмислено показују да је значење фразема обају језика у великој мери прозирно говорницима другог језика. Говорницима српскога језика прозирна су 84% свих значења у француској грађи, а говорницима францускога прозирно је 72% значења у грађи српског језика. Разлика у проценту прозирности грађе обају језика може се можда наћи у већој заступљености двоструких поређења у српском језику који су идиоматичнијег значења и често немају кореспондента у францускоме језику.

3.3. Конотативност. Поред тога што је значење поредбених фразема експресивно, оно је такође изразито конотативно обојено (уп. Мршевић-Радовић 1987: 16; Стаменковић 2010: 171). Н. Вуловић (2015: 99) наводи да се под конотативношћу фразема обично подразумева емоционално-вредносна и функционално-стилистичка нијанса значења. Томе додајемо и наводе Д. Мршевић-Радовић (1987: 16):

Асоцијативним (конотативним) значењима остварује се емоционална (и експресивна) језичка функција, тако што се при означавању појава (предмета) изражавају различите емоције говорника, као што су одобравање, неслагање, ублажавање, преувеличавање, иронија, неверовање, хумор и сл.

Будући да се конотативност најлакше може запазити у синонимском низу (Драгићевић 2010: 56), навешћемо једну такву анализу. А. Пејановић (2016: 365–366) разматра значење пет поредбених фразема: *радији као мрав*, *радији као црв*, *радији као кривица*, *радији као коњ* и *радији као црнац*. Ова ауторка прво запажа да свих пет фразема имају исто денотативно значење („много радити”) и да се свих пет фразема одликује експресивношћу, која је резултат сликовитости поредбеног дела. Ауторка затим наглашава да ове фраземе једино разликује „субјективна оцена”, то јест, у нашој терминологији, конотативност: док је код прве три фраземе та оцена позитивна, код друге је две негативна. Доказ да прве три имају позитивну конотацију, по ауторкину мишљењу, јесте и то што постоје фраземе *вриједан као мрав*, *вриједан као црв*, *вриједан као кривица*, док кореспондентне фраземе не постоје за преостала два еталона: **вриједан као коњ*, **вриједан као црнац*. На ту

негативну конотацију утиче и сема „напорна рада” јер коњ и робови црнци упражњују принудан рад, док мрав, црв и кртица раде „добровољно”.

Ж. Финк-Арсовски (2002: 7) обавештава да су поредбене фраземе обично испуњене негативним конотативним обележјима, а А. Бунк и М. Опашић (2010: 247) пишу да је негативна конотативност опште фразеолошко место. Штавише Р. Драгићевић (2010: 115) упозорава да је негативна конотација готово особеност целог језичког система:

Разлоге за ову појаву не треба тражити унутар лексичког система, његових законитости и односа који у њему важе, већ искључиво у вањјезичкој стварности — у националној култури, у погледу на свет српског народа, у међуљудским односима и у једној општој друштвеној клими у којој је све што је непожељно упадљивије од онога што је пожељно. Тешки, а можда и још више депримира околност што се иста особеност запажа и у лексичким системима других језика.

Ми смо желели да проверимо ове тврдње па смо значења целокупне грађе поредбених фразема аотирани и с конотативног аспекта. С тим у вези желели бисмо истаћи две битне чињенице:

— Прву, да је аотирање био прилично тежак задатак зато што не постоје поуздани критерији да се они опишу. Тим поводом А. Пејановић (2016: 365) истиче и да експресивна компонента у значењу фразема зависи од комуникативне ситуације те наводи фразему *џамеџан као џчелица*. За ову фразему каже да (вероватно ван контекста, у систему језика) има позитивна конотативна обележја, али да је говорник који жели исказати позитиван став не може употребити у реченици *Академик N је џамеџан као џчелица* јер би у том случају придобила иронично значење и негативна конотативна обележја. Другим речима, сваки покушај квалификовања конотативног значења може бити, како то А. Пејановић каже, произвољно, интуитивно те да остаје на савест језичке интуиције онога који значења на тај начин квалификује. Ми смо у грађи аотирани значења у систему језика и нисмо водили рачуна о различитим контекстима употребе.

— Друго, да смо били свесни да су конотативна значења разноврсна (уп. Пејановић 2016: 363) и да их није добро сводити само на позитивна (пожељна) и

негативна (непожељна) (Драгићевић 2010: 57–58). Но, ипак смо то учинили јер би успостављање квалификација прецизних конотативних значења изашло ван оквира овога рада.

Имајући у виду ове две чињенице, значења смо свих фразема из грађе квалификовали као позитивна, негативна и, кад значењу нисмо могли приписати ни једну ни другу квалификацију, као неутрална. За то су нам послужила три квалификатора: *поз.*, *нег.* и *неуи.*, које смо навели одмах после категоријалног значења поредбене фраземе:

chanter comme un rossignol ‘певати као славуј’ **певати | пјевати као славуј** глаг. фраз. несвр. **поз.**
 глаг. фраз. **поз.** ♦ (о особи) [веома лепо певати] зн. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а0} **певати | пјевати као славуј**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
 ♦ (о особи) [веома лепо певати] зн. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **chanter comme un rossignol**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

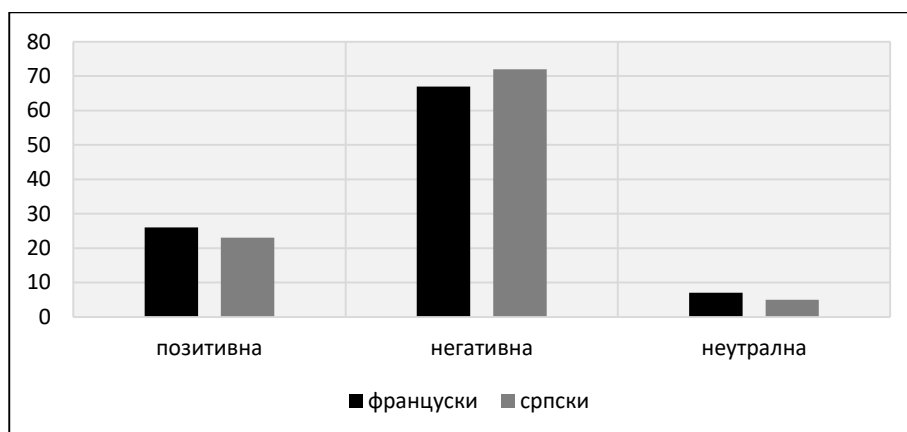
Као што у приложеноме примеру видимо, француска је фраза *chanter comme un rossignol* и српска *пјевати/пјевати као славуј* обележена квалификатором *поз.*, што значи да је њено значење позитивно конотирано.

У табелици 4) и на приказу 4) наводимо податке о томе колико су значења фразема једнога прозирна говорницима другог језика:

Таблица 4. Конотативност

конотативност	француски		српски	
	број	%	број	%
Σ	1682	100	1658	100
позитивна	441	26	383	23
негативна	1120	67	1197	72
неутрална	121	7	78	5

Приказ 4. Конотативност

Бројчани подаци несумњиво потврђују наводе које смо желели да потврдимо: на грађи српскога и француског језика највећи се део значења поредбених фразема (67% у францускоме и 72% у српском) одликује негативним конотативним обележјима. Позитивна конотираност присутна је у за две трећине мање случајева. Грађа показује да је заиста говорницима францускога и српског упечатљивије, па је и лексикализовано оно што је непожељно.

3.4. Закључак. У овоме смо поглављу говорили о значењским одликама поредбених фразема у францускоме и српском језику. На почетку смо дали преглед најважнијих истраживања везаних за ово питање, а онда смо теоријске поставке цитираних аутора проверили на властитој грађи. Испитивали смо најпре тип фразеолошкога значења (одељак 3.1.1.1) и степен њихове идиоматичности (одељак 3.1.1.2); потом смо говорили о експресивности поредбених фразема (3.2), о прозирности њихова значења (одељак 3.2.1) те о конотативним обележјима (одељак 3.3).

Грађу смо аотирали по унапред утврђеним параметрима, а онда смо спровели квантитативна истраживања. Бројчани подаци показали су нам да су значења поредбених фразема — највећим делом (89% француских и 87% српских) — компонентна и да је код њих поредбена јединица носилац фразеологизације: њено се значење своди на доминантну карактеристику. Даље, подаци су нам показали да се значења поредбених фразема одликују ниским степеном

идиоматичности њихових компоненти: тако смо утврдили да нешто више од 40% грађе обају језика потпада под нулти ниво идиоматичности.

Потом смо показали да су значења поредбених фразема експресивна у поређењу са синонимним описним парафразама и да степен експресивности зависи од везе поредбене јединице с основом поређења. Та је веза условљена низом различитих мотива, који могу бити 1) потпуно објективни, јер су засновани на запажањима стварнога света; 2) релативно објективни, у смислу да се за њих могу пронаћи објашњења у стварноме свету, али су везани за одређену културу; те 3) културно условљени, за које нема објашњења у ванјезичкој стварности. С обзиром на мотивацију, видели смо да је мотивација значења француских фразема носиоцима српскога језика прозирна у 84% случајева, а мотивација значења српских фразема изворним говорницима француског у 72%. Овај податак наводи нас на закључак да поредбене фраземе не представљају велику потешкоћу при рецепцији и да их лексикограф, водећи рачуна о додатним критеријима, може изоставити из речника намењеног рецепцијским потребама.

На крају смо установили да су значења поредбених фразема већином (67% у францускоме и 72% у српском) негативно конотирана те тиме потврдили теоријске тврдње да је конотираност опште фразеолошко место.

Овим поглављем завршавамо преглед одлика поредбених фразема. Поновићемо још једном да смо установили како су оне вишелексемске конвенционалне језичке јединице, и то најчешће троделне структуре, да се одликују релативном устаљеношћу лексичкога састава поред бројних варијантних компоненти те нужности парадигматичног уклапања у контекст. Штавише, констатовали смо да су оне ниско идиоматичне, али да им место у фразеолошком фонду обају језика обезбеђује изразита експресивност, која је последица сликовитости њихова поредбеног дела и јаке конотативности.

Кореспондентност поредбених фразема францускога и српског језика

4.0. Увод. У претходним смо поглављима поредбене фраземе францускога и српског језика посматрали засебно, системски за сваки језик појединачно, и нисмо их доводили у однос еквиваленције. У овоме ћемо поглављу спровести контрастивну анализу грађе, која ће се заснивати на резултатима претходних поглавља, тј. на формалним карактеристикама фразема те њиховој семантици. Прво ћемо подрбно представити проблематику и репрезентативна истраживања из области фразеолошког контрастирања, а онда ћемо према сопственим критеријима успоставити контрастивне односе и извести закључке о степену поклапања француских и српских фразема на нивоу значења.

4.1. Проблематика. Синтетички преглед проблематике контрастирања фразеолошког фонда двају језика налазимо у студијама шпанских аутора С. Лопез Роиг (2002), Х. П. Ларете Зулатегија (2001) и Г. Корпас Пастор (2003). Њихова ће промишљања бити подрбно представљена у овоме одељку. О њима ћемо говорити редоследом којим смо их управо навели. После тога навешћемо још неколико истраживања.

С. Лопез Роиг (2002: 106–107) запажа да су у литератури о контрастирању фразема присутне две позиције: прва, која узима у обзир једино фраземе и међусобно их доводи у одговарајући контрастивни однос, те друга, која, када у циљноме језику не постоји фразеолошка јединица, укључује и друга нефразеолошка језичка средства, као што су значењске парафразе и еквивалентне лексеме. Ауторка коментарише да је прва позиција најзаступљенија, а онда додаје да сматра, што је и наше мишљење, како је та позиција једина исправна. Она то образлаже на следећи начин: 1) ако се контрастирају фразеолошки системи двају језика, јединице изворнога и циљног језика које се разматрају морају бити једнаке природе; другим речима, потребно је фраземе једнога језика поредити с фраземама другога, а не с обичним лексемама или парафразама; и 2) пошто се фраземе контрастирају изоловано, ван било каква контекста, тј. пошто се разматрају на

нивоу језичких система, а не у одговарајућем контексту, не треба мешати систем и одређену језичку реализацију у одговарајућем контексту, као што је парафраза. Даље, парафразе или еквивалентне лексеме, како истиче ауторка, нису одговарајући кореспонденти јер је њихов избор прилично субјективан зато што зависи од контекста те од истраживача који спроводи контрастивну анализу: будући да истраживач значење свих фразема може парафразирати описно или лексемом (в. поглавље о превођењу фразема), ауторка се с правом пита како онда истраживач може знати када да употреби једно или друго. Како бисмо ауторкине тврдње оправдали нашим примером, могли бисмо се питати чему би ваљало дати предност при једносмерном француско-српском контрастирању фраземе *travailler comme un nègre* ‘радити као црнац’, тј. да ли предност има српска фразама *ради́ти као црнац* или пак еквивалентна лексема *црнци́ти*, која је подједнако експресивна и сликовита, а носи и иста конотативна обележја. О парафрази да и не говоримо.

У даљем тексту С. Лопез Роиг (2002: 108–109) пише да се обе горе поменуте позиције у једноме ипак слажу: све међу разматраним језицима разликују три контрастивна односа (потпуну, делимичну и нулту еквиваленцију). При томе, прва и последња најмање су спорне: прва подразумева потпуно поклапање свих чинилаца, а последња да у циљноме језику не постоји ниједан кореспондент. Код друге, међутим, има мимоилажења и зависи од критерија које истраживачи имају на уму при контрастирању. Ауторка (Лопез Роиг 2002: 110–111) потом истиче да типолошка припадност језика великим делом не утиче на сличности и разлике међу језицима, јер се и међу језицима различитих група и/или породица такође испољава одређени степен сличности. То је нама врло битно јер су наша два разматрана језика из различитих језичких група: француски је из романске групе, а српски из словенске. Затим, према истој ауторки врло битну улогу има контакт међу језицима: уколико међу говорним подручјима двају језика постоје географска близина или пак културне и привредне везе, то ће језици имати више сличности. Сличности се у европским језицима јављају због константног позајмљивања језичких јединица, али и због заједничкога културног фонда, заснованог на митологији, класичној књижевности и хришћанском наслеђу (уп. Турк—Спицијарић Пашкван 2014; Чагаљ—Свиткова 2014: 2). Ауторка затим додаје битно

запажање да у различитим језицима исте фраземе могу настати захваљујући томе што говорници различитих језика на идентичан начин опажају свет који нас окружује и што имају потребу да именују појаве које обележавају њихово јако емоционално искуство.

С. Лопез Роиг (2002: 112–118) потом успоставља пет основних критерија који утичу на дефинисање контрастивних односа међу фразеолошким системима двају језика, и то: фразеолошко значење, дословно значење, морфосинтактичка структура фраземе, конотативност и сликовитост одн. позадинска слика фраземе.

Кад је реч о фразеолошком значењу, ауторка каже да је то главни критериј без којег нема говора о еквивалентности. Другим речима, он служи као *tertium comparationis* да би се установило јесу ли две фраземе еквивалентне или нису. Према овој критерију две ће фраземе бити еквивалентне уколико у значењској микроструктури садрже исте значењске компоненте и уколико је редослед њихових сема идентичан. Ту, међутим, треба истаћи да постоје и случајеви кад је фразема једнога језика полисемична, а формално идентична фразема другога није. Другим речима, њихова значењска медиоструктура није иста. Ако погледамо нашу грађу, српска фразема *наштоварен као маџарац* има само једно значење „претоварен”, док за разлику од тога, француска формално идентична фразема *chargé comme un âne* има два значења: прво, које је идентично српскоме, и ту је значењска микроструктура иста, те друго, које припада различитоме концептуалном пољу: „потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању”. Могуће је и да је изворна фразема полисемична, а у томе случају постоје три сценарија: 1) да у циљноме језику такође постоји полисемична фразема с идентичним значењима (нпр. фразема *rouge comme une tomate* ‘црвен као парадајз’ поседује три значења: „црвен од стида или нелагодности”, „црвен од превелика напора” те „сав црвен од прекомерне изложености сунцу” — у сва три значења српска фразема *црвен као њарадајз* одговара француској); 2) да у циљноме језику за свако значење постоји различита фразема (нпр. ако узмемо малопре поменути француску фразему *chargé comme un âne*, у првоме ће јој значењу еквивалент бити српска фразема *наштоварен као маџарац*, а у другоме, примера ради, *пијан као свиња*); те 3) да за једно или више значења у циљноме језику постоји једна фразема, а да за остала нема фразеолошког

еквивалента (нпр. фразема *īasīīi као [зрела (іњила)] крушка* само у одређеним значењима има фразеолошког еквивалента (в. поглавље о лексикографској обради ове фраземе).

Дословно значење фразеолошких компонентни битан је критериј јер се из односа дословног и фразеолошког значења може видети која је фразема прозирне мотивације, а која није. Тиме се, у ствари, одређује степен идиоматичности. Нпр. горње фраземе *chargé comme un âne* и *īiјан као свиња* јесу еквивалентне у фразеолошком значењу „потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању”, али њихово дословно значење није идентично, тако да међусобно нису у истој степену кореспондентности као фраземе с идентичним дословним значењем. Такође, ни фраземе *bourré comme un cochon* ‘пун као свиња’ и *īiјан као свиња* немају исто дословно значење. По критерију дословног значења тек се *soûl comme un cochon* и *īiјан као свиња* потпуно могу изједначити. У зависности од дословног значења, фраземе двају језика могу се разликовати по једној компоненти, по двома или пак по свим компонентама. Применимо ли ово на поредбене фраземе, можемо рећи да већ две различите компоненте имплицирају потпуно разликовање.

Према критерију истоветности морфосинтактичке структуре, међу фраземама двају језика могуће су различите морфолошке, синтактичке и морфосинтактичке разлике. Тако С. Лопез Роиг (2002: 116–117) као морфолошке наводи разлике у броју (кад је, на пример, у изворном језику одређена компонента у једини, а у циљноме у множини, и обрнуто), разлике у роду (што је условљено типолошким разликама), разлике у падежу (код језика с падежним системом), разлике у творби речи (нпр. немачки лексикализује као једну реч оно што је у шпанскоме синтагма), разлике у редоследу компонената; као синтактичке наводи једино разлике у употреби члана (разуме се да овакве разлике не би могле да се успоставе између фразема францускога и српског језика јер у српскоме нема чланова). Наше је мишљење да разлике у падежу треба подвести под морфосинтактичке разлике. Како у францускоме нема падежног система, сматрамо да рекција одн. валенција може бити ваљан критериј морфосинтактичких разлика међу фраземама: нпр. српска глаголска фразема *īазиии (чуваиии) коіа, шиио као зеницу|зјеницу ока [своіа] (своіа ока)* директно је прелазна, јер глаголи *īазиии* и

чуваји захтевају допуну у актузативу; њен француски еквивалент *veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux* тражи индиректну допуну јер је глагол *veiller* индиректно прелазан. Између ове две фраземе јављају се, дакле, морфосинтактичке разлике, које су мање кад се француска фразема контрастира с индиректно прелазним кореспондентом *џазии на која, шиио као зеницу|зјеницу ока [своја] (своја ока)*. Исто тако, не видимо разлог зашто ауторка о редоследу компонената говори у оквиру морфолошких разлика, кад је очито реч о синтактичким разликама: узмемо ли као пример последње фраземе, видећемо да се фразема *veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux* синтактички може разликовати од српске фраземе уколико је заменица постпонирана: *џазии на која, шиио као зеницу|зјеницу ока своја*.

Што се тиче конотативности, према овоме се критерију, пише С. Лопез Роиг (2002: 117–118), фраземе могу разликовати на дијастратичком нивоу, тј. може се догодити да су сви остали критерији потпуно задовољени, али да је фразема једнога језика неутралног регистра, а фразема другог није.

Коначно, сликовитост фразема није засебан критериј јер је он обично повезан с дословним значењем: уколико се разликује дословно значење, разликоваће се и слика која је у основи фразема.

Имајући у виду ових пет критерија, ауторка потом говори о односима еквивалентности. Она прво каже да постоје два типа еквиваленције: квантитативна (Лопез Роиг 2002: 119–121) и квалитативна. Прва се јавља у виду *моноеквиваленције*, што значи да у другоме језику постоји само један еквивалент (однос 1:1), *полиеквиваленције*, одн. да у другом језику постоји низ еквивалената за изворну фразему (нпр. француска се фразема *rond comme une queue de pelle* ‘округао као дршка лопате’ у значењу „потпуно пијан” може довести у однос еквиваленције с било којом придевском фраземом из концепта ПИЈАНСТВО у српском језику), и *нулте еквиваленције* (однос 1:0). Нулта квантитативна еквиваленција имплицира и нулту квалитативну еквиваленцију. Случај полиеквиваленције који смо описали, да једна фразема може имати више еквивалената (однос 1:x), С. Лопез Роиг (2002: 120) назива *квантиџазивном*

дивергенцијом, док је супротан однос, кад више фразема има само један еквивалент у циљном језику (однос $x:1$), *квантитативна конвергенција*.

Квалитативна еквиваленција (Лопез Роиг 2002: 121–127) такође садржи конвергенцију, дивергенцију и нулту еквиваленцију. Квалитативна конвергенција дели се на потпуну и делимичну еквиваленцију, а квалитативна дивергенција на делимичну и потпуну разлику. Размотрићемо сваку понаособ и дати примере из наше грађе:

1. *Потпуна еквиваленција*. Две се фраземе налазе у односу потпуне еквиваленције кад се свих пет горе наведених критерија поклапају, тј. кад им је фразеолошко значење исто, кад су им дословно значење и конотативност једнаки, кад су им морфосинтактичка структура и позадинска слика исте. У таквоме су односу, примера ради, француска фразама *dormir comme un ange* и српска *сјавати као анђео*. Под овај контрастивни однос ауторка подводи и фраземе које у једном језику имају необавезну квантитативну варијанту што није могућа у другоме језику: нпр. француска фразама *beau comme un dieu* може се јавити и с постпонираним придевом *grec* ‘грчки’ уз еталон, док српска фразама *леп|лијеј као бој* ту могућност нема. Кад је реч о полисемним фраземама, ова ауторка сматра да се потпуним еквивалентима могу сматрати само оне фраземе чија се значењска медиоструктура у потпуности поклапа (као напред поменуто фраземе *rouge comme une tomate* и *црвен као парагајз*). С. Лопез Роиг (2002: 124) наводи да већину фразема из овога контрастивног односа чине фразеолошки интернационализми с истим културним пореклом (једним делом долазе из Библије, делом из митологије, делом из класичне књижевности, делом из познатих дела светске књижевности), али да су за овај однос заслужне и универзалије, тј. сваки језик има потребу да лексикализује оно што је везано с телесношћу, човековим понашањем и својствима.

2. *Делимична еквиваленција*. Делимичним еквивалентима С. Лопез Роиг (2002: 125) назива фраземе двају језика међу којима постоје мале разлике у морфосинтактичкој структури (нпр. у једноме се језику фразеолошка компонента користи у множини, а у другоме у једнини; одређене компоненте нису у истоме падежу, разликује се употреба члана или се на различит начин изражава присвојност) или фраземе с разликама у медиоструктури, кад једна фразама

супротно. Пример који наводи показује да се немачка фразама користи и за живо и неживо, док се руска користи само за живо. То би значило да су у нашој грађи фраземе *propre comme un sou [neuf]* и *чистӣ као суза* у односу хипероним—хипоним јер се у основном значењу („потпуно чист, нимало прљав”) француска фразама користи и кад је поређена јединица човек и кад упућује на предмет, а српска само кад је реч о предмету.

У другоме случају реч је о међујезичкој хомонимији, тзв. фразеолошким лажним пријатељима. Код њих се поклапа дословно значење и сликовитост, али им се фразеолошко значење разликује. Ауторка потом наводи примере кад су значења дивергентна, али не и супротна те примере кад су значења потпуно различита, па би се могло говорити и о међујезичкој антонимији.

Х. П. Ларета Зулатеги (2001: 67–68), попут С. Лопез Роиг (2002), најпре говори о нивоу на коме ће засновати сопствену двосмерну немачко-шпанску контрастивну анализу фразема са соматском компонентом: он такође говори о разлици између двају нивоа контрастирања, тј. о контрастирању језика на нивоу језичкога система те контрастирању језика на текстуалном плану, па се одлучује за први. Међутим, аутор ипак у случају нулте еквиваленције говори о лексичкој и парафрастичној еквиваленцији (Ларета Зулатеги 2001: 74–76), што, видели смо, није добра позиција јер се мешају нивои: фраземе су устаљене јединице, а парафразе нису.

Овај аутор при успостављању контрастивних односа има у виду два концепта: еквиваленцију и конгруенцију (Ларета Зулатеги 2001: 69–71). Еквиваленција се успоставља на плану значења, а конгруенција на плану форме. Да би фраземе двају језика могле ступити у еквивалентни однос, међу њима мора, као основни услов, постојати еквиваленција денотативног значења, а у зависности од изоморфичности одн. анизоморфичности морфосинтактичких структура и конгруенције лексичког састава аутор разликује три типа еквиваленције: потпуну, делимичну и нулту (Ларета Зулатеги 2001: 71–75). Под однос потпуне еквиваленције превасходно убраја фраземе с еквивалентним основним и идиоматичним значењем те изоморфичношћу морфосинтактичких структура. Овоме односу придодаје случајеве фразема међу којима је конгруентност

минимално нарушена, али синтактичка структура и основни лексички састав остају исти. Видели смо у горњем тексту да је и С. Лопез Роиг (2002) ове случајеве подвела под потпуну еквиваленцију. Овај аутор, међутим, детаљно пописује те разлике и у томе је значај његове студије. Та неконгруентност односи се на разлике у употреби детерминаната (одређенога и неодређеног члана те присвојног детерминанта), на разлике у граматичком броју компонената, разлике у употреби необавезних квантитативних варијаната у фраземи једнога језика и сл. Кад је реч о разликама у употреби детерминаната, аутор издваја седам посебних случајева потпуне еквиваленције. Примера ради, у првome се јавља случај изостанка члана у немачкоме, а употреба одређеног члана у шпанском језику; у другоме су фраземе с одређеним чланом у немачком, а без члана у шпанском језику итд. Даље, пописане су и типолошке језичке разлике између потпуно еквивалентних фразема из ауторова корпуса.

Што се тиче делимичне еквиваленције, и код овога се односа не доводи у питање еквивалентност денотативног значења фразема, а у зависности од степена структурне изоморфичности и конгруентности лексичкога састава, аутор издваја подгрупе. У томе велики значај има лексички састав и позадинска слика фраземе. Тако аутор у оквиру делимичне еквиваленције разликује међујезичку структурну синонимију и међујезичку идеографску синонимију. Међујезичка структурна синонимија подразумева однос фразема двају језика код којих се значењска еквиваленција комбинује с изоморфичношћу синтактичке структуре и неконгруенцијом на лексичком плану, с тим што идеографска сличност не мора бити искључена. С друге стране, међујезичка идеографска синонимија означава однос фразема двају језика које су значењски еквивалентне, лексички конгруентне или блиске по позадинској слици, али синтактички анизоморфичне. То, међутим, не значи да су различита категоријално састава; напротив. Аутор преглед делимичне еквиваленције завршава издвајањем и међујезичке функционалне синонимије, под којом подразумева однос двеју фразема који се заснива једино на денотативном значењу. Аутор на крају говори и о међујезичкој хипонимији и хомонимији. Значај ове студије је у детаљном попису сличности и разлика у структури и лексичком саставу немачких и шпанских соматских фразема.

Г. Корпас Пастор (2003: 206–207) разликује четири контрастивна односа међу фраземама енглескога и шпанског језика: потпуну, делимичну, нулту и прикривену еквиваленцију. Први представља однос еквивалентности по свим критеријима, четврти по формалним, али не и значењском (другим речима, ауторка ту говори о међујезичкој хомонимији), трећи представља случајеве кад фразама једног језика немају еквивалента у другоме, док однос делимичне еквиваленције за ову ауторку јесте однос двеју фразема међу којима има разлика у денотативном и конотативном значењу те регистру. Морамо приметити да је помало чудно да се еквивалентност успоставља између фразема које немају исто денотативно значење, па мислимо да је ауторка у овоме случају направила превид.

У каснијем делу књиге, која окупља ауторкине раније објављене радове, Г. Корпас Пастор (2003: 254–263) детаљније пише о параметрима међујезичког контрастирања фразема који омогућују да се подробније опишу дивергенције у оквиру делимичних еквивалената. Ту говори о трима параметрима: значењском, морфосинтактичком и прагматичком.

Значењски (ауторка га бележи словом S) подразумева фразеолошко значење (S1), позадинску слику (S2) и лексички састав (S3). Комбинацијом ових параметара могу се описати могуће дивергенције између контрастираних фразема. Тако ауторка наводи следеће случајеве:

- [=S1 =S2 ~S3] — овај случај представља однос двеју фразема истога фразеолошког значења, исте позадинске слике, али донекле различита лексичког састава;
- [=S1 ~S2 ~S3] — фраземе двају језика с једне стране имају исто фразеолошко значење, а с друге сличну позадинску слику и лексички састав — они се само у неким аспектима разликују;
- [~S1 ~S2 ~S3] — у овоме случају, за разлику од претходнога, чак се и фразеолошко значење контрастираних фразема у потпуности не поклапа;
- [=S1 ≠S2 ≠S3] — код овога случаја, позадинска слика фразема и њихов лексички састав у потпуности се разликују, али је фразеолошко значење идентично;

- [$\langle S1 \neq S2 \neq S3 \rangle$] — овај случај обухвата полисемичне фраземе једнога језика које се поклапају с фраземама другог језика само у једном значењу, али су и у томе значењу позадинска слика и лексички састав различити;
- [$\langle S1 \neq S2 \neq S3 \rangle$] — овај се случај од претходнога разликује у томе што се фразеолошко денотативно значење фразема не поклапа у потпуности;
- [$\equiv S1 \neq S2 \neq S3$] — овде ауторка показује да еквивалент фраземе може бити фигуративна лексема. Међутим, као што смо већ на почетку рекли, поређење фразеолошких и нефразеолошких јединица на системској равни не сматрамо најбољим методолошким решењем.

Кад је реч о морфосинтактичким параметрима, ауторка издваја такође три: рекцију (M1) — где се рекција глаголских компонената међу фраземама не поклапа —, реченична функција (M2) — где фраземе немају исту функцију у тексту —, и трансформације (M3) — где могућност творбених трансформација није у потпуности једнака.

Коначно, прагматички разликовни параметри подразумевају културну компоненту (П1) — кад једна фразама садржи компоненту с богатим културноисторијским набојем, а друга не —, дијасистемска ограничења (П2) — кад је једна фразама на неки начин обележена, а друга није —, учесталост употребе (П3) — кад је једна фразама учесталија од друге —, дискурзивне аспекте (П4) и импликације (П5) — кад једна фразама нешто имплицира, а друга не.

М. Сулковска (2003) анализира је француске, италијанске и пољске фраземе са соматском компонентом. Она је класификацију грађе засновала на позадинској слици, те на значењској и формалној еквиваленцији. Кад је реч о формалној еквиваленцији, М. Сулковска (2003: 75) истиче да међу типолошки различитим језицима ова еквиваленција углавном не може бити потпуна; ако потпуна формална еквиваленција постоји између француских и италијанских фразема, није могуће очекивати да ће им пољске фраземе бити идентичне јер је пољски синтетички језик, а ова су два романска језика аналитички. Стога ауторка заузима мање ригидан став по питању формалног поклапања фразема. Ово нам се

чини врло битним јер ми анализирамо један романски и један словенски језик. Еталон ће у француским фраземама углавном имати детерминант, кога у српским фраземама неће бити. На основу набројаних критерија, М. Сулковска (2003: 95–98) разликује три контрастивна односа: хомологе, делимичне кореспонденте и идиотизме. Хомолози су парови фразема исте позадинске слике и те су фраземе значењски и формално врло блиске. У оквиру овога односа ауторка разликује две групе: хомологе у свим трима језицима и хомологе у двама језицима. Делимичне кореспонденте дели на соматске и на несоматске. Код првих у двама или свим трима језицима јављају се соматске фраземе, а код других у другоме и трећем језику јављају се несоматске фраземе. Идиотизми су фраземе без пандана у другоме и трећем језику. Ова ауторка, за разлику од претходних, даје процентуалне бројеве заступљености односа. Тако дознајемо да на ауторкиној грађи 67% фразема обухватају хомолози, што је прилично велика бројка, док делимични кореспонденти обухватају 22% грађе, а идиотизми свега 11%. У оквиру хомолога чак је 55% њих заступљено у свим трима језицима. То недвосмислено показује да тзв. „непреводивост” (одн. међујезичка некореспондентност) није дефиницијско својство фразема. И ми ћемо на нашој грађи покушати то да докажемо.

М. Турк и М. Опашић (2008) контрастирале су фраземе хрватскога, енглеског, немачког и италијанског језика. Оне су кренуле од једнака фразеолошког значења и подударне синтактичке структуре те тако успоставиле четири типа еквиваленције: 1) лексемску подударност и подударност фраземске позадинске слике, 2) делимичну подударност лексемских саставница и фраземске позадинске слике, 3) подударност фразема у неким језицима и различитост у другим, 4) неподударност лексемских саставница и фраземске позадинске слике. Гледајући примере које ауторке наводе закључујемо да трећи и четврти тип, у ствари, подразумевају исти тип еквиваленције, само је однос анализираних језика различит. Другим речима, код трећега типа хрватске фраземе имају у барем једном језику еквивалентну фразему неподударна лексичког састава и слике, а у четвртном су у свим случајевима лексички састав и слика различити. Ауторке су овде помешале нивое анализе. Боље би било да су 3. и 4. тип спојиле, а да су у оквиру њих разликовале случајеве кад су у само једном језику одн. у двама језицима

различити лексички састави и слика. Тако је у класификацији М. Сулковске (2003). Даље, закључујемо да хрватске ауторке овде говоре о потпуним и делимичним, али не и о нултим еквивалентима. Још нешто, видимо да и ове ауторке као критерије за класификацију грађе користе фразеолошко значење, категоријално значење, позадинску слику и лексички састав.

И. Чагаљ и М. Свиткова (2014) сматрају да су полазиште у контрастирању фразема различитих језика формална и семантичка структура те, нарочито и на првоме месту, позадинска слика. На основу присуства и одсуства ових критерија ауторке разликују четири контрастивна односа: потпуну или апсолутну еквиваленцију, делимичну или парцијалну, само семантичку и нулту еквиваленцију. Ауторке код нулте еквиваленције кажу да се фразеолошко значење безеквивалентних фразема обично изражава експресивним лексемама, синтагамама, слободним везама речи или парафразом. Видимо да и ове ауторке мешају планове анализе. Уколико у другоме језику нема еквивалента, онда за њиме говорници другог језика неће ни имати потребе. Према томе, сматрамо да је помињање парафразе итд. непотребно уколико реч није о *иревођењу* тих безеквивалентних фразема. Но, вратимо се на односе које су издвојиле: потпуни су еквиваленти јасни, поклапају се по свим критеријима; делимични су значењски подударне фраземе које се разликују на један од следећих начина: 1) неподударност лексичкога састава, 2) морфолошке и ортографске неподударности (неке од примера које ауторке наводе не сматрамо фразеолошким већ типолошким неподударностима: то што је у хрватској фраземи *тол (сиромашан) као црквени миш* компонента *миш* у мушкоме роду, а лексема *муш* у словачкој фраземи *chudobný (biedny) ako kostolná muš* у женскоме роду није питање фразеологије и не треба помињати у контрастивној фразеологији!), 3) синтактичке неподударности (неподударности у реду речи), 4) структурне (које подразумевају проширени одн. сужени облик фразема, тј. употребу факултативне квантитативне варијанте). Упоредимо ли ове ауторке с претходнима, видимо да фраземе са структурним разликама, а са истом сликом, оне подводе под делимичну еквиваленцију, док су их С. Лопез Роиг (2002) и Х. П. Ларета Зулатеги (2001) сматрали потпуним еквивалентима. Што се тиче семантичке еквиваленције, под њоме ауторке

подразумевају фраземе једнака значења, али различите слике и лексичкога састава. У даљем су тексту размотриле наведене контрастивне односе на грађи хрватских и словачких фразема с ихтионимском компонентом.

И. Видовић Болт (2011: 140–146) анализира је еквивалентност зоонимских фразема у пољскоме и хрватском језику. Еквивалентне је фраземе поделила на потпуно и делимично еквивалентне. Потпуни имају исти лексички састав, граматичку структуру, идентично знаење и исту слику. Делимични такође имају исто значење и слику, али различит лексички састав и граматичку структуру. У оквиру делимичних разликовала је делимично еквивалентне фраземе с лексичким варијантама, фраземе с морфолошким, фраземе с морфолошким и синтактичким варијантама те фраземе са синтактичким варијантама. Део фразема које имају варијантне компоненте наводи у посебну групу јер се у зависности од избора варијанте могу сврстати у потпуне или делимичне. Значај ове класификације је у томе што ауторка води рачуна о варијантности фразема.

4.2. Преглед досадашњих истраживања. Српске и француске поредбене фраземе, колико нам је познато, још нису доведене у контрастивне односе. Једини су изузетак наши радови о зоонимским придевским поредбеним фраземама (Марјановић 2012а и Марјановић 2012б), поредбеним фраземама с фитонимском компонентом (Марјановић 2013б), као и рад о поредбеној фраземи *йасѝи као [зрела (ињила)] крушка* (Марјановић 2014). У тим смо радовима показали да је степен поклапања францускога и српског језика прилично велик, али су та истраживања обухватила само мали део поредбене фразеологије обају језика.

Зоонимске поредбене фраземе такође су контрастиране на грађи српскога и бугарског језика (Алексић 2012) те српскога и енглеског језика (Стаменковић 2010). М. Алексић (2012) грађу дели на основу присуства одн. одсуства семантичке симетрије: први однос бележи словом А, а други словом Б. Семантичка симетрија подразумева поклапања основе поређења и еталона двеју фразема те исти ниво сликовитости. Ауторка наглашава да су први и трећи параметар обавезни, док је истоветност еталона факултативна. У подгрупу А1 уврстила је фраземе које се по свим набројаним параметрима поклапају и прокоментарисала је да је та подгрупа најбројнија. Велику бројност објашњава заједничким колективним представама и

стереотипима. Подгрупу А2 чине фраземе чије се основе поређења и ниво сликовитости поклапају, а еталони разликују. Група Б подразумева „известан број” фразема које се одликују тзв. семантичком асиметричношћу: у подгрупи Б1 налазе се фраземе с истим еталоном, али различитом основом поређења, док су у подгрупи Б2 фраземе које немају адекватна еквивалента у другоме језику. Ауторка своје тврдње није поткрепила бројкама. Занимљиво је да подгрупу А1 чине потпуни еквиваленти, подгрупу А2 делимични, док су у групи Б2 фраземе без еквивалента. Подгрупа Б1 не представља еквиваленцијски однос будући да се не остварује истоветност денотативног значења.

Д. Стаменковић (2010) двосмерно је анализирао 55 енглеских и 42 српске придевске поредбене фраземе са зоонимском компонентом, али је у раду наведен и низ незоонимских фразема. Аутор је покушао да успостави формалне и значењске кореспонденте и анализирану је грађу поделио у три контрастивна односа, постојање потпуне и делимичне кореспонденције те постојање еквиваленције. Сваки је однос даље разграњао на обрасце у зависности од тога постоји ли зоонимски кореспондент у обама језицима или у само једноме. Све је обрасце прегледно именовано и образложио. У случајевима кад је установио да у другоме језику нема ни зоонимскога ни незоонимскога кореспондента, понудио је одговарајући функцијско-комуникативни еквивалент (в. Прћић 2011: 171). Аутор у закључку каже да је системска сличност енглеских и српских поредбених фразема са зоонимском компонентом на високом нивоу, али онда релативизује ту тврдњу коментаром да у грађи нема доста формално и значењски кореспондентних фразема у обама језицима, него да је „преводивост” веома велика. А онда каже да 70% енглеских фразема и скоро 93% српских има поредбени — али не увек и зоонимски — кореспондент. Ова је анализа методолошки врло прецизно и прегледно спроведена, али аутор у самоме закључку меша кореспондентност и преводивост, што не сматрамо добрим поступком.

Кад је реч о поредбеним фраземама у целини гледано, српске су фраземе контрастиране једино с енглеским (Омазић 2002) и немачким поредбеним фраземама (Бремер 2009).

М. Омазић (2000: 88–96) поредбене је фраземе контрастирала само једносмерно, од енглескога ка хрватскоме језику. Као полазни критериј узела је семантичку еквиваленцију, па њој придодала лексичку и структурну кореспонденцију. Онда је у виду таблица приказала бројчану продуктивност контрастивних односа, најпре за сваки тип фразема понаособ (придевске, глаголске и „нулте” одн. прилошке), а онда и синтетички за све фраземе. У оквиру свакога типа издвојила је случајеве где енглеске фраземе имају кореспондента у хрватскоме, те случајеве који немају кореспондента, али је за њих размотрила имају ли једнолексемски или парафрастични еквивалент. Анализа фразема за које нуди нефразеолошке еквиваленте помало је дискутабилна (нпр. ауторка прави разлику између еквивалента типа прилог + придев и парафразе, али не објашњава зашто разликује ова два поступка), али како нас не занимају случајеви кад нема кореспондента, нећемо их детаљно представити. Довољно ће бити да наведемо да — од укупно 484 фраземе које су ушле у анализу — у ауторкиној грађи 35% енглеских фразема нема кореспондента. Осталих 65% има. Од тога у 33% случајева јавља се потпуна структурална и лексичка подударност фразема двају језика, а у 67% случајева делимична или потпуна лексичка и/или структурална различитост (делимична различитост у 64% случајева, а потпуна у 3%).

Б. Бремер (2009) такође је спровео једносмерно истраживање, али је код њега српски језик полазни, а немачки циљни. Овај је аутор српске поредбене фраземе ексцерпирало из лексикографских извора (понајпре из Матешинева фразеолошког речника, Матешин 1982) уз помоћ Б. Голубовић, с којом је претходно објавио рад о структури поребених фразема у српскоме и немачком језику (Бремер—Голубовић 2007). Његову грађу чинило је 698 поредбених фразема српскога језика. У грађи је уочио три контрастивна односа: потпуну, делимичну и нулту еквиваленцију. Аутор онда анализира сваки од њих и доноси податак да само 11% српских фразема има потпунога поредбеног еквивалента у немачкоме. Тај је налаз за аутора изненађујући јер је, на основу резултата других аутора за, примера ради, немачки и мађарски језик, очекивао далеко већи број поклапања. Међу тих 11% фразема само мали број представљају фраземе истога културног (хришћанског или књижевног) наслеђа, док је највећи број засновано на објективномоме људском

опажању својстава, односа и особина. Кад је реч о делимичним, на њих отпада 55% грађе. У оквиру делимичних, Б. Бремер (2009: 154–158) разликује *делимичне еквивалентне у ужем смислу* (4%, реч је о фраземама које се разликују по падежу или броју неке од компоненти, по реду речи или по творбеним поступцима, тј. кад је у српској фраземи синтагма, а у немачкој сложеница), *делимичну разлику* (19%, кад се јављају морфосинтактичке разлике, али и нешто другачија слика, која је заснована на односу хипонимије, хиперонимије, кохипонимије или метонимије еталона из полазног и циљног језика) и *иошћину разлику* (32%, кад је позадинска слика изворних и циљних фразема потпуно различита). У оквиру потпуних разлика Б. Бремер (2009: 157–158) говори о двама случајевима: о првоме, кад је различит само еталон (69%), и другоме, кад ниједна компонента није иста (31%). На тренутак ћемо прокоментарисати ову поделу. Запажамо да Б. Бремер међу делимичне еквиваленте убраја фраземе код којих се јављају само типолошке, али не и фразеолошке разлике. Сматрамо да није добро у исти кош ставити фраземе *бојати се кога*, *чега као кује* и *jemanden, etwas fürchten wie die Pest* с фраземама *мењати кога као кошуље* и *jemanden wie sein Hemd / seine Hemden wechseln*: код првих је употреба генитивне допуне у српскоме и акузативне у немачком условљена самим својством глагола и није питање фразеологизације, док се у другим фраземама употреба еталона у једнини и/или множини не може објаснити типолошким разликама. Стога сматрамо да је први пар фразема (и сличне случајеве) требало подвести под потпуне еквиваленте. Даље, занимљива нам је подела делимичних разлика, нарочито она која је заснована на значењском међујезичком односу еталона. Тако аутор наводи следећи пример за однос хипоним—хипероним: *радити као њас* и *schuften wie ein Tier* ‘радити као животиња’, јер је лексема *њас* међујезички хипоним лексеме *Tier* ‘животиња’. За однос кохипонимије наводи следећи пример: *савати као хрчак* и *schlafen wie ein Murmeltier* ‘спавати као мрмот’ јер су хрчак и мрмот кохипоними. Да би илустровао метонимијски однос еталона, даје фраземе *бојати се кога као грома* и *jemanden wie ein Gewitter fürchten* ‘бојати се кога као олује’. Сматрамо да је ово добра класификација. Што се тиче нулте еквиваленције, она је заступљена на 34% грађе. Аутор на крају додаје да у грађи није нашао међујезичке хомониме (Бремер 2009: 162). Кад се бројчани

подаци погледају у целини, видимо да 66% српских фразема има кореспондента у немачкоме језику.

На крају овога прегледа желели бисмо указати и на досадашње практичне резултате у контрастирању поредбених фразема. Ж. Финк Арсовски лексикографски је обрадила око 500 хрватских поредбених фразема и са сарадницима на двама одвојеним пројектима успоставила им кореспонденте у осам словенских (словеначком, македонском, бугарском, украјинском, руском, пољском, чешком и словачком), четири романска (францускоме, шпанском, португалском и италијанском) те четири германска језика (енглескоме, немачком, нидерландском и шведском). Ови пројекти резултирали су двама вишејезичним речницима: Финк Арсовски (2006), у коме су заступљене фраземе словенских језика, и Финк Арсовски (2016), где се обрађују романски и германски језици. Француски је део обрадила Е. Ле Калве-Ивичевић, искусни лексикограф, одличан познавалац полазнога језика а изворни говорник францускога, што је у српско-француској лексикографији неубичајено. Битно је напоменути да ово нису тзв. преводни речници, већ типично контрастивни (одговарају највише ситуацији стицања језичког знања, уп. поглавље о лексикографској обради): у њима су дати најближи системски кореспонденти уколико постоје; уколико не постоје, нису дати еквиваленти. Ова два речника од велика су значаја свим истраживачима који буду контрастирали неки од обрађених страних језика с полазним. Како је овај други речник, у коме је заступљен и француски језик, објављен тек 2016. године, кад је наша контрастивна анализа већ била завршена, нисмо се ослањали на њега. Можда би за наредно истраживање било корисно упоредити кореспонденте из тога речника с кореспондентима из наше грађе.

4.3. Терминолошко разграничење. У прегледу смо се литературе и досадашњих истраживања, у зависности од тога како су их користили сами аутори, служили низом термина врло слична значења којима се означавају истоветне фраземе. Најчешће је то био термин *еквивалентности*. Међутим, као што смо видели, неки су аутори у оквиру нулте „еквиваленције” говорили о еквивалентним лексемама или о еквивалентној парафрази значења. Ми смо заузели став да међусобно треба поредити једино јединице исте природе, тј. лексеме с лексемама,

фраземе с фраземама и слично; при томе не споримо да фразема може имати еквивалентну лексему у другоме језику или пак парафразу, па сматрамо да треба правити термилошку разлику између подударања значења јединица једнога језика, тј. *еквивалентности*, и подударања значења и форме, тј. *кореспондентности* (уп. Прћић 2011: 170–171; и нарочито Ђорђевић 2004: 58–63). Другим речима, фразема једнога језика може имати један или низ еквивалената у другоме језику, а да нема нити један кореспондент. Зато Т. Прћић каже да се у недостатку формалнога кореспондента, тзв. лексичке празнине, приступа утврђивању еквивалента. У наредним одељцима, при нашој анализи, нећемо утврђивати разне еквиваленте поредбених фразема францускога и српског језика (в. о томе поглавље о превођењу фразема и о еквиваленцији у речнику), већ ћемо се бавити само *кореспондентношћу* француске и српске поредбене фразеологије.

4.4. Анализа грађе. У овоме ћемо одељку спровести сопствену контрастивну анализу поредбених фразема францускога и српског језика. Анализа ће бити двосмерна, тако да ниједан језик нема првенство. То значи да ћемо, с једне стране, полазити од предметних фразема францускога језика и испитивати њихову формалну и значењску кореспондентност с фраземама у српскоме језику, а да ћемо, с друге стране, ићи од фразема српскога језика и гледати колико су кореспондентне с францускима.

Постојање и непостојање кореспонденције послужиће нам да уочимо контрастивне односе између двају језика које ћемо представити кроз контрастивне образце. На тај ћемо начин моћи утврдити у којем се проценту два језика поклапају.

У анализи се нећемо бавити питањем квантитативне, већ једино проблемом квалитативне кореспондентности. Кад је у питању прва, запажамо у поглављу о коме се говори о концептуалним пољима (в. поглавље о лингвокултуролошким аспектима поредбених фразема) да се у оквиру одређених концепата на једној страни, тј. у једноме језику, јавља ниједна, једна или више фразема, а на другој страни, тј. у другоме језику, исто толико, али не увек сразмерно. Пошто су ту фраземе поредане по значењској еквивалентности, онда се врло лако из тога може ишчитати квантитативна кореспондентност.

Главни критерији којима се водимо у контрастирању грађе јесу истоветност фразеолошкога значења и поредбена структура кореспондента. То значи да у обзир нећемо узимати фраземе различита значења — самим тим, нећемо говорити ни о међујезичким хомонимима —, нити ћемо се бавити фраземама непоредбене структуре. Другим речима, сви парови кореспондената морају имати исто значење и поредбену структуру.

Критерији који ће нам омогућити да разликујемо контрастивне односе и у оквиру њих контрастивне обрасце јесу истоветност позадинске слике и лексички састав фразема.

4.4.1. Контрастивни обрасци. Први критериј који смо применили при успостављању контрастивних образаца јесте истоветност позадинске слике одн. кореспондентност лексеме која је на месту еталона. Тако смо установили осам контрастивних образаца. Означили смо их словима абецеде. У првом је обрасцу еталон исти у обема кореспондентним фраземама (А), у другоме су еталони кореспондентних фразема у односу међујезичке хипонимије (В), у трећем у односу хиперонимије (С), у четвртоме се између еталона контрастираних фразема јавља метонимијска веза (D), а у петоме обрасцу еталони представљају међујезичке кохипониме (Е). Затим, у шестоме су обрасцу еталони из исте лексичко-семантичке групе (F) (в. поглавље о лингвокултуролошким аспектима поредбених фразема), а у седмом су еталони из различитих лексичко-семантичких група (G). Осми контрастивни образац обухвата фраземе без кореспондента.

Међутим, овај критериј за успостављање контрастивних односа није довољан. Погледајмо следеће две фраземе:

pousser comme des champignons ‘расти као печурке’
= *рас̄ӣи* (*ница̄ӣи/никнӯӣи* или *нӣи*) као *печурке|љиве* [*после|послије* (*након*) *кише*]

Њихово је фразеолошко значење истоветно („брзо се и у великом броју појављивати”), а исти је и еталон: реч је о фитониму којима се денотирају гљиве. Но, ове две фраземе нису исте структуре: српска се фразема може употребити и с необавезном квантитативном варијантом *после|послије* (*након*) *кише*, док француска — кад је реч о устаљеном облику — не може (**pousser comme des*

champignons après la pluie). Стога смо одлучили да у оквиру претходних контрастивних образаца разликујемо случајеве кад је полазна фраза дужег структурног типа него циљна, и то смо означили бројком 1, и случајеве кад је циљна фраза дужег структуре. Други смо случај обележили бројком 2. Овом се одлуком број образаца аутоматски утростручава (А, А1, А2 итд.).

Али, ни ту није крај. Размотримо још један пар кореспондентних фраза:

parler comme un moulin

= мле̑и̑и|мље̑и̑и као [и̑разан] млин ([и̑разна] воденица)

И овај пар фраза има истоветно значење („без престанка и превише причати“) и исти еталон. На месту је еталона лексема која денотира место на коме се мељу житарице. На основу ових мерила, наведене би се две фразе сврстале у контрастивни образац А. Применимо ли још претходни — структурни — критериј, француска и српска фраза нашле би се, због необавезне квантитативне варијанте *и̑разан* одн. *и̑разна* у српској фраземи, у контрастивном обрасцу А2 уколико је смер контрастирања француско-српски, а у обрасцу А1 ако контрастирање иде од српскога ка француском језику. Међутим, запажамо такође да међу фразама постоји разлика у основи поређења: у француској је глагол на месту основе поређења употребљен у основном значењу, а у српскоме у пренесеном. Другим речима, иако је позадинска слика иста, те фразе сврставамо у контрастивни образац А, ипак нису у потпуности кореспондентне због различита степена идиоматичности. Због тога сматрамо да при контрастирању треба водити рачуна и о степену идиоматичности. Овај критериј удвостручује број образаца: можемо имати фразему исте структуре, а различита степена идиоматичности, али и фразему исте структуре и истога степена идиоматичности. Кад је реч о бележењу, користићемо звездицу (*) уколико је степен идиоматичности основе поређења кореспондентних фраза различит. То значи да — теоријски гледано — можемо имати образце А, А1, А2, али и *А, *А1, *А2 и слично. У наредним ћемо их одељцима понаособ представити и, уколико буду продуктивни, илустроваћемо их примерима из грађе. С једне ћемо стране фразе контрастирати полазећи од францускога, а с друге ће нам полазни језик бити српски. При томе, наглашавамо

да ћемо разматрати свако значење понаособ, због чега неке фраземе могу бити поновљене.

4.4.1.1. Контрастивни образац А. У контрастивном образцу А налазе се фраземе исте структуре, истога степена идиоматичности основе поређења, исте позадинске слике одн. истога еталона:

француски → српски	српски → француски
abandonner <i>qqn</i> comme un chien = оставити <i>која</i> као пса;	[гладак (мек, мекан, нежан њежан)] као бебина (дечја дјечја, дечија дјеч-ија ^{<ист>}) гуза =
aimer <i>qqn</i> comme un (<i>son</i>) enfant = волети вољети <i>која</i> као [рођено] дете дијете;	doux (lisse) comme les (des) fesses d'un bébé
aimer <i>qqn</i> comme une (<i>sa propre</i>) sœur = волети вољети <i>која</i> као [рођену] сестру;	[леп лијеп] као анђео = beau comme un ange
aimer <i>qqn</i> comme une mère = волети вољети <i>која</i> као [рођену] мајку;	[леп лијеп] као манекен = beau comme un mannequin
aller (avancer, marcher) comme un escargot = ићи (вући се) као пуж;	[лепа лијепа] као манекенка = belle comme un mannequin
aller (avancer, marcher) comme une limace = ићи (вући се) као пуж;	[миран (питом, кротак)] као јагње јање = doux comme un agneau
aller (avancer, marcher) comme une tortue = ићи (ходати, кретати се, вући се) као корњача;	[тихо (мирно)] као у гробу = silencieux comme un tombeau
aplatir (écraser) <i>qqn</i> comme une crêpe = спљоштити (спљескати) <i>која</i> као палачинку;	[тихо (мирно)] као у цркви = silencieux comme dans une église
attendre <i>qqn</i> comme le Messie (le messie) = чекати <i>која</i> као Месију;	бежати бјежати као пацови ^{<ист>} = détalé (s'enfuir, se sauver) comme un rat
attirer <i>qqn, qqch</i> comme un aimant = привлачити/привући <i>која, шито</i> као магнет;	бежати бјежати од <i>која, чеја</i> као од куге = fuir (éviter) <i>qqn, qqch</i> comme la peste, se méfier (se garder) de <i>qqn, qqch</i> comme de la peste
au soleil comme un lézard = као гуштер на сунцу;	бежати бјежати/побећи побјећи као зец = détalé (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre (un lapin)
avalé (prendre, gober) <i>qqch</i> comme des bonbons = гутати (узимати, пити) <i>шито</i> као бомбоне;	бео бијел као креда ¹ = blanc comme [la (de la)] craie
avoir la tête [grosse] comme une citrouille = глава <i>ми</i> је као бундева;	бео бијел као крпа = blanc comme un linge
avoir la tête [grosse] comme une pastèque = глава је <i>коме</i> као лубеница;	бео бијел као снег снијег ¹ = blanc comme [la] neige
	бео бијел као снег снијег ² = blanc comme [la] neige
	бео бијел као снег снијег ³ = blanc comme [la] neige

avoir la tête comme un tambour = глава је *коме*
 као бубањ;
 baiser comme un lapin¹ = јебати као зец;
 bâti (taillé) comme un Apollon = грађен као
 Аполон;
 battre *qqn* comme un chien = тући/истући *или*
 претући (млатити/измлатити *или*
 премлатити *или* намлатити,
 бити/пребити) *коѿа* као пса;
 beau (joli) comme un ange = леп|лијеп као
 анђео;
 beau comme Apollon = леп|лијеп као Аполон;
 beau comme un mannequin = [леп|лијеп] као
 манекен;
 beau comme un prince = леп|лијеп као принц;
 belle comme une déesse = лепа|лијепа као
 богиња (божица^{зап});
 belle comme une princesse = лепа|лијепа као
 принцеза;
 bête comme un âne = глуп као магарац;
 bête comme un mouton = глуп као овца;
 bête comme un pied = глуп као нога;
 bête comme une oie = глуп као гуска;
 blanc comme [la (de la)] craie = бео|бијел као
 креда;
 blanc comme [la] neige¹ = бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme [la] neige² = бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme [la] neige³ = бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme [la] neige⁴ = бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme un linge = бео|бијел као крпа;
 bleu comme la mer = плав као море;
 bleu comme le ciel = плав као небо;
 boire comme une éponge = пити као
 сунђер|спужва;
 braire comme un âne = њакати (рикати) као
 магарац (магаре);
 briller (luire) comme un miroir = сјајити се
 (сијати^{нст}) као огледало;
 briller comme de l'or = сјајити се (сијати^{нст}) као
 злато;
 briller comme le (du) diamant = сјајити се
 (сијати^{нст}) као дијамант;
 briller comme un diamant = сјајити се (сијати^{нст})
 као дијамант;

бео|бијел као снег|снијег⁴ = blanc comme [la]
 neige
 бистар (чист) као кристал = clair (limpide, pur,
 transparent) comme du (le) cristal
 бити (осећати се|осјећати се) као риба на
 сувом[е]|сухом[е] = être (se sentir)
 comme un poisson hors de l'eau
 бити (осећати се|осјећати се) као риба у води =
 être (se sentir) comme un poisson dans
 l'eau
 бити као слон у стакларској радњи|у стаклани
 (у трговини порцулана^{<зап>})¹ = être
 comme un éléphant dans un magasin de
 porcelaine
 бити као слон у стакларској радњи|у стаклани
 (у трговини порцулана^{<зап>})² = être
 comme un éléphant dans un magasin de
 porcelaine
 бјежати као штакори ^{<зап>} = détalier (s'enfuir, se
 sauver) comme un rat
 бјежати од *коѿа*, *чеѿа* као враг од свете воде ^{<зап>}
 = fuir (éviter) *qqn, qqch* comme la peste,
 se méfier (se garder) de *qqn, qqch* comme
 de la peste
 блед|блијед као авет = pâle comme un fantôme
 блед|блијед као креда = blanc comme [la (de la)]
 craie
 блед|блијед као крпа¹ = pâle comme un linge
 блед|блијед као мртац = pâle comme un mort
 блед|блијед као смрт = pâle comme la mort
 богат као Крез = riche comme Crésus
 бојати се *коѿа*, *чеѿа* као куге = craindre *qqn, qqch*
 comme la peste
 болестан као пас = malade comme un chien
 борити се као лав = se battre comme un lion
 борити се као лавица = se battre comme une
 lionne
 брз као ветар|вјетар = rapide comme le vent
 брз као зец = rapide comme un lièvre
 брз као муња = rapide (prompt) comme l'éclair
 брз као ракета = rapide (prompt) comme l'éclair
 брз као стрела|стријела = rapide comme une
 flèche
 велик као град = grand comme une ville
 велик као кућа¹ = grand comme une maison
 велик као планина¹ = grand comme une
 montagne
 веран|вјеран као пас = fidèle comme un chien
 веран|вјеран као псето = fidèle comme un chien

changer de *qqn, qqch* comme de chemise = мењати|мијењати *koia, шiiо* као кошуље;

chanter comme un ange = певати|пјевати као анђео;

chargé comme un âne¹ = натоварен као магарац (магаре);

chargé comme un baudet¹ = натоварен као магарац (магаре);

chargé comme un mulet¹ = натоварен као мазга;

chargé comme une bourrique¹ = натоварен као магарац (магаре);

chargé comme une mule¹ = натоварен као мазга;

chauve comme un œuf = ћелав као јаје;

clair (limpide, pur, transparent) comme du (le) cristal = бистар (чист) као кристал;

clair comme du (le) cristal = јасан као кристал;

comme dans un brouillard = као у магли;

comme dans un conte de fée = као у бајци;

comme dans un rêve = као у сну;

comme en se jouant = као од шале;

comme jamais = као никад;

comme l'éclair = као муња;

comme le vent = као ветар|вјетар;

comme neuf¹ = као нов;

comme neuf² = као нов;

comme un animal = као луд;

comme un automate = као аутомат;

comme un cinglé = као луд;

comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été (serein, sans nuage) = као гром из ведро (ведро) неба;

comme un dément = као луд;

comme un dieu = као бог;

comme un dingue = као луд;

comme un éclair = као муња;

comme un enragé = као помахнито (махнит);

comme un fou = као луд;

comme un grand = као велики;

comme un malade = као нездрав^{ист};

comme un missile = као ракета;

comme un rien = као ништа;

comme un robot = као робот;

comme un somnambule = као месечар|мјесечар;

comme un trait = као стрела|стријела;

comme un zombi[e] = као зомби;

comme une armée en déroute = као разбијена војска;

comme une bête = као луд;

висок као торањ = haut comme une tour

волети|вољети *koia* као [рођено] дете|дијете = aimer comme un (*son*) enfant

волети|вољети *koia* као [рођеног(а)] брата = aimer comme un (*son propre*) frère

волети|вољети *koia* као [рођеног(а)] сина = aimer comme un (*son propre*) fils

волети|вољети *koia* као [рођену] кћер = aimer comme une (*sa propre*) fille

волети|вољети *koia* као [рођену] кћерку = aimer comme une (*sa propre*) fille

волети|вољети *koia* као [рођену] сестру = aimer comme un (*sa propre*) sœur

волети|вољети *koia* као [рођену] ћерку ^{<ист>} = aimer comme une (*sa propre*) fille

враћати се/вратити се као бумеранг = revenir comme un boomerang

врвети (врети, брујати) као у кошници = bourdonner comme une ruche

глава је *коме* као бубањ = avoir la tête comme un tambour

глава је *коме* као бундева = avoir la tête [grosse] comme une citrouille

глава је *коме* као лубеница = avoir la tête comme une pastèque

гладак као огледало = lisse (poli) comme un miroir

глуп као курац = con comme une bite

глуп као овца = bête comme un mouton

говорити као анђео = parler comme un ange

горети|горјети|изгорети|изгорјети као шибица = brûler (flamber) comme une allumette

грађен као Аполон = bâti (taillé) comme un Apollon

гутати (узимати, пити) *шiiо* као бомбоне ^{<зап>} = avaler (prendre, gober) *qqch* comme des bonbons

гутати (узимати, пити) *шiiо* као бомбоне ^{<ист>} = avaler (prendre, gober) *qqch* comme des bonbons

дебела као крава = grosse comme une vache

дебела као крмача = gros (gras) comme une truie

дебела као прасица = gros (gras) comme une truie

дебео као бачва ^{<зап>} = gros comme une barrique (un tonneau)

дебео као буре ^{<ист>} = gros comme une barrique (un tonneau)

дебео као крмак = gros (gras) comme un porc

дебео као прасац = gros (gras) comme un porc

comme une flèche = као стрела|стријела;
 comme une furie = као фурија;
 comme une fusée = као ракета;
 comme une gazelle = као газела;
 comme une goutte [d'eau] dans la mer (l'océan) =
 као кап (капљица) [воде] у мору;
 comme une tornade = као торнадо;
 con comme une bite = глуп као курац;
 couler comme une pierre = тонути/потонути као
 камен;
 coupant (tranchant) comme un rasoir = оштар
 као бритва;
 courageuse comme une lionne = храбра као
 лавица;
 courageux comme un lion = храбар као лав;
 courir comme un fou = јурити (трчати) као луд;
 courir comme un lapin = трчати (јурити) као
 зец;
 courir comme un lièvre = трчати (јурити) као
 зец;
 courir comme une gazelle = јурити (трчати) као
 газела;
 craindre *qqn, qqch* comme la peste = бојати се
која, чеја као куге;
 crever (éclater) comme une bulle [de savon] =
 пукнути (пући^{ист}, нестати, распукнути
 се) као мехур|мјехур (балон) од
 сапунице;
 crier (brailler, gueuler) comme un âne = дерати
 се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магарац (магаре);
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou =
 дерати се (драти се, викати, вриштати,
 урлати, урликати) као луд;
 détalé (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lapin
 = бежати|бјежати/побећи|побјећи као
 зец;
 détalé (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre
 = бежати|бјежати/побећи|побјећи као
 зец;
 docile comme un toutou = послушан као пас;
 dormir comme un ange = спавати као анђео;
 dormir comme un bébé = спавати као беба;
 dormir comme un enfant = спавати као
 дете|дијете;
 dormir comme un loir = спавати као пух^{зап};
 dormir comme une bûche = спавати као клада;
 doux (lisse) comme des fesses de bébé = [гладак
 (мек, мекан, нежан)] као бебина гуза;

дебео као прасе = gros (gras) comme un cochon
 дебео као свиња = gros (gras) comme un cochon
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као луд = crier (gueuler,
 brailler, hurler) comme un fou
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магарац¹ = crier (gueuler)
 comme un âne
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магарац² = brailler
 comme un âne
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магаре¹ = crier (gueuler)
 comme un âne
 дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати,
 урликати) као магаре² = brailler comme
 un âne
 дизати/дигнути или дићи^{<ист>}
 (подизати/подигнути или подићи^{<ист>})
која, шийо као перо = soulever *qqn, qqch*
 comme une plume
 длакав (маљав) као мајмун = poilu (velu) comme
 un singe
 длакав (маљав) као медвед|медвјед = poilu
 (velu) comme un ours
 дуг као вечност|вјечност = long comme une
 éternité
 живети|живјети као краљ = vivre comme un roi
 живети|живјети као краљица = vivre comme un
 reine
 живети|живјети као милионер ^{<ист>} = vivre
 comme un millionnaire
 живети|живјети као пас = vivre comme un chien
 живети|живјети као паша = vivre comme un
 pacha
 живети|живјети као принц = vivre comme un
 prince
 живети|живјети као принцеза = vivre comme un
 princesse
 живети|живјети као пустињак = vivre comme un
 ermite
 живети|живјети као стока = vivre comme une
 bête
 живјети као милијунаш ^{<зап>} = vivre comme un
 millionnaire
 жут као лимун¹ = jaune comme un citron
 жут као лимун² = jaune comme un citron
 заспати као беба = s'endormir comme un bébé
 заспати као клада = s'endormir comme une bûche

doux (lisse) comme les fesses d'un bébé =
 [гладак (мек, мекан, нежан)] као бебина
 гуза;
 doux comme [de] la soie = мек (мекан) као
 свила;
 doux comme de la soie = мек (мекан) као свила;
 doux comme du (le) velours = мек (мекан) као
 баршун;
 doux comme un agneau = [миран (питом,
 кротак)] као јагње|јање;
 droit comme un cierge = усправан (прав^{ист},
 раван) као свећа|свијећа;
 dur comme [de] l'acier¹ = тврд као челик;
 dur comme [de] l'acier² = тврд као челик;
 dur comme [de] la pierre¹ = тврд као камен;
 dur comme [de] la pierre² = тврд као камен;
 dur comme de la semelle = тврд као ђон;
 dur comme du (le) bois¹ = тврд као дрво;
 dur comme du béton = тврд као бетон;
 dur comme un caillou¹ = тврд као камен;
 dur comme un caillou² = тврд као камен;
 dur comme une pierre¹ = тврд као камен;
 dur comme une pierre² = тврд као камен;
 dur comme une semelle [de bois] = тврд као ђон;
 éclater comme une bombe = одјекнути
 (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као
 бомба;
 égorger qqn comme un mouton = клати/заклати
 коџа као овцу;
 entrer (rentrer) comme dans du beurre¹ =
 пролазити/проћи (улазити/ући) као
 кроз[а] сир;
 entrer (rentrer) comme dans du beurre² =
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз
 маслац;
 être (rester) planté comme pétrifié = стајати као
 скамењен;
 être (se sentir) comme un poisson dans l'eau =
 бити (осећати се|осјећати се) као риба у
 води;
 être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau =
 бити (осећати се|осјећати се) као риба
 на сувом[е]|сухом[е];
 être comme le jour et la nuit = бити
 (разликовати се) се као дан и ноћ;
 être comme un éléphant dans un magasin de
 porcelaine¹ = бити као слон у
 стакларској радњи|у стаклани (у
 трговини порцулана^{зан});

заспати као пух ^{<зан>} = s'endormir comme un loir
 збијени (стиснути, набијени) као сардине [у
 конзерви] = serrés (tassés, entassés)
 comme des sardines [en boîte]
 збијени (стиснути, набијени) као стока =
 parqués (entassés) comme des bestiaux
 згазити коџа као црва = écraser qqn comme un ver
 знојити се/ознојити се као свиња = suer
 (transpirer) comme un cochon
 исцедити|исциједити коџа као лимун = presser
 qqn comme un citron
 ићи (кретати се, ходати) као корњача = aller
 (avancer, marcher) comme une tortue
 ићи (кретати се, ходати) као пуж = aller
 (avancer, marcher) comme un escargot
 ићи као по јајима = marcher comme sur des œufs
 јак (снажан) као бик = fort comme un taureau
 јак као биво|бивол = fort comme un buffle
 јасан као кристал = clair du (le) cristal
 јебати као зец = baiser comme un lapin
 јести (ждерати) као прасац = manger (bouffer)
 comme un cochon
 јести (ждерати) као прасе = manger (bouffer)
 comme un cochon
 јести (ждерати) као свиња = manger (bouffer)
 comme un cochon
 јести као врабац = manger comme un moineau
 јести као врапчић = manger comme un moineau
 јести као вук = manger comme un loup
 јести као птица = manger comme un oiseau
 јести као птичица = manger comme un oiseau
 јурити (трчати) као луд = courir comme un fou
 као аутомат = comme un automate
 као бог¹ = comme un dieu
 као велики = comme un grand
 као ветар = comme le vent
 као газела = comme une gazelle
 као гром из ведре (ведрог) неба¹ = comme un
 coup de tonnerre dans un ciel d'été
 (serein, sans nuage)
 као гром из ведре (ведрог) неба² = comme un
 coup de tonnerre dans un ciel d'été
 (serein, sans nuage)
 као гуштер на сунцу = au soleil comme un lézard
 као зомби = comme un zombi[e]
 као ико|итко = comme personne
 као кап [воде] у мору = comme une goutte [d'eau]
 dans la mer

être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine² = бити као слон у стакларској радњи|у стаклани (у трговини порцулана^{3an});
 fidèle comme un chien = веран|вјеран као пас;
 fier comme un paon = поносан као паун;
 fin (mince) comme une allumette¹ = танак као шибица;
 fin (mince) comme une allumette² = танак као шибица;
 fin (mince) comme une lame = танак као жилет;
 fin comme une aiguille = танак као игла;
 fondre comme [la] neige au soleil = топити се|истопити се или растопити се као снег|снијег на сунцу;
 fort comme un buffle = јак као биво|бивол;
 fort comme un cheval = јак као коњ;
 fort comme un taureau = јак као бик;
 froid comme [de] la pierre¹ = хладан као камен;
 froid comme [de] la pierre² = хладан као камен;
 froid comme [la (de la)] glace¹ = хладан као лед;
 froid comme [la (de la)] glace² = хладан као лед;
 froid comme l'acier = хладан као челик;
 froid comme la mort¹ = хладан као смрт;
 froid comme la mort² = хладан као смрт;
 froid comme un mort¹ = хладан као мртвац;
 froid comme un mort² = хладан као смрт;
 froid comme un tombeau = хладан као гроб;
 froid comme une pierre¹ = хладан као камен;
 froid comme une pierre² = хладан као камен;
 froid comme une tombe = хладан као гроб;
 fuir (éviter) qqn, qqch comme la peste = бежати|бјежати од коџа, чеџа као од куге;
 fumer comme un Turc = пушити као Турчин;
 fumer comme une locomotive = пушити као локомотива;
 garder (conserver) qqch comme une relique = чувати шџџо као светињу;
 garder (conserver, protéger) qqch comme un trésor = чувати шџџо као благо;
 gonflé comme un ballon = надут (надуван|напухан) као балон;
 grand (haut) comme une maison = велик као кућа;
 grand comme une ville = велик као град;
 gras (gros) comme un cochon = дебео као свиња;
 gras (gros) comme un porc = дебео као свиња;

као капљица [воде] у мору = comme une goutte [d'eau] dans la mer
 као кроз маглу = comme dans un brouillard
 као луд = comme un fou
 као махнит = comme un engragé
 као месечар|мјесечар = comme un somnambule
 као метак = comme une balle
 као муња из ведра (ведро) неба¹ = comme un coup de tonnerre dans un ciel serein
 као муња из ведра (ведро) неба² = comme un coup de tonnerre dans un ciel serein
 као нездрав ^{<ист>} = comme un malade
 као никад = comme jamais
 као нико|нитко = comme personne
 као ништа = comme un rien
 као нов¹ = comme neuf
 као нов² = comme neuf
 као побеснео|побјеснио = comme un engragé
 као помахнитао = comme un engragé
 као разбијена војска = comme une armée en déroute
 као ракета = comme une fusée
 као робот = comme un robot
 као стрела|стријела = comme une flèche
 као суманут = comme un engragé
 као торнадо = comme une tornade
 као у магли = comme dans un brouillard
 као у сну¹ = comme dans un rêve
 као у сну² = comme dans un conte de fée
 као фурија = comme une furie
 клати/заклати коџа као овцу = égorger qqn comme un mouton
 клати/заклати коџа као пиле = saigner (égorger) qqn comme un poulet
 крварити као свиња = saigner comme un cochon (un porc)
 лаган (лак) као перо¹ = léger comme une plume
 лаган (лак) као перо² = léger comme une plume
 лаган (лак) као перце¹ = léger comme une plume
 лаган (лак) као перце² = léger comme une plume
 леп|лијеп као Аполон = beau comme un Apollon
 леп|лијеп као принц = beau comme un prince
 лепа|лијепа као богиња = belle comme une déesse
 лепа|лијепа као божица ^{<зап>} = belle comme une déesse
 лепа|лијепа као принцеза = belle comme une princesse

grasse (grosse) comme une truie = дебела као крмача;
 grignoter comme une souris = јести као миш;
 gros comme un tonneau = дебео као буре|бачва;
 gros comme une barrique = дебео као буре|бачва;
 gros comme une maison = велик као кућа;
 grosse comme une vache = дебела као крава;
 grossir comme un cochon = удебљати се (угојити се) као свиња;
 grossir comme un porc = удебљати се (угојити се) као свиња;
 grossir comme une truie = удебљати се (угојити се) као крмача;
 grossir comme une vache = удебљати се (угојити се) као крава;
 haut comme une montagne = велик као планина;
 haut comme une tour = висок као торањ;
 immobile (figé) comme une statue = непокретан као кип;
 jaune comme un citron¹ = жут као лимун;
 jaune comme un citron² = жут као лимун;
 jurer (parler) comme un charretier = псовати као кочијаш;
 laid (moche, vilain) comme un cul = ружан као гузица (дупе);
 laid (moche, vilain) comme un cul de singe = ружан као гузица (дупе);
 laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) *qqn* comme une vieille chaussette = одбацити (шутнути, бацити) *која* као стару чарапу;
 léger comme une plume¹ = лаган (лак) као перо (перце);
 léger comme une plume² = лаган (лак) као перо (перце);
 lent comme un escargot = спор као пуж;
 lent comme une tortue = спор као корњача;
 lisse (poli) comme un miroir = гладак као огледало;
 long comme une éternité = дуг као вечност|вјечност;
 lourd comme [de] la pierre¹ = тежак као камен;
 lourd comme [de] la pierre² = тежак као камен;
 lourd comme du plomb = тежак као олово;
 lourd comme un éléphant = тежак као слон;
 lourd comme une enclume = тежак као наковањ;
 lourd comme une pierre¹ = тежак као камен;
 lourd comme une pierre² = тежак као камен;

лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за *која*, *шио* као мува|муха за мед (лепак|љепак или лијепак, говно) = se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn*, *qqch* comme des mouches sur du miel
 лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за *која*, *шио* као пчела (пчеле) на мед = se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn*, *qqch* comme des abeilles sur du miel
 личити|сличити (наликовати) *коме* као две|двје капи воде = ressembler à *qqn* comme deux gouttes d'eau
 лукав као лија = rusé comme un renard
 лукав као лисица = rusé comme un renard
 мек (мекан) као баршун = doux comme du (le) velours
 мек (мекан) као свила = doux comme de la soie
 мекан као памук = mou comme du coton
 мењати се|мијењати се као камелеон = changer comme un caméléon
 мењати|мијењати *која*, *шио* као кошуље = changer de comme de chemise
 мршав као костур = maigre comme un squelette
 мршав као сарага ^{<ист>} = maigre comme une ablette
 мршав као скелет = maigre comme un squelette
 мршав као чачкалица = maigre (taillé) comme un cure-dent[s]
 надуван|напухан као балон = gonflé comme un ballon
 надут као балон = gonflé comme un ballon
 напити се (опити се, нарољати се) као свиња = se soûler comme un cochon
 натоварен као магарац = chargé comme un âne (une bourrique)
 натоварен као магаре = chargé comme un âne (une bourrique)
 натоварен као мазга = chargé comme une mule (un mulet)
 њакати (рикати) као магаре = braire comme un âne
 њакати (рикати) као магарац = braire comme un âne
 обдарен (курат) као магарац = monté comme un âne
 облачити се|обући се као клошар = s'habiller comme un clochard

maigre comme un cure-dent[s] = мршав као чачкалица;
 maigre comme un squelette = мршав као скелет;
 malade comme un chien = болестан као пас;
 malade comme un clebs = болестан као пас;
 manger (bouffer) comme un cochon = јести (ждерати) као свиња;
 manger (bouffer) comme un porc = јести (ждерати) као свиња;
 manger comme un loup = јести као вук;
 manger comme un moineau = јести као врабац (врапчић);
 manger comme un oiseau = јести као птица (птичица);
 marcher comme sur des œufs¹ = ићи (ходати) као по јајима;
 marcher comme sur des œufs² = ходати као по јајима;
 marcher comme un canard = ходати као патка;
 mince (maigre) comme une ablette = мршав као сарага;
 mince comme un fil¹ = танак као конац;
 mince comme une feuille [de papier] = танак као лист папира;
 mou comme du coton = мекан као памук;
 mourir (crever) comme des mouches = умирати као муве|мухе;
 mourir (crever) comme un chien = умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{ист}) као пас;
 muore (aveugle) comme une taure = слеп|слијеп (ћорав) као кртица;
 pager comme un poisson = пливати као риба;
 noir comme du (le) charbon¹ = црн као угаљ|угљен;
 noir comme du (le) charbon² = црн као угаљ|угљен;
 noir comme du (le) charbon³ = црн као угаљ|угљен;
 noir comme du (le) charbon⁴ = црн као угаљ|угљен;
 noir comme du (le) charbon⁵ = црн као угаљ|угљен;
 noir comme la nuit¹ = црн као ноћ;
 noir comme la nuit² = црн као ноћ;
 noir comme la nuit³ = црн као ноћ;
 noir comme la nuit⁴ = црн као ноћ;
 noir comme un corbeau¹ = црн као гавран;
 noir comme un corbeau² = црн као гавран;

облачити се/обући се као курва = s'habiller comme une pute
 облачити се/обући се као сељак = s'habiller comme un plouc
 одбацити (шутнути, бацити) *koīa* као стару чарапу = laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) *qqn* comme une vieille chaussette
 одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као бомба = éclater comme une bombe
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према говну = traiter *qqn* comme une merde
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према детету|дјетету = traiter *qqn* comme un enfant
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према животињи = traiter *qqn* comme un animal
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према псу = traiter *qqn* comme un chien
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према слузи = traiter *qqn* comme un domestique
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према стоци = traiter *qqn* comme du bétail
 односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према цукели^{ист} = traiter *qqn* comme un chien
 округао као јабука = rond comme une pomme
 округао као лопта = rond comme une balle
 оставити *koīa* као пса = abandonner *qqn* comme un chien
 оштар као бритва = coupant (tranchant) comme un rasoir
 падати као муве|мухе = mourir (crever) comme des mouches
 падати/пасти као врећа tomber comme un sac
 пазити (чувати) *koīa*, *шїо* као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока) = veiller à *qqn*, *qqch* comme à la prune de ses yeux
 пазити на *koīa*, *шїо* као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока) = veiller à *qqn*, *qqch* comme à la prune de ses yeux
 певати|пјевати као анђео = chanter comme un ange

noir comme un corbeau³ = црн као гавран;
 nu comme *ma mère m'a fait[e]* = [го|гол] као од
 мајке рођен;
 pâle comme un fantôme = блед|блијед као авет;
 pâle comme un linge = блед|блијед као крпа;
 pâle comme un mort = блед|блијед као мртац;
 pâle comme un spectre = блед|блијед као авет;
 parler comme un ange = говорити као анђео;
 parqués (entassés) comme des bestiaux = збијени
 (стиснути, набијени) као стока;
 parqués (entassés) comme du bétail = збијени
 (стиснути, набијени) као стока;
 pauvre comme un rat d'église = сиромашан као
 црквени миш;
 péter come un fou = прдети|прдјети/прднути
 као луд;
 peureux comme un lièvre = плашљив као зец;
 plein comme un œuf¹ = пун као јаје^{3ап};
 pleurer comme une femme = плакати/заплакати
 или раплакати се као жена;
 poilu (velu) comme un ours = длакав (маљав)
 као медвед|медвјед;
 poilu (velu) comme un singe = длакав (маљав)
 као мајмун;
 presser *qqn* comme un citron =
 исцедити|исциједити *која* као лимун;
 puer comme un putois = смрдети|смрдјети
 (заударати) као твор;
 rapide (prompt) comme l'éclair = брз као муња;
 rapide comme le vent = брз као ветар|вјетар;
 rapide comme un lièvre = брз као зец;
 rapide comme une flèche = брз као
 стрела|стријела;
 rapide comme une fusée = брз као ракета;
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un prince =
 примити (дочекати, угостити) *која* као
 принца;
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un princesse =
 примити (дочекати, угостити) *која* као
 принцезу;
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un roi =
 примити (дочекати, угостити) *која* као
 краља;
 recevoir (accueillir) *qqn* comme une reine =
 примити (дочекати, угостити) *која* као
 краљицу;
 réglé comme un chronomètre¹ = тачан|точан као
 [швајцарски|швицарски] сат;

певати|пјевати као славуј = chanter comme un
 rossignol
 пијан као крва ^{<3ап>} = soûl (saoul) comme une
 vache
 пијан као свиња = soûl (saoul) comme un cochon
 пити као спужва ^{<3ап>} = boire comme une éponge
 пити као сунђер ^{<ист>} = boire comme une éponge
 плав као море = bleu comme la mer
 плав као небо = bleu comme le ciel
 плашљив као зец = peureux comme un lièvre
 пливати као риба = nager comme un poisson
 понављати као папагај = répéter comme un
 perroquet
 понављати као папига ^{<3ап>} = répéter comme un
 perroquet
 понављати *шшо* као покварена плоча = répéter
 comme un disque rayé
 понашати се као анђео = se comporter (se
 conduire) comme un ange
 понашати се као свиња = se comporter (se
 conduire) comme un cochon
 поносан као паун = fier comme un paon
 послушан као пас = docile comme un chien
 пратити *која* (ићи за *ким*) као сена|сјена = suivre
qqn comme son ombre
 пратити *која* (ићи за *ким*) као сенка|сјенка =
 suivre *qqn* comme son ombre
 прдети|прдјети/прднути као луд = péter come un
 fou
 привлачити/привући *која*, *шшо* као магнет =
 attirer *qqn*, *qqch* comme un aimant
 прилепити се|прилијепити се (залепити
 се|залијепити се) за *која*, *шшо* као
 крпељ = s'accrocher (se coller) à *qqn*,
qqch comme une tique
 прилепити се|прилијепити се (залепити
 се|залијепити се, ухватити се) за *која*,
шшо као пијавица = s'accrocher (se
 coller) à *qqn*, *qqch* comme une sangsue
 примити (дочекати, угостити) *која* као краља =
 recevoir (accueillir) *qqn* comme un roi
 примити (дочекати, угостити) *која* као краљицу
 = recevoir (accueillir) *qqn* comme une
 reine
 примити (дочекати, угостити) *која* као принца
 = recevoir (accueillir) *qqn* comme un
 prince

réglé comme un coucou [suisse]¹ = тачан|точан
 као [швајцарски|швицарски] сат;
 réglé comme une horloge [suisse]¹ = тачан|точан
 као [швајцарски|швицарски] сат;
 réglé comme une pendule¹ = тачан|точан као
 [швајцарски|швицарски] сат;
 répéter *qqch* comme un disque rayé = понављати
шійо као покварена плоча;
 ressembler à *qqn* comme deux gouttes d'eau =
 личити|сличити (наликовати) *коме* као
 две|двје капи воде;
 revenir comme un boomerang = враћати
 се|вратити се као бумеранг;
 ricaner comme une hyène = смејати се|смијати
 се (церекасти се, церити се, кезити
 се|кесити се) као хијена;
 riche comme Crésus = богат као Крез;
 rond comme une balle = округао као лопта;
 rond comme une pomme = округао као јабука;
 ronfler comme un éléphant = хркати као слон;
 ronfler comme un ours = хркати као
 медвед|медвјед;
 ronfler comme une locomotive = хркати као
 локомотива;
 rouge comme du (le) sang = црвен као крв;
 rouge comme un coquelicot¹ = црвен као мак;
 rouge comme un coquelicot² = црвен као мак;
 rouge comme une tomate¹ = црвен као парадајз;
 rouge comme une tomate² = црвен као парадајз;
 rouge comme une tomate³ = црвен као парадајз;
 rusé comme un renard = лукав као лисица;
 s'accrocher (se coller) à *qqn, qqch* comme une
 sangsue = ухватити се (залепити
 се|залијепити се) за *која, шійо* као
 пијавица;
 s'accrocher (se coller) à *qqn, qqch* comme une
 tique = прилепити се|прилијепити се
 (залепити се|залијепити се) за *која, шійо*
 као крпељ;
 s'endormir comme un bébé = заспати као беба;
 s'endormir comme un enfant = заспати као
 дете|дијете;
 s'endormir comme un loir = заспати као пух^{зап};
 s'endormir comme une bûche = заспати као
 клада;
 s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat
 = слагати се (бити) као пас и мачка;
 s'entendre comme frère et sœur = слагати се као
 брат и сестра;

примити (дочекати, угостити) *која* као
 принцезу = recevoir (accueillir) *qqn*
 comme une princesse
 прљав као прасац = sale comme un porc
 прљав као прасе = sale comme un cochon
 прљав као свиња = sale comme un cochon
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз
 маслац¹ = entrer (rentrer) comme dans du
 beurre
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз
 маслац² = entrer (rentrer) comme dans du
 beurre
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло¹
^{<зап>} = entrer (rentrer) comme dans du
 beurre
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло²
^{<зап>} = entrer (rentrer) comme dans du
 beurre
 псовати као кочијаш jurer (parler) comme un
 charretier
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као
 балон од сапунице = crever (éclater)
 comme une bulle [de savon]
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као
 мехур|мјехур од сапунице = crever
 (éclater) comme une bulle [de savon]
 пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као
 мехурић|мјехурић од сапунице = crever
 (éclater) comme une bulle [de savon]
 пун као јаје ^{<зап>} = plein comme un œuf
 путовати као кофер ^{<зап>} = voyager comme une
 valise
 путовати као куфер ^{<зап>} = voyager comme une
 valise
 пушити као локомотива = fumer comme une
 locomotive
 пушити као Турчин = fumer comme un Turc
 радити (ринтати) као животиња = travailler
 (bosser, trimer) comme une bête
 радити (ринтати) као магаре = travailler (bosser)
 comme un âne
 радити (ринтати) као магарац = travailler
 (bosser) comme un âne
 радити (ринтати) као стока = travailler (bosser)
 comme une bête
 радити (ринтати, диринчити, шљакати,
 рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као црнац =
 travailler (bosser) comme un nègre

s'éteindre (s'en aller) comme une chandelle = угасити се као свећа|свијећа;
s'habiller (se fringuer) comme une pute = облачити се/обући се као курва;
s'habiller (se vêtir) comme un clochard = облачити се/обући се као клошар;
s'habiller comme un plouc = облачити се/обући се као сељак;
saigner (égorger) *qqn* comme un cochon = клати/заклати *koīa* као свињу;
saigner (égorger) *qqn* comme un porc = клати/заклати *koīa* као свињу;
saigner (égorger) *qqn* comme un poulet = клати/заклати *koīa* као пиле;
saigner comme un cochon = крварити као свиња;
saigner comme un porc = крварити као свиња;
sale comme un cochon = прљав као свиња;
sale comme un porc = прљав као свиња;
se battre comme un lion = борити се као лав;
se battre comme une lionne = борити се као лавица;
se comporter (se conduire) comme un ange = понашати се као анђео;
se comporter (se conduire) comme un cochon = понашати се као свиња;
se disputer comme chien et chat = свађати се као пас и мачка;
se pavaner (se rengorger) comme un coq = шепурити се као петао|пијетао (певац|пијевац);
se pavaner (se rengorger) comme un dindon = шепурити се као ћуран|пуран;
se pavaner (se rengorger) comme un paon = шепурити се као паун;
se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn, qqch* comme des abeilles sur du miel = лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити се за *koīa, шiiо* као пчела (пчеле) за мед;
se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn, qqch* comme des mouches sur du miel = лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити се за *koīa, шiiо* као мува|муха за мед;
se répandre (se propager) comme la peste = ширити се/проширити се или раширити се као куга;
se répandre (se propager) comme un virus = ширити се/проширити се или раширити се као вирус;

радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као луд = travailler (bosser) comme un fou
радити као марва = travailler (bosser, trimer) comme une bête
радити као мрав = travailler comme une fourmi
радити као пас = travailler (bosser) comme un chien
радити као роб = travailler (bosser) comme un esclave
радити као сат^{<зап>} = tourner comme une horloge (une montre)
радити као ура^{<зап>} = tourner comme une horloge (une montre)
радити као урица^{<зап>} = tourner comme une horloge (une montre)
развалити се (убити се) као свиња = se bougrer comme un cochon
размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као кунићи = se reproduire comme des lapins
размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као зечеви = se reproduire comme des lapins
ружан као гузица = laid (moche, vilain) comme un cul
ружан као дупе = laid (moche, vilain) comme un cul
сећати се|сјећати се *koīa, чеiа* као данас = se souvenir de comme [d']aujourd'hui
сећати се|сјећати се *koīa, чеiа* као јуче|јучер = se souvenir de comme [d']hier
сећати се|сјећати се *koīa, чеiа* као кроз маглу = se souvenir de *qqn, qqch* comme dans un brouillard
сећати се|сјећати се *koīa, чеiа* као сад = se souvenir de comme [d']aujourd'hui
сећати се|сјећати се *koīa, чеiа* као у магли = se souvenir de *qqn, qqch* comme dans un brouillard
сиромашан (сирмах, шворц) као црквени миш = pauvre comme un rat d'église
сјајити се (сијати^{<ист>}) као дијамант = briller comme un (le, du) diamant

se répandre (se propager) comme une épidémie = ширити се/проширити се или раширити се као епидемија;	сјајити се (сијати ^{<ист>}) као злато = briller comme de l'or
se répandre (se propager) comme une maladie = ширити се/проширити се или раширити се као болест;	сјајити се (сијати ^{<ист>}) као огледало = briller comme un miroir
se reproduire comme des lapins = множити се (размножавати се/размножити се, размнажати се ^{зап}) као зечеви (кунићи);	слагати се (бити) као пас и мачка = s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat
se souler (se bourrer) comme un cochon = напити се (опити се) као свиња;	слагати се као брат и сестра = s'entendre comme frère et sœur
se souvenir de <i>qqn, qqch</i> comme [d']aujourd'hui = сећати се сјећати се <i>која, чеја</i> као данас;	слеп слијеп (ћорав) као кртица = муоре (aveugle) comme une taupe
se souvenir de <i>qqn, qqch</i> comme [d']hier = сећати се сјећати се <i>која, чеја</i> као јуче јучер;	смејати се смијати се (црекати се, церити се, кезити се кесити се) као хијена = ricaner comme une hyène
serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte] = збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви];	смрдети смрдјети (заударати) као твор = puer comme un putois
seul comme un chien = сам као пас;	спавати као анђео = dormir comme un ange
silencieux comme dans une église = [тихо (мирно)] као у цркви;	спавати као беба = dormir comme un bébé
soûl (saoul) comme un cochon = пијан као свиња;	спавати као дете дијете = dormir comme un enfant
soûl (saoul) comme une vache = пијан као крава ^{зап} ;	спавати као клада = dormir comme une bûche
soulever <i>qqn, qqch</i> comme une plume = дизати/дигнути или дићи ^{ист} (подизати/подигнути или подићи ^{ист}) <i>која, шио</i> као перо;	спавати као мртав = dormir comme un mort
suer (transpirer) comme un cochon = знојити се/ознојити се као свиња;	спавати као мртвац = dormir comme un mort
suer (transpirer) comme un porc = знојити се/ознојити се као свиња;	спавати као пух ^{<зап>} = dormir comme un loir
suivre <i>qqn</i> comme une ombre = пратити <i>која</i> (ићи за <i>ким</i>) као сенка сјенка (сена сјена);	спљоштити (спљескати) <i>која</i> као палачинку = aplatis (écraser) <i>qqn</i> comme une crêpe
tête (entêté) comme trente-six mulets = тврдоглав као мазга;	спор као корњача = lent comme une tortue
tête (entêté) comme un baudet = тврдоглав као магарац (магаре);	спор као пуж = lent comme un escargot
tête (entêté) comme un mulet = тврдоглав као мазга;	танак као жилет = fin (mince) comme une lame
tête (entêté) comme une bourrique = тврдоглав као магарац (магаре);	танак као игла = fin comme une aiguille
tête (entêté) comme une mule = тврдоглав као мазга;	танак као конач = mince comme un fil
	танак као лист папира = mince comme une feuille [de papier]
	танак као чачкалица ¹ = maigre (taillé) comme un cure-dent[s]
	танак као чачкалица ² = mince comme un fil
	танак као шибица ¹ = fin (mince) comme une allumette
	танак као шибица ² = fin (mince) comme une allumette
	тачан точан као [швајцарски швицарски] сат = réglé comme une horloge [suisse]
	тврд као бетон = dur comme du béton
	тврд као ђон = dur comme une semelle [de bois]
	тврд као камен ¹ = dur comme une pierre ([de] la pierre)
	тврд као камен ² = dur comme une pierre ([de] la pierre)
	тврд као челик ¹ = dur comme [de] l'acier
	тврд као челик ² = dur comme [de] l'acier

tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une masse = падати/пасти као камен;	тврдоглав као мазга = tête (entêté) comme une mule
tomber comme des mouches = падати као муве мухе;	теглити (мучити се) као животиња = trimer comme un bête
tomber comme un sac = падати/пасти као врећа;	теглити (мучити се) као стока = trimer comme une bête
tomber comme une pierre = падати/пасти као камен;	теглити као магарац = trimer comme un âne
tourner comme un lion en cage = шетати (ходати) као лав у кавезу;	теглити као магаре = trimer comme un âne
traiter <i>qqn</i> comme du bétail = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према стоци;	тежак као камен ¹ = lourd comme une pierre ([de] la pierre)
traiter <i>qqn</i> comme la merde = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према говну;	тежак као камен ⁴ = lourd comme une pierre ([de] la pierre)
traiter <i>qqn</i> comme un animal = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према животињи;	тежак као наковањ = lourd comme une enclume
traiter <i>qqn</i> comme un chien = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према псу;	тежак као олово = lourd comme du plomb
traiter <i>qqn</i> comme un clebs = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према цукели ^{ист} ;	тежак као слон = lourd comme un éléphant
traiter <i>qqn</i> comme un domestique = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према служи;	тонути/потонути као камен = couler comme une pierre
traiter <i>qqn</i> comme un enfant = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према детету дјетету;	топити се/истопити се или растопити се као снег снијег на сунцу = fondre comme [la] neige au soleil
traiter <i>qqn</i> comme un esclave = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према робу;	третирати <i>koīa</i> као говно = traiter <i>qqn</i> comme une merde
traiter <i>qqn</i> comme un gamin = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према детету дјетету;	третирати <i>koīa</i> као дете дијете = детету дјетету traiter <i>qqn</i> comme un enfant
traiter <i>qqn</i> comme une bête = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према животињи;	третирати <i>koīa</i> као животињу = traiter <i>qqn</i> comme un animal
traiter <i>qqn</i> comme une merde = односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према говну;	третирати <i>koīa</i> као пса = traiter <i>qqn</i> comme un chien
travailler (bossier) comme un esclave = радити као роб;	третирати <i>koīa</i> као слугу = traiter <i>qqn</i> comme un domestique
travailler (bossier) comme un nègre = радити као црнац;	третирати <i>koīa</i> као стоку = traiter <i>qqn</i> comme du bétail
travailler (bossier, trimer) comme un âne = радити као магарац;	третирати <i>koīa</i> као цукелу ^{<ист>} = traiter <i>qqn</i> comme un chien
	трчати (јурити) као зец = courir comme un lièvre (un lapin)
	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>koīa</i> као пса = battre <i>qqn</i> comme un chien
	ћелав као јаје = chauve comme un œuf
	убијати/убити (клати/заклати) <i>koīa</i> као зеца = tuer (tirer, abattre) <i>qqn</i> comme un lapin
	убијати/убити <i>koīa</i> као пса = tuer (abattre) <i>qqn</i> comme un chien
	угасити се као свећа свијећа = s'éteindre comme une chandelle
	удебљати се (угојити се) као крава = grossir comme une vache

travailler (bosser, trimer) comme un chien = радити као пас;	удебљати се (угојити се) као крмак = grossir comme un porc
travailler (bosser, trimer) comme un dingue = радити као луд;	удебљати се (угојити се) као крмача = grossir comme un truie
travailler (bosser, trimer) comme un fou = радити као луд;	удебљати се (угојити се) као прасац = grossir comme un porc
travailler comme une fourmi = радити као мрав;	удебљати се (угојити се) као прасе = grossir comme un cochon
tuer (abattre) <i>qqn</i> comme un chien = убијати/убити (клати/заклати) <i>која</i> као пса;	удебљати се (угојити се) као свиња = grossir comme un cochon
tuer (abattre) <i>qqn</i> comme une bête = убијати/убити (клати/заклати) <i>која</i> као стоку;	умирати као муве мухе = mourir (crever) comme des mouches
tuer (tirer, abattre) <i>qqn</i> comme un lapin = убијати/убити (клати/заклати, пуцати) <i>која</i> као зеца;	умирати/умрети умријети (цркнути, црћи ^{<ист>}) као пас = mourir (crever) comme un chien
veiller à <i>qqn, qqch</i> comme à la prune de <i>ses</i> yeux = пазити (чувати) <i>која, шито</i> као зеницу зјеницу ока [свога] (свога ока);	умирати/умрети умријети (цркнути, црћи ^{<ист>}) као псето = mourir (crever) comme un chien
vieux comme Mathusalem = стар као Метузалем;	усправан (прав ^{<ист>} , раван) као свећа свијећа = droit comme un cierge
vivre comme un chien = живети живјети као пас;	усправан (прав ^{<ист>} , раван) као стрела стријела = droit comme une flèche
vivre comme un ermite = живети живјети као пустињак;	хладан као гроб = froid comme une tombe
vivre comme un millionnaire = живети живјети као милионер милијунаш;	хладан као камен ¹ = froid comme [de] la pierre
vivre comme un pacha = живети живјети као паша;	хладан као камен ² = froid comme [de] la pierre
vivre comme un prince = живети живјети као принц;	хладан као лед ¹ = froid comme [la (de la)] glace
vivre comme un roi = живети живјети као краљ;	хладан као лед ² = froid comme [la (de la)] glace
vivre comme une bête = живети живјети као стока;	хладан као челик = froid comme l'acier
vivre comme une princesse = живети живјети као принцеза;	ходати као патка = marcher comme un canard
vivre comme une reine = живети живјети као краљица;	ходати као по јајима ¹ = marcher comme sur des œufs
voyager comme une valise = путовати као кофер ^{зап} .	ходати као по јајима ² = marcher comme sur des œufs
	храбар као лав = courageux comme un lion
	храбра као лавица = courageuse comme une lionne
	хркати као локомотива = ronfler comme une locomotive
	хркати као медвед медвјед = ronfler comme un ours
	хркати као слон = ronfler comme un éléphant
	хрлити/похрлити (летети летјети полетети полетјети) на <i>која, шито</i> као мува муха на мед (говно) = se presser (se jeter, se précipiter) sur <i>qqn, qqch</i> comme des mouches sur du miel
	хрлити/похрлити (летети летјети полетети полетјети) на

koīa, shīo као пчела (пчеле) на мед = se presser (se jeter, se précipiter) sur *qqn*, *qqch* comme des abeilles sur du miel
 црвен као булка¹ <ист> = rouge comme un coquelicot
 црвен као булка² <ист> = rouge comme un coquelicot
 црвен као крв = rouge comme du (le) sang
 црвен као мак¹ = rouge comme un coquelicot
 црвен као мак² = rouge comme un coquelicot
 црвен као парадајз¹ = rouge comme une tomate
 црвен као парадајз² = rouge comme une tomate
 црвен као парадајз³ = rouge comme une tomate
 црн као гавран¹ = noir comme un corbeau
 црн као гавран² = noir comme un corbeau
 црн као гавран³ = noir comme un corbeau
 црн као гавран⁴ = noir comme un corbeau
 црн као гавран⁶ = noir comme du (le) charbon
 црн као гар⁵ = noir comme de la suie
 црн као ноћ¹ = noir comme la nuit
 црн као ноћ² = noir comme la nuit
 црн као ноћ³ = noir comme la nuit
 црн као ноћ⁴ = noir comme la nuit
 црн као угаљ¹ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угаљ² <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угаљ³ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угаљ⁴ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угаљ⁶ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угљен¹ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угљен² <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угљен³ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угљен⁴ <ист> = noir comme du (le) charbon
 црн као угљен⁶ <ист> = noir comme du (le) charbon
 чврст као стена|стијена¹ = dur comme du (le, un) gos
 чекати *koīa* као Месију = attendre *qqn* comme le Messie (le messie)
 чувати *shīo* као благо = garder (conserver) *qqch* comme un trésor
 чувати *shīo* као светињу = garder (conserver) *qqch* comme une relique
 шепурити се (шепирити се <зап>, кочоперити се) као паун = se pavaner (se rengorger) comme un paon
 шепурити се (шепирити се <зап>, кочоперити се) као певац|пијевац = se pavaner (se rengorger) comme un coq

шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се)
 као петао|пијетао = se pavaner (se
 rengorger) comme un coq
 шепурити се као пуран^{<зап>} = se pavaner (se
 rengorger) comme un dindon
 шепурити се као ћуран^{<ист>} = se pavaner (se
 rengorger) comme un dindon
 шетати (ходати) као лав у кавезу = tourner
 comme un lion en cage
 ширити се/проширити се или раширити се као
 болест = se répandre (se propager)
 comme une maladie
 ширити се/проширити се или раширити се као
 вирус = se répandre (se propager) comme
 un virus
 ширити се/проширити се или раширити се као
 епидемија = se répandre (se propager)
 comme une épidémie;
 ширити се/проширити се или раширити се као
 куга = se répandre (se propager) comme
 la peste.

4.4.1.2. Контрастивни образац А1. Овај се образац од претходнога разликује само по томе што су полазне фраземе дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main = [сложни, уједињени] као прсти једне руке; beau comme un dieu [grec] = леп лијеп као бог; bête comme ses pieds = глуп као нога; bon comme le (du) [bon] pain = добар као хлеб хљеб ^{ист} (крух ^{зап}); clair comme deux et deux font quatre = јасно као два и два; comme par (sur) un coup de baguette magique = као чаробним штапићем; comme pas deux = као нико нитко; comme pas un = као нико нитко; connaître <i>qqn, qqch</i> comme <i>sa</i> roche = знати (познавати) <i>која, што</i> као [свој] [сопствени властити] џеп; crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon qu'on égorge = дерати се (драти се,	бојати се <i>која, чеја</i> као живе ватре = craindre <i>qqn, qqch</i> comme le feu; волети вољети <i>која</i> као [рођеног(а)] оца = aimer <i>qqn</i> comme un père; волети вољети <i>која</i> као [рођену] мајку = aimer <i>qqn</i> comme une mère; говорити као из књиге = parler comme un livre; дрхтати (трести се) као лист [на ветру вјетру] = trembler comme une feuille; живети живјети као вук самотњак = vivre comme un loup; заспати као [неко (мало)] дете дијете = s'endormir comme un enfant; јасан као [бели бијели] дан = clair comme le jour; као [жива] муња = comme l'éclair; као [неким] чудом = comme par miracle;

викаати, вриштати, урлати, урликати)
 као свиња;
 crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc
 qu'on égorge = дерати се (драти се,
 викаати, вриштати, урлати, урликати)
 као свиња;
 être (rester) planté [là] comme une bûche =
 стајати као пањ;
 être (rester) planté [là] comme une momie =
 стајати као мумија;
 être (rester) planté [là] comme une statue =
 стајати као кип;
 fumer comme une cheminée [d'usine] = пушити
 као димњак;
 haut comme la tour Eiffel = висок као торањ;
 lire en *qqn* comme dans un livre [ouvert] =
 читати/прочитати *која* као [отворену]
 књигу;
 plate comme une planche [à pain (à repasser)] =
 равна као даска;
 pousser comme de la mauvaise herbe = ницати
 (расти, избијати, ширити се) као коров;
 pousser comme une mauvaise herbe = ницати
 (расти, избијати, ширити се) као коров;
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un
 [petit] fou = смејати се|смијати се као
 луд;
 rire comme un gamin = смејати се|смијати се
 као [мало] дете|дијете;
 rire comme un gosse = смејати се|смијати се као
 [мало] дете|дијете;
 rouge comme une pomme [d'api] = румен као
 јабука;
 suivre *qqn* comme son ombre = пратити *која*
 (ићи за *ким*) као сенка|сјенка
 (сена|сјена);
 têtu (entêté) comme trente-six mules = тврдоглав
 као мазга;
 têtu (entêté) comme un âne [rouge] = тврдоглав
 као магарац (магаре);
 travailler (bosser, trimer) comme une bête [de
 somme] = радити као стока;
 trembler comme une feuille = дрхтати (трести
 се) као лист [на ветру|вјетру];
 unis comme un seul homme = [сложни] као
 један.

оставити *која* као говно на киши = laisser tomber
 (abandonner, jeter, larguer, lâcher) *qqn*
 comme une merde;
 плакати/расплакати се као [нека (мала)] беба =
 pleurer comme un bébé;
 плакати/расплакати се као [нека] жена = pleurer
 comme une femme;
 плакати/расплакати се као [неко (мало)]
 дете|дијете = pleurer comme un enfant;
 познавати (знати) *која*, *шито* као [свој]
 [сопствени|властити] џеп = connaître *qqn*,
qqch comme *sa* poche;
 понашати се као [нека (мала)] беба = se
 comporter (se conduire, agir) comme un
 bébé;
 понашати се као [неки] клинац = se comporter
 (se conduire, agir) comme un gamin;
 понашати се као [неко (мало)] дете|дијете = se
 comporter (se conduire, agir) comme un
 enfant;
 понашати се као [неко] дериште = se comporter
 (se conduire, agir) comme un gamin;
 расти (ницати/никнути или нићи) као печурке
 [после|послије (након) кише] ^{<ист>} =
 pousser comme des champignons;
 расти (ницати/никнути или нићи ^{<ист>}) као
 гљиве [после|послије (након) кише] =
 pousser comme des champignons;
 расти/порасти или нарасти као гљива
 [после|послије (након) кише] = pousser
 comme un champignon;
 расти/порасти или нарасти као печурка
 [после|послије (након) кише] = pousser
 comme un champignon;
 румен као јабука² = rouge comme une pomme
 [d'api];
 слободан као птица [на грани] = libre comme un
 oiseau;
 слободан као птичица [на грани] = libre comme
 un oiseau;
 смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете =
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme
 un enfant (gosse, gamin);
 срећан|сретан као [мало] дете|дијете = heureux
 comme un enfant;
 чувати *која* као квочка пилиће = surveiller *qqn*
 (veiller sur *qqn*, couvrir *qqn*) comme une
 mère poule.

5.4.1.3. Контрастивни образац А2. За разлику од обрасца А, у овоме су образцу циљне фраземе дужега структурног типа:

француски → српски	српски → француски
aimer <i>qqn</i> comme un (<i>son</i> propre) frère = воleti вољети <i>која</i> као [рођеног(а)] брата;	[го гол] као од мајке рођен = <i>ni</i> comme <i>ma</i> mère <i>m'</i> a fait[e];
aimer <i>qqn</i> comme un fils = воleti вољети <i>која</i> као [рођеног(а)] сина;	[сви] као један = comme un seul homme;
aimer <i>qqn</i> comme une fille = воleti вољети <i>која</i> као [рођену] кћерку (ћерку ^{ист} , кћер);	[сложни, уједињени] као прсти једне руке = [unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main;
bourdonner comme une ruche = брујати као у кошници;	[сложни] као један = unis comme un seul homme;
clair comme le jour = јасан као [бели бијели] дан;	глуп као нога = bête comme ses pieds;
comme par miracle = као [неким] чудом;	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као свиња = crier (gueuler) comme un cochon qu'on égorge;
craindre <i>qqn, qqch</i> comme le feu = бојати се <i>која, чеја</i> као живе ватре;	добар као крух ¹ <зап> = bon comme le (du) [bon] pain;
heureux comme un enfant = срећан сретан као [мало] дете дијете;	добар као крушац <зап> = bon comme le (du) [bon] pain;
heureux comme un gamin = срећан сретан као [мало] дете дијете;	добар као леба ¹ <ист> = bon comme le (du) [bon] pain;
heureux comme un gosse = срећан сретан као [мало] дете дијете;	добар као лебац ¹ <ист> = bon comme le (du) [bon] pain;
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher) <i>qqn</i> comme une merde = оставити <i>која</i> као говно на киши;	добар као пања <ист> = bon comme le (du) [bon] pain;
libre comme un oiseau = слободан као птица [на грани];	добар као хлеб хљеб ¹ <ист> = bon comme le (du) [bon] pain;
parler comme un livre = говорити као из књиге;	као два и два = clair comme deux et deux font quatre;
pleurer (sangloter) comme un enfant = плакати/заплакати <i>или</i> раплакати се (јецати/зајецати) као [мало] дете дијете;	као из бајке = comme dans un conte de fée;
pleurer (sangloter) comme un gamin = плакати/заплакати <i>или</i> раплакати се (јецати/зајецати) као [мало] дете дијете;	као чаробним штапићем = comme par (sur) un coup de baguette magique;
pleurer (sangloter) comme un gosse = плакати/заплакати <i>или</i> раплакати се (јецати/зајецати) као [мало] дете дијете;	леп лијеп као бог = beau comme un dieu [grec];
pleurer comme un bébé = плакати/заплакати <i>или</i> раплакао се као [мала] беба;	ницати (расти, ширити се, избијати) као коров = pousser comme une (de la) mauvaise herbe;
pousser comme des champignons = расти (ницати/никнути <i>или</i> нићи ^{ист}) као	пушити као димњак = fumer comme une cheminée [d'usine];
	смејати се смијати се (цекати се) као луд = rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou;
	стајати [укочен] као кип = être (rester) planté [là] comme une statue;

печурке гљиве [после послије (након) кише];	стајати као мумија = être (rester) planté [là] comme une momie;
pousser comme un champignon = расти/порастати или нарасти као печурка гљива [после послије (након) кише];	стајати као пањ = être (rester) planté [là] comme une bûche;
rire comme un enfant = смејати се смијати се као [мало] дете дијете;	тврдоглав као магарац = têtu (entêté) comme un âne [rouge];
se comporter (se conduire, agir) comme un bébé = понашати се као [нека (мала)] беба;	тврдоглав као магаре = têtu (entêté) comme un âne [rouge];
se comporter (se conduire, agir) comme un enfant = понашати се као [неко (мало)] дете дијете;	точан као ура ^{<зап>} = réglé comme une horloge [suisse];
se comporter (se conduire, agir) comme un gamin = понашати се као [неки] клинац;	точан као урица ^{<зап>} = réglé comme une horloge [suisse];
surveiller qqn (veiller sur qqn, couvrir qqn) comme une mère poule = чувати коѝа као квочка пилиће;	читати/прочитати коѝа као [отворену] књигу = lire en qqn comme dans un livre [ouvert];
vivre comme un loup = живети живјети као вук самотњак;	
voir [clair] comme en plein jour = видети видјети као усред (у по) бела бијела дана.	

4.4.1.4. Контрастивни образац *А. Обазац *А обухвата фраземе истога структурног типа, али је основа поређења било у полазном, било у циљном језику различита степена идиоматичности:

француски → српски	српски → француски
blanc comme un mort = блед блијед као мртвац;	вући се као корњача = aller (avancer, marcher) comme une tortue;
bourré (plein) comme une vache = пијан као крава ^{зап} ;	вући се као пуж = aller (avancer, marcher) comme un escargot;
bourré comme un cochon = пијан као свиња;	гледати коѝа, шѝо као зеницу зјеницу ока [свога] (свога ока) = tenir à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux;
chaud comme un lapin = напаљен као зец;	го гол као црквени миш = pauvre comme un rat d'église;
doux comme [du (le)] miel ¹ = слadak као мед;	добар као анђео = sage comme un ange;
épais (gros) comme un cure-dent[s] = мршав као чачкалица;	јести као миш = grignoter comme une souris
épais (gros) comme une ablette = мршав као сарага;	
imbibé comme une éponge ² = пијан као сунђер спужва;	

plein (rond) comme une barrique = пијан као бачва;
 ramer comme un âne¹ = радити као магарац;
 ramer comme un dingue¹ = радити као луд;
 ramer comme un fou¹ = радити као луд;
 ramer comme une bête¹ = радити као стока;
 sage comme un ange = добар као анђео;
 se méfier (se garder) de *qqn, qqch* comme de la peste = бежати|бјежати од *која, чеја* као од куге;
 taillé comme un cure-dent[s] = мршав као чачкалица;
 tenir à *qqn, qqch* comme à la prune de *ses* yeux = гледати *која, шито* као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока);
 tomber comme une bombe = одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као бомба;
 vif comme l'éclair = брз као муња;

напаљен као зец = chaud comme un lapin
 пијан као бачва <зап> = plein (rond) comme une barrique;
 пијан као торба <зап> = bourré (plein) comme une cartable;
 теглити као црнац = travailler (bosser) comme un nègre;
 туп као курац = con comme une bite;

5.4.1.5. Контрастивни образац *А1. Фраземе из овога обрасца имају исте

карактеристике као и фраземе из претходнога, само што се разликују по дужини, и то тако да су полазне фраземе дуже структуре:

француски → српски

српски → француски

Ø

млети|мљети као [празан] млин = parler comme un moulin;
 млети|мљети као [празна] воденица = parler comme un moulin;

4.4.1.6. Контрастивни образац *А2. За разлику од претходнога случаја, у

овоме су циљне фраземе дужег структурног типа:

француски → српски

српски → француски

être éclairé comme en plein jour = видети|видјети
се као усред (у по) бела|бијела дана;
parler comme un moulin = млети|мљети као
[воденица] воденица;

Ø

4.4.1.7. Контрастивни образац В. Контрастивни образац В окупља фраземе истога структурног типа, истога степена идиоматичности кад је реч о њиховим основама поређења, али су еталони у односу међујезичке хипонимије, и то тако да је еталон из циљне фраземе хипоним еталону из полазне (о односу хипонимије в. Драгићевић 2007: 290–292):

француски → српски	српски → француски
briller comme du verre ≈ сјајити се (сијати ^{ист}) као огледало;	бео бијел као сир ² ≈ blanc comme un petit-suisse; живети живјети као биљка ≈ vivre comme un légume;
chanter comme un oiseau ≈ певати пјевати као славуј;	заспати као стока ≈ s'endormir comme un loir; као звер звијер ≈ soûl (saoul) comme une bourrique;
comme une machine ≈ као аутомат;	напити се (опити се, нарољати се) као стока ≈ se soûler comme un cochon;
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé ≈ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд;	напити се као звер звијер ≈ se soûler comme un cochon;
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené ≈ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд;	обдарен (курат) као коњ ≈ monté comme un étalon;
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé ≈ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд;	пијан као стока ≈ soûl (saoul) comme une bourrique;
dormir comme un mort ≈ спавати као заклан;	понашати се као животиња ≈ se comporter (se conduire) comme une brute;
jeter qqn comme un paquet de linge sale ≈ одбацити (шутнути, бацити) коџа као стару чарapu;	равна као даска ≈ plate comme une planche [à pain (à repasser)];
malade comme une bête ≈ болестан као пас;	развалити се (убити се) као стока ≈ se bourrer comme un cochon;
mourir (crever) comme une bête ≈ умирати/умрети умријети (цркнути, црћи ^{ист}) као пас;	свеж свјеж као риба ≈ frais comme un gardon; спавати као стока ≈ dormir comme une marmotte;
pâle comme un cadavre ≈ блед блијед као мртвац;	тући се као животиње ≈ se battre comme des brutes;
plat comme une galette ≈ раван као палачинка;	црвен као рак ¹ ≈ rouge comme une écrevisse;
tomber comme un fruit mûr ² ≈ пасти као [зрела] крушка;	црвен као рак ² ≈ rouge comme une écrevisse;
tomber comme un fruit mûr ³ ≈ пасти као [зрела] крушка;	црвен као рак ³ ≈ rouge comme une écrevisse;
	црвенети се црвењети се/зацрвенети се зацрвењети се или

tourner comme un animal en cage ≈ шетати се
као лав у кавезу;

tourner comme un fauve en cage ≈ шетати се као
лав у кавезу;

tourner comme une bête en cage ≈ шетати се као
лав у кавезу;

поцрвенети|поцрвењети као рак ≈ rougir
comme une écrevisse;

црвенети се|црвењети се|зацрвенети
се|зацрвењети се или

поцрвенети|поцрвењети као рак ≈ rougir
comme une écrevisse;

4.4.1.8. Контрастивни образац В1. У односу на претходни образац, у овоме је полазна фразема дужега структурног типа него циљна:

француски → српски

српски → француски

bâti (taillé) comme un dieu [grec] ≈ грађен као

Аполон;

se jeter sur *qqn* comme une bête [fauve

(sauvage)] ≈ насрнути на *коџа* као

сивоња;

∅

4.4.1.9. Контрастивни образац В2. Супротно од претходнога обрасца, у овоме је циљна фразема дужега структурног типа:

француски → српски

српски → француски

∅

као из приче ≈ comme dans un conte de fée;

као у причи ≈ comme dans un conte de fée;

смрдети|смрдјети као цркотина ≈ puer comme
un rat mort;

стајати као камен ≈ être (rester) planté [là]
comme une borne;

стајати као стена|стијена ≈ être (rester) planté [là]
comme une borne;

4.4.1.10. Контрастивни образац *В. Контрастивни образац В разликује се од обрасца В само по томе што су основе поређења из овога обрасца различита степена идиоматичности:

француски → српски

српски → француски

∅

блед|блијед као сир² ≈ blanc comme un petit-suisse;

4.4.1.11. Контрастивни образац *B1. У обрасцу *B1 све је исто као у претходном, само су полазне фраземе дуже структуре. Овај образац само је теоријска могућност јер ни у једној грађи нисмо пронашли:

француски → српски

српски → француски

∅

∅

4.4.1.12. Контрастивни образац *B2. Ни овога обрасца у грађи нема. Но, он, за разлику од обрасца *B1, обухвата случајеве кад су циљне фраземе дуже структуре:

француски → српски

српски → француски

∅

∅

4.4.1.13. Контрастивни образац C. У контрастивном обрасцу C налазе се фраземе истога структурног типа, истога степена идиоматичности кад је реч о њиховим основама поређења, али је еталон из циљне фраземе међујезички хипероним еталону из полазне фраземе:

француски → српски

српски → француски

beau comme un chérubin ≈ леп|лијеп као анђео;
comme un ouragan ≈ као ветар|вјетар;
comme un taré ≈ као луд;
comme une brute ≈ као животиња;
comme une trombe ≈ као ветар|вјетар;
coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir] ≈
оштар као бритва;
docile comme un caniche ≈ послушан као пас;
dormir comme un chérubin ≈ спавати као анђео;
doux (lisse) comme une peau de bébé ≈ [гладак
(мек, мекан, нежан)] као бебина гуза;
dur comme du (le) diamant¹ ≈ тврд као камен;
dur comme du (le) diamant² ≈ тврд као камен;
dur comme du (le) silex ≈ тврд као камен;
dur comme un silex ≈ тврд као камен;
fidèle comme un caniche ≈ веран|вјеран као пас;
fidèle comme un toutou ≈ веран|вјеран као пас;
frais comme un gardon ≈ свеж|свјеж као риба;
froid comme [du (le, un)] marbre¹ ≈ хладан као
камен;
froid comme [du (le, un)] marbre² ≈ хладан као
камен;
long comme un siècle ≈ дуг као
вечност|вјечност;
marcher comme une cane ≈ ходати као патка;
nager comme une sirène ≈ пливати као риба;
pleurer comme une fille ≈ плакати/заплакати
или раплакати се као жена;
pousser comme du cheindent ≈ ницати (расти,
избијати, ширити се) као коров;
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un
hystérique ≈ смејати се|смијати се као
луд;
rouge comme un homard¹ ≈ црвен као рак;
rouge comme un homard² ≈ црвен као рак;
rouge comme une écrevisse¹ ≈ црвен као рак;
rouge comme une écrevisse² ≈ црвен као рак;
rouge comme une écrevisse³ ≈ црвен као рак;
rougir comme un homard¹ ≈ црвенети
се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се *или*
поцрвенети|поцрвењети као рак;
rougir comme un homard² ≈ црвенети
се|црвењети се/зацрвенети
се|зацрвењети се *или*
поцрвенети|поцрвењети као рак;
rougir comme une écrevisse¹ ≈ црвенети
се|црвењети се/зацрвенети

висок као гора ≈ haut comme une montagne;
живети|живјети као скот ≈ vivre comme une
bête;
јести (ждерати) као прасица ≈ manger (bouffer)
comme un cochon;
као тајфун ≈ comme le vent;
падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка³ ≈
tomber comme un fruit mûr;
падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка⁴ ≈
tomber comme un fruit mûr;
падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка⁵ ≈
tomber comme un fruit mûr;
пушити као парњача ≈ fumer comme une
locomotive;
раван као палачинка ≈ plat comme une galette;
радити као сивоња ≈ travailler comme un bœuf;
спавати као заклан ≈ dormir comme un mort;

се|зацрвењети се *или*
 поцрвенети|поцрвењети као рак;
 rougir comme une écrevisse² ≈ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се *или*
 поцрвенети|поцрвењети као рак;
 sale comme un goret ≈ прљав као свиња;
 sale comme un porcseau ≈ прљав као свиња;
 se battre comme des brutes ≈ тући се као
 животиње;
 se battre comme des chiens ≈ тући се као
 животиње;
 se comporter (se conduire) comme une brute ≈
 понашати се као животиња;
 travailler (bosser) comme un galérien ≈ радити
 као роб;
 travailler (bosser) comme une brute ≈ радити као
 стока;
 travailler (bosser, trimer) comme un bœuf ≈
 радити као стока;
 vivre comme un légume ≈ живети|живјети као
 биљка;

4.4.1.14. Контрастивни образац С1. Овај се образац од претходнога разликује само по томе што су полазне фраземе структурно дуже од циљних:

француски → српски

српски → француски

beau comme une carte postale ≈ леп|лијеп као
 слика;
 beau comme une gravure de mode ≈ леп|лијеп
 као слика;
 comme un boulet [de canon] ≈ као метак;
 comme un seul homme ≈ [сви] као један;
 comme une seule personne ≈ [сви] као један;
 crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie
 qu'on égorge ≈ дерати се (драти се,
 викати, вриштати, урлати, урликати)
 као свиња;
 être (rester) planté [là] comme une borne ≈
 стајати као камен;

∅

4.4.1.15. Контрастивни образац C2. У овоме су обрасцу циљне фраземе дуже структуре него полазне:

француски → српски	српски → француски
∅	читати/прочитати <i>koīa</i> као [отворен] буквар <small><нет></small> \approx lire en <i>qqn</i> comme dans un livre [ouvert]; танак као флис-папир \approx mince comme une feuille [de papier];

4.4.1.16. Контрастивни образац *C. За разлику од обрасца C, овде су основе поређења различита степена идиоматичности:

француски → српски	српски → француски
ramer comme un bœuf ¹ \approx радити као стока;	вући као сивоња \approx travailler comme un bœuf;

4.4.1.17. Контрастивни образац *C1. Образац *C1 обухвата фраземе које задовољавају критерије за претходни образац, али се од њега разликују само по структурном критеријуму. Другим речима, овде су полазне фраземе дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
bronzé comme un petit suisse \approx бео бијел (блед блијед) као сир;	∅

4.4.1.18. Контрастивни образац *С2. За разлику од претходног обрасца, у овоме су циљне фраземе дужега структурног типа, али њега у обрађеној грађи нема ни у једноме контрастивном смеру:

француски → српски

српски → француски

∅

∅

4.4.1.19. Контрастивни образац D. У контрастивни образац D уврстили смо парове кореспондентних фразема исте структуре, чија је основа поређења истога степена идиоматичности, само што су еталони полазне и циљне фраземе у метонимијском односу (о метонимији в. Драгићевић 2007: 160–162):

француски → српски

српски → француски

con comme un gland ≈ глуп као курац;
 connaître *qqn, qqch* comme le fond de *sa* roche ≈
 знати (познавати) *која, што* као [свој]
 [сопствени|властити] џеп;
 craindre *qqn* comme un pestiféré ≈ бојати се *која*
 као куге;
 dur comme du (le) roc¹ ≈ тврд као камен;
 dur comme du (le) roc² ≈ тврд као камен;
 dur comme un roc¹ ≈ тврд као камен;
 dur comme un roc² ≈ тврд као камен;
 dur comme un rocher¹ ≈ тврд као камен;
 dur comme un rocher² ≈ тврд као камен;
 froid comme un glaçon¹ ≈ хладан као лед;
 froid comme un glaçon² ≈ хладан као лед;
 froid comme un mort¹ ≈ хладан као мртац;
 froid comme un mort² ≈ хладан као смрт;
 fuir (éviter) *qqn* comme un pestiféré ≈
 бежати|бежати од *која* као од куге;
 immobile (figé) comme une pierre ≈ непокретан
 као кип;
 nu comme le jour de *sa* naissance ≈ [го|гол] као
 од мајке рођен;
 pâle comme la mort ≈ блед|блијед као мртац;

заспати као дрво ≈ s'endormir comme une bûche;
 напет као струна¹ ≈ tendu comme un arc;
 напет као струна² ≈ tendu comme un arc;
 спавати као дрво ≈ dormir comme une bûche;
 ширити се/проширити се *или* раширити се као
 зараза ≈ se répandre (se propager) comme
 une maladie.

se méfier de *qqn* comme d'un pestiféré ≈
бежати|бјежати од *коѝа* као од куге.

4.4.1.20. Контрастивни образац D1. У овоме су обрасцу, наспрам обрасца D, фраземе полазнога језика дужег структурног типа, а самим тиме и незнатно измењена лексичког састава:

француски → српски	српски → француски
laid comme les sept péchés capitaux ≈ ружан као [смртни] грех гријех;	∅

5.4.1.21. Контрастивни образац D2. У овоме су обрасцу, наспрам обрасца D, фраземе циљнога језика дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
faire comme chez <i>soi</i> ≈ осећати се осјећати се као код [своје] куће;	ружан као [смртни] грех гријех ≈ laid comme les sept péchés capitaux; пазити (чувати) <i>коѝа</i> , <i>шиѝо</i> као око (очи) у глави ≈ veiller à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme à la prunelle de <i>ses</i> yeux; пазити (чувати) <i>коѝа</i> , <i>шиѝо</i> као своје очи ≈ veiller à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme à la prunelle de <i>ses</i> yeux;

4.4.1.22. Контрастивни образац *D. За разлику од обрасца D, где су основе поређења истог степена идиоматичности, у овоме је обрасцу тај степен различит:

француски → српски	српски → француски
bâti (taillé) comme un roc ≈ као од брда (брега бријега) одваљен;	осјећати се као дома ^{<зап>} ≈ faire comme chez <i>soi</i> ;

bâti (taillé) comme une montagne ≈ као од брда
(брега|бријера) одваљен;
blanc comme la mort ≈ блед|блијед као мртац;

4.4.1.23. Контрастивни образац *D1. У поређењу с претходним обрасцем, код овога је различито само то што је полазна фразема дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
∅	осећати се осећати се као код [своје] куће ≈ faire comme chez soi;

4.4.1.24. Контрастивни образац *D2. Овде је циљна фразема дуже структуре, али за овај образац у грађи нисмо нашли ниједну потврду:

француски → српски	српски → француски
∅	∅

4.4.1.25. Контрастивни образац E. Фраземе из овога контрастивног обрасца исте су структуре, њихова основа поређења истога је степена идиоматичности, али су им еталони међујезички кохипоними:

француски → српски	српски → француски
[nu] comme [le bon] Dieu <i>m'a fait</i> [e] ≈ [го гол] као од мајке рођен; [nu] comme le Seigneur <i>m'a fait</i> [e] ≈ [го гол] као од мајке рођен; bâiller comme une carpe ≈ зијевати као сом ^{зап} ; bête comme un dindon ≈ глуп као гуска; blanc comme un drap ≈ бео бијел као крпа; blanc comme un linceul ≈ бео бијел као крпа;	глуп као кокош ^{<зап>} ≈ bête comme une oie; глуп као кокошка ^{<ист>} ≈ bête comme une oie; дерати се (драти се) као во вол ¹ ≈ crier (gueuler, hurler) comme un veau; дерати се (драти се) као во вол ¹ ≈ pleurer comme un veau; живети живјети као господин ≈ vivre comme un seigneur;

briller comme de l'argent ≈ сјајити се (сијати^{ист}) као злато;
 comme la foudre ≈ као муња;
 comme un possédé ≈ као луд;
 comme un projectile ≈ као метак;
 comme une bombe ≈ као метак;
 couvrir *qqn* comme une poule son œuf ≈ чувати *koia* као квочка пилиће;
 dormir comme une brute ≈ спавати као стока;
 dormir comme une souche ≈ спавати као клада;
 doux comme du satin ≈ мек (мекан) као свила;
 doux comme un mouton ≈ [миран (питом, кротак)] као јагње|јање;
 dur comme [du (le)] fer¹ ≈ тврд као камен;
 dur comme [du (le)] fer² ≈ тврд као камен;
 dur comme du (le) bois¹ ≈ тврд као дрво;
 dur comme du (le) bois² ≈ тврд као камен;
 dur comme du (le) marbre¹ ≈ тврд као камен;
 dur comme du (le) marbre² ≈ тврд као камен;
 écraser *qqn* comme un ver ≈ згазити *koia* као црва;
 écraser *qqn* comme une mouche ≈ згазити *koia* као црва;
 écraser *qqn* comme une punaise ≈ згазити *koia* као црва;
 fier comme un dindon ≈ поносан као паун;
 fier comme un rou ≈ поносан као паун;
 filer comme un dard ≈ јурити као стрела|стријела;
 fort comme un bœuf ≈ јак као бик;
 grand (haut) comme un immeuble ≈ велик као кућа;
 mince comme du papier à cigarette ≈ танак као флис-папир;
 noir comme de la suie ≈ црн као гар;
 noir comme du jais¹ ≈ црн као катран;
 noir comme du jais² ≈ црн као катран;
 rapide (prompt) comme la foudre ≈ брз као муња;
 ronfler comme un camion ≈ хркати као локомотива;
 s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes¹ ≈ рушити се/срушити се као кула (кућа) од карата;
 s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes² ≈ рушити се/срушити се као кула (кућа) од карата;
 живети|живјети као госпођа ≈ vivre comme un seigneur;
 заспати као хрчак ≈ s'endormir comme un loir;
 згазити *koia* као вашку^{<ист>} ≈ écraser *qqn* comme une mouche;
 згазити *koia* као мрава ≈ écraser *qqn* comme un ver;
 зијевати као сом^{<зап>} ≈ bâiller comme une carpe;
 као вихор ≈ comme un ouragan;
 мењати|мијењати *koia*, *шшо* као чарапе ≈ changer de *qqn*, *qqch* comme de chemise;
 оштар као нож ≈ coupant (tranchant) comme un rasoir;
 радити као мазга ≈ travailler comme un âne;
 радити као црв ≈ travailler comme une fourmi;
 рушити се/срушити се као кула од карата¹ ≈ s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes;
 рушити се/срушити се као кула од карата² ≈ s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes;
 рушити се/срушити се као кућа од карата¹ ≈ s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes;
 рушити се/срушити се као кућа од карата² ≈ s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes;
 спавати као хрчак ≈ dormir comme un loir;
 спљоштити (спљескати) *koia* као лепињу ≈ aplatis (écraser) *qqn* comme une crêpe;
 хладан као санта леда¹ ≈ froid comme un glaçon;
 хладан као санта леда² ≈ froid comme un glaçon;
 црн као катран⁶ ≈ noir comme de la poix;

serrés comme des harengs [en saque] ≈ збијени
(стиснути, набијени) као сардине [у
конзерви];
vivre comme un milliardaire ≈ живети|живјети
као милионер|милијунаш;
vivre comme un nabab ≈ живети|живјети као
паша;
vivre comme un seigneur ≈ живети|живјети као
лорд;

4.4.1.26. Контрастивни образац Е1. У овоме образцу, за разлику од претходнога, полазне су фраземе дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
<p>cougir comme un dératé ≈ јурити (трчати) као [мува муха] без главе; être (rester) comme une vache qui regarde passer le train ≈ бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]; être (rester) planté [là] comme une souche ≈ стајати као пањ; fier comme un coq [sur son tas de fumier] ≈ поносан као паун; pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle ≈ пљуштати као киша; serrés comme des anchois ≈ збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви];</p>	<p>цурити као из чесме ^{<ист>} ≈ couler comme une fontaine; цурити као из славине ^{<ист>} ≈ couler comme une fontaine; цурити као из пипе ^{<зап>} ≈ couler comme une fontaine;</p>

4.4.1.27. Контрастивни образац Е2. Овај образац обухвата парове фразема истих карактеристика као и код обрасца Е, само што је овде циљна фразама дуже структуре и незнатно другачијега лексичког састава:

француски → српски	српски → француски

comme par enchantement ≈ као [неким] чудом;
comme par magie ≈ као [неким] чудом;
couler comme une fontaine ≈ цурити као из
чесме|пипе;

бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у
шарена врата] ≈ être (rester) comme une
vache qui regarde passer le train;
бленути (гледати, пиљити, буљити) као телац
[у шарена врата] ≈ être (rester) comme une
vache qui regarde passer le train;
мршав као бакалар ≈ maigre comme un hareng
saur;
сув|сух као бакалар ≈ sec comme un hareng saur;

4.4.1.28. Контрастивни образац *Е. Наспрам образаца Е, овај образац обухвата парове фразема чије су основе поређења различита степена идиоматичности:

француски → српски	српски → француски
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace ¹ ≈ као трокрилни ормар (орман);	као трокрилни орман ¹ <ист> ≈ bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace;
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace ² ≈ као трокрилни ормар (орман);	као трокрилни орман ² <ист> ≈ bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace; као трокрилни ормар ¹ ≈ bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace; као трокрилни ормар ² ≈ bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace; као трокрилни шифоњер ¹ ≈ bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace; као трокрилни шифоњер ² ≈ bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace;

4.4.1.29. Контрастивни образац *Е1. Овај образац није опримерен нашом грађом, али би се теоријски односио на парове кореспондетних фразема код којих је полазна фраза дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
--------------------	--------------------

∅

∅

4.4.1.30. Контрастивни образац *Е2. Ни овога обрасца у грађи нема, а обухватио би оне случајеве кад је циљна фразема дужа:

француски → српски

српски → француски

∅

∅

4.4.1.31. Контрастивни образац F. У овај смо образац уврстили парове кореспондентних фразема који задовољавају следеће услове: код њих је степен идиоматичности основе поређења исти, структура је једнака, али су еталони различити, с тим да припадају истој лексичко-семантичкој групи:

француски → српски

српски → француски

adroit comme un singe ~ спретан као мачка;
 aller à *qqn* comme des bretelles à un cochon (une langouste, un lapin) ~ стајати *коме* као крави (крмачи, магарцу) седло;
 aller à *qqn* comme des guêtres à un lapin ~ стајати *коме* као крави (крмачи, магарцу) седло;
 aller à *qqn* comme des manchettes à un lapin ~ стајати *коме* као крави (крмачи, магарцу) седло;
 aller à *qqn* comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule) ~ стајати *коме* као крави (крмачи, магарцу) седло;
 amer comme chicotin ~ горак као чемер;
 avoir la tête comme un compteur à gaz ~ глава је *коме* као бубањ;
 bâiller comme une huître ~ зијевати као сом^{зап};
 beau comme un Jésus ~ леп|лијеп као анђео;
 bête comme chou ~ прост као пасуљ^{ист};
 bête comme un cochon ~ глуп као коњ;

[гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мачја гуза ~ doux (lisse) comme les (des) fesses d'un bébé;
 [лепа|лијепа] као вила ~ beau comme un ange;
 бео|бијел као креч¹ ~ blanc comme [la (de la)] craie;
 бео|бијел као креч² ~ blanc comme un cachet d'aspirine;
 блед|блијед као креч¹ ~ blanc comme [la (de la)] craie;
 блед|блијед као креч² ~ blanc comme un cachet d'aspirine;
 брз као метак ~ rapide comme une balle;
 витка (вита, танка) као [вита] јела ~ mince comme une liane;
 глава је *коме* као балон ~ avoir la tête comme un tambour;
 глава је *коме* као буре^{<ист>} ~ avoir la tête comme un tambour;
 глава је *коме* као глобус ~ avoir la tête comme un tambour;

bête comme une carpe ~ глуп као коњ;
 boire comme un évier ~ пити као сунђер|спужва;
 boire comme un Polonais ~ пити као Рус;
 boire comme un tonneau ~ пити као дуга;
 boire comme un trou ~ пити као сунђер|спужва;
 boire *qqch* comme de l'eau ~ пити/попити *шишо* као воду;
 boire *qqch* comme du lait ~ пити/попити *шишо* као воду;
 boire *qqch* comme du petit-lait ~ пити/попити *шишо* као воду;
 bon comme la romaine¹ ~ добар као хлеб|хљеб^{ист} (крух^{зап});
 bramer comme un veau ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац (магаре);
 briller (luire) comme une perle ~ сјајити се (сијати^{ист}) као огледало;
 briller comme du chrome ~ сјајити се (сијати^{ист}) као огледало;
 brûler (flamber) comme une torche ~ горети|горјети|изгорети|изгорјети као шибица;
 chargé comme une abeille ~ натоварен као магарац (магаре);
 cogner (frapper, taper) comme un sourd ~ ударати као луд;
 comme un affamé ~ као луд;
 comme un animal ~ као луд;
 comme un bolide ~ као метак;
 comme un chef ~ као велики;
 comme un désespéré ~ као луд;
 comme un forcené ~ као луд;
 comme un furieux ~ као луд;
 comme un mort de faim ~ као луд;
 comme un toqué ~ као луд;
 comme un tordu ~ као луд;
 comme une avalanche ~ као ветар|вјетар;
 comme une balle ~ као метак;
 comme une bête ~ као луд;
 comme une souris ~ као зец;
 con comme une baleine ~ глуп као коњ;
 courir comme un zèbre ~ трчати (јурити) као зец;
 courir comme une poule sans tête ~ јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха] без главе;
 crotté comme un barbet ~ прљав као свиња;

глув|глух као топ ~ sourd comme un pot;
 глуп као во|вол ~ bête comme un âne;
 глуп као коњ ~ bête comme un âne;
 глуп као теле ~ bête comme un âne;
 горак као пелин ~ amer comme chicotin;
 горак као чемер ~ amer comme chicotin;
 горети|горјети|изгорети|изгорјети као барут ~ brûler (flamber) comme une allumette;
 дахтати као пас ~ souffler comme une baleine;
 дебео као слон ~ gros comme une baleine;
 живети|живјети као бубрег у лоју ~ vivre comme un coq en pâte;
 живети|живјети као гроф ~ vivre comme un roi;
 живети|живјети као лорд ~ vivre comme un roi;
 заспати као јагње|јање ~ s'endormir comme un loir;
 заспати као топ ~ s'endormir comme une bûche;
 зијевати као слон ^{<зап>} ~ bâiller comme une carpe;
 исцедити|исциједити *koia* као суву древовину ^{<ист>} ~ presser *qqn* comme un citron;
 ићи/проћи као по жнори ^{<зап>} ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 ићи/проћи као по жнорици ^{<зап>} ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 ићи/проћи као по шпаги ^{<зап>} ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 ићи/проћи као по шпагици ^{<зап>} ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 ићи/проћи као по шпагу ^{<зап>} ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 јак (снажан) као медвед|медвјед ~ fort comme un taureau;
 јести као ала ^{<ист>} ~ manger (bouffer, dévorer) comme un ogre;
 као блесав ~ comme un fou;
 као од шале ~ comme en se jouant;
 као у котлу је [врело (вруће)] ~ il fait chaud comme dans un four;
 лењ ^{<ист>} (лен|лијен) као буба ~ paresseux comme une couleuvre;
 лењ ^{<ист>} (лен|лијен) као трут ~ paresseux comme une couleuvre;
 љубоморан као пас ~ jaloux comme un tigre;
 љубоморан као пашче ~ jaloux comme un tigre;
 љубоморан као псето ~ jaloux comme un tigre;
 мокар као миш ~ trempé (mouillé) comme un canard;
 мршав као грана ~ maigre comme un échalas;

détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme une souris ~ бежати|бјежати/побећи|побјећи као зец;
 détalер (s'enfuir, se sauver) comme un rat ~ бежати|бјежати/побећи|побјећи као зец;
 dormir comme un caillou ~ спавати као топ;
 dormir comme un sac ~ спавати као топ;
 dormir comme une enclume ~ спавати као топ;
 dormir comme une loutre ~ спавати као медвед|медвјед;
 dormir comme une marmotte ~ спавати као медвед|медвјед;
 dormir comme une masse ~ спавати као топ;
 dormir comme une pierre ~ спавати као топ;
 droit comme un bâton ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un échelas ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un mâт ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un piquet ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un poteau ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme une flèche ~ усправан (прав^{ист}, раван) као стрела|стријела;
 droit comme une statue ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 énorme (gros) comme une baleine ~ дебео као слон;
 être (vivre) comme un coq en pâte ~ живети|живјети као бубрег у лоју;
 filer comme un toutou ~ бежати|бјежати/побећи|побјећи као зец;
 fin comme un cheveu ~ танак као конач;
 fleurir comme des pâquerettes ~ ницати (расти, избијати, ширити се) као коров;
 fondre comme un esquimau au soleil ~ топити се/истопити се или растопити се као снег|снијег на сунцу;
 fort comme un lion ~ јак као бик;
 haut comme une cathédrale ~ висок као торањ;
 il fait chaud comme dans un four ~ као у котлу је [врело (вруће)];
 jaloux comme un rou ~ љубоморан као пас;
 jaloux comme un tigre ~ љубоморан као пас;
 jaloux comme une tigresse ~ љубоморна као пас;
 jaune comme un coing¹ ~ жут као лимун;

мршав као прут ~ maigre comme un coton-tige;
 напити се као дева ^{<зап>} ~ se soûler comme un cochon;
 напити се као клен ^{<ист>} ~ se soûler (se bourrer) comme un cochon;
 напиток се као смук ~ se soûler comme un cochon;
 пасти (срушити се, пружити се) као свећа|свијећа ~ tomber comme une quille;
 пасти (срушити се, пружити се, плъснути) као проштац ~ tomber comme une quille;
 пасти као даска ~ tomber comme une quille;
 пијан као дева ^{<зап>} ~ soûl (saoul) comme une vache;
 пијан као клен ^{<ист>} ~ soûl (saoul) comme une vache;
 пијан као морка ^{<ист>} ~ soûl (saoul) comme une grive;
 пијан као Рус ~ soûl (saoul, ivre) comme un Polonais;
 пијан као смук ~ soûl (saoul) comme une grive;
 пити као Рус ~ boire comme un Polonais;
 пити/попити *шѝо* као воду ~ boire *qqch* comme du lait;
 пишати као коњ ~ pisser comme un chameau;
 плашљив (плах) као срна ~ peureux comme un lièvre;
 пливати као секира|сјекира ~ nager comme un fer à repasser;
 познавати (знати) *коѝа*, *шѝо* као свој буђелар ^{<ист>} ~ connaître *qqn, qqch* comme sa poche;
 познавати (знати) *коѝа*, *шѝо* као свој новчаник ^{<ист>} ~ connaître *qqn, qqch* comme sa poche;
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[a] сир¹ ~ entrer (rentrer) comme dans du beurre;
 пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[a] сир² ~ entrer (rentrer) comme dans du beurre;
 радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као коњ ~ travailler comme un bœuf;
 радити као кртица ~ travailler comme une fourmi;
 радити као сингерица ~ tourner comme une horloge;

jaune comme un coing ² ~ жут као лимун;	размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као амебе ~ se reproduire comme des lapins;
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme un vieux kleenex ~ одбацити (шутнути, бацити) <i>koia</i> као стару чарапу;	размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као мишеви ~ se reproduire comme des lapins;
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme un vieux mouchoir ~ одбацити (шутнути, бацити) <i>koia</i> као стару чарапу;	ружан као акрап ^{<зап>} ~ laid (moche) comme un rou;
jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille serpillière ~ одбацити (шутнути, бацити) <i>koia</i> као стару чарапу;	ружан као акреп ^{<ист>} ~ laid (moche) comme un rou;
jeter <i>qqn</i> comme un mouchoir en papier ~ одбацити (шутнути, бацити) <i>koia</i> као стару чарапу;	ружан као кер ^{<ист>} ~ laid (moche) comme un rou;
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille sarote ~ одбацити (шутнути, бацити) <i>koia</i> као стару чарапу;	ружан као пас ~ laid (moche) comme un rou;
lisse (poli) comme du marbre ~ гладак као огледало;	ружан као пацов ^{<ист>} ~ laid (moche) comme un rou;
lisse (poli) comme un marbre ~ гладак као огледало;	ружан као пашче ~ laid (moche) comme un rou;
maigre comme un clou ~ мршав као чачкалица;	ружан као псето ~ laid (moche) comme un rou;
maigre comme un coton-tige ~ мршав као чачкалица;	ружан као штакор ^{<зап>} ~ laid (moche) comme un rou;
maigre comme un coucou ~ мршав као сарага;	румен као јабука ¹ ~ rouge comme une tomate;
maigre comme un échalas ~ мршав као грана;	румен као јабука ² ~ rouge comme une pomme [d'api];
maigre comme une allumette ~ мршав као чачкалица;	сам као ћук ^{<зап>} ~ seul comme un chien;
manger (bouffer, dévorer) comme un ogre ~ јести (ждерати) као ала ^{ист} ;	свађати се као пиљарице ~ se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers;
manger comme un bœuf ~ јести као коњ;	смрдети смрдјети као вуга ^{<ист>} ~ puer comme un putois;
marcher comme un pingouin ~ ходати као патка;	смрдети смрдјети као фуга ^{<ист>} ~ puer comme un putois;
mince comme un fil ² ~ танак као чачкалица;	спавати као медвед медвјед ~ dormir comme une marmotte;
mince comme un roseau ~ витка (вита, танка) као [вита] јела;	спавати као топ ~ dormir comme une bûche;
mince comme une liane ~ витка (вита, танка) као [вита] јела;	спретан као мачка ~ adroit comme un singe;
nager comme une pierre ~ пливати као секира јекира;	танак као грана ~ fin (mince) comme une allumette;
noir comme de l'encre ¹ ~ црн као катран;	танак као прут ~ fin (mince) comme une allumette;
noir comme de l'encre ¹ ~ црн као катран;	танак као чачкалица ¹ ~ maigre (taillé) comme un cure-dent[s];
noir comme du cirage ¹ ~ црн као катран;	танак као чачкалица ² ~ mince comme un fil;
noir comme du cirage ² ~ црн као катран;	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>koia</i> као коња ~ battre <i>qqn</i> comme un chien;
noir comme du cirage ³ ~ црн као катран;	
noir comme du cirage ⁴ ~ црн као катран;	
noir comme l'ébène ¹ ~ црн као катран;	

noir comme l'ébène² ~ црн као катран;
 noir comme l'ébène³ ~ црн као катран;
 paresseux comme un lézard ~ лењ^{ист} (лен|лијен)
 као буба;
 paresseux comme un loir ~ лењ^{ист} (лен|лијен)
 као буба;
 paresseux comme une couleuvre ~ лењ^{ист}
 (лен|лијен) као буба;
 pisser comme un chameau ~ пишати као коњ;
 pisser comme une vache¹ ~ пишати као коњ;
 plat comme un fax¹ ~ спљоштен|сплоштен као
 палачинка;
 plat comme un fax² ~ равна као даска;
 plat comme une affiche¹ ~ мршав као
 чачкалица;
 plat comme une affiche² ~ равна као даска;
 poilu (velu) comme un mammoth ~ длакав
 (маљав) као мајмун;
 ruer comme un bouc ~ смрдети|смрдјети
 (заударати) као твор;
 ruer comme un rat mort ~ смрдети|смрдјети
 (заударати) као твор;
 pur comme le diamant ~ бистар (чист) као
 кристал;
 rapide comme une balle ~ брз као метак;
 rond comme une bille ~ округао као лопта;
 ronfler comme un porc ~ хркати као слон;
 ronfler comme une baleine ~ хркати као слон;
 ronfler comme une vache ~ хркати као слон;
 rouge comme un coquelicot¹ ~ црвен као мак;
 rouge comme un coquelicot² ~ црвен као мак;
 rouge comme un coquelicot³ ~ црвен као
 паприка;
 rouge comme un gratte-cul¹ ~ црвен као
 парадајз;
 rouge comme un gratte-cul² ~ црвен као
 паприка;
 rouge comme une cerise² ~ црвен као парадајз;
 rouge comme une pivoine¹ ~ црвен као мак;
 rougir comme une pivoine¹ ~ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као мак;
 rougir comme une pivoine² ~ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као мак;
 rougir comme une tomate¹ ~ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети

тући/истући или претући (млатити/измлатити
 или премлатити или намлатити,
 бити/пребити) која ао мачку ~ battre qqn
 comme un chien;
 убијати/убити која као маче ~ tuer (abattre) qqn
 comme un chien;
 убијати/убити која као мачку ~ tuer (abattre)
 qqn comme un chien;
 ударати као луд ~ cogner (frapper, taper) comme
 un sourd;
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као мак¹ ~
 rougir comme une pivoine;
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као мак² ~rougir
 comme une pivoine;
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као мак³ ~rougir
 comme une pivoine;
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као булка¹ <ист>
 ~ rougir comme une pivoine;
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као булка² <ист>
 ~ rougir comme une pivoine;
 црвенети се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као булка³ <ист>
 ~ rougir comme une pivoine;
 црн као гар¹ ~ noir comme du (le) charbon;
 црн као гар² ~ noir comme du (le) charbon;
 црн као гар³ ~ noir comme du (le) charbon;
 црн као гар⁴ ~ noir comme du (le) charbon;

се|зацрвењети се *или*
 поцрвенети|поцрвењети као мак;
 rougir comme une tomate¹ ~ црвенети
 се|црвењети се|зацрвенети
 се|зацрвењети се *или*
 поцрвенети|поцрвењети као мак;
 s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à *qqn, qqch*
 comme à une planche de salut ~ хватати
 се/ухватити се за *која, шито* као за
 сламку [спаса];
 s'engueuler comme des poissonniers ~ свађати се
 као пиљарице;
 saigner comme un bœuf ~ крварити као свиња;
 sale comme un rou ~ прљав као свиња;
 se disputer (s'engueuler) comme des charretiers ~
 свађати се као пиљарице;
 se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers
 ~ свађати се као пиљарице;
 se jeter sur *qqn* comme un vautour ~ насрнути на
која као сивоња;
 seul comme un rat ~ сам као ћук;
 souffler comme un bœuf ~ дахтати као пас;
 souffler comme un sachalot ~ дахтати као пас;
 souffler comme un phoque ~ дахтати као пас;
 souffler comme un taureau ~ дахтати као пас;
 souffler comme une baleine ~ дахтати као пас;
 soûl (saoul) comme une bourrique ~ пијан као
 свиња;
 soûl (saoul) comme une grive ~ пијан као свиња;
 soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne ~ пијан
 као Рус;
 soûl (saoul, ivre) comme un Polonais ~ пијан као
 Рус;
 sourd comme un pot ~ глуп|глух као топ;
 suer (transpirer) comme un bœuf ~ знојити
 се/ознојити се као свиња;
 suer (transpirer) comme une vache ~ знојити
 се/ознојити се као свиња;
 tendu comme un arc² ~ напет (запет) као пушка;
 tendu comme un lance-pierre (lance-pierres) ~
 напет (запет) као пушка;
 tendu comme un slip ~ напет (запет) као пушка;
 tendu comme un string ~ напет (запет) као
 пушка;
 tourner comme un écureuil en cage ~ шетати се
 као лав у кавезу;
 tourner comme un ours en cage ~ шетати се као
 лав у кавезу;
 travailler comme une abeille ~ радити као мрав;

trempe (mouillé) comme un canard ~ мокар као миш;

4.4.1.32. Контрастивни образац F1. Код парова фразема из овога образаца полазна је фразема увек дужега структурног типа:

француски → српски	српски → француски
bête (sot) comme trente-six cochons ~ глуп као коњ;	дрхтати (трести се) као шиба [на води] ~ trembler comme une feuille;
blanc comme une feuille de papier ~ бео бијел као крпа;	живјети као бик на гмајни ^{<зап>} ~ vivre comme un parasite;
con comme un manche [à balai] ~ глуп као ћускија;	јурити (трчати, ићи, летети) као [мува муха] без главе ~ courir comme un dératé;
con comme un panier [percé] ~ глуп као ћускија;	јурити/одјурити <i>или</i> дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без душе ~ courir comme un dératé;
crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge] ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац (магаре);	пун [<i>чеја</i>] као шипак [коштица] ~ plein comme un œuf;
fondre sur <i>qqn</i> comme un aigle sur sa proie ~ насрнути на <i>која</i> као сивоња;	развалити (разбити, растурити) <i>која</i> , <i>шио</i> као [беба] звечку ² ~ briser <i>qqn</i> comme une allumette;
haut (grand) comme trois pommes [à genoux] ~ висок као шумска јагода;	развалити (разбити, растурити) <i>која</i> , <i>шио</i> као маче мушкатлу ² ^{<ист>} ~ briser <i>qqn</i> comme une allumette;
maigre comme un cent de clous ~ мршав као чачкалица;	развалити (разлупати, разбити, растурити) <i>која</i> , <i>шио</i> као стару канту ² ~ briser <i>qqn</i> comme une allumette;
maigre comme un chat de gouttière ~ сув сух као бакалар;	расти (ницати/никнути <i>или</i> нићи ^{<ист>}) као трава [после послије (након) кише] ~ pousser comme des champignons;
maigre comme un fil [de fer] ~ мршав као чачкалица;	расти/порасти или нарасти као [врба] ^{<ист>} из воде ~ pousser comme une asperge;
nager comme un chien [de plomb] ~ пливати као секира сјекира;	тући/истући <i>или</i> претући (млатити/измлатити <i>или</i> премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>која</i> као вола [у купусу] ~ battre <i>qqn</i> comme un chien;
nager comme un fer à repasser ~ пливати као секира сјекира;	хватати се/ухватити се за <i>која</i> , <i>шио</i> као [дављеник] за сламку [спаса] ~ s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme à une planche de salut;
nager comme un sac de plomb ~ пливати као секира сјекира;	
nager comme une tenaille (une paire de tenailles) ~ пливати као секира сјекира;	
s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits rains ~ ићи/отићи као алва хлава;	
se battre comme un [petit] coq ~ борити се као лав;	

se vendre comme des petits pains ~ продавати
се/продати се као алва|хлава;
sec comme un hareng saur ~ сув|сух као
бакалар;

4.4.1.33. Контрастивни образац F2. Супротно од претходног случаја, овде је циљна фразама дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
pousser comme une asperge ~ расти/порастити <i>или</i> нарастити као [врба] ^{ист} из воде;	[јасно] као једанпут један ^{<зап>} ~ clair comme deux et deux font quatre;
vivre comme un ours ~ живети живјети као вук самотњак;	висок као шумска јагода ~ haut comme trois pommes [à genoux];
vivre comme une taure ~ живети живјети као вук самотњак;	глуп као буква ^{<ист>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
vivre comme un parasite ~ живјети као бик на гмајни ^{зап} ;	глуп као гузица ~ bête comme ses pieds;
	глуп као дудук ^{<ист>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као дупе ^{<ист>} ~ bête comme ses pieds;
	глуп као клада ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као мотика ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као мотка ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као пањ ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као ступ ^{<зап>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као тава ^{<зап>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као тоцило ^{<ист>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као точак ^{<ист>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као ћускија ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као фосна ^{<ист>} ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	глуп као цепаница цјепаница ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
	ићи као млеко млијеко ² ^{<ист>} ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;

ићи/отићи као алва <ист> ~ partir comme des petits pains;
 ићи/отићи као халва <зап> ~ partir comme des petits pains;
 ићи/проћи као намазан ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 ићи/проћи као подмазан ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без главе ~ courir comme une poule sans tête;
 продавати се/продати се као алва <ист> ~ se vendre comme des petits pains;
 продавати се/продати се као халва <зап> ~ se vendre comme des petits pains;
 смарати се/сморити се као фока <ист> ~ s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort;
 стајати као ступ <зап> ~ être (rester) planté [là] comme une statue;
 тежак као [црна] земља¹ ~ lourd comme une pierre ([de] la pierre);
 тежак као [црна] земља⁴ ~ lourd comme une pierre ([de] la pierre);

4.4.1.34. Контрастивни образац *F. Наспрам обрасцу F, код кога су основе поређења кореспондентних фразема истога степена идиоматичности, налази се образац *F, где су основе поређења различита степена идиоматичности:

француски → српски

српски → француски

bourré (plein, rond) comme toute la Pologne ~ пијан као Рус;
 bourré (plein, rond) comme un Polonais ~ пијан као Рус;
 chargé comme un âne¹ ~ пијан као свиња;
 chargé comme un baudet² ~ пијан као свиња;
 chargé comme un mulet¹ ~ пијан као свиња;
 chargé comme une bourrique² ~ пијан као свиња;
 chargé comme une mule¹ ~ пијан као свиња;
 chaude comme une chatte ~ напаљена као зечица;

бистар као пчелица ~ malin comme un singe;
 го|гол као липа <зап> ~ fauché comme les blés;
 го|гол као пиштољ² ~ raide comme un passe-lacet;
 го|гол као прст <зап> ~ fauché comme les blés;
 здрав као дрен ~ solide comme un chêne;
 здрав као дреновина ~ solide comme un chêne;
 здрав као дријен <зап> ~ solide comme un chêne;
 напаљен као вепар ~ chaud comme un lapin;
 напаљен као зечица ~ chaude comme une chatte;
 напаљен као коњ ~ chaud comme un lapin;
 напаљен као пас ~ chaud comme un lapin;

déchiré comme un drapeau ~ пијан као чеп;
 épais comme un coton-tige ~ мршав као
 чачкалица;
 épais comme un haricot [vert] ~ мршав као
 грана;
 épais comme une affiche ~ мршав као
 чачкалица;
 gras comme une loche ~ дебео као свиња;
 malin comme un singe ~ бистар као пчелица;
 plat comme une affiche¹ ~ мршав као
 чачкалица;
 plat comme une affiche² ~ равна као даска;
 plein comme une huître ~ пијан као смук;
 ridé comme une [vieille] pomme ~ као сува|суха
 смоква;
 rond comme un boulon ~ пијан као чеп;
 rond comme une balle² ~ пијан као чеп;
 rond comme une bille² ~ пијан као чеп;
 rond comme une pelle ~ пијан као ћускија;
 solide comme un chêne ~ здрав као дрен;
 taillé comme un coton-tige ~ мршав као
 чачкалица;
 taillé comme un cure-pipe ~ мршав као
 чачкалица;
 taillé comme une arbalète ~ мршав као
 чачкалица;

одерати (одрати) *која* као јарца² ~ battre *qqn*
 comme un chien;
 пијан као треска|тријеска ~ rond comme une
 queue de pelle;
 ружан као мајмун ~ laid comme un rou
 теглити (вући, мучити се) као коњ ~ travailler
 comme un bœuf;
 ћутати као мулац¹ <ист> se fermer comme une
 huître;
 ћутати као мулац² <ист> se fermer comme une
 huître;
 ћутати|шутјети као заливен¹ ~ se fermer comme
 une huître;
 ћутати|шутјети као заливен² ~ se fermer comme
 une huître;
 ћутати|шутјети као заливен³ ~ se fermer comme
 une huître;
 ћутати|шутјети као мула¹ se fermer comme une
 huître;
 ћутати|шутјети као мула² se fermer comme une
 huître;
 ћутати|шутјети као пичка
 ћутати|шутјети као риба¹ ~ se fermer comme une
 huître;
 ћутати|шутјети као риба² ~ se fermer comme une
 huître;
 ћутати|шутјети као риба³ ~ se fermer comme une
 huître;

4.4.1.35. Контрастивни образац *F1. За разлику од претходног случаја, у

овоме обрасцу полазна је фразема увек нешто дуже структуре:

француски → српски

српски → француски

bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur¹ ~
 као билдер;
 bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur¹ ~
 као билдер;
 bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain¹ ~
 као трокрилни ормар (орман);
 bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain² ~
 као трокрилни ормар (орман);
 comme une bête ~ као луд;

као од брда одваљен ~ bâti (taillé) comme un roc;
 као од брега|бријега одваљен ~ bâti (taillé)
 comme un roc;
 као од стене|стијене одваљен ~ bâti (taillé)
 comme un roc;
 као запета (напета, набита) пушка¹ ~ tendu
 comme un arc;
 као запета (напета, набита) пушка² ~ tendu
 comme un arc;
 запет (напет) као пушка¹ ~ tendu comme un arc;

érais comme un câble de frein à main ~ мршав
 као прут;
 fin comme du gros sel ~ бистар као боза;
 maigre comme un hareng saur ~ сув|сух као
 бакалар;
 noir comme de l'encre³ ~ као у рогу;
 rond comme une queue de pelle ~ пијан као
 ћускија;
 taillé comme un bâton de sucette ~ мршав као
 чачкалица;

запет (напет) као пушка² ~ tendu comme un arc;

4.4.1.36. Контрастивни образац *F2. Овај контрастивни образац окупља парове фразема који задовољавају услове за образац F, али су циљне фраземе дужег структурног типа:

француски → српски

српски → француски

∅

бистар као боза ~ fin comme du gros sel;
 бистар као густо сок ~ fin comme du gros sel;
 као билдер¹ ~ bâti (baraqué, taillé) comme un
 déménageur;
 као билдер² ~ bâti (baraqué, taillé) comme un
 déménageur;
 као сува|суха смоква ~ ridé comme une [vieille]
 pomme;
 пијан као авион ^{<зап>} ~ rond comme une queue de
 pelle;
 пијан као батина ~ rond comme une queue de
 pelle;
 пијан као даска ~ rond comme une queue de pelle;
 пијан као дуґа ~ rond comme une queue de pelle;
 пијан као клата ~ rond comme une queue de pelle;
 пијан као летва ~ rond comme une queue de pelle;
 пијан као метла ~ rond comme une queue de
 pelle;
 пијан као мотка ^{<ист>} ~ rond comme une queue de
 pelle;
 пијан као пањ ~ rond comme une queue de pelle;
 пијан као плот ~ rond comme une queue de pelle;
 пијан као сјекира ^{<зап>} ~ rond comme une queue
 de pelle;
 пијан као ћускија ~ rond comme une queue de
 pelle;

пијан као чеп ~ rond comme une queue de pelle;

4.4.1.37. Контрастивни образац G. У контрастивни смо образац G уврстили парове кореспондентних фразема код којих је степен идиоматичности основе поређења исти и код којих је структура једнака, али су еталони из различитих лексичко-семантичких група:

француски → српски	српски → француски
agile comme un cabri ~ [окретан] као чигра;	[леп лијеп] као икона ^{<ист>} ~ beau comme un ange;
agile comme un cerf ~ [окретан] као чигра;	[леп лијеп] као лутка ~ beau comme un ange;
agile comme un chamois ~ [окретан] као чигра;	[мрачно] као у рогу ~ noir comme dans un tunnel;
agile comme un écureuil ~ [окретан] као чигра;	[окретан (брз)] као чигра ~ agile comme un écureuil;
agile comme un tigre ~ [окретан] као чигра;	бео бијел као зид ~ blanc comme [la (de la)] craie;
agile comme une anguille ~ [окретан] као чигра;	бео бијел као креда ² ~ blanc comme [la] neige;
agile comme une couleuvre ~ [окретан] као чигра;	бео бијел као креда ³ ~ blanc comme un cachet d'aspirine;
agile comme une panthère ~ [окретан] као чигра;	бео бијел као крпа ² ~ blanc comme un cachet d'aspirine;
aller (marcher) comme sur des roulettes ~ ићи као по лоју;	бео бијел (сед сијед) као овца = blanc comme [la] neige
aller (marcher, se dérouler, se passer, rouler) comme sur du velours ~ ићи као по лоју;	бео бијел као сир ¹ ~ blanc comme [la (de la)] craie;
aller à qqn comme un chausson ~ стајати (пристајати, ићи) <i>коме</i> као саливен;	бити (осећати се осјећати се) као крме у Техерану ~ être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau;
aller à qqn comme un gant ~ стајати (пристајати, ићи) <i>коме</i> као саливено;	бити (осећати се осјећати се) као прасе у Техерану ~ être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau;
amoureux comme un collégien ~ заљубљен као коњ;	бити (разликовати се) као дупе и око ^{<ист>} ~ être comme le jour et la nuit;
arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe ~ доћи као кец на једанаест ^{зап} ;	бити (разликовати се) као небо и земља ~ être comme le jour et la nuit;
arriver comme le Messie (le messie) ~ доћи као поручен (наручен);	бити (разликовати се) се као бог и шеширчија ~ être comme le jour et la nuit;
bâiller comme un four ~ зијевати као сом ^{зап} ;	бити (разликовати се) се као дан и ноћ ~ être comme le jour et la nuit;
baiser comme un animal ~ јебати као змај;	бити као Божић и Бадњи дан ~ être comme cul et chemise;
baiser comme une bête ~ јебати као змај;	
battre qqn comme un sourd ~ тући/истући <i>или</i> претући (млатити/измлатити <i>или</i> премлатити <i>или</i> намлатити, бити/пребити) <i>која</i> као пса;	
beau (joli, mignon) comme un cœur ~ леп лијеп као анђео;	

beau comme l'antique ~ леп|лијеп као сан;
 beau comme le jour ~ леп|лијеп као сан;
 beau comme un astre ~ леп|лијеп као анђео;
 beau comme un samion ~ леп|лијеп као слика;
 beau comme un pape ~ леп|лијеп као бог;
 beau comme un soleil ~ леп|лијеп као сан;
 belle comme une sirène ~ лепа|лијепа као
 богиња (божица^{зап});
 blanc comme l'albâtre ~ бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme le (du) lait ~ бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme un cul ~ бео|бијел као креч;
 blanc comme un lavabo ~ бео|бијел као креч;
 blanc comme un lys (lis) ~ бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme un navet ~ бео|бијел као крпа;
 blanc comme un pierrot ~ бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme une colombe¹ ~ бео|бијел као
 креч;
 blanc comme une colombe² ~ бео|бијел као
 снег|снијег;
 blanc comme une endive ~ бео|бијел као сир;
 briller comme du satin ~ сјајити се (сијати^{ист})
 као огледало;
 briller comme un soleil ~ сјајити се (сијати^{ист})
 као огледало;
 briller comme une étoile ~ сјајити се (сијати^{ист})
 као огледало;
 changer comme une girouette ~ мењати
 се|мијењати се као камелеон;
 chauve comme un (mon) genou ~ ћелав као јаје;
 chauve comme une bille ~ ћелав као јаје;
 cogner (frapper, taper) comme une brute ~
 ударати као луд;
 comme tout ~ као нико|нитко;
 comme un animal ~ као луд;
 comme un as ~ као бог;
 comme un con ~ као луд;
 comme un cyclone ~ као метак;
 comme un démon ~ као луд;
 comme un grain de sable dans le désert ~ као кап
 (капљица) [воде] у мору;
 comme un perdu ~ као луд;
 comme un ressort ~ као опарен;
 comme une bête ~ као луд;
 con comme la lune ~ глуп као ноћ;
 con comme une malle ~ глуп као пањ;

бити као лонац и поклопац ~ être comme cul et
 chemise;
 бити као нокат и месо ~ être comme cul et
 chemise;
 бити као прст и нокат (нокат и прст) ~ être
 comme cul et chemise;
 бити као шипка и бубањ (уз бубањ) ^{<ист>} ~ être
 comme cul et chemise;
 блед|блијед као зид ~ blanc comme [la (de la)]
 craie;
 блед|блијед као сир¹ ~ blanc comme [la (de la)]
 craie;
 бојати се *koia*, *čeia* као грома ~ craindre *qqn*,
qqch comme la peste;
 брз као струја ^{<ист>} ~ rapide comme une balle;
 брисати као мењава ^{<ист>} ~ manger (bouffer,
 dévorer) comme un ogre;
 велик као врата¹ ~ grand comme une montagne;
 висок као жирафа ~ haut comme une montagne;
 висок као јаблан ~ haut comme une montagne;
 витка као срна ~ mince comme un roseau;
 глуп као ноћ ~ con comme la lune;
 глуп као поноћ ~ con comme la lune;
 го|гол као пиштољ¹ ~ nu comme un ver;
 говорити (причати) као навијен ~ parler comme
 un moulin;
 дерати се (драти се) као јарац¹ ~ crier (gueuler,
 hurler) comme un sourd;
 дерати се (драти се) као јарац² ~ chanter comme
 une casserole;
 дерати се (драти се) као јарац³ ~ brailler comme
 un âne;
 дерати се (драти се) као јарац⁴ ~ crier (gueuler,
 hurler) comme un sourd;
 добар као добар дан² ~ chaud comme une ([de]
 la) braise;
 досадан као курац ~ ennuyeux (embêtant,
 emmerdant, chiant) comme la pluie;
 доћи (стићи) као ас на десет (десетку) ^{<зап>} ~
 arriver (venir) comme marée en carême;
 доћи (стићи) као ас на једанаест¹ ^{<зап>} ~ arriver
 (venir) comme marée en carême;
 доћи (стићи) као ас на једанаест² ^{<зап>} ~ arriver
 (venir, tomber) comme un cheveu sur la
 soupe;
 доћи (стићи) као кец на десет (десетку) ~
 arriver (venir) comme marée en carême;
 доћи (стићи) као кец на једанаест¹ ~ arriver
 (venir) comme marée en carême;

coupant (tranchant) comme le silex ~ оштар као бритва;
 coupant (tranchant) comme un silex ~ оштар као бритва;
 courir comme le vent ~ јурити (трчати) као луд;
 courir comme un rat empoisonné ~ трчати (јурити) као [мува|муха] без главе;
 creux comme un radis ~ шупаљ као зуб;
 creux comme une huître ~ шупаљ као зуб;
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд;
 crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд;
 crier (hurler) comme un damné ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд;
 crier comme un poissonnier ~ викати као луд;
 dormir comme du plomb ~ спавати као топ;
 dormir comme un bienheureux ~ спавати као анђео;
 dormir comme un charme ~ спавати као анђео;
 dormir comme un racha ~ спавати као анђео;
 dormir comme un plomb ~ спавати као топ;
 dormir comme un sonneur ~ спавати као топ;
 dormir comme une merde ~ спавати као заклан;
 doux comme un ange ~ миран (питом) као јагње|јање;
 doux comme une pêche ~ мек (мекан) као свила;
 droit comme un arbre ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un i ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un if ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 droit comme un pic ~ усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа;
 dur comme de la corne ~ тврд као камен;
 dur comme du chien¹ ~ тврд као камен;
 dur comme du chien¹ ~ тврд као камен;
 dur comme du cuir ~ тврд као камен;
 dur comme du plâtre ~ тврд као камен;
 éclater comme un [coup de] tonnerre ~ одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као бомба;
 ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la mort ~ досадан као пролив|прољев;

доћи (стићи) као кец на једанаест² ~ arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe;
 држати *koia*, *shio* као јаје на длану ~ tenir (veiller) à *qqn*, *qqch* comme à la prunelle de *ses* yeux;
 држати се *koia*, *cheia* као пијан плота¹ ~ s'accrocher à *qqn*, *qqch* comme un naufragé à une bouée [de sauvetage];
 држати се *koia*, *cheia* као слеп|слијеп плота¹ ~ s'accrocher à *qqn*, *qqch* comme un naufragé à une bouée [de sauvetage];
 жут као дукат ~ jaune comme un citron;
 заљубљен као коњ ~ amoureux comme un collégien;
 заљубљен као сом ~ amoureux comme un collégien;
 заљубљен као тетреб|тетријеп ~ amoureux comme un collégien;
 заспати као заклан ~ s'endormir comme une bûche;
 заспати као мртав ~ s'endormir comme une bûche;
 играти као гром ~ jouer comme un dieu;
 исцедити|исциједити *koia* као крпу ~ presser *qqn* comme un citron;
 исцедити|исциједити *koia* као сунђер ^{<ист>} ~ presser *qqn* comme un citron;
 ићи|отићи као на ватру ^{<ист>} ~ partir comme des petits pains;
 ићи|проћи као по лоју ~ aller (marcher) comme sur des roulettes;
 јак као бетон ~ fort comme un taureau;
 јасан као пекмез ^{<зап>} ~ clair comme le jour;
 јасан као суза ~ clair comme le jour;
 јасан као сунце ~ clair comme le jour;
 јebати као змај ~ baiser comme un animal (une bête);
 јести као гладна година ~ manger (bouffer, dévorer) comme un ogre;
 јести као мећава ^{<ист>} ~ manger (bouffer, dévorer) comme un ogre;
 јести као проваљен ^{<ист>} ~ manger (bouffer, dévorer) comme un ogre;
 јести као смук ^{<зап>} ~ manger (bouffer, dévorer) comme un ogre;
 као змај¹ ~ comme un dieu
 као из пичке ~ comme en se jouant;
 као препорођен ~ comme neuf;

ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie ~ досадан као пролив|прољев; être comme cul et chemise ~ бити као нокат и месо (прст); fauché comme les blés ~ го|гол као пиштољ; fier comme Artaban ~ поносан као паун; fier comme Harpagon ~ поносан као паун; fier comme un bar-tabac ~ поносан као паун; fier comme un enfant ~ поносан као паун; fier comme un gosse ~ поносан као паун; fier comme un pape ~ поносан као паун; fondre comme [le] beurre au soleil ~ топити се/истопити се или растопити се као снег|снијег на сунцу; fort comme un Turc ~ јак као бик; fou comme trente-six lapins ~ луд као купус^{зап}; fou comme un lapin ~ луд као купус^{зап}; fragile (cassant) comme du (le) verre² ~ осјетљив као мимоза^{зап}; frais comme l'œil ~ свеж|свјеж као риба; frais comme la rose ~ свеж|свјеж као риба; frais comme une fleur ~ свеж|свјеж као риба; frais comme une rose ~ свеж|свјеж као риба; fumer comme un pompier ~ пушити као Турчин; fumer comme un sapeur ~ пушити као Турчин; gonflé comme une éponge ~ надут (надуван|напухан) као жаба; gonflé comme une outre ~ надут (надуван|напухан) као жаба; gros comme le (mon) poing³ ~ велик као шумска јагода; immobile comme un cadavre ~ непокретан као кип; léger comme l'air² ~ лаган (лак) као перо (перце); léger comme le vent ~ лаган (лак) као перо (перце); léger comme un oiseau ~ лаган (лак) као перо (перце); léger comme un papillon ~ лаган (лак) као перо (перце); maigre comme un portemanteau ~ мршав као чачкалица; maigre comme un vélo ~ мршав као чачкалица; maigre comme une bicyclette ~ мршав као чачкалица; manger (bouffer) comme quatre ~ јести (ждерати) као свиња;

као у паклу је [врело (врүће)] ~ il fait chaud comme dans un four; као у сауни је [топло (врүће)] ~ il fait chaud comme dans un four; као у сну² ~ comme dans un conte de fée; лагати као пас ~ mentir comme un arracheur de dents; лагати као псето ~ mentir comme un arracheur de dents; лагати као Србин ^{<зап>} ~ mentir comme un arracheur de dents; лагати као Циган ~ mentir comme un arracheur de dents; лагати као Циганин ~ mentir comme un arracheur de dents; леп|лијеп као глумац ~ beau comme un dieu; леп|лијеп као глумица ~ beau comme une déesse; леп|лијеп као грех|гријех ~ beau comme le jour; леп|лијеп као девојка|дјевојка ~ beau comme un ange; леп|лијеп као сан ~ beau comme un astre; леп|лијеп као слика ~ beau comme le jour; леп|лијеп као упис ^{<ист>} ~ beau comme le jour; леп|лијеп као уписан ^{<ист>} ~ beau comme le jour; лепити се/залепити се или прилепити се|лијепити се/залијепити се или прилијепити се (качити се/прикачити се, хватати се/ухватити се) за (уз, на) коџа, шџо (коме, чему) као чичак ~ s'accrocher à qqn, qqch comme une teigne; личити|сличити (наликовати) коме као јаје јајету ~ ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau; луд као купус ^{<зап>} ~ fou comme un lapin; луд као шлапа ^{<зап>} ~ fou comme un lapin; марити (бринути) за коџа, шџо као за лањски снег|снијег ~ se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se fichier) de qqn, qqch comme de sa première (dernière) chemise; миран као уље ~ calme comme un lac; мокар као крпа ~ trempé (mouillé) comme un canard; мокар као чеп ~ trempé (mouillé) comme un canard; надуван|напухан као жаба ~ gonflé comme une outre;

manger (bouffer) comme un chancre ~ јести (ждерати) као свиња;
 manger (bouffer) comme un goinfre ~ јести (ждерати) као свиња;
 manger comme un glouton ~ јести (ждерати) као свиња;
 mure comme une chaufferette ~ слеп|слијеп (ћорав) као кртица;
 nager comme un sardaude ~ пливати као секира|секира;
 noir comme dans un four ~ [мрачно] као у рогу;
 noir comme dans un tunnel ~ [мрачно] као у рогу;
 noir comme de la poix¹ ~ црн као угаљ|угљен;
 noir comme l'enfer¹ ~ црн као ђаво|враг;
 noir comme l'enfer² ~ црн као ђаво|враг;
 noir comme l'enfer³ ~ црн као ђаво|враг;
 noir comme un charbonnier ~ црн као угаљ|угљен;
 noir comme un gruneau ~ црн као гавран;
 plate comme une limande ~ равна као даска;
 plate comme une punaise ~ равна као даска;
 plate comme une sole ~ равна као даска;
 pleurer comme une chasse d'eau ~ плакати/заплакати или раплакати се као [љута] киша|година;
 raide comme la justice³ ~ го|гол као пиштољ;
 raide comme un passe-lacet ~ го|гол као пиштољ;
 ressembler à *qqn* comme jumelle ~ наликовати *коме* као јаје јајету;
 ressembler à *qqn* comme un frère [jumeau] ~ наликовати *коме* као јаје јајету;
 ressembler à *qqn* comme un jumeau ~ наликовати *коме* као јаје јајету;
 ressembler à *qqn* comme une sœur [jumelle] ~ наликовати *коме* као јаје јајету;
 rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu ~ смејати се|смијати се као луд;
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme une banane ~ смејати се|смијати се као луд;
 rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine ~ смејати се|смијати се као луд;
 rond comme un œuf¹ ~ округао као лопта;
 rond comme un œuf² ~ пијан као чеп;
 ronfler comme un bûcheron ~ хркати као слон;
 ronfler comme un camionneur ~ хркати као слон;
 ronfler comme un orgue ~ хркати као слон;

надут као жаба ~ gonflé comme une outre;
 напити се као ду́га ~ se souler comme un cochon;
 напити се као ду́га ~ se souler comme un cochon;
 напити се као земља ~ se souler comme un cochon;
 напити се као мајка ~ se souler comme un cochon;
 падати као снопље ~ tomber comme des mouches;
 падати/пасти као клада¹ ~ tomber comme une masse;
 пасти (срушити се) као покошен ~ tomber comme une quille;
 пасти као кап <ист> ~ tomber comme une quille;
 патити као патика ~ souffrir comme un damné;
 пијан као гузица ~ soûl (saoul) comme une bourrique;
 пијан као дупе ~ soûl (saoul) comme une bourrique;
 пијан као звезда|звјезда <ист> ~ soûl (saoul) comme une bourrique;
 пијан као змај ~ soûl (saoul) comme une bourrique;
 пијан као Исус <зап> ~ soûl (saoul) comme une bourrique;
 пијан као мајка ~ soûl (saoul, ivre) comme un Polonais;
 пијан као пичка ~ soûl (saoul) comme une bourrique;
 пити као дева <зап> ~ boire comme un trou;
 пити као дуга ~ boire comme un trou;
 пити као смук ~ boire comme un trou;
 планути као [жива] ватра ~ monter (s'emporter) comme une soupe au lait;
 познавати (знати) *која*, *шио* као [свој] длан <ист> ~ connaître *qqn*, *qqch* comme sa poche;
 понављати као Шваба|Швабо тралала (тра-ла-ла) ~ répéter comme un perroquet;
 прдети|прдјети/прднути као кобила ~ réter come une folle;
 прдети|прдјети/прднути као коњ ~ réter come un fou;
 прост као боза¹ <ист> ~ simple comme bonjour;
 прост као пасуљ <ист> ~ simple comme bonjour;
 пун као шибица ~ plein comme un œuf;
 раван као длан ~ plat comme une galette;

ronfler comme un sapeur ~ хркати као слон;
 ronfler comme un sonneur ~ хркати као слон;
 ronfler comme une chaudière ~ хркати као слон;
 ronfler comme une forge ~ хркати као слон;
 rouge comme [de la] braise ~ црвен као паприка;
 rouge comme un coq¹ ~ црвен као паприка;
 rouge comme un coq² ~ црвен као парадајз;
 rouge comme une braise ~ црвен као паприка;
 rouge comme une cerise¹ ~ црвен као крв;
 rouge comme une écrevisse⁴ ~ црвен као паприка;
 rouge comme une pivoine² ~ црвен као рак;
 rouge comme une pivoine³ ~ црвен као рак;
 rougir comme une [jeune] fille ~ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као рак;
 rougir comme une pivoine³ ~ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као рак;
 rougir comme une tomate³ ~ црвенети
 се|црвењети се/зацрвенети
 се|зацрвењети се или
 поцрвенети|поцрвењети као рак;
 s'endormir comme un charme ~ заспати као топ;
 s'endormir comme une masse ~ заспати као топ;
 s'endormir comme une merde ~ заспати као
 клада;
 s'entendre comme larrons en foire ~ слагати се
 као брат и сестра;
 sale comme un reigne ~ прљав као свиња;
 se battre comme des chiffonniers ~ тући се као
 животиње;
 se battre comme des furies ~ тући се као
 животиње;
 se battre comme des sauvages ~ тући се као
 животиње;
 se comporter (se conduire) comme un goujat ~
 понашати се као животиња;
 se dresser comme un mur ~ стајати као
 стена|стијена;
 se ficher (se soucier) de qqn, qqch comme d'une
 cerise ~ марити (бринути) за која, шито
 као за лањски снег|снијег;
 se ficher (se soucier) de qqn, qqch comme d'une
 guigne ~ марити (бринути) за која, шито
 као за лањски снег|снијег;

радити као мутав ~ tourner comme une horloge;
 радити као навијен ~ tourner comme une
 horloge;
 развалити се (убити се) као гузица ~ se bourrer
 comme un coing;
 развалити се као пичка² ~ se bourrer comme un
 cochon;
 расти/порастити или нарасти као квасац ~ pousser
 comme un champignon;
 ружан као говно ~ laid (moche) comme un pou;
 ружан као гроб ~ laid (moche) comme un pou;
 ружан као курац ~ laid (moche) comme un pou;
 ружан као лопов ~ laid (moche) comme un pou;
 ружан као смрт ~ laid (moche) comme un pou;
 сам као прст ^{<зап>} ~ seul comme un chien;
 сећати се|сјећати се која, чеја као кроз (кроза)
 сан ~ se souvenir de qqn, qqch comme
 dans un brouillard;
 сећати се|сјећати се која, чеја као у сну ~ se
 souvenir de qqn, qqch comme dans un
 brouillard;
 спавати као јагње|јање ~ dormir comme un
 ange;
 спљоштен као палачинка ~ plat comme un fax;
 стајати (пристајати) коме као крави (крмачи,
 магарцу) седло ~ aller à qqn comme un
 tablier à une vache (une chèvre, un
 cochon, une poule);
 стајати (пристајати) коме као пилету сисе ~
 aller à qqn comme un tablier à une vache
 (une chèvre, un cochon, une poule);
 стајати као фикус ~ être (rester) planté [là]
 comme une momie;
 стар као Библија ~ vieux comme Hérode;
 стар као Грчка ~ vieux comme Hérode;
 тврд као курац¹ ~ dur comme une pierre ([de] la
 pierre);
 тврд као курац² ~ dur comme du chien;
 тврд као орах ~ dur comme une pierre ([de] la
 pierre);
 тежак као туч ~ lourd comme une pierre ([de] la
 pierre);
 убити се као мајка ~ se bourrer comme un
 cochon;
 убити се као Немац ^{<ист>} ~ se bourrer comme un
 cochon;
 убити се као сироча² ^{<ист>} ~ se bourrer comme
 un cochon;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme l'an quarante (mille) ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de *sa* première (dernière) chemise ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de *sa* première chaussette ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de *sa* première culotte ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de *sa* première tétine ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de *sa* première paire de bottes ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de *qqn, qqch* comme de *colin-tampon* ~ марити (бринути) за *коѿа, шѿо* као за лањски снег|снијег;

se répandre (se propager) comme une traînée de poudre ~ ширити се/проширити се или раширити се као [шумски] пожар;

se ressembler comme frère et sœur ~ наликовати (личити|сличити) као јаје јајету;

se souvenir de *qqn, qqch* comme d'un [joli] rêve ~ сећати се|сјећати се као кроз маглу;

se vautrer comme un steak ~ пасти као клада;

sec comme de l'amadou ~ сув|сух као барут;

sec comme du bois ~ сув|сух као барут;

sec comme un saucisson¹ ~ сув|сух као барут;

sec comme un saucisson² ~ сув|сух као бакалар;

simple (facile) comme bonjour ~ прост као пасуљ^{ист};

simple (facile) comme tout ~ прост као пасуљ^{ист};

souffler comme un orgue ~ дахтати као пас;

souffler comme une forge ~ дахтати као пас;

souffler comme une locomotive ~ дахтати као пас;

убити се као сирочѣ³ <ист> ~ en baver (chier) comme un Russe;

ухватити се за *коѿа, шѿо* као пијан за плот¹ ~ s'accrocher à *qqn, qqch* comme un naufragé à une bouée [de sauvetage];

ухватити се за *коѿа, шѿо* као слеп|слијеп за плот¹ ~ s'accrocher à *qqn, qqch* comme un naufragé à une bouée [de sauvetage];

хладан као боза¹ <ист> ~ froid comme [de] la pierre;

хладан као боза² <ист> ~ froid comme [de] la (une) pierre;

хладан као змија¹ ~ froid comme [de] la pierre;

хладан као змија² ~ froid comme [de] la pierre;

хладан као шприцер ~ froid comme [de] la (une) pierre;

црвен као паприка ~ rouge comme un coq;

црн као Арапин¹ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као враг¹ <зап> ~ noir comme l'enfer;

црн као враг² <зап> ~ noir comme l'enfer;

црн као враг³ <зап> ~ noir comme l'enfer;

црн као враг⁴ <зап> ~ noir comme l'enfer;

црн као гавран⁶ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као ђаво¹ <ист> ~ noir comme l'enfer;

црн као ђаво² <ист> ~ noir comme l'enfer;

црн као ђаво³ <ист> ~ noir comme l'enfer;

црн као ђаво⁴ <ист> ~ noir comme l'enfer;

црн као зифт¹ <ист> ~ noir comme du (le) charbon;

црн као зифт² <ист> ~ noir comme du (le) charbon;

црн као зифт³ <ист> ~ noir comme du (le) charbon;

црн као зифт⁴ <ист> ~ noir comme du (le) charbon;

црн као катран¹ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као катран² ~ noir comme du (le) charbon;

црн као катран³ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као катран⁴ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као катран⁴ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као катран⁵ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као Цига|Циго¹ ~ noir comme du (le) charbon;

црн као Циганин¹ ~ noir comme du (le) charbon;

чекати *коѿа* као озебао сунце ~ attendre *qqn* comme le Messie (le messie);

чувати *коѿа, шѿо* као [суво|сухо] злато ~ veiller à *qqn, qqch* comme à la prunelle de ses yeux;

souffrir comme un chien ~ патити као патика;
 souffrir comme un damné ~ патити као патика;
 suivre *qqn* comme un caniche ~ пратити *коџа*
 (ићи за *ким*) као сенка|сјенка
 (сена|сјена);
 têtu comme un Breton ~ тврдоглав као магарац
 (магаре);
 tomber comme une merde ~ падати/пасти као
 клада;
 tourner comme une horloge ~ радити као
 навијен;
 tourner comme une montre ~ радити као
 навијен;
 traiter *qqn* comme un malpropre ~ односити се
 (понашати се, опходити се) према *коме*
 као према псу;
 traiter *qqn* comme un moins-que-rien ~ односити
 се (понашати се, опходити се) према
коме као према псу;
 traiter *qqn* comme une pantoufle ~ односити се
 (понашати се, опходити се) према *коме*
 као према говну;
 travailler (bosser) comme un forçat ~ радити као
 црнац;
 travailler (bosser, trimer) comme un damné ~
 радити као луд;
 travailler (bosser, trimer) comme un sourd ~
 радити као луд;
 trempé comme un barbet ~ мокар као чеп;
 trempé comme une soupe ~ мокар као миш;
 vieux comme Adam ~ стар као Библија;
 vieux comme le monde ~ стар као Библија;
 vieux comme les chemins ~ стар као Библија;
 vieux comme les rues ~ стар као Библија;
 vif comme la poudre ~ [окретан (брз)] као
 чигра;
 vif comme un sabri ~ [окретан (брз)] као чигра;
 vif comme un chat ~ [окретан (брз)] као чигра;
 vif comme un écureuil ~ [окретан (брз)] као
 чигра;
 vif comme une ablette ~ [окретан (брз)] као
 чигра;
 vif comme une anguille ~ [окретан (брз)] као
 чигра;
 vivre comme un rat dans un fromage ~
 живети|живјети као бубрег у лоју;

ширити се/проширити се или раширити се као
 [шумски] пожар ~ se répandre (se
 propager) comme une traînée de poudre;
 шупаљ као зуб ~ seux comme un radis;

4.4.1.38. Контрастивни образац G1. Наспрам претходнога обрасца, овај

обухвата кореспондентне парове код којих је полазна фразама дуже структуре:

француски → српски	српски → француски
aller à <i>qqn</i> comme une bague au doigt ~ ићи (пристајати, стајати) <i>коме</i> као саливен;	[нов] као испод чекића ¹ ~ <i>comme neuf</i> ;
arriver (venir, débarquer, débouler) comme un chien dans un jeu de quilles ~ доћи као кец на једанаест ^{зап} ;	[нов] као испод чекића ² ~ <i>frais comme un gardon</i> ;
bête (con) comme un balai [sans poils (manche)] ~ глуп као пањ;	бојати се (плашити се) <i>која, чеја</i> као ђаво крста ^{<ист>} ~ <i>craindre qqn, qqch</i> comme la peste;
blanc comme mes fesses ~ бео бијел као креч;	бојати се (плашити се) <i>која, чеја</i> као ђаво тамјана ^{<ист>} ~ <i>craindre qqn, qqch</i> comme la peste;
blanc comme mon cul ~ бео бијел као креч;	бојати се <i>која, чеја</i> као [самог(а) (живог, црног)] врага ^{<зап>} ~ <i>craindre qqn, qqch</i> comme la peste;
blanc comme un cachet d'aspirine ~ бео бијел као креч;	бојати се <i>која, чеја</i> као [самог(а) (живог, црног)] ђавола ^{<ист>} ~ <i>craindre qqn, qqch</i> comme la peste;
briller comme un sou neuf ~ сјајити се (сијати ^{ист}) као злато;	бојати се <i>која, чеја</i> као враг тамјана ^{<зап>} ~ <i>craindre qqn, qqch</i> comme la peste;
chaud comme [de la (la)] braise ⁴ ~ напаљен као зец;	бунити се као Грк у хапсу (апсу ^{<ист>}) ~ <i>râler</i> comme un rou;
chaud comme une braise ⁴ ~ напаљен као зец;	гледати се као мачка и миш ~ <i>se regarder</i> comme des chiens de faïence;
chauve (nu) comme un cul de singe ~ ћелав као јаје;	гледати се као пас и мачка ~ <i>se regarder</i> comme des chiens de faïence;
chauve comme une boule de billard ~ ћелав као јаје;	гунђати као [нека (стара)] баба ~ <i>gronder</i> comme un ours;
clair comme de l'eau [de roche (de source)] ¹ ~ бистар (чист) као суза;	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] враг ^{<зап>} ~ <i>crier (gueuler, brailler, hurler)</i> comme un fou;
clair comme de l'eau [de roche (de source)] ² ~ јасан као [бели бијели] дан;	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво ^{<ист>} ~ <i>crier (gueuler, brailler, hurler)</i> comme un fou;
clair comme de l'eau de boudin ~ јасан као ноћ;	живети живјети као [мали] цар ~ <i>vivre</i> comme un roi (un prince);
clair comme de l'eau de vaisselle ~ јасан као ноћ;	избегавати избјегавати <i>која, шито</i> као ђаво крст (тамјан) ^{<ист>} ~ <i>éviter qqn, qqch</i> comme la peste ;
clair comme du jus de boudin ~ јасан као ноћ;	избјегавати <i>која, шито</i> као враг тамјан ^{<зап>} ~ <i>éviter qqn, qqch</i> comme la peste ;
clair comme du jus de chique ~ јасан као ноћ;	израдити (зајевати) <i>која</i> као младог мајмуна ~ <i>se faire avoir</i> comme un bleu;
comme [ce (il) n'est] pas permis ~ као нико нитко;	
comme [ce (il) n'est] pas possible ~ као нико нитко;	
comme mû par un ressort ~ као опарен;	
comme on se dit bonjour ~ као од шале;	
comme personne ~ као нико нитко;	
comme piqué par une guêpe ~ као опарен;	
comme tu [ne] reux pas savoir ~ као нико нитко;	
comme un diable [qui sort] d'une boîte (de sa boîte) ~ као ошурен;	

con comme une valise [sans poignée] ~ глуп као пањ;	јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић Марко) ~ fort comme un bœuf;
courir comme un [beau] diable ~ јурити (трчати) као луд;	јак као [црна] земља ¹ ~ fort comme un bœuf;
crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif] ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као јазац;	као бумбар ~ gros comme une barrique;
être (rester) planté [là] comme un poireau ~ стајати као укопан;	као други човек човјек ~ comme neuf;
être corains comme cochons ~ бити као рођена браћа ;	као пицино око ¹ ~ comme neuf;
fier comme un char à bancs ~ поносан као паун;	као пицино око ¹ ~ comme neuf;
fier comme un petit banc ~ поносан као паун;	лепити се/залепити се или прилепити се лијепити се/залијепити се или прилијепити се за (на) коџа, шито (коме, чему) као таксена марка ~ s'accrocher à
haut (grand) comme trois bites à genoux ~ висок као шумска јагода;	qqn, qqch comme une teigne;
haut (grand) comme trois couilles à genoux ~ висок као шумска јагода;	мењати мијењати коџа, шито као Циганин коње <ист> ~ changer de qqn, qqch comme de chemise;
haut (grand) comme trois pines à genoux ~ висок као шумска јагода;	напити се као мајка земља ~ se souler comme un cochon;
heureux comme un coq en pâte ~ срећан сретан као [мало] дете дијете;	озбиљан као дијете на тути <зап> ~ sérieux comme un rare;
heureux comme un poisson dans l'eau ~ срећан сретан као [мало] дете дијете;	падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка ¹ ~ tomber comme une masse;
léger comme une bulle [de savon, de champagne] ¹ ~ лаган (лак) као перо (перце);	падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка ⁶ ~ tomber comme à Gravelotte;
léger comme une bulle [de savon, de champagne] ² ~ лаган (лак) као перо (перце);	плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љута (црна, кишна)] година ~ pleurer comme une madeleine;
long comme un jour sans pain ¹ ~ дуг као вечност вјечност;	плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љута] киша ~ pleurer comme une madeleine;
maigre comme un sandwich de chômeur ~ мршав као чачкалица;	плакати/расплакати се као [нека] пичка ~ chialer comme une gonzesse;
mentir comme on respire ~ лагати као пас;	плакати/расплакати се као [нека] пичкица ~ chialer comme une gonzesse;
mentir comme un arracheur de dents ~ лагати као пас;	познавати (знати) коџа као злу пару ~ connaître qqn, qqch comme sa poche;
noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre ~ [мрачно] као у рогу;	познавати (знати) коџа, шито као својих пет прстију ~ connaître qqn, qqch comme sa poche;
noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre ~ [мрачно] као у рогу;	пун као кутија шибица ~ plein comme un œuf;
noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours) ~ [мрачно] као у рогу;	растурити (разбити) коџа, шито као бугарску скупштину ² ~ briser qqn, qqch comme une allumette;
noir comme le cul du diable ~ [мрачно] као у рогу;	ружан као [сам] враг <зап> ~ laid (moche) comme un rou;
noir comme le derrière du diable ~ [мрачно] као у рогу;	ружан као [сам] ђаво ~ laid (moche) comme un rou;
passer comme une lettre à la poste (la boîte) ³ ~ ићи/проћи као по лоју;	ружан као ноћ ~ laid (moche) comme un rou;
pleuvoir comme vache qui pisse ~ пљуштати (лити, падати) као из кабла;	срећан сретан као куче у лифту <ист> ~ heureux comme un enfant (un gamin, un gosse);
propre comme un sou [neuf] ~ чист као суза;	

<p>pur comme l'agneau qui vient de naître ~ чист као суза;</p> <p>pur comme l'enfant qui vient de naître ~ чист као суза;</p> <p>ronfler comme un soufflet de forge ~ хркати као слон;</p> <p>s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort ~ смарати се/сморити се као фока^{ист};</p> <p>s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle ~ смарати се/сморити се као фока^{ист};</p> <p>s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle ~ смарати се/сморити се као фока^{ист};</p> <p>se comporter (se conduire) comme en pays conquis ~ понашати се као газда;</p> <p>se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn, qqch</i> comme un poisson d'une pomme ~ марити (бринути) за <i>која, шийо</i> као за лањски снег снијег;</p> <p>se regarder comme des chiens de faïence ~ гледати се као пас и мачка;</p> <p>sec comme un coup de trique ~ сув сух као бакалар;</p> <p>sec comme un sarment [de vigne] ~ сув сух као бакалар;</p> <p>suivre <i>qqn</i> comme un [petit] chien ~ пратити <i>која</i> (ићи за <i>ким</i>) као сенка сјенка (сена сјена);</p> <p>suivre <i>qqn</i> comme un mouton ~ пратити <i>која</i> (ићи за <i>ким</i>) као сенка сјенка (сена сјена);</p> <p>suivre <i>qqn</i> comme un toutou ~ пратити <i>која</i> (ићи за <i>ким</i>) као сенка сјенка (сена сјена);</p> <p>tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte² ~ пљуштати као киша;</p> <p>tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une coupée de chiffon ~ падати/пасти као клада;</p> <p>triste comme un jour de pluie² ~ досадан као пролив прољев;</p> <p>vieux comme mes robes ~ стар као Библија;</p>	<p>ударати (бити) као свети Илија ^{<ист>} ~ frapper comme un fou;</p> <p>цепати се као шифонске гаће ^{<ист>} ~ se tordre comme une baleine;</p> <p>чувати (пазити, гледати, држати) <i>која, шийо</i> као кап воде на длану ~ tenir (veiller) à <i>qqn, qqch</i> comme à la prune de ses yeux;</p> <p>чувати (пазити, гледати, држати) <i>која, шийо</i> као мало воде на длану ~ tenir (veiller) à <i>qqn, qqch</i> comme à la prune de ses yeux;</p>
---	--

4.4.1.39. Контрастивни образац G2. Код овога је обрасца циљна фразама дужега структурног типа:

arriver (venir) comme marée en carême ~ долазити/доћи (стизати/стићи) као поручен (наручен);	[добар] као душа ~ bon comme le (du) [bon] pain;
battre <i>qqn</i> comme plâtre ~ тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>koīa</i> као вола [у купусу];	[сух (мршав)] као комарац ^{<зап>} ~ maigre (sec) comme un hareng saur;
briser <i>qqn</i> comme une allumette ~ разбити <i>koīa</i> као [беба] звечку;	[чисто (уредно)] као у апотеци ~ propre comme un sou neuf;
chialer comme une gonzesse ~ плакати/расплакати се као [нека] пичка;	бистар као суза ~ propre comme un sou [neuf];
content (heureux) comme un bossu ~ срећан сретан као мало дете дијете;	бити као рођена браћа ~ être comme cul et chemise;
courir comme un perdu ~ јурити (трчати) као [мува муха] без главе;	глуп као земља ~ bête (con) comme un balai [sans poils (manche)];
crier (gueuler, hurler) comme un putois ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво враг;	добар као анђео ¹ ~ bon comme le (du) [bon] pain
crier (gueuler, hurler) comme une bête ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво враг;	добар као здравље ~ bon comme le (du) [bon] pain;
grogner comme un ours ~ гунђати као [нека (стара)] баба;	доћи (стићи) као наручен ~ arriver (venir) comme marée en carême;
gronder comme un chien ~ гунђати као [нека (стара)] баба;	доћи као бибер по пилаву ~ arriver (venir) comme marée en carême;
gros comme le pouce ³ ~ велик као шумска јагода;	живети живјети као [мали] бег ~ vivre comme un coq en pâte;
heureuse comme une reine ~ срећна сретна као [мало] ало дете дијете;	живети живјети као [мали] бог ~ vivre comme un coq en pâte;
heureux comme un lapin ~ срећан сретан као [мало] дете дијете;	јасан као ноћ ~ clair comme du jus de boudin;
heureux comme un rare ~ срећан сретан као [мало] дете дијете;	као из филма ~ comme dans un conte de fée;
heureux comme un roi ~ срећан сретан као мало дете дијете;	као измишљен ² ~ comme dans un conte de fée;
heureux comme un roi ~ срећан сретан као [мало] дете дијете;	као опарен ~ comme mû par un ressort;
hurler comme un chien ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво враг;	као офурен ~ comme mû par un ressort;
hurler comme un loup ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво враг;	као ошурен ~ comme mû par un ressort;
	као с разгледнице ~ comme dans un conte de fée;
	као у (на) филму ~ comme dans un conte de fée;
	као у бајци ~ comme dans un conte de fée;
	као у рају ~ comme dans un conte de fée;
	мршав као авет ~ maigre comme un hareng saur;
	мршав као глиста ~ maigre comme un fil [de fer];
	остати као пегла ^{<зап>} ~ en rester comme deux ronds de flan;
	падати/пасти као клада ~ tomber comme un fruit mûr;
	пљуштати (лити, лијевати ^{<зап>} , падати) као из кабла ² ~ pleuvoir comme vache qui pisse;

hurler comme une louve ~ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво|враг;
 jeter (chasser, renvoyer) *qqn* comme un moins-que-rien ~ одбацити (шутнути, бацити) *коѝа* као стару чарапу;
 laid (moche) comme un sgaraud ~ ружан као [сам] ђаво|враг;
 laid (moche) comme un rou ~ ружан као [сам] ђаво|враг;
 libre comme l'air ~ слободан као птица [на грани];
 nu comme [un] ver ~ [го|гол] као од мајке рођен;
 nu comme Adam ~ [го|гол] као од мајке рођен;
 nu comme la main ~ [го|гол] као од мајке рођен;
 parler comme un oracle ~ говорити као из књиге;
 pleurer (brailler, chialer) comme un veau ~ плакати/заплакати *или* раплакати се као [љута] киша|година;
 pleurer comme un chien ~ плакати/заплакати *или* раплакати се као [љута] киша|година;
 pleurer comme une fontaine ~ плакати/заплакати *или* раплакати се као [љута] киша|година;
 pleurer comme une madeleine (une Madeleine) ~ плакати/заплакати *или* раплакати се као [љута] киша|година;
 pleurer comme une vache ~ плакати/заплакати *или* раплакати се као [љута] киша|година;
 porter *qqch* comme le (un) Saint-Sacrement ~ држати *шиѝо* као мало воде на длану;
 râler comme un rou ~ бунити се као Грк у хапсу (апсу^{ист});
 râler comme un voleur ~ бунити се као Грк у хапсу (апсу^{ист});
 rugir comme un fauve ~ урлати као [сам] ђаво|враг;
 rugir comme un lion ~ урлати као [сам] ђаво|враг;
 s'accrocher à *qqn*, *qqch* comme à une bouée [de sauvetage] ~ ухватити се за *коѝа*, *шиѝа* као пијан за плот;
 s'accrocher à *qqn*, *qqch* comme un naufragé [à une bouée [de sauvetage]] ~ ухватити се за *коѝа*, *шиѝа* као пијан за плот;
 пљуштати као киша ~ tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte;
 понашати се као газда ~ se comporter (se conduire) comme en pays conquis;
 пушити као *ћиро*¹ ~ fumer comme une cheminée [d'usine]
 слагати се (бити) као рогови у врећи (цару^{ист}) ~ s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat;
 смарати се/сморити се као пловак ^{ист} ~ s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort;
 смрдети|смрдјети (заударати) као куга ~ puer comme un rat mort;
 стајати као скамењен ~ être (rester) planté comme pétrifié;
 стајати као укопан ~ être (rester) planté [là] comme une borne;
 сув као авет ^{ист} ~ sec comme un hareng saur;
 сув|сух као барут¹ ~ sec comme du bois;
 сув|сух као барут² ^{ист} ~ sec comme un hareng saur;
 сув|сух као грана ~ sec comme un coup de trique;
 сув|сух као прут ~ sec comme un coup de trique;
 танак као глиста ~ maigre comme un fil [de fer];
 чист као суза ~ propre comme un sou [neuf];
 чист као сунце ~ propre comme un sou [neuf];
 ширити се као амброзија ~ se répandre (se propager) comme une traînée de poudre;

s'accrocher à *qqn, qqch* comme une teigne ~
држати се *која, чеја* као пијан плота;
sérieux comme un rare ~ озбиљан као дијете на
тути^{зап};
tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte¹ ~
пљуштати (лити, падати) као из кабла;
tomber comme une quille ~ падати/пасти као
[зрела] крушка;
vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un malpropre ~
одбацити (шутнути, бацити) *која* као
стару чарпу;
vider (jeter, renvoyer) *qqn* comme un pestiféré ~
одбацити (шутнути, бацити) *која* као
стару чарпу;

4.4.1.40. Контрастивни образац *G. Код овога су обрасца основе поређења кореспондетних фразема различита степена идиоматичности, док су остали критерији као код обрасца G:

француски → српски	српски → француски
beurré comme une biscotte ~ пијан као чеп; beurré comme une tartine ~ пијан као чеп; blanc comme [la] neige ⁵ ~ чист као суза; blanc comme une colombe ³ ~ чист као суза; bourré (plein) comme une santine ~ пијан као мајка; bourré (plein, pété) comme un coing ~ пијан као стока; bourré comme une andouillette ~ пијан као смук; bronzé comme un lavabo ~ бео бијел као креч; collant comme de la glu ² ~ досадан као крпел; fait comme un Mickey ¹ ~ пијан као свиња; fin comme l'ambre ~ бистар као пчелица; gras comme un loukoum ~ дебео као свиња; gras comme un moine ~ дебео као свиња; méchant (mauvais) comme la gale ~ покварен као муњак; méchant (mauvais) comme la peste ~ покварен као муњак; méchant (mauvais) comme la teigne ~ покварен као муњак; méchant (mauvais) comme une gale ~ покварен као муњак;	[досадан (напоран)] као пролив прољев ~ ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie; [досадан] као трипер ~ collant comme de la glu; [сладак] као бомбон <зап> ~ beau (joli) comme un cœur; [сладак] као бомбона <ист> ~ beau (joli) comme un cœur; [сладак] као бомбоница <ист> ~ beau (joli) comme un cœur; [сладак] као бомбончић <зап> ~ beau (joli) comme un cœur; [сладак] као мед ~ beau (joli) comme un cœur; [сладак] као шећер ~ beau (joli) comme un cœur; блед блијед као крпа ² ~ blanc comme un cachet d'aspirine велик као кућа ² ~ grosse comme une vache ври (врије) као у котлу ¹ ~ bourdonner comme une ruche вући се као [нека (стара)] баба ~ aller (avancer, marcher) comme une tortue;

méchant (mauvais) comme une teigne ~
 покварен као мућак;
 monter (s'emporter) comme une soupe au lait ~
 планути као [жива] ватра;
 pester comme un diable ~ псовати као кочијаш;
 plein (rond) comme un boudin ~ пијан као смук;
 plein comme un œuf² ~ пијан као чеп;
 plein comme une outre ~ пијан као смук;
 pomper comme des (les) Shadocks ~ пити као
 смук;
 raide comme la justice² ~ пијан као летва;
 ramer comme un damné¹ ~ радити као луд;
 ramer comme un sourd ~ радити као луд;
 rond comme un ballon ~ пијан као бачва;
 rond comme un œuf² ~ пијан као чеп;
 sage comme un mouton ~ миран као бубица;
 sage comme une image ~ миран као бубица;
 se bourrer comme un coing ~ напиту се (опити
 се) као свиња;
 se fermer comme une huître¹ ~ ћутати|шутјети
 као заливен;
 se fermer comme une huître² ~ ћутати|шутјети
 као заливен;
 se tordre comme une baleine ~ смејати
 се|смијати се као луд;
 solide comme le Pont-Neuf ~ здрав као дрен;
 solide comme un roc ~ здрав као дрен;
 souple comme un gant² ~ послушан као пас;
 triste comme la mort² ~ досадан као
 пролив|прољев;
 triste comme la pluie² ~ досадан као
 пролив|прољев;

вући се као црева <ист> ~ aller (avancer, marcher)
 comme une tortue;
 добар као крух <зап> ~ sage comme un ange
 добар као леба <ист> ~ sage comme un ange
 добар као лебац <ист> ~ sage comme un ange
 добар као хлеб|хљеб <ист> ~ sage comme un ange
 досадан као бува|буха ~ collant comme de la
 glu;
 досадан као ваш <ист> ~ collant comme de la glu;
 досадан као вашка <ист> ~ collant comme de la
 glu;
 досадан као мува|муха ~ collant comme de la
 glu;
 досадан као стеница|стјеница ~ collant comme
 de la glu;
 досадан као уш <зап> ~ collant comme de la glu;
 здрав као бик ~ solide comme le Pont-Neuf;
 здрав као јабука ~ solide comme le Pont-Neuf;
 здрав као риба ~ solide comme le Pont-Neuf;
 као извајан <ист> ~ beau comme un dieu;
 миран као беба ~ sage comme une image;
 миран као бубица ~ sage comme une image;
 миран као цурица <зап> ~ sage comme une
 image;
 млети као навијен ~ parler comme un moulin;
 напиту се (опити се, нарољати се) као гузица ~
 se bourrer comme un coing;
 напиту се као бачва ~ se bourrer comme un
 coing;
 напиту се као буља ~ se bourrer comme un
 coing;
 напиту се као клада ~ se bourrer comme un
 coing;
 напиту се као летва ~ se bourrer comme un
 coing;
 напиту се као ћускија ~ se bourrer comme un
 coing;
 напиту се као чеп ~ se bourrer comme un coing;
 ограничен као кутија шибица <ист> ~ bête (con)
 comme un balai [sans poils (manche)];
 покварен као мућак ~ méchant (mauvais)
 comme un âne rouge;
 помагати/помоћи коме као були гаће <ист> ~
 être comme le h de Hawai;
 пун као брод ~ riche comme Crésus;
 стајати (пристајати) коме као измишљен ~ aller
 à qqn comme un gant;
 стајати (пристајати) коме као саливен ~ aller à
 qqn comme un gant;

ћутати|шутјети као гроб¹ ~ se fermer comme
une huître
ћутати|шутјети као гроб² ~ se fermer comme
une huître
ћутати|шутјети као гроб³ ~ se fermer comme
une huître
ћутати|шутјети као камен¹ ~ se fermer comme
une huître
ћутати|шутјети као камен² ~ se fermer comme
une huître
ћутати|шутјети као мумија¹ ~ se fermer comme
une huître
ћутати|шутјети као мумија² ~ se fermer comme
une huître
чист као суза³ ~ clair comme le jour
чист као суза⁴ ~ blanc comme neige
чист као сунце³ ~ clair comme le jour
чист као сунце⁴ ~ blanc comme neige

4.4.1.41. Контрастивни образац *G1. Овај образац обухвата фраземе различита еталона, различита степена идиоматичности основа поређења и различите структуре, и то тако што је полазна фразема дужа:

француски → српски

српски → француски

<p>adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue ~ смотан као сајла; adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue ~ смотан као сајла; bâti (taillé) comme un hercule ~ као од брда (брега бријега) одваљен; beurré comme un petit beurre ~ пијан као чеп; beurré comme un petit Lu ~ пијан као чеп; bourré comme un petit Lu ~ пијан као чеп; bronzé comme un cachet d'aspirine ~ бео бијел као креч; collant comme du papier tue-mouches ~ досадан као крпелъ; droit comme mon bras quand je me mouche¹ ~ крив као параграф; droit comme mon coude quand je me mouche¹ ~ крив као параграф; épais comme un sandwich de chômeur ~ мршав као чачкалица;</p>	<p>[мали] као кутија шибица ~ gros comme le rouse; бежати бјежати од <i>koia</i>, <i>cheia</i> као враг од тамјана ^{<зап>} ~ se méfier (se garder) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de la peste; бежати бјежати од <i>koia</i>, <i>cheia</i> као ђаво од крста ^{<ист>} ~ se méfier (se garder) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de la peste; бежати бјежати од <i>koia</i>, <i>cheia</i> као ђаво од тамјана ^{<ист>} ~ se méfier (se garder) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de la peste; добар као добар дан² ~ chaud comme une ([de] la) braise; досадан као зубна болест ^{<ист>} ~ collant comme de la glu; досадан као чир на дупету (гузици) ^{<ист>} ~ collant comme de la glu; згазити <i>koia</i> као будала шешир ~ battre <i>qqn</i> comme plâtre;</p>
--	--

épais comme un sandwich SNCF ~ мршав као
 чачкалица;
 être comme un cataplasme sur une jambe de bois
 ~ помагати/помоћи *коме* као були
 гаће^{ист};
 être comme un cautère sur une jambe de bois ~
 помагати/помоћи *коме* као були гаће^{ист};
 être comme un emplâtre sur une jambe de bois ~
 помагати/помоћи *коме* као були гаће^{ист};
 innocent comme l'agneau qui vient de naître ~
 чист као суза;
 innocent comme l'enfant qui vient de naître ~
 чист као суза;
 méchant (mauvais) comme un âne rouge ~
 покварен као муњак;
 noir comme de la poix² ~ као у рогу;
 noir comme l'enfer⁴ ~ као у рогу;
 rond comme un petit pois ~ пијан као чеп;
 s'amuser comme un croûton [de pain] derrière
 une malle ~ смарати се/сморити се као
 фока^{ист};
 s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une
 malle ~ смарати се/сморити се као
 фока^{ист};
 triste comme un bonnet de nuit² ~ досадан као
 пролив|прољењ;
 triste comme un lendemain de fête² ~ досадан
 као пролив|прољењ;
 triste comme une porte de prison² ~ досадан као
 пролив|прољењ;

као зрно грашка ~ gros comme le pouce;
 мучити се/намучити се (патити се/напатити се)
 као Исус на крсту|крижу ~ en baver
 (chier) comme un Russe;
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *која*, *чеја* као мачак око
 вруће (вреле) каше² ~ éviter *qqn, qqch*
 comme la peste;
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *која*, *чеја* као мачка око
 вруће (вреле) каше² ~ éviter *qqn, qqch*
 comme la peste;
 обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати,
 мотати се) око *која*, *чеја* као маче око
 вруће (вреле) каше^{<ист>} ~ éviter *qqn,*
qqch comme la peste;
 обилазити око *која*, *чеја* као киша око
 Крагујевца^{2 <ист>} ~ éviter *qqn, qqch*
 comme la peste;
 пијан као [црна] земља ~ imbibé comme une
 éponge;
 пијан као мајка земља ~ imbibé comme une
 éponge;
 поломити (сломити, изломити) *која* као бајату
 кифлу^{<ист>} ~ battre *qqn* comme plâtre;
 поцепати *која* као неписмен Политику^{<ист>} ~
 battre *qqn* comme plâtre;
 пун пара као жаба длака^{<ист>} ~ rauvre comme
 Job;
 средити (разбити, смазати, развући, растурити,
 разбуцати, убити) *која* као Панта|Панто
 питу^{2 <ист>} ~ battre *qqn* comme plâtre;

4.4.1.42. Контрастивни образац *G2. Овај је образац сличан претходном,
 само је циљна фразама дуже структуре:

француски → српски

српски → француски

costaud comme un bœuf ~ као од брда
 (брега|бријера) одваљен;
 chaud comme une braise³ ~ добар као добар дан;
 chaud comme [de la (la)] braise³ ~ добар као
 добар дан;

[досадан (напоран)] као комарац ~ collant
 comme du papier tue-mouches;
 [досадан (напоран)] као крпељ ~ collant comme
 du papier tue-mouches;
 зинути као сом ~ en rester comme deux ronds de
 flan;
 као авион ~ beau comme un dieu

se dégonfler comme un soufflet ~ пукнути
(пући^{нст}, нестати, распукнути се) као
мехур|мјехур (балон) од сапунице;

као бомба ~ beau comme un dieu;
као гром¹ ~ chaud comme une ([de] la) braise
као гром² ~ solide comme un roc
као гром³ ~ frais comme un gardon
као тресак ~ beau comme un dieu;
ограничен као балкон ~ bête (con) comme un
balai [sans poils (manche)];
ограничен као лавор ^{<нст>} ~ bête (con) comme
un balai [sans poils (manche)];
ограничен као тераса ^{<нст>} ~ bête (con) comme
un balai [sans poils (manche)];
пијан као дрво ~ rond comme une queue de
pelle;
пијан као дуга ~ rond comme une queue de
pelle;

4.4.1.43. Контрастивни образац 0. Последњи контрастивни образац обухвата фраземе које немају кореспондента. У питању је, дакле, однос нулте кореспондетности. Зато смо га означили нулом. Будући да је број ових фразема изразито велик, нећемо их, за разлику од претходних случајева, наводити у тексту. Читалац их може наћи у грађи овога рада: то су фраземе које иза ознаке за кореспондетност (ЕКВ.) садрже симбол овога контрастивног односа. На пример:

sobre comme un chameau прид. фраз. {1} нег. ♦ (о особи) [који уопште не пије алкохол, који ништа алкохолно није попио] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0}; ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. х; → х).

гладан као вук прид. фраз. {1} нег. ♦ (о особи) [веома гладан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0}; ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

Желимо нагласити да смо у овоме поглављу контрастирали само поредбене фраземе из *наше* грађе. Другим речима, као кореспондентне смо узимали једино фраземе с компонентом *comme* у францускоме и *као* у српском језику. Неке од фразема из нултога контрастивног обрасца ипак имају кореспондента у другом језику, али различите структуре; понекад су ти кореспонденти истих позадинских слика, каткад су чак и различита категоријалног значења. Илустроваћемо то горе поменутом фраземом *гладан као вук*: у францускоме језику нема значењски и формално потпуно ни делимично кореспондетне фраземе, али постоји значењски кореспондентна глаголска поредбена фразема која не садржи компоненту *comme*

— *avoir une faim de loup* ‘имати глад вука’. Како не бисмо изашли ван оквира постављеног задатка, ми нисмо тражили друге значењски кореспондентне а формално некореспондетне фраземе, па ово може бити наредна етапа у некоме будућем истраживању.

4.4.2. Заступљеност контрастивних образаца и односа. У претходном смо одељку, у посебним тачкама, описали и приказали све контрастивне образце које смо издвојили на основу утврђених критерија. У овоме ћемо одељку дати квантитативни приказ свих контрастивних образаца. У табlici 1) наводимо апсолутне вредности:

Таблица 1. Заступљеност контрастивних образаца

контр аст. образ ац	француски → српски		српски → француски	
	број	%	број	%
Σ	1728	100	1656	100
A	370	21	404	24
A1	29	1,7	28	1,7
A2	25	1,4	27	1,6
*A	19	1,1	11	0,7
*A1	0	0	2	0
*A2	2	0,1	0	0,1
B	16	0,9	19	1,1
B1	2	0,1	0	0
B2	0	0	5	0,3
*B	0	0	1	0,1
*B1	0	0	0	0
*B2	0	0	0	0
C	44	2,5	11	0,7
C1	7	0,4	0	0
C2	0	0	2	0,1
*C	1	0,1	1	0,1
*C1	1	0,1	0	0
*C2	0	0	0	0
D	18	1	5	0,3
D1	1	0,1	0	0
D2	1	0,1	3	0,2
*D	3	0,2	1	0,1

*D1	0	0	1	0,1
*D2	0	0	0	0
E	41	2,4	23	1,4
E1	6	0,3	3	0,2
E2	3	0,2	4	0,2
*E	2	0,1	6	0,4
*E1	0	0	0	0
*E2	0	0	0	0
F	158	9,1	106	6,4
F1	18	1	12	0,7
F2	4	0,2	29	1,8
*F	26	1,5	25	1,5
*F1	11	0,6	7	0,4
*F2	0	0	18	1,1
G	223	13	187	11
G1	69	4	45	2,7
G2	45	2,6	43	2,6
*G	39	2,3	54	3,3
*G1	26	1,5	19	1,1
*G2	4	0,2	13	0,8
0	514	30	541	33

Најупадљивији је налаз да је нулта кореспонденција најзаступљенија у обама контрастивним смеровима: у француско-српском контрастивном смеру заступљена је у 30%, а у српско-француском у 33% размотрених случајева.

Упадљиво је још и то да је контрастивни образац А други по заступљености. У француско-српском смеру има 21%, а у српско-француском смеру 24% потпуно значењски и формално кореспондетних фразема. Читалац се, међутим, може запитати како то да је број потпуних кореспондентата у два смеровима различит, кад је ово случај који подразумева однос 1:1. Одговор се налази у томе како смо лематизовали и лексикографски представили фраземе у грађи која је приложена на крају овога рада. Будући да је облик еталона условио лематизацију, онда су се варијантне фраземе нашле раздвојене. Примера ради, у српско-француском контрастивном смеру облике *рас̄ӣи* (*ница̄ӣи/никнӯӣи* или *нӣћи*) као *̄ичурке* [*̄иосле|̄иослије (након) кише*] и *рас̄ӣи* (*ница̄ӣи/никнӯӣи* или *нӣћи*) као *̄љиве* [*̄иосле|̄иослије (након) кише*] обрадили смо и контрастирали засебно,

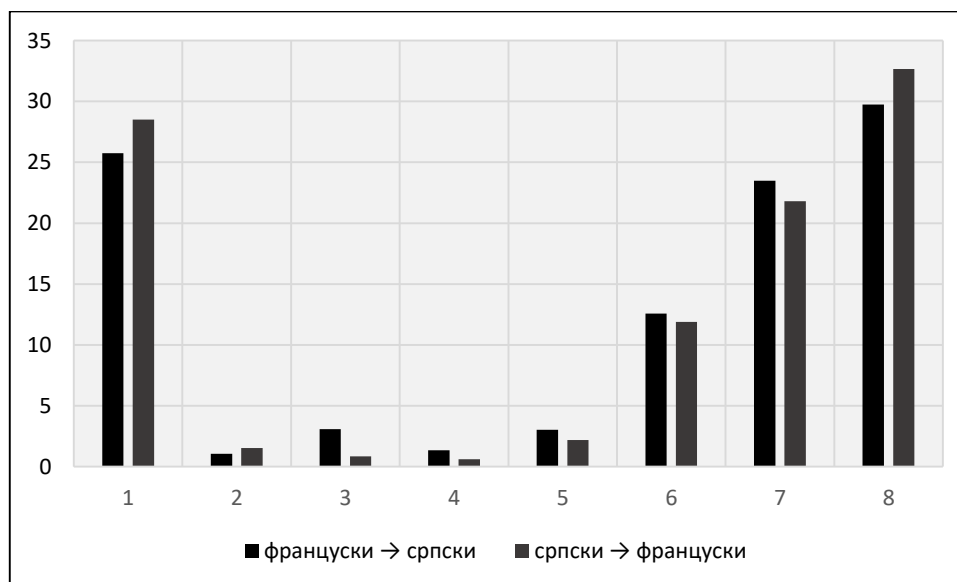
премда су ово само два различита лематизована облика исте дијатопијски варијантне фраземе. Због тога нешто већу заступљеност обрасца А у српско-француском контрастивном смеру треба мало релативизовати.

У табели 2) и на приказу 1) наводимо заступљеност контрастивних образаца без обзира на критериј дужине структурног типа и лексички састав те степен идиоматичности основа поређења:

Таблица 2. Заступљеност контрастивних образаца

контр аст. образ ац	француски → српски		српски → француски	
	број	%	број	%
Σ	1728	100	1656	100
A	445	26	472	29
B	18	1	25	1,5
C	53	3,1	14	0,8
D	23	1,3	10	0,6
E	52	3	36	2,2
F	217	13	197	12
G	406	20	361	22
0	514	30	541	33

Приказ 1. Заступљеност контрастивних односа

Бројке нам показују да су контрастивни обрасци заступљени следећим редом: највише је нултог обрасца, затим следи образац типа А (26% у француско-српском и 29% у српско-француском смеру), потом долазе обрасци типа G (20% одн. 22%) и типа F (13% одн. 12%), док су остали слабо продуктивни.

Кад од свих размотрених случајева одузмемо број фразема што потпадају под образац 0, долазимо до податка да 70% француских фразема има кореспондента у српскоме језику те да 66% српских фразема има кореспондента у француском. Ови резултати корелирају с резултатима енглеско-српске (Омазић 2000) и српско-немачке (Бремер 2009) контрастивне анализе поредбених фразема.

Кад су у питању контрастивни односи, потпуним кореспондентима сматрамо фраземе које потпадају под контрастивне обрасце типа А, док су делимични кореспонденти фраземе из образаца типа F и G. У конкретним примерима, код појединачних образаца, у првоме смо случају стављали знак једнакости (=), а у другоме тилду (~). Контрастивни обрасци типа В — Е налазе се на прелазу између потпуне и делимичне кореспондентности. Њих смо бележили знаком за приближност (\approx). Њихови су еталони формално различити, али се налазе у врло блиском међујезичкоме парадигматском (хипонимијском или метонимијском) значењском односу. Будући да обрасци В — Е указују на исте појмовне механизме, за разлику од, примера ради, обрасца типа G, сматрамо да их треба издвојити од осталих.

4.5. Закључак. У овоме смо поглављу контрастирали поредбене фраземе српскога и француског језика тако што смо успоставили степен њихове кореспондентности. Контрастивну смо анализу спровели двосмерно, што значи да ниједноме језику нисмо давали првенство, већ смо све контрастивне односе сагледали из обају смерова, француско-српског и српско-француског.

На почетку поглавља дали смо преглед проблематике у вези с контрастирањем фразеолошких јединица, па смо навели и резултате досадашњих истраживања у којима су српске поредбене фраземе контрастиране с фраземама других језика.

Критерије које смо користили при успостављању кореспондентности и које смо сматрали безусловним чине истоветност фразеолошког значења и

поредбена структура кореспондента. У зависности од тога каква им је позадинска слика те лексички састав, разликовали смо низ контрастивних образаца:

- успостављање кореспондетности еталона, тј. позадинске слике омогућило нам је да разликујемо седам контрастивних образаца. Обележили смо их словима абееде. Први је обухватио парове фразема код којих су еталони идентични; у други и трећи смо образац уврстили фраземе код којих су еталони у хипонимијском односу; четврти садржи фраземе чији су еталони у метонимијском односу; пети обухвата парове фразема у којима су еталони међујезички кохипоними; у шести смо образац сврстали фраземе чији су еталони из исте лексичко-семантичке групе, док су у седмом еталони из различите лексичко-семантичке групе.
- формална структура и лексички састав омогућили су нам да наведене контрастивне обрасце још детаљније раздвојимо: тако смо у оквиру свакога разликовали случајеве кад је у полазноме језику фразема дужа, а у циљном краћа, и обратно;
- истоветност степена идиоматичности основе поређења омогућио нам је да све обрасце још поделимо у зависности од тога јесу ли им основе поређења истога степена или не.

Све укупно, установили смо 43 контрастивна обрасца и илустровали их свим примерима из грађе. Бројчани су нам резултати потом показали да је најзаступљенија нулта кореспондентност (око 30% у обама контрастивним смеровима), али да је у великом броју такође забележена и потпуна кореспондентност (26% у једноме и 29% у другом контрастивном смеру).

Коначно, резултати су показали да су поредбене фраземе францускога и српског језика кореспондентне у прилично сличној мери као и фраземе енглескога и српског те српскога и немачког језика.

Резултати до којих смо у овоме поглављу дошли од великога су значаја у раду на двојезичним општим и фразеолошким речницима, па ћемо их помињати и у поглављу о лексикографској обради.

Лингвокултуролошки аспекти поредбених фразема у францускоме и српском језику

5.0. Увод. У овоме ћемо поглављу предметној грађи приступити лингвокултуролошки. Лингвокултуролошким приступом покушава се осветлити начин на који култура обликује језик те начин на који језик утиче на културу (уп. Драгићевић 2014: 247). Н. Вуловић (2015: 228) с тим у вези каже да је „[о]сновни предмет лингвокултурологије [...] истраживање узајамног односа језика, који је преносник културне информације, културе с њеним нормама и преференцијама, и човека, који гради ту културу, који се користи језиком”. Поглед на стварност носилаца једнога језика не мора се поклапати, а често се и не поклапа, с начином на који говорници другог језика виде стварност. Та „језичка” стварност може одговарати „природној”, али се од ње може и удаљити. Заснована је на систему вредности, норми, идеала, идеја и образаца понашања који су развијени у оквиру једне културе. С обзиром на то да је тај систем вишеструко уткан у фразеологију, на наредним ћемо га страницама слојевито размотрити.

У теоријским смо разматрањима пошли од поставки С. Гољак (2013: 496), која истиче да лингвокултуролошку специфичност поредбених фразема чине три групе чинилаца: њихова тематска припадност, систем лексема-еталона (у нашој терминологији: поредбених јединица) те национално маркирана лексика што је у њихову саставу. За разлику од ове ауторке, која је *целокућну* грађу српскога и белоруског језика разврстала према тематској припадности, ми смо заузели другачији став:

— најпре смо желели да видимо шта се налази на месту поређене јединице уз коју се фразема користи, тј. шта је субјект поређења: у којој се мери поредбене фраземе односе на човека, а у којој не;

— затим нам је циљ био да предметне српске и француске поредбене фраземе групишемо у концептуална (тематска или идеографска) поља не би ли се тако лакше сагледало која се и да ли се иста поља јављају у фразеологији двају језика;

— настојали смо такође да закључимо на који је начин мотивација повезана с концептуалним пољем;

— и напослетку, пописали смо поредбене јединице и разврстали их на одговарајуће лексичко-семантичке групе, како бисмо установили којој лексичко-семантичкој групи припадају лексеме на месту поредбене јединице те које су од њих најпродуктивније.

5.1. Антропоцентричност у поредбеној фразеологији. Први нам је циљ био да потврдимо и бројчано установимо јесу ли и колико поредбене фраземе францускога и српског језика антропоцентричне, јер се у литератури често указује на изразиту антропоцентричност фразеологије, али и лексикона уопште (уп. Драгићевић 2014: 256). Примера ради, у класификацији С. Гољак (2013: 497) свега се 16% грађе односи на „предмете, природне појаве, ситуације и др.”; исто тако, Н. Вуловић (2015: 137) извештава да „[м]али број фразеолошких јединица с религијским компонентама репрезентује човеков однос и квалификовање предмета и појава”. Огољцев (2010: 126) наводи податак да се у његовој картотеци 70% поредбених фразема рускога језика односи на човека, 20% на човека и на неживо, док је свега 10% фразема које се не односе на човека. Наведени су подаци у приличном сагласју.

Како бисмо пребројавања лакше спровели на сопственом корпусу француских и српских поредбених фразема, у грађи која је у прилогу овога рада за сваку смо фразему означили класу њене поређене јединице. На пример:

rapide (prompt) comme l'éclair ‘брз као муња’
прид. фраз. {0} поз. ♦ **[о особи, нечему]** [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. *vif comme l'éclair*; ЕКВ. {0} брз као муња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

брз као муња прид. фраз. {1} поз. ♦ **[о особи, нечему]**
[веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} *rapide (prompt) comme l'éclair*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

У овоме се приказу види да иза ромба долази податак „о особи, нечему” који указује на то да се фраземе *rapide (prompt) comme l'éclair* и *брз као муња* користе уз поређену јединицу било из класе живог (тј. људског), било из класе неживог. Класу живог формализовали смо атрибутом *особа* уколико се на месту поређене јединице налази лексема која упућује на особу било којег пола; за разлику од тога,

кад је поређена јединица упућивала само на мушку особу, тај смо случај формализовали као „мушкарац”, док смо код фраземе које се користе уз поређену јединицу што упућује на особу женског пола користили атрибут „жена”. Нпр.

bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace прид. фраз. {4} ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] зн. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} као трокрилни ормар (орман); СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] зн. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} као трокрилни ормар (орман); СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

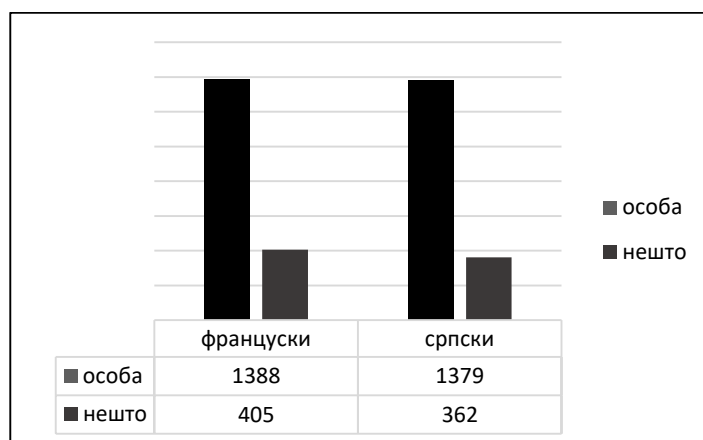
као трокрилни ормар прид. фраз. {x} ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] зн. к-п-1; ВАР. као трокрилни орман (шифоњер); ЕКВ. {0} bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] зн. к-п-1; ВАР. као трокрилни орман (шифоњер); ЕКВ. {0} bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

Из наведенога примера видимо да су обе фраземе полисемичне и да им једно значење упућује на мушкарце, кад се говори о снажној и развијеној особи, а друго на жене, при чему је реч о крупној, али не и снажној особи.

С друге стране, како је класа неживога разуђенија те самим тиме тежа за стандардизовање, одлучили смо да је формализујемо атрибутом „нешто” (уп. горњи пример), без обзира на то је ли поређена јединица из лексичко-семантичке групе предмета, појава, околности и сл.

На основу дате формализације пребројали смо грађу и систематизовали је таблично. Бројчани подаци о поређеној јединици уз коју стоје поредбене фраземе францускога и српског језика приказани су у наредној табели и на графикону:

Приказ 1. Антропоцентричност поредбених фразема

Подаци наводе на недвосмислен закључак: и француске и српске фраземе изразито су антропоцентричне; 77% значења у француском корпусу и 79% у српскоме упућују на особу било једнога било оба пола, док свега 23% значења у францускоме и 21% у српском има на месту поређене јединице појам из класе неживога. То значи да је човекова пажња упадљиво усмеренија на људе него на појаве, околности, предмете и неживу природу која га окружује.

5.2. Концептуална поља. Како смо у претходном одељку показали, већина фразема упућује на човека. У овоме се одељку анализа, стога, односи само на тај део фразема, док ће фраземе што упућују на неживо бити занемарене. Разматране фраземе груписаћемо у концептуална одн. лексичко-семантичка поља на основу глобалнога — денотативног — значења и представићемо их таблично (уп. Вуловић 2015: 137–181; Финк-Арсовски 2002: 37–81; Пејановић 2004; Бензон 2006: 93; Бунк—Опашић 2010; Батричевић 2011: 90–1252; Могорон Уерта 2002: 332–434). Кад год то буде могуће, фраземе ће бити дате у опозицији. Другим речима, у приказу фразема из концепта лепоте биће груписане фраземе које денотирају и леп и ружан изглед. Тако ћемо добити низове фразема истога, сличног или блиског значења у оквиру једнога концептуалног поља, што ће нам помоћи да размотримо на који се начин врши концептуализација.

Концептуална анализа фразема у литератури је већ била предметом истраживања (в. и кратак преглед концепата у француској и српскохрватској поредбеној фразеологији у Ж. Клаић 1986–1987). С. Гољак (2013: 498) издвојила је шест група поредбених фразема и установила да је у српскоме језику најбројнија група „изглед, физичке карактеристике човека”, с 32% анализираних грађе, а у белорускоме група „психолошке особине, међуљудски односи” (27% грађе). С. Марјановић (2013а) на грађи је зоонимских поредбених фразема у српскоме и француском језику — ексцерпираних из постојећих лексикографских извора — констатовао како је најзаступљеније оно поље које се односи на човекову психичку карактеризацију (34,9% српске грађе и 40,3% француске). Исто тако, Н. Вуловић (2015) наводи да велики број фразема с компонентом религијскога порекла припада пољу „психичке и карактерне особине”. И. Црњак (2002: 137) то потврђује, па каже да је „метафоричност мишљења више уперена на сагледавање психичких

карактеристика човека него на његова физичка својства, али и да су [...] психичке особине појединачна релевантне у вредновању човека у друштву и животним оквирима”.

У овоме одељку проверићемо бројке цитираних аутора на грађи из прилога дисертације. Разуме се да бројке није могуће апсолутно поредити јер критерији за класификацију грађе нису исти. Тако, на пример, С. Гољак у најбројнију скупину увршта фразему *сјавајти као зец*, коју ћемо ми приписати другоме концептуалном пољу.

Имајући у виду поделе горе наведених аутора, нашу смо грађу францускога и српског језика разврстали у шест концептуалних поља у зависности од тога да ли човека квалификују телесно, психички, интелектуално, друштвено или описују човекова осећања, стања, активности и понашање, као и међуљудске односе. Од целокупна броја поредбених фразама ниједноме концептуалном пољу нисмо успели прикључити око стотину фразама, што чини око 7% разматране грађе.

5.2.1. Телесна карактеризација човека. Прво поље обухвата фраземе које упућују на телесну карактеризацију човека. У ово концептуално поље спадају фраземе којима се квалификују човекова спољашњост и изглед.

ЛЕПОТА	
beau (joli) comme un ange	[леп лијеп] као анђео
beau (joli, mignon) comme un cœur	[леп лијеп] као икона <ист>
beau comme Apollon	[леп лијеп] као лутка
beau comme le jour	[леп лијеп] као манекен
beau comme un astre	[леп лијеп] као манекенка
beau comme un camion	[лепа лијепа] као вила
beau comme un chérubin	леп лијеп као Аполон
beau comme un dieu [grec]	леп лијеп као бог
beau comme un Jésus	леп лијеп као глумац
beau comme un mannequin	леп лијеп као глумица
beau comme un pape	леп лијеп као грех гријех
beau comme un prince	леп лијеп као девојка дјевојка
beau comme un soleil	леп лијеп као принц
beau comme une carte postale	леп лијеп као сан
beau comme une gravure de mode	леп лијеп као слика
belle comme une déesse	леп лијеп као упис <ист>
belle comme une princesse	леп лијеп као уписан <ист>
belle comme une sirène	лепа лијепа као богиња
-	лепа лијепа као божица <зап>
-	лепа лијепа као принцеза

-	-
-	као авион
-	као бомба
-	као гром
-	као из бајке
-	као из калупа
-	као из кутије
-	као из приче
-	као извајан <ист>
-	као измишљен
-	као с разгледнице
-	као створен
-	као тресак
-	грађен као Аполон
-	добар као добар дан
-	-
-	[сладак] као шећер
-	[сладак] као мед
-	[сладак] као бомбона <ист>
-	[сладак] као бомбон <зап>
-	[сладак] као бомбоница <ист>
-	[сладак] као бомбончић <зап>
-	-
-	изгледати као анђео
-	изгледати као гром
-	изгледати као насликан
-	изгледати као нацртан

Неколико је типова еталона лепоте (уп. и Штрбац 2015: 283). С. Гољак (2013: уочила је пет група еталона: 1) биљке, 2) божанства, 3) уметнички предмети који остављају естетски утисак, 4) јело које се повезује са слашћу те 5) животиње. У нашој грађи ни у једном језику нема фитонима, а у францускоме ни назива хране. Међутим, у обама језицима има еталона из скупине носилаца сталежа (*īриниц*, *īринцеца*), али и носилаца занимања (у српскоме *īлумац* и *īлумица*).

РУЖНОЋА	
laid (moche) comme un crapaud	ружан као акрап <зап>
laid (moche) comme un pou	ружан као акреп <ист>
laid (moche, vilain) comme un cul	ружан као штакор <зап>
laid (moche, vilain) comme un cul de singe	ружан као пацов <ист>
laid comme les sept péchés capitaux	ружан као мајмун
-	ружан као лопов
-	ружан као смрт
-	ружан као гроб
-	ружан као гузица

-	ружан као дупе
-	ружан као [сам] ђаво
-	ружан као [сам] враг <зап>
-	ружан као ноћ
-	ружан као пас
-	ружан као псето
-	ружан као кер <ист>
-	ружан као пашче
-	ружан као говно
-	ружан као курац
-	ружан као [смртни] грех гријех
-	-
-	изгледати као страшило
-	изгледати као вештица вјештица

Одсуство лепоте концептуализује се као својство зоонима (у францускоме жабе крастаче и вашке, а у српскоме акрепа, пацова, мајмуна и пса), али и соматизама. У француској се грађи као соматски еталон јавља човекова и мајмунова задњица, у српској човекова задњица и мушки полни орган. У одељку о соматизмима видећемо да се соматизми горњега дела тела позитивно вреднују, док соматизми удаљени од главе носе негативна конотативна обележја; отуда су вероватно и еталони ружноће. Даље, ружноћу концептуализују и смртни грехови, смрт, гроб и ђаво, те коначно ноћ — што се уклапа у симболику црне боје као нечега лошег и ружног.

ДЕБЉИНА	
énorme (gros) comme une baleine	дебела као крава
gras (gros) comme un cochon	дебела као крмача
gras (gros) comme un porc	дебео као бачва <зап>
gras comme un loukoum	дебео као буре <ист>
gras comme un moine	дебео као крмак
gras comme une loche	дебео као прасац
grasse (grosse) comme une truie	дебео као прасе
gros comme un tonneau	дебео као свиња
gros comme une barrique	дебео као слон
grosse comme une vache	као бумбар
-	велик као кућа
-	-
grossir comme une vache	удебљати се (угојити се) као прасац
grossir comme une truie	удебљати се (угојити се) као прасе
grossir comme un cochon	удебљати се (угојити се) као свиња
grossir comme un porc	удебљати се (угојити се) као крмак
-	удебљати се (угојити се) као крмача

-	удебљати се (угојити се) као крава
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace	-
bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain	као трокрилни ормар
bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur	као трокрилни орман <ист> као трокрилни шифоњер
-	као билдер

Прекомерна човекова грађа у поредбеној се фразеологији францускога и српског језика концептуализује зоонимима који су позамашне грађе (свињом, кравом, слоном), у францускоме још и балавцем, у српском и бумбаром, што је прилично неуобичајено јер су бумбари ситне грађе у поређењу с осталим животињама. Поред зоонима, у концептуализацији дебљине учествују и артефакти велике запремине: кућа, бачва, ормар и, у францускоме, фрижидер. Поред тога, као еталон дебљине у францускоме су транспортери, а у српскоме боди-билдери, али једино кад се фраземе које их садрже користе о женама.

МРШАВОСТ	
épais (gros) comme un cure-dent[s]	[сух (мршав)] као комарац <зап>
épais (gros) comme une ablette	мршав као авет
épais comme un câble de frein à main	мршав као бакалар
épais comme un coton-tige	мршав као глиста
épais comme un haricot [vert]	мршав као грана
épais comme un sandwich de chômeur	мршав као костур
épais comme un sandwich SNCF	мршав као прут
épais comme une affiche	мршав као сарага <ист>
fin (mince) comme une allumette	мршав као скелет
maigre comme un cent de clous	мршав као чачкалица
maigre comme un chat de gouttière	сув као авет <ист>
maigre comme un clou	сув сух као бакалар
maigre comme un coton-tige	сув сух као барут
maigre comme un coucou	сув сух као грана
maigre comme un cure-dent[s]	сув сух као прут
maigre comme un échelas	танак као глиста
maigre comme un fil [de fer]	танак као грана
maigre comme un hareng saur	танак као прут
maigre comme un portemanteau	танак као чачкалица
maigre comme un sandwich de chômeur	танак као шибица
maigre comme un squelette	-
maigre comme un vélo	-
maigre comme une allumette	-
maigre comme une bicyclette	-
mince (maigre) comme une ablette	-

mince comme un fil	-
mince comme un roseau	-
mince comme une liane	-
plat comme une affiche	-
sec comme un coup de trique	-
sec comme un hareng saur	-
sec comme un sarment [de vigne]	-
sec comme un saucisson	-
taillé comme un bâton de sucette	-
taillé comme un coton-tige	-
taillé comme un cure-dent[s]	-
taillé comme un cure-pipe	-
taillé comme une arbalète	-
-	-
plate comme un fax	равна као даска
plate comme une affiche	-
plate comme une limande	-
plate comme une planche [à pain (à repasser)]	-
plate comme une punaise	-
plate comme une sole	-
-	витка као срна
-	витка (вита, танка) као [вита] јела
-	-
-	осушити се као бакалар
-	осушити се као грана
-	изгледати као вешалица вјешалица

Мршаве особе пореде се с низом дугих и танких артефаката (нпр. *моџка*, *џруџи*, *чачкалица*, *шибица*), затим пљоснатим артефактима (*даска*, *џосџер*, *факс*). Поред тога, присутни су и зооними: као еталон мршавости у обама се језицима користи сарага, у српскоме комарац и бакалар, а у францускоме кукавица, стеница и риба лист и иверак. Конотативну вредност фразема из овога концепта није лако утврдити, јер зависи од контекста: иста фраза у једноме случају може бити позитивно обележена, а у другом негативно. Нарочито су позитивно обележене две фразе у српској грађи које се тичу витка женског стаса; оне на месту еталона садрже фитоним *јела* и зооним *срна*.

ТЕЖИНА	
lourd comme un éléphant	тежак као слон
léger comme l'air	лаган (лак) као перо
léger comme une plume	лаган (лак) као перце
	-

léger comme une bulle [de savon, de champagne]	-
soulever qqn, qqch comme une plume	дизати/дигнути или дићи ^{<ист>} (подизати/подигнути или подићи ^{<ист>}) кога, што као перо
emporter qqn, qqch comme un fétu [de paille]	-
emporter qqn, qqch comme un brin [de paille]	-

Прекомерну тежину у обама језицима концептуализује слон, док се за супротно својство користе артефакти мале — готово незнатне — тежине (перо, сламка), као и еталон из скупине „природа” (ваздух).

СНАГА	
fort comme un bœuf	јак (снажан) као бик
fort comme un buffle	јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић Марко)
fort comme un cheval	јак (снажан) као медвед медвјед
fort comme un taureau	јак као [црна] земља
fort comme un Turc	јак као бетон
-	јак као биво бивол
-	-
bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur	као од брда одваљен
bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain	као од брега бријега одваљен као од стене стијене одваљен
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace	као трокрилни ормар као трокрилни орман ^{<ист>}
bâti (taillé) comme un Apollon	као трокрилни шифоњер
bâti (taillé) comme un dieu [grec]	као билдер
bâti (taillé) comme un hercule	-
bâti (taillé) comme un roc	-
bâti (taillé) comme une montagne	-
costaud comme un bœuf	као гром
-	издржљив као мазга
-	издржљив као коњ
-	-
-	-
faible comme un enfant	-
-	-
-	развијен као албански туризам

Снага се у обама језицима концептуализује као својство крупних животиња (бика, коња, бивола у францускоме и српском, лава и вола у француском те медведа у српском језику). Поред тога, еталон снаге је и етноним Турчин у француском те

митоним Краљевић Марко у српском језику. Развијену и крупну грађу мушкарца концептуализују и позамашни артефакти (ормар у обама језицима и фрижидер само у француском) те лексеме које денотирају јаке особе (транспортер у францускоме и боди-билдер у српском језику).

На другоме крају, својство слабашности концептуализује дете у француској грађи, а албански туризам симболизује слабу развијеност у српскоме језику.

ВИСИНА	
haut comme une tour	висок као јаблан
haut comme une montagne	висок као жирафа
haut comme la tour Eiffel	висок као торањ
haut comme une cathédrale	висок као гора
-	велик као кућа
-	велик као планина
-	велик као врата
haut (grand) comme trois pommes [à genoux]	висок као шумска јагода
haut (grand) comme trois bites à genoux	-
haut (grand) comme trois pinces à genoux	-
haut (grand) comme trois couilles à genoux	-
gros comme le pouce	-
pousser comme un champignon	расти/порасти или нарасти као [врба] ^{<ист>}
pousser comme une asperge	из воде
-	расти/порасти или нарасти као гљива
-	[после послије (након) кише]
-	расти/порасти или нарасти као печурка
	[после послије (након) кише]

Високе особе пореде се у обама језицима с великим грађевинама (кулом, торњем, катедралом, кућом) и планинама, у српскоме још и с фитонином који расте у висину (јаблан) те зоонимом (жирафа). Супротно од тога, ниске се особе пореде с величином шумске јагоде у српскоме и палца у францускоме. Поред тога, ниска се грађа пореди с величином трију полних органа у француском језику.

Као еталони раста у оба се језика користи фитоним гљива, у француском још и шпаргла, а у српскоме врба.

МАЉАВОСТ	
poilu (velu) comme un ours	длакав (маљав) као медвед медвјед

poilu (velu) comme un singe	длакав (маљав) као мајмун
poilu (velu) comme un mammoth	-
chauve (nu) comme un cul de singe	ћелав као јаје
chauve comme un (mon) genou	-
chauve comme un œuf	-
chauve comme une bille	-
chauve comme une boule de billard	-
poilu comme un lavabo	-

Еталони су прекомерне маљавости длакаве животиње. Ћелавост, с друге стране, концептуализују недлакави соматизми (колени, мајмунска задњица), као и артефакти глатке површине (кугла, кликер, умиваоник), али и јаје.

ОБДАРЕНОСТ	
monté comme un âne	обдарен (курат) као коњ
monté comme un étalon	обдарен (курат) као магарац
monté comme un mulet	-
monté comme un poney	-

Позитивно се у обама језицима вреднује мушкарац с великим полным органом. Еталони обадарености су магарац, коњ и мазгов.

СТАРОСТ	
-	млад као пупољак
-	млад као роса
vieux comme Mathusalem	стар као Библија
vieux comme Hérode	стар као Грчка
-	стар као Метузалем
-	стар (матор ^{<сис>}) као коњ
-	стара (матора ^{<сис>}) као кобила
-	млад као роса у подне
-	-
-	живети живјети као корњача

Оба језика лексикализују изразе који денотирају старост, док младост кроз поредбене фраземе лексикализује само српски језик (пупољком којим се зачиње ницање и росом којом започиње дан). Старост се концептуализује као својство библијских личности, Библије и Грчке (због старе цивилизације), али и коња. Фраземе са зоонимом *коњ* и *кобила* изразито су негативно конотирани.

ДЕЛОВИ ТЕЛА	
avoir les yeux comme des billes de loto	очи су <i>коме</i> као кафанске сарме <ист>
-	-
-	уста су <i>коме</i> као чарапин почетак <ист>
-	-
-	нос је <i>коме</i> као кључ од луднице <ист>
-	нос је <i>коме</i> као бабура
-	имати нос као Пинокио
-	-
-	бели бијели као бисери
-	-
-	врат је <i>коме</i> као у лабуда
-	-
-	трбух (стомак, желудац) је <i>коме</i> као бачва <зап>
-	стомак је <i>коме</i> као бојлер <ист>
-	стомак је <i>коме</i> као буре <ист>
-	-
-	коса је <i>коме</i> као слама
avoir le (un) cul comme un département	-
-	-
avoir des seins comme des six	-
-	-

Говорницима француског језика, на основу грађе, пажњу привлаче и избочене очи, велика задњица и развијене груди. Носиоцима српскога језика западају за око истурене очи, слаба коса, велик нос, трбух и уста, али и изразито бели зуби.

КОСА	
noir comme du (le) charbon	црн као катран
noir comme la nuit	црн као зифт <ист>
noir comme l'enfer	црн као ђаво <ист>
noir comme du cirage	црн као враг <зап>
noir comme l'ébène	црн као гавран
noir comme du jais	црн као угаљ <ист>
noir comme un corbeau	црн као угљен <ист>
-	црн као гар
-	црн као ноћ
blanc comme [la] neige	бео бијел као снег снјеж
-	бео бијел (сед сијед) као овца
blond comme les blés	-
frisé (bouclé) comme un mouton	-
frisé comme un caniche	-
coiffé (peigné) comme un dessous de bras	као очерупана кокош

coiffé comme un as de pique	као очерупана кокошка <ист>
coiffé comme une meule de foin	-
coiffée comme une folle	-
-	-
se coiffer comme un balai de chiotte (chiottes)	-

У оба се језика јављају фраземе којима се квалификује црна коса. Еталони су примери материје тамне боје. Поред тога, у српској је грађи на месту еталона и ђаво, а у француској пакао, што је везано за симболику црне боје. Седа коса такође се лексикализује у обама језицима, и концептуализује се као боја снега и овчјег руна. У францускоме се такође лексикализује и плава коса (еталон је жито), те коврцава фризура (као еталон служи овца и пудлица). Поред тога, видимо да у француској грађи има фразема које концептуализују разбашурену и неочешљану косу.

ГЛАС	
-	глас као из бачве
-	глас као из бурета <ист>
-	глас као из бадња <зап>
-	глас као из бунара
-	говорити као из бачве <ист>
-	говорити као из бурета <зап>
-	говорити као из бунара

У српскоме се језику као еталон дубока гласа користи бачва и бунар. У француској грађи нема фразема које карактеришу глас.

Увид у таблице омогућава нам да сагледамо како ово поље није превише разгранато, али да се поприличан број фразема окупља око једнога дескриптора. Исто тако, примећујемо да се највише фразема групише око дескриптора ЛЕПОТА одн. РУЖНОЋА, МРШАВОСТ одн. ДЕБЉИНА те ЈАЧИНА (уп. с подацима за српски и белоруски на грађи С. Гољак 2013: 499), а, поред тога, јављају се и концепти ТЕЖИНА, СНАГА, ВИСИНА, МАЉАВОСТ, ОБДАРЕНОСТ, СТАРОСТ, ИЗГЛЕД ГЛАСА и КОСЕ. Будући да фразеологија предочава оно што говорник запажа, закључујемо да су ова телесна својства говорницима францускога и српског језика од примарне важности у опажању другог (уп. Штрбац 2015: 294). Штавише, констатујемо да се фраземе

из овога поља углавном јављају у низу опозиција: леп — ружан, мршав — дебео, висок низак, тежак — лак, јак — слаб, маљав — ћелав итд. До овога је налаза дошла и Г. Штрбац (2015: 281), па је закључила „да је у систему фразеологизама са значењем физичких особина антонимија уобичајен парадигматски однос”. Међутим, те се опозиције, како то лепо запажају Ајдачић и Непот Ајдачић (2015: 173), не налазе увек на крајностима, већ могу постојати и прелазне нијансе. Тако ови аутори као пример наводе низ „дебео > пун > пуначак > сувоњав > мршав >”, што је у потпуном сагласју с нашом грађом: као што смо горе видели, постоје фраземе за различите степене дебљине; тако фраземе *мршав као ѿруӣ*, *сув као ѿруӣ* и *ӣанак као ѿруӣ* припадају истоме дескриптору, али имају разликовне нијансе у значењу.

Будући да фраземе носе вредносни суд о човеку, можемо закључити на основу грађе да говорници обају језика позитивно вреднују лепоту, висину и снагу. Мршавост се узима као условно пожељна особина, уколико није изражена у великој мери: неке се фраземе из концепта мршавости могу употребити с позитивном или негативном конотацијом у зависности од контекста.

5.2.2. Психичка и интелектуална карактеризација човека. У ово концептуално поље спадају фраземе којима се квалификују човекове психичке, духовне и интелектуалне особине те његов карактер.

ДОБРОТА	
bon comme le (du) [bon] pain	[добар] као душа
bon comme la romaine	добар као анђео
-	добар као добар дан
-	добар као здравље
-	добар као крух <зап>
-	добар као крушац <зап>
-	добар као леба <ист>
-	добар као лебац <ист>
-	добар као пања <ист>
-	добар као хлеб хљеб <ист>
méchant (mauvais) comme un âne rouge	покварен као мућак
méchant (mauvais) comme une teigne	-
méchant (mauvais) comme la teigne	-
méchant (mauvais) comme une gale	-
méchant (mauvais) comme la gale	-
méchant (mauvais) comme la peste	-

- ricaner comme une hyène	- смејати се смејати се (церекаати се, церити се, кезити се кесити се) као хијена
------------------------------	--

ЉУБАЗНОСТ	
gentil comme un cœur gentil comme tout	- -
aimable comme une paire de tenailles aimable (gracieux) comme une porte de prison	- -

Главна је духовна особина доброта, уз коју додајемо и љубазност. Према грађи обају језика, највише се духовне вредности везују за хлеб, што је очигледно, јер је он основна људска намирница. Поред тога, средиште душевности у српскоме је и душа (уп. Ајдацић—Непот Ајдацић 2015: 190), али и анђео, као симбол крајње доброте. У француској се грађи као еталон љубазности узима срце.

Пакост се лексикализује једино у француском и као еталони служе називи болести.

ИСКРЕНОСТ — ПОШТЕЊЕ	
menteur comme un soutien-gorge mentir comme un arracheur de dents menteur comme un arracheur de dents mentir comme on respire -	лагати као пас лагати као псето лагати као Србин <зап> лагати као Циганин лагати као Циган
franc comme l'or - - - - -	- рећи (казати) <i>што коме</i> као човек човјек човеку човјеку говорити <i>што коме</i> као човек човјек човеку човјеку као брат брату као свој своме
franc comme un âne qui recule droit comme mon bras quand je me mouche droit comme mon coude quand je me mouche - -	- - - невин као француска собарица невин као гоблен

Таблица показује да се у обама језицима лексикализује готово само лажљивост и неискреност. У српскоме се лажљивост приписује етнотнимима *Србин* (у западној варијати) и ромској популацији, али и псу. У францускоме се као еталон лажљивости узимају зубар и грудњак.

НЕИСКВАРЕНОСТ — ЧЕДНОСТ	
blanc comme [la] neige	чист као суза
blanc comme une colombe	чист као сунце
innocent comme l'agneau qui vient de naître	-
pur comme l'agneau qui vient de naître	-
innocent comme l'enfant qui vient de naître	-
pur comme l'enfant qui vient de naître	-
-	-
simple (naïf) comme un enfant	-

Неисквареност и чедност концептуализују се помоћу метафора МОРАЛНО ЧИСТО ЈЕ ФИЗИЧКИ ЧИСТО, па се стога у фраземама обају језика јављају придеви *чисти* — *pur*. Поред тога, у француском језику, и бела је боја симбол чедности и неукрајаности. Еталони чедности и једноставности у француској су грађи деца и младунци.

БЕСРАМНОСТ	
-	имати образ као ђон
-	образ је <i>коме</i> [дебео] као ђон

У колективној експресији носилаца српскога језика образ концептуализује част, поштење и понос. Онај ко има дебео образ сматра се бесрамним и непоштеним. Таква пандана у француској грађи нема.

ТВРДОГЛАВОСТ — УПОРНОСТ	
tête (entêté) comme un baudet	тврдоглав као магарац
tête (entêté) comme une bourrique	тврдоглав као магаре
tête (entêté) comme un mulet	тврдоглав као мазга
tête (entêté) comme trente-six mulets	-
tête (entêté) comme une mule	-
tête (entêté) comme trente-six mules	-
tête comme un Breton	-
tête (entêté) comme un âne [rouge]	-
-	-
s'accrocher à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme une teigne	држати се <i>кога</i> , <i>чега</i> као пијан плота
s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme à une planche de salut	држати се <i>кога</i> , <i>чега</i> као слеп слијеп плота
s'accrocher à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme un naufragé [à une bouée [de sauvetage]]	ухватити се за <i>кога</i> , <i>што</i> као пијан за плот
	ухватити се за <i>кога</i> , <i>што</i> као слеп слијеп за плот
	навалити [на <i>што</i>] као мува муха на говно

s'accrocher à <i>qqn, qqch</i> comme à une bouée [de sauvetage]	навалити [на <i>што</i>] као мутав [на телефон]
se jeter sur <i>qqn</i> comme une bête [fauve (sauvage)]	навалити (насрнути) [на <i>што</i>] (запети [за <i>што</i>]) као сивоња
se jeter sur <i>qqn</i> comme un vautour	запети [за <i>што</i>] као мазга
fondre sur <i>qqn</i> comme un aigle sur sa proie	навалити [на <i>што</i>] као смрт на бабу <ист>

У обама су језицима симбол тврдоглаве упорности мазга и магарац. Поред тога, у колективној експресији говорника француског тврдоглавост се везује за Бретонце. У осталим се фраземама слика заснива на одређеној логичној ситуацији.

ИНТЕЛИГЕНЦИЈА	
malin comme un singe	бистар као пчелица
fin comme l'ambre	-
bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]	бистар као боза
bête (sot) comme trente-six cochons	бистар као густи сок
bête comme ses pieds	глуп као буква <ист>
bête comme un âne	глуп као во вол
bête comme un cochon	глуп као гузица
bête comme un dindon	глуп као дудук <ист>
bête comme un mouton	глуп као дупе <ист>
bête comme un pied	глуп као земља
bête comme une carpe	глуп као клада
bête comme une oie	глуп као кокош <зап>
con comme la lune	глуп као кокошка <ист>
con comme un gland	глуп као коњ
con comme un manche [à balai]	глуп као курац
con comme un panier [percé]	глуп као мотика
con comme une baleine	глуп као мотка
con comme une bite	глуп као нога
con comme une malle	глуп као ноћ
con comme une valise [sans poignée]	глуп као овца
creux comme un radis	глуп као пањ
creux comme une huître	глуп као поноћ
fin comme du gros sel	глуп као ступ <зап>
ignorant comme un âne	глуп као тава <зап>
-	глуп као теле
-	глуп као тоцило <ист>
-	глуп као точак <ист>
-	глуп као ћускија
-	глуп као фосна <ист>
-	глуп као цепаница цјепаница
-	ограничен као балкон
-	ограничен као кутија шибица <ист>
-	ограничен као лавор <ист>

-	ограничен као тераса <ист>
-	туп као курац
-	шупаљ као зуб
-	-
-	-
-	-
raisonner comme un manche	-
raisonner comme un pied	-
raisonner comme un tambour [crevé]	-
raisonner comme une casserole	-
raisonner comme une pantoufle	-
-	разумети се разумјети се у <i>што</i> као
-	магарац у кантар
-	разумети се разумјети се у <i>што</i> као магаре
-	у кантар
-	разумети се разумјети се у <i>што</i> као Мара у
-	крив курац
-	-
être (rester) comme une vache qui regarde	бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле
passer le train	[у шарена врата]
-	бленути (гледати, пиљити, буљити) као
-	телец [у шарена врата]

Оба језика лексикализују претежно глупост, док се у концепту памети налазе две фраземе у француском, једна у српском језику, што поново показује да је човек радије запажа и лексикализује негативно. Еталон глупости у оба су језика зооними, артефакти и соматизми, који су мотивисани семама колективне експресије и немају упориште у стварности.

ЛУКАВСТВО	
rusé comme un renard	лукав као лисица
-	лукав као лија
-	наиван као француска собарица
-	наиван као француска собарица
-	-
-	ићи/отићи као јагње јање на клање

Лукавство се у обама језицима пословично приписује лисици. У српскоме језику присутна је и поредбена фразема с еталоном *француска собарица*. Овој се лексеми у колективној експресији носилаца српскога језика приписује изразита сексуалност.

ХРАБРОСТ	
courageux comme un lion	храбар као лав
courageuse comme une lionne	храбра као лавица
-	-
se battre comme un lion	борити се као лав
se battre comme une lionne	борити се као лавица
se battre comme un [petit] coq	-
se défendre comme un lion	-

ПЛАШЉИВОСТ	
peureux comme un lièvre	плашљив (плах) као срна
-	плашљив као зец
-	-
trembler comme une feuille	дрхтати (трести се) као лист [на ветру вјетру]
-	дрхтати (трести се) као прут [на води]
-	дрхтати (трести се) као шиба [на води]
-	-
-	усрати се као голуб
-	усрати се као грлица
-	-
craindre qqn, qqch comme la peste	бојати се (плашити се) <i>кога, чега</i> као ђаво
craindre qqn, qqch comme le feu	крста <ист>
craindre qqn comme un pestiféré	бојати се (плашити се) <i>кога, чега</i> као ђаво
-	тамјана <ист>
-	бојати се <i>кога, чега</i> као [самог(а) (живог,
-	црног)] врага <зап>
-	бојати се <i>кога, чега</i> као [самог(а) (живог,
-	црног)] ђавола <ист>
-	бојати се <i>кога, чега</i> као враг тамјана <зап>
-	бојати се <i>кога, чега</i> као грома
-	бојати се <i>кога, чега</i> као живе ватре
-	бојати се <i>кога, чега</i> као куге
-	-
fuir (éviter) qqn, qqch comme la peste	бежати бјежати од <i>кога, чега</i> као враг од
se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste	тамјана <зап>
fuir (éviter) qqn comme un pestiféré	бежати бјежати од <i>кога, чега</i> као ђаво од
se méfier de qqn comme d'un pestiféré	крста <ист>
-	бежати бјежати од <i>кога, чега</i> као ђаво од
-	тамјана
-	бежати бјежати од <i>кога, чега</i> као од куге
-	бјежати од <i>кога, чега</i> као враг од свете воде
-	<зап>
-	избегавати избјегавати <i>кога, што</i> као ђаво
-	крст (тамјан) <ист>
-	избјегавати <i>кога, што</i> као враг тамјан <зап>
-	обилазити (вртети се вртјети се, обигравати,
-	мотати се) око <i>кога, чега</i> као мачак
-	око вруће (вреле) каше

-	обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>кога, чега</i> као мачка
-	око вруће (вреле) каше
-	обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>кога, чега</i> као маче око
-	вруће (вреле) каше <ист>
-	обилазити око <i>кога, чега</i> као киша око
-	Крагујевца <ист>
-	-
-	бежати бјежати/побећи побјећи као зец
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lapin	бежати бјежати као пацови <ист>
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre	бјежати као штакори <зап>
détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme une souris	-
détaler (filer, s'enfuir, se sauver, partir) comme un voleur	-
détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat	-
filer (partir, se sauver) comme un pet	-
filer comme un toutou	-
filer comme un zèbre	-
fuir (s'enfuir) comme des perdreaux	-

Еталон храбрости у обама је језицима лав, а плашљивости зец. Такође, и у француском и у српском језику подрхтавање листа одн. прута метонимијски се концептуализује као страх. У српскоме језику дефекација је такође метонимијски показатељ страха. Поред тога, концепт страха исказује и низ фразема у којима се слика заснива на бежању од куге и ватре, а у српскоме језику присутна је симболика ђавола као нерелигиознога који избегава крст и тамјан.

БРЉАВОСТ — ГОВОРЉИВОСТ	
bavard comme une concierge	-
bavard comme une pie	-
bavard comme une pipelette	-
-	-
bavarder (jacasser, jaser, parler) comme une pie	говорити (причати) као навијен
parler comme un moulin	млети мљети као навијен
-	млети мљети као [празан] млин
-	млети мљети као [празна] воденица
fermé comme une huître	-
muet comme la tombe	-
muet comme les pierres	-

muet comme un tombeau	-
muet comme une carpe	-
muet comme une huître	-
muet comme une tombe	-
-	-
se fermer comme une huître	ћутати шутјети као у цркви
-	ћутати шутјети као гроб
-	ћутати шутјети као мумија
-	ћутати шутјети као риба
-	ћутати шутјети као мула
-	ћутати као мулац <ист>
-	ћутати шутјети као заливен
-	ћутати шутјети као камен

Оба језика фразеолошки лексикализују и претерану говорљивост и претерану ћутљивост. Еталони говорљивости су птице и, у францускоме језику, портирка, док се као еталони ћутљивости користе бића и материје који немају могућност говора.

ВЕРНОСТ	
fidèle comme un caniche	веран вјеран као пас
fidèle comme un chien	веран вјеран као псето
fidèle comme un toutou	-

Симбол верности у оба је језика пас. То је једина позитивно обележена фразема с овим зоонимом.

НЕПОСТОЈАНОСТ — ПРЕВРТЉИВОСТ	
changer comme un caméléon	мењати се мијењати се као камелеон
changer comme une girouette	-
changer de <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme de chemise	мењати мијењати <i>кога, што</i> као Циганин
-	коње <ист>
-	мењати мијењати <i>кога, што</i> као чарапе
-	мењати мијењати <i>кога, што</i> као кошуље

Камелеон је у грађи и францускога и српског језика еталон превртљивости.

РАДОЗНАЛОСТ	
curieux comme une pie	-
curieux comme une belette	-
curieux comme un pot de chambre	-

Радозналост се у колективној експресији говорника француског језика приписује чавкама, ласицама, али и ноћној посуди, што је прилично непрозирно.

ЉУБОМОРА	
jaloux comme un pou	љубоморан као пас
jaloux comme un tigre	љубоморан као пашче
jaloux comme une tigresse	љубоморан као псето

Док говорници српскога језика љубомору приписују псу, носиоци францускога као љубоморне виде тигра и петла.

УОБРАЖЕНОСТ	
fier comme un coq [sur son tas de fumier]	поносан као паун
fier comme un pou	-
fier comme un paon	-
fier comme un dindon	-
fier comme Artaban	-
fier comme Harpagon	-
fier comme un petit banc	-
fier comme un bar-tabac	-
fier comme un char à bancs	-
fier comme un pape	-
fier comme un gosse	-
fier comme un enfant	-
-	-
se pavaner (se rengorger) comme un dindon	шепурити се (шепирити се ^{<зап>} , кочоперити се) као паун
se pavaner (se rengorger) comme un coq	шепурити се (шепирити се ^{<зап>} , кочоперити се) као петао пијетао
se pavaner (se rengorger) comme un paon	шепурити се (шепирити се ^{<зап>} , кочоперити се) као певац пијевац
-	шепурити се као ћуран <ист>
-	шепурити се као пуран <зап>
-	-
-	расти/порасти или нарасти као квасац
-	-
-	трептати као сојка на југовину (југовини) <ист>

У наивној слици света говорника обају језика паун, петао и ћуран узимају се као еталони уображености и шепурења. Поред тога, за говорнике францускога језика и деца, папа те прецедентна имена Артабан и Харпагон представљају симболе поноситости.

ОСЕЋАЈНОСТ	
froid comme [de] la pierre	хладан као змија

froid comme [du (le, un)] marbre	хладан као камен
froid comme [la (de la)] glace	хладан као лед
froid comme l'acier	хладан као санта леда
froid comme la mort	хладан као челик
froid comme un glaçon	-
froid comme un mort	-
froid comme une pierre	-
-	-
-	-
dur comme [de] l'acier	тврд као камен
dur comme du (le) diamant	тврд као челик
dur comme du (le) bois	-
dur comme [du (le)] fer	-
dur comme [de] la pierre	-
dur comme une pierre	-
dur comme du (le) marbre	-
dur comme un caillou	-
dur comme du (le) roc	-
dur comme un roc	-
dur comme un rocher	-
-	мек (мекан) као душа
-	мек као памук
fragile (cassant) comme du (le) verre	осјетљив као мимоза <зап>

У табlici која приказује концепт осећајности само су две фраземе позитивно конотиране, и то у српској грађи. Средиште осећајности, према фраземи из грађе, налази се у души. Безосећајност је вишеструко лексикализована: еталони безосећајности су материје из природе.

СТАЛОЖЕНОСТ	
-	хладан као боза <ист>
-	хладан као шприцер

У грађи српскога језика две фраземе припадају концепту сталожености и хладнокрвности. Њихови су еталони повезани с основом поређења преко примарнога значења које у фразеолошком значењу није актуализовано.

НЕПОКОЛЕБЉИВОСТ	
-	чврст као стена стијена
-	тврд као орах

Српска грађа садржи и фраземе којима се непоколебљивост концептуализује као физичка тврдоћа стене или ораха.

БРЗОПЛЕТОСТ	
-	трчати (истрчавати [се]) као
-	ждребе ждријебе пред руду <ист>
-	трчати [се] као ждребе ждријебе пред руду <ист>

Брзоплета особа пореди се у српској грађи са ждребетом које трчи пред руду.

НЕОДЛУЧНОСТ	
être comme l'âne de Buridan	-

Француска грађа поседује фразему из концепта неодлучности која садржи прецедентно име.

СТРПЉИВОСТ	
-	стрпљив као Јоб <зап>

Еталон је стрпљења у западним крајевима српскога језика библијска личност Јов.

Друго је концептуално поље разгранатије него прво, али се у њему истовремено око једнога концепта окупља мање фразема. Највише фразема груписано је у концепт ИНТЕЛИГЕНЦИЈА, али оне превасходно изражавају одсуство тога квалитета. Поред интелигенције издвојили смо и следеће концепте, премда их је тешко систематизовати (уп. Ајдацић—Непот Ајдацић 2015: 190): ДОБРОТА, ЛУБАЗНОСТ, ИСКРЕНОСТ, НЕИСКВАРЕНОСТ, ТВРДОГЛАВОСТ, ЛУКАВСТВО, БЕСРАМНОСТ, ХРАБРОСТ, ПЛАШЉИВОСТ, БРЂАВОСТ, ВЕРНОСТ, НЕПОСТОЈАНОСТ, РАДОЗНАЛОСТ, УОБРАЖЕНОСТ, ОСЕЋАЈНОСТ, СТАЛОЖЕНОСТ, НЕПОКОЛЕБЉИВОСТ, БРЗОПЛЕТОСТ, НЕОДЛУЧНОСТ и СТРПЉИВОСТ, при чему сви нису заступљени у обама језицима. Поједини концепти из овога поља садрже фраземе с обеју крајности (нпр. у концепту ДОБРОТА јављају се фраземе који квалификују особе и као добре и као лоше), али је бројно стање ових опозиција неуједначено: углавном су заступљеније фраземе с једне крајности, најчешће негативне. Примера ради, низ фразема из концепта ИНТЕЛИГЕНЦИЈА квалификују особу као глупу, док свега две фраземе у францускоме и једна у српском квалификују особу као паметну или довитљиву.

На основу вредноснога суда, можемо закључити да је човекова пажња усмерена и ка психичкој, интелектуалној карактеризацији човека те да се као пожељне особине, кроз фразеолошку грађу, виде доброта, љубазност, неисквареност, интелигентност, храброст, верност и стрпљивост. С друге стране, негативно се одређују пакост, лажљивост, тврдоглавост, глупост, лукавост, бесрамност, плашљивост, ћутљивост и прекомерна говорљивост, превртљивост, упадљива радозналост, љубомора, уображеност, безосећајност, брзоплетост и неодлучност.

5.2.3. Друштвена категоризација. Ово поље окупља фраземе којима се денотира човеков положај у друштву и материјални статус:

ИМОВИНСКО СТАЊЕ	
fauché comme les blés	го гол (сиромашан, сирмах, шворц) као
pauvre comme Job	црквени миш
pauvre comme un rat d'église	го гол као липа <зап>
raide comme un passe-lacet	го гол као пиштољ
-	го гол као прст <зап>
-	пун пара као жаба длака <ист>
riche comme Crésus	богат као Крез
-	пун као брод

СОЦИЈАЛНИ СТАТУС	
être (vivre) comme un coq en pâte	живети живјети као [мали] бег
vivre comme un milliardaire	живети живјети као [мали] бог
vivre comme un millionnaire	живети живјети као [мали] цар
vivre comme un nabab	живети живјети као бубрег у лоју
vivre comme un pacha	живети живјети као господин
vivre comme un prince	живети живјети као госпођа
vivre comme un rat dans un fromage	живети живјети као гроф
vivre comme un roi	живети живјети као грофица
vivre comme un seigneur	живети живјети као краљ
vivre comme une princesse	живети живјети као краљица
vivre comme une reine	живети живјети као лорд
-	живети живјети као милионер <ист>
-	живети живјети као паша
-	живети живјети као принц
-	живети живјети као принцеза
-	живјети као милијунаш <зап>
vivre comme une bête	живети живјети као пас
vivre comme un chien	живети живјети као скот
-	живети живјети као стока

ПОЗНАТОСТ – ЧУВЕЊЕ – МЕСТО У ДРУШТВУ	
connu (célèbre) comme le mont Blanc	-
connu comme le loup blanc	-

УТИЦАЈНОСТ	
gros comme le bras	-

Примећујемо да ово поље није превелико, али да два главна концепта ИМОВИНСКО СТАЊЕ и СОЦИЈАЛНИ СТАТУС окупљају фраземе двеју крајности: и говорници францускога и носиоци српског језика имају потребу да лексикализују однос према великим социјалним међуљудским разликама. Угодан и лак живот концептуализује се као живот виших друштвених сталежа, док се лош начин живљења пореди са животињским бивствовањем. У лексикализацији имовинскога стања у обама језицима суделује метафора: основа поређења, која се актуализује у пренесеном значењу, повезана је с еталоном преко примарнога значења.

5.2.4. Стања. У четврто смо поље уврстили фраземе које се групишу око концепата што изражавају тренутна човекова телесна, духовна или емоционална стања:

БОЈА ПУТИ, ТЕН	
blanc comme [la] neige	бео бијел као снег снијег
blanc comme du papier	-
blanc comme l'albâtre	-
blanc comme le (du) lait	-
blanc comme un lys (lis)	-
blanc comme un pierrot	-
blanc comme une colombe	-
blanc comme mes fesses	бео бијел као сир
blanc comme mon cul	блед блијед као сир
blanc comme un cachet d'aspirine	блед блијед као крпа
blanc comme un cul	бео бијел као крпа
blanc comme un lavabo	блед блијед као креч
blanc comme une endive	бео бијел као креч
bronzé comme un cachet d'aspirine	блед блијед као креда
bronzé comme un lavabo	бео бијел као креда
bronzé comme un petit suisse	-
rouge comme un homard	црвен као парадајз

rouge comme une écrevisse rouge comme une pivoine rouge comme une tomate rougir comme un homard rougir comme une écrevisse rougir comme une pivoine rougir comme une tomate -	црвен као рак црвенети се црвењети се/зацрвенети се зацрвењети се или поцрвенети поцрвењети као рак црвенети се црвењети се/зацрвенети се зацрвењети се или поцрвенети поцрвењети као мак црвенети се црвењети се/зацрвенети се зацрвењети се или поцрвенети поцрвењети као булка <ист>
doré comme un pain d'épice - noir comme de l'encre noir comme de la poix noir comme du (le) charbon noir comme du cirage noir comme du jais noir comme l'ébène noir comme l'enfer noir comme la nuit noir comme un corbeau noir comme un pruneau - rôtir comme un poulet	црн као Арапин црн као враг <зап> црн као гавран црн као гар црн као ђаво <ист> црн као зифт <ист> црн као катран црн као ноћ црн као угаљ угљен црн као Цига Циго црн као Циганин - - -

Боја пути привлачи пажњу уколико одступа од прототипске. Прототипска је бела боја, што је исказано фраземама из првога дела таблице. То показује да су „традиционални” одн. „већински” говорници францускога и српскога језика припадници беле расе. Црнци и поцрнеле особе конотирају се негативно. Исто тако, негативно се обележавају и особе које су поцрвенеле од сунца и оне које се уопште нису сунчале. Еталони ових стања су бића или материја који се природно одликују одговарајућом бојом.

НЕЛАГОДНОСТ — СТИД	
timide comme une jeune fille -	- -
rouge comme un coq rouge comme un coquelicot rouge comme un gratte-cul - -	црвен као булка <ист> црвен као мак црвен као парадајз црвен као рак -
rouge comme une cerise	

rouge comme une écrevisse	црвенети се црвењети се/зацрвенети
rouge comme une pivoine	се зацрвењети се или
rouge comme une tomate	поцрвенети поцрвењети као паприка
rougir comme un homard	црвенети се црвењети се/зацрвенети
rougir comme une [jeune] fille	се зацрвењети се или
rougir comme une écrevisse	поцрвенети поцрвењети као рак
rougir comme une jeune fille	црвенети се црвењети се/зацрвенети
rougir comme une pivoine	се зацрвењети се или
rougir comme une tomate	поцрвенети поцрвењети као мак
-	црвенети се црвењети се/зацрвенети
-	се зацрвењети се или
	поцрвенети поцрвењети као булка
	<ист>

Црвенило проузроковано нелагодом или стидом симболизује у обама језицима боја мака, парадајза и кувана рака. У францускоме се стидљивост приписује и девојчицама, а у српскоме језику еталон је стида и паприка. Разумљиво је да се у овоме концепту користе еталони из скупине црвених фитонима јер је црвенило природна реакција на стид.

ПИЈАНСТВО	
beurré comme un petit beurre	пијан као [црна] земља
beurré comme un petit Lu	пијан као авион <зап>
beurré comme une biscotte	пијан као батина
beurré comme une tartine	пијан као бачва <зап>
bourré (plein) comme une cantine	пијан као гузица
bourré (plein) comme une cartable	пијан као даска
bourré (plein) comme une vache	пијан као дева <зап>
bourré (plein, pété) comme un coing	пијан као дрво
bourré (plein, rond) comme toute la Pologne	пијан као дуга
bourré (plein, rond) comme un Polonais	пијан као дуга
bourré comme un cochon	пијан као дупе
bourré comme un petit Lu	пијан као звезда звијезда <ист>
bourré comme une andouillette	пијан као звер звијер
chargé comme un âne	пијан као змај
chargé comme un baudet	пијан као Исус <зап>
chargé comme un mulet	пијан као клада
chargé comme une bourrique	пијан као клен <ист>
chargé comme une mule	пијан као крава <зап>
déchiré comme un drapeau	пијан као летва
fait comme un Mickey	пијан као мајка
imbibé comme une éponge	пијан као мајка земља
plein (rond) comme un boudin	пијан као метла
plein (rond) comme une barrique	пијан као морка <ист>
plein comme un œuf	пијан као мотка <ист>

plein comme une huître	пијан као пањ
plein comme une outre	пијан као пичка
raide comme la justice	пијан као плот
rond comme un ballon	пијан као Рус
rond comme un boulon	пијан као свиња
rond comme un œuf	пијан као сјекира <зап>
rond comme un petit pois	пијан као смук
rond comme une balle	пијан као стока
rond comme une bille	пијан као торба <зап>
rond comme une pelle	пијан као треска тријеска
rond comme une queue de pelle	пијан као ћускија
soûl (saoul) comme un cochon	пијан као чеп
soûl (saoul) comme une bourrique	-
soûl (saoul) comme une grive	-
soûl (saoul) comme une vache	-
soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne	-
soûl (saoul, ivre) comme un Polonais	-
-	-
se bourrer comme un coing	напити се (опити се, нарољати се) као
se soûler (se bourrer) comme un cochon	гузица
-	напити се (опити се, нарољати се) као
-	свиња
-	напити се (опити се, нарољати се) као стока
-	напити се као бачва
-	напити се као буља
-	напити се као дева
-	напити се као дуга
-	напити се као дуга
-	напити се као звер звијер
-	напити се као земља
-	напити се као клада
-	напити се као клен <ист>
-	напити се као летва
-	напити се као мајка
-	напити се као мајка земља
-	напити се као смук
-	напити се као ћускија
-	напити се као чеп
-	развалити се (убити се) као гузица
-	развалити се (убити се) као свиња
-	развалити се (убити се) као стока
-	развалити се као пичка
-	убити се као мајка
-	убити се као Немац <ист>
boire comme un évier	убити се као сироче <ист>
boire comme un Polonais	-
boire comme un tonneau	-
boire comme un trou	пити као дева <зап>
boire comme une éponge	пити као смук

pomper comme des (les) Shadocks -	пити као сунђер <ист>
sobre comme un chameau	пити као спужва <зап>
	пити као дуга
	пити као Рус
	-
	-

Пијанство је врло богато опримерен концепт. Он је већ размотрен у литератури на примеру многих језика (уп. рад Е. Савељеве (2004) везан за словеначки и руски, Б. Кортине Перез (2005) који је заснован на грађи португалскога језика, те чланак А. Памијеса и др. (2004) у језику гварани и шпанскоме).

Кад су у питању еталони пијанства, можемо их поделити у неколико скупина, а засновани су на семама колективне експресије: прву чине зооними, другу артефакти (било они који су у додиру с каквом течношћу или они који симболизују крутост и непомићност), етроними (о чему ће бити речи у одељку о етронимима, в. ниже), те фитоними. У српској грађи и соматизам који денотира задњицу суделује у овоме концепту.

СПАВАЊЕ	
dormir comme du plomb	спавати као анђео
dormir comme un ange	спавати као беба
dormir comme un bébé	спавати као дете дијете
dormir comme un bienheureux	спавати као дрво
dormir comme un caillou	спавати као заклан
dormir comme un charme	спавати као зец
dormir comme un chérubin	спавати као јагње јање
dormir comme un enfant	спавати као клада
dormir comme un loir	спавати као медвед медвјед
dormir comme un mort	спавати као мртав
dormir comme un pacha	спавати као мртвац
dormir comme un plomb	спавати као пух <зап>
dormir comme un sac	спавати као стока
dormir comme un sonneur	спавати као топ
dormir comme une brute	спавати као хрчак
dormir comme une bûche	-
dormir comme une enclume	-
dormir comme une loutre	-
dormir comme une marmotte	-
dormir comme une masse	-
dormir comme une merde	-

dormir comme une pierre	-
dormir comme une souche	-
-	-
s'endormir comme un bébé	заспати као [неко (мало)] дете дијете
s'endormir comme un charme	заспати као беба
s'endormir comme un enfant	заспати као дрво
s'endormir comme un loir	заспати као заклан
s'endormir comme une bûche	заспати као јагње јање
s'endormir comme une masse	заспати као клада
s'endormir comme une merde	заспати као мртав
-	заспати као пух <зап>
-	заспати као стока
-	заспати као топ
-	заспати као хрчак

Особа која спава пореди се с једне стране с бебом и дететом који често, дуго и чврсто спавају, с друге стране са зоонимима, с треће с фитонимима, артефактима и антропонимима што денотирају беживотну особу; они концептуализују непомичност током сна. Поред тога, чврст и миран сан концептуализује митоним анђео, а у француској грађи и звонар.

ПРЉАВОСТ	
sale comme un goret	прљав као прасац
sale comme un pourceau	прљав као прасе
sale comme un porc	прљав као свиња
sale comme un cochon	-
sale comme un pou	-
sale comme un peigne	-
crotté comme un barbet	-
trempe comme un barbet	-
noir comme du (le) charbon	црн као катран
noir comme un charbonnier	црн као угаљ <ист>
noir comme de la suie	црн као угљен <зап>
noir comme du cirage	црн као гар
noir comme de l'encre	-
propre comme un sou [neuf]	-

Овај концепт једино је у француској грађи опримерен фраземама с обеју крајности. Но, видимо да негативно обележене фраземе доминирају. Као еталони се користе зооними, затим артефакт чешаљ у францускоме, те нежива материја црне боје. Чистота се у француској грађи концептуализује тек скованим новчићем.

ЗДРАВЉЕ	
solide comme un chêne	здрав као бик
solide comme un roc	здрав као јабука
solide comme le Pont-Neuf	здрав као риба
-	здрав као дрен
-	здрав као дријен <зап>
-	здрав као дреновина
-	-
-	-
-	-
se porter comme un charme	-
se porter comme un chêne	-
se porter comme le Pont-Neuf	-
aller (se porter) comme vous (toi) et moi	-
malade comme une bête	болестан као пас
malade comme un chien	-
malade comme un clebs	-
-	-
jaune comme un citron	жут као лимун
jaune comme un coing	-

Кад је реч о здравственом стању, оба језика лексикализују и добро и лоше здравствено стање. Здравље се концептуализује као снага и јачина, а еталони су тврди фитоними, снажне животиње те чврсти артефакти. У српском језику здрав и једар тен концептуализује јабука. Такође, свежа риба такође симболизује добро стање организма. С друге стране, болесне се особе пореде с псом у обама језицима, или, у францускоме, са животињом уопште, што показује негативан однос човека према животињама. Нездрав тен симболизује жута боја, а одатле на месту еталона фитоними жуте боје.

УМОР	
vidé comme une roussette	уморан као пас
-	уморан као пашче
-	уморан као псето
-	као испребијан
-	као пребијен
-	као пребијена мачка
-	као прегажен
-	-
-	изгледати као сена сјена
-	изгледати као сенка сјенка
-	-
avoir la tête [grosse] comme une citrouille	глава је <i>коме</i> као балон

avoir la tête [grosse] comme une pastèque	глава је <i>коме</i> као бубањ
avoir la tête comme un compteur à gaz	глава је <i>коме</i> као бундева
avoir la tête comme un tambour	глава је <i>коме</i> као буре <ист>
-	глава је <i>коме</i> као глобус
-	глава је <i>коме</i> као лубеница
-	-
presser qqn comme un citron	исцедити исциједити <i>кога</i> као лимун
-	исцедити исциједити <i>кога</i> као суву
-	дреновину <ист>
-	исцедити исциједити <i>кога</i> као сунђер <ист>
-	исцедити исциједити <i>кога</i> као крпу
comme neuf	[нов] као испод чекића
frais comme l'œil	као гром
frais comme la rose	као други човек човјек
frais comme un gardon	као нов
frais comme une fleur	као пицино око
frais comme une rose	као препорођен
-	свеж свјеж као риба
-	као под анестезијом <ист>
-	као опијен
-	као дрогиран
-	као надрогиран
-	као пијан
-	као у бунилу

У обама језицима лексикализован је и умор и одморно стање човека. Но, приметно је да фраземе из концепта умора бројчано предњаче.

БЛЕДИЛО	
rouge comme une pomme [d'api]	румен као јабука
blanc comme [la (de la)] craie	блед блијед као авет
blanc comme la mort	блед блијед као зид
blanc comme un cadavre	бео бијел као зид
blanc comme un drap	блед блијед као креч
blanc comme un linceul	бео бијел као креч
blanc comme un linge	блед блијед као креда
blanc comme un mort	бео бијел као креда
blanc comme un navet	блед блијед као смрт
blanc comme une feuille de papier	блед блијед као мртвац
pâle comme la mort	блед блијед као крпа
pâle comme un cadavre	бео бијел као крпа
pâle comme un fantôme	-
pâle comme un linge	-
pâle comme un mort	-
pâle comme un spectre	-
-	-
-	изгледати као авет

-	изгледати као мртац
-	изгледати као [подгрејан подгријан] леш
-	изгледати као смрт на годишњем
-	одмору допусту

Нездраво одсуство природног руменила услед болести, страха или каква узбуђења такође је присутно у фразеолошкој грађи обају језика. Концептуализовано је и кроз симболику беле боје, будући да су бледе особе врло светла, плавичастобела тена. Еталони су артефакти беле боје, те мртваци и, метонимијски, смрт. Премда су — према овим фраземама бројчано занемариви — у обама језицима постоји по фразема која позитивно квалификује здрав тен и изглед, а еталон је румена јабука.

НЕРВОЗА — НАПЕТОСТ	
-	нервозан као пас
tendu comme un arc	као на иглама
tendu comme un tambour	као на жеравици
tendu comme une corde	као запета (напета, набита) пушка
tendu comme un lance-pierre (lance-pierres)	запет (напет) као пушка
tendu comme un slip	напет као струна
tendu comme un string	-
-	-
tourner comme un lion en cage	шетати (ходати) као лав у кавезу
tourner comme un ours en cage	-
tourner comme une bête en cage	-
tourner comme un animal en cage	-
tourner comme un fauve en cage	-
tourner comme un écureuil en cage	-
-	-
-	спавати као на иглама
-	-
-	будан као зец <зап>
-	-
-	окретати се (превртати се, вртети се вртјети се) као на ражњу
-	-

Нервозно и напето стање лексикализовано је фразеолошким фондом обају језика, док концепт ненапетости није присутан ни у једноме језику. Напетост се у обама језицима концептуализује метонимијски кроз нервозан ход животиње у

кавезу, али и као физичку натегнутост низа артефаката. Неопуштеност и лак сан у српскоме концептуализује и зец.

ЉУТЊА И БЕС	
rouge comme un gratte-cul	бесан бијесан као бик
rouge comme un coquelicot	бесан бијесан као гуја
rouge comme un coq	бесан бијесан као змија
-	бесан бијесан као пас
-	бесан бијесан као рис
-	бесан бијесан као сам ђаво
-	бијесан као сам враг
-	љут као бик
-	љут као гуја
-	љут као змија
-	љут као паприка
-	љут као пас <зап>
-	љут као пушка
-	љут као рис
-	љут као сам враг
-	љут као сам ђаво
-	љут као феферон
-	црвен као паприка
-	-
monter (s'emporter) comme une soupe au lait	планути као [жива] ватра
-	сиктати као гуја
-	сиктати као змија
-	црвенети се црвењети се/зацрвенети
-	се зацрвењети се или
-	поцрвенети поцрвењети као паприка
-	-
se dresser comme un [petit] coq [sur ses ergots]	-
-	-
vexé comme un pou	-
-	палити се као хепо-коцкица
-	палити се као фића на гурку <ист>
-	палити се (примати се) као баба на пензију
-	<ист>
-	-
-	јести се/појести се као млад месец <ист>

Концепт беса нарочито је продуктиван у српској грађи. У обема грађама метонимијски је повезан с црвенилом, будући да су разбеснеле особе поприлично зајапурене, па се отуда на месту еталона јављају ентитети црвене боје. У српскоме

језику бес се приписује силовитим и наглим животињама, али и фитониму паприка, али је еталон у ствари повезан с основним значењем основе поређења.

ФИЗИОЛОШКЕ РАДЊЕ	
pisser comme un chameau pisser comme une vache - - - -	пишати као коњ - - срати као голуб срати као грлица срати као видра
suer (transpirer) comme un bœuf suer (transpirer) comme un cochon suer (transpirer) comme un porc suer (transpirer) comme une vache	знојити се/ознојити се као свиња - - -
péter come un fou - -	прдети прдјети/прднути као коњ прдети прдјети/прднути као кобила прдети прдјети/прднути као луд
- - - - -	гладан као вук гладан као пас жедан као граба <зап> жедан као дева <зап> жедан као камила <ист>

Грађа показује да човекову пажњу привлаче и обилне физиолошке радње те стања. Концепт глади и жеђи забележен је, међутим, само у српскоме корпусу.

МИРИС — СМРАД	
- -	мирисати као душа мирисати као ружа
puer comme un bouc puer comme un putois puer comme un rat mort - -	смрдети смрдјети (заударати) као куга смрдети смрдјети (заударати) као твор смрдети смрдјети као вуга <ист> смрдети смрдјети као фуга <ист> смрдети смрдјети као цркотина

Грађа показује да човекову пажњу привлаче и обилне и/или учестале физиолошке радње те стања. Концепт глади и жеђи забележен је, међутим, само у српскоме корпусу.

МОКРИНА — СУВОЋА	
trempe comme une soupe	мокар као миш

trempe (mouillé) comme un canard - -	мокар као крпа мокар као чеп покиснути као миш
sec comme un saucisson sec comme de l'amadou sec comme du bois	сув сух као барут - - -

Претарно суво или мокро стање лексикализовано је у обама језицима. О мокроте ће стању бити речи у одељку о зоонимима.

ЗЕВАЊЕ	
bâiller comme un four bâiller comme une carpe bâiller comme une huître	зијевати као слон <зап> зијевати као сом <зап> -

Широко отварање уста услед досаде или поспаости такође је лексикализовано у фразеолошком фонду обају разматраних језика и обележено је негативним конотативним обележјима.

НАДУТОСТ	
gonflé comme un ballon gonflé comme une outre gonflé comme une éponge -	надут као жаба надут као балон надуван напухан као жаба надуван напухан као балон

Надутост концептуализују артефакти одн. зооним који се могу испунити ваздухом и заоблити.

ЗАДИХАНОСТ	
souffler comme un bœuf souffler comme un taureau souffler comme une baleine souffler comme un cachalot souffler comme un phoque souffler comme une locomotive souffler comme une forge souffler comme un orgue	дахтати као пас - - - - - - -

Задихане особе пореде се превасходно с зоонимима који испуштају продорне звуке, али исто тако и артефактима који праве поприличну буку.

КРВАРЕЊЕ	
saigner comme un bœuf	крварити као свиња
saigner comme un cochon	-
saigner comme un porc	-

Обилно крварење својствено је животињама које се кољу, па су еталони из овога концепта управо зооними.

УТУЧЕНОСТ — ПОТИШТЕНОСТ	
-	као покисла кокош
-	као покисли врабац
-	као посран (посрани) голуб
-	као говно на киши
-	као покисао
-	као посран
-	као попишан
-	као посран (посрани, усран, усрани) голуб
-	-
errer comme une âme en peine	-

Утученост се нарочито лексикализује у српскоме језику. Француска фразема квалификује утучену и потиштену особу која се бесциљно креће у мукама.

НАГЛУВОСТ	
sourd comme un pot	глув глух као топ

ОБНЕВИДЕЛОСТ	
myope (aveugle) comme une taure	слеп слијеп (ћорав) као кртица
myope comme une chaufferette	-

Обневиденост и наглувост такође лексикализују оба језика. Занимљиво је да ниједан језик поредбеним фраземама не квалификује добар вид и слух.

УСПРАВАН СТАВ	
droit comme un arbre	усправан (прав ^{<ист>} , раван) као свећа свијећа
droit comme un mât	усправан (прав ^{<ист>} , раван) као свећа свијећа
droit comme un cerge	усправан (прав ^{<ист>} , раван) као свећа свијећа
droit comme un pic	усправан (прав ^{<ист>} , раван) као свећа свијећа

droit comme un i	-
droit comme un if	-
droit comme un poteau	-
droit comme un bâton	-
droit comme un échelas	-
droit comme une flèche	-
droit comme une statue	-
droit comme un piquet	-
-	-
-	-
se dresser comme un mur	стајати као свећа свијећа стајати као стрела стријела
courbé comme un arc	крив као параграф
-	-
-	искривити се као параграф
-	савити се као кифла

Положај тела концептуализује низ артефаката: усправљеност — предмети који су потпуно равни, а искривљеност — лук. У српскоме језику еталони су искривљености знак за параграф те кифла.

УКОЧЕНОСТ — КРУТОСТ	
raide (rigide) comme un cintre	-
raide comme la justice	-
raide comme un arbre	-
raide comme un bâton	-
raide comme un cierge	-
raide comme un coup de trique	-
raide comme un échelas	-
raide comme un manche à balai	-
raide comme un parapluie	-
raide comme un piquet	-
raide comme un portemanteau	-
raide comme une barre de fer	-
raide comme une planche	-
raide comme une statue	-
souple comme un verre de lampe	-
souple comme un gant	-
souple comme un roseau	-
souple comme un serpent	-
souple comme une anguille	-
souple comme une liane	-
immobile (figé) comme une pierre	-
immobile (figé) comme une statue	-
immobile comme un cadavre	-

-	-
être (rester) planté [là] comme un poireau	стајати као мумија
être (rester) planté [là] comme une borne	стајати као фикус
être (rester) planté [là] comme une bûche	стајати [укочен] као кип
être (rester) planté [là] comme une momie	стајати као мумија
être (rester) planté [là] comme une souche	стајати као камен
être (rester) planté [là] comme une statue	стајати као стена стијена
être (rester) planté comme pétrifié	стајати као укопан
se figer comme une statue	стајати као скамењен
-	стајати као пањ
-	стајати као ступ <зап>
-	-
-	лежати као мртвац
-	лежати као проштац <ист>
-	-
-	држати се (стајати) као влашка (сеоска)
-	млада
-	укочити се као дрвена Марија
-	држати се (стајати) као дрвена Марија
-	као мила Гера <зап>

Укочен, крут и неприродан став лексикализован је у фразеолошком фонду француског језика. Еталони су крути артефакти. Оба језика, међутим, лексикализују непомичност.

РАДОСТ — СРЕЋА	
content (heureux) comme un bossu	срећан сретан као [мало] дете дијете
heureuse comme une reine	срећан сретан као куче у лифту <ист>
heureux comme un coq en pâte	-
heureux comme un enfant	-
heureux comme un gamin	-
heureux comme un gosse	-
heureux comme un lapin	-
heureux comme un pape	-
heureux comme un poisson dans l'eau	-
heureux comme un pou	-
heureux comme un roi	-
-	-
gai (joyeux) comme un pinson	-
-	-
bicher comme un [petit (vieux)] pou	радовати се (веселити се) чему као [неко (мало)] дете дијете
-	радовати се (веселити се) чему као куче у
-	лифту <ист>
-	-
bondir (sauter) comme un cabri	-

bondir (sauter) comme un chevreau	-
bondir (sauter) comme un écureuil	-
bondir (sauter) comme une chèvre	-
sautiller comme un pinson	-
sautiller comme une puce	-
-	-
siffler comme un merle	-
-	-
malheureux comme les pierres	-
-	-
triste comme un bonnet de nuit	-
triste comme une porte de prison	-
triste comme les pierres	-
triste comme un lendemain de fête	-
triste comme la mort	-
triste comme la pluie	-
triste comme un jour de pluie	-
râler comme un pou	бунити се као Грк у хапсу (апсу ^{<ист>})
râler comme un voleur	-
-	-
grogner comme un ours	гунђати као [нека (стара)] баба
gronder comme un chien	-
-	-
-	кукати као [сиња] кукавица
-	кукати као [нека (стара)] баба

И у францускоме и у српскоме језику срећа се концептуализује кроз дечју радост. Француски, поред тога, има и друге еталоне. Радост се концептуализује и као лакоћа у кретању и поскакивање. Једино француски језик исказује концепт с друге крајности, тј. тугу, и сви су еталони засновани на семама колективне експресије.

ХЛАДНОЋА	
-	смрзавати се/смрзнути се као говно
-	смрзавати се/смрзнути се као пичка

У српској грађи налазе се фраземе које квалификују особе што се смрзавају. Мотивација фразема није прозирна.

ОДЕВЕНОСТ	
[nu] comme [le bon] Dieu <i>m'a fait</i> [e]	[го гол] као од мајке рођен
[nu] comme le Seigneur <i>m'a fait</i> [e]	го гол као пиштољ

nu comme [un] ver nu comme Adam nu comme la main nu comme le jour de <i>sa</i> naissance nu comme <i>ma</i> mère <i>m'a</i> fait[e]	
---	--

Оба језика исказују неодевеност, премда је француски у томе продуктивнији.

НАЧИН ОДЕВАЊА	
habillé (vêtu, sapé) comme un prince	-
habillée (vêtue, sapée) comme une princesse	-
sapé (habillé, vêtu) comme un milord	-
-	-
habillé (vêtu) comme un dimanche	-
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l'as de pique	-
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de pique	-
fait comme un fagot	-
fichu (fagoté, ficelé, foutu) comme un sac	-
fichu (foutu) comme quatre sous	-
habillé comme l'as de pique	-
habillé comme un as de pique	-
habillé comme un fagot	-
-	-
s'habiller (se vêtir) comme un clochard	облачити се/обући се као клошар
s'habiller comme un épouvantail	облачити се/обући се као сељак
s'habiller comme un plouc	-
-	-
s'habiller (se fringuer) comme une pute	облачити се/обући се као курва
s'habiller comme un arbre de Noël	-
s'habiller comme un sapin de Noël	средити се (дотерати се дотјерати се, скоцкати се) као стари фијакер
-	изгледати као [нека] баба
-	облачити се/обући се као [нека (стара, моја)] баба
-	-
couvert comme un pot de miel	-
emmailloter qqn comme une momie	-
	-

Лепо одевене особе квалификују се поредбеним фраземама у француском језику. Еталони су носиоци сталежа, који су обучени у посебну одећу. Српски лексикализује само лоше и неукусно облачење. Занимљиво је да се као лош одевни укус сматра превелика накинђуреност и прљавост.

СЕКСУАЛНОСТ	
pédé comme un phoque	-
pédé comme un sac à dos	-
-	невин као француска собарица
-	невин као гоблен
-	невина као мајка девет Југовића <ист>
-	бушан као сито
-	-
vivre comme un moine	-
vivre comme une nonne	-
-	-
-	загорети загорјети као каубојски тигањ
-	<ист>
-	загорјети као каубојска тава <зап>
-	напаљен као пас
-	напаљен као зец
-	напаљен као зечица
-	напаљен као вепар
-	напаљен као коњ
-	-
-	палити се/напалити се (ложити
-	се/наложити се, примати
-	се/примити се) као млад мајмун <ист>
bander comme un âne	-
bander comme un bouc	-
bander comme un cerf	-
bander comme un cheval	-
bander comme un chevreuil	-
bander comme un pendu	-
bander comme un taureau	-
bander comme un Turc	-
baiser comme un animal	јebати као змај
baiser comme un castor	јebати се као зечица
baiser comme un lapin	јebати се као штука
baiser comme une bête	-
-	-
baiser comme un lapin	јebати као зец

Сексуалност заузима посебно место у фразеолошком фонду обају језика. Најбројније су фраземе којима се квалификује сексуална узбуђеност, за шта се као еталони користе зооними. Поред тога, квалификује се и френетичан те учестао сексуални однос. И за њих се користе зооними. Тиме се јиш једном показује супериоран однос према животињама, јер се оне своде на репродуктивну функцију. Даље француске фраземе које упућују на хомосексуалност негативно су

конотиране, па се хомоеротична сексуалност у језичкој слици света сматра непожељном.

ЗАЉУБЉЕНОСТ	
amoureux comme un collégien	заљубити се као тетреб тетријеб
-	заљубљен као тетреб тетријеб
-	заљубити се као коњ
-	заљубљен као коњ
-	заљубити се као сом
-	заљубљен као сом
se regarder comme des merlans frits	-

Претерана заљубљеност приписује се школарцима у францускоме, а низу зоонима у српскоме, за шта су заслужне семе колективне експресије (уп. Рибарова 2007).

УГОДНОСТ	
{verba actionis} comme chez <i>soi</i>	бити (осећати се осјећати се) као риба у води
être (se sentir) comme un poisson dans l'eau	осећати се осјећати се као код [своје] куће
faire comme chez <i>soi</i>	осјећати се као дома <зап>
être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau	бити (осећати се осјећати се) као риба на сувом[е] сухом[е]
être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine	бити (осећати се осјећати се) као прасе у Техерану
-	бити (осећати се осјећати се) као крме у Техерану
-	бити као слон у стакларској радњи у стаклани (у трговини порцулана <зап>)
-	-
-	осећати се осјећати се као крпа
-	навикнути се (навићи се <ист>, научити се) као магаре на батине
-	навикнути се (навићи се <ист>, научити се) као магарац на батине
-	

Особе које се угодно осећају пореде се с рибом у води. Неудобност се концептуализује кроз слику крупне и незграпне животиње у просторији пуној крхих предмета, али и слику животиње непожељне у одређеној средини.

ДОСАДА

ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la mort	-
ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie	-
triste comme un bonnet de nuit	-
triste comme une porte de prison	-
triste comme un lendemain de fête	-
triste comme la mort	-
triste comme la pluie	-
triste comme un jour de pluie	-
-	смарати се/сморити се као фока <ист>
s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle	смарати се/сморити се као пловак <ист>
s'amuser comme un croûton [de pain] derrière une malle	-
s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle	-
s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une malle	-
s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort	-
s'amuser comme un [petit] fou	проводити се/провести се као нико нитко
s'amuser comme un roi	проводити се/провести се као никад
s'amuser comme un enfant	-
s'amuser comme un gamin	-
s'éclater comme une bête	-

Досада се лексикализује превасходно у францускоме фразеолошком фонду. Еталони досаде су смрт и киша, али и ноћна капица те затворска врата, што је свакако непрозирне мотивације. И остале, глаголске, фраземе из овога концепта нејасне су мотивације. Поред тога, провод се лексикализује у обама језицима.

СМЕХ — ПЛЈАЧ	
rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu	смејати се смејати се (церекасти се) као луд
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou	смејати се смејати се као [мало] дете дијете
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un hystérique	цепати се као шифонске гаће <ист>
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme une baleine	-
rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine	-
rire comme un enfant	-
rire comme un gamin	-

rire comme un gosse se tordre comme une baleine - - -	- - смејати се смејати се (церекасти се, кесити се, кезити се) као луд на брашно
chialer comme une gonzesse pleurer (brailler, chialer) comme un veau pleurer (sangloter) comme un enfant pleurer (sangloter) comme un gamin pleurer (sangloter) comme un gosse pleurer comme un bébé pleurer comme un chien pleurer comme une chasse d'eau pleurer comme une femme pleurer comme une fille pleurer comme une fontaine pleurer comme une madeleine (une Madeleine) pleurer comme une vache	плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љуца (црна, кишна)] година плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љуца] киша плакати/расплакати се као [нека (мала)] беба плакати/расплакати се као [нека] жена плакати/расплакати се као [нека] пичка плакати/расплакати се као [нека] пичкица плакати/расплакати се као [неко (мало)] дете дијете - - -

Српски и француски језик у подједнакој мери лексикализују концепт плача. Еталони су плача најпре беба и деца, што је потпуно прозирно, али и жене, што показује подређен однос жене у односу на мушкарца. Поред тога, у францускоме су језику еталони и зооними пас и крава, затим артефакти водокотлић и чесма, а у српскоме киша. У српској грађи и соматизам *пичка* / *пичкица* користи се у овоме концепту, али с пренесеним значењем.

Концепт смеха слабије је заступљен у српскоме, више у францускоме. Еталони су лудак у обама језицима, а деца, кит, хистерик и грбавац у француском.

ЕКСЦЕНТРИЧНОСТ — ЛУДОСТ	
fou comme un lapin	луд као батина <зап>
fou comme trente-six lapins	луд као струја
-	луд као шиба <зап>
-	луд као пушка <зап>
-	луд као шлапа <зап>
-	луд као купус <зап>
-	-
-	пући (пукнути) као бас <ист>
-	пући (пукнути) као звечка
-	пући (пукнути) као сијалица
-	пући (пукнути) као кокица <зап>
-	пући (пукнути, прснути) као лајсна <ист>

-	пући (пукнути) као тиква
-	пући (пукнути) као лубеница
-	пући (пукнути) као диња

Луда особа пореди се са зецом у францускоме, а с низом артефаката те фитонимом купус у српскоме. Придевске фраземе указују било на непожељно било на пожељно стање, одн. оригиналност, својеврсност. Глаголске фраземе, пак, упућују на нервно растројство и негативно су конотиране.

ИЗНЕНАЂЕНОСТ – ЗАЧУЂЕНОСТ	
en rester comme deux ronds de flan	зинути као сом
en rester comme deux ronds de frite	остати као пегла <зап>
ouvrir la bouche comme un poisson [hors de l'eau]	-
-	-
-	као [хладном] водом поливен (поливен [хладном] водом)
-	

Неколико фразема потпада под концепт зачуђености у грађи обају језика. По једна у свакоме језику метонимијски концептуализује изненађеност кроз широм отворена уста, што је често знач зачуђености.

ЗБУЊЕНОСТ	
être comme un canard devant un couteau de poche	-
être comme une poule devant un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette)	-
être comme une poule devant un peigne	-
être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait trouvé) un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette, un cure-dents)	-

У француској се грађи налазе 4 фраземе које изражавају концепт збуњености, а мотивисане су сликом живине која се налази пред артефактом за који не зна чему служи.

НАТОВАРЕНОСТ	
chargé comme un âne	натоварен као магарац
chargé comme un baudet	натоварен као магаре

chargé comme un mulet	натоварен као мазга
chargé comme une abeille	-
chargé comme une bourrique	-
chargé comme une mule	-

Магарац и мазга еталони су натоварености, а у францускоме још и пчела, што је непрозирне мотивације.

ОЗБИЉНОСТ	
sérieux comme un rappe	озбиљан као дијете на тути <зап>
-	смешан смијешан као биоскоп <ист>
-	смешан смијешан као циркус <ист>
-	смешан смијешан као цртани [филм] <ист>

Озбиљна особа пореди се с папом у француском језику, а с дететом док врши нужду у српском језику. Особе које изазивају смех пореде се у српском језику с биоскопом, циркусом и цртаним филмом.

ИЗГЛЕД ЛИЦА И ТЕЛА	
maquillé comme un carré d'as	-
se maquiller comme une pute	-
maquillé comme une voiture volée	-
maquillé comme un camion volé	-
-	-
tatoué comme une porte de WC (chiottes)	-
ridé comme une [vieille] pomme	као сува сува смоква
ratatiné comme une [vieille] patate	-

У францускоме језику упадљиво нашминкано лице није пожељно, што указују поредбене фраземе из првога реда таблице. Исто тако, у обама је језицима негативно квалификовано смежурано и изборано лице.

ЗБИЈЕНОСТ	
serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]	збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви]
serrés comme des anchois	збијени (стиснути, набијени) као стока
serrés comme des harengs [en caque]	-
parqués (entassés) comme du bétail	-
parqués (entassés) comme des bestiaux	-

Особе збијене у затворену простору пореде се с рибом посланом у конзерви, те стоком затвореном у какву тору.

ПАТЊА — БОЛ	
souffrir comme un damné souffrir comme un chien souffrir comme une bête -	мучити се/намучити се (патити се/напатити се) као Исус на крсту крижу патити као патика -
en baver (chier) comme un Russe -	убити се као сироче <ист>
-	развалити се као пичка
-	разбити се као пичка
-	разбити се као крушка

Патњу у францускоме концептуализује проклета особа с једне стране, а, с друге, зооними *īac* и *сīока*, што указује на инфериоран живот животиња. У српскоме, пак, овај се концепт исказује кроз Исусову патњу на крсту. Даље, фразема с компонентом *īaīиика* мотивисана је фонетским склопом. У српскоме се ударац по паду концептуализује као крушка која се разбије при удару о тло. Ту је и фразема са соматизмом *īичка*, али је она непрозирне мотивације.

БРОЈНОСТ	
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као блата
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као гљива
-	[после послџе (након) кише]
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као печурака
-	[после послџе (након) кише] <ист>
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као корова
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као алве <ист>
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као халве <зап>
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као кише
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као гована
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као кење <зап>
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као губе <зап>
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као [гњилич]
-	крушака
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као плеве пљеве
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као салате
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као на гори листа
-	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као [хладне] воде
-	{имати, бити <i>кога</i> } као [жутих] мрва
-	{имати, бити <i>кога</i> } као руса
-	{имати, бити <i>кога</i> } као Руса

- tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte - tomber comme des mouches mourir (crever) comme des mouches -	{имати, бити <i>кога</i> } као Кинеза {имати, бити <i>кога</i> } као кусих (кусатих ^{<зап>}) паса - падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка - умирати као муве мухе падати као муве мухе падати као снопље
- -	{имати, немати, бити <i>кога</i> , <i>чега</i> } као гађа у порнићу (порнићима)
se reproduire comme des lapins - - - - - - - - - - -	размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као амебе размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као кунџи размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као зечеви размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се ^{<зап>}) као мишеви

Концепт бројности заступљен је у грађи српскога језика. Заснован је на слици еталона који се јављају у великој количини и прилично су доступни.

ЖУРБА	
pressé comme un lavement	

Еталон журбе је клистир у француској грађи.

Четврто концептуално поље изразито је продуктивно и разгранато: оно обухвата велики број концепата, око којих је разврстан приличан број фразема. Највише је фразема у обама језицима из концепта ПИЈАНСТВО, а нешто мање има у концептима СПАВАЊЕ и БЛЕДИЛО. Поред тога, у француској су грађи врло

продуктивна поља УКОЧЕНОСТ и УСПРАВАН СТАВ. Остала су поља следећа: БОЈА ПУТИ, НЕЛАГОДНОСТ, ПРЉАВОСТ, ЗДРАВЉЕ, УМОР, БЛЕДИЛО, НАПЕТОСТ, ЉУТЊА, ФИЗИОЛОШКЕ РАДЊЕ, МИРИС, МОКРИНА — СУВОЋА, ЗЕВАЊЕ, НАДУТОСТ, ЗАДИХАНОСТ, КРВАРЕЊЕ, УТУЧЕНОСТ, НАГЛУВОСТ, ОБНЕВИДЕЛОСТ, РАДОСТ, ХЛАДНОЋА, ОДЕВЕНОСТ, НАЧИН ОДЕВАЊА, СЕКСУАЛНОСТ, ЗАЉУБЉЕНОСТ, УГОДНОСТ, ДОСАДА, СМЕХ — ПЛАЧ, ЛУДОСТ, ИЗЕНАЂЕНОСТ, ЗБУЊЕНОСТ, НАТОВАРЕНОСТ, ОЗБИЉНОСТ, ИЗГЛЕД ЛИЦА И ТЕЛА, ЗБИЈЕНОСТ, ПАТЊА, БРОЈНОСТ, ЖУРБА. Као што се да запазити, концепти су прилично разнородни, али се само у концептима СПАВАЊЕ, ЗДРАВЉЕ, УМОР, УСПРАВАН СТАВ, РАДОСТ, ЗАЉУБЉЕНОСТ, УГОДНОСТ, СМЕХ јавља више од једне позитивно обележене фраземе. То значи да човекову пажњу заокупљају непожељна стања. Негативно се вреднује неубичајена боја пути било због претеране осунчаности или недостатка сунца, било због болести, страха или слично, стидљивост, пијано стање, претерано спавање, прљавост, замор, напетост, бес, смрдљивост, надутост, задиханост, утученост, наглувост и обневиделост, круто држање и став, туга, лоше одевање, досада, плач, ексцентричност, збуњеност и патња.

5.2.5. Активности и понашање. У петоме се пољу налазе концепти који изражавају различите човекове активности и понашање:

МИРНОЋА	
sage comme un ange	миран као беба
sage comme un mouton	миран као бубица
sage comme une image	миран као цурица <зап>
-	тих као бубица
-	-
doux comme un agneau	[миран (питом, кротак)] као јагње јање
doux comme un ange	-
doux comme un mouton	-
-	-
se comporter (se conduire) comme un ange	понашати се као анђео
excité comme une puce	-
excité comme un pou	-
excité comme un enfant	-
excité comme un gamin	-
-	-
s'agiter comme une puce	-

frétiller comme un gardon	-
---------------------------	---

Мирне и питоме особе пореде се с јагњетом и анђелом у обама језицима, у францускоме још и с овцом те сликом (због непокретности особа на сликама), а у српскоме с бебом, девојчицом и бубицом. Занимљиво је да су у францускоме језику бубе еталон супротнога концепта. Исто тако, деца су у францускоме симбол немира, па при разумевању ових фразема говорници другог језика могу наићи на потешкоће.

БРЗИНА	
rapide (prompt) comme l'éclair	брз као ветар вјетар
rapide (prompt) comme la foudre	брз као зец
rapide comme le vent	брз као метак
rapide comme un lièvre	брз као муња
rapide comme une balle	брз као ракета
rapide comme une flèche	брз као стрела стријела
rapide comme une fusée	брз као струја <ист>
vif comme l'éclair	-
-	-
{verba motus} comme le vent	{verba motus} као [жива] муња
{verba motus} comme mû par un ressort	{verba motus} као ветар
{verba motus} comme piqué par une guêpe	{verba motus} као вихор
{verba motus} comme un bolide	{verba motus} као газела
{verba motus} comme un boulet [de canon]	{verba motus} као метак
{verba motus} comme un cyclone	{verba motus} као опарен
{verba motus} comme un missile	{verba motus} као офурен
{verba motus} comme un ouragan	{verba motus} као ошурен
{verba motus} comme un pet sur une toile cirée	{verba motus} као ракета
{verba motus} comme un projectile	{verba motus} као стрела стријела
{verba motus} comme un ressort	{verba motus} као тајфун
{verba motus} comme un trait	{verba motus} као торнадо
{verba motus} comme un trait	{verba motus} као фурија
{verba motus} comme une avalanche	-
{verba motus} comme une balle	-
{verba motus} comme une bombe	-
{verba motus} comme une flèche	-
{verba motus} comme une furie	-
{verba motus} comme une fusée	-
{verba motus} comme une gazelle	-
{verba motus} comme une ombre	-
{verba motus} comme une souris	-
{verba motus} comme une tornade	-
{verba motus} comme une trombe	-
{verba, actionis, verba motus} comme l'éclair	-

{verba, actionis, verba motus} comme la foudre	-
{verba, actionis, verba motus} comme un éclair	-
-	{verba dicendi} као из топа
-	{verba dicendi} као из пушке
-	-
courir comme le vent	јурити (трчати) као луд
courir comme un [beau] diable	јурити (трчати, ићи, летети) као [мува муха] без главе
courir comme un dératé	јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без душе
courir comme un fou	јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без главе
courir comme un lapin	као [мува муха] без главе
courir comme un lièvre	трчати (јурити) као зец
courir comme un perdu	-
courir comme un rat empoisonné	-
courir comme un zèbre	-
courir comme une gazelle	-
courir comme une poule sans tête	-
filer comme un dard	-
-	-
bondir comme un tigre	-
bondir (sauter) comme un chat	-
-	-
ramper (glisser) comme un serpent	-
lent comme une tortue	спор као корњача
lent comme un escargot	спор као пуж
-	-
aller (avancer, marcher) comme un escargot	вући се као [нека (стара)] баба
aller (avancer, marcher) comme une limace	вући се као гладна година
aller (avancer, marcher) comme une tortue	вући се као корњача
-	вући се као магла <зап>
-	вући се као пребијена (крепана ^{<зап>}) мачка
-	вући се као пуж
-	вући се као тракавица <зап>
-	вући се као црева <ист>
-	ићи (кретати се, ходати) као корњача
-	ићи (кретати се, ходати) као пуж
-	-
-	возити као [нека (стара, моја)] баба
-	возити као пензионер
-	-
-	спремат се као влашка (сеоска) млада

Оба језика имају потребу да искажу и брзо и споро кретање, али је концепт брзине далеко продуктивнији. Еталони спорости у обама су језицима корњача и

пуж, а у српскоме се језику користе и баба те пензионер. Фраземе с компонентама *маїла*, *црева* и *ладна година* засноване су на другачијој метафоризацији. Брзина се, пак, концептуализује као својство одређених зоонима (зеца и миша пре свега), али и низа артефаката који се брзо крећу (нпр. метак, стрела, ракета и сл.) те природних појава висока интензитета (нпр. ветар). Њихова је мотивација прозирна.

ЕНЕРГИЧНОСТ	
léger comme l'air	лаган (лак) као перо
léger comme le vent	лаган (лак) као перце
léger comme un oiseau	-
léger comme un papillon	-
léger comme une bulle [de savon, de champagne]	-
léger comme une plume	-
-	-
remonté comme un coucou [suisse]	-
remonté comme une pendule	-
-	[окретан (брз)] као чигра
agile comme un cabri	као зврк
agile comme un cerf	-
agile comme un chamois	-
agile comme un chat	-
agile comme un écureuil	-
agile comme un singe	-
agile comme un tigre	-
agile comme une anguille	-
agile comme une couleuvre	-
agile comme une panthère	-
vif comme la poudre	-
vif comme un cabri	-
vif comme un chat	-
vif comme un écureuil	-
vif comme une ablette	-
vif comme une anguille	-
-	вртети се вртјети се (окретати се) као
-	чигра
-	вртети се вртјети се (окретати се) као зврк
-	<зап>
partir (repartir) comme en quarante	-
partir (repartir) comme en quatorze	-
énergique (nerveux, vif) comme un plat de nouilles	-
mou comme du Flamby	-
mou comme du flan	-

mou comme un Flamby	-
mou comme un flan	-
mou comme un plat de nouilles	-
mou comme une chiffe [molle]	-
mou comme une chique	-
mou comme une limace	-
mou comme une poupée de chiffon	-
-	-
-	имати рефлексе као мртав коњ <ист>
-	-
vivre comme un légume	живети живјети као биљка

Енергичност у садејству с брзином и окретношћу лексикализује се највише у францускоме језику. Као еталони се користе било хитре животиње или природне појаве висока интензитета. У понеким је случајевима тешко разлучити је ли фраземе овога концепта боље прикључити претходнима или их раздвојити.

Мањак енергије, тј. млитавост, концептуализују мекушци, мекани артефакти и храна, али је овај концепт карактеристичан само за француски језик.

УМЕШНОСТ	
adroit comme un singe	спретан као мачка
-	-
jouer comme un ange	играти као гром
jouer comme un dieu	играти као чигра <ист>
jouer comme un as	-
-	-
danser comme un portemanteau	-
-	-
conduire comme un as	-
-	-
travailler une fée	-
-	-
{verba actionis} comme un as	као бог
{verba actionis} comme un dieu	као змај
-	-
[tout] seul[,] comme un grand	као велики
-	-
négociier comme un marchand de tapis	-
-	-
grimper comme un chat	-
grimper comme un singe	-
-	-
-	скакати/скочити као мајмун
-	скакати/скочити као мачка

- nager comme un poisson nager comme une sirène	- пливати као риба -
adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue - jouer comme une chaussette jouer comme une pantoufle jouer comme une patate jouer comme un pied jouer comme un sabot jouer comme une savate - {verba actionis} comme une patate {verba actionis} comme un pied {verba actionis} comme un sabot {verba actionis} comme une tanche {verba actionis} comme une savate - se débrouiller (s’y prendre, se démerder) comme un manche - être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine - nager comme une pierre nager comme un crapaud nager comme une tenaille (une paire de tenailles) nager comme un fer à repasser nager comme un sac de plomb nager comme un chien [de plomb]	смотан као сајла смотан као сарма - - - - - бити као слон у стакларској радњи у стаклани (у трговини порцулана ^{<зап>}) - - {verba actionis} као моја баба <ист> - - - - - - - - - - - пливати као секира сјекира - - - - -

Спретно или неспретно извођење какве активности фразеолошки се више лексикализује у францускоме језику. Међутим, запажа се изразита неуједначеност кад су у питању поларитети: далеко је више фразема које негативно квалификују пливање, плесање, играње, глуму и слично.

УЧЕНОСТ — ЗНАЊЕ — УМЕЋЕ	
parler comme un livre parler comme un oracle - - -	говорити као из књиге сипати као из рукава - свака је <i>коме</i> као у Његоша свака је <i>коме</i> као Његошева

<p>parler <i>qqch</i> comme une vache espagnole</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>лајати као пас на мјесећ</p> <p>лупати као максим по дивизији</p> <p>лупати као отворен прозор</p> <p>срати као видра</p> <p>срати као голуб</p> <p>срати као грлица</p> <p>срати као коњ</p> <p>срати као фока</p>
<p>chanter comme un ange</p> <p>chanter comme un oiseau</p> <p>chanter comme un rossignol</p> <p>-</p> <p>chanter comme une casserole</p> <p>chanter comme une gamelle</p> <p>chanter comme une seringue</p>	<p>певати пјевати као анђео</p> <p>певати пјевати као гром</p> <p>певати пјевати као славуј</p> <p>говорити као анђео</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
<p>-</p> <p>-</p> <p>se souvenir de <i>qqn, qqch</i> comme [d']aujourd'hui</p> <p>se souvenir de <i>qqn, qqch</i> comme [d']hier</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>se souvenir de <i>qqn, qqch</i> comme d'un [joli] rêve</p> <p>se souvenir de <i>qqn, qqch</i> comme dans un brouillard</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>памтити као слон</p> <p>-</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као данас</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као јуче јучер</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као сад</p> <p>-</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као кроз маглу</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као кроз (кроза) сан</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као у сну</p> <p>сећати се сјећати се <i>кога, чега</i> као у магли</p>
<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>connaître <i>qqn, qqch</i> comme le fond de sa poche</p> <p>connaître <i>qqn, qqch</i> comme sa poche</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>	<p>знати <i>што</i> као оченаш</p> <p>знати <i>што</i> као воду [пити]^{<зап>}</p> <p>-</p> <p>познавати (знати) <i>кога, што</i> као [свој] [сопствени властити] џеп</p> <p>познавати (знати) <i>кога, што</i> као свој новчаник <ист></p> <p>познавати (знати) <i>кога, што</i> као свој буђелар <ист></p> <p>познавати (знати) <i>кога, што</i> као својих пет прстију</p> <p>познавати (знати) <i>кога</i> као злу пару</p> <p>познавати (знати) <i>кога, што</i> као [свој] длан <ист></p>

Овај је концепт у вези с претходним. У оквиру њега може се издвојити неколико потконцепата: ученост, музикалност, памћење и знање. У обама језицима

књига се узима као еталон знања и учености. Птице су симбол музикалности и умилна гласа, исто као и анђео, док су предмети који се одликују одсуством говора еталони лоша певања. Добро познавање некога или нечега пореди се с познавањем сопствена цџа у обама језицима те новчаника, прстију и длана у српскоме.

ОДНОС ПРЕМА РАДУ	
travailler (bosser) comme un esclave	вући као сивоња
travailler (bosser) comme un forçat	радити (ринтати) као животиња
travailler (bosser) comme un galérien	радити (ринтати) као магаре
travailler (bosser) comme un nègre	радити (ринтати) као магарац
travailler (bosser) comme une brute	радити (ринтати) као стока
travailler (bosser, trimer) comme un âne	радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати ^{<СИСТ>} , рмбачити ^{<СИСТ>}) као коњ
travailler (bosser, trimer) comme un bœuf	радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати ^{<СИСТ>} , рмбачити ^{<СИСТ>}) као луд
travailler (bosser, trimer) comme un chien	радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати ^{<СИСТ>} , рмбачити ^{<СИСТ>}) као луд
travailler (bosser, trimer) comme un damné	радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати ^{<СИСТ>} , рмбачити ^{<СИСТ>} , теглити) као
travailler (bosser, trimer) comme un dingue	црнац
travailler (bosser, trimer) comme un fou	радити као мазга
travailler (bosser, trimer) comme un sourd	радити као марва
travailler (bosser, trimer) comme un sourd ramer comme un sourd	радити као пас
travailler (bosser, trimer) comme une bête [de somme]	радити као роб
ramer comme un âne	радити као сивоња
ramer comme un bœuf	теглити (вући, мучити се) као коњ
ramer comme un damné	теглити (мучити се) као животиња
ramer comme un dingue	теглити (мучити се) као стока
ramer comme un fou	теглити као магарац
ramer comme une bête	теглити као магаре

Концепт тешкога и мучног рада заступљен је у обама грађама. Еталони су теглеће животиње и животиње које обављају разне пољске послове. Поред тога, као еталони служе и робови те црнци, због њихова незавидна положаја у прошлости.

МАРЉИВОСТ	
-	вредан вриједан (марљив) као црв
-	вредан вриједан (марљив) као мрав
-	вредан вриједан (марљив) као пчела
-	вредан вриједан (марљив) као пчелица
-	вредан вриједан (марљив) као кртица
-	-
travailler comme une fourmi	радити као црв
travailler comme une abeille	радити као мрав
-	радити као кртица
paresseux comme une couleuvre	лењ ^{<СИСТ>} (лен лијен) као буба

paresseux comme un lézard	лењ ^{<ист>} (лен лијен) као трут
paresseux comme un loir	-
-	-
vivre comme un parasite	живјети као бик на гмајни <зап>
glander comme une larve	развличити се као пита <ист>
-	развличити се као слина <ист>
-	-
{être, se chauffer, s'exposer} au soleil comme un lézard	сунчати се као гуштер {излежавати се, уживати} као гуштер на сунцу

У обама су језицима пчеле и мрави еталони марљивости и вредноће. У српскоме се, поред њих, и кртица сматра вредном. Кад је у питању лењост, у францускоме се језику као еталони користе животиње које доста мирују (змија, гуштер и пух), а у српскоме буба и трут. Трут не производи мед, за разлику од пчеле радилице, па се због тога сматра лењим, а неке су бубе слабо покретне. За разлику од овога, видели смо на почетку концептуалнога поља да се бубе у францускоме концептуализују као покретљиве и немирне. Коначно, гуштер је еталон уживања у сунцу у грађи обају језика.

ОДНОС ПРЕМА ХРАНИ	
gourmand comme un chat	-
-	-
manger (bouffer) comme quatre	јести (ждерати) као свиња
manger (bouffer) comme un chancre	јести (ждерати) као прасе
manger (bouffer) comme un cochon	јести (ждерати) као прасац
manger (bouffer) comme un goinfre	јести (ждерати) као прасица
manger (bouffer) comme un porc	јести као ала <ист>
manger (bouffer, dévorer) comme un ogre	јести као проваљен <ист>
manger comme un bœuf	јести као смук <зап>
manger comme un glouton	јести као вук
manger comme un loup	јести као гладна година
-	јести као мећава <ист>
-	брисати као мећава <ист>
-	-
-	најести се као свиња
-	најести се као прасе
-	најести се као прасица
-	најести се као крмача
-	најести се као прасац
-	најести се као крмак
-	најести се као стока
-	-
gaver qqn comme une oie	-

-	-
manger comme à la maison	-
manger comme un moineau	јести као миш
manger comme un oiseau	јести као птица
grignoter comme une souris	јести као птичица
-	јести као врабац
-	јести као врапчић

Оба језика поредбеним фраземама лексикализују прекомерно и недостатно узимање хране. И једна и друга су крајност негативно обележене. Птице се концептуализују као бића која мало једу, а свиње и стока као прождрљиви.

ПАДАЊЕ	
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une masse	падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une poupée de chiffon	падати/пасти као врећа
tomber comme un sac	падати/пасти као клада
tomber comme une merde	пасти (срушити се) као покошен
tomber comme une pierre	пасти (срушити се, пружити се) као свећа свијећа
tomber comme une quille	пасти (срушити се, пружити се, пљоснути) као проштац
se vautrer comme un steak	пасти као даска
-	пасти као кап <ист>
-	-
couler comme une pierre	тонути/потонути као камен
-	пући (пукнути) као звечка
-	пући (пукнути) као пичка

Концепт пада исказује се фраземама у којима су еталони артефакти.

ОБАЗРИВОСТ — ОПРЕЗНОСТ	
marcher comme sur des œufs	ходати као по јајима
-	ићи као по јајима

Крчка јаја мотивишу слику која је у основи поредбених фразема у обама језицима.

НЕЗРЕЛОСТ	
se comporter (se conduire, agir) comme un enfant	понашати се као [нека (мала)] беба
se comporter (se conduire, agir) comme un gamin	понашати се као [неко (мало)] дете дијете
se comporter (se conduire, agir) comme un bébé	понашати се као [неки] клинац
	понашати се као [неко] дериште

se comporter (se conduire, agir) comme un adulte	-
--	---

Незрело понашање у обама језицима концептуализују деца, док је зрелост, у грађи францускога језика, особина одраслих.

ПУШЕЊЕ	
fumer comme un pompier	пушити као димњак
fumer comme un sapeur	пушити као локомотива
fumer comme un troupiér	пушити као парњача
fumer comme un Turc	пушити као Турчин
fumer comme une cheminée [d'usine]	пушити као ћиро
fumer comme une locomotive	димити као парњача

Грађа разматраних језика показује да се негативно вреднују особе које прекомерно пуше. Еталони пушења су артефакти који избацују дим (димњак, локомотива, ћиро, парњача), етноним Турчин, јер се Турци у колективној експресији носилаца обају језика виде као значајни конзументи дувана, те носиоци занимања (ватрогасци).

ВИКАЊЕ — ВРИШТАЊЕ	
braire comme un âne	дерати се (драти се) као во вол
bramer comme un veau	дерати се (драти се) као јарац
crier (brailler, gueuler) comme un âne	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] враг <зап>
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ћаво <ист>
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магаре
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као свиња
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd	њакати (рикати) као магаре
crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon qu'on égorge	њакати (рикати) као магарац
crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc qu'on égorge	-
crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie qu'on égorge	-
crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie qu'on égorge	-
crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]	-
crier (gueuler, hurler) comme un putois	-

crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge]	-
crier (gueuler, hurler) comme une bête	-
crier (hurler) comme un damné	-
crier comme un poissonnier	-
gronder comme le tonnerre	-
hurler comme un chien	
hurler comme un loup	
hurler comme une louve	
rugir comme un fauve	
rugir comme un lion	
ronfler comme une baleine	хркати као локомотива
ronfler comme un éléphant	хркати као локомотива
ronfler comme un porc	хркати као медвед медвјед
ronfler comme une vache	хркати као слон
ronfler comme un ours	-
ronfler comme une chaudière	-
ronfler comme une forge	-
ronfler comme un soufflet de forge	-
ronfler comme un sonneur	-
ronfler comme un sapeur	-
ronfler comme un bûcheron	-
ronfler comme un camionneur	-
ronfler comme un orgue	-
ronfler comme un camion	-
ronfler comme une locomotive	-

Продоран глас и дерање концептуализује, пре свега, стока при клању. Поред тога, магарац је еталон овога концепта у обама језицима, ђаво у српскоме, а опседнута особа у француском језику. Дивље животиње као вук и лав такође симболизују продорност.

Хркање се приписује локомотиви, слону и медведу у обама језицима, а у францускоме још и свињама, крави, те низу артефаката који праве буку, а онда и носиоцима одређених занимања (дрвосечи звонару, камионцији), што је последица сема колективне експресије.

ХОД	
marcher comme un canard	ходати као патка
marcher comme une cane	-
marcher comme un pingouin	-
macher comme un crabe	-
marcher comme un éléphant	-

Гегање у ходу концептуализује се као пачји ход у обама језицима, а ходање унатрашке пореди се с кретањем рака у францускоме језику. Француски језик лексикализује и бучан ход, а еталон су слоновии.

УРЕДНОСТ	
écrire comme un chat	-
écrire comme un cochon	-
écrire comme un médecin	-

Француски језик лексикализује фраземе којима се квалификује неуредан рукопис.

НАВИКЕ ЛЕГАЊА	
se lever comme les poules	-
se coucher comme les poules	-

Кокошке се у француској поредбеној фразеологији користе као еталони раного легања и устајања.

ВУЛГАРНОСТ	
-	прост као боза
-	прост као шлапа <зап>
-	-
jurer (parler) comme un charretier	псовати као кочијаш
parler comme un cochon	-
pester comme un diable	-
-	-
se comporter (se conduire) comme un cochon	понашати се као животиња
se comporter (se conduire) comme un goujat	понашати се као свиња
se comporter (se conduire) comme une brute	-
	-

Оба језика лексикализују лоше и простачко понашање. Псовање се приписује кочијашима, а лоше понашање уопште животињама.

РАСИПНИШТВО	
-	понашати се као пијани милијардер
-	понашати се као пијани милијунаш
-	понашати се као пијани милионер

-	трошити као пијани милијардер
-	трошити као пијани милијунаш
-	трошити као пијани милионер

Богаташи у српској грађи симболизују расипништво.

ТАЧНОСТ	
réglé comme du papier à musique	тачан точан као [швајцарски швицарски]
réglé comme un chronomètre	сат
réglé comme un coucou [suisse]	точан као ура <зап>
réglé comme une horloge [suisse]	точан као урица <зап>
réglé comme une partition [musicale (de musique)]	-
réglé comme une pendule	-

Еталони су тачности сатови. У француској је грађи еталон и нотни лист, због правилно уређених линија.

ОДСУСТВО РАЗУМА, РАЗМИШЉАЊА	
{verba} comme un automate	{verba} као аутомат
{verba} comme un robot	{verba} као робот
{verba} comme une machine	{verba} као зомби
{verba} comme un zombi[e]	{verba} као месечар мјесечар
{verba} comme un somnambule	-
-	-
débiter qqch comme une mitraille	понављати као папагај
répéter (parler, réciter) comme un perroquet	понављати као папига <зап>
répéter (réciter) qqch comme une litanie	понављати <i>што</i> као покварена плоча
répéter qqch comme un disque rayé	понављати као Шваба Швабо тралала
-	(тра-ла-ла)

У обама језицима машине су еталони одсуства разума. Исто тако, папагај се и у францускоме и у српскоме концептуализује као брбљива животиња која несвесно понавља туђе речи.

НЕУСПЕХ	
-	одерати (одрати) <i>кога</i> као јарца
-	средити (разбити, смазати, развући, растури, разбуцати, убити) као
-	Панта Панто питу <ист>
-	згазити <i>кога</i> као будала шешир
-	поцепати <i>кога</i> као неписмен Политику <ист>

	поцепати <i>кога</i> као лудак новине <ист>
-	зарадити као пчела на брису <ист>
-	настрадати (надрљати, награвусити, најebати) као жути
-	провести се (проћи) као бос по трњу
-	провести се (проћи) као Јанко на Косову
-	проћи као пчела на брису <ист>
-	-
-	падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка
-	-
-	пући (пукнути) као диња
-	пући (пукнути) као звечка
-	пући (пукнути) као кокица <зап>
-	пући (пукнути) као лубеница
-	пући (пукнути) као пичка
-	пући (пукнути) као сијалица
-	пући (пукнути) као тиква
-	пући (пукнути, прснути) као лајсна <ист>
-	-
-	развалити (разбити, растурити) <i>кога, што</i> као [беба] звечку
-	развалити (разбити, растурити) <i>кога, што</i> као маче мушкатлу <ист>
-	развалити (разлупати, разбити, растурити) <i>кога, што</i> као стару канту
-	растурити (разбити) <i>кога, што</i> као бугарску скупштину
-	-
-	висити висјети као лустер <зап>

Фраземе којима се квалификује неуспех присутне су само у грађи српскога језика. Велики део њих заснован је на концептуалној метафори НЕУСПЕХ ЈЕ ФИЗИЧКО УНИШТЕЊЕ.

ИШЧЕКИВАЊЕ	
attendre qqn comme le Messie (le messie)	чекати <i>кога</i> као Месију
-	чекати <i>кога</i> као озебао сунце

Месија је у обама језицима симбол ишчекивања.

НЕВОЉНОСТ	
-	{verba actionis} као преко оне ствари
-	{verba actionis} као преко курца
-	{verba actionis} као од беде биједи

У српској је грађи неколико фразема из концепта невољности.

ЛАКОЋА	
{verba actionis} comme en se jouant	{verba actionis} као из пичке
{verba actionis} comme on se dit bonjour	{verba actionis} као ништа
{verba actionis} comme un chef	{verba actionis} као од шале
{verba actionis} comme un grand	-
{verba actionis} comme un rien	-
boire <i>qqch</i> comme du lait	пити/попити <i>што</i> као воду
boire <i>qqch</i> comme du petit-lait	гутати (узимати, пити) <i>што</i> као бомбоне
boire <i>qqch</i> comme de l'eau	<зап>
avaler (prendre, gober) <i>qqch</i> comme des bonbons	гутати (узимати, пити) <i>што</i> као бомбоне
	<ист>
	-
	-

У грађи обају језика забележене су фраземе из концепта лакоће.

Пето концептуално поље такође је разгранато као претходно. Издвојили смо следеће концепте: МИРНОЋА, БРЗИНА, ЕНЕРГИЧНОСТ, УМЕШНОСТ, УЧЕНОСТ – ЗНАЊЕ – ПАМЋЕЊЕ, ОДНОС ПРЕМА РАДУ, МАРЉИВОСТ, ОДНОС ПРЕМА ХРАНИ, ПАДАЊЕ, ОБРАЗРИВОСТ, НЕЗРЕЛОСТ, ПУШЕЊЕ, ВИКАЊЕ, ХОД, УРЕДНОСТ, НАВИКЕ ЛЕГАЊА, ВУЛГАРНОСТ, РАСИПНИШТВО, ТАЧНОСТ, ОДСУСТВО РАЗУМА, НЕУСПЕХ, ИШЧЕКИВАЊЕ, НЕВОЉНОСТ и ЛАКОЋА. Увидом у таблице можемо запазити да се у оквиру концепата јављају и негативно и позитивно обележене фраземе, али да је негативни пол далеко заступљенији. Најпродуктивнији концепт је БРЗИНА.

Позитивно се квалификује човекова брзина, спретност, енергичност, умешност у обављању разних активности попут певања, играња, плесања, те ученост, добро памћење, марљивост, зрели поступци и тачност. Непожељни обрасци понашања везују се за немирност, претерану спорост, несналажење и неспособност при кретању и делању, млитавост, лењост, напоран рад, претерано и недовољно храњење и пушење, незрелост, викање, бучност и вулгарност.

5.2.6. Међуљудски односи. У шесто концептуално поље уврстили смо фраземе које квалификују односе међу људима и њихова међусобна садејства:

СЛОБОДА	
libre comme l'air	слободан као птица [на грани]
libre comme un oiseau	слободан као птичица [на грани]

-	као пас на ланцу
---	------------------

Еталон слободe је птица у лету и, само у француској грађи, ваздух који се не може ничим ограничити, док спутаност симболизује завезан пас.

САМОЋА	
seul comme un chien	сам као прст <зап>
seul comme un rat	сам као ћук <зап>
-	-
vivre comme un ermite	живети живјети као вук самотњак
vivre comme un loup	живети живјети као пустињак
vivre comme un moine	-
vivre comme un ours	-
vivre comme une larve	-
vivre comme une ombre	-
vivre comme une taupe	-
-	-
mourir (crever) comme une bête	умирати/умрети умријети (цркнути,
mourir (crever) comme un chien	црћи ^{<ист>}) као пас
-	умирати/умрети умријети (цркнути,
	црћи ^{<ист>}) као псето

Самоћа се концептуализује кроз дивље животиње који углавном не живе у групама, али исто и помоћу пса.

ДИСКРЕТНОСТ	
fermé comme une huître	-
muet comme la tombe	-
muet comme les pierres	-
muet comme un tombeau	-
muet comme une carpe	-
muet comme une huître	-
muet comme une tombe	-
-	-
se fermer comme une huître	ћутати као мулац <ист>
-	ћутати шутјети као гроб
-	ћутати шутјети као заливен
-	ћутати шутјети као камен
-	ћутати шутјети као курва
-	ћутати шутјети као мула
-	ћутати шутјети као мумија
-	ћутати шутјети као пичка
-	ћутати шутјети као риба
-	ћутати шутјети као у цркви

Дискретне се особе пореде с еталонима који немају могућност говора.

ЉУБАВ — СЛОГА — РАЗУМЕВАЊЕ	
aimer <i>qqn</i> comme un fils	волети вољети <i>кога</i> као [рођеног(а)] брата
aimer <i>qqn</i> comme un (<i>son</i>) enfant	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] сестру
aimer <i>qqn</i> comme une fille	волети вољети <i>кога</i> као [рођеног(а)] сина
aimer <i>qqn</i> comme un père	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] кћерку
aimer <i>qqn</i> comme une mère	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] кћер
aimer <i>qqn</i> comme un (<i>son propre</i>) frère	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] ћерку
aimer <i>qqn</i> comme une (<i>sa propre</i>) sœur	<ист>
-	волети вољети <i>кога</i> као [рођено]
-	дете дијете
-	волети вољети <i>кога</i> као [рођеног(а)] оца
aimer <i>qqn</i> comme un fou	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] мајку
aimer <i>qqn</i> comme le premier jour	-
-	-
s'entendre comme larrons en foire	-
s'entendre comme frère et sœur	слагати се као брат и сестра
-	мрзети (не вољети) <i>кога, што</i> као враг
-	тамјан <зап>
-	мрзети мрзити (не волети вољети) <i>кога, што</i> као ђаво крст (тамјан) <ист>
-	-
s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat	слагати се (бити) као пас и мачка
se regarder comme des chiens de faïence	слагати се (бити) као рогови у врећи (џаку<ист>)
-	гледати се као пас и мачка
-	гледати се као мачка и миш
se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers	-
se disputer (s'engueuler) comme des charretiers	свађати се као пиљарице
s'engueuler comme des poissonniers	-
se disputer comme chien et chat	-
	-

Концепт привржености изражава се помоћу назива за блиске сроднике, а помоћу зоонима који се међусобно гложе концептуализује се неслагање.

БРИЖЉИВОСТ — ПАЖЉИВОСТ	
couver <i>qqn</i> comme une poule son œuf	гледати <i>кога, што</i> као зеницу зјеницу ока
garder (conserver) <i>qqch</i> comme une relique	[свога] (свога ока)
garder (conserver, protéger) <i>qqch</i> comme un trésor	држати <i>кога, што</i> као јаје на длану

<p>porter <i>qqch</i> comme le (un) Saint-Sacrement surveiller <i>qqn</i> (veiller sur <i>qqn</i>, couvrir <i>qqn</i>) comme une mère poule surveiller <i>qqn</i> comme le lait sur le feu (le gaz) tenir à <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme à la prunelle de <i>ses</i> yeux veiller à <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme à la prunelle de <i>ses</i> yeux</p> <p>- - - - - -</p>	<p>пазити (чувати) <i>кога</i>, <i>што</i> као зеницу зјеницу ока [свога] (свога ока) пазити (чувати) <i>кога</i>, <i>што</i> као око (очи) у глави пазити (чувати) <i>кога</i>, <i>што</i> као своје очи пазити на <i>кога</i>, <i>што</i> као зеницу зјеницу ока [свога] (свога ока) чувати (пазити, гледати, држати) <i>кога</i>, <i>што</i> као кап воде на длану чувати (пазити, гледати, држати) <i>кога</i>, <i>што</i> као мало воде на длану чувати <i>кога</i> као квочка пилиће чувати <i>кога</i>, <i>што</i> као [суво сухо] злато чувати <i>што</i> као светињу чувати <i>што</i> као благо</p>
<p>se ficher (se soucier) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme d'une cerise se ficher (se soucier) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme d'une guigne se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme l'an quarante (mille) se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de <i>sa</i> première (dernière) chemise se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de <i>sa</i> première chaussette se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de <i>sa</i> première culotte se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de <i>sa</i> première tétine se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de <i>sa</i> première paire de bottes se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme un poisson d'une pomme se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de <i>qqn</i>, <i>qqch</i> comme de colin-tampon</p> <p>- -</p>	<p>марити (бринути) за <i>кога</i>, <i>што</i> као за лањски снег снијег стало је <i>коме</i> до <i>кога</i>, <i>чега</i> као до лањског[а] снега снијега секирати се (бринути се) за <i>што</i> као робијаш за државу</p> <p>- -</p>

-	пролазити/проћи поред (крај, покрај) <i>кога, чега</i> као поред (крај, покрај) турског[а] гробља
---	---

Пажљив однос према некоме или нечему пореди се с брижним односом човека према зеници и очима, према благу и светињи. Немар према људима и стварима концептуализује лањски снег у српскоме, а у француском низ предмета који је човек први пут давно употребио.

ОДУШЕВЉАВАЊЕ	
attirer <i>qqn, qqch</i> comme le miel attire les mouches	лепити се лијепити се/залепити се залијепити се за <i>кога, што</i> као мува муха за мед (лепак љепак или лијепак, говно)
attirer <i>qqn, qqch</i> comme un aimant	
se presser (se jeter, se précipiter) sur <i>qqn, qqch</i> comme des abeilles sur du miel	лепити се лијепити се/залепити се залијепити се за <i>кога, што</i> као пчела (пчеле) на мед
se presser (se jeter, se précipiter) sur <i>qqn, qqch</i> comme des mouches sur du miel	привлачити/привући <i>кога, што</i> као магнет хрлити/похрлити (летети летјети/полетети полетјети) на <i>кога, што</i> као мува муха на мед (говно)
-	
-	хрлити/похрлити (летети летјети/полетети полетјети) на <i>кога, што</i> као пчела (пчеле) на мед
-	
-	
-	
-	палити се/напалити се (ложити се/наложити се, примати се/примити се) као млад мајмун <ист>

Јако одушевљење према некоме и нечему концептуализује се као нагон инсеката к меду или осталим материјама.

НАМЕТЉИВОСТ	
collant comme de la glu	[досадан (напоран)] као комарац
collant comme du papier tue-mouches	[досадан (напоран)] као крпељ
-	[досадан (напоран)] као пролив прољев
-	досадан као мува муха
-	досадан као бува буха
-	досадан као стеница стјеница
-	досадан као ваш <ист>
-	досадан као уш <зап>
-	досадан као вашка <ист>

-	досадан као зубна болест <ист>
-	[досадан] као трипер
-	досадан као чир на дупету (гузици) <ист>
-	досадан као курац
-	-
-	тежак као камен
-	тежак као [црна] земља
-	тежак као Трепча
-	-
collé (accroché) à <i>qqn, qqch</i> comme une arapède à son rocher	-
-	-
s'accrocher (se coller) à <i>qqn, qqch</i> comme une tique	давити/удавити као змија жабу
s'accrocher (se coller) à <i>qqn, qqch</i> comme une sangsue	прилепити се прилијепити се (залепити се залијепити се) за <i>кога, што</i> као крпељ
-	прилепити се прилијепити се (залепити се залијепити се, ухватити се) за <i>кога, што</i> као пијавица
-	лепити се/залепити се или прилепити се лијепити се/залијепити се или прилијепити се (качити се/прикачити се, хватати се/ухватити се) за (<i>уз, на</i>) <i>кога, што (коме, чему)</i> као чичак
-	лепити се/залепити се или прилепити се лијепити се/залијепити се или прилијепити се за (<i>на</i>) <i>кога, што (коме, чему)</i> као таксена марка
-	
-	
-	
-	
-	
-	
-	

Наметљивост се концептуализује помоћу инсеката од којих се човек тешко брани.

СВИРЕПОСТ – ОКРУТНОСТ — НИПОДАШТАВАЊЕ — БЕЗОБЗИРНОСТ — НАСИЉЕ	
abandonner <i>qqn</i> comme un chien	одбацити (шутнути, бацити) <i>кога</i> као стару чарапу
jeter (chasser, renvoyer) <i>qqn</i> comme un moins-que-rien	оставити <i>кога</i> као говно на киши
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme un vieux kleenex	оставити <i>кога</i> као пса
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme un vieux mouchoir	-
jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille serpillière	-
jeter <i>qqn</i> comme un mouchoir en papier	-
jeter <i>qqn</i> comme un paquet	-

jeter <i>qqn</i> comme un paquet de linge sale	-
jeter <i>qqn</i> comme un sac	-
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer)	-
<i>qqn</i> comme une vieille capote	-
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher) <i>qqn</i> comme une merde	-
laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille chaussette	-
renverser (abattre) <i>qqn</i> comme une quille	-
vider (jeter, renvoyer) <i>qqn</i> comme un malpropre	-
vider (jeter, renvoyer) <i>qqn</i> comme un pestiféré	-
traiter <i>qqn</i> comme du bétail	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према говну
traiter <i>qqn</i> comme la merde	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према детету дјетету
traiter <i>qqn</i> comme un animal	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према животињи
traiter <i>qqn</i> comme un chien	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према псу
traiter <i>qqn</i> comme un clebs	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према слузи
traiter <i>qqn</i> comme un domestique	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према стоци
traiter <i>qqn</i> comme un enfant	односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према цукели <ист>
traiter <i>qqn</i> comme un esclave	третирати <i>кога</i> као говно
traiter <i>qqn</i> comme un gamin	третирати <i>кога</i> као дете дијете
traiter <i>qqn</i> comme un malpropre	третирати <i>кога</i> као животињу
traiter <i>qqn</i> comme un moins-que-rien	третирати <i>кога</i> као пса
traiter <i>qqn</i> comme une bête	третирати <i>кога</i> као слугу
traiter <i>qqn</i> comme une merde	третирати <i>кога</i> као стоку
traiter <i>qqn</i> comme une pantoufle	третирати <i>кога</i> као цукелу <ист>
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
entraîner <i>qqn</i> comme un sac	возити <i>кога</i> као стоку
-	-
-	-
enterrer <i>qqn</i> comme un chien	-
-	-
traquer <i>qqn</i> comme une bête [fauve]	-
-	-
engueuler (injurier) <i>qqn</i> comme du poisson pourri	-
-	-
-	-
traiter <i>qqn</i> comme un dieu	-
traiter <i>qqn</i> comme un roi	-
traiter <i>qqn</i> comme un reine	-

traiter <i>qqn</i> comme un prince	-
traiter <i>qqn</i> comme une princesse	-
traiter <i>qqn</i> comme un ami	-
-	-
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un prince	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као принца
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un princesse	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као краља
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme une reine	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као краљица
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme une roi	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као принцеза
-	-
-	гледати [у] <i>кога</i> као [у] бога
-	-
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un chien [dans un jeu de quilles]	-
-	-
-	-
battre <i>qqn</i> comme plâtre	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као мачку
battre <i>qqn</i> comme un chien	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као мачку
battre <i>qqn</i> comme un sourd	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као коња
briser <i>qqn</i> comme une allumette	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као вола [у купусу]
lancer <i>qqn</i> comme un projectile	средити (разбити, смазати, развући, растуририти, разбуцати, убити) као Панта Панто питу <ист>
-	поломити (сломити, изломити) <i>кога</i> као бајату кифлу <ист>
-	згазити <i>кога</i> као будала шешир
-	поцепати <i>кога</i> као неписмен Политику <ист>
se battre comme des chiffonniers	развалити (разбити, растуририти) <i>кога, што</i> као [беба] звечку
se battre comme des chiens	развалити (разбити, растуририти) <i>кога, што</i> као маче мушкатлу <ист>
se battre comme des brutes	развалити (разлупати, разбити, растуририти) <i>кога, што</i> као стару канту
se battre comme des sauvages	
se battre comme des furies	
-	
cogner (frapper, taper) comme une brute	

cogner (frapper, taper) comme un sourd	растурити (разбити) <i>кога</i> , <i>што</i> као бугарску скупштину - тући се као животиње - - - - ударати као луд ударати (бити) као свети Илија <ист>
aplatir (écraser) <i>qqn</i> comme une crêpe écraser <i>qqn</i> comme une mouche écraser <i>qqn</i> comme un ver écraser <i>qqn</i> comme une punaise -	спљоштити (спљескати) <i>кога</i> као палачинку спљоштити (спљескати) <i>кога</i> као лепињу згазити <i>кога</i> као вашку <ист> згазити <i>кога</i> као црва згазити <i>кога</i> као мрава
égorger <i>qqn</i> comme un mouton saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un cochon saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un porc saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un poulet trouer (cribler, percer) <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme une passoire tuer (abattre) <i>qqn</i> comme un chien tuer (abattre) <i>qqn</i> comme une bête tuer (tirer, abattre) <i>qqn</i> comme un lapin - - vider <i>qqn</i> comme un poulet	клати/заклати <i>кога</i> као овцу клати/заклати <i>кога</i> као пиле убијати/убити (клати/заклати) <i>кога</i> као зеца убијати/убити <i>кога</i> као маче убијати/убити <i>кога</i> као мачку убијати/убити <i>кога</i> као пса - - - клати се као жути мрави - -
se débattre (se démener, s'agiter) comme un [beau] diable se débattre (se démener, s'agiter) comme un diable [dans un bénitier] se débattre (se démener, s'agiter) comme un enragé se débattre (se démener, s'agiter) comme un forcené se débattre (se démener, s'agiter) comme un furie se débattre (se démener, s'agiter) comme un possédé se tortiller (se tordre) comme une anguille	- - - - - - -
secouer <i>qqn</i> comme un prunier secouer <i>qqn</i> comme un panier à salade secouer <i>qqn</i> comme une bouteille d'Orangina	- - -
ficeler (ligoter, rouler) <i>qqn</i> comme un saucisson	-

Низ фразема из ових концепата садржи зоониме, и будући да је већина фразема обележена негативним конотативним обележјима, можемо закључити да човек исказује супериоран однос према животињама. Занимљиво је да у овим концептима само десет француских фразема и пет српских поседује позитивна конотативна обележја. У обама се језицима осећа потреба да се исказе ниподаштавање и окрутност за разлику од поштовања и коректна става према другоме.

НАИВНОСТ	
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un bleu	израдити (зајевати) <i>кога</i> као младог мајмуна
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un débutant	прећи (зајевати) <i>кога</i> као дупе папир <ист> прећи (зајевати) <i>кога</i> као мртвац даску
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un collégien	-
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un enfant [de cœur]	-
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un gosse	-
manipuler <i>qqn</i> comme une marionnette	

Концепт наивности нарочито је заступљен у француској грађи: симбол наивности су деца и особе које немају превише искуства.

ПОСЛУШНОСТ — ПОНИЗНОСТ — ПОКОРНОСТ	
docile comme un caniche	послушан као пас
docile comme un chien	-
docile comme un toutou	-
obéir à <i>qqn</i> comme un chien	-
obéir à <i>qqn</i> comme un enfant	-
obéir à <i>qqn</i> comme un esclave	-
obéir à <i>qqn</i> comme un toutou	-
-	-
-	{verba actionis} као бела лала <ист>
-	-
-	угађати <i>коме</i> као чиру на дупету гузици
s'aplatir comme une carpe	-
s'aplatir comme une crêpe	-
s'aplatir comme une limande	-
s'aplatir comme une punaise	-

retourner <i>qqn, qqch</i> comme un gant	-
retourner <i>qqn, qqch</i> comme une chaussette	-
retourner <i>qqn, qqch</i> comme une crêpe	-
retourner <i>qqn, qqch</i> comme une peau de lapin	-

Еталон послушности у оба је језика пас. У српској је грађи симбол покорности *беба лала*, тј. новопридошла снаха, од које се очекује да слуша старије укућане.

ПРАЋЕЊЕ	
<i>suivre qqn</i> comme son ombre	пратити <i>кога</i> (ићи за <i>ким</i>) као сенка сјенка
<i>suivre qqn</i> comme un [petit] chien	пратити <i>кога</i> (ићи за <i>ким</i>) као сена сјена
<i>suivre qqn</i> comme un caniche	-
<i>suivre qqn</i> comme un mouton	-
<i>suivre qqn</i> comme un toutou	-
<i>suivre qqn</i> comme une ombre	-

Пас такође служи као еталон праћења у францускоме језику. У оба језика то је још и сенка.

БЛИСКОСТ — ПОВЕЗАНОСТ	
être comme cul et chemise	бити као прст и нокат (нокат и прст)
être copains comme cochons	бити као рођена браћа
[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main	бити као шипка и бубањ (уз бубањ) <ист>
unis comme un seul homme	везани као црева цријева <ист>
-	[сложни, уједињени] као прсти једне руке
-	[везани (повезани)] као сијамски близанци
-	бити као Божић и Бадњи дан
-	бити као лонац и поклопац
-	бити као нокат и месо
-	[сложни] као један
-	[сви] као један
-	-
-	[сложно] као један
{verba motus: <i>se lever, se précipiter, surgir</i> } comme un seul homme	-
{verba motus: <i>se lever, se précipiter, surgir</i> } comme une seule personne	-

Концепт блискости и повезаности исказује се ентитетима који су на физички или други начин повезани.

СЛИЧНОСТ	
se ressembler comme frère et sœur	личити сличити (наликовати) <i>коме</i> као јаје
ressembler à <i>qqn</i> comme un frère [jumeau]	јајету
ressembler à <i>qqn</i> comme un jumeau	слични као јаје јајету
ressembler à <i>qqn</i> comme une sœur [jumelle]	личити сличити (наликовати) <i>коме</i> као
ressembler à <i>qqn</i> comme jumelle	две двије капи воде
ressembler à <i>qqn</i> comme deux gouttes d'eau	слични као две двије капи воде
être comme le jour et la nuit	бити (разликовати се) се као бог и
-	шеширџија
-	бити (разликовати се) се као дан и ноћ
-	бити (разликовати се) као небо и земља
	бити (разликовати се) као дупе и око <ист>

Еталон сличности у француском је сродник из истога колена, у српском језику јаје, а у обама језицима још и две капи воде.

ОТВОРЕНОСТ	
lire en <i>qqn</i> comme dans un livre [ouvert]	бити као отворена књига
-	стајати као отворена књига
-	читати/прочитати <i>кога</i> као [отворену]
-	књигу
	читати/прочитати <i>кога</i> као [отворен]
	буквар <ист>

Особе чије се намере лако наслућују концептуализују се као отворене књиге које се лако могу читати.

Последње концептуално поље није превише разгранато. Издвојили смо следеће концепте: СЛОБОДА, САМОЋА, ДИСКРЕТОСТ, СЛОГА, БРИЖЉИВОСТ, ОДУШЕВЉАВАЊЕ, НАМЕТЉИВОСТ, СВИРЕПОСТ, НАИВНОСТ, ПОСЛУШНОСТ И ПОКОРНОСТ, БЛИСКОСТ, СЛИЧНОСТ И ОТВОРЕНОСТ. Увидом у таблице можемо запазити да опозиције у значењу нису својствене овоме пољу и да се њиме у највећем броју случајева изражавају негативно обележени концепти.

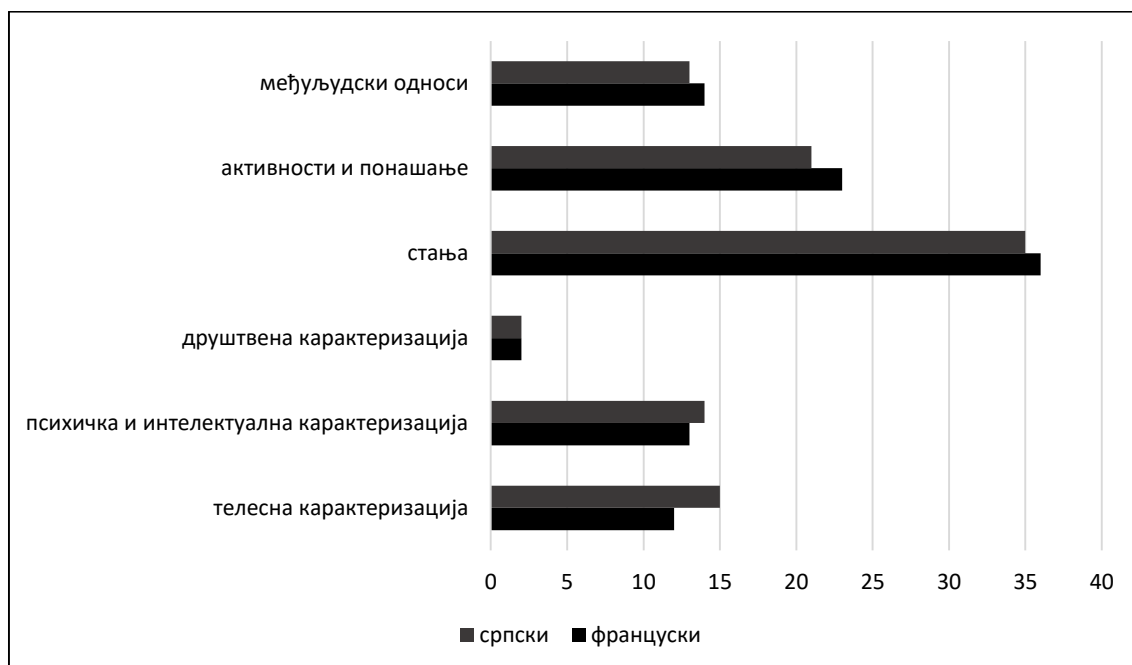
Позитивно се квалификују само слога и љубав међу људима, као и брижан однос према другоме, док су фраземе које изражавају усамљеност, претерану дискретност, немар и небригу, наметљивост, ниподаштавање и супериоран однос према другоме, те наивност и понизност негативно одређене, па су то за говорнике францускога и српског језика непожељне појаве и обрасци понашања.

5.3. Заступљеност концептуалних поља. Разврстану грађу пребројали смо те резултате представили у наредним таблицама и графикону:

Концептуално поље	француски	српски
ТЕЛЕСНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА	150	186
ПСИХИЧКА И ИНТЕЛЕКТУАЛНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА	159	163
ДРУШТВЕНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА	21	25
СТАЊА	446	419
АКТИВНОСТИ И ПОНАШАЊЕ	296	254
МЕЂУЉУДСКИ ОДНОСИ	175	159
УКУПНО:	1.247	1.205

Концептуално поље	француски	српски
ТЕЛЕСНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА	12%	15%
ПСИХИЧКА И ИНТЕЛЕКТУАЛНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА	13%	14%
ДРУШТВЕНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА	2%	2%
СТАЊА	36%	35%
АКТИВНОСТИ И ПОНАШАЊЕ	23%	21%
МЕЂУЉУДСКИ ОДНОСИ	14%	13%

Приказ 2. Процентуална заступљеност концептуалних поља

Наше се бројке, што смо већ на почетку нагласили, не могу директно поредити с налазима претходних аутора. Разлог томе је то: 1) што њихова грађа

није у свим случајевима обухватила цео фонд поредбених фразема, већ само одређене (било фраземе са зоонимском компонентом, било фраземе с религијском компонентом и сл.), 2) што се њихова класификација не подудара с нашом. Но, упркос неподударностима, наши резултати, условно речено, оповргавају налазе претходних истраживача: убедљиво највише фразема потпада под концептуално поље фразема које квалификују човекова телесна и емоционална стања, па онда активности и понашање, а тек после тога — у подједнакој мери — долазе концептална поља телесне и психичке карактеризације те међуљудских односа. За разлику од бројки коју наводи С. Гољак (2013: 498) за српски и белоруски (13% и 12%), око концептуалног поља СТАЊЕ у нашој се грађи окупља чак троструко више фразема (у францускоме 36%, а у српском 35%). То значи да је човекова пажња ипак највише уперена на тренутна стања која се удаљавају од „нормалних” одн. уобичајених.

Но, треба још додати, што смо већ напред запазили, да концептуално поље ТЕЛЕСНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА не окупља велики број концепата, али да се у оквиру њих групише велики број фразема, што значи да су и ти подаци врло значајни на нивоу целине. С тим у вези, нашли смо да су најбројнији концепти у целокупној грађи ЛЕПОТА — РУЖНОЋА, ДЕБЉИНА — МРШАВОСТ, ИНТЕЛИГЕНЦИЈА, ПИЈАНСТВО, СПАВАЊЕ и БРЗИНА (уп. Гољак 2013: 499). Око њих се окупља највећи број фразема. Кад се боље погледа, ти су концепти, осим интелигенције, из домена телеснога, па је и то аргумент да је човеково мишљење, на грађи поредбених фразема у српском и француском језику, усмеренији ка ономе што је наоко видљивије.

5.4. Систем еталона. На почетку смо поглавља показали да се већина поредбених фразема односи на човека, а у овоме бисмо одељку желели показати с чиме се човек, али и неживо, пореди. Поредбена је јединица еталон одређенога својства или особине, а пошто се еталони од културе до културе прилично могу разликовати (Драгићевић 2010: 10), занимљиво је испитати колико се француски и српски језик у томе погледу поклапају, а колико разликују.

В. М. Огољцев (2010: 118–122) класификовао је поредбене јединице у руској фразеологији и установио је да је најпродуктивнија скупина еталона из класе човека. Ова скупина обухвата подгрупе лексема којима се именују рођачки односи,

узраст, подгрупе лексема које означавају особе одређенога телесног или душевног стања и склопа, делове тела, носиоце одређенога друштвеног положаја и занимања, националност и место боравка. Поред те прве скупине, у руској се поредбеној фразеологији јављају и називи оруђа, разних предмета, прехранбених производа, домаћих животиња, домаћих и дивљих птица, осталих животиња, гмизаваца, риба, инсеката, затим природних појава, биљног света, природних материја те предмета црквеног порекла, као и називи религиозних те сујевних представа. Огољцеви наводи да је најпродуктивнија скупина еталона из класе човека увелико изненађују јер су подскупине које наводи прилично затворене; нпр. подскупина којом се именују националности не обухвата велики број еталона — премда Огољцев наводи само *арап, негр, татарин, цыган* и *цыганка*, можемо претпоставити да их је више, али сигурно не толико колико је назива животиња. С друге стране, С. Гољак (2013: 499–500) анализира је систем еталона у поредбеним фраземама српскога и белоруског језика. При томе је дошла до налаза да су у српској поредбеној фразеологији најактивнији називи животиња (28%) и предмета (26%), да средњу активност испољавају називи људи (14%) и природних појава (14%), а да су називи биљака (7%) и културних појава (5%) ниско активни. За разлику од тога, у белоруским су фраземама, према истој ауторки, најактивнији називи предмета (28%), док су називи животиња мање активни него у српским (17%). Будући да је С. Гољак анализом обухватила 795 „књижевних” фразема, тј. фразема које су обрађене у једнојезичним општим и фразеолошким речницима српскога језика, а да је наша грађа за српски језик двоструко обимнија, желели смо испитати условљава ли повећање грађе промену бројног односа поредбених јединица и је ли активност поредбених јединица у српској поредбеној фразеологији у складу с француском или од ње у потпуности одступа.

Како бисмо пребројавање лакше обавили, у чланку који је посвећен свакој фраземи што је обрађена у прилогу овога рада унели смо податак о поредбеној јединици. Тај је податак штампан малим верзалом унутар угластих наводника. На пример:

<p>chanter comme un rossignol глаг. фраз. {1} поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] зн. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} певати пјевати као славуј; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).</p>	<p>певати пјевати као славуј глаг. фраз. несвр. {1} поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] зн. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} chanter comme un rossignol; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).</p>
--	---

Систем еталона у нашем смо раду поделили на 12 скупина. У томе нас је највише инспирисала тематска класификација лингвокултурама о којима је писала Р. Драгићевић (2014: 254–257) (уп. Мршевић-Радовић 1987: 30–31, 93–95):

1. Прву скупину еталона обухватају називи животиња. У грађи смо их означили атрибутом **ЗООНИМ**. Нисмо, међутим, попут Огољцева, раздвајали домаће од дивљих животиња. Зоониме садрже, примерице, фраземе *bourré comme un cochon* (‘пијан као свиња’) и *џијан као свиња*.
2. Другу скупину чине називи биљака и растиња. Они су означени атрибутом **ФИТОНИМ**. Како бисмо илустровали скупину, навешћемо фразему *rouge comme une tomate* (‘црвен као парадајз’) у францускоме и *црвен као њарагајз* у српском.
3. Трећу скупину чине називи предмета. У грађи су формализовани атрибутом **АРТЕФАКТ**. Нисмо правили разлику између типова предмета. Тако су као артефакти означени, примера ради, и називи оруђа и називи возила. Као пример за ову скупину могу послужити фраземе *plate comme une planche* (‘равна као даска’) и *равна као гаска*.
4. Четврта скупина обухвата називе јела и хране. Обележена је атрибутом **ХРАНА**. Такву скупину репрезентују фраземе *bronzé comme un petit-suisse* (‘бео као бели сир’) и *бео/бијел као сир*.
5. Пета скупина обухвата називе митолошких бића и појава. Означена је атрибутом **МИТОНИМ**. Као пример за ову скупину могу послужити фраземе *beau comme un dieu* (‘леп као бог’) и *леј|лијеј као бој*.
6. Шесту скупину чине називи припадника одређених народа, а обележени су атрибутом **ЕТНОНИМ**. Скупину можемо опримерити фраземама *fumer comme un Turc* (‘пушити као Турчин’) и *џушијџи као Турчин*.
7. У седмој су скупини називи делова тела, а обележени су атрибутом **СОМАТИЗАМ**. Соматизми се, примера ради, налазе у фраземама *[unis] comme*

les [cinq] doigts de la (d'une) main ('[уједињени] као [пет] прсти[ју] (једне) руке') и [*сложни, уједињени*] као *јрсӣи једне руке*.

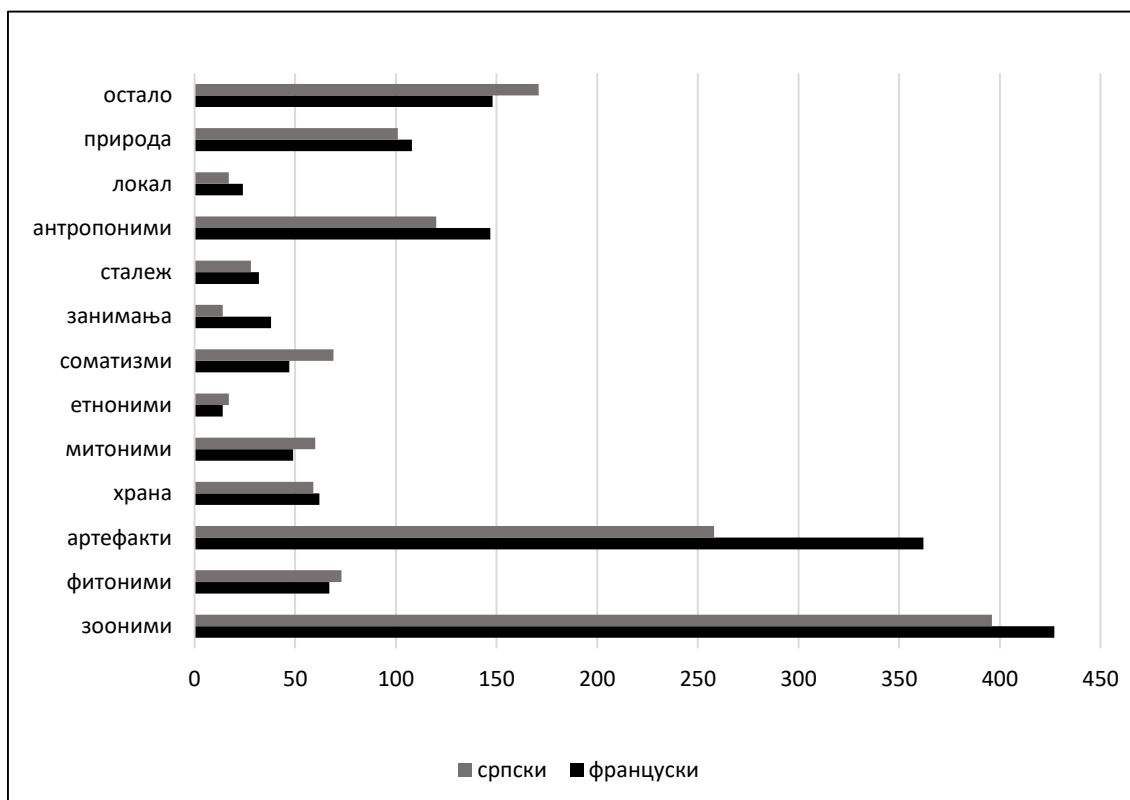
8. Осму скупину чине називи занимања. Формализовани су атрибутом **НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА**. Такви се еталони могу наћи у фраземама *jurер (parler) comme un charretier* ('псовати (говорити) као кочијаш') и *јсовай̄и* као *кочијаш*.
9. Девету скупину чине еталони којима се именују носиоци друштвенога сталежа и обележени су атрибутом **НОСИЛАЦ ДРУШТВЕНОГ СТАЛЕЖА**. Еталоне овога типа могуће је опримерити фраземама *vivre comme un roi* ('живети као краљ') и *живей̄и|живјеј̄и* као *краљ*.
10. Десета скупина обухвата еталоне који означавају човека, а не односе се на занимање, националност нити сталеж. Облично су то именице које упућују на узраст, душевна и интелектуална стања. Ови су еталони именовани атрибутом **АНТРОПОНИМ** и могу се илустровати фраземама *comme un fou* ('као лудак') и *као луд*.
11. Једанаесту скупину чине називи просторија и грађевина или било какав омеђен простор, а обележени су атрибутом **ЛОКАЛ**. Као пример за ову скупину еталона наводимо *froid comme un tombeau* ('хладан као гроб') и *хладан као гроб*.
12. Дванаесту скупину чине називи природних материја и појава. У грађи су обележени атрибутом **ПРИРОДА**. Могуће их је опримерити фраземама *dur comme une pierre* ('тврд као камен') и *јврг* као *камен*.
13. Остали еталони означени су атрибутом **ОСТАЛО**.

Активност ових скупова бројчано смо приказали у наредној табели те шематски исказали на графикону који јој следи:

Еталон	француски	српски
ЗООНИМИ	427	397
ФИТОНИМИ	67	73
АРТЕФАКТИ	362	258
ХРАНА	62	59
МИТОНИМИ	49	60
ЕТНОНИМИ	14	17

СОМАТИЗМИ	47	69
ЗАНИМАЊА	38	14
СТАЛЕЖ	32	28
АНТРОПНИМИ	147	120
ЛОКАЛ	24	17
ПРИРОДА	108	101
ОСТАЛО	148	171

Приказ 3. Заступљеност еталона по језицима

Погледом на графикон лако се да запазити да је једанаест скупина еталона подједнако активно у обама разматраним језицима и да су једини изузеци артефакти и скупина носилаца занимања: ове су две скупине еталона далеко продуктивније у француској поредбеној фразеологији него у српској. Треба приметити и то да је проширењем анализиране грађе за српски језик број артефаката опао: на 795 фразема С. Гољак (2013: 500) забележила је 26% артефаката, а у нашој грађи, коју, да подсетимо, чини 1.346 фразема у српском језику, њихов је број 19%. Штавише, графикон очито показује да су зооними најчешћи еталони у обама језицима; у француској фразеологији суделују с 28%, а

у српској с 29%. У поређењу с резултатима С. Гољак, нису забележене веће промене; на грађи ове ауторке постотак је зоонима 28.

Иза зоонима су артефакти, који такође показују високу продуктивност (у француској их је грађи 24%, а у српској 19%), док су антропоними и скупине означене атрибутом „природа” и „остали” средње продуктивне: антропонима је у француској грађи 10%, а у српској 9%, док је фразема с еталонима „природа” 7% одн. 7%. Двоструко су мање активни фитоними (у францускоме 4%, у српском 5%), митоними (у француском 3%, у српском 4%), соматизми (3% одн. 5%), храна (4% одн. 4%) и носиоци занимања (2% одн. 1%). Ниску продуктивност у обама језицима испољавају етноними, носиоци сталежа и еталони из скупине „локал”. Но, збројимо ли све еталоне из скупина антропоними, етноними, носиоци занимања и сталежа, будући да они сви денотирају људско биће, добијамо следеће бројке: 15% фразема у француској грађи садржи еталон из лексичког поља „човек” (другим речима, антропоними у ширем смислу), док је тај постатак у српској грађи 13. Несумњиво је, стога, да су најчешћи еталони у разматраним језицима зооними, после којих долазе артефакти и антропоними у ширем смислу, а тек онда фитоними, соматизми и храна. У наредним одељцима сваку од ових скупина размотрићемо посебно.

5.4.1. Зооними. Будући да су зооними најчешћа скупина еталона у обама језицима, у наредном ћемо их тексту представити подробније него остале. Прегледом зоонимских еталона који улазе у састав поредбене фразеологије да се установити прилична уједначеност међу језицима: најпродуктивнији су зооними домаће животиње или животиње с којима је човек близак. Тако се у оба разматрана језика око еталона који означавају пса, мачку, магарца, мазгу, коња, свињу и говеда окупља највише фразема. Размотрићемо их појединачно. Ове налазе поткрепљује и Г. Вуковић (1994: 175), која каже:

Свакако није случајно што су, када се ради о зоонимима, најфреквентнији називи домаћих животиња, са којима се човек, посебно у сеоској средини, налази у непосредном и свакодневном контакту и чије карактеристике, и оне које се тичу изгледа, и оне које се односе на понашање најбоље познаје.

5.4.1.1. Магарац. Овај је еталон у француској грађи исказан трима лексемама (*âne*, *baudet* и *bourrique*), а у српској двама (*маџарац* и *маџаре*):

	âne — baudet — bourrique	магарац — магаре
глуп	bête comme un âne ignorant comme un âne	разумети се разумјети се у <i>што</i> као магарац у кантар разумети се разумјети се у <i>што</i> као магаре у кантар
тврдоглав	têtu (entêté) comme un âne [rouge] têtu (entêté) comme un baudet têtu (entêté) comme une bourrique	тврдоглав као магарац тврдоглав као магаре
натоварен	chargé comme un âne chargé comme un baudet chargé comme une bourrique	натоварен као магарац натоварен као магаре
неискрен	franc comme un âne qui recule	
покварен	méchant (mauvais) comme un âne rouge	
бучан	braire comme un âne crier (brailler, gueuler) comme un âne	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магаре њакати (рикати) као магарац њакати (рикати) као магаре
обдарен	monté comme un âne	обдарен (курат) као магарац
сексуално активан	bander comme un âne	
пијан	chargé comme un âne chargé comme un baudet chargé comme une bourrique soûl (saoul) comme une bourrique	
мучен	travailler (bosser, trimer) comme un âne ramer comme un âne	радити (ринтати) као магарац радити (ринтати) као магаре теглити као магарац теглити као магаре навикнути се (навићи се ^{<ист>} , научити се) као магарац на батине навикнути се (навићи се ^{<ист>} , научити се) као магаре на батине

тежак	lourd comme un âne mort peser comme un âne mort	
неодлучан	être comme l'âne de Buridan	

На основу таблице примећујемо да се за магарца у обама језицима везују негативна конотативна обележја. Једини су изузетак фраземе у којима се истиче сексуална активност и величина полног органа ове животињске врсте. За носиоце оба језика магарац је глупа и тврдоглава животиња продорна гласа која извршава тешке, нерадо прихваћене, послове. У колективној експресији говорника францускога за магарца се још везују и неискреност, поквареност и неодлучност. Донекле могу изненадити француске фраземе у којима се магарац узима као еталон пијанства, али оне су настале секундарном метафоризацијом.

5.4.1.2. Мазга. У француској су грађи за мазгу забележене две (*mule* и *mulet*), а у српској три лексеме (*мазга*, *мула* и *мулац*):

	mule — mulet	мазга — мула — мулац
тврдоглав	tête (entêté) comme une mule tête (entêté) comme un mulet tête (entêté) comme trente-six mules tête (entêté) comme trente-six mulets	тврдоглав као мазга
упоран		запети [за <i>што</i>] као мазга
натоварен	chargé comme une mule chargé comme un mulet	натоварен као мазга
мучен		радити као мазга
издржљив		издржљив као мазга
пијан	chargé comme une mule chargé comme un mulet	
обдарен	monté comme un mulet	
дискретан		ћутати шутјети као мула ћутати као мулац <ист>

Закључујемо да оба језика на врло сличан — негативан — начин концептуализују ову животињу: за говорнике је обају језика мазга прилично тврдоглава и упорна врста која служи за пренос терета. Једино се у француској грађи позитивно конотира величина полног органа мушке јединке.

5.4.1.3. Коњ. У француској је грађи коњ представљен трима лексемама (*cheval, étalon* и *poney*), а у српској двома (*коњ* и *кобила*):

	cheval — étalon — poney	коњ — кобила
јак	fort comme un cheval	издржљив као коњ
обдарен	monté comme un étalon monté comme un poney	обдарен (курат) као коњ
сексуално активан	bander comme un cheval	напаљен као коњ
мучен		тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као коња радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати ^{<ист>} , рмбачити ^{<ист>}) као коњ теглити (вући, мучити се) као коњ
глуп		глуп као коњ
заљубљен		заљубљен као коњ заљубити се као коњ
стар		стар (матор ^{<ист>}) као коњ стара (матора ^{<ист>}) као кобила
који много мокри		пишати као коњ
који врши велику нужду		срати као коњ
који испушта јаке гасове		прдети прдјети/прднути као коњ прдети прдјети/прднути као кобила
неенергичан		имати рефлексе као мртав коњ <ист>

Таблица показује приличну диспропорцијалност у продуктивности овога еталона у разматраним језицима. У обама се језицима позитивно конотирају снага, величина полног органа ове животиње, као и његова сексуална активност. У колективној експресији говорника српског језика коњ се узима као еталон заљубљености, глупости, старости, а поред тога и као еталон за физиолошке процесе излучивања телесних течности и материја.

5.4.1.4. Свиња. И у француској и у српској грађи овај еталон окупља више лексема: *cochon, goret, porc, pourceau* и *truie* у францукоме, а *свиња, њрасац, њрасе, њрасица, крмак* и *крмача* у српском језику:

	cochon — goret — porc — pourceau — truie	свиња — прасац — прасе — прасица — крмак — крмача
дебео	gras (gros) comme un cochon gras (gros) comme un porc grasse (grosse) comme une truie grossir comme un cochon grossir comme un porc grossir comme une truie	дебео као свиња дебео као прасац дебео као прасе дебео као крмак дебела као крмача удебљати се (угојити се) као свиња удебљати се (угојити се) као прасац удебљати се (угојити се) као прасе удебљати се (угојити се) као крмак удебљати се (угојити се) као крмача
прљав	sale comme un cochon sale comme un goret sale comme un porc sale comme un pourceau	прљав као свиња прљав као прасац прљав као прасе
знојав	suer (transpirer) comme un cochon suer (transpirer) comme un porc	знојити се/ознојити се као свиња
неуредан	écrire comme un cochon	
непристојан	parler comme un cochon se comporter (se conduire) comme un cochon	понашати се као свиња
глуп	bête comme un cochon bête (sot) comme trente-six cochons	
неспретан	adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue	
пијан	bourré comme un cochon soûl (saoul) comme un cochon se soûler (se bourrer) comme un coing	пијан као свиња напити се (опити се, нарољати се) као свиња развалити се (убити се) као свиња
продорна гласа	crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon qu'on égorge	дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као свиња

	crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc qu'on égorge crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie qu'on égorge	
који хрче	ronfler comme un porc	
халапљив	manger (bouffer) comme un cochon manger (bouffer) comme un porc	јести (ждерати) као свиња јести (ждерати) као прасац јести (ждерати) као прасе јести (ждерати) као прасица најести се као свиња најести се као прасац најести се као прасе најести се као прасица најести се као крмак најести се као крмача
који се не осећа угодно		бити (осећати се осјећати се) као прасе у Техерану бити (осећати се осјећати се) као крме у Техерану
безвредан	saigner (égorger) qqn comme un cochon saigner (égorger) qqn comme un porc	
који крвари	saigner comme un cochon saigner comme un porc	крварити као свиња
близак	être copains comme cochons	

Примећује се прилична подударност у стереотипима који се приписују овој животињској врсти у обама језицима. Тако је за говорнике францускога и српског језика свиња прљава и масивна животиња продорна гласа, која обилато и неуредно једе те обилато крвари при клању. Занимљиво је да у обама језицима служи као еталон знојења, премда ова животиња нема знојне жлезде, те као еталон пијанства. У француској колективној експресији свиња се одликује и глупошћу, непристојношћу и неспретношћу. Све су фраземе обележене негативним конотативним обележјима, осим последње, у којој је дошло до замене еталона; првобитно није био зооним, већ антропоним.

5.4.1.5. Говеда. И у француској и у српској фразеологији овај еталон окупља више лексема: с једне стране лексеме *vache* и *крава*, с друге *boeuf* и *во* односно *вол*, с треће *taureau* и *бик*, с четврте *veau* и *шеле* те *шелац*. Њих ћемо представити у раздвојеним таблицама:

	vache	крава
дебео	<i>grosse comme une vache</i> <i>grossir comme une vache</i>	дебела као крава удебљати се (угојити се) као крава
знојав	<i>suer (transpirer) comme une vache</i>	
пијан	<i>bourré (plein) comme une vache</i> <i>soûl (saoul) comme une vache</i>	пијан као крава <зап>
плачљив	<i>pleurer comme une vache</i>	
који много мокри	<i>pisser comme une vache</i> <i>pleuvoir comme vache qui pisse</i>	
глуп	<i>être (rester) comme une vache qui regarde passer le train</i> <i>parler qqch comme une vache espagnole</i>	
бучан	<i>ronfler comme une vache</i>	

У колективној експресији говорника обају језика крава се узима као еталон дебљине, али и пијанства. За говорнике францускога крава је и глупа, бучна животиња која излучује доста течности. Поред тога, служи и као еталон плача. Све су фраземе окупљене око овога еталона негативно конотиране.

	bœuf	во вол
јак	<i>fort comme un bœuf</i>	
крупан	<i>costaud comme un bœuf</i>	
глуп		глуп као во вол
знојав	<i>suer (transpirer) comme un bœuf</i>	
халапљив	<i>manger comme un bœuf</i>	
мучен	<i>travailler (bosser, trimer) comme un bœuf</i> <i>ramer comme un bœuf</i>	тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као вола [у купусу] радити као сивоња вући као сивоња
настрљив		навалити (насрнути) [на <i>што</i>] (запети [за <i>што</i>]) као сивоња
бучан	<i>souffler comme un bœuf</i>	дерати се (драти се) као во вол
који крвари	<i>saigner comme un bœuf</i>	

Разматрани језици не поклапају се по питању овог еталона. За носиоце обају језика во се једино види као животиња која обавља тешке послове. У свести говорника српског језика во је и глупа, али упорна животиња продорна гласа, док говорници францускога у први план стављају њену снагу, па су фраземе из тога концепта позитивно конотиране. Поред тога, во у француској култури служи и као еталон знојења те прекомерна крварења.

	taureau	бик
јак	fort comme un taureau	јак (снажан) као бик
здрав		здрав као бик
сексуално активан	bander comme un taureau	
бучан	souffler comme un taureau	
бесан		бесан бијесан као бик љут као бик
лењ		живјети као бик на гмајни <зап>

Занимљиво је приметити да се бик у оба разматрана језика узима као еталон снаге те, следствено томе, здравља и сексуалне енергије. Међутим, у колективној је експресији говорника српскога језика бик и еталон беса те лењости.

	veau	теле — телцац
глуп		глуп као теле бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата] бленути (гледати, пиљити, буљити) као телцац [у шарена врата]
бучан	bramer comme un veau crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge]	
плачљив	pleurer (brailler, chialer) comme un veau	
спор	se traîner comme un veau	

Кад је у питању теле, разматрани се језици разилазе. За говорнике је српскога теле глупа животиња, док је говорици француског сматрају животињском врстом продорна гласа и спора кретања, а узимају је и као еталон плача.

	buffle	биво бивол
јак	fort comme un buffle	јак као биво бивол

У колективној је експресији носилаца обају језика биво животиња изузетне снаге, па су и фраземе које је изражавају позитивно конотиране.

5.4.1.6. Пернате домаће животиње. Ове животиње окупљају више лексема, али их у табlici нећемо раздвајати:

	poule — poulet — dinde — dindon	кокош — кокошка — квочка — гуска — петао пијетао — певац пијевац
раноранилац	se lever comme les poules se coucher comme les poules	
безвредан	saigner (égorger) <i>qqn</i> comme un poulet vider <i>qqn</i> comme un poulet rôtir comme un poulet	клати/заклати <i>кога</i> као пиле
глуп	bête comme un dindon bête comme une oie être comme une poule devant un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette) être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait trouvé) un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette, un cure-dents) être comme une poule devant un peigne	глуп као кокош <зап> глуп као кокошка <ист> чудити се <i>чему</i> као пиле глисти
сметен	courir comme une poule sans tête	заплести се (запетљати се, уплести се, упетљати се, сплести се) као пиле у кучине
брижан	couver <i>qqn</i> comme une poule son œuf	чувати <i>кога</i> као квочка пилиће

	surveiller <i>qqn</i> (veiller sur <i>qqn</i> , couvrir <i>qqn</i>) comme une mère poule	
поносан	fier comme un coq [sur son tas de fumier] fier comme un pou se pavaner (se rengorger) comme un coq fier comme un dindon fier comme un paon se pavaner (se rengorger) comme un dindon se pavaner (se rengorger) comme un paon	поносан као паун шепурити се (шепирити се ^{<зап>} , кочоперити се) као паун шепурити се (шепирити се ^{<зап>} , кочоперити се) као певац пијевац шепурити се (шепирити се ^{<зап>} , кочоперити се) као петао пијетао шепурити се као ћуран <ист> шепурити се као пуран <зап>
кочоперан	vexé comme un pou se battre comme un [petit] coq se dresser comme un [petit] coq [sur ses ergots] bicher comme un [petit (vieux)] pou	
немиран	excité comme un pou	
љубоморан	jaloux comme un pou	
сретан	heureux comme un coq en pâte heureux comme un pou	
љут	rouge comme un coq	
мрзовољан	râler comme un pou	
потчињен	gaver <i>qqn</i> comme une oie	
потштен		као покисла кокош
рашчупан		као очерупана кокошка <ист>

Запажамо да се кокошке у француској поредбеној фразеологији концептуализују као ранораниоци (што је случај и у српској непоредбеној фразеологији). За говорнике обају језика пернате су животиње еталони глупости, шепурења и кочоперности, али се кокошке сматрају брижним због односа према пилићима.

5.4.1.7. Пас. У оба разматрана језика називи за ову животињску врсту изразито су фразеолошки продуктивни:

	chien — caniche — clebs	пас — псето — пашче — цукела — кер — кучка
веран	fidèle comme un chien	веран вјеран као пас

	fidèle comme un caniche fidèle comme un toutou	веран вјеран као псето
послушан покоран понизан	docile comme un chien docile comme un caniche docile comme un toutou obéir à <i>qqn</i> comme un chien obéir à <i>qqn</i> comme un toutou suivre <i>qqn</i> comme un [petit] chien suivre <i>qqn</i> comme un caniche suivre <i>qqn</i> comme un toutou	послушан као пас
кудрав	frisé comme un caniche	
ружан		ружан као пас ружан као псето ружан као пашче ружан као кер <ист>
безвредан	abandonner <i>qqn</i> comme un chien enterrer <i>qqn</i> comme un chien recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un chien [dans un jeu de quilles] traiter <i>qqn</i> comme un chien traiter <i>qqn</i> comme un clebs tuer (abattre) <i>qqn</i> comme un chien	оставити <i>кога</i> као пса односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према псу третирати <i>кога</i> као пса односити се (понашати се, опходити се) према <i>коме</i> као према џукели <ист> третирати <i>кога</i> као џукелу <ист> убијати/убити <i>кога</i> као пса
усамљен	seul comme un chien mourir (crever) comme un chien	умирати/умрети умријети (цркнути, црћи<ист>) као пас умирати/умрети умријети (цркнути, црћи<ист>) као псето
бедан	vivre comme un chien	живети живјети као пас
мучен	souffrir comme un chien travailler (bosser, trimer) comme un chien battre <i>qqn</i> comme un chien	радити као пас тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као мачку
гладан		гладан као пас
уморан		уморан као пас уморан као псето уморан као пашче
болестан	malade comme un chien malade comme un clebs	болестан као пас
нервозан		нервозан као пас
љубоморан		љубоморан као пас љубоморан као псето љубоморан као пашче

неспретан	adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue	
бучан	hurler comme un chien	дахтати као пас
мрзовољан	gronder comme un chien	
бесан		бесан бијесан као пас љут као пас <зап>
окрутан	se battre comme des chiens se disputer comme chien et chat s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat	гледати се као пас и мачка слагати се (бити) као пас и мачка
плачљив	pleurer comme un chien	
лажљив		лагати као пас лагати као псето
сексуално активан		напаљен као пас
плашљив	filer comme un toutou	
прљав	crotté comme un barbet	
мокар	trempé comme un barbet	
бројни		{имати, бити <i>кога</i> } као кусих (кусатих<зап>) паса
спутан		као пас на ланцу
радостан		срећан сретан као куче у лифту <ист> радовати се (веселити се) чему као куче у лифту <ист>
смушен		лутати (вући се, ићи) као глува кучка <ист>
		лајати као пас на мјесецу <зап>
сажалљив		жао је <i>коме</i> као псу <зап>

Премда се за пса пословички каже да је човеков најбољи пријатељ, тај се однос у фразеологији обају језика концептуализује само у једном случају: и у францускоме и у српском пас је симбол верности. Све су остале фраземе негативно конотиране. Тако се пас узима као еталон покорности, он је усамљена, безвредна и мучена животиња, која се налази у разним незавидним стањима: болестан је, уморан, гладан, мрзовољан, бесан итд.

5.4.1.8. Мачка. Као и пас, тако је и мачка продуктиван еталон у фразеологији, премда не подједнако у поредбеној фразеологији разматраних језика:

	chat — panthère — roussette	мачка — мачак — маче
спретан	agile comme un chat	спретан као мачка

брз живахан	agile comme une panthère vif comme un chat bondir (sauter) comme un chat grimper comme un chat	скакати/скочити као мачка
мазан	câlin comme un chat	
пробирљив	gourmand comme un chat	
неуредан	écrire comme un chat	
мршав	maigre comme un chat de gouttière	
исцрпљен	vidé comme une roussette	као пребијена мачка
мучен		тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) <i>кога</i> као мачку развалити (разбити, растурити) <i>кога, што</i> као маче мушкатлу <ист>
безвредан		убијати/убити <i>кога</i> као мачку убијати/убити <i>кога</i> као маче
спор		вући се као пребијена (крепана ^{<зап>}) мачка
који избегава		обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>кога</i> , <i>чега</i> као мачка око вруће (вреле) каше обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>кога</i> , <i>чега</i> као мачак око вруће (вреле) каше обилазити (вртети се вртјети се, обигравати, мотати се) око <i>кога</i> , <i>чега</i> као маче око вруће (вреле) каше <ист>
који често мења место		преносити (пренашати, премјештати) <i>што</i> као мачка младе <зап>
нетрпељив		гледати се као мачка и миш
који се поиграва с неким		играти се с <i>ким, чим</i> као мачка с мишем

На основу таблице лако се примећује да су за носиоце обају језика мачке једино симбол спретности и да су фраземе које припадају томе концепту позитивно конотиране. У српској поредбеној фразеологији мачка је више заступљена, али је

негативније обележена: говорници је српског језика сматрају прилично безвредном животињом и у језику се према њој врло округло постављају.

5.4.1.9. Остале животиње. Овца је слабије заступљена у фразеологији, али су фраземе које је садрже негативно конотиране. Она се види као глупа и безвредна животиња.

	mouton	овца
глуп	bête comme un mouton	глуп као овца
питом	doux comme un mouton sage comme un mouton	
безвредан	égorger <i>qqn</i> comme un mouton	клати/заклати <i>кога</i> као овцу
покоран	suivre <i>qqn</i> comme un mouton	
кудрав	frisé (bouclé) comme un mouton	
сед		бео бијел (сед сијед) као овца

Насупрот овци, за јагње се везују позитивна конотативна обележја, што је у складу с концептуализацијом младости као нечега лепог и пожељног:

	agneau	јагње јање
питом	doux comme un agneau	[миран (питом, кротак)] као јагње јање
чедан	innocent comme l'agneau qui vient de naître pur comme l'agneau qui vient de naître	спавати као јагње јање заспати као јагње јање
безбрижан		
потчињен		ићи/отићи као јагње јање на клање

За јарца се везују негативна обележја:

	bouc	јарац
сексуално активан	bander comme un bouc	
смрдљив	puer comme un bouc	
бучан		дерати се (драти се) као јарац
неуспех		одерати (одрати) <i>кога</i> као јарца

Насупрот јарцу, коза је позитивно конотирана као хитра животиња, али је заступљена само у француској поредбеној фразеологији:

	chèvre — cabri — chevreau — chamois	
окретан брз	agile comme un cabri agile comme un chamois vif comme un cabri bondir (sauter) comme une chèvre bondir (sauter) comme un cabri bondir (sauter) comme un chevreau	

Зец се у обема поредбеним фразеологијама концептуализује као брза и плашљива животиња, изразито сексуално активна, али према којој се човек окрутно понаша:

	lièvre — lapin	зец — кунџ — зечица
плашљив	peureux comme un lièvre détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lapin	плашљив као зец бежати бјежати/побећи побјећи као зец
будан		будан као зец <зап> спавати као зец
брз	rapide comme un lièvre courir comme un lièvre courir comme un lapin	брз као зец трчати (јурити) као зец
сретан	heureux comme un lapin	
луд	fou comme un lapin fou comme trente-six lapins	
који има много деце	se reproduire comme des lapins	
сексуално активан	baiser comme un lapin	напаљен као зец напаљен као зечица јebати као зец јebати се као зечица размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити

		се/накотити се, размножати се ^{<зап>}) као зечеви размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размножати се ^{<зап>}) као кунџи
безвредан	tuer (tirer, abattre) <i>qqn</i> comme un lapin	убијати/убити (клати/заклати) <i>кога</i> као зеца
мучен		напасеш се <i>коме</i> муда као зец келерабе <ист>

Пуж и корњача служе као симбол спорости:

	escargot — limace	пуж
спор	lent comme un escargot aller (avancer, marcher) comme un escargot aller (avancer, marcher) comme une limace	спор као пуж ићи (кретати се, ходати) као пуж вући се као пуж
неактиван	mou comme une limace	

	tortue	корњача
спор	lent comme une tortue aller (avancer, marcher) comme une tortue	спор као корњача ићи (кретати се, ходати) као корњача вући се као корњача
који дуго живи		живети живјети као корњача

Птице су у оба језика симболи слободе и лепога гласа. Такође се виде као животињска врста која врло слабо једе. Остале су одлике из наивне слике света разнородне:

oiseau — grive — merle — moineau — rossignol — perroquet — pinson — pie — corbeau — colombe	птица — птчица — врабац— врапчић — славуј — папагај — папига — гавран — голуб — грлица
--	---

лепа гласа	chanter comme un oiseau chanter comme un rossignol siffler comme un merle	певати пјевати као славуј
полетан	léger comme un oiseau	
слободан	libre comme un oiseau	слободан као птица [на грани] слободан као птичица [на грани]
весео	gai (joyeux) comme un pinson sautiller comme un pinson	
који се не брине за будућност	vivre comme l'oiseau sur la branche	
брбљив	bavard comme une pie bavarder (jacasser, jaser, parler) comme une pie	
глуп	répéter (parler, réciter) comme un perroquet	понављати као папагај понављати као папига <зап>
знатижељан	curieux comme une pie	
нејешан	manger comme un oiseau manger comme un moineau	јести као птица јести као птичица јести као врабац јести као врапчић
пијан	soûl (saoul) comme une grive	
црн	noir comme un corbeau	црн као гавран
поташтен		као покисли врабац као посран (посрани, усран, усрани) голуб
уплашен		усрати се као голуб усрати се као грлица
заљубљен		заљубљен као тетреб тетријеб заљубити се као тетреб тетријеб
смрдљив		смрдети смрдјети као вуга <ист> смрдети смрдјети као фуга <ист>
који врши велику нужду		срати као голуб срати као грлица
који говори глупости		срати као голуб срати као грлица
неискварен	blanc comme une colombe	

Рак је нарочито продуктиван кад је у питању боја коју добије након кувања:

	écrevisse — homard	рак — акреп акрап
црвен	rouge comme une écrevisse rouge comme un homard	црвен као рак

	rougir comme une écrevisse rougir comme un homard	црвенети се црвењети се/ зацрвенети се зацрвењети се или поцрвенети поцрвењети као рак
који се креће уназад	macher comme un crabe	
ружан		ружан као акрап <зап> ружан као акреп <ист>
који се разилази		разбежати се разбежати се (разићи се, расути се, распршити се) као ракова деца дјеца

Пчела и мрав у обема се фразеологијама виде као вредне и упорне животиње. У српској су фразеологији пчеле и симбол интелигенције, што је непрозирно из угла француске кулуре.

	abeiller	пчела — пчелица
вредан	travailler comme une abeille	вредан вриједан (марљив) као пчела вредан вриједан (марљив) као пчелица
натоварен	chargé comme une abeille	
настрљив	se presser (se jeter, se précipiter) sur <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme des abeilles sur du miel	лепити се лијепити се/залепити се залијепити се за <i>кога</i> , <i>што</i> као пчела (пчеле) на мед хрлити/похрлити (летети летјети/полетети полетј ети) на <i>кога</i> , <i>што</i> као пчела (пчеле) на мед
паметан		бистар као пчелица
неуспешан		зарадити као пчела на брису <ист> проћи као пчела на брису <ист>

	fourmi	мрав
вредан	travailler comme une fourmi	вредан вриједан (марљив) као мрав радити као мрав
безвредан		згазити <i>кога</i> као мрава
окрутан		клати се као жути мрави
бројни		{имати, бити <i>кога</i> } као [жутих] мрава

неуспех		настрадати (надрљати, награбусити, најебати) као жути
---------	--	---

Лав се позитивно концептуализује као храбра и снажна животињска врста, док су од других дивљих животиња у српској грађи забележене газела, рис и жирафа, а у француској газела, зебра и тигар. Ове последње симбол су брзине и хитрости, као и газела у српској грађи. Тигар је у француској култури еталон љубоморе, а рис у српскоме језику симбол беса.

	lion — lionne	лав — лавица
јак	fort comme un lion	
храбар	courageux comme un lion courageuse comme une lionne se battre comme un lion se battre comme une lionne se défendre comme un lion	храбар као лав храбра као лавица борити се као лав борити се као лавица
нервозан	tourner comme un lion en cage	шетати (ходати) као лав у кавезу
продорна гласа	rugir comme un lion	

	gazelle — tigre — tigresse — zèbre	газела
брз	{verba motus: <i>filer</i> } comme une gazelle agile comme un tigre courir comme une gazelle bondir comme un tigre courir comme un zèbre filer comme un zèbre	{verba motus: <i>juriti/појурити</i> или <i>пројурити</i> или <i>изјурити</i> } као газела
љубоморан	jaloux comme un tigre jaloux comme une tigresse	
бесан		бесан бијесан као рис љут као рис
висок		висок као жирафа

Кад је у питању змија, предметна грађа показује разилажења: док је у француској поредбеној фразеологији змија симбол брзине и окретности, у српској се користи као еталон за бес и безосећајност:

	couleuvre — serpent	змија — гуја
окретан	agile comme une couleuvre	
брз	ramper (glisser) comme un serpent	
миран	paresseux comme une couleuvre	
гибак	souple comme un serpent se tortiller (se tordre) comme un serpent	
бесан		бесан бијесан као змија бесан бијесан као гуја љут као змија љут као гуја сиктати као змија сиктати као гуја
безосећајан		хладан као змија
досадан		давити/удавити као змија жабу
који крије		крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) <i>што</i> као змија ноге крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) <i>што</i> као гуја ноге

Јегуља је присутна само у француској поредбеној фразеологији и носи иста обележја као змија.

	anguille	
брз окретан	agile comme une anguille vif comme une anguille [se] glisser (se sauver, se dérober, se faufile, s'échapper, filer) comme une anguille glisser (échaper) [entre les doigts (entre les mains, des mains)] comme une anguille	

гибак	souple comme une anguille se tortiller (se tordre) comme une anguille	
-------	--	--

Мајмун се у обама језицима концептуализује као маљава а спретна животиња. У српском језику служи и као еталон ружноће, а у француском и као симбол интелигенције:

	singe	мајмун
спретан окретан	adroit comme un singe agile comme un singe grimper comme un singe	скакати/скочити као мајмун
паметан	malin comme un singe	
маљав	poilu (velu) comme un singe	длакав (маљав) као мајмун
ружан		ружан као мајмун
сексуално активан		палити се/напалити се (ложити се/наложити се, примати се/примити се) као млад мајмун <ист>
наиван		израдити (зајebати) кога као младог мајмуна

Концептуализација жабе на основу поредбених фразема није иста у српскоме и француском. У француском језику жаба служи као симбол ружноће и лошега пливања, а у српскоме као еталон надутости:

	crapaud	жаба
ружан	laid (moche) comme un crapaud	
непливач	nager comme un crapaud	
надут		надут као жаба надуван напухан као жаба
без длака		пун пара као жаба длака <ист>

Симболика слона прилично се поклапа у обама језицима: слон се концептуализује као масивна и незграпна животиња која прави доста буке:

	éléphant	слон

дебео		дебео као слон
тежак	lourd comme un éléphant	тежак као слон
бучан	marcher comme un éléphant ronfler comme un éléphant	хркати као слон
смотан	être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine	бити као слон у стакларској радњи у стаклани (у трговини порцулана ^{<зап>})
који много зева		зијевати као слон <зап>
који добро памти		памтити као слон

Медвед се концептуализује као маљава и бучна животиња. У француској култури медведи су повучени, мрзовољни и нервозни, а говорници српскога језика медведа виде и као снажну животињу чврста сна:

	ours	медвед медвјед
маљав	poilu (velu) comme un ours	длакав (маљав) као медвед медвјед
јак		јак (снажан) као медвед медвјед
мрзовољан	grogner comme un ours	
бучан	ronfler comme un ours	хркати као медвед медвјед
нервозан	tourner comme un ours en cage	
сам	vivre comme un ours	
заштићен		заштићен као [бели бијели (лички ^{<зап>})] медвед медвјед
који чврсто спава		спавати као медвед медвјед

Симболика рибе поклапа се у обама језицима: риба се узима као еталон здравља и пливачке технике:

	poisson — gardon	риба
одморан	frais comme un gardon	свеж свјеж као риба
здрав		здрав као риба
немиран	frétiller comme un gardon	
дискретан		ћутати шутјети као риба
безвредан	engueuler (injurier) qqn comme du poisson pourri	

сретан	heureux comme un poisson dans l'eau être (se sentir) comme un poisson dans l'eau	бити (осећати се осјећати се) као риба у води
несретан	être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau ouvrir la bouche comme un poisson [hors de l'eau]	бити (осећати се осјећати се) као риба на сувом[е] сухом[е]
добар пливач	nager comme un poisson	пливати као риба

У француској грађи проналазимо и шарана; он се концептуализује као глупа и нема животиња. У српској грађи забележени су сом и клен; први служи као еталон заљубљености, а други као еталон пијанства:

	carpe	сом — клен
глуп	bête comme une carpe	
ћутљив	muet comme une carpe	
који зева	bâiller comme une carpe	зијевати као сом <зап> зинути као сом
пијан		пијан као клен <ист> напити се као клен <ист>
заљубљен		заљубљен као сом заљубити се као сом

Пух се у францускоме језику концептуализује као лења животиња која много спава. Иста је слика и у српскоме, али су фраземе којима се исказују територијално ограничене на западне крајеве:

	loir	пух
лењ	paresseux comme un loir	
спавалица	dormir comme un loir s'endormir comme un loir	спавати као пух <зап> заспати као пух <зап>

На основу наивне слике света, вук се у обама језицима користи као еталон самоће и халапљивости. У француској култури концептуализује се и као изразито бучна животиња:

	loup	вук

сам	vivre comme un loup	живети живјети као вук самотњак
бучан	hurler comme un loup hurler comme une louve	
гладан		гладан као вук
халапљив	manger comme un loup	јести као вук
уобичајен	connu comme le loup blanc	

Кад су у питању инсекти, у обама се језицима концептуализују као наметљиве и досадне животиње које за човека немају никаква значаја. Занимљиво је приметити да се бубе у францускоме језику узимају као еталон немира, а у српскоме потпуно супротно — тишине и мирноће:

	pou — puce — mouche — punaise	ваш — вашка — уш — бува буха — комарац — крпељ — мува муха — стеница
ружан	laid (moche) comme un pou	
прљав	sale comme un pou	
досадан		досадан као ваш <ист> досадан као вашка <ист> досадан као мува муха досадан као уш <зап> досадан као бува буха [досадан (напоран)] као комарац [досадан (напоран)] као крпељ досадан као стеница стјеница
безвредан	écraser <i>qqn</i> comme une mouche écraser <i>qqn</i> comme une punaise mourir (crever) comme des mouches tomber comme des mouches	умирати као муве мухе падати као муве мухе згазити <i>кога</i> као вашку <ист>
миран тих		миран као бубица тих као бубица
немиран	excité comme une puce s'agiter comme une puce sautiller comme une puce	
лењ		лењ <ист> (лен лијен) као буба лењ <ист> (лен лијен) као трут
бројни		{имати, бити <i>кога</i> } као руса
наметљив	se presser (se jeter, se précipiter) sur <i>qqn, qqch</i>	навалити [на <i>што</i>] као мува муха на говно

	comme des mouches sur du miel	лепити се лијепити се/залепити се залијепити се за <i>кога</i> , <i>што</i> као мува муха за мед (лепак љепак или лијепак, говно) хрлити/похрлити (летети летјети/полетети полетјети) на <i>кога</i> , <i>што</i> као мува муха на мед (говно) прилепити се прилијепити се (залепити се залијепити се) за <i>кога</i> , <i>што</i> као крпељ s'accrocher (se coller) à <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme une tique
мршав	plate comme une punaise	[сух (мршав)] као комарац <зап>
дебео		као бумбар
сметен		јурити (трчати, ићи, летети) као [мува муха] без главе као [мува муха] без главе
понизан	s'applatir comme une punaise	

Мишеви се у културама обају језика концептуализују као плашљиве животиње које мало једу. У француској култури мишеви служе и као еталони самоће, сметености и досаде:

	souris — rat	миш — пацов — штакор
плашљив	{verba motus: <i>filer, se glisser</i> } comme une souris détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme une souris	бежати бјежати као пацови <ист> бјежати као штакори <зап>
сам	seul comme un rat	
смрдљив	puer comme un rat mort	
ружан		ружан као пацов <ист> ружан као штакор <зап>
бедан	pauvre comme un rat d'église	го гол (сиромашан, сирмах, шворц) као црквени миш
потчињен	être fait (pris) comme un rat	
који се досађује	s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort	
сметен	courir comme un rat empoisonné	
нејешан	grignoter comme une souris	јести као миш

мокар		мокар као миш покиснути као миш
бројни		размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размножати се ^{<зап>}) као мишеви

Кртица је симбол обневиделости за носиоце обају језика, а за говорнике српскога и еталон вредноће, за говорнике францускога и еталон повучености те самоће:

	taupe	кртица
обневидео	myope (aveugle) comme une taupe	слеп слијеп (ћорав) као кртица
вредан		вредан вриједан (марљив) као кртица радити као кртица
сам	vivre comme une taupe	

Глиста и црв концептуализују се као безвредне животиње према којима се човек односи окрутно. Исто тако, у француској је фразеологији глиста еталон нагости и покретљивости, а српској еталон мршавости, док се црв узима као еталон марљивости:

	ver	глиста — црв
неодевен	nu comme [un] ver	
гибак	se tortiller (se tordre) comme un ver	
мршав		мршав као глиста танак као глиста
безвредан	écraser qqn comme un ver	згазити кога као црва
вредан		вредан вриједан (марљив) као црв радити као црв

Камила се у разматраним језицима различито концептуализује: док се у српском узима као еталон пијанства, због могућности да попије већу количину

течности, у француском се користи као еталон апстинентности од пића, због тога што камиле могу сатима не узимати никакву течност:

	chameau	камила — дева — граба
који не пије	sobre comme un chameau	
жедан		жедан као дева <зап> жедан као камила <ист>
који много мокри	pisser comme un chameau	
пијан		пијан као дева <зап> пити као дева <зап> жедан као граба <зап> напити се као дева <зап>

Твор се у оба језика користи као симбол смрдљивости:

	putois	твор
смрдљив	puer comme un putois	смрдети смрдјети (заударати) као твор
бучан	crier (gueuler, hurler) comme un putois	

Патка се у фразеологији обају језика концептуализује на основу хода:

	canard — cane	патка
гегав	marcher comme un canard marcher comme une cane	ходати као патка
мокар	trempe (mouillé) comme un canard	
збуњен	être comme un canard devant un couteau de poche	

Веверица је забележена једино у француској грађи. Служи као еталон брзине и окретности, али и нервозе:

	écureuil	
окретан	agile comme un écureuil vif comme un écureuil	

	bondir (sauter) comme un écureuil	
нервозан	tourner comme un écureuil en cage	

Камелеон се у обама језицима концептуализује као превртљива животиња:

	caméléon	камелеон
превртљив	changer comme un caméléon	мењати се мијењати се као камелеон

Јелен је забележен једино у француској грађи и позитивно је конотиран; концептуализује се као окретна и сексуално активна животиња. За разлику од тога, у српској је фразеологији активна срна као еталон: она се концептуализује као витка, али плашљива животиња:

	cerf — chevreuil	срна
окретан брз	agile comme un cerf	
витак		витка као срна
сексуално активан	bander comme un cerf bander comme un chevreuil	
плашљив		плашљив (плах) као срна

Лисица се у обама језицима концептуализује као препредена животиња:

	renard	лисица — лија
лукав	rusé comme un renard	лукав као лисица лукав као лија

Гуштер служи као еталон неактивности и уживања у сунцу:

	lézard	гуштер
лењ	{être, se chauffer, s'exposer} au soleil comme un lézard paresseux comme un lézard	{излежавати се, уживати} као гуштер на сунцу сунчати се као гуштер

Кит је присутан само у француској грађи и концептуализује се као огромна и глупа животиња која прави доста буке, али служи и као еталон смејања због величине уста која подсећају на широм отворена устаа приликом грохотна смејања:

	baleine — cachalot	
огроман	énorme (gros) comme une baleine	
глуп	con comme une baleine	
бучан	ronfler comme une baleine souffler comme une baleine souffler comme un cachalot	
који се смеје	rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine se tordre comme une baleine	

Француска грађа такође садржи и остригу на месту еталона. Она служи као симбол ћутања и дискретности, али и глупости те пијанства:

	huître	
глуп	creux comme une huître	
дискретан повучен	fermé comme une huître se fermer comme une huître	
ћутљив	muet comme une huître	
пијан	plein comme une huître	

У грађи су забележене и лексеме које денотирају животиње уопште. Оне су листом негативно конотирани, што јасно показује негативан став човека према животињској врсти. Тако су животиње према размотреној фразеолошкој грађи приказане као безвредна, округна, непристојна бића потчињена човеку, као бића која немају меру и понашају се разуздано:

	animal — bête — bétail — bestiaux — brute	животиња — звер звријер
безвредан	traiter <i>qqn</i> comme un animal traiter <i>qqn</i> comme du bétail traiter <i>qqn</i> comme une bête	односити се (понашати се, опходити се) према коме као према животињи

	tuer (abattre) <i>qqn</i> comme une bête	односити се (понашати се, опходити се) према коме као према стоци третирати кога као животињу третирати кога као стоку
мучен	souffrir comme une bête travailler (bosser, trimer) comme une bête [de somme] ramer comme une bête travailler (bosser) comme une brute traquer <i>qqn</i> comme une bête [fauve]	радити (ринтати) као животиња радити (ринтати) као стока радити као марва теглити (мучити се) као животиња теглити (мучити се) као стока возити кога као стоку
непристојан	se comporter (se conduire) comme une brute	понашати се као животиња
болестан	malade comme une bête	
пијан		пијан као стока пијан као звер звијер напити се као звер звијер напити се (опити се, нарољати се) као стока развалити се (убити се) као стока
који превише једе		најести се као стока
сексуално активан	baiser comme un animal baiser comme une bête	
нервозан	tourner comme un animal en cage tourner comme une bête en cage tourner comme un fauve en cage	
продорна гласа	crier (gueuler, hurler) comme une bête rugir comme un fauve	
збијени	parqués (entassés) comme des bestiaux parqués (entassés) comme du bétail	збијени (стиснути, набијени) као стока
сам	mourir (crever) comme une bête	
бедан	vivre comme une bête	живети живјети као стока живети живјети као скот
окрутан	se battre comme des brutes cogner (frapper, taper) comme une brute se jeter sur <i>qqn</i> comme une bête [fauve (sauvage)] comme un animal	тући се као животиње

	comme une bête comme une brute	
чврста сна	dormir comme une brute	спавати као стока заспати као стока
који се забавља	s'éclater comme une bête	
потчињен	regarder (dévisager, observer) qqn comme une bête curieuse	

Преостали зооними јављају се само једанпут у грађи, па их нећемо посебно разматрати.

5.4.1.10. Анализа придевских поредбених фразема са зоонимском компонентом. У наставку ћемо текста анализирати придевске поредбене фраземе српскога језика са зоонимском компонентом. Прикупљена је грађа из лексикографских извора, распоређена у 54 фразеосхема те је приказана у виду паралелног корпуса. Увид у корпус омогућио је да се сагледају три контрастивна односа: потпуна, парцијална и нулта кореспонденција (в. поглавље о системским међујезичким односима). Због прегледности анализе, сваки од ова три односа даље смо разгранали на контрастивне образце који ће бити приказани у даљем тексту. Контрастивни образасци биће обележени словима азбуке.

5.4.1.10.1. ПОТПУНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

5.4.1.10.1.1. **Контрастивни образац А.** У овоме контрастивном образцу налазе се српске поредбене фраземе за које у француском језику постоје потпуни формални и значењски кореспонденти. Он се примењује на свега две фраземе, што чини 3,7% ексцерпираних грађе:

(1) слеп као <i>кр̑ишца</i>	aveugle comme <i>une taupe</i>
(2) храбар као <i>лав</i>	courageux / hardi / brave comme <i>un lion</i>

У примеру (1) обневиделост се у оба језика повезује са *кр̑ишцом*. Та веза је мотивисана физичким својством ове животиње, која је мање-више слепа, јер помоћу ситних, закржљалих те неприметних очију једино успева да разлучи светлост од таме. Пример (2) показује да се и у српском и у француском језику *лаву*

приписују храброст и неустрашивост, што је свакако последица сема колективне експресије које су настале под утицајем басни.

5.4.1.10.1.2. **Контрастивни образац Б.** У овај контрастивни образац улазе српске поредбене фраземе које у француском језику имају потпуне формалне и значењске кореспонденте, с тим што у француском језику постоје и варијантне фраземе којима се истиче исто својство помоћу других поредбених јединица. У тим случајевима, пошто формална кореспонденција није потпуна, реч је о парцијалним кореспондентима или, како их неки аутори називају, *фразеолошким аналозима* (Пејановић, 2006: 407). Овај образац се примењује на 8 фразама, што чини 14,8% грађе.

(3)	веран као <i>џас</i>	<i>dévoué comme un caniche / un chien (fidèle),
fidèle comme un caniche / un chien</i>
(4)	збијени / стиснути / набијени
као <i>сардине</i>	<i>serrés comme des sardines,
serrés / encaqués / entassés
comme des harengs,
entassés / parqués comme des
bestiaux / du bétail</i>
(5)	лукав као <i>лисица / лија / лисац</i>	<i>rusé comme un renard / une
fouine / un diable</i>
(6)	нем / ћутљив као <i>риба</i>	<i>muet comme une carpe / un
poisson</i>
(7)	питом / кротак / умиљат као
<i>јајње</i>	<i>doux comme un agneau / un
mouton / une fille,
douce comme une colombe</i>
(8)	прљав као <i>свиња / њрасе /
њрасац</i>	<i>sale comme un cochon / un porc
/ un goret / un pourceau / une
huppe vx / une peigne,
crotté comme un barbet</i>
(9)	сиромашан / го као црквени
<i>миш</i>	<i>gueux comme un rat (d'église),
pauvre comme Job,
fauché comme les blés,</i>

- raide comme un passe-lacet.
- (10) слободан као *й̄ӣица* [на грани] libre comme *un oiseau* / l'air / le vent

У примеру (3), *й̄ас* (фр. *chien*) везује се у оба језика за верност, што се објашњава великом приврженошћу паса својим власницима (Стаменковић 2010: 175), али и због тога што ове животиње одано чувају куће. Рибарова и Видовић-Болт (2005: 649) наводе да је пас библијски симбол чувара. У француском језику налазимо и фразему где је поредбена јединица *й̄удлица* (фр. *caniche*). Како је пудлица врста пса, превођењем српске фраземе француском фраземом са поредбеном јединицом *й̄удлица*, слика која се налази у полазној српској фраземи није умногоме измењена.

Српска поредбена фразема у примеру (4) није резултат приписивања одређене особине или својства самим *сардинама*, већ почива на слици тесно наслаганог, конзервисаног меса те рибе. Потпуно формално и значењски кореспондентна фразема постоји и у француском језику, али су забележене и поредбене фраземе са другим поредбеним јединицама – *харинџом* (фр. *hareng*) и *сџоком* (фр. *bestiaux, bétail*). Уколико се при превођењу употреби фразема са поредбеном јединицом *харинџа*, слика у основи српске фраземе неће бити исувише промењена, будући да су харинге, исто као и сардине, врсте риба. У другом случају, када се као поредбене јединице употребе два француска еквивалентна назива за стоку, слика је увелико измењена. Овде је реч о већем броју животиња које су затворене у тор. Последње фраземе представљаће само парцијалне кореспонденте. Придеви који служе као основа поређења у овим фраземама одликују се варијантношћу, при чему разликујемо два синонимска низа у оба језика: за разлику од придева *набијен* односно *енсакије* и *паркије*, који у семској структури имају и сему 'у затвореном простору', придеви *збијен* и *сџиснуџи* односно *serré* и *entassé* нагласак стављају на истицање међусобног додира ентитета.

Као симбол препредености у оба језика се узима *лисица*, што се може видети у фраземама у примеру (5). Сема колективне експресије у овоме случају мотивисана је највероватније баснама у којима се лисицама приписује лукавство. Као доказ за ово тврђење може послужити и порекло француске речи *renard*

‘лисац’, које се изводи из назива средњовековне збирке прича *Roman de Renart* ‘Роман о Ренару’. Ренар је у тим причама лисац који својим лукавством покушава да насамари друге животиње и извуче корист за себе. Како су ове приче биле широко распрострањене и веома популарне, име лисца је временом метонимијски почело да означава и саму животињу, а дотадашњи назив за лисицу – *goupil*, престао је да се употребљава. Поред лисице, у француском језику лукавство се приписује и *куни* те *ђаволу*. Француска поредбена фразема с поредбеном јединицом *куна* релативно је прозирна, али је културолошки ограничена – куне уз сву човекову предострожност успеју да се дочепују живине. Символика *ђавола* објашњава се настојањима ове митске личности да на све начине човека наведе на зло.

Одсуство говора у риба, односно човекова немогућност да региструје било какав звук који оне испуштају, мотивисало је поредбене фраземе у примеру (6). Поред потпуно формално и значењски кореспондентне фраземе са поредбеном јединицом *риба* (фр. *poisson*), у француском језику постоји и фразема с поредбеном јединицом *шаран* (фр. *carpe*). Како је *шаран* врста рибе, слика која стоји у основи поредбених фразема у оба језика може се сматрати истоветном.

Поред невиности (в. пример 33), *јајње* је и хришћански симбол благодати, мирољубивог и добродушног човека (Рибарова и Видовић-Болт 2005: 645). Хришћанска симболика стога је послужила, у примеру (7), за мотивацију фразема с поредбеном јединицом *јајње* односно *agneau*, међу којима постоји потпуна формална и значењска кореспонденција. У француском језику могућа је варијација поредбене јединице, па се тако уместо поредбене јединице *јајње* срећу и компоненте *овца*, *јолубица* и *девојка*. Прве две такође су библијског порекла и фразеолошки су аналози српској фраземи. У првом случају слика је само донекле измењена, пошто су *јајње* и *овца* суштински иста животиња, док је у друга два сасвим другачија. Непотпуна кореспонденција француске фраземе с поредбеном јединицом *јолубица* додатно је условљена и употребном ограничењем; својство благодати њоме се може приписати само особама женског пола, а то објашњава и женски облик придева (*douce* уместо мушког облика *doux*). Придевски елемент српске фраземе такође је варијантан.

Мотивација српске поредбене фраземе у примеру (8) у потпуности је прозирна. Прљавост је објективно својство свиња и може се објаснити њиховим ваљањем у блату. Потпуни формални и значењски кореспонденти су француске фраземе с поредбеном јединицом *cochon, goret, porc* и *porceau*, јер се задржава слика исте животиње. Забележени су и фразеолошки аналози, у којима су зоонимске компоненте *ћућавац (hippe)* и *барбећ (barbet)*. Мотивација поредбених фразема с последњим двома поредбеним јединицама мање је прозирна. *Пућавци* луче течност врло непријатног мириса која остаје утрљана у њихово перје, а за дугу длаку *барбећа* лако се лепи блато. Штавише, поредбена фразема са компонентом *барбећ*, само је парцијални значењски кореспондент српској фраземи јер је придев *crotté* који се налази у основи фраземе суженијег значења – у његову семску структуру улази и сема ‘блато’, која се код осталих придева у овом примеру може активирати само на основу контекста. Као добар преводни еквивалент може послужити и аналог који не садржи зоонимску компоненту, већ назив артефакта – *чешаљ* (фр. *peigne*). У овоме случају мотивација није прозирна и не може се уочити из синхронијске перспективе.

У примеру (9) налази се поредбена фразема нејасне мотивације. Могуће је да је мотивисана чињеницом да се у цркви не држи храна те да мишеви немају чиме да се хране. Употребом придева *јо*, уместо *сиромашан*, постиже се већа експресивност, јер је тај придев употребљен метафорички. Поред потпуно формално и значењски кореспондентне фраземе (*gueux comme un rat d'église*), која је забележена и у осталим европским језицима⁴, у француском језику можемо наћи и друге фраземе са истим значењем, које би били само фразеолошки аналози српској фраземи. Библијског је порекла фразема с поредбеном јединицом *Јов* (фр. *Job*). Мотивисана је библијском личношћу која у једном дану остаје без имања те синова и кћери зато што је Сатана желео да покаже Богу како ће Јов на тешким мукама негирати његово постојање; Сатанова очекивања нису се обистинила јер је Јов стрпљиво подносио све муке до краја, за шта га је Бог наградио давши му назад

4 Уп. енгл. *as poor as a church mouse*, шп. *pobre como un ratón de sacristía*, рус. *бедный как церковная крыса*, укр. *бідний як церковна миша*, нем. *arm wie eine Kirchenmaus* итд.

богатство много веће него што је имао. Други аналог (*fauché comme les blés* ‘пожњевен као жито’) одликује се високом идиоматичношћу будући да су обе компоненте употребљене метафорички. Особа којој недостају материјална средства упоређује се са огољеним пољем који после жетве остаје без жита. Додатној сликовитости доприноси и метафоричка употреба лексеме *blé* ‘жито’ која у француском жаргону означава новац, те се фразема може тумачити и сликом новчаника у коме је новац „пожњевен“. Трећи аналог (*raide comme un passe-lacet* ‘крут као игла за увлачење пертли’) сасвим је непрозиран. Настао је тако што је већ постојећој поредбеној фраземи у значењу ‘веома крут’ додато ново значење јер је придев *raide* метафорички попримио значење ‘сиромашан’. Треба напоменути да су последња два аналога у ствари и парцијални значењски кореспонденти српској фраземи јер се њима истиче особина која не мора нужно трајати, па се оне употребљавају и у контексту када се говори о особи која само тренутно нема новаца, насупротив српској фраземи.

Као симбол слободе, што се види у примеру (10), у оба језика се користи *ӣӣӣӣца* (фр. *oiseau*), а у француском још и *ве̄ӣрӣћ* односно *ве̄ӣар* (фр. *air* и *vent*). Поредбене фраземе с поредбеном јединицом *ӣӣӣӣца*, које су и потпуни формални и значењски кореспонденти, мотивисане су слободом кретања птица, док се мотивација поредбене фраземе с компонентом *ве̄ӣар*, која је само аналог српској фраземи, објашњава тиме што се над њим не може успоставити никаква контрола.

5.4.1.10.1.3. **Контрастивни образац В.** Овоме контрастивном обрасцу припадају оне српске поредбене фраземе које се одликују варијантношћу поредбене јединице, док њима еквивалентне француске фраземе ту могућност немају. Само када је у фраземама обају језика исти зооним, фраземе се могу сматрати потпуним кореспондентима; у супротном, реч је о парцијалним кореспондентима. Овај образац се примењује на једну фразеосхему, што чини 1,9% грађе.

- (11) вредан / марљив као *ӣчела* / laborieux / industriels / actif
ӣчелица / мрав / црв / *кр̄ӣӣца* comme une abeille

У оба предметна језика, као што се види из примера (11) особина марљивости се приписује *ӣчелама* (фр. *abeille*). То је релативно објективна особина ове животињске врсте јер оне неуморно сакупљају полен у време цветања. Стога су

фраземе с поредбеном јединицом *йчела* (и њеним деминутивним обликом *йчелица* у српској фраземи) и потпуни формални те значењски кореспонденти. Варијације у француској фраземи могуће су само када је у питању придев. Од три наведена придева, прва два се могу сматрати потпуним синонимима, док трећи има шире значење. Српска фразама, пак, може имати и друге поредбене јединице. Тако су симбол радиности у српској култури још и *мрав*, *црв* те *крџица*. Када су и ове животиње у питању, мотивација фразема је у потпуности прозирна – *крџице* непрестано граде дуге подземне ходнике, *мрави* скупљају храну, а *црви* рију земљу. Но, иако је особина радиности ових животиња објективна, буквалан превод се не препоручује, јер се њима у француском језику приписују друге особине, па се као најбољи преводни еквивалент препоручује фразеолошки аналог с компонентом *йчела*. Самим тим, слика из српских фразема увелико се мења.

5.4.1.10.1.4. **Контрастивни образац Г.** Четврти контрастивни образац чине српске поредбене фраземе код којих поредбена јединица може да се јави у више варијанти, а то је одлика и њихових француских кореспондената. Само када је у поредбеним јединицама исти зооним реч је о потпуној кореспонденцији, у осталим случајевима успоставља се однос парцијалне кореспонденције. Овај образац захвата 10 фразеосхема, што чини 18,5% грађе.

<p>(12) глуп као <i>во</i> / <i>волина</i> / <i>коњ</i> /
<i>йшеле</i> / <i>сом</i> / <i>маїарац</i> / <i>маїаре</i> /
глупа као <i>йуска</i></p>	<p><i>bête comme un âne / une carpe /
un dindon / une oie / cochon /
une cruche / un panier / un pot /
ses pieds,
ignorant / sot comme une carpe,
con comme la lune / un balai /
une bite</i></p>
<p>(13) дебео као <i>свиња</i> / <i>йрасац</i> /
<i>йрасе</i></p>	<p><i>gras comme un cochon / un porc
/ un moine / un chanoine,
gros comme un bœuf / un cochon
/ un éléphant / une vache / une
baleine / une boule / une barrique</i></p>

- / une bonbonne / un pot à tabac /
une tour,
- (14) јак / снажан као бик / коњ fort comme *un bœuf / un buffle / un lion / un taureau / un cheval / un Turc*
- (15) поносан као *йаун*, fier comme *un coq / un paon / un pou / Artaban*,
поносна као *йауница*,
надувен као *жаба*,
образен као *ћуран* glorieux / vaniteux / orgueilleux
comme *un paon*
- (16) плашљив као *зец / срна*, peureux / craintif comme *un lièvre*,
плах као *срна* poltron comme *un lapin / un lièvre*, inquiet comme *un lièvre*
- (17) ружан као *йас / мајмун / акрай* laid comme *une chenille / un crapaud / une guenon / un magot / un pou / un singe / un démon / un diable / le péché*
- (18) тврдоглав као *мазја / мајарац* entêté comme *un âne / une mule*,
тету као *ун ане / уне буррике / уне муле / уне мулет*
мазга
- (19) црн као *јавран / кришца* noir comme *une taupe / un corbeau / (du) jais / de l'encre / du cirage / du charbon / de l'ébène*
- (20) црвен као *рак* **a)** rouge comme *un homard / une écrevisse*.
б) rouge comme *un coq / une écrevisse / une cerise / un coquelicot / une pivoine / une tomate*
- (21) пијан као *смук / свиња / сџока* plein comme *un âne / une bourrique / une barrique*,

soûl comme un âne / un burrin /
une bourrique / une grive / un
cochon / un Polonais

На основу поредбених фразема у примеру (12) запажамо да се особина глупости у оба језика приписује једино *мајарцу* (фр. *âne*) и *јуски* (фр. *oie*), а *волу* (забележен је и његов аугментатив *волина*), *коњу*, *сому* и *шелеџу* само у српском, док се искључиво у француским фраземима та особина везује за *ћурана* (фр. *dindon*), *свињу* (фр. *cochon*) и *шарана* (фр. *carpe*). Мотивација поредбених фразема са свим наведеним зоонимима као поредбеном јединицом у потпуности је непрозирна, те се ови фраземи при превођењу са српскога на француски језик никако не би смели буквално преводити. Потпуна формална и значењска кореспонденција постоји само када је *мајарац* поредбена јединица. Парцијална кореспонденција присутна је у фраземама с компонентом *јуска* јер је српска поредбена фразама, за разлику од француске, употребно ограничена на случајеве када је на месту поређене јединице особа женског пола. У осталим случајевима могући су само фразеолошки аналози, јер је слика која се налази иза фразема другачија. Фразеолошки аналози су и француске фраземе које као поредбену јединицу немају зооним, већ име неког артефакта (*ћуџ* /фр. *cruche*/, *мејла* /фр. *pot*/, *корџа* /фр. *panier*/, *мејла* /фр. *balai*/) или соматизам (*ноје* /фр. *pieds*/, *курац* /фр. *bite*/). На месту поредбене јединице може се наћи и *lune* ‘месец’ које Ре и Шантро (2003: 560) сматрају метафором за задњицу, тако да и ова компонента спада у соматске. Наведени соматизми везују се за глупост највероватније зато што су удаљени од главе која се сматра центром разума и интелигенције. При одабиру преводног еквивалента треба водити рачуна и о стилским обележјима фразема. Фраземе с придевом *сон*, на пример, кореспондентне су српским фраземама на плану денотације, али не и на стилском плану, јер су у великој мери вулгарне.

Поредбене фраземе у примеру (13) сасвим су прозирне јер је дебљина објективна особина ових животиња. На месту поредбене јединице могу се наћи *свиња*, *јрасе* и *јрасац*, што су у ствари називи за исту животињу. Фраземе с првим двама поредбеним јединицама у потпуности су синонимне, док је фразама с трећом поредбеном јединицом употребно ограничена на случајеве кад је поређена јединица особа мушког пола. У француским фраземама такође се на месту

поредбене јединице може наћи зооним *свиња* (фр. *cochon* и *porc*), али су и оне употребно ограничене на случајеве кад је поређена јединица особа мушког пола. Стога, једино српска фразама с поредбеном јединицом *ѝрасац* има у француском језику потпуног формалног и значењског кореспондента, а фраземе с поредбеном јединицом *cochon* и *porc* само су парцијални кореспонденти српским поредбама с компонентом *ѝрасе* и *свиња*, јер се оне подједнако могу употребити за особе оба пола. Као преводни еквиваленти српским фраземама могу послужити и фраземе које у основи поређења немају исти зооним, али се у тим случајевима слика мења, те су француске фраземе српским само аналози. Тако се у француској култури *слон* (фр. *éléphant*), *киѝ* (фр. *baleine*), *крава* (фр. *vache*) и *во* (фр. *bœuf*) концептуализују као дебеле животиње, што је и њихова објективна особина. У погледу употребе, фраземе с поредбеним јединицама *слон* и *во* користе се кад је реч о мушкарцима, *киѝ* кад су у питању жене, а фразама с поредбеном јединицом *крава* односи се и на жене и на мушкарце. У француском језику угојеност се још приписује *каноницима* (фр. *chanoine*) и *калуђерима* (фр. *toine*) јер се сматра да су свештена лица велики сладокусци, али се исто тако приписује и низу артефаката – *куѝли* (фр. *boule*), *буреѝу* (фр. *barrique*), *балону за алкохол* (фр. *bonbonne*), *ѝосуди за дуван* (фр. *pot à tabac*) и *најзад кули* (фр. *tour*). Фраземе с овим артефактима мотивисане су њиховим обликом изгледом и односе се подједнако на особе оба пола, за разлику од фразема с компонентом свештеног лица које су намењене за карактерисање мушкараца. Битно је напоменути да се српске фраземе с поредбеном јединицом *свиња* и *ѝрасе*, када се односе на жену, на француски могу превести једино аналогним фраземама са зоонимском компонентом *киѝ* и *крава* или неком од поредбених фразема с артефактом као поредбеном јединицом.

Велика и снажна конституција *бикова* и *коња* послужила је за мотивацију поредбених фразема у примеру (14). У француском језику се, осим *бика* (фр. *taureau*) и *коња* (фр. *cheval*), а то је случај када се међу предметним језицима остварује потпуна формална и значењска кореспонденција, као јаке животиње концептуализују и *во* (фр. *bœuf*), *бизон* (фр. *buffle*) и *лав* (фр. *lion*), с тим што су фраземе с овим компонентама српским фраземама само аналози. Међутим, слика која је у основи српских фразема само је незнатно промењена кад се као преводни

еквивалент за *јак као бик* употребе фраземе с поредбеном јединицом *во* односно *бизон*, будући да су то животиње из исте породице. Дobar преводни еквивалент био би и француски фразеолошки аналог са етником *Турчин* (фр. *Turc*), али се слика у том случају увелико мења. Ова француска фразема културолошки је условљена и мотивисана је суровим борбама турских војника ради оснивања и очувања Османског царства.

У обема културама, српској и француској, као што се види у примеру (15), *ѝаун* (фр. *raon*) сматра се надменом животињом, што никако није објективна особина пауна. Пауново држање, чему доприноси његов раскошан реп, одаје утисак шепурења, а то се поистовећује с надменошћу. Српска фразема с компонентом *ѝаун*, стога, има потпуног формалног и значењског кореспондента у француском језику. Уколико је на месту поредбене јединице зооним *ѝауница*, фразема је употребно ограничена на случајеве кад је поређена јединица особа женског пола, али је тада француска фразема с компонентом *ѝаун* само парцијални кореспондент, будући да се француска фразема користи кад се особина надмености приписује особама мушког пола. Француска фразема одликује се великом варијантошћу у погледу придева међу којима постоји висок степен сличности у значењу. У српском језику особина надмености још се приписује и *ћурану*, а у француском *ѝеѝлу* (фр. *soq* и *rou5*), вероватно због понашања према женкама. Српску фразему с поредбеном јединицом *ћуран* не би требало буквално преводити на француски језик зато што се за ову животињу у француској култури везује другачија симболика. Најбоље ју је превести постојећом аналогном фраземом с компонентом *ѝеѝао* или аналогном фраземом књижевног порекла с антропонимском компонентом *Арѝабан*. Српска фразема с поредбеном јединицом *жаба* могла би се дословно превести на француски језик јер у оба језика придев *надувен* односно *gonfé* 'испуњен ваздухом' развија метафорично значење 'надмен, охол', али у

5 Овај зооним у горе наведеном примеру употребљен је у застарелом дијалекатском значењу (Ре и Шантро 2003: 759), а већина говорника га меша са савременим значењем – 'ваш'.

француском језику овакво поређење није лексикализовано, па се, уместо дословног превода, препоручује избор неке од наведених фразема у примеру (22).

Поредбене фраземе у примеру (16) сасвим су прозирне јер је плашљивост објективна особина *зеца* (фр. *lièvre* и *lapin*). Фраземе са овим компонентама могу се сматрати потпуним формалним и значењским кореспондентима. *Срне* су такође објективно плашљиве животиње па би дослован превод српске фраземе био прихватљив; но, ово поређење није лексикализовано, те се лексикографима саветује да као преводни еквивалент употребе неку од аналогних фразема с компонентом *зец*. *Срна* је, пак, у француској поредбеној фразеологији концептуализована као стидљива животиња. Фраземе оба језика одликују се варијантношћу придева – у српским фраземама разлика се очитује у стилском значењу придева (придев *илах* носи обележје вишег регистра, за разлику од стандардног *илашљив*), док се у француским фраземама придев *inquiet* удаљава од остала три јер је у његовој семској структури наглашена сема ‘забринутост’.

Да би се појачао интензитет придева *ружан* у примеру (17), оба предметна језика посежу за зоонимским компонентама, али не истим – у српском језику то су *џас* и *акрајб*, а у француском *јусеница* (фр. *chenille*), *жаба красџача* (фр. *crapaud*), и *ваш* (фр. *roi*). Једино је *мајмун* (фр. *guenon*, *magot* и *singe*) забележен у оба језика, па се само у овоме случају може успоставити потпуна формална и значењска кореспонденција. Српске поредбене фраземе с поредбеним јединицама *џас* и *акрајб* нејасне су мотивације, па се не саветује њихово буквално превођење на француски језик, већ се препоручује избор неке од постојећих француских фразема, било оних са зоонимском компонентом било оних који имају библијску подлогу – *laid comme un démon / un diable / le péché* ‘ружан као демон / ђаво / грех’.

Пример (18) показује да се и у српскоме и у француском језику *мајарцу* (фр. *âne* и *bourrique*) и *мазџи* (фр. *mule* и *mulet*) приписује тврдоглавост, те се међу фраземама успоставља потпуна формална и значењска кореспонденција. Придев који се налази у француским фраземама одликује се варијантношћу, с тим што су

6 Турцизам у значењу ‘шкорпион’. Овај зооним развио је и метафорично значење ‘ружна девојка, жена’.

оба придева потпуни синоними. Највероватније је да су извори ових фразема басне (уп. DEL, стр. 22), али значење фраземе мотивисано је и стварним понашањем ове животињске врсте, будући да *мајарци* односно *мазіе* могу бити непослушне (уп. Стаменковић 2010: 175).

Боја *јаврановој* перја и *крџичине* длаке мотивисала је фраземе у примеру (19). Иако је денотација фразема са овим двама компонентама иста – ‘изразито црн’, поређена јединица им није иста, јер се фразема с поредбеном јединицом *јавран* употребљава углавном кад је реч о животињама, а фразема с компонентом *крџица* кад је поређена јединица неки предмет тамне боје. На француском језику постоје формално кореспондентне фраземе (*noir comme un corbeau / une taupe*), али се њихова референција не поклапа са референцијом српских фразема. Српска поредбена фразема с поредбеном јединицом *јавран* може се превести аналогном фраземом с компонентом *ујал* (фр. *charbon*), а фразема с поредбеном јединицом *крџица* аналогом с компонентом *ебановина* (фр. *ébène*).

Српска поредбена фразема у примеру (20) користи се у два контекста – када се желе истаћи црвене опекотине од сунчања (20а) и када је црвенило последица неугодности (20б). У оба случаја у основи поређења је боја куваног рака. Потпуну формалну и значењску кореспонденцију могуће је успоставити само онда кад се у француској фраземи налази поредбена јединица *écrevisse* ‘слатководни рак’, јер се та француска фразема употребљава у оба контекста. Када је у француској фраземи поредбена јединица *homard* ‘јастог’, кореспонденција је парцијална јер је у том случају фразема употребно ограничена само на контекст у коме је реч о опекотинама. Контекстно ограничене на случајеве кад је црвенило манифестација неке емоције јесу аналогне фраземе с зоонимском поредбеном јединицом *соq* ‘петао’ и фитонимским компонентама *cerise* ‘трешња’, *coquelicot*, *pivoine* ‘мак’, *tomate* ‘парадајз’. Мотивација је у свим случајевима прозирна.

У примеру (21) видимо да се на основу српских поредбених фразема стање пијанства везује за *смука*, *свињу* и *сџоку*. Фразема с поредбеном јединицом *смук* мотивисана је веровањем у натприродне способности ове змије да може попити велику количину течности (уп. Мршевић-Радовић 2008: 159) и културолошки је условљена, па њен буквалан превод на француски језик не би био разумљив.

Мотивација фразема с другим два компонента није прозирна, али би се могло претпоставити да је она заснована на покретима *свиње*, њеном ваљању у блату, који подсећају на тетурање пијанца односно на способност *свиоке* да попије већу количину течности. Ни фразему с компонентом *свиока* не би требало буквално преводити. Једино фразема с поредбеном јединицом *свиња* (фр. *cochon*) има формалног и значењског кореспондента у француском језику. Француски језик поседује неколико значењски, али не и потпуно формално, кореспондентних фразема и оне могу, иако је слика у основи фразема тада измењена, послужити као преводна решења српским фраземама које немају потпуне кореспонденте у француском језику. То су фраземе са зоонимским компонентама *маџарац* (фр. *âne* и *bourrique*), *коњ* (фр. *bourrin*) и *грозг* (фр. *grive*), затим фраземе са артефактом *бачва* (фр. *barrique*) и етником *Пољак* (фр. *Polonais*) као поредбеном јединицом. Док су фраземе са компонентом зоонимом и етником нејасне мотивације, фразема са артефактом као поредбеном јединицом прилично је прозирна – у бачвама се чува вино те су оне „пуне“ (фр. *plein*) вина као пијанец. Француске фраземе се одликују варијантношћу придева који су потпуни синоними.

5.4.1.10.2. ПАРЦИЈАЛНА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

5.4.1.10.2.1. **Контрастивни образац Д.** У петом контрастивном обрасцу налазе се српске поредбене фраземе које имају значењске кореспонденте у француском језику, али не потпуно и формалне јер су зооними који се налазе на месту поредбене јединице различити. Овај образац може се применити на 6 фразеосхема, што чини 11,1% грађе:

(22) лењ као <i>џруџи</i> / <i>буба</i>	<i> paresseux comme une couleuvre / un lézard / un loir / un homard</i>
(23) љигав као <i>јеџуља</i>	<i> gluant comme une limace</i>
(24) љубоморан као <i>џас</i> / <i>џсеџо</i>	<i> jaloux comme un tigre, jalouse comme une tigresse</i>
(25) невин као <i>јаџње</i>	<i> blanc comme cygne / un lis / neige</i>
(26) мокар / покисао као <i>миш</i>	<i> mouillé / trempé comme un canard / une soupe</i>

- (27) мршав као *īлисѝа* / *īас* / *maigre comme un chat de
бакалар,* *goutière, un coucou / un hareng,*
сув као *бакалар* *un insecte / un clou / un cotret / un
échalas / carême-prenant,*
*sec comme un hareng / un
échalas,*
gros comme une puce / un fil.

Концепт лењости у српској се култури везује за *īпруѝа* и *бубу* као што је показано у примеру (19). Мотивисаност фраземе с поредбеном јединицом *īпруѝ* релативно је прозирна јер *īпруѝ* нити сакупља полен, нити напушта кошницу, осим када врши функцију оплођења матице. С друге стране, фразема с компонентом *буба* није прозирна. Потпуно формално и значењски кореспондентних фразема у француском језику нема, а буквалан превод француски би говорник могао разумети једино кад је реч о фраземи с компонентом *īпруѝ*, али се такав превод не препоручује. Концепт лењости у француској се култури приписује животињама које већи део времена проводе непокретне, мирујући, лежећи, спавајући, тако да би буквалан превод фраземе с поредбеном јединицом *буба* француском уху деловао контрадикторно – објективно гледано, *бубе* се непрестано крећу. Зато је обе српске фраземе најбоље превести фразеолошким аналозима са зоонимском компонентом *белоушка* (фр. *couleuvre*), *īуѝѝер* (фр. *lézard*), *īух* (фр. *loir*) или *јасѝоѝ* (фр. *homard*).

Слузава кожа *јеѝуље* мотивисала је поредбену фразему у примеру (23). Будући да је слузавост објективно својство ове животињске врсте, дослован превод српске поредбе био би прихватљив француском уху. Међутим, у француском језику фразема којом се изражава концепт слузавости и која је лексикализована садржи на месту поредбене јединице зооним *limace* ‘пуж балавац’. Она је такође мотивисана објективним својством пужева. Српска фразема, исто као и аналогна француска, може се употребити и у метафоричном значењу придева који је у основи поређења – ‘који изазива гађење, одвратан’.

Пример (24) показује да се концепт љубоморе у српској поредбеној фразеологији везује за *īса*, а у француској се приписује *īѝѝру* (фр. *tigre*). Мотивација фразема у оба је случаја непрозирна. Када је реч о *īсу*, вероватно се

подразумева начин на који овај верни слуга брани свога господара, а што се тиче *īīīra*, то је животиња која не контролише своје нагоне, као што ни љубоморна особа не може да контролише своје поступке. Употребом варијантне поредбене јединице *īseīio*, српска фразема постаје експресивнија. Аналогне француске фраземе контекстуално су ограничене – једна се користи кад је референт особа мушког пола (*jaloux comme un tigre*), а друга кад је референт особа женског пола (*jalouse comme une tigresse*).

Пример (25) мотивисан је библијском представом о *јаїњеиу* као симболу моралне чистоте (уп. Рибарова и Видовић-Болт 2005: 645). У француском језику нема фразеолошког еквивалента, али постоји неколико аналога. Српској фраземи најближи је, премда не и структурно еквивалентан, аналог *innocent comme l'agneau qui vient de naître* 'невин као јагње које је тек рођено' зато што се у слици ове фраземе налази иста животиња. Наведена француска фразема може се јавити и у варијанти *innocent comme l'enfant qui vient de naître* 'невин као тек рођено дете'. Обе потоње фраземе мотивисане су представом да новорођена бића још нису искварена. Француски језик омогућује још један аналог који се јавља у три варијанте – *blanc comme cygne / un lis / neige* 'бео као лабуд / љиљан / снег'. За разлику од осталих фразема из истог примера, ова варијантна француска фразема има већи степен идиоматичности, а самим тим и експресије, што проистиче из секундарног значења придева *blanc*. У основи секундарног значења овога придева налази се појмовна метафора која је заснована на симболици боја (БЕЛО ЈЕ ЧЕДНОСТ, МОРАЛНА ЧИСТОТА). Поредбене јединице у овој фраземи користе се у свом основном значењу, а њихово физичко својство – белина, доводи се у везу са примарним значењем придева *blanc*.

У примеру (26), да би се појачао интензитет значења придева *мокар*, у српском језику се користи поредбена јединица *миш*, а у француском *īaiīka*. За разлику од српске фраземе, која је у потпуности непрозирна, због чега је никада не треба буквално преводити на француски, француска фразема је изразито прозирна, будући да су *īaiīке*, пливајући и ронећи, у директном додиру с водом. У српском језику поред придева *мокар*, користи се и придев *īокисао*, с мало другачијим значењем, пошто се у његовој семској структури налази и компонента 'киша'. Ова два придева чине преводни пар с француским придевима *mouillé* и *trempe*. Но,

поред зоонимске компоненте, у француском језику налазимо и веома прозирну фразему с компонентом *soupe* ‘парче хлеба намочено каквом течношћу’. Од фразема које због своје структуре не припадају предметној грађи, а који такође могу послужити као добри преводни еквиваленти, у француском језику налазимо и аналогне фраземе *mouillé jusqu’aux os* ‘мокар до костију’⁷ и *trempe des pieds à la tête* ‘пописао од ногу до главе’.

Дугуљасто, танко тело *īlisīe* као и танке ноге те издужен врат *chaiље* мотивисали су поредбене фраземе у примеру (27), па су ове фраземе разумљиве и у дословном преводу на француски, али се он не препоручује. С друге стране, фразема с поредбеном јединицом *īac* мање је прозирна; чини се да у основи фраземе стоји слика изгладнелога, мршаваг пса. Мршавост се разуме и као осушеност, што показује фразема *сув као бакалар*. У последњој фраземи, зооним је употребљен у примарном значењу, али се подразумева да је бакалар осушен, јер се он тако најчешће и продаје, док је придев у овој фраземи употребљен у свом секундарном значењу, чиме је степен идиоматичности фраземе повећан. Потпуно формалних и значењских кореспондената српским фраземама у француском језику нема, али је у грађи забележен већи број фразеолошких аналога. Мршавост се у француској култури концептуализује као особина *мачке* (фр. *chat de gouttière*), *кукавице* (фр. *coucou*), *харинје* (фр. *hareng*), *инсекѿа* (фр. *insecte*), *бубе* (фр. *puce*), али и као својство низа артефаката – *ексера* (фр. *clou*), *īришѿке* (фр. *échalas*), *цеїанице* (фр. *cotret*), *конца* (фр. *fil*). Док су поредбене фраземе са артефактом као поредбеном јединицом прозирне, у случају зоонимских компоненти мотивација је нејасна. Све наведене француске фраземе могу послужити при превођењу српских фразема, с тим што се слика која је у основи фраземе мења. Ипак, могуће је издвојити боље преводне еквиваленте (што не значи да ће то увек тако бити јер избор преводног еквивалента зависи од контекста). Најбољи преводни еквивалент српске фраземе с поредбеном јединицом *бакалар* био би аналог са зоонимском компонентом *харинѿа*, јер је у оба случаја у основи фраземе слика рибе. Као добар

⁷ Француски изрази се преводе дословно.

преводни еквивалент фраземе с поредбеним јединицама *їлисїа* и *чаїља* била би француска фразама с компонентом *їриїка* зато што се овом фраземом такође поред мршавости наглашава и издуженост.

5.4.1.10.2.2. **Контрастивни образац Ђ.** Шести контрастивни образац обухвата српске поредбене фраземе које немају потпуног формалног, већ само значењског кореспондетна у француском језику, при чему се зооним налази једино у српском језику. Овај образац може се применити на укупно 9 српских фразеосхема, што чини 16,7% корпуса.

(28)	брз као <i>зец</i> / <i>веверица</i> / <i>срна</i>	rapide comme une flèche / l'éclair,
(29)	велик као <i>слон</i> / <i>киї</i>	grand comme une montagne
(30)	досадан као <i>сїеница</i> / <i>крїељ</i> / <i>мува</i> / <i>ваш</i>	ennuyeux comme la pluie / un jour de pluie / la mort,
(31)	заљубљен као <i>їеїреб</i>	amoureux comme un fou
(32)	лажљив као <i>їас</i>	menteur comme un arracheur de dents / un soutien-gorge,
(33)	миран / тих као <i>бубица</i> , миран као <i>јаїње</i>	sage comme une image / l'enfant Jésus, tranquille comme un ange
(34)	мудар као <i>сова</i>	sage comme Salomon,
(35)	сам као <i>ћук</i>	seul comme un ermite / <i>un hibou</i> ,
(36)	свеж као <i>риба</i>	frais comme <i>un gardon</i> / l'œil.

Како је брзина објективна особина *зеца*, *веверице* и *срне*, српска фразама у примеру (28) у потпуности је разумљива говорницима францускога језика, па би се могла и дословно превести. Међутим, пошто ова поређења нису у француском језику лексикализована, лексикографима се препоручује да као еквиваленте наведу аналогне фраземе с компонентом *сїрела* (фр. *flèche*) и *муња* (фр. *éclair*).

Пример (29) показује да се у француском језику, да би се појачао интензитет придева *велик* (фр. *grand*), користи поредбена јединица *кућа* (фр. *maison*), а у српском се то, између осталог, чини помоћу зоонимских компоненти *слон* и *киї*. Српске фраземе су сасвим прозирне јер су огромне димензије ових животиња објективна датост, али их не би требало буквално преводити на француски језик јер те животиње у француској култури служе за концептуализацију других особина (в. пример 13). Закључујемо да су преводни еквиваленти у овоме примеру заправо само фразеолошки аналози.

Инсекти *сѝеница*, *крѝељ*, *мува* и *ваи* у српским фраземама у примеру (30) концептуализују се као насртљиве животиње. Семе колективне експресије које се налазе у њиховој семској структури мотивисане су чињеницом да изазивају како психичку тако и физичку иритацију (Стаменковић 2010: 182) јер их је тешко истребити. Дослован превод на француски могућ је једино кад је у питању поредбена фразама с компонентом *мува* (*importun comme une mouche*), али се он лексикографима не препоручује, будући да није лексикализован. Аналогна фразама *ennuyeux comme la pluie / un jour de pluie / la mort* ‘досадан као киша / кишни дан / смрт’ само је парцијални еквивалент српским фраземама јер у њеном значењу нема семе ‘наметљив’. Као добар преводни еквивалент намеће се стога придевска синтагма *très embêtant* ‘веома досадан и насртљив’, али се тиме слика која је у основи српске фраземе губи. Зависно од контекста, српска фразама би се још могла превести и француском метафором чији је изворни домен зооним *пијавица* (фр. *sangsue*), али је у том случају неминовна транспозиција придевске синтагме у именичку – *биѝи досадан као сѝеница / крѝељ / мува / ваи* → *être une vraie sangsue* ‘бити права пијавица’.

У примеру (31), као симбол заљубљености у српскоме се језику користи птица *ѝеѝреб*. Ово је поређење релативно прозирно, али културолошки веома условљено, тако да буквалан превод није могућ. Тетреб у време парења изводи кратке песме током којих су му очи и ушни отвори затворени, па ништа не види нити чује, а ловац га у тим тренуцима врло лако може ухватити. За заљубљене се, с друге стране, обично каже да у свом љубавном заносу никога другог не виде и не чују. У француском језику, пак, срећемо поредбену фразему са именицом *лудак*, где у основи поређења стоји слична појмовна метафора – *луде* особе се, стереотипно, обично везују за некога ко се не обазире на друге, већ слуша само себе. Као преводни еквивалент могуће је употребити и придевске синтагме *follement amoureux* и *éperdument amoureux* ‘лудо заљубљен’, с тим што се доста губи на експресивној компоненти значења српске фраземе.

Српска поредбена фразама у примеру (32) сасвим је непрозирна и нелогична из синхронијске перспективе, тим више што се за *ѝса* у оба језика приписује особина верности, као што смо видели у примеру (3). Стога се она никако

не може на француски језик превести дословно, па је боље употребити аналогну фразему с поредбеним јединицама *arracheur de dents* ‘вадилац зуба, зубар’ и *soutien-gorge* ‘грудњак’, који такође нису довољно прозирни. Фразема с компонентом *зубар* мотивисана је сликом зубарâ који су, кад није било анестезија, лажно убеђивали пацијенте да вађење зуба неће болети. Фразема с поредбеном јединицом *грудњак* заснована је на слици женског одевног предмета који покрива груди чинећи их обимнијим него што заиста јесу.

Човекова немогућност да региструје било какав звук *буба* мотивисала је фразему у примеру (33). То је још више наглашено употребом деминутивног облика *бубица*. С друге стране, фразема с компонентом *јаиње* има библијску подлогу и значењски је блиска фраземи у примеру (7). Обе српске фраземе немају потпуне формалне и значењске кореспонденте у француском језику, па се при превођењу морају употребити постојећи фразеолошки аналози. Аналогна фразема с поредбеном јединицом *image* ‘слика’ најбољи је преводни еквивалент обеју српских фразема зато што је најфреквентнија. Мотивисана је представом о ликовима са слике, који се не мичу нити оглашавају, те тиме представљају узор за владање. Обично се употребљава у оним контекстима кад је референт дете, насупрот српским фраземама које нису контекстуално ограничене. Остали француски аналози библијског су порекла – *sage comme l'enfant Jésus, tranquille comme un ange* ‘миран као млади Исус, као анђео’. Српску фразему с поредбеном јединицом *јаиње* могуће је, уколико је то потребно, и дословно превести на француски, за разлику од фраземе с компонентом *буба*, зато што се овоме инсекту у француском језику приписује концепт немира.

У примеру (34) дата је српска фразема с нејасном мотивацијом. Могуће изворе треба потражити у грчкој митологији. *Сове* су у грчкој митологији сматране симболом Атине, богиње мудрости. Ова веза омогућила је да се промућурност повеже са птицом. Иста симболика овој птици приписује се и у француској кутури, па би дослован превод био прихватљив (*sage comme un hibou*), али фразема није лексикализована, па се не препоручује лексикографима. Уместо ње, могуће је употребити аналогну фразему библијског порекла у којој је поредбена јединица антропоним *Соломон* (фр. *Salomon*). *Соломон* је према библијској традицији трећи

краљ Израела и он се нарочито одликовао мудрошћу. Међутим, да би се избегле библијске конотације, преводиоцу и лексикографу преостаје само описни превод *très sage*, при чему се губе експресивна обележја полазне српске фраземе. Најзад, српска фразема може се превести и аналогном непоредбеном фраземом, што подразумева синтаксичку замену – *биџи мудар као сова* → *avoir les yeux de lynx* ‘имати очи риса, имати продоран поглед’.

Ћук, тј. *сова* (фр. *hibou*), за разлику од других птица, не живи у јату. Такав начин живота мотивисао је фразему у примеру (35). Она има потпуног формалног и значењског кореспондента у француском језику, али је поред њега, у превођењу, могуће употребити и аналогну фразему с компонентом *џусџињак*, која је сасвим прозирна – *џусџињаци* се из верских побуда повлаче у самоћу прекидајући сваки контакт с људима.

Поредбена фразема у примеру (36) носи већи степен идиоматичности јер је у њој придев употребљен у метафоричком значењу ‘који није исцрпен’. Веза с поредбеном јединицом остварује се преко примарног значења придева (‘који је недавно добивен или припремљен’) – *риба* се продаје свежа. У француском језику ова фразема има само значењског, али не и потпуно формалног кореспондента. Док је у српској фраземи на месту поредбене јединице општи назив врсте, у француској је хипоним *богорка* (фр. *gardon*). Српска фразема може се на француски језик превести и аналогом са соматском компонентом *œil* ‘око’. Мотивација у овоме случају није јасна.

5.4.1.10.3. НУЛТА КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

5.4.1.10.3.1. **Контрастивни образац Е.** Седми контрастивни образац обухвата српске поредбене фраземе које немају ни формалног и ни значењског кореспондетна у француском језику. Овај образац обухвата 18 фразема, тј. 33,3% грађе. Покушаћемо да за сваку од фразема нађемо најоптималнији преводни еквивалент. Испитивање сваког појединачног фразема подразумеваће проверу могућности дословног превода, као и могућност других преводачких техника – описни превод, било једном лексемом било нефразеолошком синтагмом.

(37) бедан као *црв*

(46) мали као *мрав / миш*

(38) бесан / љут као <i>рис</i> / <i>змија</i> /
<i>џуја</i> , љут као <i>зоља</i>	(47) нервозан као <i>џас</i>
(39) бистар као <i>џчелица</i>	(48) понизан / покоран као <i>џас</i>
(40) витка као <i>срна</i>	(49) сед као <i>овца</i>
(41) гладан као <i>вук</i> / <i>курјак</i> / <i>џас</i>	(50) смрдљив као <i>јарац</i>
(42) грбав као <i>камила</i>	(51) спор као <i>џуж</i> / <i>корњача</i>
(43) жедан као <i>џас</i>	(52) уморан као <i>џас</i>
(44) заштићен као <i>медвед</i>	(53) упоран као <i>маџарац</i>
(45) здрав као <i>бик</i> / <i>срна</i> / <i>риба</i>	(54) шарен као <i>деџилић</i>

Поредбена фразема у примеру (37) релативно је нејасне мотивације. Неки аутори је објашњавају тиме што се „величина *црва* (односно недостатак исте) и начин његовог подземног живота поистовећује са бедом, односно недостатком материјалних или моралних вредности“, при том не искључујући могућност да је ова поредбена фразема последица језичких додира (Стаменковић 2010: 174). Потпуног формалног и значењског кореспондента у француском језику нема. Дослован превод (*misérable comme un ver de terre*) разумљив је француским говорницима, зато што се зооним *црв* користи у фраземи блиског значења *ни comme un ver* ‘го као црв’ која се употребљава не само у примарном, већ и у секундарном, метафоричком значењу придева *ни* ‘сиромашан’, као што смо истакли у примеру (9). Лексикализована француска фразема може послужити само као парцијални кореспондент српској фраземи јер не садржи и сему ‘без моралних вредности’ која је српској фраземи, чини се, кључна. Како у француском језику нема потпуних значењских кореспондената нити аналога, лексикографима се препоручује да као еквивалент наведу нефразеолошку синтагму *très / extrêmement / fort misérable* или само придев *misérable*.

Агресивност *риса* и његова немогућност да контролише своје нагоне мотивисала је поредбену фразему у примеру (38). Дослован превод на француски језик био би разумљив, али, како испитаници извештавају, не у довољној мери. Томе је разлог и чињеница да *рис* није заступљен у француској фауни. Испитаници су такође навели да би дословно преведена фразема била прихватљивија уколико би *рис* био замењен зоонимом *џиџар*, зато што се ова животиња, како што смо

видели у примеру (37), у француској култури због агресивности концептуализује као љубоморна. Фраземе с другим двама зоонимским компонентама такође су мање прозирне; мотивација се може објаснити тиме што *змија* односно *џуја* и *зоља* уједају, па се њихови поступци сматрају агресивним. У основи свих фразема стоји појмовна метонимија ЛУТИТО ПОНАШАЊЕ ЈЕ АГРЕСИВНО ЖИВОТИЊСКО ПОНАШАЊЕ (Кевечеш, према Драгићевић 2010: 161). Ни фраземе с последњим трима зоонимским компонентама не би требало буквално преводити, па се лексикографима препоручује да у речницима наведу описни преводни еквивалент у виду нефразеолошке синтагме *très en colère* ‘веома љут’ или само придев *furieux* ‘бесан’.

У српској култури *йчела* се концептуализује као животиња с позитивним особинама, као вредна (уп. пример 14) али и паметна, што се потврђује у примеру (40). Мотивација фраземе у примеру (39) крајње је нејасна и културолошки условљена. То су потврдили и испитаници јер су листом сви уз много муке повезивали интелигенцију с пчелама. Лексикографима се стога као најбољи преводни еквивалент српске фраземе препоручује описни еквивалент, и то помоћу нефразеолошких синтагми – *très* или *fort intelligent / éveillé / futé / astucieux*.

За разлику од примера (20), у коме је мршавост концептуализована као непожељна особина, у примеру (40) она се вреднује позитивно. Штавише, њој се овде придружује и гипкост тела. Поредбена јединица изражена је зоонимом *срна*, а као извориште за концептуализацију ове животиње као витке послужили су како њен физички изглед, тако и грациозни, спретни те брзи покрети. Пошто је мотивација прозирна, дослован превод је прихватљив, али се лексикографима ипак не саветује. Као преводни еквивалент препоручује се нефразеолошка синтагма *très svelte* ‘веома витак’ или само придев *svelte* ‘витак’. Међутим, да би семантизација српске фраземе била потпуна, лексикограф још мора помоћу глосе нагласити да се српска фразама употребљава само када је на месту поређене јединице особа женског пола. Непоредбена фразама *avoir une taille de guêpe* ‘имати стас осе’ такође може послужити као еквивалент, али је битно указати на преводну транспозицију придевске синтагме у именичку.

Значење српске поредбене фраземе у примеру (41) мотивисано је сликом животиња које могу појести доста хране. Фразема садржи три варијантне зоонимске поредбене јединице – *вук*, *курјак* и *џас*, с тим што су прве две поредбене јединице потпуни синоними. Српску фразему могуће је дословно превести на француски језик (*affamé comme un loup / un chien*) само када се српска фраза јавља у функцији атрибута, зато што се глаголски придев *affamé* у савременом француском језику употребљава само у тој функцији. Будући да дословно преведена фраза у француском језику није устаљена, лексикографима се не препоручује. У речницима је као преводни еквивалент најбоље навести аналогну непоредбену фразему, у чијој је основи слика *вука*. Употребом ове аналогне фраземе при превођењу долази до транспозиције придевске синтагме у именичку – *бийи љаган као вук / џас* → *avoir une faim de loup* ‘имати глад као вук’. Као добри преводни еквиваленти могу послужити и аналози *mourir / crever de faim* ‘умирати од глади’, али је и у овоме случају неминовна трансформација.

Мотивација српске фраземе у примеру (42) у потпуности је јасна. Природна израслина на леђима *камила* повезује се са избочином на леђима човека, насталом услед болести или старости. Дослован превод је прихватљив (*bossu / voûté comme un chameau*), али није устаљен, па га не би требало наводити у речницима. Од испитаника је затражено да на асоцијативном тесту допишу поредбену јединицу за *bossu / voûté comme* ‘грбав, искривљен као’. На тесту су два испитаника дала исти одговор *voûté comme un bossu* ‘искривљен као грбавац’. Занимљиво је и Игоово поређење *courbé comme celui qui songe* ‘повијен као онај ко сања’ из песме *Paroles sur la Dune* која је штампана у збирци *Размишљања (Les Contemplations)*. Ни ова два поређења нису устаљена па их не треба уносити у речник. Лексикографу се, стога, саветује да као преводни еквивалент користи описну нефразеолошку синтагму *complètement voûté* или само придев *bossu*.

Да би се појачао интензитет значења придева *жеган* у примеру (43), користи се зоонимска компонента *џас*. Значење фраземе највероватније је мотивисано сликом „žedna psa koji dahće isplažena jezika“ (И. Видовић-Болт 2004, према Бунк и Опашић 2010: 246). Кореспондената у француском језику нема, дослован превод је прихватљив, али није устаљен, па се лексикографима саветује

да изаберу неку од аналогних фразема другачије структуре, али је битно да трансформације буду адекватно семантизоване – *биџи жеган као њас* → *avoir grand-soif* ‘имати велику жеђ’, *avoir soif à avaler mer et poissons* ‘имати жеђ и моћи прогутати море и рибе’, *avoir très soif* ‘имати велику жеђ’, *mourir / crever de soif* ‘умирати од жеђи’. Друга француска фразама је по експресивности најближа полазној српској фраземи.

У примеру (44) налази се поредбена фразама која је, према испитаницима, у буквалном преводу неразумљива француским говорицима. Та се херметичност објашњава чињеницом да је фразама у наведеном облику настала семантичком кондензацијом сложеније структуре – *заштићен као бели медвед*. Пошто су угрожена врста, бели медведи су законом заштићени. То је послужило за мотивацију значења српске фраземе. Као преводни еквивалент лексикографима и преводиоцима се препоручује описна, нефразеолошка синтагма *bien protégé* ‘добро заштићен’. Када је од испитаника затражено да допишу поредбену јединицу за *protégé comme* ‘заштићен као’, три испитаника написала су *une banque* ‘банка’ а четири *un trésor* ‘благо’. Пошто поређења са овим поредбеним јединицама нису устаљена, не треба их уносити у речник, али могу послужити при превођењу. У сваком случају, слика која је у основи српске фраземе неће бити сачувана.

Будући да је фразама у примеру (45) прозирна и мотивисана објективним својством зоонима који су на месту поредбене јединице, дослован превод на француски је могућ. Но, пошто та поређења у француском нису лексикализована, лексикографу се препоручује да у речнику наведе нефразеолошку синтагму *tout petit*.

Као што се види у примеру (46), у српској наивној слици света, према наведеним фраземама, здрава особа је она која је снажна (*здрав као бик*) и она која се брзо те лако креће, која није трома (*здрав као срна*). С друге стране, у француској наивној слици света главни показатељ здравља је чврстина, па се у аналогној француској поредбеној фраземи на месту поредбене јединице налази чврст предмет

– *solide comme un roc / le Pont-Neuf* ‘чврст као стена / Нови мост’⁸. Фразема с поредбеном јединицом *риба* нејасне је мотивације (уп. сличну фразему у оба језика у примеру 35). Српска поредбена фраза са свим трима зоонимским компонентама на француски језик може се превести помоћу наведене француске поредбене фраземе, али и помоћу аналогне глаголске фраземе. У том случају нужно се мора упозорити на трансформације: *биџи здрав као бик / срна / риба* → *se porter comme le Pont-Neuf / un chêne / un charme* ‘држати се као Нови мост / храст/ чини’. Мотивација фраземе са фитонимском компонентом *храст* такође се може објаснити помоћу појмовне метафоре ЗДРАВЉЕ ЈЕ ЧВРСТИНА, док фраза са поредбеном јединицом *чини* остаје нејасна (DEL). Фраза са компонентом *charme* могла би се тумачити и другачије: ако узмемо да је *charme* у ствари граб, онда је мотивација иста као у примеру фраземе с компонентом *chêne*. Као преводни еквивалент може послужити и синтагма *en pleine forme* ‘у пуној форми’.

Мотивација фраземе у примеру (47) у великој је мери прозирна. Кад је агресиван, *џас* режи и неконтролисано се креће. Дослован превод стога се може прихватити (*nerveux comme un chien*), но, будући да фраза у француском језику није устаљена, лексикографима се препоручује описна нефразеолошка синтагма *très / extrêmement nerveux*.

Пример (48) показује да се *џас* у српској слици света види као понизна животиња. То је условљено тиме што пси слушају свога господара. Дослован превод на француски језик може се разумети (*soumis comme un chien*), али поређење није устаљено. Лексикографу на располагању стоје аналогне глаголске фраземе непоредбене структуре и описни превод путем нефразеолошке синтагме *très* или *bassement servile / soumis*. У првом случају мора се семантизовати и трансформација придевске синтагме у именичку – *биџи њокоран / њонизан као џас* → *avoir l'échine souple / flexible* ‘имати савитљиву кичму’. Српска фраза одликује се варијантношћу придева међу којима нема значајне семантичке разлике.

⁸ *Pont-Neuf* ‘Нови мост’ један је од париских мостова.

Да би се појачао интензитет значења придева *seg* у примеру (49), користи се поредбена јединица *овца*. Поређење је засновано на сличности боје овчијег руна и боје оседеле косе. Премда је мотивација јасна, буквалан превод на француски језик (*blanc comme un mouton*) није препоручљив јер се његово значење може погрешно интерпретирати, како због полисемије придева *blanc*, тако и због симболике која се приписује овцама у хришћанској култури (уп. фразему у примеру 7). Лексикографу се саветује да у речник унесе описну нефразеолошку синтагму *tout blanc*, али уз обавезну глосу где ће бити назначено да је реч о коси.

Неугодан мирис који *јарац* испушта, нарочито у време парења, послужио је за мотивацију фраземе у примеру (50). Дослован превод је прихватљив, али је уз одговарајућу структурну трансформацију, боље употребити постојећу глаголску фразему – *биџи смрдљив као јарац* → *riuer comme un bouc* ‘смрдети као јарац’.

И у српском и у француском језику *корњача* и *пуж* су концептуализовани као споре животиње. Концептуализација је заснована на објективним датостима – ове се животиње заиста споро крећу. Међутим, док је у српском језику ова концептуализација манифестована и у придевској поредбеној фраземи, у француском језику манифестација се јавља само у глаголској. Француска глаголска фразема послужиће као преводни еквивалент, уз нужне трансформације, само кад се српском фраземом указује на начин кретања, а не и карактер особе – *биџи сѝор као корњача / пуж* → *avancer / aller comme une tortue / un escargot* ‘ићи као корњача / пуж’. У овоме случају лексикограф као преводне еквиваленте може навести и непоредбене глаголске фраземе *marcher d’un pas de tortue* ‘ходати кораком корњаче’ и *aller / avancer en escargot* ‘ићи као пуж’. Уколико се српском фраземом изражава карактерна особина, најбољи преводни еквивалент биће нефразеолошка синтагма *très lent*. При том, треба водити рачуна да се употребна вредност преводних еквивалената семантизује одговарајућом глосом.

Значење поредбене фраземе у примеру (52) мотивисано је сликом уморног *ица* исплаженог језика који дахће. Дослован превод је прихватљив (*fatigué comme un chien*), али испитаници сматрају да придев *fatigué* треба заменити експресивнијим синонимом, нпр. *abattu* ‘оборен’ или *brisé* ‘сломљен’. Лексикографу се ипак саветује да у речник унесе устаљене аналогне придевске

фраземе непоредбене структуре – *à bout de forces* ‘на измаку снаге’, *à bout de course* ‘на крају путање’, *au bout de rouleau* ‘на завршетку свитка’, *sur les boulets / les genoux / le flanc* ‘на путишту / коленима, положен са стране’.

За разлику од фраземе у примеру (18), која носи негативна конотативна обележја, фразема у примеру (53) изражава особину која се вреднује било позитивно било негативно, у зависности од контекста. Кад се овом фраземом исказује негативна особина, најбоље је у француском употребити фразему у примеру (18). Када се особина вреднује као позитивна, никада је не треба буквално преводити јер би њено значење било погрешно интерпретирано – за *maïarца* се у француском језику везују искључиво негативна конотативна обележја. Пошто нема аналогних фразема, лексикографу на располагању стоји само описни еквивалент у виду нефразеолошке синтагме *très / assez / extrêmement persévérant* ‘веома / доста / крајње упоран’.

Шаренило *geïлићева* перја налази се у основи мотивације поредбене фраземе у примеру (54). Пошто је мотивација прозирна, дослован превод је логичан (*bariolé / bigarré comme un pic*), али га испитаници не прихватају будући да зоонимску компоненту *pic*¹ ‘детлић’ мешају са хомонимним лексемама *pic*² ‘врх брда’ или *pic*³ ‘пијук’. Погрешна интерпретација може се избећи употребом хипонима *pivert* ‘зелена жуна’. Када је од испитаника затражено да допишу поредбену јединицу за *bariolé / bigarré comme* ‘шарен као’, два испитаника су написала *un perroquet* ‘папагај’, а један *un tapis d’Orient* ‘источњачки ћилим’. Како се ова поређења нису усталила, лексикографу преостаје да као еквиваленте наведе описне нефразеолошке синтагме *très bariolé / bigarré / coloré* ‘веома шарен’.

5.4.2. Фитоними. На основу увида у грађу, можемо закључити да фитоними у највећој мери суделују у настанку поредбених фразема које се односе на физичке особине човека и предмета, као и на човекова стања. Тих фразема има 51 у француском и 59 у српском језику. Овај је закључак у складу с налазима до којих је на сопственој грађи српскога и белоруског језика дошла С. Гољак (2013: 501). Навешћемо ове фраземе у продужетку:

[se] plier comme un roseau

{verba motus: *arriver, s’amener, venir*}
comme une fleur

amer comme chicotin
 avoir la tête [grosse] comme une citrouille
 avoir la tête [grosse] comme une pastèque
 blanc comme un lys (lis)
 blanc comme un navet
 blanc comme une endive
 blond comme les blés
 doux comme une pêche
 droit comme un arbre
 droit comme un if
 épais comme un haricot [vert]
 être (rester) planté [là] comme un poireau
 fleurir comme des pâquerettes
 frais comme la rose
 frais comme une fleur
 frais comme une rose
 gros comme une noisette
 gros comme une noix
 haut (grand) comme trois pommes [à
 genoux]
 jaune comme un citron
 jaune comme un coing
 mince comme un roseau
 mince comme une liane
 planté comme un arbre

{имати, бити *кога, чега*} као [гњилих]
 крушака
 {имати, бити *кога, чега*} као гљива
 [после | послије (након) кише]
 {имати, бити *кога, чега*} као корова
 {имати, бити *кога, чега*} као на гори
 листа
 {имати, бити *кога, чега*} као печурака
 [после | послије (након) кише] <ист>
 {имати, бити *кога, чега*} као
 плевe | пљеве
 {имати, бити *кога, чега*} као салате
 висок као јаблин
 висок као шумска јагода
 витка (вита, танка) као [вита] јела
 глава је *коме* као бундева
 глава је *коме* као лубеница
 дрхтати (трести се) као лист [на
 ветру | вјетру]
 дрхтати (трести се) као прут [на води]
 дрхтати (трести се) као шиба [на води]
 жут као лимун

pousser comme de la mauvaise herbe
 pousser comme des champignons
 pousser comme du cheindent
 pousser comme un champignon
 pousser comme une asperge
 pousser comme une mauvaise herbe
 raide comme un arbre
 ratatiné comme une [vieille] patate
 ridé comme une [vieille] pomme
 rond comme un petit pois
 rond comme une pomme
 rouge comme un coquelicot
 rouge comme un gratte-cul
 rouge comme une cerise
 rouge comme une pivoine
 rouge comme une tomate
 rougir comme une pivoine
 rougir comme une tomate
 sec comme de l'amadou
 sec comme un sarment [de vigne]
 secouer *qqn* comme un prunier
 souple comme un roseau
 souple comme une liane
 tomber comme un fruit mûr
 trembler comme une feuille

као зрно грашка
 као сува | сува смоква
 коса је *коме* као слама
 лепити се/залепити се или прилепити
 се | лијепити се/залијепити се или
 прилијепити се (качити
 се/прикачити се, хватати
 се/ухватити се) *за (уз, на) кога,*
што (коме, чему) као чичак
 мирисати као ружа
 млад као пупољак
 млад као роса
 млад као роса у подне
 мршав као грана
 мршав као прут
 ницати (расти, ширити се, избијати) као
 коров
 нос је *коме* као бабура
 округао као јабука
 осјетљив као мимоза
 осушити се као грана
 падати као снопље

падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка
 пун [чегга] као шипак [коштица]
 пући (пукнути) као диња
 пући (пукнути) као лубеница
 пући (пукнути) као тиква
 разбити се као крушка
 расти (ницати/никнути или нићи) као
 печурке [после | послије (након)
 кише] <ист>
 расти (ницати/никнути или нићи<ист>) као
 гљиве [после | послије (након)
 кише]
 расти (ницати/никнути или нићи<ист>) као
 трава [после | послије (након)
 кише]
 расти/порасти или нарасти као [врба]<ист>
 из воде
 расти/порасти или нарасти као гљива
 [после | послије (након) кише]
 расти/порасти или нарасти као печурка
 [после | послије (након) кише]
 стајати као пањ

стајати као фикус
 сув | сух као грана
 сув | сух као прут
 танак као грана
 танак као прут
 тврд као орах
 црвен као булка <ист>
 црвен као мак
 црвен као паприка
 црвен као парадајз
 црвенети се | црвењети се/зацрвенети
 се | зацрвењети се или
 поцрвенети | поцрвењети као
 булка <ист>
 црвенети се | црвењети се/зацрвенети
 се | зацрвењети се или
 поцрвенети | поцрвењети као мак
 црвенети се | црвењети се/зацрвенети
 се | зацрвењети се или
 поцрвенети | поцрвењети као
 паприка
 ширити се као амброзија

На основу пописа лако се да закључити да се у концептуализацији фитонима користе семе које се тичу њихова облика, боје, физичких својстава, раста и положаја у односу на тло.

С друге стране, 16 фразема у францускоме и 15 у српском језику настало је под утицајем сема колективне експресије:

{verba actionis} comme une patate
 bête comme chou
 bon comme la romaine
 bourré (plein, pété) comme un coing
 creux comme un radis
 fauché comme les blés
 jouer comme une patate
 presser *qqn* comme un citron
 rire (se bidonner, se marrer, rigoler)
 comme une banane
 rouge comme une pomme [d'api]
 se bourrer comme un coing
 se fichier (se soucier) de *qqn*, *qqch* comme
 d'une cerise

se fichier (se soucier) de *qqn*, *qqch* comme
 d'une guigne
 se porter comme un chêne
 solide comme un chêne
 vivre comme un légume
 глуп као буква <ист>
 го | гол као липа <зап>
 живети | живјети као биљка
 заспати као дрво
 здрав као дрен
 здрав као дренавина
 здрав као дријен <зап>
 здрав као јабука
 исцедити | исциједити *кога* као лимун

исцедити | исциједити *кога* као суву

дреновину <ист>

луд као купус <зап>

љут као паприка

пијан као дрво

румен као јабука

спавати као дрво

Као еталон пијанства у францускоме се користи дуња (*bourré, plein, pété comme un coing, se bourrer comme un coing*), а у српскоме дрво (*пијан као дрво*). Дрво је, због непокретности, и еталон спавања у српској фразеологији (*заспавати као дрво, спававати као дрво*). Као симбол здравља и снаге у францускоме се користи храст (*solide comme un chêne, se porter comme un chêne*), а у српскоме дрен и дреновина (*здрав као дрен, здрав као дреновина, здрав као дријен*). Руменило које сугерише здрав тен у обама је језицима упоређено с руменилом црвене јабуке (*румен као јабука, здрав као јабука* одн. *rouge comme une pomme [d'api]*). Неактиван се живот пореди са животом биљке у српскоме (*живејти | живејети као биљка*), а поврћа у француском (*vivre comme un légume*). Исцрпљена и искориштена особа у обама се језицима концептуализује као исцеђен плод (*presser qqn comme un citron* одн. *исцедити | исциједити која као лимун, исцедити | исциједити која као суву дреновину*). Безвредан однос према вишњи и ротквици осликан је у француској грађи (*se ficher, se soucier de qqn, qqch comme d'une cerise, comme d'une guigne, creux comme un radis*), а према букви у српској (*луди као буква*). Особа која нема новца концептуализује се као огољена липа у српскоме (*луди као липа*), а пожњевено жито у француском (*fauché comme les blés*). Као еталон неспретности у францускоме се користи батата (*comme une patate*), а у српскоме је купус симбол лудости (*луд као купус*); оба су случаја мотивацијски непрозирна. Облик банане пореди се с обликом уста при осмеху, па се банана у францускоме користи као еталон искрена смеха (*rire, se bidonner, se marrer, rigoler comme une banane*). Римска је салата у француској фразеологији еталон племенитости (*bon comme la romaine*).

5.4.3. Артефакти. Лексеме из ове скупине врло су продуктиван извор еталона, нарочито, као што су нам бројке на почетку показале, у француском језику. У оквиру њих издваја се неколико подскупина. У првој се налазе лексеме које на основу објективних мотива учествују у настанку фразема:

[se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme	[леп лијеп] као икона
[une] peau de chagrin	[леп лијеп] као лутка
{verba actionis, verba motus} comme un	[мали] као кутија шибица
automate	[мрачно] као у рогу
{verba actionis, verba motus} comme un	[нов] као испод чекића
robot	[окретан (брз)] као чигра
{verba actionis, verba motus} comme une	{verba actionis, verba motus} као аутомат
machine	{verba actionis, verba motus} као робот
{verba motus} comme mû par un ressort	{verba motus} као метак
{verba motus} comme un bolide	{verba motus} као ракета
{verba motus} comme un boulet [de canon]	{verba motus} као стрела стријела
{verba motus} comme un diable [qui sort]	{имати, немати, бити <i>кога, чега</i> } као гаћа у
d'une boîte (de sa boîte)	порнићу (порнићима)
{verba motus} comme un missile	бели бијели као бисери
{verba motus} comme un projectile	бео бијел као зид
{verba motus} comme un ressort	бити као лонац и поклопац
{verba motus} comme un trait	бити као шипка и бубањ (уз бубањ)
{verba motus} comme une balle	блед блијед као зид
{verba motus} comme une bombe	блед блијед као крпа
{verba motus} comme une flèche	брз као метак
{verba motus} comme une fusée	брз као ракета
aimable (gracieux) comme une porte de	брз као стрела стријела
prison	бушан као сито
aimable comme une paire de tenailles	велик као врата
aller à <i>qqn</i> comme des bretelles à un cochon	велик као кућа
(une langouste, un lapin)	висок као торањ
aller à <i>qqn</i> comme des guêtres à un lapin	враћати се / вратити се као бумеранг
aller à <i>qqn</i> comme des manchettes à un	врвети (врети, брујати) као у
lapin	ври (врије) као у котлу
aller à <i>qqn</i> comme un chausson	вртети се вртјети се (окретати се) као зврк
aller à <i>qqn</i> comme un gant	вртети се вртјети се (окретати се) као
aller à <i>qqn</i> comme un tablier à une vache	чигра
(une chèvre, un cochon, une poule)	глава је <i>коме</i> као балон
aller à <i>qqn</i> comme une bague au doigt	глава је <i>коме</i> као бубањ
attirer <i>qqn, qqch</i> comme un aimant	глава је <i>коме</i> као буре
avoir la tête comme un compteur à gaz	глава је <i>коме</i> као глобус
avoir la tête comme un tambour	гладак као огледало
avoir les yeux comme des billes de loto	глас као из бадња
bâti (baraqué, taillé) comme un frigo	глас као из бачве
américain	глас као из бунара
bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à	глас као из бурета
glace	говорити као из бачве

battre comme un tambour	говорити као из бунара
beau comme une carte postale	говорити као из бурета
beau comme une gravure de mode	говорити као из књиге
blanc comme du papier	горети горјети/изгорети изгорјети као
blanc comme un cachet d'aspirine	шибица
blanc comme un drap	дебео као бачва
blanc comme un lavabo	дебео као буре
blanc comme un linceul	дизати/дигнути или дићи
blanc comme un linge	(подизати/подигнути или подићи)
blanc comme une feuille de papier	кога, што као перо
boire comme un évier	димити као парњача
boire comme un trou	доћи (стићи) као ас на десет (десетку)
boire comme une éponge	доћи (стићи) као ас на једанаест
bourdonner comme une ruche	доћи (стићи) као кец на десет (десетку)
briller (luire) comme un miroir	доћи (стићи) као кец на једанаест
briller comme un sou neuf	држати се (стајати) као дрвена Марија
briser (casser) qqch comme une allumette	жут као дукат
briser qqn comme une allumette	играти као чигра
bronzé comme un cachet d'aspirine	изгледати као вешалица вјешалица
bronzé comme un lavabo	изгледати као страшило
brûler (flamber) comme une allumette	ићи као авион
brûler (flamber) comme une torche	као зврк
c'est (ça se voit) gros comme un pâté de maisons	као из калупа
c'est (ça se voit) gros comme une maison	као из кутије
chanter comme une casserole	као на [покретној (текућој)] врпци
chanter comme une gamelle	као на [покретној (текућој ^{<зап>})] траци
chanter comme une seringue	као с разгледнице
chauve comme une bille	као трокрилни орман
chauve comme une boule de billard	као трокрилни ормар
coiffé comme une meule de foin	као трокрилни шифоњер
collant comme de la glu	као у котлу је [врело (вруће)]
connaître qqn, qqch comme le fond de sa poche	лаган (лак) као
connaître qqn, qqch comme sa poche	лаган (лак) као перце
couler comme une fontaine	лежати као проштац
coupant (tranchant) comme un rasoir	леп лијеп као слика
coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir]	леп лијеп као упис
couper (trancher) comme un rasoir	мењати мијењати кога, што као кошуље
courbé comme un arc	мењати мијењати кога, што као чарапе
droit comme un bâton	мокар као крпа
	мокар као чеп
	мрак је као у рогу
	мршав као костур

droit comme un cierge	мршав као чачкалица
droit comme un échelas	надуван напухан као балон
droit comme un mâт	надут као балон
droit comme un pic	одбацити (шутнути, бацити) <i>кога</i> као стару
droit comme un piquet	чарапу
droit comme un poteau	одбијати се/одбити се као од зида
droit comme une flèche	одјекнути (експлодирати, пукнути, пући)
droit comme une statue	као бомба
dur comme de la corne	окретати се (превртати се, вртети
dur comme de la semelle	се вртјети се) као на ражњу
dur comme du cuir	округао као лопта
dur comme du plâtre	осећати се осјећати се као код [своје]
dur comme une semelle [de bois]	куће
éclater (exploser, crever) comme une	оштар као бритва
grenade	оштар као нож
éclater comme une bombe	падати/пасти као врећа
emmailloter <i>qqn</i> comme une momie	падати/пасти као клада
emporter <i>qqn, qqch</i> comme un brin [de	пасти (срушити се, пружити се) као
paille]	свећа свијећа
emporter <i>qqn, qqch</i> comme un fétu [de	пасти (срушити се, пружити се, пљоснути)
paille]	као проштац
épais (gros) comme un cure-dent[s]	пасти као даска
épais comme un Bottin (un bottin)	пити као спужва
épais comme un câble de frein à main	пити као сунђер
épais comme un coton-tige	пливати као секира сјекира
épais comme une affiche	пљуштати (лити, лијевати, падати) као из
être (rester) planté [là] comme une borne	кабла
être (rester) planté [là] comme une bûche	познавати (знати) <i>кога, што</i> као [свој]
être (rester) planté [là] comme une momie	[сопствени властити] џеп
être (rester) planté [là] comme une souche	познавати (знати) <i>кога, што</i> као свој
être (rester) planté [là] comme une statue	буђелар
être comme un cataplasme sur une jambe	познавати (знати) <i>кога, што</i> као свој
de bois	новчаник
être comme un cautère sur une jambe de	понављати <i>што</i> као покварена плоча
bois	привлачити/привући <i>кога, што</i> као
être comme un emplâtre sur une jambe de	магнет
bois	пукнути (пући) као бомба
filer comme un dard	пун [<i>чеза</i>] као шипак [коштица]
fin (mince) comme une allumette	пун као кутија шибица
fin (mince) comme une lame	пушити као димњак
fin comme une aiguille	пушити као локомотива
fuir comme une passoire	пушити као парњача

fumer comme une locomotive	пушити као ћиро
garder (conserver) <i>qqch</i> comme une relique	раван као тепсија
garder (conserver, protéger) <i>qqch</i> comme un trésor	равна као даска
glisser comme une savonnette	радити као сат
gonflé comme un ballon	радити као сингерица
gonflé comme une éponge	радити као ура
gonflé comme une outre	радити као урица
grand (haut) comme un immeuble	развалити (разлупати, разбити, растурити)
grand (haut) comme une maison	<i>кога, што</i> као стару канту
grand comme un mouchoir [de poche]	расти као грудиа снијега
grands comme des soucoupes,	расти као грудиа снега снијега
gros comme un annuaire	рушити се/срушити се као кула од карата
gros comme un tonneau	рушити се/срушити се као кућа од карата
gros comme une barrique	светлети свијетлити као [божићна
gros comme une tête d'épingle	(новогодишња)] јелка
haut comme la tour Eiffel	сигуран (поуздан) као врбов клин
haut comme une tour	сјајити се (сијати ^{<ист>}) као огледало
il fait chaud comme dans un four	слагати се (бити) као рогови у врећи (цаку)
imbibé comme une éponge	смешан смијешан као цртани [филм]
immobile (figé) comme une statue	спавати као на иглама
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme un vieux kleenex	средити се (дотерати се дотјерати се, скоцкати се) као стари фијакер
jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme un vieux mouchoir	стајати (пристајати) као крави (крмачи, магарцу) седло
jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille serpillière	стајати [укочен] као кип
jeter <i>qqn</i> comme un mouchoir en papier	стајати као мумија
jeter <i>qqn</i> comme un sac	стајати као пањ
jouer comme une chaussette	стајати као свећа свијећа
laisser tomber (abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille capote	стајати као стрела стријела
laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) <i>qqn</i> comme une vieille chaussette	стајати као ступ
lancer <i>qqn</i> comme un projectile	стар као Библија
larges (grandes) comme des battoirs	стомак је <i>коме</i> као бојлер
léger comme une plume	стомак је <i>коме</i> као буре
lisse (poli) comme un miroir	танак као игла
lisse comme un billard	танак као конац
	танак као лист папира
	танак као флис-папир
	танак као чачкалица
	танак као шибица
	тачан точан као [швајцарски швицарски]
	сат
	тежак као наковањ

lourd comme une enclume	тежак као туч
maigre comme un cent de clous	точан као ура
maigre comme un clou	точан као урица
maigre comme un coton-tige	трбух (стомак, желудац) је <i>коме</i> као бачва
maigre comme un cure-dent[s]	ћутати шутјети као мумија
maigre comme un échelas	укочити се као дрвена Марија
maigre comme un fil [de fer]	усправан (прав, раван) као свећа свијећа
maigre comme un portemanteau	усправан (прав, раван) као свећа свијећа
maigre comme un vélo	цурити као из пипе
maigre comme une allumette	цурити као из славине
maigre comme une bicyclette	цурити као из чесме
manipuler <i>qqn</i> comme une marionnette	чувати <i>кога</i> , <i>што</i> као [суво сухо] злато
mince comme du papier à cigarette	чувати <i>што</i> као благо
mince comme un fil	чувати <i>што</i> као светињу
mince comme une feuille [de papier]	
nager comme un chien [de plomb]	
nager comme un fer à repasser	
nager comme un sac de plomb	
nager comme une tenaille (une paire de tenailles)	
noir comme dans un four	
ouvrir des yeux [grands (ronds)] comme des soucoupes	
pâle comme un linge	
parler comme un livre	
passer comme une lettre à la poste (la boîte)	
plat comme un fax	
plat comme une affiche	
plate comme une planche [à pain (à repasser)]	
pleurer comme une chasse d'eau	
pleurer comme une fontaine	
poilu comme un lavabo	
pointu comme une aiguille	
pointu comme une flèche	
porter qqch comme le (un) Saint-Sacrement	
profond comme un puits	
propre comme un sou [neuf]	
raide (rigide) comme un cintre	
raide comme un bâton	
raide comme un cierge	
raide comme un coup de trique	

raide comme un échelas
raide comme un manche à balai
raide comme un parapluie
raide comme un piquet
raide comme un portemanteau
raide comme une barre de fer
raide comme une planche
raide comme une statue
raides comme des baguettes de tambour
raisonner comme une casserole
rapide comme une balle
rapide comme une flèche
rapide comme une fusée
réglé comme du papier à musique
réglé comme un coucou [suisse]
réglé comme une horloge [suisse]
réglé comme une partition [musicale (de
musique)]
réglé comme une pendule
renverser (abattre) *qqn* comme une quille
répéter *qqch* comme un disque rayé
résonner comme un tambour
revenir comme un boomerang
rond comme une balle
rond comme une bille
s'accrocher à *qqn, qqch* comme à une bouée
[de sauvetage]
s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à *qqn,*
qqch comme à une planche de salut
s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un
château de cartes
s'enflammer (s'embraser) comme une
torche
s'habiller comme un arbre de Noël
s'habiller comme un épouvantail
s'habiller comme un sapin de Noël
sage comme un mouton
sale comme un peigne
sauter comme un bouchon de champagne
se briser ([se] casser) comme une allumette
se coiffer comme un balai de chiotte
(chiottes)

se dresser comme un mur
se figer comme une statue
se moquer (se soucier, se foutre, se
contrefoutre, se fichier) de *qqn, qqch*
comme de colin-tampon
se moquer (se soucier, se foutre, se
contrefoutre, se fichier) de *qqn, qqch*
comme de sa première tétine
se moquer (se soucier, se foutre, se
contrefoutre, se fichier) de *qqn, qqch*
comme de *sa* première paire de
bottes
se moquer (se soucier, se foutre, se
contrefoutre, se fichier) de *qqn, qqch*
comme de *sa* première chaussette
se moquer (se soucier, se foutre, se
contrefoutre, se fichier) de *qqn, qqch*
comme de *sa* première culotte
se regarder comme des chiens de faïence
se répandre (se propager) comme une
traînée de poudre
secouer *qqn* comme un panier à salade
secouer *qqn* comme une bouteille
d'Orangina
serrer (prendre) *qqn, qqch* comme [dans] un
étai
sonner (résonner) comme un gong
souffler comme une locomotive
soulever *qqn, qqch* comme une plume
souple comme un gant
souple comme un verre de lampe
taillé comme un bâton de sucette
taillé comme un coton-tige
taillé comme un cure-dent[s]
taillé comme un cure-pipe
taillé comme une arbalète
tatoué comme une porte de WC (chiottes)
tendu comme un arc
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une
poupée de chiffon
tomber comme un sac
tomber comme une bombe

tomber comme une merde
 tomber comme une quille
 tourner (tournoyer) comme une toupie
 tourner comme une horloge
 tourner comme une montre
 traîner qqn comme un sac
 traîner *qqn, qqch* comme un boulet
 triste comme un lendemain de fête
 trouser (cribler, percer) *qqn, qqch* comme
 une passoire
 voir venir *qqn* gros comme une maison

У другој су подскубини фраземе код којих постоји логична веза између еталона и основе поређења, али само у основном значењу, с тим што се основа поређења актуализује у пренесеном значењу:

{verba actionis, verba dicendi} raide comme balle	бити као отворена књига висити висјети као лустер
aller (marcher) comme sur des roulettes	загорети загорјети као каубојски тигањ
bourré (plein) comme une cartable	загорјети као каубојска тава
changer comme une girouette lire en <i>qqn</i> comme dans un livre [ouvert]	запет (напет) као пушка исцедити исциједити <i>кога</i> као крпу
collant comme de la glu	исцедити исциједити <i>кога</i> као сунђер
collant comme du papier tue-mouches	као запета (напета, набита) пушка
couvert comme un pot de miel	као навијено коло
débiter <i>qqch</i> comme une mitrailleuse	лепити се/залепити се или прилепити
déchiré comme un drapeau	се лијепити се/залијепити се или
gros comme une maison	прилијепити се за (<i>на</i>) <i>кога</i> , <i>што</i> (<i>коме</i> , <i>чему</i>) као таксена марка
mou comme une chiffe [molle]	лупати као максим по дивизији
mou comme une chique	лупати као отворен прозор
mou comme une roupée de chiffon	напет као струна
plein (rond) comme une barrique	ограничен као балкон
plein comme une outre	ограничен као кутија шибица
raide comme un passe-lacet	ограничен као лавор
réglé comme un chronomètre	ограничен као тераса
remonté comme un coucou [suisse]	палити се као фића на гурку
remonté comme une pendule	палити се као хепо-коцкица
retourner <i>qqn, qqch</i> comme un gant	пун као брод
retourner <i>qqn, qqch</i> comme une chaussette	

rond comme un ballon	пући (пукнути) као бас
rond comme un boulon	пући (пукнути) као звечка
rond comme une balle	пући (пукнути) као сијалица
rond comme une bille	пући (пукнути, прснути) као лајсна
rond comme une pelle	смотан као сајла
rond comme une queue de pelle	стајати као отворена
s'applatir comme une carquette	угасити се као свећа свијећа
s'éteindre (s'en aller) comme une chandelle	цепати се као шифонске гаће
sec comme un coup de trique	читати/прочитати <i>кога</i> као [отворен]
solide comme le Pont-Neuf	буквар
souple comme un gant	читати/прочитати <i>кога</i> као [отворену]
tendu comme un arc	књигу
tendu comme un lance-pierre (lance-pierres)	
tendu comme un slip	
tendu comme un string	
tendu comme un tambour	
tendu comme une corde	

Трећу подскупину чине фраземе код којих нема логичне везе између еталона и основе поређења, фраземе су непрозирна значења:

{verba actionis} comme un as	{verba dicendi} као из пушке
{verba actionis} comme un sabot	{verba dicendi} као из топа
{verba actionis} comme une savate	{verba motus} као по концу
{verba actionis} comme par (sur) un coup de baguette magique	{verba actionis} као чаробним штапићем
bâiller comme un four	бити за <i>кога</i> као Свето писмо
battre <i>qqn</i> comme plâtre	глув глух као топ
beau comme un camion	глуп као дудук
bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]	глуп као клада
boire comme un tonneau	глуп као мотика
coiffé comme un as de pique	глуп као мотка
con comme un manche [à balai]	глуп као пањ
con comme un panier [percé]	глуп као ступ
con comme une malle	глуп као тава
con comme une valise [sans poignée]	глуп као тоцило
conduire comme un as	глуп као точак
curieux comme un pot de chambre	глуп као ћускија
danser comme un portemanteau	глуп као фосна
dormir comme un sac	глуп као цепаница цјепаница
	го гол као пиштољ
	заспати као клада

dormir comme une bûche	заспати као топ
dormir comme une enclume	имати образ као ђон
dormir comme une souche	ићи/проћи као по шпаги
en rester comme deux ronds de flan	ићи/проћи као по шпагици
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l'as de pique	ићи/проћи као по шпагу као авион
fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de pique	као бомба као на иглама
fait comme un fagot	луд као батина
fichu (fagoté, ficelé, foutu) comme un sac	луд као пушка
fichu (foutu) comme quatre sous	луд као шиб
fier comme un char à bancs	луд као шлапа
fier comme un petit banc	љут као пушка
habillé comme l'as de pique	напити се као
habillé comme un as de pique	напити се као бачва
habillé comme un fagot	напити се као клада
jouer comme un as	напити се као летва
jouer comme un sabot	напити се као ћускија
jouer comme une pantoufle	напити се као чеп
jouer comme une savate	невин као гоблен
maquillé comme un camion volé	нос је <i>коме</i> као кључ од луднице
maquillé comme un carré d'as	образ је <i>коме</i> [дебео] као ђон
maquillé comme une voiture volée	осећати се осјећати се као крпа
menteur comme un soutien-gorge	остати као пегла
myope comme une chaufferette	очи као филцани
pédé comme un sac à dos	патити као патика
pendre au nez comme un sifflet de deux sous	пијан као авион
prendre <i>qqn</i> comme un coup de trique	пијан као батина
raisonner comme un manche	пијан као бачва
raisonner comme un tambour [crevé]	пијан као даска
raisonner comme une pantoufle	пијан као дуга
ronfler comme un camion	пијан као клада
ronfler comme un orgue	пијан као летва
ronfler comme un sonneur	пијан као метла
ronfler comme un soufflet de forge	пијан као мотка
ronfler comme une chaudière	пијан као пањ
ronfler comme une locomotive	пијан као плот
s'endormir comme une bûche	пијан као сјекира
sage comme une image	пијан као торба
se débrouiller (s'y prendre, se démerder) comme un manche	пијан као треска тријеска
se porter comme le Pont-Neuf	пијан као ћускија пијан као чеп

souffler comme un orgue
sourd comme un pot
traiter *qqn* comme une pantoufle
triste comme un bonnet de nuit
triste comme une porte de prison
vieux comme mes robes
vif comme la poudre
voyager comme une valise

пити као дуга
познавати (знати) *кога* као злу пару
помагати/помоћи *коме* као були гаће
прост као шлапа
пун као шибица
путовати као кофер
путовати као куфер
сипати као из рукава
скупити се (стиснути се) као две паре у кеси
смарати се/сморити се као пловак
спавати као клада
спавати као топ
уста су *коме* као чарапин почетак
хркати као локомотива

Врло је упадљиво да артефакти из треће подскуине у грађи српскога језика суделују у настанку фразема које упућују на концепт интелигенције и пијанства. Ово није правило у француској грађи, премда има фразема који се односе на глупост.

5.4.4. Храна. У ову смо скупину еталона уврстили све лексеме које денотирају храну у најопштијем значењу. Унети су не само називи јела, већ и називи пића, тј. све што човек може конзумирати. Исто тако, додато је неколико еталона који се обично не конзумирају (*jus de boudin* и сл.). Поглед у грађу показује да нема значајнијих веза међу језицима: еталони се међусобно у највећем броју разликују. У наредноме ћемо их тексту представити према начину на који мотивишу поредбене фраземе.

Прву подскуину чине фраземе чија је мотивација потпуно прозирна јер еталони из ове скуине садрже семе које су у основи поређења.

arriver (venir) comme marée en carême
arriver comme la moutarde après le repas
attirer *qqn*, *qqch* comme le miel attire les
mouches
avalé (prendre, gober) *qqch* comme des
bonbons
boire *qqch* comme du lait
boire *qqch* comme du petit-lait

{имати, бити *кога*, *чега*} као алве
{имати, бити *кога*, *чега*} као халве
бео|бијел као сир
блед|блијед као сир
густ као тесто|тијесто
гутати (узимати, пити) *што* као бомбоне
гутати (узимати, пити) *што* као бомбоне
доћи као бибер по пилаву

bronzé comme un petit suisse	збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви]
clair comme de l'eau de boudin	магла густа као тесто тијесто
clair comme de l'eau de vaisselle	магла је као сир
clair comme du jus de boudin	миран као уље
clair comme du jus de chique	очи су <i>коме</i> као кафанске сарме
entrer (rentrer) comme dans du beurre	поломити (сломити, изломити) <i>кога</i> као бајату кифлу
épais comme un sandwich de chômeur	потребан као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)]
épais comme un sandwich SNCF	потребан као крушац [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)]
ficeler (ligoter, rouler) <i>qqn</i> comme un saucisson	потребан као хлеб хљеб [насушни]
fondre comme [le] beurre au soleil	продавати се/продати се као алва
fondre comme un esquimau au soleil	продавати се/продати се као халва
maigre comme un hareng saur	пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац
maigre comme un sandwich de chômeur	пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло
noir comme un pruneau	пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а] сир
plat comme une galette	раван као палачинка
se vautrer comme un steak	савити се као кифла
se vendre comme des petits pains	сећи сјећи (резати) <i>што</i> као сир
serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]	спљоштен као палачинка
serrés comme des anchois	требати као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)]
serrés comme des harengs [en caque]	
surveiller <i>qqn</i> comme le lait sur le feu (le gaz)	
tendre comme du poulet	
trempé comme une soupe	

У другој се подскубини налазе фраземе код којих је еталон повезан с основном поређења преко основнога значења, али је у фраземи основа поређења актуализована у некоме од секундарних значења:

aplatir (écraser) <i>qqn</i> comme une crêpe	[сладак] као бомбон
beurré comme un petit beurre	[сладак] као бомбона
beurré comme un petit Lu	[сладак] као бомбоница
beurré comme une biscotte	[сладак] као бомбончић
beurré comme une tartine	[сладак] као мед
bourré comme un petit Lu	[сладак] као шећер
bourré comme une andouillette	ићи као млеко млијeko
doré comme un pain d'épice	ићи/отићи као алва
doux comme [du (le)] miel	ићи/отићи као халва

gras comme un loukoum	љут као феферон
monter (s'emporter) comme une soupe au lait	покварен као мућак
mou comme du Flamby	прост као боза
mou comme du flan	прост као пасуљ
mou comme un Flamby	пући (пукнути) као кокица
mou comme un flan	развлачити се као пита
mou comme un plat de nouilles	смотан као сарма
mou comme une chiffe [molle]	спљоштити (спљескати) <i>кога</i> као лепињу
plein (rond) comme un boudin	спљоштити (спљескати) <i>кога</i> као палачинку
retourner <i>qqn, qqch</i> comme une crêpe	хладан као боза
s'applatir comme une crêpe	хладан као шприцер
s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits pains	шупаљ (бушан) као [швајцарски] сир
se dégonfler comme un soufflet	
sec comme un hareng saur	
sec comme un saucisson	

Трећу подскупину чине фраземе код којих нема логичне везе између еталона и основе поређења:

en rester comme deux ronds de frite	бистар као боза
fin comme du gros sel	бистар као густо сок
s'amuser comme un croûton [de pain] derrière une malle	јасан као пекмез
s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une malle	коштати (стајати) као светог Петра кајгана
s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle	
s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle	
se regarder comme des merlans frits	
énergique (nerveux, vif) comme un plat de nouilles	

Коначно, као посебну подскупину издвојили смо фраземе у којима се хлеб јавља на месту еталона. Реч је о фраземама које су засноване на семама колективне експресије:

bon comme le (du) [bon] pain	добар као крух
embrasser <i>qqn</i> comme du [bon] pain	добар као крушац
	добар као леба
	добар као лебац
	добар као пања
	добар као хлеб хљеб

Лако се да закључити да су све фраземе позитивно конотиране и да хлеб на говорноме подручју српскога и француског језика концептуално заузима врло битно место. Хлеб је уосталом основна људска намирница.

5.4.5. Митоними. Већина еталона из ове скупине религијскога је карактера. Тако се и у француској и у српској грађи највише фразема окупља око еталона *ange* — *анђео*, *dieux* — *бо̄и* и *diable* — *ђаво* одн. *вра̄и*.

Анђели се концептуализују као леџи (*beau, joli comme un ange, beau comme un chérubin* одн. [ле̄̄|лије̄̄] као *анђео*, *из̄лега̄̄и* као *анђео*), благи и чедни (*doux comme un ange*), племенити (*гобар као анђео*), мирни и безбрижни (*dormir comme un ange, dormir comme un bienheureux, dormir comme un chérubin, sage comme un ange, se comporter (se conduire) comme un ange* одн. *гобар као анђео*, *с̄̄ава̄̄и* као *анђео*, *̄̄онаша̄̄и се као анђео*), али су такође еталон умећа (*chanter comme un ange, jouer comme un ange, parler comme un ange* одн. *̄̄ева̄̄и|̄̄јева̄̄и* као *анђео*, *̄̄оворӣ̄и* као *анђео*).

Богови су у разматраним фразеологијама такође еталони лепоте и развијености (*beau comme un dieu [grec], belle comme une déesse beau comme Apollon, bâti (taillé) comme un dieu [grec], bâti (taillé) comme un Apollon* одн. *ле̄̄|лије̄̄* као *бо̄и*, *ле̄̄а|лије̄̄а* као *бо̄иња*, *ле̄̄а|лије̄̄а* као *божица*, *ле̄̄|лије̄̄* као *А̄̄олон*, *̄̄ра̄̄ен* као *А̄̄олон*), али и умешности (*{verba actionis} comme un dieu, jouer comme un dieu*). Сматрају се повлаштеним и супериорним бићима, према којима се односи с поштовањем и уважавањем (*traiter qqn comme un dieu* одн. *живе̄̄и|живје̄̄и* као [мали] *бо̄и*, *молӣ̄и ко̄̄а* као *бо̄а*, *̄̄лега̄̄и [у]* *ко̄̄а* као [у] *бо̄а*). У француској је грађи забележена фразема на основу које се бог концептуализује као творац (*[ni] comme le Seigneur t'a fait[e]*). Све фраземе с компонентама које денотирају анђеле и богове позитивно су конотиране. За разлику од тога, фраземе у којима је еталон

ђаво носе изразита негативна конотативна обележја. Из тога се може закључити да у језичкој слици света постоји поларизованост између, с једне стране, богова и анђела, и с друге, ђавола и демона.

Ђаво је у обама језицима концептуализован као безбожан (*se débattre (se démener, s'agiter) comme un diable [dans un bénitier]* одн. бежаӣи|бјежаӣи од ко̄а, че̄а као ђаво од крсӣа, бежаӣи|бјежаӣи од ко̄а, че̄а као ђаво од шамјана, бежаӣи|бјежаӣи од ко̄а, че̄а као вра̄и од шамјана, избе̄аваӣи|избје̄аваӣи ко̄а, ш̄ио као ђаво крсӣ (шамјан), мрзе̄ӣи|мрзӣӣи (не воле̄ӣи|воље̄ӣи) ко̄а, ш̄ио као ђаво крсӣ (шамјан), мрзе̄ӣи (не воље̄ӣи) ко̄а, ш̄ио као вра̄и шамјан, бјежаӣи од ко̄а, че̄а као вра̄и од све̄ӣе воде, избје̄аваӣи ко̄а, ш̄ио као вра̄и шамјан, боја̄ӣи се (илашӣӣи се) ко̄а, че̄а као ђаво крсӣа, боја̄ӣи се (илашӣӣи се) ко̄а, че̄а као ђаво шамјана, боја̄ӣи се ко̄а, че̄а као вра̄и шамјана) и црн (црн као ђаво, црн као вра̄и). За разлику од анђела, који су питоми, ђаво је бесан и љут (бесан|бијесан као сам ђаво|вра̄и и љӯӣ као сам ђаво|вра̄и) те уопште силови и напрасит (*courir comme un [beau] diable, pester comme un diable, se débattre (se démener, s'agiter) comme un [beau] diable* одн. дера̄ӣи се (гра̄ӣи се, вика̄ӣи, вришӣӣа̄ӣи, урла̄ӣи) као [сам] ђаво, дера̄ӣи се (гра̄ӣи се, вика̄ӣи, вришӣӣа̄ӣи, урла̄ӣи) као [сам] вра̄и). Он је еталон ружноће (ружан као [сам] ђаво, ружан као [сам] вра̄и) и од њега се зазире (боја̄ӣи се ко̄а, че̄а као [само̄ӣ(а) (живо̄ӣ, црно̄ӣ)] ђавола, боја̄ӣи се ко̄а, че̄а као [само̄ӣ(а) (живо̄ӣ, црно̄ӣ)] вра̄а̄). Демон такође концептуализује силовитост (*{verba actionis} comme un démon*).

Фурије су еталон силовитости и наглости (*{verba motus} comme une furie, se battre comme des furies, se débattre (se démener, s'agiter) comme un furie* одн. *{verba motus}* као фурија). Виле у француској поредбеној фразеологији служе као симбол марљивости (*travailler comme une fée*), а у српској као еталон лепоте ([ле̄ӣа|лије̄ӣа] као вила). У францускоме и Исус служи као еталон лепоте (*beau comme un Jésus*). Супротном томе, Исус је у српској грађи еталон пијанства (ӣијан као Исус). Исусово страдање окарактерисано је у српској фраземи мучӣӣи се/намучӣӣи се (ӣа̄ӣӣӣи се/на̄ӣа̄ӣӣӣи се) као Исус на крсӣу|крижу. Јуда концептуализује издајника (изда̄ӣи ко̄а као Јуда Исуса).

Пакао је у наивној слици света говорника српскога језика врео (*као у њаклу је [врело (вруће)], врућина као у њаклу*), а говорника француског таман и мрачан (*noir comme l'enfer*). За разлику од пакла, рај је угодно обитавалиште (*као у рају*).

Утваре концептуализују лоше стање човека (*pâle comme un fantôme* одн. *блед|блијед као авеӣ, излѣгаӣи као авеӣ, мршав као авеӣ, сув као авеӣ*) и неприметан ход у суморном расположењу (*{verba motus} comme un fantôme, {verba motus} comme un spectre*). Еталон су ружноће и вештице (*излѣгаӣи као вештица|вјештица*).

Адам у француској поредбеној фразеологији концептуализује нагост (*nu comme Adam*) и старост (*vieux comme Adam*). Старост још концептуализују и Херод (*vieux comme Hérode*) те Метузалем (*vieux comme Mathusalem* одн. *сӣар као Меӣузалем*). Јов је у разматраној грађи представљен као сиромашан (*pauvre comme Job*) и српљив (*сӣрпљив као Јоб*). Месија је симбол нечега што се дуго очекује (*arriver comme le Messie (le messie), attendre qqn comme le Messie (le messie)* одн. *чекаӣи ко̄а као Месију*).

Грех у српској грађи уједно служи и као еталон лепоте (*леӣ|лијеӣ као њрех|њријех*), и, у обама језицима, еталон ружноће (*laid comme les sept péchés capitaux* одн. *ружан као [смр̄ӣни] њрех|њријех*). Напаћена душа симбол је очајничког расположења у француској фраземи *errer comme une âme en peine*. У српској фразеологији змај заузима такође посебно место. Он се користи као еталон интензитета и силовитости (*ӣијан као змај, јебаӣи као змај, као змај*).

У грађи су присутни и митоними који су еталони халапљивости (*manger (bouffer, dévorer) comme un ogre* одн. *јесӣи као ала*). Такође, у поредбеној фразеологији разматраних језика има фразема заснованих на прецедентном материјалу: *pleurer comme une madeleine (une Madeleine), romper comme des (les) Shadocks, fait comme un Mickey* одн. *јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић Марко), имаӣи нос као Пинокио*. Свети Илија концептуализује продорност и јачину у српском језику (*угараӣи (бӣӣи) као свеӣи Илија*).

На крају, једна фразама садржи митоним *бо̄и*, али није заснована на семама колективне експресије (*бӣӣи (разликоваӣи се) се као бо̄и и шеширџија*).

5.4.6. Етноними. Као што смо у почетној таблици видели, број етнонима у обрађеној грађи није велик. Но, важно их је размотрити јер се на основу њих види однос говорника једнога народа према говорницима другога: тај је однос по правилу негативан. Другим се народима приписују искључиво негативне особине (уп. Видовић-Болт 2007). Занимљиво је приметити да се то јавља и у оквиру једнога језика: у Хрватској се користи фразема *лаїаїи као Србин*, коју, логично је, неће користити Срби. Лажљивост се у српскоме још приписује и припадницима ромскога народа (*лаїаїи као Циїан* и *лаїаїи као Циїанин*).

Концепт пијанства у францускоме се везује за Пољаке (*bourré, plein, rond comme toute la Pologne, soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne, boire comme un Polonais, bourré (plein, rond) comme un Polonais, soûl (saoul, ivre) comme un Polonais*), док се исти концепт у српскоме приписује рускоме и немачком народу (*џијан као Рус, џиїи као Рус* и, у екавским источним крајевима, *убиїи се као Немац*). Руси се према поредбеној фраземи *en baver (chier) comme un Russe* виде као намучен народ.

Турци се за говорнике обају народа виде као прекомерни пушачи (*fumer comme un Turc* и *џуиїиїи као Турчин*), а за говорнике францускога још су и еталони снаге (*fort comme un Turc*) и сексуалне активности (*bander comme un Turc*).

Тамнопуте се особе у српској фразеологији пореде с Арапима и Ромима (*црн као Араїин, црн као Циїанин, црн као Циїа|Циїо*), али је ту мотивацијска база прозирна јер су ти народи тамнијега тена од носилаца српскога језика.

Надаље, тврдоглавост се у француској култури приписује Бретонцима (*têtu comme un Breton*), а Швајцарци су познати по непристрасности због неутралне политике (*neutre comme la Suisse*). У српској су фразеологији присутни етноними *Грк* и *Грчка*; у први се план ставља незавидно економско стање заједнице овога народа (*гужан као Грчка, љроїасїи као Грчка*), а онда и старост цивилизације (*сїар као Грчка*), те напоследку и бунтовнички дух (*бунїиїи се као Грк у хаїсу, аїсу*).

Велики број људи пореди се с бројношћу кинескога и руског народа у српској фразеологији (*{имаїи, биїи коїа}* као *Кинеза*, *{имаїи, биїи коїа}* као *Руса*), док се Роми концептуализују као народ који често мења коње

(мењаџи|мијењаџи коџа, шџо као Циџанин коџе). Коначно, негативан се став према Немцима као народу од којег се нема шта чути паметно концептуализује кроз фразему џонављаџи као Шваба|Швабо џралала (џра-ла-ла).

У ову скупину еталона уврстили смо и лексеме којима се означавају припадници тамније расе. Фраземе које их садрже (*travailler (bosser) comme un nègre* одн. *раџиџи (ринџаџи, диринчиџи, шљакаџи, рмбаџи, рмбаџиџи, шеџлиџи)* као *џрнаџ*) концептуализују тежак и напоран рад, што је последи незавидна положаја ове расе у прошлости.

5.4.7. Соматизми. Ни соматизми, било људски или животињски, нису бројни у разматраним фразеологијама. Међутим, запада за око то да се у готово половини грађе (у фрацускоме 24 фраземе, а у српскоме 32) као соматски еталони јављају задњица, полни органи те дољи екстремитети. Фраземе које их садрже изразито су негативно конотиране. Тако се задњица концептуализује као ружан део тела (*laid, moche, vilain comme un cul, laid, moche, vilain comme un cul de singe* одн. *ружан као џуџиџа, ружан као дуџе*), осим ако је реч о дечјој задњици (*doux, lisse comme les fesses d'un bébé, doux, lisse comme des fesses de bébé, doux (lisse) comme une peau de bébé* одн. [џладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као *бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија) џуџа*, али и [џладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као *мачја џуџа*), чија је кожа глатка и мекана. За овај се део тела, у негативну светлу, у српскоме језику везују концепт пијанства (*џиџан као џуџиџа, џиџан као дуџе, најџиџи се, оџиџи се, нарољаџи се као џуџиџа, развалиџи се, убиџи се као џуџиџа, најџиџи се као буља*) и глупости (*џлуџ као џуџиџа, џлуџ као дуџе*). Мушки полни орган јавља се као еталон глупости (*сop comme une bite, сop comme un gland, џлуџ као кураџ, џуџ као кураџ*), ружноће (*ружан као кураџ*), наметљивости (*досадан као кураџ*) и нееластичности (*џврџ као кураџ*). Негативан однос према овоме органу огледа се и кроз фраземе као *џреко кураџ* и као *џреко оне сџвари*. Женски полни орган везује се за пијанство (*џиџан као џичка, развалиџи се као џичка*), бескарактерност и неиздржљивост (*сoppe un сop, џлакаџи/расџлакаџи се као [нека] џичка, џлакаџи/расџлакаџи се као [нека] џичкиџа, џонашаџи се као [нека] џичка, џонашаџи се као [нека] џичкиџа, џуџаџи|шуџјеџи као џичка, смрзаваџи се/смрзнуџи се као џичка, џуџи (џукнуџи) као џичка, разбиџи се као џичка, развалиџи се као џичка*), неуспех

(развалии се као иичка). Једина је позитивно конотирана фразема с овим еталоном у српскоме као из иичке.

У француској грађи задњица је још еталон ћелавости (*chauve, nu comme un cul de singe*), изразито бела тена (*blanc comme un cul*) и мрака: *noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre, noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre, noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours), noir comme le cul du diable, noir comme le derrière du diable*, а у фраземама *haut (grand) comme trois bites à genoux, haut (grand) comme trois pines à genoux, haut (grand) comme trois couilles à genoux* соматизми суделују у развијању слике ниска раста. Једна фразема, која денотира блискост, заснована је на слици директног додира задњице и кошуље: *être comme cul et chemise*. Присност у оба језика концептуализују још и прсти (*[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main* одн. [сложни, уједињени] као ирсџи једне руке) — премда су они концептуализовани и супротно, као усамљени (сам као ирсџи) —, али и други нераздвојиви делови тела: биџи као нокаџи и месо, биџи као ирсџи и нокаџи (нокаџи и ирсџи), везани као црева|цријева. Црева су и еталон спора кретања: вући се као црева. Прсти се концептуализују као врло близак део тела: иознаваџи (знаџи) коџа, иџио као [свој] глан, иознаваџи (знаџи) коџа, иџио као својих иџи ирсџију.

Поред тога, у фразеологији обају језика, и ноге су коцептуализоване као глуп орган, али француска фразеологија у томе смислу показује већу продуктивност: илуџи као ноџа, према *comme un pied, jouer comme un pied, raisonner comme un pied, bête comme ses pieds, bête comme un pied*.

За разлику од доњег дела тела, горњи се део другачије концептуализује. У томе погледу индикативна је српска фразема биџи (разликоваџи се) као дуџе и око. Кад је у питању око, за њега се везују позитивна конотативна обележја у обама језицима: *tenir à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux, veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux* одн. иледаџи коџа, иџио као зеницу|зјеницу ока [своџа] (своџа ока), иазџиџи (чуваџиџи) коџа, иџио као зеницу|зјеницу ока [своџа] (своџа ока), иазџиџи на коџа, иџио као зеницу|зјеницу ока [своџа] (своџа ока), иазџиџи (чуваџиџи) коџа, иџио као око (очи) у илави, иазџиџи (чуваџиџи) коџа, иџио као своје очи. Концепт одморности и свежине такође се везује за око: *frais comme l'œil* и као иицино око. Поред ока, и

срце је концептуализовано на позитиван начин: оно је еталон лепоте (*beau, joli, mignon comme un cœur*) и љубазности (*gentil comme un cœur*).

Душа заузима значајно место у српској грађи: она се концептуализује као племенита (*[добар] као гуша*), али и физички опипљива — мекана (*мек, мекан као гуша*) и мирисна (*мирисаји као гуша*). Недостатак душе, одн. главе доводи до пометености: *јурији/одјурији или дојурији (џирчаји/уџирчаји или доџирчаји) као без љаве, јурији/одјурији или дојурији (џирчаји/уџирчаји или доџирчаји) као без душе*.

Остатак фразема мотивисан је физичким својствима соматизама или логичношћу слике која је у основи фразема:

arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe	(погодити) као прстом у гузицу (дупе) видети видјети се као на длану
c'est (ça se voit) comme le nez au milieu de la figure	го гол као прст као бабин зуб
chauve comme un (mon) genou coiffé (peigné) comme un dessous de bras	као руком је однет однијет (однесен) мршав као костур
couper comme mon (un) genou	мршав као скелет
droit comme mon bras quand je me mouche	нестати као руком однет однијет (однесен)
droit comme mon coude quand je me mouche	отићи (проћи) као руком однет однијет (однесен)
évident (visible, gros) comme le nez au milieu de la figure (du visage)	прећи (зајebати) <i>кога</i> као дупе папир раван као длан
fin comme un cheveu	стајати (пристајати) као пилету
grand (large) comme la main	сисе
gros comme le (mon) poing	убости (погодити) као прстом у говно
gros comme le [petit] doigt	убости (погодити) као прстом у пекмес
gros comme le bras	шупаљ као зуб
gros comme le pouce	
long comme le bras	
maigre comme un squelette	
nu comme la main	

Две су српске фраземе из угла франкофонских говорика прилично идиоматичне: *као кувана|кухана нога* и *живеји|живјеји као бубрегі у лоју*.

5.4.8. Носиоци занимања. На основу ове групе еталона лако се може видети која су занимања у француској, а која у српској говорној средини вреднована односно стигматизована. Глумци и манекени еталон су лепоте у обама језицима (*beau comme un tappequin* одн. *ле̄|лије̄и* као *лумац*, *ле̄|лије̄и* као *лумица*, [*ле̄|лије̄и*] као *манекен*, [*ле̄|лије̄и*] као *манекенка*) и они су једини примери занимања која су позитивно конотирана у овој скупини еталона. Поред тога, српски језик поседује и еталон ружноће из ове скупине еталона: *ружан као ло̄ов*. У францускоме су лопови еталон неприметности (*détaler, filer, s'enfuir, se sauver, partir comme un voleur*). Фразема *секира̄и се (бринӯи се)* за *шӣо* као *робијаши* за *гржаву* приказује робијаше као друштвено неодговорна лица. Снага транспортера концептуализована је у фраземи *bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur*.

За остала су занимања из грађе везана негативна конотативна обележја: кочијаши се сматрају вулгарнима и некултурним (*juré, parler comme un charretier* одн. *исова̄и* као *кочијаши*), исто тако и зидарски шегрти (*se comporter (se conduire) comme un goujat*), а у француској култури, поред продаваца рибе и прњара, такође као склони свађи и ратоборности (*se disputer, s'engueuler comme des chiffonniers, se disputer, s'engueuler comme des charretiers, s'engueuler comme des poissonniers, se battre comme des chiffonniers*); у српској култури пиљарице се концептуализују као свађалачки настројене (*свађа̄и се* као *пиљарице*). Продавци рибе концептуализују се и као бучни (*crier comme un poissonnier*), а домарке као брбљиве (*bavard comme une concierge, bavard comme une pipelette*). Продавци тепиха вреднују се као добри преговарачи (*négocié comme un marchand de tapis*), ватрогасци и пионирци као претерани пушачи (*fumer comme un pompier, fumer comme un sapeur*), жандарми као лоши стилисти и дактилографи (*écrire comme un gendarme*), лекари као особе лоша рукописа (*écrire comme un médecin*), зубари као лажљивци (*mentir comme un arracheur de dents, menteur comme un arracheur de dents*). Звонари, пионири, дрвосече и камионџије служе као еталони бучних хркача и спавача (*ronfler comme un bûcheron, ronfler comme un camionneur, ronfler comme un sapeur, ronfler comme un sonneur, dormir comme un sonneur*), због чега се концептуализују као неотесане особе и грубијани. Поред тога, ни надређена лица нису позитивно обележена; у

српском се оне сматрају надменима што су склоне командовању (*їонашаїи се као їазга*). У францускоме, пак, фразема *comme un chef* указује на умешност и лакоћу с којом се извршавају одређене активности.

За говорнике српскога језика француске су собарице склоне сексуалним активностима и сматрају се врло препреденима (*наиван као француска собарица, невин као француска собарица*), док је за говорнике обају језика пустињак еталон самоће и повучености (*vivre comme un ermite* и *живеїи|живјеїи као їусїињак*). За карабињере се у францускоме језику верује да стално стижу превише касно (*arriver comme les carabiniers*). Угљар се у француској култури сматра прљавом особом (*noir comme un charbonnier*), а калуђер особом позамашне грађе (*gras comme un moine*). Калуђери и калуђерице користе се такође као еталон живота без сексуалних односа (*vivre comme un moine* и *vivre comme une nonne*).

Најстарији је занат такође нашао одраза у фразеологијама разматраних језика: проститутке служе као еталон неукусна одевања и шминкања (*s'habiller, se fringuer comme une pute* и *se maquiller comme une pute* одн. *облачиїи се/обући се као курва*). Исто тако, негативан се одраз према овом занимању одражава кроз фразему *їуїаїи|їуїїјеїи као курва*, где се особа означена овом лексемом денотира као свесна кривице.

5.4.9. Носиоци сталежа. У овој скупини еталона издвајају се два пола: један позитиван, други негативан. Око првога се групишу лексеме које денотирају представнике виших друштвених слојева и упућују на концепт богата, сретна и лагодна живота:

<i>vivre comme un pacha</i>	живети живјети као [мали] бег
<i>vivre comme un nabab</i>	живети живјети као [мали] цар
<i>vivre comme un roi</i>	живети живјети као господин
<i>vivre comme un prince</i>	живети живјети као госпођа
<i>vivre comme une princesse</i>	живети живјети као гроф
<i>vivre comme un seigneur</i>	живети живјети као грофица
<i>vivre comme une reine</i>	живети живјети као краљ
<i>vivre comme un millionnaire</i>	живети живјети као краљица
<i>vivre comme un milliardaire</i>	живети живјети као лорд
<i>traiter qqn comme un roi</i>	живети живјети као паша
<i>traiter qqn comme un reine</i>	живети живјети као принц
<i>traiter qqn comme un prince</i>	живети живјети као принцеза

traiter <i>qqn</i> comme une princesse	живети живјети као милионер
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme un prince	живјети као милијунаш
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme une princesse	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као краља
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme une reine	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као краљицу
recevoir (accueillir) <i>qqn</i> comme une roi	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као принца
dormir comme un pacha	примити (дочекати, угостити) <i>кога</i> као принцезу
	понашати се као пијани милијардер
	трошити као пијани милијардер
	понашати се као пијани милионер
	трошити као пијани милијунаш
	понашати се као пијани милијунаш

Овој скупуни припадају и фраземе код којих су носиоци сталежа еталони лепоте (*beau comme un prince, belle comme une princesse, beau comme un pape* одн. *леј|лијеј* као *џринц*, *леја|лијеја* као *џринцеза*), среће и радости (*heureux comme un roi, heureuse comme une reine, heureux comme un pape* и *s'amuser comme un roi*) и лепога одевања (*sapé, habillé, vêtu comme un milord, habilllé, vêtu, sapé comme un prince, habilllée, vêtue, sapée comme une princesse*). Вишим друштвеним сталежима приписује се изразита достојанственост (*џонашаџи се као џосџодин [човек|човјек]*) поноситост (*fier comme un pape*) и озбиљност (*sérieux comme un pape*). Другој скупуни припадају еталони који денотирају подређене и потчињене особе, па самим тим фраземе које их садрже упућују на тежак и мученички живот:

travailler (bosser) comme un esclave	радити као роб
travailler (bosser) comme un galérien	односити се (понашати се, опходити се)
traiter <i>qqn</i> comme un esclave	према <i>коме</i> као према слуги
obéir à <i>qqn</i> comme un esclave	третирати <i>кога</i> као слугу
traiter <i>qqn</i> comme un domestique	

5.4.10. Антропоними. У ову скупину уврстили смо еталоне који се односе на човека, али не припадају претходним трима скупинама (етнонимима, носиоцима

занимања те носиоцима сталежа). Представићемо их, по узору на распоред грађе у Огољцев (2010: 118–119) на неколико подскупина:

- еталони којима се именују родбински односи;
- еталони који упућују на узраст и пол човека;
- еталони којима се денотира телесно или душевно стање;
- остали.

Кад су у питању еталони којима се именују родбински односи, оба разматрана језика показују потпуну уједначеност: у фразеологијама се користе родбински називи блиских особа (оца, мајке, детета, браће и сестара) и користе се као еталони блискости. Фраземе које их садрже позитивно су конотиране. То указује на велики значај носилаца ових родбинских односа у породици на францускоме и српском говорном подручју:

aimer <i>qqn</i> comme un (<i>son</i> propre) frère	волети вољети <i>кога</i> као [рођено]
aimer <i>qqn</i> comme un (<i>son</i>) enfant	дете дијете
aimer <i>qqn</i> comme un fils	волети вољети <i>кога</i> као [рођеног(а)] брата
aimer <i>qqn</i> comme un père	волети вољети <i>кога</i> као [рођеног(а)] оца
aimer <i>qqn</i> comme une (<i>sa</i> propre) sœur	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] кћер
aimer <i>qqn</i> comme une fille	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] кћерку
aimer <i>qqn</i> comme une mère	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] мајку
	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] сестру
	волети вољети <i>кога</i> као [рођеног(а)] сина
	волети вољети <i>кога</i> као [рођену] ћерку

Блискост браће и сестара концептуализују још и следеће фраземе:

ressembler à <i>qqn</i> comme jumelle	[везани (повезани)] као сијамски близанци
ressembler à <i>qqn</i> comme un frère	бити као рођена браћа
[jumeau]	живети живјети као брат и сестра
ressembler à <i>qqn</i> comme un jumeau	као брат брату
ressembler à <i>qqn</i> comme une sœur	као свој своме
[jumelle]	слагати се као брат и сестра
se ressembler comme frère et sœur	хвала <i>коме</i> као брату [рођеном(е)]
	хвала <i>коме</i> као сестри [рођеној]

По једна фразама с компонентом мајка из свакога језика упућује на концепт неодевености (*ni comme ta mère t'a fait[e]* и *[iо|iол]* као *од мајке рођен*), а у српскоме језику мајка се везује и за концепт пијанства: *ицјан као мајка*, *наицици се као мајка* и *убицици се као мајка*, али ове су фраземе највероватније настале елипсом од *наицици се (убицици се) као мајка земља*. Две фраземе из ове подскуине еталона нису засноване на семама колективне експресије: *en avoir deux comme papa* и *rentrer comme papa dans tatan [un jour (un soir) de paye]*. Једна фразама из српске грађе садржи еталон који је прецедентно име у српској култури: *невина као мајка девеи Јуџовића*. Даље, у француској грађи пријатељ такође концептуализује блискост и наклоност: *traiter qqn comme un ami*. У српској грађи присутна је лексема која именује новопридошла члана породице, који концептуализује послушност (*као бела лала*).

Кад је реч о еталонима којима се упућује на узраст човека, можемо их поделити на две подскуине: на оне којима се означавају младе особе (*bébé, enfant, gamin, gosse* у францускоме и *беба, геије/дијеије, клинац* у српском језику) и на оне којима се именују старије особе (*adulte* у француском те *баба* и *иензионер* у српскоме). И међу једнима и међу другима има и позитивно и негативно конотираних.

Младе особе с једне се стране сматрају незрелима и детињастима. То је концептуализовано у следећим фраземама: *se comporter (se conduire, agir) comme un bébé, se comporter (se conduire, agir) comme un enfant, se comporter (se conduire, agir) comme un gamin* и *ионашати се као [нека (мала)] беба, ионашати се као [неко (мало)] геије/дијеије, ионашати се као [неки] клинац, ионашати се као [неко] деришиие*. Насупрот томе, зрелост се концептуализује кроз лексему која означава пунолетну особу: *se comporter (se conduire, agir) comme un adulte*. Даље, младе се особе сматрају неискваренима (*innocent comme l'enfant qui vient de naître, pur comme l'enfant qui vient de naître*) те због тога наивнима и лакомисленима (*simple, naïf comme un enfant* одн. *se faire, se laisser avoir, duper comme un enfant [de cœur], se faire, se laisser avoir, duper comme un gosse, se faire (se laisser) avoir (duper) comme un collégien*) те нејакима (*faible comme un enfant*). Према њима се у језичкој слици света исказује супериоран однос: *traiter qqn comme un enfant, traiter qqn comme un*

gamin одн. *односии се (їонашаїи се, оїходии се) їрема коме као їрема геїеїу|гїеїеїу, їреїираїи коїа као геїе|гїеїе* и они се сматрају се послушнима (*obéir à qqn comme un enfant*).

С друге стране, у фраземама се концептуализује дечји плач (*pleurer comme un bébé, pleurer, sangloter comme un enfant, pleurer, sangloter comme un gamin, pleurer, sangloter comme un gosse* одн. *їлакаїи/расїлакаїи се као [нека (мала)] беба, їлакаїи/расїлакаїи се као [неко (мало)] геїе|гїеїе*), њихов безбрижан и чврст сан (*dormir comme un bébé, s'endormir comme un bébé, dormir comme un enfant, s'endormir comme un enfant* одн. *сїаваїи као беба, сїаваїи као геїе|гїеїе, засїаїи као беба, засїаїи као [неко (мало)] геїе|гїеїе* одн. *миран као беба*) те њихова оптимистичност, радост (*heureux comme un enfant, heureux comme un gamin, heureux comme un gosse* одн. *fier comme un enfant, fier comme un gosse* одн. *срећан|среїан као [мало] геїе|гїеїе, раговаїи се (веселиїи се) чему као [неко (мало)] геїе|гїеїе*), смех (*rire comme un enfant rire comme un gamin rire comme un gosse* одн. *смејаїи се|смијаїи се као [мало] геїе|гїеїе*), немирност (*excité comme un enfant, excité comme un gamin*) и склоност ка игри и забави (*s'amuser comme un enfant, s'amuser comme un gamin*) и заљубљивању (*amoureux comme un collégien*). У српској грађи заступљене су још две фраземе с овим еталонима: *развалиїи (разбиїи, расїуриїи) коїа, шїо као [беба] звечку и озбиљан као гїеїе на їуїи*.

У српскоме језику лексема *баба* врло је продуктиван еталон. Њиме се концептуализује спорост (*вући се као [нека (сїара)] баба, возиїи као [нека (сїара, моја)] баба*), џангризавост (*їунђаїи као [нека (сїара)] баба, кукаїи као [нека (сїара)] баба*), старомодност (*изїлегаїи као [нека] баба, облачиїи се/обући се као [нека (сїара, моја)] баба, їонашаїи се као [нека (сїара, моја)] баба*). Негативно конотиране су и следеће две фраземе: *{verba dicendi}* као *баба о уиїиїїцима* и *їалиїи се (їримаїи се) као баба на їензију*. Поред лексеме *баба*, забележили смо и лексему *їензионер*: *возиїи као їензионер*.

Еталони којима се денотира пол човека садрже лексеме које означавају особе женског пола. Те су фраземе негативно обележене и односе се углавном на мушкарце: жене се на тај начин концептуализују као плачљиве (*pleurer comme une femme, pleurer comme une fille, chialer comme une gonzesse* одн. *їлакаїи/расїлакаїи*

се као [нека] жена) и стидљиве (*rougir comme une [jeune] fille, timide comme une jeune fille*) и мирне (*миран као цурица*). Једина позитивно конотирана фразема је: *леј|лијеј као девојка|гјевојка*.

Под трећу подскупину подвели смо еталоне којима се означава човек у какву телесном или душевном стању и који концептуализују френетичност и интензивност радње или процеса што се фразеологизује. Тако се и у францускоме и српском језику јављају еталони који означавају душевно поремећену особу или особу с интелектуалним сметњама:

{verba actionis} comme un fou	{verba actionis} као блесав
{verba actionis} comme un cinglé	{verba actionis} као луд
{verba actionis} comme un dément	{verba actionis} као махнит
{verba actionis} comme un dingue	{verba actionis} као нездрав
{verba actionis} comme un enragé	{verba actionis} као суманут
{verba actionis} comme un forcené	дерати се (драти се, викати, вриштати,
{verba actionis} comme un malade	урлати, урликати) као луд
{verba actionis} comme un taré	јурити (трчати) као луд
{verba actionis} comme un toqué	поцепати <i>кога</i> као лудак новине <ист>
aimer <i>qqn</i> comme un fou	прдети прдјети/прднути као луд
coiffée comme une folle	радити (ринтати, диринчити, шљакати,
courir comme un fou	рмбати<ист>, рмбачити<ист>) као луд
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené	радити као блесав
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou	смејати се смијати се (церекасти се) као луд
péter come un fou	смејати се смијати се (церекасти се, кесити се, кезити се) као луд на брашно
ramer comme un dingue	ударати као луд
ramer comme un fou	
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou	
rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un hystérique	
s’amuser comme un [petit] fou	
se débattre (se démener, s’agiter) comme un forcené	
travailler (bosser, trimer) comme un dingue	
travailler (bosser, trimer) comme un fou	

У грађи смо пронашли и еталоне који указују на телесну сметњу:

content (heureux) comme un bossu	навалити [на <i>што</i>] као мутав [на телефон]
courir comme un dératé	радити као мутав
rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu	држати се <i>кога, чега</i> као слеп слијеп плота
battre <i>qqn</i> comme un sourd	ухватити се за <i>кога, што</i> као слеп слијеп
cogner (frapper, taper) comme un sourd	за плот
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd	
ramer comme un sourd	
travailler (bosser, trimer) comme un sourd	

Исто тако, има и еталона који означавају одређена човекова стања:

{verba actionis} comme un affamé	{verba actionis} као побеснео побјеснио
{verba actionis} comme un désespéré	{verba actionis} као помахнитао
{verba actionis} comme un furieux	држати се <i>кога, чега</i> као пијан плота
{verba actionis} comme un malheureux	јести као проваљен
{verba actionis} comme un perdu	као гладан срат
{verba actionis} comme un possédé	радити као бесан бијесан
{verba actionis} comme un tordu	ухватити се за <i>кога, што</i> као пијан за плот
courir comme un perdu	
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé	
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu	
crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé	
fuir (éviter, craindre) <i>qqn</i> comme un pestiféré	
se débattre (se démener, s'agiter) comme un enragé	
se débattre (se démener, s'agiter) comme un possédé	
se méfier de <i>qqn</i> comme d'un pestiféré	
vider (jeter, renvoyer) <i>qqn</i> comme un pestiféré	

У ову смо скупину еталона уврстили и лексеме које денотирају особе што више нису у животу. Њима се интензивира бледило, хладноћа и непокретност:

{verba actionis} comme un mort de faim	блед блијед као мртвац
blanc comme un cadavre	заспати као заклан
blanc comme un mort	заспати као мртав
dormir comme un mort	изгледати као мртвац
froid comme un mort	изгледати као [подгрејан подгријан] леш
immobile comme un cadavre	лежати као мртвац
pâle comme un cadavre	спавати као заклан
pâle comme un mort	спавати као мртав
	спавати као мртвац

Једна фразема из ове подскуине двоструко је метафорична (*ūpeћи* (*зајебаиши*) *која као мртвац гаску*).

Неколике фраземе садрже имена, било прецедентна или не:

être (rester) Gros-Jean comme devant	богат као Крез
faire comme Charles	као мила Гера
fier comme Artaban	провести се (проћи) као Јанко на Косову
riche comme Crésus	разумети се разумјети се у <i>што</i> као Мара
tranquille comme Batiste	у крив курац
	средити (разбити, смазати, развући, растури, разбуцати, убити) као Панта Панто питу

Из француске грађе издвојили смо и подскуину еталона који чине лексеме којима се човек карактерише у односу према другима. Оне концептуализују подређеност и потчињеност:

crier (hurler) comme un damné
jeter (chasser, renvoyer) <i>qqn</i> comme un moins-que-rien
râmer comme un damné
souffrir comme un damné
traiter <i>qqn</i> comme un malpropre
traiter <i>qqn</i> comme un moins-que-rien
travailler (bosser, trimer) comme un damné
vider (jeter, renvoyer) <i>qqn</i> comme un malpropre

У грађи неколике фраземе садрже лексеме-еталоне којима се денотира тренутно стање човека, а фраземе концептуализују ошамућеност и смушеност одн. неспособност говора:

{verba actionis, verba motus} comme un somnambule	{verba actionis, verba motus} као зомби
{verba actionis, verba motus} comme un zombi[e]	{verba actionis, verba motus} као месечар мјесечар
	као дрогиран
	као надрогиран
	као опијен
	као пијан
	ћутати шутјети као заливен

Остали су еталони прилично разнородни:

{verba motus} comme un seul homme	{verba actionis} као човек човјек
{verba motus} comme une seule personne	говорити <i>што коме</i> као човек човјек
aller (se porter) comme vous (toi) et moi	човеку човјеку
bander comme un pendu	држати се (стајати) као влашка (сеоска)
crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]	млада
fier comme Harpagon	згазити <i>кога</i> као будала шешир
manger (bouffer) comme un goinfre	као билдер
manger comme un glouton	као була у јагоде
parler comme un oracle	као други човек човјек
râler comme un voleur	лећи (сести сјести) <i>коме</i> као будали
s'accrocher à <i>qqn, qqch</i> comme un naufragé [à une bouée [de sauvetage]]	шамар
s'entendre comme larrons en foire	облачити се/обући се као клошар
s'habiller (se vêtir) comme un clochard	облачити се/обући се као сељак
s'habiller comme un plouc	поцепати <i>кога</i> као неписмен Политику
se battre comme des sauvages	провести се (проћи) као бос по трњу
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un bleu	рећи (казати) <i>што коме</i> као човек човјек
se faire (se laisser) avoir (duper) comme un débutant	човеку човјеку
travailler (bosser) comme un forçat	спремати се као влашка (сеоска) млада
unis comme un seul homme	убити се као сироче
	хватати се/ухватити се за <i>кога, што</i> као [дављеник] за сламку [спаса]
	хтети (служити) <i>кога</i> као будалу она ствар (курац, шамар)
	чекати <i>кога</i> као озебао сунце
	чудити се као влашка (сеоска) млада

5.4.11. Локал. У оквиру ове групе еталона, неколико је заједничких у обема грађама: *tombe* – *џроб*, *tombeau* – *џробница*, *cimetière* – *џробље*, *église* одн. *cathédrale* – *црква* и *moulin* – *млин* одн. *воденица*.

Гробови и гробнице негативно се вреднују и у француском и у српском језику. Они су концептуализовани као хладни (*froid comme une tombe*, *froid comme un tombeau* одн. *хладан као џроб*) и крајње тихи објекти (*silencieux comme un tombeau*, *muet comme une tombe*, *muet comme la tombe*, *muet comme un tombeau* одн. [*џихо (мирно)*] као у *џробу*, *џишина* као у *џробу*, *ђуџаџи|ђуџеџи* као *џроб*). У српској грађи концептуализују се и као ружни објекти (*rouge comme un tombeau*). Еталон тишине у обама је језицима и црква: *silencieux comme dans une église* одн. [*џихо (мирно)*] као у *цркви* и *ђуџаџи|ђуџеџи* као у *цркви*; у францускоме је то такође гробље (*silencieux comme un cimetière*). На основу примера из српске грађе видимо да су гробља места од којих се зазире, нарочито ако су страна (*џролазиџи/џрођи џоред (крај, џокрај) коџа, чеџа као џоред (крај, џокрај) џурскоџ[а] џробља*).

Кућа одн. дом концептуализује се као објекат у коме се човек осећа угодно и у којима је све потаман (*osé comme ce|осеђаџи се као код [своје] куће, осеђаџи се као дома* и *manger comme à la maison*). Кад је у питању ковачница, она је, због буке која у њој обично влада, еталон хркања у француском језику (*ronfler comme une forge*). Даље, огромне грађевине користе се као еталон велика простора (*vaste comme une cathédrale*, *haut comme une cathédrale*, *haut comme la tour Eiffel*, *vaste comme un hall [de gare (d'aéroport)]*).

Еталон чистоће у српскоме је аптека (*[чистио (уредно)] као у аџоџеџи*), а нечистоће и прљавштине свињац (*као у свињцу*). Сауна је симбол топлоте (*као у сауни је [џоџло (вруће)]*). Клизалиште и воденица суделују у настанку поредбених фразема на основу сема које денотирају њихова својства и функцију (*glissant comme une patinoire*, *glisser comme une patinoire*, *glisser comme sur une patinoire*), с тим што је у случају воденице у оба језика дошло до метафоризације, па се они везују за концепт брбљивости (*parler comme un moulin*, *млеџи|мљеџи* као [*џразан*] *млин*, *млеџи|мљеџи* као [*џразна*] *воденица*). Млин је у францускоме и еталон објекта у који свако улази кад пожели и без питања (*entrer (rentrer) comme dans un moulin*).

Биоскоп и циркус су због садржаја који се у њима нуди еталони смешнога (*смешан|смијешан као биоскоп и смешан|смијешан као циркус*). Поред тога, у једној фраземи поредбена је јединица у вези с основом поређења једино у примарном значењу, али је основа поређења актуализована у секундарном (*bourré, plein comme une cantine*).

5.4.12. Природа. Ова скупина еталона обухвата све оно што се налази у природи или је чини, а да није човеков производ. Увидом у грађу запажа се да је већина фразама из ове групе настала на основу објективних својстава еталона и да се махон односе на неживо:

{verba motus} comme le vent	[јак] као гром
{verba motus} comme un cyclone	{verba motus } као [жива] муња
{verba motus} comme un ouragan	{verba motus} као ветар
{verba motus} comme une avalanche	{verba motus} као вихор
{verba motus} comme une tornade	{verba motus} као тајфун
{verba motus} comme une trombe	{verba motus} као торнадо
{verba percipiendi} comme dans un brouillard	{verba percipiendi} као кроз маглу
{verba, actionis, verba motus} comme l'éclair	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као [хладне] воде
{verba, actionis, verba motus} comme la foudre	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као блата
{verba, actionis, verba motus} comme un éclair	{имати, бити <i>кога, чега</i> } као кише
blanc comme [la (de la)] craie	бео бијел као креда
blanc comme [la] neige	бео бијел као креч
bleu comme la mer	бео бијел као снег снијег
bleu comme le ciel	бистар (чист) као кристал
briller (luire) comme une perle	бити (разликовати се) као небо и земља
briller comme de l'argent	блед блијед као креда
briller comme de l'or	блед блијед као креч
briller comme du chrome	бојати се <i>кога, чега</i> као грома
briller comme du verre	брз као ветар вјетар
briller comme le (du) diamant	брз као муња
briller comme un diamant	велик као
briller comme un soleil	велик као небо
briller comme une étoile	висок као гора
calme comme un lac	вредети вредити као [суво сухо] злато
	знати <i>што</i> као воду [пити]
	изникнути (изнићи, изронити, искрснути, изаћи, изићи) као из земље

clair (limpide, pur, transparent) comme du (le) cristal	имати форе као Сахара море јак као бетон
clair comme de l'eau [de roche (de source)]	као [хладном] водом поливен (поливен [хладном] водом)
comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été (serein, sans nuage)	као гром из ведре (ведрог) неба
comme un goutte [d'eau] dans la mer (l'océan)	као кап [воде] у мору
comme un grain de sable dans le désert	као капљица [воде] у мору
couler comme une pierre	као муња из ведре (ведрог) неба
coupant (tranchant) comme le silex	као од брда одваљен
coupant (tranchant) comme un silex	као од брега бријега одваљен
couper comme un silex	као од стене стијене одваљен
courir comme le vent	коштати као [суво сухо] злато
dur comme [de] l'acier	личити сличити (наликовати) <i>коме</i> као две двије капи воде
dur comme [de] la pierre	марити (бринути) за <i>кога</i> , <i>што</i> као за лањски снег снијег
dur comme [du (le)] fer	пити/попити <i>што</i> као воду
dur comme du (le) bois	плав као море
dur comme du (le) diamant	плав као небо
dur comme du (le) diamant	платити као [суво сухо] злато
dur comme du (le) marbre	појавити се као из земље
dur comme du (le) roc	сећати се сјећати се <i>кога</i> , <i>чега</i> као кроз маглу
dur comme du (le) silex	сећати се сјећати се <i>кога</i> , <i>чега</i> као у магли
dur comme du béton	сјајити се (сијати) као дијамант
dur comme un caillou	сјајити се (сијати) као злато
dur comme un roc	скуп као [суво сухо] злато
dur comme un rocher	слан као море
dur comme un silex	слични као две двије капи воде
dur comme une pierre	стајати као камен
éclater comme un [coup de] tonnerre	стајати као стена стијена
fondre comme [la] neige au soleil	стало је <i>коме</i> до <i>кога</i> , <i>чега</i> као до лањског[а] снега снијега
fragile (cassant) comme du (le) verre	тврд као бетон
franc comme l'or	тврд као камен
froid comme [de] la pierre	тврд као челик
froid comme [du (le, un)] marbre	тежак као камен
froid comme [la (de la)] glace	тежак као олово
froid comme un glaçon	тонути/потонути као камен
froid comme une pierre	топити се/истопити се или растопити се као снег снијег на сунцу
grand (gros) comme une montagne	ћутати шутјети као камен
haut comme une montagne	
immobile (figé) comme une pierre	
immobile (figé) comme une pierre	
léger comme le vent	

lisse (poli) comme du marbre	хладан као камен
lisse (poli) comme un marbre	хладан као лед
lisse comme un galet	хладан као санта леда
lisse comme un lac	црн као гар
lourd comme [de] la pierre	црн као зифт
lourd comme du plomb	црн као катран
lourd comme une pierre	црн као угаљ
muet comme les pierres	црн као угљен
nager comme une pierre	чврст као стена стијена
noir comme de la poix	чекати <i>кога</i> као озебао сунце
noir comme du (le) charbon	чувати (пазити, гледати, држати) <i>кога</i> ,
peser comme du plomb	<i>што</i> као кап воде на длану
pur comme le diamant	чувати (пазити, гледати, држати) <i>кога</i> ,
rapide (prompt) comme l'éclair	<i>што</i> као мало воде на длану
rapide (prompt) comme la foudre	чувати <i>кога</i> , <i>што</i> као [суво сухо] злато
rapide comme le vent	
ressembler à <i>qqn</i> comme deux gouttes d'eau	
se souvenir de <i>qqn</i> , <i>qqch</i> comme dans un brouillard	
sec comme du bois	
tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une masse	
tomber comme une pierre	
vaste comme l'océan	
vaste comme la mer	
vaste comme un océan	
vif comme l'éclair	

Занимљиво је запазити да фраземе с компонентама *dur* — *тврпг*, *froid* — *хладан* и *тежак* развијају и секундарно значење, које се односи на човека, те да у томе случају фраземе не припадају горњој подскубини, већ наредној, у којој се веза еталона и основе поређења успоставља на основу примарног значења основе поређења, с тим да је значење које се актуализује секундарно:

blanc comme [la] neige	бео бијел као снег снијег
clair comme du (le) cristal	јасан као кристал
froid comme l'acier	пљуштати као киша
solide comme un roc	тежак као [црна] земља
	хладан као челик

Коначно, последња скупина обухвата фраземе у којима нема објективне везе између еталона и основе поређења:

bâti (taillé) comme un roc	брисати као мећава
bâti (taillé) comme une montagne	вући се као магла
beau comme un soleil	глуп као земља
croire dur comme fer	играти као гром
dormir comme du plomb	изгледати као гром
dormir comme un caillou	ићи (возити) као гром
dormir comme un plomb	јак као [црна] земља
dormir comme une masse	јасан као сунце
dormir comme une pierre	јести као мећава
ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie	јести се/појести се као млад месец као гром
glisser sur <i>qqn</i> comme l'eau sur les plumes d'un canard (des canards)	као громом погођен (ударен, ошинут, опаљен)
gronder comme le tonnerre	напити се као дуга
malheureux comme les pierres	напити се као земља
pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle	напити се као мајка земља напити се као мајка земља
s'endormir comme une masse	обилазити око <i>кога, чега</i> као киша око Крагујевца
triste comme la pluie	певати пјевати као гром
triste comme les pierres	пијан као [црна] земља
triste comme un jour de pluie	пијан као дуга
voler <i>qqn</i> comme dans un bois (au coin d'un bois)	пијан као мајка земља плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љута] киша радити као гром чист као сунце

5.5. Закључак. У овоме смо поглављу поредбеним фраземама у францускоме и српском језику приступили лингвокултуролошки. Прво смо желели да испитамо шта се најчешће јавља као субјект поређења — да ли човек или неживо: бројчаним смо налазима дошли до закључка да је 77% значења у француском и 79% у српскоме антропоцентрично, тј. да се фраземе у највећем броју случајева односе на човека. Даље, антропоцентричну смо грађу разврстали у концепте у оквиру шест концептуалних поља (човекова телесн, психичка и

интелектуална те друштвена карактеризација, човекова стања, активности и понашања те међуљудски односи) и, пребројавањем грађе, закључили да су најбројније фраземе којима се квалификују човекова телесна и емоционална стања. Коначно, испитали смо с чиме се човек или неживо најчешће пореде. Тако смо установили тринаест скупина еталона: зоониме, фитониме, артефакте, храну, митониме, етнониме, соматизме, носиоце занимања, носиоце сталежа, антропониме, локал, природу и еталоне у скупини „остало”. Запазили смо да је заступљеност еталона међу разматраним језицима прилично једнака и да су у грађи обају језика зооними и артефакти најчешћа скупина еталона. Потом смо размотрили сваку од ових скупина понаособ и погледали које семе мотивишу значења поредбених фразема.

Превођење поредбених фразема на примеру францускога и српског језика

6.0. Увод. У поглављу смо о кореспондентности контрастирали поредбене фраземе францускога и српског језика, па смо, у целини гледано, успоставили три ступња кореспондентности: потпуну, делимичну и нулту. Видели смо да је нулта кореспондентност прилично заступљена у анализираној грађи, како у француско-српском (30%), тако и у српско-француском контрастивном смеру (33%). Међутим, овде желимо нагласити да је кореспондентност или некореспондентност фразеолошке грађе питање односа система разматраних језика и да оно само по себи неку велику практичну вредност. М. Омазић (2015: 133) у праву је кад каже да су истраживачи највише контрастирали фразеолошку грађу двају или више језика како би спровели сопствена лингвокултуролошка истраживања, поставили подлогу за властите лексикографске пројекте или промишљали о подучавању фразеологије у настави страног језика; самим тим, нису се фокусирали на преводиоце. Уколико се констатује да, примера ради, француска фраза *habillé comme l'as de pique* ‘обучен као пик ас’ („лоше, неукусно обучен”) у српској поредбеној фразеологији нема формалнога и значењског кореспондента, то само значи да ће при превођењу дате фраземе или при њеној лексикографској обради бити потребно уложити више напора не би ли се нашао одговарајући еквивалент. То што она нема формалнога и значењског кореспондента не значи да нема еквивалент, тј. да је непреводива. Размотримо следећи пример:

(1)	Mon père est habillé très élégamment [...]. Son costume est vraiment distingué. Son nœud de cravate est bien noué. Son gilet est assorti à sa veste. Lui d'ordinaire habillé comme l'as de pique est vêtu élégamment (Seksik 2013: 293).	Отац је врло елегантно одевен [...]. Његово одело је заиста отмено. Чвор кравате је добро намештен. Прслук се слаже са сакоом. Он, обично одевен апа-драпа , елегантно се обукао (Сексик 2014: 239).

Премда ова придевска фразаема нема формалнога кореспондента у српскоме језику, преводилац ју је у датом контексту ипак успео превести, нашао јој еквивалент (*обући се аџа-граја*) и тако одлично дочарао пишчеву мисао из

изворника, а у ту се сврху послужио непоредбеном фраземом врло блиска значења. Стога сматрамо да је потребно разлучити еквивалентност на нивоу система језика и еквивалентност у одговарајућем контексту (в. Кирога 2006: 137–138, 140–143). Ради тога, ваљало би правити терминолошку разлику између ова два случаја: за први је у литератури уобичајен назив *коресјондент*, а за други *еквивалент* (уп. Ђорђевић 2004).

Уколико би се ипак устврдило да одређена поредбена фразаема нема еквивалента у другоме језику, тј. да се не може превести, стаје се на танак лед јер се тиме негирају појам превођења и свакодневна преводилачка пракса (уп. Кирога 2006: 143). Другим речима, фразема може, а и не мора имати кореспондента у другоме језику, али може, у одређеном контексту, на један или други начин бити преведена одговарајућим еквивалентом.

С друге стране, могуће је да одређена фразаема има потпунога кореспондента у другоме језику, али да се тај кореспондент не може употребити у конкретну преводном случају или се не би сматрао стилски добрим преводним решењем (в. и Корпас Пастор 2003: 220). Одличан је пример за то француска фразаема *comme un fou*, чији је потпуни кореспондент фразема *као луд* у српскоме језику. Погледајмо следећа два примера:

(2)	Que voulez-vous, ma douce, la violence d'une passion se mesure aux risques qu'elle fait prendre! Je vous aime comme un fou . Il est normal, dans ces conditions, que j'accepte de sauter le pas pour vous avoir à moi! (Bourin 1993b: 180).	Што ћете, мила, снага страсти мјери се према опасностима које се прихваћају! Лудо вас волим. Нормално је да у таквим околностима будем одлучан, како бих вас могао имати (Bourin 2006: 164).
(3)	Ils avaient vingt ans et des poussières, ils s'étaient aimés comme des fous , mais elle avait préféré épouser un autre homme que lui (Révay 2009: 147).	Имали су тек двадесет година, лудо су се волели, али она је ипак изабрала да се уда за другог (Revaj 2010: 113).

У преводу би се ове француске поредбене фраземе могао употребити и потпуни кореспондент (нпр. *волим вас као луд* у примеру бр. 2 или *волели су се као луди* у примеру 3), али такве исказе у највећем броју случајева не би спонтано употребили изворни говорници српскога језика: уз глагол *волећи* као

интензификатор најчешће се користи прилог *лудо*, о чему сведоче и објављена преводна решења. Другим речима, постојање кореспондента није и не може бити гарант доброга превода, те ћемо у овоме поглављу размотрити шта се мора имати на уму при превођењу фразема и којим се преводним поступцима преводиоци служе и/или могу послужити како би се добио одговарајући превод.

6.1. Проблематика. П. Кирога (2006: 144) упозорава да се приликом превођења фразема јављају два типа потешкоћа: с једне стране, потешкоће везане за идентификовање фразема и интерпретацију њихова значења, што зависи од природе фразеолошког фонда одговарајућег језика и фразеолошке компетенције преводиоца, а, с друге, потешкоће у вези са самим процесом превођења, тј. одабиром преводних поступака (уп. Фидлер 2007: 120). О томе Р. Маројевић (1989: 28) каже следеће:

Тешкоће у превођењу фразеологизама огледају се и на плану семантизације — утврђивања њиховог значења, симболичког поља и функције у датом контексту, и на плану изражавања — налажења адекватних по сликовитости, значењу и стилској боји израза у језику превода.

Ови су наводи у складу с налазима М. Омазић (2015: 134), која истиче да преводиоци неретко греше кад нису свесни фразеолошког статуса одређене синтагме и у случајевима кад немају развијене вештине у одабиру одговарајуће преводне стратегије. То потврђује С. Фидлер (2007: 121) када констатује да се доста грешака у превођењу јавља управо због тога што преводац није препознао да је реч о фраземи.

Недостатак фразеолошке компетенције, према С. Влахову и С. Флорину (2009: 188) може довести до трију случајева: 1) преводац не препознаје фразему и схвата је као слободну, нефразеолошку синтагму, па је дословно преводи; 2) преводац примећује да је реч о везаној, неслободној комбинацији речи, али је приписује аутору и сматра индивидуалном творевином, па је дословно и преводи; те супротно, 3) преводац слободној вези речи приписује фразеолошко значење и онда га погрешно преводи. М. Бејкер (2011: 69) пише, на грађи енглескога језика, да се неке фраземе страног језика лакше у тексту идентификују него друге: тако

ова ауторка каже да се лако препознају оне фраземе чија је позадинска слика нелогична, фраземе чија је граматичка структура неубичајена, као и фраземе које је тешко разумети, односно оне које су високо идиоматичне. У ову скупину она убраја и поредбене фраземе јер садрже поредбени везник *like*. Међутим, већину фразема није лако „открити” јер не указују на неке посебне нерегуларности и нелогичности (Корпас Пастор 2003: 126). Нарочиту потешкоћу, упозорава М. Бејкер (2011: 69–71), представљају 1) фраземе које у контексту истовремено омогућавају и идиоматску и дословну интерпретацију, што преводиоца може навести на криво решење и 2) фраземе које у другоме језику имају хомониме, тј. фраземе истога облика, али различита значења.

Како би се фразеолошка некомпетентност преводиоца отклонила, од њега се очекује, као што П. Кирога (2006: 144) каже, да се константно служи референтном литературом, пре свега речницима, али не само речницима страного, већ и матерњег језика (уп. Корпас Пастор 2003: 216; Бејкер 2011: 69). Но, и сама ауторка примећује да је ово врло проблематична етапа јер су италијанско-шпански речници које је разматрала врло оскудни и недостатни. До истих смо налаза дошли и ми кад су у питању француско-српски и српско-француски речници (уп. поглавље 9).

Међутим, није dostatно само користити стручну литературу. М. Бејкер (2011: 69) такође помиње изворне говорнике, али приметили бисмо како свакоме преводиоцу није лако да за сваку недоумицу тражи мишљење матерњег говорника страного језика. М. Омазић (2015: 149) још сматра да је потребно увести фразеологију и когнитивну лингвистику у програм преводилачких студија како би се код будућих преводилаца подигла свест о употреби фразема у дискурсу, затим побољшала способност препознавања како устаљених, тако и модификованих фразема, те како би се будући преводиоци опремили стратегијама и техникама потребним за превођење фразеолошког фонда пре него што стечена знања аутоматизују.

М. Бејкер (2011: 71–75) даље говори и о проблемима на које преводиоци наилазе пошто идентификују фразему у тексту и интерпретирају јој значење. Ауторка разликује четири случаја: 1) фраземе које немају кореспондента могу бити

потенцијални преводачки проблем. Наравно, то не мора бити случај: видели смо на почетку поглавља да и фразема с потпуним кореспондентима (нпр. француска фразама *comme un fou*) може у одређеним контекстима захтевати еквивалент другачији од потпунога кореспондента; 2) проблем могу бити фраземе које имају одговарајући пандан у другоме језику, али се користе у различитим контекстима — конотативне су им вредности другачије и не могу се прагматички замењивати; 3) посебан су преводачки проблем фраземе које се у одређеном контексту, с ауторовом намером, користе и у дословном и у идиоматском значењу; 4) могуће је да се у различитим језицима фраземе не користе с подједнаком фреквентношћу. Ауторка (Бејкер 2011: 75) ову ставку илуструје тако што каже да су за говорнике енглескога језика фраземе питање доброга стила, док су говорници арапскога и кинескога склонији да фраземе користе у говору, а мање у писању, нарочито не у формалнијим текстовима. Све проблеме ауторка добро илуструје и закључује да начин на који ће фразама бити преведена зависи од више чинилаца: постојање или непостојање кореспондента није, видели смо, кључни фактор; битан је и симболички значај лексема у саставу фразема, затим, јесу ли оне поменуте у претходном контексту у нефразеолошком значењу, а важан је чинилац и конвенција свакога појединачног језика и сл.

Кад је реч о преводним поступцима и стратегијама, у литератури је о томе било доста речи. У русистичким радовима на српскоме језику (уп. нпр. Маројевић 1989; Пријић-Нисетео 1993; Пејановић 2006, 2010а; Раздобудко-Човић 2010) примећује се знатан утицај С. Влахова и С. Флорина (2009: 190–199), који разликују фразеолошки и нефразеолошки тип превода фразема. У оквиру првога говоре о фразеолошким еквивалентима, фразеолошким аналозима и индивидуалним еквивалентима. За ове су ауторе фразеолошки еквиваленти оне фразеолошке јединице двају језика које су по свим показатељима равноправне: њихово се денотативно и конотативно значење мора поклапати, као и стилистичке одлике, метафоричност и емоционално-експресивна обојеност. Они даље кажу да постоје такође непотпуни или делимични и релативни фразеолошки еквиваленти. Делимични се одликују по томе што су еквиваленти само у једноме од значења изворне или циљне фраземе. Овде, међутим, аутори упадају у замку и говоре о

кореспондентности, а не о превођењу фразема: то што руска фраза *избиение младенцев* има само једно значење, а енглески еквивалент *the massacre of the innocents* два нема никакве везе с превођењем које се остварује у одговарајућем контексту и где се, претпостављамо, актуализује само једно значење, а не оба. Мислимо да су аутори морали занемарити овај тип еквивалената. С друге стране, као релативне су еквиваленте означили оне који се разликују по некој од компоненти. На пример, значење компоненти није исто: нпр. у рускоме постоји фраза *показатъ спину*, а у енглескоме је *to turn one's back*, али је метафоричност остала иста.

Други су тип фразеолошких превода аналози. Њихове позадинске слике могу бити исте, али се могу у потпуности и разликовати. При томе, аналози не морају имати исту формалну структуру, али им значење мора бити идентично или блиско. Исто тако, у овај тип аутори смештају и антонимијске преводе, конкретизације и генерализације (уп. даље с поделом С. Лопез Роиг 2002).

Индивидуални еквиваленти су последњи тип фразеолошких превода. С. Влахов и С. Флорин (2009: 194) сматрају да, уколико преводиоци у преводном језику не успеју наћи одговарајућу фразему, могу покушати да, према постојећим моделима у преводном језику, скују фразему која ће бити разумљива читаоцима превода. То аутори нарочито препоручују у случајевима кад треба одржати колорит изворнога текста, па као пример наводе случај кад у преводима с рускога на енглески треба задржати компоненту *копеејка* уместо да се употреби *рубља*, која се користи у енглеској фразеологији: тиме се добија модификована, али разумљива фраза у енглескоме.

У склопу другог типа превода — нефразеолошких превода — аутори истичу лексички превод, калкирање и описни превод. Лексички су преводи они код којих се значење фразема преноси једном лексемом или синтагмом. Калкирање одн. превођење реч за реч могуће је у случајевима кад је мотивацијска база фраземе прилично прозирна. Ту Влахов и Флорин праве разлику између дословнога и буквалног превода: први је значењски прозиран, а други непрозиран и неразумљив говорницима другог језика. Описни превод подразумева парафразу значења, али

мислимо да је разлика између синтагматскога лексичког и описнога превода веома танана и да није могуће повући јасну линију између ова два типа.

С. Влахов и С. Флорин (2009: 199–201) потом разматрају сваки тип фразеолошких јединица, па за поредбене фраземе пишу да се могу превести кореспондентима или калковима, уколико је симболика њихових поредбених јединица у обама језицима иста, те аналозима, уколико се иста симболика у двама језицима исказује различитим поредбеним јединицама. На крају кажу да се у превођењу поредбена фразема може заменити „слободним”, тј. нефразеолошким поређењем, уколико нема фразеолошкога еквивалента или аналога, те метафором или другим стилским фигурама.

Ова двојица аутора дају врло богат преглед начина превођења фразема, али им се може приговорити то што често мешају „превод” из речника (тј. лексикографски еквивалент) одн. системски еквивалент (тј. кореспондент) с еквивалентом у превођењу. Док су прва два ванконтекстуална, трећи је увек у одређеном контексту и треба водити рачуна о његову конкретном и актуализованом значењу и функцији у тексту, те о односу према осталим језичким и ванјезичким изразима у окружењу (уп. и Кирига 2006: 141).

У англосаксонској литератури класичан поглед на стратегије у превођењу фразема даје М. Бејкер (2011: 76–86). Ова је ауторка, према М. Омазић (2015: 139) у првоме издању своје књиге разликовала четири преводне стратегије (њима се инспирисала и Н. Павловић 2015: 88–92), а у другоме, које овде цитирамо, седам: 1) употребу фраземе сличнога значења и облика, 2) употребу фраземе сличнога значења, али различита облика, 3) позајмљивање фразема изворнога језика, 4) употребу парафразе, 5) превођење занемаривањем идиоматског значења, 6) превођење изостављањем целе фраземе, и 7) компензацију. Лако се да запазити да се, по термилошким решењима С. Влахова и С. Флорина, прва и друга стратегија састоје у употреби еквивалента и аналога, док трећа подразумева калкирање. Бејкерова, међутим, говори једино о прихватљиву дословном преводу, не и о буквалном. Исто тако, кад говори о изостављању фраземе или њена значења, наводи примере тамо где је то могуће или једино решење. У томе се види разлика између става које заузима Бејкерова и бугарски русисти: док Бејкерова ниже

стратегије и наводи случајеве у којима се они добро примењују, будући да је њена књига уџбеник превођења, русисти наводе све случајеве, чак и оне које не би требало следити и који нису валидни.

Занимљиво је приметити да Бејкерова не нуди могућност лексичког превода, тј. стратегију да се у циљном језику уместо фраземе изворног језика употреби само једна лексема. Заузврат, Бејкерова наводи могућност да се фраземе испусте у преводу:

— у првome случају (пета стратегија), кад се фразема истовремено користи у обама значењима, дословном и идиоматском, а идиоматско значење нема кореспондента у преводном језику, оно се може занемарити, па се фразема преводи само дословно;

— у другом случају (шеста стратегија), ауторка предвиђа да се фразема потпуно испусти у преводу ако нема кореспондента у преводном језику и ако јој се значење не може на једноставан начин парафразирати.

У романистичкој — хиспанској — традицији, П. Кирога (2006: 138–139) у анализи фразеолошке преводне проблематике полази од тога да фраземе имају одређене инхерентне и неинхерентне функције и да их све треба имати у виду приликом превођења. Инхерентне су функције фразеолошка (заснована на фразеолошким својствима као што су устаљеност, краткоћа, институционализованост и сл.), конотативна, иконичка (део фразема заснива се на одређеној позадинској слици) и лудичко-поетичка. Будући да у идеалну преводу треба одразити фразеолошку функцију, П. Кирога (2006: 150–151) разликује она преводна решења која ову функцију задовољавају и она која су нефразеолошка. Напред смо видели да овакву дистинкцију предвиђају и С. Влахов и С. Флорин (2011). Кад су у питању неинхерентне функције, оне се тичу контекстуализације фразема, тј. њихова положаја у тексту у односу на остале лексичке јединице, али и фраземе.

Ова је ауторка набројала девет преводних техника и стратегија. Две су фразеолошке: 1) превод фраземом истога облика и значења као у изворнику; 2) превод фраземом еквивалентна значења, али различитом у некоме другом аспекту. Од нефразеолошких техника и стратегија ауторка је нашла: 3) превод

парафразирањем; 4) превод једном лексемом еквивалентна значења; 5) превод изостављањем; 6) превод компензацијом; 7) позајмљивањем; 8) калкирањем; те 9) употребом преводилачких примедби у оквиру подножних белешки. У односу на претходно цитиране ауторе видимо да П. Кирога уводи нову стратегију — да се значење фраземе појасни у подножној белешци —, али је у даљем тексту не развија и не опримерује.

Занимљиво је поменути да је ова ауторка ексцерпирала 13 романа италијанске књижевности XX и XXI века преведене на шпански језик. У њима је пронашла 389 различитих фразема на 546 појавница. На грађи коју је исписала из романā илустрирала је горе набројане технике и стратегије којима су се преводиоци послужили, али, као што смо напоменули, није говорила о подножним белешкама. Исто тако, није објаснила разлику између позајмљивања и калкирања, већ је само говорила о дословном преводу, прихватљивоме или не. Нажалост, у анализи грађе није дала статистичке или бројчане податке који би омогућили да се донесу закључци о процентуалној заступљености фразема и одређеним преводилачким усмерењима. На неким је местима, пак, дала коментар о релативној заступљености одређене стратегије. Тако је истакла да се дословни превод и парафраза често срећу у разматраним преводима италијанске књижевности на шпански језик, што је врло занимљив податак, на који ћемо се вратити и у даљем тексту.

Класичан преглед преводних техника даје и С. Фидлер (2007: 115–131). Она најпре указује на то да су фраземе посебан преводилачки проблем јер због сложена значења еквиваленција мора бити успостављена на више нивоа, и то на денотативном плану, затим конотативном, прагматичком, формално-естетичком и текстуално-нормативном. Потом преводне технике групише у четири типа: 1) први окупља технике превођења фразема идентичном фраземом у другоме језику и позајмљивањем фраземе, тј. дословним превођењем; 2) други подразумева превођење путем парафразе, и ту ауторка додаје да се парафразирањем постиже једино денотативна еквиваленција, док прагматичка не задовољава одговарајући квалитет јер недостаје еквивалентност на конотативном плану. Међутим, С. Фидлер (2007: 126) ипак тврди да парафраза у неким случајевима може бити и добро преводно решење, те да све зависи од контекста. Даље, 3) трећи се састоји у

превођењу фраземе фраземом различите позадинске слике, 4) а четврти окупља изостављање фразема и компензацијску технику. Ауторка све технике опримерује преводима с енглескога на немачки, али не анализира ниједан затворен скуп текстова. Због тога не наводи ни бројчане податке, али на једном месту (Фидлер 2007: 125) каже да се парафраза често јавља у случајевима кад фразема нема кореспондента. Видимо да се овај навод о учесталости парафразе слаже с коментаром П. Кироге.

Ж. Марко (2013) анализирао је начин на који су преведене соматске фраземе у енглеско-каталонском поткорпусу паралелнога електронског корпуса *COVALT*. Он је ексцерпирану грађу аотирао према преводним стратегијама и тако је издвојио следеће случајеве (Марко 2013: 169: 1) случај кад се фразема једнога језика преводи сличном фраземом у другоме језику, 2) кад се у преводу користи различита фразема, 3) кад се фразема преводи колокацијом, 4) кад се фразема преводи нефразеолошки, 5) случај кад се фразема изоставља у преводу, 6) случај који овај аутор назива директним пресликавањем, а подразумева мање или више дословно превођење. Поред ових, Ж. Марко предвиђа и случајеве (7) у којим се колокација из изворника преводи фраземом одн. (8) у којим се нефразеолошка синтагма преводи фразеолошки.

У Марковој су листи занимљиве 3. и 4. стратегија, као и последње две. Четврта стратегија представља парафразу изворне фраземе слободним, нефразеолошким средствима циљнога језика; њу су издвајали и претходно цитирани аутори. Трећа је мало другачија, али одговара синтагматском лексичком преводу С. Влахова и С. Флорина. Мора се приметити да колокацијски превод снижава фразеолошку природу изворника (али мање него превод слободним језичким средствима), па се и даље у преводу користи устаљена конструкција. Последње су две стратегије компензацијскога типа. Компензацију су, додуше, помињале и М. Бејкер те П. Кирога, али је овај аутор разбија на два посебна случаја, с тим да други знатно повећава фразеолошку природу изворника, него други.

Значај Маркова истраживања је у томе што, поред квалитативне анализе, нуди и квантитативну, па тако даје бројчане вредности употребе стратегија које је у корпусу уочио (Марко 2013: 173–179). Његов корпус чини 771 соматска фразема.

Процентуални подаци показали су да је најчешћи тип превода фразеолошки, који обухвата 51,1% грађе (35,8% енглеских фразема преведено је сличном фраземом, 15,3% чине преводи различитом фраземом). На нефразеолошке преводе отпада 21,66% грађе: од тога 16,08% на оно што П. Кирога назива парафразом, а свега 0,39% на „директно пресликавање”, тј. дословни превод. Ови су подаци врло значајни јер се увелико разликују од оцена П. Кироге, која је истакла да су парафраза и дословно превођење честе преводне стратегије у њеној грађи. У поређењу података двају аутора треба бити обазрив, јер су аутори обухватили различите језике, из различитих група, различитих фразеолошких фондова, а можда су анализирани романи ових аутора и различита преводног квалитета. Несумњиво је да ће се подаци разликовати ако се у анализу укључе два блискосродна језика, затим ако су преводи квалитетнији, те ако су у грађи случајно заступљеније фраземе које у преводном језику имају потпунога или делимичног кореспондента, и слично (уп. Омазић 2015: 148). Но, у Марковим резултатима изненађује једна чињеница: у 27,24% случајева енглеска је нефразеолошка синтагма или колокација на каталонски језик преведена фраземом. Превођење нефразеолошког фонда фразеолошким омогућује да се компензује изостављање изворних фразема које нису могле бити преведене фразеолошки, те одржава фразеологичност текста (кат. *fraseologicitat* [Марко 2013: 175]). Међутим, ове компензацијске стратегије могу бити подједнако непожељне, као стратегије превођења нефразеолошким средствима, јер у (пре)великој мери могу нарушити фразеологичност изворнога текста.

У квалитативној анализи података, Ж. Марко (2013: 214) показује да степен експресивности, која је основно фразеолошко својство, опада ако се фраземе преводе нефразеолошки, али да ни превођење сличним или различитим фраземама не може гарантовати да ће експресивност бити иста. Затим, закључује да је сличност фраземе и њена преводног сегмента релативан појам, који се градацијски пружа на скали од потпуне идентичности до крајње различитости. За овога се аутора, даље, две фраземе у преводном односу могу сматрати сличнима уколико имају идентично или веома блиско глобално фразеолошко значење и исту метафоричку мотивацијску основицу или идентично одн. веома блиско

компонентно значење. Такође, Ж. Марко (2013: 199–215) уочио је да постоји неколико чинилаца који битно условљавају начин на који се фраземе преводе: недостатак изоморфичности између система језика, идиоматичност и мотивисаност, искуствени домен, културна специфичност и модификације. Однос је тих чинилаца следећи: прво, што је степен изоморфичности фраземе мањи и/или степен идиоматичности одн. немотивисаности већи, то ће фразема бити већи преводилачки проблем; друго, што је лакше уочити изворни домен на коме је заснована метафоричност фраземе и повезати га с циљном доменом, то ће фразема бити лакша за превођење; треће, што је фразема културно специфичнија, то ју је теже превести; четврто и коначно, модификовање фразеолошких компоненти усложњава потрагу за преводним еквивалентом.

У оквиру истога пројекта, У. Остер и Х. ван Лавик (2013) разматрали су како су у немачко-каталонском поткорпусу паралелног корпуса *COVALT* преведене соматске фраземе. Они су применили исте критерије као Ж. Марко (2013). Поткорпус им се састојао од 18 наративних текстова у којима су пронашли 397 фразема у немачком делу поткорпуса и 144 компензацијска случаја, у којима су нефразеолошки изрази преведени фразеолошким. Процентуални су налази у приличноме сагласју с Марковима: најчешћи је фразеолошки превод. Слична се фразема у преводима јавља у 31,6% случајева, а иста у 21,6%. Преводиоци прибегавају парафразирању у тек 11,8% случајева, али се нефразеолошке синтагме фразеолошки преводе у 22,7% случајева. Слични налази у два различита корпуса могу бити индикативни, па ћемо их у даљем тексту искористити ради постављања хипотезе у нашем истраживању.

Проблематиком превођења фразема бавила се и М. Омазић (2015: 132–161). Нека су од њених запажања — поглавито она које се тичу потешкоћа у идентификацији фразема — изнета и претходно у овоме поглављу; сада ћемо се усредсредити на преводне стратегије којима се бавила. Наиме, ова је ауторка разматрала и писмено и усмено превођење, али ћемо овом приликом представити резултате везане за писмене преводе, јер ћемо њих моћи да упоредимо са својима. Она је саставила корпус од 3.000 фразеолошких појавница ексцерпираних из романа и филмова на енглескоме језику и њихових одговарајућих превода на

хрватски језик. Желела је, између осталог, да види које стратегије преводиоци користе и каква је њихова бројчана заступљеност; затим гледала је има ли нетачних превода, колико су чести и који су могући разлози за то; коначно, запитала се има ли значајних разлика у зависности од жанра, тј. јављају ли се исте стратегије и у истој мери у књижевним делима и у филмовима. У корпусу је уочила осам преводних стратегија:

- (1) *још још* *идиомајско јоклај* *ање* — кад се у преводу користи фразема еквивалентна састава, облика и значења;
- (2) *делимично идиомајско јоклај* *ање* — што подразумева превођење фраземе фраземом еквивалентна значења, али делимично еквивалентна лексичког састава и структуре. Ово је стратегија коју С. Влахов и С. Флорин (2009) подводе под тзв. релативни еквивалент;
- (3) *нејовезано идиомајско јоклај* *ање* — ова стратегија подразумева употребу фраземе еквивалентна значења, али различита лексичког састава и облика.
- (4) *јарафрази* *рање* — под овом стратегијом ауторка подразумева превођење нефразеолошком описном парафразом или једном лексемом;
- (5) *јранскоди* *рање* — које подразумева нефразеолошки, али прозиран дословни превод изворне фраземе;
- (6) *јојрешан јревод* — под овом се „стратегијом” подразумева више случајева: употреба погрешне фраземе у преводу, употреба погрешне парафразе, употреба нестандардног израза у тексту на стандардном језику те непрозиран дословни превод (у терминологији С. Влахова и С. Флорина тзв. буквални превод);
- (7) *јзосјављање* — случајеви кад преводилац нехотице или намерно испусти фразему у преводу. Разуме се да је и ово један од видова „погрешног превода” из претходне тачке;
- (8) *јодавање* — стратегија којом се намерно у преводни текст уносе фразеолошке јединице којих нема у изворном тексту како би се

компензовале изостављене фраземе, поклопио стил и фразеологичност изворног текста.

Ауторка потом наводи бројчану заступљеност ових стратегија и истиче да је најчешћа парафразирање (26% случајева). Кад томе постотку дода случајеве изостављања (3%), погрешног превода (4%), транскодирања (6%), М. Омазић (2015: 142) долази до податка да се у 39% случајева губи фразеологичност изворног језика, што је, према овој ауторки, забрињавајуће, јер се њима значајно мења регистар и стил изворника. Даље, у ауторкиној је грађи свега 2% случајева у којима су преводиоци користили компензацијске стратегије, што се потпуно разликује од резултата Ж. Марка (2013) те У. Остера и Х. ван Лавика (2013). М. Омазић (2009: 143) зато истиче да превођењу увек треба да претходи и да њиме увек треба да води фаза одређивања заступљености фразема у изворном тексту (тј. фразеологичности изворног текста) и стилских средстава. Другим речима, уколико преводилац на једноме месту не може избећи нефразеолошки превод, онда се на другом мора потрудити да то изостављање компензује.

Битно је још рећи да се, погледамо ли налазе М. Омазић из другог угла, онда може запазити да су и у њеној грађи стратегије превођења фразема фразеолошким фондом циљнога језика, као и код аутора који су испитивали превод на каталонски, најчешће; сва три укупно обухватају 57% грађе.

М. Омазић (2015: 143–145) наша је и да се у великом броју случајева фраземе засноване на метафори, а немају фразеолошке кореспонденте, преводе одговарајућим фразеолошким јединицима, док се метонимија на којој су одређене фраземе засноване прилично често губи јер су те фраземе преведене парафразама. Овај податак ауторку изненађује јер је у доста случајева и могућ фразеолошки еквивалент у чијој је основи метонимија. Ауторка потом разматра сваки тип фразеолошких јединица засебно, па за поредбене фраземе, што је за нас битно, каже да у највећем броју случајева имају формални еквивалент који прати исти синтактички образац. Коначно, ауторка је запазила да је у филмским титловима изостављање чешће него у књижевним делима, што објашњава проблемом простора.

На крају поглавља М. Омазић (2015: 149) даје савете и смернице које би биле од практичне користи преводиоцима. Тако она каже да преводиоци прво треба да оцене фразеологичност и стил изворнога текста не би ли покушали да задрже исти стил, било директно или компензацијским стратегијама; затим, да се труде направити равнотежу између глобалне и локалне еквиваленције кад је реч о одабиру преводних стратегија; да се труде да бирају стратегије које задржавају фразеолошку вредност изворника; да воде рачуна о појмовним механизмима на којима су засноване фраземе и да на основу тога траже еквиваленте у циљном језику; да преводиоци користе референтну литературу и служе се стратегијама за откривање најбољих преводних решења; да се пазе како не би изгубили фраземе засноване на метонимији, као и идиоматичност; коначно, ако је губитак идиоматичности неминован, ауторка саветује преводиоцима да га компензују на другим местима у тексту не би ли се очувала фразеологичност изворника.

Преглед литературе завршићемо приказом резултата С. Лопез Роиг (2002). Ова је ауторка стратегије превођења устаљених и модификованих фразема илустровала на примеру превода једнога књижевног романа с немачкога на шпански језик. У томе су делу фраземе заступљене у знатном броју и увелике доприносе изградњи списатељчина стила па им при превођењу треба приступити с нарочитом пажњом; другим речима, треба их одразити и у преводу. С. Лопез Роиг (2002: 173–175) ту прву раван назива макротекстуалном (код М. Омазић [2015] било је речи о *глобалној*, а у Ж. Марко [2013] говорило се о ступњу фразеологичности). Друга је раван микротекстуална (М. Омазић назива је *локалном*): она подразумева идентификацију сваке појединачне фраземе, њену интерпретацију, потрагу за кореспондентима те, коначно, одабир одговарајућега текстуалног еквивалента (в. горе на почетку т. 8.1).

Кад је реч о преводним поступцима, С. Лопез Роиг (2002: 176–193) разликује 6 различитих случајева: 1) замену изворне фраземе фраземом циљног језика; 2) употребу слободне комбинације речи у циљном језику, у оквиру којег издваја дослован превод и парафразу; 3) употребу једне лексеме, било да јој је денотативно значење идентично или блиско изворној, било да је различито али одговарајуће у контексту; 4) употребу преводиочева индивидуалног израза (који С.

Влахов и С. Флорин [2009] називају индивидуалним еквивалентом, в. горе); 5) непревођење, тј. изостављање фраземе; и б) преплитање различитих претходно поменутих поступака.

Пажњу нам заокупља први случај. У оквиру њега С. Лопез Роиг наводи два подслучаја: кад се фразема изворног језика преводи фраземом циљног језика, а обе су фраземе у односу системске кореспонденције, те кад се фразема преводи фраземом, а да обе нису у односу системске кореспонденције (у грубим цртама, ова два случаја одговарају еквивалентима и аналозима у терминологији С. Влахова и С. Флорина 2009). Овај други прилично је занимљив, јер о њему таксативно нису писали напред поменути истраживачи. Он подразумева употребу антонимијског превода, тј. у преводу се користи фразема која је међујезички антоним изворне фраземе, затим подразумева употребу фраземе која с изворном има само једну заједничку сему, која припада истоме концептуалном пољу као изворна, која је хипоним изворној фраземи (уп. с конкретизацијама и генерализацијама које помињу бугарски русисти) и употребу фраземе чије је денотативно значење различито, али одговара тексту захваљујући комуникативно-текстуалном потенцијалу фразеолошких јединица. Истраживање ове ауторке врло је опсежно: у прилогу је чак дала детаљну квалитативну анализу превода сваке фраземе, али нигде, нажалост, нема бројчаних података који би допустили да се изведу закључци о фреквентности употребе анализираних преводних поступака. Једино каже, али ту тврдњу не подупире бројкама, да се парафраза среће у великом броју случајева (Лопез Роиг 2002: 196).

6.2. Хипотезе. У претходноме смо одељку на основу прегледа литературе приказали стратегије и технике које се у преведеним текстовима уочавају или препоручују преводиоцима. Исто тако, видели смо да су неки аутори говорили и о процентуалној заступљености стратегија. Њихови подаци прилично корелирају у једноме аспекту: стратегије које обезбеђују фразеолошки превод најчешће се јављају, било да су истраживачи тога свесни или не. Парафраза је такође присутна у одређеном броју случајева, али је код неких она изражена (Лопез Роиг 2002; Омазић 2015; Кироба 2006; Павловић 2015: 91), код других далеко мање (Марко 2013; Остер—Ван Лавик 2013). Код аутора који су испитивали преводе на

каталонски, испоставило се, што веома изненађује, да су компензацијске стратегије забележене поприлично често.

Пошто се ниједан од ових резултата не односи на преводе који укључују наша два разматрана језика⁹, француски и српски, у било којем преводном смеру, и будући да истраживања до којих би се до таквих резултата дошло, колико нам је познато, још нису остварена, у овоме ћемо одељку спровести сопствено истраживање. Оно ће обухватити само један преводни смер, и то француско-српски, јер нам је, због сложености фразеолошког значења, лакше било да разматрамо и оцењујемо могуће еквиваленте у српскоме, који нам је, за разлику од француског, матерњи језик (уп. шта поводом смера каже и Кирога 2006: 148). Прво ћемо представити поступке које смо запазили у грађи, а онда ћемо на репрезентативном узорку утврдити заступљеност тих поступака. Тако ћемо моћи да проверимо доминира ли у нашој грађи фразеолошки превод или је ли у њој парафразирање честа преводна стратегија.

6.3. Истраживање. За потребе смо истраживања ексцерпирани поредбене фраземе из 555 француских романа друге половине 20. и 21. столећа те све њихове преводе објављене последњих година у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини, Црној Гори или, у мањој мери, раније — за време СФРЈ. Референце дела и превода налазе се у попису извора; референце превода стоје уз референцу изворника. Велика је већина изворника настала од 1990. до 2016. године, па се може рећи да одражавају савремено стање француског језика. Такође, преводи су објављени у истоме периоду, углавном у последњих 17 година. То је врло важно јер је, као што смо видели, преводиоцима потребна референтна двојезична лексикографска литература, како за интерпретацију фразема, тако и за изналажење еквивалената, а она се за четврт века није драстично променила (в. поглавље о лексикографској обради фразема). Стога можемо рећи да су сви преводиоци на располагању имали исте француско-српске речнике, а могли су се служити и истим — не тако

⁹ У литератури се писало о превођењу с француског на српски језик. Примера ради, А. А. Јовановић (2015) објавила је опширну студију о српским и хрватским преводима романа Марсела Пруста, али се њени резултати овде не могу узимати у обзир јер нису фразеолошког карактера.

разнородним и бројним — општим и фразеолошким речницима српскога језика. То је важно и због тога што као савременици превода можемо лакше знати је ли или није преводац у циљном језику на располагању имао кореспондентну фразему: не можемо од преводиоца из седамдесетих и осамдесетих година 20. века очекивати да при превођењу фраземе *s'ennuyer comme un rat [mort]* употреби фразему *смараџи се/смориџи се као фока*, која је, вероватно, неологизам 21. столећа у српскоме језику и, притом, употребљава се само у источним крајевима.

Из 555 француских романа исписали смо око 8.000 појавница поредбених фразема. Све их, међутим, нисмо анализирали, већ смо направили репрезентативан узорак од 1366 појавница, за које у неким случајевима постоји само српски, у неким само хрватски превод, а у неким оба. На тај начин, укупан број преводних случајева које смо разматрали износи 1716. Фраземе које су ушле у разматрање морале су задовољити одређене критерије: бирали смо фраземе различитог степена кореспондентности (в. поглавље о кореспондентности поредбених фразема), али и фраземе које могу одн. не могу имати фразеолошки еквивалент. Тиме смо желели избећи ситуацију да нам у грађи доминирају, примера ради, фраземе које имају потпунога системског кореспондента и које не представљају никакав преводачки изазов. Све анализирани фраземе дате су у прилогу дисертације под тачком 3. У анализи ћемо прво показати квалитативне резултате (8.4), па тек онда квантитативне (8.5).

6.4. Преводни поступци. У прегледу поступака које су преводиоци користили у превођењу поредбених фразема с францускога на српски језик служићемо се дOMETИМА представљеним у литератури, али ћемо приступити понешто другачије. Кренућемо од тога има ли фразема у циљноме језику кореспондента или не. Претпостављамо да ће превођење фраземе бити теже уколико у циљноме језику нема кореспондента, па ћемо преглед поступака организовати око двеју главних оса: у првој ћемо представити поступке којима се остварују фразеолошки преводи (одељак 8.4.1), а у другој поступке којима се губи фразеолошки карактер изворника (одељак 8.4.2).

6.4.1. Фразеолошки превод фразема. Како би превод поредбене фраземе био фразеолошки, чиме се задржава фразеологичност текста, потребно је да се у

циљноме језику употребе фразеолошка средства циљнога језика. У зависности од употребљених средстава, разликујемо осам преводних поступка:

- превод еквивалентном фраземом кореспондентне граматичне структуре и лексичког састава (А);
- превод еквивалентном фраземом кореспондентне граматичке структуре и слична лексичког састава јер једна од фразема има компоненту више (Б);
- превод еквивалентном фраземом кореспондентне граматичке структуре а различита лексичког састава, при чему су еталони у односу хипоним–хипероним одн. обрнуто (В);
- превод еквивалентном фраземом кореспондентне граматичке структуре а различита лексичког састава, при чему еталони имају исту архисему (Г);
- превод еквивалентном фраземом кореспондентне граматичке структуре а различита лексичког састава (Д);
- превод антонимном фраземом исте граматичке структуре (Ђ);
- превод еквивалентном поредбеном фраземом различите граматичке структуре (Е);
- превод еквивалентном непоредбеном фраземом сличне позадинске слике (Ж);
- превод еквивалентном непоредбеном фраземом различите позадинске слике (З);
- превод антонимном фраземом различите граматичке структуре (И).

Сваки ћемо поступак подробно описати и образложити у наредним тачкама.

6.4.1.1. Поступак А. Овај поступак подразумева да се изворне француске поредбене фраземе на српски језик преводе еквивалентима који се сматрају потпуним међујезичким кореспондентима. Ово је најоптималнији случај јер се тиме одржава фразеологичност текста на макротекстуалном плану, а уједно се на микротекстуалној равни постиже еквивалентност денотативнога и конотативног значења, експресивности и сликовитости. Погледајмо следећи пример:

- (4) « Bonjour, Valentine [...]. **Avez-vous bien dormi** ? Vous aviez l'air en petite forme, hier. » — « **Comme un bébé.** » Valentine ne mentait pas. La veille au soir, à son retour de la Fondation, elle s'était effondrée sur son lit et s'était immédiatement assoupie, pour se réveiller fraîche et reposée comme après une cure de sommeil (Cardetti 2010: 127).
- „Добар дан, Валентина [...]. Јесте ли лепо спавали? Јуче нисте баш били расположени.” — „**Спавала сам као беба.**” Валентина није лагала. Претходне вечери, када се вратила из Фондације, срушила се на кревет и одмах заспала, а пробудила се свежа и одморна, као нова (Kardeti 2013: 93).

Француска поредбена фразема *dormir comme un bébé* у српскоме има потпунога кореспондента *с̄иавати као беба* и он је употребљен у преводу одломка из Кардетијева романа. У основи обеју фразема налази се прозирна мотивацијска база: бебе доста спавају, па објективно служе као еталон чврста, мирна и добра сна.

Некада, пак, из стилских разлога у конкретну контексту није могуће применити поступак А чак иако фразема има потпунога формалног кореспондента. Овде нећемо наводити посебан пример јер смо о томе говорили на почетку поглавља (в. примере 2 и 3).

6.4.1.2. Поступак Б. Овај поступак подразумева то да се изворне француске поредбене фраземе на српски језик преводе кореспондентима који имају идентично значење и веома блиску сликовитост, само што им је структура понешто другачија. То су случајеви у којима изворна или циљна фразема у својем саставу има компоненту више. Такав је случај у следећем примеру:

- (5) [Il] avait consacré une partie de sa fortune afin qu'on édifiât, trente ans plus tôt, un temple de l'esprit en ce pays désolé, battu par les vents de l'océan et cerné d'affreux marécages, de forêts impénétrables et d'indiens hostiles, mais où déjà les maisons de bois aux toits pointus commençaient de **pousser comme des champignons** (Golon 1984: 51).
- [Он] је посветио дио свог богатства да би подигао, још прије тридесет година, храм духа у тој пустој земљи шибаној океанским вјетровима и страшним покољима, у којој дрвене куће оштрих кровова ипак **ничу као гљиве после кише** (Golon 1993: 37).

У изворноме се тексту налази француска фразема *pousser comme des champignons* ‘расти као печурке’ која у српскоме језику има кореспондентну фразему *рас̄ти (ница̄ти/никнӯти или нићи) као њечурке|љиве*, али се она факултативно може јавити с допуном *јосле|јослије (након) кише*. Обе фраземе

засноване су на објективном својству овога фитонима, који у влажним условима врло брзо расте. У преведеном је одломку преводилац употребио управо и факултативну варијанту. На плану сликовитости чини се да је српска фразама изражајнија јер је слика специфичнија.

6.4.1.3. Поступак В. Поступак В примењује се кад се француска поредбена фразама преводи поредбеном фраземом српскога језика, али су лексеме на месту еталона у овим фраземама у односу хипоним–хипероним или хипероним–хипоним. Погледајмо пример из романа М. Енара:

- (6) [П] **dormait là-haut comme un bébé**, il ne s'est même pas réveillé quand nous sommes allés nous coucher (Énard 2008: 279). — **Спавао [је] горе као дете**, није се чак ни пробудио када смо ми отишли да легнемо (Енар 2016: 198).

Еталони француске и српске фраземе налазе се у односу хипоним–хипероним јер је лексема *беба* одн. фр. *bébé* хипоним лексеме *дете*. Применом овога поступка ништа се не губи на плану значења, експресивности и сликовитости, али се не види разлог зашто је преводилац пожелео променити позадинску слику. За разлику од њега, хрватски је преводилац сасвим оправдано и примерено применио поступак А:

Тамо [је] горе **спавао као беба**, није се ни пробудио кад смо и ми пошли на починак (Énard 2014: 258).

Мишљења смо да је преводни поступак В исправно решење једино у случајевима кад фразама нема потпунога формалног кореспондента и онда кад потпуни формални кореспондент нема подједнаку учесталост у језику.

6.4.1.4. Поступак Г. Четврти преводни поступак подразумева случајеве у којима се француска поредбена фразама преводи поредбеном фраземом српскога језика и истовремено то да су лексеме на месту еталона из исте лексичко-семантичке групе (в. попис еталона у поглављу 6.4). Пример је за овај поступак следећи:

(7)	Il avait peu d'amis, il était d'une timidité maladive qui l'empêchait presque de parler, et comme il n'avait fait ni sport ni exercice, il était maigre comme un clou (Anderson 2009: 22).	Није имао много пријатеља, био је болесно стидљив, због чега се није усуђивао ништа да каже, а пошто се није бавио спортом и није вежбао, био је мршав као чачкалица (Anderson 2011: 20).

Француска фразема *maigre comme un clou* 'мршав као ексер' преведена је делимичним кореспондентом *мршав као чачкалица*. Обе фраземе садрже еталоне из скупине артефаката. Мотивација је прозирна јер и ексери и чачкалице представљају издужене и танке предмете невелика обима. Кад се примени овај поступак, мења се једино слика у основи фразема, али је сликовитост и даље изражена. Некад слика може бити умногоме измењена, а некад је, као у овоме примеру, веома слична.

Француску је фразему из овога примера, морамо то признати, било могуће превести и кореспондентном фраземом са зоонимском компонентом, нпр. *мршав као лисџа*, али сматрамо да је боље задржати исту скупину еталона, по могућству што ближи еталон, како би слика у циљноме језику била сличнија изворној.

Занимљиво је да смо у грађи нашли и случајеве у којима је на фразему с потпуним системским кореспондентом примењен поступак Г. То ћемо илустровати следећим примерима:

(8)	Elle se fera du souci pour tout, elle ne dormira plus, elle tremblera comme une feuille (Pancol 2008: 273).	Бринула би због сваке ситнице, више не би спавала, дрхтала би као прут (Pankol 2014a: 280).
(9)	« On est complètement fous... » bredouilla Oksa. Elle tremblait comme une feuille , terrorisée (Plichota & Wolf 2013: 269).	„Потпуно смо полудјели”, промрља Окса. Била је престрашена и тресла се као прут (Plichota i Wolf 2012: 190).

Премда у српскоме језику постоји фразема *дрхџајџи (тјресџи се) као лисџа [на веџру|вјеџру]*, преводиоци су у обама случајевима употребили фразему с другачијим еталоном, али из исте скупине. Обе фраземе, и изворна и циљна, засноване су на метонимији: страх се метонимијски концептуализује као подрхтавање фитонима. Можемо претпоставити да је ово преводно решење условила учесталост: фразема с компонентом *пруџи* фреквентнија је од фраземе с

компонентом *лисѝ*, али, без обзира на то, примећујемо да применом овога поступка преводиоци нису битно изменили позадинску слику из мотивацијске бази изворне фраземе, а сачували су и експресивност, као и изворна конотативна обележја.

6.4.1.5. Поступак Д. У пети преводни поступак убрајају се случајеви кад се француска поредбена фразема преводи поредбеном фраземом српскога језика, али су лексеме на месту еталона различите. Размотримо следећи пример:

- (10) [Le professeur] était **sourd comme un pot**, et par suite merveilleusement débonnaire. Il suffisait de contenter sa vue, et tous les plaisirs de l'oreille — cris, miaulements, mu-gissements, chansons et coups de sifflet — nous étaient permis (Pagnol 1988: 228).

[Професор] је био **глув као топ**, и стога дирљиво доброћудан. Било је довољно задовољити му око, а сва задовољства уха — вика, мјаукање, мукање, песме и звиж-дуци — све нам је то било дозвољено (Пањол 1993: 213).

[Професор] је био **глух као топ** и стога чудесно доброћудан. Требало му је само задовољити око, а што се тиче слушних ужитака — могли смо слободно викати, мјаукати, мукати, пјевати и звиждати (Pagnol 1987: 212–213).

Француска фразема *sourd comme un pot* 'глув као тегла' у српскоме језику има делимичнога формалног кореспондента *їлув/їлух као їої* и ова је фразема употребљена у обама преводима Пањолова романа за децу. Француска је фразема мотивисана тиме да је тегла херметички затворена и да не пропушта ни садржај ни звук, док Д. Мршевић-Радовић (2008: 135–136) објашњава да прегласно оглашавање топа који најпре заглушује тобцију мотивише употребу еталона *їої* у српској поредбеној фразеологији. Употребом овога поступка постиже се еквивалентност на плану денотативног и конотативног значења те експресивности, а српска се фразема одлично уклапа и у контекст. Кад је реч о сликовитости, фразема циљнога језика, овде српскога, такође је сликовита, али су позадинске слике неистоветне.

Поступак Д забележили смо и у оним случајевима у којима француска фразема има потпунога формалног кореспондента:

(11)	Ça fait deux semaines qu'on n'a pas vu ou entendu un fellagha. [...] On a beau étouffer, c'est-à-dire rester en planque pendant deux jours d'affilée, on n'arrive jamais à choper les fellaghas. De toute évidence, ils nous évitent comme la peste (Guenassia 2009: 117–118).	Две недеље има како нисмо ни видели ни чули фелахе. [...] Забадава смо се гушили – што ће рећи: чмавали у заклону – два дана заредом; нисмо, ипак, успели да похватамо фелахе. Како стоје ствари, беже од нас као ђаво од крста (Genasija 2015: 88).

Потпуни је кореспондент француске фраземе *éviter qqn, qqch comme la peste* српска фразема *бежа̄ӣи|бјежа̄ӣи од ко̄а, че̄а као од кӯе*. Мотивација је у обама случајевима прозирна (уп. наводе о магијско-религијском моделу исказивања страха у српској фразеологији у Мршевић-Радовић 2008: 191–193). Преводаца овога одломка, међутим, употребио је другу поредбenu фразему (*бежа̄ӣи|бјежа̄ӣи од ко̄а, че̄а као ђаво од крста*), јер је, за разлику од потпунога кореспондента, у источним крајевима српскога језика учесталија.

6.4.1.6. Поступак Ђ. Шести преводни поступак подразумева први случај антонимијскога превода, тј. случај да се у циљном језику употреби фразема кореспондентне форме, али супротна значења у односу на изворну фразему. Да би се добила еквивалентност значења, циљна је фразема у негираном модалитету. Овај је поступак нарочито погодан у случајевима кад у систему другог језика нема кореспондентне фраземе истога, већ супротна значења. Њега ћемо опримерити реченицом коју смо сами саставили:

(12)	Lui c'est une bonne personne, il ne cache rien, il est vraiment simple comme un enfant .	Он је добар човек, ништа не скрива, уопште <u>није</u> покварен као мућак .

Фраземе *simple comme un enfant* 'једноставан као дете' и *покварен као мућак* исте су придевске поредбене структуре, али су им значења антонимна. Да би се добила — барем приближна — значењска еквивалентност, у преводу смо српску фразему уклопили у негирани контекст. Разуме се да се при примени овога поступка мења слика која је у позадини изворне фраземе, али је сликовитост и даље заступљена, мада не иста, као и експресивност те денотативно и конотативно значење целе конструкције у којој је фразема контекстуализована.

6.4.1.7. Поступак Е. Кад се изворна поредбена фразема преведе поредбеном фраземом еквивалентна значења, али различите структуре, примењује се поступак Е. У оквиру њега разлучујемо два подслучаја: први, кад је еталон исти; други, кад је еталон другачији. Први случај илуструје следећи пример:

(13)	Alors que Pedro parcourait le jardin emplissant ses poches des gros morceaux de craie qui y poussaient comme du chiendent , le meunier s'éclipsa en s'excusant (Martinez 2008: 213).	Док је Педро шеткао вртом пунећи џепове великом парчади креде које је било около као корова , млинар се повуче уз силно извињавање (Martinez 2010: 201).

Француска фразема *pousser comme du chiendent* ‘расти као пиревина’ у српскоме има делимичнога кореспондента *ницајџи (расџи, шириџи се, избијајџи) као коров*, при чему су њихове јединице у односу хипоним–хипероним, јер је лексема *пиревина* (фр. *chiendent*) хипоним лексеме *коров*. Мотивација је обеју фразема прозирна: заснована је на слици бујнога раста корова који се брзо шири. Да је фразема преведена наведеним кореспондентом, онда би био примењен поступак В:

Док је Педро шеткао вртом пунећи џепове великим комадима креде што су **избијали као коров**, млинар се повуче уз силно извињавање.

Преводилац је, међутим, по нашем мишљењу, понудио боље преводно решење: изменио је субјект фраземе метонимијски, тако да се фразема не односи на комаде креде, већ на креду уопште, па је за концепт мноштва употребио фразему другачије поредбене структуре, али истога еталона (*{имајџи, бијџи која, чеја}* као *корова*). Тиме је само изменио структуру контекста, али су значење, сликовитост и експресивност остали исти.

Кад је у питању други наведени подслучај, тј. подслучај кад се и граматичка структура и еталони изворне и циљне фраземе не поклапају, наводимо следећи пример:

(14)	Elle [...] lui trouve aussitôt une promise.
[...] Yersin entreprend de lui écrire. [...] | Одмах му налази и изабраницу. [...]
Јерсин узима да јој пише. [...] Неколико |
|------|---|---|

Plusieurs ébauches finissent à la corbeille. [...] C'est maladroit. Mina Schwarzenbach attend de lire des vers alexandrins enflammés qui lui seraient dédiés. [...] Yersin **s'y prend comme un manche** (Deville 2012: 30–31).

концепата завршава у корпи. [...] Неспретно је то. Мина Шварценбах очекује да јој буду посвећени ватрени александринци. [...] Јерсин је **смотан кô сајла** (Devil 2014: 29).

Иако француска глаголска поредбена фразема *s'y prendre comme un manche* 'сналазити се/снаћи се као ручка' нема формалнога кореспондента у српском језику, преводаца ју је, као што видимо, ипак успео превести поредбеном фраземом из истог концепта, али придевском. Тиме је преводаца одржао фразеологичност контекста те експресивност и конотативност, као и сликовитост, али је слика у основи изворне и циљне фраземе измењена.

6.4.1.8. Поступак Ж. Преводни поступак Ж заснива се на употреби непоредбене фраземе чија је позадинска слика врло блиска слици која је у мотивацијској бази изворне поредбене фраземе.

Занимљиво је да се овај поступак примењује и у случајевима кад у систему циљнога језика постоји поредбена фразема с еталоном из исте или различите лексичко-семантичке групе. Употреба непоредбене фраземе оправдава се тиме што преводаца жели задржати изворну слику како не би изменио симболику целокупна контекста. Погледајмо следећи пример:

(15) Mmm... pour la première fois depuis des mois, je n'ai plus faim. – Je l'espère bien, vous **avez mangé comme quatre**. – C'est un reproche ? – Non. C'est un plaisir de vous regarder manger (Deforges 1987: 323).

Ммм... први пут после толико месеци нисам више гладна. – Надам се да нисте, **јели сте за четворо**. – Да ли ми пребацујете? – Ма не. Право је задовољство гледати вас док једете (Deforž 2006: 281).

Ммм... први пут након толико мјесеци више нисам гладна. – Надам се, **јели сте за четворицу**. – Предбацујете ми? – Ма не. Право је задовољство гледати док једете (Deforges 1987: 315).

Слика у основи изворне (*manger comme quatre* 'јести као четворо') и циљне (*јес̄ти за че̄творицу (че̄творо)*) фраземе идентична је, само су фраземе другачијега структурног типа: француска је поредбена, а српска непоредбена. Логично је, стога,

што се преводилац одлучио за овај преводни поступак, јер се тиме најмање удаљио од конотативности, сликовитости и експресивности изворнога текста.

6.4.1.9. Поступак 3. Овај преводни поступак подразумева употребу непоредбене фраземе чија је слика различита у односу на слику из мотивацијске базе изворне фраземе. Он се сасвим оправдано може користити, будући да задржава фразеолошки карактер изворника када у циљноме језику нема фразеолошких средстава ближих структури и слици изворнога језика. Размотримо следећи пример:

(16)	Pour lui, l'important était que, désormais, il pût mettre à tout moment la main sur cette longue et tendre vierge. Un an et demi qu'il attendait ce moment. Il découvrait pourtant [...] que cette longue et tendre vierge n'avait plus aucune importance pour lui. C'était peut-être la première fois de sa vie qu'il dépassait un de ses désirs. Il en restait comme deux ronds de flan (Besson 1988: 217).	За њега је најважније то што је одсад могао сваког тренутка да стави руку на ту високу и нежну девицу. Годину и по дана је чекао на овај тренутак. Открио је међутим [...] да та висока и нежна девица не значи више ништа за њега. То је, можда, било први пут у његовом животу да је превазишао једну своју жељу. Просто је зинуо од чуда (Beson 1999: 162).

Поредбена фразема *en rester comme deux ronds de flan* значи „веома се изненадити, јако се запањити” и просечном је говорнику савременога француског језика непрозирне мотивације (дослован би превод гласио: ‘остати као два режња пудинга’). Данас лексема *flan* означава послатицу која изгледом подсећа на пудинг, а, дијахронијски гледано, *flan* је у 16. веку био новац, тако да су *deux ronds de flan* у ствари два округла новчића, па закључујемо да је фразема заснована на метонимији: разрогачене, широм отворене очи — које се пореде с кованицама — концептуализују јаку запањеност. Преводилац је у овоме примеру изменио слику (зачуђеност у преводу концептуализују широм отворена уста), али је она и даље метонимијски заснована (уп. захтев М. Омазић [2015: 143–145] да се у преводу сачува метонимија). Овим поступком преводилац не само што је остварио истоветност денотативног значења, већ је задржао и исти ступањ фразеологичности, експресивност и конотативност. Слика која је у мотивацијској бази неминовно је промењена, али је задржана сликовитост исказа. Овај поступак

стога сматрамо врло добрим преводним решењем у случајевима кад у циљноме језику нема потпунога формалног кореспондента.

Запажамо, међутим, да се поступак 3 такође јавља и у случајевима кад у циљноме језику има фразема поредбене структуре:

- (17) Un professeur arrivait avec un groupe d'étudiants qui le **suivaient comme son ombre**. La mine déconfite, elle lui a annoncé la mauvaise nouvelle. [...] Le professeur [...] s'est retourné vers les étudiants et leur a lancé : « [...] Vous attendez quoi pour vous bouger ? » (Guenassia 2009: 158).
- Стигао је уто лекар, професор, а са њим и група студената који су га **пратили у стопу**. Сва покуњена, сестра му је саопштила вест. [...] Професор [...] се [...] окренуо према студентима и добацио им: „[...] Шта чекате? Полазак!“ (Genasija 2015: 116–117).

Изворна фразама (*suivre qqn comme son ombre*) у српскоме језику има потпунога формалног кореспондента (*праћити кога као сенка|сјенка*). Преводилац се њиме могао послужити (што би био поступак Б јер је у францускоме језику у оквиру еталона присвојни детерминант), али је ипак искористио фразему *праћити кога у сивоју*. Мотивацијска је база свих фразема прозирна. Избор преводиочева поступка може се оправдати мањом учесталошћу српскога формалног кореспондента.

6.4.1.10. Поступак И. Девети преводни поступак подразумева други случај антонимијскога превода, тј. случај да се у циљном језику употреби непоредбена фразама супротна значења у односу на изворну фразему. Илустроваћемо га сопственим примером:

- (18) Si indulgents que soient les Russes pour l'alcoolisme, ils ne trouvent plus très drôle que leur président **se soûle comme un cochon** [...]. Ils ont carrément honte de le voir [...] dodeliner du chef à la tribune, [...] se lever en titubant (Carrère 2011: 393).
- Колико год да су Руси попустљиви према алкохолизму, више им није баш забавно што им **се** председник **не трезни** [...]. Тачно их је срамота што га [...] виде како клати главом на трибини, [...] устаје, љуљајући се (Karer 2012: 403).

Примећујемо да је и овога пута, како би се остварила еквивалентност значења, циљна фразама негативног модалитета (*не праћити се „непрестано пити“*). Истакли бисмо да је овај поступак нарочито погодан у случајевима кад у

систему другога језика нема ни кореспондентне ни некореспондентне фраземе истога значења, јер се њиме задржава фразеологичност исказа, експресивност и сликовитост, премда не у истој мери.

6.4.2. Нефразеолошки превод фразема. У овоме ћемо одељку представити нефразеолошке поступке превођења поредбених фразема. Уколико се француска поредбена фраза преведе нефразеолошким средствима српскога језика, губи се фразеологичност текста. Некада је то, разуме се, неминовно, јер нема других начина да се постигне еквивалентност превода, некад је, пак, преводиочев пропуст, јер се није могао сетити одговарајућег фразеолошког еквивалента. У зависности од употребљених средстава, разликујемо једанаест нефразеолошких преводних поступака:

- описно превођење (Ј);
- лексемско превођење (К);
- дословно превођење (Л);
- буквално превођење (Љ);
- превођење фраземе индивидуалном преводиочевом фразеолошком творевином (М);
- превођење с употребом подножних бележака (Н);
- изостављање фраземе у преводу (Њ);
- превођење неодговарајућом индивидуалном преводиочевом фразеолошком творевином (П);
- превођење погрешном парафразом (Р).

Поред изостављања (поступак Њ), јављају се и супротни поступци, компензацијски, о којима ће се говорити у одељку О те случајеви комбиновања поступка Л и Ј (одељак С). У наредним ћемо тачкама сваки од поступака понаособ подробно представити. Пре тога, треба истаћи да губитак фразеологичности не мора за собом повлачити и губитак сликовитости те недостатак експресивности. Видећемо да неки од наредних поступака и те како јесу експресивни и/или сликовити, премда немају фразеолошки карактер.

6.4.2.1. Поступак Ј. Када се значење поредбене фраземе парафразира слободним, нефразеолошким средствима циљнога језика, примењује се описни

превод или парафраза. Овај се поступак, код компонентних поредбених фразема, спроводи тако што се поредбени део парафразира прилогом или прилошком синтагмом, док се основа поређења најчешће дословно преводи. Код глобалних фразема описни превод може бити сличне структуре и чак понешто дужи. Но, битно је нагласити да се овим преводним поступком конотативност, експресивност и сликовитост изворне фраземе потпуно губе. Он се препоручује у крајњој нужди, уколико ниједан од претходних — а ваљаних — преводних поступака није могућ. О томе Н. Павловић (2015: 91) пише следеће:

Због своје релативне једноставности, парафраза је чест поступак у превођењу фразема чак и ако у циљноме језику постоје одговарајући фраземи, иако у том случају ваља размислити о томе какав ће бити опћи стилистички ефект циљнога текста ако изворник обилује фраземима који се сви редом замјењују парафразом.

Превођење парафразом илустроваћемо двама примерима. Прво ћемо показати да се на овај начин може превести француска поредбена фраза која нема поредбеног кореспондента у српскоме језику:

(19) Il avait **embrassé** le gars **comme du bon pain**, moi j'en avais fait autant, [...] et les parents étaient contents d'assister à ces retrouvailles entre amis (Benacquista 2004: 289).

Срдечно је загрлио момка, а онда сам и ја то урадио и његови родитељи су били срећни што присуствују том пријатељском сусрету (Benakvista 2014: 272).

Одушевљено је изљубио типа, потом сам то учинио и ја, [...] а родитељи су били сретни што присуствују том пријатељском сусрету (Benacquista 2015: 277).

Поредбени је део фраземе *embrasser qqn comme du bon pain* 'загрлити кога као добар хлеб' у обама преводима преведен прилошки: *срдечно* одн. *одушевљено*. Изгубљена је сликовитост и експресивност изворника, али је тачно пренето денотативно значење.

За разлику од претходнога примера, где за фразему није било кореспондента, постоје и случајеви кад се фразема може превести кореспондентом, али преводилац прибегава описној парафрази. На пример:

(20)	Dans l'antichambre, il aperçut l'inspedeur Neveu, debout, très agité, et, assis près de lui, sur une des chaises, un bonhomme malingre et pâle, sans âge, qu'il eut l'impression d'avoir déjà vu. Il avait même l'impression de le connaître comme sa poche , tout en étant incapable, de mettre un nom sur son visage (Simenon 2003f: 528).	У претсобљу [sic!] угледа инспектора Невеа, који је стајао, веома узбуђен, а крај њега је седео неки слабуњав и блед човек неодређене старости, и њему се учини да га је већ негде видео. Чак му се чинило да га познаје одлично , али није био у стању да се сети његовог имена (Simenon 1959: 120).

У овоме је примеру употребљена француска фразема *connaître qqn comme sa poche*. Она у српскоме језику има потпунога формалног и значењског еквивалента: *познавати (знати) кога као [свој] [соистивени|власити] њеј*. Преводилац је — у зависности од тога хоће ли употребити неку од факултативних варијанти — могао при превођењу ове фраземе применити поступак А или Б. Насупрот томе, он је користио парафразу, те тиме исказ лишио фразеологичности, експресивности, сликовитости и конотативних обележја.

6.4.2.2. Поступак К. Будући да и француско-српски језички пар карактерише анизоморфизам, тј. да структуре једнога језика нису идентичне структурама другога, постоје случајеви кад се француска фразема на српски језик може превести једном лексемом. Та је лексема по правилу метафорична. Погледајмо следећи пример:

(21)	Un profond sentiment d'injustice lui serrait la gorge. Il n' avait pas travaillé comme un nègre toute sa vie pour en arriver là ! (Roblès 2008: 671).	Дубок осјећај неправде стезао му је грло. Па није цијели живот црнцио да би дотле дошао! (Roblès 2013: 602).

Француска фразема *travailler comme un nègre* у српскоме језику има потпунога поредбеног кореспондента *радити као црнац*. Ранији положај црнаца, као робовске радне снаге, мотивисао је обе фраземе. Преводилац је изворну фразему у датоме преводном контексту могао превести кореспондентом (поступак

А) и постићи фразеологичност реченице те задржати све функције фраземе. Он је, међутим, употребио глаголску лексему еквивалентна значења („радити тежак и напоран посао”) која је настала творбеним процесом деривације од метафоричнога значења лексеме *црнац*. То значи да је и овај дериват сликовит, да је експресиван и да је обележен конотативним обележјима — и изворна фразема и лексема *црнцији* носе негативну конотацију.

6.4.2.3. Поступак Л. Кад се компоненте изворне поредбене фраземе преведу реч за реч и ако је у томе случају значење превода разумљиво, говори се о дословном преводу (уп. Пријић-Нисетео 1993: 86–87). Разумљивост значења омогућава прозирна мотивацијска база, која је везана за објективна својства еталона или за семе колективне експресије које су — у обама језицима — исте у значењу лексеме што је на месту поредбене јединице. Дословним се превођењем губи фразеологичност изворнога текста, али се задржава сликовитост и експресивност, што није случај с описним преводом. То практично значи да је, уколико фразеолошкога еквивалента нема, боље користити дословно превођење, него парафразу. Показаћемо то на следећем примеру:

(22) Frappez-le, giflez-le, insultez-le, crachez-lui dessus ! – À quoi cela servirait-il ? – À vous soulager ! – Ça ne me soulagerait pas. – Vous me décevez. M'autorisez-vous à vous remplacer ? J'aimerais bien, moi, le **secouer comme un prunier** en lui disant ses quatre vérités, à ce vieux salaud répugnant ! (Nothomb 1998: 151).

Ударајте га, шамарајте га, вређајте га, плујте га. – Шта бих тиме постигла? – Било би вам лакше! – Од тога ми не би било лакше. – Разочарали сте ме. Овлашћујете ли ме да вас заменим? Баш бих волела да га **продрмам као шљиву** и да томе гадноме ниткову кажем истину у лице (Nothomb 2012: 96).

Ударите га, изшамарајте [сиц!] га, испсујте га, плуните га! – Чему би то служило? – Да вам буде лакше. – Од тога ми неће бити лакше. – Разочарали сте ме. Дозвољавате ли ми да то ја урадим умјесто вас? Вољела бих га **продрмати као шљиву**, да том одвртаном старкељи све плунем у лице (Nothomb 2004: 111).

Француска фразема *secouer qqn comme un prunier* ‘протрести кога као дрво шљиве’ користи се у значењу „јачко кога протрести, продрмати”. Она нема кореспондента у систему српскога језика, нема ни фразеолошка еквивалента, али ју је могуће превести дословно јер је мотивацијска база прозирна: стабла шљива најчешће се тресу како би се плодови, кад падну на земљу, лакше покупили. Сматрамо да су преводиоци добро поступили јер су на овај начин сачували сликовитост и експресивност изворнога текста.

У наведеном је примеру дослован превод био један од ваљаних преводних поступака јер француска фразема нема кореспондента у српскоме језику. С друге стране, у наредном примеру илуструјемо случај кад српски поседује кореспондент, али преводац изворну фразему ипак преводи дословно:

(23)	Assise sur son pouf, devant sa glace ovale, elle se tapote les fanons. Encore une chose inexplicable : elle est maigre comme un clou et elle a des fanons (Cauvin 1987: 131).	Седи на пуфу испред свог овалног огледала и тапка свој подваљак. Још једна необјашњива ствар: мршава је ко ексер а има подваљак (Koven 2004: 113).
(24)	Il faut reprendre des joues... et du reste, sinon ce bébé sera maigre comme un clou . On ne dirait pas que tu attends un enfant. Ta taille est demeurée celle d'une jeune fille (Benzoni 1993c: 779).	Мораш се опоравити... иначе ће дијете бити мршаво као чавао . Не би се уопће рекло да очекујеш дијете. Имаш струк попут дјевојке (Benzoni 1984: 95).

Преводиоци су у овим примерима поредбену фразему *maigre comme un clou*, о којој је већ било речи у одељку о поступку Г, калкирали (*мршав као ексер* одн. *мршав као чавао*). Превод је разумљив јер је мотивацијска база прозирна: ексери су издужени артефакти невелика обима. Исто тако, преводно је решење сликовито и експресивно, али није устаљено, па сматрамо да преводиоци нису морали прибећи овоме поступку.

У случајевима примене поступка Л, нарочито кад постоји кореспондентна фразема, можемо претпоставити два сценарија: први, да преводац није идентификовао фразему и да није свестан фразеологичности изворника односно, други, ако и јесте препознао да је реч о метафоричном изражавању, могуће је да је помислио како је реч о ауторској, индивидуалној метафори, коју не треба мењати у преводу јер је разумљива. Сходно томе, можемо закључити да је дословно

превођење фразема што имају кореспондента показатељ преводиоачеве недовољне језичке компетенције. Не треба, међутим, сметнути с ума и тврдње Н. Павловић (2015: 92), која каже:

„Премда се дословно превођење фразема у већини случајева сматра знаком недовољне преводитељеве компетенције, овај је поступак ипак присутан тијekom цијеле повијести превођења [...]. Уосталом, велик број фразема које данас сматрамо језичним богатством [...] у језик су ушли управо дословним превођењем.”

6.4.2.4. Поступак Љ. Кад се компоненте изворне поредбене фраземе преведу реч за реч и ако у томе случају значење превода није разумљиво, говори се о буквалном преводу (уп. Пријић-Нисетео 1993: 86–87). Немогућност разумевања фразеолошког значења условљена је тад нејасном мотивацијском базом. Нејасна мотивацијска база најчешће је последица ограничености сема колективне експресије које су у значењу лексеме–еталона на само један, овде француски, језик. Буквалним преводом, стога, не само да се губи фразеологичност, него се, због непрозирна значења, не остварује ни еквивалентност на денотативном плану, што се у преводу никако не може жртвовати. Овај преводни поступак није прихватљив ни у ком случају, па је најсигурнији показатељ лоше компетенције на страноме језику, али и неразвишљања о логичности и кохерентности исказа на циљноме језику. Погледајмо следећи пример:

(25)	Le docteur Katz mentait comme un arracheur de dents pour faire régner la bonne humeur [...]. « [...] Les nouvelles sont bonnes, ce n'est toujours pas le cancer, je peux vous rassurer tous [...] ! [...] Mais [...] il vaut peut-être mieux que nous allions passer quelque temps à l'hôpital » (Gary 2004: 205–206).	Доткор Катз је лагао као зубар , само да би владало добро расположење [...]. „[...] Вијести су добре, то још увијек није био рак, могу вам се заклетити на то [...]! [...] Али [...] било би можда најбоље кад бисмо отишли на неко вријеме у болницу“ (Ajar 1976: 197).

Поредбена фразама *mentir comme un arracheur de dents* ‘лагати као вадитељ зуба, тј. зубар’ у овоме је одломку преведена буквално (*лагаати као зубар*). За читаоца циљнога текста овај израз делује изненађујуће и чудно. Чак и ако узмемо у обзир и то да читалац схвати смисао, она на њега оставља јак утисак јер је

мотивацијска база непрозирна. А у мотивацијској је бази слика зубарâ који су, кад није било анестезија, лажно убеђивали пацијенте да вађење зуба неће болети. За читаоца изворнога текста таквих ефеката нема, јер је фразема устаљена. О томе И. Пријић-Нисетео (1993: 183), пишући о превођењу руске фраземе *псу (собаке, кобелю) под хвост* ‘псу под реп’, каже следеће:

Читалац руског оригинала прихвата изворни фразеологизам као целину и не примећује ни „пса” ни „реп” [...]. Читалац Мулићевог [...] превода примећује необичност појаве „пса” и „репа” у ткиву текста.

Сматрамо да је преводилац у последњем примеру требало да примени други преводни поступак: у овоме случају могао је користити поступак Д те употребити кореспондент *ла̄а̄ӣӣ као њас* или описну парафразу, што је мање добро, јер се губи на сликовитости. У случајевима, пак, кад нема фразеолошког еквивалента, сматрамо да је парафраза најбоље преводно решење.

У вези с буквалним превођењем догађа се и то да преводилац не успе ваљано да интерпретира значење фраземе и/или њених компонената. Погледајмо следећи пример:

(26) On s'est donc reluqué comme ça, un certain temps, puis le gros s'est brusquement empourpré et m'a fait un geste bref de la tête que j'ai tout de suite compris. **Vexé comme un rou** mais costaud comme un dogue. (Pennac 1985: 230).

Меркали смо се неко време, а онда се дебели наједном зајапурио и дао ми кратак знак главом, који сам одмах схватио. **Нервозан као бува**, али јак као дога (Ренак 2009: 158).

Неко смо се вријеме тако мјеркали, а онда је дебели нагло поцрвенео и кратким ми покретом главе дао унак који ссам одмах схватио. **Живчан као буха** и кршан као медвјед (Ренак 2000: 151).

Еталон ове поредбене фраземе је петао (фр. *rou*). У питању је архаизам који је данас остао једино у фразеолошком фонду. Изворну фразему *vexé comme un rou* мотивише ратоборност ове животиње. Преводиоцима, међутим, фразема није позната, па је нису добро ни интерпретирали: еталон су схватили као назив за другу

животињу — буву (фр. *roi*), која је хомоним еталону из изворне фраземе. Буквалан превод с погрешно интерпретираним еталоном, стога, није мотивисан и нема претераног смисла за циљнога читаоца превода. Овакав и слични случајеви указују на преводиочеву слабију компетенцију у изворноме језику и небригу о логичности и кохерентности исказа у циљноме језику.

6.4.2.5. Поступак М. Током превођења текста с францускога језика преводилац може самостално, помоћу фразеолошких модела, саставити сопствену фразему. Та се преводиочева фразема може сматрати успешним преводилачким решењем уколико је значење прозирно читаоцу циљнога текста. Оно се може препоручити у случајевима кад треба задржати сликовитост и експресивност, али преводилац мора бити свестан да постиже већу изражајност него аутор изворника: док је фразема устаљена језичка јединица, па самим тим и банална, преводиочева је твореница индивидуална јединица, другим речима — прилично обележена. Овај ћемо поступак илустровати наредним примером:

(27)	Il est vrai que les minauderies, gracieusetés, subtilités, méandres dilatoires et périphrases entortillées ne sont guère son fort. Le roi du hamburger est un homme carré. Le roi du hamburger ne farde pas de poudre ses offices vénaux. [...] Le roi du hamburger est franc comme l'or (Salvayre 2007a: 30).	Истина је да му љубазност, умиљавање, пренемагање, вијугаво околишање и изврдавање оклијевањем баш и нису јача страна. Краљ хамбургера одрјешит је човјек. Краљ хамбургера не уљепшава своје прљав работе. [...] Краљ хамбургера искрен је као дијете .

Француска фразема *franc comme l'or* 'искрен као злато' нема кореспондента у српскоме језику. Преводилац је, ипак, успешно превео одломак, а фразему је заменио сопственим поређењем. Оно је разумљиво јер се деца у колективној експресији носилаца српскога језика сматрају искреним, неисквареним и честитим.

Под овај поступак подводимо и случајеве кад преводилац погрешно интерпретира значење фраземских компоненти (уп. пр. 26), али је преводно решење потпуно разумљиво. Примера ради, у наредном је одломку преводилац погрешно интерпретирао значење лексеме *aimant* у склопу фраземе *attirer qqn comme un aimant* 'привлачити/привући кога као магнет': помислио је да је реч о хомонимној

лексеми *aimant* ‘вољеник’, па је фразему, имајући на уму то значење, превео дословно:

- (28) Ce qui l’attire le plus, c’est le cirque. [...] Le cirque, elle veut partir avec lui, il l’attire comme un aimant (Charrière 1972b: 197). Најјаче је привлачи циркус. [...] Рита жели отићи са циркусом, **привлачи је као љубавник** (Charrière 1977: 153).

Игром случаја, дослован превод фраземе с погрешно интерпретираним значењем еталона делује логично и мотивисано, али нема везе са значењем компоненти изворне фраземе, па га сматрамо индивидуалном преводилачком творевином.

6.4.2.6. Поступак Н. Јавља се такође, мада врло ретко, случај у коме преводилац осећа потребу да одређену компоненту значења поредбене фраземе францускога језика додатно објасни у подножној белешци. То је присутно у следећем примеру:

- (29) Au-dessus de lui, la bataille semble s’être démultipliée [...]. Les obus, dans les deux sens, **tombent comme à Gravelotte** dans un fracas dense et ininterrompu, un tonnerre de sifflements et d’explosions (Lemaitre 2013: 25). Изнад њега, битка је изгледа нарастала [...]. Гранате у оба смера падају као код Гравелота*, у компактном и непрекидном праску, грмљавини од фијука и експлозија (Lemetr 2014: 20).

--

* Битка код Гравелота из 1870. године највећа је битка у француско-пруском рату.
Прим. прев.

Француска поредбена фразема *tomber comme à Gravelotte* ‘падати као у Гравелоту’ културно је веома специфична. По свему судећи, мотивише је велики покољ војника у бици код Гравелота на североистоку Француске током француско-пруског рата у августу 1870. године. Како овај податак није у заједничком сећању говорника српскога језика, преводилац је осетио потребу да понуди додатно објашњење у подножној белешци, а саму је фразему у тексту превео буквално (поступак Љ). Занимљиво је да у српскоме језику постоји кореспондентна поредбена фразема: *иљушијаићи као киша*, која би овоме контексту одлично одговарала. Иначе, подножне белешке доносе енциклопедијске податке, који нису

од примарнога значаја у овој врсти текста, а камоли у наведеном контексту, те сматрамо да нису нужне.

6.4.2.7. Поступак Њ. У неким случајевима преводилац свесно или несвесно изоставља фразему или, најчешће, поредбени део фраземе из превода. Разлог за изостављање може бити двојак: 1) преводилац је случајно превидео фразему, или 2) није успео наћи одговарајући фразеолошки превод. Кад је у питању други разлог, изостављање нам, за разлику од буквалнога и дословног превода, сведочи о томе да је преводилац мање-више препознао фразему, па је не жели преводити дословно или буквално. Поставља се једино питање зашто преводилац није прибегао парафрази, јер се испуштањем дела фраземе мења чак и денотативно значење, док су експресивност и сликовитост потпуно изгубљене. Размотримо следећи пример:

(30)	À propos, elle est vraiment sympa, ta copine. – Je l’ai connue bébé, petite boule toute ronde, et la voilà jolie comme un cœur , tu ne trouves pas ? – Oh oui [...]. Elle ressemble à Sophie Marceau (Clément 1997: 342).	Твоја пријатељица је баш симпа. – Познајем је откада је била беба, округла лоптица, а видиш како је сада лијепа, не чини ли ти се? – Ах, да [...]. Налик је на Софи Марсо (Clément 2000: 306).

У наведеном одломку преводилац је изоставио поредбени део фраземе *jolie comme un cœur* ‘леп као срце’. Не видимо, међутим, разлог зашто се одлучио на овај корак кад у систему српскога језика постоји, као што смо видели у поглављу о лингвокултуролошким аспектима, низ фразема који изражавају концепт лепоте.

6.4.2.8. Поступак О. Ако преводилац изворну фразему не може превести фразеолошки, чиме се губи фразеологичност контекста и снижава фразеолошки карактер текста, онда може одлучити да на другоме месту нефразеолошку језичку јединицу преведе фразеолошки. Тиме се губитак фразеологичности компензује на другоме месту: премда је на локалном нивоу превод нефразеолошки, на глобалном се нивоу барем донекле може очувати фразеологичност и ауторов стил. Овде ћемо дати један пример само да илуструјемо овај поступак, али се њиме даље нећемо бавити, нити ће он ући у касније квантитативне анализе:

- (31) La bonne répond **immédiatement** je n'ai pas besoin de lunettes ni de photographie, vous lui ressemblez comme deux gouttes d'eau. Et vous avez le même caractère et les mêmes manies (Pinget 1985: 32–33). Домаћица одговара **као из топа** нису ми потребне ни наочаре ни фотографија, личите једно на друго као јаје на јаје. И имате исту нарав и исте ћуди (Пенже 1996: 56).

У овоме примеру француски је прилог *immédiatement* „сместа” преведен поредбеном фраземом *као из топа* „веома брзо и без оклевања”. Ван контекста за њ нема разлога, али, уколико је преводилац с умишљајем употребио фразему како би компензовао претходно испуштену фразему те остварио подједнаку фразеологичност на глобалној равни, ово се може сматрати добрим преводним поступком.

6.4.2.9. Поступак П. За разлику од поступка М, где је реч о успешим преводиочевим фразеолошким творевинама, под овај смо поступак подвели случајеве кад је преводилац без посебнога успеха сковао фразему. Погледајмо пример:

- (32) La directrice [...] m'accueille devant l'école [...] et dit au concierge [...] : « Ouvre tout grand la porte pour que Riri entre dans l'école sur son grand cheval. » **Fier comme Artaban**, appuyant de toutes mes forces sur les pédales, j'entre à toute volée dans la cour de l'école (Charrière 1972b: 251). Пред школом ме чека директорица [...]. Рекла [је] предворнику [...]. „Отвори широм врата како би Рири на свом великом коњу ушао у школу.” **Поносан попут Шпањолца**, притишчући свом снагом подножнике, дојахао сам највећом брзином у школско двориште (Charrière 1977: 194).

У изворнику је употребљена фразема *fier comme Artaban* ‘поносан као Артабан’ са значењем „веома поносан”. Преводно решење које нуди преводилац овога одломка не може се сматрати одговарајућим јер се у колективној експресији носилаца српскога језика за Шпанце не везује гордост и поноситост. Штавише, за ову је фразему било лако наћи еквивалент јер у српскоме постоје и поредбене фраземе које потпадају под овај концепт (нпр. *поносан као јаун*).

6.4.2.10. Поступак Р. За разлику од преводног поступка Ј, где преводилац описно парафразира значење поредбене фраземе, поступак Р подразумева случајеве употребе погрешне парафразе. Овај је поступак условљен погрешном интерпретацијом значења изворне поредбене фраземе. На пример:

- (33) « Bonsoir Jeanne », dit-il **en m’embrassant comme du bon pain**. Je bégaie, je perds complètement mes moyens, gênée certes. [...] Il [...] me sourit (Horts 2002: 150).
- Добро вече, Жана!“, каже **љубећи ме наивно**. Муцам, потпуно губим своје моћи, свакако узнемирена. [...] Смеша ми се (Dez Or 2008: 140).

У овоме је одломку употребљена фразема о којој је већ било речи у одељку о преводном поступку Ј. Преводилац је фразему желео превести описном парафразом, али је погрешно семантизовао значење поредбеног дела: *comme du bon pain* значи „топло, срдечно, нежно“, а не „наивно“.

6.4.2.11. Поступак С. Последњи преводни поступак подразумева комбинацију двају у претходном тексту наведених поступака, пре свега поступка Л и поступка Ј. Илустроваћемо га на следећем примеру:

- (34) L’épisode de l’atlas, je sais même pas pourquoi je lui ai raconté. [...] C’était un jour où je **m’ennuyais vraiment comme un rat mort**. Je suis allée au débarras récupérer l’atlas que j’avais eu en livre de prix à la fin d’année de CM2 (Guène 2005: 72).
- Ту епизоду с атласом не знам ни зашто сам јој испричала. [...] Било је то једног дана кад **сам се смртно досађивала, као цркнути пацов**. Отишла сам у оставу да узмем атлас који сам у другом средње добила као награду на крају године (Gen 2005: 49).

Фразема *s’ennuyer comme un rat mort* прво је преведена описном парафразом (*смртно се досађивајући*), а онда је придодат и дословно преведен поредбени део (*као цркнути пацов*). Комбинацијом ових поступака преводилац сугерише да је свестан фразеологичности исказа у изворном тексту, па га не преводи само дословно, али и да жели сачувати сликовитост изворника. Уколико у циљноме језику има фразеолошких еквивалената (а у овоме случају и има; нпр. *го бола сам се досађивала*), сматрамо да поступак С није оптимално преводно решење. Уколико пак, фразеолошког еквивалента нема, онда се не мора сматрати лошим решењем, али треба бити свестан тога да се исти садржај изражава на два начина.

6.5. Квантитативна анализа података. У наредном ћемо тексту показати у којој су мери наведени преводни поступци заступљени у репрезентативном узорку од 1716 преведених случајева из нашега књижевног поткорпуса. Резултате ћемо увек прво давати за све преводе случајеве скупа, па тек онда за српске (укупно

948, 55%) одн. хрватске (укупно 768, 45%) понаособ. Ту бисмо желели истаћи да разликовање српскога од хрватског превода није само по себи пертинентно јер избор преводнога поступка зависи од више чинилаца. Најзначајни су:

- компетентност преводиоца: уколико је преводилац компетентнији, резултати могу бити бољи, и обрнуто. Да бисмо обезбедили репрезентативност грађе, у разматрање смо узели преводе и искусних преводилаца и преводилаца почетника, како српских, тако и хрватских, али не можемо утицати на њихов избор јер и искусни преводиоци понекад греше.
- сложеност преводилачког изазова; разуме се да ће резултати бити бољи ако су у поткорпусу заступљеније фраземе с кореспондентима. У томе случају не бисмо могли закључити да су једни преводи бољи од других или обрнуто, јер грађа не би била упоредива. Стога смо се трудили да анализирани фраземе буду подједнако заступљене и у једној и у другој скупини.

Коначно, наглашавамо да смо ове две групе издвојили како бисмо имали контролну групу: једна група служи као контролна другој, и обрнуто; уколико резултати из групе српских преводних решења корелирају с резултатима из групе хрватских преводних решења, онда ће се томе морати посветити посебна пажња.

6.5.1. Заступљеност поступака. У табlici 1) бројчано је приказана заступљеност преводних поступака:

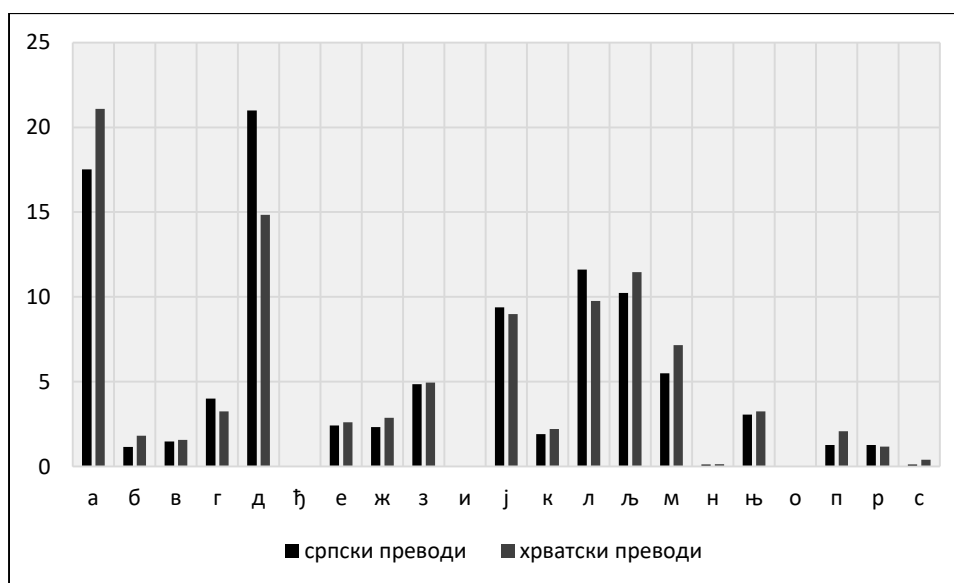
Таблица 1. Заступљеност преводних поступака у анализираној грађи

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	1716	100	948	55	768	45
А	328	19	166	18	162	21
Б	25	1,5	11	1,2	14	1,8
В	26	1,5	14	1,5	12	1,6
Г	64	3,7	38	4	25	3,3
Д	313	18	199	21	114	15
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	43	2,5	23	2,4	20	2,6

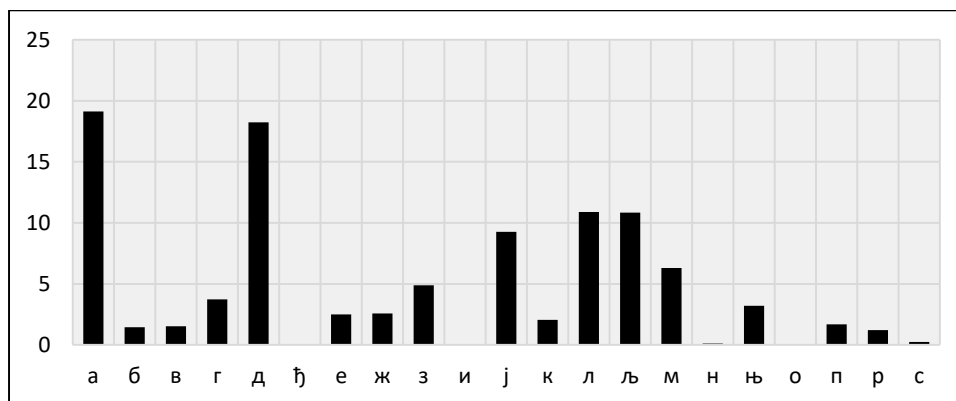
Ж	44	2,6	22	2,3	22	2,9
З	84	5	46	4,9	38	4,9
И	0	0	0	0	0	0
Ј	159	9,3	89	9,4	69	9
К	35	2	18	1,9	17	2,2
Л	188	11	112	12	76	9,8
Љ	186	11	97	10	89	11
М	108	6,3	52	5,5	56	7,2
Н	2	0,1	1	0,1	1	0,1
Њ	55	3,2	29	3,1	25	3,3
О	0	0	0	0	0	0
П	29	1,7	12	1,3	16	2,1
Р	21	1,2	12	1,3	9	1,2
С	4	0,2	1	0,1	3	0,4
А – Ђ	756	44	428	45	327	43
Ж – И	128	7,5	68	7,2	60	7,8
А – И	927	54	519	55	407	53
Ј – Л	381	22	217	23	161	21
Т. нефр.	495	29	271	29	220	29
Н. нефр.	291	17	150	16	138	18

Занемариво мали део података, тзв. остатак, нисмо подвели ни под један поступак, али их нисмо представили у табели. Процентуалне бројке приказујемо и графички. Приказ 1) показује резултате сваке скупине понаособ, а приказ 2) резултате за све преводе скупа:

Приказ 1. Процентуална заступљеност поступака по преводима

Приказ 2. Процентуална заступљеност преводних поступака у целини

Приказ 1) показује нам да међу српским и хрватским преводима нема некога значајног разлика осим у случају поступка А и Д: поступак Д далеко је заступљенији у српским преводима (21% према 15%), а поступак А у хрватским (21% према 18%). То, међутим, не треба узимати без резерве. Могуће је да је у хрватским преводима било више фразема с потпуним формалним и значењским кореспондентима него у српским. Због тога ћемо, нешто касније, сваки поступак размотрити и појединачно.

На основу приказа 2) можемо закључити да је највећи број фразема у грађи коју смо анализирали преведен применом поступка А (19% преводних случајева), па онда применом поступка Д (18%). Кад се тим бројкама прикључе резултати за остале преводне поступке којима се остварује превод поредбеном фраземом, добија се 44%. Кад се овој цифри додају резултати за преводне поступке којима се остварује превод непоредбеном фраземом, долази се до податка да је у нашој грађи у 54% случајева обезбеђен фразеолошки превод. Ови резултати у потпуном су сагласју с резултатима истраживања Ж. Марка (2013), У. Остера и Х. ван Лавика (2013) те М. Омазић (2015) за њихове парове језика.

Даље, подаци показују да после поступка које обезбеђују фразеолошки превод долазе поступци дословног и буквалног превођења (Л одн. Љ по 11%) те поступак парафразирања значења нефразеолошким синтагмама (Ј — 9,3%). Видимо да се, за разлику од резултата М. Омазић (2015), у којима је парафразирање било прилично заступљено, код нас оно не спроводи тако често, а да је превођење реч за реч прилично фреквентно. Можда би било смело констатовати да је у

највећем броју случајева уопште примењено превођење реч за реч: ако збројимо податке за поступке А — В и Л — Љ, добија се значајна цифра: 44%. Но, ова тврдња морала би се емпиријски озбиљније проверити.

Додамо ли фразеолошким (54%) тачне нефразеолошке преводе (29%), долазимо до тога да су у 83% случајева преводиоци адекватно превели поредбене фраземе. То је алармантан податак јер је онда 17% фразема погрешно преведено (поступци Љ, Њ, П и Р). То је алармантан податак због двају чинилаца: 1) алармантно је због тога што је степен идиоматичности поредбених фразема прилично низак (в. поглавље о идиоматичности), те 2) алармантно је и због тога што смо видели да је ступањ поклапања француске и српске поредбене фразеологије прилично велик (в. поглавље о кореспондентности). Но, ове податке не треба узимати у сировом стању. Треба, у ствари, видети у којим су случајевима преводиоци грешили: грешке ће бити крупније уколико преводиоци нису адекватно превели фраземе с кореспондентима него уколико су се огрешили о фраземе с нултом кореспонденцијом. О томе ће бити речи у наредном одељку.

Кад је у питању фразеологичност, запажамо да је у 46% случајева (поступци Ј — С) дошло до губитка фразеолошког карактера изворника, што је прилично велика цифра, чак нешто већа него код М. Омазић (2015). Насупрот томе, сликовитост је задржана у 71% случајева: преводиоци поред дословног превођења (11%) доста користе и поступак стварања сопствених фразеолошких јединица (6,3%).

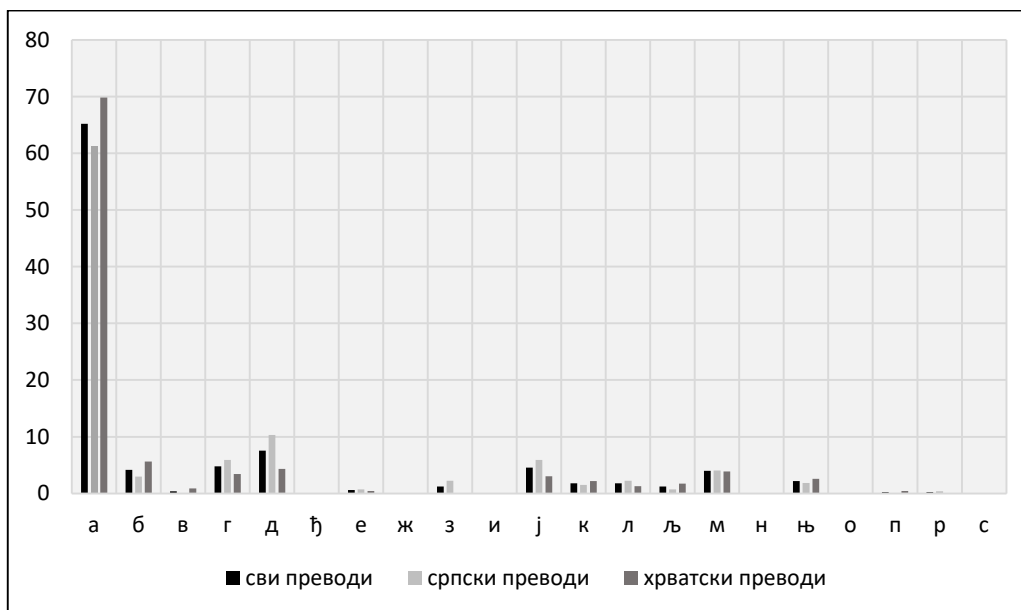
6.5.2. Резултати по степену кореспондентности. У овоме ћемо одељку размотрити којим су се поступцима преводиоци послужили у зависности од тога има ли фразема кореспондента или нема. Претпостављамо да ће највише нефразеолошких превода бити у случајевима француских фразема с нултим кореспондентом у српском језику, а да ће се поступак А користити онда кад фразема има потпунога формалног и значењског кореспондента.

6.5.2.1. Контрастивни однос А. У табелици 2) и на приказу 3) дајемо бројчане одн. процентуалне податке о заступљености преводних поступака кад фразема има потпунога формалног и значењског кореспондента:

Таблица 2. Превођење фразема с потпуним кореспондентом (А)

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	503	29	271	54	232	46
А	328	65	166	61	162	70
Б	21	4,2	8	3	13	5,6
В	2	0,4	0	0	2	0,9
Г	24	4,8	16	5,9	8	3,4
Д	38	7,6	28	10	10	4,3
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	3	0,6	2	0,7	1	0,4
Ж	0	0	0	0	0	0
З	6	1,2	6	2,2	0	0
И	0	0	0	0	0	0
Ј	23	4,6	16	5,9	7	3
К	9	1,8	4	1,5	5	2,2
Л	9	1,8	6	2,2	3	1,3
Љ	6	1,2	2	0,7	4	1,7
М	20	4	11	4,1	9	3,9
Н	0	0	0	0	0	0
Њ	11	2,2	5	1,8	6	2,6
О	0	0	0	0	0	0
П	1	0,2	0	0	1	0,4
Р	1	0,2	1	0,4	0	0
С	0	0	0	0	0	0

Приказ 3. Превођење фразема с потпуним кореспондентом (А)

Подаци нам показују да се у највећем броју случајева (65% одн. 61% у грађи српских и 70% у грађи хрватских превода), што је и очекивано, фраземе с потпуним кореспондентима преводе применом поступка А. Додамо ли томе поступак Б, којим се такође обезбеђује потпуни кореспондент, проценат је нешто већи (69,2% у грађи обају превода). Поставља се питање зашто преводиоци у свим преводним случајевима нису употребили поступак А, ако већ постоји одговарајући потпуни кореспондент. Одговор на то питање може се потражити у учесталости кореспондента. Као што смо видели у одељку 8.4.1.4, фразема *éviter qqn, qqch comme la peste* има потпунога кореспондента у српскоме језику, али је преводилац ипак употребио фразему с другачијим еталоном (поступак Д) јер је та фразама (*бежаӣи|бежаӣи као ђаво од крсӣа*) у источним крајевима српскога говорног подручја учесталија него потпуни кореспондент. Тиме се, дакле, оправдава примена осталих поступака који омогућују фразеолошки превод, па тако постотак оправданих преводних решења за грађу обају превода износи 83,8 (тј. 82,8 за српске и 84,6 за хрватске). Међутим, и ова је бројка забрињавајућа јер је у преосталом броју случајева, који нису занемариви, превод нефразеолошки, а постојао је фразеолошки кореспондент. Штавише, у грађи је и неадекватних превода (поступци Љ, Њ, П и Р). Преводиоци су чак састављали и сопствене фраземе (подаци за поступак М). Читалац се може запитати како је могуће да поступци Л и Љ у овоме случају не дају ваљана решења, али то се може објаснити тиме што су преводиоци употребили нефразеолошки колокат или погрешно значење полисемне лексеме на месту еталона (нпр. кад се фразама *tranchant comme un rasoir* преведе као *оштар као бријач* уместо *оштар као бријива*, што је у српскоме лексикализовано).

Ови подаци од велике су важности састављачима општих и фразеолошких речника, јер показују да и фраземе с потпуним кореспондентима могу бити преводилачки проблем.

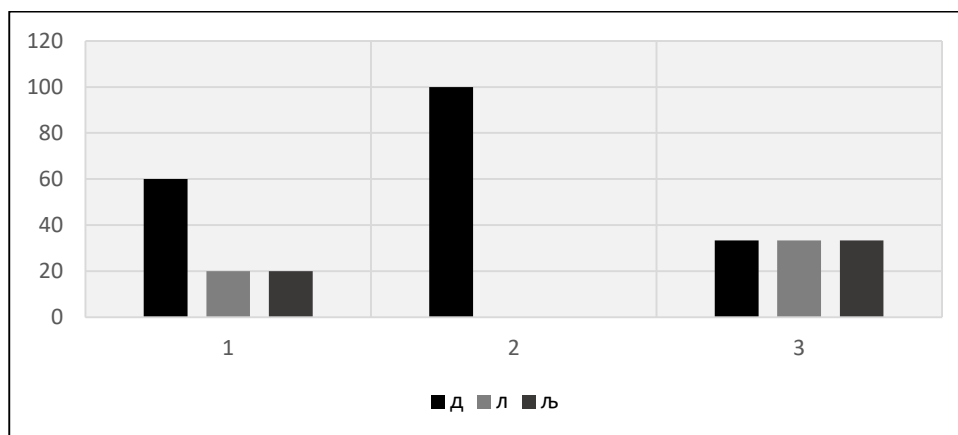
6.5.2.2. Контрастивни однос Б. У табелици 3) и на приказу 4) дајемо бројчане одн. процентуалне податке о заступљености преводних поступака кад

фразема има потпунога значењског кореспондента који се по компоненти више или мање разликује од изворне фраземе, али је слика у основи фраземе иста:

Таблица 3. Превођење фразема с кореспондентом исте слике а различите дужине (Б)

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	5	0,3	2	40	3	60
Д	3	60	2	100	1	33
Л	1	20	0	0	1	33
Љ	1	20	0	0	1	33

Приказ 4. Превођење фразема с кореспондентом исте слике а различите дужине (Б)

Фраземе с овим контрастивним односом нису у грађи заступљени, па ни бројчани подаци нису претерано занимљиви. Но, и на овако малом узорку запажамо како преводиоци имају тенденцију да фраземе с потпуним кореспондентима преводе делимичним кореспондентима или дословно.

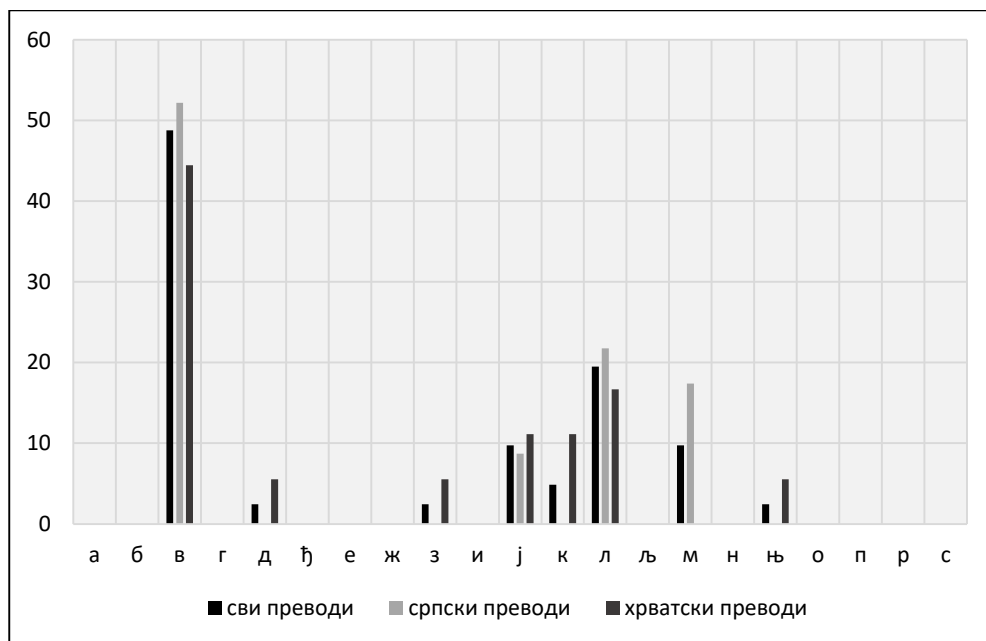
6.5.2.3. Контрастивни однос В. У табlici 4) и на приказу 5) дајемо бројчане одн. процентуалне податке о заступљености преводних поступака кад фразема има потпунога значењског кореспондента чији је еталон у односу на изворни у односу хипоним—хипероним:

Таблица 4. Превођење фразема с кореспондентом чији је еталон у односу хипоним—хипероним (В)

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	41	2,4	23	56	18	44
А	0	0	0	0	0	0
Б	0	0	0	0	0	0
В	20	49	12	52	8	44
Г	0	0	0	0	0	0
Д	1	2,4	0	0	1	5,6
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	0	0	0	0	0	0
Ж	0	0	0	0	0	0
З	1	2,4	0	0	1	5,6
И	0	0	0	0	0	0
Ј	4	9,8	2	8,7	2	11
К	4	9,8	0	0	2	11
Л	8	20	5	22	3	17
Љ	0	0	0	0	0	0
М	4	9,8	4	17	0	0
Н	0	0	0	0	0	0
Њ	1	2,4	0	0	1	5,6
О	0	0	0	0	0	0
П	0	0	0	0	0	0
Р	0	0	0	0	0	0
С	0	0	0	0	0	0

И овде примећујемо да је најчешћи преводни поступак онај који се слаже с контрастивним односом, тј. поступак В. У грађи обају превода постотак примера на који је он примењен износи 49 (52% у српским и 44% у хрватским преводима). Опет, међутим, изненађује чињеница да има подоста — овога пута чак половина — нефразеолошких превода, а да су преводиоци тек у једном случају искористили могућност примене поступка Д. Штавише, код фразема с овим контрастивним односом повећан је и број дословног превођења, чак 20%.

Приказ 4. Превођење фразема с кореспондентом чији је еталон у односу хипоним—хипероним (В)

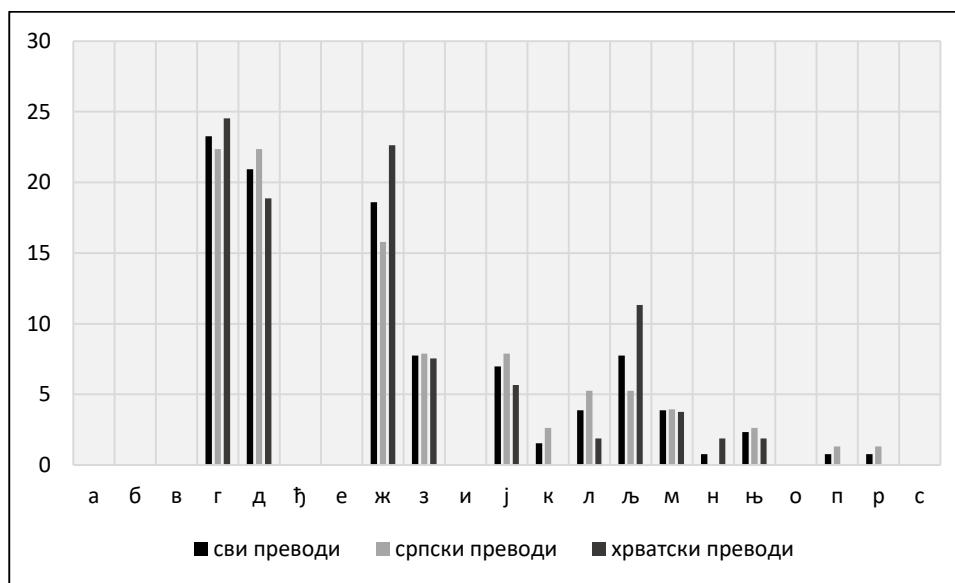
6.5.2.4. Контрастивни однос Г. У табlici 5) и на приказу 6) дајемо бројчане одн. процентуалне податке о заступљености преводних поступака кад фразема има потпунога значењског кореспондента чији је еталон из исте лексичко-семантичке групе као еталон изворне фраземе:

Таблица 5. Превођење фразема с кореспондентом различита еталона из исте групе (Г)

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	129	7,5	76	59	53	41
А	0	0	0	0	0	0
Б	0	0	0	0	0	0
В	0	0	0	0	0	0
Г	30	23	17	22	13	25
Д	27	21	17	22	10	19
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	0	0	0	0	0	0
Ж	24	19	12	16	12	23
З	10	7,8	6	7,9	4	7,5
И	0	0	0	0	0	0
Ј	9	7	6	7,9	3	5,7
К	2	1,6	2	2,6	0	0
Л	5	3,9	4	5,3	1	1,9

Љ	10	7,8	4	5,3	6	11
М	5	3,9	3	3,9	2	3,8
Н	1	0,8	0	0	1	1,9
Њ	3	2,3	2	2,6	1	1,9
О	0	0	0	0	0	0
П	1	0,8	1	1,3	0	0
Р	1	0,8	1	1,3	0	0
С	0	0	0	0	0	0

Приказ 6. Превођење фразема с кореспондентом различита еталона из исте групе (Г)

Бројчани нам подаци показују да преводиоци фраземе из ове групе најчешће преводе кореспондентом из исте лексичко-семантичке групе еталона (Г — 23%) и кореспондентом различита еталона (Д — 27%), што укупно износи 50%. Врло је вероватно да се за поступак Д преводиоци опредељују због учесталости кореспондента: кореспондент из групе Г мање је фреквентан него кореспондент из групе Д. Поред ова два очекивана поступка, бележимо и то да је поступак Ж прилично продуктиван (19% у свим преводима, 16% у српским и 23% у хрватским). Ови подаци недвосмислено указују на настојања преводилаца да у преводу сачувају слику и сликовитост изворника. Но, као и у претходним одељцима, запажамо да су адекватни нефразеолошки преводи такође чести (17,2 случајева). С друге стране, ни неадекватни преводи нису ретки (11,7%). С тим у вези, можемо приметити да се

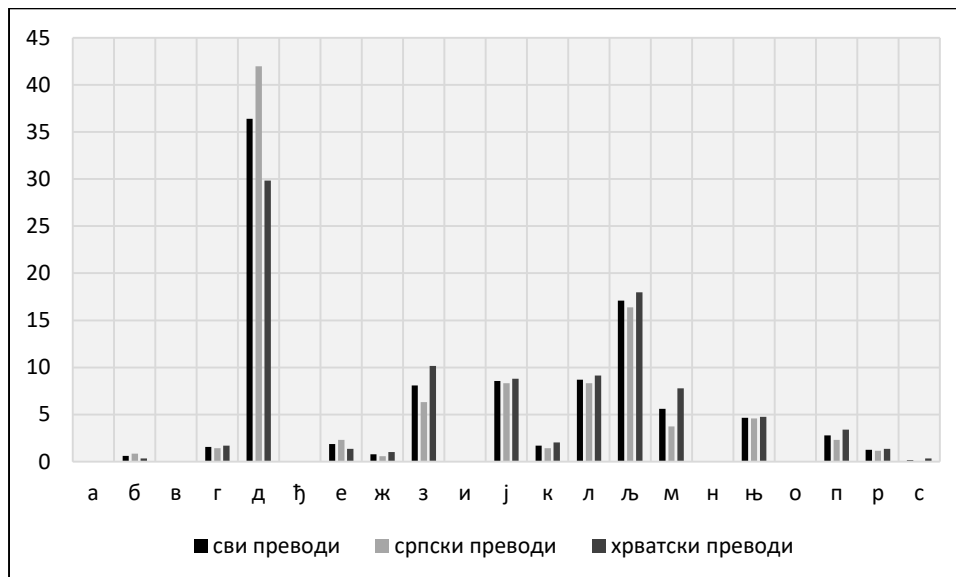
у хрватским преводима истиче употреба буквалнога превођења, чак 11% у односу на 5,3% у српским.

6.5.2.5. Контрастивни однос Д. У табlici 6) и на приказу 7) приказујемо бројчане одн. процентуалне податке о заступљености преводних поступака кад фразема има потпунога значењског кореспондента чији је еталон из различите лексичко-семантичке групе у односу на еталон изворне фраземе:

Таблица 6. Превођење фразема с кореспондентом различита еталона (Д)

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	643	37	348	54	295	46
А	0	0	0	0	0	0
Б	4	0,6	3	0,9	1	0,3
В	0	0	0	0	0	0
Г	10	1,6	5	1,4	5	1,7
Д	234	36	146	42	88	30
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	12	1,9	8	2,3	4	1,4
Ж	5	0,8	2	0,6	3	1
З	52	8,1	22	6,3	30	10
И	0	0	0	0	0	0
Ј	55	8,6	29	8,3	26	8,8
К	11	1,7	5	1,4	6	2
Л	56	8,7	29	8,3	27	9,2
Љ	110	17	57	16	53	18
М	36	5,6	13	3,7	23	7,8
Н	0	0	0	0	0	0
Њ	30	4,7	16	4,6	14	4,7
О	0	0	0	0	0	0
П	18	2,8	8	2,3	10	3,4
Р	8	1,2	4	1,1	4	1,4
С	1	0,2	0	0	1	0,3

Приказ 7. Превођење фразема с кореспондентом различита еталона (Д)

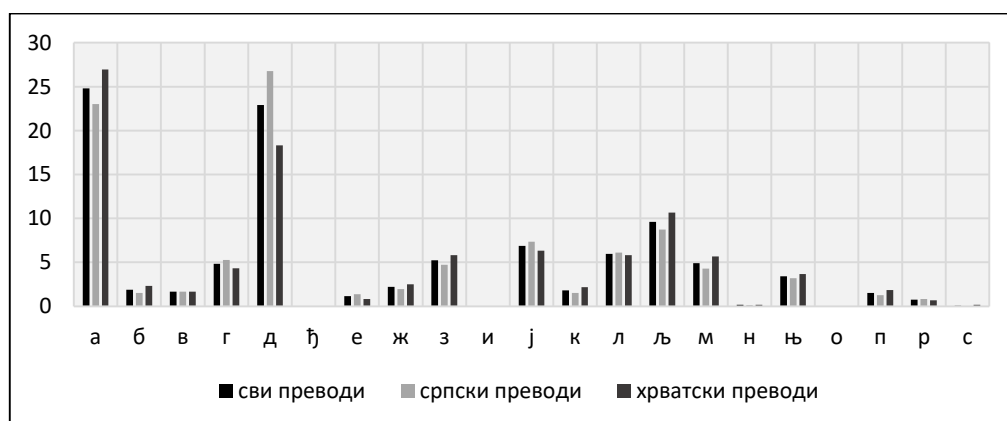
Подаци сасвим очекивано показују да је најчешћи преводни поступак управо Д. Међутим, изненађује чињеница да је он примењен на свега 36% свих преводних случајева, одн. 42% српска те 30% хрватских. Даље, за разлику од претходних случајева, где је поступак Ж био прилично заступљен, овде је занемарив, али је присутан поступак З, тј. превођење поредбених фразема непоредбеном фраземом другачије слике (укупно 8,1%). Кад се зброје сви фразеолошки преводни поступци, добија се забрињавајућа бројка: фразеологичност се губи у 51% случајева, а задржава у 49%. Постотак случајева буквалног превођења прилично је висок (17%), док се дословно превођење јавља у 8,7% случајева. Готово је идентичан постотак парафразирања (8,6%).

6.5.2.6. Фраземе с кореспондентима. Пре него што пређемо на фраземе које немају кореспондента, синтетички ћемо у табелици 7) и на приказу 8) представити податке за све фраземе које имају кореспондента без обзира на њихов степен кореспондентности:

Таблица 7. Превођење фразема с кореспондентом

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	1322	77%	721	55	601	45
А	328	25	166	23	162	27
Б	25	1,9	11	1,5	14	2,3
В	22	1,7	12	1,7	10	1,7
Г	64	4,8	38	5,3	26	4,3
Д	303	23	193	27	110	18
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	15	1,1	10	1,4	5	0,8
Ж	29	2,2	14	1,9	15	2,5
З	69	5,2	34	4,7	35	5,8
И	0	0	0	0	0	0
Ј	91	6,9	53	7,4	38	6,3
К	24	1,8	11	1,5	13	2,2
Л	79	6	44	6,1	35	5,8
Љ	127	9,6	63	8,7	64	11
М	65	4,9	31	4,3	34	5,7
Н	2	0,2	1	0,1	1	0,2
Њ	45	3,4	23	3,2	22	3,7
О	0	0	0	0	0	0
П	20	1,5	9	1,2	11	1,8
Р	10	0,8	6	0,8	4	0,7
С	1	0,1	0	0	1	0,2

Приказ 8. Превођење фразема с кореспондентом

На основу података запажамо да се у анализираној грађи француске поредбене фраземе са значењским поредбеним кореспондентом најчешће преводе кореспондентним поредбеним фраземама (поступци А — Е: 57% преводних случајева). Кад се на то додају и фразеолошки преводи непоредбене структуре (Ж — И), добијамо податак да је 65% поредбених фразема с кореспондентом преведено неком кореспондентном фраземом. Поред тога, запажамо да је проценат буквалног и дословног превођења изражен, а нису ретке ни описна парафраза те фразеолошке креације преводилаца. Занимљиво је и то да антонимијски преводи у овој грађи нису заступљени, мада их нема ни у целини размотреног корпуса.

С обзиром на то да ове фраземе имају кореспондента, сматрамо да је податак о губитку фразеологичности у 35% случајева прилично важан. Он говори о фразеолошкој неосвешћености преводилаца, како да препознају фразему, тако и да је фразеолошки пренесу у циљни језик.

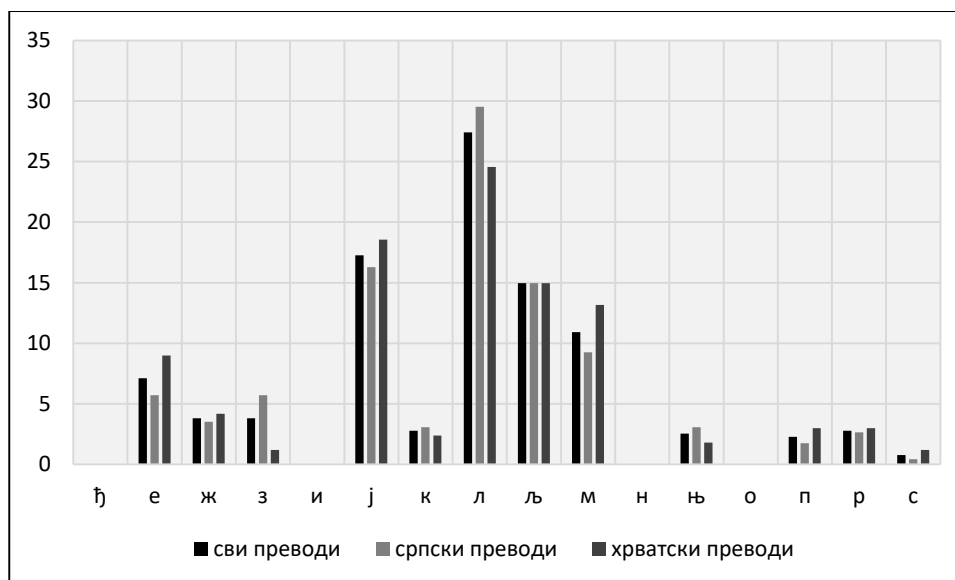
6.5.2.7. Фраземе с нултим кореспондентом. Коначно, у табелици 8) и на приказу 9) представљамо бројчане одн. процентуалне податке о заступљености преводних поступака кад француска поредбена фразаема нема поредбеног кореспондента у српскоме језику:

Таблица 8. Превођење фразема с нултом кореспонденцијом

преводни поступак	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	394	29	227	58	167	42
Ђ	0	0	0	0	0	0
Е	28	7,1	13	5,7	15	9
Ж	15	3,8	8	3,5	7	4,2
З	15	3,8	13	5,7	2	1,2
И	0	0	0	0	0	0
Ј	68	17	37	16	31	19
К	11	2,8	7	3,1	4	2,4
Л	108	27	67	30	41	25
Љ	59	15	34	15	25	15
М	43	11	21	9,3	22	13
Н	0	0	0	0	0	0
Њ	10	2,5	7	3,1	3	1,8
О	0	0	0	0	0	0
П	9	2,3	4	1,8	5	3

P	11	2,8	6	2,6	5	3
C	3	0,8	1	0,4	2	1,2

Приказ 9. Превођење фразема с нултом кореспонденцијом

Подаци сведоче о томе да се поредбене фраземе с нултим кореспондентом најчешће преводе дословно (27% случајева) те описном парафразом (17%). Сматрамо да су ови поступци оправдани. Штавише, уколико је дословно превођење могуће, мислимо да је оно чак бољи преводни поступак од парафразе, јер задржава сликовитост и експресивност изворника које би парафраза онемогућила.

Штавише, у 14,7% случајева преводиоци су успели пронаћи поредбену фразему различита категоријалног значења или непоредбену фразеолошку јединицу. То значи да је и у случајевима нулте кореспонденције каткад могуће обезбедити фразеолошки превод. Мишљења смо да би ово преводиоци морали имати на уму као стратегију да се очува фразеолошки карактер изворника.

Додали бисмо још и да буквални превод није редак преводни поступак, јавља се у 15% случајева. Све укупно, чак је 22,6% фразема неадекватно преведено. Овај податак имплицира да би спорне фраземе, нарочито непрозирне фраземе с нултим кореспондентима требало пажљиво лексикографски обработити.

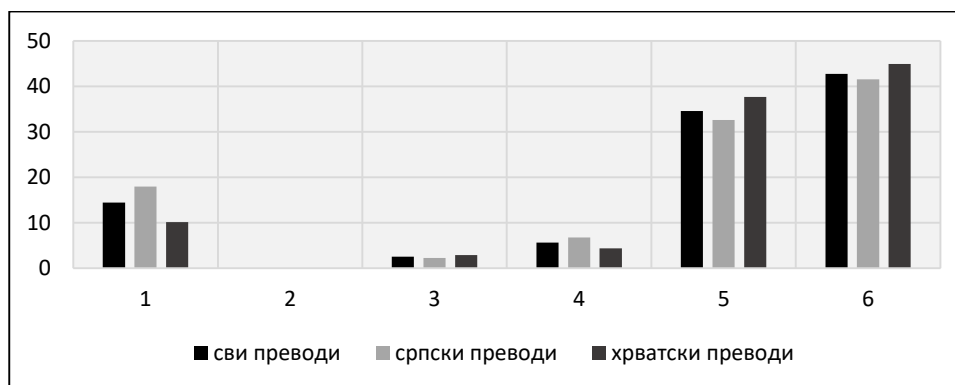
6.5.3. Нефразеолошки поступци. За разлику од претходног одељка, где смо пошли од одређене скупине фразема, у наредном ћемо одељку кренути супротним смером: погледаћемо које се поредбене фраземе преводе одређеним нефразеолошким поступцима. Занимаће нас само поступци који су заступљенији у разматраној грађи, тј. парафразирање (Ј), дословно (Л) и буквално превођење (Љ), као и употреба неустаљеног преводиочева поређења (М). У оквиру овога одељка размотрићемо и то у којим су случајевима фраземе у преводу изостављене (Њ).

6.5.3.1. Употреба парафразе. У табlici 9) и на приказу 10) показујемо који је тип кореспондентности у грађи преведен описном парафразама:

Таблица 9. Употреба парафразе

коресп.	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	159	9,3	89	9,4	69	9
А	23	14	16	18	7	10
Б	0	0	0	0	0	0
В	4	2,5	2	2,2	2	2,9
Г	9	5,7	6	6,7	3	4,3
Д	55	35	29	33	26	38
0	68	43	37	42	31	45

Приказ 9. Употреба парафразе

Сасвим је очекивано да ће преводиоци прибегавати парафрази у случају нулте кореспонденције, али ти случајеви не чине већину (43%): изненађује чињеница да је описна парафраза кориштена у 57,2% случајева кад постоји системски кореспондент (А — Д). Штавише, нарочито је упадљиво то што се

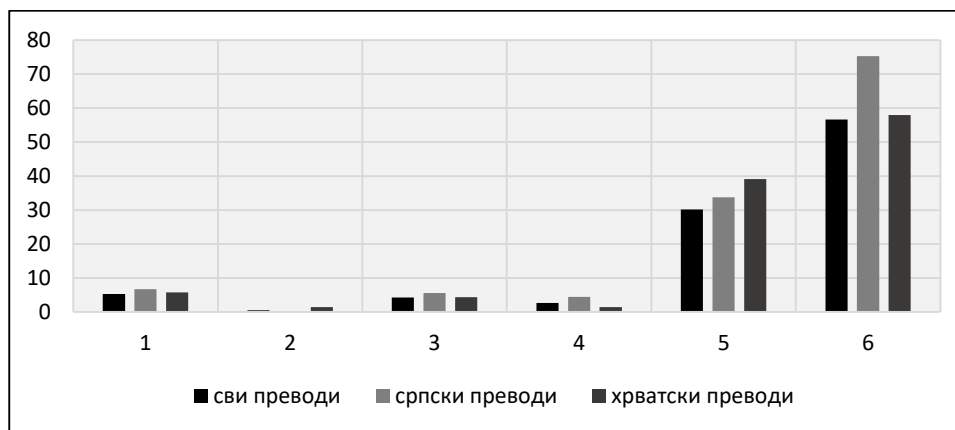
парафраза користи код фразема с кореспондентом различита еталона (35%). У даљем ћемо тексту видети да се слични подаци понављају и за остале нефразеолошке поступке. Ово указује на велик преводиочев пропуст и неосвештеност по питању значаја фразеологије у изворном тексту.

6.5.3.2. Употреба дословног превода. У табlici 10) и на приказу 11) показујемо који је тип кореспондентности у грађи преведен дословно:

Таблица 10. Употреба дословног превода

коресп.	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	188	11	112	60	76	40
А	10	5,3	6	6,7	4	5,8
Б	1	0,5	0	0	1	1,4
В	8	4,2	5	5,6	3	4,3
Г	5	2,6	4	4,5	1	1,4
Д	57	30	30	34	27	39
0	107	57	67	75	40	58

Приказ 11. Употреба дословног превода

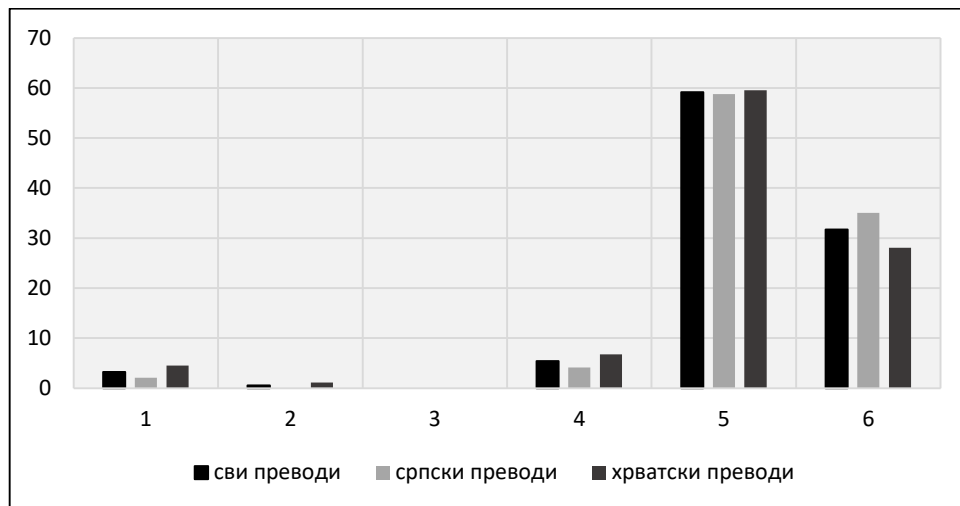
Највише је случајева адекватног калкирања забележено код фразема с нултим кореспондентом (57%). Али, морамо додати, и у случајевима је примене дословнога превода приличан број фразема с кореспондентом (42,6%), међу којима се опет истичу фраземе с кореспондентом различита еталона (30%).

6.5.3.3. Употреба буквалног превода. У табlici 11) и на приказу 12) показујемо који је тип кореспондентности у грађи преведен буквално:

Таблица 11. Употреба буквалног превода

коресп.	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	186	11	97	10	88	11
А	6	3,2	2	2,1	4	4,5
Б	1	0,5	0	0	1	1,1
В	0	0	0	0	0	0
Г	10	5,4	4	4,1	6	6,7
Д	110	59	57	59	53	60
О	59	32	34	35	25	28

Приказ 12. Употреба буквалног превода

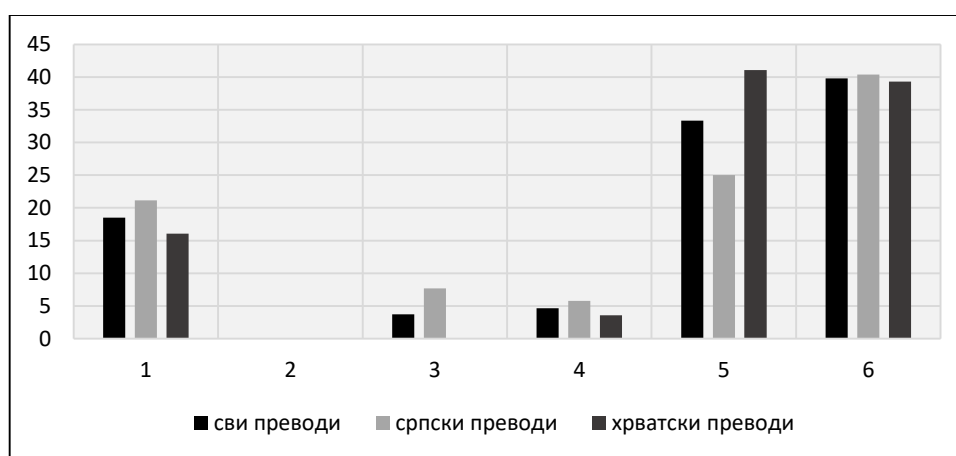
Кад погледамо бројке, запажамо да је неочекивано много случајева буквалног превода — чак 59% — код фразема с кореспондентом различита еталона. Ови подаци прилично изненађују. Импликације које се из њих изводе тичу се лексикографске праксе: фраземама с кореспондентом типа Д у речнику би се морала посветити посебна пажња како би се предупредиле грешке преводилаца.

6.5.3.4. Употреба преводиочевих поређења. У табlici 12) и на приказу 13) показујемо који је тип кореспондентности у грађи преведен буквално:

Таблица 12. Употреба преводиочева поређења

коресп.	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	108	6,3	52	5,5	55	7,2
А	20	19	11	21	9	16
Б	0	0	0	0	0	0
В	4	4	4	7,7	0	0
Г	5	5	3	5,8	2	4
Д	36	33	13	25	23	41
О	43	40	21	40	22	39

Приказ 13. Употреба преводиочева поређења

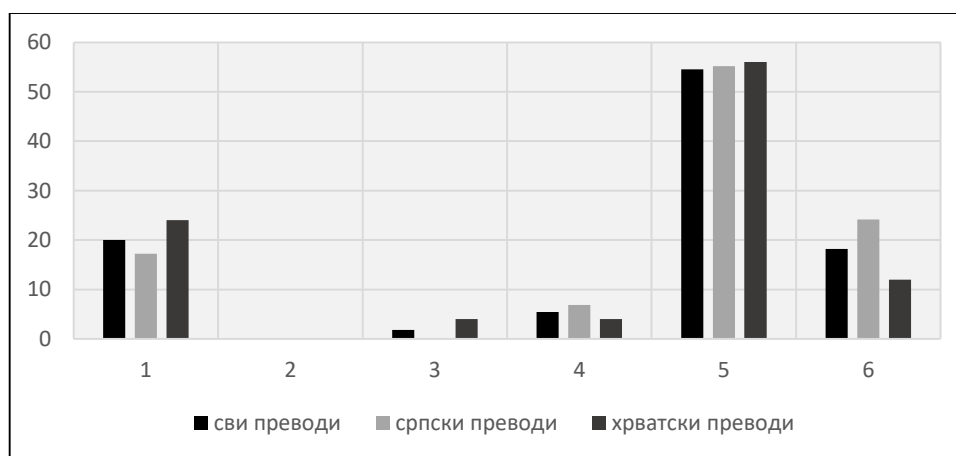
У укупном збиру свих преводних случајева највише је преводилачких поређења код фразема с нултим кореспондентом (40%). Тај податак не изненађује. С друге стране, преводиочева поређења јављају се и код фразема с потпуним кореспондентом (19%) те фразема с кореспондентом различита еталона (33%). Последња два податка нису очекивана, јер не постоји потреба за стварањем посебних поређења уколико устаљена већ постоје.

6.5.3.5. Изостављање фразема у преводу. У табелици 13) и на приказу 14) показујемо који је тип кореспондентности у грађи занемарен у преводу, тј. изостављен:

Таблица 13. Изостављање фразема

коресп.	сви преводи		српски преводи		хрватски преводи	
	број	%	број	%	број	%
Σ	55	3,2	29	3,1	25	3,3
А	11	20	5	17	6	24
Б	0	0	0	0	0	0
В	1	1,8	0	0	1	4
Г	3	5,5	2	6,9	1	4
Д	30	55	16	55	14	56
0	10	18	7	24	3	12

Приказ 14. Изостављање фразема

Подаци показују врло неочекиване резултате: уместо да су изостављене оне фраземе које немају кореспондента и за које би се очекивало да ће се најтеже наћи еквивалент, испоставља се да су при превођењу највише изостављене фраземе које имају кореспондента, и то фраземе с кореспондентом различита еталона (55% свих случајева изостављања) те фраземе с потпуним формалним и значењским кореспондентом (20%). Ове податке морају на уму имати лексикографи при састављању двојезичних речника.

6.6. Закључак. У овоме смо поглављу дали преглед проблематике превођења, с једне стране, фразеологије уопште, а с друге, поредбених фразема. Представили смо резултате досадашњих истраживања из ове области за друге парове језика, а онда смо их проверили на сопственој грађи од 555 француских романа и њихових превода објављених у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини

те Црној Гори. Нашу је грађу чинило 1716 преводних случајева. У њој смо уочили 21 преводни поступак: сваки смо од њих подробно описали и опримерили, а обележили смо их словима азбуке. При анализи грађе дошли смо до више закључака:

- први, да се у највећем броју случајева (54%) француске поредбене фраземе преводе фразеолошким јединицама српскога језика, што се слаже с резултатима за друге парове језика;
- други, да се описна парафраза не користи толико често као што неки аутори то тврде (Лопез Роиг 2002; Кирога 2006; Омазић 2015);
- трећи, да се међу преводним поступцима истичу дословни и буквални превод;
- четврти, да је 17% случајева погрешно преведено, што је врло забрињавајући податак ако у виду имамо низак степен идиоматичности и висок ступањ кореспондентности француских и српских поредбених фразема;
- пети, да преводиоци и у случају француских фразема с поредбеним кореспондентом у српскоме језику неадекватно користе нефразеолошке поступке;
- шести, да фраземе с кореспондентом различита еталона представљају највећи проблем за превођење јер су веома заступљене у примени дословнога и буквалног превода, у стварању неустаљених превођења те при изостављању фразема из превода.

Резултати овога поглавља имају практичну примену у састављању двојезичних француско-српских речника, а о томе ће више речи бити у поглављу о лексикографској обради поредбених фразема.

Лексикографски аспекти обраде поредбених фразема францускога и српског језика

7.0. Увод. Циљ је овога поглавља да се с металексикографског аспекта опише начин обраде поредбених фразема у француско-српским и српско-француским речницима, како би се, с једне стране, указало на њихове недостатке, а с друге, истакле њихове предности. Истраживање је ограничено на типове поредбених фразема које смо представили у одељку о формалним одликама. Проблематика коју смо истраживали тиче се одабира и заступљености поредбених фразема у двојезичним речницима, места на коме су обрађене у оквиру речничког чланка, начина на који су лематизоване, граматички обрађене и семантизоване. Даље, видећемо каквим су се поступцима лексикографи послужили при успостављању међујезичке еквиваленције, на основу чега ћемо понудити типологију еквивалената. У поглављу се, међутим, неће износити судови о прикладности једног или другог еквивалента, или пак о евентуалним нетачностима. Штавише, занима нас и то јесу ли, и како, лексикографи указали на посебне аспекте употребе фразема, било путем квалификатора или илустративне грађе. Коначно, такође ће бити речи о употреби упутница и испоређеница. Резултати овога поглавља били би од практичне користи лексикографима у раду на будућим двојезичним речницима за овај пар језика у било којем смеру.

7.1. Анализирани речници. Да бисмо стекли увид у то како су поредбене фраземе обрађене у постојећим речницима с француским и српским као полазним или циљним, ексцерпирали смо комплетну грађу из четири француско-српска и шест српско француских речника.

Међу француско-српским речницима анализирали смо три општа (ФХР10, ФСХР, СФСХР) и један фразеолошки (ФСХФР). Сва четири објављена су од 1980. до 2003. године. Најобимнији је ФХР: он садржи 70.000 одредница; затим следе

10 Кључ за скраћенице и потпуни библиографски подаци налазе се у одељку *Лексикографски извори*.

СФСХР, око 30.000 одредница, и ФСХР, око 20.000 одредница. Фразеолошки речник садржи, према речима аутора, око 9.000 фразема. Очекивано је да је највише поредбених фразема обрађено у фразеолошком речнику и у ФХР, а да их у СФСХР и у ФСХР има подједнако.

Међу српско-француским анализа је обухватила три општа (ХСФР, ССХФР и ОЕР) и три фразеолошка речника (ХФФР, СФРИИ и ФСИФР). Наведени се речници увелико разликују по обиму и намени, а објављени су, са изузетком ХСФР, у последњих тридесетак година. Кад је реч о општим речницима, ОЕР је осмојезични речник у осам томова који обухвата 90.000 одредница, док ХСФР садржи приближно 57.000, а ССХФР око 30.000 одредница. Ни екцерпирани фразеолошки речници нису истог обима: ФСИФР садржи око 7.000 одредница, СФРИИ око 5.000, а ХФФР свега 1.300. Овако велик број одредница у ФСИФР треба узети условно, будући да је у њему фразеологија схваћена широко, због чега у њему има подоста паремиолошке грађе. Паремиолошке грађе има, додуше, и у СФРИИ.

Сви су испитани речници намењени говорницима са солидним знањем обају језика; међутим, мада су начелно намењени и изворним говорницима француског језика, осим и СФСХР ССХФР, начин обраде указује да су лексикографима на уму превасходно били матерњи носиоци српскога језика.

7.2. Кратак преглед истраживања. О питањима лексикографског описа поредбених фразема у литератури је већ било речи. Ж. Матулина (2002) испитала је обраду придевских поредбених фразема у немачко-хрватској и хрватско-немачкој лексикографији и установила да је ова језичка појава у испитаним речницима слабо заступљена, да је њена обрада крајње недоследна те да забележен лексикографски опис не нуди кориснику довољно података о употреби фраземе у контексту. А. Пејановић (2004б) описала је методологију једног новијег речника руских поредбених фразема и размотрила његове позитивне стране, пре свега структуру поредбене фраземе која се у томе речнику разбија на два дела, поредбени и пратилачки, при чему се једино поредбени део налази у одредници. Ауторка је даље истакла да би аналогна обрада српских поредбених фразема била целисходнија од постојеће обраде у Матешихеву речнику (Матеших 1982). С.

Гољак (2009) упоредила је фразеолошке речнике белорускога, руског, српског и енглеског језика у погледу броја поредбених фразема и закључила да је двоструко мање предметних фразема у белоруским речницима него у српским, што је оправдала већом улогом поредбених фразема у српској фразеологији. Иста је ауторка размотрила и критерије укључивања поредбене фраземе у описни речник.

О опису фразеолошке грађе уопште у општим и фразеолошким, описним и преводним речницима далеко се више писало. Неке од радова и њихове закључке представићемо у даљем тексту, под тачкама на које се односе. У разноврсној је литератури, пак, досад о обради фразема у француско-српским и српско-француским речницима писао једино М. Поповић (2006). Овај је аутор анализом десетак речника констатовао да су фраземе у испитаним речницима слабо заступљене и у доста застареле. С тиме у вези, посебно је нагласио да су фраземе у приличној мери занемарене у речницима са српским као полазним језиком, те је у закључку указао на потребу да се у новим речницима фразеолошка грађа актуализује.

7.3. Анализа грађе. У анализи ћемо посебне одељке посветити одабиру поредбених фразема у речницима (одељак 7.3.1), лематизацији (7.3.2), распореду грађе (7.3.3), месту обраде (7.3.4), лематизацији (7.3.5), употреби квалификатора (одељак 7.3.6), опису значења (7.3.7), еквивалентима (7.3.8), обради полисемних значења (7.3.9), примерима (7.3.10), упутницама и испоређеницама (7.3.11).

Обрада ових информација биће сагледана из угла теорије о лексикографским функцијама (в. ТАРП 2008). Та теорија у први план ставља корисника, његове потребе и ситуације у којима се корисник служи речником (уп. Пипер 2002).

7.3.1. Одабир грађе. С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 920) сматрају да у уводном делу лексикограф кориснику речника мора на једноставан начин објаснити шта се у речнику подразумева под фраземама и на који су начин оне одабране. Исто тако, при одабиру грађе, додају ауторке, лексикограф мора бити свестан временске и стилске ширине фразеолошке грађе коју укључује.

Бројчана заступљеност фразема у речнику зависи од обима речника. Разуме се да што је речник обимнији, то ће и фраземе бити бројније (уп. Молина

Гарсија 2006: 195). У Матешинеу речнику (Матешин 1982), према подацима А. Пејановић (2004б: 215), обрађено је око 700 поредбених фразема, док С. Гољак (2009: 213) наводи да их је у истом речнику 567. У даљем тексту иста ауторка (Гољак 2009: 214) износи да је после прикупљања грађе анализирала 720 поредбених фразема. Пошто се број фразема које ове две ауторке наводе креће око 700, тај број узимамо као референтни број поредбених фразема у српскоме језику и у складу с њим одредићемо бројчану заступљеност предметне грађе у анализираним речницима. Кад су у питању француске фраземе, користимо исти референтни број јер Гросов попис (Грос 1986) такође садржи приближан број фразема. Као референтни број нисмо узели број фразема из наше грађе јер део фразема још није био лексикографски описан кад су анализирани двојезични речници настајали и лексикографи који су радили на њима нису их могли ни узети у обзир. У табелици 1) дати су подаци о броју ексцерпираних фразема у анализираним француско-српским речницима, а у табелици 2) подаци о броју поредбених фразема у српско-француским речницима:

Табелица 1. Заступљеност поредбених фразема у француско-српским речницима

речник	ФХР	ФСХР	СФСХР	ФСХФР
број	153	189	174	141
% од 700	22	27	25	20
% од Σ	10	13	12	9

Табелица 2. Заступљеност поредбених фразема у српско-француским речницима

речник	ХСФР	ССХФР	ОЕР	ХФФР	СФРИИ	ФСИФР
број	99	60	425	100	332	384
% од 700	14	9	61	14	47	55
% од Σ	7	4	31	7	24	28

Увидом у табелицу 1) констатујемо да сви француско-српски речници, било општи било фразеолошки, садрже приближно исти број поредбених фразема. Штавише, хипотеза да обимнији речник садржи више фразема овде не стоји: најобимнији општи речник садржи најмање поредбених фразема (ФХР), док је у фразеолошком речнику (ФСХФР) обрађено још мање фразема.

Таблица 2), с друге стране, потврђује полазну претпоставку да обимнији речници садрже више поредбених фразема (ОЕР, СФРИИ и ФСИФР), али изненађује чињеница да је у осталим општим речницима обрађено мање фразема него у маломе фразеолошком речнику ХФФР, у коме је удео поредбених фразема око 10% у односу на целу грађу. Штавише, уколико ове бројчане вредности упоредимо с референтним бројем фразема, закључујемо да ниједан речник не наводи „све” фраземе, нити да је њихов број приближан референтном. Штавише, овај број није приближан ни броју фразема у нашој грађи. Закључујемо да су у свим француско-српским и српско-француским речницима поредбене фраземе слабо заступљене.

Кад су у питању критерији одабира грађе, једино је у предговору ХФФР напоменуто да је у тај речник укључено само „оно основно и најфреквентније у фразеологији“ (ХФФР: iii), с тим што нису експлицирана мерила фреквентности. Исто тако, у предговору ФСХФР (стр. 5) стоји да је речник замишљен као допуна постојећим француско-српским речницима и да су

обично изостављени изрази (фраземи) чији дослован превод одговара нашим. Тако, на пример, није унет израз *armé jusqu'aux dents*, јер се у потпуности подударе са нашим (*наоружан до зуба*); али је узет *armé de pied en cap* јер се не може дословно превести. У томе се, наравно, није могло ићи до краја, поготову кад је дословном преводу било потребно додати још неко објашњење.

У осталим испитаним речницима таквих напомена нема. Слична је ситуација и у речницима других аутора (уп. до каквих су налаза дошле М. И. Сантамарија Перез 2003 и П. Кирога 2006).

С. Гољак (2009: 212) уочава два главна критерија укључивања поредбене фраземе у речник: 1) степен репродуктивности и устаљености, те 2) идиоматичност, и закључује да општи и фразеолошки речници обично укључују само фраземе с високим степеном репродуктивности и устаљености, тј. оне које су познате свим говорним представницима, а да не садрже фраземе с нултим степеном идиоматичности (као што је фразама *бео као снеі*). У нашој се, пак, грађи нашло и фразема с нултом идиоматичношћу, безмало у свакоме речнику, као и подоста оних

мање обичних или чудних (неустаљених?), нарочито у ФСИФР (нпр. *бӣӣӣ сумњив као јерей̄ӣик, брбљив као чворак, букнӯӣӣ као цӣӣанска ва̄ӣра*), вероватно због тога што су укључена и поређења из Вукове збирке пословица, и у ССХФР (нпр. *мек као шес̄ӣо, ѿанак као конац, ѿанак као влас*); у ФХР нашли смо 36 необичних поређења, што чини чак 25% „поредбених фразема” у овој реченици. Другим речима, не можемо утврдити којих су се критерија одабира грађе држали лексикографи у раду на постојећим речницима, па можемо закључити да је одабир грађе у постојећим речницима произвољан.

Тачно је да у речник треба уносити само устаљене језичке јединице, али све устаљене јединице нису подједнако фреквентне. Запада за око то да С. Гољак (2009) уопште не помиње учесталост као критериј одабира поредбених фразема. Ми сматрамо да се учесталост појављивања фраземе у језику такође мора узети у обзир. Али поставља се практично питање: шта се може сматрати учесталом фраземом и на основу чега се учесталост мери? Одговор је кратак, али није тако једноставан: фреквентност се може мерити на одговарајућем *корпусу*. Данас су у лингвистици преовладали електронски корпуси због лакше претраживости и доступности.

Међутим, подаци до којих је дошла Р. Мун (1998, 2007 и 2008) указују на то да није лако утврдити учесталост фраземе у језику. Ова је ауторка истраживала фреквентност фразеолошких јединица у електронским корпусима енглеског језика и дошла је до закључка да је удео фразеологије у референтним корпусима, углавном састављеним од узорака писаног језика, веома мали и да се многе фраземе за које се интуитивно мисли да су учестале у корпусима јављају свега неколико пута на десет милиона речи (нпр. од 4.000 фразема, 30% јавља се мање од једном, 35% једном до трипут, а свега 20% фразема проналази потврду једном на два милиона текућих речи) (Мун 1997: 52–54). Ауторка сматра да је разлог томе недовољна репрезентативност грађе у корпусу те примећује (Мун 2008) да је удео поредбених фразема на интернету већи. Да бисмо проверили ове тврдње, потражили смо француску фразему *pousser comme des champignons* у трима корпусима. Прво смо гледали у паралелном корпусу *ParCoLab*, који се у тренутку провере (јануар 2016) састојао од 30 романа одн. два милиона текућих речи: у њему

нисмо нашли ниједну потврду наведене фраземе. Затим смо претраживали француски референтни корпус *Frantext* за период од 1950. до данас, у којем је око 5.000 различитих текстова одн. 300.000.000 текућих речи; у њему смо нашли 44 појавнице претраживане фраземе. Даље, у нашем је књижевном корпусу састављеном од 555 савремених француских белетристичких романа 11 појавница. Ови подаци потврђују чињеницу да од величине корпуса зависи удео поребених фразема, али то није све. Премда у нашем корпусу, укупно гледано, има свега 11 појавница, што је мало у односу на базу *Frantext*, треба узети у обзир и то да је наш корпус мањи: да он садржи 5.000 различитих текстова, велика је вероватноћа да бисмо у њему нашли барем пут пута више појавница. Ово није занемариво: уколико упоредимо садржај нашега корпуса са садржајем базе *Frantext*, видећемо да је у овоме другом заступљенија „озбиљнија” литература, а да у нашем корпусу предњаче романи лакога штива одн. тривијалнијег језика. То значи да ће фраземе бити фреквентније у оним корпусима који подражавају или су ближи спонтаном говору. И. Пенадес Мартинез (2012: 58–59) показала је, међутим, да ни у корпусу од 27 сати сниманог разговора на шпанском језику број фразема није велик: на 322.000 текућих речи ауторка је нашла само 515 глаголских фразема.

Ж.-П. Колсон (2003: 47) истиче да се у класичним корпусима многе глаголске фраземе францускога и низоземског, али и већине осталих европских језика, јављају с фреквенцијом мањом од једне појавнице на милион речи. Из тога закључује (Колсон 2003: 59) да би корпуси морали садржати милијарде речи како би истраживачи у њима могли наћи довољан број појавница. Нешто касније, исти аутор (Колсон 2007) додаје да је интернет најпотпунији корпус фразеолошке грађе. Да бисмо проверили Колсонове наводе, нашу смо фразему проверавали и у интернетском корпусу *FrWas* и нашли смо 236 потврда. То несумњиво показује да су интернетски корпуси од непроцењиве важности лексикографима.

Но, чак и кад лексикограф на располагању има репрезентативан корпус, остаје питање шта се сматра учесталом фраземом и где би лексикограф морао повући црту (в. даље Добровољски 2015: 162–163). Одговарајући на ово питање, К. М. Шатара (2008: 326) полази од податка да светска мрежа садржи од 1 до 50 милиона речи за европске језике и да су учестале оне фраземе које се јављају једном

на милион речи; затим цитира ауторе који наводе да је 2004. на интернету било 360 милиона интернетских страница на францускоме, а 56 милиона страница на бразилској варијанти португалског језика. На основу тога одређује да је 56 појавница фреквенцијски праг за бразилски португалски, а 360 за све варијанте францускога, односно 288 за француски на територији Француске. То значи да су за ову ауторку фреквентне оне фраземе које се на мрежним претраживачима могу јавити на најмање 288 интернетских страница за француски и на 56 страница за бразилски португалски.

Уколико овај приступ применимо и на српски језика, добијамо следеће: на интернету смо крајем 2015. године нашли податак да је регистровано око 200.000 различитих домена типа *.ba*, *.hr*, *.me* и *.rs*, али за овај податак немамо тачну потврду. Ако узмемо да је тачна, то значи да је за српски језик потребно на интернету наћи 20 појавница како би се фразема сматрала учесталом. Зато смо у уводу нагласили да ћемо у грађу унети само фраземе које се на мрежним претраживачима јаве најмање 20 пута. Наравно, будући да немамо сигурну потврду о броју страница на српскоме језику, овај се број узима само релативно.

Кад лексикограф утврди фреквенцијски праг, задатак није завршен, зато што учесталост употребе није једино мерило да се фразема уврсти у речник. Као што смо на почетку овога одељка нагласили, сваку ћемо ставку размотрити на теорији о лексикографским функцијама (Тарп 2008). То значи да ће у зависности од различитих параметара (корисника, његових потреба и ситуација у која се служи речником) бити на различит начин одбране фраземе (уп. Олимпио де Оливеира Силва 2007: 63). Размотрићемо те случајеве:

— Уколико је речник намењен рецепцијским потребама страних корисника, онда ће главни критериј бити учесталост, а споредни степен кореспондентности, степен идиоматичности и прозирност мотивације. У таквом типу речника треба навести учестале фраземе које ће корисник морати да разуме. Будући да лексикограф не располаже великим простором, увек је потребно одређене језичке јединице занемарити. Сматрамо да је у овоме случају могуће занемарити фраземе које имају потпунога кореспондента у другоме језику. Претпостављамо да је мала вероватноћа да ће изворни говорник српскога језика,

кад у некоме тексту на францускоме језику или у говору наиђе на фразему *pousser comme un champignon* ‘ницати као печурке’, која има потпунога кореспондента у српскоме (тип А2, уп. поглавље о кореспондетности), икад ту фразему потражити у фразеолошкоме блоку општега речника или у фразеолошком речнику. У крајњем случају, можда неће знати значење глаголске компоненте и у томе ће је случају наћи под првим значењем глагола у речник. Корисник кад дође до те информације, неће тражити даље. Стога ће таква фразама, уколико је у речнику овога типа ипак обрађена, представљати само вишак. Исто важи и за фраземе прозирне мотивације те нултога степена идиоматичности.

— Ако је речник намењен производњи исказа на страноме језику, онда је учесталост најбитнији критериј. У такав речник треба унети само фраземе које су у активној употреби јер се тиме предупредује случај да страни корисник употреби фразему која више није у употреби, која није застарела и због које би га саговорник могао исмевати. Тек уколико лексикограф мора сузити број фразема, онда се као додатни критериј може укључити идиоматичност. Тј. ако је фразама нулте идиоматичности, као горе поменута, може се изоставити, за разлику од фраземе коју одликује виши степен идиоматичности. То објашњавамо тиме што фраземе нулте идиоматичности, чак и кад се преведу дословно, могу бити разумљиве изворним говорницима другога језика. С друге стране, у овом типу речника није добро изостављати потпуно кореспондентне фраземе јер корисник коме је француски језик матерњи не може унапред знати има ли француска фразама *pousser comme des champignons* потпунога кореспондента у српскоме или не. Уколико је свестан фразеологичности израза у своме матерњем језику, он ће посегнути за двојезичник речником како би проверио какав је њен еквивалент у српском језику.

— Уколико је речник намењен превођењу са страног језика на матерњи, онда је опет учесталост главни критериј: треба уносити фраземе које су у страноме језику фреквентне. За разлику од речника намењених рецепцији, код ових постојање кореспондента, степен идиоматичности и прозирност мотивације играју мању улогу, јер је кориснику који преводи потребно понудити што више еквивалената који ће му помоћи да начини избор у сопственом преводу. Као илустрација, може послужити фразама *comme un fou* ‘као лудак’. Изворни ће је

говорник српскога језика без потешкоћа разумети јер у српскоме постоји потпуно кореспондентна фразема (тип А, в. поглавље о кореспондентности), али је могуће да се кореспондент у одређеном контексту не може употребити (уп. пример 2 и 3 у поглављу о превођењу), те да је потребно наћи еквивалент који више одговара. Исто тако, фразема може бити прозирне мотивације, нискога степена идиоматичности, али да нема ни кореспондента ни фразеолошкога еквивалента: у томе случају такође ју је потребно уврстити у речник како би се предупредио потенцијални преводиочев проблем.

— Кад је речник намењен превођењу с матерњег на страни језик, опет је учесталост главни критериј; разлози за то исти су као и код речника за производњу исказа на страноме језику. Овде ће степен кореспондентности и идиоматичности бити од мале важности јер корисник речника који преводи на страни језик не поседује знања о систему страног језика. Као илустрација може послужити претходни пример, али кад ту фразему треба на српски језик да преведу изворни говорници француског језика. Они не могу знати хоће ли се та фразема у свим контекстима моћи превести кореспондентом или неће; они неће знати, ако се већ с тим нису сусретали, да је у српскоме језику уз глагол волети стилски неутралније употребити прилог *лудо* него поредбену фразему *као луд*.

— Коначно, уколико је речник намењен стицању знања о систему језика, тј. кад корисник листа речника како би упоредио фразеолошке системе двају језика, постоје ли исте фраземе у обама језицима, какве су њихове компоненте и слично, онда главни критериј мора бити само учесталост, а наводе се *све* фраземе које задовољавају постављени фреквенцијски праг. Такву типу речника припадали би, да су намењени просечну кориснику, наши контрастивни речници у прилогу ове дисертације.

Као закључак овога одељка, наводимо шта М. Е. Олимпио де Оливеира Силва (2007: 70) у закључним тачкама истиче као врло битне предуслове за добар одабир фразема које ће се укључити у речник: 1) лексикографово познавање фразеолошке теорије; 2) јасни критерији одабира; 3) намена речника; 4) разноврсност извора; 5) употреба корпуса; 6) фреквентност употребе фразема, која се проверава на корпусима и с информантима.

7.3.2. Распоред грађе. Л. А. Ивашко (2009: 488) представља три начела којим се лексикографи могу водити приликом распоређивања фразеолошких јединица у речнику. То су азбучно, азбучно-гнездасто и идеографско начело (уп. Молина Гарсија 2005: 200–206; Олимпио де Оливеира Силва 2007: 134–138, 152–154; Пенадес Мартинез 2015: 102–106). Прво начело претпоставља да се све фраземе азбучно одн. абecedно наводе према првој компоненти. Овај начин представљања фразеолошког материјала, међутим, има великих недостатака. Корисник би унапред требало да зна како је лексикограф лематизовао фразему, шта под њу потпада, нпр. да ли је фразема *īладан као вук* лематизована као *īладан као вук* или *биīи īладан као вук*. Уколико је фразема распоређена под словом б, корисник ће узалуд тражити фразему под *ī*. С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 922) упозоравају да овај начин распоређивања није погодан у речницима језика који имају слободан ред речи, као што су словенски језици.

Према другој начелу, фраземе су наведене у оквиру азбучно распоређених заглавних речи, с тим што су заглавне речи једна од компоненти фраземе. Потешкоће које могу проистећи из оваква распоређивања тичу се одређивања заглавне речи, а о томе ће бити речи у наредном делу рада. У трећем случају, фраземе су груписане у појмовна поља, која су као заглавне речи азбучно распоређена (в. више о томе Хрњак 2005). Како идеографско начело још није примењено у француско-српској и српско-француској лексикографији, оно није заступљено ни у једном од анализираних речника.

Сва три начела распоређивања грађе могуће је применити само у фразеолошким речницима, док се у речницима општег типа користи једино азбучно-гнездасти принцип. У општим речницима које смо анализирали (ФХР, ФСХР, СФСХР, ХСФР, ССХФР и ОЕР) грађа је, стога, распоређена под заглавним речима које су поређане абecedно. Такав смо принцип забележили и у ХФФР и СФРИИ, с тим што у последњем, строго гледано, нема заглавних речи, већ су „кључне речи“ (СФРИИ: 9), према којима се утврђује азбучни ред, штампане верзалним словима. Премда је овај начин распоређивања грађе подједнако прегледан као и класични, ипак има недостатака: фраземе код којих је, примерице, „кључна реч“ *дан*, неће бити све једна иза друге, зато што је у неким фраземама та

компонента у акузативу одн. номинативу множине (*дане* одн. *дани*), а по азбучном реду тим облицима претходе кључне речи *данак* и *данас*. С друге стране, у регистру је овог речника, који се налази после главног дела и коме је циљ да олакша потрагу за фраземом, коришћен класичан азбучно-гнездасти принцип. Што се тиче ФСХФР и ФСИФР, у њима су фраземе азбучно распоређене према првој компоненти, тако да корисник речника мора претпоставити како је фраза лематизована. Код ФСИФР уочавамо и паралелу са СФРИИ у томе што су „кључне речи“ верзалне, али оне у њему нити утичу на распоред, нити имају какву функцију.

7.3.3. Место обраде грађе. У речницима у којима је примењен азбучно-гнездасти принцип намеће се још једно питање: која ће компонента фраземе бити узета као заглавна реч. Л. Худечек и М. Михаљевић (1997: 24) наводе пет могућих приступа: механички, граматички, синтаксички, семантички и исцрпни (уп. Олимпио де Оливеира Силва 2007: 138–146, 154–156). Под механичким подразумевају за лексикографа најједноставнији приступ – фраземе се наводе и обрађују само под првом компонентом. Овде се јављају исти проблеми као и у азбучном распоређивању фразема. Кад је у питању граматички приступ, лексикограф успоставља принцип првенства, нпр. фраза се обрађује под првом именицом, а ако нема именице, под придевом; ако нема придева, онда под глаголом итд. Синтаксички приступ предност даје главном члану синтагме, док се у семантичкоме фразема обрађује под семантички доминантном речју, тј. под компонентом која чини значењско језгро фраземе. Последњи приступ, који ауторке називају исцрпним, подразумева да је фраза обрађена под сваком пунозначном речју. Ауторке даље истичу да су сви ови принципи, осим четвртог, тј. семантичког, у ствари формални и да њиховом доследном примени различити лексикографи могу на исти начин обрадити све фраземе. Семантички приступ је према њиховим речима врло субјективан јер различити лексикографи значењским језгром фраземе могу сматрати различите компоненте.

С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 922), с друге стране, истичу да у први план треба ставити непроменљивост компоненте. Фраза, према овим ауторкама, треба да буде обрађена под компонентом која је најмање подложна флексији, а то су именице. И овај приступ испоставља се изразито неефикасним, будући да

корисник речника не мора унапред знати која је лексема најмање променљива, тј. која најмање подлеже флексији.

Д. Мршевић (1982:148), говорећи о месту обраде фразема, полази од значења фразема. Ауторка тако разликује глобалне и компонентне фраземе. Прве су оне код којих опште фразеолошко значење не одговара збиру значења појединачних компоненти, док су друге оне код којих се једна компонента издваја као носилац фразеологизационих процеса. Глобалне фраземе, према овој ауторки, треба обрадити под сваком од компоненти, док компонентне само под фразеологизираним компонентом. На закључке Д. Мршевић може се приговорити да није увек лако повући јасну границу између фразема с глобалним и компонентним значењем, јер, како је показала С. Гољак (2009: 216–218) испитујући значење поредбених фразема српскога и белоруског, постоји девет нивоа идиоматичности (в. и поглавље о значењским одликама).

Кад се лексикограф определио за то под којом ће компонентом обрадити фразему, јавља се проблем у вези с местом обраде фраземе у овиру речничког чланка. Фразема може бити обрађена под једним од значења заглавне речи или се смешта на крају чланка у посебном одељку, који се именује као фразеолошки блок. Л. Худечек и М. Михаљевић (1997: 21) дају предност последњем моделу јер сматрају да је он доследнији и једноставнији, будући да је у великом броју случајева врло тешко одредити од којег је значења започет фразеологизацијски процес.

Коначно, постоји још једна важна ставка везана за одабир заглавне речи. Тиче се лексикографске обраде тзв. сложених речи (Недељков 2002; Николић 2002: 50). У фраземама типа *se vendre comme des petits pains* и *гржати се (сјајати) као грвена Марија* поредбена јединица састоји се од две речи (не рачунајући члан у француској фраземи), али је у питању једна сложена лексема: референт је један: *petits pains* није „мали хлеб” као што би се превело дословно, већ је нарочит тип пецива — тзв. *хлејчић*, *земичка* или слично¹¹; исто, у српској фраземи није реч о

¹¹ Штавише, да је у слободној синтагми придев *petits* атрибут именице *pains*, члан не би био *des* него *de*.

ониму *Марија*, већ о артефакту *дрвена Марија*. Поставља се питање треба ли ове сложене лексеме наводити под синтактички главном именицом или их издвојити као посебну заглавну реч одн. одредницу. Лексикограф према овоме питању мора заузети став и доследно га се држати. Ми, с позиција теорије о лексикографским функцијама, сматрамо да овакве сложене лексеме не треба наводити као заглавне речи, јер је мала вероватноћа да ће корисник знати — нарочито ако му је обрађени језик страни — да је у питању сложена лексема и да ће је тражити под посебном заглавном речју. Наравно, ова тврдња захтева емпиријска истраживања.

У анализираним је француско-српским и српско-француским речницима место обраде фраземе различито одређено. У фразеолошким речницима у којима је грађа распоређена азбучно-гнездасто (ХФФР и СФРИИ), на обраду је фраземе примењен граматички приступ, па се тако у предговору експлицирају критеријуми:

... за натукницу се узима прва по реду именица у саставу фразема. Ако нема именице, за натукницу се узима придјев или глагол, рјеђе друга врста ријечи (ХФФР: iii).

[Кључна реч] ће увек бити прва именица у одредници. Уколико одредница не садржи ниједну именицу, за кључну реч ће се узети она друга реч – глагол, придев, прилог итд. – која се сматра најважнијом (СФРИИ: 9).

У обама је речницима овај приступ доследно спроведен. Кад је реч о општим речницима, у предговору нема речи о месту обраде фраземе, тако да корисник унапред не може знати под којом ће одредницом пронаћи фразему. Штавише, детаљном анализом места обраде дошли смо до закључка да ФХР, ФСХР, СФСХР, ХСФР и ССХФР недоследно обрађују поредбене фраземе, будући да су фраземе обрађене час под поредбеном компонентом, час под основом поређења, а код двоструких је поредбених фразема, каткад друга компонента, синтаксички мање важна, узета као одредница. Слични су налази и за ОЕР, премда се у овоме речнику могу видети настојања лексикографа да се поредбена фразема обради под поредбеном компонентом.

Фраземе се у оквиру заглавне речи под којом су обрађене распоређују абecedно одн. азбучно према првој компоненти у СФРИИ и ХФФР и о томе лексикографи обавештавају у предговору:

Фраземи у свакој натукници поредани су по абeцеди (ХФФР: iii).

Одреднице које имају исту кључну реч распоређују се по азбучном реду према првој речи у одредници (СФРИИ: 9).

У предговорима општих речника које смо испитали ни о овоме нема речи. Анализом смо уочили да ОЕР једини системски издваја фразеолошки одељак – у склопу којег су фраземе доследно азбучно распоређене – али да у њему нису систематски обрађене све поредбене фраземе, већ је 10% њих обрађено под неким од значења. ССХФР, СФСХР, ФХР и ФСХР фраземе најчешће наводе после еквивалената за сва значења, али не у посебном фразеолошком одељку, већ заједно с колокацијама, примерима и паремијама¹², и све их ниже абeцедно. Овај чисто формални принцип, иако практичан за лексикографа, није добар зато што илустративну грађу (тј. примере употребе и колокације) треба разликовати од фразеолошкога и паремиолошког материјала, који би и сам морао бити опримерен. Коначно, обрада коју нуди ХСФР готово је идентична обради у претходним речницима, само што је у овом један део фразема означен квалификатором *фиі*. (в. одељак 7.3.6)

Фраземе у општем речнику могу и графички бити истакнуте. Л. Худечек и М. Михаљевић (1997: 23) извештавају да је у неким речницима фразеолошки одељак уведен звездicom, квадратом или масном тачком, а Л. А. Ивашко (2009: 487) наводи да се у руској лексикографској традицији у ту сврху користе и други графички знаци, као што је тамни и светли ромб. Фразеолошки блок ни у једном

¹² У овим речницима на тај начин нема формалне разлике у обради илустративне, фразеолошке и паремиолошке грађе.

испитаном општем француско-српском и српско-францускоме речнику није означен графички.

7.3.4. Лематизација грађе. Фраземе се у речнику наводе у канонском облику, и то тако да је глагол у глаголским фраземама у инфинитиву, придев у придевским у мушком роду једнине, а именица у именским у номинативу једнине. Уколико се у погледу употребе фраземе морфосинтактички ограничене, другим речима, уколико се фразема употребљава само у једноме облику, нпр. ако се глаголска компонента јавља једино у трећем лицу једнине, лексикограф би, према мишљењу В. Мухвић-Димановски (1992–1993: 326), тај облик морао сматрати канонским и у томе облику фразему лематизовати.

Будући да фраземске компоненте каткад нису инваријантне (в. поглавље о формалним одликама), Л. А. Ивашко (2009: 488) истиче да је у лема потребно указати на варијантност фраземе, тј. на промену њена састава или структуре, а да то не доводи до промене значења. Ова ауторка разликује четири типа варијанти у речнику: 1) *формалне*, код којих именичке компоненте варирају у броју или падежу, придевске у виду, али се формално варирање односи и на разлике у творбеној структури компоненти; 2) *лексичке*, код којих се неке компоненте мењају; 3) *квантитативне*, будући да је код неких фразема могуће изоставити поједине компоненте; и 4) *комбиноване*, пошто у неким фраземама може бити више типова варијанти. Иста ауторка додаје да се варијанте бележе у заградама. Поред морфолошких и лексичких варијанти, С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 921) помињу да се мора водити рачуна и о правописним варијантама, али и да леме морају садржати податке о изговору, нарочито о месту акцента, уколико се описују језици чији је нагласак непредвидљив.

Фраземе се у испитаним речницима по правилу углавном наводе у канонском облику. У 17 случајева у ОЕР фраземе су дате у неканонском облику зато што би, с једне стране, тај облик био незграпан (нпр. *дере се као да ја кољу*) или је то условљено еквивалентом неких од циљних језика у ОЕР (нпр. *чувај ја се као живе ваиџре*). Има и случајева кад је тај избор лематизовања неоправдан, зато што је канонски облик могућ, није незграпан нити га ограничава еквивалент: *има их као кусих њаса*, али *имати чеја као њеве*. ФСИФР наводи 52, ХСФР 13, СФСХР

13, ФСХР 10, а ФХР 9 фразема у неканонском облику, при чему је у већини случајева овај поступак неоправдан. У ССХФР тај је поступак неоправдан само у два случаја, и то при обради исте фраземе (*лије као из кабла*), док је недоследност у СФРИИ већином оправдана морфосинтаксичким ограничењима. ХФФР је доследно лематизовао поредбене фраземе. Што се, пак, тиче изговора, премда је српски акценат непредвидљив, фраземе ни у једном речнику нису наглашене.

Кад је у питању варијантност, СФРИИ бележи само квантитативне варијанте у заградама, док ОЕР и ХСФР на тај начин бележе лексичке и квантитативне. ФХР и ФСХР лексичке варијанте наводе у облим заградама. ФСХР лексичке варијанте час одваја зарезом, чак даје у облим заградама. ФСХФР лексичке варијанте одваја косом цртом, а квантитативне облим заградама. ССХФР и ФСИФР не указују на варијантност, већ варијанте приказују као посебне фраземе. Тај се поступак спорадично јавља и у претходним речницима. У ХФФР је, пак, разрађен посебан систем представљања варијантности и он је доследно примењен:

„Округле заграде () означају замјенљиви дио фразема ... Изломљене заграде < > значе факултативни дио фразема...”

Сматрамо да је доследно спровођење једнога система представљања варијанти врло битно из корисничке перспективе. Кориснику је лакше да запамти одређене лексикографске концепције и метајезик уколико су доследни. Такође, сматрамо да начин бележења варијанти *просечном* кориснику мора бити мање-више прозиран чак и кад корисник не чита упуства и уводне странице. Иначе, мишљења смо да у металексикографским разматрањима увек треба бити свестан тога да корисници углавном не читају предговоре, упутства и слично те да увек начин приказа података у речнику мора бити барем донекле прозиран. Не може се рачунати на то да ће се просечан корисник приликом сваке недоумице радо враћати упутствима и тражити на уводним страницама разјашњења лексикографског метајезика. Последње ћемо ставове оправдати фраземом коју смо у дисертацији већ наводили:

расти (ницати/никнути *или* нићи^{<ист>}) као гљиве (печурке^{<ист>})

[после|послије (након) кише]

Запажамо да су у овоме лематизованом облику све компоненте подложне варирању. Међутим, доказ да је и даље реч о једној и јединственој фраземи јесте то што варијантност компоненти не проузрокује промену позадинске слике. Такође, запажамо следеће типове варирања:

— основа поређења варира лексички (*рас̄ӣи* : *ниц̄а̄ӣи* итд.) и творбено (*никнӯӣи* : *нӣћи*). Поред тога, једна од њених компоненти јавља се у два вида, несвршеном и свршеном (*ниц̄а̄ӣи* : *никнӯӣи* или *нӣћи*), док друга не (*рас̄ӣи* : ∅). Једна од компоненти основе поређења обележена је и дијатопијски: облик *нӣћи* фреквентнији је у источним крајевима, док је облик *никнӯӣи* необележен.

— главни члан поредбене јединице може варирати дијатопијски: једна је варијанта типична за цело српско говорно подручје (*љиве*), али њена учесталост опада од запада ка истоку; друга се варијанта (*печурке*) користи у источним крајевима.

— одредбени део представља квантитативну варијанту: он се у говору употребљава и с њиме и без њега. У оквиру одредбеног дела једна компонента варира дијатопијски (реч је о фонолошким варијантама које су географски обележене *јосле* : *јослије*) те лексички (*јосле* одн. *јослије* : *након*).

Како бисмо представили све варијанте, поступили смо на следећи начин: дијатопијско смо варирање представили усправном цртом; лексичко у облику заградама; квантитативно у угластим; творбене смо варијанте раздвојили везником *или*; видске смо парњаке раздвојили косом цртом. Овакав систем приказа варијантних података има две главне предности: недвосмислен је и врло је елегантан. Недвосмислен је јер је приказ варијанти детаљно разрађен, а елегантан зато што је велики број информација кондензован на маломе простору. Ваља се само подсетити Берковљева основног лексикографског начела (Берков 2004: 4), према коме *максималан* број информација треба да заузме *минималан* простор. Другим речима, лема у горњим двама редовима сажела је следеће лематизоване облике варијантне фраземе:

никнути као гљиве
никнути као гљиве након кише
никнути као гљиве после кише
никнути као гљиве послије кише
никнути као печурке
никнути као печурке након кише
никнути као печурке после кише
никнути као печурке послије кише

ницати као гљиве
ницати као гљиве након кише
ницати као гљиве после кише
ницати као гљиве послије кише
ницати као печурке
ницати као печурке након кише
ницати као печурке после кише
ницати као печурке послије кише

нићи као гљиве
нићи као гљиве након кише
нићи као гљиве после кише
нићи као гљиве послије кише
нићи као печурке
нићи као печурке након кише
нићи као печурке после кише
нићи као печурке послије кише

расти као гљиве
расти као гљиве након кише
расти као гљиве после кише
расти као гљиве послије кише
расти као печурке
расти као печурке након кише
расти као печурке после кише
расти као печурке послије кише

Кад би се све варијанте фраземе лематизовале одвојено, речник би био гломазан. Решење је, као што смо показали, у томе да се нађе недвосмислен и једноставан начин приказивања варијантности. Но, решење је ако је тај начин приказа прозиран корисницима. Начин на који смо ми лематизовали фразему може бити модел будућим лексикографима, али само уколико у фраземи није комбиновано више варијанти. Ако јесте, онда је читање леме отежано: предугачка лема с разним симболима беспотребно подсећа на математичку формулу. Стога понављамо да лексикограф мора пронаћи доследан, недвосмислен, једноставан и прозиран начин да прикаже све варијанте. Пошто је то врло опширна проблематика, даље је нећемо развијати.

7.3.5. Граматичка обрада грађе. Пошто фраземе, без обзира на унутрашњу синтаксичку структуру, функционишу као просте лексичке јединице и будући да као такве остају у синтактичким везама с другим члановима реченице, В. Лубаш (2003: 95) их сматра „синтагматским лексемама“ (исто Поповић 2006; мада, нису сви тога мишљења, уп. Грос 1996: 22–23). На ту сличност с лексемама

кад је у питању синтактичка функција требало би, сматрају С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 923), указати ознакама за тип синтагме: *именичка синџајма*, *иридевска*, *лајолска* и слично, како би се повећала продукцијска функција речника (уп. с нашом класификацијом у поглављу о формалним одликама).

Исте ауторке због наведене функције речника упозоравају да у фразеографском опису изразито флективних језика треба водити рачуна о граматичком опису фразема. Оне даље износе да добар граматички опис фразема у речницима са словенским језицима као полазним подразумева да је глаголски вид у фраземама које се састоје од глаголске компоненте доследно обрађен. То значи да редослед у навођењу видских парњака мора бити усклађен у целој речничком тексту. Тако смо ми у контрастивним речницима у прилогу несвршени видски парњак увек наводили испред свршенога те раздвајали их косом цртом. С. Лубенски и М. Мекшејн, међутим, упозоравају да се ова једнообразност мора нарушити кад постоје морфосинтактичка ограничења у погледу употребе глаголскога вида у фраземи, тј. кад је могуће употребити глагол у једноме виду, али не и у другом.

Ове ауторке затим истичу да за глаголске компоненте фразема треба истаћи синтактичку спојивост, тј. тип субјекта и објек(а)та које захтевају, како у граматичкоме, тако и у семантичком погледу. Граматичке би допуне биле *бројива* одн. *небројива именица*, *заједничка именица*, *инфинитив* и *реченица*, а семантичке *именица која ујућује на живо* одн. *неживо*, *конкретна* одн. *ајсџиракџна именица* и сл. Л. А. Ивашко (2009: 489) извештава да се у руској лексикографској традицији синтактичка спојивост показује помоћу заменица *кто*, *што*, *чей* (срп. *ко*, *шџа/шџо*, *чији*) у одговарајућем падежу, а лексичка лексемама које се најчешће јављају као фразеолошко окружење (уп. Молина Гарсија 2005: 224–226). Овакав смо модел обраде и ми предложили у контрастивним речницима у прилогу:

познавати (знати) *која*, *шџо* као [свој] [сопствени|властити] џеп
connaître qqn, qqch comme sa poche

Теоријски гледано, синтактичка се спојивост у српским фраземама може описати и ознакама за падеже. На пример:

познавати (знати) +А као [свој] [сопствени|властити] цеп

познавати (знати) {+А} као [свој] [сопствени|властити] цеп

познавати (знати) +А као [свој] [сопствени|властити] цеп

Уместо заменица *која*, *што*, у последњем случају стоји ознака која експлицитно сугерише да је глаголска допуна у акузативу. Навели смо чак неколико различитих графичких решења. Овај је начин приказа рекцијских података погодан због тога што страни корисник, коме српски језик није матерњи, не мора размишљати у којем је падежу заменица и који падеж мора употребити да би рекција била тачна. Да би се донела ваљана одлука о томе који ће од ова два начина представљања (или било који други) лексикограф за свој речник изабрати, мора се *емпиријским* истраживањима испитати сврсисходност и једнога и другог начина. Могуће је да одређене металексикографске препоруке о бележењу информација у пракси нису довољно добре, јер их корисници речника не знају дешифровати. Истраживање сврсисходности могло би се спровести по угледу на студију А. Ђемјанко (2006), која је тестовима испитивала начине на које је синтакса глагола обрађена у једнојезичним речницима енглеског језика за странце те колико су ти начини ефикасни.

Кад су у питању речници које смо анализирали, ни у једноме испитаном речнику, као ни у референтном (Матеших 1982), нема података о категоријалном значењу фразема. Штавише, у девет речника недостају и подаци о синтактичкој спојивости, или су ретки и недоследно приказани. Податке о виду дају једино ОЕР и ХФФР, али су у првome видски парњаци дати у заградама као лексичке варијанте и не у свим случајевима где би требало. ХФФР је у погледу граматичких информација најинформативнији и изразито доследан: видски су парњаци раздвојени косом цртом, док се неодређеним и личним заменицама у курзиву означава синтактичка спојивост. Лексичка спојивост се, као и варијанте, наводе у округлим заградама. Сматрамо да би било боље да је овај тип спојивости дат, на пример, у угластим заградама.

7.3.6. Употреба квалификатора. Поред експресивности, коју смо поменули у уводу, значење је поредбених фразема стилски и изразито конотативно

обојено (уп. Стаменковић 2010: 171). М. Омазић (2002: 122–123) извештава да се поредбене фраземе чешће користе у говору, него у писаном тексту и да је већина стилски неутрална, али да добар део припада разговорном стилу, неке чак вулгарном. Ж. Финк-Арсовски (2002: 7), с друге стране, обавештава да су поредбене фраземе обично испуњене негативним конотативним обележјима. Стога је врло важно да се ове информације прикажу помоћу квалификатора. Број и врсту квалификатора који ће се у речнику наћи потребно је утврдити и разјаснити у предговору, како би се квалификатори у речничком тексту доследно користили (о класификацији квалификатора, в. Олимпио де Оливеира Силва 2007: 201–253; Ристић 2014: 113–130; Ивановић 2014: 206–230).

С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 921) указују на то да при утврђивању квалификатора треба водити рачуна о циљној групи и функцији речника (уп. Тарп 2008): уколико је речник намењен изворним говорницима обају језика, ауторке сматрају да би квалификатори морали бити примењени и на леме и на еквиваленте, и то у оном облику који је разумљив обема циљним групама. Штавише, ове ауторке тврде да квалификатори могу изазвати потешкоће изворним говорницима циљног језика ако су дати на полазном језику и нису разјашњени. Као пример наводе квалификаторе *презрително* и *пренебрежително* (на српскоме оба у значењу ‘презриво’) из једнога руско-немачкога фразеолошког речника.

В. Мухвић-Димановски (1992–1993: 324–325) такође указује на потребу да се при састављању речника морају на уму имати његова циљна група и функција, и истиче да у речнику с рецепцијском функцијом (вероватно за изворне носиоце циљног језика) квалификатори нису важни, али да их у продукцијским речницима сматра апсолутно нужним. Ми бисмо овде додали да се у продукцијским речницима намењеним матерњим говорницима полазног језика квалификатори евентуално не морају наводити за грађу на полазном језику, али грађа циљнога језика мора бити квалификована. В. Мухвић-Димановски даље упозорава на незавидне домете хрватске лексикографије, како описне, тако и преводне, у бележењу квалификатора. Поменућемо да ова ауторка уочава да квалификатора нема у Матешићеву речнику (Матешић 1982), који смо ми узели као референтни фразеолошки речник српскога језика, али да су у ХФФР уврштени стилски

квалификатори *fam.* и *vulg.*, премда се јављају ретко, и то уз еквиваленте. Ми ћемо додати да су у уводном делу тога речника ознаке за те квалификаторе различито разјашњене, прва на францускоме, друга на српском језику.

Српске фраземе ни у једноме речнику нису квалификоване ни стилски, ни временски, ни просторно. Међутим, треба поменути да ХСФР уз 28 фразема наводи квалификатор *фил.*, који је у предговору разјашњен само као *фиџураџивно*. Упитно је зашто га аутори нису доследно навели уз све поредбене фраземе, а нарочито збуњује недоследност: *живјеџи као бубреџ у лоју* под одредницом *бубреџ* носи тај квалификатор, а под одредницом *живјеџи* квалификатор изостаје. У француско-српским речницима ФХР и ФСХР квалификатори су ретко, готово нимало, дати уз поредбене фраземе. За разлику од њих, СФСХР прилично је издашан: у овоме се речнику јављају квалификатори *fam* ‘разговорно’ и *pop* ‘народски’, али није зашто је неким фраземама придодат један, а другима други квалификатор (о неадекватности ових квалификатора писала је Шевченко 2006). Слично је и у ФСХФР, али су у овоме речнику квалификатора слабије заступљени.

7.3.7. Опис значења. Мада се у преводним речницима значење не семантизује помоћу дефиниција, какав је случај у описним речницима, већ се само нуде еквиваленти, С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 923) сматрају да у двојезичним фразеолошким речницима описи значења путем дефиниција могу бити од велике користи изворним говорницима циљног језика, али да при томе ти описи буду на циљноме језику. Ауторке то аргуменују на примеру једног енглеско-мађарског речника који укратко парафразира значења енглеских фразема на енглескоме језику. Те су кратке парафразе на енглескоме, према мишљењу наведених ауторки, излишне, будући да корисници којима је матерњи језик енглески већ знају значења фразема; штавише, мађарским корисницима та кратка парафраза не може довољно семантизовати значења енглеских фразема. Ауторке, стога, заговарају потребу за двојезичним фразеолошким речником у коме ће фраземе полазнога језика бити семантизоване путем исцрпних описа на циљном језику.

Л. А. Ивашко (2009: 488–489) извештава да се у циљу описа значења могу користити 1) описне, 2) синонимске, и 3) описно-синонимске дефиниције (уп. Молина Гарсија 2005: 228–231; о дефиницији в. и Олимпио де Оливеира Силва

2007: 159–200). Описне се дефиниције, према примерима које ова ауторка даје, могу јавити у два вида: у првом је дефиниција по синтаксичкој функцији истоветна фраземи која се дефинише; другим речима, ако је фразема глаголска синтагма, онда и главни члан дефиниције мора бити глагол. У другом, пак, виду, дефиниција је састављена по моделу *о ком, о чѐм* (срп. *о коме, о чему*). Разуме се да би се у овоме другом случају, кад су у питању поредбене фраземе, изрекла и поређена јединица, која иначе не улази у састав фраземе, већ у њено окружење (уп. с оним што С. Лубенски и М. Мекшејн [2007] сматрају потребним кад је у питању синтактичка спојивост, в. одељак 7.3.5).

У општим речницима које смо анализирали, описа значења нема. Пажњу је, међутим, привукла фразема *бијел као снијеј*, која у ХСФР, поред тога што је обрађена под одредницом *бијел*, служи да семантизује једно од значења придева *сњежан*. У фразеолошком речнику ХФФР и ФСХФР описа нема, у ФСИФР описи су дати само понегде на српскоме, а у СФРИИ значења се доследно описују за сваку фразему. Ти су описи уведени светлим кружићем и дати су на обама језицима, који су притом раздвојени двоструком стрелицом. Аутор описе српских фразема даје на циљноме језику ради лакше рецепције код корисника којима је матерњи језик француски, што је у складу са захтевима које постављају С. Лубенски и М. Мекшејн (в. горе), а укључивање описа на полазном језику аргуменује на следећи начин:

Понеки идиоми и изрази имају више од једног значења, а понекад постоје различита тумачења њиховог значења. Стога је било неопходно да се уз сваку одредницу да и њено објашњење, да би се утврдило које је значење посреди. Делимично због симетрије, а делом и у интересу евентуалних француских корисника, објашњење је дато и на француском језику (СФРИИ: 9).

Анализом описа у овоме речнику, дошли смо до закључка да је аутор најчешће користио описне дефиниције, тј. дефиниције код којих синтаксичка функција, с једне стране, јесте, а с друге – није, истоветна са синтаксичком функцијом фраземе. За разлику од дефиниције по моделу *о коме / о чему*, коју даје Л. А. Ивашко (в. горе), у СФРИИ тај је тип у виду синтагме у номинативу, што не

сматрамо добрим лексикографским поступком (*као да су ја на бућкало хваћали – љуџа, смећена особа – un imbécile*).

7.3.8. Еквиваленти. Еквиваленти су у двојезичном речнику најчешћи податак за којим корисници речника трагају. Ову тврдњу подупиру и експериментална истраживања с пољским средњошколцима и студентима енглескога, коју је спровео Р. Лев (2004: 176). Истовремено, изналажење је еквивалената најтежи лексикографски изазов у двојезичној лексикографији.

Пре него што се упустимо у даљу дискусију, прво морамо дефинисати појам еквивалента у лексикографији. Већ смо у поглављима о кореспондентности и превођењу поредбених фразема заузели став да су еквивалент на нивоу система језика и еквивалент на нивоу текста два различита појма (уп. Мељадо Бланко 2015: 154). Први смо назвали кореспондентом, а други еквивалентом. Овде ћемо показати да се лексикографски еквивалент не поклапа у потпуности ни с једним ни другим, али је врло близак и једноме и другом. К. Мељадо Бланко (2015: 154–155) поставља га између кореспондента и преводног еквивалента, па каже да је за лексикографски еквивалент битна функционална еквивалентност (уп. и Добровољски 2015: 160) и комуникативни ефекат. Лексикографски еквивалент по овој се ауторки добија анализом прототипичних употреба фразема на нивоу дискурса, па лексикограф мора бити вичан разликовању типичних употреба од периферних и слабо репрезентативних. Од преводног еквивалента разликује се по томе што лексикографски не нуди све начине превођења фразеолошких јединица. О томе и В. Драшковић пише у своме речнику:

Што се тиче превода појединих фразема, може се рећи да они, као што је то случај у свим двојезичним речницима, не представљају једину и искључиву значењску могућност. Вичнији читалац ће, у зависности од контекста, често наћи подеснији и бољи превод од оног који је предложен у Речнику. [...] Разуме се да би ређање бројних могућности за многе изразе довело до знатно повећања обима самог речника (ФСХФР: 5).

К. Мељадо Бланко (2015) потом додаје да је код лексикографског еквивалента бесмислено говорити о нултој еквивалентности јер то онда значи да

„еквивалент” није добар и да га није требало уносити у речник. Даље, ако погледамо наше налазе у поглављу о кореспондентности, сетићемо се да око 30% грађе у обама контрастивним смеровима нема кореспондента. То што за тај процент грађе нема кореспондента само је податак о степену непоклапања фразеолошких система двају језика, а никако не значи да ће лексикограф на месту еквивалента оставити празан простор. То би чак било апсурдно: ако пођемо од тога да корисник најчешће, као што сугеришу резултати Р. Лева (2004: 176), тражи еквивалент у речнику, и да лексикограф у случају нулте кореспондентности остави празно поље, корисник неће добити информацију због које је посегнуо за речником, остаће фрустриран и помислиће да је речник мањкав. Исто тако, то што кореспондент постоји није доказ да ће он бити добар лексикографски еквивалент. На пример, фраземе *bête comme ses pieds* ‘глуп као своје ноге’ и *ллуї као ноїа* сврстали смо у контрастивни образац А1, који садржи потпуне кореспонденте. Међутим, међу овим кореспондентима постоје ипак разлике у одређеним параметрима, пре свега фреквенцијском: док је француска фразама релативно фреквентна, српска је ниске учесталости. То значи да не би било добро да се у речнику за учесталу фразему наводи неучестао еквивалент. С друге стране, видели смо да постоји 21 поступак за превођење поредбених фразема, међу којима се налазе и случајеви кад се фразама дословно преводи или кад преводилац сам смишља фразему у језику на који преводи. Последња два поступка могу бити одлично решење у конкретну преводном контексту. Лексикографски еквивалент, међутим, не може бити такве природе: речник не би смео одражавати индивидуалну и креативну употребу језика, већ би као еквиваленте морао нудити само оно што је типично за целу језичку заједницу.

К. Мељадо Бланко (2015: 160–169) затим анализира у којој су мери параметри кореспондетности релевантни за лексикографску еквиваленцију. Тако она разматра следеће параметре: лексички састав фразема, морфосинтактичку структуру, позадинску слику, значењску екстензију, конотативно-прагматичку значењску компоненту те семантичку и синтактичку валентност. Ауторка показује да слика није од битна значаја за успостављање лексикографске еквивалентности, али ни морфосинтактичка структура ни лексички састав, док су последња три

чиниоца врло важна. Она закључује ово промишљање коментаром да су последњи параметри одлучујући и при успостављању лексикографских еквивалената међу нефразеолошким језичким јединицама. Будући да смо сад видели да је лексикографски еквивалент различит од сродних појмова, размотрићемо његову обраду у речницима.

С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 924) обавештавају да неки речници, ми бисмо рекли већина, наводе и по неколико еквивалената, а да се при томе не указује на значењске и стилске разлике међу њима (уп. Молина Гарсија 2005: 260). Ове ауторке (2007: 925) даље истичу да је у тим случајевима нужно навести све податке о значењу, контексту, стилу и употреби фразеолошкога еквивалента како би га нематерњи говорник правилно знао употребити. Исто тако, С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 925) сматрају да двојезични фразеолошки речници морају садржати еквиваленте који задовољавају посебне контексте, па тако наводе пример речника једне од ауторки у коме се нуде два типа еквивалената: општи, који се могу применити у више контекста, и еквиваленти које су обележени ознаком „у ограничену контексту“, при чему их илуструје књижевним цитатима и редакторским примерима.

Општи француско-српски и српско-француски речници које смо ексцерпирали наводе максимално три еквивалента, мада је највише случајева кад је дат само један еквивалент, док је број еквивалената у фразеолошким речницима нешто већи. ФСХФР обично даје два еквивалента, а ХХФР најчешће наводи један до три еквивалента, с тим што је максималан број еквивалената, али не тако често, шест. С друге стране, СФРИИ и ФСИФР у највећем броју случајева дају два, три или више еквивалената. О томе како корисник треба да изабере прави еквивалент, СФРИИ и ХФФР напомињу у предговору:

„Избор правога еквивалента ће зависити од контекста и од тона текста, и тај избор мора да изврши сам корисник. Битна претпоставка за коришћење овог Речника је да корисник има једно солидно знање језика, а у сваком случају му се препоручује да се подробно обавести о правом значењу сваког француског идиома пре него што га употреби.“ (СФРИИ: 9–10)

„Само мали дио грађе у потпуности се подудара у оба језика. У већини случајева француски фраземи барем по једном критерију [...] не одговарају хрватском фразему. [...] Због свега тога корисно је провјерити у изворним приручницима подручје примјене и синтаксу појединих француских фразема.“ (ХФФР: iv).

Лексикографу неизмерну помоћ при одабиру еквивалената, како С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 925) те Д. Добровољски (2015) тврде, пружају паралелни електронски корпуси. Но, нису сви аутори подједнако склони корпусима. Тако редактори *Пољско-српскога речника* у два тома кажу следеће:

Искуство је показало да није упутно користити ни други метод ексцерпирања грађе на основу преведених дела пошто су преводи понекад слободни, често непоуздани, па чак и погрешни (Ђуришић-Стојановић—Радновић 2000: xvii).

Тачно је да у разним преводима има различитих грешака и произвољности, али ми се с позицијама ових лексикографа не слажемо. Чак иако су лоши, преводи лексикографу дају врло битне информације: ако је преводилац негде погрешно, или низ преводилаца у некоме случају прави исту грешку, онда то лексикографу треба да буде показатељ да у своме речнику понуди бољи или тачан еквивалент. Тиме ће његов речник добити на квалитету. Даље, уколико је паралелни корпус који се ексцерпира довољно велик, велика је вероватноћа да ће за исту употребу у њему бити више примера те да ће лексикограф моћи да упореди различита преводна решења и уопшти их у лексикографски еквивалент. Узмимо као илустрацију пример који наводи ово двоје лексикографа: они кажу да преводилац Ј. Бенешкић у једноме преводу погрешно преводи пољски глагол *rozżęgać się* глаголом *разіеіаііи се* уместо еквивалентом *разіакаііи се*, а онда додају да такви погрешни преводи „срећом [...] засад нису ексцерпирани за речнике”. Да су лексикографи на располагању имали данашње електронске паралелне корпусе, можда би њихово гледиште било другачије: вероватно би у корпусу могли пронаћи низ појавница овога глагола и вероватно већина превода не би била погрешна и омогућавала би им да брзо дођу до адекватна лексикографског еквивалента. Наравно, лексикографи су рад на томе пољско-српском речнику започињали педесетих година 20. столећа,

кад још није било паралелних електронских корпуса, тако да се њихова размишљања заснивају на ексцерпцији превода из штампаних извора. Ту се онда начелно с њима слажемо: врло је заморно — и новчано и временски — ручно ексцерпирати бројне примере. Иначе, ако се користе електронски корпуси, корист је очигледна. Да бисмо то доказали, погледајмо попис преводних еквивалената за поредбену фразему *comme un fou* ‘као луд’ у преводима 555 романа који су ушли у наш књижевни корпус:

као луд – 164	као без душе – 1
као лудак/луђак – 50	као глупача – 1
попут лудака/луђака – 24	као да га прогоне нечастиви – 1
∅ – 19	као да је луд – 1
лудо – 16	као да је сасвим шенула разумом – 1
као помахнитао – 15	као да је шенуо памећу – 1
као суманут – 7	као да сам изгубио разум – 1
до лудила – 5	као да сам сишао с ума – 1
као луда – 5	као дете – 1
као махнит – 4	као луд на брашно – 1
као неки/какав лудак/луђак – 4	као луди патуљак – 1
као будала – 3	као мува без главе – 1
као полудео – 3	као помаман – 1
лудачки – 3	као прави лудак – 1
као блесав – 2	као фурија – 1
као да је полудео – 2	као шашав – 1
као да је помахнитао – 2	луд – 1
као да сам полудео – 2	луд од среће – 1
као избезумљен – 2	напорно – 1
као манијак/манијаци – 2	невероватно/невјеројатно – 1
махинто – 2	полудео – 1
бесомучно – 1	помахнитали – 1
до бесвести – 1	попут бесног луђака – 1
до изнемоглости – 1	попут бесомучника – 1
до неба – 1	попут луде – 1
из петних жила – 1	силовито – 1
из све снаге – 1	супер – 1
избезумљен – 1	у седмом небу – 1
избезумљено – 1	

Преводне еквиваленте забележене у нашем књижевном корпусу навели смо фреквенцијским редоследом: на првим су местима најчешћи еквиваленти, а на последњима најређи. Видимо да дистрибуција еквивалената иде у прилог поредбеној фраземи *као луд*. Учесталост овога и других фреквентних еквивалената сасвим је довољна да се закључи који преводни еквиваленти треба да добију статус

лексикографскога еквивалента. Пошто је та функција корпуса задовољена, нема разлога да читање осталих еквивалената подстиче згражавање над тим зашто је неко од преводаца употребио, примера ради, вероватно погрешан превод *као луди њаишуљак*. Тај погрешан превод (или низ погрешних превода) фраземе која има потпунога кореспондента треба једино да буде индикатор да је фразема потенцијални преводачки проблем и да је треба обрадити у речнику.

И горе цитирани аутори (Лубенски—Мекшејн 2007: 925; Добровољски 2015) такође су свесни тога да корпуси сами по себи нису гарант добрих еквивалената, већ да само олакшавају пут до њих. С. Лубенски и М. Мекшејн још истичу да је у паралелним корпусима с подједнаким бројем текстова на обама језицима могуће проверити да ли се, и колико често, фразема и њен еквивалент као преводни пар и у обрнутоме смеру јављају. На основу тих бројчаних података лексикограф с пуним правом одређени преводни еквивалент може уврстити у двојезични речник као лексикографски еквивалент.

Кад је реч о квалитативној класификацији еквивалената у речнику, навешћемо два становишта, типологију Ж. Матулине (2002) и теоријске поставке А. Адамске-Салаћак (2006). Прва се ауторка (Ж. Матулина 2002: 41–43) бавила анализом придевских поредбених фразема хрватскога и немачког језика те њихових еквивалената у двојезичним речницима. Ова је ауторка у анализираној грађи издвојила 9 морфосинтаксичких типова еквивалената и обележила их словима абецеде. Није, међутим, јасно зашто ауторка ове типове назива баш морфосинтаксичким, будући да се по том критерију типови D — F, као и тип I — уопште не разликују. Тип I издвојен је само зато што је полазна фразема варијантна, а еквивалентна није. Тип D се од осталих разликује по томе што је тај тип еквивалената неприхватљив, а типови E и F по слици која је у основи фразема: код првога је идентична, а код другог није. У типу H, у коме су полазна фразема и еквивалент, у ствари, реченице, Ж. Матулина даље разликује неколико подтипова који одговарају напред поменутима типовима. Сматрамо да је оваква типологија непотребно усложњена.

А. Адамска-Салаћак (2006: 104–117), пошто је размотрила литературу, нуди сопствену класификацију лексикографских еквивалената. Ова ауторка

разликује четири типа еквивалената: описне, системске, преводне и функционалне. О првоме није потребно детаљно говорити, реч је о описној парафрази (уп. поглавље о превођењу поредбених фразема). Други је, у ствари, оно што смо назвали кореспондентом, трећи је преводни еквивалент који одговара конкретну контексту и у речнику је, за разлику од претходнога, дат у ширем контексту. Код последњег је еквивалентност успостављена на нивоу ширег дискурса и често је он другачије морфосинтактичке структуре. Ауторка је, међутим, свесна да потпуну разлику између ова четири типа еквивалената није у потпуности могућа и да у конкретним случајевима неки могу бити, примера ради, и системски и преводни и функционални у истоме тренутку.

Ове типове еквивалената размотрићемо примењујући теорију о лексикографским функцијама (Тарп 2008):

— Уколико је речник намењен разумевању исказа на страноме језику, онда је у речнику могуће наводити кореспонденте и описне еквиваленте. Разуме се да је најекономичније нудити потпуне или делимичне кореспонденте ако их има, а ако их нема, онда је сасвим легитимно да се понуде описни еквиваленти. Корисник ће разумети значење речи и функција ће речника бити задовољена.

— Кад је речник намењен производњи на страноме језику, онда је боље понудити преводне и функционалне еквиваленте. Системски еквиваленти, ако се не могу лако уклопити у контекст, неизворним ће говорницима задавати доста потешкоћа. Тако, на пример, у француско-српском речнику с фраземом *comme un fou* није довољно навести системски еквивалент *као луд*, већ треба у одређеним контекстима понудити и преводне еквиваленте (нпр. *aimer qqn comme un fou* — *лудо која волеши*).

— Кад је речник намењен превођењу на матерњи језик или на страни језик, треба навести што више преводних и/или функционалних еквивалената. Будући да је број контекста употребе одређене фраземе велик, то значи да је и број таквих еквивалената огроман. То даље значи да за било коју фразему треба понудити низ еквивалената. Разуме се да то није могуће у штампаним речницима. Зато је замена за овакве речника, у ствари, паралелни електронски корпус.

Коначно, ако је речник намењен учењу језика, онда је најбоље да у њему буду системски и преводни еквиваленти. Системски еквиваленти треба корисника да информишу о системским сличностима и разликама, а преводни треба да му покажу контекстуална ограничења употребе одређених системских еквивалената.

Сада ћемо прећи на анализу наше грађе. При анализи сопствене грађе водили смо се следећим критеријима: идентичношћу морфосинтаксичке структуре, лексичког састава одн. слике у семантичком талогу фраземе и, понајпре, фразеолошком природом еквивалента. Треба нагласити да смо при анализи еквивалената претпоставили да су сви еквиваленти значењски истоветни с полазним фраземама. При успостављању типологије еквивалената ослањали смо се, дакле, на формалне критерије.

На тај смо начин разликовали пет типова еквивалената и означили их словима азбуке. Типови А до В садрже фразеолошке еквиваленте, а типови Г и Д нефразеолошке. У типовима А и Б морфосинтаксичка је структура идентична, што значи да се и у циљноме језику налазе фраземе поредбене структуре. Тип В садржи фразеолошке еквиваленте непоредбене структуре, а у тип Г одн. Д спадају описне парафразе одн. једнолексемски еквиваленти. Прва два типа међусобно се разликују по критерију лексичког састава: поредбена је јединица иста у типу А, а различита у типу Б. У таблицама 3) и 4) дајемо преглед бројчане заступљености ових типова прво у француско-српским, па у српско-француским речницима:

Таблица 3. Заступљеност типова еквивалената у француско-српским речницима

Тип	ФХР	ФСХР	СФСХР	ФСХФР
А	22	49	20	9
Б	77	57	43	97
В	2	11	14	17
Г	43	81	95	86
Д	30	27	43	21

Таблица 4. Заступљеност типова еквивалената у српско-француским речницима

Тип	ХСФР	ССХФР	ОЕР	ХФФР	СФРИИ	ФСИФР
А	33	22	145	25	114	75
Б	37	20	199	94	368	222
В	23	17	181	55	424	281
Г	27	2	68	13	71	36
Д	10	10	23	6	10	11

Бројеви у табели показују да су се аутори српско-француских речника пре свега трудили да за поредбене фраземе понуде фразеолошке еквиваленте (тип А — В), било поредбене, било непоредбене структуре. С друге стране, аутори француско-српских речника већином су нудили нефразеолошке еквиваленте. Но, да би се добила потпунија слика о еквивалентима, понајвише о њиховој сврсисходности, нужно би било испитати и значењску еквиваленцију поредбених фразема у овим речницима, као и њихову употребну вредност у контексту, али бисмо тиме изишли ван граница овога рада. Тај задатак остаје за неко наредно истраживање. Можемо само додати опаску Ж. Матулине (2009: 41фн), која нам се учинила занимљивом: „Еквиваленте на десној страни ... назват ћемо само увјетно пријеводним”, чиме је ова ауторка назначила њихову слабу употребну вредност у превођењу. Површан поглед у еквиваленте оставља могућност да је таква ситуација и у француско-српској те српско-француској лексикографији. Ова тврдња, међутим, захтева потпунију разраду у новом истраживању.

7.3.9. Обрада полисемних значења. Будући да фразеолошка истраживања показују да и фраземе, поред обичних лексема, могу имати више значења (уп. Омазић—Шмит 2008; Драгићевић 2009; Гајић 2009а, 2009б; Огољцев 2010 итд., као и Марјановић 2014, што наводимо у одељку о фраземи *īasīīi као [зрела (īљила)] крушка*, в. ниже), у речнику је на посебан начин потребно указати на њихову полисемичност. С наше стране, можемо поменути да смо у грађи поредбених фразема францускога и српског језика издвојили два или више значења код 129 француских и 154 српске леме. То значи да је француска грађа полисемична у 8,5%, а српска у 11% случајева. Навешћемо једну полисемну лексему за сваки језик: *noir comme un corbeau* ‘црн као гавран’ за француски и формално кореспондентну фразему *црн као іавран* за српски:

noir comme un corbeau

- ① (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје]
- ② (о особи) [изразито црн, црнокос]
- ③ (о животињи) [изразито црн, који је изразито црнога перја или длаке]

црн као гавран

- ① (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје]
- ② (о особи) [изразито црн, црнокос]
- ③ (о животињи) [изразито црн, који је изразито црнога перја или длаке]
- ④ (о особи) [изразито црн, тамнопут]
- ⑤ (о особи) [изразито црн, преплануо од сунца]
- ⑥ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав]

Приказ несумњиво доказује да су обе фраземе полисемне. Међутим, иако им је лексички састав исти, због чега их сматрамо потпуним формалним кореспондентима, њихова значења не кореспондирају у потпуности. Поређењем описних парафраза закључујемо да у обама језицима кореспондирају само значења која су наведена под бројкама 1—3, док значења 4—6, која су развијена у значењској структури српске фраземе, нису карактеристична за француску фразему. Сличан пример, али с компонентом *црвен* у српскоме одн. *rouge* ‘црвен’ у француском, наводе Ж. Финк-Арсовски (2002: 33) и М. Српова (1991; 1992; 1996). О значењу фразема с осталим хроматизмима пишу М.-Ф. Колар и Б. Лепинет (1993). Ова значењска потпуна некореспондентност уводи један битан лексикографски проблем: како лексикограф треба да представи значења полисемних лексема.

Уколико завиримо у постојеће једнојезичне фразеолошке речнике (нпр. Матешкић 1982), али и у све опште речнике, где лексикографи морају штедети на простору, запазићемо да је фразема *црн као гавран*, као и остале обрађене поредбене фраземе с придевском компонентом *црн* (*црн као враћ*, *црн као тар*, *црн као кршица*, *црн као уљен* у Матешкићеву речнику) семантизована описном парафразом „посве / јако / сасвим црн”. За овакву описну парафразу не можемо рећи да је нетачна; штавише, она је потпуно тачна, јер указује на компонентно значење и парафразира сва значења која су обухваћена нашом грађом. Међутим, ако поведемо рачуна о корисницима које речник треба да задовољи, о функцијама речника и ситуацијама

у којима се корисник служи речником, корисност и сврсисходност ове и сличних дефиниција доводи се у питање:

— Кад речник треба да задовољи рецепцијске потребе страних корисника, оваква је дефиниција углавном прихватљива: корисник већ има одговарајући контекст, у оквиру кога треба да разуме фразему, и врло лако на основу дефиниције може извести закључак о којем је значењу реч. Примера ради, погледајмо следеће реченице:

- (1) Појавио се *црн као ѓавран*. У црном сакоу, црним панталонама, „звонцарама“, црном прслуку, црној кошуљи, дугом црном кожном мантилу, црним ципелама са штиклом и са црном дугом косом до половине леђа. <novosti.rs>
- (2) А и он је већ шест банки. *Црн ко ѓавран*, ни једне сиједе. <blog.dnevnik.hr>
- (3) Црни дечки су ми некако увијек имали предност пред свима осталима, [...] а ак ниш, имају предивну црну косу [...]. – *Црни ко ѓаврани* су најзгоднији! <forum.vidi.hr>
- (4) Красна је мала псица, так *црна ко ѓавран*. <foursoftpaws.yuku.com>
- (5) [Ја сам] тамније пути и са свјетлијим пудером изгледам као да ми је лоше. Те прве двије нијансе су по мени једине прихватљиве, трица и четворка су [...] претамне [...]. Трицу носи власница парфумерије [...], жена је *црна ко ѓавран*. <ana.rs>
- (6) Ја сам се мазала само чистим маслиновим уљем. То је најздравије, а била сам *црна ко ѓавран* кад сам дошла са мора. Боја феноменална! <facebook.com>
- (7) Канал луле чисти се оштрим чистачима намоченим у алкохол. [...] Кад чистач буде *црн ко ѓавран*, а биће, баците га и узмите други. И тако док не изађе чист. <pipesandsmoke.com>

Претпоставимо да корисник коме је француски језик матерњи проверава значење српске фраземе. Уколико наиђе на описну парафразу на српскоме или францускоме, лако ће закључити да се у примеру 1) фраземом истиче интензитет боје црне одеће, да у примерима 2) и 3) фразема квалификује интензивност црне боја косе, у примеру 4) боја црнога перја, у примеру 5) тамнопутост, у примеру 6) препланулоост, те у примеру 7) потпуна нечистоћа.

Ако се значење у речнику семантизује једино описном парафразом, она у овоме случају може бити достатна и у корисник значење поредбен фраземе може приказати као значење било које друге једнозначне фраземе. Тај поступак свођења

више значења на једно назива се у англосаксонској литератури термином *lumping* (Адамска-Салаћак 2006: 76–79). Ми у српскоме језику предлажемо термин *сажимање значења*. Сажимање се може спровести и помоћу еквивалената: сажму се у једно сва значења која имају исти еквивалент. У том би случају обрада значења фраземе *црн као ѓавран* изгледала овако:

црн као гавран

- ① **noir comme un corbeau.**
- ② [изразито црн, тамнопут]
- ③ [изразито црн, преплануо од сунца]
- ④ [потпуно црн, нечист, прљав]

Српска би фразама била представљена с највише четири значења. Уколико би се установило да за значења 2—4 постоји исти фразеолошки или нефразеолошки еквивалент, могла би се издвојити само два значења и сл. Погледајмо како би се значења француске фраземе *blanc comme [la] neige* ‘бео као снег’ могла представити у речнику рецепцијскога типа:

blanc comme [la] neige

- ① (о нечему) [изразито бео, који је изразито беле боје] = **бео|бијел као снег|снијег;**
- ② (о особи) [потпуно светао, који има изразито светао тен] = **бео|бијел као снег|снијег;**
- ③ (о особи, нечему, об. о коси) [потпуно сед] = **бео|бијел као снег|снијег;**
- ④ (о нечему) [потпуно чист] = **бео|бијел као снег|снијег;**
- ⑤ (о особи) [нимало искварен, непорочан, крајње чедан, частан] = **чист као суза.**

→

blanc comme [la] neige

- ① **бео|бијел као снег|снијег;**
- ② **чист као суза.**

Будући да прва четири значења француске фраземе у потпуности кореспондирају са свим значењима формално кореспондентне српске фраземе *бео|бијел као сне|сније|*, лексикограф их у рецепцијском речнику намењеном изворним говорницима српског језика може сажети у једно, те тако фразему представити са само два значења. Изворни ће говорник српскога на основу контекста и познавања значењског потенцијала српске фраземе закључити о којем је конкретном значењу реч.

— Уколико је речник намењен производњи исказа на страноме језику, тј. продукцијским потребама, онда корисник мора пажљиво водити рачуна о сажимању те и најмању разлику пажљиво описати. Чак и кад је значење исто, али се уочава нека значењска нијанса, сматрамо да корисник треба на један или други начин да прибегне поступку цепкања значења, што је наш термин за енглеско *splitting* (Адамска-Салаћак 2006: 79–82).

— У речницима који су намењени контрастирању, значења фразема не би требало сажимати, како би се на прегледнији начин представила полисемантичка структура фраземе. Тако корисник пореди значења полазнога и циљног језика, те стиче утисак о системским међујезичким односима. На тај смо начин поступили и ми у контрастивним речницима у прилогу ове дисертације. Разуме се да овакав начин приказа значењских информација може проћи у фразеолошким, али да је прилично непрактичан у општим речницима, понајпре због тога што заузима превелик простор.

— У речницима који су намењени превођењу, било са страног или на матерњи језик, вишезначне фраземе могу бити обрађене као у речницима за рецепцијске одн. продукцијске потребе.

У вези са значењем полисемних фразема морамо истаћи још једну битну ставку. Рекли смо да се значења фраземе једнога језика, уколико сва имају потпунога формалног и значењског кореспондента у другоме језику, могу сажети. Тако би се малочас поменута фразема *бео|бијел као сне|сније|* лексикографски могла обрадити на следећи начин:

бео|бијел као снег|снијег = blanc comme [la] neige

Будући да су сва значења потпуно кореспондентна и да се кореспонденти могу користити као преводни еквиваленти, о значењима ове фраземе није потребно корисника ни на који начин другачије упозорити. У супротном смеру, обрада зависи од корисничке групе: ако су корисници француско-српског речника у коме се обрађује фразема *blanc comme [la] neige* изворни корисници српског језика, обрада може бити следећег типа:

blanc comme [la] neige ① бео|бијел као снег|снијег; ② чист као суза.

blanc comme [la] neige бео|бијел као снег|снијег; чист као суза.

Корисник који је носилац српског језика — у било којој ситуацији, рецепцијској, продукцијској или преводачкој — зна разлику између значења фразема *бео|бијел као снег|снијег* и *чист као суза*, те самим тим закључује које је значење француске фраземе. Кад је реч о корисницима што су изворни говорници француског језика, они та знања не могу имати. Као што ни говорници српског не могу поседовати знања о значењу француских фразема које су им непознате. Дакле, у последњем се случају еквиваленти морају на неки начин разлучити, тј. кориснику се мора истаћи та разлика у значењу. То се може постићи на разне начине: чланак Г. Перка (2004) подробно на примеру словеначко-француског речника резимира могућности да се значења разлуче (уп. Адамска-Салаћак 2006: 82–93; Берков 2004: 132–136). Међу њима се истичу значењски указатељи (наш термин према фр. *indicateurs [de sens]* у Перко [2004] и *индикатори смисла* у Прћић [2002: 335–336]; уп. *guide phrases* у Адамска-Салаћак [2006: 85]; *ілосе* у Згуста [1991: 305–312]), квалификатори¹³ и примери (Перко 2004: 112).

Значењски указатељи представљају кратке значењске парафразе, синонине, антонине, меронине, холонине итд., мада могу бити различите природе, о чему в. у Адамска-Салаћак (2006: 86) и Перко (2004). Треба само напоменути да

¹³ Т. Прћић (2002: 336) *индикаторе смисла* дели на денотаторе, колокаторе и тематизаторе. Под овим последњим подразумева оно што се у српској лексикографији традиционално назива *квалификацијорима*.

је важно да указатељи буду на језику циљне скупине (Адамска-Салаћак 2006: 91). Илустроваћемо ово на основу претходне фраземе. Први је пример намењен говорницима српскога језика, други носиоцима францускога, а трећи обема циљним скупинама:

blanc comme [la] neige [бео] бео|бијел као снег|снијег; [неискварен] чист као суза.

blanc comme [la] neige [blanc] бео|бијел као снег|снијег; [innocent] чист као суза.

blanc comme [la] neige [бео - blanc] бео|бијел као снег|снијег; [неискварен - innocent] чист као суза.

Први значењски указатељ могао би се и изоставити ако лексикограф одлучи да указује једино на пренесена значења. Претпостављамо да ће корисник речника знати да су значења обухваћена еквивалентом *бео|бијел као снег|снијег* нижег нивоа идиоматичности од нареднога значења. Штавише, наредно се значење може увести и квалификатором. У двојезичној лексикографији уобичајена је употреба квалификатора *фи.* одн. *fig.* (уп. Свенсен [2009: 332], који овај квалификатор назива *преносним указатељем* — енгл. *transfer indicator*).

blanc comme [la] neige бео|бијел као снег|снијег; *fig.* чист као суза.

Треба напоменути да овај квалификатор није употребљен у значењу за који се залажу српски металеколографи што се баве једнојезичном лексикографијом, нпр. Д. Гортан-Премк (2014: 162). Занемаривање препорука српских једнојезичних металеколографа не сме се схватити као пуко одбацивање. Разлоге за њихово занемаривање треба тражити у типу речника: док једнојезични речници већег обима (какав је, примера ради, РСАНУ) наводе и фигуративна значења и фигуративне употребе, због чега их другачије треба квалификовати, двојезичници по правилу бележе само фигуративна значења, па је опозиција *фиуративно значење* : *фиуративна употреба* неактуелна. Квалификатор *fig.* у претходном је примеру довољан француским корисницима да семантизује значење „нимало искварен, непорочан, крајње чедан, частан”: они ће схватити да је српски

еквивалент *чистӣ као суза* наведен у пренесеном значењу, и којем, јер као носиоци францускога језика поседују системска знања о значењу фраземе фраземе.

7.3.10. Примери. Кад је реч о француско-српским и српско-француским речницима које смо анализирали, сви су питању примера доследни, па тако ниједан, било општи, било фразеолошки речник, не садржи илустративни материјал. О томе је у предговору ХФФР речено следеће:

Због ограниченог опсега рјечника, фраземи и њихови пријеводи нису пропраћени примјерима ни одговарајућим коментарима у којима би биле обрађене семантичке, стилистичке, синтактичке или функционалне особености фразема, поготово у њихову сразу с француским еквивалентима (ХФФР: iv).

Будући да у анализираним речницима примера нема, размотрићемо их само с теоријског становишта. У фразеографској се литератури врло често расправља о разним питањима у вези с навођењем примера. Тако с металексикографског становишта Е. Х. Хасинто Гарсија (2015: 69–90, 92) подробно обрађује проблематику примера. Према функцијском критерију, овај аутор разликује примере с језичком и ванјезичком функцијом. У оквиру првих, примери могу имати илустративну вредност на морфосинтактичком, значењском и прагматичком плану; затим, могу служити и као потврда да је одређена употреба у језику засведочена (тзв. филолошка функција) и да је нормативно прихватљива. Кад су у питању примери с ванјезичком функцијом, аутор говори о примерима с естетском и дидактичко-енциклопедијском функцијом. Сматрамо да у двојезичним општим и фразеолошким речницима пример не треба да има филолошку функцију зато што се у двојезичном речнику по правилу наводи само оно што је у полазном и циљном језику заиста засведочено.

Нешто више о илустративној вредности пише Д. Молина Гарсија (2005: 242–243). Према његовим речима, примери могу имати шест функција:

— прва, да допуне значењску информацију која је понуђена путем дефиниције или, додајемо, помоћу еквивалената;

- друга, да илуструју фразему у контексту те тиме покажу њено синтактичко окружење и ситуацију у којој се употребљава, то јест, у нашем случају, да се види која је најчешћа поређена јединица;
- трећа, да разлуче значења полисемне фраземе (исто као и значењски указатељи те квалификатори, в. горе);
- четврта, да покажу могућност трансформација; у нашем случају, фразема може пример може илустровати степен репродуктивности;
- пета, да наведу најчешће колокације у оквиру којих се фразема може јавити. То нарочито важи за дводелне прилошке фраземе где основа поређења није укључена у лематизовани облик;
- шеста, укажу на регистар употребе и стил.

А. Адамска-Салаћак (2006: 153–157) такође пише о томе да се примерима разјашњава значење, да се нуде граматички модели одговарајуће употребе (граматичка функција), да примери могу имати и стилистичку функцију, тј. да могу указати на ниво формалности језичке јединице, али ауторка истиче да могу имати и културну функцију, кад се помоћу примера нуди информације о култури народа (народ̄а) који страним језиком говори одн. говоре.

С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 926–927) разматрају порекло илустративног материјала, као и приступ који лексикографи имају према њихову превођењу. Ауторке прво констатују да су у педагошким речницима најбројнији редакцијски примери, док се у неким речницима наводе како редакцијски примери, тако и књижевни те новински цитати. Најзад, речници већег обима обилују књижевним цитатима (нпр. РСАНУ). Ауторке износе недостатке редакцијских примера, али не указују на мањкавости књижевних цитата, па тако кажу: 1) да редакцијски примери често не пружају довољно широк контекст, нарочито онај који претходи, што је од суштинске важности да се разуме употреба фраземе, и 2) да редакцијски примери, као и њихови еквиваленти, одражавају идиолект састављача речника (Лубенски—Мекшејн 2007: 926). Ми се с овим мишљењем не бисмо у потпуности сложили. Наш став подупиремо истраживањима Б. Лауфер (2008) и Д. Молине Гарсије (2005: 248–253), која су показала да су редакцијски примери од веће користи и помоћи страним корисницима речника. То значи да би

лексикографију раду на новим двојезичним речницима, ако одлуче да у речник унесу примере, требало да укључе адекватне, по могућству, редакцијске примере.

С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 927) говоре и о питању превођења илустративног материјала и тим поводом кажу да редакцијске примере преводе сами лексикографи, док за књижевне цитате могу навести било сопствени превод, било изводе из објављених превода. Оне показују да већина лексикографа чак и изводе из објављених превода адаптира, али наглашавају да и добри контекстуално специфични преводи на врло добар начин могу послужити као илустрација могућих преводних решења. Ми смо мишљења да овакве контекстуалне преводе треба наводити једино у речницима намењеним превођењу, али не и у рецепцијским и продукцијим речницима.

А. Адамска-Салаћак (2006: 167), с друге стране, истиче да превод добро одабраних и разумљивих примера у којима би се поновио еквивалент није нужан. То је с нашег гледишта оправдано једино ако је речник намењен рецепцији страног језика.

У вези с примерима још ћемо истаћи да Д. Молина Гарсија (2005: 233–238) разматра и квалитет примера, па тако разликује примере потпуне, делимичне и нулте ефикасности. У првом случају пример је достатан да корисник разуме значење фраземе, док је у другоме потребно да корисник прочита и дефиницију и/или еквивалент како би семантизација била потпуна; у трећем случају пример не доноси ништа ново у поређењу с информацијама које нуде дефиница и/или еквивалент. Разуме се да примере нулте ефикасности у речницима треба избегавати. Такође, исти аутор предлаже типове добрих примера у зависности од њихове структуре. Тако каже да се потпуна ефикасност може постићи на шест различитих начина: 1) навођењем синонима уз фразему (нпр. *Ђуџао је заливен, нишија није рекао*¹⁴); 2) употребом значењске опозиције између фраземе и остатка примера (нпр. *Трудио се да осџави алкохол, али је и даље џио као смук*); 3) кориштењем појашњења, где пример садржи прво фраземски па нефраземски део

¹⁴ Примери су наши.

(нпр. *Ноћас сам сїавао као дейше: брзо сам се усїавао, нисам се будио и усїао сам одморан*); 4) употребом значењски повезаних речи, као што је у примеру који наводимо под тачком 2) употребљена лексема *алкохол*; 5) навођењем узрока или последице (нпр. *Превише једе, уїојио се као свиња*); 6) наглашавањем, тј. кад се значење претходног исказа понови фразеолошким средствима (нпр. *Леїао сам синоћ у десей, одмах сам засїао, нисам се будио целу ноћ и данас сам усїао у једанаесї — сїавао сам као заклан*). Ови типови примера могу бити употребљени у састављању нових речника.

7.3.11. Упутнице и испоређенице. Говорећи о еквиваленцији, С. Лубенски и М. Мекшејн (2007: 926) упозоравају и на проблем изналажења еквивалента за фраземе које садрже културолошки специфичне компоненте, као што су лична имена и имена градова. Ове ауторке сматрају да функционалне еквиваленте оваквих фразема, који притом такође садрже културолошки специфичне компоненте, али карактеристичне за другу културу, треба унети у речник, али их је потребно обележити неким знаком, нпр. испоређеницом *cf.* (срп. *уї.* ‘упореди’). Испоређеницу је потребно ставити и испред фразема циљног језика које се не могу препоручити као еквиваленти, а имају културолошких сличности с фраземом полазнога језика. У обликовању упутница и испоређеница као пример могу послужити теоријска промишљања Б. Петровић (2002) и Р. Лучића (2012).

Занимљиво је да СФРИИ у четири случаја после еквивалената наводи пословице из истог појмовног домена, при чему их обележава као такве. Исти речник користи и упутнице (у виду двеју стрелица) када две или више фразема имају сличне еквиваленте, али само ако им „кључне речи“ почињу истим словом. ХСФР упутницу *в.* ‘види’ употребљава једанпут, кад упућује на друго место обраде, а ХФФР исту упутницу *В.* примењује пет пута како би се уштедело на простору те да се двапут не би наводили исти еквиваленти. У ОЕР стрелица упућује на место обраде фраземе уколико се иста фразема наводи на двама местима. У осталим речницима оваквих елемената нема.

7.4. О резултатима анализе. Анализа француско-српских и српско-француских општих и фразеолошких речника у погледу обраде поредбених фразема показала је да су, у складу с обимом речникā, ове фразеолошке јединице

слабо заступљене у свим испитаним речницима и да их лексикографи нису бирали плански. У ФСИФР и ФСХФР распоређене су азбучно према првој компоненти, што не сматрамо добрим решењем, зато што такав распоред отежава потрагу за фраземама, док су у осталим речницима распоређене азбучно-гнездасто. Компонента под којом је фразама обрађена у ХФФР и СФРИИ утврђена је граматичким приступом, док у осталим речницима с азбучно-гнездастим распоредом нема доследности. Обрађене су фраземе лематизоване у канонском облику, али је у томе погледу систематичан само ХФФР. Грађа ни у једном није акцентована, и то се може сматрати недостатком из угла француских корисника. Систем представљања варијанти системски је примењен једино у ХФФР. Граматичких података о видским парњацима, као и о синтактичкој спојивости, такође има само у ХФФР, док су у осталима те информације занемариво заступљене. Квалификатори су заступљени у једноме речнику (СФСХР), али нису доследно и системски наведени, а описне парафразе обрађених фразема дате су једино у СФРИИ, и то на обама језицима, што се сматра добрим лексикографским решењем. Оне су, међутим, каткад дате у синтактички неприхватљивом облику. Еквивалената је често више, али података о њиховој употреби уопште нема. Коначно, ни у једном речнику нема илустративног материјала. Будући да је у ХФФР плански приступљено обради поредбених фразема, могли бисмо закључити да би овај речник састављачима нових речника могао послужити као полазна основа.

7.5. Савет лексикографима. Како би у раду на новим француско-српским и српско-француским речницима већег обима поредбене фраземе доследно биле обрађене, саветујемо лексикографима следеће:

- да их плански и систематично уврсте у речник, водећи рачуна о циљној скупини којој је речник намењен, његовим функцијама и ситуацијама у којима се корисници служе речником;
- да у њиховом распоређивању примене азбучно-гнездасто начело, и да их потом наведу азбучно према првој компоненти;

- да у општим речницима графички издвоје прегледан фразеолошки блок на крају речничког чланка, у оквиру којих би фраземе распоредили азбучно према првој компоненти;
- да утврде приступ који ће применити кад је у питању место обраде, при чему би из корисничке перспективе ваљало да се поредбена фразема наведе под свим компонентама, али да се обради само под једном, под компонентом која чини поредбену јединицу, а на коју би остали случајеви били упућени стрелицом;
- да у леми осликају варијантност фразема и то типографски посебно означе;
- да означе синтактичку функцију фразема и укажу на њену синтаксичку спојивост;
- да сва стилска, просторна и временска ограничења у употреби фраземе и њених еквивалената означе одговарајућим квалификатором, и да воде рачуна да систем квалификатора у речнику буде уједначен;
- да се у фразеолошким речницима значење описно и исцрпно парафразира на обама језицима;
- да се дају не само кореспонденти, већ и преводни и функционални еквиваленти чија би употребна вредност у контексту била, нарочито у фразеолошким речницима, поткрепљена разноврсним илустративним материјалом.

7.6. Пример обраде поредбених фразема. У досадашњим одељцима говорили смо о о обради свих ексцерпираних фразема из постојећих двојезичних речника и указали смо на моделе добрих лексикографских поступака. У овоме ћемо одељку представити резултате металексикографске анализе једне фраземе и нећемо се ограничити на двојезичне, већ ћемо у обзир узети и једнојезичне речнике. Реч је о фраземи *īasīīi као [зрела (іњила)] крушка*.

7.6.1. Увод. Премда су фраземе с компонентом *īasīīi* већ биле предметом фразеолошких истраживања (нпр. Беровић 2011), у њима фразема *īasīīi као зрела крушка* није ни узета у обзир. Штавише, писало се и о фраземама с фитонимском

компонентом (уп. Хрњак 2003 и Вребалов 2012), указано је и на место крушке у фразеологији српскога језика (в. Јошић 2012), али се у тим радовима фразема *йасѝи као зрела крушка* само пописује и тумачи у значењу које је преузето било из Матешиха (1982), било из РСАНУ. Једино А. Хрњак (2003: 307) укратко објашњава слику која се налази у основи фраземе. Овој су фраземи нешто више пажње посветили потписници ових редова (Марјановић 2013: 525), констатовавши да је фразема *йасѝи као зрела* (гњила) крушка полисемична. Аутор је издвојио четири њена значења и за сваки навео еквивалент у францускоме језику, те је на основу контрастивнога односа полазног значења и његових еквивалената свако значење сврстао у посебан контрастивни образац. Исти је аутор приметио и да је у основи фраземе појмовна метафора НЕУСПЕХ ЈЕ КРЕТАЊЕ НАДОЛЕ.

Циљ овога одељка јесте да се најпре анализирају структура, значење и мотивација горенаведене фраземе, те да се испита има ли ова фразема кореспондента у францускоме језику, преклапају ли се њихова значења и могу ли послужити као преводни еквиваленти. Резултати овога истраживања практичног су карактера и могли би послужити у лексикографске сврхе. При анализи предметне фраземе применили смо методе које је Г. Гајић користила анализирајући фраземе *обилазиѝи као киша око Крајујевца* (Гајић 2009а) и *бројайѝи звезде* (Гајић 2009б), тј. испитали смо како је фразема обрађена у постојећим описним општим и фразеолошким речницима српскога језика, с тим што смо о ваљаности тога лексикографског описа судили на основу анализе повеће грађе ексцерпираних из електронских корпуса.

7.6.2. Анализа лексикографског описа. Да бисмо стекли увид у начин на који је фразема пасти као зрела крушка лексикографски обрађена, ексцерпирали смо све опште и фразеолошке речнике српскога језика. Тиме смо дошли до зачуђујућег налаза да је предметна фразема забележена у свега шест описних речника, и то у три општа (РСАНУ, Јошић/Васић 1988 и РСЈ) и у три фразеолошка (Матеших 1982, Финк-Арсовски 2006 и Махмутовић 2012). Извод из ексцерпираних речника дајемо у следећој табели:

РЕЧНИК	ЛЕМА	ДЕФИНИЦИЈЕ И ПРИМЕРИ
РСАНУ	пасти као гњила (зрела) крушка	<i>дојасиши некоме олако, без њо муке, биши освојен, заузеш без борбе, без оштора (обично о земљи, граду, народу и сл.).</i> Мурат I знао је добро да ће трула Византија пасти као гњила крушка у руке питомцима његовим (Зеч. Мил. 2, 312). Дубочица ... би заузета без капи крви, као што негда и Немањи као гњила крушка паде у недра (Поп. Ср. 1, 426). Чекаше да Триполис падне као зрела крушка (Пријем. 1911, 16/1). Балкански народи пропашће и Балкан ће полако као зрела крушка да падне у руке европским капиталистичким алапљивцима (Арх. КПЈ 4, 260). Кад паре саме падају к'о гњиле крушке? (Ћор. С. 8, 307).
Матешаћ 1982	падати ипф. попадати пф. као гњиле крушке	<i>лако/брзо и у великом броју њагаши/њојагаши.</i> Борба је започела и војници почеше падати као гњиле крушке. – Ред.
Јоцић—Васић 1988		– Био сам да слушам како моје колеге полагају. <i>Пагају као њиље крушке</i> – само их је двоје данас положило.
Финк-Арсовски 2006 и 2016	пасти / падати као зрела крушка	<i>несвршено њасиши / њагаши.</i> Пао је са столице као зрела крушка. Срећом ништа није сломио. Љевица у Европи пада с власти као зрела крушка јер је разочарала властите бираче. (Н)
РСЈ	пасти као гњила (зрела) крушка	<i>биши освојен, заузеш, њокорен, оштеран, смењен ишд. олако, без њо муке, без оштора (о земљи, граду, народу, власти и др.).</i>
Махмутовић 2012	пасти као зрела крушка	<i>одједном њасиши.</i> Након неког времена они нису знали даље, Дијана је пала као зрела крушка последице мајчине смрти, а онда је и у браку завладала зловоља. (И)

У свим ексцерпираним речницима фразема је доследно обрађена под одредницом, одн. заглавном речју *крушка*, али није на исти начин лематизована. У пет је речника наведена у канонском облику, тј. у инфинитиву, кад је у питању глаголска компонента, док је у Јоцић—Васић (1988) дата у склопу примера употребе у личноме глаголском облику. Само два речника наводе глаголску компоненту у оба вида (Матешаћ 1982 и Финк-Арсовски 2006), с тим што је свршени глаголски парњак у њима различит (*њојагаши* : *њасиши*). Јоцић/Васић (1988) наводи глаголску компоненту једино у несвршеноме, док је остали речници дају у свршеноме виду. Затим, само РСАНУ и РСЈ наводе фразему с варијантним придевским компонентама (*њиља* и *зрела*), а редослед је варијанти, премда у предговору речника о томе нема речи, вероватно азбучни. У двама је речницима наведена само компонента *њиља* (Матешаћ 1982 и Јоцић—Васић 1988) и у двама само компонента *зрела* (Финк-Арсовски 2006 и Махмутовић 2012). Другим речима,

примећујемо да у новијим лексикографским изворима изостаје придевска компонента *ĩњила*. Даље, док је поредбена јединица *крушка* у двама речницима (Матешиић 1982 и Јоцић—Васиић 1988) наведена у множини, у остала је четири лематизована у једнини, с тим што РСАНУ на основу последњег примера употребе назначује парадигматичност те компоненте.

Речници после лематског дела наводе дефиницију значења и пример(е) употребе фраземе у контексту (осим у РСЈ). Дефиниција, међутим, у једном речнику није наведена (Јоцић—Васиић 1988), па корисник речника о значењу фраземе треба да закључи на основу примера употребе. С формалне тачке гледишта, дефиниција је у свим речницима – у којима је дата – описна, у виду глаголске синтагме која се састоји од глагола и прилошке одредбе за начин. Глагол у дефиницији у трима је фразеолошким речницима (Матешиић 1982, Финк-Арсовски 2006 и Махмутовић 2012) исти као и глаголска компонента у леми (*ĩасĩи*, *ĩагаĩи*, *ĩоĩагаĩи*). Будући да је та лексема полисемична, могло би се претпоставити да глаголска компонента фраземе задржава сва лексичка значења глагола. Међутим, примери употребе ову могућност оповргавају, те тиме закључујемо да је дефиниција мањкава јер непрецизно семантизује значење и корисника речника оставља у недоумици. РСАНУ и РСЈ су најинформативнији у томе погледу будући да је наведено неколико глагола у дефиницији, који би требало да разреше двосмисленост или вишесмисленост, стога што у склопу дефиниције наводе и могуће поређене јединице које су субјекат глаголске компоненте. Проблем је једино у томе што глаголи у дефиницији РСЈ нису сви синонимни, па тако закључујемо да РСЈ наводи два значења, а да их не одваја ни бројем, ни словом, ни тачком-зарезом: 1) 'бити освојен, заузет, покореи олако, без по муке, без отпора' и 2) 'бити отеран, смењен олако, без по муке, без отпора'. Кад се прочитају примери употребе у речницима у којима се у дефиницији наводи исти глагол као у лематском делу, вишезначност нестаје. Увидом, дакле, у примере, можемо закључити која су значења глагола *ĩасĩи* лексикографи имали на уму и како би гласила јаснија дефиниција значења предметне поредбене фраземе. Тако Матешиић (1982) обрађује значење 'лако/брзо и у великом броју умрети/умирати', Јоцић—Васиић (1988) 'у великом броју претрпети неуспех на испиту', Махмутовић

(2012) ‘одједном се наћи у депресији’, а Финк-Арсовски (2006) наводи два примера који семантизују два различита значења: 1) ‘неспретно пасти на под услед губитка равнотеже’ и 2) ‘бити смењен олако’ (уп. значење 2 у РСЈ). Кад је у питању РСАНУ, дефиниција је добро срочена, али су њоме изражена два значења (‘допасти некоме олако, без по муке’ и ‘бити освојен, заузет без борбе, без отпора [обично о земљи, граду, народу и сл.]’). Она, потом, нису илустрована тим редоследом, већ хронолошким: друго значење одговара првим трима примерима (као зн. 1 у вези с РСЈ), док четврти и пети пример илуструју прво значење. Из наведеног можемо закључити да ексцерпирани речници скупа наводе 7 различитих значења глагола *īasīti* и да сваки садржи једно значење које није забележено у осталима.

Кад је реч о другој дефиницији, тј. о прилошкој одредби, такође можемо уочити неуједначеност међу речницима. Анализирани речници не наводе исто значење. Сва се наведена значења могу подвести под пет концепата: 1) концепт лакоће, што је исказано одредбом *лако* (Матешкић 1982), *олако* (РСАНУ, РСЈ), *без муке* (РСАНУ), *без њо муке* (РСЈ), *без оштора* (РСАНУ, РСЈ), *без борбе* (РСАНУ), 2) концепт брзине, што је исказано одредбом *брзо* (Матешкић 1982), 3) концепт неочекиваности, што изражава одредба *одједном* (Махмутовић 2012), 4) концепт неспретности, коју изражава одредба *неспретно* (Финк-Арсовски 2006), и 5) концепт мноштва, које исказује одредба *у великом броју* (Матешкић 1982). Занимљиво је приметити да одредба *неспретно* у Финк-Арсовски (2006) никако не парафразира значење поредбеног дела у другонаведеном примеру, већ само у првом.

На основу анализе лексикографског описа закључујемо да предметна фразема није једнако и доследно обрађена у описним речницима српског језика, те да ни обим грађе не утиче на обраду: иако је РСАНУ најобимнији и премда даје највише примера употребе, он кориснику речника о значењу фраземе не нуди ништа више података него други речници. Сходно томе, поставља се питање због чега лексикографи нису сложни око обраде значења ове фраземе. И, будући да ексцерпирани речници не обухватају исту количину грађе, како квантитативно, тако и квалитативно, намеће се сумња нису ли можда значења ове фраземе територијално раслојена?

7.6.3. Анализа грађе из електронских корпуса. Како бисмо могли донети суд о ваљаности лексикографског описа у ексцерпираним речницима, те дати смернице које би послужиле при састављању новог речника, одлучили смо прикупити повећи број савремених примера употребе предметне фраземе. Примере смо ексцерпирани из *Електронској корпуса савременој српској језика*, који се израђује на ПМФ-у у Београду, затим из електронских корпуса *SrWas* и *HrWas*, као и помоћу мрежног претраживача *Google*. Мада су неки аутори скептични према електронским корпусима (уп. Радовић-Тешић 2009: 251), јер у њима преовладава новински језик, за који су карактеристични „и буквални агенцијски преводи страних медијских текстова, калкови и неприлагођена лексика страног порекла“ (Исто), ови су корпуси од велике помоћи истраживачу (што подупиरे и Т. Самарцић 2011), а пре свега због доступности и претраживости великог броја примера (1) и због великог удела разговорног језика, који је од нарочите важности за фразеологију (2).

Ексцерпцијом електронских корпуса и претрагама на интернетским страницама издвојили смо 404 примера који илуструју употребу и значење предметне фраземе. Сматрамо да је овако велик број примера репрезентативан зато што нам може указати на основне тенденције у употреби предметне фраземе у савременом српском језику. Ексцерпирани грађу углавном чине изводи из штампе доступне на интернету, затим с форумā и блогова.

Анализом грађе утврдили смо најпре да је предметна фраза варијантна, тј. да се неке њене компоненте могу јавити у варијантном облику. Пре него што их представимо, подсетићемо се типова варијанти о којима смо писали у поглављу о формалним одликама. Издвојили смо правописне, прозодијске, (морфо)фонолошке, морфолошке, синтаксичке, лексичке и творбене варијанте. Кад је у питању предметна фраза, забележили смо (морфо)фонолошке (*īас̄ӣи као / ко зрела крушка*) и морфолошке (*īас̄ӣи / īада̄ӣи као крушка / крушке*), а нарочито су продуктивне лексичке: како кад је у питању замена (*īас̄ӣи као зрела / īњила крушка*), тако и кад је реч о изостављању одређених компоненти (*īас̄ӣи као [зрела / īњила] крушка*). Прозодијских варијанти нема, правописне се јављају једино на

нивоу стандардних варијетета: нпр. кад је предметна фразема у облику футура¹⁵, а синтаксички може варирати једино поредбени део: уместо компоненте *као* јавља се варијанта с предлогом *йойуи*, иза кога следи именица у генитиву, те добијамо *йасџи као зрела крушка* → *йасџи йойуи зреле крушке*. Међутим, ова синтаксичка варијанта, стилски обележена у односу на одговарајућу *као*-конструкцију, изузетно је слабо фреквентна у нашој грађи (свега две потврде). У неколико случајева уочили смо и проширења (*йасџи као крушка с іране / дрвџа / неба*), којима се појачавају стилски ефекти. Приметили смо да је фразема без придевске компоненте *зрела* одн. *йџила* у грађи најфреквентнија, а како смо малопре видели, то није назначено ни у једном консултованом речнику, па сматрамо да би то требало да буде прва измена у будућем речнику који би садржао предметну фразему. С друге стране, најмање је фреквентна компонента *йџила*: она се међу примерима јавила свега 30 пута.

Грађу ексцерпирану из електронских корпуса потом смо разврстали према значењу. Установили смо да је значење предметне фраземе компонентно: тј. закључили смо да је поредбени део фраземе значењски најстабилнији и да је он носилац фразеологизације, док глаголска компонента увек задржава своје лексичко значење, мада не увек оно примарно. Другим речима, утврдили смо да се глагол *йасџи/йадаџи* у оквиру предметне фраземе употребљава у 20 значења¹⁶:

Значење 1: *‘госџџи на ниџи йолоџај услед іубиџка йџелесне равнойџеџе или іубиџка ослонца’*

15 У футуру се јављају и морфолошке варијанте, али у оквиру истога варијетета.

16 Нека су значења веома блиска или су пак значењске нијансе, па би се могла подвести под исту тачку, као што то чини РСЈ: у овоме је речнику бројком означено само десет значења, а у оквиру њих су блиска значења одвојена словима. Напомињемо, дакле, да у овоме раду под значењима подразумевамо контекстуална значења. Ми смо због контрастирања с француским језиком изабрали да их условно посматрамо као посебна значења, свесни чињенице да се значења глагола *йасџи* могу разврстати у две скупине: конкретна и пренесена значења; међу последњима је једна подгрупа настала метафоризацијом, а друга метонимијским путем.

- (1) Данас ми је пукао ланац на бицикли. Возио сам узбрдо, промијенио брзину и пукне ми ланац, а ја пао као крушка.¹⁷ <plavooki.blogger.index.hr>
- (2) Права опасност вреба од тог штампаног бетона на коме људи падају ко зреле крушке. <beobuild.rs/forum>

Значење 2: *‘досїейїи из усїравної йоложаја у водораван услед їубийїка равнойеже или йоїребної ослонца’*

- (3) Ветар направио пустош у алејама, стабла падала као крушке. <pressrs.ba>
- (4) Дошао је и сручио се на тло страшан вихор из правца Билогоре. Његова снага рушила је све пред собом. Стољетни хрстови падали су на тло као зреле крушке. <blog.dnevnik.hr>

Значење 3: *‘сїусїїїїи се на земљу’*

- (5) Тај дан и ноћ су били дуги, најдужи у моме животу, гранате су падале као крушке, пуцало се на све стране. <kozaras.ba>
- (6) Етничко чишћење, хуманитарна интервенција, колатерална штета, створило услове да бомбе почну да падају као зреле крушке. <vidovdan.org>

Значење 4: *‘їрекинувши лейї наћи се на земљи’*

- (7) У последње време авиони падају ко крушке па испада да је то сада најнебезбеднији превоз! <rts.rs>
- (8) Јер нам је тако темељно „реформисао“ војску да нам авиони падају ко крушке. Као ЗРЕЛЕ крушке. <forum.krstarica.com>

Значење 5: *‘бийїи йоражен’*

- (9) – Чисто сумњам да би успели да заузму Москву. – Има разлике [...]. Москва је могла да падне као зрела крушка. [...] Било би бежаније, и то још какве. <mycity-military.com>
- (10) Краљевство није имао тко бранити и пало је ко зрела крушка. <e-novine.com>

Значење 6: *‘бийїи смењен’*

17 Примери су дати у оригиналном облику; исправљене су само грешке у куцању и латинички су примери транслитеровани у ћирилицу. Сви су примери прикупљени у августу и септембру 2013. године, а извори су последњи пут проверени у децембру 2013. године.

- (11) Свака власт која буде подржала ТВ претплату пашће као крушка. <sumadijapress.co.rs>
- (12) Политичке промене донеле су прави талас „заузимања“ предузећа и установа у којима стара руководства падају као зреле крушке. <arhiva.glas-javnosti.rs>

Значење 7: *‘умреџи, биџи убијен (о човеку)’*

- (13) Ишли смо у напад са најмање две хиљаде пешака, и то је било једноставно као да нас је неко убацио у смрт. Људи су падали ко крушке свуда око нас. Од 47 људи из моје јединице 12 нас је остало након тог напада. <forum.hr>
- (14) Фудбалери у последње време падају ко крушке, умиру на терену, па се не сме зезати. <zurnal.rs>

Значење 8: *‘биџи убијен (о животињи)’*

- (15) А дивља свиња, паде ко крушка, смаче је зимус ловачка пушка. Б. Ђокић према: <rastko.rs>
- (16) Зависи како га погодиш, некад падне одма. Знаш кад се каже, јак као вепар – мораш да га погодиш у витални део и онда пада са првим метком као крушка. <arhiva.glas-javnosti.rs>

Значење 9: *‘гоживеџи њројасџи’*

- (17) Како разумјети да огромни привредни гиганти у БиХ падају као зреле крушке, и ником ништа. <forum.avaz.ba>
- (18) У повијести, цијели пореци одржавали су се дуго времена без јасног легитимитета, због недостатка неке нове могућности. Оног тренутка кад су се отвориле нове могућности, пали су као крушке. <monitor.hr>

Значење 10: *‘гоживеџи неусџех (на исџиџу, њровери)’*

- (19) Сајко је, наиме, пре десетак дана изашао на тест из вожње, али је на њему пао као крушка! <svet.rs>
- (20) Ја сам [...] јуче имала један [испит], ишчекујем резултате, али нема ми вајде од надања, пашћу ко крушка. <neverne-bebe.com>

Значење 11: *‘госџеџи у лошију сиџуацију’*

- (21) Осим Ђоковића сви су попадали на листама ко крушке. <yumetal.net>
- (22) Све што је [Северина] постигла, то је захваљујући херцеговачком лобију. Чим су је они ставили на *ignore*, пала је ко крушка, зато је и морала пустити филм да поврати колико-толико популарност. <svet.rs>

Значење 12: *‘задобиџи нижу вредносџи’*

- (23) Стрпите се још пар месеци па ће АДСЛ цене пасти ко крушке. <forum.etf.rs>
- (24) Кад се на тржишту нађе 20 увозника свега и свачега, онда настане гужва и цене падају ко зреле крушке. <hi-files.com>

Значење 13: *‘изјубиџи самојоуздање’*

- (25) У неким осетљивим годинама самопоуздање се добија и тако што се детету објашњава да није ружно, то ваљда помаже да и мање обраћају пажњу на физички изглед. Не верујем да сад због тога падају ко крушке. <forum.b92.net>

Значење 14: *‘џрикуџиџи, загобиџи’*

- (26) Успели смо да изједначимо у 29. минути и онда је уследила серија невероватних грешака у додавањима – противницима су буквално поклањане лопте за контранападе. [...] Тројке су падале као крушке. <politika.rs>
- (27) На аустралском пливачком првенству у Сиднеју свјетски рекорди падају као крушке. <24sata.hr>

Значење 15: *‘биџи џримљен, добијен (о новцу)’*

- (28) Без икакве муке, милиони падају ко крушке. <serbiancafe.com>

Значење 16: *‘џојавиџи се’*

- (29) Након отприлике сат времена „самит сврстаних“ је почео и предлози су „падали“ као зреле крушке. <timockapuga.org.rs>
- (30) Питања падају ко крушке, одговора ни за лек. <slutilo.net>

Значење 17: *‘биџи одушевљен, освојен’*

- (31) Жене „падају“ на мушкарце са дубљим гласом. [...] Још ако је дубљи џеп, онда падају ко крушке. <24sata.rs>
- (32) По завршетку Другог светског рата била је [Лана Тарнер] једна од најбоље плаћених жена у САД и важила за заводницу због које су мушкарци падали као зреле крушке. <arhiva2.gloria.rs>

Значење 18: *‘насесџи’*

- (33) Жене падају као крушке на замку постављену на британским интернетским страницама: као праве модне жртве насједају на понуду лажних штикли с потписом. <tportal.hr>
- (34) Не падамо ко крушке на „шарене лаже“ без вредности! <politika.rs>

Значење 19: *‘гојасџи, гођи до нечеја’*

- (35) СДП, дакле, само држи фиге у цењу и чека да му власт падне ко зрела крушка.
<vecernji.hr>
- (36) Не, ти си чекао да ти стипендија падне као зрела крушка. <pricalica.blog.rs>

Значење 20: *'поквариши се'*

- (37) Телеком је мењао доста опреме задњих недељу дана и зато је падао ко крушка.
<google.rs>
- (38) Комп је пао ко крушка и морало је да следи вађење батерије да би се систем вратио у нормалу. <sk.co.rs>

Како се из низа наведених примера да закључити, поредбени је део само сликовита конкретизација примарног или већ развијених пренесених глаголских значења. Носилац фразеологизације је, дакле, поредбени део и он служи као квалификатор, интензификатор или као оба (в. одељак 2, § о концептима). Штавише, кад је поредбени део у множини (*као [зреле, њиле] крушке*), нужно се активира концепт мноштва.

Веза глаголске компоненте и поредбене јединице *крушка* изразито је прозирна, будући да је заснована на реалном мотиву¹⁸: зрели плодови ове воћке веома лако и у великом броју падају са стабла. Кад је у питању избор воћке у предметној фраземи, могло би се поставити питање због чега баш крушка, а не јабука или шљива, које су такође распрострањене воћке, међутим, ово питање остављамо отворено за наредно истраживање.

Будући да глаголска лексема задржава лексичка значења и да се може модификовати, док је поредбени део стабилан, и притом носилац фразеологизације, мислимо да би глаголску лексему требало сматрати колокатом, те да би фразему ваљало лематизовати у следећем облику¹⁹:

као (зрела, гњила) крушка [пасти/падати и сл.].

18 О врстама мотива в. Стаменковић 2010.

19 У облик заградама бележимо факултативне компоненте, а у угластим колокате. Зарезима су одвојене међусобно заменљиве компоненте.

Наше мишљење нарочито подупиरे четврти пример дат у РСАНУ (*в. горе*), као и примери 31) и 33) – 36) из горенаведене грађе. Наиме, у примеру из РСАНУ фразема *као зрела крушка* прилошки модификује другу фразему – *̕ас̕и̕и коме у руке* ‘доћи у чије власништво’, док у примеру 33) *као крушка* модификује фразему *̕ас̕и̕и у замку* ‘насести’. С друге стране, у примерима 31) и 34) – 36) глагол *̕ас̕и̕и* има другачију рекцију (*̕ас̕и̕и на ко̕а, ш̕и̕о* одн. *̕ас̕и̕и коме*) у односу на остале примере из грађе (*̕ас̕и̕и ∅*). Исто тако, у примеру 31) мења се и регистар глагола *̕ас̕и̕и*. Стога сматрамо да је *као (зрела, њила) крушка* прилошка фразема, а да је глагол *̕ас̕и̕и* њен колокат.

Но, уколико се гледа из перспективе неизворног говорника српскога језика, фразему је боље лематизовати с глаголском компонентом, јер је она најчешћи колокат. Због тога је и у прилогу ове дисертације тако учињено.

Надаље, приметили смо, судећи по фреквентности употребе на различитим интернетским доменима (нпр. *.rs, .hr* итд.), да се предметна фразема с колокатом подједнако употребљава на целокупном српскоме говорном подручју, те да, стога, њена значења нису територијално ограничена на један варијетет. Најзаступљенија значења глагола *̕ас̕и̕и* као колката фраземе у целој су грађи била значења под тачкама 1) (с 81 примером), 10) (са 66 примера), 17) (45 примера), 6) (43 примера), 5) (38 примера), 19) (24 примера) и 16) (21 пример). Подаци о квантитативној заступљености указују на то која значења глагола *̕ас̕и̕и* лексикографи првенствено морају представити у обради предметне поредбене фраземе у речнику савременога српског језика. Тиме смо се и ми водили у обради ове фраземе у приложеном контрастивном речнику.

Критериј фреквентности, на тај начин, у великој мери испуњава једино Финк-Арсовски (2006; 2016), која илуструје значења под тачком 1) и 6). Махмутовић (2012), с друге стране, илуструје најмање фреквентно значење (т. 13). Даље, изненађује чињеница да РСАНУ и РСЈ не наводе најфреквентније значење: може се претпоставити да оно није унето зато што је у њему глагол *̕ас̕и̕и* у основном значењу, али како о овоме ништа није речено у предговору, потребно је испитати већи број сличних случајева да би се донео поуздан закључак. Коначно, занимљиво је да Јоцић—Васић (1988) наводе значење под тачком 10); међутим,

премда је оно фреквентно, није га требало уврстити у тај речник јер је он намењен школској популацији: у ђачкоме језику синтагма *їолаїаїїи исїїїї* није заступљена.

7.6.4. Еквиваленти. У систему францускога језика формално потпуно кореспондентне фраземе нема, али је дослован превод (*tomber comme une poire mûre*) у неким случајевима могућ, будући да је мотивацијска база прозирна. Наиме, фразема се дословно може превести само у оним случајевима у којима је глагол, који смо означили као колокат, кореспондентан францускоме глаголу *tomber*. Другим речима, глагол *tomber* не би се могао употребити у преводу реченица под значењем 8), 10), 14), 16) и 20) (већ глаголи *être abattu* [8], *se planter, se faire recaler* [10], о кошевима *être marqué*, о рекорду *être battu* [14], *planter* [20]), док се у неким значењима његова употреба стилски не препоручује. Међутим, како дословно преведена фразема у францускоме језику није лексикализована, у лексикографској би се обради морало прибећи другим еквивалентима.

Од постојећих српско-француских речника, предметну фразему обрађују једино ОЕР (1995) и СФРИИ. Оба је речника бележе под одредницом *крушка*, с тим што је лематизују различито: ОЕР (1995: 946) као *їагаїїи као їњиле крушке*, а Милосављевић (1994: 132) као *їасїїи као зрела крушка*. У ОЕР, речнику општег типа, фразема је наведена на крају речничког чланка, у фразеолошком блоку, без података о значењу фраземе на полазном језику. Наведен је само један еквивалент (*tomber comme des touches* ‘падати као муве’), који формално делимично кореспондира са српском фраземом, јер је поредбена јединица различита, а значењски се поклапа с полазном фраземом само кад је српска фразема употребљена с колокатом *їагаїїи* у несвршеном виду и у значењу које смо горе представили под тачком 4), 7) и 17). Будући да је ОЕР превасходно намењен носиоцима српскога језика ради продукције на страном језику, сматрамо да оваква обрада корисника наводи на грешку: корисник би без значењских селектора понуђени еквивалент могао употребити у неодговарајућим значењима.

СФРИИ семантизује значење фраземе дефиницијом *осїварїїїи се као шїїо је їрегвиђено* на српскоме и *se réaliser comme prévu* на француском језику, чиме корисника упозорава на то које је значење узето у обзир. Премда је оваква семантизација добар лексикографски поступак, значење које СФРИИ наводи нисмо

пронашли у грађи ексцерпираној из електронских корпуса. Дефиниција, у ствари, парафразира једно од значења француског еквивалента *tomber comme un fruit mûr* ‘пасти као зрео плод’. Штавише, поред овога еквивалента, дате су фразема *la poire est mûre* ‘крушка је зрела’ у значењу ‘прилике су повољне (за што)’ и једна пословица, али, чак и да значењски одговарају српској фраземи, ни прва ни друга не могу послужити као добар еквивалент у речнику пошто им је категоријално значење другачије.

О вишезначности глаголске компоненте при превођењу предметне фраземе на француски језик више су пажње посветили писци ових редова (Марјановић 2013: 525). Овај је аутор издвојио четири значења фраземе *пасти као зрела (ћуила) крушка* и за сваки предложио барем један еквивалент. У даљем ћемо тексту ревидирати и допунити понуђене еквиваленте.

Фразеолошких кореспондената поредбене структуре у францускоме има у значењу 1) (*tomber comme un sac* ‘пасти као врећа’, *tomber comme une masse* ‘пасти као камен’, *se vautrer comme une merde* ‘сручити се као говно’), затим у значењу 4), 7) и 17) (*tomber comme des mouches* ‘падати као муве’), у значењу 9) (*tomber / s’écrouler comme un château de cartes* ‘пасти као кула од карата’), те у значењу 5) и 6) (*tomber comme un fruit mûr* ‘пасти као зрео плод’). Сви наведени кореспонденти по форми су делимично кореспондентни, док је последњи на граници делимично и потпуно кореспондентних, пошто су српска и француска поредбена јединица у односу хипоним—хипероним. За значење 19) пронашли смо кореспонденте непоредбене структуре: *tomber tout cuit dans le bec* ‘пасти печено у уста’, *tomber dans la main* ‘пасти у руке’, те *tomber dans la bouche* ‘пасти у уста’, као и у значењу 16) (*у avoir à la pelle* ‘имати да се згрће лопатом’), али су у последњем случају нужне морфосинтаксичке трансформације: *они падају као зреле крушке* → *il у en a à la pelle*. Напоследку, у значењу 10), пример 20 могуће је превести фраземом *ça va être l’hécatombe* ‘биће покољ’.

У осталим случајевима значење се фраземе с колокатом мора парафразирати описно, а састав описне парафразе зависи од концепта који изражава поредбени део *као зрела крушка*. За концепт лакоће на францускоме је могуће употребити лексему *facilement*, концепт брзине могао би се исказати лексемом *rapidement*, концепт

неочекиваности лексемама *soudain* или *brusquement*, концепт неспретности лексемом *lourdement*, а мноштва синтагмом *en grand nombre* или *en grande quantité*. У последњем случају, препоручује се и морфосинтаксичка трансформација реченице: $N_0 + (V + en\ grand\ nombre) \rightarrow (un\ grand\ nombre\ de + N_0) + V$.

7.6.5. Закључна разматрања. У овоме смо одељку прво показали да је поредбена фразема *їасїи као [зрела (їњила)] крушка* неједнако обрађена у описним речницима српскога језика, пре свега кад је у питању њено значење. Потом смо се запитали нису ли поједина значења фраземе територијално ограничена на један варијетет, што је могло условити неједнако тумачење у речницима који су штампани у различитим центрима српскога говорног подручја. Анализа повеће грађе ексцерпираних из електронских корпуса негирала је, међутим, ову претпоставку. Надаље, ни у двама српско-француским речницима обрада није задовољавајућа пошто понуђени еквиваленти не могу одговорити на све захтеве корисника речника.

У одељку смо предложили да глаголску компоненту треба сматрати колокатом прилошке фраземе *као (зрела, їњила) крушка* будући да је глаголска компонента најмање стабилна: може се модификовати и употребљава се у својим лексичким значењима. Штавише, указали смо и на то да се придевска компонента може изоставити, затим истакли смо значења прилошке фраземе која су базирана на пет концепата и састављачима будућих српско-француских речника дали смернице за изналажење еквивалената.

Закључна разматрања

8.0. Увод. У уводном делу дисертације одредили смо природу, предмет и циљеве истраживања. Истраживање смо поставили као синхронијско и компаративно-контрастивно. Као предмет истраживања одредили смо поредбене фраземе с компонентом *comme* у француском и *као* у српском језику.

При одабиру грађе водили смо се двама битним критеријима: 1) да су предметне фраземе у употреби у савременоме француском и српском језику, и 2) да фраземе припадају стандардном језику, одн. да нису дијалекатски или уско регионално обележене. Будући да су француски и српски језик полицентрично стандардизовани језици, у уводу смо истакли да ћемо у дисертацији испитивати једино француску стандардну варијанту францускога језика, тј. варијанту у употреби на територији Републике Француске, док смо за српски језик рекли да ће грађа обухватити све његове варијанте, које су употреби у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини и Црној Гори, без обзира на то како варијанте називају њихови говорници.

Грађу смо састављали у неколико фаза. Најпре смо системски ексцерпирани референтне опште и фразеолошке француске, српске и хрватске лексикографске изворе. Како је у ексцерпираним материјалу било неучесталих фразема које нису у савременој употреби, нужно је било одбацити фраземе које не одговарају напред поменути критеријима. Исто тако, како смо међујезичким поређењем установили да међу грађом постоји диспропорција у погледу броја фразема с вулгаризмима и жаргонских фразема, грађу смо у другој фази допунили фраземама ексцерпираним из речника жаргона, популарних речника изрека и израза те дијалекатских речника. Ови последњи послужили су једино као контролни извори. И у другој фази примењени су исти критерији и задржана је само одговарајућа грађа. Потом смо прикупљеним фраземама додали лексикографски незабележене фраземе из сопствене електронске картотеке, те из 555 француских белетристичких дела друге половине 20. и 21. столећа и њихових превода на српски језик.

Сва грађа детаљно је проверена у референтним националним и интернетским електронским корпусима. За француски смо користили корпус *Frantext* и *FrWas*, а за српски језик *Корпус савременој српској језика*, *Хрватски национални корпус*, *Хрватску језичну ризницу*, *SrWas* и *HrWas*. Све фраземе провераване су и на мрежном претраживачу *Google*. Електронски корпуси омогућили су нам да поузданије проценимо је ли свака поједина фразама довољно учестала како бисмо је прикључили грађи или одбацили. Као доњи фреквенцијски праг поставили смо најмање 20 засведочених примера употребе.

У уводном делу дисертације одредили смо и терминолошки апарат и образложили зашто смо се, од 17 различитих термина који се срећу у фразеолошкој литератури на српском језику, одлучили за употребу термина *поредбена фразама*. То смо објаснили његовом релативном краткоћом, једнозначношћу, транспарентношћу и системском карактеру.

8.1. Резултати. У дисертацији смо поставили *шест* циљева. Први је био да прикупљену грађу лексикографски уобличимо у виду контрастивних речника, једнога француско-српског и другог српско-француског, и да у њега унесемо и детаљно анотирамо све одлике које смо испитивали и квантификовали. У обама речницима одредили смо лематски облик сваке фраземе, тј. њен канонски облик, категоријалну припадност, могућност и степен репорукивности у готову облику, варијантност њених компонената и лексичко-семантичку групу из које потиче еталон или поредбена јединица. Даље смо за сваку фразему набројали сва значења која су прешла наведени фреквенцијски праг и за свако смо значење појединачно регистровали тип фразеолошког значења, степен идиоматичности и прозирност мотивацијске базе. Исто тако, унели смо међујезички кореспондент и податак о степену кореспондентности, а онда смо додали и информацију о ступању фраземе у парадигматичке синонимске и антонимске односе с другим фраземама у оквиру истога језичког система. Прикупљена грађа узбучена је према главној именичкој компоненти у саставу поредбене јединице; уколико такве компоненте није било, као заглавна је реч кориштена друга главна пунозначна компонента. Исто тако, у оквиру једне заглавне речи низ је фразема азбучно поредан према првој компоненти.

Прикупљена грађа у коначном виду садржи 1.509 француских и 1.395 српских лематизованих облика. Те смо облике сматрали појединачним поредбеним фраземама, иако они то у ствари и нису. Међутим, наши контрастивни речници на начин на који су постављени имају једно формално ограничење, који су нас обавезали на такав став: како смо аотирали степен идиоматичности за свако посебно значење, све лексички варијантне компоненте које су утицале на промену степена идиоматичности, лематизоване су засебно, али су у самоме речничком чланку међусобно упућене једна на другу. То, разуме се, није било идеално решење, али нам је увелике поједноставило квантификацију података. Другим речима, бројке на почетку овога пасуса не би ваљало узети као апсолутан број поредбених фразема у францускоме и српском језику, већ их треба донекле релативизовати.

Други је циљ био да се испитају, опишу и упореде формалне и значењске одлике прикупљене грађе. У оквиру формалних одлика размотрили смо њихов вишелексемни састав, устаљеност, варијантност и могућност репродуктивности у готову, тј. канонском или лематизовану облику. Кад је реч о вишелексемности, показали смо да се поредбене фраземе обају језика у највећем броју случајева јављају у троделној структури. Та се структура састоји од основе поређења, поредбеног везника *comme* у француским фраземама одн. везника *као* у српским фраземама те поредбене јединице, тзв. еталона. Рекли смо такође да је за поређење потребна и поређена јединица, али да она не улази у састав поредбене фраземе. Поред троделних, издвојили смо и дводелне фраземе; то су оне фраземе које у лематизовану облику не садрже основу поређења.

Све смо фраземе класификовали према категоријалном значењу, па смо тако разликовали придевске, глаголске, прилошке, именичке и реченичне фраземе. Свих пет типова пронашли смо једино међу српским фраземама, док међу француским изостају именичке. Треба, међутим, напоменути да ни у српском језику именичке нису бројне, нити су у обама језицима реченичне фраземе бројне. У оквиру сваке групе упоставили смо структурне типове. Као основни се тип у обама језицима издвојила структура (*Adj* или *V*) + *везник* + *N*, при чему у францускоме језику тој именици претходи неодређени члан. Под овај се структурни тип подводе две трећине поредбених фразема у обама језицима.

Штавише, показали смо да се овај основни структурни тип може јавити и у проширену виду, с антепонираним или постпонираним атрибутом, с придевском заменицом или још, у францускоме, с другим чланом — одређеним, деоним или нултим —, па смо закључили да се око 80% фразема у обама језицима јавља у оквиру овога основног типа. Исто тако, у грађи издвојили и мањи део фразема с двоструком поредбеном јединицом, али их је далеко више у српскоме језику.

Даље смо истакли да је битна одлика поредбених фразема њихова устаљеност: оне представљају конвенционалне вишелексемске језичке јединице које говорници препознају као целину. Уколико поређења нису устаљена, не могу се сматрати поредбених фраземама. Показали смо, међутим, да устаљеност треба схватити као фреквентну заједничку појаву њених компоненти, а не као немогућност измене њених компоненти. Другим речима, истакли смо да је устаљеност структуре поредбених фразема обају испитиваних језика релативна одлика, а не апсолутна. То смо образложили тиме што се у 37% француских и 55% српских лема из контрастивних речника јављају варијантне компоненте. Кад је реч о типовима компонентног варирања, уочили смо правописне, морфолошке, синтактичке, фонолошке, творбене, лексичке и квантитативне варијанте. У српској грађи било је и дијатопијског варирања, што је очекивано јер смо у грађу укључили све стандардне варијанте српског језика. Квантитативни налази показали су нам да је највећи број варијанти лексикога и квантитативног типа, тј. у одређеноме се броју лема одређене компоненте могу изоставити или, пак, заменити другима синонимним или несинонимним лексемама.

У оквиру формалних одлика испитивали смо и то могу ли се поредбене фраземе францускога и српског језика репродуковати у готову, тј. лематизовану облику. Тако смо на теоријској основи успоставили девет типова репродуктивности у зависности од флективних могућности основе поређења и поредбене јединице. Грађа је, међутим, потврдила постојање само осам случајева, а међу су њима најпродуктивни у обама језицима они случајеви у којима се основа поређења слаже с поређеном јединицом у роду, броју и, кад је реч о глаголској основи поређења, у времену. Ти случајеви обухватају 97% фразема у францускоме и 89,2% фразема у српскоме језику. Што се тиче поредбене јединице, анализа је показала да је она у

мањој мери подложна променама: она се тек у 70,7% француских и 60,5% српских фразема у броју слаже с основом поређења и поређеном јединицом, док се у 22% француских и 33,2% српских фразема поредбена јединица репродукује у готову облику. Слагање поредбене јединице у броју и роду могуће је у 8% француске и 5% српске грађе и она обухвата фраземе које на месту поредбене јединице садрже придев или поименичен придев.

У оквиру значењских одлика поредбених фразема у францускоме и српском језику, анализом смо обухватили њихово значење, степен идиоматичности, експресивност, конотативна обележја и прозирност мотивације. Кад је реч о значењу, у литератури смо издвојили два типа значења: компонентна, кад само део фраземских компоненти пролази кроз процес десемантизације, и глобална, кад су све компонентне десемантизоване. Квантитативном анализом установили смо да су значења поредбених фразема у највећем броју (89% француских и 87% српских) компонентна. Основа поређења код њих се обично јавља у основном или пренесеном лексичком значењу, а поредбене јединица учествује у фразеологизацији тако што се њено значење своди на доминантну карактеристику.

Пошто смо даље констатовали да сва значења компонентних фразема нису у истој мери идиоматична, испитали смо и степен идиоматичности свих значења у обама језицима. Теоријски смо разликовали девет нивоа идиоматичности, али је у грађи обају језика заступљено само осам. Квантитативном анализом дошли смо до закључка да је 44% француских и 41% српских значења нултога нивоа идиоматичности, тј. да су код њих компоненте употребљене у основном значењу. Глобално гледано, низак степен идиоматичности (нивои 0–3) јавља се у 68,4% значења француских и 63% значења српских фразема, средњи је степен идиоматичности (нивои 4–7) присутан у 29% француске и 36% српске граше, а високи у 1% одн. 1,7. Већу заступљеност средњег степена идиоматичности у српској грађи приписали смо бројношћу двоструких поређења.

У наредном смо одељку показали да се поредбене фраземе одликују изразитом експресивношћу, што се нарочито запажа у поређењу с неутралношћу њихових описних парафраза. Видели смо и то да је носилац експресивности

сликовитост њихове поредбене јединице те да степен експресивности зависи од прозирности мотивације. Другим речима, показали смо да ће фраза бити експресивнија уколико је њена мотивација мање прозирна. Потом смо испитали колико су поредбене фразе из грађе једнога језика прозирне изворним говорницима другога језика и обрнуто. Налази су показали висок степен прозирности: 84% значења француских фразема прозирно је говорницима српскога, те 72% значења српских фразема прозирно је носиоцима француског језика. Разлику у процентуалној заступљености ових налаза приписали смо већем уделу двоструких поредбених фразема у српској грађи.

Коначно, анализа значењских одлика показала је да се поредбене фразе одликују јаким конотативним обележјима. Премда су конотативна значењска обележја разноврсна, истакли смо да смо их условно класификовали на позитивну, негативну и неутралну конотираност. Квантификација података доказала је почетну хипотезу да је негативна конотација опште место и у поредбеној фразеологији испитиваних језика.

Трећи је циљ био да се утврди степен поклапања поредбених фразема францускога и српског језика. Фразе смо контрастирали двосмерно, тј. ниједан језик у нашој анализи није имао првенство. При успостављању кореспондентности разматрали смо значење сваке фразе појединачно. Поставили смо неколико критерија. Главни је критериј беспоговоран и тиче се истоветности фразеолошкога значења и поредбене структуре. То значи да у обзир нисмо узимали фразе различита значења. Додатни се критерији тичу истоветности позадинске слике и лексичкога састава фразема. Критериј истоветности слике омогућио нам је да разликујемо седам контрастивних образаца. Именовали смо их словима абецеде: контрастивни образац А обухватио је парове кореспондентних фразема код којих су еталони идентични; образац В окупља парове фразема код којих су еталони међујезички хипоними; образац С парове фраземе код којих су еталони међујезички хипероними; у обрасцу D еталони кореспондентних фразема налазе се у метонимијском односу, а у обрасцу Е еталони су међујезички кохипоними. Образац F обухвата фраземе с еталонима из исте лексичко-семантичке групе, док су у обрасцу G еталони из различитих група. Критериј формалне структуре и

лексичког састава омогућио нам је да ове обрасце још више уситнимо: сваки од њих може обухватати парове фразема идентичне структуре, затим парове фразема где је полазна дужа (што смо уз абecedно слово означили бројком 1), те парове фразема где је циљна дужа (бројка 2). Коначно, на основу критерија степена идиоматичности основе поређења разликовали смо на оне парове фразема чије су основе поређења истога степена идиоматичности и оне парове код којих је степен идиоматичности основе поређења различит (у другом је случају употребљена звезда испред абecedног слова). Ови критерији на теоријскоме су нам плану омогућили да разликујемо 43 контрастивна обрасца. Грађа, међутим, није потврдила присуство 5 образаца (*B1, *B2, *C2, *D2, *E1 и *E2) у обама контрастивним смеровима, док је у једносмерној анализи било и других непродуктивних образаца.

Квантитативним пребројавањем парова кореспондентних фразема, нашли смо да је нулта кореспондентност најзаступљенији контрастивни однос (око 30% грађе у обама смеровима), а да је одмах потом заступљена потпуна кореспондентност (контрастивни обрасци А): у француско-српском смеру 26%, а у српско-француском 29% значења. Тиме одбацујемо почетну хипотезу из увода ове дисертације да француски и српски као типолошки различити језици, као језици из различитих језичких група, немају висок степен поклапања.

Четврти је циљ био да грађу анализирамо с трију лингвокултуролошких аспеката, тј. 1) да испитамо колико је поредбена фразеологија антропоцентрична, односно, у којој се мери значења поредбених фразема користе да се квалификује човек, а колико да се квалификује неживо; 2) да грађу разврстамо у концептуална поља; 3) да испитамо из које се лексико-семантичке групе поредбена јединица, тзв. еталон, најчешће узима. Анализом грађе из контрастивних речника потврдили смо истраживања претходних аутора да је поредбена фразеологија у приличној мери антропоцентрична: нешто мање 80% значења у обама се језицима користи да се квалификује човек.

Даље, поредбене смо фраземе груписали у шест концептуалних поља у зависности од тога да ли човека квалификују с телеснога (1), психичкога и/или интелектуалног (2) или друштвеног аспекта (3), да ли описују човекова човекова

стања (4), активности и понашања (5) или међуљудске односе (6). Резултати до којих смо дошли корелирају у обама језицима: најпродуктивније је поље фразема које квалификују човека тренутна или стална телесна и емоционална стања (36% француске и 35% српске грађе); нешто су мање, али и даље у приличној мери, продуктивна поља с фраземама које квалификују човекове активности и понашања (23% одн. 21%); доста су мање продуктивна концептуална поља у којима су фраземе што човека карактеришу телесно (12% према 15%) и психички односно интелектуално (13% према 14%).

Кад је реч о еталонима, устоставили смо дванаест група на основу тога из које лексичко-семантичке групе потичу. Тако смо међу њима разликовали зоониме, фитониме, артефакте, лексеме које денотирају храну, митониме, етнониме, соматизме, носиоце занимања, носиоце друштвеног staleжа, антропониме, локал, природу. Еталоне које нисмо могли подвести ни под једну од ових група сврстали смо у групу „остало”. Квантификацијом смо установили да су зооними и артефакти и у францускоме и у српском језику најчешћи извори поредбених јединица. Потом смо сваку од ових група појединачно разматрали и испитивали има ли и какве су разлике у концептуализацији лексема којима се ти еталони изражавају.

Пети је циљ био да испитамо на који се начин поредбене фраземе могу превести с једнога језика на други, како бисмо установили типичне преводачке поступке. За разлику од поглавља у коме смо говорили о еквивалентности на нивоу језичких система (тј. о кореспондентности), овде је било речи о еквиваленцији на текстуалном плану. Исто тако, насупрот поглављу о кореспондентности, где је анализа спроведена двосмерно, у поглављу у коме смо писали о преводачким поступцима говорили смо само о превођењу поредбених фразема с францускога на српски језик. Резултати се овога поглавља могу, међутим, применити и на обрнути смер. Анализу смо спровели на узорку од 1.716 преводних случајева ексцерпираних из 555 дела француске белетристичке литературе и њихових превода објављених у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини те Црној Гори. Међу преводачким поступцима разликовали смо фразеолошки и нефразеолошки превод, у зависности од тога је ли у преводноме језику употебљена фразеолошка јединица или није. Међу фразеолошким преводима показали смо да се поредбене фраземе могу

преводити: А) еквивалентним фраземама кореспондентне граматичке структуре и лексичког састава; Б) еквивалентним фраземама кореспондентне граматичке структуре и слична лексичког састава где једна фраза има компоненту више; В) где се еквивалентне фраземе разликују по томе што су им еталони у хипонимијском односу; Г) где су еталони из исте лексичко-семантичке групе; Д) где се еталони потпуно разликују; затим Ђ) антонимном фраземом исте граматичке структуре; Е) поредбеном фраземом различите граматичке структуре; Ж) непоредбеном фраземом сличне позадинске слике; З) непоредбеном фраземом различите позадинске слике; И) антонимном фраземом различите граматичке структуре. Међу нефразеолошким преводима опримерили смо како се француска поредбена фраза описно може превести (Ј), како се може превести једном лексемом (К), дословно (Л), буквално (Љ), како преводилац сам у циљном језику може сковати фразему (М), како се при превођењу фразема могу употребити подножне белешке (Н); а показали смо и поступке кад преводиоци фразему изоставе у преводу (Њ), како и кад се служе компензацијским техникама не би ли одржали фразеологичност текста (О), кад преводиоци на неодговарајући начин стварају сопствене фраземе у циљном језику (П), кад користе погрешне описне парафразе (Р), те кад комбинују дословно и описно превођење (С).

Квантитативна анализа ексцерпираних преводних случајева показала је да парафраза није толико чест преводни поступак као што се у литератури тврди; да се француске поредбене фраземе на српски језик у 54% случајева преводе фразеолошки; да су дословни и буквални превод такође врло фреквентни; да је 17% фразема погрешно преведено. Последња два податка прилично су нас зачудили јер нисмо очекивали да вишелексемске језичке јединице нискога степена идиоматичности могу бити потенцијалан преводилачки проблем. Штавише, дошли смо до закључка — који нас је такође изненадило — да преводиоци користе нефразеолошке преводне поступке чак и кад у систему српскога језика има одговарајућих кореспондентних фразема. Коначно, анализом смо грађе установили да се при превођењу фразема што имају кореспондента с еталоном из различите лексичко-семантичке групе јавља највише примера дословнога и буквалнога превођења, изостављања фразема и стварања нових преводилачких превођења.

Шести је циљ био да се размотри у којој су мери и на који начин поредбене фраземе обрађене у постојећим двојезичним речницима са српским и француским као полазним или циљним језиком. Анализом су обухваћена три француско-српска и три српско-француска општа речника те један француско-српски и три српско-француска фразеолошка речника. Испитивали смо колико су поредбене фраземе заступљене у анализираним речницима, којим су се критеријима лексикографи водили у одабиру грађе, како су фраземе распоређене у речницима, на којем су месту обрађене у оквиру чланка у општем речнику, како су лематизоване, на који су начин граматички описане, јесу ли им придодати квалификатори, на који је начин семантизовано њихово значење, да ли путем дефиниција и/или еквивалената, јесу ли значења поредбених фразема контекстуализована примерима те постоји ли систем упутница и испоређеница.

Металексикографска је анализа показала да су поредбене фраземе слабо заступљене у свим двојезичним француско-српским и српско-француским речницима. У првима је обрађено тек 10% референтне грађе, док се у другима број фразема креће од 4% до 31%. Констатовано је такође да фраземе нису плански и систематски биране, већ да је одабир произвољан. У двама је фразеолошким речницима грађа распоређена азбучно према првој компоненти, док је у осталима примењено азбучно-гнездасто начело. Образложили смо да је азбучно начело из корисничке перспективе лош лексикографски поступак, јер се од корисника не може очекивати да знају како је фразема лематизована. Даље смо показали да ни у одабиру заглавне речи под којом је фразема обрађена лексикографи у свим општим речницима немају уједначен приступ: тако је у истоме речнику једна фразема обрађена под лексемом што је основа поређења, а друга под лексемом која је на месту поредбене јединице. Фраземе су лематизоване у канонском облику, али смо нашли и случајеве где су неоправдано наведене у неканонској форми.

Кад су у питању варијантне компоненте, само један речник има доследан принцип навођења варијаната, док је у осталим обрада неуједначена. Податак о категоријалном значењу није наведен ни у једном речнику, а информације о синтактичкој спојивости прилично су штуре и њихова је обрада недоследна. Број употребљених квалификатора изнимно је мали и јавља се спорадично и

неуједначено у свим речницима. Штавише, није могуће објаснити ни зашто је уз један број фразема употребљен, а уз други није.

Значења су у једноме фразеолошком речнику парафразирани дефиницајама на обама језицима и то смо истакли као добро лексикографско решење, премда је у једноме броју случајева тип дефиниције мањкав. У осталим речницима таквих података нема. Значења су у свима семантизована еквивалентима. У истоме смо поглављу даље установили типове еквивалената и дошли до закључка да су у француско-српским речницима чешћи нефразеолошки еквиваленти, док су се у српско-француским лексикографи трудили да наведу фразеолошки еквивалент где год је било могуће. У дисертацији није спроведена квалитативна анализа еквивалената, па за наредно истраживање преостаје да се установи у којој су мери еквиваленти адекватни. Показано је такође да грађа није илустрована примерима те да нема разразеђног система упутница.

Будући да је стање лексикографске обраде поредбених фразема у анализираним речницима прилично лоше, у оквиру су сваке тачне наведене смернице и модели које лексикографи у раду на будућим речницима могу следити.

8.2. Примена. Резултати ове докторске дисертације могу се директно применити у двојезичној лексикографији. Од користи су и у подучавању францускога и српског као страних језика јер подаци о грешкама у превођењу или о нултом степену кореспондентности могу бити искориштени у циљу састављања квалитетнијих уџбеника и другог наставног материјала.

Библиографија

8.1. Литература.

- Адамска-Салаћак 2005:** A. Adamska-Salaciak, *Meaning and the Bilingual Dictionary: The Case of English and Polish*, Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Ајдачић—Непот Ајдачић 2015:** Д. Ајдачић, Л. Непот Ајдачић, *Поредбена српско-украјинска фразеологија*, Београд: Алма.
- Ајмер 2007:** K. Aijmer, Set phrases in the national varieties of English. In: Burger, Harald (ed.). *Phraseologie / Phraseology, Ein internationales Handbuch des zeitgenössischen Forschung*. Berlin–New York: De Gruyter, 563–573.
- Алексић 2012:** М. Алексић, „Устаљена поређења са зоонимом као компаративном компонентом (на материјалу српског и бугарског језика)”, *Научни сасијанак славистија у Вукове дане*, 41/1, 489–497.
- Анскомбр 2008:** J.-C. Ansbombe, Les comparatives du type *être ADJ. comme P*: des tournures figées ou non ?. In: P. Blumenthal, S. Mejri (éd.), *Les séquences figées : entre langue et discours*, Stuttgart: Franzy Steiner Verlag.
- Батричевић 2011:** Р. Батричевић, *Фразеолошка поређења са зоонимима у српском језику* (необјављен магистарски рад). Београд: Филолошки факултет.
- Бејкер 2011:** М. Baker, *In Other Words: A coursebook on translation*, London – New York: Routledge.
- Бензон 2006:** I. Benzon, „Pridruživanje frazema s komponentom naziva za odjeću konceptualnim poljima (na građi njemačkog i hrvatskog jezika)”, *Fluminensia*, 18/2: 85–114.
- Бензон 2011:** I. Benzon, *Unutarjezični i izvanjezični pristup poredbenim frazemima njemačkog i hrvatskog jezika* (neobjavljena doktorska disertacija), Zadar: Sveučilište u Zadru.
- Берков 2004:** В. П. Берков, *Двуязычная лексикография: Учебник*, Москва: Астрель – АСТ – Транзиткнига.

- Беровић 2011:** D. Berović, Frazemi sa sastavnicom „pasti“ u hrvatskom, češkom i slovačkom jeziku. U: D. Sesar (ur.), *Slavenski jezici u usporedbi s hrvatskim II*, Zagreb: Filozofski fakultet, 279–290.
- Бремер 2009:** В. Brehmer, „Äquivalenzbeziehungen zwischen komparativen Phraseologismen im Serbischen und Deutschen“, *Südslavistik-online*, 1, 141–164.
- Бремер—Голубовић 2007:** В. Brehmer, В. Golubović, Eine kontrastive Analyse der Strukturen komparativer Phraseologismen im Serbischen und Deutschen. In: I. Bartoszewicz, J. Szczek, A. Tworek (Hrsg.): *Fundamenta linguisticae I*, Wrocław—Dresden: Neisse Verlag. 359–371.
- Бугарски 2005:** R. Bugarski, Srpskohrvatski i engleski – neke sociolingvističke paralele, U: *Jezik i kultura*, Beograd: Biblioteka XX vek.
- Бунк—Опашић 2010:** А. Bunk, М. Опашић, „Prilog kontrastivnoj analizi frazema sa zoonimskom sastavnicom u hrvatskome i češkome jeziku“, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, 36/2, 237–250.
- Величкова 2010:** С. Величкова, О једној врсти поредбених фразема у српском и бугарском језику. У: М. Ковачевић (ур), *Српски језик, књижевност, уметност: зборник радова са научној скупи одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крајеву 30–31. X 2009, књ. I, Српски језик у употреби*, 135–139.
- Видовић-Болт 2007:** I. Vidović Bolt, Hrvatski i poljski etnonimski frazemi poredbene strukture. U: Ž. Fink Arsovski, A. Hrnjak (ur), *Slavenska frazeologija i pragmatika*, Zagreb: Knjigra, 209–213.
- Видовић-Болт 2011:** I. Vidović Bolt, *Životinjski svijet u hrvatskoj i poljskoj frazeologiji I*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Влахов—Флорин 2009:** С. Влахов, С. Флорин, *Непреведимое в переводе*, Москва: Р. Валент.
- Вребалов 2012:** Г. Вребалов, „Фразеологизми с називима јестивог биља“, *Прилози проучавању језика*, 43, 91–115.
- Вуковић 1994:** Г. Вуковић, „Зооними и фитоними у фразеологији“, *Зборник Мајнице српске за филологију и лингвистику*, 37, 167–175.

- Вуловић 2015:** Н. Вуловић, *Српска фразеологија и религија. Лингвокултуролошка истраживања*. Београд: Институт за српски језик САНУ.
- Гајић 2009а:** G. Gajić, „Der Phraseologismus *obilaziti kao kiša oko Kragujevca* im Serbischen und seine Entsprechungen in Deutschen”, *Südslavistik-online*, 1, 179–196.
- Гајић 2009б:** Г. Гајић, *Бројајти звезде у српском и немачком језику*. У: М. Ковачевић (ур.), *Српски језик, књижевност, уметност. Књига 1, Српски језик у употреби*, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 361–380.
- Гољак 2004:** С. Гољак, „Лексема као компонената фразеологизма (на примеру српских и белоруских фразеологизама са зоонимима)”. *Научни састанак славистија у Вукове дане*, 34/1, 173–182.
- Гољак 2008:** С. Гољак, „Градуелност у фразеологији (на примеру српских и белоруских фразеологизама)”, *Научни састанак славистија у Вукове дане*, 37/1, 51–60.
- Гољак 2009:** С. Гољак, „Устаљена поређења у српском и белоруском језику са аспекта идиоматичности”, *Научни састанак славистија у Вукове дане*, 38/1, 211 – 220.
- Гољак 2013:** С. Гољак, „Лингвокултуролошки аспекти устаљених поређења у српском и белоруском језику”, *Научни састанак славистија у Вукове дане*, 38/1, 495–508.
- Гонзалез Реј 2015:** I. González Rey, *La phraséologie du français*, Toulouse: Presses universitaires du Midi.
- Гортан-Премк 2014:** Д. Гортан-Премк, Фигуративна значења у српској лексикографији. У: Р. Драгићевић (ур.), *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*, Београд: Филолошки факултет, 155–165.
- Грос 1984:** М. Gross, „Une famille d’adverbes figés : les constructions comparatives en *comme*”, *Revue québécoise de linguistique*, 13/2, 237–269.
- Грос 1986:** М. Gross, *Grammaire transformationnelle du français. 3 – syntaxe de l’adverbe*. Paris: Asstril.
- Грос 1996:** G. Gross, *Les expressions figées en français: noms composés et autres locutions*, Paris: Ophrys.

- Де Ђоја 2008:** M. de Gioia, *Carrément. Lexique bilingue français-italien des adverbess figés*, Roma : Aracne.
- Делабр 1984:** M. Delabre, „Comme opérateur d’inclusion référentielle”, *Linguisticae Investigationes*, 8/1, 21–36.
- Добровољски 2015:** D. Dobovol’skij, Utilisation des corpus textuels dans la phraséologie bilingue. In: V. Beliakov, S. Mejri, Stéréotypie et figement, Toulouse: Presses universitaires du Midi, 153–186.
- Драгићевић 2007:** P. Драгићевић. *Лексиколоија српског језика*. Београд: Завод за уџбенике.
- Драгићевић 2009:** R. Dragičević, „O problemima identifikacije frazeologizama”. *Südslavistik-online*, 1, 35 – 44.
- Драгићевић 2010:** P. Драгићевић, *Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.
- Драгићевић 2014:** P. Драгићевић, „Ка лингвокултуролошком речнику српског језика”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 43/1, 247–262.
- Ђемјанко 2006:** A. Dziemianko, *User-friendliness of verb syntax in pedagogical dictionaries of English*, (Lexicographica Series Maior 130), Tübingen: Max Neiemeyer Verlag.
- Ђорђевић 2004:** R. Ђорђевић, *Uvod u kontrastiranje jezika*, Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.
- Ђуришић-Стојановић—Радновић 1999:** Д. Ђуришић-Стојановић, У. Радновић (ур.), *Пољско-српски речник*, том I–II, Београд: Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике и наставна средства.
- Згуста 1991:** L. Zgusta, *Priručnik leksikografije* (prevod i predgovor D. Šipka), Sarajevo: Svjetlost.
- Ивандекић**
- Ивановић 2014:** Н. Ивановић, Лексикографски метајезик у Речнику САНУ. У: Р. Драгићевић (ур.), *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*, Београд: Филолошки факултет, 195–231.
- Ивашко 2009:** Л. А. Ивашко, Фразеологија как објект лексикографического описания. В: Д. М. Поцепня, (ред.). *Лексикография русского языка: учебник*

для высших учебных заведений Российской Федерации. Санкт-Петербург: Факультет филологии и искусств СПбГУ, 486–489.

- Ивић 1986:** П. Ивић, *Српски народ и његов језик*, Београд: Српска књижевна задруга.
- Јарошевич 2012:** Н. Jaroszewicz, „Варијантност фразеолошких јединица у српском и пољском језику”, *Научни састџанак славистџа у Вукове дане*, 41/1 507–518.
- Јовановић 2007:** Ј. Јовановић, „О синтаксичким и стилским особеностима изградње сликовите представе (На примеру пословичких поређења)”, *Српски језик*, 12/1–2, 141–169.
- Јовановић 2007:** Ј. Јовановић, „О синтаксичким и стилским особеностима изградње сликовите представе (На примеру пословичких поређења)”, *Српски језик*, 12/1–2, 141–169.
- Јошић 2012:** Н. Јошић, „Крушка (*pirus communis*) у терминолошком систему српског језика и општем лексикону”, *Српски језик*, 17, 361–370.
- Калидонио 1988:** М. D. Calidonio, *Contribution à l'étude contrastive des locutions comparatives français-espagnol (thèse de doctorat en linguistique)*, Besançon: Université de Franche-Comté.
- Кирога 2006:** Р. Quiroga, *Fraseología italo-español: Aspectos de lingüística aplicada y contrastiva*, Granada: Granada Lingvistika.
- Клаић 1986–1987:** Џ. Klaić, „Les comparaisons convenues en français et en serbocroate”, *Studia Romanica et Anglica Zagabiensia*, 31–32, 145–155.
- Клет 2003:** Е. Klett, *Lexique et dialogue des cultures : expressions imagées contenant « comme »*. Analyse contrastive français-espagnol. In: М. Т. Lino, Ј. Pruvost, *Mots et lexiculture*, Paris: Honoré Champion, 226–272.
- Ковачевић 2012:** В. Kovačević, *Hrvatski frazemi od glave do pete*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Колар—Лепинет 1993:** М.-F. Collard, В. Lépinette, „De toutes les couleurs!... Étude de locutions figées de structure: Adjectif (couleur) + comme + Nom (rouge comme une tomate)”, *Estudios de lengua y literatura francesas*, 7, 31–64.

- Колсон 2003:** J.-P. Colson, Corpus linguistics and phraseological statistics: a few hypotheses and examples. In: H. Burger et al. (eds.), *Flut von Texten – Vielfalt des Kulturen*. Baltmannsweiler: Schneider Verlag Hohengehren, 47–59.
- Колсон 2007:** J.-P. Colson, The World Wide Web as a corpus for set phrases. In: H. Burger et al. (eds.), *Phraseologie / Phraseology, Ein internationales Handbuch des zeitgenössischen Forschung*. Berlin–New York: De Gruyter, 1071–1077.
- Кордић 2010:** S. Kordić, *Jezik i nacionalizam*, Zagreb: Durieux.
- Корпас Пастор 2003:** G. Corpas Pastor, *Diez años de investigación en fraseología: análisis sintáctico-semánticos, contrastivos y traductológicos*, Madrid: Iberoamericana – Frankfurt am Main: Vervuert.
- Кортина Перез 2005:** B. Cortina Perez, „Estudio fraseológico sobre la embriaguez: hacia una borrachera universal”, *Language Design*, 7, 137–150.
- Ламироа и др. 2000:** B. Lamiroy, *Les expressions verbales figées de la francophonie. Belgique, France, Québec et Suisse*, Paris: Ophrys.
- Ларета Зулатеги 2001:** J. P. Larreta Zulategui, *Fraseología contrastiva del alemán y el español*, Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Лауфер 2008:** B. Laufer, Corpus-based versus Lexicographer Examples in Comprehension and Production of New Words. In: T. Fontenelle, *Practical lexicography. A Reader*, Oxford: University Press, 213–218.
- Лев 2004:** R. Lew, *Which dictionary for whom? Receptive use of bilingual, monolingual and semi-bilingual dictionaries by Polish learners of English*, Poznań: Motivex.
- Лероа 2004:** S. Leroy, „Sale comme un peigne et méchant comme une teigne. Quelques remarques sur les comparaisons à parango”, *Travaux linguistiques du CerLiCO*, 17, 255–267.
- Лероа 2007:** S. Leroy, „Les comparaisons comme SN exprimant le plus haut degré”, *Travaux de linguistique*, 54/1, 69–82.
- Лопез Роиг 2002:** C. López Roig, *Aspectos de fraseología contrastiva (alemán-español) en el sistema y en el texto*, Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Лубаш 2003:** W. Lubaś, „Фразеологизам као врста речи”, *Српски језик*, 8/1–2, 89–97.

- Лубенски—Мекшејн 2007:** S. Lubensky, M. McShane, Bilingual Phraseological Dictionaries. In: Burger, Harald (ed.). *Phraseologie / Phraseology, Ein internationales Handbuch des zeitgenössischen Forschung*. Berlin–New York: De Gruyter, 919–928.
- Лукић 2013:** Z. Lukić, Idiomi poređenja u engleskom i srpskom jeziku sa lingvokulturološkog stanovišta. U: I. Živančević Sekeruš (ur.), *Šesti međunarodni multidisciplinarni simpozijum „Susret kultura“*. Knjiga 1. Novi Sad: Filozofski fakultet, 333–345.
- Лучић 2013:** R. Lučić, Što, na što, zašto? Upućivanja u dvojezičnim rječnicima. U: A. Peti-Stantić, M.-M. Stanojević, *Jezik kao informacija. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenoga skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku održanog od 11. do 13. svibnja 2012. u Zagrebu*, 73–95.
- Марјановић 2012а:** „Придевске зоонимске поредбене фраземе у српскоме језику и њихови кореспонденти у француском”, *Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*, 2, 95–110.
- Марјановић 2012б:** С. Марјановић, „Придевске зоонимске поредбене фраземе у српскоме језику с нултом кореспонденцијом у француском”, *Анали Филолошког факултета*, 24/1, 271–284.
- Марјановић 2013а:** С. Марјановић, Концептуална поља у српској и француској фразеологији са зоонимском компонентом. U: I. Živančević Sekeruš (ur.), *Šesti međunarodni multidisciplinarni simpozijum „Susret kultura“*. Knjiga 1. Novi Sad: Filozofski fakultet, 357–367.
- Марјановић 2013б:** С. Марјановић, „Српске поредбене фраземе са фитонимском компонентом и њихови кореспонденти у францускоме језику”, *Научни сасџанак славистиа у Вукове дане*, 42/1, 519–527.
- Марјановић 2014:** С. Марјановић, „Лексикографска обрада фраземе (*иасџи*) као зрела крушка и њени кореспонденти у францускоме језику”, *Научни сасџанак славистиа у Вукове дане*, 43/1, 371–383.
- Марко 2013:** J. Marco, La traducció de les unitats fraseològiques de base somática en el subcorpus anglès-català. In: Llum Bracho Lapiedra (ed.), *El corpus COVALT: un observatori de fraseologia traduïda*, Aachen: Shaker Verlag, 163–215.

- Маројевић 1989:** П. Маројевић, *Лингвистика и њојџика љревођења :* (међусловенски љревог), Београд: Научна књига.
- Матешић 1978:** J. Matešić, „O poredbenom frazemu u hrvatskom jeziku”, *Filologija*, VIII, 211–217.
- Матулина 2002:** Ž. Matulina, „Obradba poredbenih pridjevskih frazema u njemačko-hrvatskom i hrvatsko-njemačkom općem rječniku”, *Filologija*, 38–39, 33–48.
- Межри 1994:** S. Mežri, „Séquences figées et expression de l’intensité. Essai de description sémantique”, *Cahiers de lexicologie*, 65/2, 111–122.
- Мелвингер 1983–1984:** J. Melvinger, „Poredbeni frazemi”, *Jezik*, 31/5, 129–135.
- Мељадо Бланко 2015:** C. Mellado Blanco, „Parámetros específicos de equivalencia en las unidades fraseológicas (con ejemplos del español y el alemán)”, *Revista de Filología*, 33, 153–174.
- Менац 2007:** A. Menac, *Hrvatska frazeologija*, Zagreb: Knjigra.
- Могорон Уерта 2002:** P. Mogorrón Huerta, *La expresividad en las locuciones verbales en francés y en español*, Alicante: Universidad de Alicante.
- Молин 2001:** E. Moline, „*Elle ne fait rien comme tout le monde* : Les modifieurs adverbiaux de manière en *comme*”, *Revue romane*, 36/2, 171–192.
- Молин 2006:** E. Moline, „*Belle comme un cœur / belle comme sa sœur* – Pour une description unifiée des comparatives en *comme*, *L’information grammaticale*, 111, 14–20.
- Молина Гарсија 2005:** D. Molina García, *Fraseología bilingüe: Un enfoque lexicográfico-pedagógico*, Granada: Editorial Comares.
- Молин—Стошић 2011:** E. Moline, D. Stosic, „*Marcher comme une reine / Nager comme une sirène*. Les verbes de déplacement et les compléments de manière en *comme*”, *Studii de lingvistică*, 1, 159–178.
- Монторо дел Арко 2004:** E. T. Montoro del Arco, La variación fraseológica y el diccionario. En: P. Battaner y J. DeCesaris (eds.), *De lexicografía. Actes del I Symposium Internacional de Lexicografía (Barcelona, 16–18 maig de 2002)*, Barcelona: Institut Universitari de Lingüística Aplicada, 591–604.
- Мршевић 1982:** Д. Мршевић, О критеријима који одређују место обраде фразеологизма у речнику. *Лексикографија и лексикологија*, Београд – Нови

Сад: САНУ – Матица српска – ИЈФ Филозофског факултета у Новом Саду – Филолошки факултет, 141–148.

Мршевић 1984: Д. Мршевић, „Нека питања броја код фразеолошких поређења”, *Научни састајанак славистиа у Вукове дане*, 13/1, 23–28.

Мршевић-Радовић 1987: Д. Мршевић-Радовић, *Фразеолошке ілаіолско-именичке синіаіме у савременом сріскохрвайском језику*, Београд: Филолошки факултет.

Мршевић-Радовић 2008: Д. Мршевић-Радовић, *Фразеолоіија и национална култура*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Мун 1998: R. Moon, *Fixed Expressions and Idioms in English. A Corpus-Based Approach*, Oxford: Clarendon Press.

Мун 2007: R. Moon, Corpus linguistic approaches with English corpora. In: Burger, Harald (ed.). *Phraseologie / Phraseology, Ein internationales Handbuch des zeitgenössischen Forschung*. Berlin–New York: De Gruyter, 1045–1059.

Мун 2008: R. Moon, „Conventionalized *as*-similes in English. A problem case”, *International Journal of Corpus Linguistics*, 13/1, 3–37.

Мухвић-Димановски 1992/1993: V. Muhvić-Dimanovski, „Neki problemi prezentacije frazeologizama u frazeološkim i općim rječnicima”, *Filologija*, 20–21, 323 – 329.

Назарјан 1987: А. Г. Назарјан, *Фразеолоија французскоіо јзыка*. Издание второе, переработанное и дополненное, Москва: Высшая школа.

Недељков 2002: Љ. Недељков, Проблем вишечланих лексема у лексикографској пракси. У: *Дескриіивна лексикоірафија сіандардноі јзыка и њене іеоријске основе: мејународни научни скуі о лексикоірафији и лексикоіији*, Београд – Нови Сад: САНУ – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 243–249.

Николић 2002: М. Николић, Тешкоће при утврђивању одреднице у речницима српског јзыка. У: *Дескриіивна лексикоірафија сіандардноі јзыка и њене іеоријске основе: мејународни научни скуі о лексикоірафији и лексикоіији*, Београд – Нови Сад: САНУ – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 49–59.

- Огольцев 2010:** В. М. Огольцев, *Устойчивые сравнения в системе русской фразеологии*, Москва: ЛИБРОКОМ.
- Олимпио де Оливейра Силва 2007:** М. Е. Olímpio de Oliveira Silva, *Fraseografía teórica y práctica*, Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Омазић 2000:** М. Omazić, *Kontrastivna analiza engleskih poredbenih frazema i njihovih hrvatskih ekvivalenata* (neobjavljen magistarski rad), Zagreb: Filozofski fakultet.
- Омазић 2002:** М. Omazić, „О poredbenom frazemu u engleskom i hrvatskom jeziku”. *Jezikoslovlje*, 3/1–2, 99–129.
- Омазић 2015:** М. Omazić, *Phraseology through the Looking Glass*, Osijek: Faculty of Humanities and Social Sciences.
- Омазић Шмит 2008:** М. Omazić, G. Schmidt, Polysemy in phraseology. In: М. Álvarez de la Granja (ed.), *Lenguaje figurado y motivación. Una perspectiva desde la fraseología*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 97–109.
- Остер—Ван Лавик 2013:** U. Oster, H. van Lawik, Anàlisi dels somatismes del subcorpus alemany-català. In: Llum Bracho Lapiedra (ed.), *El corpus COVALTÑ un observatori de fraseología traduïda*, Aachen: Shaker Verlag, 267–294.
- Павић-Пинтарић 2010:** А. Pavić Pintarić, *Frazeološki izrazi za ‘malo’ / ‘slabo’ i ‘puno’ / ‘jako’ u njemačkom i hrvatskom jeziku* (neobjavljena doktorska disertacija). Zadar: Sveučilište u Zadru.
- Павловић 2015:** N. Pavlović, *Uvod u teorije prevođenja*, Zagreb: Leykam international.
- Памијес и др. 2004:** А. Pamies et al., „Fraseología de la borrachera en guaraní y en español“, *Paremia*, 13, 53–64.
- Пејановић 2004а:** А. Пејановић, *Устаљена поређења ‘човјек-предмет’ као линвокулиуролошке јединице у руском и српском језику* (необјављен магистарски рад), Београд: Филолошки факултет.
- Пејановић 2004б:** А. Пејановић, *Устаљена поређења у руском и српском језику (лексикографски аспект). Проблеми фразеологическе и лексическе семантике: Материјали Међународној научној конференцији (Кострома, 18 – 20 марта 2004 г.)*, Москва: Ити технологии.

- Пејановић 2006:** А Пејановић, „Устаљена поређења као преводачки проблем (руски преводи Горског вијенца)”, *Српски језик*, 11/1–2, 407–414.
- Пејановић 2010а:** А. Пејановић, *Фразеологија Горској вијенца: фразеолошки жанрови, културни концепти, руски преводи*, Подгорица: ЦАНУ.
- Пејановић 2010б:** А. Пејановић, „Фразеологија српског језика и фразеолошки жанрови”, *Радови Филозофској факултету*, 11/1–2, 407–414.
- Пејановић 2016:** А Пејановић, „Експресивност као категоријална особина фразеолошких јединица”, *Научни саставак слависта у Вукове дане*, 39/1, 361–367.
- Пејовић 2011а:** А. Пејовић, Додатна запажања о поредбеним фразеологизмима у српском и шпанском језику. У: М. Ковачевић (ур). *Српски језик, књижевност, уметност : зборник радова са V међународној научној скупи одржаној на Филолошко-уметничком факултету у Крајеву*, (29-30. X 2010). Књ. 1, *Књижевни (стандардни) језик и језик књижевности*, 185–191.
- Пејовић 2011б:** А. Pejovic, Las comparaciones estereotipadas en la fraseología española y serbia: análisis contrastivo. En: A. Pamies et al. (eds.), *Multi-lingual phraseography: Second Language Learning and Translation Applications*, Baltmannsweiler: Schneider Verlag, 2011, 157–166.
- Пејовић 2015:** А. Пејовић, *Контрастивна фразеологија шпанској и српској језика*, Крајевац: Филолошко-уметнички факултет.
- Пенадес Мартинез 2012:** I. Penadés Martínez, *Gramática y semántica de las locuciones*, Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.
- Пенадес Мартинез 2013:** I. Penadés Martínez, *Para un diccionario de locuciones: De la lingüística teórica a la fraseografía práctica*, Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.
- Пенадес Мартинез 2015:** I. Penadés Martínez, *Para un diccionario de locuciones: De la lingüística teórica a la fraseografía práctica*, Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.

- Перко 2004:** G. Perko, „Comment différencier les équivalents dans un dictionnaire bilingue d’encodage (quelques propositions pour un dictionnaire slovène-français)”, *Linguistica*, 44/1, 105–129.
- Петровић 2002:** В. Petrović. „Uputnice u dvojezičnicima s hrvatskim kao polaznim jezikom”. *Filologija*, 38–39, 125–135.
- Пипер 2002:** П. Пипер, О принципу градуелности у лексикографском опису. У: *Дескриптивна лексикографија стандардног језика и њене теоријске основе: међународни научни скупи о лексикографији и лексикологији*, Београд – Нови Сад: САНУ – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 133–139.
- Поповић 2006:** М. Поповић, „Обрада сложених лексичких јединица у двојезичним речницима”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 35/1, 259– 70.
- Поповић 2009:** М. Поповић, *Лексичка структура француског језика: морфологија и семантика*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Пријић-Нисетео (1993):** И. С. Пријић-Нисетео, *Фразеолошки проблеми превођења с руског језика на српски* (необјављен магистарски рад). Филолошки факултет, Београд.2
- Прћић 2002:** Т. Прћић, Двојезична лексикографија и енглеско-српски / српско-енглески општи речник: потребе и захтеви новог доба. У: *Дескриптивна лексикографија стандардног језика и њене теоријске основе: међународни научни скупи о лексикографији и лексикологији*, Београд – Нови Сад: САНУ – Институт за српски језик САНУ – Матица српска, 331–342.
- Прћић 2011:** Т. Prčić, *Engleski u srpskom*, Novi Sad: Filozofski fakultet.
- Радовић-Тешић 2009:** М. Радовић-Тешић, *С речима и речником*, Београд: Учитељски факултет.
- Раздобудко-Човић 2005:** Л. Раздобудко-Човић, *Стилски ефекти Стефана Миширова Љубише: (фразеологизми, поредбене конструкције и паремјски блокови у Љубишиној нарајивној прози)*, Нови Сад: Змај.
- Раздобудко-Човић 2010:** Л. Раздобудко-Човић, „Културолошке компоненте фразеологизама у роману Виктора Пелјевина Generation „П“ и њихов

- превод на српски језик”, *Научни сасӣанак славистӣа у Вукове дане*, 39/1, 417–429.
- Рибарова 2007:** S. Ribarova. „*Da li znaš da te volim...* Koncept ljubavi u češkim, makedonskim i hrvatskim poredbenim frazemima”. U: Ž. Fink Arsovski, A. Hrnjak (ur), *Slavenska frazeologija i pragmatika*, Zagreb: Knjižica, 178–182.
- Ристић 2014:** С. Ристић, Квалификатори у српској лексикографији. У: Р. Драгићевић (ур.), *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси*, Београд: Филолошки факултет, 113–130.
- Савељева 2004:** E. Svelieva, „Frazemi s pomenom ‘piti’ in ‘biti pijan’ v slovenskem in ruskem jeziku”, *Jezikoslovni zapiski*, 10/1, 93–102.
- Самарцић 2011:** Т. Самарцић, „Електронски корпуси као извор нове грађе за лексикографски опис српског језика”, *Научни сасӣанак славистӣа у Вукове дане*, 40/1, 413–427.
- Сантамарија Перез 2003:** I. Santamaría Pérez, *La fraseología española en el diccionario bilingüe español-catalán: aplicaciones y contrastes*. Alicante: Universidad de Alicante.
- Свенсен 2009:** Bo Svensén, *A Handbook of Lexicography: the Theory and Practice of Dictionary-Making*, Cambridge: University Press.
- Сенде 1999:** Т. Szende, „À propos des séquences intensives stéréotypés. Plaidoyer pour une description lexicographique”, *Cahiers de lexicologie*, 74/1, 61–77.
- Славек 1995:** E. Sławek, Les exercices de la phraséologie contrastive: les locutions de comparaison en polonais et en français. In: Z. Cygal-Krupa (éd.), *Les contacts linguistiques franco-polonais*, Lille: Presses Universitaires de Lille.
- Српова 1991:** М. Srpová, À propos des locutions comparatives en FLE, *L’Information grammatical*, 48, 36–40.
- Српова 1992:** М. Srpová, Pour un projet de dictionnaire explicite des locutions comparatives françaises. In: *XXe Congrès international de Linguistique et Philologie Romanes*, Tome IV, Zürich: Francke Verlag, 322–334.
- Српова 1996:** М. Srpová, „Comparaison et métaphore figées en lexicologie pragmatique unilingue et bilingue”, *La linguistique*, 32/1, 63–78.

- Стаменковић 2010:** Д. Стаменковић, „Придевске поредбе с називима животиња у енглеском и српском језику”, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 53/2, 169–189.
- Стаменковић 2011:** D. Stamenković, Cognitive Semantic Aspects of Animal Similes in English. У: М. Ковачевић и др. (ур), *Савремена истраживања језика и књижевности – Година II / књига I – Зборник радова са II научној скупи младих филолога Србије*. Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 187–196.
- Сулковска 2003:** M. Sulkowska, *Séquences figées: Étude lexicographique et contrastive. Question d'équivalence*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersztetu Śląskiego.
- Тарп 2008:** S. Tarp, *Lexicography in the Borderland between Knowledge and the Non-Knowledge* (Lexicographica Series Maior 134), Tübingen: Max Neiemeyer Verlag.
- Тома 1994:** P.-L. Thomas, „Serbo-croate, serbe, croate..., bosniaque, monténégrin : une, deux..., trois, quatre langues?”, *Revue des Etudes Slaves*, 66/1, 237–259.
- Турк—Опашић 2008:** M. Turk, M. Opašić, „Supostavna raščlamba frazema”, *Fluminensia*, 20/1, 19–31.
- Турк—Спицијарић Пашкван 2014:** M. Turk, N. Spicijarić Paškvan, Kontrastivna raščlamba kao postupak otkrivanja podrijetla frazema (na primjeru frazema sa zoonimskom sastavnicom). U: I. Vidović Bolt, *Životinje u frazeološkom руhu*, Zagreb: FF-press, 1–14.
- Фидлер 2007:** S. Fiedler, *English Phraseology: A Coursebook*, Tübingen: Gunter Narr Verlag.
- Финк 1993:** Ž. Fink, O jednom tipu frazeoloških varijanti (na metariјalu hrvatskih ili srpskih i ruskih frazeologizama). *Rječnik i društvo. Zbornik radova sa znanstvenog skupa o leksikografiji i leksikologiji održanog 11–13. X 1989. u Zagrebu*, Zagreb: HAZU.
- Финк Арсовски и др. 2010:** Ž. Fink Arsovski i dr., *Bibliografija hrvatske frazeologije i popis frazema analiziranih u znanstvenim i stručnim radovima*, Zagreb: Knjigra.

- Финк-Арсовски 2002:** Ž. Fink-Arsovski, *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: Filozofski fakultet.
- Фукс 2014:** C. Fuchs, *La comparaison et son expression en français*, Paris: Ophrys.
- Хасинто Гарсија 2015:** E. J. Jacinto García, *Forma y función del diccionario. Hacia una teoría general del ejemplo lexicográfico*, Jaén: Universidad de Jaén.
- Хрњак 2001:** A. Hrnjak, „О могућностима концептуалне и/или тематске организације и обраде фразеологије”, *Filologija*, 36–37, 189 – 200.
- Хрњак 2003:** A. Hrnjak, Usporedba čovjeka s biljkom u hrvatskoj i ruskoj frazeologiji. U: D. Stolac i dr. (ur.), *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici: zbornik HDPL*, Zagreb – Rijeka, 303–312.
- Худечек—Михаљевић 1997:** L. Hudeček, M. Mihaljević, „Frazeologija u općem rječniku (leksikografske dvojbe i mogući odgovori)”. *Filologija*, 28, 21–34.
- Худечек—Михаљевић 2012:** L. Hudeček, M. Mihaljević, *Hrvatski terminološki priručnik*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Црњак 2002:** И. Црњак, „Прилог лексичко-семантичкој анализи фразеологизама за квалификацију човека”, *Прилози истраживању језика*, 33, 133–153.
- Чагаљ—Свиткова 2014:** I. Čagalj, M. Svitková, Tipologija frazeološke ekvivalencije na primjeru hrvatskih i slovačkih frazema s ihtionimskom sastavnicom. U: I. Vidović Bolt, *Životinje u frazeološkom ruhu*, Zagreb: FF-press, 1–15.
- Шапира 1999:** Ch. Schapira, *Les stéréotypes en français. Proverbes et autres formules*. Paris: Ophrys.
- Шапира 2000:** C. Schapira, „Du prototype au stéréotype et inversement : le cliché comme + SN”, *Cahiers de lexicologie*, 76, 27–40.
- Шатара 2008:** C. M. Xatara, Expression idiomatiques en interface bilingue électronique. In: C. Mellado Blanco (ed.), *Colocaciones y fraseología en los diccionarios*, Frankfurt am Main: Peter Lang, 321–332.
- Шеховић 2009:** A. Šehović, Leksika razgovornoga bosanskog jezika. U: S. Halilović, I. Tanović i A. Šehović, *Govor grada Sarajeva i razgovorni bosanski jezik*, Sarajevo: Slavistički komitet, 111–308.
- Шипка 2006:** D. Šipka, *Osnovi leksikologije i srodnih disciplina*. Novi Sad: Matica srpska.

Шмидлин 2007: R. Schmidlin, Phraseological expressions in German standard varieties. In: Burger, Harald (ed.). *Phraseologie / Phraseology, Ein internationales Handbuch der zeitgenössischen Forschung*. Berlin–New York: De Gruyter, 551–562.

Штрбац 2015: Г. Штрбац, Физичке особине човека у српској фразеологији. У: Ј. Грковић-Мејдор и В. Ружић (ур.), *Српски језик и његове норме: дијахроно-синхрони аспекти*, Нови Сад: Филозофски факултет, 277–297.

Штрбац 2016: Г. Штрбац, Фразеологизми са значењем интелектуалних особина људи. У: Ј. Држић и др. (ур.), *Теме језикословне у српистници кроз дијахронију и синхронију: зборник у част Љиљани Суботић*, Нови Сад: Филозофски факултет, 545–558.

8.2. Лексикографски извори.

8.2.1. Лексикографски извори са скраћеницама у тексту.

DEL: Rey A., S. Chantreau (2005). *Dictionnaire d'expressions et locutions*. Paris: Dictionnaires Le Robert.

GR: Rey A. (éd.) (2005). *Le Grand Robert de la langue française* (Édition électronique). Paris: Le Robert.

Lexis: Dubois J. (éd.) (2002). *Lexis Larousse de la langue française*. Paris: Larousse.

PR: Rey-Debove J., A. Rey (éd.) (2005). *Le Nouveau Petit Robert*, Paris: Le Robert.

*

ОЕР: Ladan, T. (ur.) (1987–2010). *Osmojezični enciklopedijski rječnik I-VIII*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža.

РМС: Стевановић М. (1967–1976). Речник српскохрватскога књижевног језика. Нови Сад (– Загреб): Матица српска (– Матица хрватска).

РСАНУ: Скупина аутора (1959–2014). *Речник српскохрватског књижевног и народног језика (I–XIX)*. Београд: Институт за српски језик САНУ.

- РСЈ:** Николић М. (ур.) (2007). *Речник српскога језика*. Нови Сад: Матица српска.
- ССХФР:** Jovanović, S. A. (1991). *Srpskohrvatsko-francuski rečnik*, Beograd: Prosveta.
- СФРИИ:** Милосављевић Б. (1994). *Српско-француски речник идиома и изрека*, Београд: Просвета – Српска књижевна задруга.
- ФСИФР:** Головић, Б. Б. (2010). *Фразеолошки српско-италијанско-француски речник*, Београд: Албатрос Плус.
- ФСР:** Marković, R. (1980). *Francusko-srpskohrvatski rečnik*. Beograd: BIGZ.
- ФСХР:** Jovanović, S. A. (1991). *Francusko-srpskohrvatski rečnik*, Beograd: Prosveta.
- ФСХФР:** Drašković, V. (1990). *Francusko-srpskohrvatski frazeološki rečnik*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- ФХР:** Putanec, V. (2003). *Francusko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga.
- ХСФР:** Dayre, J., M. Deanović, R. Maixner (1960). *Hrvatskosrpsko-francuski rječnik*. Zagreb: Novinarsko izdavačko poduzeće.
- ХФФР:** Blaževac, K. (1992). *Hrvatsko-francuski frazeološki rječnik*. Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta.
- ШРХЈ:** Brozović Rončević, D. (ur.) (2012). *Školski rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Školska knjiga.

8.2.2. Лексикографски извори без скраћеница у тексту.

- Андрић 2005:** Д. Андрић, *Двосмерни речник српског жаргона и жаргона сродних речи и израза*, Београд: Zepter Book World.
- Анић 2004:** V. Anić, *Veliki rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb: Novi Liber.
- Берне—Резо 1989:** Ch. Bernet, P. Rézeau, *Dictionnaire du français parlé*, Paris: Seuil.
- Берне—Резо 1995:** Ch. Bernet, P. Rézeau, *Richesses lexicales du français contemporain*, Paris: Klincksieck.
- Берне—Резо 2008:** Ch. Bernet, P. Rézeau, *On va le dire comme ça*, Paris: Balland.
- Берне—Резо 2010:** Ch. Bernet, P. Rézeau, *C'est comme les cheveux d'Éléonore*, Paris: Balland.
- Герзић 2012:** B. Gerzić, *Rečnik srpskog žargona*. Beograd: B. Gerzić.

- Златковић 1988:** Д. Златковић, „Пословице и поређења у пиротском говору“, *Српски дијалектолошки зборник*, 34, 341–683.
- Имами 2007:** Р. Imami, *Beogradski frajerski rečnik*. Beograd: International.
- Јахић 2010–2014:** Дž. Jahić, *Rječnik bosanskog jezika (I–VII)*. Sarajevo: Bošnjačka asociјacija 33.
- Јоцић—Васић 1988–1989:** М. Jocić, V. Vasić, *Školski rečnik standardnog srpskohrvatskog/hrvatskosrpskog jezika* (Knjiga прва А – LJ; Knjiga друга М – Ро), Novi Sad: Zavod za izdavanje udžbenika.
- Казел 2000:** N. Cazelles, *Les comparaisons du français*, Paris: Belin.
- Карадек 2009:** F. Caradec, *Dictionnaire du français argotique et populaire*, Paris: Larousse.
- Колен и др. 2010:** J.-P. Colin, J.-P. Mével, Ch. Leclère, *Le dictionnaire de l'argot et du français populaire*, Paris: Larousse.
- Лукић 2006:** Z. Lukić, *Bosanska sehara*, Sarajevo: Šahinpašić.
- Матешић 1982:** J. Matešić (ur.), *Frazeološki rječnik hrvatskoga ili srpskog jezika*, Zagreb: Školska knjiga.
- Махмутовић 2012:** А. Mahmutović, *Kao frazeološki rječnik: rječnik frazema s poredbenom česticom „kao“*, Sarajevo – Zagreb: Dobra knjiga – Synapsis.
- Менац и др. 2014:** А. Menac, Ž. Fink Arsovski, R. Venturin (2014), *Hrvatski frazeološki rječnik*, Zagreb: Naklada Ljevak.
- Менац-Михалић 2005:** М. Menac-Mihalić, *Frazeologija novoštokavskih ikavskih govora u Hrvatskoj*, Zagreb: Školska knjiga – Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Менац-Михалић—Менац 2011:** М. Menac-Mihalić, А. Menac, *Frazeologija splitskoga govora s rječnicima*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- Мушовић 2016:** А. Mušović, *Sandžački frazeološki rječnik*. Novi Pazar: Narodna biblioteka „Dositej Obradović“.
- Назарјан 2002:** А. Г. Назарјан, *Словарь устойчивых сравнений французского языка*, Москва: Издательство Российского университета дружбы народов.ж
- Оташевић 2007:** Ђ. Оташевић, *Фразеолошки речник српског језика*, Нови Сад: Прометеј.

- Сабљак 2001:** T. Sabljak, *Rječnik hrvatskoga žargona*, Zagreb: V.B.Z.
- Сарачевић 2012:** N. Saračević, *Rječnik sarajevskog žargona*, Sarajevo: N. Saračević.
- Селар—Ре 1991:** J. Cellard, A. Rey, *Dictionnaire du français non conventionnel*, Paris: Hachette.
- Стојичић 2006:** Ђ. Стојичић, *Српске народне изреке* (1–2), Београд: Новости.
- Финк-Арсовски 2006:** Željka Fink Arsovski (ur.), *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*, Zagreb: Knjigra.
- Финк-Арсовски 2016:** Željka Fink Arsovski (ur.), *Hrvatsko-romansko-germanski rječnik poredbenih frazema*, Zagreb: Knjigra.
- Шоње 2000:** J. Šonje, *Rječnik hrvatskoga jezika*, Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža – Školska knjiga.

8.3. Електронски извори.

- Frantext*, <<http://www.frantext.fr>>.
- FrWac*, <http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/first_form>.
- Google*, <<https://www.google.com>>.
- Hrvatska jezična riznica*, <<http://riznica.ihjj.hr/index.hr.html>>.
- Hrvatski nacionani korpus*, <<http://www.hnk.ffzg.hr>>
- HrWac*, <http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/first_form>.
- SrWac*, <http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/first_form>.
- Корпус савременој српској језика*, <<http://www.korpus.matf.bg.ac.rs>>.

8.4. Књижевни извори.

- Abeille**, Jacques (2010). *Les jardins statuaires*. Paris: Éditions Attila.
- Abej, Žak (2015). *Zemlja statua*. Prevela Tamara Andrić Atanacković. Zrenjanin: Sezam book.
- Adam**, Olivier (2001). *Je vais bien, ne t'en fais pas*. Paris: Pocket.
- Adam, Olivije (2008). *Dobro sam, ne ljuti se*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Adam**, Olivier (2005). *Passer l'hiver*. Paris: Éditions du Seuil.
- Adan, Olivje (2008). *Prezimljanje*. Prevela Nataša Poznić. Beograd: Filip Višnjić.
- Adam, Olivier (2005). *Preživjeti zimu*. Prevele Petra Matić i Vedrana Berlengi. Zagreb: V.B.Z.
- Adam**, Olivier (2007). *À l'abri de rien*. Paris: Éditions de l'Olivier.
- Adam, Olivier (2010). *Na vjetrometini*. Prevela Smiljka Guštak. Zagreb: SysPrint.

- Alexakis, Vassilis** (2007). *Ap. J.-C.* Paris: Stock.
 Aleksakis, Vasilis (2008). *Nova era*. Prevela Ivana Misirlić. Beograd: Geopoetika.
 Aleksakis, Vasilis (2008). *Poslije Krista*. Prevela Mihaela Vekarić. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Alexakis, Vassilis** (2012). *Le premier mot*. Paris: Gallimard.
 Aleksakis, Vassilis (2013). *Prva riječ*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Amette, Jacques-Pierre** (2003). *La Maîtresse de Brecht*. Paris: Albin Michel.
 Amet, Žak-Pjer (2004). *Brechtova ljubavnica*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
 Amette, Jacques-Pierre (2004). *Brechtova ljubavnica*. Prevela Gordana V. Popović. Zagreb: Algoritam.
- Anderson, Eli** (2009). *Oscar Pill – La révélation des Médecins*. Paris: Albin Michel.
 Anderson, Eli (2011). *Oskar Pil – Otkriće Medikusa*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Angot, Christine** (2006). *Rendez-vous*. Paris: Flammarion.
 Ango, Kristin (2010). *Sastanak*. Prevela Ana Brajović. Beograd: Mono i Manjana.
 Angot, Christine (2011). *Rendez-vous*. Prevela Ivana Šojat-Kučić. Zagreb: Algoritam.
- Appanah, Natacha** (2007). *Le dernier frère*. Paris: Éditions de l'Olivier.
 Appanah, Natacha (2009). *Posljednji brat*. Prevela Vlatka Tor. Zaprešić: Fraktura.
- Arrou-Vignod, Jean-Philippe** (2009). *Une famille aux petits oignons: Histoires des Jean-Quelque-Chose*. Paris: Gallimard Jeunesse.
 Aru-Vinjo, Žan-Filip (2013). *Jedno drugom do uveta*. Prevela Aleksandra Grubor. Beograd: Odiseja.
- Aubry, Gwenaëlle** (2009). *Personne*. Paris: Mercure de France.
 Aubry, Gwenaëlle (2011). *Nitko*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Aubry, Gwenaëlle** (2012). *Partages*. Paris: Mercure de France.
 Aubry, Gwenaëlle (2014). *Podjele*. Prevela Sanja Šoštarić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Audeguy, Stéphane** (2006). *Fils unique*. Paris: Gallimard.
 Odegi, Stefan (2013). *Sin jedinac*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Albatros Plus.
- Avril, Nicole** (2004). *Moi, Dora Maar*. Paris: Pocket.
 Avril, Nicole (2004). *Ja, Dora Maar*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Barbery, Muriel** (2009). *L'élégance du hérisson*. Paris: Gallimard.
 Barberi, Mjurišel (2008). *Otmjenost ježa*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
 Barbery, Muriel (2009). *Otmjenost ježa*. Prevela Zora Suton. Zagreb: Litteris.
- Barbery, Muriel** (2011). *Une gourmandise*. Paris: Gallimard.
 Barberi, Mjurišel (2009). *Poslastica*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Bastide, François-Régis** (1996). *L'homme au désir d'amour lointain*. Paris: Gallimard.
 Bastide, François-Régis (2009). *Čovjek koji je čeznuo za dalekom ljubavi*. Prevela Milena Benini. Zagreb: Naklada Zoro.
- Bazin, Hervé** (1973). *L'huile sur le feu*. Paris: Le Livre de Poche.
 Bazen, Erve (1958). *Ulje na vatru*. Preveo Milenko Vidaković. Sarajevo: Svjetlost.
- Bazin, Hervé** (1986). *Lève-toi et marche*. Paris: Le Livre de Poche.
 Bazen, Erve (1965). *Ustani i pođi*. Prevela Zorica Hadži-Vidojković. Titograd: Grafički zavod.
- Bazin, Hervé** (1989). *Au nom du fils*. Paris: Librairie Générale Française.
 Bazen, Erve (1965). *Za ljubav sina*. Preveo Milan R. Popović. Sarajevo: Svjetlost.

- Bazin, Hervé** (1993). *Vipère au poing*. Paris: Librairie Générale Française.
Bazin, Hervé (1991). *Guja u šaci*. Preveo Zlatko Crnković. Zagreb: Znanje.
- Bégaudeau, Frédéric** (2006). *Entre les murs*. Paris: Verticales.
Begodo, Frederik (2010). *Između zidova*. Prevela Olja Petronić. Beograd: Rende.
- Beigbender, Frédéric** (1994). *Vacances dans le coma*. Paris: Bernard Grasset.
Begbede, Frederik (2014). *Praznik u komi*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Booka.
Beigbender, Frédéric (2009). *Praznici u komi*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Frédéric** (2000). *99 francs*. Paris: Bernard Grasset.
Begbede, Frederik (2014). *699 dinara*. Prevela Ivana Misirlić Bigard. Beograd: Booka.
Beigbender, Frédéric (2007). *129,90 kuna*. Prevela Ljiljana Ješić. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Frédéric** (2003). *Windows on the World*. Paris: Bernard Grasset.
Beigbender, Frédéric (2004). *Windows on the World*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Frédéric** (2005). *L'égoïste romantique*. Paris: Bernard Grasset.
Begbede, Frederik (2014). *Romantični egoista*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Booka.
Beigbender, Frédéric (2006). *Romantični egoist*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Frédéric** (2007). *Au secours pardon*. Paris: Bernard Grasset.
Begbede, Frederik (2011). *U pomoć, molim za oproštaj*. Prevela Ivana Misirlić Bigard. Beograd: Booka.
Beigbender, Frédéric (2007). *U pomoć, molim oprost*. Prevela Ljiljana Ješić. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Frédéric** (2009). *Un roman français*. Paris: Bernard Grasset.
Begbede, Frederik (2010). *Francuski roman*. Prevela Ivana Misirlić-Bigard. Beograd: Booka.
Beigbender, Frédéric (2010). *Francuski roman*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Frédéric** (2012). *Nouvelles sous ecstasy*. Paris: Gallimard.
Begbede, Frederik (2005). *Priče pod ekstazijem*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
- Beigbender, Frédéric** (2014). *L'Amour dure trois ans*. Paris: Livre de Poche.
Begbede, Frederik (2011). *Ljubav traje tri godine*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Booka.
Beigbender, Frédéric (2009). *Ljubav traje tri godine*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Beigbender, Géraldine** (2007). *Sponsors*. Paris: Ramsay.
Beigbender, Géraldine (2008). *Sponzori*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: OceanMore.
- Benacquista, Tonino** (2004). *Malavita*. Paris: Gallimard.
Benakvista, Tonino (2014). *Malavita*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Benacquista, Tonino (2015). *Malavita*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zagreb: Vuković i Runjić.
- Benoît, Michel** (2008). *Le Secret du treizième apôtre*. Paris: Librairie générale française.
Benoa, Mišel (2009). *Tajna trinaestog apostola*. Prevela Snežana Radović. Zrenjanin: Sezam book.
Benoît, Michel (2007). *Tajna trinaestog apostola*. Prevela Godana V. Popović. Zagreb: Lukom.
- Benzoni, Juliette** (1993a). *Catherine. Il suffit d'un amour. Tom I*. Paris: Éditions Jean-Claude Lattès.
Benzoni, Juliette (1982). *Katerina. Ljubav na prvi pogled*. Prevela Olga Doklešić. Opatija: Otokar Keršovani – Rijeka.
- Benzoni, Juliette** (1993b). *Catherine. Il suffit d'un amour. Tom II*. Paris: Éditions Jean-Claude Lattès.
Benzoni, Juliette (1982). *Katerina. Voda i vatra*. Preveo Stanko Škunca. Opatija: Otokar Keršovani – Rijeka.
- Benzoni, Juliette** (1993c). *Catherine. Il suffit d'un amour. Tom III (première partie)*. Paris: Éditions Jean-Claude Lattès.

- Benzoni, Juliette (1984). *Katerina. Ja Arnaud...* Prevela Olga Doklešćić. Opatija: Otokar Keršovani – Rijeka.
- Bernheim**, Emmanuèle (1993). *Sa femme*. Paris: Gallimard.
Bernem, Emanuela (2002). *Njegova žena*. Prevela Olga Milošević. Beograd: Plavi jahač.
- Besson**, Luc (2002). *Arthur et les minimoyes*. Paris: Intervista – Manitoba.
Beson, Lik (2006). *Artur i Minimoji*. Preveo Goran Kostrović. Beograd: Laguna.
Besson, Luc (2006). *Arthur i Minimejci*. Prevela Ivana Šojat-Kučić. Zagreb: Algoritam.
- Besson**, Luc (2003). *Arthur et la cité interdite*. Paris: Intervista – Manitoba.
Beson, Lik (2006). *Artur i zabranjeni grad*. Preveo Goran Kostrović. Beograd: Laguna.
Besson, Luc (2006). *Arthur i Zabranjeni grad*. Prevela Ivana Šojat-Kučić. Zagreb: Algoritam.
- Besson**, Luc (2004). *Arthur et la vengeance de Maltazard*. Paris: Intervista – Manitoba.
Beson, Lik (2010). *Artur i Maltazarova osveta*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Besson, Luc (2007). *Arthur i Maltazardova osveta*. Prevela Ivana Šojat-Kučić. Zagreb: Algoritam.
- Besson**, Luc (2005). *Arthur et la guerre des deux mondes*. Paris: Intervista – Manitoba.
Beson, Lik (2010). *Artur i rat dva sveta*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Besson, Luc (2009). *Arthur i rat dvaju svetova*. Prevela Ivana Šojat-Kučić. Zagreb: Algoritam.
- Besson**, Patrick (1985). *Dara*. Paris: Fayard.
Beson, Patrik (1999). *Dara*. Prevela Tatjana Šotra. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1988). *La Statue du Commandeur*. Paris: Albin Michel.
Beson, Patrik (1999). *Puškinova smrt*. Preveo Stanko Džeferdanović. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1990). *La paresseuse*. Paris: Albin Michel.
Beson, Patrik (1998). *Lenjivica*. Prevela Dana Milošević. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1992). *Julius et Isaac*. Paris: Librairie générale française.
Beson, Patrik (1998). *Julije i Isak*. Prevela Gordana Zanković-Gutović. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1993). *La femme riche*. Paris: Librairie générale française.
Бесон, Патрик (1997). *Бојаџиашкица*. Превела Дана Милошевић. Београд: Народна књига – Алфа.
- Besson**, Patrick (1995). *Les Braban*. Paris: Librairie générale française.
Beson, Patrik (1999). *Brabanovi*. Prevela Jelena Jelić. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1997). *La science du Baiser*. Paris: Bernard Grasset.
Beson, Patrik (1998). *Veština zavodjenja*. Prevela Neda Valčić-Lazović. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1998). *Les frères de la consolation*. Paris: Bernard Grasset.
Beson, Patrik (1999). *Srdan, Miloš i Milena*. Prevela Dana Milošević. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (1999). *Contre les calomniateurs de la Serbie*. Lausanne: L'Âge d'homme.
Бесон, Патрик (1995). *Srdan, Miloš i Milena*. Prevela Dana Milošević. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (2000). *Accessible à certaine mélancolie*. Paris: Albin Michel.
Beson, Patrik (2000). *Izvesna melanholija*. Prevela Dana Milošević. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (2001a). *28, boulevard Aristide Briand*. Paris: Bartillat.
Beson, Patrik (2000). *Bulevar Aristid-Brijan, 28*. Prevela Tatjana Šotra. Beograd: Paideia.
- Besson**, Patrick (2001b). *Le sexe fiable*. Belgrade – Banjaluka: Fondation « Petar Kočić ».
Beson, Patrik (2001). *Pouzdaniji pol*. Prevela Tatjana Šotra. Banjaluka - Beograd: Zadužbina „Petar Kočić“.
- Besson**, Patrick (2001c). *Le deuxième couteau*. Paris: Librairie générale française.
Бесон, Патрик (2003). *Убиство у њивници Луи*. Превела Дана Милошевић. Београд: Жагор.

- Besson, Patrick** (2002). *Un état d'esprit*. Paris: Fayard.
Beson, Patrik (2003). *Stanje duha*. Prevela Nataša Pejin. Beograd: Naš dom – Âge d'Homme.
- Besson, Patrick** (2003). *Défiscalisées*. Paris: Fayard.
Beson, Patrik (2007). *Vila Don Kihote*. Prevela Tatjana Šotra. Beograd: Rad.
- Besson, Patrick** (2005). *Saint-Sépulcre !* Paris: Fayard.
Beson, Patrik (2006). *Hristov grob*. Prevela Dana Milošević. Beograd: Rad.
- Besson, Patrick** (2006). *La Titanic*. Paris: Mille et une nuit.
Beson, Patrik (1999). *Titanika*. Prevela Tatjana Šotra. Beograd: Paideia.
- Binet, Laurent** (2009). *HHhH*. Paris: Bernard Grasset.
Bine, Loran (2013). *HHhH*. Prevela Emilija Cerović Mlađa. Novi Sad: Stylos art.
Binet, Laurent (2015). *HHhH*. Prevela Ivana Šojat. Zaprešić: Fraktura.
- Bobin, Christian** (1995). *Le Très-Bas*. Paris: Gallimard.
Boben, Kristijan (2009). *Svenižnji*. Prevela Ana Moralić. Beograd: Paideia.
- Boileau-Narcejac** (1973). *Les diaboliques (Celle qui n'était plus)*. Paris: Denoël.
Boalo-Narsežak (1956). *Satanske magle*. Preveo Mirko Marković. Beograd: Kosmos.
- Boileau-Narcejac** (1980). *Carte vermeil*. Paris: Denoël.
Boileau-Narcejac (1981). *Neizvršena oporuka*. Prevela Vesna Brala. Zagreb: Znanje.
- Boileau-Narcejac** (1982). *Sueurs froides (D'entre les morts)*. Paris: Denoël.
Boalo-Narsežak (1957). *Lažna smrt*. Prevela Vladimir Ž. Pejović. Beograd: Kosmos.
- Boileau-Narcejac** (1998). *Maléfices*. Paris: Denoël.
Boalo-Narsežak (1975). *Čini*. Prevela Ksenija Bojović. Beograd: BIGZ.
- Bonnot, Xavier** (2007). *La première empreinte*. Paris: Pocket.
Bonnot, Xavier (2011). *Prvi otisak*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.
- Boucheron, Bernard du** (2004). *Court serpent*. Paris: Gallimard.
Bušron, Bernar di (2005). *Kratka zmija*. Prevela Kristina Koprivšek. Novi Sad: Kiša – Stylos art.
- Bourauoui, Nina** (2005). *Mes mauvaises pensées*. Paris: Stock.
Bourauoui, Nina (2008). *Moje loše misli*. Prevela Maja Zorica. Zagreb: Algoritam.
- Bourin, Jeanne** (1993a). *La Chambre des Dames*. Paris: Librairie générale française.
Bourin, Jean (1990). *Ženska odaja*. Prevela Godana V. Popović. Zagreb: August Cesarec.
- Bourin, Jeanne** (1993b). *Le Jeu de la tentation*. Paris: Librairie générale française.
Bourin, Jean (2006). *Igra iskušenja*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Naklada Lukom.
- Brasme, Anne-Sophie** (2001). *Respire*. Paris: Fayard.
Brasme, Anne-Sophie (2003). *Udisaji*. Prevela Sanja Beslać. Zagreb: Edicije Božičević.
- Bruckner, Pascal** (2004). *L'amour du prochain*. Paris: Bernard Grasset.
Bruckner, Pascal (2005). *Ljubav prema bližnjemu*. Prevela Barbara Martinec. Zagreb: Algoritam.
- Buron, Nicole de** (2006). *Chéri, tu m'écoutes ? ... alors répète ce que je viens de dire...* Paris: Pocket.
Biron, Nikole de (2006). *Dragi, slušaš li me? Onda ponovi šta sam rekla...* Prevela Mima Aleksendrić. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
- Butor, Michel** (2012). *La Modification*. Paris: Les Édition de Minuit.
Bitor, Mišel (2005). *Preinačenje*. Prevela Vesna Injac. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
Butor, Michel (1958). *Izmijenjena odluka*. Preveo Vinko Tecilazić. Zagreb: Naprijed.
- Campagne, Claude** (1995). *Au revoir, mes quinze ans*. Paris: France Loisirs.
Кампањ, Клод (2002). *Збојом мојих пединаесті іогина*. Prevela Иванка Молдованов.

- Београд: Нолит.
 Кампањ, Клод (2011). *Збојом мојих њејнаесџ љодина*. Превела Весна Цакелјић. Чачак: Пчелица.
- Cardetti, Raphaël** (2009). *Le paradoxe de Vasalis*. Paris: Fleuve Noir.
 Kardeti, Rafael (2013). *Savršena enigma*. Prevela Svetlana Marinković. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Cardetti, Raphaël** (2010). *Le sculpteur d'âmes*. Paris: Fleuve Noir.
 Kardeti, Rafael (2013). *Majstor obmane*. Prevela Marija Krstić. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Carrère, Emmanuel** (1995). *La Classe de neige*. Paris: P.O.L.
 Карер, Емануел (1998). *Разрег на снеју*. Превела Нада Бојић. Београд: Просвета.
 Carrère, Emmanuel (2003). *Zimovanje*. Prevela Andrea Grgić-Marasović. Zagreb: AGM.
- Carrère, Emmanuel** (2000). *L'adversaire*. Paris: P.O.L.
 Carrère, Emmanuel (2003). *Protivnik božji*. Prevela Vesna Lisičić. Zagreb: SysPrint.
- Carrère, Emmanuel** (2009). *D'autres vies que la mienne*. Paris: P.O.L.
 Carrère, Emmanuel (2011). *Neki drugi životi*. Prevela Ivana Barišić Oharek. Zagreb: Algoritam.
- Carrère, Emmanuel** (2011). *Limonov*. Paris: P.O.L.
 Karer, Emanuel (2012). *Limonov*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Carrière, Jean-Claude** (2005). *Einstein, s'il vous plaît*. Paris: Odile Jacob.
 Carrière, Jean-Claude (2007). *Izvolite, gospodine Einstein*. Prevela Mirjana Findri. Zagreb: Edicije Božičević.
- Cathrine, Arnaud** (2005). *Sweet home*. Paris: Gallimard.
 Katrin, Arno (2006). *Sweet home*. Prevela Olja Petronić. Beograd: Rende.
- Cathrine, Arnaud** (2007). *La disparition de Richard Taylor*. Paris: Gallimard.
 Katrin, Arno (2008). *Nestanak Ričarda Tejlora*. Prevela Olja Petronić. Beograd: Rende.
- Cauvin, Patrick** (1987). *E = mc², mon amour*. Paris: Librairie générale française.
 Koven, Patrik (2004). *E=mc², ljubavi moja*. Prevela Lora Bouraoui Ristić. Beograd: Plato.
- Chalandon, Sorj** (2011). *Retour à Killybegs*. Paris: Bernard Grasset.
 Šalandon, Sorž (2013). *Povratak u Kilibegz*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.
- Chandernagor, Françoise** (1998). *La première épouse*. Paris: Éditions de Fallois.
 Шандернагор (1999). *Прва сујурија*. Превела Анђа Петровић. Београд: Наш дом / L'Age d'homme – Удружење издавача и књижара Југославије.
- Charras, Pierre** (2008). *Bonne nuit, doux prince*. Paris: Mercure de France.
 Charras, Pierre (2008). *Laku noć, mili prinče*. Prevela Sanja Šoštarić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Charras, Pierre** (2009). *Le requiem de Franz*. Paris: Mercure de France.
 Charras, Pierre (2010). *Franzov rekvijem*. Prevela Sanja Šoštarić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Charrière, Henri** (1972a). *Papillon*. Paris: Le Livre de Poche.
 Šarjer, Anri (2012). *Papijon*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
 Šarijer, Anri (1970). *Leptir*. Prevele Dobrila Stošić i Ivanka Marković. Sarajevo: Svjetlost.
- Charrière, Henri** (1972b). *Banco*. Paris: Robert Laffont.
 Charrière, Henri (1977). *Banco: sve ili ništa*. Prevela Marija Eker-Manolić. Zagreb: Alfa.
- Chessex, Jacques** (1986). *L'Ogre*. Paris: Bernard Grasset.
 Šese, Žak (1999). *Ispolin*. Prevela Olivera Milićević. Beograd: Paideia.

- Chevillard, Éric** (2006). *Démolir Nisard*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Chevillard, Éric (2010). *Zgaziti Nisarda*. Prevela Maja Zorica. Zagreb: SysPrint.
- Chevillard, Éric** (2011). *Le vaillant petit tailleur*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Chevillard, Éric (2008). *Hrabri mali krojač*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: SysPrint.
- Claudiel, Philippe** (2003a). *Le bruit des trousseaux*. Paris: Le Livre de Poche.
Klodel, Filip (2006). *Zveket ključeva*. Prevela Olivera Jezdimirović. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
- Claudiel, Philippe** (2003b). *Les âmes grises*. Paris: Stock.
Klodel, Filip (2005). *Sive duše*. Preveo Petar Mišović. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
Claudiel, Philippe (2004). *Sive duše*. Prevela Mihaela Vekarić. Zagreb: Profil International.
- Claudiel, Philippe** (2007). *Le rapport de Brodeck*. Paris: Stock.
Klodel, Filip (2008). *Brodekov izveštaj*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Claudiel, Philippe (2012). *Brodekov izvještaj*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.
- Claudiel, Philippe** (2010). *L'enquête*. Paris: Stock.
Claudiel, Philippe (2014). *Istraga*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.
- Claudiel, Philippe** (2012). *Parfums*. Paris: Stock.
Claudiel, Philippe (2015). *Mirisi*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.
- Clément, Catherine** (1997). *Le Voyage de Théo*. Paris: Éditions du Seuil.
Clémant, Catherine (2000). *Théovo putovanje*. Prevela Ana Prpić. Zagreb: Hena Com.
- Clément, Catherine** (2000). *Martin et Hannah*. Paris: Librairie Générale Française.
Kleman, Katrin (2011). *Martin i Hana*. Prevela Ivana Hadži-Popović. Beograd: Albatros Plus.
Clémant, Catherine (2005). *Martin i Hannah*. Prevela Ana Prpić. Zagreb: Profil International.
- Cohen, Thierry** (2008). *J'aurais préféré vivre*. Paris: Pocket.
Koen, Tjeri (2011). *Ne dozvoli mi da odem*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Colin, Fabrice** (2001). *Vengeance*. Paris: Bragelone.
Colin, Fabrice (2002). *Osveta*. Prevela Dijana Machala. Zagreb: Sara 93.
- Colin, Fabrice** (2010). *La Planète du Temps*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Колен, Фабрис (2012). *Планеџа времена*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Лагуна.
- Colin, Fabrice** (2011a). *La Planète d'Oiseau de Feu*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Колен, Фабрис (2012). *Планеџа жар-птице*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Лагуна.
- Colin, Fabrice** (2011b). *La Planète des Éoliens*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Колен, Фабрис (2012). *Планеџа Еолаца*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Лагуна.
- Colin, Fabrice** (2011c). *La Planète de la Musique*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Колен, Фабрис (2012). *Планеџа музике*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Лагуна.
- Colin, Fabrice** (2011d). *Bal de givre à New York*. Paris: Albin Michel.
Colin, Fabrice (2014). *Bal inja u New Yorku*. Prevela Danijela Bašić. Zagreb: Alfa.
- Constant, Paule** (1998). *Confidence pour confidence*. Paris: Gallimard.
Констан, Пол (1999). *Поверење за поверење*. Превела Бранка Новаковић. Београд: Плато.
- Cortanze, Gérard de** (2002). *Assam*. Paris: Albin Michel.
Kortans, Žerar de (2005). *Asam*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Laguna.
- Cortanze, Gérard de** (2014). *Miroirs*. Paris: Gallimard.
Kortans, Žerar de (2012). *Ogledala*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.

- Cossery, Albert** (2005a). *Mendiants et orgueilleux*. In : *Œuvres complètes: Volume I*. Paris: Éditions Joëlle Losefeld.
Kosri, Albert (2007). *Siroti i gordi*. Prevela Ivana Misirlić. Beograd: Geopoetika.
- Cossery, Albert** (2005b). *Les hommes oubliés de Dieu*. In : *Œuvres complètes: Volume I*. Paris: Éditions Joëlle Losefeld.
Kosri, Albert (2009). *Ljudi koje je Bog zaboravio*. Prevela Ivana Misirlić-Bigard. Beograd: Geopoetika.
- Curriol, Céline** (2005). *Voix sans issue*. Arles: Actes Sud.
Curriol, Céline (2006). *Glas bez odziva*. Prevela Mihaela Vekarić. Zagreb: Profil International.
- Darrieussecq, Marie** (1996). *Truismes*. Paris: P.O.L.
Даријесек, Мари (1998). *Свињизми*. Превео Александар Грујичић. Београд: Плато.
Darrieussecq, Marie (1998). *Svinjska posla*. Prevela Blaženka Buban. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.
- Darrieussecq, Marie** (2002). *Le Bébé*. Paris: P.O.L.
Darjesek, Mari (2010). *Beba*. Prevela Ana A. Jovanović. Beograd: Paideia.
- Decoin, Didier** (2011). *Une Anglaise à bicyclette*. Paris: Stock.
Decoin, Didier (2012). *Engleskinja s biciklom*. Prevela Barbara Martinec. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Defonseca, Misha** (2008). *Survivre avec les loups*. Paris: Pocket.
Defonseka, Miša (2007). *Preživeti sa vukovima*. Preveo Ljubeta Babović. Beograd: Alnari.
- Deforges, Régine** (1987). *La Bicyclette bleue*. Paris: Librairie Générale Française.
Deforž, Režin (2006). *Plavi bicikl*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
Deforges, Régine (1987). *Plavi bicikl*. Prevela Divina Marion. Zagreb: Znanje.
- Deforges, Régine** (1988). *Pour l'amour de Marie Salat*. Paris: Librairie Générale Française.
Дефорж, Режин (1995). *За љубав Марује Сала*. Превела Силвија Монрос-Стојаковић. Београд: Просвета.
- Deforges, Régine** (1991). *Le Diable en rit encore*. Paris: Librairie Générale Française.
Deforž, Režin (2007). *Davo se tome još smeje*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Deforges, Régine** (1992). *101, avenue Henri-Martin*. Paris: Librairie Générale Française.
Deforž, Režin (2007). *Avenija Anrija Martena 101*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Deforges, Régine** (2001). *Noir Tango*. Paris: Fayard.
Deforž, Režin (2009). *Crni tango*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Deforges, Régine** (2003a). *Rue de la Soie*. Paris: Librairie Générale Française.
Deforž, Režin (2009). *Ulica svile*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Deforges, Régine** (2003b). *La Dernière Colline*. Paris: Librairie Générale Française.
Deforž, Režin (2009). *Poslednje uporište*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Delacourt, Grégoire** (2012). *La liste de mes envies*. Paris: Éditions Jean-Claude Lattès.
Delakur, Gregoar (2013). *Spisak mojih želja*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Čarobna knjiga.
Delacourt, Grégoire (2015). *Popis mojih želja*. Prevela Mia Pervan. Zagreb: Profil Knjiga.
- Delalande, Arnaud** (2008). *Le Piège de Dante*. Paris: Librairie Générale Française.
Delaland, Arno (2006). *Danteova zamka*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Delalande, Arnaud** (2010). *Les Fables de sang*. Paris: Librairie Générale Française.
Delalande, Arnaud (2012). *Krvave basne*. Prevela Vesna Pavković. Zagreb: AGM.

- Delerm, Philippe** (1997). *La première gorgée de bière et autres plaisirs minuscules*. Paris: Gallimard.
Delerm, Philippe (2002). *Prvi gutljaj piva i druge male radosti*. Prevela Ingrid Šafranek. Zagreb: Ceres.
- Desarthe, Agnès** (2006). *Mangez-moi*. Paris: Éditions de l'Olivier.
Desarthe, Agnès (2009). *Pojedite me*. Prevela Maja Peterlić. Zaprešić: Fraktura.
- Desbiolles, Maryline** (1998). *La seiche*. Paris: Les Éditions du Seuil.
Desbiolles, Maryline (2009). *Sipa*. Prevela Barbara Ferk. [Zagreb]: Novela.
- Despentes, Virginie** (1999). *Baise-moi*. Paris: J'ai lu.
Depent, Viržini (2007). *Kresni me*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Laguna.
- Deville, Patrick** (2012). *Peste & Choléra*. Paris: Éditions du Seuil.
Devil, Patrik (2014). *Kuga & kolera*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Dicker, Joël** (2012). *La Vérité sur l'Affaire Harry Quebert*. Paris: Éditions de Fallois – L'Âge d'Homme.
Diker, Žoel (2014). *Istina o slučaju Harija Keberta*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Dicker, Joël (2014). *Istina o slučaju Harry Quebert*. Prevela Željka Somun. Zaprešić: Fraktura.
- Djian, Philippe** (1986). *37°2 le matin*. Paris: J'ai lu.
Djian, Philippe (2003). *Trideset sedam sa dva ujutro*. Prevela Divina Marion. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Djian, Philippe** (2000). *Vers chez les blancs*. Paris: Gallimard.
Djian, Philippe (2002). *Razuzdanost*. Prevela Ivana Šojat. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Djian, Philippe** (2003). *Zone érogène*. Paris: J'ai lu.
Djian, Philippe (1989). *Erogena zona*. Preveo Vjenceslav Kapural. Zagreb: Mladost.
- Dugain, Marc** (1999). *La chambre des officiers*. Paris: Pocket.
Digen, Mark (2015). *Oficirska soba*. Prevela Jelena Stakić. Smederevo: Heliks.
- Dugain, Marc** (2002). *Heureux comme Dieu en France*. Paris: Gallimard.
Диген, Марк (2004). *Срећни као Бој у Француској*. Превела Гордана Петровић. Београд: Филип Вишњић.
- Dugain, Marc** (2005). *La malédiction d'Edgar*. Paris: Gallimard.
Dugain, Marc (2005). *Edgarovo prokletstvo*. Prevela Ivana Šojat-Kučić. Zagreb: Alfa.
- Duras, Marguerite** (1971). *Hiroshima mon amour*. Paris : Gallimard.
Дирас, Маргерит (1994). *Хирошимо, љубави моја*. Превела Нада Бојић. Београд: Просвета.
- Duras, Marguerite** (1976). *Le ravissement de Lol V. Stein*. Paris : Gallimard.
Diras, Margerit (1987). *Zanesenost Lole V. Stajn*. Prevela Ana Moralić. Beograd: Rad.
- Duras, Marguerite** (1977). *Le marin de Gibraltar*. Paris : Gallimard.
Diras, Margerit (1993). *Mornar iz Gibraltara*. Preveo Andrija Grosberger. Beograd: BIGZ.
Duras, Marguerite (2015). *Mornar s Gibraltara*. Prevela Ana Kolesarić. Zagreb: Vuković i Runjić.
- Duras, Marguerite** (1978). *Un barrage contre le Pacifique*. Paris : Gallimard.
Dira, Margaret (1959). *Brana na Pacifiku*. Prevela Zorica Mišković. Beograd: Beletra.
Diras, Margerit (2013). *Brana na Pacifiku*. Prevela Snežana Radović. Zrenjanin: Sezam Book.
Duras, Marguerite (2002). *Brana na Pacifiku*. Prevela Ingrid Šafranek. Zagreb: Vuković i Runjić.
- Duras, Marguerite** (1979). *L'après-midi de Monsieur Andesmas*. Paris : Gallimard.
Diras, Margaret (1963). *Popodne gospodina Andesmasa*. Prevela Petar Adamović. Novi Sad: Progres.

- Duras, Marguerite** (1985). *Dix heures et demie du soir en été*. Paris : Gallimard.
 Дирас, Маргерит (1996). *Леиње вече – њола једанаесџи*. Превела Мирјана Ђуришић. Београд: Нолит.
 Duras, Marguerite (2004). *Pola jedanaest jedne ljetne večeri*. Prevela Ingrid Šafranek. Zagreb: Profil International.
- Duras, Marguerite** (2000). *L'amant*. Paris : Les Éditions de Minuit.
 Дирас, Маргерит (2004). *Љубавник*. Превела Нада Бојић. Београд: Новости.
 Duras, Marguerite (2004). *Ljubavnik*. Prevela Ingrid Šafranek. Zagreb: Globus media.
 Duras, Marguerite (1988). *Ljubavnik*. Preveo Muhamed Nezirović. Sarajevo: Svjetlost.
- Duteurtre, Benoît** (2005). *La petite fille et la cigarette*. Paris : Fayard.
 Duteurtre, Benoît (2010). *Djevojičica i cigareta*. Prevela Vesna Cvitaš. Zagreb: Novela.
- Duteurtre, Benoît** (2011). *L'été 76*. Paris : Gallimard.
 Ditertr, Bena (20103). *Leto 76*. Prevela Ivana Hadži-Popović. Beograd: Albatros Plus.
- Échenoz, Jean** (1999). *Je m'en vais*. Paris : Les Éditions de Minuit.
 Ešnoz, Žan (2003). *Odlazim*. Prevela Jelena Jelić. Beograd: Paideia.
 Échenoz, Jean (2001). *Ja odlazim*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: Naklada Enigma.
- Échenoz, Jean** (2003). *Un an*. Paris : Les Éditions de Minuit.
 Ešnoz, Žan (2004). *Godinu dana*. Prevela Aleksandra Mančić. Beograd: Rad.
- Échenoz, Jean** (2006). *Ravel*. Paris : Les Éditions de Minuit.
 Ešnoz, Žan (2011). *Ravel*. Prevela Maristela Veličković. Beograd: Paideia.
 Échenoz, Jean (2010). *Ravel*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: SysPrint.
- Échenoz, Jean** (2010). *Des éclairs*. Paris : Les Éditions de Minuit.
 Ešnoz, Žan (2011). *Munje*. Preveo Aleksandar Grujičić. Beograd: Paideia.
 Échenoz, Jean (2011). *Sijevanja*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: Litteris.
- Échenoz, Jean** (2012). *14*. Paris : Les Éditions de Minuit.
 Ešnoz, Žan (2015). *14*. Prevela Asja Prohić. Beograd: Hedone.
 Échenoz, Jean (2015). *14*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Edicije Božičević.
- Énard, Mathias** (2007). *Bréviaire des artificiers*. Paris: Gallimard.
 Enar, Matijas (2011). *Brevijar za pirotehničare*. Prevela Emilija Cerović Mlađa. Zrenjanin: Agora.
- Egloff, Joël** (2005). *L'Étourdissement*. Paris: Buchet – Chastel.
 Eglof, Žoel (2006). *Otamljenost*. Prevela Slavica Miletić. Beograd: Fabrika knjiga.
- Énard, Mathias** (2008). *Zone*. Arles: Actes Sud.
 Enar, Matijas (2016). *Zona*. Prevela Anđa Petrović. Novi Sad: Akademska knjiga.
 Énard, Mathias (2014). *Zona*. Prevela Ivana Šojat-Kuči. Zapešić: Fraktura.
- Énard, Mathias** (2010). *Parle-leur de batailles, de rois, et d'éléphants*. Arles: Actes Sud.
 Enar, Matijas (2011). *Pričaj im o bitkama, kraljevima i slonovima*. Prevela Ivana Misirlić-Bigard. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.
 Énard, Mathias (2012). *Pričaj im o bitkama, kraljevima i slonovima*. Prevela Mia Pervan. Zagreb: Profil knjiga.
- Ernaux, Annie** (1983). *La place*. Paris : Gallimard.
 Ерно, Ани (1997). *Месџо њод сунцем*. Превела Нада Бојић. Београд: Просвета.
 Ernaux, Annie (2008). *Mjesto*. Preveo Damjan Lalović. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Ernaux, Annie** (1993). *Passion simple*. Paris : Gallimard.
 Ерно, Ани (1995). *Једносџавна сџирасџи*. Превела Нада Бојић. Београд: Просвета.
 Ernaux, Annie (2002). *Samo strast*. Prevela Ela Agotić. Zagreb: Vuković & Runjić.

- Ernaux, Annie** (1997). « *Je ne suis pas sortie de ma nuit* ». Paris : Gallimard.
 Ерно, Ани (1997). *Нисам изашла из своје ноћи*. Превела Нада Бојић. Београд: Просвета.
- Fargues, Nicolas** (2006). *J'étais derrière toi*. Paris : P.O.L.
 Farg, Nikola (2007). *Bila sam iza tebe*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Laguna.
 Fargues, Nicolas (2007). *Bila sam iza tebe*. Prevela Anja Jović. Zagreb: Profil.
- Fargues, Nicolas** (2009). *Beau rôle*. Paris : P.O.L.
 Farg, Nikola (2009). *Lepa uloga*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Faye, Éric** (1999). *Parij*. Paris : J'ai lu.
 Faye, Éric (2006). *Pariž*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zagreb: Profil International.
- Faye, Éric** (2012a). *Nagasaki*. Paris: J'ai lu.
 Faj, Erik (2011). *Nagasaki*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.
 Faye, Éric (2012). *Nagasaki*. Prevela Vedrana Berlangi. Zagreb: Edicije Božičević.
- Faye, Éric** (2012b). *Le Général Solitude*. Paris: Stock.
 Faj, Erik (2014). *General Samoća*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.
- Fermine, Maxence** (1999). *Neige*. Paris: Arléa.
 Фермин, Максанс (2003). *Снег*. Превела Иванка Павловић. Београд: АЕД студио.
- Fermine, Maxence** (2000). *L'apiculteur*. Paris: Albin Michel.
 Фермин, Максанс (2003). *Пчелар*. Превела Иванка Павловић. Београд: АЕД студио.
- Ferney, Alice** (2003). *La conversation amoureuse*. Arles: Actes Sud.
 Ferne, Alis (2005). *Ljubavni razgovori*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
 Ferney, Alice (2004). *Ljubavni razgovor*. Prevela Irena Kregor Šegota. Zagreb: Mirakul.
- Ferrari, Jérôme** (2012). *Le sermon sur la chute de Rome*. Arles: Actes Sud.
 Ferrari, Žerom (2014). *Beseda o padu Rima*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
 Ferrari, Jérôme (2014). *Propovijed o padu Rima*. Preveo Miljenko Mayer. Zagreb: Alfa.
- Foenkinos, David** (2004). *Le potentiel érotique de ma femme*. Paris: Gallimard.
 Foenkinos, David (2012). *Erotski potencijal moje žene*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Foenkinos, David** (2009). *La délicatesse*. Paris: Gallimard.
 Foenkinos, David (2011). *Delikatnost*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
 Foenkinos, David (2014). *Delikatnost*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Fournier, Jean-Louis** (2008). *Où on va, papa ?* Paris: Stock.
 Furnije, Žan-Luj (2011). *Kuda idemo, tata?* Prevela Anđa Petrović. Novi Sad: Stylos art.
 Fournier, Jean-Louis (2009). *Kamo idemo, tata?* Prevela Tatjana Pavešković. Zagreb: Znanje.
- Freyssac, Marie** (2013). *Ma vie chez les milliardaires russes*. Paris: Stock.
 Fresak, Mari (2014). *Moj život kod ruskih milijardera*. Preveo Ivan Radosavljević. Beograd: Samizdat.
- Fusaro, Philippe** (2004). *Le colosse d'argile*. Lyon: La fosse aux ours.
 Fusaro, Philippe (2005). *Glineni kolos*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: SysPrint.
- Gailly, Christian** (2004). *Un soir au club*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Gaji, Kristijan (2015). *Veče u klubu*. Preveo Žarko Veljković. Beograd: Areté.
 Gailly, Christian (2005). *Večer u klubu*. Prevela Vera Vujović. Zagreb: Hena Com.
- Garcia, Tristan** (2008). *La meilleure part des hommes*. Paris: Gallimard.
 Garica, Tristan (2012). *Najbolje u čovjeku*. Prevela Petra Matić. Zagreb: Domino.

- Garde, François** (2013). *Ce qu'il advint du sauvage blanc*. Paris: Gallimard.
 Garde, François (2014). *Što se dogodilo s bijelim divljakom?* Prevela Nikica Rilović. Zagreb: Ceres.
- Garnier, Pascal** (2008). *La théorie du panda*. Paris: Éditions Points.
 Garnier, Pascal (2014). *Teorija o pandi*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.
- Gary, Romain** (1982). *Clair de femme*. Paris: Gallimard.
 Gari, Romen (2000). *Sjaj žene*. Preveo Jovan Popov. Novi Sad: Stylos.
- Gary, Romain** (2004). *La vie devant soi*. Paris: Mercure de France.
 Gari, Romen (2010). *Život je pred tobom*. Prevela Nataša Poznić. Beograd: Mono i Manjana.
 Ajar, Émile (1976). *Momo, zašto plačeš?* Preveo Ladislav Grakalić. Zagreb: Znanje.
 Gary, Romain (2007). *Život je pred tobom*. Prevela Sanja Šoštarić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Gavalda, Anna** (2001). *Je voudrais que quelqu'un m'attende quelque part*. Paris : J'ai lu.
 Гавалда, Ана (2004). *Желео бих да ме неко негде чека*. Превела Ана А. Јовановић. Београд: ИК „Драганић“.
 Gavalda, Anna (2004). *Da bar mene negdje netko чека*. Prevela Divina Marion. Zagreb: Školska knjiga.
- Gavalda, Anna** (2002). *Je l'aimais*. Paris : Le Dilettante.
 Гавалда, Ана (2002). *Волео сам је*. Превела Ана А. Јовановић. Београд: ИК „Драганић“.
 Gavalda, Anna (2003). *Kako sam je volio*. Prevela Divina Marion. Zagreb : Školska knjiga.
- Gavalda, Anna** (2004). *Ensemble, c'est tout*. Paris: Le Dilettante.
 Gavalda, Ana (2005). *Zajedno, to je sve*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
- Gavalda, Anna** (2008). *La consolante*. Paris: Le Dilettante.
 Gavalda, Ana (2009). *Utešna partija*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
- Gavalda, Anna** (2009). *L'Échappée Belle*. Paris: Le Dilettante.
 Gavalda, Ana (2010). *Poslednji nestašluk*. Prevela Zlata Muradbegović. Beograd: Paideia.
- Gavalda, Anna** (2013). *Billie*. Paris: Le Dilettante.
 Gavalda, Ana (2014). *Bili*. Prevela Mila Đurović. Beograd: Paideia.
- Gavalda, Anna** (2014). *La vie en mieux*. Paris: Le Dilettante.
 Gavalda, Ana (2014). *Lepši život*. Prevela Gorica Todosijević. Beograd: Paideia.
- Giono, Jean** (1978). *Le grand troupeau*. In : *Œuvres romanesques complètes I*. Paris: Gallimard.
 Жионо, Жан (2011). *Велико сџаго*. Превела Љиљана Цвијетић-Карацић. Београд: Конрас.
- Giono, Jean** (1929). *Colline*. Paris: Bernard Grasset.
 Giono, Jean (2011). *Brdo*. Prevela Marija Bašić. Zagreb: Litteris.
- Giroud de l'Ain, Alix** (2004). *De l'autre côté du lit*. Paris: J'ai lu.
 Žiro de l'En, Aliks (2006). *S druge strane kreveta*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Laguna.
- Giroud, Françoise** (1994). *Mon très cher amour*. Paris: Grasset & Fasquelle.
 Жиру, Франсоаз (1998). *Моја веома грађа љубави*. Превела Нада Бојић. Београд: Verzal Press.
- Giroud, Françoise** (2002). *Lou. Histoire d'une femme libre*. Paris: Fayard.
 Žiru, Fransoaz (2003). *Lu. Priča o slobodnoj ženi*. Prevela Ana Stošić. Beograd: Laguna.
- Golon, Anne et Serge** (1967). *Angélique et le Nouveau Monde*. Paris: Éditions de Trévise.
 Golon, Anne i Serge (1980). *Andelika u novom svijetu*. Prevli Branislav Lukić i Ivo Bakotić. Rijeka: Otokar Keršovani.

- Golon, Anne et Serge (1977).** *Angélique se révolte*. Paris: France Loisirs.
Golon, Anne i Serge (1980). *Anđelika buntovnica*. Preveo Ivan Vukov. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Golon, Anne et Serge (1978).** *La tentation d'Angélique*. Paris: France Loisirs.
Golon, Anne i Serge (1980). *Anđelika u iskušenju*. Preveo Stanko Škunca. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Golon, Anne et Serge (1979).** *Angélique et son amour*. Paris: France Loisirs.
Golon, Anne i Serge (1967). *Anđelika i njena ljubav*. Preveli Berislav Lukić i Ivo Bakotić. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Golon, Anne et Serge (1980).** *Angélique à Québec*. Paris: Trévisé.
Golon, Anne i Serge (1993). *Anđelika u Quebecu*. Preveo Goran Vujasinović. Zagreb: Mladinska knjiga.
- Golon, Anne et Serge (1984).** *Angélique – La route de l'espoir*. Paris: Trévisé.
Golon, Anne i Serge (1993). *Anđelika na putu nade*. Preveo Goran Vujasinović. Zagreb: Mladinska knjiga.
- Golon, Anne et Serge (1994).** *Indomptable Angélique*. Paris: J'ai lu.
Golon, Anne i Serge (1966). *Neukrotiva Anđelika*. Prevela Zlata Čemeljić. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Golon, Anne et Serge (1995).** *Angélique et le complot des ombres*. Paris: J'ai lu.
Golon, Anne i Serge (1993). *Anđelika i urota tame*. Preveo Goran Vujasinović. Zagreb: Mladinska knjiga.
- Golon, Anne et Serge (2002).** *Angélique et la Démone*. Paris: J'ai lu.
Golon, Anne i Serge (1992). *Anđelika i demonka*. Preveo Sven Ozren. Zagreb: Mladinska knjiga.
- Golon, Anne (2013).** *Angélique : Marquise des Anges*. Paris: L'Archipel.
Golon, Anne i Serge (1966). *Anđelika: Markiza anđela*. [Preveo Stanko Škunca.] Rijeka: Otokar Keršovani.
- Golon, Anne (2014).** *Angélique : Le chemin de Versailles*. Paris: L'Archipel.
Golon, Anne i Serge (1967). *Anđelika: Put u Versailles*. Preveo Stanko Škunca. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Golon, Anne (2015).** *Angélique et le Roy*. Paris: L'Archipel.
Golon, Anne i Serge (1969). *Anđelika na dvoru*. Prevela Vera Butković. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Goscinnny & Sempé (2004).** *Histoires inédites du petit Nicolas*. Paris: IMAV éditions.
Gošini / Sampe (2007). *Nove priče malog Nikole*. Prevela Ljubica Bojić. Beograd: Paideia.
- Goscinnny & Sempé (2006).** *Histoires inédites du petit Nicolas. Volume 2*. Paris: IMAV éditions.
Gošini / Sampe (2009). *Nove priče malog Nikole. 2. tom*. Prevela Sanja Žiro-Pantelić. Beograd: Paideia.
- Gounelle, Laurent (2009).** *L'homme qui voulait être heureux*. Paris: Éditions Anne Carrière.
Gunel, Loran (2012). *Čovek koji je želeo da bude srećan*. Prevela [Divna Petković]. Beograd: Mono i Manjana.
Gounelle, Laurent (2014). *Čovjek koji je tražio sreću*. Prevela Bisera Fabio. Zagreb : Fokus komunikacije.
- Graff, Laurent (2001).** *Les Jours heureux*. Paris: Le Dilettante.
Graf, Loran (2006). *Srećni dani*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
- Grangé, Jean-Cristophe (1998).** *Les rivières pourpres*. Paris: Albin Michel.
Granže, Žan-Kristof (2005). *Purpurne reke*. Prevela Marija Ivanić. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
Grangé, Jean-Cristophe (2001). *Grimizme rijeke*. Prevela Ana Prpić. Zagreb: Edicije Božičević.

- Grangé, Jean-Cristophe** (2000). *Le concile de pierre*. Paris: Albin Michel.
 Granže, Žan-Kristof (2005). *Šamansko veće*. Prevela Mima Aleksandrić. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
 Grangé, Jean-Cristophe (2004). *Kameno vijeće*. Prevela Diana Bolanča. Zagreb: Edicije Božičević.
- Grangé, Jean-Cristophe** (2002). *L'Empire des Loups*. Paris: Albin Michel.
 Grangé, Jean-Cristophe (2006). *Carstvo vukova*. Prevela Sanja Beslač. Zagreb: Edicije Božičević.
- Grangé, Jean-Cristophe** (2004). *La ligne noire*. Paris: Albin Michel.
 Granže, Žan-Kristof (2005). *Crna linija*. Prevela Mima Aleksandrić. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
- Grémillon, Hélène** (2010). *Le confident*. Paris: Plon – Éditions Jean-Claude Lattès.
 Gremijon, Elen (2013). *Neizbrisivo sećanje*. Prevela Zdenka Jurica. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
 Grémillon, Hélène (2012). *Konfident*. Prevela Vesna Lisičić. Zagreb: Alfa.
- Grimberg, Philippe** (2004). *Un secret*. Paris: Grasset & Fasquelle.
 Grember, Filip (2008). *Tajna*. Prevela Bojana Janjušević. Beograd: Čarobna knjiga.
- Guenassia, Jean-Michel** (2009). *Le Club des Incorrigibles Optimistes*. Paris: Albin Michel.
 Genasija, Žan-Mišel (2015). *Klub nepopравljivih optimista*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Čarobna knjiga.
 Guenassia, Jean-Michel (2012). *Klub nepopравljivih optimista*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Guène, Faïza** (2005). *Kiffe kiffe demain*. Paris: Hachettes Littératures.
 Gen, Faiza (2005). *Kif kif ili sutra sve iz početka*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Laguna.
 Guène, Faïza (2006). *Volim sutra*. Prevela Jelena Rajak. Zagreb: SysPrint.
- Guibert, Hervé** (1989). *Fou de Vincent*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Guibert, Hervé (2011). *Lud za Vincentom*. Preveli Saša Sirovec i Zlatko Wurzberg. Zagreb: Domino.
- Guibert, Hervé** (1990). *À l'ami qui ne m'a pas sauvé la vie*. Paris: Gallimard.
 Guibert, Hervé (1997). *Prijatelju koji mi nije spasio život*. Prevela Divina Marion. Zagreb: Mozaik knjiga.
- Guibert, Hervé** (1991). *Le protocole compassionnel*. Paris: Gallimard.
 Guibert, Hervé (2011). *Samilosni protokol*. Preveo Zlatko Wurzberg. Zagreb: Domino.
- Guibert, Hervé** (1992). *Cytomégalo virus*. Paris: Éditions du Seuil.
 Guibert, Hervé (2009). *Citomegalovirus*. Preveo Zlatko Wurzberg. Zagreb: Domino.
- Guibert, Hervé** (1994). *L'homme au chapeau rouge*. Paris: Gallimard.
 Guibert, Hervé (2005). *Čovjek s crvenim šeširom*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Guibert, Hervé** (1997). *Mes parents*. Paris: Gallimard.
 Guibert, Hervé (2010). *Moji roditelji*. Prevela Saša Sirovec. Zagreb: Domino.
- Guillot, René** (1996). *Le maître des éléphants*. Paris: France Loisirs.
 Gijo, Rene (2002). *Gospodar slonova*. Prevela Cveta Kotevska. Beograd: Bookland.
- Guillot, René** (2005). *Crin-blanc*. Paris: Hachette Jeunesse.
 Гијо, Рене (2012). *Бела ирива*. Превела Гордана Велмар-Јанковић. Чачак: Пчелица.
- Holder, Éric** (1996). *Mademoiselle Chambon*. Paris: Flammarion.
 Holder, Éric (2004). *Gospođica Chambon*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zagreb: V. B. Z.
- Horts, Stéphanie des** (2010). *La Panthère : Le fabuleux roman de Jeanne Toussaint, joaillière des rois*. Paris: Éditions Jean-Claude Lattès.

Dez Or, Stefani (2013). *Panterka: Čudesan roman o Žani Tusen, juvelirki kraljeva*. Prevela Maja Mihajlović. Beograd: Laguna.

- Houellebecq, Michel** (1994). *Extension du domaine de la lutte*. Paris: Maurice Nadeau.
Uelbek, Mišel (2006). *Proširenje područja borbe*. Prevela Svetlana Stojanović. Beograd: Plato.
Houellebecq, Michel (2004). *Širenje područja borbe*. Preveo Marinko Koščec. Zagreb: Litteris.
- Houellebecq, Michel** (2000). *Les particules élémentaires*. Paris: J'ai lu.
Ulbek, Mišel (1999). *Elementarne čestice*. Prevela Jasenka Tomašević. Beograd: Plato.
Houellebecq, Michel (2002). *Elementarne čestice*. Preveo Marinko Koščec. Zagreb: Društvo hrvatskih književnika.
- Houellebecq, Michel** (2001). *Plateforme*. Paris: Flammarion.
Uelbek, Mišel (2015). *Platforma*. Prevela Zorica Banjac. Beograd: Booka.
Houellebecq, Michel (2003). *Platforma*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: Litteris.
- Houellebecq, Michel** (2005). *La possibilité d'une île*. Paris: Fayard.
Uelbek, Mišel (2006). *Mogućnost ostrva*. Prevela Ivana Misirlić. Beograd: Plato.
Uelbek, Mišel (2014). *Mogućnost ostrva*. Preveo Dejan Zakić. Beograd: Kontrast izdavaštvo.
Houellebecq, Michel (2005). *Mogućnost otoka*. Prevela Anja Jović. Zagreb: Litteris.
- Houellebecq, Michel** (2010). *La carte et le territoire*. Paris: Flammarion.
Uelbek, Mišel (2011). *Karta i teritorija*. Prevela Ivana Misirlić. Beograd: Plato.
Houellebecq, Michel (2011). *Karta i teritorij*. Prevela Marija Bašić. Zagreb: Litteris.
- Houellebecq, Michel** (2015). *Soumission*. Paris: Flammarion.
Uelbek, Mišel (2015). *Pokoravanje*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Booka.
Houellebecq, Michel (2016). *Pokoravanje*. Prevela Marija Bašić Ogresta. Zagreb: Litteris.
- Jacq, Christian** (1991). *Maître Hiram et le roi Salomon*. Paris: Pocket.
Жак, Кристијан (2006). *Мајстор Хирам и цар Соломун*. Превеле Гордана Бреберина и Јасна Стојковић. Београд: Александрија.
- Jacq, Christian** (1994). *Le juge d'Égypte : La pyramide assassinée*. Paris: Pocket.
Жак, Кристијан (2000). *Египатски судија: Оскрнављена пирамида*. Превела Јасмина Миковић. Београд: Плато.
- Jacq, Christian** (1995a). *Le juge d'Égypte : La loi du désert*. Paris: Pocket.
Жак, Кристијан (2000). *Египатски судија: Закон пустиње*. Превела Ива Сенеси. Београд: Плато.
- Jacq, Christian** (1995b). *Le juge d'Égypte : La justice du vizir*. Paris: Pocket.
Жак, Кристијан (2000). *Египатски судија: Везирова правда*. Превела Ана Валтер. Београд: Плато.
- Jacq, Christian** (1997a). *Ramsès: Le fils de la lumière*. Paris: Pocket.
Žak, Kristijan (2000). *Ramzes: Sin svetlosti*. Prevela Jasmina Miković. Beograd: Plato.
Jacq, Christian (2003). *Ramzes: Sin svjetlosti*. Preveo Kristijan Jelinčić. Kastav: Cipetić.
- Jacq, Christian** (1997b). *Ramsès: Le temple des millions d'années*. Paris: Pocket.
Žak, Kristijan (2000). *Ramzes: Hram za milione godina*. Prevela Iva Seneši. Beograd: Plato.
Jacq, Christian (2003). *Ramzes: Hram za milijune godina*. Preveo Kristijan Jelinčić. Kastav: Cipetić.
- Jacq, Christian** (1997c). *Ramsès: La bataille de Kadesh*. Paris: Pocket.
Žak, Kristijan (2001). *Ramzes: Bitka kod Kadeša*. Prevela Dragana Ćirović. Beograd: Plato.
Jacq, Christian (2004). *Ramzes: Bitka kod Kadeša*. Preveo Kristijan Jelinčić. Kastav: Cipetić.
- Jacq, Christian** (1997d). *Ramsès: La dame d'Abou Simbel*. Paris: Pocket.
Žak, Kristijan (2000). *Ramzes: Gospa iz Abu Simbela*. Prevela Dragana Antonijević. Beograd: Plato.
Jacq, Christian (2004). *Ramzes: Gospa iz Abu Simbela*. Preveo Kristijan Jelinčić. Kastav: Cipetić.

- Jacq, Christian** (1998). *Ramsès: Sous l'acacia d'Occident*. Paris: Pocket.
- Žak, Kristijan (2000). *Ramzes: Pod bagremom na zapadu*. Prevela Danijela Branković. Beograd: Plato.
- Jacq, Christian (2004). *Ramzes: Pod bagremom na zapadu*. Preveo Kristijan Jelinčić. Kastav: Cipetić.
- Jacq, Christian** (2003a). *Les mystères d'Osiris: L'arbre de vie*. Paris: XO Éditions.
- Jacq, Christian (2004). *Misteriji Ozirisa: Drvo života*. Prevela Sanja Beslač. Zagreb: Naklada Enigma.
- Jacq, Christian** (2003b). *Les mystères d'Osiris: La conspiration du mal*. Paris: XO Éditions.
- Jacq, Christian (2004). *Misteriji Ozirisa: Zavjera zla*. Prevela Sanja Beslač. Zagreb: Naklada Enigma.
- Japrisot, Sébastien** (1993). *Un long dimanche de fiançailles*. Paris: Denoël.
- Žaprizo, Sebastijen (2005). *Veridba je dugo trajala*. Prevela Svetlana Milošević. Beograd: Laguna.
- Japrisot, Sébastien (2002). *Zaruke su dugo trajale*. Prevela Diana Radečić. Zagreb: Edicije Božičević.
- Jardin, Alexandre** (1990). *Le Zèbre*. Paris: Gallimard.
- Žarden, Aleksandar (2002). *Zebra*. Preveo Vladimir Pavlović. Beograd: Signature.
- Jardin, Alexandre** (1999). *Autobiographie d'un amour*. Paris: Gallimard.
- Žarden, Aleksandar (2004). *Autobiografija jedne ljubavi*. Prevela Kristina Koprivšek. Novi Sad: Kiša – Studentski kulturni centar.
- Jardin, Alexandre** (2002). *Mademoiselle Liberté*. Paris: Gallimard.
- Žarden, Aleksandar (2002). *Gospodica Liberte*. Prevele Melita Logo-Milutinović i Milica Hristić. Beograd: Plato.
- Jardin, Alexandre** (2004). *Les Coloriés*. Paris: Gallimard.
- Žarden, Aleksandar (2005). *Obojeni*. Prevela Marina Rebić. Novi Sad: Kiša – Stylos.
- Jarry, Isabelle** (2004). *J'ai nom sans bruit*. Paris: Stock.
- Jarry, Isabelle (2009). *Moje je ime nečujno*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zapešić: Fraktura.
- Jauffret, Régis** (2005). *Asiles de fous*. Paris: Gallimard.
- Jauffret, Régis (2008). *Ludnice*. Prevela Ivana Barišić. Zagreb: Aora komunikacije.
- Jauffret, Régis** (2006). *Autobiographie*. Paris: Gallimard.
- Jauffret, Régis (2007). *Autobiografija*. Prevela Maja Zorica. Zagreb: SysPrint.
- Joncour, Serge** (2005). *U.V.* Paris: Gallimard.
- Žonkur, Serž (2006). *Leto*. Prevela Ana A. Jovanović. Beograd: Paideia.
- Jonquet, Thierry** (1999). *Mygale*. Paris: Gallimard.
- Žonke, Tjeri (2012). *Tarantula*. Prevele Iva Brdar i Jovana Papović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Jourde, Pierre** (2014). *Paradis noirs*. Paris: Gallimard.
- Jourde, Pierre (2010). *Crni rajevi*. Prevela Gordana V. Popović. Zagreb: SysPrint.
- Kahn, Michèle** (2004). *Moi, reine de Saba*. Paris: Bibliophane – Daniel Radford.
- Kan, Mišel (2005). *Ja, kraljica od Sabe*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Laguna.
- Kahn, Michèle** (2005). *Cacao*. Paris: Bibliophane – Daniel Radford.
- Kan, Mišel (2008). *Kakao*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Laguna.
- Koltès, Bernard-Marie** (1986). *Dans la solitude des champs de coton*. Paris: Les Éditions de Minuit.
- Koltès, Bernar-Mari (2002). *U samoći pamučnih polja*. Preveo Ivan Medenica. Beograd: Cenpi.
- Koltès, Bernard-Marie (1995). *U samoći pamučnih polja*. Preveli Tatjana Tadić i Ivica Buljan. Zagreb: Durieux.

- Koltès, Bernard-Marie** (2001). *Roberto Zucco*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Koltès, Bernar-Mari (2012). *Roberto Zuko*. Prevela Ivanka Pavlović. U: *Pre i posle Balkana*. Beograd: Zepter Book World.
 Koltès, Bernard-Marie (1995). *Roberto Zucco*. Preveli Tatjana Tadić i Ivica Buljan. Zagreb: Durieux.
- Laferrrière, Dany** (2005). *Le goût des jeunes filles*. Paris: Bernard Grasset.
 Laferijer, Dani (2006). *Ukus mladih devojaka*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Laguna.
- Laferrrière, Dany** (2006). *Vers le sud* Paris: Bernard Grasset.
 Laferijer, Dani (2007). *Ka jugu*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Lapeyre, Patrick** (2010). *La vie est brève et le désir sans fin*. Paris: P.O.L.
 Laper, Patrik (2011). *Život je kratak, a čežnja beskrajna*. Preveo Marko Drča. Novi Sad: Akademska knjiga.
 Lapeyre, Patrick (2013). *Život je kratak, a želja beskrajna*. Prevela Gordana V. Popović. Zagreb: Školska knjiga.
- Laurens, Camille** (2000). *Dans ces bras-là*. Paris: P.O.L.
 Lorans, Kamij (2004). *U tom zagrljaju*. Prevela Milica Perić. Beograd: Narodna knjiga – Alfa
 Laurens, Camille (2003). *U njihovim rukama*. Prevela Diana Bolanča. Zagreb: Edicije Božičević.
- Laurens, Camille** (2006). *Ni toi ni moi*. Paris: P.O.L.
 Lorans, Kamij (2007). *Ni ti ni ja*. Prevela Izabela Nikodijević. Beograd: Mono i Manjana.
- Laurent, Éric** (2005). *Clara Stern*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Loran, Erik (2006). *Klara Stern*. Prevela Aleksandra Mančić. Beograd: Izdavačko preduzeće „Rad“.
- Le Callet, Blandine** (2007). *Une pièce montée*. Paris: Librairie générale française.
 Le Kale, Blandin (2008). *Svadbena torta*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Le Clézio, J. M. G.** (1985a). *Le chercheur d'or*. Paris: Gallimard.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2014). *Tragalac za zlatom*. Prevela Mirjana Vukmirović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Le Clézio, J. M. G.** (1985b). *Désert*. Paris: Gallimard.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2012). *Pustinja*. Prevela Mirjana Vukmirović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Le Clézio, J. M. G.** (1991). *Onitsha*. Paris: Gallimard.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2009). *Oniča*. Preveo Miloš Konstantinović. Beograd: IPS Media – Prosveta.
- Le Clézio, J. M. G.** (1995). *La quarantaine*. Paris: Gallimard.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2014). *Karantin*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Le Clézio, J. M. G.** (1997). *Poisson d'or*. Paris: Gallimard.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2004). *Zlatna ribica*. Prevela Mina Aksentijević-Hémard. Beograd: Ne & Bo.
- Le Clézio, J. M. G.** (1998). *Terra amata*. Paris: Gallimard.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2010). *Terra amata – Voljena zemlja*. Prevele Ivanka i Vera Pavlović. Beograd: IPS Media.
- Le Clézio, J. M. G.** (2005). *L'Africain*. Paris: Mercure de France.
 Le Klezio, Ž. M. G. (2005). *Afrikanac*. Prevela Mina Aksentijević-Hémard. Beograd: Ne & Bo.
 Le Clézio, J. M. G. (2009). *Afrikanac*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Le Clézio, J. M. G.** (2006a). *Mondo et autres histoires (= Mondo, Lullaby & Hazaran)*. Paris: Gallimard.
 Le Clezio, J. M. G. (2002). *Mondo / Lalabaj*. Prevela Branka Stanisavljević. Beograd: Prosveta.
 Le Clézio, J. M. G. (1997). *Mondo i druge priče*. Preveo Zlatko Crnković. Zagreb: Ceres.

- Le Clézio, J. M. G. (2006b).** *Ourania*. Paris: Gallimard.
Le Klezio, Ž. M. G. (2009). *Uranija*. Preveo Miloš Konstantinović. Beograd: IPS Media – Prosveta.
- Le Clézio, J. M. G. (2008).** *Ritournelle de la faim*. Paris: Gallimard.
Le Klezio, Ž. M. G. (2009). *Tužbalica o gladi*. Prevela Ljiljana Prošić-Kraković. Beograd: Prosveta.
- Le Clézio, J. M. G. (2009).** *Diego et Frida*. Paris: Gallimard.
Le Клезіо, Ж. М. Г. (2008). *Дужеіо и Фруга*. Превела Нада Бојић. Вршац: Књижевна општина Вршац.
- Le Clézio, J. M. G. (2011).** *La fièvre*. Paris: Gallimard.
Le Klezio, Ž. M. G. (1987). *Groznica*. Prevela Maristela Veličković. Beograd: Prosveta.
- Leclercq, Giné Victor (1984).** *Va comme le vent*. Paris: Librairie Générale Française.
Леклерк, Жине Виктор (2004). *Брз као ветар*. Превела Иванка Марковић. Рума: Српска књига.
- Lelord, François (2002).** *Le voyage d'Hector ou la recherche du bonheur*. Paris: Odile Jacob.
Lelord, François (2012). *Hektor u potrazi za srećom*. Prevela [Divna Petković]. Beograd: Mono i Manjana.
Lelord, François (2011). *Hector u potrazi za srećom*. Prevela Ana Dejanović. Zagreb: Znanje.
- Lemaitre, Pierre (2012).** *Alex*. Paris: Librairie générale française.
Lemetr, Pjer (2014). *Aleks*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Lemaitre, Pierre (2014). *Alex*. Prevela Divina Marion. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Lemaitre, Pierre (2013).** *Au revoir là-haut*. Paris: Albin Michel.
Lemetr, Pjer (2014). *Doviđenja, tamo gore*. Prevela Olja Petronić. Beograd: Čarobna knjiga.
Lemaitre, Pierre (2015). *Vidimo se tamo gore*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Leroy, Gilles (2009).** *Alabama Song*. Paris: Mercure de France.
Leroa, Žil (2008). *Alabama song*. Preveo Nikola Bertolino. Beograd: Paideia.
Leroy, Gilles (2008). *Alabama Song*. Prevela Ana Prpić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Leroy, Gilles (2010).** *Zola Jackson, roman*. Paris: Mercure de France.
Leroy, Gilles (2011). *Zola Jackson, roman*. Prevela Sanja Šoštarić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Leroy, Gilles (2014).** *Nina Simone, roman*. Paris: Mercure de France.
Leroy, Gilles (2014). *Nina Simone, roman*. Prevela Sanja Lovrenčić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Levy, Marc (2000).** *Et si c'était vrai...* Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2004). *A ako je to ipak bilo istina...* Prevela Dana Milošević. Beograd: Plato.
Levy, Marc (2000). *Kad bi to zbilja bila...* Prevela Ita Kovač. Zagreb: Izvori.
- Levy, Marc (2001).** *Où est-tu ?* Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2015). *Gde si?* Prevela Vladana Stanojević. Beograd: Laguna.
- Levy, Marc (2006).** *Mes amis mes amours*. Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2008). *Moji prijatelji, moje ljubavi*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Evro-Giunti.
- Levy, Marc (2008).** *Toutes ces choses qu'on ne s'est pas dites*. Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2012). *Sve što smo prećutali*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Levy, Marc (2009a).** *Le premier jour*. Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2010). *Prvi dan*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.

- Levy, Marc** (2009b). *La première nuit*. Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2011). *Prva noć*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Levy, Marc** (2011). *L'étrange voyage de Monsieur Daldry*. Paris: Robert Laffont.
Levi, Mark (2013). *Neobično putovanje gospodina Daldrija*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Levy, Marc** (2014). *Une autre idée de bonheur*. Paris: Robert Laffont – Versilio.
Levi, Mark (2014). *Druga ideja sreće*. Prevela Gorica Todosijević. Podgorica: Nova knjiga.
- Makine, Andreï** (1997). *Le testament français*. Paris: Mercure de France.
Makin, Andrej (2001). *Francusko zaveštanje*. Prevela Anđa Petrović. Redakcija O. Miličević. Beograd: Paideia.
Makine, Andreï (2005). *Francuska oporuka*. Prevela Marta Jelinek. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo.
- Makine, Andreï** (2000). *Le crime d'Olga Arbélina*. Paris: Mercure de France.
Makin, Andrej (1998). *Zločin Olge Arbeljine*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
- Makine, Andreï** (2001). *Requiem pour l'Est*. Paris: Mercure de France.
Makin, Andrej (2000). *Rekvijem za istok*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
- Makine, Andreï** (2003). *La terre et le ciel de Jacques Dorme*. Paris: Mercure de France.
Makin, Andrej (2004). *Zemlja i nebo Žaka Dorma*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
- Makine, Andreï** (2004). *La Femme qui attendait*. Paris: Éditions du Seuil.
Makin, Andrej (2004). *Žena koja je čekala*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
- Makine, Andreï** (2006). *L'amour humain*. Paris: Éditions du Seuil.
Makin, Andrej (2008). *Ljudska ljubav*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
- Martinez, Carole** (2008). *Le cœur cousu*. Paris: Gallimard.
Martinez, Karol (2010). *Žensko zaveštanje*. Prevela Ana A. Jovanović. Beograd: Odiseja.
- Martinez, Carole** (2011). *Du domaine des Murmures*. Paris: Gallimard.
Martinez, Carole (2012). *S posjeda Marmorâ*. Preveo Miljenko Mayer. Zagreb: Alfa.
- Massarotto, Cyrille** (2009). *Dieu est un pote à moi*. Paris: Pocket.
Masaroto, Siril (2010). *Bog je moj drugar*. Prevela Snežana Radović. Zrenjanin: Sezam Book.
- Massarotto, Cyrille** (2011). *Cent pages blanches*. Paris: Pocket.
Masaroto, Siril (2010). *Sto praznih strana*. Prevela Snežana Radović. Zrenjanin: Sezam Book.
- Maugenest, Thierry** (2005). *Manuscrit ms 408*. Paris: Liana Levi.
Maugenest, Thierry (2006). *Rukopis ms 408*. Prevela Milena Benini. Zagreb: Zagrebačka naklada.
- Mauri, Christophe** (2011). *Mathieu Hidalgo et la Foudre fantôme*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Мори, Кристоф (2013). *Маїје Идалф и фантомска муња*. Превела Снежана Радошевић. Београд: Креативни центар.
- Mauri, Christophe** (2012). *Mathieu Hidalgo et le sortilège des Ronces*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Мори, Кристоф (2014). *Маїје Идалф и чаролија њрња*. Превела Снежана Радошевић. Београд: Креативни центар.
- Mauri, Christophe** (2013). *Le premier défi de Mathieu Hidalgo*. Paris: Gallimard Jeunesse.
Мори, Кристоф (2012). *Маїје Идалф њред њрвим изазовом*. Превела Снежана Радошевић. Београд: Креативни центар.
- Michon, Pierre** (1996). *Vies minuscules*. Paris: Gallimard.
Mišon, Pjer (2009). *Majušni životi*. Prevela Ana Moralić. Beograd: Paideia.
Michon, Pierre (2007). *Sićušni životi*. Prevela Zorka Šušnjar Boučekif. Zagreb: Biakova.

- Michon, Pierre** (2009). *Les Onze*. Paris: Verdier.
Michon, Pierre (2013). *Jedanaestorica*. Prevela Mirjana Obuljen. Zagreb: Alfa.
- Mingarelli, Hubert** (2003). *Quatre soldats*. Paris: Éditions du Seuil.
Mingarelli, Iber (2008). *Četiri vojnika*. Prevela Biljana Bojović. Beograd: Fabrika knjiga.
- Modiano, Patrick** (1982). *Rue des Boutiques Obscures*. Paris: Gallimard.
Modiano, Patrick (2014). *Ulica mračnih dućana*. Prevela Ana Kolesarić. Zaprešić: Fraktura.
- Modiano, Patrick** (1985). *Quartier perdu*. Paris: Gallimard.
Modiano, Patrik (1989). *Izgubljeni kraj*. Prevela Dana Milošević. Beograd: Nolit.
- Modiano, Patrick** (1997). *Dora Bruder*. Paris: Gallimard.
Modijano, Patrik (2014). *Dora Bruder*. Prevela Mirjana Uaknin. Novi Sad: Akademska knjiga.
Modiano, Patrick (2015). *Dora Bruder*. Prevela Ana Kolesarić. Zaprešić: Fraktura.
- Modiano, Patrick** (2000). *Des inconnues*. Paris: Gallimard.
Modijano, Patrik (2002). *Te neznanke*. Prevela Mirjana Avramović-Ouaknine. Beograd: Stubovi kulture.
- Modiano, Patrick** (2001). *La Petite Bijou*. Paris: Gallimard.
Modijano, Patrik (2014). *Mala princeza*. Prevela Mirjana Uaknin. Novi Sad: Akademska knjiga.
Modiano, Patrick (2005). *Mali dragulj*. Prevela Latica Bilopavlović Vuković. Zaprešić: Fraktura.
- Modiano, Patrick** (2007). *Dans le café de la jeunesse perdue*. Paris: Gallimard.
Modijano, Patrik (2010). *U kafeu izgubljene mladosti*. Prevela Mirjana Avramović-Ouaknine. Beograd: Stubovi kulture.
- Modiano, Patrick** (2010). *L'horizon*. Paris: Gallimard.
Modijano, Patrik (2015). *Horizont*. Prevela Mirjana Uaknin. Novi Sad: Akademska knjiga.
- Mourlevat, Jean-Claude** (2000). *La rivière à l'envers*. Paris : Pocket Jeunesse.
Mourlevat, Jean-Claude (2011). *Rijeka koja je tekla naopačke*. Prevela Armira Drino. Zagreb: SysPrint.
- Mourlevat, Jean-Claude** (2006). *Le combat d'hiver*. Paris : Gallimard Jeunesse.
Murleva, Žan-Klod (2013). *Kraj zime*. Prevela Snežana Spasojević. Beograd: Odiseja.
- Musso, Guillaume** (2006). *Seras-tu là ?* Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Ostani kraj mene*. Prevela Maja Aleksievski. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2008). *Hoćeš li biti tu?* Prevela Ivana Barišić. Zagreb: Ibis grafika.
- Musso, Guillaume** (2007). *Parce que je t'aime*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Zato što te volim*. Prevela Danijela Martinović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2015). *Zato što te volim*. Prevela Jelena Butković. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Musso, Guillaume** (2008). *Je reviens te chercher*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Vrati mi se*. Prevela Dragana Jovanović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Musso, Guillaume** (2009). *Que serais-je sans toi*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Kako bih bez tebe*. Prevela Danijela Martinović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2012). *Što bih ja bez tebe?* Prevela Duška Gerić Koren. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Musso, Guillaume** (2010). *La fille de papier*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Devojka od papira*. Preveo Ljubeta Babović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2013). *Djevojka od papira*. Prevela Duška Gerić Koren. Zagreb: Naklada Ljevak.

- Musso, Guillaume** (2011a). *L'appel de l'ange*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Zov anđela*. Prevela Marija Krstić. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2016). *Zov anđela*. Prevela Jelena Butković. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Musso, Guillaume** (2011b). *Sauve-moi*. Paris : Pocket.
Musso, Gijom (2013). *Možda nebo zna*. Preveo Ljubeta Babović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2014). *Možda nebo zna*. Prevela Jelena Butković. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Musso, Guillaume** (2012). *Sept ans après...* Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2013). *Sedam godina kasnije*. Prevela Svetlana Marinković. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Musso, Guillaume** (2013a). *Et après....* Paris : Pocket.
Musso, Gijom (2013). *Samo budi ovde*. Prevela Danijela Martinović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
Musso, Guillaume (2009). *A poslije....* Prevela Ivana Barišić. Zagreb: Ibis grafika.
- Musso, Guillaume** (2013b). *Demain*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2014). *Ako sutra ne postoji*. Preveo Ljubeta Babović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Musso, Guillaume** (2014). *Central Park*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2014). *Central park*. Preveo Ljubeta Babović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Musso, Guillaume** (2015). *L'instant présent*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2015). *U jednom trenu*. Prevela Biljana Kukoleča. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Musso, Guillaume** (2016). *La fille de Brooklyn*. Paris : XO Éditions.
Musso, Gijom (2016). *Devojka iz Bruklina*. Prevela Kristina Stojanović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Musso, Valentin** (2010). *La ronde des innocents*. Paris : Les Nouveaux Auteurs.
Musso, Valanten (2015). *Nedužni krivci*. Prevela Danica Seničić. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- NDiaye, Marie** (2007). *Mon cœur à l'étroit*. Paris: Gallimard.
NDiaye, Marie (2013). *Moje zarobljeno srce*. Prevela Barbara Martinec. Zagreb: Algoritam.
- NDiaye, Marie** (2009). *Trois femmes puissantes*. Paris: Gallimard.
NDijaj, Mari (2011). *Tri moćne žene*. Prevela Vesna Cakelić. Zrenjanin: Agora.
NDiaye, Marie (2011). *Tri snažne žene*. Prevela Barbara Martinec. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Némirovsky, Irène** (2004). *Suite française*. Paris : Denoël.
Nemirovska, Irina (2005). *Francuska svita*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
Némirovsky, Irène (2006). *Francuska suita*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Neuhoff, Erik** (2001). *Un bien fou*. Paris: Albin Michel.
Neof, Erik (2010). *Neviđeno dobro*. Prevela Jelena Mitrović. Beograd: Zepter Book World.
- Nothomb, Amélie** (1994). *Le sabotage amoureux*. Paris: Albin Michel.
Notomb, Ameli (2004). *Ljubavna sabotaža*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
Nothomb, Amélie (2002). *Ljubavna sabotaža*. Prevela Ivana Šojat. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (1995a). *Hydiène de l'assassin*. Paris: Le Livre de poche.
Notomb, Ameli (2003). *Higijena ubice*. Prevela Anda Petrović. Beograd: Paideia.
Nothomb, Amélie (2000). *Higijena ubojice*. Prevela Bosiljka Brlečić. Zagreb: Algoritam.
- Nothomb, Amélie** (1995b). *Les Catilinaires*. Paris: Albin Michel.
Nothomb, Amélie (2004). *Protiv Katiline*. Prevela Ela Agotić. Zagreb: Vuković & Runjić.

- Nothomb, Amélie** (1998). *Mercur*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2012). *Živa*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2004). *Merkur*. Prevela Nada Zdravič. Sarajevo: Buybook.
- Nothomb, Amélie** (1999). *Stupeur et tremblements*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2000). *Strah i trepet*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Evro.
 Nothomb, Amélie (2001). *Strah i trepet*. Prevela Ivana Carette-Šojat. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2000). *Métaphysique des tubes*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2001). *Metafizika cevi*. Prevela Marisela Veličković. Beograd: Paideia.
- Nothomb, Amélie** (2001). *Cosmétique de l'ennemi*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2004). *Kozmetika neprijatelj*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2003). *Kozmetika neprijatelj*. Prevela Gordana V. Popović. Zagreb: Algoritam.
- Nothomb, Amélie** (2002). *Robert des noms propres*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2004). *Leksikon ličnih imena*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2003). *Robert je njezino ime*. Prevela Ela Agotić. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2003). *Antéchrista*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2004). *Antihrista*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2004). *Antikrista*. Prevela Andrea Grgić Marasović. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2004). *Biographie de la faim*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2006). *Biografija gladi*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2008). *Biografija gladi*. Prevela Ana Kolesarić. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2005). *Acide sulfurique*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2007). *Sumporna kiselina*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
- Nothomb, Amélie** (2006). *Journal d'Hirondelle*. Paris: Albin Michel.
 Nothomb, Amélie (2007). *Lastavičin dnevnik*. Prevela Anja Jović. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2007). *Ni d'Ève ni d'Adam*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2009). *Ni rod ni pomoz bog*. Preveo Ivan Šepić. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2009). *Ni Evina ni Adamova*. Prevela Anja Jović. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2008). *Le fait du prince*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2011). *Kraljevska privilegija*. Prevela Amalija Vitezović. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2009). *Vladavina moćnih*. Prevela Anja Jović. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2009). *Le voyage d'hiver*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2010). *Zimsko putovanje*. Prevela Sanja Žiro Pantelić. Beograd: Paideia.
- Nothomb, Amélie** (2010). *Une forme de vie*. Paris: Albin Michel.
 Notomb, Ameli (2011). *Oblik života*. Prevela Sanja Žiro Pantelić. Beograd: Paideia.
 Nothomb, Amélie (2012). *Oblik života*. Prevela Anja Jović. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Nothomb, Amélie** (2012). *Barbe bleue*. Paris: Albin Michel.
 Nothomb, Amélie (2013). *Plavobradi*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Ormesson, Jean d'** (1986). *Dieu : sa vie – son œuvre*. Paris: Gallimard.
 Ormeson, Žan d' (2006). *Bog – život i delo*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Plato.
- Ormesson, Jean d'** (1992). *Histoire du Juif errant*. Paris: Gallimard.
 Ormeson, Žan d' (2003). *Priča Jevrejina lualice*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Plato.
- Ormesson, Jean d'** (1994). *La gloire de l'Empire*. Paris: Gallimard.
 Ormeson, Žan d' (2016). *Slava carstva*. Prevela Ljubica Đurić. Beograd: Plato.

- Ormesson, Jean d'** (2013). *Un jour je m'en irai sans avoir tout dit*. Paris: Gallimard.
Ormeson, Žan d' (2015). *Otići ću jednog dana ne rekavši sve*. Prevela Ljiljana Marković. Beograd: Clio.
- Oster, Christian** (1999). *Mon grand appartement*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Oster, Kristijan (2004). *Moj veliki stan*. Prevela Aleksandra Mančić. Beograd: Rad.
- Oster, Christian** (2001). *Une femme de ménage*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Oster, Christian (2003). *Moja kućna pomoćnica*. Prevela Ursula Burger. Zaprešić: Fraktura.
- Oumhani, Cécile** (2001). *Les racines du mandarinier*. Paris: Éditions Paris-Méditerranée.
Umhani, Sesil (2009). *Koreni mandarine*. Prevela Olivera Jezdimirović. Novi Sad: Stylos art.
Oumhani, Cécile (2007). *Moja kućna pomoćnica*. Prevela Mihaela Vekarić. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Pagano, Emmanuelle** (2007). *Les Adolescents troglodytes*. Paris: P.O.L.
Pagano, Emmanuelle (2014). *Adolescenti trogloditi*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zagreb: MeandarMedia.
- Pagano, Emmanuelle** (2013). *Nouons-nous*. Paris: P.O.L.
Pagano, Emmanuelle (2015). *Vezivanja*. Prevela Ursula Burger Oesch. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Page, Martin** (2002). *Comment je suis devenu stupide*. Paris: J'ai lu.
Paž, Marten (2005). *Kako sam postao glup*. Preveo Stanko Džeferdanović. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
Page, Martin (2002). *Kako sam postao glup*. Prevela Vesna Lisičić. Zagreb: Fidas.
- Page, Martin** (2003). *La libellule de ses huit ans*. Paris: Le Dilettante.
Paž, Marten (2005). *Vilin konjic njenih osam godina*. Preveo Stanko Džeferdanović. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
- Pagnol, Marcel** (1988). *Le Temps des secrets*. Paris: Éditions de Fallois.
Пањол, Марсел (1993). *Време тајни*. Превела Мирјана Вукмировић. Београд: Горњи Милановац: СКЗ – Дечје новине.
Pagnol, Marcel (1987). *Vrijeme tajni*. Preveo Zlatko Crnković. Zagreb: Znanje.
- Pagnol, Marcel** (2004a). *La Gloire de mon père*. Paris: Éditions de Fallois.
Пањол, Марсел (1993). *Слава мога оца*. Превела Мирјана Вукмировић. Београд – Горњи Милановац: СКЗ – Дечје новине.
Pagnol, Marcel (1985). *U slavu mog oca*. Preveo Zlatko Crnković. Zagreb: Znanje.
- Pagnol, Marcel** (2004b). *Le Château de ma mère*. Paris: Éditions de Fallois.
Пањол, Марсел (1993). *Дворац моје мајке*. Превела Мирјана Вукмировић. Београд – Горњи Милановац: СКЗ – Дечје новине.
Pagnol, Marcel (2010). *Dvorac moje majke*. Preveo Jelena Butković. Zagreb: Algoritam.
- Pagnol, Marcel** (2006). *Le Temps des amours*. Paris: Éditions de Fallois.
Pagnol, Marcel (1979). *Vrijeme ljubavi*. Prevela Ana Kolesarić. Zagreb: Znanje.
- Pancol, Katherine** (2006). *Les yeux jaunes des crocodiles*. Paris: Albin Michel.
Pankol, Katrin (2012). *Žute oči krokodila*. Prevela Snežana Radović. Beograd: Jovan.
- Pancol, Katherine** (2008). *La valse lente des tortues*. Paris: Albin Michel.
Pankol, Katrin (2014a). *Spori valcer kornjača*. Deo 1. Prevela Olja Petronić. Beograd: Jovan.
Pankol, Katrin (2014b). *Spori valcer kornjača*. Deo 2. Prevela Olja Petronić. Beograd: Jovan.
- Parot, Jean-François** (2001). *L'énigme des Blanc-Manteaux*. Paris: Éditions 10/18.
Parot, Jean-François (2012). *Enigma Ulice bijelih kaputa*. Preveo Miljenko Mayer. Zagreb: Alfa.
- Péju, Pierre** (2002). *La petite Chartreuse*. Paris: Gallimard.
Péju, Pierre (2008). *Mala kartuzijanka*. Prevela Sanja Beslač. Zaprešić: Fraktura.

- Pennac, Daniel** (1985). *Au bonheur des ogres*. Paris: Gallimard.
 Penak, Danijel (2009). *Kriv za sve*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: IPS – Rad.
 Pennac, Daniel (2000). *Raj za ljudoždere*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: SysPrint.
- Pennac, Daniel** (1989). *La fée carabine*. Paris: Gallimard.
 Пенак, Данијел (1999). *Вилински карабин*. Превела Оливера Милићевић. Београд: Полит.
 Pennac, Daniel (2001). *Vila karabinka*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: SysPrint.
- Pennac, Daniel** (1990). *La petite marchande de prose*. Paris: Gallimard.
 Penak, Danijel (2001). *Mala prodavačica proze*. Prevela Melita Logo Milutinović. Beograd: Plato.
 Pennac, Daniel (2003). *Djevojčica s knjižicama*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: SysPrint.
- Pennac, Daniel** (1993). *Comme un roman*. Paris: Gallimard.
 Penak, Danijel (1999). *Kao u romanu*. Prevela Jelena Jelić. Čačak: Umetničko društvo Gradac.
 Pennac, Daniel (2000). *Od korice do korice: uvod u čitanje i tajne lektire*. Prevela Jasna Ljubičić Horn. Zagreb: Irida.
- Pennac, Daniel** (1994). *Cabot-Caboche*. Paris: Pocket Jeunesse.
 Пенак, Данијел (2014). *Цукац Куцов*. Превела Ана А. Јовановић. Београд: Одисеја.
- Pennac, Daniel** (1997). *Kamo : L'Agence Babel*. Paris: Gallimard Jeunesse.
 Penak, Danijel (2015). *Kamoove zgode i nezgode: Šifra Vavilon*. Prevela Aleksandra Grubor. Beograd: Odiseja.
- Pennac, Daniel** (1999). *Aux fruits de la passion*. Paris: Gallimard.
 Penak, Danijel (2003). *Za plodove strasti*. Prevela Gordana Gordić. Beograd: Plato.
- Pennac, Daniel** (2003). *Le dictateur et le hamac*. Paris: Gallimard.
 Pennac, Daniel (2005). *Diktator i visaljka*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: SysPrint.
- Pennac, Daniel** (2007). *Chagrin d'école*. Paris: Gallimard.
 Pennac, Daniel (2009). *Iz magareće klupe*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: SysPrint.
- Pennac, Daniel** (2012). *Journal d'un corps*. Paris: Gallimard.
 Penak, Danijel (2013). *Dnevnik jednog tela*. Prevela Jelena Mijatović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Perec, Georges** (1987). *La vie mode d'emploi*. Paris: Hachette.
 Перек, Жорж (1997). *Живої уууїсїво за уїоїшебу*. Превела Светлана Стојановић. Београд: Плато.
 Perec, Georges (2014). *Život način uporabe*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: MeandarMedia.
- Pinget, Robert** (1985). *Monsieur Songe*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Пенже, Робер (1996). *Госїогин Сонж*. Превела Оливера Милићевић. Београд: Полит.
- Plazenet, Laurence** (2005). *L'amour seul*. Paris: Albin Michel.
 Plazne, Lorans (2015). *Ljubav sama*. Prevela Jelena Stakić. Smederevo: Heliks.
 Plazenet, Laurence (2015). *Jedino ljubav*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Plichota, Anne & Wolf, Cendrine** (2010a). *Oksa Pollock : L'inespérée*. Paris: XO Éditions.
 Plišota, An i Volf, Sandrin (2012). *Oksa Polok: Neočekivana*. Prevela Jelena Miljković. Beograd: Mono i Manjana.
 Plichota, Anne i Wolf, Sandrine (2011). *Oksa Pollock: Nevidljivi svijet*. Prevela Nataša Medved. Zagreb: Školska knjiga.
- Plichota, Anne & Wolf, Cendrine** (2010b). *Oksa Pollock : La forêt des égarés*. Paris: XO Éditions.
 Plichota, Anne i Wolf, Sandrine (2011). *Oksa Pollock: Šuma izgubljenih*. Prevela Nataša Medved. Zagreb: Školska knjiga.
- Plichota, Anne & Wolf, Cendrine** (2013). *Oksa Pollock : Le cœur des deux mondes*. Paris: Pocket Jeunesse.

Plichota, Anne i Wolf, Sandrine (2012). *Oksa Pollock: Srce dvaju svjetova*. Prevela Nataša Medved. Zagreb: Lumen izdavaštvo.

Plichota, Anne & Wolf, Cendrine (2014). *Oksa Pollock : Les liens maudits*. Paris: Pocket Jeunesse.

Plichota, Anne i Wolf, Sandrine (2014). *Oksa Pollock: Proklete veze*. Prevela Julijana Štok. Zagreb: Lumen izdavaštvo.

Prévost, Guillaume (2006). *La pierre sculptée*. Paris: Gallimard Jeunesse.

Прево, Гијом (2008). *Тајна изрезбареног камена*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Креативни центар.

Prévost, Guillaume (2007). *Les sept pièces*. Paris: Gallimard Jeunesse.

Прево, Гијом (2009). *Седам новчића*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Креативни центар.

Prévost, Guillaume (2008). *Le Cercle d'or*. Paris: Gallimard Jeunesse.

Прево, Гијом (2010). *Златна карика*. Превела Гордана Бреберина. Београд: Креативни центар.

Prudhomme, Sylvain (2012). *Là, avait dit Bahi*. Paris: Gallimard.

Pridom, Silven (2015). *Tu, reče Bahi*. Preveo Miloš Konstantinović. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.

Puértolas, Romain (2013). *L'extraordinaire voyage du fakir qui était resté coincé dans une armoire Ikea*. Paris: Le Dilettante.

Puertolas, Romen (2014). *Izuzetno putovanje jednog fakira*. Prevela Svetlana Nešić. Beograd: Vuklan izdavaštvo.

Puértolas, Romain (2014). *Neobično putovanje fakira koji je zaglavio u Ikeinu ormaru*. Prevela Divina Marion. Zagreb: Fokus.

Queneau, Raymond (1965a). *Les fleurs bleues*. Paris: Gallimard.

Кено, Ремон (2001). *Цвeтaк незаборавaк*. Превела Ивaнкa Пaвлoвић. Београд: Плато.

Queneau, Raymond (2014). *Modri cvijetak*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.

Queneau, Raymond (1965b). *Pierrot mon ami*. Paris: Le Livre de Poche.

Keno, Rajmon (1961). *Moj prijatelj Pjero*. Preveo Miodrag Karaulac. Sarajevo: Svjetlost.

Queneau, Raymond (1972). *Zazie dans le métro*. Paris: Gallimard.

Keno, Remon (2008). *Caca u metrou*. Preveo Danilo Kiš. Beograd: Paideia.

Queneau, Raymond (2006). *Zazie u metrou*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: Meandar.

Queneau, Raymond (1982). *Exercices de style*. Paris: Gallimard.

Keno, Rejmon (1999). *Stilske vežbe*. Preveo Danilo Kiš. Beograd: Rad.

Queneau, Raymond (2008). *Stilske vježbe*. Preveo Vladimir Gerić. Koprivnica: Šareni dućan.

Quignard, Pascal (1991). *Tous les matins du monde*. Paris: Gallimard.

Kinjar, Paskal (2005). *Sva jutra sveta*. Preveo Jovan Popov. Beograd: Geopoetika.

Quignard, Pascal (2004). *Sva jutra ovoga svijeta*. Preveli Saša Sirovec i Zlatko Wurzberg. Samobor: Naklada Pelago.

Quignard, Pascal (2002). *Les Ombres errantes*. Paris: Bernard Grasset.

Quignard, Pascal (2013). *Lutajuće sjene*. Prevela Almira Drino. Sarajevo: Šahinpašić.

Quignard, Pascal (2006). *Terrasse à Rome*. Paris: Gallimard.

Kinjar, Paskal (2006). *Terasa u Rimu*. Prevela Gorica Todosijević. Beograd: Paideia.

Quignard, Pascal (2004). *Terasa u Rimu*. Preveli Saša Sirovec i Zlatko Wurzberg. Zagreb: Litteris.

- Quignard**, Pascal (2011). *Les solidarités mystérieuses*. Paris: Gallimard.
Kinjar, Paskal (2013). *Tajnovite solidarnosti*. Prevela Jelena Stakić. Beograd: Geopoetika izdavaštvo.
- Rimbaud**, Patrick (1997). *La Bataille*. Paris: Bernard Grasset.
Rambo, Patrik (2001). *Bitka*. Prevele Vera Ilijin i Zlata Muradbegović. Beograd: Paideia.
Rimbaud, Patrick (2000). *Bitka*. Preveo Fahrudin Kreho. Sarajevo: Zid.
- Réage**, Pauline (1999). *Histoire d'O. Retour à Roissy*. Paris: Le Livre de Poche.
Reaž, Polin (2006). *Povest o O. & Povratak u Roasi*. Prevela Anika Konde. Beograd: Rad.
Réage, Pauline (1971). *Djevojka „O“*. Preveo Stanko Škunca. Rijeka: Otokar Keršovani.
- Révay**, Theresa (2007). *La louve blanche*. Paris: Éditions France Loisirs.
Revaj, Tereza (2013). *U dobru i u zlu*. Prevela Danijela Martinović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Révay**, Theresa (2009). *Tous les rêves du mondes*. Paris: Belfond.
Revaj, Tereza (2010). *Svi snovi sveta*. Prevela Danijela Martinović. Beograd: Alnari.
- Révay**, Theresa (2011). *Dernier été à Mayfair*. Paris: Belfond.
Revaj, Tereza (2013). *Zlatno doba nade*. Prevela Marija Krstić. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Révay**, Theresa (2013). *L'autre rive du Bosphore*. Paris: Belfond.
Revaj, Tereza (2014). *Druga obala Bosfora*. Preveo Ljubeta Babović. Beograd: Vulkan izdavaštvo.
- Reyes**, Alina (1988). *Le boucher*. Paris: France Loisirs.
Reyes, Alina (2002). *Mesar*. Prevela Andrea Grgić Marasović. Zagreb: SysPrint.
- Robbe-Grillet**, Alain (1955). *Le voyeur*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Роб-Грије, Ален (1957). *Очи које све виде*. Превели Живко Костић и Десанка Илић. Цетиње: Народна књига.
- Robbe-Grillet**, Alain (2001). *La reprise*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Rob-Grije, Alen (2004). *Repriza*. Prevela Aleksandra Mančić. Beograd: Rad.
- Roblès**, Jean-Marie Blas de (2008). *Là où les tigres sont chez eux*. Paris: Zulma.
Roblès, Jean-Marie Blas de (2013). *Tamo gdje su tigrovi kod kuće*. Preveli Tatjana Brodnjak i Ivo Klarić. Zaprešić: Fraktura.
- Rolin**, Olivier (1994). *Port-Soudan*. Paris: Éditions du Seuil.
Rolen, Olivje (2004). *Port Sudan*. Preveo Đorđe Trajković. Beograd: Clio.
- Rouaud**, Jean (2013). *Les champs d'honneur*. Paris: Les Éditions de Minuit.
Rouaud, Jean (2014). *Ratišta*. Prevela Ana Buljan. Zagreb: Alfa.
- Roze**, Pascale (1996). *Le chasseur zéro*. Paris: Albin Michel.
Роз, Паскал (1997). *Ловац нула*. Превела Анђа Петровић. Београд: Издавачка кућа „Драганић“.
- Rozier**, Gilles (2005). *Un amour sans résistance*. Paris: Denoël.
Rozier, Gilles (2010). *Ljubav bez otpora*. Prevela Vlatka Valentić. Zaprešić: Fraktura.
- Rufin**, Jean-Cristophe (1998). *L'Abyssin*. Paris: Gallimard.
Rifen, Žan-Kristof (2007). *Abisnac*. Prevela Ana Stošić. Beograd: Laguna.
- Rufin**, Jean-Cristophe (2014). *Rouge Brésil*. Paris: Gallimard.
Rifen, Žan-Kristof (2004). *Crveni Brazil*. Prevele Zlata Muradbegović i Tatjana Šotra. Beograd: Paideia.
Rufen, Jean-Cristophe (2002). *Krvavi Brazil*. Prevela Gordana V. Popović. Zagreb: Algoritam.
- Sabatier**, Robert (1969). *Les allumettes suédoises*. Paris: Albin Michel.
Сабаџе, Робер (1991). *Шведске шибице*. Превела Мирјана Вукмировић. Београд: Просвета.

- Sabatier, Robert** (1978). *Les Enfants de l'été*. Paris: Albin Michel.
 Sabatier, Robert (1982). *Djeca ljeta*. Preveo Ladislav Grkalić. Opatija: Otokar Keršovani – Rijeka.
- Sabatier, Robert** (1979). *Alain et le nègre*. Paris: Albin Michel.
 Sabatier, Robert (1962). *Alain i crnac*. Preveo Srećko Đamonija. Zagreb: Zora.
- Sagan, Françoise** (1993a). *Bonjour Tristesse*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Fransoaz (1999). *Dobar dan, tugo*. Prevela Nada Bojić. Novi Beograd: Book & Marso.
 Sagan, Françoise (1987). *Dobar dan, tugo*. Preveo Ivo Klarić. Zagreb: Naprijed.
 Sagan, Fransoaz (1967). *Dobar dan tugo*. Prevela Olga Trebičnik. Sarajevo: Svjetlost.
- Sagan, Françoise** (1993b). *Un certain sourire*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Fransoaz (1967). *Izvestan osmeh*. Prevela Zorica Mišković. Sarajevo: Svjetlost.
 Sagan, Françoise (1987). *Izvjestan osmijeh*. Preveo Ivo Klarić. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993c). *Dans un mois, dans un an*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Fransoaz (1967). *Za mesec, za godinu*. Prevela Zorica Mišković. Sarajevo: Svjetlost.
 Sagan, Françoise (1979). *Za mjesec, za godinu*. Prevela Tatjana Brodnjak. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993d). *Aimez-vous Brahms*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Fransoaz (1967). *Volite li Bramsa*. Preveo Milenko Vidaković. Sarajevo: Svjetlost.
 Sagan, Fransoaz (2006). *Volite li Bramsa*. Prevela Nada Bojić. Novi Beograd: Book & Marso.
 Sagan, Françoise (1987). *Volite li Brahmsa*. Prevela Ana Prpić. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993e). *Les merveilleux nuages*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Fransoaz (1963). *Čudesni oblaci*. Prevela Zorica Mišković. Sarajevo: Svjetlost.
 Sagan, Françoise (1976). *Čudesni oblaci*. Prevela Tatjana Brodnjak. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993f). *La chamade*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Françoise (1967). *Predaja*. Prevela Jerka Belan. Zagreb: Matica hrvatska.
- Sagan, Françoise** (1993g). *Le garde du cœur*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Françoise (1968). *Čuvar srca*. Preveo Ivo Klarić. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993h). *Un peu de soleil dans l'eau froide*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Françoise (1987). *Malo sunca u hladnoj vodi*. Preveo Ivo Klarić. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993i). *Des bleus à l'âme*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Françoise (1974). *Modrice na duši*. Prevela Ana Gusić. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993j). *Le lit défait*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Françoise (1979). *Razbacana postelja*. Prevela Tatjana Brodnjak. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993k). *Le chien couchant*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Sagan, Françoise (1987). *Ulizica*. Prevela Mirjana Dobrović. Zagreb: Naprijed.
- Sagan, Françoise** (1993l). *La laisse*. In : *Œuvres*. Paris: Robert Laffont.
 Сaгaн, Франсоаз (1996). *Мушкарац на ланцу*. Превела Нада Бојић. Земун – Нови Београд: Book – Marso.
- Sagan, Françoise** (1994). *Un chagrin de passage*. Paris: Plon – Julliard.
 Сaгaн, Франсоаз (1997). *Пролазна њашња*. Превела Нада Бојић. Земун – Нови Београд: Book – Marso.
- Sagan, Françoise** (2011). *Un profil perdu*. Paris: Librairie Générale Française.
 Sagan, Françoise (1987). *Izgubljeni profil*. Prevela Tatjana Brodnjak. Zagreb: Naprijed.
- Salvayre, Lydie** (1995). *La Puissance des mouches*. Paris: Éditions du Seuil.
 Сaлвeр, Лиди (1999). *Моћ мува*. Превела Мелита Лого-Милутиновић. Београд: Плато.
 Salvayre, Lydie (2008). *Moć muha*. Prevela Suzana Kubik. Zagreb: Aora.

- Salvayre, Lydie** (1997). *La Compagnie des spectres*. Paris: Éditions du Seuil.
 Salver, Lidi (2005). *U društvu duhova*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Plato.
 Salvayre, Lydie (2008). *U društvu sablasti*. Prevela Andrea Grgić-Marasović. Zagreb: SysPrint.
- Salvayre, Lydie** (1999). *La déclaration*. Paris: Éditions Verticales.
 Salvayre, Lydie (2011). *Otkrivanje*. Prevela Suzana Kubik. Zagreb: SysPrint.
- Salvayre, Lydie** (2000). *Les Belles Âmes*. Paris: Éditions du Seuil.
 Salver, Lidi (2012). *Dobre duše*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Salvayre, Lydie** (2007a). *Portrait de l'écrivain en animal domestique*. Paris: Éditions du Seuil.
 Salvayre, Lydie (2009). *Portret pisca kao domaće životinje*. Prevela Marija Spajić. Zagreb: SysPrint.
- Salvayre, Lydie** (2007b). *La vie commune*. Paris: Gallimard.
 Salvayre, Lydie (2008). *Običan život*. Prevela Smiljka Guštak. Zagreb: SysPrint.
- Salvayre, Lydie** (2014). *Pas pleurer*. Paris: Éditions du Seuil.
 Salver, Lidi (2015). *Bez plakanja*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Novi Sad: Akademska knjiga.
- Sam, Anna** (2009). *Les Tribulations d'une caissière*. Paris: Librairie Générale Française.
 Sam, Ana (2012). *Bar-kod mog života*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
 Sam, Anna (2009). *Muke jedne blagajnice*. Prevela Zvezdana Timet. Zagreb: Znanje.
- Sarraute, Nathalie** (1985). *Enfance*. Paris: Gallimard.
 Сарот, Натали (2000). *Детинство*. Превела Гордана Гордић. Београд: Плато.
- Schmitt, Éric-Emmanuel** (1997). *Milarepa*. Paris: Albin Michel.
 Šmit, Erik-Emanuel (2004). *Milarepa*. Prevela Ana Stošić. Beograd: Laguna.
- Schmitt, Éric-Emmanuel** (2001). *Monsieur Ibrahim et les fleurs du Coran*. Paris: Albin Michel.
 Šmit, Erik-Emanuel (2004). *Gospodin Ibrahim i cvetovi iz Kurana*. Prevela Ana Stošić. Beograd: Laguna.
- Schmitt, Éric-Emmanuel** (2002). *Oscar et la dame rose*. Paris: Albin Michel.
 Šmit, Erik-Emanuel (2004). *Oskar i gospođa u ružičastom mantilu*. Prevela Ana Stošić. Beograd: Laguna.
- Schuhl, Jean-Jacques** (2000). *Ingrid Caven*. Paris: Gallimard.
 Šul, Žan-Žak (2002). *Ingrid Kaven*. Prevela Mirjana Vukmirović. Beograd: Paideia.
- Seksik, Laurent** (2013). *Le cas Édouard Einstein*. Paris: Flammarion.
 Сексик, Лоран (2014). *Случај Едуард Ајнштајн*. Превела Јелена Стакић. Београд: Карпос.
- Sempé & Goscinnny** (1997). *Les récrés du petit Nicolas*. Paris: Gallimard Jeunesse.
 Sempé / Goscinnny (2000). *Nikica ponovo jaše*. Preveli Daniel i Ivan Kušan. Zagreb: Znanje.
- Sempé & Goscinnny** (1999). *Le petit Nicolas*. Paris: Gallimard Jeunesse.
 Sempé / Goscinnny (1999). *Nikica*. Preveli Daniel i Ivan Kušan. Zagreb: Znanje.
- Schmitt, Éric-Emmanuel** (2002). *Oscar et la dame rose*. Paris: Albin Michel.
 Šmit, Erik-Emanuel (2004). *Oskar i gospođa u ružičastom mantilu*. Prevela Ana Stošić. Beograd: Laguna.
- Serfaty, Thierry** (2013). *Demain est une autre vie*. Paris: J'ai lu.
 Serfati, Tjeri (2012). *Sutra je novi život*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Signol, Christian** (2002). *Une année de neige*. Paris: Albin Michel.
 Sinjol, Kristijan (2004). *Snežna godina*. Preveo Stanko Džerferdanić. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
- Simenon, Georges** (1944). *Signé Picpus*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1957). *Potpis Pikpi*. Prevela Jugana Stojanović. Sarajevo: Džepna knjiga.

- Simenon, Georges** (1951). *Maigret au « Picrat's »*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (2011). *Megre u Pikratu*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Simenon, Georges** (1966). *Maigret u baru „Picratt“*. Prevela Ivan Kušan. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (1952). *Maigret chez le coroner*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Georges (1966). *Maigret u Arizoni*. Prevela Melita Wolf. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (1953a). *Maigret et la vieille dame*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1965). *Megre i stara dama*. Preveo Slavko Ivanić. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1953b). *Maigret et la Grande Perche*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (2011). *Megre i Motka*. Prevela Gordana Breberina. Beograd: Laguna.
- Simenon, Georges** (1954a). *Les vacances de Maigret*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1960). *Megre na letovanju*. Prevela Ljubica Petković. Beograd: Kosmos.
- Simenon, Georges** (1954b). *Le testament Donadieu*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1968). *Donadijev testament*. Prevela Nada Banašević. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1959). *Le veuf*. Paris: Presses de la Cité.
 СИМЕНОН, ЖОРЖ (1964). *Уговлац*. Превела Мирјана Лалић. Београд: Народна књига.
- Simenon, Georges** (1962a). *Le chien jaune*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Žorž (1969). *Žuti pas*. Preveo Amir Avdagić. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1962b). *L'enterrement de Monsieur Bouvet*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1965). *Sahrana gospodina Buvea*. Preveo Dragan Kebeļjić. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1963). *Un Noël de Maigret*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Georges (1966). *Maigretov Božić*. Preveo Ivo Klarić. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (1967a). *Les scrupules de Maigret*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre i sumnjičavi supružnici*. Preveo St. Stajić. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1967b). *Maigret se défend*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre se brani*. Preveo Petar Adamović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1967c). *Maigret et son mort*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1964). *Megre i njegov mrtvac*. Prevela Tanja Dugonjić. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1967d). *Maigret tend un piège*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1958). *Megre postavlja zamku*. Preveo Đorđe Milikić. Beograd: Kosmos.
- Simenon, Georges** (1967e). *Maigret s'amuse*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1965). *Megre se zabavlja*. Preveo Ljubomir Petrović. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1968a). *Le revolver de Maigret*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1965). *Megreov revolver*. Preveo Ljubomir Petrović. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1970). *Maigret, Lognon et les Gangsters*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1961). *Megre i gangsteri*. Preveo Jovan Petković. Beograd: Kosmos.
- Simenon, Georges** (1971a). *M. Gallet décédé*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Žorž (1960). *Pokojni g-din Gale*. Preveo Vladimir Ž. Pejović. Beograd: Kosmos.
 Simenon, Georges (2015). *Pokojni gospodin Gallet*. Preveo Predrag Raos. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Simenon, Georges** (1971b). *Liberty bar*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Žorž (1958). *Liberti bar*. Prevela Milena Šafarik. Beograd: Kosmos.
- Simenon, Georges** (1971c). *La danseuse du gai-moulin*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre i barska igračica*. Prevela Cveta Orlović. Beograd: Rad.

- Simenon, Georges** (1974). *Maigret voyage*. Genève: Édito-Service.
 Simenon, Žorž (1965). *Megre putuje*. Preveo Ljubomir Petrović. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1977). *L'ainé des Ferchaux*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1968). *Stariji Feršo*. Prevela Jelena Jelić. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1982). *Maigret se trompe*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1961). *Megre se vara*. Prevela Anđelija Ninčić. Beograd: Kosmos.
- Simenon, Georges** (1988a). *Maigret à New York*. In: *Tout Simenon 1*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1962). *Megre u Njujorku*. Prevela Vera Praporčević. Beograd: Kosmos.
 Simenon, Žorž (1964). *Megre u Nju Jorku*. Prevela Slavica Ivanić. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1988b). *L'amie de Madame Maigret*. In: *Tout Simenon 4*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Georges (1966). *Prijateljica gospođe Maigret*. Preveo Drago Dujmić. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (1988c). *Maigret et les petits cochons sans queue*. In: *Tout Simenon 4*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Georges (1966). *Pod prijateljnom smrću*. Preveo Milivoj Telećan i Karlo Budor. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (1990a). *Maigret et le clochard*. In: *Tout Simenon 11*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Georges (1966). *Maigret i žrtva iz Seine*. Preveo Ivan Kušan. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (1990b). *Les anneaux de Bicêtre*. In: *Tout Simenon 11*. Paris: Presses de la Cité.
 СИМЕНОН, ЖОРЖ (1965). *Звона Бусејџра*. Предео Петар Адамовић. Нови Сад: Матица српска.
- Simenon, Georges** (1990c). *Maigret aux assises*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre pred porotom*. Prevela Sonja Perović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1990d). *Un échec de Maigret*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1969). *Megreov neuspeh*. Preveo Petar Adamović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1990e). *Maigret et les témoins recalcitrants*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1959). *Lašomovi ćute*. Preveo Đorđe Milikić. Beograd: Beletra.
- Simenon, Georges** (1990f). *Le confessionnal*. In: *Tout Simenon 13*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1968). *Ispovedaonica*. Preveo Miloš Jovičević. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1990g). *La mort d'Auguste*. In: *Tout Simenon 13*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1968). *Ogistova smrt*. Prevela Olivera Ilić. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1990h). *Le voleur de Maigret*. In: *Tout Simenon 13*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1969). *Megreov lopov*. Preveo Petar Adamović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1990i). *La première enquête de Maigret*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1957). *Prva Megreova istraga*. Prevela Tanja Dugonjić. Sarajevo: Džepna knjiga.
- Simenon, Georges** (1992). *La Marie du port*. In: *Œuvre romanesque 21*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1968). *Marija iz luke*. Prevela Divna Đurić-Zamolo. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (1995). *Maigret se trompe*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1961). *Megre se vara*. Prevela Anđelija Ninčić. Beograd: Kosmos.
- Simenon, Georges** (1996). *Le voyageur de la Toussaint*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1962). *Tajni putnik*. [Preveo Leo Držić]. Zagreb: Znanje.

- Simenon, Georges** (1997). *Le petit homme d'Arkhangelsk*. Paris: Librairie Générale Française.
 Simenon, Žorž (1967). *Čovječuljak iz Arhangelska*. Preveo Dragan Kebešlić. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (1998). *Pedigree*. Paris: Librairie Générale Française.
 СИМЕНОН, ЖОРЖ (1955). *Пегиуре*. Превео Петар Адамовић. Нови Сад: Братство - Јединство.
- Simenon, Georges** (2001). *La disparition d'Odile*. Paris: Librairie Générale Française.
 Simenon, Žorž (1975). *Nestanak Odile*. Prevela Ljiljana Prošić-Kraković. Beograd: BIGZ.
- Simenon, Georges** (2002). *Maigret et l'inspecteur Malgracieux*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre i malerozni inspektor*. Preveo Petar Adamović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2003a). *Le charretier de la « Providence »*. In: *Romans I*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Georges (2015). *Konjušar s Providence*. Preveo Predrag Raos. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Simenon, Georges** (2003b). *L'affaire Saint-Fiacre*. In: *Romans I*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1958). *Afera Sen-Fijakr*. Preveo Đorđe Milikić. Beograd: Kosmos.
 Simenon, Žorž (2004). *Afera Sen-Fijaker*. Prevela Tea Jovanović. Beograd: Narodna knjiga – Alfa.
- Simenon, Georges** (2003c). *La maison du canal*. In: *Romans I*. Paris: Gallimard.
 СИМЕНОН, ЖОРЖ (1953). *Кућа на каналу*. Превео Петар Адамовић. Нови Сад: Братство – Јединство.
- Simenon, Georges** (2003d). *Lettre à mon juge*. In: *Romans I*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1968). *Pismo mome sudiji*. Prevela Margita Ristić. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2003e). *La neige était sale*. In: *Romans II*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1968). *Prljavi sneg*. Prevela Mirjana Lalić. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2003f). *Maigret et l'homme du banc*. In: *Romans II*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1959). *Megre i čovek s klupe*. Prevela Tanja Dugonjić. Sarajevo: Džepna knjiga.
- Simenon, Georges** (2003g). *Le petit saint*. In: *Romans II*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1968). *Mali svetac*. Prevela Zora Maksimović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2003h). *Le chat*. In: *Romans II*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Žorž (1968). *Mačka*. Preveo Mihailo Pavlović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2003i). *Maigret a peur*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre se boji*. Preveo Petar Adamović. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2004). *Feux rouges*. Paris: Presses de la Cité.
 Simenon, Žorž (1968). *Crvena svetlost*. Preveo Marko Katanić. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2005a). *Maigret et la jeu morte*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Žorž (1965). *Ubijena devojka*. Preveo Ljubomir Petrović. Sarajevo: Svjetlost.
- Simenon, Georges** (2005b). *L'évadé*. Paris: Gallimard.
 Simenon, Georges (1965). *Bjeganac*. Preveo Berislav Lukić. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simenon, Georges** (2007a). *Pietr le Letton*. In: *Tout Maigret I*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (2015). *Pietr Letonac*. Preveo Predrag Raos. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Simenon, Georges** (2007b). *Le pendu de Saint-Pholien*. In: *Tout Maigret I*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (2015). *Obješeni sa Saint-Pholiena*. Preveo Predrag Raos. Zagreb: Fokus komunikacije.
- Simenon, Georges** (2007c). *La guinguette à deux sous*. In: *Tout Maigret II*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1969). *Megreov vikend na Seni*. Preveo Vladimir Ž. Pejović. Redaktor: Milena Šafarik. Beograd: Rad.

- Simenon, Georges** (2007d). *L'ombre chinoise*. In: *Tout Maigret II*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1969). *Megre i žive senke*. Preveo Vladimir Ž. Pejović. Redaktor: Milena Šafarik. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2007e). *Le port des brumes*. In: *Tout Maigret II*. Paris: Omnibus.
 Simenon, Žorž (1968). *Luka u magli*. Prevela Ana Bukavac. Beograd: Rad.
- Simenon, Georges** (2010). *Maigret et le fantôme*. Paris: Le Livre de Poche.
 Simenon, Georges (1966). *Maigret i fantom*. Prevela Bosiljka Pavić-Fajdić. Zagreb: Matica hrvatska.
- Simon, Claude** (2001). *L'Herbe*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Simon, Klod (2002). *Trava*. Preveo Ivan Dimić. Beograd: Paideia.
- Simon, Yves** (1991). *La Dérive des sentiments*. Paris: Bernard Grasset.
 Simon, Yves (2002). *Otklon osjećaja*. Prevela Gordana V. Popović. Zagreb: Naklada Lukom.
- Solé, Robert** (1996). *La Mamelouka*. Paris: Éditions du Seuil.
 Solé, Robert (2000). *Fotograf i njegova žena*. Prevela Esther Zamlić. Zagreb: Edicije Božičević.
- Sollers, Philippe** (1988). *Les folies françaises*. Paris: Gallimard.
 Solers, Filip (2004). *Francuske ludosti*. Prevela Vesna Injac. Beograd: Narodna knjiga.
- Tournier, Michel** (1970). *Le Roi des Aulnes*. Paris: Gallimard.
 Turnije, Mišel (2002). *Kralj Vilovnjak*. Preveli Svetlana i Franjo Termačić. Beograd: Mono & Mañana press.
 Tournier, Michel (2008). *Kralj joha*. Prevela Bosiljka Brlečić. Zagreb: Lunapark.
- Tournier, Michel** (1972). *Vendredi ou Les limbes du Pacifique*. Paris: Gallimard.
 Turnije, Mišel (1990). *Petko ili limbovi Pacifika*. Prevela Gordana Stojković. Novi Sad: Bratstvo-jedinstvo.
- Tournier, Michel** (1977). *Les météores*. Paris: Gallimard.
 Tournier, Michel (2005). *Meteori*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Tournier, Michel** (1980). *Garpard, Melchior & Balthazar*. Paris: Gallimard.
 Турније, Мишел (1991). *Гашипар, Мелхиор и Валијасар*. Превела Иванка Павловић. Београд: Српска књижевна задруга.
 Tournier, Michel (2000). *Gašpar, Melkior i Baltazar*. Prevela Marija Paprašarovski. Zagreb: Ceres.
- Tournier, Michel** (1983a). *Gilles & Jeanne*. Paris: Gallimard.
 Турније, Мишел (2007). *Жил и Жана*. Превела Ивана Ђорђевић. Вршац: Књижевна општина Вршац.
- Tournier, Michel** (1983b). *Vendredi ou La vie sauvage*. Paris: Chardon Bleu Éditions.
 Turnije, Mišel (1988). *Petko ili Divlji život*. Prevela Bosiljka Brlečić. Zagreb: Mladost.
- Tournier, Michel** (1998). *Éléazar ou La Source et le Buisson*. Paris: Gallimard.
 Turnije, Mišel (1998). *Eleazar ili Izvor i grm*. Prevela Ana Moralić. Beograd: Nolit.
- Tournier, Michel** (2000). *Célébrations*. Paris: Gallimard.
 Turnier, Michel (2002). *Slavlja*. Prevela Vlatka Valentić. Zagreb: Vuković & Runjić.
- Tournier, Michel** (2006). *Petites proses*. Paris: Gallimard.
 Турније, Мишел (2003). *Мале прозе*. Превела Ивана Хаџи-Поповић. Београд: АЕД студио.
- Toussaint, Jean-Philippe** (1985). *La salle de bain*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Tusen, Žan-Filip (2005). *Kupatilo*. Prevela Milica Stojković. Beograd: Rad.
- Toussaint, Jean-Philippe** (2002). *Faire l'amour*. Paris: Les Éditions de Minuit.
 Tusen, Žan-Filip (2004). *Vođenje ljubavi*. Preveo Stanko Džeferdanović. Beograd: Narodna knjiga

– Alfa.

Toussaint, Jean-Philippe (2004). *Voditi ljubav*. Prevela Suzana Kubik. Zagreb: Vuković & Runjić.

Toussaint, Jean-Philippe (2005). *Fuir*. Paris: Les Éditions de Minuit.

Тусен, Жан-Филип (2011). *Бежање*. Превео Горан Наранчић. Београд: Српска књижевна задруга.

Toussaint, Jean-Philippe (2007). *Pobjeci*. Prevela Suzana Kubik. Zagreb: Vuković & Runjić.

Toussaint, Jean-Philippe (2009). *La vérité sur Marie*. Paris: Les Éditions de Minuit.

Tusen, Žan-Filip (2015). *Istina o Mariji*. Prevela Jelena Stakić. Loznica: Karpos.

Trouillot, Lyonel (2011). *La Belle Amour humaine*. Arles: Actes Sud.

Trouillot, Lyonel (2014). *Malo mjesto na Haitiju*. Prevela Maša Brala. Zagreb: Alfa.

Van Couwelaert, Didier (1994). *Un aller simple*. Paris: Albin Michel.

Van Kovlar, Didje (2010). *Put u jednom pravcu*. Prevela Ana Brajović. Beograd: Mono i Manjana.

Vargas, Fred (2001). *Pars vite et reviens tard*. Paris: Viviane Hamy.

Vargas, Fred (2007). *Idi brzo, vrati se kasno*. Prevela Eleonora Prohić. Beograd: Hedone.

Vargas, Fred (2011). *Odlazi brzo, vrati se kasno*. Prevela Dubravka Celeb[r]ini. Zagreb: Edicije Božičević.

Vargas, Fred (2002). *L'homme aux cercles bleus*. Paris: J'ai lu.

Vargas, Fred (2010). *Čovjek s plavim krugovima*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.

Vargas, Fred (2004). *L'homme à l'envers*. Paris: J'ai lu.

Vargas, Fred (2009). *Čovjek u zrcalu vuk*. Prevela Petra Radin. Zagreb: Edicije Božičević.

Vargas, Fred (2011). *L'armée furieuse*. Paris: Viviane Hamy.

Vargas, Fred (2012). *Bijesna vojska*. Prevela Dubravka Celebrini. Zagreb: Edicije Božičević.

Vian, Boris (1960). *Les Fourmis*. Paris: Le Terrain Vague.

Vijan, Boris (2007). *Žmarci*. Preveo Pavle Sekeruš. Novi Sad: Prometej – Kiša.

Vian, Boris (2004). *Mravci*. Prevela Milena Benini. Zagreb: Zagrebačka naklada.

Vian, Boris (1973). *Les morts ont tous la même peau*. Paris: Christian Bourgois Éditeur.

Vijan, Boris (2011). *Svi mrtvac i imaju istu kožu*. Prevela Sonja Šešlija. Novi Sad: Kiša.

Vian, Boris (2009). *Svi mrtvi iste su boje*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: Meandarmedia.

Vian, Boris (1992a). *L'herbe rouge*. Paris: Librairie générale française.

Vijan, Boris (2006). *Crvena trava*. Preveo Pavle Sekeruš. Novi Sad: Kiša – Stylos.

Vian, Boris (2011). *Crvena trava*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: Meandarmedia.

Vian, Boris (1992b). *L'arrache-cœur*. Paris: Librairie générale française.

Vijan, Boris (2006). *Vadisrce*. Prevela Ivanka Marković. Novi Sad: Kiša – Stylos.

Vian, Boris (2008). *Srcoder*. Prevela Vanda Mikšić. Zagreb: Meandarmedia.

Vian, Boris (1997). *J'irai cracher sur vos tombes*. Paris: Librairie générale française.

Vijan, Boris (2009). *Pljuvaću po vašim grobovima*. Prevela Ivana Utornik. Novi Sad: Prometej.

Vian, Boris (1991). *Pljuvat ću na vaše grobove*. Preveo Mladen Kožul. Niš: Gradina.

Vian, Boris (2005). *Pljuvat ću po vašim grobovima*. Prevela Milena Benini. Zagreb: Zagrebačka naklada.

Vian, Boris (2007). *L'écume des jours*. Paris: Librairie générale française.

Vijan, Boris (2003). *Pena dana*. Preveo Nikola Bertolino. Beograd: Paideia.

Vian, Boris (1977). *Pjena danâ*. Prevela Višnja Machiedo. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske.

Vian, Boris (2012). *L'automne à Pékin*. Paris: Les Éditions de Minuit.

Vijan, Boris (1983). *Jesen u Pekingu*. Prevela Dragoslava Risimović. Beograd: Nolit.

- Vian, Boris (2008). *Jesen u Pekingu*. Prevela Milena Benini. Zagreb: Udruga za kulturu „Knjigomat“.
- Vigan**, Delphine de (2007). *No et moi*. Paris: Éditions Jean-Claude Lattès.
Vigan, Delfin de (2014). *No i ja*. Prevela Mirjana Vukmirović. Beograd: Čarobna knjiga.
- Vigan**, Delphine de (2011). *Rien ne s'oppose à la nuit*. Éditions Jean-Claude Lattès.
Vigan, Delfina de (2013). *Ništa ne stoji na putu noći*. Prevela Melita Logo-Milutinović. Beograd: Čarobna knjiga.
Vigan, Delphine de (2013). *Ništa se ne opire noći*. Prevela Ita Kovač. Zagreb : OceanMore.
- Vinaver**, Michel (1998). *La demande d'emploi*. Paris: L'Arche.
Vinaver, Mišel (2012). *Prijava za posao*. Prevela Iva Brdar. U: *Pre i posle Balkana*. Beograd: Zepter Book World.
- Waysand**, Georges (1997). *Estoucha*. Paris: Denoël.
Vejsand, Žorž (1999). *Estuša*. Preveo Nikola Bertolino. Beograd: Zepter Book World.
- Werber**, Bernard (1993). *Les Fourmis*. Paris: Librairie Générale Française.
Werber, Bernard (2000). *Mravi*. Prevela Ita Kovač. Zagreb: Izvori.
- Weyergans**, François (1990). *Rire et pleurer*. Paris: Bernard Grasset.
Vejergans, Fransoa (2007). *Smejati se i plakati*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Laguna.
- Weyergans**, François (1992). *La Démence du boxeur*. Paris: Bernard Grasset.
Weyergans, François (2012). *Boksačka demencija*. Prevela Sanja Šoštarić. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Weyergans**, François (2005). *Trois jours chez ma mère*. Paris: Bernard Grasset.
Vejergans, Fransoa (2006). *Tri dana kod majke*. Prevela Anđa Petrović. Beograd: Laguna.
Weyergans, François (2005). *Tri dana kod moje majke*. Prevela Mía Pervan. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo – Disput.
- Zeller**, Florian (2004). *La Fascination du pire*. Paris: Flammarion.
Zeler, Florijan (2015). *Opčinjenost najgorim*. Preveo Vladimir D. Janković. Beograd: Booka.
Zeller, Florian (2007). *Opčinjen zlim slutnjama*. Prevela Duška Gerić Koren. Zagreb: Alfa.

1

ФРАНЦУСКО-СРПСКИ ЛЕКСИКОГРАФСКИ ПОТКОРПУС

ABEILLE

- ▶ **chargé comme une abeille** 'натоварен као пчела' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **натоварен као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se presser (se jeter, se précipiter) sur qqn, qqch comme des abeilles sur du miel** 'хрлити (бацати се, јурити) на *која, шито* као пчеле на мед' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [одушевљено се *коме, чему* приклонити] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за кога, што као пчела (пчеле) за мед**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **travailler comme une abeille** 'радити као пчела' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [марљиво, вредно радити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **радити као мрав**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ABLETTE

- ▶ **épais (gros) comme une ablette** 'дебео као сарага' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. mince (maigre) comme une ablette; ЕКВ. {*a} **мршав као сарага**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **mince (maigre) comme une ablette** 'танак (мршав) као сарага' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. **épais (gros) comme une ablette**; ЕКВ. {a} **мршав као сарага**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vif comme une ablette** 'жив као укљева' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **[окретан (брз)] као чигра**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ACIER

- ▶ **dur comme [de] l'acier** 'тврд као челик' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **тврд као челик**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **тврд као челик**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **froid comme l'acier** 'тврд као челик' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан, равнодушан, неосетљив] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **хладан као челик**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ADAM

- ▶ **nu comme Adam** 'го као Адам' прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [потпуно го, наг] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **[го] гол] као од мајке рођен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **vieux comme Adam** 'стар као Адам' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома стар] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **стар као Библија**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

ADULTE

- ▶ **se comporter (se conduire, agir) comme un adulte** 'понашати се као одрасла особа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [зрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

AFFAMÉ

- ▶ **{verba actionis} comme un affamé** 'као изгладнео' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

AFFICHE

- ▶ **épais comme une affiche** 'дебео као постер' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-п-6; ВАР. **plat comme une affiche**; ЕКВ. {f} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **plat comme une affiche** 'раван као постер' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. **épais comme une affiche**; ЕКВ. {f} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о жени) [потпуно равна, која је без изражених облина, груди и задњице] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **равна као даска**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

AGNEAU

- ▶ **doux comme un agneau** 'питом као јагње' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, питом, кротак и послушан] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} [**миран (питом, кротак)**] као јагње|јање; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **innocent comme l'agneau qui vient de naître** 'невин као јагње које се управо ојагњило' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно невин, неискварен, чедан] ЗН. к-п-0; ВАР. **pur comme l'agneau qui vient de naître**; ЕКВ. {g1} **чист као суза**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **pur comme l'agneau qui vient de naître** 'чист као јагње које се управо ојагњило' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно невин, неискварен, чедан] ЗН. к-п-2; ВАР. **innocent comme l'agneau qui vient de naître**; ЕКВ. {g1} **чист као суза**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

AIGLE

- ▶ **fondre sur qqn comme un aigle sur sa proie** 'обрушити се на *која* као орао на своју жртву' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом снагом на *која* насрнути] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **насрнути на кога као сивоња**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

AIGUILLE

- ▶ **fin comme une aiguille** 'танак као игла' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **танак као игла**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **pointu comme une aiguille** 'шиљат као игла' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома шиљат, оштар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

AIMANT

- ▶ **attirer qqn, qqch comme un aimant** 'привлачити *која*, *што* као магнет' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [јако *која*, *што* привлачити/привући] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **привлачити/привући кога, што као магнет**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

AIR

- ▶ **léger comme l'air** 'лак као ваздух' прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома лак, лаган, нимало тежак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **лаган (лак) као перо (перце)**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **лаган (лак) као перо (перце)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **libre comme l'air** 'слободан као ваздух' прид. фраз. прид. ♦ (о особи) [потпуно слободан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **слободан као птица [на грани]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ALBÂTRE

- ▶ **blanc comme l'albâtre** 'бео као алабастер' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изразито бео, који је веома светла тена] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бео|бијел као снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ALLUMETTE

- ▶ **briser (casser) qqch comme une allumette** 'сломити (разбити) *која*, *што* као шибица' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [врло лако се разбити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **briser qqn comme une allumette** 'сломити *која* као шибицу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [смрвити, здробити, потпуно *која* испребијати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **разбити кога као [беба] звечку**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **brûler (flamber) comme une allumette** 'горети као шибица' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако горети/изгорети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} **горети|горјети/изгорети|изгорјети као шибица**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **fin (mince) comme une allumette** 'танак као шибица' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **танак као шибица**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома мршав и витак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **танак као шибица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **maigre comme une allumette** 'мршав као шибица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **se briser ([se] casser) comme une allumette** 'сломити се (разбити се) као шибица' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [врло лако се разбити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

AMADOU

- **sec comme de l'amadou** 'сув као труд' прид. фраз. неут. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно сув, који нимало није мокар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **сув|сух као барут**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

AMBRE

- **fin comme l'ambre** 'спретан као амбра' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома проницљив, оштроум] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бистар као пчелица**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ÂME

- **errer comme une âme en peine** 'лутати као душа у мукама' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [кретати се у очајничком расположењу] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

AMI

- **traiter qqn comme un ami** 'поступати према коме као према пријатељу глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [пријатељски се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

AN

- **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de qqn, qqch comme de l'an quarante (mille)** 'ругати се коме, чему (бринути за која, шиио) као за четрдесету (хиљадиту) годину' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на која, шиио, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

ANCHOIS

- **serrés comme des anchois** 'збијени као сарделе' прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [јако стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e1} **збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

ANDOUILLETTE

- **bourré comme une andouillette** 'пун као кобасица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **пијан као смук**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

ÂNE

- **bander comme un âne** 'имати ерекцију као магарац' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **bête comme un âne** 'глуп као магарац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **глуп као магарац**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **braire comme un âne** 'њакати као магарац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **њакати (рикати) као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **chargé comme un âne** 'натоварен као магарац' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. chargé comme un baudet (une bourrique); ЕКВ. {a} **натоварен као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. chargé comme un baudet (une bourrique); ЕКВ. {f} **пијан као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **crier (brailler, gueuler) comme un âne** 'викати као магарац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. braire comme un âne; ЕКВ. {a} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

- **être comme l'âne de Buridan** 'бити као Буриданов магарац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити неодулучан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **franc comme un âne qui recule** 'искрен као магарац који иде уназад' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неискрен] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **ignorant comme un âne** 'који је незналица као магарац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који ништа не зна, који је потпуна незналица] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **lourd comme un âne mort** 'тежак као мртав магарац' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. peser comme un âne mort; ЕКВ. {0} **тежак као слон**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **méchant (mauvais) comme un âne rouge** 'неваљао (лош) као црвени магарац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неваљао, лош, пакостан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **покварен као муњак**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

- **monté comme un âne** 'обдарен као магарац' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [обдарен великим полним органом] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} **обдарен (курат) као магарац**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **peser comme un âne mort** 'тежити као мртав магарац' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити веома тежак, имати веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. lourd comme un âne

mort; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **ramer comme un âne** 'вслати као магарац' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [многo и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. travailler (bosser, trimer) comme un âne; ЕКВ. {a} радити као магарац; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему, об. о уређају) [радити уз велики напор и буку] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **têtu (entêté) comme un âne [rouge]** 'тврдоглав као [црвени] магарац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. têtu (entêté) comme un baudet (une bourrique); ЕКВ. {a1} тврдоглав као магарац (магаре); СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **travailler (bosser, trimer) comme un âne** 'радити као магарац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. ramer comme un âne; ЕКВ. {a} радити као магарац; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

ANGE

- ▶ **beau (joli) comme un ange** 'леп као анђео' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о детету) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} леп | лијеп као анђео; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **chanter comme un ange** 'певати као анђео' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} певати | певати као анђео; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **dormir comme un ange** 'спавати као анђео' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} спавати као анђео; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **doux comme un ange** 'питом као анђео' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, питом, кротак и добре нарави] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} миран (питом) као јагње | јање; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **jouer comme un ange** 'играти/глумити/свирати као анђео' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [лепо, божанствено играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **parler comme un ange** 'говорити као анђео' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [лепо, божанствено говорити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} говорити као анђео; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **sage comme un ange** 'миран као ађео' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-и-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} добар као анђео; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

- ▶ **se comporter (se conduire) comme un ange** 'понашати се као анђео' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [лепо се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} понашати се као анђео; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « митоним »).

ANGUILLE

- ▶ **[se] glisser (se sauver, se dérober, se faufiler, s'échapper, filer) comme une anguille** 'исклизнути (спасти се, искрасти се, побећи) као јегуља' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [неприметно отићи] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/h/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **agile comme une anguille** 'окретан као јегуља' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **glisser (échaper) [entre les doigts (entre les mains, des mains)] comme une anguille** 'исклизнути (утећи) [из прстију (руку)] као јегуља' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [лако умаћи, утећи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se tortiller (se tordre) comme une anguille** 'увијати се као јегуља' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **souple comme une anguille** 'савитљив као јегуља' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома гибак, савитљив] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vif comme une anguille** 'жив као јегуља' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан (брз)] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ANIMAL

- ▶ **{verba actionis} comme un animal** 'као животиња' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јачо, многo, у великој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. comme une bête; ЕКВ. {g} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **baiser comme un animal** 'јebати као животиња' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [имати енергичне, дивљачке сексуалне односе] ЗН. к-п-1; ВАР. baiser comme une bête; ЕКВ. {g} jebати као змај; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tourner comme un animal en cage** 'кружити као животиња у кавезу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. tourner comme une bête en cage; ЕКВ. {b} шетати се као лав у кавезу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **traiter qqn comme un animal** 'поступати према коме као према животињи' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme

une bête; ЕКВ. {a} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према животињи**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ANNUAIRE

- ▶ **gros comme un annuaire** 'дебео као именик' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома деобео, обиман] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ANTIQUÉ

- ▶ **beau comme l'antique** 'леп као као антика' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **леп | лијеп као сан**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

APOLLON

- ▶ **bâti (taillé) comme un Apollon** 'грађен (исклесан) као Аполон' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен, кршан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **грађен као Аполон**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **beau comme Apollon** 'леп као Аполон' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **леп | лијеп као Аполон**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

ARAPÈDE

- ▶ **collé (accroché) à qqn, qqch comme une arapède à son rocher** 'залепљен (закачен) за *која, шиио* као лупар за своју стену' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [чврсто везан за *која, шиио*, који се чврсто ухватио за *која, шиио*, који се не одваја од *која, чеја*] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → x).

ARBALÈTE

- ▶ **taillé comme une arbalète** 'истесан као стрела' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ARBRE

- ▶ **droit comme un arbre** 'прав као дрво' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **усправан (правист, раван) као свећа | свијећа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **planté comme un arbre** 'крут као дрво' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-2; ВАР. raide comme un arbre; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **raide comme un arbre** 'крут као дрво' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР.

planté comme un arbre; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

- ▶ **s'habiller comme un arbre de Noël** 'облачити се/обући се као божићно дрво' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише се упадљиво и безукусно облачити/обући] ЗН. к-п-4; ВАР. s'habiller comme un sapin de Noël; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ARC

- ▶ **courbé comme un arc** 'повијен као луќ' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [скроз повијен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tendu comme un arc** 'затегнут као луќ' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно затегнут, стегнут] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **напет (запет) као пушка**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ARGENT

- ▶ **briller comme de l'argent** 'блистати као сребро' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **сајити се (сијати^{мст}) као злато**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ARMÉE

- ▶ {verva actionis} **comme une armée en déroute** 'као војска у повлачењу' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [неоранизовано, без реда] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **као разбијена војска**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ARMOIRE

- ▶ **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace** 'грађен (исклесан) као ормар с огледалом' прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **као трокрилни ормар (орман)**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **као трокрилни ормар (орман)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ARRACHEUR

- ▶ **menteur comme un arracheur de dents** 'лажљив као зубар' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који безозбирно лаже] ЗН. к-и-4; ВАР. mentir comme un arracheur de dents; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).
- ▶ **mentir comme un arracheur de dents** 'лагати као зубар' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [безозбирно лагати] ЗН. к-и-4; ВАР. menteur comme un arracheur de dents; ЕКВ. {g1} **лагати као пас**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

ARTABAN : fier comme Artaban

‘поносан као Артабан’
прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} поносан као паун; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

AS

► {verba actionis} comme un as ‘као ас’ прил. фраз. поз. ◆ (о особи) [одлично, изврсно] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} као бог; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► coiffé comme un as de pique ‘очешљан као кец пик’
прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [неочешљан, потпуно рашчупан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → X).

► conduire comme un as ‘играти као ас’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [одлично играти] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l’as de pique ‘обучен као ас пик’
прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-5; ВАР. habillé comme l’as de pique, fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu, habillé) comme un as de pique; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de pique ‘обучен као ас пик’
прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-5; ВАР. habillé comme un as de pique, fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu, habillé) comme l’as de pique; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► habillé comme l’as de pique ‘обучен као ас пик’
прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-4; ВАР. fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme l’as de pique, fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu, habillé) comme un as de pique; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► habillé comme un as de pique ‘обучен као ас пик’
прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-4; ВАР. fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu) comme un as de pique, fait (fagoté, ficelé, fichu, foutu, habillé) comme l’as de pique; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► jouer comme un as ‘играти као ас’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [одлично играти] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ASPERGE

► pousser comme une asperge ‘расти као шпаргла’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [нагло, брзо расти/порастати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} расти/порастати или нарасти као [врба]^{сг} из воде; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ASTRE

► beau comme un astre ‘леп као звезда’
прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g}

леп | лијепо као ањео; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « КОСМОНИМ »).

AUJOURD’HUI

► se souvenir de qqn, qqch comme [d’]aujourd’hui ‘сећати се коџа, чеџа као данас’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [врло добро се коџа, чеџа сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} сећати се | сјећати се кога, чега као данас; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/ћ/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

AUTOMATE

► {verba actionis, verba motus} comme un automate ‘као аутомат’
прил. фраз. нег. ◆ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као аутомат; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

AVALANCHE

► {verba motus: arriver, débouler, entrer} comme une avalanche ‘као лавина’
прил. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома брзо, силовито и ненадано] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као ветар | вјетар; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

BAGUE

► aller à qqn comme une bague au doigt ‘ићи коме као прстен на прст’ глаг. фраз. нег. ◆ (о нечему) [савршено коме пристајати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} ићи (пристајати, стајати) коме као саливен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BAGUETTE

► {verba actionis} comme par (sur) un coup de baguette magique ‘као ударцем (на ударац) чаробнога штапића’
прил. фраз. поз. ◆ (о особи) [ненадано, без припреме] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} као чаробним штапићем; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► raides comme des baguettes de tambour ‘имати косу круту као палице за бубњење’
прид. фраз. нег. ◆ (о нечему, об. о длакама) [праве и веома круте] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BALAI

► bête (con) comme un balai [sans poils (manche)] ‘глуп као метла [без длака за метење (дршке)]’
прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} глуп као пањ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► se coiffer comme un balai de chiotte (chiottes) ‘чешљати се метла за ве-це’ глаг. фраз. нег. ◆ (о особи)

[бити неочешљан, потпуно рашчупан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BALEINE

- ▶ **con comme une baleine** 'глуп као кит' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} глуп као коњ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **énorme (gros) comme une baleine** 'огроман као кит' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [огроман, веома крупан, дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} дебео као слон; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine** 'смејати се као кит' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-и-4; ВАР. se tordre comme une baleine; ЕКВ. {g} смејати се | смејати се као луд; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **ronfler comme une baleine** 'хркати као кит' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} хркати као слон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se tordre comme une baleine** 'увијати се као кит' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. г-и-5; ВАР. rire (se bidonner, se marrer, se poiler) comme une baleine; ЕКВ. {*g} смејати се | смејати се као луд; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **souffler comme une baleine** 'дувати као кит' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко дахтати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} дахтати као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

BALLE

- ▶ {verba actionis, verba dicendi} **raide comme balle** 'право као лоптица' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без оклевања, припреме, с крајњом решеношћу] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ {verba motus: *filer, partir*} **comme une balle** 'као лоптица' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као метак; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **rapide comme une balle** 'брз као лоптица' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} брз као метак; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **rond comme une balle** 'окургао као лоптица' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито окургао] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} окургао као лопта; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*f} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BALLON

- ▶ **gonflé comme un ballon** 'надуван као балон' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} надут (надуван | напухан) као балон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **rond comme un ballon** 'окургао као балон' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} пијан као бачва; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BANANE

- ▶ **rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme une banane** 'смејати се као банана' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} смејати се | смејати се као луд; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ФИТНИМ »).
- ▶ **fier comme un petit banc** 'поносан као мала клупа' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} поносан као паун; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BAPTISTE

- ▶ **tranquille comme Batiste** 'миран као Батист' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [крајње безбрижан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

BARAQUE

- ▶ **chaud comme une baraque à frites** 'врућ као киоск на коме се продаје помфрит' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [који је пун ентузијазма, који је веома загрејан за нешто] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »; ЦИТ. 0; → X).

BARBET

- ▶ **crotté comme un barbet** 'блатњав као водени шпанијел' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блатњав, скроз блатом упрљан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} прљав као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **trempeé comme un barbet** 'покисао као водени шпанијел' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно мокар, покисао] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} мокар као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

BARRE

- ▶ **raide comme une barre de fer** 'крут као шипка од гвожђа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BARRIQUE

- ▶ **gros comme une barrique** 'дебео као бачва' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **дебео као буре|бачва**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **plein (rond) comme une barrique** 'пун (округао) као бачва' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **пијан као бачва**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **fier comme un bar-tabac** 'поносан као бар-дуванџиница' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {г} **поносан као паун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

BÂTON

- ▶ **droit comme un bâton** 'прав као штап' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **raide comme un bâton** 'крут као штап' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **taillé comme un bâton de sucette** 'истесан као штапић од лизалице' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {ff1} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BATTOIR

- ▶ **larges (grandes) comme des battoirs** 'велике као пракљача' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о рукама) [веома велике, огромне] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BAUDET

- ▶ **chargé comme un baudet** 'натоварен као магарац' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. chargé comme un âne (une bourrique); ЕКВ. {а} **натоварен као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. chargé comme un âne (une bourrique); ЕКВ. {ff} **пијан као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **têtu (entêté) comme un baudet** 'тврдоглав као магарац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. têtu (entêté) comme un âne [rouge] (une bourrique); ЕКВ. {а} **тврдоглав као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

BÉBÉ

- ▶ **dormir comme un bébé** 'спавати као беба' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **спавати као беба**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **pleurer comme un bébé** 'плакати као беба' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устежања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а2} **плакати/заплакати или расплакати се као [мала] беба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **s'endormir comme un bébé** 'заспати као беба' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **заспати као беба**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **se comporter (se conduire, agir) comme un bébé** 'понашати се као беба' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. se comporter (se conduire, agir) comme un enfant (un gamin); ЕКВ. {а2} **понашати се као [нека (мала)] беба**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

BELETTE

- ▶ **curieux comme une belette** 'радознао као ласица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано радознао, превише знатижељан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

BESTIAUX

- ▶ **parqués (entassés) comme des bestiaux** 'уторени као стока' прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [јачко стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. parqués (entassés) comme du bétail; ЕКВ. {а} **збијени (стиснути, набијени) као стока**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

BÉTAIL

- ▶ **parqués (entassés) comme du bétail** 'уторени као стока' прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [јачко стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. parqués (entassés) comme des bestiaux; ЕКВ. {а} **збијени (стиснути, набијени) као стока**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **traiter qqn comme du bétail** 'понашати се према коме као према стоци' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према стоци**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

BÊTE

- ▶ {verba actionis} **comme une bête** 'као животиња' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јачко, много, у великој мери] ЗН.

г-п-0; ВАР. *comme un animal*; ЕКВ. {g} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅.
(ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **baiser comme une bête** 'јџбати као животиња' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [имати енергичне, дивљачке сексуалне односе] ЗН. к-п-1; ВАР. *baiser comme un animal*; ЕКВ. {g} **јџбати као змај**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **crier (gueuler, hurler) comme une bête** 'викати (урлати) као животиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво|враг**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **malade comme une bête** 'болестан као звер' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома болестан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **болестан као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **mourir (crever) comme une bête** 'умрети (цркнути) као животиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [умирати/умрети у беди и самоћи] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{мст}) као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **ramer comme une bête** 'веслати као животиња' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [многo и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. *travailler (bosser, trimer) comme une bête [de somme]*; ЕКВ. {*a} **радити као стока**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему, об. о уређају) [радити уз велики напор и буку] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **regarder (dévisager, observer) qqn comme une bête curieuse** 'гледати (посматрати) кога као чудну животињу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нетремице и с чуђењем *која* гледати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **s'éclater comme une bête** 'забављати се као животиња' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [многo се забављати/забавити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se jeter sur qqn comme une bête [fauve (sauvage)]** 'бацити се на *која* као [дивља] животиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом снагом на *која* насрнути] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {b1} **насрнути на кога као сивоња**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **souffrir comme une bête** 'патити као животиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo патити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0g} **патити као патика**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tourner comme une bête en cage** 'кружити као животиња у кавезу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. *tourner comme un animal en cage*; ЕКВ. {b} **шетати се као лав у кавезу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **traiter qqn comme une bête** 'поступати према *коме* као према животињи' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. *traiter qqn comme un animal*; ЕКВ. {a} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према животињи**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **traquer qqn comme une bête [fauve]** 'прогонити *која* као [дивљу] животињу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно *која* прогонити, уходити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **travailler (bosser, trimer) comme une bête [de somme]** 'радити као животиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. *ramer comme une bête*; ЕКВ. {a1} **радити као стока**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tuer (abattre) qqn comme une bête** 'убити (заклати) *која* као животињу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно *која* убити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **убијати/убити (клати/заклати) кога као стоку**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vivre comme une bête** 'живети као животиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бедно, у лошим условима живети] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **живети|живјети као стока**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

BÉTON

- ▶ **dur comme du béton** 'тврд као бетон' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **тврд као бетон**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

BEURRE

- ▶ **beurré comme un petit beurre** 'премазан маслацем као кекс' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. *beurré (bourré) comme un petit Lu*; ЕКВ. {*g1} **пијан као чеп**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **entrer (rentrer) comme dans du beurre** 'ући као у маслац' глаг. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [лако се резати, лако продирати у ткиво] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а] сир**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② неут. ♦ (о особи) [веома лако ући, продрети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **fondre comme [le] beurre au soleil** 'топити се као маслац на сунцу' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [полако нестајати/нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **топити се/истопити се или растопити се као снег|снијег на сунцу**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

BICYCLETTE

- ▶ **maigre comme une bicyclette** 'мршав као бицикл' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. **maigre comme un vélo**; ЕКВ. {g} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BIENHEUREUX

- ▶ **dormir comme un bienheureux** 'спавати као блаженик' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **спавати као анђео**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

BILLARD

- ▶ **lisse comme un billard** 'гладак као билијар' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BILLE

- ▶ **avoir les yeux comme des billes de loto** 'имати очи као куглице за лото' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати избочене очи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **chauve comme une bille** 'ћелав као кликер' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно ћелав, који је кроз без косе] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **ћелав као јаје**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **rond comme une bille** 'округао као кликер' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито округао] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **округао као лопта**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **пијан као чеп**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BISCOTTE

- ▶ **beurré comme une biscotte** 'премазан маслацем као двопек' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **пијан као чеп**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »; ЦИТ. 0; → х).

BITE

- ▶ **con comme une bite** 'глуп као курац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **глуп као курац**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **haut (grand) comme trois bites à genoux** 'висок као три курца до колена' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома низак] ЗН. г-и-8; ВАР. **haut (grand) comme trois pines [à genoux]**; ЕКВ. {g1} **висок као шумска јагода**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »; ЦИТ. 0; → х).

BLÉ

- ▶ **blond comme les blés** 'плав/жут као жито' прид. фраз. неут. ♦ (о особи) [изразито плав, који има изразито плаву косу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **fauché comme les blés** 'пожњевен као жито' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који нема ни динара] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **го|гол као пиштољ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

BLEU

- ▶ **se faire (se laisser) avoir (duper) comme un bleu** 'дати се преварити као плави/почетник' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити олако преварен] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

BŒUF

- ▶ **costaud comme un bœuf** 'крупан као говедо' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома крупан, кршан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **као од брда (брега|бријега) одваљен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **fort comme un bœuf** 'јак као говедо' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **јак као бик**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **manger comme un bœuf** 'јести као говедо' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **јести као коњ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **ramer comme un bœuf** 'веслати као говедо' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. **travailler (bosser, trimer) comme un bœuf**; ЕКВ. {c} **радити као стока**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему, об. о уређају) [радити уз велики напор и буку] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **saigner comme un bœuf** 'крварити као говедо' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома много крварити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **крварити као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **souffler comme un bœuf** 'дувати као говедо' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако дахтати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **дахтати као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **suer (transpirer) comme un bœuf** 'знојити се као говедо' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [превише се знојити] ЗН. к-п-4; ВАР. **suer (transpirer) comme une vache**; ЕКВ. {f} **знојити се/ознојити се као свиња**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **travailler (bosser, trimer) comme un bœuf** 'радити као говедо' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно

радити] ЗН. к-п-0; ВАР. *ramer comme un bœuf*; ЕКВ. {c} **радити као стока**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

BOIS

- ▶ **dur comme du (le) bois** 'тврд као дрво' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **тврд као дрво**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **sec comme du bois** 'сув као дрво' прид. фраз. неут. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно сув, који нимало није мокар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **сув|сух као барут**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **voler qqn comme dans un bois (au coin d'un bois)** 'покрасти *koia* као у шуми (накрај шуме)' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно *koia* покрасти] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ћ/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

BOLIDE

- ▶ {verba motus: *arriver, passer, filer, tomber*} **comme un bolide** 'као болид' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **као метак**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOMBE

- ▶ {verba motus: *arriver, passer, filer, tomber*} **comme une bombe** 'као бомба' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **као метак**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **éclater comme une bombe** 'одјекнути као бомба' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нагло се раширити и изазвати велику сензацију] ЗН. к-п-3; ВАР. *tomber comme une bombe*; ЕКВ. {a} **одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као бомба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tomber comme une bombe** 'пасти као бомба' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нагло се раширити и изазвати велику сензацију] ЗН. к-п-2; ВАР. *éclater comme une bombe*; ЕКВ. {*a} **одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као бомба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BONBON

- ▶ **avalier (prendre, gober) qqch comme des bonbons** 'гутати (узимати) *shio* као бомбоне' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у великој количини и олако *shio* уносити у организам] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **гутати (узимати, пити) што као бомбоне**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

BONJOUR

- ▶ **simple (facile) comme bonjour** 'просто (једноставно) као добар дан' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома једноставно, просто, нимало некомплицовано] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **прост као пасуљ^{ист}**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

BONNET

- ▶ **triste comme un bonnet de nuit** 'тужан као ноћна капа' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g1} **досадан као пролив|прољев**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о нечему) [крајње суморан, тмуран] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOOMERANG

- ▶ **revenir comme un boomerang** 'вратити се као бумеранг' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [у истој мери се вратити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **враћати се|вратити се као бумеранг**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BORNE

- ▶ **être (rester) planté [là] comme une borne** 'бити (остајати) посађен као камен међаш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c1} **стајати као камен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOSSU

- ▶ **content (heureux) comme un bossu** 'задовољан (сретан) као грбавац' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома задовољан, сретан, презадовољан, пресретан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **срећан|сретан као мало дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **rire (se bidonner, se marrer) comme un bossu** 'смејати се као грбавац' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **смејати се|смијати се као луд**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

BOTTIN

- ▶ **épais comme un Bottin (un bottin)** 'дебео као телефонски именик' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дебео, обиман] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

BOUC

- ▶ **bander comme un bouc** 'имати ерекцију као јарац' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-0;

ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **puer comme un bouc** ‘смрдети као јарац’ глаг. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} смрдети|смрдјети (заударати) као твор; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

BOUCHON

- ▶ **sauter comme un bouchon de champagne** ‘искакати/искочити као чеп од шампањца’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нагло искакати/искочити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOUDIN

- ▶ **plein (rond) comme un boudin** ‘пун (округао) као крвавица’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} пијан као смук; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

BOUÉE

- ▶ **s'accrocher à qqn, qqch comme à une bouée [de sauvetage]** ‘ухватити се за коџа, ишџо као за бову [за спасавање]’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [упорно се од коџа, чеџа не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. s'accrocher à qqn, qqch comme un naufragé [à une bouée [de sauvetage]]; ЕКВ. {g2} ухватити се за кога, шта као пијан за плот; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOUILLOTE

- ▶ **chaud comme une bouillotte** ‘врућ као термофор’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [који је пун ентузијазма, који је веома загрејан за нешто] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → X).

BOULE

- ▶ **chaue comme une boule de billard** ‘ћелав као билијарска кугла’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно ћелав, који је кроз без косе] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} ћелав као јаје; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOULET

- ▶ {verba motus: arriver, entrer} **comme un boulet [de canon]** ‘као [топовско] ћуле’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и ненадано] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {c1} као метак; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **traîner qqn, qqch comme un boulet** ‘вучи коџа, ишџо као куглу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати коџа, ишџо на терету] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOULEVARD

- ▶ **large comme un boulevard** ‘широк као булевар’ прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома широк] ЗН. и-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

BOULON

- ▶ **rond comme un boulon** ‘округао као вијак’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*f} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BOURRIQUE

- ▶ **chargé comme une bourrique** ‘натоварен као магарац’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. chargé comme un âne (un baudet); ЕКВ. {a} натоварен као магарац (магаре); СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. chargé comme un âne (un baudet); ЕКВ. {*f} пијан као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **soûl (saoul) comme une bourrique** ‘пијан као магарац’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} пијан као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **têtu (entêté) comme une bourrique** ‘тврдоглав као магарац’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. têtu (entêté) comme un âne [rouge] (un baudet); ЕКВ. {a} тврдоглав као магарац (магаре); СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

BOUTEILLE

- ▶ **secouer qqn comme une bouteille d'Orangina** ‘дрмати коџа као флашу Оранжине’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [добро коџа продрмати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BRAISE

- ▶ **chaud comme [de la (la)] braise** ‘врућа као жеравица’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома топао, врућ] ЗН. к-п-0; ВАР. chaud comme une braise; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи) [који је пун ентузијазма, који је загрејан за нешто] ЗН. к-и-5; ВАР. chaud comme une braise; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о особи) [веома згодан, сексипилан] ЗН. к-и-5; ВАР. chaud comme une braise; ЕКВ. {*g2} добар као добар дан; СИН. +; АНТ. +. ④ поз. ♦ (о особи) [веома сексуално узбуђена, која осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. chaud comme une braise; ЕКВ. {*g} напаљен као зец; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **chaud comme une braise** ‘врућа као жеравица’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома топао, врућ] ЗН. к-п-0; ВАР. chaud comme [de la (la)] braise; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи) [који је пун ентузијазма, који

je zagrejan za nesto] ЗН. к-и-5; ВАР. chaud comme [de la (la)] braise; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о особи) [веома згодан, сексипилан] ЗН. к-и-5; ВАР. chaud comme [de la (la)] braise; ЕКВ. {g2} добар као добар дан; СИН. +; АНТ. +. ④ поз. ♦ (о особи) [веома сексуално узбуђена, која осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. chaud comme [de la (la)] braise; ЕКВ. {g} напаљен као зец; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **rouge comme [de la] braise** ‘црвен као жеравица’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изразито црвен, јаркоцрвен] ЗН. к-п-0; ВАР. rouge comme une braise; ЕКВ. {g} црвен као паприка; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

► **rouge comme une braise** ‘црвен као жеравица’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изразито црвен] ЗН. к-п-0; ВАР. rouge comme [de la] braise; ЕКВ. {g} црвен као паприка; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

BRAS

► **droit comme mon bras quand je me mouche** ‘прав као моја рука кад се ушмркујем’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [потпуно крив] ЗН. г-п-6; ВАР. droit comme mon coude quand je me mouche; ЕКВ. {g1} крив као параграф; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [нимало поштен] ЗН. г-и-8; ВАР. droit comme mon coude quand je me mouche; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

► **gros comme le bras** ‘дебео као рука’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома значајан, утицајан] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

► **long comme le bras** ‘дугачак као рука’ прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома дугачак] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

BRETELLES

► **aller à qqn comme des bretelles à un cochon (une langouste, un lapin)** ‘ићи коме као бретеле свињи (јастогу, зецу)’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [уопште коме не пристајати] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} стајати коме као крави (крмачи, магарцу) седло; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BRETON

► **têtu comme un Breton** ‘тврдоглав као Бретонац’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} тврдоглав као магарец (магаре); СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

BRIN

► **emporter qqn, qqch comme un brin [de paille]** ‘однети кога, што као слакму [сламе]’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лако, без тешкоћа која, ишио односити/однети] ЗН. к-п-0; ВАР. emporter qqn, qqch

comme un fêtu [de paille]; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /v/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BROUILLARD

► **{verba percipiendi: voir} comme dans un brouillard** ‘као у магли’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нејасно] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као у магли; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **se souvenir de qqn, qqch comme dans un brouillard** ‘сећати се која, чеја као у магли’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [врло се слабо која, чеја сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} сећати се | сећати се кога, чега као у магли; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

BRUTE

► **{verba actionis} comme une brute** ‘као звер’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} као животиња; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **cogner (frapper, taper) comme une brute** ‘ударати (лупати) као стока’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако и насилно ударати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} ударати као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **dormir comme une brute** ‘спавати као звер’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} спавати као стока; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **se battre comme des brutes** ‘тући се као животиње’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се тући] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} тући се као животиње; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **se comporter (se conduire) comme une brute** ‘понашати се као звер’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [простачки, непристојно се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} понашати се као животиња; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **travailler (bosser) comme une brute** ‘радити као звер’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} радити као стока; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

BÛCHE

► **dormir comme une bûche** ‘спавати као клода’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} спавати као клода; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **être (rester) planté [là] comme une bûche** ‘бити (остајати) посађен као клода’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} стајати као пањ; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **s'endormir comme une bûche** 'заспати као клада' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **заспати као клада**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

BÛCHERON

- ▶ **ronfler comme un bûcheron** 'хркати као дрвосеча' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {г} **хркати као слон**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

BUFFLE

- ▶ **fort comme un buffle** 'јак као биво' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **јак као биво|бивол**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

BULLE

- ▶ **crever (éclater) comme une bulle [de savon]** 'пукнути као мехур [од сапунице]' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [олако нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **пукнути (пући)ист, нестати, распукнути се** као мехур|мјехур (балон) од сапунице; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- ▶ **léger comme une bulle [de savon, de champagne]** 'лак као мехур [од сапуна, од шампањца]' прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома лак, лаган, нимало тежак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **лаган (лак) као перо (перце)**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **лаган (лак) као перо (перце)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

CÂBLE

- ▶ **épais comme un câble de frein à main** 'дебео као кабл ручне кочнице' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} **мршав као прут**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CABRI

- ▶ **agile comme un cabri** 'окретан као јаре' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о детету) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **[окретан] као чигра**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **bondir (sauter) comme un cabri** 'скакати као јаре' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [весело и задовољно скакати, скакутати] ЗН. к-п-0; ВАР. bondir (sauter) comme une chèvre (un chevreau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vif comme un cabri** 'жив као јаре' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **[окретан (брз)] као чигра**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CACHALOT

- ▶ **souffler comme un cachalot** 'дувати као уљешура' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко дахтати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **дахтати као пас**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CACHET

- ▶ **blanc comme un cachet d'aspirine** 'бео као таблета аспирина' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. bronzé comme un cachet d'aspirine; ЕКВ. {g1} **бео|бијел као креч**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **bronzé comme un cachet d'aspirine** 'преплануо као таблета аспирина' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. г-п-6; ВАР. blanc comme un cachet d'aspirine; ЕКВ. {*g1} **бео|бијел као креч**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CADAVRE

- ▶ **blanc comme un cadavre** 'бео као леш' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. pâle comme un cadavre; ЕКВ. {*b} **блед|блијед као мртвац**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **immobile comme un cadavre** 'непокретан као леш' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно непокретан, непомичан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **непокретан као кип**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **pâle comme un cadavre** 'блед као леш' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. blanc comme un cadavre; ЕКВ. {b} **блед|блијед као мртвац**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

CAILLOU

- ▶ **dormir comme un caillou** 'спавати као камен' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **спавати као топ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dur comme un caillou** 'тврд као камен' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

CAMÉLÉON

- ▶ **changer comme un caméléon** 'мењати се као камелеон' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити крајње превртљив,

непостојан, мењати мишљење и понашање према приликама] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} мењати се|мијењати се као камелеон; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CAMION

- ▶ **beau comme un camion** 'леп као канта с фарбом' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} леп|лијеп као слика; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **maquillé comme un camion volé** 'нашминкан као украдени камион' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [неукусно, упадљиво нашминкан] ЗН. к-и-4; ВАР. maquillé comme une voiture volée; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **ronfler comme un camion** 'хркати као камион' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} хркати као локомотива; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CAMIONNEUR

- ▶ **ronfler comme un camionneur** 'хркати као камионџија' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} хркати као слон; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

CANARD

- ▶ **être comme un canard devant un couteau de poche** 'бити као патка испред џепног ножа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [изгледати као неко ко ништа не разуме, изгледати збуњено] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **marcher comme un canard** 'ходати као патка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [гегати се] ЗН. к-п-0; ВАР. marcher comme une cane; ЕКВ. {a} ходати као патка; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **trempe (mouillé) comme un canard** 'мокар као патка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно мокар, покисао] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} мокар као миш; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

CANE

- ▶ **marcher comme une cane** 'ходати као патка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [гегати се] ЗН. к-п-0; ВАР. marcher comme un canard; ЕКВ. {c} ходати као патка; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CANICHE

- ▶ **docile comme un caniche** 'послушан као пудлица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома послушан и понизан] ЗН. к-п-0; ВАР. docile comme un chien (un toutou); ЕКВ. {c}

послушан као пас; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).

- ▶ **fidèle comme un caniche** 'веран као пудлица' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно веран] ЗН. к-п-4; ВАР. fidèle comme un chien (un toutou); ЕКВ. {c} веран|вјеран као пас; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **frisé comme un caniche** 'кудрав као пудлица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно кудрав, коме је коса сва у увојцима] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **suivre qqn comme un caniche** 'пратити коџа као пудлица' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} пратити кога (ићи за ким) као сенка|сјенка (сена|сјена); СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CANTINE

- ▶ **bourré (plein) comme une cantine** 'пун као менза' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} пијан као мајка; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

CAPOTE

- ▶ **laisser tomber (abandonner, jeter, larguer) qqn comme une vieille capote** 'испустити (напустити, бацити, шутнути) коџа као стари кондом' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за коџа, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарану; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CARABINIER

- ▶ **arriver comme les carabiniers** 'стизати/стићи као карабињери' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [касно стизати/стићи] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »; ЦИТ. 0; → х).

CARPE

- ▶ **bâiller comme une carpe** 'зевати као шаран' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [интензивно зевати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} зијевати као сом^{зеп}; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **bête comme une carpe** 'глуп као шаран' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} глуп као коњ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **muet comme une carpe** 'нем као шаран' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно нем, који ништа не говори, који кроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅.

3 поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CARPETTE

- **s'aplatir comme une carquette** 'спљоштити се као простирач' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити крајње понизан] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CARRÉ

- **maquillé comme un carré d'as** 'нашминкан као четири аса' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [неукусно, упадљиво нашминкан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

CARTABLE

- **bourré (plein) comme une cartable** 'пун као школска торба' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} пијан као торба^{зап}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

CARTE

- **beau comme une carte postale** 'леп као разгледница' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома леп, прелеп] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {c1} леп | лијеп као слика; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

CASSEROLE

- **chanter comme une casserole** 'певати као шерпа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше певати, фалширати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **raisonner comme une casserole** 'расуђивати као шерпа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше, погрешно, глупо расуђивати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CASTOR

- **baiser comme un castor** 'јебати као дабар' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати дуге сексуалне односе у великој мери] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. baiser comme un lapin; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CATAPLASME

- **être comme un cataplasme sur une jambe de bois** 'бити као топла облога на ноzi од дрвета' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити потпуно бескористан] ЗН. г-п-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} помагати/помоћи коме као були гађе^{ист}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CATHÉDRALE

- **haut comme une cathédrale** 'висок као катедрала' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} висок као торањ; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

- **vaste comme une cathédrale** 'простран као катедрала' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

CAUTÈRE

- **être comme un cautère sur une jambe de bois** 'бити као каутер на ноzi од дрвета' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити потпуно бескористан] ЗН. г-п-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} помагати/помоћи коме као були гађе^{ист}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CERF

- **agile comme un cerf** 'окретан као јелен' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **bander comme un cerf** 'имати ерекцију као јелен' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CERISE

- **rouge comme une cerise** 'црвен као трешња' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црвен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} црвен као крв; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} црвен као парадајз; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- **se ficher (se soucier) de qqn, qqch comme d'une cerise** 'бринути за која, шито као за трешњу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на која, шито, не придавати никакву важност коме, чему] ЗН. г-и-8; ВАР. se ficher (se soucier) de qqn, qqch comme d'une guigne; ЕКВ. {g} марити (бринути) за кога, што као за лањски снег | снијег; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

CHAMEAU

- **pisser comme un chameau** 'пишати као камила' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [дуго мокрити, уринирати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} пишати као коњ; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **sobre comme un chameau** 'који не пије као камила' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који уопште не пије алкохол, који ништа алкохолно није попио] ЗН. к-п-0;

ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHAMOIS

- ▶ **agile comme un chamois** 'окретан као дивокоза' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHAMPIGNON

- ▶ **pousser comme des champignons** 'расти као печурке' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [брзо се и у великом броју појављивати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **расти (ницати/никнути или нићи^{мст}) као печурке|гљиве [после|послије (након) кише];** СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **pousser comme un champignon** 'расти као печурка' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [нагло, брзо расти/порасти] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **расти/порасти или нарасти као печурка|гљива [после|послије (након) кише];** СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

CHANCRE

- ▶ **manger (bouffer) comme un chancre** 'јести (ждерати) као чанкир/чир' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **јести (ждерати) као свиња;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « остало »).

CHANDELLE

- ▶ **s'éteindre (s'en aller) comme une chandelle** 'угасити се (отићи) као свећа' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [полако и у миру умрети] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **угасити се као свећа|свијећа;** СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHAR

- ▶ **fier comme un char à bancs** 'поносан као кочија с клупама' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **поносан као паун;** СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHARBON

- ▶ **noir comme du (le) charbon** 'црн као угаљ' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **црн као угаљ|угљен;** СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **црн као угаљ|угљен;** СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **црн као угаљ|угљен;** СИН. +; АНТ. Ø. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **црн као угаљ|угљен;** СИН. +; АНТ. +. ⑤ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист,

прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **црн као угаљ|угљен;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

CHARBONNIER

- ▶ **noir comme un charbonnier** 'црн као угљар' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **црн као угаљ|угљен;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

CHARLES

- ▶ **faire comme Charles** 'радити као Шарл' глаг. фраз. неут. ♦ (о особи) [чекати] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »; ЦИТ. 0; → х).

CHARME

- ▶ **dormir comme un charme** 'спавати као под дејством чини' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **спавати као анђео;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **s'endormir comme un charme** 'заспати као утицајем чини' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **заспати као топ;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **se porter comme un charme** 'осећати се као под дејством чини' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [осећати се здрав и јак] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

CHARRETIER

- ▶ **jurer (parler) comme un charretier** 'псовати (говорити) као кочијаш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [грубо, ружно и простачки псовати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **псовати као кочијаш;** СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « носилац занимања »).
- ▶ **se disputer (s'engueuler) comme des charretiers** 'свађати се (вређати се) као кочијаши' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се свађати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **свађати се као пиљарице;** СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

CHASSE

- ▶ **pleurer comme une chasse d'eau** 'плакати као водокотлић' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **плакати/заплакати или расплакати се као [љута] киша|година;** СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

CHAT

- ▶ **agile comme un chat** 'окретан као мачка' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **bondir (sauter) comme un chat** 'скочити као мачка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нагло и лако скочити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **câlin comme un chat** 'који се мазити као мачка' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [који се много воли мазити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **écrire comme un chat** 'писати као мачка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати лош, нечитак рукопис] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **gourmand comme un chat** 'јешан као мачка' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома јешан, који много воли јести] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **grimper comme un chat** 'верати се као мачка' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [брзо и умешно се пењати, верати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **maigre comme un chat de gouttière** 'мршав као мачка с крова' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {ff} сув|сух као бакалар; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vif comme un chat** 'жив као мачка' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан (брз)] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHÂTEAU

- ▶ **s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes** 'срушити се као замак од карата' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако се срушити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} рушити се/срушити се као кула (кућа) од карата; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако пропасти, доживети неуспех, нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} рушити се/срушити се као кула (кућа) од карата; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHATTE

- ▶ **chaude comme une chatte** 'врућа као мачка' прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома успаљена, која осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*f} напалена као зечица; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHAUDIÈRE

- ▶ **ronfler comme une chaudière** 'хркати као котло' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} хркати као слон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHAUFFERETTE

- ▶ **myope comme une chaufferette** 'ћорав као грејалица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње слабовид, који ништа, слабо шта види] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} слеп|слијеп (ћорав) као кртица; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHAUSSETTE

- ▶ **jouer comme une chaussette** 'играти/глумити/свирати као чарапа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) qqn comme une vieille chaussette** 'испустити (напустити, бацити, шутнути) *koia* као стару чарапу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за *koia*, више уопште не водити рачуна о *коме*] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарапу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **retourner qqn, qqch comme une chaussette** 'извратити *koia*, *шито* као чарапу' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [навести *koia* да промени мишљење] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно променити *шито*] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de qqn, qqch comme de sa première chaussette** 'ругати се *коме*, *чему* (бринути за *koia*, *шито*) као за прву чарапу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на *koia*, *шито*, не придавати *коме*, *чему* никакву важност] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHAUSSON

- ▶ **aller à qqn comme un chausson** 'ићи *коме* као папуча' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [савршено *коме* пристајати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} стајати (пристајати, ићи) *коме* као саливен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHEF

- ▶ **{verba actionis} comme un chef** 'као шеф' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без имало муке, проблема, тешкоћа, с лакоћом] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као велики; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

CHEMIN

- ▶ **vieux comme les chemins** 'стар као путеви' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома стар] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **стар као Библија**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

CHEMINÉE

- ▶ **fumer comme une cheminée [d'usine]** 'пушити као димњак [фабрике]' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа често пушити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} **пушити као димњак**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHEMISE

- ▶ **changer de qqn, qqch comme de chemise** 'мењати коџа, шиио као кошуље' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често, стално коџа, шиио мењати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **мењати|мијењати кога, што као кошуље**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de qqn, qqch comme de sa première (dernière) chemise** 'ругати се коме, чему (бринути за коџа, шиио) као за прву (последњу) кошуљу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на коџа, шиио, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CHÊNE

- ▶ **se porter comme un chêne** 'осећати се као храст' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [осећати се здрав и јак] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **solide comme un chêne** 'чврст као храст' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [потпуно здрав и јак] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*f} **здрав као дрен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

CHÉRUBIN

- ▶ **beau comme un chérubin** 'леп као херувим' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу, об. о детету) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} **леп|лијеп као анђео**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **dormir comme un chérubin** 'спавати као херувим' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} **спавати као анђео**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

CHEVAL

- ▶ **bander comme un cheval** 'имати ерекцију као коњ' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fort comme un cheval** 'јак као коњ' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **јак као коњ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHEVEU

- ▶ **arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe** 'стићи (доћи, пасти) као длака на супу' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [у незгодно, неприлично време доћи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **доћи као кец на једанаест^{зеп}**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **fin comme un cheveu** 'танак као длака' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **танак као конач**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

CHÈVRE

- ▶ **bondir (sauter) comme une chèvre** 'скакати као коза' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [весело и задовољно скакати, скакутати] ЗН. к-п-0; ВАР. bondir (sauter) comme un cabri (un chevreau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

CHEVREAU

- ▶ **bondir (sauter) comme un chevreau** 'скакати као јаре' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [весело и задовољно скакати, скакутати] ЗН. к-п-0; ВАР. bondir (sauter) comme un cabri (une chèvre); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

CHEVREUIL

- ▶ **bander comme un chevreuil** 'имати ерекцију као срндаћ' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHICOTIN

- ▶ **amer comme chicotin** 'горак као алојин сок' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома горак, који је веома горко укуса] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **горак као чемер**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

CHIEN

- ▶ **abandonner qqn comme un chien** 'напустити коџа као пса' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [хладнокрвно коџа напустити, оставити сама] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a}

оставити кога као пса; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue** ‘спретан као пас са својим репом’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неспретан] ЗН. к-п-0; ВАР. adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue; ЕКВ. {g1} **смотан као сајла**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **arriver (venir, débarquer, débouler) comme un chien dans un jeu de quilles** ‘стићи (доћи, банути) као пас у игру с чуњевима’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у незгодно, неприлично време доћи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **доћи као кец на једанаест**^{зап}; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **battre qqn comme un chien** ‘тући коџа као пса’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако коџа тући/истући] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **тући/истући** или **претући** (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као пса; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **docile comme un chien** ‘послушан као пас’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома послушан и понизан] ЗН. к-п-0; ВАР. docile comme un toutou (un caniche); ЕКВ. {0} **послушан као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **dur comme du chien** ‘тврд као псеће месо’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему, об. о храни) [веома тврд, који уопште није мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему, об. о делу возила) [веома тврд, потпуно нееластичан, који уопште не амортизује потрес] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **тврд као камен**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **enterrer qqn comme un chien** ‘сахранити коџа као пса’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без уобичајене церемоније и без икаква поштовања коџа сахранити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fidèle comme un chien** ‘веран као пас’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно веран] ЗН. к-п-4; ВАР. fidèle comme un caniche (un toutou); ЕКВ. {a} **веран|вјеран као пас**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **gronder comme un chien** ‘режати као пас’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [незадовољно и мрзовољно гунђати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **гунђати као [нека (стара)] баба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **hurler comme un chien** ‘урлати као пас’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво|враг**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **malade comme un chien** ‘болестан као пас’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома болестан] ЗН. к-п-4; ВАР. malade

comme un clebs; ЕКВ. {a} **болестан као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **mourir (crever) comme un chien** ‘умрети (цркнути) као пас’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [умирати/умрети у беди и самоћи] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{ист}) као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **nager comme un chien [de plomb]** ‘пливати као пас [од олова]’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **пливати као секира|сјекира**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **obéir à qqn comme un chien** ‘слушати коџа као пас’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [покорно коџа слушати] ЗН. к-п-0; ВАР. obéir à qqn comme un toutou; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **pleurer comme un chien** ‘плакати као пас’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **плакати/заплакати или расплакати се као [љута] киша|година**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **recevoir (accueillir) qqn comme un chien [dans un jeu de quilles]** ‘примити (дочекати) коџа као пса [у игри с чуњевима]’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [негостољубиво коџа примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **s’entendre (s’accorder, être) comme chien et chat** ‘слагати се (бити) као пас и мачка’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало се не слагати, стално се свађати] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **слагати се (бити) као пас и мачка**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se battre comme des chiens** ‘тући се као пси’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се тући] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **тући се као животиње**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se disputer comme chien et chat** ‘свађати се као пас и мачка’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [стално се жустро свађати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **свађати се као пас и мачка**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se regarder comme des chiens de faïence** ‘гледати се као пси од фајанса’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [с мржњом, нетрпељивошћу се гледати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **гледати се као пас и мачка**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **se secouer comme un chien [mouillé]** ‘отрести се као [мокар] пас’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако се отрести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **seul comme un chien** 'сам као пас' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно сам, усамљен] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **сам као пас**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **souffrir comme un chien** 'патити као пас' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo патити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {г} **патити као патика**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **suivre qqn comme un [petit] chien** 'пратити коџа као [мали] пас' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {г1} **пратити кога (ићи за ким) као сенка | сјенка (сена | сјена)**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **traiter qqn comme un chien** 'понашати се према коме као према псу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme un clebs; ЕКВ. {а} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према псу**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **travailler (bosser, trimer) comme un chien** 'радити као пас' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **радити као пас**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tuer (abattre) qqn comme un chien** 'убити (заклати) коџа као пса' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно коџа убити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **убијати/убити (клати/заклати) кога као пса**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vivre comme un chien** 'живети као пас' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бедно, у лошим условима живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **живети | живјети као пас**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CHIENDENT

- ▶ **pousser comme du cheindent** 'расти као пиревина' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо и у великом броју ницати, ширити се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {с} **ницати (расти, избијати, ширити се) као коров**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

CHIFFE

- ▶ **mou comme une chiffe [molle]** 'мекан као [мекана] крпа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимаљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « артефакт »).

CHIFFONNIER

- ▶ **se battre comme des chiffonniers** 'тући се као прњари' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се тући] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {г} **тући се као животиње**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

- ▶ **se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers** 'свађати се (вређати се) као прњари' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се свађати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **свађати се као пиљарице**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

CHIQUE

- ▶ **mou comme une chique** 'мекан као дуван за жвакање' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимаљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

CHOU

- ▶ **bête comme chou** 'глуп као купус' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома једноставан, прост, нимало некомплицован] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **прост као пасуљ**^{ист}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

CHROME

- ▶ **briller comme du chrome** 'блистати као хром' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **сјајити се (сијати)**^{ист} као огледало; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

CHRONOMÈTRE

- ▶ **réglé comme un chronomètre** 'навијен као хронометар' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **тачан | тачан као [швајцарски | швицарски] сат**; СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о нечему) [крајње уређен, организован по правилима] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « артефакт »).

CIEL

- ▶ **bleu comme le ciel** 'плав као небо' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито плав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **плав као небо**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

CIERGE

- ▶ **droit comme un cerge** 'прав као свећа' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **усправан (прав)**^{ист}, **раван** као свећа | свијећа; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).
- ▶ **raide comme un cerge** 'крут као свећа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

CIMETIÈRE

- ▶ **silencieux comme un cimetière** 'тих као гробље' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тихо] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

CINGLÉ

- ▶ {verba actionis} **comme un cinglé** 'као ћакнут' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачко, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. *comme un fou (un dément, un dingue)*; ЕКВ. {a} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

CINTRE

- ▶ **raide (rigide) comme un cintre** 'крут као вешалица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CIRAGE

- ▶ **noir comme du cirage** 'црн као ималин' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о нечему, об. коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ④ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

CITRON

- ▶ **jaune comme un citron** 'жут као лимун' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито жут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **жут као лимун**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [претерано жут, који је жуте, нездраве боје лица] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **жут као лимун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

- ▶ **presser qqn comme un citron** 'исцедити која као лимун' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [експлоатисати, искоришћавати која до максимума] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **исцедити|исциједити кога као лимун**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

CITROUILLE

- ▶ **avoir la tête [grosse] comme une citrouille** 'имати главу [велику] као бундеву' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећати болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **глава ми је као бундева**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « фитоним »).

CLEBS

- ▶ **malade comme un clebs** 'болестан као цукела' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома болестан] ЗН. к-п-4; ВАР. *malade comme un chien*; ЕКВ. {a} **болестан као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **traiter qqn comme un clebs** 'понашати се према коме као према цукели' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. *traiter qqn comme un clebs*; ЕКВ. {a} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према цукели**^{мст}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CLERGÉ

- ▶ **comme la vérole sur le bas-clergé** 'као сифилис на ниже свештенство' прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изненада, неочекивано и сурово] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »; ЦИТ. 0; → х).

CLOCHARD

- ▶ **s'habiller (se vêtir) comme un clochard** 'облачити се (одевати се) као скитница' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ружно, неукусно се облачити/обући] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **облачити се/обући се као клошар**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »; ЦИТ. 0; → х).

CLOU

- ▶ **maigre comme un cent de clous** 'мршав као стотину ексера' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. *maigre comme un cent de clous*; ЕКВ. {f1} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **maigre comme un clou** 'мршав као ексер' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. *maigre comme un cent de clous*; ЕКВ. {f} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

COCHON

- ▶ **adroit (habile) [de ses mains] comme un cochon de sa queue** 'спретан као прасе са својим репом' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неспретан] ЗН. к-п-0; ВАР. *adroit (habile) [de ses mains] comme un chien de sa queue*; ЕКВ. {*g1} **смотан као сајла**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/в/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **bête (sot) comme trente-six cochons** 'глуп као тридесетшест прасади' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **глуп као коњ**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **bête comme un cochon** 'глуп као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен,

неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **глуп као коњ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **bourré comme un cochon** 'пијан као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. *soûl (saoul) comme un cochon*; ЕКВ. {a} **прљав као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon qu'on égorge** 'викати (урлати) као свиња коју кољу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. *crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc (une truie) qu'on égorge*; ЕКВ. {a1} **дерати се (драти се, викати, врштати, урлати, урликати) као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **écrire comme un cochon** 'писати као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати лош, нечитак рукопис] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **être copains comme cochons** 'бити пријатељи као свиње' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [бити блиски пријатељи] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **бити као рођена браћа**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **gras (gros) comme un cochon** 'мастан (дебео) као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. *gras (gros) comme un porc (une truie)*; ЕКВ. {a} **дебео као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **grossir comme un cochon** 'удебљати се као свиња глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. *grossir comme un porc (une truie)*; ЕКВ. {a} **удебљати се (угојити се) као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **manger (bouffer) comme un cochon** 'јести (ждерати) као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. *manger (bouffer) comme un porc*; ЕКВ. {a} **јести (ждерати) као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **parler comme un cochon** 'говорити као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непристојно и ружно се изражавати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **saigner (égorger) qqn comme un cochon** 'заклати *која* као свињу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [хладнокрвно и немилосрдно *која* клати/заклати, убијати/убити] ЗН. к-п-0; ВАР. *saigner (égorger) qqn comme un porc*; ЕКВ. {a} **клати/заклати кога као свињу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **saigner comme un cochon** 'крварити као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома много крварити] ЗН. к-п-0; ВАР. *saigner comme un porc*; ЕКВ. {a} **крварити као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **sale comme un cochon** 'прљав као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. *sale comme un porc (un goret, un pourceau)*; ЕКВ. {a} **прљав као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **se comporter (se conduire) comme un cochon** 'понашати се као зидарски шегрт' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [простачки, непристојно се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **понашати се као свиња**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **se soûler (se bourrer) comme un cochon** 'напити се као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **напити се (опити се) као свиња**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **soûl (saoul) comme un cochon** 'пијан као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. *bourré comme un cochon*; ЕКВ. {a} **пијан као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **suer (transpirer) comme un cochon** 'знојити се као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише се знојити/ознојити] ЗН. к-п-4; ВАР. *suer (transpirer) comme un porc*; ЕКВ. {a} **знојити се/ознојити се као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

СŒUR

▶ **beau (joli, mignon) comme un cœur** 'леп као срце' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о детету) [изузетно леп и умиљат] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **леп|лијеп као анђео**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **gentil comme un cœur** 'љубазан као срце' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о детету) [изузетно љубазан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

COING

▶ **bourré (plein, pété) comme un coing** 'натрпан (пун, пукао) као дуња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **пијан као стока**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

▶ **jaune comme un coing** 'жут као дуња' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито жут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **жут као лимун**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [претерано жут, који је жуте, нездраве боје лица] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **жут као лимун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

▶ **se bourrer comme un coing** 'напити се као дуња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **напити се (опити се) као свиња**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

COLIN-TAMPON

- ▶ **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de qqn, qqch comme de colin-tampon** 'ругати се коме, чему (бринути за коџа, шџо) као за колџен-тампон' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на коџа, шџо, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

COLIQUE

- ▶ **prendre qqn comme la colique** 'обузети коџа као пролив' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изненада коџа обузети] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

COLLÉGIEN

- ▶ **amoureux comme un collégien** 'заљубен као ученик виших разреда основне' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [јако заљубљен] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **заљубљен као коњ**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **se faire (se laisser) avoir (duper) comme un collégien** 'дати се преварити као основношколац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити олако преварен] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

COLOMBE

- ▶ **blanc comme une colombe** 'бео као голубица' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито бео] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бео|бијел као креч**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који је веома светла тена] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бео|бијел као снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. ③ поз. ♦ (о особи) [потпуно невин, неискварен, чедан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **чист као суза**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

COMPTEUR

- ▶ **avoir la tête comme un compteur à gaz** 'имати главу као бројило за плин' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећати болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **глава је коме као бубањ**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CON

- ▶ {verba actionis} **comme un con** 'као пизда' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јако, много, у великој мери и беспотребно] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

CONCIERGE

- ▶ **bavard comme une concierge** 'брбљив као домарка' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брбљив] ЗН. к-п-1; ВАР. **bavard comme une pipelette**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

CONTE

- ▶ **comme dans un conte de fée** 'као у бајци' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **као у бајци**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

COQ

- ▶ **être (vivre) comme un coq en pâte** 'бити (живети) као петао у тесту' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **живети|живјети као бубрег у лоју**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **fier comme un coq [sur son tas de fumier]** 'поносан као петао [на својој гомили ђубра]' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-п-1; ВАР. **fier comme un pou**; ЕКВ. {e1} **поносан као паун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **heureux comme un coq en pâte** 'сретан као петао у тесту' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **срећан|сретан као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **rouge comme un coq** 'црвен као петао' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [црвен од узбуђења проузрокованог љутњом или бесом] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **црвен као паприка**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **црвен као парадајз**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **se battre comme un [petit] coq** 'борити се као [мали] петао' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [свим средствима, кочоперно се борити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **борити се као лав**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **se dresser comme un [petit] coq [sur ses ergots]** 'усправити се као [мали] петао [на своје мамузе]' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [љутито и кочоперно се подићи, скочити] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **se pavaner (se rengorger) comme un coq** 'шепурити се као петао' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много се шепурити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **шепурити се као петао|пијетао (певац|пијевац)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

COQUELICOT

- **rouge comme un coquelicot** 'црвен као мак' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црвен, јаркоцрвен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **црвен као мак**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **црвен као мак**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [црвен од узбуђења проузрокованог љутњом или бесом] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **црвен као паприка**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

CORBEAU

- **noir comme un corbeau** 'црн као гавран' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **црн као гавран**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокоc] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **црн као гавран**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ неут. ♦ (о животињи) [изразито црн, који је изразито црнога перја или длаке] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **црн као гавран**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

CORDE

- **tendu comme une corde** 'затегнут као уже' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно затегнут, стегнут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CORNE

- **dur comme de la corne** 'тврд као рог' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тврд, који уопште није мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

COTON

- **mou comme du coton** 'мек као памук' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома мек, мекан, нимало тврд] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **мекан као памук**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

COTON-TIGE

- **épais comme un coton-tige** 'дебео као штапић за уши' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-п-6; ВАР. **maigre (taillé) comme un coton-tige**; ЕКВ. {ф} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **maigre comme un coton-tige** 'мршав као штапић за уши' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. **épais (taillé) comme un coton-tige**; ЕКВ. {ф} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **taillé comme un coton-tige** 'истесан као штапић за уши' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. **épais (maigre) comme un coton-tige**; ЕКВ. {ф} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

COUCOU

- **maigre comme un coucou** 'мршав као кукавица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **мршав као сарага**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **remonté comme un coucou [suisse]** 'навијен као [швајцарски] сат' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [Пун енергије] ЗН. г-и-6; ВАР. **remonté comme une pendule**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **réglé comme un coucou [suisse]** 'навијен као [швајцарски] сат' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-2; ВАР. **réglé comme une horloge [suisse] (une pendule)**; ЕКВ. {а} **тачан | тачан као [швајцарски | швицарски] сат**; СИН. +; АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о нечему) [крајње уређен, организован по правилима] ЗН. к-п-2; ВАР. **réglé comme une horloge [suisse] (une pendule)**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

COUDE

- **droit comme mon coude quand je me mouche** 'прав као мој лакат кад се ушмркјем' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [потпуно крив] ЗН. г-п-6; ВАР. **droit comme mon bras quand je me mouche**; ЕКВ. {g1} **крив као параграф**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [нимало поштен] ЗН. г-и-8; ВАР. **droit comme mon bras quand je me mouche**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

COUILLE

- **haut (grand) comme trois couilles à genoux** 'висок као троја муда до колена' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома низак] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **висок као шумска јагода**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »; ЦИТ. 0; → x).

COULEUVRE

- **agile comme une couleuvre** 'окретан као змија' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **[окретан] као чигра**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **paresseux comme une couleuvre** 'лењ као змија' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лењ, нерадан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **лењ^{ист} (лен | лијен) као буба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

COUP

- **raide comme un coup de trique** 'крут као притка' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CRABE

- **macher comme un crabe** 'ходати као краба' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ходати крећући се бочно, са стране] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CRAIE

- **blanc comme [la (de la)] craie** 'бео као смрт' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} бео|бијел као креда; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

CRAPAUD

- **laid (moche) comme un crapaud** 'ружан као жаба крастача' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} ружан као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **nager comme un crapaud** 'пливати као жаба' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} пливати као секира|сјекира; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

CRÊPE

- **aplatir (écraser) qqn comme une crêpe** 'спљоштити (прегазити) коџа као палачинку' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [смрвити, здробити, потпуно коџа испребијати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} спљоштити (спљескати) кога као палачинку; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- **retourner qqn, qqch comme une crêpe** 'окренути коџа, шиџо као палачинку' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [навести коџа да промени мишљење] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно променити шиџо] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- **s'aplatir comme une crêpe** 'спљоштити се као палачинка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити крајње понизан] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

CRÉBUS

- **riche comme Crébus** 'богат као Крез' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома богат] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} богат као Крез; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

CRISTAL

- **clair (limpide, pur, transparent) comme du (le) cristal** 'јасан (чист, прозиран) као кристал' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома бистар, потпуно чист,

провидан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} бистар (чист) као кристал; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- **clair comme du (le) cristal** 'јасан као кристал' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} јасан као кристал; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

CROÛTE

- **s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une malle** 'забављати се као кора (хлеба) иза ковчега' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити време у потпуној досади] ЗН. г-и-8; ВАР. s'amuser comme un croûton [de pain] derrière une malle, s'ennuyer (se faire chier) comme une croûte (un croûton) [de pain] derrière une malle; ЕКВ. {g1} смарати се/сморити се као фока^{ист}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ХРАНА И АРТЕФАКТ »).
- **s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle** 'досађивати се као кора (хлеба) иза ковчега' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити време у потпуној досади] ЗН. к-п-4; ВАР. s'amuser comme une croûte (un croûton) [de pain] derrière une malle, s'ennuyer (se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle; ЕКВ. {g1} смарати се/сморити се као фока^{ист}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ХРАНА, АРТЕФАКТ »).

CROÛTON

- **s'amuser comme un croûton [de pain] derrière une malle** 'забављати се као комад (хлеба) иза ковчега' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити време у потпуној досади] ЗН. г-и-8; ВАР. s'amuser comme une croûte [de pain] derrière une malle, s'ennuyer (se faire chier) comme un croûton (une croûte) [de pain] derrière une malle; ЕКВ. {g1} смарати се/сморити се као фока^{ист}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ХРАНА И АРТЕФАКТ »).
- **s'ennuyer (s'embêter, se faire chier) comme un croûton [de pain] derrière une malle** 'досађивати се као комад (хлеба) иза ковчега' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити време у потпуној досади] ЗН. к-п-4; ВАР. s'amuser comme un croûton (une croûte) [de pain] derrière une malle, s'ennuyer (se faire chier) comme une croûte [de pain] derrière une malle; ЕКВ. {g1} смарати се/сморити се као фока^{ист}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ХРАНА И АРТЕФАКТ »).

CUIR

- **dur comme du cuir** 'тврђ као кожа' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тврђ, који уопште није мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} тврђ као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CUL

- ▶ **blanc comme mon cul** 'бео као моја задњица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. *blanc comme un cul (mes fesses)*; ЕКВ. {g1} **бео|бијел као креч**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **blanc comme un cul** 'бео као задњица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. *blanc comme mon cul (mes fesses)*; ЕКВ. {g} **бео|бијел као креч**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **chauve (nu) comme un cul de singe** 'ћелав (го) као задњица мајмуна' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно ћелав, који је скроз без косе] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **ћелав као јаје**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **être comme cul et chemise** 'бити као задњица и кошуља' глаг. фраз. поз. ♦ (о особама) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бити као нокат и месо (прст)**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **laid (moche, vilain) comme un cul de singe** 'ружан као гузица од мајмуна' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито ружан, који уопште нема лепо лице] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **ружан као гузица (дупе)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **laid (moche, vilain) comme un cul** 'ружан као гузица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито ружан, који уопште нема лепо лице] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **ружан као гузица (дупе)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre** 'црно (тамно) као гузица (у гузици) црнца' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-5; ВАР. *noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre*; ЕКВ. {g1} **[мрачно] као у рогу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/ћ/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **noir comme [dans] le cul d'un bouc (un ours)** 'црно (тамно) као гузица (у гузици) јарца (медведа)' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **[мрачно] као у рогу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/ћ/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **noir comme le cul du diable** 'црно као гузица ђавола' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-5; ВАР. *noir comme le derrière du diable*; ЕКВ. {g1} **[мрачно] као у рогу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

CULOTTE

- ▶ **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de qqn, qqch comme de sa première culotte** 'ругати се коме, чему (бринути за *koia*, *шiiо*) као за прве гаћице' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати

се на *koia*, *шiiо*, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CURE-DENT[S]

- ▶ **épais (gros) comme un cure-dent[s]** 'дебео као чачкалица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-п-6; ВАР. *maigre (taillé) comme un cure-dent[s]*; ЕКВ. {a} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ж/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **maigre comme un cure-dent[s]** 'мршав као чачкалица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. *épais (gros, taillé) comme un cure-dent[s]*; ЕКВ. {a} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **taillé comme un cure-dent[s]** 'истесан као чачкалица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. *épais (gros, maigre) comme un coton-tige*; ЕКВ. {a} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CURE-PIPE

- ▶ **taillé comme un cure-pipe** 'истесан као чистилица за лулу' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

CYCLONE

- ▶ {verba motus: *arriver, passer, filer, tomber*} **comme un cyclone** 'као циклон' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **као метак**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

DAMNÉ

- ▶ **crier (hurler) comme un damné** 'викати (урлати) као проклетник' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **дерати се (драти се, викати, врштати, урлати, урликати) као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **ramer comme un damné** 'веслати као проклетник' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-5; ВАР. *travailler (bosser, trimer) comme un damné*; ЕКВ. {g} **радити као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему, об. о уређају) [радити уз велики напор и буку] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅ (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **souffrir comme un damné** 'патити као проклетник' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много патити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **патити као патика**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **travailler (bosser, trimer) comme un damné** ‘радити као проклетник’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **радити као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ»).

DARD

- ▶ **filer comme un dard** ‘јурити као сулица’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [великом брзином јурити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **јурити као стрела|стријела**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АРТЕФАКТ»).

DÉBUTANT

- ▶ **se faire (se laisser) avoir (duper) comme un débutant** ‘дати се преварити као почетник’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити олако преварен] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ»).

DÉESSE

- ▶ **belle comme une déesse** ‘лепа као богиња’ прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно лепа, прелепа] ЗН. к-п-1; ВАР. beau comme un dieu [grec]; ЕКВ. {a} **лепа|лијепа као богиња (божица^{зан})**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «МИТОНИМ»).

DÉMÉNAGEUR

- ▶ **bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur** ‘грађен (исклесан) као селитељ’ прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **као билдер**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **као билдер**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. «НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА»).

DÉMENT

- ▶ {verba actionis} **comme un dément** ‘као лудак’ прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачко, многа, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. comme un fou (un dingue, un cinglé); ЕКВ. {a} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ»).

DÉMON

- ▶ {verba actionis} **comme un démon** ‘као демон’ прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јачко, многа, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «МИТОНИМ»).

DÉPARTEMENT

- ▶ **avoir le (un) cul comme un département** ‘имати задњицу као департаман’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати велику задњицу] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. «ОСТАЛО»; ЦИТ. 0; → х).

DÉRATÉ

- ▶ **courir comme un dératé** ‘трчати као особа без слезине’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {e1} **јурити (трчати) као [мува|муха] без главе**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ»).

DERRIÈRE

- ▶ **noir comme le derrière du diable** ‘црно као задњица ђавола’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-5; ВАР. noir comme le cul du diable; ЕКВ. {g1} **[мрачно] као у погу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. «СОМАТИЗАМ»).

DÉSESPÉRÉ

- ▶ {verba actionis} **comme un désespéré** ‘као безнадежна особа’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко, многа, у највећој мери, силовито] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ»).

DESSOUS

- ▶ **coiffé (peigné) comme un dessous de bras** ‘очешљан као пазух’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [неочешљан, потпуно рашчупан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. «СОМАТИЗАМ»; ЦИТ. 0; → х).

DEUX

- ▶ {adiectiva, verba actionis} **comme pas deux** ‘као ни два’ прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачко, многа, у највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. comme pas un; ЕКВ. {a1} **као нико|нитко**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. «ОСТАЛО»).

- ▶ **clair comme deux et deux font quatre** ‘јасно као два и два четири’ прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [савршено јасно, очигледно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **јасно као два и два**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. «ОСТАЛО»).

DEVANT

- ▶ **être (rester) Gros-Jean comme devant** ‘бити (остати) Гро-Жан као раније’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [постићи што, а онда то изгубити] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ»).

DIABLE

- ▶ {verba motus: *surgir, apparaître*} **comme un diable [qui sort] d'une boîte (de sa boîte)** ‘као ђаво [који излази] из кутије (из своје кутије)’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [изненада и неочекивано] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **као ошурен**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /в/г/ћ/; ЛЕКС. «АРТЕФАКТ»).

- ▶ **courir comme un [beau] diable** ‘трчати као [лепи] ђаво’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено

јурити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} јурити (трчати) као луд; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **pester comme un diable** 'псовати као ђаво' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [грубо, ружно и простачки псовати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} псовати као кочијаш; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **se débattre (se démener, s'agiter) comme un [beau] diable** 'отимати се (копрцати се) као [лепи] ђаво' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **se débattre (se démener, s'agiter) comme un diable [dans un bénitier]** 'отимати се (копрцати се) као ђаво [у шкропионици]' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а /; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

DIAMANT

► **briller comme le (du) diamant** 'блистати као дијамант' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} сјајити се (сијати^{ист}) као дијамант; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **briller comme un diamant** 'блистати као дијамант' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} сјајити се (сијати^{ист}) као дијамант; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **dur comme du (le) diamant** 'тврђ као дијамант' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврђ, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} тврђ као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврђ, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} тврђ као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **pur comme le diamant** 'чист као дијамант' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома бистар, потпуно чист, провидан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} бистар (чист) као кристал; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

DIEU

► **[nu] comme [le bon] Dieu m'a fait[e]** '[го] као што ме је добри Бог направио' прид. фраз. неут. ♦ (о особи) [потпуно наг] ЗН. к-п-0; ВАР. [nu] comme le Seigneur m'a fait[e], nu comme m'a mère m'a fait[e]; ЕКВ. {e} [го|гол] као од мајке рођен; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **{verba actionis} comme un dieu** 'као бог' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [одлично, изврсно] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као бог; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **bâti (taillé) comme un dieu [grec]** 'грађен (исклесан) као [грчки] бог' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен, кршан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b1} грађен као Аполон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **beau comme un dieu [grec]** 'леп као [грчки] бог' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. belle comme une déesse; ЕКВ. {a1} леп|лијеп као бог; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **jouer comme un dieu** 'играти као бог' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [одлично играти] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

► **traiter qqn comme un dieu** 'понашати се према коме као према богу' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

DIMANCHE

► **habillé (vêtu) comme un dimanche** 'обучен (одевен) као недељом' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [свечано обучен] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

DINDON

► **bête comme un dindon** 'глуп као ђуран' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} глуп као гуска; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **fier comme un dindon** 'поносан као ђурка' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} поносан као паун; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

► **se pavaner (se rengorger) comme un dindon** 'шепурити се као ђуран' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [МНОГО се шепурити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} шепурити се као ђуран|пуран; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

DINGUE

► **{verba actionis} comme un dingue** 'као лудак' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. comme un fou (un dément, un cinglé); ЕКВ. {a} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **ramer comme un dingue** 'вслати као лудак' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. travailler (bosser, trimer) comme un dingue (un dingue); ЕКВ. {a} радити као луд; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему, об. о уређају) [радити уз велики напор и буку] ЗН. к-п-2; ВАР. ramer comme un fou; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **travailler (bosser, trimer) comme un dingue** 'радити као лудак' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. ramer comme un dingue (un fou); ЕКВ. {a} радити као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

DIRE (SE)

- {verba actionis} **comme on se dit bonjour** ‘као што кажемо једни другима добар дан’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [олако, без већих потешкоћа] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **као од шале**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

DISQUE

- **répéter qqch comme un disque rayé** ‘понављати *шито* као прецртана плоча’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стално, без прекида *шито* понављати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **понављати што као покварена плоча**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

DOIGT

- [unis] **comme les [cinq] doigts de la (d’une) main** ‘[уједињени] као [пет] прсти [ју] (једне) руке’ прил. фраз. поз. ♦ (о особама) [врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} [сложни, уједињени] **као прсти једне руке**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- **gros comme le [petit] doigt** ‘велик као [мали] прст’ прил. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему, об. мањем од прста) [веома велики] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

DOMESTIQUE

- **traiter qqn comme un domestique** ‘понашати се према *коме* као према слуги’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према слуги**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

DRAP

- **blanc comme un drap** ‘бео као чаршав’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **бео|бијел као крпа**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

DRAPEAU

- **déchiré comme un drapeau** ‘поцепан као застава’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаној стању] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {*f} **пијан као чеп**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

EAU

- **boire qqch comme de l’eau** ‘пити *шито* као воду’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без потешкоћа, лако *шито*

(алкохолно) попити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **пити/попити што као воду**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- **clair comme de l’eau [de roche (de source)]** ‘бистар као [изворска вода]’ прил. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома бистар, потпуно чист, провидан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **бистар (чист) као суза**; СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о нечему) [савим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **јасан као [бели|бијели] дан**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- **clair comme de l’eau de boudin** ‘бистар као вода из крвавице’ прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно нејасан] ЗН. г-п-6; ВАР. **clair comme du jus de boudin, clair comme de l’eau de vaisselle**; ЕКВ. {g1} **јасан као ноћ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- **clair comme de l’eau de vaisselle** ‘бистар као вода од прања судова’ прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно нејасан] ЗН. г-п-6; ВАР. **clair comme de l’eau de boudin**; ЕКВ. {g1} **јасан као ноћ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- **clair comme le jour** ‘јасан као дан’ прил. фраз. поз. ♦ (о нечему) [савим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **јасан као [бели|бијели] дан**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- **glisser sur qqn comme l’eau sur les plumes d’un canard (des canards)** ‘клизити по *коме* као вода на перју пачета (пачади)’ глаг. фраз. неут. ♦ (о нечему) [немати никаква утицаја на *која*] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ÉBÈNE

- **noir comme l’ébène** ‘црн као ималин’ прил. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ÉCHALAS

- **droit comme un échalas** ‘прав као притка’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **maigre comme un échalas** ‘мршав као притка’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **мршав као грана**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **raide comme un échalas** ‘крут као притка’ прид. фраз. нег.
 - ◆ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ÉCLAIR

- ▶ {verba, actionis, verba motus: *filer, partir, passer*} **comme l'éclair** ‘као муња’ прил. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. *comme un éclair*; ЕКВ. {a} као муња; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ {verba, actionis, verba motus: *filer, partir, passer*} **comme un éclair** ‘као муња’ прил. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. *comme l'éclair*; ЕКВ. {a} као муња; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **rapide (prompt) comme l'éclair** ‘брз као муња’ прид. фраз. поз. ◆ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. *vif comme l'éclair*; ЕКВ. {a} брз као муња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **vif comme l'éclair** ‘живахан као муња’ прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома брз] ЗН. к-п-2; ВАР. *rapide (prompt) comme l'éclair*; ЕКВ. {a} брз као муња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ÉCORCHÉ

- ▶ **crier (gueuler, hurler) comme un écorché [vif]** ‘викати (урлати) као онај ко је [жив] одран’ глаг. фраз. нег.
 - ◆ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} дерати се [драти се, викали, врштати, урлати, урликати] као јарац; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ÉCREVISSE

- ▶ **rouge comme une écrevisse** ‘црвен као рак’ прид. фраз.
 - ① нег. ◆ (о особи) [сав црвен од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} црвен као рак; СИН. +; АНТ. +.
 - ② нег. ◆ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} црвен као рак; СИН. +; АНТ. Ø.
 - ③ нег. ◆ (о особи) [црвен од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} црвен као рак; СИН. +; АНТ. Ø.
 - ④ нег. ◆ (о особи) [црвен од узбуђења проузрокованог љућом или бесом] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} црвен као паприка; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **rougir comme une écrevisse** ‘црвенети се као рак’ глаг. фраз.
 - ① нег. ◆ (о особи) [поцрвенети од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} црвенети се|црвењети се|зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као рак; СИН. +; АНТ. Ø.
 - ② нег. ◆ (о особи) [поцрвенети од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} црвенети се|црвењети се|зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као рак; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ÉCUREUIL

- ▶ **agile comme un écureuil** ‘окретан као веверица’ прид. фраз. поз.
 - ◆ (о особи, об. о детету) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **bondir (sauter) comme un écureuil** ‘скакати као веверица’ глаг. фраз. поз.
 - ◆ (о особи) [весело и задовољно скакати, скакутати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tourner comme un écureuil en cage** ‘кружити као веверица у кавезу’ глаг. фраз. нег.
 - ◆ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} шетати се као лав у кавезу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vif comme un écureuil** ‘жив као веверица’ прид. фраз. поз.
 - ◆ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан (брз)] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ÉGLISE

- ▶ **silencieux comme dans une église** ‘тихо као у цркви’ прид. фраз. нег.
 - ◆ (о нечему) [веома тихо] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} [тихо (мирно)] као у цркви; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

ÉLÉPHANT

- ▶ **être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine** ‘бити као слон у продавници порцелана’ глаг. фраз.
 - ① нег. ◆ (о особи) [бити веома неспретан, крајње смотан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} бити као слон у стакларској радњи|у стаклани (у трговини порцулана^{3ap}); СИН. +; АНТ. +.
 - ② нег. ◆ (о особи) [осећати се крајње неугодно] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} бити као слон у стакларској радњи|у стаклани (у трговини порцулана^{3ap}); СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **lourd comme un éléphant** ‘тежак као слон’ прид. фраз.
 - нег. ◆ (о особи, нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} тежак као слон; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **marcher comme un éléphant** ‘ходати као слон’ глаг. фраз.
 - нег. ◆ (о особи) [ходати правећи велику буку] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **ronfler comme un éléphant** ‘хркати као слон’ глаг. фраз.
 - нег. ◆ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} хркати као слон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

EMPLÂTRE

- ▶ **être comme un emplâtre sur une jambe de bois** ‘бити као фластер на ноzi од дрвета’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити потпуно бескористан] ЗН. г-п-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **помагати/помоћи коме као були гаће**^{ист.}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ENCHANTEMENT

- ▶ {verba појављивања: *disparaître, apparaître*} **comme par enchantement** ‘као чаролијом’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [ненадано, без припреме] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {e2} **као [неким] чудом**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ENCLUME

- ▶ **dormir comme une enclume** ‘спавати као наковањ’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **спавати као топ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **lourd comme une enclume** ‘тежак као наковањ’ прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **тежак као наковањ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ENCRE

- ▶ **noir comme de l'encre** ‘црн као мастило’ прил. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о нечему, об. о мраку) [потпун, у коме се ништа не види] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {ff} **као у рогу**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ENDIVE

- ▶ **blanc comme une endive** ‘бео као ендивија’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **бео|бијел као сир**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ENFANT

- ▶ **aimer qqn comme un (son) enfant** ‘волети коѝа као (своѝа) сина’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски коѝа волети] ЗН. к-п-0; ВАР. *aimer qqn comme un fils* (une fille); ЕКВ. {a} **волети|вољети кога као [рођено] дете|дијете**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **dormir comme un enfant** ‘спавати као дете’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ.

{a} **спавати као дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **excité comme un enfant** ‘немиран као дете’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома немиран, који нема мира] ЗН. к-п-0; ВАР. *excité comme un gamin*; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **faible comme un enfant** ‘слаб као дете’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нејак, веома слаб] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **fier comme un enfant** ‘поносан као дете’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. *fier comme un gosse*; ЕКВ. {g} **поносан као паун**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **heureux comme un enfant** ‘сретан као дете’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-п-0; ВАР. *heureux comme un gamin (gosse)*; ЕКВ. {a2} **срећан|сретан као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **innocent comme l'enfant qui vient de naître** ‘невин као дете које се управо родило’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно невин, неискварен, чедан] ЗН. к-п-0; ВАР. *pur comme l'agneau qui vient de naître*; ЕКВ. {g1} **чист као суза**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **obéir à qqn comme un enfant** ‘слушати коѝа као дете’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [покорно коѝа слушати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **pleurer (sangloter) comme un enfant** ‘плакати (јецати) као дете’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устежања] ЗН. к-п-0; ВАР. *pleurer (sangloter) comme un gamin (gosse)*; ЕКВ. {a2} **плакати/заплакати или расплакати се [јецати/зајецати] као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → x).
- ▶ **pur comme l'enfant qui vient de naître** ‘чист као дете које се управо родило’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно невин, неискварен, чедан] ЗН. к-п-2; ВАР. *innocent comme l'enfant qui vient de naître*; ЕКВ. {g1} **чист као суза**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **rire comme un enfant** ‘смејати се као дете’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и весело се смејати] ЗН. к-п-0; ВАР. *rire comme un gamin (un gosse)*; ЕКВ. {a2} **смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **s'amuser comme un enfant** ‘забављати се као дете’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [многo се забављати/забавити] ЗН. к-и-4; ВАР. *s'amuser comme un gamin*; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **s'endormir comme un enfant** ‘заспати као дете’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврсто

и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **заспати као дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

► **se comporter (se conduire, agir) comme un enfant** ‘понашати се као дете’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. se comporter (se conduire, agir) comme un gamin; ЕКВ. {a2} **понашати се као [неко (мало)] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

► **se faire (se laisser) avoir (duper) comme un enfant [de cœur]** ‘дати се преварити као дете [с хора]’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити олако преварен] ЗН. к-п-3; ВАР. se faire (se laisser) avoir (duper) comme un gosse; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

► **simple (naïf) comme un enfant** ‘простодушан (наиван) као дете’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње простодушан, неискварен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

► **traiter qqn comme un enfant** ‘понашати се према коме као према детету’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme un gamin; ЕКВ. {а} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према детету|дјетету**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

ENFER

► **noir comme l'enfer** ‘црн као пакао’ прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **црн као ђаво|враг**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **црн као ђаво|враг**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о нечему, об. коси) [изразито црн] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **црн као ђаво|враг**; СИН. +; АНТ. +. ④ нег. ♦ (о нечему, об. о мраку) [потпун, у коме се ништа не види] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g1} **као у рогу**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. «МИТОНИМ »).

ENRAGÉ

► {verba actionis} **comme un enragé** ‘као побеснела особа’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачо, много, у највећој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **као помахнитоа (махнит)**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

► **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un enragé** ‘викати (урлати) као побеснела особа’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

► **se débattre (se démener, s'agiter) comme un enragé** ‘отимати се (копрцати се) као побеснела особа’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН.

к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. «АНТРОПОНИМ »).

ENVIE

► **prendre qqn comme une envie de chier (pisser)** ‘обузети кога као жеља за срањем (пишањем)’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изненада *која* обузети] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. «ОСТАЛО »).

ÉPIDÉMIE

► **se répandre (se propager) comme une épidémie** ‘раширити се као епидемија’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **ширити се/проширити се или раширити се као епидемија**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. «ОСТАЛО »).

ÉPONGE

► **boire comme une éponge** ‘пити као сунђер’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и често пити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **пити као сунђер|спужва**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АРТЕФАКТ »).

► **gonflé comme une éponge** ‘надуван као сунђер’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **надут (надуван|напухан) као жаба**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АРТЕФАКТ »).

► **imbibé comme une éponge** ‘натопљен као сунђер’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [добро натопљен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*а} **пијан као сунђер|спужва**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АРТЕФАКТ »).

ÉPROUVANTAIL

► **s'habiller comme un éprouvantal** ‘облачити се као страшило’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ружно се облачити/обући] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «АРТЕФАКТ »).

ERMITE

► **vivre comme un ermite** ‘живети као пустињак’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [живети повучено, у самоћи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} **живети|живјети као пустињак**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

ESCARGOT

► **aller (avancer, marcher) comme un escargot** ‘ићи (напредовати, ходати) као пуж’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома споро се кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. aller (avancer, marcher) comme une limace; ЕКВ. {а} **ићи (вући се) као пуж**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «ЗООНИМ »).

- ▶ **lent comme un escargot** 'спор као пуж' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома спор] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} спор као пуж; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ESCLAVE

- ▶ **obéir à qqn comme un esclave** 'слушати коџа као роб' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [покорно коџа слушати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).
- ▶ **traiter qqn comme un esclave** 'поступати према коме као према робу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-0; ВАР. traiter qqn comme la merde; ЕКВ. {a} односити се (понашати се, опходити се) према коме као према робу; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).
- ▶ **travailler (bosser) comme un esclave** 'радити као роб' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} радити као роб; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

ESQUIMAU

- ▶ **fondre comme un esquimau au soleil** 'топити се као сладолед на сунцу' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [полако нестајати/нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} топити се/истопити се или растопити се као снег|снијег на сунцу; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

ÉTALON

- ▶ **monté comme un étalon** 'обдарен као пастур' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [обдарен великим полным органом] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} обдарен (курат) као коњ; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ÉTAU

- ▶ **serrer (prendre) qqn, qqch comme [dans] un étau** 'стегнути коџа, шџо као чељуст (као у чељусту)' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [чврсто коџа, шџо стегнути] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [вршити велик притисак на коџа, шџо] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/v/h/; ЛЕКС. « артефакт »).

ÉTERNITÉ

- ▶ **long comme une éternité** 'дуг као вечност' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дуг, који превише дуго траје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} дуг као вечност|вјечност; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ÉTOILE

- ▶ **briller comme une étoile** 'блистати као звезда' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-

0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} сјајити се (сијати^{ист}) као огледало; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

ÉVIER

- ▶ **boire comme un évier** 'пити као судопера' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и често пити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} пити као сунђер|спужва; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

FAGOT

- ▶ **fait comme un fagot** 'обучен као сноп' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-5; ВАР. habillé comme un fagot; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a /; ЛЕКС. « артефакт »).
- ▶ **habillé comme un fagot** 'обучен као сноп' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-п-4; ВАР. fait comme un fagot; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a /; ЛЕКС. « артефакт »).

FANTÔME

- ▶ {verba motus: *errer, rôder*} **comme un fantôme** 'као фантом' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [неприметно и у суморном расположењу] ЗН. г-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **pâle comme un fantôme** 'блед као фантом' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} блед|блијед као авет; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

FAUVE

- ▶ **rugir comme un fauve** 'рикати као дивља звер' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [продорно, из свега гласа у бесу, љутњи викати, урлати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} урлати као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tourner comme un fauve en cage** 'кружити као звер у кавезу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} шетати се као лав у кавезу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

FAX

- ▶ **plat comme un fax** 'спљоштен (раван) као факс' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [потпуно спљоштен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} спљоштен|сплоштен као палачинка; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно равна, која је без изражених облина, груди и задњице] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} равна као даска; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /x/; ЛЕКС. « артефакт »).

FÉE

- ▶ **travailler comme une fée** 'радити као вила' глаг. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома добро и лепо урадити посао] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

FEMME

- ▶ **pleurer comme une femme** 'плакати као жена' глаг. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} плакати/заплакати или расплакати се као жена; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

FER

- ▶ **croire dur comme fer** 'веровати чврсто као гвожђе' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто, у потпуности веровати, бити потпуно уверен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /х/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dur comme [du (le)] fer** 'тврд као гвожђе' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **nager comme un fer à repasser** 'пливати као пегла' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} пливати као секира|сјекира; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FESSE

- ▶ **blanc comme mes fesses** 'бео као моја задњица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. blanc comme un cul (mon cul); ЕКВ. {g1} бео|бијел (блед|блијед) као креч; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАЗИЗАМ »).
- ▶ **doux (lisse) comme des fesses de bébé** 'мекан (гладак) као задњица од бебе' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. doux (lisse) comme les fesses d'un bébé (une peau de bébé); ЕКВ. {a} [гладак (мек, мекан, нежан)] као бебина гуза; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **doux (lisse) comme les fesses d'un bébé** 'мекан (гладак) као задњица од бебе' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. doux (lisse) comme des fesses de bébé (une peau de bébé); ЕКВ. {a} [гладак (мек, мекан, нежан)] као бебина гуза; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

FÉTU

- ▶ **emporter qqn, qqch comme un fétu [de paille]** 'однети кога, што као слакму [сламе]' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лако, без тешкоћа која, шито односити/однети] ЗН. к-п-0; ВАР. emporter qqn, qqch comme un brin [de paille]; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FEU

- ▶ **craindre qqn, qqch comme le feu** 'бојати се која, чеја као ватре' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома се јако која, чеја бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} бојати се кога, чега као живе ватре; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

FEUILLE

- ▶ **blanc comme une feuille de papier** 'бео као лист папира' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} бео|бијел као крпа; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **trembler comme une feuille** 'дрхтати као лист' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако дрхтати, трести се, об. од страха] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

FIL

- ▶ **maigre comme un fil [de fer]** 'мршав као жица [од железа]' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} мршав као чачкалица; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **mince comme un fil** 'танак као конач' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} танак као конач; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома мршав и витак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} танак као чачкалица; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FILLE

- ▶ **aimer qqn comme une fille** 'волети која као кћер' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски која волети] ЗН. к-п-0; ВАР. aimer qqn comme une fille (un enfant, son enfant); ЕКВ. {a2} волети|вољети кога као [рођену] кћерку (ћерку^{ист}, кћер); СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **pleurer comme une fille** 'плакати као девојка' глаг. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} плакати/заплакати или расплакати се као жена; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

► **rougir comme une [jeune] fille** ‘црвенети се као [млада] девојка’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се** или **поцрвенети|поцрвењети као рак**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **timide comme une jeune fille** ‘стидљив као девојчица’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома стидљив, срамежљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FILS

► **aimer qqn comme un fils** ‘волети *која* као сина’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. **aimer qqn comme une fille (un enfant, son enfant)**; ЕКВ. {a2} **волети|вољети кога као [рођеног(а)] сина**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FLAMBY

► **mou comme du Flamby** ‘мекан као флан марке Фламби’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. **mou comme un Flamby (un flan, du flan)**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

► **mou comme un Flamby** ‘мекан као флан марке Фламби’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. **mou comme du Flamby (un flan, du flan)**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

FLAN

► **mou comme du flan** ‘мекан као флан’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. **mou comme un flan (un Flamby, du Flamby)**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

► **mou comme un flan** ‘мекан као флан’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. **mou comme du flan (un Flamby, du Flamby)**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

FLÈCHE

► {verba motus: *arriver, filer, passer, traverser*} **comme une flèche** ‘као стрела’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. **comme un trait**; ЕКВ. {a} **као стрела|стријела**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **droit comme une flèche** ‘прав као стрела’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **усправан (прав^{мст}, раван) као стрела|стријела**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **pointu comme une flèche** ‘шиљат као стрела’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома шиљат, оштар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **rapide comme une flèche** ‘брз као стрела’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **брз као стрела|стријела**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FLEUR

► {verba motus: *arriver, s’amener, venir*} **comme une fleur** ‘као цвет’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [као да се ништа није догодило, безбрижно] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

► **frais comme une fleur** ‘свеж као цвет’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [одморан, чио и свеж] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **свеж|свеж као риба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

FOND

► **connaître qqn, qqch comme le fond de sa poche** ‘познавати *која, шийо* као дно *своја* џепа’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [одлично *која, шийо* познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **знати (познавати) кога, што као [свој] [сопствени] властити џеп**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FONTAINE

► **couler comme une fontaine** ‘цурити као чесма’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о носу) [многа цурити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e2} **цурити као из чесме|пипе**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **pleurer comme une fontaine** ‘плакати као чесма’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **плакати/заплакати или расплакати се као [љута] киша|година**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

FORÇAT

► **travailler (bosser) comme un forçat** ‘радити као затвореник’ глаг. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [многа и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **радити као црнац**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FORCENÉ

► {verba actionis} **comme un forcené** ‘као бесомучник’ прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јачо, много, у великој

мери, силовито] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un forcené** 'викати (урлати) као бесомучник' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **se débattre (se démener, s'agiter) comme un forcené** 'отимати се (копрцати се) као бесомучник' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FORGE

► **ronfler comme une forge** 'хркати као ковачница' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јасно и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} хркати као слон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

► **souffler comme une forge** 'дувати као ковачница' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јасно дахтати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} дахтати као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

FOU

► {verba actionis} **comme un fou** 'као лудак' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јасно, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. comme un dingue (un dément, un cinglé); ЕКВ. {a} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **aimer qqn comme un fou** 'воleti као лудак' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [бескрајно као лудак] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **coiffée comme une folle** 'очешљан као лудача' прил. фраз. нег. ♦ (о жени) [неочешљан, потпуно рашчупан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

► **courir comme un fou** 'трчати као лудак' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} јурити (трчати) као луд; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou** 'викати (урлати) као лудак' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **péter come un fou** 'прдети као луд' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [испуштати/испустити јаке гасове] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} прдети|прдјети/прднути као луд; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **ramer comme un fou** 'веслати као лудак' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. travailler (bosser, trimer) comme un fou (un dingue); ЕКВ. {a} радити као луд; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему, об. о уређају) [радити уз велики напор и буку] ЗН. к-п-2; ВАР. ramer comme un dingue; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou** 'смејати се као [мали] лудак' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} смејати се|смијати се као луд; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **s'amuser comme un [petit] fou** 'забављати се као [мали] лудак' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [много се забављати/забавити] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

► **travailler (bosser, trimer) comme un fou** 'радити као лудак' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-4; ВАР. ramer comme un fou (un dingue); ЕКВ. {a} радити као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FOUDRE

► {verba, actionis, verba motus: passer} **comme la foudre** 'као гром' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} као муња; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **rapide (prompt) comme la foudre** 'брз као гром' прил. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} брз као муња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

FOUR

► **bâiller comme un four** 'зевати као пећ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [интензивно зевати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} зијевати као сом^{зеп}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **il fait chaud comme dans un four** 'вруже је као у пећници' реч. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома је топло, превруће је] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као у котлу је [врело (вруже)]; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **noir comme dans un four** 'црно као у пећници' прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [мрачно] као у рогу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FOURMI

► **travailler comme une fourmi** 'радити као мрав' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [марљиво, вредно радити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} радити као мрав; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

FRÈRE

- ▶ **aimer qqn comme un (son propre) frère** 'волети коѿа као (свога рођеног) брата' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски коѿа волети] ЗН. к-п-0; ВАР. *aimer qqn comme une (sa propre) sœur*; ЕКВ. {a2} **волети|вољети кога као [рођеног(а)] брата**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/г/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **ressembler à qqn comme un frère [jumeau]** 'личити на коѿа као брат [близанац]' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. *ressembler à qqn comme un jumeau (une jumelle), ressembler à qqn comme une sœur [jumelle]*; ЕКВ. {g} **наликовати коме као јаје јајету**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **s'entendre comme frère et sœur** 'слагати се као брат и сестра' глаг. фраз. поз. ♦ (о особама) [потпуно се слагати, бити у добрим односима] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **слагати се као брат и сестра**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **se ressembler comme frère et sœur** 'личити као брат и сестра' глаг. фраз. поз. ♦ (о особама, об. мушкарцу и жени) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **наликовати (личити|сличити) као јаје јајету**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FRIGO

- ▶ **bâti (baraqué, taillé) comme un frigo américain** 'грађен (исклесан) као амерички фрижидер' прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **као трокрилни ормар (орман)**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **као трокрилни ормар (орман)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

FRUIT

- ▶ **tomber comme un fruit mûr** 'пасти као зрео плод' глаг. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [бити олако добијен] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему) [бити олако поражен] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **пасти као [зрела] крушка**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о нечему) [бити олако смењен] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **пасти као [зрела] крушка**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

FURIE

- ▶ {verba motus: *arriver, partir, passer, sortir*} **comme une furie** 'као фурија' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и нагло] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **као фурија**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **se battre comme des furies** 'тући се као фурије' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се

тући] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **тући се као животиње**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

- ▶ **se débattre (se démener, s'agiter) comme un furie** 'отимати се (копрцати се) као фурија' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

FURIEUX

- ▶ {verba actionis} **comme un furieux** 'као бесна особа' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [силовито] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

FUSÉE

- ▶ {verba motus: *arriver, filer, partir, passer, sortir, traverser*} **comme une fusée** 'као ракета' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **као ракета**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **rapide comme une fusée** 'брз као ракета' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **брз као ракета**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GALE

- ▶ **méchant (mauvais) comme la gale** 'неваљао (лош) као шуга' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неваљао, лош, пакостан] ЗН. к-п-0; ВАР. *méchant (mauvais) comme une gale*; ЕКВ. {g} **покварен као мућак**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **méchant (mauvais) comme une gale** 'неваљао (лош) као шуга' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неваљао, лош, пакостан] ЗН. к-п-0; ВАР. *méchant (mauvais) comme la gale*; ЕКВ. {g} **покварен као мућак**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

GALÉRIEN

- ▶ **travailler (bosser) comme un galérien** 'радити као галијаш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **радити као роб**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

GALET

- ▶ **lisse comme un galet** 'гладак као каменчић' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

GALETTE

- ▶ **plat comme une galette** 'плъоснат као погача' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома раван, плъоснат] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **раван као палачинка**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

GAMELLE

- ▶ **chanter comme une gamelle** 'певати као мањерка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше певати, фалширати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GAMIN

- ▶ **excité comme un gamin** 'немиран као дете' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома немиран, који нема мира] ЗН. к-п-0; ВАР. excité comme un enfant; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **heureux comme un gamin** 'сретан као дете' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-п-0; ВАР. heureux comme un enfant (gosse); ЕКВ. {a2} срећан|сретан као [мало] дете|дијете; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **pleurer (sangloter) comme un gamin** 'плакати (јецати) као клинац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [Горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-0; ВАР. pleurer (sangloter) comme un enfant (gosse); ЕКВ. {a2} плакати/заплакати или расплакати се (јецати/зајецати) као [мало] дете|дијете; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **rire comme un gamin** 'смејати се као клинац' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и весело се смејати] ЗН. к-п-0; ВАР. rire comme un enfant (un gosse); ЕКВ. {a1} смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **s'amuser comme un gamin** 'забављати се као дете' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [много се забављати/забавити] ЗН. к-и-4; ВАР. s'amuser comme un enfant; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **se comporter (se conduire, agir) comme un gamin** 'понашати се као клинац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. se comporter (se conduire, agir) comme un enfant; ЕКВ. {a2} понашати се као [неки] клинац; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **traiter qqn comme un gamin** 'понашати се према коме као према клинцу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme un enfant; ЕКВ. {a} односити се (понашати се, опходити се) према коме као према детету|дјетету; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

GANT

- ▶ **aller à qqn comme un gant** 'ићи коме као рукавица' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [савршено коме пристајати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} стајати (пристајати, ићи) коме као саливено; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **retourner qqn, qqch comme un gant** 'извратити *која*, *шићо* као рукавицу' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [навести *која* да промени мишљење] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно променити *шићо*] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **souple comme un gant** 'савитљив као рукавица' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома гибак, савитљив] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома послушан и понизан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} послушан као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GARDON

- ▶ **frais comme un gardon** 'свеж као бодорка' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [одморан, чио и свеж] ЗН. к-и-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} свеж|свјез као риба; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **frétiller comme un gardon** 'врпољити се као бодорка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много се врпољити] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

GAZELLE

- ▶ {verba motus: *filer*} **comme une gazelle** 'као газела' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као газела; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **courir comme une gazelle** 'трчати као газела' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [великом се брзином кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} јурити (трчати) као газела; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

GENDARME

- ▶ **écrire comme un gendarme** 'писати као жандарм' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [писати крајње незанимљивим и сувопарним стилем] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [једним прстом куцати по тастатури рачунара или писаће машине] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

GENOU

- ▶ **chauve comme un (mon) genou** 'ћелав као (моје) колено' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно ћелав, који је кроз без косе] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} ћелав као јаје; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **couper comme mon (un) genou** 'сећи као моје (Ø) колено' глаг. фраз. нег. ♦ (о ножу, оштрици) [лоше, тешко сећи, не бити оштар] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

GIROUETTE

- **changer comme une girouette** 'мењати се као ветроказ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити крајње превртљив, непостојан, мењати мишљење и понашање према приликама] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **мењати се|мијењати се као камелеон**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GLACE

- **froid comme [la (de la)] glace** 'хладан као лед' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **хладан као лед**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. froid comme un glaçon; ЕКВ. {a} **хладан као лед**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

GLAÇON

- **froid comme un glaçon** 'хладан као коцка леда' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. froid comme [la (de la)] glace; ЕКВ. {d} **хладан као лед**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. froid comme [la (de la)] glace; ЕКВ. {d} **хладан као лед**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

GLAND

- **con comme un gland** 'глуп као главић' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **глуп као курац**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »; ЦИТ. 0; → х).

GLOUTON

- **manger comme un glouton** 'јести (ждерати) као прождрљивац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **јести (ждерати) као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

GLU

- **collant comme de la glu** 'лепљив као лепак' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [које се брзо и лако лепи, спаја] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [пренаметљив] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **досадан као крпел**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GOINFRE

- **manger (bouffer) comme un goinfre** 'јести (ждерати) као сиромаш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **јести (ждерати)**

као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

GONG

- **sonner (résonner) comme un gong** 'звонити (одзвањати) као гонг' глаг. фраз. неут. ♦ (о нечему) [јако одзвањати, чути се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GONZESSE

- **chialer comme une gonzesse** 'цмиздрити као педерчић' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [плашљиво и без разлога плакати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **плакати/расплакати се као [нека] пичка**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

GORET

- **sale comme un goret** 'прљав као прасе' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, об. о детету) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. sale comme un cochon (un porc, un pourceau); ЕКВ. {c} **прљав као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- GOSSE : fier comme un gosse** 'поносан као клинац' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. fier comme un enfant; ЕКВ. {g} **поносан као паун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **heureux comme un gosse** 'сретан као дете' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-п-0; ВАР. heureux comme un enfant (gamin); ЕКВ. {a2} **срећан|сретан као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **pleurer (sangloter) comme un gosse** 'плакати (јецати) као клинац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-0; ВАР. pleurer (sangloter) comme un enfant (gamin); ЕКВ. {a2} **плакати/заплакати или распакати се (јецати/зајецати) као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

- **rire comme un gosse** 'смејати се као клинац' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [гласно и весело се смејати] ЗН. к-п-0; ВАР. rire comme un enfant (un gamin); ЕКВ. {a1} **смејати се|смијати се као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **se faire (se laisser) avoir (duper) comme un gosse** 'дати се преварити као клинац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити олако преварен] ЗН. к-п-3; ВАР. se faire (se laisser) avoir (duper) comme un enfant [de cœur]; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

GOUJAT

- **se comporter (se conduire) comme un goujat** 'понашати се као зидарски шегрт' глаг. фраз. нег. ♦ (о

особи) [простачки, непристојно се понашати] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **понашати се као животиња**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

GOUTTE

► **comme une goutte [d'eau] dans la mer (l'océan)** 'као кап [воде] у мору (океану)' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали, недовољан, безначајан] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **као кап (капљица) [воде] у мору**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau** 'личити на *која* као две капи воде' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **личити|сличити (наликовати) коме као две|двие капи воде**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

GRAIN

► **comme un grain de sable dans le désert** 'као зрно песка у пустињи' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали, недовољан, безначајан] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **као кап (капљица) [воде] у мору**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

GRAND

► **[tout] seul[,] comme un grand** 'потпуно сам[,] као велики' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [самостално, без ичије помоћи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /в/ж/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

► **{verba actionis} comme un grand** 'као велики' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без имало муке, проблема, тешкоћа, с лакоћом] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **као велики**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

GRATTE-CUL

► **rouge comme un gratte-cul** 'црвен као шипак' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црвен као парадајз**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од узбуђења проузрокованог љућњом или бесом] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **црвен као паприка**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

GRAVELOTTE

► **tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte** 'падати (кишити) као у Гравелоту' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [обилно падати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **пљуштати (лити, падати) као из кабла**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особама) [јављати се у великој количини] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **пљуштати као киша**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ТОПОНИМ »).

GRAVURE

► **beau comme une gravure de mode** 'леп као модна гравира' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {c1} **леп|лијеп као слика**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GRÊLE

► **pleuvoir (tomber) [dru] comme [la (de la)] grêle** 'кишити (падати) [густо] као град' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [у великоме се броју јављати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e1} **пљуштати као киша**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

GRENADE

► **éclater (exploser, crever) comme une grenade** 'пукнути (експлодирати) као граната' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [пукнути и распршити се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GRIVE

► **soûl (saoul) comme une grive** 'пијан као дрозд' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **пијан као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

GUÊPE

► **{verba motus: se relever, se retourner, sursauter} comme piqué par une guêpe** 'као уједен од стране осе' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нагло, силовито] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **као опарен**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

GUÊTRE

► **aller à qqn comme des guêtres à un lapin** 'ићи коме као доколенице зецу' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [уопште коме не пристајати] ЗН. г-п-6; ВАР. **aller à qqn comme des manchettes à un lapin**; ЕКВ. {f} **стајати коме као крви (крмачи, магарцу) седло**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

GUIGNE

► **se ficher (se soucier) de qqn, qqch comme d'une guigne** 'бринути за *која*, *штио* као за трешњу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на *која*, *штиа*, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-и-8; ВАР. **se ficher (se soucier) de qqn, qqch comme d'une cerise**; ЕКВ. {g} **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

H

- ▶ **être comme le h de Hawaï** 'бити као х у речи Хаваји' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [бити потпуно бескористан] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »; ЦИТ. 0; → х).

HALL

- ▶ **vaste comme un hall [de gare (d'aéroport)]** 'простран као хол [станице (аеродрома)]' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

HARENG

- ▶ **maigre comme un hareng saur** 'мршав као димљена харинга' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-0; ВАР. sec comme un hareng saur; ЕКВ. {f1} сув|сух као бакалар; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **sec comme un hareng saur** 'сув као димљена харинга' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-2; ВАР. maigre comme un hareng saur; ЕКВ. {f1} сув|сух као бакалар; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **serrés comme des harengs [en caque]** 'збијени као харинге [у конзерви]' прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [јако стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви]; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

HARICOT

- ▶ **épais comme un haricot [vert]** 'дебео као боранија' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} мршав као грана; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

HARPAGON

- ▶ **fier comme Harpagon** 'поносан као Харпагон' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} поносан као паун; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

HERBE

- ▶ **pousser comme de la mauvaise herbe** 'расти као коров' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо и у великом броју ницати, ширити се] ЗН. к-п-0; ВАР. pousser comme une mauvaise herbe; ЕКВ. {a1} ницати (расти, избијати, ширити се) као коров; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **pousser comme une mauvaise herbe** 'расти као коров' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо и у великом броју ницати, ширити се] ЗН. к-п-0; ВАР. pousser comme de la mauvaise herbe; ЕКВ. {a1} ницати (расти, избијати, ширити

се) као коров; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

HERCULE

- ▶ **bâti (taillé) comme un hercule** 'грађен (исклесан) као херкулес' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен, кршан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} као од брда (брега|бријега) одваљен; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

HÉRODE

- ▶ **vieux comme Hérode** 'стар као Херод' прид. фраз. неут. ♦ (о мушкарцу, о нечему) [веома стар] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} стар као Библија; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

HIER

- ▶ **se souvenir de qqn, qqch comme [d']hier** 'сећати се која, чеја као јуче глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [врло добро се која, чеја сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} сећати се|сећати се кога, чега као јуче|јучер; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « остало »).

HOMARD

- ▶ **rouge comme un homard** 'црвен као јастог' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [сав црвен од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} црвен као рак; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [црвен услед неке алергије или болести] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} црвен као рак; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **rougir comme un homard** 'црвенети се као јастог' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} црвенети се|црвењети се|зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као рак; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} црвенети се|црвењети се|зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као рак; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

HOMME

- ▶ {verba motus: se lever, se précipiter, surgir} comme un seul homme 'као једини човек' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [у истоме тренутку] ЗН. г-п-0; ВАР. comme une seule personne; ЕКВ. {c1} [сви] као један; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **unis comme un seul homme** 'уједињени као један човек' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно сложни, који се кроз у свему слажу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} [сложни] као један; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

HORLOGE

- ▶ **régler comme une horloge [suisse]** 'навијен као [швајцарски] сат' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-2; ВАР. *régler comme un coucou [suisse] (une pendule)*; ЕКВ. {а} **тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат**; СИН. +; АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о нечему) [крајње уређен, организован по правилима] ЗН. к-п-2; ВАР. *régler comme un coucou [suisse] (une pendule)*; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. / в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tourner comme une horloge** 'окретати се као сат' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [добро се кретати, беспрекорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. *tourner comme une montre*; ЕКВ. {g} **радити као навијен**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

HUÎTRE

- ▶ **bâiller comme une huître** 'зевати као острига' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [интензивно зевати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **зијевати као сом**^{зеп}; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **creux comme une huître** 'шупаљ као острига' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који је незналица, шупљоглав] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **шупаљ као зуб**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fermé comme une huître** 'затворен као острига' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно затворен, који ништа не говори, који кроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ③ поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **muet comme une huître** 'нем као острига' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно нем, који ништа не говори, који кроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ③ поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **plein comme une huître** 'пун као острига' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **пијан као смук**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se fermer comme une huître** 'затворити се као острига' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности се затворити и ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-2; ВАР. *fermé comme une huître*; ЕКВ. {g} **ћутати|шутјети као заливен**; СИН. ∅; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. *fermé comme une huître*; ЕКВ. {g} **ћутати|шутјети као заливен**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

HYÈNE

- ▶ **ricaner comme une hyène** 'црекатати се као хијена' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [злурадо, злобно (и мукло) се смејати, ругати се] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **смејати се|смијати се (црекатати се, церити се, кезити се|кесити се) као хијена**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

HYSTÉRIQUE

- ▶ **rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un hystérique** 'смејати се као хистерик' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **смејати се|смијати се као луд**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

I

- ▶ **droit comme un i** 'прав као слово i' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

IF

- ▶ **droit comme un if** 'прав као тиса' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

IMAGE

- ▶ **sage comme une image** 'миран као слика' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **миран као бувица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

IMMEUBLE

- ▶ **grand (haut) comme un immeuble** 'велик (висок) као зграда' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, висок] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **велик као кућа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

JAIS

- ▶ **noir comme du jais** 'црн као смола' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о нечему, об. о коси, длаци) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **црн као катран**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

JAMAIS

- ▶ {verba actionis, adiectiva} **comme jamais** 'као никад' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачко, много, у

највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} као никад; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

JÉSUS

- ▶ **beau comme un Jésus** 'леп као Исус' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу, об. о детету) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} леп|лијеп као анђео; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

JOB

- ▶ **pauvre comme Job** 'сиромашан као Јов' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње сиромашан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} го|гол (сиромашан) као црквени миш; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

JOUER (SE)

- ▶ {verba actionis} **comme en se jouant** 'као играјући се' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без икаквих потешкоћа, лако] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} као од шале; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

JOUR

- ▶ **aimer qqn comme le premier jour** 'волети коџа као први дан' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [много коџа волети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **beau comme le jour** 'леп као дан' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} леп|лијеп као сан; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **être comme le jour et la nuit** 'бити као дан и ноћ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [потпуно се разликовати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} бити (разликовати се) се као дан и ноћ; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **être éclairé comme en plein jour** 'видети као насред дана' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [добро се видети, бити потпуно осветљено] ЗН. к-п-0; ВАР. voir [clair] comme en plein jour; ЕКВ. {a2} видети|видјети се као усред (у по) бела|бијела дана; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **long comme un jour sans pain** 'дуг као дан без хлеба' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома дуг, који превише дуго траје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} дуг као вечност|вјечност; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [веома висок а мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **nu comme le jour de sa naissance** 'го као на дан својега рођења' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно го, наг] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} [го|гол] као од мајке рођен; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

- ▶ **voir [clair] comme en plein jour** 'видети јасно као насред дана' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [добро видети, као да је дан] ЗН. к-п-0; ВАР. être éclairé comme en plein jour; ЕКВ. {a2} видети|видјети као усред (у по) бела|бијела дана; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

JUMENT

- ▶ **ressembler à qqn comme un jumeau** 'личити на коџа као близанац' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. ressembler à qqn comme un frère [jumeau], ressembler à qqn comme une sœur [jumelle] (une jumelle); ЕКВ. {g} наликовати коме као јаје јајету; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

JUMELLE

- ▶ **ressembler à qqn comme jumelle** 'личити на коџа као сестра [близнакиња]' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о жени) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. ressembler à qqn comme une sœur [jumelle], ressembler à qqn comme un frère [jumeau] (un jumeau); ЕКВ. {g} наликовати коме као јаје јајету; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

JUS

- ▶ **clair comme du jus de boudin** 'бистар као сок од крвавице' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно нејасан] ЗН. г-п-6; ВАР. clair comme de l'eau de boudin; ЕКВ. {g1} јасан као ноћ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).
- ▶ **clair comme du jus de chique** 'бистар као сок од дувана' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно нејасан] ЗН. г-п-6; ВАР. clair comme du jus de boudin; ЕКВ. {g1} јасан као ноћ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

JUSTICE

- ▶ **raide comme la justice** 'крут као правда' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома крут, уочен у држању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. г-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} пијан као летва; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [који нема ни динара] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} го|гол као пиштољ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

KLEENEX

- ▶ **jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) qqn comme un vieux kleenex** 'бацити (испустити, напустити, шутнути) коџа као стару марамицу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за коџа, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) qqn comme un vieux kleenex; ЕКВ. {f} одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарпану; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « артефакт »).

LAC

- ▶ **calme comme un lac** 'миран као језеро' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о води, мору) [потпуно миран, који уопште нема таласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g0} **миран као уље**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **lisse comme un lac** 'гладак као језеро' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему, об. о води) [миран, без таласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

LAIT

- ▶ **blanc comme le (du) lait** 'бео као млеко' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изразито бео, који је веома светла тена] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бео|бијел као снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **boire qqch comme du lait** 'пити *шито* као млеко' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без потешкоћа, лако *шито* (об. алкохолно) попиту] ЗН. к-п-0; ВАР. boire qqch comme du petit-lait; ЕКВ. {f} **пити/попити што као воду**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **surveiller qqn comme le lait sur le feu (le gaz)** 'надгледати *која* као млеко на ватри (плину)' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано *која* чувати, надледати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

LAME

- ▶ **coupant (tranchant) comme une lame [de rasoir]** 'оштар као бритва' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома оштар, заоштрен] ЗН. к-п-0; ВАР. coupant (tranchant) comme un rasoir; ЕКВ. {c} **оштар као бритва**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **fin (mince) comme une lame** 'танак као оштрица' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **танак као жилет**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LANCE-PIERRE(S)

- ▶ **tendu comme un lance-pierre (lance-pierres)** 'натегнут као праћка' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **напет (запет) као пушка**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → x).

LAPIN

- ▶ **baiser comme un lapin** 'јебати као зец' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о мушкарцу) [имати веома кратке, пребрзе сексуалне односе] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **јебати као зец**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о мушкарцу) [имати дуге сексуалне односе у великој мери] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ.

{0} ∅; СИН. baiser comme un castor; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **chaud comme un lapin** 'врућ као зец' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома сексуално узбуђен, који осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **напаљен као зец**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **courir comme un lapin** 'трчати као зец' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [великом се брзином кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. courir comme un lièvre; ЕКВ. {a} **трчати (јурити) као зец**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lapin** 'побећи (спасити се) као зец' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre; ЕКВ. {a} **бежати|бежати/побећи|побећи као зец**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fou comme trente-six lapins** 'луд као тридесетшест зечева' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно луд] ЗН. к-и-4; ВАР. fou comme un lapin; ЕКВ. {g} **луд као купус^{зп}**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fou comme un lapin** 'луд као зец' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно луд] ЗН. к-и-4; ВАР. fou comme trente-six lapins; ЕКВ. {g} **луд као купус^{зп}**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **heureux comme un lapin** 'сретан као зец' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **срећан|сретан као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se reproduire comme des lapins** 'множити се као зечеви' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [врло брзо се размножавати, имати много деце] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **множити се (размножавати се/размножити се, размнажати се^{зп}) као зечеви (кунићи)**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tuer (tirer, abattre) qqn comme un lapin** 'убити (упуцати, заклати) *која* као зеца' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно *која* убити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **убијати/убити (клати/заклати, упуцати) кога као зеца**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LARRON

- ▶ **s'entendre comme larrons en foire** 'слагати се као лопови на вашару' глаг. фраз. поз. ♦ (о особама) [потпуно се слагати, бити у добрим односима] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **слагати се као брат и сестра**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

LARVE

- ▶ **glander comme une larve** 'беспосличити као ларва' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ништа не радити, излежавати се]

ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **vivre comme une larve** ‘живети као ларва’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отуђено и без воље живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LAVABO

- **blanc comme un lavabo** ‘бео као умиваоник’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. bronzé comme un lavabo; ЕКВ. {g} бео|бијел као креч; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **bronzé comme un lavabo** ‘преплануо као умиваоник’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. г-п-6; ВАР. blanc comme un lavabo; ЕКВ. {g} бео|бијел као креч; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **poilu comme un lavabo** ‘маљав као умиваоник’ прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [који уопште није маљав, који по телу уопште нема длака] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

LAVEMENT

- **prendre qqn comme un lavement** ‘обузети коѿа као клистир’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изненада коѿа обузети] ЗН. к-п-5; ВАР. pressé comme un lavement; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- **pressé comme un lavement** ‘притиснут као клистир’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који је у великој журби, коме се јако жури] ЗН. к-п-5; ВАР. prendre qqn comme un lavement; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

LÉGUME

- **vivre comme un légume** ‘живети као поврће’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [вегетирати, неактивно живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} живети|живјети као биљка; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

LENDEMAIN

- **triste comme un lendemain de fête** ‘тужан као дан после празника’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} досадан као пролив|прољев; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о нечему) [крајње суморан, тмуран] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LETTRE

- **passer comme une lettre à la poste (la boîte)** ‘проћи као писмо у пошту (сандучић)’ глаг. фраз. ① поз. ♦ (о

нечему) [лако, без икаквих тешкоћа проћи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о нечему) [лако, без тешкоћа се сварити] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о нечему) [глатко, без икаквих тешкоћа проћи, бити прихваћено] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} ићи/проћи као по лоју; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LÉZARD

- **{être, se chauffer, s’exposer} au soleil comme un lézard** ‘на сунцу као гуштер’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [уживајући сунчајући се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као гуштер на сунцу; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **paresseux comme un lézard** ‘лењ као гуштер’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лењ, нерадан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} лењ^{ист} (лен|лијен) као буба; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LIANE

- **mince comme une liane** ‘мршав као лијана’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о жени) [веома витак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} витка (вита, танка) као [вита] јела; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- **souple comme une liane** ‘гибак као лијана’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома гибак, савитљив] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

LIÈVRE

- **courir comme un lièvre** ‘трчати као зец’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [великом се брзином кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. courir comme un lapin; ЕКВ. {a} трчати (јурити) као зец; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **détaler (filer, s’enfuir, se sauver) comme un lièvre** ‘побећи (спасити се) као зец’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. détaler (filer, s’enfuir, se sauver) comme un lapin; ЕКВ. {a} бежати|бежати/побећи|побећи као зец; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **peureux comme un lièvre** ‘плашљив као зец’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома плашљив, бојажљив] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} плашљив као зец; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **rapide comme un lièvre** ‘брз као зец’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} брз као зец; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LIMACE

- **aller (avancer, marcher) comme une limace** ‘ићи (напредовати, ходати) као пуж’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома споро се кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. aller (avancer,

marcher) comme un escargot; ЕКВ. {а} ићи (вући се) као пуж; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **mou comme une limace** ‘мекан као пуж’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LIMANDE

- ▶ **plate comme une limande** ‘раван као иверак’ прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [потпуно равна, која је без изражених облина, груди и задњице] ЗН. к-п-0; ВАР. plate comme une sole; ЕКВ. {g} равна као даска; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **s’aplatir comme une limande** ‘спљоштити се као иверак’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити крајње понизан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LINCEUL

- ▶ **blanc comme un linceul** ‘бео као покров’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {е} бео|бијел као крпа; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LINGE

- ▶ **blanc comme un linge** ‘бео као крпа’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. pâle comme un linge; ЕКВ. {а} бео|бијел као крпа; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **pâle comme un linge** ‘блед као крпа’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. blanc comme un linge; ЕКВ. {а} блед|блијед као крпа; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LION

- ▶ **courageux comme un lion** ‘храбар као лав’ прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома храбар, неустрашив] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} храбар као лав; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fort comme un lion** ‘јак као лав’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} јак као бик; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **rugir comme un lion** ‘рицати као лав’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [продорно, из свега гласа у бесу, љутњи викати, урлати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} урлати као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **se battre comme un lion** ‘борити се као лав’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [храбро, јуначки се борити] ЗН. к-п-1; ВАР. se battre comme une lionne; ЕКВ. {а} борити се као лав; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **se défendre comme un lion** ‘бранити се као лав’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [храбро, јуначки се бранити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **tourner comme un lion en cage** ‘кружити као лав у кавезу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} шетати (ходати) као лав у кавезу; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LIONNE

- ▶ **courageuse comme une lionne** ‘храбра као лавица’ прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома храбар, неустрашив] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} храбра као лавица; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **se battre comme une lionne** ‘борити се као лавица’ глаг. фраз. поз. ♦ (о жени) [храбро, јуначки се борити] ЗН. к-п-1; ВАР. se battre comme un lion; ЕКВ. {а} борити се као лавица; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LITANIE

- ▶ **répéter (réciter) qqch comme une litanie** ‘понављати (рецитовати) *шито* као литанију’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стално, без прекида *шито* понављати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

LIVRE

- ▶ **lire en qqn comme dans un livre [ouvert]** ‘читати *коџа* као [отворену] књигу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [добро *коџа* познавати, лако наслућивати/наслутити *чије* намере] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} читати/прочитати *кога* као [отворену] књигу; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **parler comme un livre** ‘причати као књига’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [паметно и течно говорити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} говорити као из књиге; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LOCHE

- ▶ **gras comme une loche** ‘мастан као балавац’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} дебео као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LOCOMOTIVE

- ▶ **fumer comme une locomotive** ‘пушити као локомотива’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и често

пушити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} пушити као локомотива; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **ronfler comme une locomotive** ‘хркати као локомотива’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} хркати као локомотива; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **souffler comme une locomotive** ‘дувати као локомотива’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако дахтати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} дахтати као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

LOIR

▶ **dormir comme un loir** ‘спавати као пух’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} спавати као пух^{зеп}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **paresseux comme un loir** ‘лењ као пух’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лењ, нерадан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} лењ^{ист} (лен|лијен) као буба; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **s’endormir comme un loir** ‘заспати као пух’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} заспати као пух^{зеп}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LOUKOUM

▶ **gras comme un loukoum** ‘мастан као ратлук’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} дебео као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

LOUP

▶ **connu comme le loup blanc** ‘познат као бели вук’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [веома познат, чувен] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **hurler comme un loup** ‘урлати као вук’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **manger comme un loup** ‘јести као вук’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} јести као вук; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **vivre comme un loup** ‘живети као вук’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [повучено, у самоћи живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} живети|живјети као вук самотњак; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LOUTRE

▶ **dormir comme une loutre** ‘спавати као видра’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} спавати као медвед|медвјед; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LOUVE

▶ **hurler comme une louve** ‘урлати као вучица’ глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

LU

▶ **beurré comme un petit Lu** ‘премазан маслацем као кекс’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. bourré comme un petit Lu, beurré comme un petit beurre; ЕКВ. {*g1} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

▶ **bourré comme un petit Lu** ‘пун као кекс’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. beurré comme un petit Lu (un petit beurre); ЕКВ. {*g1} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

LUNDI

▶ **ça va comme un lundi** ‘то иде као понедељак’ реч. фраз. нег. ♦ (о нечему) [није добро, лоше је] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

LUNE

▶ **con comme la lune** ‘глуп као месец’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} глуп као ноћ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « космоним »; ЦИТ. 0; → X).

LYS

▶ **blanc comme un lys (lis)** ‘бео као љиљан’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изразито бео, који је веома светла тена] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} бео|бијел као снег|снијег; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « фитоним »).

MACHINE

▶ **{verba actionis, verba motus} comme une machine** ‘као машина’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} као аутомат; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MADELEINE

▶ pleurer comme une madeleine (une Madeleine)

‘плакати као Магдалена’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устежања] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} плакати/заплакати или расплакати се као [љута] киша|година; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

MAGIE

▶ {verba појављивања: *disparaître, apparaître*} **comme par magie** ‘као магијом’ прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [ненадано, без припреме] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {e2} као [неким] чудом; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MAIN

▶ **grand (large) comme la main** ‘велик (широк) као шака’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали, невелик] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **nu comme la main** ‘го као шака’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно го, наг] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} [го|гол] као од мајке рођен; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

MAISON

▶ **c’est (ça se voit) gros comme une maison** ‘то је (то се види) велико као кућа’ реч. фраз. неут. ♦ (о нечему) [то је очигледно, јасно] ЗН. к-п-2; ВАР. c’est (ça se voit) gros comme un pâté de maisons; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **grand (haut) comme une maison** ‘велик (висок) као кућа’ прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, висок] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} велик као кућа; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **gros comme une maison** ‘велик као кућа’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [крајње очигледан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} велик као кућа; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **manger comme à la maison** ‘јести као код куће’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [добро јести, јести добру и укусну храну која је као домаћа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

▶ **voir venir qqn gros comme une maison** ‘видети кога како долази велик као кућа’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [предвидети чије намере] ЗН. г-и-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MALADE

▶ {verba actionis} **comme un malade** ‘као болестан’ прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јачко, много, у великој мери] ЗН.

г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као нездрав^{ИСТ}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

MALADIE

▶ **se répandre (se propager) comme une maladie** ‘раширити се као болест глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} ширити се/проширити се или раширити се као болест; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MALHEUREUX

▶ {verba actionis} **comme un malheureux** ‘као несретник’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко, много, у великој мери] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

MALLE

▶ **con comme une malle** ‘глуп као ковчег’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} глуп као пањ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MALPROPRE

▶ **traiter qqn comme un malpropre** ‘понашати се према коме као према непоштеној особи’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} односити се (понашати се, опходити се) према коме као према псу; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **vider (jeter, renvoyer) qqn comme un malpropre** ‘одбацити (шутнути) кога као непоштену особу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за кога, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чаралу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

MAMMOUTH

▶ **poilu (velu) comme un mammoth** ‘маљав као мамут’ прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [изразито маљав, длакав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} длакав (маљав) као мајмун; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

MANCHE

▶ **con comme un manche [à balai]** ‘глуп као дршка [од метле]’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} глуп као ђускија; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **raide comme un manche à balai** ‘крут као дршка од метле’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, уочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **raisonner comme un manche** 'расуђивати као дршка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше, погрешно, глупо расуђивати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

► **se débrouiller (s'y prendre, se démerder) comme un manche** 'снаћи се као дршка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити веома неспретан, смоган] ЗН. к-и-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MANCHETTE

► **aller à qqn comme des manchettes à un lapin** 'ићи коме као манжетне зецу' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [уопште коме не пристајати] ЗН. г-п-6; ВАР. *aller à qqn comme des guêtres à un lapin*; ЕКВ. {f} **стајати коме као крави (крмачи, магарцу) седло**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MANNEQUIN

► **beau comme un mannequin** 'леп као манекен' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} [леп|лијеп] као манекен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

MARBRE

► **dur comme du (le) marbre** 'тврд као мермер' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **froid comme [du (le, un)] marbre** 'хладан као мермер' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} **хладан као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} **хладан као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **lisse (poli) comme du marbre** 'гладак као мермер' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. *lisse comme un marbre*; ЕКВ. {f} **гладак као огледало**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **lisse (poli) comme un marbre** 'гладак као мермер' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. *lisse comme du marbre*; ЕКВ. {f} **гладак као огледало**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

MARCHAND

► **négociier comme un marchand de tapis** 'преговарати као продавац ћилима' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [с великом упорношћу, мудро и умешно преговарати]

ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

MARÉE

► **arriver (venir) comme marée en carême** 'доћи (стизати) као свежи улов рибе за време коризме' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [доћи у прави час, у правоме тренутку] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **долазити/доћи (стизати/стићи) као поручен (наручен)**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

MARIONNETTE

► **manipuler qqn comme une marionnette** 'манипулисати *киме* као лутком' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [вешто *киме* манипулисати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MARMOTTE

► **dormir comme une marmotte** 'спавати као мрмот' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **спавати као медвед|медвјед**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

MARS

► **arriver (venir) comme mars en carême** 'доћи (стизати) као март у посту' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [долазити, јављати се редовно, неминовно, предвидљиво] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MASSE

► **dormir comme une masse** 'спавати као камен' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **спавати као топ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **s'endormir comme une masse** 'заспати као камен' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **заспати као топ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une masse** 'пасти (сручити се) као камен' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом силином падати/пасти, сручити се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **падати/пасти као камен**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

MÂT

► **droit comme un mât** 'прав као јарбол' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MATHUSALEM

- ▶ **vieux comme Mathusalem** 'стар као Метузалем' прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **стар као Метузалем**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

MÉDECIN

- ▶ **écrire comme un médecin** 'писати као лекар' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати лош, нечитак рукопис] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

MER

- ▶ **bleu comme la mer** 'плав као море' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито плав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **плав као море**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **vaste comme la mer** 'простран као море' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огромн] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

MERDE

- ▶ **dormir comme une merde** 'спавати као говно' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **спавати као заклан**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher) qqn comme une merde** 'испустити (напустити, бацити, шутнути) која као говно' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за која, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **оставити кога као говно на киши**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **s'endormir comme une merde** 'заспати као говно' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **заспати као клада**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **tomber comme une merde** 'пасти као говно' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом снагом пасти на земљу или неку подлогу] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **падати/пасти као клада**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **traiter qqn comme la merde** 'поступати према коме као према говну' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme une merde; ЕКВ. {a} **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према говну**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **traiter qqn comme une merde** 'поступати према коме као према говну' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme la merde; ЕКВ. {a} **односити се (понашати се, опходити се)**

према коме као према говну; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MÈRE

- ▶ **aimer qqn comme une mère** 'волети која као мајку' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски која волети] ЗН. к-п-0; ВАР. aimer qqn comme une (sa progne) sœur; ЕКВ. {a} **волети|вољети кога као [рођену] мајку**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **nu comme ma mère m'a fait[e]** 'као што ме је мајка направила' прид. фраз. неут. ♦ (о особи) [потпуно наг] ЗН. к-п-0; ВАР. [nu] comme [le bon] Dieu (le Seigneur) m'a fait[e]; ЕКВ. {a} **[го|гол] као од мајке рођен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **surveiller qqn (veiller sur qqn, couvrir qqn) comme une mère poule** 'надгледати (пазити) која као мајка квочка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано бржично која чувати, надгледати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **чувати кога као квочка пилиће**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

MERLAN

- ▶ **se regarder comme des merlans frits** 'гледати се као пржени ослићи' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [заљубљено се гледати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

MERLE

- ▶ **siffler comme un merle** 'звиждати као кос' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [лепо и весело звиждати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

MESSIE

- ▶ **arriver comme le Messie (le messie)** 'стићи као месија' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [доћи у право време пошто је дуго очекиван] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **доћи као поручен (наручен)**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **attendre qqn comme le Messie (le messie)** 'чекати која као месију' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [дуго која ишчекивати као спас] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **чекати кога као Месију**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

MEULE

- ▶ **coiffé comme une meule de foin** 'очешљан као пласт сена' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [неочешљан, потпуно рашчупан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »; ЦИТ. 0; → х).

MICKEY

- **fait comme un Mickey** ‘урађен као Мики’ прид. фраз. нег.
① ◆ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} пијан као свиња; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ◆ (о особи) [потпуно дрогиран] ЗН. к-п-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

MIEL

- **attirer qqn, qqch comme le miel attire les mouches** ‘привлачити која, шито као што мед привлачи муве’ глаг. фраз. нег. ◆ (о особи) [јачо која, шито привлачити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- **doux comme [du (le)] miel** ‘сладак као мед’ прид. фраз.
① поз. ◆ (о нечему) [веома сладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*a} сладак као мед; СИН. ∅; АНТ. +. ② поз. ◆ (о особи) [веома мио, пријатан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

MILLIARDAIRE

- **vivre comme un milliardaire** ‘живети као милијардер’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} живети|живјети као милионер|милијунаш; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

MILLIONNAIRE

- **vivre comme un millionnaire** ‘живети као милионер’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} живети|живјети као милионер|милијунаш; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

MILORD

- **sapé (habillé, vêtu) comme un milord** ‘обучен као милорд’ прид. фраз. поз. ◆ (о мушкарцу) [веома лепо и елегантно обучен и дотеран] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

MIRACLE

- {verba појављивања: *disparaître, apparaître*} **comme par miracle** ‘као чудом’ прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [ненадано, без припреме] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} као [неким] чудом; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MIROIR

- **briller (luire) comme un miroir** ‘блистати као огледало’ глаг. фраз. поз. ◆ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} сјајити се (сијати^{ист}) као огледало; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **lisse (poli) comme un miroir** ‘гладак као огледало’ прид. фраз. неут. ◆ (о нечему) [веома гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} гладак као огледало; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MISÈRE

- **comme la misère sur le pauvre monde (les pauvres gens)** ‘као несрећа на сироти свет (сироте људе)’ прид. фраз. нег. ◆ (о нечему) [изненада, неочекивано и сурово] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »; ЦИТ. 0; → х).

MISSILE

- {verba motus: *partir, foncer*} **comme un missile** ‘као ракета’ прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} као ракета; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MITRAILLETTE

- **débiter qqch comme une mitraillette** ‘говорити шито као митраљез’ глаг. фраз. нег. ◆ (о особи) [без много размишљања шито говорити] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MOI

- **aller (se porter) comme vous (toi) et moi** ‘ићи (држати се) као ви (ти) и ја’ глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [добро се држати, бити доброга здравља] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

MOINE

- **gras comme un moine** ‘мастан као калуђер’ прид. фраз. нег. ◆ (о мушкарцу) [веома дебео] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} дебео као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- **vivre comme un moine** ‘живети као монах’ глаг. фраз. нег. ◆ (о мушкарцу) [немати сексуалних односа] ЗН. к-п-0; ВАР. *vivre comme une nonne*; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

MOINEAU

- **manger comme un moineau** ‘јести као врабац’ глаг. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} јести као врабац (врапчић); СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

MOINS-QUE-RIEN

- **jeter (chasser, renvoyer) qqn comme un moins-que-rien** ‘одбацити (шутнути) која као никоговића’ глаг. фраз. нег. ◆ (о особи) [престати се занимати за која, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ.

{g2} одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарапу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **traiter qqn comme un moins-que-rien** 'понашати се према коме као према никоговићу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} односити се (понашати се, опходити се) према коме као према псу; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

MOMIE

- **emmailloter qqn comme une momie** 'умотати коџа као мумију' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише коџа умотати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **être (rester) planté [là] comme une momie** 'бити (остајати) посађен као мумија' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} стајати као мумија; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MONDE

- **vieux comme le monde** 'стар као свет' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} стар као Библија; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MONT

- **connu (célèbre) comme le mont Blanc** 'познат (чувен) као Мон Блан' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [веома познат, чувен] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ТОПОНИМ »).

MONTAGNE

- **bâti (taillé) comme une montagne** 'грађен (исклесан) као стена' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен, кршан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {*d} као од брда (брега|бријега) одваљен; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- **haut comme une montagne** 'висок као планина' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома висок, велик] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} велик као планина; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- **grand (gros) comme une montagne** 'велик као планина' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} велик као планина; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

MONTRE

- **tourner comme une montre** 'окретати се као сат' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [добро се кретати, беспрекорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. tourner comme une horloge; ЕКВ. {g} радити као навијен; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MORT¹

- **blanc comme la mort** 'бео као смрт' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-5; ВАР. pâle comme la mort; ЕКВ. {*d} блед|блијед као мртац; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- **ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la mort** 'досадан као смрт' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} досадан као пролив|прољев; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- **froid comme la mort** 'хладан као смрт' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} хладан као смрт; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} хладан као смрт; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- **pâle comme la mort** 'блед као смрт' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-4; ВАР. pâle comme la mort; ЕКВ. {d} блед|блијед као мртац; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- **triste comme la mort** 'тужан као смрт' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} досадан као пролив|прољев; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о нечему) [крајње суморан, тмуран] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

MORT²

- {verba actionis} **comme un mort de faim** 'као мртав од глади' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- **blanc comme un mort** 'бео као мртац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. pâle comme un mort; ЕКВ. {*a} блед|блијед као мртац; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- **dormir comme un mort** 'спавати као мртац' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} спавати као заклан; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **froid comme un mort** ‘хладан као мртац’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **хладан као мртац**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {д} **хладан као смрт**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **pâle comme un mort** ‘блед као мртац’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. blanc comme un mort; ЕКВ. {а} **блед|блијед као мртац**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

MOUCHE

- **écraser qqn comme une mouche** ‘згазити која као муву’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно која убити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {е} **згазити кога као црва**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **mourir (crever) comme des mouches** ‘падати као муве’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [брзо и у великом броју умирати] ЗН. к-п-4; ВАР. tomber comme des mouches; ЕКВ. {а} **умирати као муве|мухе**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **se presser (se jeter, se précipiter) sur qqn, qqch comme des mouches sur du miel** ‘хрлити (бацати се, јурити) на која, што као муве на мед’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [одушевљено се коме, чему приклонити] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити се за кога, што као мува|муха за мед**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **tomber comme des mouches** ‘падати као муве’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [брзо и у великом броју умирати] ЗН. к-п-5; ВАР. mourir (crever) comme des mouches; ЕКВ. {а} **падати као муве|мухе**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

MOUCHOIR

- **jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) qqn comme un vieux mouchoir** ‘бацити (испустити, напустити, шутнути) која као стару марамицу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за која, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. jeter (lâcher, abandonner, laisser tomber, larguer) qqn comme un vieux mouchoir; ЕКВ. {f} **одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарапу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **jeter qqn comme un mouchoir en papier** ‘бацити кога као марамицу од папира’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [одбацити која без икаква обзира] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарапу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **grand comme un mouchoir [de poche]** ‘велик као [цепна] марамица’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали, невелик] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

MOULIN

- **entrer (rentrer) comme dans un moulin** ‘ући као у воденицу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лако и без питања ући, продрети] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).
- **parler comme un moulin** ‘причати као воденица’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а2} **млети|мљети као [празна] воденица**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

MOUTARDE

- **arriver comme la moutarde après le repas** ‘стизати/стићи као сенф после ручка’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [касно стизати/стићи] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »; ЦИТ. 0; → х).

MOUTON

- **bête comme un mouton** ‘глуп као овца’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **глуп као овца**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **doux comme un mouton** ‘питом као овца’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, питом, кротак и послушан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {е} **[миран (питом, кротак)] као јагње|јање**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **égorger qqn comme un mouton** ‘заклати која као овцу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно која заклати, убити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **клати|заклати кога као овцу**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **frisé (bouclé) comme un mouton** ‘кудрав као овца’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно кудрав, коме је коса сва у увојцима] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **sage comme un mouton** ‘миран као ађео’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **миран као бувица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- **suire qqn comme un mouton** ‘пратити која као овца’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **пратити кога (ићи за ким) као сенка|сјенка (сена|сјена)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

MULE

- ▶ **chargé comme une mule** 'натоварен као мазга' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. chargé comme un mulet; ЕКВ. {а} **натоварен као мазга**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаној стању] ЗН. к-и-5; ВАР. chargé comme un mulet; ЕКВ. {*f} **пијан као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tête (entêté) comme trente-six mules** 'тврдоглав као тридесетшест мазги' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. . tête (entêté) comme une mule (un mulets, trente-six mules); ЕКВ. {а1} **тврдоглав као мазга**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tête (entêté) comme une mule** 'тврдоглав као мазга' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. tête (entêté) comme un mulet (trente-six mule, trente-six mulets); ЕКВ. {а} **тврдоглав као мазга**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

MULET

- ▶ **chargé comme un mulet** 'натоварен као мазгов' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. chargé comme une mule; ЕКВ. {а} **натоварен као мазга**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаној стању] ЗН. к-и-5; ВАР. chargé comme une mule; ЕКВ. {*f} **пијан као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **monté comme un mulet** 'обдарен као мазга' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [обдарен великим полним органом] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} **обдарен (курат) као коњ (магарац)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tête (entêté) comme trente-six mulets** 'тврдоглав као тридесетшест мазгова' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. tête (entêté) comme un mulet (une mule, trente-six mules); ЕКВ. {а} **тврдоглав као мазга**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tête (entêté) comme un mulet** 'тврдоглав као мазгов' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. tête (entêté) comme une mule (trente-six mulets, trente-six mules); ЕКВ. {а} **тврдоглав као мазга**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

MUR

- ▶ **se dresser comme un mur** 'уздизати се као зид' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [стајати усправно и чврсто] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **стајати као стена | стијена**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

NABAB

- ▶ **vivre comme un nabab** 'живети као набаб' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР.

∅; ЕКВ. {e} **живети | живјети као паша**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

NAUFRAGÉ

- ▶ **s'accrocher à qqn, qqch comme un naufragé [à une bouée [de sauvetage]]** 'ухватити се за која, шито као бродоломник [за бову [за спасавање]]' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [упорно се од која, чеја не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. s'accrocher à qqn, qqch comme à une bouée [de sauvetage]; ЕКВ. {g2} **ухватити се за кога, шта као пијан за плот**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

NAVET

- ▶ **blanc comme un navet** 'бео као ротква' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, анемичан, који је у лицу без природног руменила] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **бео | бијел као крпа**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

NÈGRE

- ▶ **travailler (bosser) comme un nègre** 'радити као црнац' глаг. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [многа и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **радити као црнац**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

NEIGE

- ▶ **blanc comme [la] neige** 'бео као снег' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито бео, који је изразито беле боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **бео | бијел као снег | снјеј**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [потпуно светао, који има изразито светао тен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **бео | бијел као снег | снјеј**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи, нечему, об. о коси) [потпуно сед] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **бео | бијел као снег | снјеј**; СИН. +; АНТ. +. ④ поз. ♦ (о нечему) [потпуно чист] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **бео | бијел као снег | снјеј**; СИН. +; АНТ. +. ⑤ поз. ♦ (о особи) [нимало искварен, непорочан, крајње чедан, частан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f} **чист као суза**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **fondre comme [la] neige au soleil** 'топити се као снег на сунцу' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [полако нестајати/нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **топити се | истопити се или растопити се као снег | снјеј на сунцу**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

NEUF

- ▶ **comme neuf** 'као нов' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [потпуно одморан, свеж] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **као нов**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [који је у веома добром стању] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **као нов**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

NEZ

- ▶ **c'est (ça se voit) comme le nez au milieu de la figure** 'то је (то се види) велико као нос посред лица' реч. фраз. неут. ♦ (о нечему) [то је очигледно, јасно] ЗН. к-п-2; ВАР. évident (visible, gros) comme le nez au milieu de la figure (du visage); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **évident (visible, gros) comme le nez au milieu de la figure (du visage)** 'очигледан (видљив, велик) као нос посред лица' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [крајње очигледан] ЗН. к-п-2; ВАР. c'est (ça se voit) gros comme le nez au milieu de la figure; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

NOISETTE

- ▶ **gros comme une noisette** 'велик као лешник' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. мањем од лешника) [веома велики] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

NOIX

- ▶ **gros comme une noix** 'велик као орах' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. мањем од ораха) [веома велики] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

NONE

- ▶ **vivre comme une nonne** 'живети као монахиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [немати сексуалних односа] ЗН. к-п-0; ВАР. vivre comme un moine; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

NUIT

- ▶ **noir comme la nuit** 'црн као ноћ' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црн као ноћ; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црн као ноћ; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокош] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црн као ноћ; СИН. +; АНТ. Ø. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црн као ноћ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

OCÉAN

- ▶ **vaste comme l'océan** 'широк као океан' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман] ЗН. к-п-0; ВАР. vaste comme un océan; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **vaste comme un océan** 'простран као океан' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман] ЗН. к-п-0; ВАР. vaste comme l'océan; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ŒIL

- ▶ **frais comme l'œil** 'свеж као око' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [одморан, чио и свеж] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} свеж | свеж као риба; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ŒUF

- ▶ **chauve comme un œuf** 'ћелав као јаје' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно ћелав, који је скроз без косе] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} ћелав као јаје; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **gros comme un œuf** 'велик као јаје' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему, об. мањем од јајета) [веома велики] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **marcher comme sur des œufs** 'ходати као по јајима' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [опрезно, обазриво, споро се кретати, водећи рачуна где се стаје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} ићи (ходати) као по јајима; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [бити крајње обазрив, опрезан] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} ходати као по јајима; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **plein comme un œuf** 'пун као јаје' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [препун, крцат] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} пун као јаје^{зап}; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. rond comme un œuf; ЕКВ. {*g} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **rond comme un œuf** 'округао као јаје' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито округао] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} округао као лопта; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. plein comme un œuf; ЕКВ. {*g} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

OGRE

- ▶ **manger (bouffer, dévorer) comme un ogre** 'јести (ждерати) као људождер' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многи и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} јести (ждерати) као ала^{мст}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

OIE

- ▶ **bête comme une oie** 'глуп као гуска' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, об. о жени) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} глуп као гуска; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **gaver qqn comme une oie** 'товити као гуску' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише коџа хранити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

OISEAU

- ▶ **chanter comme un oiseau** 'певати као птица' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **певати|пјевати као славуј**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **léger comme un oiseau** 'лак као птица' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **лаган (лак) као перо (перце)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **libre comme un oiseau** 'слободан као птица' прид. фраз. прид. ♦ (о особи) [потпуно слободан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **слободан као птица [на грани]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **manger comme un oiseau** 'јести као птица' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **јести као птица (птичица)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vivre comme l'oiseau sur la branche** 'живети као птица на грани' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [живети не водећи рачуна о будућности] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

OMBRE

- ▶ {verba motus: *s'en aller, passer, glisser, disparaître, traverser*} **comme une ombre** 'као сенка' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и неприметно] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **suivre qqn comme son ombre** 'пратити коџа као своја сенка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **пратити кога (ићи за ким) као сенка|сјенка (сена|сјена)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **suivre qqn comme une ombre** 'пратити коџа као сенка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **пратити кога (ићи за ким) као сенка|сјенка (сена|сјена)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **vivre comme une ombre** 'живети као сенка' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отуђено и без воље живети] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

OR

- ▶ **briller comme de l'or** 'блистати као злато' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **сјајити се (сијати^{ист}) као злато**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

- ▶ **franc comme l'or** 'искрен као злато' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно искрен, частан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

ORACLE

- ▶ **parler comme un oracle** 'говорити као пророк' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома паметно и ауторитетно говорити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **говорити као из књиге**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

ORGUE

- ▶ **ronfler comme un orgue** 'хркати као оргуље' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **хркати као слон**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **souffler comme un orgue** 'дувати као оргуље' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко дахтати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **дахтати као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

OURAGAN

- ▶ {verba motus: *arriver, entrer*} **comme un ouragan** 'као ураган' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и ненадано] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **као ветар|вјетар**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

OURS

- ▶ **grogner comme un ours** 'брундати као медвед' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [незадовољно и мрзовољно гуњћати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **гуњћати као [нека (стара)] баба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **poilu (velu) comme un ours** 'маљав као медвед' прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [изразито маљав, длакав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **длакав (маљав) као медвед|медвјед**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → x).
- ▶ **ronfler comme un ours** 'хркати као медвед' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **хркати као медвед|медвјед**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **tourner comme un ours en cage** 'кружити као медвед у кавезу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **шетати се као лав у кавезу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vivre comme un ours** 'живети као медвед' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [повучено, у самоћи живети] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {t2} **живети|живјети као вук самотњак**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

OUTRE

- ▶ **gonflé comme une outre** 'надуван као мешина' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **надут (надуван|напухан) као жаба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **plein comme une outre** 'пун као мешина' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **пијан као смук**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РАЧА

- ▶ **dormir comme un pacha** 'спавати као паша' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **спавати као анђео**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **vivre comme un pacha** 'живети као паша' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [у обилју и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **живети|живјети као паша**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

PAIN

- ▶ **bon comme le (du) [bon] pain** 'добар као [добар] хлеб' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **добар као хлеб|хљебист (крух^{зап})**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **doré comme un pain d'épice** 'златан као медељак' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [преплануо] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **embrasser qqn comme du [bon] pain** 'загрлити *која* као [добар] хлеб' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно *која* загрлити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits pains** 'продавати се као земичке' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [одлично и брзо се продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-п-2; ВАР. se vendre comme des petits pains; ЕКВ. {f1} **ићи/отићи као алва|хлава**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **se vendre comme des petits pains** 'продавати се као земичке' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [одлично и брзо се продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-п-0; ВАР. s'arracher (s'enlever, partir) comme des petits pains; ЕКВ. {f1} **продавати се/продати се као алва|хлава**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

PAIRE

- ▶ **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se fichier) de qqn, qqch comme de sa première paire**

de bottes 'ругати се *коме*, *чему* (бринути за *која*, *што*) за први пар чизама' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на *која*, *што*, не придавати *коме*, *чему* никакву важност] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег|снијег**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PANIER

- ▶ **con comme un panier [percé]** 'глуп као [пробушена] корпа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **глуп као ћускија**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **secouer qqn comme un panier à salade** 'дрмати *која* као чинију за салату' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [добро *која* продрмати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PANTHÈRE

- ▶ **agile comme une panthère** 'окретан као пантер' прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **[окретан] као чигра**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PANTOUFLE

- ▶ **jouer comme une pantoufle** 'играти/глумити/свирати као папуча' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **raisonner comme une pantoufle** 'расуђивати као папуча' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше, погрешно, глупо расуђивати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **traiter qqn comme une pantoufle** 'понашати се према *коме* као према папучи' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према говну**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PAON

- ▶ **fier comme un paon** 'поносан као паун' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **поносан као паун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **se pavaner (se rengorger) comme un paon** 'шепурити се као паун' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo се шепурити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **шепурити се као паун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PAPA

- ▶ **en avoir deux comme papa** 'имати два као тата' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [имати пар нечега, имати два примерка нечега] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ААНТРОПОНИМ »).
- ▶ **rentrer comme papa dans maman [un jour (un soir) de paye]** 'ући као тата у маму [на дан (вече) плате]' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [ући веома лако, без икакве муке, тешкоће] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

PAPÉ

- ▶ **beau comme un papé** 'леп као папа' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} леп|лијеп као бог; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- ▶ **fier comme un papé** 'поносан као папа' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} поносан као паун; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **heureux comme un papé** 'сретан као краљ' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} срећан|сретан као [мало] дете|дијете; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- ▶ **sérieux comme un papé** 'озбиљан као папа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано озбиљан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} озбиљан као дијете на тути^{зап}; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

PAPIER

- ▶ **blanc comme du papier** 'бео као папир' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито бео] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} бео|бијел као креч; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који је веома светла тена] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} бео|бијел као снег|снијег; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **collant comme du papier tue-mouches** 'леплив као папир за убијање мува' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома досадан, нападан, наметљив] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f'g1} досадан као крпел; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **mince comme du papier à cigarette** 'танак као цигарет-папир' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} танак као флис-папир; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **mince comme une feuille [de papier]** 'танак као лист [папира]' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} танак као лист папира; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **régulé comme du papier à musique** 'уређен као нотни папир' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [крајње уређен, организован по правилима] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PAPILLON

- ▶ **léger comme un papillon** 'лак као лептир' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} лаган (лак) као перо (перце); СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PÂQUERETTE

- ▶ **fleurir comme des pâquerettes** 'цветати као красуљак' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо и у великом броју ницати, ширити се] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} ницати (расти, избијати, ширити се) као коров; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

PAQUET

- ▶ **jeter qqn comme un paquet de linge sale** 'бацити која као пакет старог руба' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за која, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чарapu; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **jeter qqn comme un paquet** 'бацити која као пакет' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [безосећајно која бацити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PARADE

- ▶ **aligner qqn, qqch comme à la parade** 'поређати која, шито као на паради' глаг. фраз. неут. ♦ (о особи) [у врсту, ред, линију која, шито доводити/довести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

PARAPLUIE

- ▶ **raide comme un parapluie** 'крут као кишобран' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, уочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PARASITE

- ▶ **vivre comme un parasite** 'живети као паразит' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [готовански, комотно а без труда живети] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} живјети као бик на гмајни^{зап}; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PARTITION

- ▶ **régulé comme une partition [musicale (de musique)]** 'уређен као партитура' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему)

[крајње уређен, организован по правилима] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PASSE-LACET

- **raide comme un passe-lacet** ‘крут као игла за увлачење пертли’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који нема ни динара] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} го|гол као пиштољ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PASSOIRE

- **fuir comme une passoire** ‘цурети као цецилка’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [доста цурити, пропуштати доста течности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **trouer (cribler, percer) qqn, qqch comme une passoire** ‘избушити коџа, шишо као цецилку’ глаг. фраз. нег. ① нег. ♦ (о нечему) [на више места шишо избушити, пробушити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [мечима коџа изрешетати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PASTÈQUE

- **avoir la tête [grosse] comme une pastèque** ‘имати главу [велику] као лубеницу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећати болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} глава је коме као лубеница; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

PATATE

- {verba actionis} **comme une patate** ‘као батата’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лоше] ЗН. г-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- **jouer comme une patate** ‘играти/глумити/свирати као батата’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- **ratatiné comme une [vieille] patate** ‘смежуран као [стара] батата’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [коме је тело смежурано] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

PÂTÉ

- **c’est (ça se voit) gros comme un pâté de maisons** ‘то је (то се види) велико као низ кућа’ реч. фраз. неут. ♦ (о нечему) [то је очигледно, јасно] ЗН. к-п-2; ВАР. c’est (ça se voit) gros comme un maison; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PATINOIRE

- **glissant comme une patinoire** ‘клизав као клизалиште’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома клизав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).
- **glisser comme sur une patinoire** ‘клизити као клизалиште’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [лако проклизавати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).
- **glisser comme une patinoire** ‘клизити као клизалиште’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити веома клизав] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

PAUVRETÉ

- **comme la pauvreté sur le monde** ‘као сиромаштво на свет’ прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [изненада, неочекивано и сурово] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »; ЦИТ. 0; → х).

PAYS

- **se comporter (se conduire) comme en pays conquis** ‘понашати се као у освојеној земљи’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [господарити, командовати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} понашати се као газда; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

PEAU

- [se] rétrécir ([se] réduire, se crispier) comme [une] peau de chagrin ‘смањивати се (скупљати се) као шагринска кожа’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [постепено се смањивати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ћ/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **doux (lisse) comme une peau de bébé** ‘мекан (гладак) као кожа од бебе’ прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. doux (lisse) comme les fesses d’un bébé (des fesses de bébé); ЕКВ. {c} [гладак (мек, мекан, нежан)] као бебина гуза; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- **retourner qqn, qqch comme une peau de lapin** ‘окренути коџа, шишо као кожу зеца’ глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [навести коџа да промени мишљење] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно променити шишо] ЗН. г-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PÊCHE

- **doux comme une pêche** ‘мекан као бресква’ прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} мек (мекан) као свила; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

RÉCHÉ

- ▶ **laid comme les sept péchés capitaux** 'ружан као седам главних грехова' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {d1} **ружан као [смртни] грех|гријех**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

PEIGNE

- ▶ **sale comme un peigne** 'прљав као чешаљ' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома прљав, нечист] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **прљав као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PELLE

- ▶ **rond comme une pelle** 'округао као лопата' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **пијан као ћускија**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PENDU

- ▶ **bander comme un pendu** 'имати ерекцију као обешен мушкарац' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

PENDULE

- ▶ **remonté comme une pendule** 'навијен као сат' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [пун енергије] ЗН. г-и-6; ВАР. **remonté comme un coucou [suisse]**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **réglé comme une pendule** 'навијен као сат' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-2; ВАР. **réglé comme une horloge (un coucou) [suisse]**; ЕКВ. {a} **тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат**; СИН. +; АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о нечему) [крајње уређен, организован по правилима] ЗН. к-п-2; ВАР. **réglé comme une horloge (un coucou) [suisse]**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PERDREAUX

- ▶ **fuir (s'enfuir) comme des perdreaux** 'побећи (спасити се) као јаребице' глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PERDU

- ▶ {verba actionis} **comme un perdu** 'као погубљена особа' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **courir comme un perdu** 'трчати као изгубљена особа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **јурити (трчати) као [мува|муха] без главе**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un perdu** 'викати (урлати) као изгубљена особа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

PÈRE

- ▶ **aimer qqn comme un père** 'волети коџа као оца' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски коџа волети] ЗН. к-п-0; ВАР. **aimer qqn comme une (sa progre) sœur**; ЕКВ. {a2} **волети|вољети кога као [рођеног(а)] оца**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

PERLE

- ▶ **briller (luire) comme une perle** 'блистати као бисер' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **сјајити се (сијати^{ист}) као огледало**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

PERMETTRE

- ▶ {verba actionis, adiectiva} **comme [ce (il) n'est] pas permis** 'као што није допуштено' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у највећој мери] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **као нико|нитко**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

PERROQUET

- ▶ **répéter (parler, réciter) comme un perroquet** 'понављати (говорити, рецитовати) као папагај' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без размишљања непрестано понављати, декламовати туђе речи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} **понављати као папагај (папига^{зан})**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PERSONNE

- ▶ {verba actionis, adiectiva} **comme personne** 'као нико' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **као нико|нитко**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ {verba motus: *se lever, se précipiter, surgir*} **comme une seule personne** 'као једина особа' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [у истоме тренутку] ЗН. г-п-0; ВАР. **comme un seul homme**; ЕКВ. {c1} **[сви] као један**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

PESTE

- ▶ **craindre qqn, qqch comme la peste** ‘бојати се која, чеја као куге’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа се која, шћо бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste, fuir (éviter) qqn, qqch comme la peste; ЕКВ. {а} **бојати се кога, чега као куге**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **fuir (éviter) qqn, qqch comme la peste** ‘бежати од која, чеја као од куге (избегавати која, шћо као кугу)’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која, шћо избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste, craindre qqn, qqch comme la peste; ЕКВ. {а} **бежати|бежати од кога, чега као од куге**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **méchant (mauvais) comme la peste** ‘неваљао (лош) као куга’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неваљао, лош, пакостан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {г} **покварен као мућак**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste** ‘бежати од која, чеја (избегавати која, шћо) као од куге’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која, шћо избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. fuir (éviter, craindre) qqn, qqch comme la peste; ЕКВ. {а} **бежати|бежати од кога, чега као од куге**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **se répandre (se propager) comme la peste** ‘раширити се као куга’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **ширити се/проширити се или раширити се као куга**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

PESTIFÉRÉ

- ▶ **craindre qqn comme un pestiféré** ‘бојати се која као кужне особе’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. se méfier (se garder) de qqn, qqch comme d’un pestiféré, fuir (éviter) qqn comme un pestiféré; ЕКВ. {д} **бојати се кога као куге**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).
- ▶ **fuir (éviter) qqn comme un pestiféré** ‘бежати од која као од кужне особе (избегавати која као кужну особу)’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. se méfier (se garder) de qqn, qqch comme d’un pestiféré, craindre qqn comme un pestiféré; ЕКВ. {д} **бежати|бежати од кога као од куге, бојати се кога као куге**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).
- ▶ **se méfier de qqn comme d’un pestiféré** ‘клонити се која као кужне особе’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. fuir (éviter, craindre) qqn comme un pestiféré; ЕКВ. {д}

бежати|бежати од кога као од куге, бојати се кога као куге; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

- ▶ **vider (jeter, renvoyer) qqn comme un pestiféré** ‘одбацити (шутнути) која као кужну особу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за која, више уопште не водити рачуна о коме] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {г2} **одбацити (шутнути, бацити) кога као стару чаралу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).

PET

- ▶ {verba motus: *filer, passer*} **comme un pet sur une toile cirée** ‘као прдеж по навоштену платну’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома брзо] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **filer (partir, se sauver) comme un pet** ‘побећи (отићи, спасити се) као прдеж’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [кришом, неприметно побећи] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **glisser sur qqn comme un pet sur une toile cirée** ‘клизити по коме као прдеж по навоштену платну’ глаг. фраз. неут. ♦ (о нечему) [немати никаква утицаја на која] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

PETIT-LAIT

- ▶ **boire qqch comme du petit-lait** ‘пити шћо као сурутку’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без потешкоћа, лако шћо (алкохолно) попити] ЗН. к-п-0; ВАР. boire qqch comme du lait; ЕКВ. {ф} **пити/попити што као воду**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

PÉTRIFIÉ

- ▶ **être (rester) planté comme pétrifié** ‘бити (остајати) усађен као скамењен’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **стајати као скамењен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

RHOQUE

- ▶ **pédé comme un rhoque** ‘педераст као фока’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који је прави педер, у потпуности хомосексуалан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **souffler comme un rhoque** ‘дувати као фока’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јак дахтати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **дахтати као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

PIC

- ▶ **droit comme un pic** ‘прав као вршак’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {г} **усправан**

(правист, раван) као свећа|свијећа; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PIE

► **bavard comme une pie** 'брбљив као сврака' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брбљив] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **bavarder (jacasser, jaser, parler) comme une pie** 'брбљати (причати) као сврака' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити веома брбљив] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **curieux comme une pie** 'радознао као сврака' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано радознао, превише знатижељан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

PIED

► {verba actionis} **comme un pied** 'као стопало' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лоше] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

► **bête comme ses pieds** 'глуп као своја стопала' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. bête comme un pied; ЕКВ. {a1} глуп као нога; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

► **bête comme un pied** 'глуп као стопало' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. bête comme ses pieds; ЕКВ. {a} глуп као нога; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

► **jouer comme un pied** 'играти/глумити/свирати као нога' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

► **raisonner comme un pied** 'расуђивати као стопало' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше, погрешно, глупо расуђивати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

PIERRE

► **couler comme une pierre** 'тонути као камен' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [врло лако и брзо тонути/потонути] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} тонути/потонути као камен; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **dormir comme une pierre** 'спавати као камен' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} спавати као топ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **dur comme [de] la pierre** 'тврд као камен' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme une pierre; ЕКВ. {a} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. dur comme une pierre; ЕКВ. {a} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **dur comme une pierre** 'тврд као камен' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme [de] la pierre; ЕКВ. {a} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. dur comme [de] la pierre; ЕКВ. {a} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **froid comme [de] la pierre** 'хладан као камен' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. froid comme une pierre; ЕКВ. {a} хладан као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. froid comme une pierre; ЕКВ. {a} хладан као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **froid comme une pierre** 'хладан као камен' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. froid comme [de] la pierre; ЕКВ. {a} хладан као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. froid comme [de] la pierre; ЕКВ. {a} хладан као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **immobile (figé) comme une pierre** 'непокретан као камен' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно непокретан, непомичан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} непокретан као кип; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **lourd comme [de] la pierre** 'тежак као камен' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. lourd comme une pierre; ЕКВ. {a} тежак као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, мучан, неугодан, непријатан] ЗН. к-п-2; ВАР. lourd comme une pierre; ЕКВ. {a} тежак као камен; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **lourd comme une pierre** 'тежак као камен' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. lourd comme [de] la pierre; ЕКВ. {a} тежак као камен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, мучан, неугодан, непријатан] ЗН. к-п-2; ВАР. lourd comme [de] la pierre; ЕКВ. {a} тежак као камен; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

► **malheureux comme les pierres** 'несретан као камење' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње несретан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- **muet comme les pierres** 'нем као камење' прид. фраз. ①
нег. ♦ (о особи) [потпуно нем, који ништа не говори,
који скроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅ ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ②
нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не
износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅.
③ поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅;
ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- **nager comme une pierre** 'пливати као камен' глаг. фраз.
нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН.
к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} пливати као секира|секира; СИН. +; АНТ.
+. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- **tomber comme une pierre** 'пасти као камен' глаг. фраз.
нег. ♦ (о особи) [свом снагом пасти на земљу или
неку подлогу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} падати/пасти као
камен; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- **triste comme les pierres** 'тужан као камење' прид. фраз.
нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅;
СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

PIERROT

- **blanc comme un pierrot** 'бео као лик Пјеро' прид. фраз.
нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који је веома светла
тена] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} бео|бијел као снег|снијег;
СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

PINE

- **haut (grand) comme trois pines à genoux** 'висок као
три курца до колена' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома
низак] ЗН. г-и-8; ВАР. haut (grand) comme trois bites [à
genoux]; ЕКВ. {g1} висок као шумска јагода; СИН. +; АНТ. +.
(ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »; ЦИТ. 0; → x).

PINGOUIN

- **marcher comme un pingouin** 'ходати као пингвин' глаг.
фраз. нег. ♦ (о особи) [гегати се] ЗН. к-п-0; ВАР. marcher
comme une cane; ЕКВ. {f} ходати као патка; СИН. ∅; АНТ. ∅.
(ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PINSON

- **gai (joyeux) comme un pinson** 'весео као зеба' прид.
фраз. поз. ♦ (о особи) [веома весео, раздраган,
радостан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1;
ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- **sautiller comme un pinson** 'скакутати као чешљугар'
глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [весело и задовољно
скакутати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1;
ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PIPELETTE

- **bavard comme une pipelette** 'брбљив као домарка'
прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брбљив] ЗН. к-п-1; ВАР.

bavard comme une concierge; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-
1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

PIQUET

- **droit comme un piquet** 'прав као кочић' прид. фраз. поз.
♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно
усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} усправан
(прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1;
ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **raide comme un piquet** 'крут као кочић' прид. фраз. нег.
♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР.
∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ
»).

PIVOINE

- **rouge comme une pivoine** 'црвен као божур' прид. фраз.
① нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности]
ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} црвен као мак; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег.
♦ (о особи) [црвен од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅;
ЕКВ. {g} црвен као рак; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [сав
црвен од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} црвен
као рак; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- **rougir comme une pivoine** 'црвенети се као божур' глаг.
фраз. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или
nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} црвенети
се|црвењети се|зацрвенети се|зацрвењети се или
поцрвенети|поцрвењети као мак; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег.
♦ (о особи) [поцрвенети од превелика напора] ЗН. к-п-2;
ВАР. ∅; ЕКВ. {f} црвенети се|црвењети се|зацрвенети
се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као мак;
СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од сунца,
сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} црвенети се|црвењети
се|зацрвенети се|зацрвењети се или
поцрвенети|поцрвењети као рак; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1;
ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

PLANCHE

- **plate comme une planche [à pain (à repasser)]**
'раван као даска [за хлеб (за пеглање)]' прид. фраз. нег. ♦ (о
жени) [потпуно равна, која је без изражених облина,
груди и задњице] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} равна као
даска; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **raide comme une planche** 'крут као даска' прид. фраз. нег.
♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР.
∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ
»).

- **s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à qqn, qqch
comme à une planche de salut** 'ухватити се за која,
што као за даску спаса' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи)
[упорно се од која, чеја не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅;
ЕКВ. {f} хватати се/ухватити се за кога, што као за сламку
[спаса]; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PLAT

- ▶ **énergique (nerveux, vif) comme un plat de nouilles** ‘енергичан (нервозан, жив) као јело од резанаца’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. г-п-2; ВАР. *mou comme un plat de nouilles*; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **mou comme un plat de nouilles** ‘млитав као јело од резанаца’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. *énergique (nerveux, vif) comme un plat de nouilles*; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

PLÂTRE

- ▶ **battre qqn comme plâtre** ‘тући коџа као гипс’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако коџа тући/истући] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као вола [у купусу]; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **dur comme du plâtre** ‘тврђ као гипс’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о храни) [веома тврђ, који уопште није мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} тврђ као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PLOMB

- ▶ **dormir comme du plomb** ‘спавати као олово’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} спавати као топ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dormir comme un plomb** ‘спавати као олово’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} спавати као топ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **lourd comme du plomb** ‘тежак као олово’ прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} тежак као олово; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **peser comme du plomb** ‘тежити као олово’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити веома тежак, имати веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

PLOUC

- ▶ **s’habiller comme un plouc** ‘облачити се као сељак’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ружно, неукусно се облачити/обући] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} облачити се/обући се као сељак; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »; ЦИТ. 0; → х).

PLUIE

- ▶ **ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie** ‘досадан као киша’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} досадан као пролив|прољев; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **triste comme la pluie** ‘тужан као киша’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} досадан као пролив|прољев; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о нечему) [крајње суморан, тмуран] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **triste comme un jour de pluie** ‘тужан као кишни дан’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g1} досадан као пролив|прољев; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о нечему) [крајње суморан, тмуран] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

PLUME

- ▶ **léger comme une plume** ‘лак као перо’ прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома лак, лаган, нимало тежак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} лаган (лак) као перо (перце); СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} лаган (лак) као перо (перце); СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **soulever qqn, qqch comme une plume** ‘подигнути коџа, шио као перо’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [без тешкоће, без по муке коџа, шио подићи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} дизати/дигнути или дићи^{ист} (подизати/подигнути или подићи^{ист}) кога, што као перо; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POCHE

- ▶ **connaître qqn, qqch comme sa poche** ‘познавати коџа, шио као свој џеп’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [одлично коџа, шио познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} знати (познавати) кога, што као [свој] [сопствени|властити] џеп; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POING

- ▶ **gros comme le (mon) poing** ‘велик као (моја) песница’ прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему, об. мањем од песнице) [веома велики] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [веома низак] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø;

ЕКВ. {g} велик као шумска јагода; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

POIREAU

- ▶ **être (rester) planté [là] comme un poireau** ‘бити (остајати) посађен као празилук’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} стајати као укопан; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

POIS

- ▶ **rond comme un petit pois** ‘округао као грашак’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} пијан као чеп; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

POISSON

- ▶ **engueuler (injurier) qqn comme du poisson pourri** ‘изгрдити коџа као покварену рибу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [добро коџа изгрдити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **être (se sentir) comme un poisson dans l’eau** ‘бити као риба у води’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [одлично се осећати, сналазити у некој ситуацији] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} бити (осећати се|осећати се) као риба у води; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **être (se sentir) comme un poisson hors de l’eau** ‘бити као риба у води’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше се осећати, тешко се сналазити у некој ситуацији] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} бити (осећати се|осећати се) као риба на сувом[e] |сухом[e]; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **heureux comme un poisson dans l’eau** ‘сретан као риба у води’ прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} срећан|сретан као [мало] дете|дијете; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **nager comme un poisson** ‘пливати као риба’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [добро пливати, умети лепо пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} пливати као риба; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **ouvrir la bouche comme un poisson [hors de l’eau]** ‘отворити уста као риба [ван воде]’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [широм отворити уста у знак чуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se ficher) de qqn, qqch comme un poisson d’une pomme** ‘ругати се коме, чему, бринути за коџа, шћо као риба за јабуку’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на коџа, шћо, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} марити (бринути) за

кога, што као за лањски снег|снијег; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

POISSONNIER

- ▶ **crier comme un poissonnier** ‘викати као продавац рибе’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [из свега гласа викати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} викати као луд; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- ▶ **s’engueuler comme des poissonniers** ‘свађати се као продавци риба’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се свађати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} свађати се као пиљарице; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

POIX

- ▶ **noir comme de la poix** ‘црн као смола’ прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} црн као угљь|угљен; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему, об. о мраку) [потпун, у коме се ништа не види] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} као у рогу; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

POLOGNE

- ▶ **bourré (plein, rond) comme toute la Pologne** ‘пијан као цела Пољска’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} пијан као Рус; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **soûl (saoul, ivre) comme toute la Pologne** ‘пијан као цела Пољска’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} пијан као Рус; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ж/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

POLONAIS

- ▶ **boire comme un Polonais** ‘пити као Пољак’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и често пити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} пити као Рус; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **bourré (plein, rond) comme un Polonais** ‘пијан као Пољак’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. soûl (saoul, ivre) comme un Polonais; ЕКВ. {f} пијан као Рус; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **soûl (saoul, ivre) comme un Polonais** ‘пијан као Пољак’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. bourré (plein, rond) comme un Polonais; ЕКВ. {f} пијан као Рус; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ж/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

POMME

- ▶ **haut (grand) comme trois pommes [à genoux]** 'висок као три јабуке [до колена]' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома низак] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **висок као шумска јагода**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **ridé comme une [vieille] pomme** 'изборан као [стара] јабука' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње изборан, који је препун бора] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **као сува|суха смоква**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **rond comme une pomme** 'округао као јабука' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито округао] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **округао као јабука**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **rouge comme une pomme [d'api]** 'црвен као јабука' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома румен, који је здравог тена] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **румен као јабука**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

POMPIER

- ▶ **fumer comme un pompier** 'пушити као ватрогасац' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo и често пушити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **пушити као Турчин**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

PONEY

- ▶ **monté comme un poney** 'обдарен као пони' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [обдарен великим полним органом] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} **обдарен (курат) као коњ**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PONT-NEUF

- ▶ **se porter comme le Pont-Neuf** 'осећати се као Нови мост' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећати се здрав и јак] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **solide comme le Pont-Neuf** 'чврст као Нови мост' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав и јак] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **здрав као дрен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PORC

- ▶ **crier (gueuler, couiner, hurler) comme un porc qu'on égorge** 'викати (урлати) као свиња коју кољу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon (une truie) qu'on égorge; ЕКВ. {a1} **дерати се (драти се, викати, врштати, урлати, урликати) као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **gras (gros) comme un porc** 'мастан (дебео) као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. gras

(gros) comme un cochon (une truie); ЕКВ. {a} **дебео као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **grossir comme un porc** 'удебљати се као свиња глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. grossir comme un cochon (une truie); ЕКВ. {a} **удебљати се (угојити се) као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **manger (bouffer) comme un porc** 'јести (ждерати) као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. manger (bouffer) comme un cochon; ЕКВ. {a} **јести (ждерати) као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **ronfler comme un porc** 'хркати као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јакo и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **хркати као слон**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **saigner (égorger) qqn comme un porc** 'заклати коџа као свињу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [хладнокрвно и немилосрдно коџа клати/заклати, убијати/убити] ЗН. к-п-0; ВАР. saigner (égorger) qqn comme un cochon; ЕКВ. {a} **клати/заклати кога као свињу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **saigner comme un porc** 'крварити као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома много крварити] ЗН. к-п-0; ВАР. saigner comme un cochon; ЕКВ. {a} **крварити као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **sale comme un porc** 'прљав као свиња' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. sale comme un cochon (un goret, un rougeau); ЕКВ. {a} **прљав као свиња**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **suer (transpirer) comme un porc** 'знојити се као свиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише се знојити/ознојити] ЗН. к-п-4; ВАР. suer (transpirer) comme un cochon; ЕКВ. {a} **знојити се/ознојити се као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PORTE

- ▶ **aimable (gracieux) comme une porte de prison** 'љубазан као врата затвора' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње нељубазан] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tatoué comme une porte de WC (chiottes)** 'истетовиран као врата ве-цеа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [на превише места истетовиран] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **triste comme une porte de prison** 'тужан као врата затвора' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тужан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g1} **досадан као пролив|прољев**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о нечему)

[крајње суморан, тмуран] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PORTEMANTEAU

- ▶ **danser comme un portemanteau** 'плесати као чивилук' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше плесати, играти, не умети плесати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **maigre comme un portemanteau** 'мршав као чивилук' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} мршав као чачкалица; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **raide comme un portemanteau** 'крут као чивилук' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POSSÉDÉ

- ▶ {verba actionis} **comme un possédé** 'као обузета особа' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако, много, у највећој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un possédé** 'викати (урлати) као опседнута особа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **se débattre (se démener, s'agiter) comme un possédé** 'отимати се (копрцати се) као опседнута особа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [отимати се свом снагом] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ {verba actionis, adiectiva} **comme [ce (il) n'est] pas possible** 'као што није могуће' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у највећој мери] ЗН. г-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} као нико|нитко; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

POT

- ▶ **couvert comme un pot de miel** 'прекривен као тегла меда' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [топло обучен] ЗН. к-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **curieux comme un pot de chambre** 'радознао као ноћна посуда' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано радознао, превише знатижељан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **sourd comme un pot** 'глув као тегла' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно глув] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} глув|глух као топ; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POTEAU

- ▶ **droit comme un poteau** 'прав као стуб' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} усправан (прав^{ист}, раван) као свећа|свијећа; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POU

- ▶ **bicher comme un [petit (vieux)] pou** 'ликовати као [мали (стари)] петао' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [испољавати велико задовољство] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **excité comme un pou** 'немиран као петао' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома немиран, који нема мира] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **fier comme un pou** 'поносан као петао' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-п-1; ВАР. fier comme un coq; ЕКВ. {e} поносан као паун; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **heureux comme un pou** 'сретан као петао' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} срећан|сретан као мало дете|дијете; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **jaloux comme un pou** 'љубоморан као петао' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито љубоморан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} љубоморан као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **laid (moche) comme un pou** 'ружан као вашка' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} ружан као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **râler comme un pou** 'гуњгати као петао' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [изражавати јако незадовољство] ЗН. к-п-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} бунити се као Грк у хапсу (апсу^{ист}); СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **sale comme un pou** 'прљав као вашка' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} прљав као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **vexé comme un pou** 'увређен као петао' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње увређен] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

POUCE

- ▶ **gros comme le pouce** 'велик као палац' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему, обично мањем од палца) [веома велики] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [веома низак] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2}

велик као шумска јагода; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

POUDRE

- ▶ **vif comme la poudre** 'жив као барут' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} [окретан (брз)] као чигра; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POULE

- ▶ **courir comme une poule sans tête** 'трчати као кокош без главе' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха] без главе; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **couver qqn comme une poule son œuf** 'надгледати коџа као квочка своје јаје' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [претерано брижно коџа чувати, надгледати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} чувати кога као квочка пилиће; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **être comme une poule devant un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette)** 'бити као кокошка испред ножа (кашике, виљушке)' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [изгледати као неко ко ништа не разуме, изгледати збуњено] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ж/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 1; → х).
- ▶ **être comme une poule devant un peigne** 'бити као кокошка испред чешља' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изгледати као неко ко ништа не разуме, изгледати збуњено] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **être comme une poule qui trouve (a trouvé, aurait trouvé) un couteau (une cuiller, une cuillère, une fourchette, un cure-dents)** 'бити као кокошка која налази (која је нашла) нож (кашику, виљушку, чачкалицу)' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [изгледати као неко ко ништа не разуме, изгледати збуњено] г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ж/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **se coucher comme les poules** 'легати као кокошке' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [рано легати, рано ићи у кревет] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se lever comme les poules** 'устајати као кокошке' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [рано се будити и устајати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

POULET

- ▶ **rôtir comme un poulet** 'пећи се као пиле' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно изгорети на сунцу] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **saigner (égorger) qqn comme un poulet** 'заклати коџа као пиле' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [хладнокрвно и немилосрдно коџа клати/заклати, убијати/убити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} клати/заклати кога као пиле; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **tendre comme du poulet** 'мекан као пилетина' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **vider qqn comme un poulet** 'испразнити коџа као пиле' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лако коме извадити, одстранити унутрашњи орган] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

POUPÉE

- ▶ **mou comme une poupée de chiffon** 'мекан као лутка од крпе' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње млитав, неактиван, пасиван, непредузимљив, који је без полета и животне енергије] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tomber (s'écrouler, s'effondrer) comme une poupée de chiffon** 'пасти (срушити се) као лутка од крпе' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом снагом пасти на земљу или неку подлогу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} падати/пасти као клада; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

POURCEAU

- ▶ **sale comme un pourceau** 'прљав као прасе' прид. фраз. нег. ♦ (о особи, об. о детету) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. sale comme un porc (un goret, un cochon); ЕКВ. {c} прљав као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

PRINCE

- ▶ **beau comme un prince** 'лепа као принц' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. belle comme une princesse; ЕКВ. {a} леп|лијеп као принц; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **habillé (vêtu, sapé) comme un prince** 'обучен као принц' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома лепо и елегантно обучен и дотеран] ЗН. к-п-0; ВАР. habillée (vêtue, sapée) comme une princesse; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **recevoir (accueillir) qqn comme un prince** 'примити (дочекати) коџа као принца' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно коџа примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. recevoir (accueillir) qqn comme un roi (une reine, une princesse); ЕКВ. {a} примити (дочекати, угостити) кога као принца; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

- ▶ **traiter qqn comme un prince** 'понашати се према коме као према принцу' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme

une roi (une reine, une princesse); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

- ▶ **vivre comme un prince** 'живети као принц' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. *vivre comme une princesse*; ЕКВ. {a} **живети|живјети као принц**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

PRINCESSE

- ▶ **belle comme une princesse** 'лепа као принц' прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно лепа, прелепа] ЗН. к-п-1; ВАР. *beau comme un prince*; ЕКВ. {a} **лепа|лијепа као принцеза**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **habillée (vêtue, sapée) comme une princesse** 'обучен као принцеза' прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома лепо и елегантно обучена и дотерана] ЗН. к-п-0; ВАР. *habillé (vêtu, sapé) comme un prince*; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **recevoir (accueillir) qqn comme un prince** 'примити (дочекати) *која* као принцезу' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно *која* примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. *recevoir (accueillir) qqn comme un roi (une reine, une reine)*; ЕКВ. {a} **примити (дочекати, угостити) кога као принцезу**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **traiter qqn comme une princesse** 'понашати се према *коме* као према принцези' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. *traiter qqn comme une roi (une reine, un prince)*; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **vivre comme une princesse** 'живети као принцеза' глаг. фраз. поз. ♦ (о жени) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. *vivre comme un prince*; ЕКВ. {a} **живети|живјети као принцеза**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

PROJECTILE

- ▶ {verba motus: *foncer*} **comme un projectile** 'као пројектил' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и ненадано] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **као метак**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **lancer qqn comme un projectile** 'избацити *која* као пројектил' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [СИЛОВИТО *која* бацити на тло] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PRUNEAU

- ▶ **noir comme un pruneau** 'црн као сува шљива' прид. фраз. неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-и-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **црн као гавран**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

PRUNELLE

- ▶ **tenir à qqn, qqch comme à la prune de ses yeux** 'држати до *која, чеја* као до зенице својих очију' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према *коме, чему* односити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {*a} **гледати кога, што као зеницу|зеницу ока [свога] (свога ока)**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **veiller à qqn, qqch comme à la prune de ses yeux** 'пазити *која, што* као зеницу својих очију' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према *коме, чему* односити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **пазити (чувати) кога, што као зеницу|зеницу ока [свога] (свога ока)**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

PRUNIER

- ▶ **secouer qqn comme un prunier** 'дрмати *која* као шљиву' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [добро *која* продрмати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

PUCE

- ▶ **excité comme une puce** 'немиран као бува' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома немиран, који нема мира] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **s'agiter comme une puce** 'мрдати се као бува' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити немиран, нервозан, узрујан, ускомешан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **sautiller comme une puce** 'скакутати као бува' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [весело и задовољно скакутати] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

PUITS

- ▶ **profond comme un puits** 'дубок као бунар' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома дубок] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [веома велик] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

PUNAISE

- ▶ **écraser qqn comme une punaise** 'згазити *која* као стеницу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно *која* убити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **згазити кога као црва**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **plate comme une punaise** 'раван као стеница' прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [потпуно равна, која је без изражених облина, груди и задњице] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **равна као даска**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **s'aplatir comme une punaise** 'спљоштити се као стеница' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити крајње понизан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

PUTE

- ▶ **s'habiller (se fringuer) comme une pute** 'облачити се као курва' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [неукусно, упадљиво се облачити/обући] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} облачити се/обући се као курва; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **se maquiller comme une pute** 'шминкати се као курва' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [неукусно, упадљиво се шминкати/нашминкати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »; ЦИТ. 0; → х).

PUTOIS

- ▶ **crier (gueuler, hurler) comme un putois** 'викати (урлати) као твор' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} дерати се (драти се, викати, врештати, урлати) као [сам] ђаво|враг; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **puer comme un putois** 'смрдети као твор' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} смрдети|смрдјети (заударати) као твор; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

QUARANTE

- ▶ **partir (repartir) comme en quarante** '(поново) ићи у рат као четрдесете' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [с истим се жаром упустити у што] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « остало »).

QUATORZE

- ▶ **partir (repartir) comme en quatorze** '(поново) ићи у рат као четрнаесте' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [с истим се жаром упустити у што] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « остало »).

QUATRE

- ▶ **manger (bouffer) comme quatre** 'јести (ждерати) као четворица' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа и халапљиво јести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} јести (ждерати) као свиња; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « остало »).

QUEUE

- ▶ **rond comme une queue de pelle** 'округао као дршка лопате' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисано стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} пијан као ђускија; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

QUILLE

- ▶ **renverser (abattre) qqn comme une quille** 'оборити (срушити) коџа као чуњ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [безобрзирно коџа оборити, прегазити] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tomber comme une quille** 'пасти као чуњ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом силином, нагло и лако пасти] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} падати/пасти као [зрела] крушка; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

RADIS

- ▶ **creux comme un radis** 'шупаљ као ротквица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који је незналица, шупљоглав] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} шупаљ као зуб; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

RASOIR

- ▶ **coupant (tranchant) comme un rasoir** 'оштар као бритва' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома оштар, заоштрени] ЗН. к-п-0; ВАР. coupant (tranchant) comme une lame de rasoir; ЕКВ. {a} оштар као бритва; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **couper (trancher) comme un rasoir** 'сећи као бритва' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [бити веома оштар, заоштрени] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

RAT

- ▶ **courir comme un rat empoisonné** 'трчати као отрован миш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [сметено се кретати у великој журби] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} трчати (јурити) као [мува|муха] без главе; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat** 'побећи (спасити се) као пацов' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} бежати|бјежати/побећи|побећи као зец; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **être fait (pris) comme un rat** 'бити ухваћен као пацов' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити ухваћен у замку, немати излаза] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **pauvre comme un rat d'église** 'сиромашан као миш из цркве' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње сиромашан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} сиромашан као црквени миш; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **puer comme un rat mort** 'смрдети као цркнути пацов' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} смрдети|смрдјети (заударати) као твор; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier)**

comme un rat mort 'досађивати се као мртав пацов' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити време у потпуној досади] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **смарати се/сморити се као фока**^{мст}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

► **seul comme un rat** 'сам као пацов' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно сам, усамљен] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **сам као ћук**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **vivre comme un rat dans un fromage** 'живети као пацов у сиру' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [лагодно, одлично се осећати тамо где свега има у избиљу] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **живети | живјети као бубрег у лоју**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

REINE

► **heureuse comme une reine** 'сретна као краљица' прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома сретна, пресретна] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **срећна | сретна као [мало] ало дете | дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

► **recevoir (accueillir) qqn comme une reine** 'примити (дочекати) која као краљицу' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно која примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. recevoir (accueillir) qqn comme un roi (un prince, une princesse); ЕКВ. {a} **примити (дочекати, угостити) кога као краљицу**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

► **traiter qqn comme une reine** 'понашати се према коме као према краљици' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдечно се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme une roi (un prince, une princesse); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

► **vivre comme une reine** 'живети као краљица' глаг. фраз. поз. ♦ (о жени) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. vivre comme un roi; ЕКВ. {a} **живети | живјети као краљица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

RELIQUE

► **garder (conserver) qqch comme une relique** 'чувати *што* као реликвију' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *што* чувати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **чувати што као светињу**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « артефакт »).

RENARD

► **rusé comme un renard** 'лукав као лисац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лукав] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **лукав као лисица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

RESPIRER

► **mentir comme on respire** 'лагати како се дише' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стално лагати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **лагати као пас**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

RESSORT

► {verba motus: se dresser, se lever, bondir, sauter} **comme un ressort** 'као опруга' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо, нагло и изненада] ЗН. г-п-0; ВАР. comme mû par un ressort; ЕКВ. {g} **као опарен**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

► {verba motus: se dresser, se lever, bondir, sauter} **comme mû par un ressort** 'као покренут опругом' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо, нагло и изненада] ЗН. к-п-0; ВАР. comme un ressort; ЕКВ. {g1} **као опарен**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

RÊVE

► **comme dans un rêve** 'као у сну' прил. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [нејасно, неодређено] ЗН. г-п-4; ВАР. comme dans (en) un songe; ЕКВ. {a} **као у сну**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

► **passer comme un rêve** 'проћи као сан' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома брзо проћи] ЗН. к-и-4; ВАР. passer comme un songe; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

► **se souvenir de qqn, qqch comme d'un [joli] rêve** 'сећати се *која, чеја* као [лепога] сна' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [врло се слабо *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **сећати се | сјећати се кога, чега као кроз маглу**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « остало »).

RIEN

► {verba actionis} **comme un rien** 'као ништа' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без икаквих тешкоћа, олако] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **као ништа**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ROBE

► **vieux comme mes robes** 'стар као моје хаљине' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома стар] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **стар као Библија**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

ROBOT

► {verba actionis, verba motus} **comme un robot** 'као аутомат' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **као робот**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

ROC

- ▶ **bâti (taillé) comme un roc** 'грађен (исклесан) као стена' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен, кршан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*d} **као од брда (брега|бријега) одваљен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dur comme du (le) roc** 'тврд као стена' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme un roc; ЕКВ. {d} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. dur comme un roc; ЕКВ. {d} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dur comme un roc** 'тврд као стена' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme du (le) roc; ЕКВ. {d} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. dur comme du (le) roc; ЕКВ. {d} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **solide comme un roc** 'чврст као храст' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [потпуно здрав и јак] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **здрав као дрен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ROCHER

- ▶ **dur comme un rocher** 'тврд као стена' прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **тврд као камен**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ROI

- ▶ **heureux comme un roi** 'сретан као краљ' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **срећан|сретан као [мало] дете|дијете**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **recevoir (accueillir) qqn comme un roi** 'примити (дочекати) која као краља' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдачно која примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. recevoir (accueillir) qqn comme un prince (une reine, une princesse); ЕКВ. {a} **примити (дочекати, угостити) кога као краља**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **s'amuser comme un roi** 'забављати се као краљ' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [многа се забављати/забавити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ROI

- ▶ **traiter qqn comme un roi** 'понашати се према коме као према краљу' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [срдачно се

према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. traiter qqn comme une reine (un prince, une princesse); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

- ▶ **vivre comme un roi** 'живети као краљ' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. vivre comme une reine; ЕКВ. {a} **живети|живјети као краљ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ROMAINE

- ▶ **bon comme la romaine** 'добар као римска салата' прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **добар као хлеб|хљебист (крух^{зан})**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [ухваћен, готов, коме нема спаса] ЗН. к-п-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ROND

- ▶ **en rester comme deux ronds de flan** 'од тога остати као две кованице новца' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [забезекнути се] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **en rester comme deux ronds de frite** 'од тога остати као два колута помфрита' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [забезекнути се] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ROSE

- ▶ **frais comme la rose** 'свеж као ружа' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [одморан, чио и свеж] ЗН. к-и-2; ВАР. frais comme une rose; ЕКВ. {g} **свеж|свеж као риба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **frais comme une rose** 'свеж као ружа' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [одморан, чио и свеж] ЗН. к-и-2; ВАР. frais comme la rose; ЕКВ. {g} **свеж|свеж као риба**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ROSEAU

- ▶ **[se] plier comme un roseau** 'савијати се као трска' глаг. фраз. неут. ♦ (о особи, о нечему) [лако се савијати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ћ/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **mince comme un roseau** 'мршав као трска' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о жени) [веома витак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **витка (вита, танка) као [вита] јела**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **souple comme un roseau** 'савитљив као трска' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома гибак, савитљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ROSÉE

- ▶ **tendre comme la rosée** 'нежан као роса' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мекан] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ROSSIGNOL

- ▶ **chanter comme un rossignol** 'певати као славуј' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a0} певати | пјевати као славуј; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ROULETTE

- ▶ **aller (marcher) comme sur des roulettes** 'ићи (ходати) као на точићима' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} ићи као по лоју; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ROUSSETTE

- ▶ **vidé comme une roussette** 'испражњен као мачка мркуља' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње исцрпљен] ЗН. г-п-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

RUCHE

- ▶ **bourdonner comme une ruche** 'брујати као кошница' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити веома бучан, испуњен буком, жамором због великог броја људи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} брујати као у кошници; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

RUE

- ▶ **vieux comme les rues** 'стар као улице' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома стар] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} стар као Библија; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

RUSSE

- ▶ **en baver (chier) comme un Russe** 'набалавити се (насрати се) као Рус' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много, поштено се намучити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g2} мучити се/намучити се (патити се/напатити се) као Исус на крсту | крижу; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « етноним »).

SABOT

- ▶ {verba actionis} **comme un sabot** 'као клонпа' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лоше] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **jouer comme un sabot** 'играти/глумити/свирати као клонпа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше

играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SAC

- ▶ **dormir comme un sac** 'спавати као врећа' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} спавати као топ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **fichu (fagoté, ficelé, foutu) comme un sac** 'обучен као врећа' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a /; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **jeter qqn comme un sac** 'бацити која као врећу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [безосећајно која бацити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **nager comme un sac de plomb** 'пливати као врећа олова' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} пливати као секира | сјекира; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **pédé comme un sac à dos** 'педераст као ранац' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који је прави педер, у потпуности хомосексуалан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tomber comme un sac** 'пасти као врећа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом снагом пасти на земљу или неку подлогу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} падати/пасти као врећа; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **traîner qqn comme un sac** 'вући која као врећу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно која вући по поду, тлу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SAINT-SACREMENT

- ▶ **porter qqch comme le (un) Saint-Sacrement** 'носити *што* као Пресвети олтарски сакрамент' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [брижљиво и с пуном пажњом *што* носити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} држати *што* као мало воде на длану; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /r/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SANDWICH

- ▶ **épais comme un sandwich de chômeur** 'дебео као сендвич незапосленог' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-п-8; ВАР. *maigre comme un sandwich de chômeur*; ЕКВ. {*g1} мршав као чачкалица; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).
- ▶ **épais comme un sandwich SNCF** 'дебео као сендвич Француских железница' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g1} мршав као чачкалица; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

- ▶ **maigre comme un sandwich de chômeur** ‘мршав као сендвич незапосленог’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-4; ВАР. *épais comme un sandwich de chômeur*; ЕКВ. {g1} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SANG

- ▶ **rouge comme du (le) sang** ‘црвен као крв’ прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито црвен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **црвен као крв**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SANGSUE

- ▶ **s’accrocher (se coller) à qqn, qqch comme une sangsue** ‘закачити се (залепити се) за *која*, *штио* као пијавица’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која*, *чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **ухватити се (залепити се|залијепити се) за кога, што као пијавица**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

SAPEUR

- ▶ **fumer comme un sapeur** ‘пушити као пионир’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многo и често пушити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **пушити као Турчин**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- ▶ **ronfler comme un sapeur** ‘хркати као пионир’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **хркати као слон**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

SAPIN

- ▶ **s’habiller comme un sapin de Noël** ‘облачити се/обући се као божићна јелка’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише се упадљиво и безукусно облачити/обући] ЗН. к-п-4; ВАР. *s’habiller comme un arbre de Noël*; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SARDINE

- ▶ **serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]** ‘збијени (нагурани) као сардине [у конзерви]’ прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [јачко стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SARMENT

- ▶ **sec comme un sarment [de vigne]** ‘сув као изданак [винове лозе]’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **сув|сух као бакалар**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

SATIN

- ▶ **briller comme du satin** ‘блистати као сатен’ глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **сјајити се (сијати^{ист}) као огледало**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **doux comme du satin** ‘мекан као сатен’ прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **мек (мекан) као свила**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SAUCISSON

- ▶ **ficeler (ligoter, rouler) qqn comme un saucisson** ‘везати *која* као кобасицу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ужетом или ланцем *која* везати/завезати] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **sec comme un saucisson** ‘сув као кобасица’ прид. фраз. ① неут. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно сув, који нимало није мокар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **сув|сух као барут**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **сув|сух као бакалар**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SAUVAGE

- ▶ **se battre comme des sauvages** ‘тући се као дивљаци’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз много буке се тући] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **тући се као животиње**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

SAVATE

- ▶ {verba actionis} **comme une savate** ‘као изношена ципела’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **jouer comme une savate** ‘играти/глумити/свирати као изношена ципела’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше играти/глумити/свирати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SAVOIR

- ▶ {verba actionis, adiectiva} **comme tu [ne] peux pas savoir** ‘као што не можеш знати’ прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачко, много, у највећој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **као нико|нитко**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SAVONNETTE

- ▶ **glisser comme une savonnette** ‘клизити као сапун’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [лако клизити, губити чврст контакт с подлогом] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SEIGNEUR

- ▶ **[nu] comme le Seigneur m'a fait[e]** 'као што *ме* је Господ направио' прид. фраз. неут. ♦ (о особи) [потпуно наг] ЗН. к-п-0; ВАР. [nu] comme [le bon] Dieu m'a fait[e], nu comme m'a mère m'a fait[e]; ЕКВ. {e} [го|гол] као од мајке рођен; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **vivre comme un seigneur** 'живети као господар' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} живети | живјети као лорд; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

SEL

- ▶ **fin comme du gros sel** 'ситан као велика со' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало бистар, нимало паметан] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f1} бистар као боза; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SEMELLE

- ▶ **dur comme de la semelle** 'тврд као ђон' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о храни) [веома тврд, који уопште није мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme une semelle [de bois]; ЕКВ. {a} тврд као ђон; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **dur comme une semelle [de bois]** 'тврд као ђон [од дрвета]' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о храни) [веома тврд, који уопште није мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme de la semelle; ЕКВ. {a} тврд као ђон; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SERINGUE

- ▶ **chanter comme une seringue** 'певати као шприц' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше, на погрешан начин певати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SERPENT

- ▶ **ramper (glisser) comme un serpent** 'пузати (клизити) као змија' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [брзо пузати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **se tortiller (se tordre) comme un serpent** 'извијати се као као змија' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [извијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **souple comme un serpent** 'савитљив као змија' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома гибак, савитљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

SERPILLIÈRE

- ▶ **jeter (lâcher, balancer, abandonner, laisser tomber, larguer) qqn comme une vieille serpillière** 'бацити (испустити, напустити, шутнути) *која* као стару крпу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за *која*, више уопште не водити рачуна о *коме*] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} одбацити (шутнути, бацити) *кога* као стару *чарапу*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SHADOCK

- ▶ **pomper comme des (les) Shadocks** 'пумпати као Шадоци' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много пити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} пити као смук; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

SIÈCLE

- ▶ **long comme un siècle** 'дуг као век' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дуг, који превише дуго траје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} дуг као вечност | вјечност; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SIFFLET

- ▶ **pendre au nez comme un sifflet de deux sous** 'висити о носу као пиштаљка од два суа' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [бити неминовно] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SILEX

- ▶ **coupant (tranchant) comme le silex** 'оштар као кремен' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома оштар, заоштрен] ЗН. к-п-0; ВАР. coupant (tranchant) comme un silex; ЕКВ. {g} оштар као бритва; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **coupant (tranchant) comme un silex** 'оштар као кремен' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома оштар, заоштрен] ЗН. к-п-0; ВАР. coupant (tranchant) comme le silex; ЕКВ. {g} оштар као бритва; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **couper comme un silex** 'сећи као кремен' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [бити веома оштар, заоштрен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dur comme du (le) silex** 'тврд као кремен' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme un silex; ЕКВ. {c} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **dur comme un silex** 'тврд као кремен' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. dur comme du (le) silex; ЕКВ. {c} тврд као камен; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

SINGE

- ▶ **adroit comme un singe** 'спретан као мајмун' прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома спретан, вешт] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **спретан као мачка**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **agile comme un singe** 'окретан као мајмун' прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **[окретан] као чигра**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **grimper comme un singe** 'верати се као мајмун' глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [брзо и умешно се пењати, верати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **malin comme un singe** 'довитљив као мајмун' прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома довитљив, бистар] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **бистар као пчелица**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **poilu (velu) comme un singe** 'маљав као мајмун' прид. фраз. нег. ◆ (о мушкарцу) [изразито маљав, длакав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **длакав (маљав) као мајмун**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).

SIRÈNE

- ▶ **belle comme une sirène** 'лепа као сирена' прид. фраз. поз. ◆ (о жени) [изузетно лепа, прелепа] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **лепа | лијепа као богиња (божица^{зап})**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **nager comme une sirène** 'пливати као сирена' глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [добро пливати, умети лепо пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **пливати као риба**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

SIX

- ▶ **avoir des seins comme des six** 'имати груди као шестице' глаг. фраз. поз. ◆ (о жени) [имати развијене груди] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »; ЦИТ. 0; → х).

SLIP

- ▶ **tendu comme un slip** 'затегнут као гаће' прид. фраз. нег. ◆ (о особи, о нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **напет (запет) као пушка**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SŒUR

- ▶ **aimer qqn comme une (sa propre) sœur** 'волети која као (своју рођену) сестру' глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [искрено, истински, пријатељски која волети] ЗН. к-п-1; ВАР. **aimer qqn comme une (sa propre) sœur**; ЕКВ. {a}

волети | вољети кога као [рођену] сестру; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/г/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **ressembler à qqn comme une sœur [jumelle]** 'личити на која као сестра [близнакиња]' глаг. фраз. поз. ◆ (о особи, об. о жени) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. **ressembler à qqn comme une jumelle, ressembler à qqn comme un frère [jumeau] (un jumeau)**; ЕКВ. {g} **наликовати коме као јаје јајету**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

SOI

- ▶ **{verba actionis} comme chez soi** 'као код себе' прил. фраз. поз. ◆ (о особи) [без устегања, опуштено] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **faire comme chez soi** 'радити као код себе' глаг. фраз. поз. ◆ (о особи) [добро, угодно се осећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d2} **осећати се | осећати се као код [своје] куће**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

SOIE

- ▶ **brillant (luisant) comme de la soie** 'блистав као свила' прид. фраз. поз. ◆ (о нечему) [изразито блистав, сјајан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **doux comme [de] la soie** 'мекан као свила' прид. фраз. поз. ◆ (о нечему) [веома мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **мек (мекан) као свила**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **doux comme de la soie** 'мекан као свила' прид. фраз. поз. ◆ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **мек (мекан) као свила**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

SOLE

- ▶ **plate comme une sole** 'равна као риба лист' прид. фраз. нег. ◆ (о жени) [потпуно равна, која је без изражених облина, груди и задњице] ЗН. к-п-0; ВАР. **plate comme une sole**; ЕКВ. {g} **равна као даска**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

SOLEIL

- ▶ **beau comme un soleil** 'леп као сунце' прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **леп | лијеп као сан**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **briller comme un soleil** 'блистати као сунце' глаг. фраз. поз. ◆ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **сијати се (сијати^{ист}) као огледало**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

SOMNAMBULE

- ▶ {verba actionis, verba motus} **comme un somnambule** ‘као месечар’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **као месечар** | **мјесечар**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

SONGE

- ▶ **comme dans (en) un songe** ‘као у сну’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [нејасно, неодређено] ЗН. г-п-4; ВАР. **comme dans un rêve**; ЕКВ. {0} **као у сну**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {1}-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **passer comme un songe** ‘проћи као сан’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома брзо проћи] ЗН. к-и-4; ВАР. **passer comme un rêve**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SONNEUR

- ▶ **dormir comme un sonneur** ‘спавати као звонар’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **спавати као топ**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- ▶ **ronfler comme un sonneur** ‘хркати као звонар’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **хркати као слон**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

SOU

- ▶ **briller comme un sou neuf** ‘блистати као нови новчић’ глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **сијати се (сијати^{ист}) као злато**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **fichu (foutu) comme quatre sous** ‘обучен као четири суа’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружно обучен] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а /; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **propre comme un sou [neuf]** ‘чист као нови новчић’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно чист, нимало прљав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **чист као суза**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SOUCHE

- ▶ **dormir comme une souche** ‘спавати као пањ’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **спавати као клادا**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **être (rester) planté [là] comme une souche** ‘бити (остајати) посађен као клادا’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {e1} **стајати као пањ**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SOUCOUPE

- ▶ **grands comme des soucoupes** ‘велики као тањираћи’ прил. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о очима) [широм отворени] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **ouvrir des yeux [grands (ronds)] comme des soucoupes** ‘отворити очи [велике, округле] као тањираћи’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [широм отворити очи у знак чуђења, неверице] ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ЗН. к-п-2; ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SOUFFLET

- ▶ **ronfler comme un soufflet de forge** ‘хркати као мех из ковачнице’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **хркати као слон**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **se dégonfler comme un soufflet** ‘спласнути као суфле’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [лако и брзо нестати, изгубити се] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **пукнути (пући^{ист}, нестати, распукнути се) као мехур** | **мјехур (балон) од сапунице**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SOUPE

- ▶ **monter (s'emporter) comme une soupe au lait** ‘подићи се као чорба од млека’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лако и брзо се разбеснети, разљутити] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **планути као [жива] ватра**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **trempe comme une soupe** ‘мокар као комад хлеба намочен течношћу’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно мокар, покисао] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **мокар као миш**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SOURD

- ▶ **battre qqn comme un sourd** ‘тући коџа као глув’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако коџа тући/истући] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као пса**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **cogner (frapper, taper) comme un sourd** ‘ударати (лупати) као глува особа’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачко и насилно ударати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **ударати као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un sourd** ‘викати (урлати) као глува особа’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **ramer comme un sourd** 'веслати као глув' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-5; ВАР. travailler (bosser, trimer) comme un sourd; ЕКВ. {g} радити као луд; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **travailler (bosser, trimer) comme un sourd** 'радити као глув' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-4; ВАР. ramer comme un sourd; ЕКВ. {g} радити као луд; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

SOURIS

- ▶ {verba motus: filer, se glisser} **comme une souris** 'као миш' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} као зец; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme une souris** 'побећи (спасити се) као миш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} бежати|бјежати|побећи|побећи као зец; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **grignoter comme une souris** 'грицкати као миш' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} јести као миш; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

SOUTIEN-GORGE

- ▶ **menteur comme un soutien-gorge** 'лажљив као грудњак' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [који безобзирно лаже] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SPECTRE

- ▶ {verba motus} **comme un spectre** 'као сабласт' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [неприметно] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **pâle comme un spectre** 'блед као дух' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} блед|блијед као авет; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SQUELETTE

- ▶ **maigre comme un squelette** 'мршав као скелет' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} мршав као скелет; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

STATUE

- ▶ **droit comme une statue** 'прав као кип' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} усправан (прав^{ист}, раван)

као свећа|свијећа; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **être (rester) planté [là] comme une statue** 'бити (остајати) посађен као кип' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} стајати као кип; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **immobile (figé) comme une statue** 'непокретан (фиксиран) као кип' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно непокретан, непомичан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} непокретан као кип; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **raide comme une statue** 'крут као кип' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **se figer comme une statue** 'укочити се као кип' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно се укипити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

STEAK

- ▶ **se vautrer comme un steak** 'испружити се као шницла' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом тежином пасти, срушити се на тло, под] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} пасти као клада; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

STRING

- ▶ **tendu comme un string** 'затегнут као танге' прил. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} напет (запет) као пушка; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

SUIE

- ▶ **noir comme de la suie** 'црн као чађ' прил. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} црн као гар; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

SUISSE

- ▶ **bronzé comme un petit suisse** 'преплануо као бели сир' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {c1} бео|бијел (блед|блијед) као сир; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

SUISSE

- ▶ **neutre comme la Suisse** 'неутралан као Швајцарска' прил. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [крајње непристрастан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

TABLIER

- ▶ **aller à qqn comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule)** 'ићи коме као кецеља крави (кози, свињи)' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [уопште коме не пристајати] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **стајати коме као крави (крмачи, магарцу) седло**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TAMBOUR

- ▶ **avoir la tête comme un tambour** 'имати главу као бубањ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећати болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **глава је коме као бубањ**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **battre comme un tambour** 'тући као бубањ' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему, об. о срцу) [јако куцати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **raisonner comme un tambour [crevé]** 'расуђивати као [распукли] добош' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше, погрешно, глупо расуђивати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **résonner comme un tambour** 'одзвањати као добош' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [јако одзвањати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **tendu comme un tambour** 'напет као бубањ' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно затегнут, стегнут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TANCHE

- ▶ {verba actionis} **comme une tanche** 'као лињак' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лоше] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TARÉ

- ▶ {verba actionis} **comme un taré** 'као поремећен' прил. фраз. неут. ♦ (о особи) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **као луд**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

TARTINE

- ▶ **beurré comme une tartine** 'премазан маслацем као кришка хлеба' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **пијан као чеп**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »; ЦИТ. 0; → x).

TAUPE

- ▶ **myope (aveugle) comme une taupe** 'кратковид (слеп) као кртица' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње слабовид, који ништа, слабо шта види] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **слеп|слијеп (ћорав) као кртица**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **vivre comme une taupe** 'живети као кртица' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [повучено, у самоћи живети] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **живети|живјети као вук самотњак**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TAUREAU

- ▶ **bander comme un taureau** 'имати ерекцију као бик' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **fort comme un taureau** 'јак као бик' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **јак као бик**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **souffler comme un taureau** 'дувати као бик' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако дахтати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **дахтати као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TEIGNE

- ▶ **méchant (mauvais) comme la teigne** 'неваљао (лош) као гљивично обољење' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неваљао, лош, пакостан] ЗН. к-п-0; ВАР. méchant (mauvais) **comme une teigne**; ЕКВ. {g} **покварен као муњак**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **méchant (mauvais) comme une teigne** 'неваљао (лош) као гљивично обољење' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње неваљао, лош, пакостан] ЗН. к-п-0; ВАР. méchant (mauvais) **comme la teigne**; ЕКВ. {g} **покварен као муњак**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

- ▶ **s'accrocher à qqn, qqch comme une teigne** 'ухватити се за која, што као гљивично обољење' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [упорно се од која, чеја не одвајати] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **држати се кога, чега као пијан плота**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

TENAILLE

- ▶ **aimable comme une paire de tenailles** 'љубазан као пар клешта' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње нељубазан] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **nager comme une tenaille (une paire de tenailles)** 'пливати као клешта (пар клешта)' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **пливати као секира|сјекира**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TÊTE

- **gros comme une tête d'épingle** 'велик као глава шпенадле' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. к-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TÉTINE

- **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se fichier) de qqn, qqch comme de sa première tétine** 'ругати се коме, чему као првој цуцли (бринути за која, шио као за прву цуцлу)' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на која, шио, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} марити (бринути) за кога, што као за лањски снег | снџер; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TIGRE

- **agile comme un tigre** 'окретан као тигар' прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома окретан, брз, живахан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [окретан] као чигра; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **bondir comme un tigre** 'скочити као тигар' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [силовито скочити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **jaloux comme un tigre** 'љубоморан као тигар' прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [изразито љубоморан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} љубоморан као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TIGRESSE

- **jaloux comme une tigresse** 'љубоморан као тигар' прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [изразито љубоморан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} љубоморна као пас; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TIQUE

- **s'accrocher (se coller) à qqn, qqch comme une tique** 'закачити се (залепити се) за која, шио као крпељ' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [упорно се од која, чеја не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} прилепити се | прилијепити се (залепити се) | залијепити се за кога, што као крпељ; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TOMATE

- **rouge comme une tomate** 'црвен као парадајз' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црвен као парадајз; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црвен као парадајз; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [сав црвен од сунца,

сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} црвен као парадајз; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- **rougir comme une tomate** 'црвенети се као парадајз' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} црвенети се | црвењети се / зацрвенети се | зацрвењети се или поцрвенети | поцрвењети као мак; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} црвенети се | црвењети се / зацрвенети се | зацрвењети се или поцрвенети | поцрвењети као мак; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} црвенети се | црвењети се / зацрвенети се | зацрвењети се или поцрвенети | поцрвењети као рак; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

TOMBE

- **froid comme une tombe** 'хладан као гроб' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, леден, студен] ЗН. к-п-0; ВАР. froid comm une tombeau; ЕКВ. {a} хладан као гроб; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).
- **muet comme la tombe** 'нем као гроб' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно нем, који ништа не говори, који кроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. muet comme une tombe (un tombeau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. muet comme une tombe (un tombeau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. muet comme une tombe (un tombeau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

- **muet comme une tombe** 'нем као гроб' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно нем, који ништа не говори, који кроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. muet comme la tombe (un tombeau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. muet comme la tombe (un tombeau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. muet comme la tombe (un tombeau); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

TOMBEAU

- **froid comme un tombeau** 'хладан као гробница' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, леден, студен] ЗН. к-п-0; ВАР. froid comme une tombe; ЕКВ. {a} хладан као гроб; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).
- **muet comme un tombeau** 'нем као гробница' прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно нем, који ништа не говори, који кроз ћути] ЗН. к-п-0; ВАР. muet comme une (la) tombe; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [који се уопште не изјашњава, не износи мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. muet comme une (la) tombe; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о особи) [који не одаје тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. muet comme une (la) tombe; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

- **silencieux comme un tombeau** 'тих као гроб' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тихо] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. + АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

TONNEAU

- **boire comme un tonneau** 'пити као бачва' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и често пити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} пити као дуга; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **gros comme un tonneau** 'дебео као бачва' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} дебео као буре|бачва; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TONNERRE

- **comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été (serein, sans nuage)** 'као ударац грома на летњем (ведром, ненаоблаченом) небу' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно неочекиван, изненадан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као гром из ведра (ведрог) неба; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- **éclater comme un [coup de] tonnerre** 'одјекнути као бомба' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нагло се раширити и изазвати велику сензацију] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{ист}) као бомба; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- **gronder comme le tonnerre** 'тутњати као гром' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [из свега гласа и љутито викати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [стварати велику буку, превише брујати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

TOQUÉ

- {verba actionis} **comme un toqué** 'као ударена особа' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачо, много, у највећој мери] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

TORCHE

- **brûler (flamber) comme une torche** 'горети као буктиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако горети/изгорети] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} горети|горјети|изгорети|изгорјети као шибица; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **s'enflammer (s'embraser) comme une torche** 'запалити се као буктиња' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [лако и брзо се запалити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TORDU

- {verba actionis} **comme un tordu** 'као савијена особа' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачо, много, у највећој мери] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} као луд; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

TORNADE

- {verba motus: arriver, partir, passer, sortir} **comme une tornade** 'као торнадо' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и нагло] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} као торнадо; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

TORTUE

- **aller (avancer, marcher) comme une tortue** 'ићи (напредовати, ходати) као корњача' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома споро се кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} ићи (ходати, кретати се, вући се) као корњача; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **lent comme une tortue** 'спор као корњача' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома спор] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} спор као корњача; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TOUPIE

- **tourner (tournoyer) comme une toupie** 'вртети се као чигра' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [темпераментно се вртети, окретати око своје осе] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TOUR

- **haut comme la tour Eiffel** 'висок као Ајфелова кула' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. haut comme une tour; ЕКВ. {a1} висок као торањ; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).
- **haut comme une tour** 'висок као торањ' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. haut comme la tour Eiffel; ЕКВ. {a} висок као торањ; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TOUT

- {adiectiva} **comme tout** 'као све' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачо, много, у највећој мери] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} као нико|нитко; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- **gentil comme tout** 'љубазан као све' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о детету) [изузетно љубазан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- **simple (facile) comme tout** 'просто (једноставно) као све' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома једноставно, просто, нимало некомплицовано] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g}

прост као пасуљ^{ист.}; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

TOUTOU

- ▶ **docile comme un toutou** 'послушан као куца' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома послушан и понизан] ЗН. к-п-0; ВАР. docile comme un chien (un caniche); ЕКВ. {а} **послушан као пас**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **fidèle comme un toutou** 'веран као куца' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно веран] ЗН. к-п-4; ВАР. fidèle comme un caniche (un toutou); ЕКВ. {с} **веран|вјеран као пас**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **filer comme un toutou** 'побећи као куца' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **бежати|бјежати/побећи|побјећи као зец**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **obéir à qqn comme un toutou** 'слушати *која* као куца' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [покорно *која* слушати] ЗН. к-п-0; ВАР. obéir à qqn comme un chien; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **suivre qqn comme un toutou** 'пратити *која* као куца' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за *ким*] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **пратити кога (ићи за ким) као сенка|сјенка (сена|сјена)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TRAÎNÉE

- ▶ **se répandre (se propager) comme une traînée de poudre** 'раширити се као траг барута' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **ширити се/проширити се или раширити се као [шумски] пожар**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TRAIT

- ▶ {verba motus: *arriver, filer, passer, traverser*} **comme un trait** 'као стрела' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. comme une flèche; ЕКВ. {а} **као стрела|стријела**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TRÉSOR

- ▶ **garder (conserver, protéger) qqch comme un trésor** 'чувати *што* као благо' глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *што* чувати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **чувати што као благо**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TRIQUE

- ▶ **prendre qqn comme un coup de trique** 'обузети *која* као ударац тољагом' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему)

[изненада *која* обузети] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **sec comme un coup de trique** 'сув као ударац штапом' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **сув|сух као бакалар**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

TROMBE

- ▶ {verba motus: *arriver, entrer, passer*} **comme une trombe** 'као водена пијавица' прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо, силовито и ненадано] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {с} **као ветар|вјетар**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

TROTTOIR

- ▶ **plat comme un trottoir** 'раван као плочник' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [крајње испразан, баналан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

TROU

- ▶ **boire comme un trou** 'пити као рупа' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [многа и често пити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {ф} **пити као сунђер|спужва**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **noir (obscur) comme [dans] le trou du cul d'un nègre** 'црно (тамно) као шупак (у шупку) црнца' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-5; ВАР. noir (obscur) comme [dans] le cul d'un nègre; ЕКВ. {g1} [мрачно] **као у рогу**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/ћ/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

TRUIE

- ▶ **crier (gueuler, couiner, hurler) comme une truie qu'on égorge** 'викати (урлати) као крмача коју кољу' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. crier (gueuler, couiner, hurler) comme un cochon (un porc) qu'on égorge; ЕКВ. {с1} **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као свиња**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **grasse (grosse) comme une truie** 'мастан (дебео) као крмача' прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. gras (gros) comme un cochon (un porc); ЕКВ. {а} **дебела као крмача**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **grossir comme une truie** 'удебљати се као крмача' глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. grossir comme un cochon (un porc); ЕКВ. {а} **удебљати се (угојити се) као крмача**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

TUNNEL

- **noir comme dans un tunnel** 'црно као у тунелу' прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} [мрачно] као у рогу; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

TURC

- **bander comme un Turc** 'имати ерекцију као Турчин' глаг. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [имати јаку ерекцију] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- **fort comme un Turc** 'јак као Турчин' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} јак као бик; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- **fumer comme un Turc** 'пушити као Турчин' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [много и често пушити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} пушити као Турчин; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

UN

- {adiectiva, verba actionis} **comme pas un** 'као ниједан' прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јаче, много, у највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. comme pas deux; ЕКВ. {a1} као нико | нитко; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. {2}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

VACHE

- **bourré (plein) comme une vache** 'пун као крава' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-5; ВАР. souîl (saoul) comme une vache; ЕКВ. {*a} пијан као крава^{зпп}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- **être (rester) comme une vache qui regarde passer le train** 'бити (остати) као крава која гледа како пролази воз' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [тупо и без разумевања гледати] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {e1} бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **grosse comme une vache** 'дебела као крава' прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} дебела као крава; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **grossir comme une vache** 'удебљати се као крава' глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} удебљати се (угојити се) као крава; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **parler qqch comme une vache espagnole** 'говорити шито као шпанска крава' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [лоше шито говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **pisser comme une vache** 'пишати као крава' глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [дуго мокрити, уринирати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} пишати као коњ; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [превише цурити] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **pleurer comme une vache** 'плакати као крава' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} плакати/заплакати или расплакати се као [љута] киша | година; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → x).

- **pleuvoir comme vache qui pisse** 'кишити као крава која пиша' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [обилно падати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} пљуштати (лити, падати) као из кабла; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **ronfler comme une vache** 'хркати као крава' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [јаче и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} хркати као слон; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- **souîl (saoul) comme une vache** 'пун као крава' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. bourré (plein) comme une vache; ЕКВ. {a} пијан као крава^{зпп}; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « зооним »).

- **suer (transpirer) comme une vache** 'знојити се као говедо' глаг. фраз. нег. ♦ (о жени) [превише се знојити] ЗН. к-п-4; ВАР. suer (transpirer) comme un boeuf; ЕКВ. {f} знојити се/ознојити се као свиња; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

VAGUE

- **onduler comme une vague** 'таласати се као валови' глаг. фраз. неут. ♦ (о нечему) [гибати се попут таласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

VALISE

- **con comme une valise [sans poignée]** 'глуп као кофер [без дршке]' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} глуп као пањ; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **voyager comme une valise** 'путовати као кофер' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [путовати не обраћајући пажњу ни на шта, препуштајући се туђем вођењу] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} путовати као кофер^{зпп}; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

VAUTOUR

- **se jeter sur qqn comme un vautour** 'бацити се на коџа као грабљивица' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [свом снагом на коџа насрнути] ЗН. к-п-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} насрнути на коџа као сивоња; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

VEAU

- ▶ **bramer comme un veau** 'викати (урлати) као теле' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-2; ВАР. crier (gueuler, hurler) comme un veau; ЕКВ. {f} **дерати се (драти се, викати, врштати, урлати, урликати) као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **crier (gueuler, hurler) comme un veau [qu'on égorge]** 'викати (урлати) као теле [које кољу]' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. bramer comme un veau; ЕКВ. {f1} **дерати се (драти се, викати, врштати, урлати, урликати) као магарац (магаре)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **pleurer (brailler, chialer) comme un veau** 'плакати као теле' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устежања] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **плакати/заплакати или расплакати се као [љута] киша|година**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »; ЦИТ. 0; → х).
- ▶ **se traîner comme un veau** 'вући се као теле' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [споро се кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

VÉLO

- ▶ **maigre comme un vélo** 'мршав као бицикл' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. maigre comme une bicyclette; ЕКВ. {g} **мршав као чачкалица**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

VELOURS

- ▶ **aller (marcher, se dérouler, se passer, rouler) comme sur du velours** 'ићи (ходати) као по сомоту' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **ићи као по лоју**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **doux comme du (le) velours** 'мекан као баршун' прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома мекан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **мек (мекан) као баршун**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « остало »).

VENT

- ▶ {verba motus: *arriver, filer, passer, traverser*} **comme le vent** 'као ветар' прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **као ветар|вјетар**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **courir comme le vent** 'трчати као ветар' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **јурити (трчати) као луд**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **léger comme le vent** 'лак као ветар' прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **лаган (лак) као перо (перце)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **rapide comme le vent** 'брз као ветар' прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **брз као ветар|вјетар**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

VER

- ▶ **écraser qqn comme un ver** 'згазити коџа као црва' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно коџа убити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **згазити кога као црва**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **nu comme [un] ver** 'го као глиста' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно го, наг] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **[го|гол] као од мајке рођен**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **se tortiller (se tordre) comme un ver** 'увијати се као глиста' глаг. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [непрестано се увијати, извијати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

VERRE

- ▶ **[se] casser (se briser) comme [du] verre** 'разбити се (сломити се) као стакло' глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [врло лако се разбити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/г/ђ/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **briller comme du verre** 'блистати као хром' глаг. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **сјајити се (сијати^{ист}) као огледало**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **fragile (cassant) comme du (le) verre** 'ломљив као стакло' прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома ломљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [веома осетљив, крхак] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **осјетљив као мимоза^{зап}**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **souple comme un verre de lampe** 'савитљив као стакло лампе' прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома крут, укочен у држању] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

VILLE

- ▶ **grand comme une ville** 'велик као град' прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман, простран] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **велик као град**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

VIRUS

- **se répandre (se propager) comme un virus** ‘раширити се као вирус’ глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **ширити се/проширити се** или **раширити се као вирус**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

VOITURE

- **maquillé comme une voiture volée** ‘нашминкан као украдена кола’ прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [неукусно, упадљиво нашминкан] ЗН. к-и-4; ВАР. **maquillé comme un camion volé**; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

VOLÉE

- {verba motus: *s'égailler, se disperser, s'éparpiller, partir, disparaître, s'enfuir*} **comme une volée de moineaux (d'étourneaux)** ‘као јато врабаца (чворака)’ прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [на све стране] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {1}-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

VOLEUR

- **détaler (filer, s'enfuir, se sauver, partir) comme un voleur** ‘побећи (спасити се, отићи) као лопов’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [кришом, неприметно побећи, отићи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).
- **râler comme un voleur** ‘гунђати као лопов’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [изражавати јако незадовољство] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **бунити се као Грк у хапсу (апсу^{ист})**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ZÈBRE

- **courir comme un zèbre** ‘трчати као зебра’ глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [великом се брзином кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **трчати (јурити) као зеца**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- **filer comme un zèbre** ‘побећи као лопов’ глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ZOMBI[E]

- {verba actionis, verba motus} **comme un zombi[e]** ‘као зомби’ прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **као зомби**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. {2}-1; ВАР. /ж/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

2

СРПСКО-ФРАНЦУСКИ ЛЕКСИКОГРАФСКИ ПОТКОРПУС

АВЕТ

- ▶ **блед|блијед као авет** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *pâle comme un fantôme*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **изгледати као авет** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [бити веома блед у лицу, изгледати веома слабо, испијено и исцрпљено] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [бити пуст, опустошен, сабластан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **мршав као авет** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав и испијен] ЗН. к-п-0; ВАР. сув као авет; ЕКВ. {g2} *maigre comme un hareng saur*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **сув као авет** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав и испијен] ЗН. к-п-2; ВАР. мршав као авет; ЕКВ. {g2} *sec comme un hareng saur*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

АВИОН

- ▶ **ићи као авион** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [брзо се, динамично и без потреса кретати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **као авион** ● прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома леп и згодан] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g2} *beau comme un dieu*; СИН. +; АНТ. +. ● прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо и згодно] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као авион** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН.

к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f2} *rond comme une queue de pelle*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

АКРАП

- ▶ **ружан као акрап** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. ружан као акреп; ЕКВ. {f} *laid (moche) comme un pou*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

АКРЕП

- ▶ **ружан као акреп** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. ружан као акрап; ЕКВ. {f} *laid (moche) comme un pou*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

АЛА

- ▶ **јести као ала** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и халапљиво јести] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} *manger (bouffer, dévorer) comme un ogre*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

АЛВА

- ▶ {имати, бити кога, чега} **као алве** <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-0; ВАР. {имати, бити кога, чега} као халве; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **ићи/отићи као алва** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одлично и брзо се продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-и-5; ВАР. продавати се/продати се као алва, ићи/отићи (продавати се/продати се) као халва; ЕКВ. {f2} *partir comme des petits pains*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **продавати се/продати се као алва** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одлично и брзо се

продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-и-4; ВАР. ићи/отићи као алва, ићи/отићи (продавати се/продати се) као халва; ЕКВ. {f2} **se vendre comme des petits pains**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

АМБРОЗИЈА

- ▶ **ширити се као амброзија** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [добити све веће размере, узимати маха] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **se répandre (se propager) comme une traînée de poudre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

АМЕБА

- ▶ **размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размножати се^{<зап>}) као амебе** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [постајати бројнији великом брзином] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se reproduire comme des lapins**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

АМЕН

- ▶ **као амен [у цркви (оченашу)]** <зап> • прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома несигуран, слаб, непоуздан] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. • прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома несигурно, слабо, непоуздано] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

АНЂЕО

- ▶ **[леп|лијеп] као анђео** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **beau comme un ange**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **говорити као анђео** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **parler comme un ange**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **добар као анђео** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. + АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о особи, об. о детету) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {*a} **sage comme un ange**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **изгледати као анђео** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [изгледати веома лепо, бити веома леп] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **певати|пјевати као анђео** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **chanter comme un ange**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

- ▶ **понашати се као анђео** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [Господарити, командовати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se comporter (se conduire) comme un ange**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

- ▶ **спавати као анђео** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **dormir comme un ange**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

АНЕСТЕЗИЈА

- ▶ **као под анестезијом** <ист> • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљен, ошамућен и отупео] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљено, ошамућено и отупело] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

АПОЛОН

- ▶ **грађен као Аполон** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен, кршан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **bâti (taillé) comme un Apollon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

- ▶ **леп|лијеп као Аполон** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **beau comme un Apollon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

АПОТЕКА

- ▶ **[чисто (уредно)] као у апотеци** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома чисто и уредно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **propre comme un sou neuf**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

АРАПИН

- ▶ **црн као Арапин** прид. фраз. ① неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [веома црн, који је много поцрнео од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

АС

- ▶ **доћи (стићи) као ас на десет (десетку)** <зап> глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи, нечему) [у право, одговарајуће време доћи, појавити се] ЗН. к-п-0; ВАР. доћи (стићи) као кец на десет (десетку); ЕКВ. {g} **arriver (venir) comme marée en carême**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/б/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **доћи (стићи) као ас на једанаест** <зап> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи, нечему) [у право, одговарајуће време доћи, појавити се] ЗН. к-п-4; ВАР. доћи (стићи) као кец на једанаест, доћи (стићи) као кец (ас) на десет (десетку); ЕКВ. {g} **arriver (venir) comme marée en carême**;

СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи, нечему) [у незгодно, неприлично време доћи, појавити се] ЗН. к-п-0; ВАР. доћи (стићи) као кец на једанаест; ЕКВ. {g} **arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

АУТОМАТ

- ▶ {verba actionis, verba motus} као аутомат прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. г-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **comme un automate**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БАБА

- ▶ {verba actionis} као моја баба <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лоше] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ {verba dicendi: говорити, понављати} као баба о уштипцима <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [стално о истоме] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ возити као [нека (стара, моја)] баба глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише споро возити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ вући се као [нека (стара)] баба глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома споро, полако ићи, кретати се] ЗН. к-п-2; ВАР. ићи (кретати се, ходати) као корњача; ЕКВ. {g} **aller (avancer, marcher) comme une tortue**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ гунђати као [нека (стара)] баба глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка, стално гунђати, бити јако мрзовољан] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **gronder comme un ours**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ изгледати као [нека] баба глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [старомодно изгледати, облачити се] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ кукати као [нека (стара)] баба глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка, стално кукати, јадиковати, жалити се] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ облачити се/обући се као [нека (стара, моја)] баба глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [старомодно се облачити/обући] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ палити се (примати се) као баба на пензију <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [силно се узбуђивати, нервирати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ понашати се као [нека (стара, моја)] баба глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [старомодно се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БАБУРА

- ▶ нос је коме као бабура реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [нос је коме велик] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

БАДАЊ

- ▶ глас као из бадња <зап> им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дубок глас] ЗН. к-п-0; ВАР. глас као из бурета (бачве); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БАЈКА

- ▶ као из бајке прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. као из приче, као у бајци (причи); ЕКВ. {a2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ као у бајци прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. као у причи, као из бајке (приче); ЕКВ. {g2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БАКАЛАР

- ▶ мршав као бакалар прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-0; ВАР. сув|сух као бакалар, осушити се као бакалар; ЕКВ. {e2} **maigre comme un hareng saur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ осушити се као бакалар глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [превише смршати] ЗН. к-и-2; ВАР. сув|сух (мршав) као бакалар; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ сув|сух као бакалар прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-0; ВАР. мршав као бакалар; ЕКВ. {e2} **sec comme un hareng saur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /д/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БАЛКОН

- ▶ ограничен као балкон прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-5; ВАР. ограничен као тераса; ЕКВ. {g2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БАЛОН

- ▶ глава је коме као балон реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећа болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **avoir la tête comme un tambour**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **надуван | напухан као балон** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-п-2; ВАР. надут као балон; ЕКВ. {a} **gonflé comme un ballon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **надут као балон** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-п-0; ВАР. надуван | напухан као балон; ЕКВ. {a} **gonflé comme un ballon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као балон од сапунице** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о нечему) [олако нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехур | мјехур (мехурић | мјехурић) од сапунице; ЕКВ. {a} **crever (éclater) comme une bulle [de savon]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БАРУТ

- ▶ **горети | горјети / изгорети | изгорјети као барут** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако горети / изгорети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **brûler (flamber) comme une allumette**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **сув | сух као барут** прид. фраз. ① неут. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно сув] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **sec comme du bois**; СИН. ∅; АНТ. +. ② <ист> нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **sec comme un hareng saur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /д/з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БАРШУН

- ▶ **мек (мекан) као баршун** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **doux comme du (le) velours**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /б/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БАС

- ▶ **пући (пукнути) као бас** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БАТИНА

- ▶ **луд као батина** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње ексцентричан, откачен, који је оригинална понашања] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као батина** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БАЧВА

- ▶ **глас као из бачве** им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дубок глас] ЗН. к-п-0; ВАР. глас као из бурета (бадња); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **говорити као из бачве** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома дубоким гласом говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. говорити као из бурета; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **дебео као бачва** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. дебео као буре; ЕКВ. {a} **gros comme une barrique (un tonneau)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **напити се као бачва** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **se bourrer comme un coing**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као бачва** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*a} **plein (rond) comme une barrique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **трбух (стомак, желуцац) је коме као бачва** <зап> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [јаче се ко надуо] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БЕБА

- ▶ **заспати као беба** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **s'endormir comme un bébé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **миран као беба** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, добар, послушан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **sage comme une image**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **плакати / расплакати се као [нека (мала)] беба** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати / расплакати се] ЗН. к-п-0; ВАР. плакати / расплакати се као [неко (мало)] дете | дијете; ЕКВ. {a1} **pleurer comme un bébé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **понашати се као [нека (мала)] беба** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. понашати се као [неко (мало)] дете | дијете ([неки] клинац, [неко] дериште); ЕКВ. {a1} **se comporter (se conduire, agir) comme un bébé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **развалити (разбити, растурити) кога, што као [беба] звечку** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно *што* разбити, уништити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [смрвити, здробити, потпуно *кога* испребијати] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅;

ЕКВ. {f1} **briser qqn comme une allumette**; СИН. +; АНТ. Ø. ③
нег. ♦ (о особи) [убедљиво *koia* победити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **спавати као беба** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **dormir comme un bébé**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БЕГ

- ▶ **живети|живјети као [мали] бег** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **vivre comme un coq en râte**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/v/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

БЕДА|БИЈЕДА

- ▶ {verba actionis} **као од беде|биједи** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нерадо, преко воље] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БЕСАН|БИЈЕСАН

- ▶ **радити као бесан|бијесан** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [добро радити, функционисати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /j/z/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БЕТОН

- ▶ **јак као бетон** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **fort comme un taureau**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **тврд као бетон** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **dur comme du béton**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

БИБЕР

- ▶ **доћи као бибер по пилаву** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи, нечему) [у право, одговарајуће време доћи, појавити се] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **arriver (venir) comme marée en carême**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

БИБЛИЈА

- ▶ **стар као Библија** прид. фраз. . неут. ♦ (о особи, о нечему) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **vieux comme Hérode**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БИВО|БИВОЛ

- ▶ **јак као биво|бивол** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **fort comme un buffle**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БИК

- ▶ **бесан|бијесан као бик** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-п-0; ВАР. љут као бик; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **живјети као бик на гмајни** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [готовански, комотно а без труда живети] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} **vivre comme un parasite**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **здрав као бик** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **solide comme le Pont-Neuf**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **јак (снажан) као бик** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **fort comme un taureau**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **љут као бик** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-2; ВАР. бесан|бијесан као бик; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БИЛДЕР

- ▶ **као билдер** прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {*2} **bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {*2} **bâti (baraqué, taillé) comme un déménageur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БИЉКА

- ▶ **живети|живјети као биљка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [вегетирати, неактивно живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {b} **vivre comme un légume**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

БИОСКОП

- ▶ **смешан|смијешан као биоскоп** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома смешан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/z/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

БИСЕР

- ▶ **бели|бијели као бисери** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему, об. о зубима) [изразито бели, који уопште нису жути] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БЛАГО

- ▶ **чувати што као благо** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *штио* чувати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **garder (conserver) qqch comme un trésor**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БЛАТО

- ▶ {имати, бити *кога, чега*} као **блата** прил. фраз. поз. ♦ (о особама, нечему) [веома много, у великој количини, у изобиљу] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

БЛЕСАВ

- ▶ {verba actionis} као **блесав** прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачо, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **comme un fou**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **радити као блесав** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [добро радити, функционисати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БЛИЗАНАЦ

- ▶ [везани (повезани)] као **сијамски близанци** прил. фраз. поз. ♦ (о особама) [врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БОГ

- ▶ **бити (разликовати се) се као бог и шеширџија** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [потпуно се разликовати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme le jour et la nuit**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **гледати [у] кога као [у] бога** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [задивљено и с великим уважавањем, поштовањем *која* посматрати, према *коме* се односити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ћ/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **живети|живјети као [мали] бог** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **vivre comme un coq en pâte**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/в/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **као бог** ● прил. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [одлично, веома добро, изврсно] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un dieu**; СИН. +; АНТ. ∅. ● прил. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [одличан, веома добар, изврстан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **леп|лијеп као бог** прил. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. лепа|лијепа као богиња (божица); ЕКВ. {a2} **beau comme un dieu [grec]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **молити кога као бога** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [свим срцем, усрдно *која* молити, преклињати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

БОГИЊА

- ▶ **лепа|лијепа као богиња** прил. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. леп|лијеп као бог; ЕКВ. {a} **belle comme une déesse**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

БОЖИЋ

- ▶ **бити као Божић и Бадњи дан** глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme cul et chemise**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БОЖИЦА

- ▶ **лепа|лијепа као божица** <зап> прил. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. леп|лијеп као бог; ЕКВ. {a} **belle comme une déesse**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

БОЗА

- ▶ **бистар као боза** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало бистар, нимало паметан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **fin comme du gros sel**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **прост као боза** прил. фраз. ① <ист> нег. ♦ (о нечему) [веома једноставно, просто, нимало некомплицовано] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **simple comme bonjour**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [веома прост, неотесан, невоспитан, неуљудан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **хладан као боза** <ист> прил. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **froid comme [de] la pierre**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, миран, сталожен, трезвен] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **froid comme [de] la (une) pierre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

БОЈЛЕР

- ▶ **стомак је коме као бојлер** <ист> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [огроман је *коме* стомак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БОЛЕСТ

- ▶ **досадан као зубна болест** <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **collant comme de la glu**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **ширити се/проширити се или раширити се као болест** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере, узимати/узети маха] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se**

répandre (se propager) comme une maladie; СИН. +; АНТ. ∅.
(ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БОМБА

▶ **као бомба** • прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома леп и згодан] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g2} **beau comme un dieu;** СИН. +; АНТ. +. • прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо и згодно] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **одјекнути (експлодирати, пукнути, пући^{<ист>}) као бомба** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о нечему) [нагло се раширити и изазвати велику сензацију] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **éclater comme une bombe;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **пукнути (пући^{<ист>}) као бомба** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о нечему) [јаче се зачути] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /г/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БОМБОН

▶ **[сладак] као бомбон** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно сладак, мио, љубак, леп] ЗН. к-и-3; ВАР. [сладак] као бомбона (бомбончић, бомбоница); ЕКВ. {*g} **beau (joli) comme un cœur;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

▶ **гутати (узимати, пити) што као бомбоне** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у великој количини и олако *шито* уносити у организам] ЗН. к-п-0; ВАР. гутати (узимати, пити) *што* као бомбоне; ЕКВ. {a} **avalier (prendre, gober) qqch comme des bonbons;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

БОМБОНА

▶ **[сладак] као бомбона** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно сладак, мио, љубак, леп] ЗН. к-и-3; ВАР. [сладак] као бомбон (бомбоница, бомбончић); ЕКВ. {*g} **beau (joli) comme un cœur;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

▶ **гутати (узимати, пити) што као бомбоне** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у великој количини и олако *шито* уносити у организам] ЗН. к-п-0; ВАР. гутати (узимати, пити) *што* као бомбоне; ЕКВ. {a} **avalier (prendre, gober) qqch comme des bonbons;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

БОМБОНИЦА

▶ **[сладак] као бомбоница** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно сладак, мио, љубак, леп] ЗН. к-и-3; ВАР. [сладак] као бомбона (бомбон, бомбончић); ЕКВ. {*g} **beau (joli) comme un cœur;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

БОМБОНЧИЋ

▶ **[сладак] као бомбончић** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно сладак, мио, љубак, леп] ЗН. к-и-3; ВАР. [сладак] као бомбон (бомбона, бомбоница); ЕКВ. {*g} **beau (joli) comme un cœur;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

БОС

▶ **провести се (проћи) као бос по трњу** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [веома лоше проћи, провести се, доживети велике неприлике, непријатности, неуспех] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БРАТ

▶ **бити као рођена браћа** глаг. фраз. поз. ♦ (о особама) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **être comme cul et chemise;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **волети|вољети кога као [рођеног(а)] брата** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети *кога* као [рођену] сестру; ЕКВ. {a} **aimer qqn comme un (son propre) frère;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/д/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **живети|живјети као брат и сестра** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама) [живети без сексуалних односа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **као брат брату** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [крајње искрено, најискреније] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **слагати се као брат и сестра** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама) [потпуно се слагати, бити у добрим односима] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **s'entendre comme frère et cœur;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **хвала коме као брату [рођеном(е)]** реч. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома *коме* хвала] ЗН. к-п-4; ВАР. хвала *коме* као сестри [рођеној]; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-1; ВАР. /в/д/ћ/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БРДО

▶ **као од брда одваљен** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [кршан, крупан, веома развијен] ЗН. к-п-0; ВАР. као од брега|бријега (стене|стијене) одваљен; ЕКВ. {*f1} **bâti (taillé) comme un roc;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

БРЕГ|БРИЈЕГ

▶ **као од брега|бријега одваљен** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [кршан, крупан, веома развијен] ЗН. к-п-0; ВАР.

као од брда (стене|стијене) одваљен; ЕКВ. {ff} **bâti (taillé) comme un roc**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -2; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

БРИТВА

▶ **оштар као бритва** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома оштар, заштрен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **courant (tranchant) comme un rasoir**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БРОД

▶ **пун као брод** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома богат] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **riche comme Crésus**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БУБА

▶ **лењ**^{<ист>} (**лен|лијен**) као **буба** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лењ] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **paresseux comme une couleuvre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БУБАЊ

▶ **глава је коме као бубањ** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећа болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **avoir la tête comme un tambour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БУБИЦА

▶ **миран као бувица** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, добар и повучен] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **sage comme une image**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

▶ **тих као бувица** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома тих] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БУБРЕГ

▶ **живети|живјети као бубрег у лоју** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **vivre comme un coq en pâte**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

БУВА|БУХА

▶ **досадан као бува|буха** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **collant comme de la glu**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БУДАЛА

▶ **згзгати кога као будала шешир** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако *која* истући] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **battre qqn comme plâtre**;

СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [убедљиво победити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **хтети (служити) кога као будалу она ствар (курац, шамар)** <ист> реч. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [има доста среће] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БУЂЕЛАР

▶ **познавати (знати) кога, што као свој буђелар** <ист> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично *која*, *шито* познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. познавати (знати) *кога, што* као свој новчаник; ЕКВ. {f} **connaître qqn, qqch comme sa poche**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БУКВА

▶ **глуп као буква** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

БУКВАР

▶ **читати/прочитати кога као [отворен] буквар** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [добро *која* познавати, лако наслућивати/наслутити *чије* намере] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {c2} **lire en qqn comme dans un livre [ouvert]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БУЛА

▶ **као була у јагоде** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно неспремно, неприпремљено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

БУЛКА

▶ **црвен као булка** <ист> прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црвен, јаркоцрвен] ЗН. к-п-0; ВАР. црвен као мак; ЕКВ. {a} **rouge comme un coquelicot**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи, о нечему) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. црвен као мак; ЕКВ. {a} **rouge comme un coquelicot**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

▶ **црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као булка** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као мак; ЕКВ. {f} **rougir comme une pivoine**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као мак; ЕКВ. {f} **rougir**

comme une pivoine; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као мак; ЕКВ. {f} **rougir comme une pivoine;** СИН. +; АНТ. ∅ (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

БУЉА

▶ **напити се као буља** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. пити се (опити се, нарољати се, развалити се, убити се) као гузица; ЕКВ. {g} **se bourrer comme un coing;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

БУМБАР

▶ **као бумбар** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [буцкаст, дебео, дебељушкаст] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **gros comme une barrique;** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 0-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

БУМЕРАНГ

▶ **враћати се/вратити се као бумеранг** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [у истој мери се вратити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **revenir comme un boomerang;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БУНАР

▶ **глас као из бунара** им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дубок глас] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

БУНДЕВА

▶ **глава је коме као бундева** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећа болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **avoir la tête [grosse] comme une citrouille;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

БУНИЛО

▶ **као у бунилу** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљен, ошамућен и отупео] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљено, ошамућено и отупело] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

БУРЕ

▶ **глава је коме као буре** <ист> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећа болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **avoir la tête comme un tambour;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **глас као из бурета** <ист> им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дубок глас] ЗН. к-п-0; ВАР. глас као из бачве (бадња); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **говорити као из бунара** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дубоким гласом говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **говорити као из бурета** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дубоким гласом говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. говорити као из бачве; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **дебео као буре** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. дебео као бачва; ЕКВ. {a} **gros comme une barrique (un tonneau);** СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **стомак је коме као буре** <ист> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [огроман је коме стомак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ВАТРА

▶ **бојати се кога, чега као живе ватре** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако коџа, чеџа бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **craindre qqn, qqch comme le feu;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

▶ **ићи/отићи као на ватру** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одлично и брзо се продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **partir comme des petits pains;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

▶ **планути као [жива] ватра** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [лако и брзо се разбеснети, разљутити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **monter (s'emporter) comme une soupe au lait;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ВАШ

▶ **досадан као ваш** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. досадан као вашка (уш); ЕКВ. {g} **collant comme de la glu;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ВАШКА

▶ **досадан као вашка** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. досадан као ваш (уш); ЕКВ. {g} **collant comme de la glu;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

▶ **згазити кога као вашку** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно коџа убити, у претњи] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **écraser qqn comme une mouche;** СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ВЕЛИК

▶ **{verba actionis} као велики** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без имало муке, проблема, тешкоћа, с лакоћом] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un grand;** СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ВЕПАР

- ▶ **напаљен као вепар** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома сексуално узбуђен, који осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **chaud comme un lapin**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ВЕТАР | ВЈЕТАР

- ▶ {verba motus: улетети | улетјети, долетети | долетјети, упасти, изјурити, излетети | излетјети} као **ветар** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и нагло] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme le vent**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **брз као ветар | вјетар** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **rapide comme le vent**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ВЕЧНОСТ | ВЈЕЧНОСТ

- ▶ **дуг као вечност | вјечност** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома дуг, који превише дуго траје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **long comme une éternité**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ВЕШАЛИЦА | ВЈЕШАЛИЦА

- ▶ **изгледати као вешалица | вјешалица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ВЕШТИЦА | ВЈЕШТИЦА

- ▶ **изгледати као вештица | вјештица** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома ружно изгледати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

ВИДРА

- ▶ **срати као видра** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [често вршити велику нужду] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [причати глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ВИЛА

- ▶ **[лепа | лијепа] као вила** прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **beau comme un ange**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

ВИРУС

- ▶ **ширити се / проширити се или раширити се као вирус** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити / проширити, добијати / добити веће

размере, узимати / узети маха] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se répandre (se propager) comme un virus**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ВИХОР

- ▶ {verba motus: улетети | улетјети, долетети | долетјети, упасти, изјурити, излетети | излетјети} као **вихор** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и нагло] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **comme un ouragan**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ВО | ВОЛ

- ▶ **глуп као во | вол** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **bête comme un âne**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **дерати се (драти се) као во | вол** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **crier (gueuler, hurler) comme un veau**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [продорно плакати, вршати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **pleurer comme un veau**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /д/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **тући / истући или претући (млатити / измлатити или премлатити или намлатити, бити / пребити) кога као вола [у купусу]** глаг. фраз. несвр / свр. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако *која* тући / истући] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **battre qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).

ВОДА

- ▶ {имати, бити кога, чега} као **[хладне] воде** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **знати што као воду [пити]** <зап> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично *шишо* знати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **као [хладном] водом поливен (поливен [хладном] водом)** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [непријатно изненађен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /в/ћ/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **пити / попити што као воду** глаг. фраз. несвр / свр. поз. ♦ (о особи) [без потешкоћа, лако *шишо* (об. алкохолно) попити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **boire qqch comme du lait**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ВОДЕНИЦА

- ▶ **млети|мљети као [празна] воденица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] ЗН. к-п-5; **ВАР.** млети као [празан] млин; **ЕКВ.** {*a1} **parler comme un moulin**; **СИН.** +; **АНТ.** +. (**ПАР.** 2-1; **ВАР.** /в/ј/; **ЛЕКС.** « локал »).

ВОЈСКА

- ▶ **{verva actionis} као разбијена војска** прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [неоранизовано, без реда] ЗН. г-п-0; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {a} **comme une armée en déroute**; **СИН.** ∅; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** -0; **ВАР.** /0/; **ЛЕКС.** « остало »).

ВРАБАЦ

- ▶ **јести као врабац** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; **ВАР.** јести као врапчић; **ЕКВ.** {a} **manger comme un moineau**; **СИН.** +; **АНТ.** +. (**ПАР.** 2-1; **ВАР.** /0/; **ЛЕКС.** « зооним »).
- ▶ **као покисли врабац** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [поташтен, утучен] ЗН. г-и-4; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {0} ∅; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [поташтено, утучено] ЗН. г-и-4; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {0} ∅; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** -1; **ВАР.** /0/; **ЛЕКС.** « зооним »).

ВРАГ

- ▶ **бежати|бјежати од кога, чега као враг од тамјана** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену *која, шито* избегавати] ЗН. к-п-0; **ВАР.** бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од крста (тамјана), избегавати|избјежавати кога, што као ђаво крст (тамјан), избјежавати кога, што као враг тамјан; **ЕКВ.** {g1} **se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /ј/з/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **бесан|бијесан као сам враг** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-п-1; **ВАР.** љут као враг (ђаво), бесан|бијесан као ђаво; **ЕКВ.** {0} ∅; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-1; **ВАР.** /з/ј/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **бјежати од кога, чега као враг од свете воде** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену *која, шито* избегавати] ЗН. к-п-0; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {a} **fuir (éviter) qqn, qqch comme la peste, se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /з/ј/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **бојати се кога, чега као [самог(а) (живог, црног)] врага** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако *која, чеја* бојати] ЗН. к-п-0; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {g1} **craindre qqn, qqch comme la peste**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /а/д/з/; **ЛЕКС.** « остало »).
- ▶ **бојати се кога, чега као враг тамјана** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако *која, чеја* бојати] ЗН. к-п-0; **ВАР.** бојати се кога, чега као ђаво тамјана (крста);

ЕКВ. {g1} **craindre qqn, qqch comme la peste**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /з/; **ЛЕКС.** « митоним »).

- ▶ **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] враг** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [продорно, из свега гласа у бесу, љутњи викати, урлати] ЗН. к-п-4; **ВАР.** урлати као [сам] ђаво; **ЕКВ.** {g1} **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /а/з/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **избјежавати кога, што као враг тамјан** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену *која, шито* избегавати] ЗН. к-п-0; **ВАР.** бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од крста (тамјана), избегавати|избјежавати кога, што као ђаво крст (тамјан); **ЕКВ.** {g1} **éviter qqn, qqch comme la peste**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /ј/з/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **љут као сам враг** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-1; **ВАР.** бесан|бијесан као ђаво (враг), љут као ђаво; **ЕКВ.** {0} ∅; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-1; **ВАР.** /з/ј/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **мрзити (не вољети) кога, што као враг тамјан** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нимало *која, шито* не вољети] ЗН. к-п-0; **ВАР.** мрзети|мрзити (не вољети|вољети) кога, што као ђаво крст (тамјан); **ЕКВ.** {0} ∅; **СИН.** ∅; **АНТ.** +. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /а/ј/з/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **ружан као [сам] враг** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-1; **ВАР.** ружан као [сам] ђаво; **ЕКВ.** {g1} **laid (moche) comme un pou**; **СИН.** +; **АНТ.** +. (**ПАР.** 2-1; **ВАР.** /в/з/; **ЛЕКС.** « митоним »).
- ▶ **црн као враг** <зап> прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-4; **ВАР.** црн као ђаво; **ЕКВ.** {g} **noir comme l'enfer**; **СИН.** +; **АНТ.** +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; **ВАР.** црн као ђаво; **ЕКВ.** {g1} **noir comme l'enfer**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокош] ЗН. к-п-0; **ВАР.** црн као ђаво; **ЕКВ.** {g} **noir comme l'enfer**; **СИН.** +; **АНТ.** +. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; **ВАР.** црн као ђаво; **ЕКВ.** {g} **noir comme l'enfer**; **СИН.** +; **АНТ.** ∅. (**ПАР.** 2-0; **ВАР.** /з/; **ЛЕКС.** « митоним »).

ВРАПЧИЋ

- ▶ **јести као врапчић** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; **ВАР.** јести као врабац; **ЕКВ.** {a} **manger comme un moineau**; **СИН.** +; **АНТ.** +. (**ПАР.** 2-1; **ВАР.** /0/; **ЛЕКС.** « зооним »).

ВРАТА

- ▶ **велик као врата** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи, нечему) [веома велик, висок] ЗН. к-п-0; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {g} **grand comme une montagne**; **СИН.** +; **АНТ.** +. ② неут. ♦ (о нечему) [веома велик, значајан, битан, важан] ЗН. к-п-2; **ВАР.** ∅; **ЕКВ.** {0} ∅; **СИН.** +; **АНТ.** +. ③ неут. ♦ (о нечему) [веома велик, који је доста изнад просечног, обичног по интензитету,

јачини или степену испољавања] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0}; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ВРБА

- **расти/порастити или нарасти као [врба]**^{<ист>} из воде глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [нагло, брзо расти] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} **pousser comme une asperge**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ВРЕЋА

- **падати/пасти као врећа** несвр/свр. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [свом снагом пасти на земљу или неку подлогу] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **tomber comme un sac**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ВРПЦА

- **као на [покретној (текућој)] врпци** <зап> прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано, непрекидно] ЗН. г-п-0; ВАР. као на [покретној (текућој)] траци; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ВУГА

- **смрдети|смрдјети као вуга** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-и-4; ВАР. смрдети као фуга; ЕКВ. {f} **puer comme un putois**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ВУК

- **гладан као вук** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома гладан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- **живети|живјети као вук самотњак** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [повучено, у самоћи живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} **vivre comme un loup**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- **јести као вук** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **manger comme un loup**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ГАВРАН

- **црн као гавран** прил. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **noir comme un corbeau**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокош] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **noir comme un corbeau**; СИН. +; АНТ. Ø. ③ неут. ♦ (о животињи) [изразито црн, који је изразито црнога перја или длаке] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **noir comme un corbeau**; СИН. +; АНТ. +. ④ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **noir comme un corbeau**; СИН. +; АНТ. +. ⑤ (о особи) [изразито црн, преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ⑥ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-

5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ГАЗДА

- **понашати се као газда** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [Господарити, командовати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **se comporter (se conduire) comme en pays conquis**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

ГАЗЕЛА

- {*verba motus: јурити/појурити или пројурити или изјурити*} **као газела** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **comme une gazelle**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ГАР

- **црн као гар** прил. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ② (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокош] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. Ø. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ⑤ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **noir comme de la suie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ГАЋЕ

- {имати, немати, бити *кога, чега*} **као гаћа у порњићу (порњићима)** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [нимало, уопште] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **помагати/помоћи коме као були гаће** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [не бити ни од какве користи] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **être comme le h de Hawaï**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **цепати се као шифонске гаће** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **se tordre comme une baleine**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ГЕРА

- **као мила Гера** <зап> ● прил. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [укочен, непомичан] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [који се пренемаже, снебива] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ● прил. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [укочено, круто, непомично] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [пренемажући се, снебивајући се] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ГЛАВА

- ▶ **јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без главе** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и избежумљено јурити/дојурити, одјурити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **courir comme une poule sans tête**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ГЛАДАН

- ▶ **као гладан срат** <зап> прил. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома дуго] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [свим силама, упорно] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ГЛИСТА

- ▶ **мршав као глиста** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. танак као глиста; ЕКВ. {g2} **maigre comme un fil [de fer]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **танак као глиста** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-2; ВАР. мршав као глиста; ЕКВ. {g2} **maigre comme un fil [de fer]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ГЛОБУС

- ▶ **глава је коме као глобус** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећа болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **avoir la tête comme un tambour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ГЛУМАЦ

- ▶ **леп|лијеп као глумац** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. лепа|лијепа као глумица; ЕКВ. {g} **beau comme un dieu**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

ГЛУМИЦА

- ▶ **леп|лијеп као глумица** прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно лепа, прелепа] ЗН. к-п-4; ВАР. лепа|лијепа као глумица; ЕКВ. {g} **beau comme une déesse**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

ГЉИВА

- ▶ {имати, бити *кога, чега*} **као гљива [после|послије (након) кише]** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, нечему) [веома много, у великој количини, у изобиљу] ЗН. г-п-0; ВАР. као печурака [после|послије (након) кише]; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као гљиве [после|послије (након) кише]** глаг. фраз. несвр/свр.

нег. ♦ (о нечему) [брзо се и у великом броју појављивати] ЗН. к-п-0; ВАР. расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као печурке [после|послије (након) кише]; ЕКВ. {a1} **pousser comme des champignons**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/з/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- ▶ **расти/порасти или нарасти као гљива [после|послије (након) кише]** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о особи) [нагло, брзо расти] ЗН. к-п-0; ВАР. расти/порасти или нарасти као печурка [после|послије (након) кише]; ЕКВ. {a1} **pousser comme un champignon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ГОБЛЕН

- ▶ **невин као гоблен** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [нимало невин, нимало недужан, поштен, у приличној мери крив] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [нимало невина, која има доста сексуалног искуства] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ГОВНО

- ▶ {имати, бити *кога, чега*} **као гована** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-4; ВАР. као кење; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **као говно на киши** ● прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потштен, утучен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потштено, утучено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према говну** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати *кога* као говно; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme une merde**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **оставити *кога* као говно на киши** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [престати се занимати за *која*, више уопште о *коме* не водити рачуна] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **laisser tomber (abandonner, jeter, larguer, lâcher) qqn comme une merde**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **пун *чега* као говно витамина** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који *чеја* нимало нема] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **ружан као говно** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **смрзавати се/смрзнати се као говно** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [јако се смрзавати/смрзнати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- ▶ **третирати кога као говно** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према говну; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme une merde**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ГОДИНА

- ▶ **вући се као гладна година** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, нечему) [споро се кретати, бити веома спор] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **јести као гладна година** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **manger (bouffer, dévorer) comme un ogre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **отегнути се (трајати, одужити се, развлачити се/развући се, вући се) као гладна (зла) година** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [много се одужити, предуго трајати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љута (црна, кишна)] година** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устезања] ЗН. к-и-4; ВАР. плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љута] киша; ЕКВ. {g1} **pleurer comme une madeleine**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/в/; ЛЕКС. « остало »).

ГОЛУБ

- ▶ **као посран (посрани, усран, усрани) голуб** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [снужден, посрамњен, невесео, смушен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [снуждено, посрамљено, невесело, смушено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/г/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **срати као голуб** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [често вршити велику нужду] ЗН. к-п-0; ВАР. срати као грилица; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [причати глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. срати као грилица; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **усрати се као голуб** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [скроз се уплашити] ЗН. к-и-5; ВАР. усрати се као грилица; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ГОРА

- ▶ **висок као гора** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [веома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **haut comme une montagne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

ГОСПОДИН

- ▶ **живети|живјети као господин** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о мушкарцу) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-1; ВАР. живети|живјети као госпођа; ЕКВ. {e} **vivre comme un seigneur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).
- ▶ **понашати се као господин [човек|човјек]** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о мушкарцу) [људски, културно, учтиво се понашати, поступати] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

ГОСПОЂА

- ▶ **живети|живјети као госпођа** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о жени) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-1; ВАР. живети|живјети као господин; ЕКВ. {e} **vivre comme un seigneur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

ГРАБА

- ▶ **жедан као граба** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома жедан] ЗН. к-п-0; ВАР. жедан као дева (камила); ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ГРАД

- ▶ **велик као град** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома велик, огроман, простран] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **grand comme une ville**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ГРАНА

- ▶ **мршав као грана** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-0; ВАР. танак као грана; ЕКВ. {f} **maigre comme un échalas**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **осушити се као грана** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [превише смршати] ЗН. к-п-2; ВАР. сув|сух (мршав) као грана; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **сув|сух као грана** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **sec comme un coup de trique**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /д/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **танак као грана** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [превише мршав] ЗН. к-п-2; ВАР. мршав као грана; ЕКВ. {f} **fin (mince) comme une allumette**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ГРАШАК

- ▶ **као зрно грашка** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g1} **gros comme le pouce**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ГРЕХ|ГРИЈЕХ

- ▶ **леп|лијеп као грех|гријех** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **beau comme le jour**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **ружан као [смртни] грех|гријех** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {d2} **laid comme les sept péchés capitaux**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « остало »).

ГРК

- ▶ **бунити се као Грк у хапсу (апсу^{<ист>})** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бучно негодовати, протестовати, жалити] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **râler comme un rou**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « етноним »).

ГРЛИЦА

- ▶ **срати као грлица** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [често вршити велику нужду] ЗН. к-п-0; ВАР. срати као голуб; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [причати глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. срати као голуб; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **усрати се као грлица** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [скроз се уплашити] ЗН. к-и-5; ВАР. усрати се као голуб; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ГРЛО

- ▶ **као грлом у јагоде** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно неспремно, неприпремљено] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ГРОБ

- ▶ **[тихо (мирно)] као у гробу** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тихо] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **silencieux comme un tombeau**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « локал »).
- ▶ **ружан као гроб** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **laid (moche) comme un rou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).
- ▶ **тишина као у гробу** им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуна тишина] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).
- ▶ **ћутати|шутјети као гроб** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. Ø. ③ поз. ♦ (о особи) [знати чувати тајну, не одавати тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **se fermer**

comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « локал »).

- ▶ **хладан као гроб** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, леден, студен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **froid comme une tombe**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

ГРОБЉЕ

- ▶ **пролазити/проћи поред (крај, покрај) кога, чега као поред (крај, покрај) турског[а] гробља** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [пролазити/проћи поред коѝа, чеѝа не обраћајући пажњу на коѝа, шѝо] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/г/; ЛЕКС. « локал »).

ГРОМ

- ▶ **[јак] као гром** прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома јак, издржљив] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему, об. о храни и пићу) [веома јак, који садржи велику количину каква састојка] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « природа »).
- ▶ **бојати се кога, чега као грома** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако коѝа, чеѝа бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **craindre qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).
- ▶ **играти као гром** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично играти] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **jouer comme un dieu**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).
- ▶ **изгледати као гром** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [изгледати веома лепо, бити веома леп] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).
- ▶ **ићи (возити) као гром** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [брзо се, динамично и без потреса кретати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « природа »).
- ▶ **као гром из ведра (ведрог) неба** ● прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно неочекиван, изненадан] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été (serein, sans nuage)**; СИН. Ø; АНТ. Ø. ● прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно неочекивано, изненада] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **comme un coup de tonnerre dans un ciel d'été (serein, sans nuage)**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « природа »).
- ▶ **као гром** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома згодан] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **chaud comme une ([de] la) braise**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав и јак] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **solide comme un roc**; СИН. +; АНТ. +. ③ поз. ♦ (о особи) [одморан, чио, свеж] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **frais comme un gardon**; СИН. +; АНТ. +. ④ поз. ♦ (о нечему) [веома добар, који је у веома добром стању] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 0-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

- ▶ **као громом погођен (ударен, ошинут, опаљен)** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [силно пренеражен, запрепаштен, изненађен] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [пренеражено, запрепаштено, изненађено] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **певати|пјевати као гром** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома лепо и енергично певати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **радити као гром** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [добро радити, функционисати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /о/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ГРОФ

- ▶ **живети|живјети као гроф** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живети|живјети као грофица; ЕКВ. {f} vivre comme un roi; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ГРОФИЦА

- ▶ **живети|живјети као грофица** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о жени) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живети|живјети као гроф; ЕКВ. {Ø} vivre comme un reine; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ГРУДА

- ▶ **расти као грудва снијега** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо се повећавати] ЗН. к-п-0; ВАР. расти као грудва снега|снијега; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ГРУДВА

- ▶ **расти као грудва снега|снијега** <ист> глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [брзо се повећавати] ЗН. к-п-0; ВАР. расти као грудва снијега; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ГРЧКА

- ▶ **дужан као Грчка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [презадужен, који има много дугова] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /о/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

- ▶ **пропасти као Грчка** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи, нечему) [потпуно пропасти] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /о/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

- ▶ **стар као Грчка** прид. фраз. . неут. ♦ (о особи, о нечему) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} vieux comme Hérode; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /о/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ГУБА

- ▶ {имати, бити кога, чега} као губе <зап> прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом

броју, у великој количини] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ГУЗА

- ▶ [гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као бебина (дечја|дјечја, дечија|дјечија^{<ист>}) гуза прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} doux (lisse) comme les (des) fesses d'un bébé; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ [гладак (мек, мекан, нежан|њежан)] као мацја гуза прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} doux (lisse) comme les (des) fesses d'un bébé; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **глуп као гузица** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. глуп као дупе; ЕКВ. {f2} bête comme ses pieds; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /о/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **напити се (опити се, нарољати се) као гузица** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. развалити се (убити се) као гузица, напити се као буља; ЕКВ. {g} se bourrer comme un coing; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **пијан као гузица** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. пијан као дупе; ЕКВ. {g} soûl (saoul) comme une bourrique; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /о/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **развалити се (убити се) као гузица** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. напити се (опити се, нарољати се) као гузица, напити се као буља; ЕКВ. {g} se bourrer comme un coing; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **ружан као гузица** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-4; ВАР. ружан као дупе; ЕКВ. {a} laid (moche, vilain) comme un cul; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /о/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ГУЈА

- ▶ **бесан|бијесан као гуја** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-п-4; ВАР. љут као гуја (змија), бесан|бијесан као змија; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) што као гуја ноге** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [врло пажљиво крити да се нешто не открије, држати што у највећој тајности] ЗН. к-п-0; ВАР. крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) што као змија ноге; ЕКВ. {Ø} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

▶ **љут као гуја** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-5; ВАР. бесан|бијесан као гуја (змија), љут као змија; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **сиктати као гуја** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити веома љут, бесан и исказивати љутњу] ЗН. к-и-3; ВАР. сиктати као змија; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ГУСКА

▶ **као гуска (гуске) у маглу (магли)** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изгубљен, необавештен, наиван] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [без плана, без циља, непромишљено, наивно] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « зооним »).

ГУШТЕР

▶ {излежавати се, уживати} **као гуштер на сунцу** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [уживајући сунчајући се] ЗН. к-п-0; ВАР. сунчати се као гуштер; ЕКВ. {a} **au soleil comme un lézard**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **сунчати се као гуштер** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [дуго мирујући уживати на сунцу, сунчајући се] ЗН. к-п-0; ВАР. као гуштер на сунцу; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ДАВЉЕНИК

▶ **хватати се/ухватити се за кога, што као [дављеник] за сламку [спаса]** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која, чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **s'attacher (s'agripper, s'accrocher) à qqn, qqch comme à une planche de salut**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « антропоним »).

ДАН

▶ **бити (разликовати се) се као дан и ноћ** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [потпуно се разликовати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme le jour et la nuit**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

▶ **видети|видјети као усред (у по) бела|бијела дана** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [добро видети, као да је дан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « остало »).

▶ **добар као добар дан** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. +; АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о особи) [веома згодан, сексипилан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **chaud comme une ([de] la) braise**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

▶ **јасан као [бели|бијели] дан** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен,

несумњив] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **clair comme le jour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « остало »).

▶ **као глумом|глухом (глувومه|глухومه) [рећи] добар дан** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно бескорисно, узалудно] ЗН. г-п-0; ВАР. као глумом|глухом (глувومه|глухومه) [рећи] добро јутро; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {0}-0; ВАР. /г/д/; ЛЕКС. « остало »).

▶ **месечина|мјесечина је као дан** реч. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома је јака месечина] ЗН. к-п-0; ВАР. месечина|мјесечина као дан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « остало »).

▶ **месечина|мјесечина као дан** им. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома јака месечина] ЗН. к-п-0; ВАР. месечина|мјесечина је као дан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « остало »).

ДАНАС

▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као данас** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [врло добро се *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se souvenir de qqn, qqch comme [d']aujourd'hui**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « остало »).

ДАСКА

▶ **пасти као даска** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [нагло пасти у вертикалном положају] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **tomber comme une quille**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

▶ **пијан као даска** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

▶ **равна као даска** прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [потпуно равна, која је без изражених облина, груди и задњице] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **plate comme une planche [à pain (à repasser)]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

ДВА

▶ **јасно као два и два** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [савршено јасно, очигледно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **clair comme deux et deux font quatre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ДЕВА

▶ **жедан као дева** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома жедан] ЗН. к-п-0; ВАР. жедан као граба (камила); ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **напити се као дева** <зап> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ.

fj se souler comme un cochon; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **пијан као дева** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. **fj souil (saoul) comme une vache**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **пити као дева** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много пити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **g boire comme un trou**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ДЕВОЈКА | ДЈЕВОЈКА

▶ **леп | лијеп као девојка | дјевојка** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. **g beau comme un ange**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

ДЕРИШТЕ

▶ **понашати се као [неко] дериште** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. понашати се као [неко (мало)] дете | дијете ([нека (мала)] беба, [неки] клинац); ЕКВ. **a1 se comporter (se conduire, agir) comme un gamin**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « антропоним »).

ДЕТЕ | ДИЈЕТЕ

▶ **волети | вољети кога као [рођено] дете | дијете** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *кога* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети | вољети *кога* као [рођену] кћерку (ћерку, кћер), волети | вољети *кога* као [рођено] дете | дијете, волети | вољети *кога* као [рођено(а)] сина; ЕКВ. **a aimer qqn comme un (son) enfant**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **заспати као [неко (мало)] дете | дијете** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **a1 s'endormir comme un enfant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према детету | дјетету** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати *кога* као дете | дијете; ЕКВ. **a traiter qqn comme un enfant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **озбиљан као дијете на тути** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно озбиљан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. **g1 sérieux comme un rare**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **плакати / расплакати се као [неко (мало)] дете | дијете** глаг. фраз. несвр / свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати / расплакати се] ЗН. к-п-0; ВАР. плакати / расплакати се као [нека (мала)] беба; ЕКВ. **a1 pleurer comme un enfant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **понашати се као [неко (мало)] дете | дијете** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. понашати се као [нека (мала)] беба ([неки] клинац, [неки] дериште); ЕКВ. **a1 se comporter (se conduire, agir) comme un enfant**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **радовати се (веселити се) чему као [неко (мало)] дете | дијете** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома се чему радовати, веселити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **0 ∅**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **разбежати се | разбјежати се (разићи се, расути се, распршити се) као ракова деца | дјеца** глаг. фраз. нег. ♦ (о особама) [на различите стране отићи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **0 ∅**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **смејати се | смијати се као [мало] дете | дијете** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **a1 rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un enfant (gosse, gamin)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **спавати као дете | дијете** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **a dormir comme un enfant**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **срећан | сретан као [мало] дете | дијете** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **a1 heureux comme un enfant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **третирати кога као дете | дијете** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према детету | дјетету; ЕКВ. **a traiter qqn comme un enfant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « антропоним »).

ДЕТЛИЋ | ДЈЕТЛИЋ

▶ **шарен као детлић | дјетлић** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [изразито шарен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **0 ∅**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « зооним »).

ДИЈАМАНТ

▶ **сјажити се (сијати^{<ист>}) као дијамант** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **a briller comme un (le, du) diamant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « природа »).

ДИМЊАК

▶ **пушити као димњак** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и често пушити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. **a2 fumer**

comme une cheminée [d'usine]; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ДИЊА

- ▶ **пући (пукнути) као диња** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно банкротирати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ДЛАН

- ▶ **видети|видјети се као на длану** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [јасно, добро се видети] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **познавати (знати) кога, што као [свој] длан** <ист> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично *која, шито* познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *connaître qqn, qqch comme sa poche*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **раван као длан** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно раван, који је без неравнина] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *plat comme une galette*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ДОМ

- ▶ **осјећати се као дома** <зап> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [добро, угодно се осећати] ЗН. к-п-0; ВАР. осећати се|осјећати се као код [своје] куће; ЕКВ. {f} *faire comme chez soi*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

ДРВО

- ▶ **заспати као дрво** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонуту у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} *s'endormir comme une bûche*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **пијан као дрво** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} *rond comme une queue de pelle*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **спавати као дрво** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} *dormir comme une bûche*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ДРЕН

- ▶ **здрав као дрен** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав] ЗН. к-и-4; ВАР. здрав као дријен (дреновина); ЕКВ. {f} *solide comme un chêne*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ДРЕНОВИНА

- ▶ **здрав као дреновина** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав] ЗН. к-и-4; ВАР. здрав као дрен (дријен); ЕКВ. {f} *solide comme un chêne*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **исцедити|исциједити кога као суву дреновину** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [експлоатисати, искоришћавати *која* до максимума] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} *presser qqn comme un citron*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ДРИЈЕН

- ▶ **здрав као дријен** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав] ЗН. к-и-4; ВАР. здрав као дрен (дреновина); ЕКВ. {f} *solide comme un chêne*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ДРОГИРАН

- ▶ **као дрогиран** ● прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљен, ошамућен и отупео] ЗН. г-п-0; ВАР. као надрогиран; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљено, ошамућено и отупело] ЗН. г-п-0; ВАР. као надрогиран; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ДЌГА¹

- ▶ **напити се као дџга** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *se souler comme un cochon*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **пијан као дџга** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} *rond comme une queue de pelle*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ДЌГА²

- ▶ **напити се као дџга** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *se souler comme un cochon*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као дџга** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} *rond comme une queue de pelle*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **пити као дџга** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много пити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *boire comme un trou*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ДУДУК

- ▶ **глуп као дудук** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ.

{f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ДУКАТ

- ▶ **жут као дукат** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито жут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **jaune comme un citron**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ДУПЕ

- ▶ **бити (разликовати се) као дупе и око** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [потпуно се разликовати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme le jour et la nuit**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **глуп као дупе** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. глуп као гузица; ЕКВ. {f2} **bête comme ses pieds**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **пијан као дупе** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. пијан као гузица; ЕКВ. {g} **soûl (saoul) comme une bourrique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **прећи (зајезати) кога као дупе папир** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [олако која преварити, насамарити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **ружан као дупе** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-4; ВАР. ружан као гузица; ЕКВ. {a} **laid (moche, vilain) comme un cul**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ДУША

- ▶ **[добар] као душа** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **јурити/одјурити или дојурити (трчати/утрчати или дотрчати) као без душе** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и избезумљено јурити/дојурити, одјурити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **courir comme un dératé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **мек (мекан) као душа** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома мек, мекан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [превише мекан, нимало чврст, тврд] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **мирисати као душа** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома угодно мирисати, осећати се] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ЂАВО

- ▶ **бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од крста** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која, што избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од тамјана, избегавати|избјежавати кога, што као ђаво крст (тамјан), избјежавати кога, што као враг тамјан; ЕКВ. {*g1} **se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од тамјана** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која, што избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. бјежати од кога, чега као враг од тамјана, бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од крста, избегавати|избјежавати кога, што као ђаво крст (тамјан), избјежавати кога, што као враг тамјан; ЕКВ. {*g1} **se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **бесан|бијесан као сам ђаво** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-п-1; ВАР. бесан|бијесан (љут) као враг, љут као ђаво; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **бојати се (плашити се) кога, чега као ђаво крста** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако која, чеја бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. бојати се кога, чега као ђаво (враг) тамјана; ЕКВ. {g1} **craindre qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **бојати се (плашити се) кога, чега као ђаво тамјана** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако која, чеја бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. бојати се кога, чега као ђаво крста, бојати се кога, чега као враг тамјана; ЕКВ. {g1} **craindre qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **бојати се кога, чега као [самог(а) (живог, црног)] ђавола** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако која, чеја бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **craindre qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/д/з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати) као [сам] ђаво** <ист> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [продорно, из свега гласа у бесу, љутњи викати, урлати] ЗН. к-п-4; ВАР. урлати као [сам] враг; ЕКВ. {g1} **crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **избегавати|избјежавати кога, што као ђаво крст (тамјан)** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену која, што избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. бежати|бјежати од кога, чега као ђаво од крста (тамјана), избјежавати кога, што као враг тамјан; ЕКВ. {g1} **éviter qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

▶ **љут као сам ђаво** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-1; ВАР. бесан|бијесан као ђаво (враг), љут као враг; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « митоним »).

▶ **мрзети|мрзити (не вољети|вољети) кога, што као ђаво крст (тамјан)** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нимало *која*, *што* не вољети] ЗН. к-п-0; ВАР. мрзити (не вољети) кога, што као враг тамјан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « митоним »).

▶ **ружан као [сам] ђаво** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-1; ВАР. ружан као [сам] враг; ЕКВ. {g1} **laid (moche) comme un roux**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « митоним »).

▶ **црн као ђаво** <ист> прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-4; ВАР. црн као враг; ЕКВ. {g} **noir comme l'enfer**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као враг; ЕКВ. {g} **noir comme l'enfer**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као враг; ЕКВ. {g} **noir comme l'enfer**; СИН. +; АНТ. +. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као враг; ЕКВ. {g} **noir comme l'enfer**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « митоним »).

ЋОН

▶ **имати образ као ђон** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити бестидан, не стидети се сопствених поступака] ЗН. г-и-8; ВАР. образ је *коме* [дебео] као ђон; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **образ је *коме* [дебео] као ђон** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [бити бестидан, не стидети се сопствених поступака] ЗН. г-и-8; ВАР. имати образ као ђон; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **тврд као ђон** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **dur comme une semelle [de bois]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЕПИДЕМИЈА

▶ **ширити се/проширити се или раширити се као епидемија** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере, узимати/узети маха] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se répandre (se propager) comme une épidémie**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ЖАБА

▶ **надуван|напухан као жаба** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-и-2; ВАР. надут као жаба; ЕКВ. {g}

gonflé comme une outre; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **надут као жаба** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише надут] ЗН. к-и-0; ВАР. надуван|напухан као жаба; ЕКВ. {g} **gonflé comme une outre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **пун пара као жаба длака** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње сиромашан] ЗН. г-п-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **rauvre comme Job**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЖДРЕБЕ|ЖДРИЈЕБЕ

▶ **трчати (истрчавати [се]) као ждребе|ждријебе пред руду** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити веома брзоплет] ЗН. к-и-5; ВАР. трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/r/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **трчати [се] као ждребе|ждријебе пред руду** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [бити веома брзоплет] ЗН. к-и-5; ВАР. трчати (истрчавати [се]) као ждребе|ждријебе пред руду; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /r/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

ЖЕНА

▶ **плакати/расплакати се као [нека] жена** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати/расплакати се] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **pleurer comme une femme**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЖЕРАВИЦА

▶ **као на жеравици** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома нервозан, узнемирен, напет] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [веома нестрпљив] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ЖИВОТИЊА

▶ **односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према животињи** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати *кога* као стоку (животињу), односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према стоци; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme un animal**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **понашати се као животиња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [господарити, командовати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **se comporter (se conduire) comme une brute**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **радити (ринтати) као животиња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР.

теглити (мучити се) као животиња; ЕКВ. {a} **travailler (bosser, trimer) comme une bête**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **теглити (мучити се) као животиња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. радити (ринтати) као животиња; ЕКВ. {a} **trimer comme un bête**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **третирати кога као животињу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати кога као стоку, односити се (понашати се, опходити се) према коме као према стоци; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme un animal**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **тући се као животиње** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама) [жустро и уз многа буке се тући] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **se battre comme des brutes**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЖИЛЕТ

▶ **танак као жилет** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [всома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **fin (mince) comme une lame**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЖИРАФА

▶ **висок као жирафа** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [всома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **haut comme une montagne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЖНОРА

▶ **ићи/проћи као по жнори** <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-и-5; ВАР. ићи/проћи као по жнорици (шпагу, шпаги, шпагици); ЕКВ. {f} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).

ЖНОРИЦА

▶ **ићи/проћи као по жнорици** <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-и-5; ВАР. ићи/проћи као по жнорици (шпагу, шпаги, шпагици); ЕКВ. {f} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).

ЖУТ

▶ **настрадати (надрљати, награбусити, најebати) као жути** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [всома лоше проћи, провести се, доживети велике неприлике, непријатности, неуспех] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

ЗАКЛАН

▶ **заспати као заклан** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **s'endormir comme une bûche**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

▶ **спавати као заклан** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **dormir comme un mort**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЗАЛИВЕН

▶ **ћутати|шутјети као заливен** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ поз. ♦ (о особи) [знати чувати тајну, не одавати тајну] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЗАРАЗА

▶ **ширити се/проширити се или раширити се као зараза** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере, узимати/узети маха] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **se répandre (se propager) comme une maladie**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ЗВЕЗДА|ЗВИЈЕЗДА

▶ **пијан као звезда|звијезда** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **soûl (saoul) comme une bourrique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « остало »).

ЗВЕР|ЗВИЈЕР

▶ **напити се као звер|звијер** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. развалити се (убити се) као стока; ЕКВ. {b} **se soûler comme un cochon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **пијан као звер|звијер** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **soûl (saoul) comme une bourrique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « зооним »).

ЗВЕЧКА

▶ **пући (пукнути) као звечка** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о нечему) [всома лако пући, расцепати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [јак се ударити, потпуно се поломити] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ④ нег. ♦ (о особи) [потпуно банкротирати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ⑤ нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство

духа] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЗВРК

- ▶ **вртети се|вртјети се (окретати се) као зврк** <зап> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [бити у сталноме покрету] ЗН. к-п-1; ВАР. вртјети се (окретати се) као чигра; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **као зврк** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [који је у сталном покрету, брз, окретан] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. {0}-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЗДРАВЉЕ

- ▶ **добар као здравље** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ЗЕМЉА

- ▶ **глуп као земља** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **изникнути (изнићи, изронити, искрснути, изаћи, изићи) као из земље** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [изненада, неочекивано се појавити] ЗН. к-п-5; ВАР. појавити се као из земље; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **јак као [црна] земља** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **fort comme un bœuf**; СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома јак, који постиже веома добре резултате] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **напити се као земља** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-п-4; ВАР. пити се као мајка земља; ЕКВ. {g} **se souler comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **пијан као [црна] земља** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисано стању] ЗН. к-п-4; ВАР. пијан као мајка земља; ЕКВ. {g1} **imbibé comme une éponge**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **појавити се као из земље** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [изненада, неочекивано се појавити] ЗН. к-п-4; ВАР. изникнути (изнићи, изронити, искрснути, изаћи, изићи) као из земље; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **тежак као [црна] земља** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику

тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **lourd comme une pierre ([de] la pierre)**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, компликован, сложен] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [веома тежак, напоран, неумољив, неприступачан] ЗН. к-п-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ④ нег. ♦ (о особи) [веома тежак, мучан, неугодан, непријатан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **lourd comme une pierre ([de] la pierre)**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ЗЕНИЦА|ЗЈЕНИЦА

- ▶ **гледати кога, што као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока)** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према коме, чему односити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **tenir à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/д/ћ/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **пазити (чувати) кога, што као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока)** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према коме, чему односити] ЗН. к-п-0; ВАР. пазити на кога, што као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока); ЕКВ. {a} **veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/д/ћ/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **пазити на кога, што као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока)** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према коме, чему односити] ЗН. к-п-0; ВАР. пазити (чувати) кога, што као зеницу|зјеницу ока [свога] (свога ока); ЕКВ. {a} **veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/д/ћ/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ЗЕЦ

- ▶ **бежати|бјежати/побећи|побјећи као зец** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху побећи] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **détaler (filer, s'enfuir, se sauver) comme un lièvre (un lapin)**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **брз као зец** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **rapide comme un lièvre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **будан као зец** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [стално будан, који нимало не спава] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **јebати као зец** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о мушкарцу) [имати веома кратке, пребрзе сексуалне односе] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **baiser comme un lapin**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **напаљен као зец** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома сексуално узбуђен, који осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. напаљена као зечица; ЕКВ. {a}

chaud comme un lapin; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **напасеш се коме муда као зец келерабе** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [блажа псовка] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **плашљив као зец** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома плашљив, бојажљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **peureux comme un lièvre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као зечеви** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [постајати бројнији великом брзином] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se reproduire comme des lapins**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **спавати као зец** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [имати лак сан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **трчати (јурити) као зец** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [великом се брзином кретати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **courir comme un lièvre (un lapin)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **убијати/убити (клати/заклати) кога као зеца** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно кога убити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **tuer (tirer, abattre) qqn comme un lapin**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЗЕЧИЦА

- ▶ **јebати се као зечица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о жени) [често упражњавати сексуалне односе] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **напаљена као зечица** прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома сексуално узбуђена, која осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. напаљена као зец; ЕКВ. {f} **chaude comme une chatte**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЗИД

- ▶ **бео|бијел као зид** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. блед|блијед као зид; ЕКВ. {g} **blanc comme [la (de la)] craie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **блед|блијед као зид** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као зид; ЕКВ. {g} **blanc comme [la (de la)] craie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **одбијати се/одбити се као од зида** глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о особи, нечему) [свом се силином одбијати/одбити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему) [у потпуности се одбијати/одбити, игнорисати се] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЗИФТ

- ▶ **црн као зифт** <ист> прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као катран; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као катран; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као катран; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као катран; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ЗЛАТО

- ▶ **вредети|вредити као [суво|сухо] злато** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [веома много вредети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/д/з/ј/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **коштати као [суво|сухо] злато** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [бити веома скуп, веома много коштати] ЗН. к-п-0; ВАР. скуп као [суво|сухо] злато; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/д/з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **платити као [суво|сухо] злато** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [скупо платити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/д/з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **сјајити се (сијати^{<ист>}) као злато** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **briller comme de l'or**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **скуп као [суво|сухо] злато** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома скуп] ЗН. к-п-0; ВАР. коштати као [суво|сухо] злато; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/д/з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **чувати кога, што као [суво|сухо] злато** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према коме, чему односити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЗМАЈ

- ▶ **јebати као змај** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [имати енергичне, дивљачке сексуалне односе] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **baiser comme un animal (une bête)**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

- ▶ **као змај** ● прил. фраз. поз. ◆ (о особи, о нечему) [одлично, веома добро, изврсно] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **comme un dieu**; СИН. +; АНТ. ∅. ● прид. фраз. поз. ◆ (о особи, о нечему) [одличан, веома добар, изврстан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **пијан као змај** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаној стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **soûl (saoul) comme une bourrique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

ЗМИЈА

- ▶ **бесан|бијесан као змија** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-п-4; ВАР. љут као гуја (змија), бесан|бијесан као гуја; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **давити/удавити као змија жабу** глаг. фраз. невр/свр. нег. ◆ (о особи) [јаче *која* давити/удавити, доста *коме* досађивати] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) што као змија ноге** глаг. фраз. невр/свр. нег. ◆ (о особи) [врло пажљиво крити да се нешто не открије, држати што у највећој тајности] ЗН. к-п-0; ВАР. крити/сакрити (скривати, сакривати/сакрити, прикривати/прикрити, чувати) *што* као гуја ноге; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **љут као змија** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-5; ВАР. бесан|бијесан као гуја (змија), љут као гуја; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **сиктати као змија** глаг. фраз. невр. нег. ◆ (о особи) [бити веома љут, бесан и исказивати љутњу] ЗН. к-и-3; ВАР. сиктати као гуја; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **хладан као змија** прид. фраз. ① нег. ◆ (о особи, о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **froid comme [de] la pierre**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ◆ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **froid comme [de] la pierre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ЗОМБИ

- ▶ {verba actionis, verba motus} **као зомби** прил. фраз. нег. ◆ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. г-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un zombi[e]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЗУБ

- ▶ **као бабин зуб** ● прид. фраз. нег. ◆ (о нечему) [веома несигуран, слаб, непоуздан] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ◆ (о нечему) [веома несигурно, слабо, непоуздано] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **шупаљ као зуб** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [који је незналица, шупљоглав] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **creux comme un radis**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ИГЛА

- ▶ **као на иглама** прид. фраз. ① нег. ◆ (о особи) [веома нервозан, узнемирен, напет] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ◆ (о особи) [веома нестрпљив] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **спавати као на иглама** глаг. фраз. невр. нег. ◆ (о особи) [веома лоше, у напетом стању спавати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **танак као игла** прид. фраз. неут. ◆ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **fin comme une aiguille**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ИЗВАЈАН

- ▶ **као извајан** <ист> прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **beau comme un dieu**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ИЗМИШЉЕН

- ▶ **као измишљен** прид. фраз. ① поз. ◆ (о нечему) [веома погодан, који сасвим одговара] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② поз. ◆ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **стајати (пристајати) коме као измишљен** глаг. фраз. невр. поз. ◆ (о нечему) [савршено *коме* пристајати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **aller à qqn comme un gant**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ИКО|ИТКО

- ▶ {adjectiva, verba actionis} **као ико|итко** прил. фраз. нег. ◆ (о особи) [јаче, много, у највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. као нико|нитко; ЕКВ. {a} **comme personne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ИКОНА

- ▶ [леп|лијеп] **као икона** <ист> прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **beau comme un ange**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ИЛИЈА

- ▶ **ударати (бити) као свети Илија** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јако ударати, имати јак ударац] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **frapper comme un fou**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « митоним »).

ИСПРЕБИЈАН

- ▶ **као испребијан** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома уморан, малаксао, слаб] ЗН. г-п-0; ВАР. као пребијен; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 0-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ИСУС

- ▶ **мучити се/намучити се (патити се/напатити се) као Исус на крсту|крижу** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [веома се мучити/намучити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **en baver (chier) comme un Russe**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « митоним »).
- ▶ **пијан као Исус** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисане стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **soûl (saoul) comme une bourrique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « митоним »).

ЈАБЛАН

- ▶ **висок као јаблан** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [веома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **haut comme une montagne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

ЈАБУКА

- ▶ **здрав као јабuka** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **solide comme le Pont-Neuf**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **округао као јабuka** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито округао] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **rond comme une pomme**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **румен као јабuka** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома румен, који је интензивне црвене боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **rouge comme une tomate**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [веома румен, који је здравог тена] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **rouge comme une pomme [d'api]**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

ЈАГЊЕ|ЈАЊЕ

- ▶ **[миран (питом, кротак)] као јагње|јање** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома миран, питом, кротак и послушан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **doux comme un agneau**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **заспати као јагње|јање** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-

0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **s'endormir comme un loir**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **ићи/отићи као јагње|јање на клање** глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о особи) [наивно, неискусно, без искуства, знања ићи/отићи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [без отпора, не опирући се ићи/отићи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **спавати као јагње|јање** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто и мирно спавати, спавати чврстим, дубоким и мирним сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **dormir comme un ange**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЈАГОДА

- ▶ **висок као шумска јагода** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома низак] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **haut comme trois pommes [à genoux]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

ЈАЈЕ

- ▶ **држати кога, што као јаје на длану** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *која, шито* чувати, према *коме, чему* веома се брижљиво односити] ЗН. к-п-2; ВАР. чувати (пазити, гледати, држати) *кога, што* као кап (мало) воде на длану; ЕКВ. {g} **tenir (veiller) à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **ићи као по јајима** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [опрезно, обазриво, споро се кретати, водећи рачуна где се стаје] ЗН. к-п-0; ВАР. ходати као по јајима; ЕКВ. {a} **marcher comme sur des œufs**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **личити|сличити (наликовати) коме као јаје јајету** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. слични као јаје јајету; ЕКВ. {g} **ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **пун као јаје** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [препун, крцат] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **plein comme un œuf**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **слични као јаје јајету** прид. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. личити|сличити (наликовати) *коме* као јаје јајету; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **ћелав као јаје** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно ћелав, који је скроз без косе] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **chauve comme un œuf**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **ходати као по јајима** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [опрезно, обазриво, споро се кретати, водећи рачуна где се стаје] ЗН. к-п-0; ВАР. ићи као по јајима; ЕКВ.

{a} **marcher comme sur des œufs**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [бити крајње обазрив, опрезан] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **marcher comme sur des œufs**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

- ▶ **шарен као ускршње јаје** прид. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [изразито шарен] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/з/; ЛЕКС. « остало »).

ЈАНКО

- ▶ **провести се (проћи) као Јанко на Косову** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [веома лоше проћи, доживети велики неуспех] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).

ЈАРАЦ

- ▶ **дерати се (драти се) као јарац** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **crier (gueuler, hurler) comme un sourd**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [гласно и без дара певати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **chanter comme une casserole**; СИН. ∅; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [продорно плакати, вриштати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **brailler comme un âne**; СИН. +; АНТ. ∅. ④ нег. ♦ (о особи) [од бола, страха вриштати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **crier (gueuler, hurler) comme un sourd**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ⑤ нег. ♦ (о особи) [бучно негодовати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /д/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **одерати (одрати) кога као јарца** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [наплатити коме претерано високу цену] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако *која* истући] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **battre qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [убедљиво победити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /д/; ЛЕКС. « зооним »).

ЈЕДАН

- ▶ **[јасно] као једанпут један** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [савршено јасно, очигледно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **clair comme deux et deux font quatre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **[сви] као један** прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [у истоме тренутку] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **comme un seul homme**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **[сложни] као један** прид. фраз. нег. ♦ (о особама) [потпуно сложни, који се скроз у свему слажу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **unis comme un seul homme**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **[сложно] као један** прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [потпуно сложно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **као једанпут један** <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [неминовно, сигурно] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ЈЕЛА

- ▶ **витка (вита, танка) као [вита] јела** прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома витка, мршава] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **mince comme une liane**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « фитоним »).

ЈЕЛКА

- ▶ **светлети|свијетлити као [божићна (новогодишња)] јелка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [упадљиво светлети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « артефакт »).

ЈОБ

- ▶ **стрпљив као Јоб** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно стрпљив] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « митоним »).

ЈУДА

- ▶ **издати кога као Јуда Исуса** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно *која* издати, изневерити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

ЈУТРО

- ▶ **као глумом|глухом (глумоме|глухоме) [рећи] добро јутро** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно бескорисно, узалудно] ЗН. г-п-0; ВАР. као глумом|глухом (глумоме|глухоме) [рећи] добар дан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. {0}-0; ВАР. /г/д/; ЛЕКС. « остало »).

ЈУЧЕ|ЈУЧЕР

- ▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као јуче|јучер** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [врло добро се *која*, *чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se souvenir de qqn, qqch comme [d']hier**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/з/; ЛЕКС. « остало »).

КАБАО

- ▶ **пљуштати (лити, лијевати^{<зап>}, падати) као из кабла** ● глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [обилно падати] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ● реч. фраз. нег. ♦ (о нечему) [обилно падати, о киши] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **pleuvoir comme vache qui pisse**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « артефакт »).

КАЈГАНА

- ▶ **коштати (стајати) као светог Петра кајгана** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [бити веома скуп, веома много коштати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « храна »).

КАЛУП

- ▶ **као из калуца** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи, нечему) [који је савршена изгледа] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [једнообразан, неразноврстан] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КАМЕЛЕОН

- ▶ **мењати се | мијењати се као камелеон** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити крајње превртљив, непостојан, мењати мишљење и понашање према приликама] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} changer comme un caméléon; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

КАМЕН

- ▶ **стајати као камен** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {b2} être (rester) planté [là] comme une borne; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **тврд као камен** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} dur comme une pierre ([de] la pierre); СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему, об. о делу возила) [веома тврд, потпуно нееластичан, који уопште не амортизује потрес] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} dur comme du chien; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан, безосећајан] ЗН. к-п-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} dur comme une pierre ([de] la pierre); СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **тежак као камен** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} lourd comme une pierre ([de] la pierre); СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, компликован, сложен] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [веома тежак, напоран, неумољив, неприступачан] ЗН. к-п-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ④ нег. ♦ (о особи) [веома тежак, мучан, неугодан, непријатан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} lourd comme une pierre ([de] la pierre); СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0 ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **тонути/потонути као камен** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [врло лако и брзо потонути] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} couler comme une pierre; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **ћутати | шутјети као камен** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **хладан као камен** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје

осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} froid comme [de] la pierre; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} froid comme [de] la pierre; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

КАМИЛА

- ▶ **жедан као камила** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома жедан] ЗН. к-п-0; ВАР. жедан као дева (граба); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

КАНТА

- ▶ **развалити (разлупати, разбити, растурити) кога, што као стару канту** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно *шито* разбити, уништити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [смрвити, здробити, потпуно *која* испребијати] ЗН. к-и-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} briser qqn comme une allumette; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [убедљиво *која* победити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КАП

- ▶ **као кап [воде] у мору** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали, недовољан, безначајан] ЗН. г-п-0; ВАР. као капљица [воде] у мору; ЕКВ. {a} comme une goutte [d'eau] dans la mer; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **личити | сличити (наликовати) коме као две | двије капи воде** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. слични као две | двије капи воде; ЕКВ. {a} ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/ј/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **пасти као кап** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [нагло пасти у вертикалном положају] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} tomber comme une quille; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **слични као две | двије капи воде** прид. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома много личити] ЗН. к-п-0; ВАР. личити | сличити (наликовати) коме као две | двије капи воде; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **чувати (пазити, гледати, држати) кога, што као кап воде на длану** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *која*, *шито* чувати] ЗН. к-п-0; ВАР. чувати (пазити, гледати, држати) кога, што као мало воде на длану, држати кога, што као јаје на длану; ЕКВ. {g1} tenir (veiller) à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

КАПЉИЦА

- ▶ **као капљица [воде] у мору** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали, недовољан, безначајан] ЗН. г-п-0; ВАР. као кап [воде] у мору; ЕКВ. {a} **comme une goutte [d'eau] dans la mer**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

КАТРАН

- ▶ **црн као катран** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као зифт; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као зифт; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као зифт; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као зифт; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. ∅. ⑤ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечист, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као зифт; ЕКВ. {g} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ⑥ нег. ♦ (о нечему, об. о мраку) [потпун, у коме се ништа не види] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као зифт; ЕКВ. {e} **noir comme de la poix**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

КВАСАЦ

- ▶ **расти/порасти или нарасти као квасац** глаг. фраз. несвр/свр. ① поз. ♦ (о особи) [нагло, брзо расти/порасти] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **pousser comme un champignon**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [бити јако задовољан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

КВОЧКА

- ▶ **чувати кога као квочка пилиће** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [претерано брижно коџа чувати, надледати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **surveiller qqn (veiller sur qqn, couvrir qqn) comme une mère poule**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

КЕЊА

- ▶ {имати, бити кога, чега} **као кење** <зап> прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-4; ВАР. као гована; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

КЕР

- ▶ **ружан као кер** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-и-4; ВАР. ружан као пас (пето, пашче); ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

КЕЦ

- ▶ **доћи (стићи) као кец на десет (десетку)** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи, нечему) [у право, одговарајуће време доћи, појавити се] ЗН. к-п-0; ВАР. доћи (стићи) као ас на десет (десетку); ЕКВ. {g} **arriver (venir) comme marée en carême**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/б/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **доћи (стићи) као кец на једанаест** глаг. фраз. свр. ① поз. ♦ (о особи, нечему) [у право, одговарајуће време доћи, појавити се] ЗН. к-п-4; ВАР. доћи (стићи) као ас на једанаест, доћи (стићи) као кец (ас) на десет (десетку); ЕКВ. {g} **arriver (venir) comme marée en carême**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [у незгодно, неприлично време доћи, појавити се] ЗН. к-п-0; ВАР. доћи (стићи) као ас на једанаест; ЕКВ. {g} **arriver (venir, tomber) comme un cheveu sur la soupe**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КИНЕЗ

- ▶ {имати, бити кога} **као Кинеза** прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [веома много, у великом броју] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

КИП

- ▶ **стајати [укочен] као кип** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **être (rester) planté [là] comme une statue**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КИФЛА

- ▶ **поломити (сломити, изломити) кога као бајату кифлу** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [немилојудно, немилице, јако коџа истући] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **battre qqn comme plâtre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **савити се као кифла** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно се савити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

КИША

- ▶ {имати, бити кога, чега} **као кише** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **обилазити око кога, чега као киша око Крагујевца** <ист> глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [заобилазити коџа, шито у широку луку] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно коџа, шито избегавати настојећи да се с тиме не ступи у контакт] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **éviter qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [потпуно избегавати директно, отворено изјашњавање о чему] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љу́та] киша** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати без устежања] ЗН. к-п-0; ВАР. плакати/заплакати или исплакати се или расплакати се као [љу́та (црна, кишна)] година; ЕКВ. {g1} **pleurer comme une madeleine**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- ▶ **пљуштати као киша** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [јављати се у великој количини] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **tomber (pleuvoir) comme à Gravelotte**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

КЛАДА

- ▶ **глуп као клада** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **заспати као клада** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **s'endormir comme une bûche**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **напити се као клада** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se bourrer comme un coing**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **падати/пасти као клада** несвр/свр. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [свом снагом пасти на земљу или неку подлогу] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **tomber comme une masse**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [лако и брзо бити освојен, заведен] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **tomber comme un fruit mûr**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **пијан као клада** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **спавати као клада** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **dormir comme une bûche**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КЛЕН

- ▶ **напити се као клен** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se soûler (se bourrer) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **пијан као клен** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **soûl (saoul) comme une vache**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

КЛИН

- ▶ **сигуран (поуздан) као врбов клин** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нимало сигуран, поуздан] ЗН. к-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КЛИНАЦ

- ▶ **понашати се као [неки] клинац** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [незрело се понашати] ЗН. к-п-1; ВАР. понашати се као [неко (мало)] дете|дијете ([нека (мала)] беба, [неко] дериште); ЕКВ. {a1} **se comporter (se conduire, agir) comme un gamin**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

КЛОШАР

- ▶ **облачити се/обући се као клошар** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ружно, неукусно се облачити/обући] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **s'habiller comme un clochard**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

КЉУЧ

- ▶ **нос је коме као кључ од луднице** <ист> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [нос је коме велик] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КЊИГА

- ▶ **бити као отворена књига** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити лако разумљив, прозрив] ЗН. к-п-1; ВАР. стајати као отворена књига; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **говорити као из књиге** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [мудро и течно говорити, изражавати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **parler comme un livre**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **стајати као отворена књига** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити лако разумљив, прозрив] ЗН. к-п-3; ВАР. бити као отворена књига; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **читати/прочитати кога као [отворену] књигу** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [добро кога познавати, лако наслућивати/наслутити чије намере] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **lire en qqn comme dans un livre [ouvert]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КОБИЛА

- ▶ **прдети|прдјети|прднути као кобила** глаг. фраз. Несвр/свр. нег. ♦ (о жени) [испуштати/испустити јаке гасове] ЗН. к-п-0; ВАР. прдети|прдјети|прднути као коњ; ЕКВ. {g} **péter come une folle**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **стара (матора^{<ист>}) као кобила** прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

КОКИЦА

- ▶ **пући (пукнути) као кокица** <зап> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

КОКОШ

- ▶ **глуп као кокош** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи, об. о жени) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **bête comme une oie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **као очерупана кокош** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно рашчупан] ЗН. г-п-0; ВАР. као очерупана кокошка; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **као покисла кокош** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [поташтен, утучен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [поташтено, утучено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

КОКОШКА

- ▶ **глуп као кокошка** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи, об. о жени) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **bête comme une oie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **као очерупана кокошка** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно рашчупан] ЗН. г-п-0; ВАР. као очерупана кокош; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

КОЛО

- ▶ **као навијено коло** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [презаузет] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КОМАНДА

- ▶ **као по команди** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [у истоме тренутку] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

КОМАРАЦ

- ▶ **[досадан (напоран)] као комарац** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, пренаметљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g2} **collant comme du papier tue-mouches**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **[сух (мршав)] као комарац** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **maigre (sec) comme un hareng saur**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « зооним »).

КОНАЦ

- ▶ **{verba motus: ићи, кретати се} као по концу** прил. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [равно, право, у равној, правој линији] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему) [без икаквих тешкоћа, како треба] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **танак као конач** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **mince comme un fil**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КОЊ

- ▶ **глуп као коњ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **bête comme un âne**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **заљубити се као коњ** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [скроз се заљубити] ЗН. к-и-4; ВАР. заљубљен као коњ; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **заљубљен као коњ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако заљубљен] ЗН. к-и-4; ВАР. заљубити се као коњ; ЕКВ. {g} **amoureux comme un collégien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **издржљив као коњ** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома издржљив, чврст, јак] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **имати рефлексе као мртав коњ** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [уопште немају рефлексе, бити потпуно успорен] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **напаљен као коњ** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома сексуално узбуђен, који осећа јако еротско узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f} **chaud comme un lapin**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **обдарен (курат) као коњ** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [обдарен великим полним органом] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **monté comme un étalon**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **пишати као коњ** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [дуго мокрити, уринирати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **pisser comme un chameau**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **прдети | прдјети / прднути као коњ** глаг. фраз. Несвр/свр. нег. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [испуштати/испустити јаке гасове] ЗН. к-п-0; ВАР. прдети | прдјети / прднути као кобила; ЕКВ. {g} **péter come un fou**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати <ист>, рмбачити <ист>) као коњ** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многи и напорно радити] ЗН. к-

п-0; ВАР. теглити (вући, мучити се) као коњ; ЕКВ. {f} **travailler comme un bœuf**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **срати као коњ** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [причати глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **стар (матор^{<ист>}) као коњ** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {r} **vieux comme Mathusalem**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **теглити (вући, мучити се) као коњ** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као коњ; ЕКВ. {f} **travailler comme un bœuf**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као коња** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако *која* тући/истући] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **battre qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

КОРЊАЧА

▶ **вући се као корњача** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома споро, полако ићи, кретати се] ЗН. к-п-2; ВАР. ићи (кретати се, ходати) као корњача; ЕКВ. {a} **aller (avancer, marcher) comme une tortue**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **живети|живјети као корњача** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома дуго живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **ићи (кретати се, ходати) као корњача** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома споро, полако ићи, кретати се] ЗН. к-п-0; ВАР. вући се као корњача; ЕКВ. {a} **aller (avancer, marcher) comme une tortue**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **спор као корњача** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома спор] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **lent comme une tortue**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

КОРОВ

▶ {имати, бити *кога, чега*} **као корова** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

▶ **ницати (расти, ширити се, избијати) као коров** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [брзо и у великом броју ницати, ширити се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **pousser comme une (de la) mauvaise herbe**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « фитоним »).

КОСТУР

▶ **мршав као костур** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. мршав као скелет; ЕКВ. {a} **maigre comme un squelette**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

КОТАО

▶ **ври (врије) као у котлу** реч. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о нечему) [веома је бучно, испуњено буком, жамором због великог броја људи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **bourdonner comme une ruche**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о нечему) [стаје је ускомешаности, немира, узрујаности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **као у котлу је [врело (вруће)]** реч. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [веома је топло, превруће је] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **il fait chaud comme dans un four**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КОФЕР

▶ **путовати као кофер** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [путовати не обраћајући пажњу ни на шта, препуштајући се туђем вођењу] ЗН. к-п-0; ВАР. путовати као куфер; ЕКВ. {a} **voyager comme une valise**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КОЧИЈАШ

▶ **псовати као кочијаш** несвр. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [грубо, ружно и простачки псовати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **jurer (parler) comme un charretier**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

КОШНИЦА

▶ **врети (врети, брујати) као у кошници** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [бити веома бучан, испуњен буком, жамором због великог броја људи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **bourdonner comme une ruche**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КОШУЉА

▶ **мењати|мијењати кога, што као кошуље** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [често, стално *која, шио* мењати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **changer de qqn, qqch comme de chemise**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КРАВА

▶ **дебела као крава** прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома дебео] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **grosse comme une vache**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **пијан као крава** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **soûl (saoul) comme une vache**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **удебљати се (угојити се) као крава** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о жени) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **grossir comme une vache**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

КРАЉ

▶ **живети|живјети као краљ** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живети|живјети као краљица; ЕКВ. {a} **vivre comme un roi**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

▶ **примити (дочекати, угостити) кога као краља** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [срдачно *која* примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. примити (дочекати, угостити) кога као принца (краљицу, принцезу); ЕКВ. {a} **recevoir (accueillir) qqn comme un roi**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

КРАЉЕВИЋ

▶ **јак (снажан) као Марко Краљевић (Краљевић Марко)** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома јак, снажан] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **fort comme un bœuf**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « митоним »).

КРАЉИЦА

▶ **живети|живјети као краљица** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о жени) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живети|живјети као краљ; ЕКВ. {a} **vivre comme une reine**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

▶ **примити (дочекати, угостити) кога као краљицу** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [срдачно *која* примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. примити (дочекати, угостити) кога као принца (краља, принцезу); ЕКВ. {a} **recevoir (accueillir) qqn comme une reine**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

КРВ

▶ **црвен као крв** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црвен, јаркоцрвен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **rouge comme du (le) sang**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи, о нечему) [који је потпуно поцрвенео услед свраба, алергије, болести и сл.] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

КРЕДА

▶ **бео|бијел као креда** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. блед|блијед као креда; ЕКВ. {a} **blanc comme [la**

(de la)] craie; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито бео, који је изразито беле боје] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **blanc comme [la] neige**; СИН. +; АНТ. +. ③ нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-0; ВАР. блед|блијед као креда; ЕКВ. {g} **blanc comme un cachet d'aspirine**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « природа »).

▶ **блед|блијед као креда** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као креда; ЕКВ. {a} **blanc comme [la (de la)] craie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « природа »).

КРЕЗ

▶ **богат као Крез** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома богат] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **riche comme Crésus**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

КРЕЧ

▶ **бео|бијел као креч** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. блед|блијед као креч; ЕКВ. {f} **blanc comme [la (de la)] craie**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. блед|блијед као креч; ЕКВ. {f} **blanc comme un cachet d'aspirine**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « природа »).

▶ **блед|блијед као креч** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као креч; ЕКВ. {f} **blanc comme [la (de la)] craie**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као креч; ЕКВ. {f} **blanc comme un cachet d'aspirine**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « природа »).

КРИСТАЛ

▶ **бистар (чист) као кристал** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома бистар, потпуно чист, провидан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **clair (limpide, pur, transparent) comme du (le) cristal**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « природа »).

▶ **јасан као кристал** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **clair du (le) cristal**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

КРМАК

▶ **дебео као крмак** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома дебео] ЗН. к-п-1; ВАР. дебео као прасац (прасе, свиња,

прасица); ЕКВ. {a} **gros (gras) comme un porc**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **најести се као крмак** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о мушкарцу) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. најести се као свиња (прасе, прасац, прасица, крмача); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **удебљати се (угојити се) као крмак** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. удебљати се (угојити се) као прасе (прасац, свиња, крмача); ЕКВ. {a} **grossir comme un porc**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

КРМАЧА

► **дебела као крмача** прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома дебео] ЗН. к-п-1; ВАР. дебео као прасац (свиња, прасе, крмак); ЕКВ. {a} **gros (gras) comme une truie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **најести се као крмача** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о жени) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. најести се као свиња (прасац, прасе, прасица, крмак); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **удебљати се (угојити се) као крмача** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о жени) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. удебљати се (угојити се) као прасац (крмак, прасе, свиња); ЕКВ. {a} **grossir comme un truie**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

КРМЕ

► **бити (осећати се|осјећати се) као крме у Техерану** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше, nelaгодно се осећати] ЗН. к-п-0; ВАР. бити (осећати се|осјећати се) као прасе у Техерану; ЕКВ. {g} **être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « зооним »).

КРПА

► **бео|бијел као крпа** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР. блед|блијед као крпа; ЕКВ. {a} **blanc comme un linge**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. блед|блијед као крпа; ЕКВ. {g} **blanc comme un cachet d'aspirine**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « природа »).

► **блед|блијед као крпа** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као крпа; ЕКВ. {a} **pâle comme un linge**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као крпа; ЕКВ. {g} **blanc comme un cachet d'aspirine**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « артефакт »).

► **исцедити|исциједити кога као крпу** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [експлоатисати, искоришћавати *кога* до максимума] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **presser qqn comme un citron**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « артефакт »).

► **мокар као крпа** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно мокар, покисао] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **trempe (mouillé) comme un canard**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « артефакт »).

► **осећати се|осјећати се као крпа** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [безвредно се осећати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « артефакт »).

КРПЕЉ

► **[досадан (напоран)] као крпељ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, пренаметљив] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **collant comme du papier tue-mouches**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « зооним »).

► **прилепити се|прилијепити се (залепити се|залијепити се) за кога, што као крпељ** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [упорно се од *кога*, *чега* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **s'accrocher (se coller) à qqn, qqch comme une tique**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « зооним »).

КРТИЦА

► **вредан|вриједан (марљив) као кртица** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома вредан, радан, марљив] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « зооним »).

► **радити као кртица** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [марљиво, вредно радити] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **travailler comme une fourmi**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

► **слеп|слијеп (ћорав) као кртица** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње слабовид, који ништа, слабо шта види] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **myope (aveugle) comme une taupe**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j//; ЛЕКС. « зооним »).

КРУХ

► **добар као крух** <зап> прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. добар као крушца (хлеб|хљеб, леба, лебац); ЕКВ. {a2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. +; АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи, об. о детету) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-и-5; ВАР. добар као хлеб|хљеб (леба, лебац); ЕКВ. {g} **sage comme un ange**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « храна »).

► **потребан као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)]** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [преко потребан] ЗН. к-п-0; ВАР.

потребан као крушац (хлеб|хљеб [насушни]); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **требати као крух [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)]** <зап> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [бити преко потребан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

КРУШАЦ

- ▶ **добар као крушац** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. добар као крух (хлеб|хљеб, леба, лебац); ЕКВ. {a2} bon comme le (du) [bon] pain; СИН. + АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **потребан као крушац [насушни (свагдањи, свагдашњи, насушњи)]** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [преко потребан] ЗН. к-п-0; ВАР. потребан као крух (хлеб|хљеб [насушни]); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

КРУШКА

- ▶ {имати, бити кога, чега} као [гњилих] крушака прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **падати/пасти као [зрела (гњила)] крушка** несвр/свр. фраз. ① нег. ♦ (о особи, о нечему) [свом снагом пасти на земљу или неку подлогу] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} tomber comme une masse; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [претрпети велики неуспех на испиту] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [лако и брзо бити освојен, заведен] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} tomber comme un fruit mûr; СИН. +; АНТ. Ø. ④ нег. ♦ (о нечему) [бити олако поражен] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} tomber comme un fruit mûr; СИН. Ø; АНТ. Ø. ⑤ нег. ♦ (о нечему) [бити олако смењен] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} tomber comme un fruit mûr; СИН. Ø; АНТ. Ø. ⑥ поз. ♦ (о особи) [јављати се у великој количини] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} tomber comme à Gravelotte; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **разбити се као крушка** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [јако се ударити, потпуно се поломити] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

КЋЕР

- ▶ **волети|вољети кога као [рођену] кћер** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски коџа волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети кога као [рођену] кћерку (ћерку), волети|вољети кога као [рођено] дете|дијете, волети|вољети кога као [рођеног(а)] сина; ЕКВ. {a} aimer qqn comme une (sa propre) fille; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

КЋЕРКА

- ▶ **волети|вољети кога као [рођену] кћерку** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски коџа волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети кога као [рођену] ћерку (кћер), волети|вољети кога као [рођено] дете|дијете, волети|вољети кога као [рођеног(а)] сина; ЕКВ. {a} aimer qqn comme une (sa propre) fille; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

КУГА

- ▶ **бежати|бјежати од кога, чега као од куге** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у свакој прилици и по сваку цену коџа, шито избегавати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} fuir (éviter) qqn, qqch comme la peste, se méfier (se garder) de qqn, qqch comme de la peste; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **бојати се кога, чега као куге** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома се јако коџа, чеџа бојати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} craindre qqn, qqch comme la peste; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- ▶ **смрдети|смрдјети (заударати) као куга** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} puer comme un rat mort; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- ▶ **ширити се/проширити се или раширити се као куга** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере, узимати/узети маха] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} se répandre (se propager) comme la peste; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

КУКАВИЦА

- ▶ **кукати као [сиња] кукавица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [претерано кукати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

КУЛА

- ▶ **рушити се/срушити се као кула од карата** глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако се рушити/срушити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако пропадавати/пропасти, доживљавати/доживети неуспех, нестајати/нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КУНИЋ

- ▶ **размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се,**

котити се/накотити се, размножати се^{<зап>}) као **кунићи** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [постајати бројнији великом брзином] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **se reproduire comme des lapins**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

КУПУС

▶ **луд као купус** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно луд] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **fou comme un lapin**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « фитоним »).

КУРАЦ

▶ {verba actionis} као **преко кураца** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нерадо, преко воље] ЗН. г-и-4; ВАР. као преко оне ствари; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **глуп као курац** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. туп као курац; ЕКВ. {a} **con comme une bite**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **досадан као курац** прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **ружан као курац** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **laid (moche) comme un rou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **тврд као курац** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **dur comme une pierre ([de] la pierre)**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему, об. о делу возила) [веома тврд, потпуно нееластичан, који уопште не амортизује потрес] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **dur comme du chien**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

▶ **туп као курац** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-5; ВАР. глуп као курац; ЕКВ. {a} **con comme une bite**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

КУРВА

▶ **облачити се/обући се као курва** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [неукусно, упадљиво се облачити/обући] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **s'habiller comme une pute**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

▶ **ћутати|шутјети као курва** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

КУТИЈА

▶ **[мали] као кутија шибица** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мали] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **gros comme le pouce**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **као из кутије** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [који је савршена изгледа, крајње дотеран] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **ограничен као кутија шибица** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **пун као кутија шибица** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [препун, крцат] ЗН. к-п-4; ВАР. пун као шибица; ЕКВ. {g1} **plein comme un œuf**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КУЋА

▶ **велик као кућа** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи, нечему) [веома велик, висок] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **grand comme une maison**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, об. о жени) [веома велик, крупан, дебео] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **grosse comme une vache**; СИН. Ø; АНТ. Ø. ③ неут. ♦ (о нечему) [веома велик, значајан, битан, важан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. ④ неут. ♦ (о нечему) [веома велик, који је доста изнад просечног, обичног по интензитету, јачини или степену испољавања] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **осећати се|осјећати се као код [своје] куће** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [добро, угодно се осећати] ЗН. к-п-0; ВАР. осећати се|осјећати се као дома; ЕКВ. {d1} **faire comme chez soi**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

▶ **рушити се/срушити се као кућа од карата** глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако се рушити/срушити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes**; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако пропадати/пропасти, доживљавати/доживети неуспех, нестајати/нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **s'écrouler (s'effondrer, tomber) comme un château de cartes**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КУФЕР

▶ **путовати као куфер** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [путовати не обраћајући пажњу ни на шта, препуштајући се туђем вођењу] ЗН. к-п-0; ВАР. путовати као кофер; ЕКВ. {a} **voyager comme une valise**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

КУЧЕ

▶ **радовати се (веселити се) чему као куче у лифту** <ист> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома се чему радовати, веселити] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **срећан | сретан као куче у лифту** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома сретан, пресретан] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **heureux comme un enfant (un gamin, un gosse)**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

КУЧКА

▶ **лутати (вући се, ићи) као глува кучка** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без циља се кретати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

ЛАБУД

▶ **врат је коме као у лабуда** реч. фраз. поз. ♦ (о особи) [врат је коме леп и витак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЛАВ

▶ **борити се као лав** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [храбро, јуначки се борити] ЗН. к-п-1; ВАР. борити се као лавица; ЕКВ. {a} **se battre comme un lion**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **храбар као лав** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома храбар, неустрашив] ЗН. к-п-1; ВАР. храбра као лавица; ЕКВ. {a} **courageux comme un lion**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **шетати (ходати) као лав у кавезу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нервозно се кретати у разним смеровима] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **tourner comme un lion en cage**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

ЛАВИЦА

▶ **борити се као лавица** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о жени) [храбро, јуначки се борити] ЗН. к-п-1; ВАР. борити се као лав; ЕКВ. {a} **se battre comme une lionne**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **храбра као лавица** прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [веома храбар, неустрашив] ЗН. к-п-1; ВАР. храбар као лав; ЕКВ. {a} **courageuse comme une lionne**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЛАВОР

▶ **ограничен као лавор** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛАЈСНА

▶ **пући (пукнути, прснути) као лајсна** <ист> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛАЛА

▶ **{verba actionis} као бела лала** <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [послушно] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЛЕБА

▶ **добар као леба** <ист> прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. добар као хлеб|хљеб (крух, крушац, лебац); ЕКВ. {a2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. + АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи, об. о детету) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-и-5; ВАР. добар као хлеб|хљеб (крух, лебац); ЕКВ. {*g} **sage comme un ange**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ЛЕБАЦ

▶ **добар као лебац** <ист> прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. добар као хлеб|хљеб (крух, крушац, леба); ЕКВ. {a2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. + АНТ. Ø. ② поз. ♦ (о особи, об. о детету) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-и-5; ВАР. добар као хлеб|хљеб (крух, леба); ЕКВ. {*g} **sage comme un ange**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ЛЕД

▶ **хладан као лед** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре, који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. хладан као санта леда; ЕКВ. {a} **froid comme [la (de la)] glace**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. хладан као санта леда; ЕКВ. {a} **froid comme [la (de la)] glace**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ЛЕПИЊА

▶ **спљоштити (спљескати) кога као лепињу** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [смрвити, здробити, потпуно коџа испребијати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **aplatir (écraser) qqn comme une crêpe**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ЛЕТВА

▶ **напити се као летва** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ.

{*g} **se bourrer comme un coing**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **пијан као летва** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛЕШ

- ▶ **изгледати као [подгрејан|подгријан] леш** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити веома блед у лицу, изгледати веома слабо, испијено и исцрпљено] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЛИЈА

- ▶ **лукав као лија** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лукав] ЗН. к-п-1; ВАР. лукав као лисица; ЕКВ. {a} **rusé comme un renard**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЛИМУН

- ▶ **жут као лимун** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито жут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **jaune comme un citron**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [претерано жут, који је жуте, нездраве боје лица] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **jaune comme un citron**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **исцедити|исциједити кога као лимун** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [експлоатисати, искоришћавати кога до максимума] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **presser qqn comme un citron**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ЛИПА

- ▶ **го|гол као липа** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [који нема ни динара] ЗН. к-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f} **fauché comme les blés**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ЛИСИЦА

- ▶ **лукав као лисица** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лукав] ЗН. к-п-1; ВАР. лукав као лија; ЕКВ. {a} **rusé comme un renard**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЛИСТ

- ▶ {имати, бити кога, чега} **као на гори листа** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **дрхтати (трести се) као лист [на ветру|вјетру]** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачо дрхтати, трести се, об. од страха] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **trembler comme une feuille**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- ▶ **танак као лист папира** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **mince comme une feuille [de papier]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛОЈ

- ▶ **ићи/проћи као по лоју** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ЛОКОМОТИВА

- ▶ **пушити као локомотива** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и често пушити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **fumer comme une locomotive**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **хркати као локомотива** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачо и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **ronfler comme une locomotive**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛОНАЦ

- ▶ **бити као лонац и поклопац** глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme cul et chemise**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛОПОВ

- ▶ **ружан као лопов** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

ЛОПТА

- ▶ **округао као лопта** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито округлао] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **rond comme une balle**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛОРД

- ▶ **живети|живјети као лорд** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **vivre comme un roi**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ЛУБЕНИЦА

- ▶ **глава је коме као лубеница** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [осећа болове у глави од велика напрезања, рада] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **avoir la tête comme une pastèque**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **пући (пукнути) као лубеница** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ.

{0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно банкротирати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ЛУД

- ▶ {verba actionis} као луд прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачо, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} comme un fou; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као луд глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} crier (gueuler, brailler, hurler) comme un fou; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/д/з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ јурити (трчати) као луд глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} courir comme un fou; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ прдети | прдјети/прднути као луд глаг. фраз. Несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [испуштати/испустити јаке гасове] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} péter comme un fou; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као луд глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} travailler (bosser) comme un fou; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ смејати се | смејати се (церекаати се) као луд глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [гласно и много се смејати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} rire (se bidonner, se marrer, rigoler) comme un [petit] fou; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ смејати се | смејати се (церекаати се, кесити се, кезити се) као луд на брашно глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без посебна се разлога смејати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ ударати као луд глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачо ударати, имати јак ударац] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} cogner (frapper, taper) comme un sourd; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЛУДАК

- ▶ поцепати кога као лудак новине <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [убедљиво победити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЛУСТЕР

- ▶ висити | висјети као лустер глаг. фраз. ① <зап> нег. ♦ (о особи) [бити пред пропасти] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø;

СИН. Ø; АНТ. Ø. ② <ист> нег. ♦ (о особи) [дуго боравити, бити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЛУТКА

- ▶ [леп|лијеп] као лутка прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} beau comme un ange; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МАГАРЕ

- ▶ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магаре глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац, њакати (рикати) као магарац (магаре); ЕКВ. {a} crier (gueuler) comme un âne; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [продорно плакати, вриштати] ЗН. к-п-2; ВАР. дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац; ЕКВ. {a} brailler comme un âne; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/д/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ њакати (рикати) као магаре глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-2; ВАР. дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац (магаре), њакати (рикати) као магарац; ЕКВ. {a} braire comme un âne; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ радити (ринтати) као магаре глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. теглити као магарац (магаре), радити (ринтати) као магарац; ЕКВ. {a} travailler (bosser) comme un âne; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

МАГАРАЦ

- ▶ дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магаре, њакати (рикати) као магарац; ЕКВ. {a} crier (gueuler) comme un âne; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [продорно плакати, вриштати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} brailler comme un âne; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/д/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као магарац на батине глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [скроз се навикнути на *шио* лоше, неугодно] ЗН. к-п-0; ВАР. навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као магаре на батине; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ натоварен као магарац глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. натоварен као магаре; ЕКВ. {a} chargé comme un âne (une bourrique); СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **њакати (рикати) као магарац** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-2; ВАР. дерати се (драти се, викати, вриштати, урлати, урликати) као магарац (магаре), њакати (рикати) као магаре; ЕКВ. {а} **braire comme un âne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »);
- ▶ **обдарен (курат) као магарац** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [обдарен великим полним органом] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **monté comme un âne**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити (ринтати) као магарац** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. теглити као магарац (магаре), радити (ринтати) као магаре; ЕКВ. {а} **travailler (bosser) comme un âne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **разумети се|разумјети се у што као магарац у кантар** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нимало се у *што* не разумети] ЗН. г-п-6; ВАР. разумети се|разумјети се у *што* као магаре у кантар; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **тврдоглав као магарац** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. тврдоглав као магаре; ЕКВ. {а2} **tête (entêté) comme un âne [rouge]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **теглити као магарац** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. радити (ринтати) као магарац (магаре), теглити као магаре; ЕКВ. {а} **trimmer comme un âne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МАГАРЕ

- ▶ **навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као магаре на батине** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [скроз се навикнути на *што* лоше, неугодно] ЗН. к-п-0; ВАР. навикнути се (навићи се^{<ист>}, научити се) као магарац на батине; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/г/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **натоварен као магаре** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. натоварен као магарац; ЕКВ. {а} **chargé comme un âne (une bourrique)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **разумети се|разумјети се у што као магаре у кантар** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нимало се у *што* не разумети] ЗН. г-п-6; ВАР. разумети се|разумјети се у *што* као магарац у кантар; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **теглити као магаре** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. радити (ринтати) као магарац (магаре), теглити као магарац; ЕКВ. {а} **trimmer comme un âne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **тврдоглав као магаре** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. тврдоглав као магарац; ЕКВ. {а2} **tête (entêté) comme un âne [rouge]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МАГЛА

- ▶ {verba percipiendi: *видети|видјети, назирати/назрети*} **као у магли** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нејасно] ЗН. г-п-0; ВАР. као кроз маглу; ЕКВ. {а} **comme dans un brouillard**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ {verba percipiendi: *видети|видјети, назирати/назрети*} **као кроз маглу** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нејасно] ЗН. г-п-0; ВАР. као у магли; ЕКВ. {а} **comme dans un brouillard**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **вући се као магла** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, нечему) [споро се кретати, бити веома спор] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као кроз маглу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [врло се слабо *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. сећати се|сјећати се *кога, чега* као у магли; ЕКВ. {а} **se souvenir de qqn, qqch comme dans un brouillard**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као у магли** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [врло се слабо *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. сећати се|сјећати се *кога, чега* као кроз маглу; ЕКВ. {а} **se souvenir de qqn, qqch comme dans un brouillard**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

МАГНЕТ

- ▶ **привлачити/привући кога, што као магнет** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [јако *која, што* привлачити/привући] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **attirer qqn, qqch comme un aimant**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МАЗГА

- ▶ **запети [за што] као мазга** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [свим силама се (на *што*) устремити] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **издржљив као мазга** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома издржљив, чврст, јак] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **натоварен као мазга** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [претоварен] ЗН. к-п-0; ВАР. натоварен као магарац; ЕКВ. {а} **chargé comme une mule (un mulet)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити као мазга** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {е} **travailler**

comme un âne; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **тврдоглав као мазга** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврдоглав] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **têtu (entêté) comme une mule**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МАЈКА

- ▶ **[го|гол] као од мајке рођен** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно го, наг] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **nu comme ma mère m'a fait[e]**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **волети|вољети кога као [рођену] мајку** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети *кога* као [рођеног(а)] сина; ЕКВ. {a1} **aimer qqn comme une mère**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **напити се као мајка** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. убити се као мајка; ЕКВ. {g} **se souïler comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **напити се као мајка земља** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-п-4; ВАР. пити се као земља; ЕКВ. {g1} **se souïler comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **невина као мајка девет Југовића** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало невина, која има доста сексуалног искуства] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **пијан као мајка земља** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисано стању] ЗН. к-п-4; ВАР. пијан као [црна] земља; ЕКВ. {*g1} **imbibé comme une éponge**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **пијан као мајка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисано стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **soûl (saoul, ivre) comme un Polonais**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **убити се као мајка** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. пити се као мајка; ЕКВ. {g} **se bourrer comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МАЈМУН

- ▶ **длакав (маљав) као мајмун** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [изразито маљав, длакав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **poilu (velu) comme un singe**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **израдити (зајевати) кога као младог мајмуна** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [лако *која* преватити, прећи] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **se faire avoir comme un bleu**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **палити се/напалити се (ложити се/наложити се, примати се/примити се) као млад мајмун** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о особи) [јако се узбудити у сексуалном смислу] ЗН. к-и-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [веома се загрејати, заинтересовати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **ружан као мајмун** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **скакати/скочити као мајмун** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [умешно скакати/скочити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МАК

- ▶ **црвен као мак** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црвен, јаркоцрвен] ЗН. к-п-0; ВАР. црвен као булка; ЕКВ. {a} **rouge comme un coquelicot**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи, о нечему) [црвен од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. црвен као булка; ЕКВ. {a} **rouge comme un coquelicot**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- ▶ **црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као мак** глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или nelaгодности] ЗН. к-п-2; ВАР. црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као булка; ЕКВ. {f} **rougir comme une pivoine**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као булка; ЕКВ. {f} **rougir comme une pivoine**; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као булка; ЕКВ. {f} **rougir comme une pivoine**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

МАКСИМ

- ▶ **лupati као максим по дивизији** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [говорити глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МАЛО

- ▶ **чувати (пазити, гледати, држати) кога, што као мало воде на длану** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *која*, *ишо* чувати, према *коме*, *чему* веома се брижљиво односити] ЗН.

к-п-0; ВАР. чувати (пазити, гледати, држати) *кога, што* као кап воде на длану, држати *кога, што* као јаје на длану; ЕКВ. {g1} **tenir (veiller) à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

МАНЕКЕН

- **[леп|лијеп] као манекен** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. [лепа|лијепа] као манекенка; ЕКВ. {a} **beau comme un mannequin**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

МАНЕКЕНКА

- **[лепа|лијепа] као манекенка** прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. [леп|лијеп] као манекен; ЕКВ. {a} **belle comme un mannequin**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

МАРА

- **разумети се|разумјети се у што као Мара у крив курац** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нимало се у *што* не разумети] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МАРВА

- **радити као марва** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. радити (ринтати, теглити, мучити се) као стока; ЕКВ. {a} **travailler (bosser, trimer) comme une bête**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

МАРИЈА

- **држати се (стајати) као дрвена Марија** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [укочено, усиљено и неприродно се држати, стајати] ЗН. к-п-0; ВАР. укочити се као дрвена Марија; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- **укочити се као дрвена Марија** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [заузети укочен, усиљен и неприродан став] ЗН. к-п-0; ВАР. држати се (стајати) као дрвена Марија; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МАРКА

- **лепити се/залепити се или прилепити се|лијепити се/залијепити се или прилијепити се за (на) кога, што (коме, чему) као таксена марка** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која, чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **s'accrocher à qqn, qqch comme une teigne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МАСЛАЦ

- **пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац** глаг. фраз. несвр/свр. ① неут. ♦ (о нечему) [лако се резати, лако продирати у ткиво] ЗН. к-п-0; ВАР. пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло; ЕКВ. {a} **entrer (rentrer) comme dans du beurre**; СИН. +; АНТ. ∅. ② неут. ♦ (о особи) [веома лако ући, продрети] ЗН. к-п-0; ВАР. пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло; ЕКВ. {a} **entrer (rentrer) comme dans du beurre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

МАСЛО

- **пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз масло** <зап> глаг. фраз. несвр/свр. ① неут. ♦ (о нечему) [лако се резати, лако продирати у ткиво] ЗН. к-п-0; ВАР. пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац; ЕКВ. {a} **entrer (rentrer) comme dans du beurre**; СИН. +; АНТ. ∅. ② неут. ♦ (о особи) [веома лако ући, продрети] ЗН. к-п-0; ВАР. пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз маслац; ЕКВ. {a} **entrer (rentrer) comme dans du beurre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

МАХНИТ

- {verba actionis} **као махнит** прил. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. као помахнито; ЕКВ. {a} **comme un enragé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МАЧАК

- **обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око кога, чега као мачак око вруће (вреле) каше** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [заобилазити *која, што* у широку луку] ЗН. к-п-0; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *кога, чега* као мачка (маче) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно *која, што* избегавати настојећи да се с тиме не ступи у контакт] ЗН. к-п-2; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *кога, чега* као мачка (маче) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {g1} **éviter qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [потпуно избегавати директно, отворено изјашњавање о *чему*] ЗН. к-п-2; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *чега* као мачка (маче) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

МАЧЕ

- **обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око кога, чега као маче око вруће (вреле) каше** <ист> глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [заобилазити *која, што* у широку луку] ЗН. к-п-0; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *кога, чега* као мачак (мачка) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно *која, што* избегавати настојећи да се с тиме не ступи у

контакт] ЗН. к-п-2; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *кога, чега* као мачак (мачка) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {*g1} **éviter qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [потпуно избегавати директно, отворено изјашњавање о *чему*] ЗН. к-п-2; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *чега* као мачак (мачка) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **развалити (разбити, растурити) кога, што као маче мушкатлу** <ист> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно *што* разбити, уништити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [сврвити, здробити, потпуно *која* испребијати] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **briser qqn comme une allumette**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [убедљиво *која* победити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **убијати/убити кога као маче** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно *која* убити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **tuer (abattre) qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МАЧКА

- ▶ **вући се као пребијена (крепана^{<зап>}) мачка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [споро се кретати, бити веома спор] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **гледати се као мачка и миш** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама) [с мржњом, нетрпељивошћу се гледати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **se regarder comme des chiens de faïence**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **играти се с ким, чим као мачка с мишем** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [односити се према *коме, чему* не водећи рачуна о његовој вољи, жељама] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **као пребијена мачка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома уморан, малаксао, слаб] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 0-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око кога, чега као мачка око вруће (вреле) каше** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [заобилазити *која, што* у широку луку] ЗН. к-п-0; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *кога, чега* као мачак (маче) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно *која, што* избегавати настојећи да се с тиме не ступи у контакт] ЗН. к-п-2; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *кога, чега* као мачак (маче) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {*g1} **éviter qqn, qqch comme la peste**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [потпуно избегавати директно, отворено изјашњавање о

чему] ЗН. к-п-2; ВАР. обилазити (вртети се|вртјети се, обигравати, мотати се) око *чега* као мачак (маче) око вруће (вреле) каше; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **преносити (пренашати, премјештати) што као мачка младе** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома често мењати *чему* место] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **скакати/скочити као мачка** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [умешно скакати/скочити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **спретан као мачка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома спретан, вешт] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **adroit comme un singe**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као мачку** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако *која* тући/истући] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **battre qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **убијати/убити кога као мачку** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно *која* убити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **tuer (abattre) qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МЕД

- ▶ **[сладак] као мед** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно сладак, мио, љубак, леп] ЗН. к-и-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **beau (joli) comme un cœur**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

МЕДВЕД | МЕДВЈЕД

- ▶ **длавак (маљав) као медвед | медвјед** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [изразито маљав, длавак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **poilu (velu) comme un ours**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **заштићен као [бели|бијели (лички^{<зап>}) медвед | медвјед** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно заштићен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/в/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **јак (снажан) као медвед | медвјед** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [веома јак, снажан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **fort comme un taureau**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **спавати као медвед | медвјед** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **dormir comme une marmotte**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **хркати као медвед | медвјед** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јако и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **ronfler comme un ours**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

МЕЛЕМ

- ▶ **долазити/доћи (падати/пасти, стизати/стићи) као мелем на рану** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [доћи у правом тренутку] ЗН. к-п-0; ВАР. бити као мелем на рану; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « остало »).

МЕСЕЦ | МЈЕСЕЦ

- ▶ **јести се/појести се као млад месец** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [веома се у себи љутити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

МЕСЕЧАР | МЈЕСЕЧАР

- ▶ {verba actionis, verba motus} **као месечар | мјесечар** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. г-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **comme un somnambule**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МЕСИЈА

- ▶ **чекати кога као Месију** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [дуго коџа ишчекивати као спас] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **attendre qqn comme le Messie (le messie)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

МЕТАК

- ▶ {verba motus: *летети | летјети / излетети | излетјети* или *пролетети | пролетјети (јурити / појурити* или *пројурити* или *изјурити*)} **као метак** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **comme une balle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **брз као метак** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **rapide comme une balle**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МЕТЛА

- ▶ **пијан као метла** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МЕТУЗАЛЕМ

- ▶ **стар као Метузалем** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома стар] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **vieux comme Mathusalem**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

МЕЋАВА

- ▶ **брисати као међава** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. г-и-8; ВАР. јести као међава; ЕКВ. {g} **manger (bouffer, dévorer) comme un ogre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **јести као међава** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-и-4; ВАР. брисати као међава; ЕКВ. {g} **manger (bouffer, dévorer) comme un ogre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

МЕХУР | МЈЕХУР

- ▶ **пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехур | мјехур од сапунице** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о нечему) [олако нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехурић | мјехурић (балон) од сапунице; ЕКВ. {а} **crever (éclater) comme une bulle [de savon]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

МЕХУРИЋ | МЈЕХУРИЋ

- ▶ **пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехурић | мјехурић од сапунице** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о нечему) [олако нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. пукнути (пући^{<ист>}, нестати, распукнути се) као мехур | мјехур (балон) од сапунице; ЕКВ. {а} **crever (éclater) comme une bulle [de savon]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

МИЛИЈАРДЕР

- ▶ **понашати се као пијани милијардер** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише новца трошити, бити веома расипан] ЗН. г-и-8; ВАР. трошити као пијани милијардер (милионер | милијунаш), понашати се као пијани милионер | милијунаш; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).
- ▶ **трошити као пијани милијардер** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише новца трошити, бити веома расипан] ЗН. к-п-4; ВАР. трошити као пијани милионер | милијунаш, понашати се као пијани милијардер (милионер | милијунаш); ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

МИЛИЈУНАШ

- ▶ **живјети као милијунаш** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живјети као милијонер; ЕКВ. {а} **vivre comme un millionnaire**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/з/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

▶ **понашати се као пијани милијунаш** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише новца трошити, бити веома расипан] ЗН. г-и-8; ВАР. трошити као пијани милионер|милијунаш (милијардер), понашати се као пијани милијардер (милионер); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

▶ **трошити као пијани милијунаш** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише новца трошити, бити веома расипан] ЗН. к-п-4; ВАР. трошити као пијани милијардер (милионер), понашати се као пијани милионер|милијунаш (милијардер); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

МИЛИОНЕР

▶ **живети|живјети као милионер** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живјети као милијунаш; ЕКВ. {a} vivre comme un millionnaire; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/з/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

▶ **понашати се као пијани милионер** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише новца трошити, бити веома расипан] ЗН. г-и-8; ВАР. трошити као пијани милионер|милијунаш (милијардер), понашати се као пијани милијардер (милијунаш); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

▶ **трошити као пијани милионер** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише новца трошити, бити веома расипан] ЗН. к-п-4; ВАР. трошити као пијани милијардер (милијунаш), понашати се као пијани милионер|милијунаш (милијардер); ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

МИМОЗА

▶ **осјетљив као мимоза** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [преосјетљив] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « фитоним »).

МИШ

▶ **го|гол као црквени миш** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње сиромашан] ЗН. к-п-8; ВАР. сиромашан (сиромах, шворц) као црквени миш; ЕКВ. {*a} pauvre comme un rat d'église; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **јести као миш** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {*a} grignoter comme une souris; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **мокар као миш** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно мокар, покисао] ЗН. к-и-4; ВАР. покиснути као миш; ЕКВ. {f} trempé (mouillé) comme un canard; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **покиснути као миш** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно покиснути, помокрити се на киши] ЗН. к-и-4;

ВАР. мокар као миш; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **размножавати се/размножити се (умножавати се/умножити се, множити се/намножити се, котити се/накотити се, размнажати се^{<зап>}) као мишеви** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [постајати бројнији великом брзином] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} se reproduire comme des lapins; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **сиромашан (сиромах, шворц) као црквени миш** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње сиромашан] ЗН. к-п-4; ВАР. го|гол као црквени миш; ЕКВ. {a} pauvre comme un rat d'église; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

МЛАДА

▶ **држати се (стајати) као влашка (сеоска) млада** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [укочено, усиљено и неприродно се држати, стајати] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **спремати се као влашка (сеоска) млада** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [дуго, споро се спремати, облачити] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).

▶ **чудити се као влашка (сеоска) млада** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [наивно се чудити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « антропоним »).

МЛЕКО|МЛИЈЕКО

▶ **ићи као млеко|млијеко** глаг. фраз. несвр. ① поз. ♦ (о нечему) [без потешкоћа, лако се пити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② <ист> поз. ♦ (о нечему) [одвијати се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} aller (marcher) comme sur des roulettes; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « храна »).

МЛИН

▶ **млети|мљети као [празан] млин** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] ЗН. к-п-5; ВАР. млети као [празна] воденицу; ЕКВ. {*a1} parler comme un moulin; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « локал »).

МОРЕ

▶ **плав као море** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито плав] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} bleu comme la mer; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

▶ **слан као море** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [преслан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « природа »).

МОРКА

- ▶ **пијан као морка** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **soûl (saoul) comme une grive**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

МОТИКА

- ▶ **глуп као мотика** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МОТКА

- ▶ **глуп као мотка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као мотка** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МРАВ

- ▶ {имати, бити *кога*} као **[жутих] мрава** прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [веома много, у великом броју] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **вредан|вриједан (марљив) као мрав** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома вредан, радан, марљив] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **згазити *кога* као мрава** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно *која* убити, у претњи] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **écraser qqn comme un ver**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **клати се као жути мрави** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама) [са жаром се и упорно борити] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити као мрав** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [марљиво, вредно радити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **travailler comme une fourmi**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

МРТАВ

- ▶ **заспати као мртав** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **s'endormir comme une bûche**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **спавати као мртав** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном]

ЗН. к-п-4; ВАР. спавати као мртав; ЕКВ. {a} **dormir comme un mort**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МРТВАЦ

- ▶ **блед|блијед као мртав** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **pâle comme un mort**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **изгледати као мртав** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити веома блед у лицу, изгледати веома слабо, испијено и исцрпљено] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **лежати као мртав** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [непомично лежати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **прећи (зајезати) *кога* као мртав даску** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [олако *која* преварити, насамарити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **спавати као мртав** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-4; ВАР. спавати као мртав; ЕКВ. {a} **dormir comme un mort**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МУВА|МУХА

- ▶ **досадан као мува|муха** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **collant comme de la glu**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **јурити (трчати, ићи, летети) као [мува|муха] без главе** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином и сметено јурити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} **courir comme un dératé**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **као [мува|муха] без главе** прид. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [који је стално сметен и у великој гужви] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **лепити се|лијепити се|залепити се|залијепити се за *кога*, *што* као мува|муха за мед (лепак|љепак или лијепак, говно)** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [одушевљено се *коме*, *чему* приклонити] ЗН. к-п-2; ВАР. хрлити/похрлити (летети|летјети/полетети|полетјети) на *кога*, *што* као мува|муха на мед; ЕКВ. {a} **se presser (se jeter, se précipiter) sur qqn, qqch comme des mouches sur du miel**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **навалити [на *што*] као мува|муха на говно** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [свим силама се (на *што*)

устремити] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **падати као муве|мухе** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [брзо и у великом броју умирати] ЗН. к-п-5; ВАР. умирати као муве|мухе; ЕКВ. {a} mourir (crever) comme des mouches; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **умирати као муве|мухе** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [брзо и у великом броју умирати] ЗН. к-п-4; ВАР. падати као муве|мухе; ЕКВ. {a} mourir (crever) comme des mouches; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **хрлити/похрлити (летети|летјети/полетети|полетјети) на кога, што као мува|муха на мед (говно)** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [одушевљено се коме, чему приклонити] ЗН. к-п-2; ВАР. лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за кога, што као мува|муха за мед; ЕКВ. {a} se presser (se jeter, se précipiter) sur qqn, qqch comme des mouches sur du miel; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/з/; ЛЕКС. « зооним »).

МУЛА

- ▶ **ћутати|шутјети као мула** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. ћутати као мулац; ЕКВ. {f} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ћутати као мулац; ЕКВ. {f} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « зооним »).

МУЛАЦ

- ▶ **ћутати као мулац** <ист> глаг. фраз. ① нег. ♦ (о мушкарцу) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. ћутати|шутјети као мула; ЕКВ. {f} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ћутати|шутјети као мула; ЕКВ. {f} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

МУМИЈА

- ▶ **стајати као мумија** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} être (rester) planté [là] comme une momie; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **ћутати|шутјети као мумија** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} se fermer comme une huître; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

МУЊА

- ▶ {verba motus: летети|летјети/излетети|излетјети или пролетети|пролетјети (јурити|појурити или пројурити или изјурити) као [жива] муња прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a1} comme l'éclair; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **брз као муња** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} rapide (prompt) comme l'éclair; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **као муња из ведра (ведрог) неба** ● прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [неочекивано, ненадано] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} comme un coup de tonnerre dans un ciel serein; СИН. Ø; АНТ. Ø. ● прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [неочекиван, ненадан] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} comme un coup de tonnerre dans un ciel serein; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /г/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

МУТАВ

- ▶ **навалити [на што] као мутав [на телефон]** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [свим силама се (на што) устремити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **радити као мутав** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [без престанка, добро радити, функционисати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} tourner comme une horloge; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

МУЋАК

- ▶ **покварен као муџак** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома покварен, злобан, зао] ЗН. к-и-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} méchant (mauvais) comme un âne rouge; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

НАВИЈЕН

- ▶ **говорити (причати) као навијен** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] ЗН. к-п-1; ВАР. млети као навијен; ЕКВ. {g} parler comme un moulin; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **млети|мљети као навијен** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без престанка причати] ЗН. к-и-5; ВАР. говорити (причати) као навијен; ЕКВ. {g} parler comme un moulin; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **радити као навијен** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [беспрекорно радити] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} tourner comme une horloge; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НАДРОГИРАН

- ▶ **као надругиран** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљен, ошамућен и отупео] ЗН. г-п-0; ВАР. као дрогиран; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљено, ошамућено и отупело] ЗН. г-п-0; ВАР. као дрогиран; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

НАКОВАЊ

- ▶ **тежак као наковањ** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **lourd comme une enclume**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0 ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

НАМАЗАН

- ▶ **ићи/проћи као намазан** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-п-2; ВАР. ићи/проћи као подмазано; ЕКВ. {f2} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НАРУЧЕН

- ▶ **доћи (стићи) као наручен** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи, нечему) [у право, одговарајуће време доћи, појавити се] ЗН. к-п-0; ВАР. доћи (стићи) као поручен; ЕКВ. {g2} **arriver (venir) comme marée en carême**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НАСЛИКАН

- ▶ **изгледати као насликан** глаг. фраз. несвр. ① поз. ♦ (о особи) [предивно изгледати] ЗН. к-и-4; ВАР. изгледати као нацртан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о нечему) [предивно изгледати] ЗН. к-и-4; ВАР. изгледати као нацртан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НАЦРТАН

- ▶ **изгледати као нацртан** глаг. фраз. несвр. ① поз. ♦ (о особи) [предивно изгледати] ЗН. к-и-4; ВАР. изгледати као насликан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о нечему) [предивно изгледати] ЗН. к-и-4; ВАР. изгледати као насликан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НЕБО

- ▶ **бити (разликовати се) као небо и земља** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама, о нечему) [потпуно се разликовати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme le jour et la nuit**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **велик као небо** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома велик, значајан, битан, важан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о нечему) [веома велик, који је доста изнад просечног, обичног по интензитету,

јачини или степену испољавања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

- ▶ **плав као небо** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [изразито плав] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **bleu comme le ciel**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

НЕЗДРАВ

- ▶ {verba actionis} **као нездрав** <ист> прил. фраз. неут. ♦ (о особи, нечему) [јачо, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un malade**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

НЕМАЦ|НИЈЕМАЦ

- ▶ **убити се као Немац** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о мушкарцу) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se bourrer comme un cochon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

НЕПИСМЕН

- ▶ **поцепати кога као неписмен Политику** <ист> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако коља истући] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g1} **battre qqn comme plâtre**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [убедљиво победити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

НИКАД

- ▶ {adiectiva, verba actionis} **као никад** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако, много, у највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme jamais**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **проводити се/провести се као никад** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [одлично се проводити/провести] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НИКО|НИТКО

- ▶ {adiectiva, verba actionis} **као нико|нитко** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако, много, у највећој мери] ЗН. г-п-0; ВАР. као ико|итко; ЕКВ. {a} **comme personne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **проводити се/провести се као нико|нитко** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [одлично се проводити/провести] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НИШТА

- ▶ {verba actionis} **као ништа** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без икаквих потешкоћа, лако] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un rien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

НОВ

- ▶ **као нов** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [потпуно одморан, свеж] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme neuf**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [који је у веома добром стању] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme neuf**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

НОВЧАНИК

- ▶ **познавати (знати) кога, што као свој новчаник** <ист> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично коџа, шишо познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. познавати (знати) кога, што као свој буђелар; ЕКВ. {f} **connaître qqn, qqch comme sa poche**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

НОГА

- ▶ **глуп као нога** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **bête comme ses pieds**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **као кувана | кухана нога** ● прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње уштогљен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње уштогљено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

НОЖ

- ▶ **оштар као нож** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома оштар, заоштрен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **coupant (tranchant) comme un rasoir**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

НОКАТ

- ▶ **бити као нокат и месо** глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. бити као прст и нокат (нокат и прст); ЕКВ. {g} **être comme cul et chemise**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

НОЋ

- ▶ **глуп као ноћ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **con comme la lune**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **јасан као ноћ** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно нејасан] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **clair comme du jus de boudin**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **ружан као ноћ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-и-4; ВАР. ружан као [сам] враг; ЕКВ. {g1} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

- ▶ **црн као ноћ** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **noir comme la nuit**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **noir comme la nuit**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **noir comme la nuit**; СИН. +; АНТ. ∅. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **noir comme la nuit**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ЊЕГОШ

- ▶ **свака је коме као у Његоша** <ист> реч. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома мудро говори] ЗН. г-и-8; ВАР. свака је коме као Његошева; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).

ЊЕГОШЕВА

- ▶ **свака је коме као Његошева** <ист> реч. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома мудро говори] ЗН. г-и-8; ВАР. свака је коме као у Његоша; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).

ОВЦА

- ▶ **бео | бијел (сед | сијед) као овца** прид. фраз. неут. ♦ (о коси, особи) [потпуно сед] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **blanc comme [la] neige**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **глуп као овца** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **bête comme un mouton**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **клати/заклати кога као овцу** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно коџа клати/заклати, убијати/убити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **égorger qqn comme un mouton**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ОГЛЕДАЛО

- ▶ **гладак као огледало** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито гладак, који је потпуно без набора] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **lisse (poli) comme un miroir**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **сјажити се (сијати^{<ист>}) као огледало** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [изразито блистати, сијати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **briller comme un miroir**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ОЗЕБАО

- ▶ **чекати кога као озебао сунце** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [дуго коџа ишчекивати као спас] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **attendre qqn comme le Messie (le messie)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ОКО

- ▶ **као пицино око** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [потпуно одморан, свеж] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **comme neuf**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [који је у веома добром стању] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **comme neuf**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **пазити (чувати) кога, што као око (очи) у глави** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према коме, чему односити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/r/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **пазити (чувати) кога, што као своје очи** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [с великом се пажњом, брижно према коме, чему односити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **veiller à qqn, qqch comme à la prunelle de ses yeux**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ОЛОВО

- ▶ **тежак као олово** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **lourd comme du plomb**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0 ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ОПАРЕН

- ▶ {verba motus: *скочити, одскочити*} као опарен прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо, нагло и изненада] ЗН. г-п-0; ВАР. као ошурен (офурен); ЕКВ. {g2} **comme mû par un ressort**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ОПИЈЕН

- ▶ **као опијен** ● прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљен, ошамућен и отупео] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљено, ошамућено и отупело] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ОРАХ

- ▶ **тврд као орах** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тврд, непоколебљив] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **dur comme une pierre ([de] la pierre)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ОРМАН

- ▶ **као трокрилни орман** <ист> прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. као трокрилни ормар (шифоњер); ЕКВ. {*e} **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. као трокрилни ормар (шифоњер); ЕКВ. {*e} **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ОРМАР

- ▶ **као трокрилни ормар** прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. као трокрилни орман (шифоњер); ЕКВ. {*e} **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. као трокрилни орман (шифоњер); ЕКВ. {*e} **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ОТАЦ

- ▶ **воleti|вољети кога као [рођеног(а)] оца** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* воleti] ЗН. к-п-0; ВАР. воleti|вољети кога као [рођену] мајку; ЕКВ. {a1} **aimer qqn comme un père**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/д/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ОФУРЕН

- ▶ {verba motus: *скочити, одскочити*} као офурен прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо, нагло и изненада] ЗН. г-п-0; ВАР. као опарен (ошурен); ЕКВ. {g2} **comme mû par un ressort**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ОЧЕНАШ

- ▶ **знати што као оченаш** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично *што* знати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ОШУРЕН

- ▶ {verba motus: *скочити, одскочити*} као ошурен прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо, нагло и изненада] ЗН. г-п-0; ВАР. као опарен (офурен); ЕКВ. {g2} **comme mû par un ressort**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПАКАО

- ▶ **врућина као у паклу** им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [велика, неподношљива врућина] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).
- ▶ **као у паклу је [врело (вруће)]** реч. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома је топло, превруће је] ЗН. к-п-1; ВАР. врућина као у паклу; ЕКВ. {g} **il fait chaud comme dans un four**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

ПАЛАЧИНКА

- ▶ **раван као палачинка** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно раван, који је без неравнина] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **plat comme une galette**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

▶ **спљоштен као палачинка** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно спљоштен] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **plat comme un fax**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

▶ **спљоштити (спљескати) кога као палачинку** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [сврвити, здробити, потпуно коѝа испребијати] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **aplatir (écraser) qqn comme une crêpe**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ПАМУК

▶ **мек као памук** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње мек, попустљив, благ] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

▶ **мекан као памук** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [всома мек, мекан, нимало тврд] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **mou comme du coton**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПАНТА | ПАНТО

▶ **средити (разбити, смазати, развући, растурити, разбуцати, убити) као Панта | Панто питу** <ист> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немиле, јако коѝа истући] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **battre qqn comme plâtre**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [убедљиво победити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ПАЊ

▶ **глуп као пањ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **пијан као пањ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **стајати као пањ** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **être (rester) planté [là] comme une bûche**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ПАЊА

▶ **добар као пања** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [всома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. добар као хлеб | хлеб (крух, крушац, леба, лебац); ЕКВ. {a2} **bon comme le (du) [bon] pain**; СИН. + АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ПАПАГАЈ

▶ **понављати као папагај** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без размишљања непрестано понављати,

декламовати туђе речи] ЗН. к-п-0; ВАР. понављати као папига; ЕКВ. {a} **répéter comme un perroquet**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ПАПИГА

▶ **понављати као папига** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без размишљања непрестано понављати, декламовати туђе речи] ЗН. к-п-0; ВАР. понављати као папагај; ЕКВ. {a} **répéter comme un perroquet**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ПАПРИКА

▶ **љут као паприка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње љут, бесан] ЗН. к-и-3; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

▶ **црвен као паприка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [црвен од узбуђења проузрокованог љутњом или бесом] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **rouge comme un coq**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

▶ **црвенети се | црвењети се / зацрвенети се | зацрвењети се или поцрвенети | поцрвењети као паприка** глаг. фраз. несвр/свр. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од узбуђења проузрокованог љутњом или бесом] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или нелагодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} **rougir comme une tomate**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ПАРА

▶ **познавати (знати) кога као злу пару** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично коѝа познавати, знати] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **connaître qqn, qqch comme sa poche**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

▶ **скупити се (стиснути се) као две паре у кеси** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно се скупити, стиснути] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПАРАГРАФ

▶ **искривити се као параграф** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно се искривити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

▶ **крив као параграф** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно крив] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПАРАДАЈЗ

▶ **црвен као парадајз** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или нелагодности] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **rouge comme une tomate**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a}

rouge comme une tomate; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи)
[сав црвен од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a}
rouge comme une tomate; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/;
ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ПАРЊАЧА

- ▶ **димити као парњача** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему)
[много се пушити, испуштати доста издувних
гасова] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР.
/0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пушити као парњача** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи)
[много и често пушити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **fumer
comme une locomotive**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/;
ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПАС

- ▶ {имати, бити *кога*} **као кусих (кусатих^{<зап>}) паса**
прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [веома много, у великом
броју] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР.
/0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **бесан|бијесан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома
бесан, љут] ЗН. к-п-0; ВАР. љут као пас; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ.
∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **болестан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно
болестан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **malade comme un chien**;
СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **веран|вјеран као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи)
[потпуно веран] ЗН. к-п-4; ВАР. веран|вјеран као псето; ЕКВ.
{a} **fidèle comme un chien**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/;
ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **гладан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома гладан]
ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/;
ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **гледати се као пас и мачка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о
особама) [с мржњом, нетрпељивошћу се гледати] ЗН.
к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **se regarder comme des chiens de
faïence**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **дахтати као пас** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јако
дахтати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **souffler comme une
baleine**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **жао је коме као псу** <зап> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако
је коме жао] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-
0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **живети|живјети као пас** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи)
[бедно, у лошим условима живети] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ.
{a} **vivre comme un chien**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/;
ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **као пас на ланцу** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [спутан,
нимало слободан] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. +.
(ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **лагати као пас** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи)
[безозбирно лагати] ЗН. к-п-4; ВАР. лагати као псето; ЕКВ. {g}
mentir comme un arracheur de dents; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-
1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **лајати као пас на мјесец** <зап> лаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о
особи) [свашта беспотребно говорити, блебетати] ЗН.
к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС.
« ЗООНИМ »).
- ▶ **љубоморан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито
љубоморан] ЗН. к-п-4; ВАР. љубоморан као пашче (псето);
ЕКВ. {f} **jaloux comme un tigre**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР.
/0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **љут као пас** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан,
љут] ЗН. к-и-2; ВАР. бесан|бијесан као пас; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +;
АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **напаљен као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома
сексуално узбуђен, који осећа јако еротско
узбуђење] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f*} **chaud comme un lapin**;
СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **нервозан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома
нервозан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1;
ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **односити се (понашати се, опходити се) према
коме као према псу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи)
[лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати
кога као пса (џукелу), односити се (понашати се,
опходити се) према *коме* као према џукели; ЕКВ. {a} **traiter
qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. «
ЗООНИМ »).
- ▶ **оставити кога као пса** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи)
[хладнокрвно *кога* напустити, оставити сама] ЗН. к-п-
4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **abandonner qqn comme un chien**; СИН. ∅;
АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **послушан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома
послушан и понизан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **docile
comme un chien**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. «
ЗООНИМ »).
- ▶ **радити као пас** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и
напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a}
travailler (bosser) comme un chien; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1;
ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **ружан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан,
који је одбојна изгледа] ЗН. к-и-4; ВАР. ружан као псето
(кер, пашче); ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ.
+. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **слагати се (бити) као пас и мачка** глаг. фраз. несвр. нег.
♦ (о особама) [нимало се не слагати, стално се
свађати] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **s'entendre (s'accorder,
être) comme chien et chat**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /a/;
ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

▶ **третирати кога као пса** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати *кога* као џукелу, односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према псу (џукели); ЕКВ. {а} **traiter qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **тући/истући или претући (млатити/измлатити или премлатити или намлатити, бити/пребити) кога као пса** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [немилосрдно, немилице, јако *која* тући/истући] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **battre qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **убијати/убити кога као пса** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно *која* убити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **tuer (abattre) qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{<ист>}) као пас** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [умирати/умрети у беди и самоћи] ЗН. к-п-1; ВАР. умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{<ист>}) као псето; ЕКВ. {а} **mourir (crever) comme un chien**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **уморан као пас** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома уморан] ЗН. к-п-4; ВАР. уморан као пашче (псето); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПАСУЉ

▶ **прост као пасуљ** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома једноставно, просто, нимало некомплицовано] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **simple comme bonjour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ПАТИКА

▶ **патити као патика** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много патити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **souffrir comme un damné**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПАТКА

▶ **ходати као патка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [гегати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **marcher comme un canard**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПАУН

▶ **поносан као паун** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома поносан] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **fier comme un paon**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се) као паун** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много се шепурити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **se pavaner (se rengorger) comme un paon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « зооним »).

ПАЦОВ

▶ **бежати|бјежати као пацови** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху бежати] ЗН. к-п-0; ВАР. бјежати као штакори; ЕКВ. {а} **détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **ружан као пацов** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. ружан као штакор; ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ПАША

▶ **живети|живјети као паша** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {а} **vivre comme un pacha**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ПАШЧЕ

▶ **љубоморан као пашче** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито љубоморан] ЗН. к-п-4; ВАР. љубоморан као пас (псето); ЕКВ. {f} **jaloux comme un tigre**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **ружан као пашче** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-и-4; ВАР. ружан као пас (псето, кер); ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

▶ **уморан као пашче** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома уморан] ЗН. к-п-4; ВАР. уморан као пас (псето); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПЕВАЦ|ПИЈЕВАЦ

▶ **шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се) као певац|пијевац** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много се шепурити] ЗН. к-п-1; ВАР. шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се) као петао|пијетао; ЕКВ. {а} **se pavaner (se rengorger) comme un coq**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/ј/; ЛЕКС. « зооним »).

ПЕГЛА

▶ **остати као пегла** <зап> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [забезекнути се] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **en rester comme deux ronds de flan**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЕКМЕЗ

▶ **јасан као пекмез** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **clair comme le jour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ПЕЛИН

- **горак као пелин** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома горак, нимало сладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **amer comme chicotin**; СИН. ∅; АНТ. +. ② нег. ♦ (о нечему) [веома горак, који буди веома горка, непријатна, болна осећања] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПЕНЗИОНЕР

- **возити као пензионер** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [превише споро возити] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ПЕРО

- **дизати/дигнути** или **дићи**^{<ист>} (подизати/подигнути или **подићи**^{<ист>}) **кога, што као перо** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [без тешкоће, без по муке *која, што* подићи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **soulever qqn, qqch comme une plume**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- **лаган (лак) као перо** прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома лак, лаган, нимало тежак] ЗН. к-п-0; ВАР. лаган (лак) као перце; ЕКВ. {a} **léger comme une plume**; СИН. ∅; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. лаган (лак) као перце; ЕКВ. {a} **léger comme une plume**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЕРЦЕ

- **лаган (лак) као перце** прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [веома лак, лаган, нимало тежак] ЗН. к-п-0; ВАР. лаган (лак) као перо; ЕКВ. {a} **léger comme une plume**; СИН. ∅; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома лак, који се с лакоћом креће, окретан, полетан] ЗН. к-п-2; ВАР. лаган (лак) као перо; ЕКВ. {a} **léger comme une plume**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЕТАО|ПИЈЕТАО

- **шепурити се (шепирити се**^{<зап>}, **кочоперити се) као петао|пијетао** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много се шепурити] ЗН. к-п-1; ВАР. шепурити се (шепирити се^{<зап>}, кочоперити се) као певац|пијевац; ЕКВ. {a} **se pavaner (se rengorger) comme un coq**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ПЕЧУРКА

- {имати, бити *кога, чега*} **као печурака [после|послије (након) кише]** <ист> прил. фраз. нег. ♦ (о особама, нечему) [веома много, у великој количини, у изобилју] ЗН. г-п-0; ВАР. као гљива [после|послије (након) кише]; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- **расти (ницати/никнути или нићи) као печурке [после|послије (након) кише]** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [брзо се и у великом броју појављивати] ЗН. к-п-0; ВАР. расти (ницати/никнути или нићи^{<ист>}) као гљиве [после|послије (након) кише]; ЕКВ. {a1} **pousser comme des champignons**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/з/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

- **расти/порастити или нарасти као печурка [после|послије (након) кише]** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о особи) [нагло, брзо растити] ЗН. к-п-0; ВАР. растити/порастити или нарасти као гљива [после|послије (након) кише]; ЕКВ. {a1} **pousser comme un champignon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ПИЈАВИЦА

- **прилепити се|прилијепити се (залепити се|залијепити се, ухватити се) за кога, што као пијавица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која, чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **s'accrocher (se coller) à qqn, qqch comme une sangsue**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ПИЈАН

- **држати се кога, чега као пијан плота** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која, чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ухватити се за *кога, што* као пијан (слеп|слијеп) за плот, држати се *кога, чега* као слеп|слијеп плота; ЕКВ. {g} **s'accrocher à qqn, qqch comme un naufragé à une bouée [de sauvetage]**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [упорно од *чеја* не одступати] ЗН. к-п-2; ВАР. ухватити се за *кога, што* као пијан (слеп|слијеп) за плот, држати се *кога, чега* као слеп|слијеп плота; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **као пијан** ● прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљен, ошамућен и отупео] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [омамљено, ошамућено и отупело] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- **ухватити се за кога, што као пијан за плот** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која, чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. држати се *кога, чега* као пијан (слеп|слијеп) плота, ухватити се за *кога, што* као слеп|слијеп за плот; ЕКВ. {g} **s'accrocher à qqn, qqch comme un naufragé à une bouée [de sauvetage]**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [упорно од *чеја* не одступати] ЗН. к-п-2; ВАР. држати се за *кога, чега* као пијан (слеп|слијеп) плота, ухватити се за *кога, што* као слеп|слијеп за плот; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ПИЛЕ

- **заплести се (запетљати се, уплести се, упетљати се, сплести се) као пиле у кучине** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно се збунити, смести] ЗН. к-и-5;

ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [наћи се у тешкој, замршеној, безизлазној ситуацији] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/б/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **клати/заклати кога као пиле** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [свирепо, немилосрдно, хладно *која* клати/заклати, убијати/убити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {а} *saigner (égorger) qqn comme un poulet*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **чудити се чему као пиле глисти** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јако се *чему* чудити] ЗН. к-п-4; ВАР. чудити се *чему* као птица глисти; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПИЉАРИЦА

- ▶ **свађати се као пиљарице** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [жустро и уз много буке се свађати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} *se disputer (s'engueuler) comme des chiffonniers*; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац ЗАНИМАЊА »).

ПИНОКИО

- ▶ **имати нос као Пинокио** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [имати велик нос] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « митоним »).

ПИПА

- ▶ **цурити као из пипе** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему, об. о носу) [много цурити] ЗН. к-п-0; ВАР. цурити као из чесме (славине); ЕКВ. {e1} *couler comme une fontaine*; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПИСМО

- ▶ **бити за кога као Свето писмо** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [бити нешто веома важно, у шта се не сумња, што се не доводи у питање] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПИТА

- ▶ **развличити се као пита** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [ленчарити, ништа не радити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ПИЧКА

- ▶ {verba actionis} **као из пичке** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без икаквих потешкоћа, лако] ЗН. г-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} *comme en se jouant*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **пијан као пичка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} *soûl (saoul) comme une bourrique*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **плакати/расплакати се као [нека] пичка** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати/расплакати се] ЗН. к-и-1; ВАР. плакати/расплакати се као [нека] пичкица; ЕКВ. {g1} *chialer comme une gonzesse*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **плакати/расплакати се као [нека] пичкица** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [горко и на сав глас плакати/расплакати се] ЗН. к-и-1; ВАР. плакати/расплакати се као [нека] пичка; ЕКВ. {g1} *chialer comme une gonzesse*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **понашати се као [нека] пичка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити крајње бескарактеран] ЗН. к-и-1; ВАР. понашати се као [нека] пичкица; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **пући (пукнути) као пичка** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о нечему) [веома лако пући, расцепати се, сломити се] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [јако се ударити, потпуно се поломити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ④ нег. ♦ (о особи) [потпуно банкротирати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **разбити се као пичка** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [јако се ударити, потпуно се поломити] ЗН. к-и-5; ВАР. развалити се као пичка; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **развалити се као пичка** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [јако се ударити, потпуно се поломити] ЗН. к-и-5; ВАР. разбити се као пичка; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} *se bourrer comme un cochon*; СИН. Ø; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [потпуно се надрогирати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **смрзавати се/смрзнати се као пичка** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [јако се смрзавати/смрзнати] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **ћутати|шутјети као пичка** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} *se fermer comme une huître*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ПИЧКИЦА

- ▶ **понашати се као [нека] пичкица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити крајње бескарактеран] ЗН. к-и-1; ВАР. понашати се као [нека] пичка; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ПИШТОЉ

- ▶ **го|гол као пиштољ** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно го, наг] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **nu comme un ver**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [који нема ни динара] ЗН. к-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **raide comme un passe-lacet**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЛАНИНА

- ▶ **велик као планина** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи, нечему) [веома велик, висок] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **grand comme une montagne**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о нечему) [веома велик, значајан, битан, важан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о нечему) [веома велик, који је доста изнад просечног, обичног по интензитету, јачини или степену испољавања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ПЛЕВА|ПЉЕВА

- ▶ {имати, бити *кога, чега*} **као плевe|пљевe** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ПЛОВАК

- ▶ **смарати се/сморити се као пловак** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити/провести време у потпуној досади] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЛОТ

- ▶ **пијан као плот** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЛОЧА

- ▶ **понављати што као покварена плоча** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [стално, без прекида *што* понављати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **répéter qqch comme un disque rayé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПОБЕСНЕО|ПОБЈЕСНИО

- ▶ {verba actionis} **као побеснео|побјеснио** прил. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un enragé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ПОДМАЗАН

- ▶ **ићи/проћи као подмазан** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-п-2; ВАР. ићи/проћи као намазано; ЕКВ. {f2} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПОЖАР

- ▶ **букнути као пожар** глаг. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нагло се појавити, настати, избити] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **ширити се/проширити се или раширити се као [шумски] пожар** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [великом се брзином ширити/проширити, добијати/добити веће размере, узимати/узети маха] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se répandre (se propager) comme une traînée de poudre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПОКИСАО

- ▶ **као покисао** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потуштен, утучен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потуштено, утучено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПОКОШЕН

- ▶ **пасти (срушити се) као покошен** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [свом силином, нагло и лако пасти] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **tomber comme une quille**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПОМАХНИТАО

- ▶ {verba actionis} **као помахнитао** прил. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [јако, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. као махнит; ЕКВ. {a} **comme un enragé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ПОНОЋ

- ▶ **глуп као поноћ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **con comme la lune**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПОПИШАН

- ▶ **као попишан** • прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потуштен, утучен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. • прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [потуштено, утучено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПОСРАН

- ▶ **као посран** ● прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [потештен, утучен] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ● прил. фраз. нег. ◆ (о особи) [потештено, утучено] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ПОЧЕТАК

- ▶ **уста су коме као чарапин почетак** <ист> реч. фраз. нег. ◆ (о особи) [уста су коме велика, широка] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПРАСАЦ

- ▶ **дебео као прасац** прид. фраз. нег. ◆ (о мушкарцу) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. дебео као прасе (свиња, крмак, прасица); ЕКВ. {a} **gros (gras) comme un porc**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **јести (ждерати) као прасац** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о мушкарцу) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. јести (ждерати) као свиња (прасе); ЕКВ. {a} **manger (bouffer) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **најести се као прасац** глаг. фраз. свр. нег. ◆ (о мушкарцу) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. најести се као свиња (прасе, прасица, крмак, крмача); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **прљав као прасац** прид. фраз. нег. ◆ (о мушкарцу) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. прљав као прасе (свиња); ЕКВ. {a} **sale comme un porc**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **удебљати се (угојити се) као прасац** глаг. фраз. свр. нег. ◆ (о мушкарцу) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. удебљати се (угојити се) као прасе (крмак, свиња, крмача); ЕКВ. {a} **grossir comme un porc**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

ПРАСЕ

- ▶ **бити (осећати се|осјећати се) као прасе у Техерану** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи) [лоше, нелагодно се осећати] ЗН. к-п-0; ВАР. бити (осећати се|осјећати се) као крме у Техерану; ЕКВ. {g} **être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **дебео као прасе** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. дебео као прасац (свиња, прасица, крмак, крмача); ЕКВ. {a} **gros (gras) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **јести (ждерати) као прасе** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. јести (ждерати) као свиња (прасац); ЕКВ. {a} **manger (bouffer)**

comme un cochon; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **најести се као прасе** глаг. фраз. свр. нег. ◆ (о особи) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. најести се као свиња (прасац, прасица, крмак, крмача); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **прљав као прасе** прид. фраз. нег. ◆ (о мушкарцу) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. прљав као прасац (свиња); ЕКВ. {a} **sale comme un cochon**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **удебљати се (угојити се) као прасе** глаг. фраз. свр. нег. ◆ (о особи) [веома се много удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. удебљати се (угојити се) као прасац (крмак, свиња, крмача); ЕКВ. {a} **grossir comme un cochon**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

ПРАСИЦА

- ▶ **дебела као прасица** прид. фраз. нег. ◆ (о жени) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. дебео као прасе (свиња, крмак, прасица); ЕКВ. {a} **gros (gras) comme une truie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **јести (ждерати) као прасица** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о жени) [много и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. јести (ждерати) као свиња (прасе); ЕКВ. {c} **manger (bouffer) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **најести се као прасица** глаг. фраз. свр. нег. ◆ (о жени) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. најести се као свиња (прасац, прасе, крмак, крмача); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПРЕБИЈЕН

- ▶ **као пребијен** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома уморан, малаксао, слаб] ЗН. г-п-0; ВАР. као испребијан; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 0-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ПРЕГАЖЕН

- ▶ **као прегажен** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома уморан, малаксао, слаб] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 0-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ПРЕПОРОЂЕН

- ▶ **као препорођен** прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [потпуно одморан, свеж] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **comme neuf**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ПРИНЦ

- ▶ **живети|живјети као принц** глаг. фраз. несвр. поз. ◆ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живети|живјети као принцеза; ЕКВ. {a} **vivre comme un prince**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « носилац сталежа »).

- ▶ **леп|лијеп као принц** прид. фраз. поз. ♦ (о мушкарцу) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. лепа|лијепа као принцеза; ЕКВ. {a} **beau comme un prince**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

- ▶ **примити (дочекати, угостити) кога као принца** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [срдачно *која* примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. примити (дочекати, угостити) кога као краља (краљицу, принцезу); ЕКВ. {a} **recevoir (accueillir) qqn comme un prince**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ПРИНЦЕЗА

- ▶ **живети|живјети као принцеза** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о жени) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. живети|живјети као принц; ЕКВ. {a} **vivre comme un princesse**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

- ▶ **лепа|лијепа као принцеза** прид. фраз. поз. ♦ (о жени) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-1; ВАР. леп|лијеп као принц; ЕКВ. {a} **belle comme une princesse**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

- ▶ **примити (дочекати, угостити) кога као принцезу** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [срдачно *која* примити, дочекати] ЗН. к-п-1; ВАР. примити (дочекати, угостити) кога као принца (краља, краљицу); ЕКВ. {a} **recevoir (accueillir) qqn comme une princesse**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

ПРИЧА

- ▶ **као из приче** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. као из бајке, као у бајци (причи); ЕКВ. {b2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

- ▶ **као у причи** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. као у бајци, као из бајке (приче); ЕКВ. {b2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПРОВАЉЕН

- ▶ **јести као проваљен** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **manger (bouffer, dévorer) comme un ogre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ПРОЗОР

- ▶ **лупати као отворен прозор** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [говорити глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПРОЛИВ|ПРОЉЕВ

- ▶ **[досадан (напоран)] као пролив|прољев** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, пренаметљив]

ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {*g} **ennuyeux (embêtant, emmerdant, chiant) comme la pluie**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/в/j/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ПРОШТАЦ

- ▶ **лежати као проштац** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [непомично лежати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **пасти (срушити се, пружити се, пљоснути) као проштац** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [нагло пасти у вертикалном положају] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **tomber comme une quille**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПРСТ

- ▶ **[сложни, уједињени] као прсти једне руке** прид. фраз. поз. ♦ (о особама) [врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **[unis] comme les [cinq] doigts de la (d'une) main**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /a/в/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **бити као прст и нокат (нокат и прст)** глаг. фраз. поз. ♦ (о особама) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. бити као нокат и месо; ЕКВ. {g} **être comme cul et chemise**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /h/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **го|гол као прст** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [који нема ни динара] ЗН. к-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {*f} **fauché comme les blés**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **познавати (знати) кога, што као својих пет прстију** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично *која, што* познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} **connaître qqn, qqch comme sa poche**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **сам као прст** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно сам, усамљен] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **seul comme un chien**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **убости (погодити) као прстом у говно** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [урадити што у незгодну тренутку] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **убости (погодити) као прстом у гузицу (дупе)** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [у потпуности што потрефити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

- ▶ **убости (погодити) као прстом у пекмез** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [у потпуности што потрефити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ПРУТ

- ▶ **дрхтати (трести се) као прут [на води]** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачко дрхтати, трести се, об. од страха] ЗН. к-п-2; ВАР. дрхтати (трести се) као шиба [на води]; ЕКВ. {0} **trembler comme une feuille**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **мршав као прут** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-0; ВАР. танак ко прут; ЕКВ. {f} **maigre comme un coton-tige**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **сув|сух као прут** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњав] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **sec comme un coup de trique**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /д/; ЛЕКС. « фитоним »).
- ▶ **танак као прут** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав] ЗН. к-п-2; ВАР. мршав ко прут; ЕКВ. {f} **fin (mince) comme une allumette**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

ПСЕТО

- ▶ **веран|вјеран као псето** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно веран] ЗН. к-п-4; ВАР. веран|вјеран као псето; ЕКВ. {a} **fidèle comme un chien**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **лагати као псето** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [безозбирно лагати] ЗН. к-п-4; ВАР. лагати као пас; ЕКВ. {g} **mentir comme un arracheur de dents**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **љубоморан као псето** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито љубоморан] ЗН. к-п-4; ВАР. љубоморан као пас (пашче); ЕКВ. {f} **jaloux comme un tigre**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **ружан као псето** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-и-4; ВАР. ружан као пас (кер, пашче); ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{<СИСТ>}) као псето** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [умирати/умрети у беди и самоћи] ЗН. к-п-1; ВАР. умирати/умрети|умријети (цркнути, црћи^{<СИСТ>}) као пас; ЕКВ. {a} **mourir (crever) comme un chien**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **уморан као псето** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома уморан] ЗН. к-п-4; ВАР. уморан као пас (пашче); ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПТИЦА

- ▶ **јести као птица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; ВАР. јести као птичица; ЕКВ. {a} **manger**

comme un oiseau; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **слободан као птица [на грани]** прид. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [потпуно слободан] ЗН. к-п-0; ВАР. слободан као птичица [на грани]; ЕКВ. {a1} **libre comme un oiseau**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **чудити се чему као птица глисти** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачко се чему чудити] ЗН. к-п-4; ВАР. чудити се чему као пиле глисти; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПТИЧИЦА

- ▶ **јести као птичица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома мало јести] ЗН. к-п-0; ВАР. јести као птица; ЕКВ. {a} **manger comme un oiseau**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **слободан као птичица [на грани]** прид. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [потпуно слободан] ЗН. к-п-0; ВАР. слободан као птица [на грани]; ЕКВ. {a1} **libre comme un oiseau**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « зооним »).

ПУВАЊАК

- ▶ **извући се као пувањак из гаћа** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [лако се извући, спасити] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

ПУЖ

- ▶ **вући се као пуж** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома споро, полако ићи, кретати се] ЗН. к-п-2; ВАР. ићи (кретати се, ходати) као пуж; ЕКВ. {*a} **aller (avancer, marcher) comme un escargot**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **ићи (кретати се, ходати) као пуж** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома споро, полако ићи, кретати се] ЗН. к-п-0; ВАР. вући се као пуж; ЕКВ. {a} **aller (avancer, marcher) comme un escargot**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **спор као пуж** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома спор] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **lent comme un escargot**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ПУПОЉАК

- ▶ **млад као пупољак** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома млад] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

ПУРАН

- ▶ **шепурити се као пуран** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа се шепурити] ЗН. к-п-4; ВАР. шепурити се (шепирити се) као ћуран; ЕКВ. {a} **se pavaner (se rengorger) comme un dindon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ПУСТИЊАК

- ▶ **живети|живјети као пустињак** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [повучено, у самоћи живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} *vivre comme un ermite*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

ПУХ

- ▶ **заспати као пух** <зап> глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} *s'endormir comme un loir*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **спавати као пух** <зап> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} *dormir comme un loir*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ПУШКА

- ▶ {*verba dicendi*: *одговарати/одговорити, испалити, рећи, казати*} **као из пушке** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без оклевања, потпуно спремно] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **запет (напет) као пушка** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [потпуно спреман, готов] ЗН. к-п-5; ВАР. као запета (напета, набита) пушка; ЕКВ. {f1} *tendu comme un arc*; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-п-5; ВАР. као запета (напета, набита) пушка; ЕКВ. {f1} *tendu comme un arc*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **као запета (напета, набита) пушка** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [потпуно спреман, готов] ЗН. к-п-5; ВАР. запет (напет) као пушка; ЕКВ. {f1} *tendu comme un arc*; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-п-5; ВАР. запет (напет) као пушка; ЕКВ. {f1} *tendu comme un arc*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **луд као пушка** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње ексцентричан, откачен, који је оригинална понашања] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **љут као пушка** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ПЧЕЛА

- ▶ **вредан|вриједан (марљив) као пчела** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома вредан, радан, марљив] ЗН. к-п-4; ВАР. вредан|вриједан (марљив) као пчелица; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **зарадити као пчела на брусу** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [ништа не зарадити] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за кога, што као пчела (пчеле) на мед** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [одушевљено се коме, чему приклонити] ЗН. к-п-2; ВАР. хрлити/похрлити (летети|летјети/полетети|полетјети) на кога, што као пчела (пчеле) на мед; ЕКВ. {a} *se presser (se jeter, se précipiter) sur qqn, qqch comme des abeilles sur du miel*; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ћ/ј/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **проћи као пчела на брусу** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [веома лоше проћи] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **хрлити/похрлити (летети|летјети/полетети|полетјети) на кога, што као пчела (пчеле) на мед** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [одушевљено се коме, чему приклонити] ЗН. к-п-2; ВАР. лепити се|лијепити се/залепити се|залијепити се за кога, што као пчела (пчеле) за мед; ЕКВ. {a} *se presser (se jeter, se précipiter) sur qqn, qqch comme des abeilles sur du miel*; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ћ/ј/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ПЧЕЛИЦА

- ▶ **бистар као пчелица** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома бистар, проицљив, оштроум] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} *malin comme un singe*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **вредан|вриједан (марљив) као пчелица** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома вредан, радан, марљив] ЗН. к-п-4; ВАР. вредан|вриједан (марљив) као пчела; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

РАЖАЊ

- ▶ **окретати се (превртати се, вртети се|вртјети се) као на ражњу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [у кревету се окретати због несанице, немира] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РАЗГЛЕДНИЦА

- ▶ **као с разгледнице** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} *comme dans un conte de fée*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РАЈ

- ▶ **као у рају** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} *comme dans un conte de fée*; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

РАК

- ▶ **црвен као рак** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [сав црвен од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **rouge comme une écrevisse**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [црвен од стида или нелагодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **rouge comme une écrevisse**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [црвен од превелика напора] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **rouge comme une écrevisse**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **црвенети се|црвењети се/зацрвенети се|зацрвењети се или поцрвенети|поцрвењети као рак** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од сунца, сунчања] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **rougir comme une écrevisse**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [поцрвенети од стида или нелагодности] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **rougir comme une écrevisse**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

РАКЕТА

- ▶ {verba motus: *летети|летјети/излетети|излетјети* или *пролетети|пролетјети (јурити/појурити или пројурити или изјурити)* као ракета прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme une fusée**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **брз као ракета** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **rapide (prompt) comme l'éclair**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РИБА

- ▶ **бити (осећати се|осјећати се) као риба на сувом[е]|сухом[е]** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се осећати, тешко се сналазити у некој ситуацији] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **être (se sentir) comme un poisson hors de l'eau**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/д/ј/з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **бити (осећати се|осјећати се) као риба у води** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично се осећати, сналазити у некој ситуацији] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **être (se sentir) comme un poisson dans l'eau**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **здрав као риба** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно здрав] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **solide comme le Pont-Neuf**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **пливати као риба** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [добро пливати, умети лепо пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **nager comme un poisson**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **свеж|свјеж као риба** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [одморан, чио и свеж] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} **frais comme un gardon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **ћутати|шутјети као риба** глаг. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [уопште се не изјашњавати, не износити мишљење] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. ∅. ③ поз. ♦ (о особи) [знати чувати тајну, не одавати тајну] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se fermer comme une huître**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « зооним »).

РИС

- ▶ **бесан|бијесан као рис** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-п-0; ВАР. љут као рис; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **љут као рис** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-2; ВАР. бесан|бијесан као рис; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

РОБ

- ▶ **радити као роб** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **travailler (bossier) comme un esclave**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ СТАЛЕЖА »).

РОБИЈАШ

- ▶ **секирати се (бринути се) за што као робијаш за државу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [нималло се не секирати] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « НОСИЛАЦ ЗАНИМАЊА »).

РОБОТ

- ▶ {verba actionis, verba motus} као робот прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [механички, без размишљања, без учешћа свести] ЗН. г-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un robot**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РОГ

- ▶ **[мрачно] као у рогу** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома мрачно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **noir comme dans un tunnel**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **мрак је као у рогу** реч. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома је мрачно] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **слагати се (бити) као рогови у врећи (цаку^{<ист>})** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особама) [нимало се не слагати, стално се свађати] ЗН. г-и-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **s'entendre (s'accorder, être) comme chien et chat**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РОСА

- ▶ **млад као роса** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома млад] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ **млад као роса у подне** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [не више тако млад] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

РУЖА

- ▶ **мирисати као ружа** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома угодно мирисати, осећати се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

РУКА

- ▶ **као руком је однет|однијет (однесен)** реч. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома је лако и брзо прошло, нестало] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /г/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **нестати као руком однет|однијет (однесен)** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о нечему) [веома лако и брзо проћи, нестати] ЗН. к-и-4; ВАР. отићи (проћи) као руком однет|однијет (однесен); ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/г/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **отићи (проћи) као руком однет|однијет (однесен)** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о нечему) [веома лако и брзо проћи, нестати] ЗН. к-и-5; ВАР. нестати као руком однет|однијет (однесен); ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/г/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

РУКАВ

- ▶ **сипати као из рукава** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [говорити с лакоћом и учено] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

РУС¹

- ▶ {имати, бити *кога*} **као руса** прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [веома много, у великом броју] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

РУС²

- ▶ {имати, бити *кога*} **као Руса** прил. фраз. нег. ♦ (о особама) [веома много, у великом броју] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **пијан као Рус** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **soûl (saoul, ivre) comme un Polonais**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

- ▶ **пити као Рус** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много ПИТИ] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **boire comme un Polonais**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

САД

- ▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као сад** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [врло добро се *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **se souvenir de qqn, qqch comme [d']aujourd'hui**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

САЈЛА

- ▶ **смотан као сајла** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома смотан, неспретан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

САЛАТА

- ▶ {имати, бити *кога, чега*} **као салате** прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

САЛИВЕН

- ▶ **стајати (пристајати) коме као саливен** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о нечему) [савршено *коме* пристајати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **aller à qqn comme un gant**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

САН

- ▶ **као у сну** ● прил. фраз. нег. ♦ (о нечему) [нејасно, неодређено] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme dans un rêve**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ● прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [одлично, дивно, изврсно] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **леп|лијеп као сан** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **beau comme un astre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као кроз (кроза) сан** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [врло се слабо *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se souvenir de qqn, qqch comme dans un brouillard**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **сећати се|сјећати се кога, чега као у сну** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [врло се слабо *која, чеја* сећати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se souvenir de qqn, qqch comme dans un brouillard**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

САНТА

- ▶ **хладан као санта леда** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома хладан, који је веома ниске температуре,

који одаје осећај велике хладноће] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **froid comme un glaçon**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {e} **froid comme un glaçon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

САРАГА

- ▶ **мршав као сарага** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [превише мршав, сув, сувоњава] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **maigre comme une ablette**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

САРДИНА

- ▶ **збијени (стиснути, набијени) као сардине [у конзерви]** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачо стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **serrés (tassés, entassés) comme des sardines [en boîte]**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

САРМА

- ▶ **очи су коме као кафанске сарме** <ист> реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [очи су коме велике, избечене] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **смотан као сарма** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома смотан, неспретан] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

САТ

- ▶ **радити као сат** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [беспрекорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. радити као урица; ЕКВ. {a} **tourner comme une horloge (une montre)**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **тачан|точан као [швајцарски|швицарски] сат** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-0; ВАР. тачан као ура (урица); ЕКВ. {a} **régulé comme une horloge [suisse]**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

САУНА

- ▶ **као у сауни је [топло (вруће)]** реч. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [веома је топло, превруће је] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **il fait chaud comme dans un four**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

САУЧЕШЋЕ

- ▶ **примати се као саучешће** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [силно се узбуђивати, одушевљавати се] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

САХАРА

- ▶ **имати форе као Сахара море** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити крајње недуховит] ЗН. г-п-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

СВЕТИЊА

- ▶ **чувати што као светињу** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома пажљиво, брижљиво *шито* чувати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **garder (conserver) qqch comme une relique**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СВЕЋА | СВИЈЕЋА

- ▶ **пасти (срушити се, пружити се) као свећа|свијећа** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [нагло пасти у вертикалном положају] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **tomber comme une quille**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **стајати као свећа|свијећа** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно усправно стајати] ЗН. к-п-0; ВАР. усправан (прав<ист>, раван) као свећа|свијећа; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **угасити се као свећа|свијећа** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [полако и у миру умрети] ЗН. к-п-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **s'éteindre comme une chandelle**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **усправан (прав<ист>, раван) као свећа|свијећа** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. стајати као свећа|свијећа; ЕКВ. {a} **droit comme un cierge**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СВИЛА

- ▶ **мек (мекан) као свила** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [изразито мекан, нежан, гладак] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **doux comme de la soie**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /б/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

СВИЊА

- ▶ **дебео као свиња** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. дебео као прасац (свиња, крмак, крмача); ЕКВ. {a} **gros (gras) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **дерати се (драти се, викати, врштати, урлати, урликати) као свиња** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [викати из свега гласа] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a2} **crier (gueuler) comme un cochon qu'on égorge**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/д/з/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **знојити се/ознојити се као свиња** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [превише се знојити/ознојити] ЗН. к-п-4;

ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **suer (transpirer) comme un cochon**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **јести (ждерати) као свиња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и халапљиво јести] ЗН. к-п-1; ВАР. јести (ждерати) као прасе (прасац); ЕКВ. {a} **manger (bouffer) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **крварити као свиња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [веома многа крварити] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **saigner comme un cochon (un porc)**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **најести се као свиња** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. најести се као прасе (прасац, прасица, крмак, крмача); ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **напити се (опити се, нарољати се) као свиња** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-п-4; ВАР. развалити се (убити се) као свиња; ЕКВ. {a} **se soûler comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **пијан као свиња** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **soûl (saoul) comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **понашати се као свиња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [Господарити, командовати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **se comporter (se conduire) comme un cochon**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **прљав као свиња** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [веома прљав, нечист] ЗН. к-п-1; ВАР. прљав као прасе (свиња); ЕКВ. {a} **sale comme un cochon**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **развалити се (убити се) као свиња** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. напити се (опити се, нарољати се) као свиња; ЕКВ. {a} **se bourrer comme un cochon**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **удебљати се (угојити се) као свиња** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [веома се многа удебљати] ЗН. к-п-0; ВАР. удебљати се (угојити се) као прасац (крмак, прасе, крмача); ЕКВ. {a} **grossir comme un cochon**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

СВИЊАЦ

- ▶ **као у свињцу** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома прљаво и неуредно] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « локал »).

СВОЈ

- ▶ **као свој своме** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [крајње искрено, најискреније] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

СЕДЛО

- ▶ **стајати (пристајати) коме као крави (крмачи, магарцу) седло** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [уопште коме не пристајати] ЗН. г-п-6; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **aller à qqn comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule)**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СЕКИРА | СЈЕКИРА

- ▶ **пијан као сјекира** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {t2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пливати као секира | сјекира** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше пливати, не умети пливати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **nager comme un fer à repasser**; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СЕЉАК

- ▶ **облачити се/обући се као сељак** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [ружно, неукусно се облачити/обући] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **s'habiller comme un plouc**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « антропоним »).

СЕНА | СЈЕНА

- ▶ **изгледати као сена | сјена** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [изгледати веома слабо, испијено и исцрпљено] ЗН. к-п-4; ВАР. изгледати као сенка | сјенка; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **пратити кога (ићи за ким) као сена | сјена** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. пратити кога (ићи за ким) као сенка | сјенка; ЕКВ. {a} **suivre qqn comme son ombre**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/ј/; ЛЕКС. « остало »).

СЕНКА | СЈЕНКА

- ▶ **изгледати као сенка | сјенка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [изгледати веома слабо, испијено и исцрпљено] ЗН. к-п-4; ВАР. изгледати као сена | сјена; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **пратити кога (ићи за ким) као сенка | сјенка** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [непрестано ићи за ким] ЗН. к-п-0; ВАР. пратити кога (ићи за ким) као сена | сјена; ЕКВ. {a} **suivre qqn comme son ombre**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/ј/; ЛЕКС. « остало »).

СЕСТРА

- ▶ **волети|вољети кога као [рођену] сестру** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети кога као [рођеног(а)] брата; ЕКВ. {a} *aimer qqn comme un (sa propre) sœur*; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **хвала коме као сестри [рођеној]** реч. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома *коме* хвала] ЗН. к-п-4; ВАР. хвала *коме* као брату [рођеном]; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-1; ВАР. /в/ћ/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

СИВОЊА

- ▶ **вући као сивоња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. радити као сивоња; ЕКВ. {c} *travailler comme un bœuf*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **навалити (насрнути) [на што] (запети [за што]) као сивоња** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [свим силама се (на *што*) устремити] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити као сивоња** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. вући као сивоња; ЕКВ. {c} *travailler comme un bœuf*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

СИЈАЛИЦА

- ▶ **пући (пукнути) као сијалица** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /г/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СИН

- ▶ **волети|вољети кога као [рођеног(а)] сина** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети кога као [рођену] кћерку (ћерку, кћер); ЕКВ. {a} *aimer qqn comme un (son propre) fils*; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/д/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

СИНГЕРИЦА

- ▶ **радити као сингерица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [беспрекорно радити] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} *tourner comme une horloge*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СИР

- ▶ **бео|бијел као сир** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-2; ВАР.

блед|блијед као сир; ЕКВ. {g} *blanc comme [la (de la)] craie*; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. блед|блијед као сир; ЕКВ. {b} *blanc comme un petit-suisse*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **блед|блијед као сир** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као сир; ЕКВ. {g} *blanc comme [la (de la)] craie*; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи) [изразито бео, који није преплануо од сунца] ЗН. к-п-0; ВАР. бео|бијел као сир; ЕКВ. {b} *blanc comme un petit-suisse*; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **магла је као сир** <ист> рел. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома је густа магла] ЗН. к-п-0; ВАР. густ као тесто|тијесто; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **пролазити/проћи (улазити/ући) као кроз[а] сир** глаг. фраз. несвр/свр. ① неут. ♦ (о нечему) [лако се резати, лако продирати у ткиво] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} *entrer (retrer) comme dans du beurre*; СИН. +; АНТ. ∅. ② неут. ♦ (о особи) [веома лако ући, продрети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} *entrer (retrer) comme dans du beurre*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/д/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **сећи|сјећи (резати) што као сир** глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [лако *што* резати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

- ▶ **шупаљ (бушан) као [швајцарски] сир** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [прилично мањкав] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

СИРОЧЕ

- ▶ **убити се као сироче** <ист> глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [јаче се ударити, потпуно се поломити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *se bourrer comme un cochon*; СИН. +; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [веома се намучити] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *en baver (chier) comme un Russe*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

СИСЕ

- ▶ **стајати (пристајати) коме као пилету сисе** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [уопште *коме* не пристајати] ЗН. г-п-6; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *aller à qqn comme un tablier à une vache (une chèvre, un cochon, une poule)*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

СИТО

- ▶ **бушан као сито** прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [веома бушан, препун рупа] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [који не представља јаку одбрану у каквој игри, спорту] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅;

СИН. Ø; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [сексуално искусан] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СКАМЕЊЕН

- ▶ **стајати као скамењен** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} être (rester) planté comme pétrifié; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

СКЕЛЕТ

- ▶ **мршав као скелет** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. мршав као костур; ЕКВ. {a} maigre comme un squelette; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

СКОТ

- ▶ **живети|живјети као скот** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бедно, у лошим условима живети] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {c} vivre comme une bête; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

СКУПШТИНА

- ▶ **растурити (разбити) кога, што као бугарску скупштину** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [потпуно иштио расформирати, уништити, довести до стечаја] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [смрвити, здробити, потпуно коџа испребијати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {g1} briser qqn comme une allumette; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [убедљиво коџа победити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

СЛАВИНА

- ▶ **цурити као из славине** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему, об. о носу) [многа цурити] ЗН. к-п-0; ВАР. цурити као из чесме (пипе); ЕКВ. {e1} couler comme une fontaine; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СЛАВУЈ

- ▶ **певати|пјевати као славуј** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома лепо певати] ЗН. к-п-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} chanter comme un rossignol; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

СЛАМА

- ▶ **коса је коме као слама** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [коса је коме испуцала] ЗН. к-п-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

СЛЕП|СЛИЈЕП

- ▶ **држати се кога, чега као слеп|слијеп плота** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [упорно се од коџа, чеџа не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ухватити се за кога, што као пијан (слеп|слијеп) за плот, држати се кога, чега као пијан плота; ЕКВ. {g} s'accrocher à qqn, qqch comme un naufragé à une bouée [de sauvetage]; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [упорно од чеџа не одступати] ЗН. к-п-2; ВАР. ухватити се за кога, што као пијан (слеп|слијеп) за плот, држати се кога, чега као пијан плота; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

- ▶ **ухватити се за кога, што као слеп|слијеп за плот** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [упорно се од коџа, чеџа не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. држати се кога, чега као пијан (слеп|слијеп) плота, ухватити се за кога, што као пијан за плот; ЕКВ. {g} s'accrocher à qqn, qqch comme un naufragé à une bouée [de sauvetage]; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [упорно од чеџа не одступати] ЗН. к-п-2; ВАР. држати се за кога, чега као пијан (слеп|слијеп) плота, ухватити се за кога, што као пијан за плот; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

СЛИКА

- ▶ **леп|лијеп као слика** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} beau comme le jour; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СЛИНА

- ▶ **развлагити се као слина** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [ленчарити, ништа не радити] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1 ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

СЛОН

- ▶ **бити као слон у стакларској радњи|у стаклани (у трговини порцулана^{<зап>})** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [бити веома неспретан, крајње смотан] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine; СИН. Ø; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [осећати се крајње неугодно] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} être comme un éléphant dans un magasin de porcelaine; СИН. Ø; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **дебео као слон** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома дебео] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} gros comme une baleine; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **зијевати као слон** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [интензивно зевати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} bâiller comme une carpe; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **памтити као слон** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома добро памтити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

- ▶ **тежак као слон** прид. фраз. нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **lourd comme un éléphant**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1 ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **хркати као слон** глаг. фраз. невр. нег. ♦ (о особи) [јачко и гласно хркати] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **ronfler comme un éléphant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

СЛУГА

- ▶ **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према слуги** глаг. фраз. невр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирали *кога* као слугу; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme un domestique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).
- ▶ **третирали кога као слугу** глаг. фраз. невр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према коме опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. односити се (понашати се, опходити се) према коме као према слуги; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme un domestique**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

СМОКВА

- ▶ **као сува |суха смоква** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње изборан, смежуран, који је препун бора] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **ridé comme une [vieille] pomme**; СИН. ∅; АНТ. +. (ПАР. 0-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « фитоним »).

СМРТ

- ▶ **блед |блијед као смрт** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома блед у лицу, који је у лицу без природног руменила, обично од болести, страха, узбуђења] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **pâle comme la mort**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **изгледати као смрт на годишњем одмору |допусту** глаг. фраз. невр. нег. ♦ (о особи) [бити веома блед у лицу, изгледати веома слабо, испијено и исцрпљено] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **навалити [на што] као смрт на бабу** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [свим силама се (на *што*) устремити] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **ружан као смрт** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **laid (moche) comme un roux**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).
- ▶ **сигуран као смрт** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно сигуран, поуздан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

СМУК

- ▶ **јести као смук** <зап> глаг. фраз. невр. нег. ♦ (о особи) [много и халапљиво јести] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **manger (bouffer, dévorer) comme un ogre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **напити се као смук** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **se soûler comme un cochon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **пијан као смук** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **soûl (saoul) comme une grive**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **пити као смук** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много пити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **boire comme un trou**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

СНЕГ |СНИЈЕГ

- ▶ **бео |бијел као снег |снијег** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито бео, који је изразито беле боје] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **blanc comme [la] neige**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [потпуно светао, који има изразито светао тен] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **blanc comme [la] neige**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи, нечему, об. о коси) [потпуно сед] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **blanc comme [la] neige**; СИН. +; АНТ. +. ④ поз. ♦ (о нечему) [потпуно чист] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **blanc comme [la] neige**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

СНЕГ |СНИЈЕГ

- ▶ **марити (бринути) за кога, што као за лањски снег |снијег** глаг. фраз. невр. нег. ♦ (о особи) [не обазирати се на *кога*, *што*, не придавати коме, чему никакву важност] ЗН. г-и-8; ВАР. стало је *коме* до *кога*, *чега* као до лањског[а] снега |снијег[а]; ЕКВ. {g} **se moquer (se soucier, se foutre, se contrefoutre, se fiché) de qqn, qqch comme de sa première (dernière) chemise**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **стало је коме до кога, чега као до лањског[а] снега |снијег[а]** реч. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало коме до *кога*, *чега* није стало] ЗН. г-и-8; ВАР. марити (бринути) за *кога*, *што* као за лањски снег |снијег; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /д/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **топити се/истопити се или растопити се као снег |снијег на сунцу** глаг. фраз. невр/свр. нег. ♦ (о нечему) [полако нестајати/нестати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **fondre comme [la] neige au soleil**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

СНОПЉЕ

- ▶ **падати као снопље** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [брзо и у великом броју умирати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **tomber comme des mouches**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « фитоним »).

СОБАРИЦА

- ▶ **наиван као француска собарица** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало наиван, нимало лаковеран] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [изузетно наиван, изузетно лаковеран] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

- ▶ **невин као француска собарица** прид. фраз. ① нег. ♦ (о особи) [нимало невин, нимало недужан, поштен, у приличној мери крив] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [нимало невина, која има доста сексуалног искуства] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « носилац занимања »).

СОЈКА

- ▶ **трепрати као сојка на југовину (југовини)** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бити уображен] ЗН. г-и-8; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /h/з/; ЛЕКС. « зооним »).

СОК

- ▶ **бистар као густо сок** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало бистар, нимало паметан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*f2} **fin comme du gros sel**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « храна »).

СОМ

- ▶ **заљубити се као сом** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о мушкарцу) [скроз се заљубити] ЗН. к-и-4; ВАР. заљубљен као сом; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **заљубљен као сом** прид. фраз. нег. ♦ (о мушкарцу) [јако заљубљен] ЗН. к-и-4; ВАР. заљубити се као сом; ЕКВ. {g} **amoureux comme un collégien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **зијевати као сом** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [интензивно зевати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **bâiller comme une carpe**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **зинути као сом** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [зинути од изненађења, зачуђености] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g2} **en rester comme deux ronds de flan**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

СПУЖВА

- ▶ **пити као спужва** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много пити] ЗН. к-п-0; ВАР. пити као сунђер; ЕКВ. {a} **boire comme une éponge**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СРБИН

- ▶ **лагати као Србин** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [безозбирно лагати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **mentir comme un arracheur de dents**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

СРНА

- ▶ **витка као срна** прид. фраз. нег. ♦ (о жени) [веома витка] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **mince comme un roseau**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **плашљив (плах) као срна** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома плашљив, бојажљив] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **peureux comme un lièvre**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « зооним »).

СТВАР

- ▶ **{verba actionis} као преко оне ствари** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [нерадо, преко воље] ЗН. г-и-4; ВАР. као преко курца; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

СТВОРЕН

- ▶ **као створен** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [веома погодан, који сасвим одговара] ЗН. г-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « остало »).

СТЕНА | СТИЈЕНА

- ▶ **као од стене | стијене одваљен** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [кршан, крупан, веома развијен] ЗН. к-п-0; ВАР. као од брда (брега | бријега) одваљен; ЕКВ. {*f1} **bâti (taillé) comme un roc**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -2; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **стајати као стена | стијена** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b2} **être (rester) planté [là] comme une borne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **чврст као стена | стијена** прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома тврд, чврст, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **dur comme du (le, un) roc**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о особи, о нечему) [веома чврст, непоколебљив, постојан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ③ нег. ♦ (о особи) [веома чврст, духовно веома јак, издржљив] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

СТЕНИЦА | СТЈЕНИЦА

- ▶ **досадан као стеница | стјеница** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *collant comme de la glu*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

СТОКА

- ▶ **возити кога као стоку** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без имало пажње, обзира *кога* возити] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **живети | живјети као стока** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [бедно, у лошим условима живети] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *vivre comme une bête*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **заспати као стока** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} *s'endormir comme un loir*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **збијени (стиснути, набијени) као стока** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [јачо стиснути, збијени] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *parqués (entassés) comme des bestiaux*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **најести се као стока** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [прејести се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **напити се (опити се, нарољати се) као стока** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. развалити се (убити се) као стока; ЕКВ. {b} *se soûler comme un cochon*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према стоци** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирали *кога* као стоку (животињу), односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према животињи; ЕКВ. {a} *traiter qqn comme du bétail*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **пијан као стока** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисано стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} *soûl (saoul) comme une bourrique*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити (ринтати) као стока** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. теглити (мучити се) као стока, радити као марва; ЕКВ. {a} *travailler (bosser) comme une bête*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **развалити се (убити се) као стока** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-5; ВАР. пити се (опити се, нарољати се) као стока; ЕКВ. {b} *se*

bourrer comme un cochon; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **спавати као стока** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b} *dormir comme une marmotte*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **теглити (мучити се) као стока** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и напорно радити] ЗН. к-п-2; ВАР. радити (ринтати) као стока, радити као марва; ЕКВ. {a} *trimer comme une bête*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **третирали кога као стоку** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирали *кога* као животињу, односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према стоци; ЕКВ. {a} *traiter qqn comme du bétail*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

СТРАШИЛО

- ▶ **изгледати као страшило** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [веома ружно изгледати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СТРЕЛА | СТРИЈЕЛА

- ▶ {verba motus: *летети | летјети | излетети | излетјети* или *пролетети | пролетјети* (јурити/појурити или пројурити или изјурити) као стрела | стријела} прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *comme une flèche*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **брз као стрела | стријела** прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *rapide comme une flèche*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **стајати као стрела | стријела** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно усправно стајати] ЗН. к-п-0; ВАР. усправан (прав^{<ист>}, раван) као стрела | стријела; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **усправан (прав^{<ист>}, раван) као стрела | стријела** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно прав, који је потпуно усправног држања] ЗН. к-п-0; ВАР. стајати као стрела | стријела; ЕКВ. {a} *droit comme une flèche*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/з/j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СТРУЈА

- ▶ **брз као струја** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [веома брз] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} *rapide comme une balle*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **луд као струја** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње ексцентричан, откачен, који је оригинална понашања] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

СТРУНА

- ▶ **напет као струна** прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [потпуно спреман, готов] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **tendu comme un arc**; СИН. +; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи, нечему) [потпуно напет, пун узнемирености, страха, ишчекивања] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {d} **tendu comme un arc**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СТУП

- ▶ **глуп као ступ** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **стајати као ступ** <зап> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **être (rester) planté [là] comme une statue**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СУЗА

- ▶ **бистар као суза** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему, об. о нечему течном) [потпуно чист, нимало прљав] ЗН. к-п-0; ВАР. чист као суза; ЕКВ. {g2} **propre comme un sou [neuf]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **јасан као суза** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **clair comme le jour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **чист као суза** прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [потпуно чист, нимало прљав] ЗН. к-п-0; ВАР. бистар као суза; ЕКВ. {g2} **propre comme un sou [neuf]**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о нечему) [потпуно чист, који је без икаквих примеса] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ③ поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **clair comme le jour**; СИН. +; АНТ. ∅. ④ поз. ♦ (о нечему) [нимало искварен, непорочан, крајње чедан, частан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **blanc comme neige**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

СУМАНУТ

- ▶ {verba actionis} **као суманут** прил. фраз. нег. ♦ (о особи, нечему) [јачо, много, у великој мери] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme un enragé**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

СУЊЕР

- ▶ **исцедити|исциједити кога као сунђер** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [експлоатисати, искоришћавати кога до максимума] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **presser qqn comme un citron**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

- ▶ **пити као сунђер** <ист> глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [често и много пити] ЗН. к-п-0; ВАР. пити као спужва; ЕКВ. {a} **boire comme une éponge**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

СУНЦЕ

- ▶ **јасан као сунце** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **clair comme le jour**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **чист као сунце** прид. фраз. ① поз. ♦ (о нечему) [потпуно чист, нимало прљав] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **propre comme un sou [neuf]**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о нечему) [потпуно чист, који је без икаквих примеса] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. ③ поз. ♦ (о нечему) [сасвим јасан, очигледан, недвосмислен, несумњив] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **clair comme le jour**; СИН. +; АНТ. ∅. ④ поз. ♦ (о нечему) [нимало искварен, непорочан, крајње чедан, частан] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **blanc comme neige**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ТАВА

- ▶ **глуп као тав** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **загорјети као каубојска тав** <зап> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно загорети, дуго немати сексуалних односа] ЗН. к-и-5; ВАР. загорети|загорјети као каубојски тигањ; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТАЈФУН

- ▶ {verba motus: улетети|улетјети, долетети|долетјети, упасту, изјурити, излетети|излетјети} **као тајфун** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и нагло] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c} **comme le vent**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ТВОР

- ▶ **смрдети|смрдјети (заударати) као твор** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачо смрдети, заударати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **puer comme un putois**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ТЕЛАЦ

- ▶ **бленути (гледати, пиљити, буљити) као тел** [у шарена врата] глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, об. о мушкарцу) [тупо и без разумевања гледати] ЗН. к-п-4; ВАР. бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]; ЕКВ. {e2} **être (rester) comme une vache qui**

regarde passer le train; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « зооним »).

ТЕЛЕ

- ▶ **бленути (гледати, пиљити, буљити) као теле [у шарена врата]** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [тупо и без разумевања гледати] ЗН. к-п-4; ВАР. бленути (гледати, пиљити, буљити) као телац [у шарена врата]; ЕКВ. {e2} être (rester) comme une vache qui regarde passer le train; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/v/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **глуп као теле** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} bête comme un âne; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /o/; ЛЕКС. « зооним »).

ТЕПСИЈА

- ▶ **раван као тепсија** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [потпуно раван, који је без неравнина] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} plat comme une galette; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /o/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТЕРАСА

- ▶ **ограничен као тераса** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-5; ВАР. ограничен као балкон; ЕКВ. {g2} bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /z/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТЕСТО | ТИЈЕСТО

- ▶ **густ као тесто | тијесто** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома густ] ЗН. к-п-0; ВАР. магла густа као тесто | тијесто; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 1-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **магла густа као тесто | тијесто** им. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома густа магла] ЗН. к-п-0; ВАР. густ као тесто | тијесто; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 0-0; ВАР. /j/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ТЕТРЕБ | ТЕТРИЈЕБ

- ▶ **заљубити се као тетреб | тетријеб** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [скроз се заљубити] ЗН. к-и-4; ВАР. заљубљен као тетреб | тетријеб; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **заљубљен као тетреб | тетријеб** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [јако заљубљен] ЗН. к-и-4; ВАР. заљубити се као тетреб | тетријеб; ЕКВ. {g} amoureux comme un collégien; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « зооним »).

ТИГАЊ

- ▶ **загорети | загорјети као каубојски тигањ** <ист> глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно загорети, дуго немати сексуалних односа] ЗН. к-и-5; ВАР. загорјети као

каубојска тава; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/z/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТИКВА

- ▶ **пући (пукнути) као тиква** глаг. фраз. свр. ① нег. ♦ (о особи) [претрпети убедљив пораз] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о особи) [потпуно банкротирати] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. ③ нег. ♦ (о особи) [изгубити присуство духа] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /r/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ТОП

- ▶ {verba dicendi: одговарати/одговорити, испалити, рећи, казати} **као из топа** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без оклевања, потпуно спремно] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /o/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **глув | глух као топ** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно глув] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} sourd comme un pot; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /d/z/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **заспати као топ** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонути у чврст и дубок сан] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} s'endormir comme une bûche; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /o/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **спавати као топ** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} dormir comme une bûche; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /o/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТОРАЊ

- ▶ **висок као торањ** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома висок] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} haut comme une tour; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /o/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТОРБА

- ▶ **пијан као торба** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {*a} bourré (plein) comme une cartable; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /z/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТОРНАДО

- ▶ {verba motus: улетети | улетјети, излетети | излетјети или пролетети | пролетјети, пројурити, изјурити, упасти} **као торнадо** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брзо] ЗН. г-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} comme une tornade; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /o/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ТОЦИЛО

- ▶ **глуп као тоцило** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4;

ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТОЧАК

- ▶ **глуп као точак** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТРАВА

- ▶ **расти (ницати/никнути или нићи<ист>) као трава [после|послије (након) кише]** глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [брзо се и у великом броју појављивати] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {f1} **pousser comme des champignons**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/з/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ТРАКА

- ▶ **као на [покретној (текућој<зап>)] траци** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [непрестано, непрекидно] ЗН. г-п-0; ВАР. као на [покретној (текућој)] врпци; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТРАКАВИЦА

- ▶ **вући се као тракавица** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи, нечему) [споро се кретати, бити веома спор] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **развличити се/развићи се (вући се, отегнути се, трајати, одужити се) као тракавица** <зап> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [многа се одужити, предуго трајати] ЗН. к-и-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ТРЕПЧА

- ▶ **тежак као Трепча** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома тежак, напоран, неумољив, неприступачан] ЗН. к-и-5; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0 ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ТРЕСАК

- ▶ **као тресак** ● прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома леп и zgodан] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **beau comme un dieu**; СИН. +; АНТ. +. ● прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома лепо и zgodно] ЗН. г-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ТРЕСКА | ТРИЈЕСКА

- ▶ **пијан као треска|тријеска** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисано стању] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ТРИПЕР

- ▶ **[досадан] као трипер** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-и-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **collant comme de la glu**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ТРУТ

- ▶ **лењ<ист> (лен|лијен) као трут** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома лењ] ЗН. к-и-1; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **paresseux comme une couleuvre**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ТУРИЗАМ

- ▶ **развијен као албански туризам** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [нимало развијен] ЗН. г-и-8; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ТУРЧИН

- ▶ **пушити као Турчин** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [многа и често пушити] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {a} **fumer comme un Turc**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ТУЧ

- ▶ **тежак као туч** прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [веома тежак, нимало лак, који има веома велику тежину] ЗН. к-п-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g} **lourd comme une pierre [(de) la pierre]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0 ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЋЕРКА

- ▶ **волети|вољети кога као [рођену] ћерку** <ист> глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, истински, пријатељски *која* волети] ЗН. к-п-0; ВАР. волети|вољети *кога* као [рођену] кћерку (кћер), волети|вољети *кога* као [рођено] дете|дијете, волети|вољети *кога* као [рођеног(а)] сина; ЕКВ. {a} **aimer qqn comme une (sa propre) fille**; СИН. Ø; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/з/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЋИРО

- ▶ **пушити као ћиро** глаг. фраз. несвр. ① нег. ♦ (о особи) [многа и често пушити] ЗН. к-и-0; ВАР. Ø; ЕКВ. {g2} **fumer comme une cheminée [d'usine]**; СИН. +; АНТ. Ø. ② нег. ♦ (о нечему) [многа се пушити, испуштати доста издувних гасова] ЗН. к-и-2; ВАР. Ø; ЕКВ. {0} Ø; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЋУК

- ▶ **сам као ћук** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно сам, усамљен] ЗН. к-п-4; ВАР. Ø; ЕКВ. {f} **seul comme un chien**; СИН. +; АНТ. Ø. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ЂУРАН

- ▶ **шепурити се као ђуран** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [много се шепурити] ЗН. к-п-4; ВАР. шепурити се (шепирити се) као пуран; ЕКВ. {a} **se pavaner (se rengorger) comme un dindon**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ЂУСКИЈА

- ▶ **глуп као ђускија** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **напити се као ђускија** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se bourrer comme un coing**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као ђускија** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

УГАЉ

- ▶ **црн као угаљ** <ист> прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као угљен; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ② (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као угљен; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као угљен; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. ∅. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као угљен; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ⑤ (о особи) [изразито црн, преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као угљен; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ⑥ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечисто, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као угљен; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

УГЉЕН

- ▶ **црн као угљен** <зап> прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [изразито црн, који је изразито црне, тамне боје] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као угаљ; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ② (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као угаљ; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ③ неут. ♦ (о особи) [изразито црн, црнокос] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као угаљ; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. ∅. ④ неут. ♦ (о нечему, об. о коси) [изразито црн] ЗН. к-п-0; ВАР. црн као угаљ; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. ⑤ (о особи) [изразито црн, преплануо од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као угаљ; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. ⑥ нег. ♦ (о особи, о нечему) [потпуно црн, нечисто, прљав] ЗН. к-п-2; ВАР. црн

као угаљ; ЕКВ. {a} **noir comme du (le) charbon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

УКОПАН

- ▶ **стајати као укопан** глаг. фраз. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g2} **être (rester) planté [là] comme une borne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

УЉЕ

- ▶ **миран као уље** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему, об. о води, мору) [потпуно миран, који уопште нема таласа] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **calme comme un lac**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

УПИС

- ▶ **леп|лијеп као упис** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **beau comme le jour**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

УПИСАН

- ▶ **леп|лијеп као уписан** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [изузетно леп, прелеп] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **beau comme le jour**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

УРА

- ▶ **радити као ура** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [беспрекорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. радити као урица (сат); ЕКВ. {a} **tourner comme une horloge (une montre)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **тачан као ура** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-0; ВАР. тачан као урица, тачан|тачан као [швајцарски|швицарски] сат; ЕКВ. {a2} **réglé comme une horloge [suisse]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

УРИЦА

- ▶ **радити као урица** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему) [беспрекорно радити] ЗН. к-п-0; ВАР. радити као ура (сат); ЕКВ. {a} **tourner comme une horloge (une montre)**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **тачан као урица** <зап> прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [у потпуности тачан, који све ради на време] ЗН. к-п-0; ВАР. тачан као ура, тачан|тачан као [швајцарски|швицарски] сат; ЕКВ. {a2} **réglé comme une horloge [suisse]**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

УШ

- ▶ **досадан као уш** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. досадан као вашка (ваш); ЕКВ. {g} **collant comme de la glu**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ФЕФЕРОН

- ▶ **љут као феферон** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома бесан, љут] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ФИЈАКЕР

- ▶ **средити се (дотерати се|дотјерати се, скоцкати се) као стари фијакер** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [претерано се средити, накинђурити се] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ФИКУС

- ▶ **стајати као фикус** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [стајати на месту не мичући се] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être (rester) planté [là] comme une momie**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ФИЛМ

- ▶ **као из филма** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. као у (на) филму; ЕКВ. {g2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **као у (на) филму** прид. фраз. поз. ♦ (о нечему) [прекрасан, предиван, веома леп] ЗН. г-п-0; ВАР. као из филма; ЕКВ. {g2} **comme dans un conte de fée**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /а/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ФИЛЦАН

- ▶ **очи као филцани** им. фраз. нег. ♦ (о особи) [широм отворене очи] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ФИЋА

- ▶ **палити се као фића на гурку** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [силно се узбуђивати, нервирати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ФЛИС-ПАПИР

- ▶ **танак као флис-папир** прид. фраз. неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {c2} **mince comme une feuille [de papier]**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ФОКА

- ▶ **смарати се/сморити се као фока** <ист> глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [потпуно се досађивати, проводити/провести време у потпуној досади] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **s'ennuyer (s'embêter, s'emmerder, se faire chier) comme un rat mort**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **срати као фока** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [причати глупости] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ФОСНА

- ▶ **глуп као фосна** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ФУГА

- ▶ **смрдети|смрдјети као fuga** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-и-4; ВАР. смрдети као вуга; ЕКВ. {f} **puer comme un putois**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ФУРИЈА

- ▶ {verba motus: *улетети|улетјети, долетети|долетјети, упасту, изјурити, излетети|излетјети*} као **фурија** прил. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома брзо и нагло] ЗН. г-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **comme une furie**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « МИТОНИМ »).

ХАЛВА

- ▶ {имати, бити *кога, чега*} као **халве** <зап> прил. фраз. нег. ♦ (о особама, о нечему) [веома много, у великом броју, у великој количини] ЗН. г-и-0; ВАР. {имати, бити *кога, чега*} као халве; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **ићи/отићи као халва** <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одлично и брзо се продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-и-5; ВАР. продавати се/продати се као халва, ићи/отићи (продавати се/продати се) као алва; ЕКВ. {f2} **partir comme des petits pains**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ХАЛВА

- ▶ **продавати се/продати се као халва** <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одлично и брзо се продавати, имати одличну прођу] ЗН. к-и-4; ВАР. ићи/отићи као халва, ићи/отићи (продавати се/продати се) као алва; ЕКВ. {f2} **se vendre comme des petits pains**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ХЕПО-КОЦКИЦА

- ▶ **палити се као хепо-коцкица** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [силно се узбуђивати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ХИЈЕНА

- ▶ **смејати се|смијати се (церекасти се, церити се, кезити се|кесити се) као хијена** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [злурадо, злобно (и мукло) се смејати, ругати се] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *ricaner comme une hyène*; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/;/з/; ЛЕКС. « зооним »).

ХЛЕБ|ХЉЕБ

- ▶ **добар као хлеб|хљеб** <ист> прид. фраз. ① поз. ♦ (о особи) [веома добар, племенит, који је веома добре нарави] ЗН. к-п-4; ВАР. добар као крух (крушац, леба, лебац); ЕКВ. {a2} *bon comme le (du) [bon] pain*; СИН. + АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о особи, об. о детету) [веома миран, добар и послушан] ЗН. к-и-5; ВАР. добар као крух (леба, лебац); ЕКВ. {g} *sage comme un ange*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/;/; ЛЕКС. « ХРАНА »).
- ▶ **потребан као хлеб|хљеб [насушни]** <ист> прид. фраз. поз. ♦ (о особи, о нечему) [преко потребан] ЗН. к-п-0; ВАР. потребан као крух (крушац [насушни]); ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/;/в/;/з/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ХРЧАК

- ▶ **заспати као хрчак** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [чврсто заспати, утонуту у чврст и дубок сан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} *s'endormir comme un loir*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **скупљати што као хрчак** глаг. фраз. поз. ♦ (о особи) [многе ствари скупљати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **спавати као хрчак** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [чврсто спавати, спавати чврстим и дубоким сном] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} *dormir comme un loir*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЦАР

- ▶ **живети|живјети као [мали] цар** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [у обиљу и удобности живети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} *vivre comme un roi (un prince)*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/;/в/; ЛЕКС. « носилац СТАЛЕЖА »).

ЦЕПАНИЦА|ЦЈЕПАНИЦА

- ▶ **глуп као цепаница|цјепаница** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [изразито глуп, ограничен, неинтелигентан] ЗН. к-и-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} *bête (con) comme un balai [sans poils (manche)]*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЦИГА|ЦИГО

- ▶ **црн као Цига|Циго** прид. фраз. ① неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као Циганин; ЕКВ. {g} *noir comme du (le) charbon*; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [веома црн, који је много поцрнео од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као Циганин; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 1-1; ВАР. /д/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ЦИГАН

- ▶ **лагати као Циган** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [безозбирно лагати] ЗН. к-п-4; ВАР. лагати као Циганин; ЕКВ. {g} *mentir comme un arracheur de dents*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ЦИГАНИН

- ▶ **лагати као Циганин** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [безозбирно лагати] ЗН. к-п-4; ВАР. лагати као Циган; ЕКВ. {g} *mentir comme un arracheur de dents*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **мењати|мијењати кога, што као Циганин коње** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [често, стално која, шито мењати] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} *changer de qqn, qqch comme de chemise*; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/;/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **црн као Циганин** прид. фраз. ① неут. ♦ (о особи) [изразито црн, тамнопут] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као Цига|Циго; ЕКВ. {g} *noir comme du (le) charbon*; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ♦ (о особи) [веома црн, који је много поцрнео од сунца] ЗН. к-п-2; ВАР. црн као Цига|Циго; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-2; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ЦИРКУС

- ▶ **смешан|смијешан као циркус** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома смешан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /j/;/з/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

ЦРВ

- ▶ **вредан|вриједан (марљив) као црв** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома вредан, радан, марљив] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /a/;/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **згазити кога као црва** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [сурово и немилосрдно која убити, у претњи] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} *écraser qqn comme un ver*; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).
- ▶ **радити као црв** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [марљиво, вредно радити] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} *travailler comme une fourmi*; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ЦРЕВО | ЦРИЈЕВО

- ▶ **везани као црева | цријева** <ист> прид. фраз. поз. ◆ (о особама) [врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **вући се као црева** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи) [веома се споро кретати] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **aller (avancer, marcher) comme une tortue**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ЦРКВА

- ▶ **[тихо (мирно)] као у цркви** прид. фраз. нег. ◆ (о нечему) [веома тихо] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **silencieux comme dans une église**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 0-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).
- ▶ **ћутати | шутјети као у цркви** глаг. фраз. нег. ◆ (о особи) [у потпуности ћутати, ништа не говорити] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/ј/; ЛЕКС. « ЛОКАЛ »).

ЦРКОТИНА

- ▶ **смрдети | смрдјети као цркотина** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи, о нечему) [јако смрдети, заударати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {b2} **puer comme un rat mort**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ЦРНАЦ

- ▶ **радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као црнац** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи) [многи и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-1; ВАР. теглити као црнац; ЕКВ. {a} **travailler (bosser) comme un nègre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).
- ▶ **теглити као црнац** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи) [многи и напорно радити тешке послове] ЗН. к-п-3; ВАР. радити (ринтати, диринчити, шљакати, рмбати^{<ист>}, рмбачити^{<ист>}) као црнац; ЕКВ. {*a} **travailler (bosser) comme un nègre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ЦРТАНИ

- ▶ **смешан | смијешан као цртани [филм]** <ист> прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома смешан] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/ј/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЦУРИЦА

- ▶ **миран као цурица** <зап> прид. фраз. поз. ◆ (о мушкарцу) [веома миран, добар и повучен] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {*g} **sage comme une image**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЧАРАПА

- ▶ **мењати | мијењати кога, што као чарапе** глаг. фраз. несвр. нег. ◆ (о особи) [често, стално *која, шито* мењати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {e} **changer de qqn, qqch comme de chemise**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **одбацили (шутнути, бацити) кога као стару чарапу** глаг. фраз. свр. нег. ◆ (о особи) [престати се занимати за *која*, више уопште о *коме* не водити рачуна] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **laisser tomber (laisser choir, abandonner, jeter, larguer) qqn comme une vieille chaussette**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЧАЧКАЛИЦА

- ▶ **мршав као чачкалица** прид. фраз. поз. ◆ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-0; ВАР. танак као чачкалица; ЕКВ. {a} **maigre (taillé) comme un cure-dent[s]**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **танак као чачкалица** прид. фраз. ① поз. ◆ (о особи) [веома мршав] ЗН. к-п-2; ВАР. танак као чачкалица; ЕКВ. {a} **maigre (taillé) comme un cure-dent[s]**; СИН. +; АНТ. +. ② неут. ◆ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **mince comme un fil**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЧЕКИЋ

- ▶ **[нов] као испод чекића** прид. фраз. ① нег. ◆ (о нечему) [потпуно нов, који је у беспрекорном стању, тек направљен, неупотребљиван, мало употребљиван] ЗН. к-и-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **comme neuf**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ◆ (о особи) [веома свеж, чио, одморан] ЗН. к-и-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **frais comme un gardon**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЧЕЛИК

- ▶ **тврд као челик** прид. фраз. ① неут. ◆ (о нечему) [веома тврд, нимало мек] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **dur comme [de] l'acier**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ◆ (о особи) [веома тврд, суров, немилосрдан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **dur comme [de] l'acier**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).
- ▶ **хладан као челик** прид. фраз. нег. ◆ (о особи) [веома хладан, безосећајан; равнодушан, флегматичан] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **froid comme l'acier**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ПРИРОДА »).

ЧЕМЕР

- ▶ **горак као чемер** прид. фраз. ① нег. ◆ (о нечему) [веома горак, нимало сладак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **amer comme chicotin**; СИН. ∅; АНТ. +. ② нег. ◆ (о нечему) [веома горак, који буди веома горка, непријатна, болна осећања] ЗН. к-п-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ЧЕП

- ▶ **мокар као чеп** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно мокар, покисао] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **trempe (mouillé) comme un canard**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **напити се као чеп** глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о особи) [напити се до потпуног пијанства] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **se bourrer comme un coing**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **пијан као чеп** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно пијан, у крајње алкохолисаном стању] ЗН. к-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f2} **rond comme une queue de pelle**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЧЕСМА

- ▶ **цурити као из чесме** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о нечему, об. о носу) [многа цурити] ЗН. к-п-0; ВАР. цурити као из лавине (пипе); ЕКВ. {e1} **couler comme une fontaine**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЧИГРА

- ▶ **[окретан (брз)] као чигра** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [веома брз, живахан и окретан] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **agile comme un écureuil**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **вртети се|вртјети се (окретати се) као чигра** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [бити у сталноме покрету] ЗН. к-п-1; ВАР. вртјети се (окретати се) као зврк; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ **играти као чигра** <ист> глаг. фраз. несвр. ① поз. ♦ (о особи) [веома окретно и спретно играти, бити спретан спортски играч] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② поз. ♦ (о особи) [окретно и гипко играти, плесати] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЧИР

- ▶ **досадан као чир на дупету (гузици)** <ист> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње досадан, незанимљив, нимало забаван] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **collant comme de la glu**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).
- ▶ **угађати коме као чир на дупету|гузици** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [потпуно коме угађати, испуњавати коме све жеље] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « СОМАТИЗАМ »).

ЧИЧАК

- ▶ **лепити се/залепити се или прилепити се|лијепити се/залијепити се или прилијепити се (качити се/прикачити се,**

хватати се/ухватити се) за (уз, на) кога, што (коме, чему) као чичак глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о особи) [упорно се од *која, чеја* не одвајати] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **s'accrocher à qqn, qqch comme une teigne**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ЧОВЕК|ЧОВЈЕК

- ▶ **{verba actionis} као човек|човјек** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [као што доликује, довољно добро] ЗН. к-п-1; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -1; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **говорити што коме као човек|човјек човеку|човјеку** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [искрено, без увијања *што* рећи, казати] ЗН. к-и-4; ВАР. рећи (казати) *што коме* као човек|човјек човеку|човјеку; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).
- ▶ **као други човек|човјек** прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [потпуно одморен, свеж] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {g1} **comme neuf**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).
- ▶ **рећи (казати) што коме као човек|човјек човеку|човјеку** глаг. фраз. свр. поз. ♦ (о особи) [искрено, без увијања *што* рећи, казати] ЗН. к-и-4; ВАР. говорити *што коме* као човек|човјек човеку|човјеку; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /а/ј/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ЧУДО

- ▶ **{verba појављивања: нестати, појавити се} као [неким] чудом** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [ненадано, без припреме] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **comme par miracle**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ЏЕП

- ▶ **познавати (знати) кога, што као [свој] [сопствени|властити] џеп** глаг. фраз. несвр. поз. ♦ (о особи) [одлично *која, што* познавати, знати] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a1} **connaître qqn, qqch comme sa poche**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ЏУКЕЛА

- ▶ **односити се (понашати се, опходити се) према коме као према џукели** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати *кога* као пса (џукелу), односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према псу; ЕКВ. {a} **traiter qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).
- ▶ **третирати кога као џукелу** <ист> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [лоше се према *коме* опходити] ЗН. к-п-1; ВАР. третирати *кога* као пса, односити се (понашати се, опходити се) према *коме* као према псу (џукели); ЕКВ. {a} **traiter qqn comme un chien**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ЗООНИМ »).

ШАЛА

- ▶ {verba actionis} као од шале прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [без икаквих потешкоћа, лако] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {f} **comme en se jouant**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ШАМАР

- ▶ лећи (сести|сјести) коме као будали шамар глаг. фраз. свр. нег. ♦ (о нечему) [одлично коме пристати] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /a/j/; ЛЕКС. « АНТРОПОНИМ »).

ШВАБА|ШВАБО

- ▶ понављати као Шваба|Швабо тралала (тра-ла-ла) глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [без размишљања непрестано понављати, декламовати туђе речи] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **répéter comme un perroquet**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /б/ж/з/; ЛЕКС. « ЕТНОНИМ »).

ШЕЋЕР

- ▶ [сладак] као шећер прид. фраз. поз. ♦ (о особи) [изузетно сладак, мио, љубак, леп] ЗН. к-и-3; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **beau (joli) comme un cœur**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ШИБА

- ▶ дрхтати (трести се) као шибa [на води] глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [јачко дрхтати, трести се, об. од страха] ЗН. к-п-2; ВАР. дрхтати (трести се) као прут [на води]; ЕКВ. {f1} **trembler comme une feuille**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /а/в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).
- ▶ луд као шибa <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [крајње ексцентричан, откачен, који је оригинална понашања] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ШИБИЦА

- ▶ горети|горјети/изгорети|изгорјети као шиблица глаг. фраз. несвр/свр. нег. ♦ (о нечему) [брзо и лако горети/изгорети] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **brûler (flamber) comme une allumette**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /j/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ пун као шиблица прид. фраз. нег. ♦ (о нечему) [препун, крцат] ЗН. к-и-4; ВАР. пун као кутија шиблица; ЕКВ. {g} **plein comme un œuf**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ танак као шиблица прид. фраз. ① неут. ♦ (о нечему) [веома танак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **fin (mince) comme une allumette**; СИН. +; АНТ. +. ② поз. ♦ (о особи) [веома мршав и витак] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {a} **fin (mince) comme une allumette**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ШИПАК

- ▶ пун [чега] као шипак [коштица] прид. фраз. ① нег. ♦ (о нечему) [препун, крцат] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {f1} **plein comme un œuf**; СИН. ∅; АНТ. ∅. ② нег. ♦ (о особи) [пун чега] ЗН. к-п-2; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-0; ВАР. /в/; ЛЕКС. « ФИТОНИМ »).

ШИПКА

- ▶ бити као шипка и бубањ (уз бубањ) <ист> глаг. фраз. поз. ♦ (о особама) [бити врло блиски, присни, нераздвојни] ЗН. к-п-0; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **être comme cul et chemise**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /ћ/з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ШИФОЊЕР

- ▶ као трокрилни шифоњер прид. фраз. ① поз. ♦ (о мушкарцу) [снажан, развијен и широких димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. као трокрилни ормар (орман); ЕКВ. {e} **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace**; СИН. +; АНТ. +. ② нег. ♦ (о жени) [која је превеликих димензија] ЗН. к-п-1; ВАР. као трокрилни ормар (орман); ЕКВ. {e} **bâti (baraqué, taillé) comme une armoire à glace**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ШЛАПА

- ▶ луд као шлапа <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [потпуно луд] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **fou comme un lapin**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).
- ▶ прост као шлапа <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома прост, неотесан, невоспитан, неуљудан] ЗН. к-и-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ШПАГ

- ▶ ићи/проћи као по шпагу <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-и-5; ВАР. ићи/проћи као по жнори (жнорици, шпагици); ЕКВ. {f} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ШПАГА

- ▶ ићи/проћи као по шпаги <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-и-5; ВАР. ићи/проћи као по шпагу (шпагици, жнори, жнорици); ЕКВ. {f} **aller (marcher) comme sur des roulettes**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ШПАГИЦА

- ▶ ићи/проћи као по шпагици <зап> глаг. фраз. несвр/свр. поз. ♦ (о нечему) [одвијати се/одвити се без икаквих тешкоћа, проблема] ЗН. к-и-5; ВАР. ићи/проћи као по шпаги (шпагу, жнори, жнорици); ЕКВ. {f} **aller (marcher)**

comme sur des roulettes; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-0; ВАР. /з/; ЛЕКС. « ОСТАЛО »).

ШПРИЦЕР

- ▶ **хладан као шприцер** прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома хладан, миран, сталожен, трезвен] ЗН. к-п-5; ВАР. ∅; ЕКВ. {g} **froid comme [de] la (une) pierre**; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « ХРАНА »).

ШТАКОР

- ▶ **бежати као штакори** <зап> глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о особи) [великом брзином у страху бежати] ЗН. к-п-0; ВАР. бежати|бежати као пацови; ЕКВ. {a} **détaler (s'enfuir, se sauver) comme un rat**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. 1-0; ВАР. /з/); ЛЕКС. « зооним »).

- ▶ **ружан као штакор** <зап> прид. фраз. нег. ♦ (о особи) [веома ружан, који је одбојна изгледа] ЗН. к-п-0; ВАР. ружан као пацов; ЕКВ. {f} **laid (moche) comme un pou**; СИН. +; АНТ. +. (ПАР. 2-1; ВАР. /з/; ЛЕКС. « зооним »).

ШТАПИЋ

- ▶ {verba actionis} **као чаробним штапићем** прил. фраз. поз. ♦ (о особи) [ненадано, без припреме] ЗН. г-п-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {a2} **comme par (sur) un coup de baguette magique**; СИН. ∅; АНТ. ∅. (ПАР. -0; ВАР. /0/; ЛЕКС. « АРТЕФАКТ »).

ШТУКА

- ▶ **јебати се као штука** глаг. фраз. несвр. нег. ♦ (о жени) [често упражњавати сексуалне односе] ЗН. к-и-4; ВАР. ∅; ЕКВ. {0} ∅; СИН. +; АНТ. ∅. (ПАР. 2-1; ВАР. /0/; ЛЕКС. « зооним »).

ФРАНЦУСКО-СРПСКИ КЊИЖЕВНИ ПОТКОРПУС

AIMANT : attirer comme un aimant ► Tandis qu'ils déjeunaient, ces lumières nouvelles les appelaient de leurs clignotements comme des publicités lumineuses. [...] « Vois-tu, Marie-chen, ces lumières **attirent comme des aimants** » (Sabatier 1978: 278).

— Dok su doručkovali, ta nova svjetla pozivala su ih svojim titranjem kao kod svjetlosnih reklama. [...] “Vidiš, Marie-chen, ta svjetla privlače kao magneti” (Sabatier 1982: 330).

AIMANT : attirer qqch comme l'aimant ► Mais qu'est-ce que ça veut dire, ces conneries, [...] vous « êtes » bouc émissaire ? [...] – Ça veut dire que vous **attirez** sur vous tous les emmerdements du monde, **comme l'aimant**, [...] des tas de personnes que vous ne connaissez même pas doivent en ce moment vous tenir pour responsable de tas de choses que vous n'avez pas faites (Pennac 1989: 217).

— Али шта значе те будалаштине, [...] ви „јесте“ жртвени јарац? [...] – То значи да привлачите на себе све непријатности овога света, као магнет, [...] гомиле људи које чак и не познајете у овом часу морају [вас] сматрати одговорним за гомилу ствари које нисте починили (Пенак 1999: 222).

— Ma što to meljete [...]? Vi „jeste“ Žrtveni Jarac? [...] – Znači da magnetski privlačite sva sranja ovoga svijeta, [...] gomila [vas] ljudi koje uopće ne poznajete smatra krivim za gomilu stvari koje niste učinili (Pennac 2001: 185).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Ce qui l'attire le plus, c'est le cirque. [...] Le cirque, elle veut partir avec lui, il l'**attire comme un aimant** (Charrière 1972b: 197).

— Najjače je privlači cirkus. [...] Rita želi otići sa cirkusom, privlači je kao ljubavnik (Charrière 1977: 153).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Cette main l'**attirait comme un aimant** et elle ne résista pas longtemps à l'envie de la prendre dans les siennes (Benzoni 1993a: 111).

— Ta ju je ruka privlačila poput ljubavnika i ona se nije mogla oduprijeti želji a da je ne uzme u svoje (Benzoni 1982: 131).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Depuis quelques semaines, ils gravitaient autour des bistros et des cabarets de Saint-Germain-des-Prés, **attirés comme des aimants** par l'exubérance et la fantaisie qui s'y déployaient. Ils se retrouvaient entre amis pour danser, boire, bavarder et refaire le monde (Révay 2009: 192).

— Последњих недеља, њих двоје су обилазили бистроое и кабареу у кварту Сан Жерман де Пре, привучени као магнетом оном фантазијом и вревом која је тамо владала (Revaj 2010: 148).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Dès que les deux bus avaient quitté la ville, Oksa avait entrepris Gus sur l'incroyable rayon qui les **attirait comme un aimant**. Mais le garçon avait mal réagi, meurtri et honteux de ne pouvoir partager la fascination de son amie (Plichota & Wolf 2013: 277–278).

— Čim su autobusi izašli iz grada, Oksa Gusu nije davala mira s pričama o neobičnoj zruci koja ih je privlačila poput magneta. No dječaka je to samo oneraspeložilo. Bio je zlovoljan i posramljen što ne može podijeliti oduševljenje s prijateljicom (Plichota i Wolf 2012: 196).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Heureusement, il y a la Vierge, qui est miséricordieuse et indulgente. Joseph ne peut évoquer son nom sans s'émouvoir. Son icône l'**attire comme un aimant**. Il ne se lasse pas de l'embrasser (Alexakis 2007: 38).

— На сву срећу, ту је Богородица која је милостива и прашта. Јосиф је дирнут сваки пут када помене њено име. Њена икона га привлачи као слика вољене. Не престаје да је целива (Aleksakis 2008: 24).

— Djevice je, srećom, milosrdna i milostiva. Josip joj ni ime bez zanosa ne može spomenuti. Poput ljubavnika se ne

može odlijepiti od njezine ikone. Stalno je ljubi (Aleksakis 2008: 23).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► L'Histoire est une pure terreur. Et cette terreur nous **attire comme un aimant**. [...] Les hommes [...] aiment passionnément l'Histoire, c'est-à-dire les terreurs, les massacres ; ils accourent de très loin pour les contempler, terreurs et massacres (Michon 2009: 132).

— Povijest je čisti teror. I taj nas teror privlači poput ljubavnika. [...] Ljudi [...] strasno vole Povijest, to jest, terore, pokolje; dolaze izdaleka da bi ih promatrali, terore i pokolje (Michon 2013: 97).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► La route s'échouait au bord des falaises, je me suis garée et la craie blanche tombait à pic, de là-haut l'eau vous **attirait comme un aimant** et le sable était d'un blanc lunaire (Adam 2007: 173).

— Cesta je nestajala na rubu litica. Zaustavila sam se, a bijela se kreda okomito odronjavala. Voda je odozgo izgledala privlačnom poput magneta, a pijesak se bijelio poput mjeseca (Adam 2010: 103).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► On faisait le tour du Luxembourg. **Comme un aimant**, le jardin l'**attirait**. On s'asseyait sous les platanes de la fontaine Médicis. C'était son coin. Le lieu où elle aimait se réfugier et travailler (Guenassia 2009: 110).

— Ишли [смо] да се прошетамо по Луксембуршком парку. Тај парк ју је привлачио као вољени мушкарац. Седели бисмо испод платана код фонтане Медичи. То је био њен кутак. Место где је волела да се склони и ради на миру (Genasija 2012: 82).

— Kružili [smo] Luksemburškim parkom. Kao magnetu ju je taj park privlačio. Sjeli bismo ispod platana kod fontane Médicis. Bio je to njezin kutak. Mjesto kamo se voljela povući i raditi (Guenassia 2012: 105).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Parfois, quand le mouron était trop fort, elle faisait relâche, s'effondrait, me racontait les demeures qui bavent, les poivrots aux relents fétides, les érections tristes comme un crépuscule d'hiver, les queues énormes, douloureuses qui ne débandent jamais. Sans oublier les dégueulasses, les péquenauds, les dingues qu'elle **attirait comme un aimant** (Bruckner 2004: 257).

— Ponekad, kad je "bed" bio prevelik, uzimala bi odmor, padala od iznemoglosti, pričala mi o zaostalima koji sline, o pijancima nesnosnog zadaha, o erekcijama tužnim poput zimskog sutona, o golemim, bolnim kurčevima, koji nikad ne splašnjavaju. Da ne zaboravimo, ružne, primitivne, glupane koje je privlačila poput magneta (Bruckner 2005: 185–186).

AIMANT : attirer qqn comme un aimant ► Saint-Esprit **attire** Adrien **comme un aimant**. Il prend le pont. La place est joyeuse ; chacun attend la fête (Kahn 2005: 451).

— Сент Еспри привлачи Адријана као магнет. Полази преко моста. трг је весео; свако очекује свечаност (Kahn 2008: 402).

AIMANT : s'attirer comme des aimants ► Sitôt les deux fragments réunis, un étrange phénomène se produisit : ils **s'attirèrent comme deux aimants**, prirent une couleur d'un bleu inouï et se mirent à scintiller de mille éclats (Levy 2009b: 13).

— Чим су примакли два камена један другом, десило се нешто невероватно: привукли су се као два магнета, попримили су необичну плаву боју и почели да светlucaју (Levi 2011: 11).

AIMANT : s'attirer comme des aimants ► Tamara est la putain que tu ne baises pas. [...] Contre 500 euros, elle vient dormir à domicile. [...] Tu es prêt à payer très cher juste pour le moment où vos lèvres **s'attirent comme des aimants**. Tu ne veux pas coucher avec elle, juste la frôler (Beigbeder 2000: 96).

— Тамара је курва коју ти не караш. [...] За 500 евра она пристаје да ти дође у кућу и ту преспава. [...] Спреман си скупо да платиш само за тај тренутак када ће вам се усне приближити као љубавницима. Нећеш да спаваш с њом, само би хтео да она буде ту (Beigbede 2014: 68).

— Tamara je kurva koju ne ševiš. [...] Za 500 eura dolazi u stan prespavati. [...] Spreman si mnogo platiti za trenutak u kojem se vaše kao magnetom privučene usne približavaju. Ne želiš spavati s njom, samo je dodimuti (Beigbeder 2007: 90).

AIMANT : s'attirer comme des aimants ► Tous les jours, ils se retrouvent à la même heure, venant de points différents de l'horizon, on dirait qu'ils **s'attirent comme des aimants** et leur petite troupe grossit comme on voit grossir, à mesure qu'on approche de l'école, la bande des écoliers (Simenon 1998: 359).

— Сваког дана налазе се у исто време, долазе из разних праваца, рекао би човек да их привлачи неки магнет, њихова мала група бива све већа као кад се оно ђаци приближују школи (Сименон 1955: 300).

AIR : léger comme l'air ► Désormais, il mesurait le courage qu'il faut pour venir en quête d'un être aimé égaré lors d'une tourmente. La peur odieuse d'arriver trop tard. La sensation d'être **léger comme l'air**. De n'avoir rien à offrir. Y avait-il une place pour lui dans sa vie ? (Révay 2009: 392).

— Сада је схватао колика је храброст потребна да се крене у потрагу за вољеним бићем изгубљеним у некој олуји. Схватао је ужасан страх да је сувише касно. Какав је осећај бити лаган као ваздух, немаи шта понудити. Да ли је у њеном животу било места за њега? (Revaj 2010: 309).

AIR : léger comme l'air ► J'ouvris mon petit ordinateur portable, **léger comme l'air**, et tapai le mot de passe pour accéder à ma session (Musso 2010: 83).

— Отворио лаптоп, лаган као ваздух, и укуцао шифру за приступ мом сајту (Musso 2013: 70).

— Otvorio [sam] svoj mali laptop, lagan poput zraka, i utipkao lozinku za pristup dokumentima (Musso 2013: 89).

AIR : léger comme l'air ► Nous mangions les poissons péchés du matin, les tomates gorgées de soleil et de sucre, et des pêches, des abricots. Avec les fleurs des courgettes il faisait des beignets délicats et **légers comme l'air** – la cuisine de mon enfance, si grasse, si grossière, était une insulte au goût et au corps (Leroy 2009: 131).

— Јели [смо] рибе упецане током преподнева, парадајзе набубреле од сунца и шећера, и брескве, и кајсије. Од колутића тиквица правио је укусне уштипке, лагане попут ваздуха – док су она јела из кухиње мог детињства, тако масна, тако тешка, била увреда за чуло укуса и за тело (Leroa 2008: 93).

— Јели смо ribu ulovljenu tog jutра, rajčice prepune sunca i sladora, breskve i marelice. Од cvjetova tikvica pravio је divne uštipke, lagane poput zraka – kuhinja мог djetinjstva, tako masna, prosta, bila је uvreda за okus i tijelo (Leroy 2008: 100).

AIR : libre comme l'air ► À l'heure où je m'asseyais à ma table écrasé par la conviction de mon idiotie, tu t'installais à la tienne vibrant d'impatience, impatience de passer à autre chose aussi, car ce problème de math sur lequel je m'endormais tu l'expédiais, toi, en un tournemain. Nos devoirs, qui étaient les tremplins de ton esprit, étaient les sables mouvants où s'enlisait le mien. Ils te laissaient **libre comme l'air**, avec la satisfaction du devoir accompli, et moi [enfermé dans ma chambre, je passais des heures à ne rien faire] (Pennac 2007: 278).

— Док бих ја сјео за радни стол под теретом увјерења да сма глуп, ти би за свој стол сјео сав устрепао од нестрпљенја, и једва чекајући да приједеш на нове ствари јер си као од шале рјешавао математички проблем над којим бих ја задријемао. Твом су духу наше задатке биле одскочна даска, а мени су били живи пијесак у који ми дух тоне. Ти би послје био слободан као птица и задовољан што си обавио своје, док бих ја [затворен у соби, сатима радио без успјеха] (Pennac 2009: 167–168).

AIR : libre comme l'air ► Arrêtez de me dévisager comme ça. Vous n'avez pas un autre appel à passer ? Quelqu'un à prévenir : une femme, une copine... – Non. Une fille dans chaque port, c'est ma devise. Je suis **libre comme l'air**. [...] – Ouais : libre et seul (Musso 2014: 47).

— Престаните тако дрско да ме гледате. Зар немате никог другог кога бисте могли да позовете? Некога да га обавестите: неку жену, другарицу... – Не. Једна девојка у свакој луци, то је моја девиза. Слободан сам као птица. [...] – Да, да: слободан и сам (Musso 2014: 33).

AIR : libre comme l'air ► Ce n'est pas mon crime qui est en cause, ce n'est même pas ma personne, c'est ma fortune et elle seule. Ce sont mes terres, mes châteaux, mes forêts, mes fermes, mes coffres, l'or que vous soupçonnez qu'ils contiennent. Si j'étais pauvre, croyez-vous que je serais ici pour répondre de prétendus assassinats et autres hérésies ? Non, si j'étais pauvre, je serais à cette heure **libre comme l'air** (Tournier 1983a: 115–116).

— У питању није мој злочин, па чак ни моја личност већ мој иметак и ништа друго. У питању су моји поседи, моји замкови, моје шуме, моји мајури, моји ковчези и оно што наслућујете да садрже. Да сам сиромашан, мислите ли да бих сада овде одговарао за наводна убиства и друге јереси? Не, да сам сиромашан[,] био бих сада слободан као птица (Турније 2007: 86).

AIR : libre comme l'air ► Ils te laissent le choix des chansons, tu comprends?.. Ils t'abandonnent la direction artistique. Bref, tu es **libre comme l'air**, tu contrôles tout (Leroy 2014: 63).

— Препуштају ти избор pjesama, razumiješ?... Ustupaju ти umjetničko vodstvo. Ukratko, slobodna si kao ptica, kontroliraš sve (Leroy 2014: 47).

AIR : libre comme l'air ► J'aurais aimé avoir la force, l'orgueil insensé, la générosité aussi, de ne l'avouer à personne, pour laisser vivre les amitiés **libres comme l'air** et insouciantes et éternelles. Mais comment faire quand on est épuisé, et que la maladie arrive même à menacer l'amitié ? (Guibert 1990: 15).

— Било би ми драго да будем довољно снажан, неразумно поносан, а исто тако и племенит да никоме ништа не признам како бих пријатељству с разним људима допустио да живи слободно као птица на грани, небрижно и вјечно. Но како да човек у томе успјеје када је iscrpljen, а bolest почиње угрожавати чак и пријатељство? (Guibert 1997: 10).

AIR : libre comme l'air ► Je flotte, **légère comme l'air**, au-dessus des nuages. [...] Je flotte, mais je ne contrôle plus rien. Je me laisse porter par une force, comme s'il y avait un aimant dans le ciel qui m'attirait irrésistiblement vers les hauteurs (Musso 2008: 225).

— Лебдим изнад облака, лака попут ваздуха. [...] Лебдим и ништа више не зависи од мене. Препуштам се некој сили која ме носи, као да на небу постоји неки магнет који ме неодољиво вуче у висине (Musso 2013: 206).

AIR : libre comme l'air ► La chaleur des après-midi sans fin passés à courir, **libre comme l'air**, le soleil et les étoiles, oui, tout cela lui manquait, et tout cela lui revenait par bouffées, une nostalgie si poignante qu'il en aurait pleuré (Colin 2001: 70).

— За толих послјеподнева трчао би слободан попут zraka. Ovo sunce i zvijezde, да, све му је то nedostajalo, и све му је то naviralo у valovima, toliko болном nostalgijom да је mogao zaplakati (Colin 2002: 70).

AIR : libre comme l'air ► Mon mariage est donc toujours valide ? – Je vais vérifier, mais oui, il l'est probablement. – Et si j'ai contracté un autre mariage entre-temps ? – C'est fâcheux pour celle qui croyait être ta nouvelle femme. Ou alors elle est très malheureuse avec toi et, dans ce cas, c'est une formidable nouvelle pour elle : elle est **libre comme l'air** (Serfaty 2013: 61).

— Мој брак је, дакле, још важећи? – Проверићу, али јесте, вероватно је тако. – А ако сам у мешувремену склопио нови брак? – То је незгодно за жену која је

мислила да је твоја нова супруга. Или је то за њу дивна вест, уколико је несрећна с тобом. У том случају, слободна је попут птице на грани (Serfati 2012: 60).

AIR : libre comme l'air ► Nous nous sommes mis sur le balcon. [...] Je lui ai proposé de sauter, elle a ri. J'étais **libre comme l'air**, je me suis mis à califourchon sur la rambarde. Elle a fait semblant de me pousser, elle m'a demandé d'essayer de chanter en tombant (Jauffret 2006: 78).

— Ostišli smo na balkon [...]. Predložio sam joj da skoči, ona se nasmijala. Bio sam slobodan kao zrak, zajahao sam ogradu. Ona se pravila da me gura, zatražila je da pokušam pjevati dok budem padao (Jauffret 2007: 44).

AIR : libre comme l'air ► Quant aux nuages [...], Oksa les voyait passer au ras de son visage. Elle souffla pour les chasser, mais s'aperçut vite qu'elle ne pouvait faire quoi que ce soit : les nuages étaient **libres comme l'air** (Plichota & Wolf 2014: 34).

— Oblaci [...] prolazili su joj pred licem. Puhala je kako bi ih oterjala, ali je ubrzo shvatila jalovost svojih napora: oblaci su bili slobodni poput zraka (Plichota i Wolf 2014: 32).

AIR : libre comme l'air ► Une supposition que je vous y conduise ? – Vous devez avoir autre chose à faire. – Croyez pas ça. Je suis libre comme l'« r » (Queneau 1972: 110).

— Шта велите на то да вас например ја одведем тамо? – Ви сигурно имате и друга посла. – Шта вам пада на памет. Ја сам слободан ко тица (Keno 2008: 121).

— Pretpostavimo da vas ja tamo povedem? – Pa sigurno imate i drugog posla. – Ma ne. Ja sam vam slobodan kao ptica (Queneau 2006: 110).

AIR : libre comme l'air ► Xénia ne s'était pas étonnée, en effet, des usages des proches de sa fille. Ces jeunes gens se sentaient **libres comme l'air** (Révay 2009: 195).

— Ксенија заправо није била изненађена понашањем блиских пријатеља своје кћерке. Ти млади људи осећали су се слободно попут ваздуха (Revaj 2010: 150).

AMBRE : fin comme l'ambre ► Elle le lui rendit particulièrement bien en lui envoyant Noëlle. On imagine difficilement un plus total contraste. Beaucoup plus jeune, **fine comme l'ambre**, longue, fragile, avec un cou de licorne... C'était le mariage du lion et de la gazelle (Tournier 2000: 418).

— Osobito mu je dobro uzvratilo poslavši mu Noëlle. Potpuniju je opreku teško i zamisliti. Mnogo mlađa, jantarno tanka, izdužena, krhka, vrata kao u jednoroga... Bio je to brak lava i gazele (Tournier 2002: 332).

AMBRE : fin comme l'ambre ► L'autre rencontre est celle de Deborah, une petite Anglaise divorcée, un peu plus âgée que lui, **fine comme l'ambre**, nerveuse, dévorée par une intelligence fiévreuse, le ferment d'inquiétude et d'activité qui manquait à l'homme des Natchez (Tournier 1977: 465).

— Други је susret s Deborah, sitnom rastavljenom Engleskinjom koja je bila malo starija od njega, domišljata i napeta, pogonjena grozničavom inteligencijom, onaj

kvasac nemira i živosti koji je načeskom sinu nedostajao (Tournier 2005: 320).

AMBRE : fin comme l'ambre ► L'autre rencontre est celle de Violet. Une petite Anglaise divorcée, un peu plus âgée que Jean, **fine comme l'ambre**, nerveuse, dévorée par une intelligence fiévreuse, le ferment d'inquiétude et d'activité qu'il fallait au calme et puissant Géorgien (Tournier 2006: 41).

— Други susret је susret с Виолетом. Малом, разведеном Енглескињом, нешто старијом од Жана, крчком као сенка, нервозном, мученом грозничавом интелигенцијом, тим ферментом забринутости и живости који је недостајао мирном и снажном Џорџијанцу (Турније 2003: 34).

ÂME : comme une âme en peine ► Ici, je ne me sens plus moi-même. Cette chaleur, ce vent incessant, cette odeur de sel et de soufre qui vient de la mer et ces cris déchirants des oiseaux qui ne cessent de traverser le ciel en masse, **comme des âmes en peine...** (Golon 2002: 78).

— Tu se više ne osjećam svojom. Ova vrućina, taj neprestani vjetar, miris soli i sumpora što dolazi s mora i krikovi ptica što stalno u velikim jatima lete preko neba, kao da su kakve izgubljene duše... (Golon 1992: 48).

ÂME : comme une âme en peine ► Je vais vous aider à vous habiller, d'accord? Ça ira plus vite. Il ne faudrait pas que tous les canots de sauvetage soient partis et que vous restiez seul sur le pont **comme une âme en peine** (Besson 2006: 114).

— Помоћи ћу вам да се обучете, је л' могу? Ићи ће брже. Не би ваљало да сви чамци за спасавање оду и да останете сами на палуби као душа на мукама (Beson 1999: 94).

ÂME : comme une âme en peine ► Un instant j'ai pensé aux enfants: [...] je les imaginais perdus dans la cour à m'attendre en me cherchant des yeux **comme des âmes en peine**, puis rongés d'inquiétude au réfectoire, la tête basse face aux soupirs de dragon de la directrice (Adam 2007: 69).

— Na trenutak sam se sjetila djece – sigurno su jeli u kantini, zamislila sam ih kako me izgubljeno čekaju u dvorištu, kako me jadnički tužno traže pogledom, kako se grizu od brige u kantini, pognutih glava pred ravnateljčiniim zmajevskim uzdasima (Adam 2010: 42).

ÂME : comme une âme en peine ► Une fois les poignets de Nicole attachés dans son dos, je ligotai soigneusement ses bras contre son corps puis l'accrochai au plafond en tirant sur la poulie. Elle nous fit la grâce d'un petit gémissement et dodelina au bout de sa corde **comme une âme en peine** (Djian 2000: 268).

— Čim su Nicolini zgraveci na rukama bili svezani iza njezinih leđa, pažljivo sam joj ruke svezao uz tijelo i prikačio je za strop pomoću kolature. Ona nam uputi grimasu blagoga jecanja i poče se ljuljati na kraju konopca kao bolna duša (Djian 2002: 177).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Adhémarr **errait comme une âme en peine** par les sentiers herbeux de la colonie suivi d'une nuée de petits puritains curieux [...]. « La forêt est pleine de sauvages, gémissait-il, je les sens autour de nous » (Golon 1978: 70).

— Adhemar je kao kakav ukleti duh lutao travnatim stazama naselja, a za njim se natisla, povučena znatiželjom, čitava gomila malih puritanaca. [...] “Šuma je puna divljaka”, jadao se. “Osjećam da su posvuda oko nas” (Golon 1980: 87).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Dans le vestibule de la maison, elle trouva le premier officier de M. de Bardagne qui **errait comme une âme en peine** au milieu d'un désordre affligeant. Il redressait et remettait çà et là en place une chaise, un tabouret (Golon 1980: 649).

— Нема превода (Golon 1993: x).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Je suis de toutes les fêtes mais la nuit venue, j'**erre comme une âme en peine** dans mon appartement trop grand, fumant cigarette sur cigarette et jetant mes pensées folles sur des feuilles de vélin que Ton retrouve éparées le lendemain au pied de mon lit (Horts 2002: 108–109).

— Присутна сам на свим забавама, али кад падне ноћ, лутам као изгубљена душа по мом великом стану, палим цигарету једну за другом и бацам своје шашве мисли на врло fine листове папира који се сутрадан нају разбацани на дну мог кревета (Dez Or 2008: 99–100).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Le frère-amant, je l'avais coupé en deux – d'un côté le gentil frère, de l'autre le vilain amant. Effacé l'infidèle, le zombie qui **errait** dans la maison **comme une âme en peine**, les yeux dans le vague et les mains vides ; envolé par la cheminée comme une fumée : c'est le gentil frère que j'avais gardé, et que j'emmenais partout avec moi (Chandernagor 1998: 66).

— Брата-љубавника сам била поделила на двоје – на једној страни је био добри брат, а другој неваљали љубавник. Избрисан је неверник, зомби што је блудио по кући као напаћена душа, очију усмерених у неодређено, празних руку; одлетео кроз димњак као дим: задржала сам само доброга брата којег сам увек водила са собом (Шандернагор 1999: 63).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Les bolivaristes avancent à grands pas, je perçois le roulement de la canonnade. À moins que ce ne soit un orage mélancolique qui **erre comme une âme en peine** (Faye 2012b: 138).

— Боливаристи напредују крупним корацима, слутим гругање топова. Осим ако то није нека сетна олуја која лута попут душе у мукама (Faj 2014: 117).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Son père, désœuvré, **erre** dans la pièce du bas **comme une âme**

en peine, tout en triturant un paquet de cigarettes qu'il n'ose pas fumer (Lapeyre 2010: 34).

— Његов отац, немајући шта да ради, хола тамо-амо у доњој просторији, попут некакве измучене душе, играјући се паклицом цигарета, не усуђујући се да пуши (Laper 2011: 23).

— Немалу послала, његов се отац врзла по доњој просторији попут намучене душе, стежући пакет цигарета које се не усуђује запалити (Lapeyre 2013: 26).

ÂME : **errer comme une âme en peine** ► Sur le chemin nous avons croisé Lionel, qui **errait** un peu **comme une âme en peine** ; il nous fit un signe aimable, mais il avait déjà l'air de s'amuser beaucoup moins (Houellebecq 2001: 102).

— Успут смо се мимоишли с Лионелом, лутао је као каква уклетана душа; љубазно нас је поздравио, али се лепо видело да му није нимало забавно (Uelbek 2015: 73).

— Успут смо срели Lionela који је лутао као изгубљена душа; љубазно нам домаћне, но чинило ми се да ми је веселје већ splasnulo (Houellebecq 2003: 83).

ÂME : **être comme une âme en peine** ► Vers quelle voie devait-il se diriger désormais ? Devait-il retourner à Paris pour y rédiger une thèse sur ses sensationnelles études et expériences de la momie afin de la communiquer à l'Académie des Sciences ? Ou bien se lancer à la recherche du Rescator pour lui arracher son secret sur la mystérieuse substance ignifuge ? [...] À vrai dire, Savary **était** un peu **comme une âme en peine** depuis qu'il n'avait plus sa précieuse fiasque à transporter et préserver (Golon 1994: 339).

— Којим путем треба сада поћи? Да ли се вратити у Париз и тамо за Академију наука написати тезу о сензационалним открићима и ishodu pokusa s mumijom? Или се пак дати у потрагу за Rescatorom и изнјег измамити тајну загонетне, незалпјиве твари? [...] Да, Savary је био мало као изгубљен откако више није имао на бризи своју dragocjenu bocu (Golon 1966: 308).

ÂME : **traîner comme une âme en peine** ► Pierre [Arthens] est mort, me dit-il [...]. – Je suis désolée, dis-je [...]. Le reste de la matinée se passe dans la morosité. Je n'ai aucune sympathie posthume pour Arthens mais je **traîne comme une âme en peine** sans même parvenir à lire (Barbery 2009: 125–127).

— Пјер [Артан] је умро, каже ми прозуклим гласом. – Жао ми је, кажем ја. [...] Остатак јутра пролази у тмурној атмосфери. Не гајим никакве посмртне симпатије према Артану, али се вучем се као измучена душа, не могу чак ни да читам (Barberi 2008: 98–99).

— Pierre [Arthens] је умро, каже он [...]. – Жао ми је, кажем ја [...]. Остатак јутра прође суморно. Не осјећам никакву posthumnu simpatiju према Arthensu, али вучем се као трпећа душа, не успијевајући чак ни читати (Barbery 2009: 106–107).

AN : **se fiche(r) de qqch comme de l'an mille** ► Des vieilles biques crachaient dans le dos de la veuve Blachart lorsqu'elles la croisaient dans la rue. Des noms d'oiseaux volaient aussi, « putain, morue,

pouffiasse, salope [...] ». Agathe – c’était son prénom – **s’en fichait comme de l’an mille** (Claudel 2003b: 139–140).

— Старе опадаре плувале су иза леђа удовице Блашар сваки пут кад би је среле на улици. Ређале су најпогрдније речи... Агата се – тако јој је било име – због тога бринула колико због лањског снега (Klodel 2005: 97).

— Kad bi na ulici srele udovicu Blachart, stare bi babetine pljunule za njom. Letjele su i pogrde, “kurva, flundra, drojla, droca [...]”. Agati je – tako se zvala – do toga bilo kao do lanjskoga snijega (Claudel 2004: 82).

AN : se foutre de qqn comme de l’an quarante ► Il en pince pour Jacqueline et ça se voit sauf que, face à Mario, il porte lourd sa cinquantaine. Jacqueline **s’en fout comme de l’an quarante** de Michel (Lemaitre 2012: 227).

— Свиђа му се Жаклина и то се види, само што, поред Марија, изгледа лоше за једног педесетогодишњака. Жаклина не обраћа пажњу на Мишела (Lemetr 2014: 204).

— Trza na Jacqueline i to se vidi, samo što, u usporedbi s Marijem, teško nosi svojih pedeset godina. Jacqueline se za Michela živo jebe (Lemaitre 2014: 178).

AN : se taper de qqch comme de l’an quarante ► Je me moque bien de ce que je suis : je me contente d’être ce que je suis. Le sens de l’existence, je **m’en tape comme de l’an quarante** (Ormesson 1986: 415).

— Брига ме шта сам: довољно ми је што сам то што јесам. До смисла живота стало ми је као до лањског снега (Ormeson 2006: 373).

ÂNE : bander comme un âne ► Avant-hier, fiasco total très embarrassant, j’avais un sexe de la taille d’une Knacki Herta, [...] pourtant jamais je n’avais rien eu d’aussi ravissant dans mon lit... si je n’avais rien ressenti pour elle, j’aurais **bandé comme un âne**, mais l’enjeu me faisait perdre tous mes moyens (Beigbeder 2005: 209).

— Прекјуче сам доживео тотални фијаско, много ми је непријатно било, уд ми је био димензија мини-виршле, [...] премда у мом кревету још никада није лежало нешто тако заносно – да ништа човек према њој не осети, морао би да буде Роко Сифреди, али улог је био такав да нисам био у стању да овладам собом (Begbede 2014: 122–123).

— Prekjučer vrlo neugodan totalni fijasko, ud mi je bio veličine jedne hrenovke, [...] a nikad tako nešto zanosno nisam u svom krevetu imao... da prema njoj nisam ništa osjećaо, dizao bi mi se ko sивонји, ali ulog me potpuno paralizirao (Beigbeder 2006: 144–145).

ÂNE : bander comme un âne ► Elle le rendait fou ! Rien que de sentir ses lèvres douces et élastiques sous les siennes lui faisait tourner le sang. Et sa petite langue qui dansait dans ses baisers... [...] Elle le faisait **bander comme un âne** (Pankol 2006: 478).

— Излуђује га! Довољно му је било да осети њене нежне и спретне усне на својима, и крв би му узаврела.

А тек њен језичић који му поиграва у устима... [...] Од ње му се увек диже (Pankol 2012: 423).

ÂNE : bander comme un âne ► Elle se déshabille. Elle arrache les boutons de son corsage. Ses seins surgissent [...]. Elle s’approche de moi. [...] Elle me met ses seins sous les yeux, à portée de ma bouche. [...] Je **bande comme un âne** (Laferrière 2005: 196–197).

— Почиње да се скида. Откопчава дугмад на блузи. Дојке јој се ослобађају [...]. Примиче ми се. [...] Подноси ми дојке под очи, тако да устима могу да их дотакнем. [...] Набрекла ми буца (Laferrijer 2006: 143–144).

ÂNE : bander comme un âne ► Il a été à nouveau question de faire l’amour. Mais, [...] ma tête me trahit à nouveau, [...] impossible de bander, comme depuis trois semaines je n’arrive plus à bander à cause du Mobalien, tout comme j’ai **bandé comme un âne** quinze fois par jour pendant tant d’années pour des prunes (Fargues 2006: 133).

— Требало је поново водити љубав. Али [...] мене је поново издала глава, [...] не диже ми се, као што ми се од пре три недеље није дизао због Мобалијца, као што ми се дизао као магарцу петнаест пута на дан током онолико година, и без разлога (Farg 2007: 102).

— Vođenje ljubavi opet je dolazilo u obzir. No, [...] glava me potpuno izdala, [...] nije mi se mogao dići, kao što mi se posljednja tri tjedna nije dizao zbog Mobalijca, iako mi se tolike godine dizao kao konju petnaest puta na dan bez ikakva razloga (Fargues 2007: 94).

ÂNE : bander comme un âne ► On était dans la salle de bains [...], je la regardais se préparer, j’étais assis par terre, je bandais – parce que, jusqu’au bout de notre histoire, j’ai **bandé comme un âne** pour elle, tu sais? Elle venait de se faire faire un brazilian waxing [...], c’est l’épilation quasi complète du sexe (Fargues 2006: 57).

— Били смо у купатилу [...], гледао сам је како се спрема, седео сам на поду, био сам надражен – пошто сам се ја до краја наше везе палио на њу као магарац, разумеш? Она је баш ишла [...] да јој се уради brazilian waxing – то ти је, знаш, готово потпуна депилација целог органа (Farg 2007: 44).

— Bili smo u kupaonici [...], gledao sam je kako se sprema, sjedio sam na podu, bio mi je dignut – jer mi se do kraja naše veze na nju dizao kao konju. Upravo si je napravila [...] brazilian waxing – znaš, depilaciju manje-više cijelog spolovila (Fargues 2007: 39–40).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents ► En plus, ils m’ont forcé à leur payer des cornets ! [...] – SILENCE ! [...] Puisque vous **mentez comme des arracheurs de dents**... [je vous punirai] (Arrou-Vignod 2009: 317).

— Не само да су ме одвели, него су ме натерали да им купим корнете сладоледа! [...] – Тишина! [...] С обзиром на то да лажете као некад давно улични приучени зубари... [казнићу вас] (Aru-Vinjo 2013: x).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents ► J’ai consciemment décidé d’assumer de **mentir**

comme un arracheur de dents désormais. Je profite des moments qu'Alexandrine passe avec sa sœur dans la journée pour appeler Alice, à qui je dis que j'ai besoin de la revoir [...]. Et pourtant, le soir, c'est ma femme que je baise et que j'essaie de persuader de mon amour inconditionnel pour elle (Fargues 2006: 137–138).

— Ја сам свесно одлучио да убудуће безобзирно лажем. Користим време у току дана које Алекс проводи са сестром да бих звао Алису, којој говорим како ми је потребно да је опет видим [...]. А међутим, увече водим љубав са својом женом, коју настојим да убедим у безусловну љубав према њој (Fargues 2007: 105–106).

— Svjesno [sam] odlučio da ću lagati kao pas. Iskoristim vrijeme koje Alexandrine tijekom dana provodi sa sestrom da bih nazvao Alice kojoj govorim da je moram opet vidjeti [...]. A uvečer ipak ševim ženu i pokušavam je uvjeriti u svoju bezuvjetnu ljubav (Fargues 2007: 96–97).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents ►

J'ai reçu la dernière lettre que l'Ange de l'Enfer [...] avait fait écrire pour Valentina. J'étais bien étonnée de la recevoir, parce que depuis qu'il avait quitté la prison, je n'étais plus sa poste, et bien étonnée aussi de ses douces paroles, mais il **mentait comme un arracheur de dents** et je pense que les douces paroles n'étaient là que pour ce code secret, avec ma filleule (Japrisot 1993: 112–113).

— Примила сам последње писмо које је Анђео из Пакла [...] написао Валентини. Била сам врло изненађена када сам га примила, јер откада је изашао из затвора, више му нисам била по вољи, врло изненађена његовим нежним речима, али лагао је како зине и мислим да су нежне речи ту биле само тајна шифра с мојом кумицом (Žaprizo 2005: 99).

— Primila sam posljednje pismo koje je Andeo iz Pakla [...] dao napisati za Valentinu. Bila sam vrlo iznenađena kad sam ga primila, jer otkad je napustio zatvor, više mu nisam bila po volji, vrlo iznenađena njegovim nježnim riječima, ali lagao je kao zubar i mislim da su nježne riječi tu bile samo tajna šifra s mojim kumčetom (Japrisot 2002: 77).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents ►

Le docteur Katz **mentait comme un arracheur de dents** pour faire régner la bonne humeur [...]. « [...] Les nouvelles sont bonnes, ce n'est toujours pas le cancer, je peux vous rassurer tous [...] ! [...] Mais [...] il vaut peut-être mieux que nous allions passer quelque temps à l'hôpital » (Gary 2004: 205–206).

— Доктор Кац је лагао као пас да би одржао лепо расположење [...]. „[...] Вести су добре, и даље није рак, уверавам вас све [...]! [...] Али [...] боље је можда да проведемо неко време у болници“ (Gari 2010: 158).

— Dotkor Katz je lagao kao zubar, samo da bi vladalo dobro raspoloženje [...]. „[...] Vijesti su dobre, to još uvijek nije bio rak, mogu vam se zakleti na to [...]! [...] Ali [...] bilo

bi možda najbolje kad bismo otišli na neko vrijeme u bolnicu“ (Ajar 1976: 197).

— Kako bi vladalo dobro raspoloženje, doktor Katz je lagao poput zubara koji se sprema izvaditi vam zub [...]. „[...] Vijesti su dobre, još uvijek nije riječ o raku, svi možete biti mirni [...]! [...] Ali [...] možda bi bilo bolje da odemo na neko vrijeme u bolnicu“ (Gary 2007: 151–152).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents ►

Puisque vous **mentez comme des arracheurs de dents**, vous serez punis tous les trois (Arrou-Vignod 2009: 318).

— Пошто лажете као некад давно приучени улични зубари, бићете кажњени (Aru-Vinjo 2013: x).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents ►

Tante Marthe se recoucha en claironnant qu'elle avait sommeil, ce en quoi elle **mentait comme une arracheuse de dents**. Théo essaya de relancer la conversation, mais elle fit semblant de ronfler (Clément 1997: 473).

— Teta Marta legne, izjavivši da joj se spava, što je bila prijesna laž. Théo je pokušao nastaviti razgovor, ali ona se pravila da hrče (Clément 2000: 424).

ARRACHEUR : mentir comme un arracheur de dents

► Le bibliophile prétendait qu'il avait racheté ce tableau 15 000 F à la concierge de la rue des Abbesses, il pouvait me montrer la facture, les marchands de tableaux **mentent comme des arracheurs de dents**, il y a toujours une facture à montrer qu'on ne retrouve plus dans une pile de vieux papiers, alors qu'il s'agit de tableaux souvent volés et revendus de la main à la main (Guibert 1994: 27–28).

— Bibliofil je tvrdio da je tu sliku otkupio za 15.000 franaka od kućepaziteljice iz Ulice Abbesses, mogao mi je pokazati račun, trgovci slikama lažu kao i zubari, uvijek postoji neki račun koji je nestao u gomili starog papira, a često je zapravo riječ o ukradenim i preprodanim slikama iz ruke u ruku (Guibert 2005: 18–19).

ARTABAN : fier comme Artaban ►

Cuic revient avec un âne tirant une petite charrette. **Fier comme Artaban**, il arrête le bourricot [...]. Dans la charrette il y a trois lits en fer démontables, trois matelas, des oreillers, trois valises (Charrière 1972a: 606–607).

— Куик се вратио с малим колима у која је упрегнут магарац. Сав важан, наређује магарцу да стане. [...] У колима су три гвоздена кревета на расклапање, три душека, јастуци и три кофера (Šarjer 2012: 456). = Kuik se vraća s magarcem koji vuče kolica. Vrlo ponosan zaustavlja magare [...]. U kolicima ima tri гвоздена kreveta na rasklapanje, tri dušeka, nekoliko jastuka, tri kofera (Šarjer 1970: 463).

ARTABAN : fier comme Artaban ►

Il avait raconté à Morellet comment, petit garçon, il jouait du tambour avec les Matagassiers le jour de la micarême. Sa mère, qui était couturière, fabriquait elle-même les vêtements traditionnels [...] et son père lui achetait, dans une belle boîte ronde décorée d'arabesques, le

masque de carton qui ressemblait à une tête de chat. **Fier comme Artaban** et sérieux comme un pape, il parcourait avec le cortège les rues de la vieille ville (Perec 1987: 307).

— Испричао је Морелеу како је, као дечак, у време поклада ударао бубањ са групом Матагасије. Мајка му је била шваља, па им је сама сашила уобичајене костиме [...], а отац му је купио картонску маску, главу мачке, запаковану у лепу округлу кутију са арабескама. Поносит као Артабан и озбиљан као папа, обишао је са поворком улице старог град (Перек 1997: 302).

— Испричао је Moreletu како је као мали, sredinom korizme, svirao bubanj u povorci tijekom karnevala Matagassea. Majka, koja je bila krojačica, sama mu je sašila tradicionalnu odjeću [...], a otac mu je u krasnoj okrugloj kutiji ukrašenoj arabeskama kupio kartonsku masku koja je bila nalik na mačju glavu. Gord kao ban Artaban i ozbiljan kao papa, s povorkom je išao ulicama staroga grada (Perec 2014: 277).

ARTABAN : fier comme Artaban ► La directrice [...] m'accueille devant l'école [...] et dit au concierge [...] : « Ouvre tout grand la porte pour que Riri entre dans l'école sur son grand cheval. » **Fier comme Artaban**, appuyant de toutes mes forces sur les pédales, j'entre à toute volée dans la cour de l'école (Charrière 1972b: 251).

— Pred školom me čeka direktorica [...]. Rekla [je] predvorniku [...]. "Otvori širom vrata kako bi Riri na svom velikom konju ušao u školu." Ponosan poput Španjolca, pritišćući svom snagom podnožnike, dojahao sam najvećom brzinom u školsko dvorište (Charrière 1977: 194).

ARTABAN : fier comme Artaban ► La maternité, cet égot où les gamins tombent à la naissance et dont ils ne sortiront jamais, même si parfois, **fiers comme Artaban**, ils pointent un instant leur nez tout crotté pour nous revenir à l'instant, piteux, heureux de retrouver le bercail dont l'odeur les enivre davantage que celle des fiancées, des épouses (Jaufret 2005: 108).

— Majčinstvo, ta kanalizacija u koju klinici rođenjem upadaju po rođenju i iz koje neće nikada izaći, iako katkad, oholo, provire posranim nosom, na trenutak nam se vrate, jadni, sretni što su [se] vratili u kolijevku čiji ih miris opija još jače od mirisa zaručnica, supruga (Jaufret 2008: 91).

ARTABAN : fier comme Artaban ► Le voilà... Le magnifique Nounou... Encadré de ses deux chérubins, **fier comme Artaban** et à peine plus grand qu'eux malgré ses talonnettes et sa mise en plis en accordéon (Gavalda 2008: 157).

— Ето и њега... Величанствени Нану... Окружен са своја два херувина, гиздав и пун себе иако једва висок као и они, упркос попетицама и таласасто наколмованој коси (Gavalda 2009: 114).

AS DE PIQUE : habillé comme l'as de pique ► Écoutez, vous êtes **habillé comme l'as de pique**, votre peau n'as plus vu un rayon de soleil depuis six mois et la longueur de votre coupe de cheveux laisse supposer

que votre coiffeur est mort l'année dernière (Musso 2010: 185).

— Слушајте, обучени сте као страшило, кожа вам није видела сунце већ шест месеци, а на основу дужине ваше косе могло би се претпоставити да вам је фризер умро још прошле године (Musso 2013: 156).

— Slušajte, izgledate kao da vas je krava sažvakala, lice vam nije vidjelo zraku svjetlosti šest mjeseci, a po dužini kose čini se da vam je frizer umro još prošle godine (Musso 2013: 199).

AS : coiffé comme l'as de pique ► Malgré ses paupières bouffies et une petite meutrisse sous la lèvre inférieure, son visage n'avait pas souffert. Elle était **coiffée comme l'as de pique** (Roblès 2008: 636).

— Osim natečenih kapaka i male modrice ispod donje usnice, lice joj nije bilo ozlijeđeno. Kosa joj je stršila uvis (Roblès 2013: 571–572).

AS : fagoté comme l'as de pique ► J'en arrivais presque à détester les Monténégrins **fagotés comme l'as de pique** et les Serbes trapus que j'avais à mes basques, rien qu'à l'idée de ce que l'élégante Zagréboise qu'était ta mère pouvait être en train de penser d'eux ! (Besson 1985: 211).

— Почех готово да мрзим Црногорце у ритаму и здепасте Србе уз пешеве мог капута, само на помисао шта би та елегантна Загрепчанка каква је била твоја мајка, могла у том трену помислити о њима! (Beson 1999: 149–150).

AS : habillé comme l'as de pique ► Il était **habillé comme l'as de pique**, une redingote épuisée à la mode d'avant-guerre, ouverte, malgré le froid, sur un veston de velours marron taché d'encre et auquel il manquait un bouton sur deux. Un pantalon gris sans forme et surtout, surtout, une paire de godasses colossales, exorbitantes, des grolles quasiment bibliques (Lemaître 2013: 320).

— Био [је] одевен као клошар, изношени реденгот по предратној моди, раскопчан упркос хладноћи, преко сакоа од смешег сомота уфлеканог мастилом, којем је недостајало свако друго дугме. Безобличне сиве панталоне и, изнад свега, циновске, огромне ципеле, готово библијске баканце (Lemetr 2014: 250).

— Bio [je] odijeven kao pik as karta, u izlizanom redingotu prema predratnoj modi, raskopčanom unatoč hladnoći, a ispod njega baršunasti haljetak uprljan tintom i na kojem je nedostajao svaki drugi gumb. Sive hlače bez oblika i naročito, par divovskih cipeletina, izvan svake mjere (Lemaître 2015: 230).

AS : habillé comme l'as de pique ► Mon père est habillé très élégamment [...]. Son costume est vraiment distingué. Son nœud de cravate est bien noué. Son gilet est assorti à sa veste. Lui d'ordinaire **habillé comme l'as de pique** est vêtu élégamment (Seksik 2013: 293).

— Отац је врло елегантно одевен [...]. Његово одело је заиста отмено. Чвор кравате је добро намештен. Прслук

се слаже са сакоом. Он, обично одевен апа-драпа, елегантно се обукао (Сексик 2014: 239).

AS : habillé comme un as de pique ► Vous vous souvenez de ces caricatures françaises qui paraissaient pendant la guerre ? On y voyait une femme allemande énorme avec une poitrine gigantesque, **habillée comme un as de pique** alors que la Française était ravissante, toute menue et d'un chic absolu (Révay 2007: 123).

— Сећате ли се оних француских карикатура које су се појавиле током рата? На њима је била ужасна немачка жена са огромним грудима, обучена као ас из карата, док је Францускиња била заносна, ситна и шик (Revaj 2013: 89).

AS : s'habiller comme l'as de pique ► Marie ne sait pas s'arranger. Marie est toujours mal fagotée. Marie **s'habille comme l'as de pique** (Le Callet 2007: 93).

— Мари не уме да се дотера. Мари је увек лоше обучена. Мари изгледа као страшило (Le Kale 2008: 87).

AS : s'habiller comme l'as de pique ► Tante Marthe **s'habillait comme l'as de pique**, adorait les bijoux, fumait le cigarillo et faisait du yoga (Clément 1997: 27).

— Okrugla, živahna, Marta se odijevala neukusno, obožavala nakit, pušila cigarilose i vježbala jogu (Clément 2000: 16).

AS : vêtu comme l'as de pique ► Comme si rien n'avait changé en dix ou quinze années, ni sa beauté ni son statut mondain, les employés la reconnaissent ou feignent de retrouver dans cette matrone **vêtue comme l'as de pique** et coiffée d'un turban blanc pas net la belle princesse africaine que le directeur des relations publiques leur a montrée en photo (Leroy 2014: 133).

— Kao da se u deset ili petnaest godina ništa nije promijenilo, ni njena ljepota ni njen mondeni status, zaposlenici hotela prepoznaju je ili se pretvaraju da u toj matroni odjevenoj poput pikova asa, s bijelim, ne baš čistim turbanom na glavi prepoznaju lijepu afričku princezu čiju im je fotografiju pokazao direktor odnosa s javnošću (Leroy 2014: 101–102).

BALEINE : rigoler comme une baleine ► Il est un peu maigrelet, il faut lui faire la cuisine de chez nous, pour le remplumer un peu, ton « Francuzi », dit-il en scrutant Alain. Et les autres de rigoler à gorge que veux-tu. [...] Qu'est-ce qu'ils ont à me reluquer comme ça? [...], re-marmoronne Alain, un plan naze. [...] Ce qui les fait à nouveau **rigoler comme des baleines** (Beigbeder 2007: 202).

— Pa nešto mi je kržljav, treba mu ove naše kuhinje da se malo oporavi, taj tvoj Francuz – reče odmjeravajući Alaina. I svi u podrugljiv smijeh. [...] Što to oni bulje u mene? [...] – opet mumlja Alain. [...] Na što se oni opet stanu smijati na sva usta (Beigbeder 2008: 132).

BALEINE : rigoler comme une baleine ► On s'est tous mis à **rigoler comme des baleines**. Sauf papa, bien

sûr, qui commençait un peu à perdre son sens de l'humour (Arrou-Vignod 2009: 293).

— Сви смо се смејали као луди. Сем тате, наравно, који је полако почео да губи смисао за хумор (Aru-Vinjo 2013: 355).

BALEINE : rigoler comme une baleine ► On y arrivait pile en **rigolant comme des baleines** quand Jean-C., du coude, a éteint la lumière sans le vouloir. Brusquement, on s'est retrouvés plongés dans le noir, tellement tassés les uns sur les autres qu'on ne pouvait plus respirer, et on n'a plus rigolé du tout (Arrou-Vignod 2009: 213).

— Скупили смо се на гомилу, смејући се као луди, када је Жан Ц лактом случајно угасио светло. Наједно смо се затекли у мраку, толико стиснути једни уз друге да нисмо могли да дишемо, и више се нисмо шалили (Aru-Vinjo 2013: 263).

BALEINE : rire comme une baleine ► Angela se tenait alors sur les épaules d'un homme [...] Elle tapait des pieds contre la cage thoracique de son porteur pour qu'il la fit descendre [...]. Et l'abruti se gondolait, **riaait comme une baleine** (Martinez 2008: 233).

— Анхела је у том тренутку била на раменима једног човека [...]. Анхела је почела да удара ногама о грудни кош свог носача. Хтела је да је овај спусти на земљу [...]. А делија се клатио, смејао се као горостасни кит (Martinez 2010: 221–222).

BALEINE : rire comme une baleine ► Bétamèche est mort de rire. « Tu t'es fait avoir [...] ! » lui lance-t-il, hilare. – « Aide-moi plutôt au lieu de **rire comme une baleine** ! Je suis coincé !! » crie Arthur (Besson 2002: 170).

— Бетамеш цркава од смеха. „Каква [...] грешка“, весело каже. – „Радије ми помози него што се ту клиберииш! Заглављен сам“, више му Артур (Besson 2006: 152).

— Betameche umire od smijeha. “Nasjeo si [...]!” dovikuje mu grčeci se od smijeha. – “Radije mi pomoz, nemoj samo zijevati od smijeha kao kit. Zaglavio sam!” viče Arthur (Besson 2006: 160).

BALEINE : rire comme une baleine ► De sa voix nasillardes, elle a appelé les gamins. Ils ont déboulé en **riant comme des baleines** (Adam 2007: 21).

— Svojim unjkavim glasom pozvala je djecu, koja su se stvorila istog trena, previjajući se od smijeha (Adam 2010: 13).

BALEINE : rire comme une baleine ► Franck m'imitait aussi certains youkaïdis de la rando encore plus gratinés que les autres et je **riais comme une baleine**. Je riais tellement que, parfois, notre tente était au bord de s'envoler (Gavalda 2013: 175).

— Франк је такође опонашао поједине јукајдије са пешачења, који су били још већи бисери од осталих, и ја сам се грохотом смејала. Толико сам се смејала да је наш шатор, с времена на време, изгледао као да ће одлетети (Gavalda 2014: 126).

BALEINE : rire comme une baleine ► L'idée est tellement drôle que tout le monde se met à rire. Ils sont comme ça, les Minimoys. À la moindre occasion, ils **rient comme des baleines** (Besson 2004: 108).

— Идеја је толико смешна да сви прасну у смех. Такви су Минимоји. Користе сваку прилику да се смеју ко луди (Beson 2010: 104).

— То је тако чудно да се сви почињу смјјати углас. Такви су вам Минимејци. Ћим им се пружи и најмања прилика, смјју се као китови (Besson 2007: 85).

BALEINE : se gondoler comme une baleine ► On a fini la soirée tous les six dans le même canapé, à se gondoler comme des baleines devant « Intervilles » en grignotant les tranches de pain dont on s'était bourré les poches dans l'après-midi (Arrou-Vignod 2009: 306–307).

— Сва шесторица [смо] завршили вече на истом дивану, и ваљали се од смеха гледајући „Игре без граница“ и грицкајући кришке хлеба које смо раније натрпали у џепове (Aru-Vinjo 2013: 373).

BALEINE : se marrer comme une baleine ► « Tu sais même pas compter jusqu'à cent, banane [...] » – « Et toi tu triches toujours [...] » On s'est marrés comme des baleines (Arrou-Vignod 2009: 136).

— „Ти не умеш да бројиш до сто, морону“ [...] – „А ти увек вараш“ [...]. Превијали смо се од смеха, као луди (Aru-Vinjo 2013: 169).

BALEINE : se marrer comme une baleine ► C'est alors seulement qu'il se frappe la cuisse et entreprend de se marrer comme une baleine. Je ne partage pas son hilarité (Pennac 1985: 52–53).

— Сад се шопа по бутини и церека као луд. Мени баш није до смеха (Penak 2009: 35).

— Тек се tad pljesne po bedru i stane ceriti kao pavijan. Ne veselim se s njim (Pennac 2000: 35).

BALEINE : se marrer comme une baleine ► Dans la discothèque cannoise, vous reconnaissez vite les autochtones, à ce qu'ils dansent avec des jolies filles du cru, en se marrant comme des baleines, tandis que les publicitaires demeurent assis sur les banquettes à siroter leurs boutanches pour montrer aux confrères qu'ils reviennent de New York City (Beigbeder 2000: 231).

— У канској дискотеци брзо се препознају локалци – ђускају са лепим локалним девојкама, церекају се као луди, док адвертајзери остају забодени у својим сепареима, испијајући своје флаше пића како би показали својој сабраћи да су стигли из Њујорка (Beigbede 2014: 165).

— U kansom diskaču brzo prepoznajete domaće po tome što plešu sa zgodnim domaćim curama i sjajno se zabavljaju, dok oglašivači ostaju sedeti na klupama i pijuckati svoje cuge kako bi svojim kolegama pokazali da su bili u New York Cityju (Beigbeder 2007: 221).

BALEINE : se marrer comme une baleine ► Elle me regarde, on se marre comme des baleines. On est ensemble et on se marre (Gavalda 2001: 35).

— Погледале смо се и прснуле у смех. Поново смо заједно, необуздано се церекамо (Гавалда 2004: 48).

— Pogleda me pa se obje počnemo smijati kao lud na brašno. Zajedno smo i cerekamo se (Gavalda 2004: 50).

BÊTE : malade comme une bête ► Depuis qu'elle commençait à pratiquer la médecine elle se sentait mieux dans sa peau, ces gastralgies qui brutalement la rendaient **malade comme une bête** s'étaient espacées (Waysand 1997: 348).

— Откад се почела бавити медицином поправило јој се здравље, па су се почели проређивати њени желудачни грчеви, због којих се дотад с времена на време осећала као болесно псето (Vežzan 1999: 220).

BÊTE : malade comme une bête ► Ils sont **malades comme des bêtes**. – Pas tous. Il y en a un qui reprend bon pied, bon œil et dont le regard ne me dit rien qui vaille (Golon 1978: 148).

— Сви су они болесни да се макнути не могу. – Нису баš сви. Има међу њима један који се добро опоравља, а чјији ми поглед не казује ништа добро (Golon 1980: 186).

BÊTE : malade comme une bête ► J'étais **malade comme une bête**, avec des moments de fou rire nerveux. Sans projets, sans forces (Sagan 1993b: 95).

— Била сам болесна као нека животиња, спопадали су ме тренуци лудог, нервозног смеха. Без планова. Без снаге (Sagan 1967: 73–74).

— Bila sam bolesna kao kakva životinja, obuzimali su me napadaji luđackog nervoznog smijeha. Bila sam bez planova, bez snage (Sagan 1987: 80).

BÊTE : malade comme une bête ► La journée, si mal commencée, s'achevait à égalité. Angélique et les Anglais, d'une part, peu armés sans doute, mais aux aguets à l'abri derrière leurs murs de rondins, et les pirates de l'autre, féroces et agressifs, mais désormais **malades comme des bêtes** et nantis par surcroît d'un blessé qui perdait ses tripes (Golon 1978: 139).

— Дан који је трагично почео завршавао је без побједника. С једне стране Енглези и Анђелика, нема сумње, слабо наоружани, али заклоњени иза својих зидова од балвана, а с друге стране гусари, окрутни и насртљиви, али болесни од ујода пчела и уз то изгубивши једнога друга ранјеног у трбух (Golon 1980: 174).

BÊTE : malade comme une bête ► Ma femme et moi vivons séparés et nous ne nous voyons plus depuis que cette vipère a essayé de m'empoisonner l'an passé afin de me remplacer par son amant. [...] – Pauvre cher ! Quelle mésaventure ! – J'ai été **malade comme une bête** (Golon 1994: 98).

— Моја жена и ја не живимо заједно и не виамо се откад ме та змија прошле године покушала отровати, да би се удала за свог љубавника. [...] – Јадни драги! Каква несрећа! – Био сам насмрт болестан (Golon 1966: 91).

BÊTE : travailler comme une bête ► Il avait deux boulots, dans des usines distantes d'au moins une heure et demie de route, en plus de s'occuper de sa petite boulangerie sur Church Avenue. Ils sont plusieurs à **travailler comme des bêtes** dans l'enfer de New York avec un rêve en tête (Laferrière 2006: 135).

— Имао је два посла у фабрикама међусобно удаљеним најмање сат и по вожње, а уз то је водио и малу пекару на Черч авенији. Многи раде као стока у паклу Њујорка, сањајући увек исти сан (Laferrijer 2007: 107).

BÊTE : travailler comme une bête ► Ils ne veulent pas se souvenir de ceux qui ont fait travailler mon père comme une bête, qui ont exploité ma mère au-delà de ses forces (Deforges 2003a: 305–306).

— Не желе да мисле на оне који су терали мога оца да ради као стока и који су мајку искоришћавали до крајњих граница (Deforž 2009: 282).

BÊTE : travailler comme une bête ► J'ai eu mon bac et je suis entrée aux Beaux-Arts... Quatrième sur soixante-dix admis... J'avais fait un super beau dossier à partir des opéras de mon enfance... J'avais **travaillé comme une bête** et j'ai eu les félicitations du jury (Gavalda 2004: 489).

— Матурирала сам и уписала се на Лепе Уметности... Четврта од седамдесеторо примљених... Припремала сам била диван досије на основу опера из мог детињства... Радила као стока и добила похвалу жирија (Gavalda 2005: 402).

BÊTE : travailler comme une bête ► Nous ne voulons plus de la putasserie des possédants qui nous font une vie de misère et empochent l'argent de nos sueurs. [...] Est-ce digne d'un homme de **travailler comme une bête** pour quelques pesetas ? (Salvayre 2014: 55–56).

— Доста нам је курвањских велепоседника који нас терају да живимо у беди и стављају у цеп новац од нашег зноја. [...] Је ли достојно човека да ради као стока за неколико песета? (Salver 2015: 42–43).

BÊTE : travailler comme une bête ► Tout ce que je fais, c'est travailler. [...] Je me sens lasse, mes bras n'ont plus de force, c'est normal, [...] je **travaille comme une bête**... Mes jambes ne tiennent plus (Laferrière 2005: 16).

— Рад, рад и само рад, то ти је код мене све. [...] Уморна сам, немам снаге у рукама, то је нормално, [...] радим као животиња... Ноге ме више не држе (Laferrijer 2006: 10).

BÊTE : travailler comme une bête ► Tu es un joueur professionnel, mais je ne vois pas le rapport avec le projet de **travailler comme des bêtes**. – Moi non plus [...]. – Quoi, on n'irait pas dans les mines pour sortir les diamants de la terre ? On les sortirait d'où alors ? – Des poches des mineurs (Charrière 1972b: 62).

— Ти си професионални коцкар, али не видим ни ма какве везе с планом да радимо као животиње. – Ни ја [...]. – Добро, нећемо ићи у руднике да извлачимо дијаманте из

zemlje? A odakle ćemo ih onda izvući? – Iz džepova rudara (Charrière 1977: 48).

BÊTE : travailler comme une bête de somme ► Même jeune, même en plein succès, j'étais fatiguée. C'est difficile à expliquer, ce sentiment d'être usée à vingt ans. C'est peut-être d'**avoir travaillé** toute mon enfance **comme une bête de somme**. Après l'école, chaque soir, le piano ; et chaque week-end enfermée à l'église, clouée au tabouret de l'orgue (Leroy 2014: 191).

— Čak i mlada, čak i za svojih najvećih uspjeha, bila sam umorna. Teško je to objasniti, taj osjećaj da si potrošen u dvadesetoj. Možda zato što sam cijelo djetinjstvo radila kao tegleća marva. Nakon škole, svake večeri, klavir; svaki vikend zatvorena u crkvi, prikovana na stolac orgulja (Leroy 2014: 146).

BÊTE : travailler comme une bête de somme ► Non, tu n'es pas bien, il suffit de te regarder, tu as perdu non seulement ta joie de vivre, mais toute vitalité, tu **te tues au travail comme une bête de somme**, tu ne lis plus, tu n'es même plus coquette, tu n'es plus celle que nous aimions (Deforges 2001: 209).

— Не, није ти добро; доста је да те човек погледа – ниси само изгубила сву животну радост већ и сву своју живост, убијаш се тешким радом, ринташ као стока, не читаш, не кокетираш, ниси више она коју смо волели (Deforž 2009: 172–173).

BLÉ : fauché comme les blés ► Elle n'avait plus voulu que Melchior la touche et elle était partie pour San Francisco. Melchior s'était retrouvé seul, triste et **fauché comme les blés** (Weyergans 1992: 173).

— Није више желјена да је Melchior dodirne i otputovala је за San Francisco. Melchior је остао сам, туžан i без prebijene pare (Weyergans 2012: 105).

BLÉ : fauché comme les blés ► Elle sait, par le seul truchement des cartes et l'observation des visages, [...] favoriser puissamment la prospérité pécuniaire [...]. Mais la plupart de ceux qui la consultent étant **fauchés comme les blés** (c'est au reste la raison-princeps qui les amène), l'argent n'entre pas dans les caisses (Salvayre 2000: 70).

— У стању је да, само помоћу карата и посматрања лица, [...] снажно потпомогне новчану добит. Међутим, пошто су они који од ње траже савет већином без пребијене паре (уосталом, првенствено зато и долазе), новац не пристиже у касу (Salver 2012: 55–56).

BLÉ : fauché comme les blés ► Enfant illégitime du père de Francesca et d'une chanteuse de country québécoise, Marcus n'avait pas touché un centime lors du décès de son géniteur, un riche homme d'affaires new-yorkais. [...] **Fauché comme les blés**, il vivait dans une bulle d'insouciance, [...] ignorant le B.A.-BA de la bienséance et des règles de vie en société (Musso 2011a: 33).

— Будући ванбрачно дете Франческиног оца и кантри певачице из Квебека, Маркус није добио ни цента од смрти свог биолошког оца, богатог пословног човека из

Нјујорка. [...] Немајући ни жуте банке, живео је немарно, [...] занемарујући основна правила друштвеног живота и пристojности (Musso 2013: 28).

— Nezakonito dijete Francescinog oca i pjevačice kvibeškog “countryja”, Marcus nije dobio ni centa nakon smrti oca, bogatog njujorškog poslovnog čovjeka. [...] Puka sirotinja, živio je neuredno, [...] i ne hajući za pravila pristojnog ponašanja i društvene norme (Musso 2016: 28).

BONJOUR : simple comme bonjour ► Au moment où elle pénétrait dans la cour de l’hôtel particulier des Nibal y Milcar, la clef de l’énigme lui apparut. Saturnine se figea sur place, puis énonça tout haut avec un grand sourire : « En effet. C’était **simple comme bonjour**. » (Nothomb 2012: 149).

— Na samom ulasku u dvorište palače Nibal y Milcara sine joj ključ zagonetke. Saturnina se ukipi na mjestu pa se široko osmjehne i naglas kaže: „Stvarno. A bilo je jasno kao pekmez.“ (Nothomb 2013: 115-116).

BONJOUR : simple comme bonjour ► C’est simple comme bonjour... C’est idiot !... J’aurais mieux fait de rester tranquille... N’empêche que, si je ne tombe pas sur des policiers intelligents, c’était une histoire à m’envoyer en cour d’assises (Simenon 2003a: 40).

— Bilo je to jednostavno kao dan. Ma, idiot! Bilo bi mi bolje da sam to ostavio na miru. Jer ta bi me pričala, ako ne naletim na pametnog policajca, mogla otpraviti sve do kasacijskog suda (Simenon 2015: 64–65).

BONJOUR : simple comme bonjour ► Günther et Hannah travaillaient pour gagner leur vie ; ils n’étaient pas pressés de faire un enfant. Quatre ans plus tard, Hitler était chancelier d’Allemagne. Hannah avait quitté son pays pour Paris, elle avait rencontré Heinrich, ils avaient survécu par miracle et s’étaient embarqués pour l’Amérique. À la fin de la guerre, Hannah était divorcée, remariée, mais elle avait passé les quarante ans. La question ne se posait plus. **Simple comme bonjour**. Son destin n’était pas de l’ordre de la maternité (Clément 2000: 59).

— Гинтер и хана радили су да би зарађивали за живот; да направе дете, нису журили. Четири године касније, Хитлер је постао немачки канцелар. Хана је своју земљу напустила и отишла у Париз, срела Хајнриха, обоје су чудом остали живи и укрцали се у брод за Америку. Крајем рата, Хана се развела, поново се удала тек кад је прешла четрдесету. Тада, ко би на то и помислио. Просто као пасуљ. Њена судбина више није била повезана с мајчинством (Kleman 2011: 59).

— Günther i Hannah su radili da bi zaradili za život; nije im se žurilo imati dijete. Nakon četiri godine Hitler je postao kancelar Njemačke. Hannah je napustila zemlju i otišla u Pariz. Srela je Heinricha, čudom su preživjeli i otišli u Ameriku. Krajem rata hannah se razvela, ponovo udala, imala je više od četrdeset godina. Nije više mislila na djecu. Jednostavno kao dobar dan. Sudbina joj nije namijenila materinstvo (Clément 2005: 51–52).

BONJOUR : simple comme bonjour ► Il lui assure sans cesse [...] avoir développé cette idée de source énergétique inédite, disponible nuit et jour en toutes

saisons, dont la fabrication puis la transformation seraient assurées par un appareil **simple comme bonjour**. (Échenoz 2010: 167).

— Тврди [joj] без престанка [...] да је разрадио идеју о досад невиђеном енергетском извору, којим би се могло располагати дан и ноћ, у свако годишње доба, и чија би израда и одржавање били могући захваљујући апарату једноставном као добар дан (Ešnoz 2011: 128).

— Neprestano [je] uvjerava da je razradio svoju zamisao o neviđenom izvoru energije koja bi bila dostupna danonoćno i u svako doba godine, a proizvodio bi je i pretvarao pravi mačji kašalj od uređaja (Échenoz 2011: 112).

BONJOUR : simple comme bonjour ► Il trouva tout de suite le mot qu’il fallait. C’était un simple adjectif, un des plus simples, **simple comme bonjour** : blanc. « C’est tout blanc là-bas ! viens ! » (Schuhl 2000: 65).

— Сместа је пронашао потребну реч. Био је то прост придев, један од најпростијих, прост као добар дан: бео. „Тамо је све бело! Дођи!“ (Šul 2002: 48).

BONJOUR : simple comme bonjour ► La grande boucherie n’avait pas seulement haché des corps et des esprits; elle avait aussi permis à un petit nombre de se faire porter disparus, et d’aller tâter l’air bien loin de leur pays. [...] Changer de nom et de papiers avait été **simple comme bonjour** (Claudel 2003b: 275–276).

— У великој касапници нису млевена само тела и душе, она је такође омогућила једном мањем броју да се огласе као нестали и да се опробају негде далеко од своје земље. [...] Промена имена и папира била [је] veoma jednostavna. (Klodel 2005: 190).

— Velika klaonica nije samo mljela tijela i duše; nekolicini je omogućila da se vode kao nestali i pobjegnu daleko od rodnoga kraja. [...] Tada se kao od šale moglo promijeniti ime i dokumente (Claudel 2004: 161).

BONJOUR : simple comme bonjour ► Le comte lui dit d’aller tout droit jusqu’au Louvre, puis de longer la Seine et de la traverser au pont de la Concorde, après quoi retrouver l’hôtel de la rue de Lille serait **simple comme bonjour** (Besson 1998: 87).

— Гроф му је рекао да иде право до Лувра, затим поред Сене, да је пређе преко моста на Конкорду, после чега ће бити просто као пасуљ да пронађе палату и Улицу Лила (Beson 1999: 57).

BONJOUR : simple comme bonjour ► Le Procureur jetait ses premiers mots. [...] Jamais plus de cinq feuillets, quelle que soit l’affaire, quel que soit l’accusé. Son truc au Procureur était **simple comme bonjour**. Pas d’esbroufe. Une peinture froide et minutieuse du crime et de la victime, c’est tout (Claudel 2003b: 44).

— Тужилац би изговорио прве речи. [...] Никад више од пет листова, било какав да је случај и било ко да је оптужени. Тужичева вештина била је јасна као дан. Нема много приче. Једна хладна и прецизна слика злочина и ништа више (Klodel 2005: 33).

— Tužitelj bi izbacio prve riječi. [...] Pred sobom nikada nije imao više od pet listova papira, bez obzira kakav je

slučaj, bez obzira kakav je optuženik. Tužiteljjev trik bio je jednostavan i jasan kao dobar dan. Bez blefiranja. Hladna i iscrpna slika zločina i žrtve, i to je sve (Claudel 2004: 27).

BONJOUR : simple comme bonjour ▶ Olympe ne s'autorise à inventer quoi que ce soit. Même en amour. Olympe ne s'autorise à rien. Parce qu'elle est rien, c'est **simple comme bonjour**. Olympe est rien parce qu'elle est repasseuse et que repasseuse égale rien, un idiot le comprendrait (Salvayre 2000: 22).

— Олимпа не допушта себи да измисли било шта. Чак ни у љубави. Олимпа себи ништа не допушта. Пошто јесте ништа, просто-напросто. Олимпа је ништа јер је пеглерка, а пеглерка једнако ништа, сваки морон би то схватио (Salver 2012: 18).

BONJOUR : simple comme bonjour ▶ Si tu regardes le levant, bien en face, le couchant est derrière toi. À ta gauche, tu as le nord, à ta droite, le midi. C'est **simple comme bonjour** ! (Pagnol 2004a: 191).

— Ако се окренеш лицем према истоку, иза тебе је запад. С твоје леве стране је север, а с десне југ. То је просто ко пасуљ (Пањол 1993: 168).

— Ако се окренеš suncu kad izlazi, pred tobom je istok, iza tebe zapad. Slijeva ti je sjever, a zdesna jug. To je barem jasno kao pekmez (Pagnol 1985: 155).

BONNET : triste comme un bonnet de nuit ▶ Ceux que je connais n'ont pas l'air de respirer la confiance en Dieu. Ils sont **tristes comme des bonnets de nuit** ! (Clément 1997: 574).

— Они које познајем не изгледају као да имају повјерење у Бога. Туžни су и досадни (Clément 2000: 517).

BOSSU : rigoler comme un bossu ▶ « J'adore les grandes vacances [...]. » — « Tu parles ! » [...] Et on s'est tous mis à **rigoler comme des bossus** (Arrou-Vignod 2009: 101).

— „Обожавам летњи распуст [...]“ — „Ма шта ми рече!“ [...] И сви смо почели грохотом да се смејемо (Aru-Vinjo 2013: 126).

BOSSU : rigoler comme un bossu ▶ « Je te préviens, je vendrai chèrement ma peau. Pas question de tomber sur ton hôtel cinq étoiles pourri ! » Et on s'est mis tous les deux à **rigoler dans le noir comme des bossus** (Arrou-Vignod 2009: 171).

— Упозоравам те, скупо ћу продати своју кожу. Моја коцка никад више неће пасти на твој шугави хотел с пет звездица!“ И обојица смо почели да се у мраку церакамо као луди (Aru-Vinjo 2013: 212).

BOSSU : rigoler comme un bossu ▶ « Tiens, le tonnerre gronde... Le temps est à l'orage ! » Ça résumait bien la situation, alors on s'est tous mis à **rigoler comme des bossus** (Arrou-Vignod 2009: 159).

— „Гле, чује се грмљавина... Долази олуја!“ То је стварно био савршен коментар те ситуације, па смо сви почели да се смејемо као луди (Aru-Vinjo 2013: 198).

BOSSU : rigoler comme un bossu ▶ Alors, comme on en avait un peu assez du jeu des métiers, on s'est mis à

s'envoyer sur la figure des chaussettes sales dans le noir **en rigolant comme des bossus** (Arrou-Vignod 2009: 250).

— У мраку, почели смо да се гађамо прљавим чарапама у главу, смејући се као луди, пошто нам је досадило да маштамо о будућем занимању (Aru-Vinjo 2013: 307).

BOSSU : rigoler comme un bossu ▶ Jean-E. a renversé le plat, on s'est tous mis à quatre pattes sur le carrelage pour rattraper les petits pois qui roulaient. On aurait dit une gigantesque partie de billes, on **rigolait comme des bossus**, puis la première gifle est partie et ça n'a plus été drôle du tout (Arrou-Vignod 2009: 12).

— Жан Е. [је] преврнуо чинију с грашком. Сви смо се нашли на поплочаном поду, четвороношке јурећи зрна која су се котрљала на све стране. Као да смо на неком великом такмичењу у игри кликерима, цепали смо се од смеха, све док није пао први шамар, и после нам ништа више није било смешно (Aru-Vinjo 2013: 14).

BOSSU : rire comme un bossu ▶ « Tu dois être sérieusement atteint », se disait-il, et il se mettait à **rire comme un bossu** (Weyergans 1990: 38).

— „Ти си опасно болестан“, помислио је, па је стао да се превија од смеха (Vejegans 2007: 24).

BOSSU : rire comme un bossu ▶ Elle commença à pouffer de rire, bientôt accompagnée par Tomek. [...] Et tous les deux se mirent une fois de plus à **rire comme des bossus** (Mourlevat 2000: 49).

— Поће грати од смјиха, а за њом Tomek. [...] Обоје се поновно стадоше превјати од смјиха (Mourlevat 2011: 33).

BOSSU : rire comme un bossu ▶ Elle est... chef des ventes chez Longchamp. [...] Il **riaait comme un bossu**, ou non, Lancel, oui, Lancel, c'est ça, et il éclatait de rire tout seul, parce que c'étaient des marques qui se voulaient classe mais ne l'étaient pas, qui n'arrivaient pas à la cheville des grandes. Ah ah ah, comme tout ça était comique (Angot 2006: 117–118).

— Она [је]... шеф продаје у Лоншаму. [...] Смејао се као луд: „Ма све ти је то лансел, да лансел...“ Пуцао је од смеха сам са собом, јер је то била марка која се сматрала отменом, а није била ни прићи великим маркама. Ха ха, како је све то било комично (Ango 2010: 80).

— [Она је]... šef prodaje u Longchampsu. [...] Smijao se kao grbavac, ne, kao Lancel, da, Lancel, tako je, sam je od sebe pucao od smijeha, zato što se radilo o ljudima koji su mislili da su nešto što nisu, koji velikima nisu ni do gležnja. Ah, ah, ah, kako li je sve to smiješno (Angot 2011: 90).

BOSSU : rire comme un bossu ▶ Les typographes [...] l'avaient reçu chaleureusement : « Alors c'est vous qui avez écrit ce machin, c'est vous Panko le Rouge ? Bravo ! On a **ri comme des bossus** ! » (Besson 1988: 269).

— Штампарски радници [...] топло су га примили: „Значи, ви сте написали ову ствар, ви сте Црвени Панко? Браво! Смејали смо се као луди!“ (Beson 1999: 201).

BOSSU : se bidonner comme un bossu ► On allait tous signer la carte en se bidonnant comme des bossus quand un boucan inhabituel a éclaté dehors (Arrou-Vignod 2009: 310).

— Сви смо потписивали разгледницу, смејући се као луди, када се споља зачула бука на коју нисмо навикли (Aru-Vinjo 2013: 377).

BOSSU : se marrer comme un bossu ► Papa se marre comme un bossu aux mésaventures de ce « pistonné », qui ressemblent à celles de mon frère, guerre d'Algérie en moins (Besson 2001a: 49).

— Тата се грохотом смеје невољама тог „протекционаша“, које необично подсећају на оно с мојим братом, бар у оном делу филма који је везан за рат у Алжиру (Beson 2000: 286).

BOSSU : se poiler comme un bossu ► Il a pris Jean-A. par une oreille et lui a demandé l'adresse de ses parents. Jean-A. [...] a donné celle de François Archampaut [...]. On a détalé en se poilant comme des bossus (Arrou-Vignod 2009: 49).

— Ухватио [је] Жана А за уво и затражио од њега адресу родитеља. Жан А је дао адресу Франсоа Аршампоа [...]. Стругнули смо превијајући се од смеха (Aru-Vinjo 2013: 60).

BRAS : long comme le bras ► À trente-sept ans, il avait fait plusieurs séjours en prison et son casier judiciaire était long comme le bras : tortures, trafic de drogue, braquages, blanchiment d'argent, proxénétisme, agressions de policiers (Musso 2011a: 144).

— Са тридесет седам година већ је неколико пута био у затвору, а његов судски досије био је предугачак: мучења, трговина дрогом, оружани напади, прање новца, подвођење, напади на полицајце (Musso 2013: 118).

— У своје тридесет и четри године неколико је пута био у затвору и његов је досије био подугачак; изнуде, трговина дрогом, оружани напади, прање новца, сводништво, напад на полицију (Musso 2016: 122).

BRAS : long comme le bras ► Elle apprit à ma mère [...] à préférer des jurons longs comme le bras et même davantage, « me cago en la virgen me cago en Dios y me cago en la puta madre que te parió » [...], des jurons qu'il fallait, selon la tradition, lancer tout d'un trait et pour ainsi dire en apnée (Salvayre 1997: 140).

— Научила је моју мајку [...] да изговара псовке дугачке као Кинески зид, па и дуже, [...] „me cago en la virgen me cago en Dios y me cago en la puta madre que te parió“, те псовке је требало, према традицији, испалити одједном и такорећи у једном даху (Salver 2005: 108).

— Научила је моју мајку [...] изговарати псовке дугачке попут руке, čak i dulje, „me cago en la virgen me cago en Dios y me cago en la puta madre que te parió“ [...], псовке које је по традицији требало изговорити у једном даху, такорећи без дисања (Salvayre 2008: 104–105).

BRAS : long comme le bras ► Heydrich [...] se prend déjà pour le maître du monde. Mais il y a encore une guerre à gagner, des Russes à vaincre, et une liste de

princes héritiers à évincer long comme le bras (Binet 2009: 257).

— Хајдрих себе већ сматра господаром света. Али рат тек треба добити, победити Русе и истиснути једног за другим читав низ потенцијалних претендента на престо (Bine 2013: 210).

— Heydrich se [...] već smatra gospodarom svijeta. No, mora još dobiti rat, pobijediti Ruse i ima cijeli popis prinčeva nasljednika što ih prethodno mora ukloniti (Binet 2015: 224).

BRAS : long comme le bras ► Il faut qu'il se calme. Qu'il mobilise son énergie pour sauver sa femme. Qu'il lui trouve un médecin capable de faire des miracles. Il se demande s'il connaît un confrère à l'Hôtel-Dieu. Pralavorio, peut-être ? Non, il bosse à Bichat. Jourdin ? Il est à Cochon, mais il a un carnet d'adresses long comme le bras. C'est lui qu'il faut appeler (Musso 2014: 177).

— Потребно је да се смири. Да покрене енергију и да спасе своју жену. Да пронађе лекара способног да направи чудо. Пита се да ли познаје неког таквог колегу у „Божјем заклону“. Палаворио, можда? Не, он набацује боју у Биши. Журден? Он је у Кошену, али има гомилу контаката. Требало би да га позовем (Musso 2014: 127).

BRAS : long comme le bras ► Jean Genet passe quelques jours à Beyrouth en compagnie de Leïla Chahid[,] la diplomate de la Cause, la très active représentante de l'OLP à Paris[,] qui avait chez nous une fiche long comme le bras (Énard 2008: 315–316).

— Жан Жене проводи неколико дана у Бејруту у друштву Лејле Шахид[,] дипломате за Ствар, веома активне представнице Организације за ослобођење Палестине у Паризу[,] која је код нас имала картон скоро метар дуг (Enar 2016: 223).

— Jean Genet proveo je u Bejrutu nekoliko dana u društvu Leile Shahid[,] diplomatkinje koja se zalagala za palestinske ciljeve, vrlo aktivne predstavnice PLO-a u Parizu[,] koja je kod nas imala debeli dosje (Énard 2014: 292).

BRAS : long comme le bras ► La conversation semblait difficile, notre arrivée opportune. Salamalecs. Clin d'œil de parrain. Beaucoup de « Monsieur Colu » long comme le bras. Un seul « Mademoiselle », dans la bouche du notaire, qui devait réprover l'intrusion des petites jeunes filles dans les affaires sérieuses (Bazin 1973: 131–132). = Razgovor se izgleda teško odvijao i mi smo došli u pravi čas. Pozdravismo se. Kum mi namignu okom. Često se čulo “Gospodine Koli”, otegnuto. Neko samo reče “Gospodice”, to su bila usta bilježnika koji mora da je osuđivao miješanje djevojaka u ozbiljne stvari (Bazen 1958: 82).

BRAS : long comme le bras ► Observez un peu l'orgasme d'une femme amoureuse [...]. Voyez comme elle passe à la vitesse supérieure, voyez comme, par exemple, un simple effleurement bucco-génital la colle aussitôt au plafond avec un soupir long comme le bras (Djian 2000: 214–215).

— Promotrite orgazam zaljubljenе žene [...]. Obratite pozornost kako ona ubrzava, uočite, primjerice, ka[k]o od običnoga kontakta usta s genitalijama skače na strop, ispuštajući pritom kao ruka dugačак uzdah (Djian 2002: 141).

BRAS : long comme le bras ► On s'appelle « mon cher » et « Édouard Veniaminovitch », **long comme le bras** (Carrère 2011: 150).

— Едуарда зову „драги мој“ и „Едуард Венијаминович“, километарски дуго (Karer 2012: 157).

BRAS : long comme le bras ► Plus loin, des zonards zonaient, des groupes de copines pouffaient en adressant des doigts d'honneur aux passagers, un punk à chien fumait un joint **long comme le bras**. Beaucoup d'alcool partout (Musso 2012: 218).

— Нешто даље, уличари су уличарили, груписе девојчица праскале су у смех показујући средњи прст пролазницима, панкер са псом пушио је цоинт дугачак попут руке. Много алкохола посвуда (Musso 2013: 164–165).

BRAS : long comme le bras ► Qu'est-ce que c'est que ce monde où l'on ne peut plus éplucher une patate sans l'aide d'un moteur au mode d'emploi **long comme le bras** ! Regardez autour de vous : ce n'est plus une cuisine, c'est une centrale thermique ! (Leroy 2010: 46).

— Какав је то свијет у којем човек не може више ни огулити крumpир без помоћи мотора чије су упуте за употребу дуге као рука! Pogledajte oko sebe: to više nije kuhinja, to je termocentrala! (Leroy 2011: 39).

BRAS : long comme un bras ► M. Dieudonné lui donnait toujours du monsieur **long comme un bras** : « Dites-moi, 'monsieur' Gillet... » Et l'autre ne savait où se mettre (Simenon 1977: 78).

— Господин Дједоне га је стално частио упадљивим „господине“: „Реците ми, 'господине' Жиле...“ А овај није знао где да се дене (Simenon 1968: 43–44).

CABRI : sauter comme un cabri ► « Dis, grand-père, y vont se trouver ? » Il laissait passer une ou deux minutes de silence, sans jamais laisser présager sa réponse par le moindre signe de tête. Puis le verdict tombait : « Il se pourrait bien qu'ils se trouvent... » Je me mettais alors à **sauter** sur ma chaise **comme un cabri** (Dugain 1999: 113).

— „Речи, деда, 'оће ли их бити?“ Пуштао би да прође минут-два тишине, никад ни најмањим покретом главе не пуштајући да се предвиди његов одговор. Затим би падала пресуда: „Мож' да се деси и да их буде...“ Ја бих тад почео да ђипам на столици као јаре (Digen 2015: 80–81).

CABRI : sauter comme un cabri ► Au vu de la bestiole, les filles poussèrent des hurlements, [...] tant leurs cris étaient stridents, ceux de Lisbeth surtout, qui **sautait comme un cabri** tandis que Justine appelait Lucile de sa voix la plus perçante, afin qu'elle vienne voir sans plus attendre (Vigan 2011: 12).

— Угледавши зверчицу, девојчице су завриштале, [...] толико су пискаво дречале, поготову Лизбета, која је ђипала као јаре, док је Жистина дозивала Лусилу најпродорнијим гласом, како би ова дошла из истих стопа (Vigan 2013: 19).

— Угледавши животињцу, дјевојчице су крикнеле, [...] особито Lisbeth, која је скакала као јаре, док је Justine својим најпродорнијим гласом дозивала Lucile да одмах доне видјети (Vigan 2013: 11).

CABRI : sauter comme un cabri ► Il avançait toujours, imperturbable, s'aidant des mains pour gravir les pentes tièdes & **sautant** de pierre en pierre **comme un cabri**, sans souci du poids de ses bagages (Roblès 2008: 140).

— Он је само непокOLEBLJIVO крочио даље, служећи се чак & рукама док се верао по топлим стijenама & skakao s kamena на kamen попут козе, не обазирући се на тежину своје пртљаге (Roblès 2013: 127).

CABRI : sauter comme un cabri ► Je suis remonté sur Paris libéré. [...] Agathe était avec moi. [...] On était pas là depuis dix minutes que le reste de la famille a débarqué. Mon oncle m'a pris dans ses bras pour ne plus me lâcher. [...] Ma cousine **sautait comme un cabri** (Dugain 2002: 156–157).

— Вратио сам се у ослобођени Париз. [...] Агата је била са мном. [...] Није прошло ни десет минута а цела фамилија је пристигла. Стриц ме је загрлио и није ме пуштао. [...] Моја сестра је поскочила као јаренце (Диген 2004: 172).

CABRI : sauter comme un cabri ► La marée est basse ; à l'aide de ses fines gambettes interminables, ma fille **saute** de rocher en rocher **comme un cabri**. Un cabri qui porterait une doudoune beige, une paire de bottes en daim et chanterait Laisse tomber les filles de France Gall (Beigbeder 2009: 275–276).

— Осека је; моја ћерка својим бескрајним тананим ножицама скакуће са стене на стену као јаре. Јаре које носи беж перјану јакну, пар чизама од преврнуте коже и певуши „Laisse tomber les filles“ од Франс Гал (Beigbeder 2010: 137).

— Оsjека је; помоћу tankih beskonačnih nožica moja kći skače са stijene на stijenu као kozlić. Kozlić koji носи беж пернату јакну, čizmice од jelenje kože и pjeва “Laisse tomber les filles” Francea Galla (Beigbeder 2010: 209–210).

CABRI : sauter comme un cabri ► Quand elle m'a vu, elle a [...] [dit] : « Ça alors [...], notre Pierrot. [...] Ton oncle et ta cousine [...] vont être contents. » [...] À ma vue, ma cousine s'est mise à courir à ma rencontre **en sautant comme un cabri**. Mon oncle a allongé le pas. J'ai vu ses yeux s'emplier de larmes (Dugain 2002: 112).

— Чим ме је угледала, [...] [рекла је]: „Гле, гле! [...] [Наш Пјеро.] Твом стрицу и сестри ће бити мило.“ [...] Када ме је угледала, моја сестра ми потрча у сусрет, скачући као јаре. Стриц је укрупнио корак. Очи су ме напуниле сузама (Диген 2004: 124–125).

CABRI : sauter comme un cabri ► Un jeune en a profité pour essayer de se faire la belle. On l'a vu **sauter comme un cabri** pour tenter de s'enfoncer dans cette campagne épaisse qui devait être celle du centre de la France (Dugain 2002: 153).

— Неки младић је то искористио да покуша да побегне. Скочио је као јаре да утоне у широко поље које је могло бити централна Француска (Диген 2004: 169).

CABRI : sauter comme un petit cabri ► Il commença à escalader la paroi. Au début, il courait et **sautait** d'un rocher à un autre **comme un petit cabri**. Puis, très vite, il s'essouffla et l'ascension fut de plus en plus difficile (Anderson 2009: 322).

— Поче да се вере уз обронак. У почетку је трчао и скакао са стене на стену, као јаре, али се убрзо задишао: успон је постајао све тежи (Anderson 2011: 249).

CABRI : sauter qqch comme un cabri ► À peine sur pied, il avait pris la fuite et courait maintenant à travers champs, **sautant** les talus **comme un cabri** (Benzoni 1993c: 733).

— Ћим је устао, он побјеже преко поља скачући по humkama као kozlić (Benzoni 1984: 41).

CARPE : muet comme un carpe ► « J'ai une question, dit Théo. Pourquoi seuls les garçons peuvent-ils célébrer le culte à partir de douze ans ? » John 1 et John 2 restèrent **muets comme des carpes**. Sur le chapitre des femmes, l'Église de Jésus-Christ des saints du dernier jour n'était pas très causante (Clément 1997: 607).

— „Imam jedno pitanje“, reče Théo. „Zašto samo dječaci nakon dvanaest godina mogu obavljati obred?“ John 1 i John 2 zanijemise kao ribe. Po pitanju žena, Crkva Isusa Krista i Sveca sudnjega dana nije bila razgovorljiva (Clément 2000: 548).

CARPE : muet comme une carpe ► « Je vois pourtant un petit problème qui subsiste. [...] Votre ami gouverneur n'a oublié qu'une seule chose dans son empressement à vous rendre service. [...] Il a tout simplement oublié... de signer. » La grand-mère lui retourne la feuille et l'exhibe. Davido se retrouve aussi bête qu'une poule devant un peigne. [...] Il est planté devant son papier, **muet comme une carpe** (Besson 2002: 37–38).

— „Уочавам да постоји један мали нерешени проблем. [...] Журећи да вам што пре учини услугу, ваш пријатељ гувернер заборавио је само једну ситницу. [...] Просто је заборавио... да се потпише.“ Бака окреће папир и показује му га. Давидо изгледа збуњено као пиле у кучини. [...] Блене у тај папир и ћути попут рибе (Beson 2006: 33).

— Vidim da ipak postoji jedan maleni problem. [...] U želji da vam što prije izađe u susret, vaš je prijatelj guvernet zaboravio jednu jedinu stvar. [...] Jednostavno se zaboravio... potpisati.” Baka mu okreće papir i pokazuje. Davidô glupavo zuri kao tele u šarena vrata. [...] kao ukopan stoji pred stvojjim papirom, nijem kao riba (Besson 2006: 31).

CARPE : muet comme une carpe ► Il dit qu'il devrait être mort depuis longtemps et que cette survie obstinée est bon signe. Il va essayer un nouveau traitement sur la nature duquel il reste **muet comme une carpe** (Benzoni 1993b: 657).

— Каже да је одавна требао preseliti na drugi svijet i da je uporna želja za životom dobar znak. Pokušat će nekim novim lijekom o kojemu neće ništa da kaže, već poput šarana šuti (Benzoni 1982: 413).

CARPE : muet comme une carpe ► J'ai réchauffé des pâtes au micro-ondes, on les a mangées en vitesse, **muets comme des carpes** sur le canapé. On fixait le poste de télévision devant nous (Adam 2007: 40).

— Podgrijala sam tjesteninu u mikrovalnoj i na brzinu smo je pojeli na kauču, zureći u televizor pre sobom, nijemi poput riba (Adam 2010: 25).

CARPE : muet comme une carpe ► Je suis bien resté **muet comme une carpe** à la juive pendant une demi-heure avec le hoquet et j'ai entendu le mec dire que j'étais en état de choc (Gary 2004: 213).

— Остао сам нем као риба на јеврејски начин једно пола сата, штуцајући, кад сам чуо типа како каже да сам у шоку (Gari 2010: 164).

— I tako sam vam ostao nijem kao šaran na židovski način, gotovo pola sata, sa štučavicom, i čuo sam kita kako govori da sam u stanju šoka (Ajar 1976: 205).

— Остао сам nijem kao šaran pripremljen na židovski način i to dobrih pola sata i štucao i čuo sam kako tip kaže da sam u stanju šoka (Gary 2007: 158).

CARPE : muet comme une carpe ► Votre rossignol en cage me fait l'effet d'être **muet comme une carpe** et porteur d'une symbolique désobligeante (Horts 2002: 19).

— Ваш славуј у кавезу ми делује нем као риба, а и увредљив симбол (Dez Or 2008: 18).

CHAMPIGNON : pousser comme champignons ► J'y trouvais un subtil rapport avec le portrait ordurier de Roanne, cette substance grise si riche d'abstractions que les livres y **poussent comme champignons** (Tournier 1977: 109).

— Tu sam uočio tajnu vezu s otpadnim portretom Roanne, sa sivom tvari koja tako obiluje apstrakcijama da knjige u njoj rastu kao gljive poslije kiše (Tournier 2005: 78).

CHAMPIGNON : pousser comme des champignons ► Depuis une trentaine d'années, les hommes comme lui achetaient des titres d'entreprises britanniques ou étrangères et veillaient à s'assurer des places de directeurs de sociétés. Celles-ci **poussaient comme des champignons** grâce à une législation extrêmement tolérante (Révay 2011: 190–191).

— Последњих тридесетак година, пословни људи куповали су акције пританских и страних предузећа и настојали да себи обезбеде место директора. Захваљујући изузетно попустљивим законима, било је све више страних предузећа (Revaj 2013: 139).

CHAMPIGNON : pousser comme des champignons ► Il n'est pas jusqu'aux vieux livres – venus ici non certes par quelque bizarrerie coupable, mais en vertu d'un processus logique – qui ne soient à leur juste place. Ils sont la flore obligée de ce fumier intelligent, ces grimoires, ils **ont poussé** sur lui **comme des champignons**, ils en sont l'émanation sublimée (Tournier 1977: 99).

— Na mjestu čak i stare knjige – koje se ovjde nisu našle nekom šašavom nepravdom, nego logičkim slijedom događaja. Te su svaštare obavezno raslinje inteligentnoga buništa, ondje su niknule poput gljiva i njegovo su sublimirano očitovanje (Tournier 2005: 72).

CHAMPIGNON : pousser comme des champignons ►

La jeunesse ouvrière des cités-dortoirs, **poussées comme des champignons** en bordure de la ville, se retrouvait dans les allées numérotées de cette station balnéaire de fortune, séparées par des baraques à frites (Duteurtre 2011: 140).

— Радничка омладина из градова-спаваоница изниклих по ободу града попут печурака после кише нашла је место у нумерисаним алејама те богате бање, радвојеним киосцима с помфритом (Ditetr 2013: 140).

CHAMPIGNON : pousser comme des champignons ►

Les sponsors, ex-profiteurs de guerre devenus nouveaux riches, prolifèrent et s'épanouissent en toute impunité. [...] Dans le quartier de Dedinije, les villas au luxe tapageur de style néo-classique, ornées de statues dorées, **poussent comme des champignons** (Beigbeder 2007: 18–19).

— Sponzori, ratni profiteri koji su postali novi bogataši, množe se i bujaju posve nekažnjeno. [...] U četvrti Dedinje, napadno luksuzne vile u neoklasičnom stilu, ukrašene pozlaćenim kipovima, niču kao gljive (Beigbeder 2008: 14).

CHAMPIGNON : pousser comme des champignons ►

Situé au croisement de Worth Street et de Broadway, le TriBeC4 était l'une de ces résidences modernes et luxueuses qui depuis la fin des années 2000 **poussaient comme des champignons** dans le ciel de Manhattan (Musso 2015: 323–324).

— Била је смештена на раскрсници Улице Ворт и Бродвеја, у делу града названом Трибека Ц4 и спадала је у модерне луксузне куле које су, попут печурки, ницале по Менхетну после 2000. године (Musso 2015: 262).

CHAMPIGNON : pousser comme un champignon ► [II]

avait consacré une partie de sa fortune afin qu'on édifiât, trente ans plus tôt, un temple de l'esprit en ce pays désolé, battu par les vents de l'océan et cerné d'affreux marécages, de forêts impénétrables et d'indiens hostiles, mais où déjà les maisons de bois aux toits pointus commençaient de **pousser comme des champignons** (Golon 1984: 51).

— [On] je posvetio dio svog bogatstva da bi podigao, još prije trideset godina, hram duha u toj pustoj zemlji šibanoj oceanskim vjetrovima i strašnim pokoljima, u kojoj drvene

kuće oštih krovova ipak niču kao gljive poslije kiše (Golon 1993: 37).

CHAMPIGNON : pousser comme un champignon ► « Mon neveu va-t-il bien ? » En dépit de sa jeunesse, il s'intéressait au nouveau-né presque autant que tante Béraude. « Fort bien. Il pousse comme un petit champignon » (Bourin 1993a: 328).

— "Je li moj nećak dobro?" Usprkos svojoj mladosti, zanimao se za novorođenče gotovo jednako kao i teta Béraude. „Izvršno. Raste poput male gljive“ (Bourin 1990: 279).

CHAMPIGNON : pousser comme un champignon ► À l'orée de la petite forêt : j'avais l'impression d'avoir marché pendant des heures pour découvrir un monde nouveau. Des dizaines de maisons bancales, certaines délabrées, d'autres bien propres, **avaient poussé là, comme des champignons**. Sans aucun ordre (Laferrrière 2005: 307).

— Стигла сам до краја луга; имала сам утисак да сам ходала сатима да бих открила један нови свет. Десетине накривљених кућа, понека сасвим оронула, а неке, опет, баш чисте – беху изникле ту као печурке после кише. Без икаквог реда (Laferrjer 2006: 224–225).

CHAMPIGNON : pousser comme un champignon ►

C'était un bel enfant tout blond, qui ressemblait à la fois à son père et à sa mère. Il **poussait comme un champignon** et n'avait jamais été malade (Deforges 1987: 285).

— Био је то леп плавокос дечачић, који је истовремено лично и на оца и на мајку. Растао је као из баре, и није се разболевао (Deforž 2006: 248).

— Био је то lijep plavokos dječak koji je istodobno sličio i ocu i majci. Rastao je kao iz vode i nikada nije pobolijevao (Deforges 1987: 278).

CHAMPIGNON : pousser comme un champignon ► Si on veut développer la société, il faut passer aux gros chantiers. [...] –C'est quoi ce chantier, papa ? – Un lotissement de deux cents maisons. Là-bas, ça **pousse comme des champignons** (Guenassia 2009: 408).

— Ако хоћемо да развијамо друштво, ваља нам прећи на велике пројекте. [...] О каквом то пројекту говориш, тата? – Један плац са двеста кућа. Тамо куће ничу као печурке (Genasija 2012: 297).

— Ako želimo razviti firmu, moramo prijeći na velika gradilišta. [...] – Kakvo je to gradilište, tata? – Naselje od dvjesto kuća. Ondje to raste kao gljive (Guenassia 2012: 382).

CHARME : se porter comme un charme ► À l'exception de quelques rhumatismes, je **me porte comme un charme** (Graff 2001: 138).

— Осим мало реуме, здрав сам као дрен (Graf 2006: 92).

CHARME : se porter comme un charme ► Ce fut Méline qui d'autorité le traîna chez le médecin de Matignon. Il accepta en riant, pour faire plaisir aux femmes, dit-il, assuré d'avance qu'il **se portait comme un charme** et que le médecin lui trouverait nonobstant

toutes les maladies du pauvre monde (Tournier 1977: 320).

— Na kraju [ga je] Mélinica odlučno odvukla liječniku u Matignon. Pristao je u smijehu, da ugodni ženama, unaprijed uvjeren da je zdrav kao drijen, a da će liječnik svejedno otkriti sve moguće bolesti (Tournier 2005: 220).

CHARME : se porter comme un charme ► Comment allez-vous ? [...] – Je vais bien, dit-elle, et vous ? Très bien, dit-il. Pourquoi ne m'appellez-vous pas ? demanda-t-elle, dépitée qu'il pût sans elle **se porter comme un charme** (Ferney 2003: 429).

— Како сте? [...] – Добро сам, рекла је, а ви? Одлично, рекао је. Зашто ме не зовете? – питала је, љута што може добро да се осећа без ње (Ferney 2005: 322).

— Kako ste? [...] – Dobro sam, reče, a vi? Izvršno, reče on. Zašto se ne javljate? upitala je, ojađen jer se i bez nje osjećao zdrav kao dren (Ferney 2004: 274).

CHARME : se porter comme un charme ► Depuis qu'il est devenu le chef d'une armée fantôme, Soledad **se porte comme un charme** dans le cœur des femmes d'Iquita (Faye 2012b: 37).

— Откад је постао старешина једне фантомске армије, Соледад стоји чврсто као стена у срцима жена Иките (Faj 2014: 35).

CHARME : se porter comme un charme ► En empêchant le Tatoué d'assassiner sa mère, il avait initié une nouvelle séquence temporelle, plus proche sans doute de la version originale, où Elisa Faulkner **se portait comme un charme** ! (Prévost 2008: 369–370).

— Спречивши Тетовираног да му убије мајку, започео је нову временску секвенцу: она је несумњиво била ближа оригиналној верзији, у којој је Елајза Фокнер била здрава као дрен (Прево 2010: 400).

CHARME : se porter comme un charme ► En plein milieu de l'Atlantique, le « Belmonte » commença à tanguer. [...] Tante Marthe arpentait le pont à petits pas au bras de son Théo, qui **se portait comme un charme**, fanfaronnait sous les embruns, trouvait les vagues exaltantes et Tante Marthe assez poltronne, quand soudain il courut à la rambarde en pâlisant. Théo n'avait pas le pied marin (Clément 1997: 550).

— Usred Atlantika „Belmonte“ se počeo ljuljati. [...] Teta Marta se sitnim koracima penjala na palubu, držeci se Théa koji se razmetao pod oblačnim nebom; bio je zdrav kao dren, smatrao je da su valovi zanosni, a teta Marta prilična kukavica. Kad odjednom, Théo potrči do ograde, probljedišvi: nije bio naviknut na more (Clément 2000: 495).

CHARME : se porter comme un charme ► Ils constatèrent au passage que la chèvre, cause première de l'accident, **se portait comme un charme** (Vian 1960: 142).

— У пролазу су установили како се коза, изворни узрок несреће, држи к'о бог (Vijan 2007: 200).

— U prolazu su ustanovili kako se koza, izvorni uzrok nesreće, drži ko bog (Vian 2004: 142).

CHARME : se porter comme un charme ► J'ai conservé l'habitude de me coiffer devant le miroir, malgré le fait que je ne vois pas [...]. Je ne sais pas que je vieillis. Je m'imagine que mon visage n'a pas changé. – Vous **vous portez comme un charme**, ma tante (Alexakis 2007: 66).

— И даље имам навику да се чешљам пред огледалом, упркос томе што не видим [...]. Не знам да старим. Замишљам да ми се лице није променило. – Здрави сте као дрен, тетка (Alexakis 2008: 39).

— Iako ne vidim, i dalje se češljam pred zrcalom [...]. Ne vidim kako starim. Zamišljam da mi se lice nije promijenilo. – Zdravi ste kao drijen, tetko (Alexakis 2008: 39).

CHARME : se porter comme un charme ► Je croyais ce salopard de Thornsten mort depuis longtemps, s'exclama Egorov [...]. – Désolée de vous décevoir, répliqua Keira, mais il **se porte comme un charme** (Levy 2009b: 292).

— „Мислио сам да је она битанга Торнстен одавно мртва!“, узвикну Јегоров [...]. – „Жао ми је, али морам да вас разочарам“, одврати му Кира, „одлично се држи“ (Levi 2011: 244).

CHARME : se porter comme un charme ► Je l'ai retrouvée en pleines convulsions. Elle avait vomi, elle frissonnait. « Question pratique : avait-elle mangé un aliment particulier ? » « La même chose que moi qui **me porte comme un charme**. Du poisson frais, du potage... » (Nothomb 1998: 14).

— Затекао сам је у потпуном грчу. Повраћала је, дрхтала. „Једно практично питање: да ли је јела нешто посебно?“ „Исто што и ја, а ево, ја сам здрав као дрен. Била је то свежа риба, чорба од поврћа...“ (Nothomb 2012: 10). = Zatekao [sam je] svu u grčevima. Povraćala je, tresla se. “Praktično pitanje: je li nešto posebno pojela?” “Sve isto što i ja, a ja sam zdrav k'o jabuka. Svježa riba, juha...” (Nothomb 2004: 11).

CHARME : se porter comme un charme ► Le docteur m'assène son diagnostic : j'ai le cerveau surmené, les nerfs malades [...]. Sèchement, je lui fais remarquer que je suis calme, plus que lui, que je **me porte comme un charme**, que j'ai seulement quelques ennuis de bureau comme tout le monde en connaît (Salvayre 2007b: 125–126).

— Доктор ми сасипа своју дијагнозу у лице: преморен мозак, болесни живци [...]. Хладно му дамем до знанја да сам мирна, мирнија од њега, да сам здрава као дрен и да ме једноставно мори неколико уредских брига, какве сви познајемо (Salvayre 2008: 74–75).

CHARME : se porter comme un charme ► Le gaillard se porte aujourd'hui comme un charme, à quatre-vingt-treize ans. Il vient même d'obtenir en justice des dommages et intérêts, étant la seule personne connue à avoir subi deux éclairs atomiques en quelques jours ! (Faye 2012a: 60–61).

— Весели чича је данас, са деведесет три године, здрав као дрен. Чак је преко суда добио одштету са каматом,

пошто је једина позната особа која је претрпела два атомска блеска у неколико дана! (Faj 2011: 59–60).

— Živahni starčić je danas, s devedeset tri godine, zdrav kao dren. Čak mu je sud dosudio odštetu i kamate jer je jedina poznata osoba koja je pretrpjela dva atomska bljeska u nekoliko dana! (Faye 2012: 41).

CHARME : se porter comme un charme ► Le jour se levait à peine et, devant le garage, je pus constater avec soulagement que mon 4 x 4 **se portait comme un charme** (Serfaty 2013: 11).

— Управо се раздањивало и лакнуло ми је кад сам схватио да на мом ципу, паркираном испред гараже, нема ни огреботине (Serfati 2012: 11).

CHARME : se porter comme un charme ► M. Arthens est mourant. – Mourant, dis-je, vraiment mourant ? – Vraiment mourant [...]. Il lui reste quarante-huit heures. – Mais je l'ai vu hier matin, il **se portait comme un charme** ! (Barbery 2009: 94).

— Г. Артан умире. – Умире, кажем ја, стварно умире? – Стварно умире [...]. Остало му је четрдесет осам часова. – Али видела сам га јуче ујутро, одлично је изгледао! (Barberi 2008: 73).

— Gospodin Arthens je na samrti. – Na samrti, kažem, stvarno na samrti? – Stvarno na samrti [...]. Ostaje mu četrdesetosam sati. – Ali vidjela sam ga jučer ujutro, izgledao je odlično! (Barbery 2009: 80).

CHARME : se porter comme un charme ► Mes pensées nocturnes envisageaient toujours le pire et ne laissaient jamais place à des possibilités telles que l'amélioration, l'espoir ou même l'inoffensive indifférence. [...] Quelques jours plus tard, je fus rassuré. Monsieur Bernardin **se portait comme un charme** (Nothomb 1995b: 138–139).

— Моје ноћне мисли увјек су замишљале само најгоре и никада нису остављале мјеста за могућност побољшања. наде или čak безопасне равнодушности. [...] Неколико дана касније посве сам се смврио. Господин Бернардин још увјек је био здрав као дрен (Nothomb 2004: 170).

CHARME : se porter comme un charme ► Montse mît au monde une enfant prétendument prématurée qui pesait 3,820 kilos et **se portait comme un charme** (Salvayre 2014: 235).

— Монсе [је] наводно превремено донела на свет женско дете од 3,82 киле, здраво здравцато (Salver 2015: 176).

CHARME : se porter comme un charme ► Ne te fais pas de mauvais sang de ce que je vais te dire, je **me porte comme un charme** [...], mais je serai plus tranquille de l'avoir dit. Au cas où il m'arriverait quelque chose [...], je voudrais de tout mon cœur que tu te trouves un brave garçon pour vivre heureuses toutes les trois (Japrisot 1993: 74).

— Не љути се због овога што ћу ти рећи, здрав сам као дрен, али бићу мирнији када то будем рекао. У случају да ми се нешто догоди, [...] желео бих од свег срца да најеш неког честитог момка да живите срећно, све три (Žaprizo 2005: 64).

— Ne srdi se zbog ovog što ću ti reći, zdrav sam kao dren, ali bit ću mirniji kad to kažem. U slučaju da mi se nešto dogodi, [...] htio bih od sveg srca da si nađeš jednog čestitog momka da živite sretne, sve tri (Japrisot 2002: 51).

CHARME : se porter comme un charme ► Théo se redressa, vif comme un gardon. Après ses étourdissements, Théo **se portait toujours comme un charme** (Clément 1997: 362).

— Тео се усправи, живahan као рибца. Након вртоглавица, Тео се увјек осјећао здрав као дрен (Clément 2000: 324).

CHARME : se porter comme un charme ► Tout le monde ignore que je suis là [...]. Je suis venu te voir de mon propre chef. [...] –C'était parfaitement inutile. Je **me porte comme un charme**. Même si ton beau-frère a fait de son mieux pour me tuer en nous fournissant des obus défectueux. C'est l'une des raisons pour lesquelles nous avons été massacrés le 1er juillet (Révay 2011: 406).

— Нико не зна да сам овде [...]. Сâм сам дошао. [...] – Није требало да долазиш. Одлично се осећам. Мада се брат твоје жене својски потрудио да ме убије тако што нас је снабдевао неисправним гранатама (Revaj 2013: 295).

CHARME : se porter comme un charme ► Votre mère vient d'accoucher [...]. – Ça y est ? [...] Ça y est ? – Oui [...]. Un beau bébé qui **se porte comme un charme** (Arrou-Vignod 2009: 88).

— Ваша се мајка управо породила [...]. – Стигла је? [...] Стигла је? – Да [...]. Лепа бебица, одличног здравља (Aru-Vinjo 2013: 108).

CHARME : se porter comme un charme ► Vous êtes-vous demandé pourquoi j'étais pris de malaises quelquefois alors que j'aurais dû **me porter comme un charme** ? (Djian 2000: 262).

— Jeste li se upitali zašto me je ponekad obuzimala slabost kad sam se trebao odlično osjećati? (Djian 2002: 173).

CHARME : se porter comme un charme ► Vous n'avez pas le droit d'expulser un malade ! – Physiquement, cet individu **se porte comme un charme**. On ne sait pas soigner l'amnésie. Ça peut durer dix ans ou toujours. C'est un hôpital, pas un hospice (Guenassia 2009: 197).

— Немате права да избаците болесника! – У физичком смислу, ова особа је здрава као дрен. Ми амнезију да лечимо не унемо. Ово може да потраје десет година, а можда потраје и заувек. Ово је болница, а не дом за немоћне (Genasija 2012: 144).

— Nemate pravo izbaciti bolesnika! – Fizički, ta se individua ponaša kao biljka. Ne znamo liječiti amneziju. Može trajati deset godina ili zauvijek. Ovo je bolnica, ne hospicij (Guenassia 2012: 185–186).

CHARME : se porter comme un charme ► Vous voulez vraiment parler de cet enfant sur lequel vous avez tiré – pour de bon, ce coup-ci? [...] – Il **se porte comme un charme**. Le soi-disant enfant était un bougre de

quinze ans qui me harcelait et m'empêchait de travailler (Leroy 2014: 88).

— Zaista želite govoriti o tom djetetu na koje ste pucali – za ozbiljno, ovaj put? [...] – Nije mu ništa. To takozvano dijete bilo je petnaestogodišnji lupež koji mi je dodijavao i ometao me u radu (Leroy 2014: 67).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► À quelques mètres de moi, sur la route, Yann se penchait **en jurant comme un charretier**, ramassait quelque chose à terre [...]. « Ces infâmes outils qui ne sont même pas fichus de rester où on les a mis! » (Campagne 1995: 203).

— На неколико метара од мене, погнут, псујући као кочијаш, Јан је купио нешто са земље [...]. „Ова одвратна гвожђурија која није у стању да остане тамо где је човек стави!“ (Кампањ 2002: 130).

— На неколико метара од мене, на друму, Јан се био сагнуо псујући као кочијаш и купио нешто са земље [...]. „Ова одвратна скаламерија која није у стању да остане тамо где је ставиш!“ (Кампањ 2011: 136).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Andrija a dérapé[,] s'est étalé sur le dos[,] **a juré comme un charretier** à voix basse (Énard 2008: 276).

— Андрија се оклизнуо, извалио се на леђа[,] псовао као кочијаш тихим гласом (Енар 2016: 196).

— Andrija je proklizao i pao na leđa[,] tiho je psovao kao kočijač (Énard 2014: 256).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Anne, pendant ce temps-là, **jurait comme un charretier** et sautait en l'air, chaque fois qu'une goutte d'électricité lui roulait sur la main (Vian 2012: 40).

— За то време, Ана је псовао као кочијаш и поскакивао кад год би му се капљица електрицитета скотрљала преко руке (Вијан 1983: 71).

— Za to vrijeme, Ana je psovao kao kočijaš i skakao u zrak kad god bi mu kap struje kliznula niz ruku (Vian 2008: 40).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Elle avait les plus beaux seins qu'il ait jamais vus, mais ce n'était que le début du conte de fées car il s'est révélé qu'elle était comtesse [...] et connaissait tout le monde à Paris. Drôle par-dessus le marché, buvant sec, fumant à la chaîne, **jurant comme un charretier** et [...] célibataire (Carrère 2011: 231).

— Имала је најлепше груди које је икад видео, али то је био само почетак бајке, јер испоставило се да је грофица [...] и познаје цео Париз. Поврх тога, била је духовита, пила је као смук, палила једну на другу, псовала као кочијаш, а [...] није имала никога (Карер 2012: 239).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Il jouait souvent aux échecs tout seul, **jurant comme un charretier** chaque fois qu'il réussissait à se prendre sa dame (Besson 1985: 163).

— Често је играо шах, псујући као кочијаш сваки пут када би му пошло за руком да себи одузме даму (Бесон 1999: 116).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Je ne m'en fais pas pour cette morue. Elle peut toujours jeter son bonnet par-dessus les moulins, rouler ivre morte dans le caniveau et **juré comme un charretier** : elle est et restera aux yeux de la bonne société une Bankhead (Leroy 2009: 184).

— Не бојим се ја за ту дропу. Може она колико хоће да се понаша к'о лујка наочиглед свих, да мртва пијана пада у јарак и да псује као кочијаш: она у очима добродостојег друштва јесте и увек ће бити једна од Бенкхедових (Лероа 2008: 133).

— Ne brinem se ja za tu fličku. Може увјек радити што хоће, валјати се мртва пијана по каналима и псовати као коџијаš: остат ће у очима угледног друштва једна Bankhead (Leroy 2008: 142).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► La mère Caboché voulut refermer sa porte, n'y parvint pas et se mit à **juré comme un charretier**. Mais plus elle criait, plus Sara insistait (Benzoni 1993a: 77).

— Мајџика Кабоше покуша затворити врата а како јој то не пође за руком, узе кети попут најгорег коџијаša. А што је више псовала, Сара је била упорнија (Бензони 1982: 91).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Le rusé leur prêtait à crédit, et de France faisait venir des femmes qu'il cédaient au plus offrant. Quelles femmes ? Mégères de la prison de la Salpêtrière, catins tirées du ruisseau, garces éhontées qui **jurèrent comme des charretiers**, ne redoutaient ni Dieu ni le diable (Kahn 2005: 97).

— Препредењак им је давао зајмове на отплату, а из Француске доводио жене које би уступао онима који више плате. Али које жене? Опајдаре пуштене из тамнице Салпетијер у Паризу, блуднице извучене из блата, бестидне девојчуре које су псовале као најгори кочијаш и нису се бојале ни бога ни ђавола (Кан 2008: 87).

CHARRETIER : jurer comme un charretier ► Miss Bankhead gigote sur son fauteuil de rotin qui grince et me met les nerfs en pelote. Elle parle si fort. [...] Elle fume cent cigarettes par jour [...]. Réclame du gin, à défaut de bourbon. **Jure comme un charretier** (Leroy 2009: 176).

— Мис Бенкхед [...] копрца се у трпчаној фотељи и почиње да ми иде на ганглије. Говори тако гласно. [...] Пуши сто цигарета дневно [...]. Пошто немамо цина, тражи бурбон. Псује као кочијаш (Лероа 2008: 127).

— Miss Bankhead se meškolji u platenom naslonjaču i nervira me. Govori tako glasno. [...] Puši sto cigareta na dan [...]. Traži džin u nedostatku burbona. Pсује као коџијаš (Leroy 2008: 135–136).

CHÂTEAU : s'écrouler comme un château de cartes ► Le pied de la table basse se décale. L'échafaudage perd son fragile équilibre. « Oh non ! », laisse échapper Arthur. L'ensemble **s'écroule comme un château de cartes**, dans un vacarme épouvantable (Besson 2002: 83).

— Ногар ниског стола се помера и скела губи крхку равнотежу. „О, не!“ изусту Артур. Све се уз стравичну буку сруши попут куле од карата (Beson 2006: 72).

— Noga stolića se pomiče. Čitava skela gubi ravnotežu. “Oh, ne!”, izleti Arthuru. Uz užasnu buku, cijela konstrukcija se uruši kao kuća od karata (Besson 2006: 73).

CHÂTEAU : s'écrouler comme un château de cartes ▶

Qui n'aurait été sensible, saisi d'une grande détresse et d'une grande colère, en effet, à l'image de ces barrages amoureux édifîés par des centaines de paysans de la plaine enfin réveillés de leur torpeur millénaire par une espérance soudaine et folle et qui, en une nuit, **s'étaient écroulés comme un château de cartes**, [...] sous l'assaut élémentaire et implacable des vagues du Pacifique ? (Duras 1978: 30).

— Ко и не би био осетљив, кога не би обузело очајање и бес кад види ту брану коју су с љубављу подигле стотине сељака из долине, најзад отргнутих из хиљадугодишње отупелости неочекиваном и лудом надом, а која се у једној ноћи срушила као кула од карата, [...] у једној јединој ноћим, под стихи[j]ским и неумољивим налетом таласа (Dira 1959: 18).

— Ко не би био потресен, кога не би обузела силна туга и бес пред призором тих брана које су с љубављу саградиле стотине сељака из долине, који су се коначно тргли из своје хиљадугодишње обамрлости захваљујући изненадној и лудој нади, да би се те исте бране [...] срушиле у једној јединој ноћи, као куле од карата, под немилосрдним и стихијским налетом таласа Пацифика! (Diras 2013: x).

— Tko ne bi bio potresen, koga ne bi obuzela silna tuga i ljutnja pred prizorom tih brana što su ih s ljubavlju sagradile stotine i stotine seljaka iz doline, koji su se napokon trgnuli iz svoje tisućljetne obamrlosti zahvaljujući iznenadnoj i ludoj nadi, da bi se te iste brane [...] srušile u jednoj jedinoj noći, kao kule od karata, pod nemilosrdnim i стихијским налетом валова Пацифика! (Duras 2002: 20).

CHÂTEAU : s'effondre comme un château de cartes ▶

Frasquita Carasco, dont rien n'avait pu venir à bout jusque-là, ni la mer, ni la peine, ni les sables, Frasquita Carasco **s'effondra** en quelques semaines **comme un château de cartes** pour un détail, un faux pli, un fil rouge (Martinez 2008: 342).

— Фраскита Караско, којој дотад ништа није могло доћи главе – никаква морска олуја, надљудски напори, беда или пешчана пустиња – та се Фраскита Караско срушила за свега неколико недеља као дворца од карата, због пуке ситнице: једног сувишног набора, једног црвеног кончића (Martinez 2010: 322).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ▶

[Arthur ouvre la porte.] Sélénia est bien là et il peut afficher un sourire des plus radieux. Mais ce n'est pas le cas de la princesse. Son visage est fermé, creusé par les larmes, ravagé par la honte et la tristesse. [...] Le sourire d'Arthur **s'effondre** en une seconde, **comme un château de cartes** (Besson 2004: 160).

— [Артур отвара врата.] То је заиста Селенија и он може пресрећно да се осмехне. Али то не важи за принцезу. Њено лице је недокучиво, избраздано сузама,

унакажено стидом и тугом. [...] Артуров осмех нестаде у секунди, као кула од карата (Beson 2010: 154).

— [Artur otvori vrata.] Selenija je doista pred vratima, pa se on napokon može nasmiješiti od uha do uha. Kraljevna se, međutim ne smiješi. Lice joj je ledeno, prošarano suzama, nagrizeno stidom i tugom. [...] Arthurov se osmijeh briše, ruši se kao kula od karata (Besson 2007: 129).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ▶

Il estimait qu'utiliser ce manuscrit comme principale preuve à charge contre Harry était une erreur grossière de la part du bureau du procureur : une expertise graphologique allait avoir lieu et aussitôt que les résultats seraient connus – il était convaincu qu'ils innocenteraient Harry – le dossier **s'effondrerait comme un château de cartes** (Dicker 2012: 196).

— Сматрао је да тужилаштво прави грубу грешку што користи тај рукопис као главни доказ против Харија: биће урађено графолошко вештачење и чим буду познати резултати – био је уверен да ће они ослободити Харија кривице – случај ће се срушити као кула од карата (Diker 2014: 207).

— Smatrao je da je zasnivanje optužbe na ovom rukopisu kao glavnom dokazu protiv Harryja velika pogreška tužiteljeva ureda. Grafološko vještačenje odmah će dati rezultate koji će, smatrao je, osloboditi Harryja, i njihovi će se argumenti srušiti kao kula od karata (Dicker 2014: 187).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ▶

Il lui faudrait commencer une nouvelle vie ailleurs, loin de là. [...] [Ça les ferait] décoller vers leur nouvelle vie. [...] Mais arrivé à l'aéroport [...], tous les projets qu'il venait d'échafauder **s'effondrèrent comme un château de cartes** truquées. Le dernier avion pour Roissy-Charles-de-Gaulle avait décollé la veille et le prochain n'était prévu que dans deux jours (Puértolas 2013: 227).

— Требало би да почне нови живот, далеко одатле. [...] [То би их одвело] ка новом животу. [...] Међутим, када је стигао на [...] аеродром [...], сви планови које је разрађивао срушили су се као кула од карата. Последњи авион за Роаси – Шарл де Гол, одлетео је јуче, а следећи лети за два дана (Puértolas 2014: 213–214).

— Morat će negdje drugdje započeti novi život, daleko odande. [...] [Tako] će krenuti u novi život. [...] Međutim, kada je stigao u [...] zračnu luku, svi planovi koje je bio smislio sruše se kao kula od karata, i to označenih. Posljednji zrakoplov za Roissy-Charles-de-Gaulle bio je poletio jučer, a sljedeći se let predviđao tek kroz dva dana (Puértolas 2014: 234–235).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ▶

Il reçut un puissant direct à la mâchoire suivi d'un coup au plexus et **s'effondra comme un château de cartes** (Vargas 2001: 320).

— Доби директан, снажан ударац у лице, а затим у плексус и сруши се као кула од карата (Vargas 2007: 251).

— Dobio je direktan udarac u čeljust, zatim u trbuh i srušio se poput kule od karata (Vargas 2011: 245).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ►

Je venais en effet de rater le grand prix du Charme, décerné à « un auteur sympathique » et doté de dix mille euros. [...] Je possédais pourtant toutes les qualités requises. [...] Tout un pan de mon appareil social, fait de flatteries et d'amitiés fausses, venait de **s'effondrer comme un château de cartes** (Duteurtre 2011: 9).

— Управо сам промашио Главну награду за шарм која се додељује „симпатичном аутору“ уз десет хиљада евра. [...] А ипак, све сам тражене услове испуњавао. [...] И тако се мој друштвени оквир сачињен од ласкања и лажних пријатељстава управо урушио као кула од карата (Ditertr 2013: 7).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ►

L'échafaudage tout entier tangua un moment, de droite, de gauche, dans un mouvement de balancier scandé par la population incrédule... Puis la pyramide **s'effondra**, d'un coup, **comme un château de cartes**. Le foule rageuse et apeurée referma l'anneau de ses bras autour des hommes qui tombaient les uns sur les autres, se ruant en avant d'un même élan, sorte de pulsation crispée qui s'avancait et se retirait comme la houle, au milieu de ces dizaines de têtes et de membres pointant vers le ciel (Delalande 2008: 446).

— Цела конструкција неко време [се] љуљала леводесно, уз узвике гомиле у неверици, а затим се у једном тренутку срушила као кула од карата. Бесна и уплашена гомила пружала је руке да ухвати оне који су падали једни преко других (Delaland 2006: 344).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ►

Le message était à la hauteur de l'enjeu et les principes qui avaient réussi à survivre jusqu'alors **s'effondrèrent comme un château de cartes**. Il était évident que l'autorité et les menaces ne suffisaient plus, et c'est ainsi que la brutalité la plus aveugle put s'imposer, ravageant tout sur son passage (Plichota & Wolf 2014: 89).

— Poruka je bila uspješno prenesena, a principi koji su do tada preživjeli, srušili su se kao kula od karata. Očito autoritet i prijetnje više nisu bili dovoljni te su zamijenjeni slijepom silom koja je uništavala sve što joj se našlo na putu (Plichota i Wolf 2014: 72).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ►

Les gens qui se trouvaient déjà dans la rue au début du séisme et s'étaient réfugiés au milieu de la chaussée pour ne pas être écrasés par les immeubles qui se balançaient comme des cocotiers, nous pressaient les mains et criaient au miracle que notre immeuble ne **se soit pas effondré comme un château de cartes** (Charrière 1972b: 366–367).

— Oni koje je potres zatekao vani, pobjegli su na sredinu ulice, bojeći se da ih ne smrve zgrade što su se njihale poput kokosovih stabala. Ljudi su nam stiskali ruke i čestitali na čudu što se zgrada nije srušila poput kuće od karata (Charrière 1977: 285).

CHÂTEAU : s'effondrer comme un château de cartes ►

Quand je vis la photo, tout ce qui était encore debout dans ma pauvre tête **s'effondra comme un château de cartes**. [...] J'aurais voulu hurler de rage et de haine et de désespoir, mais je n'en avais plus l'énergie (Serfaty 2013: 299).

— Кад сам видео фотографију, све оно што се налазило у мојој сиротој глави сруши се као кула од карата. [...] Дошло ми је да вриснем од гнева, мржње и очаја, али нисам више имао снаге (Serfaty 2012: 287).

CHEVEU : tomber comme un cheveu sur la soupe ►

Malgré notre antérieure et intime relation, je n'avais pas renoué de liens particuliers avec Nicole Vandhoeren et ma requête risquait de **tomber comme un cheveu sur la soupe**. D'autant que je sentais chez elle certain agacement envers les gens de notre espèce (Djian 2000: 28).

— Unatoč našem prethodnom i intimnom odnosu, ipak nisam uspostavio posebnu vezu s Nicole Vandhoeren i moj bi prijedlog mogao nalikovati dlaci u juhi. Tim više što sam kod nje osjećao određenu razdražljivost kad su u pitanju bili ljudi naše vrste (Djian 2002: 18–19).

CHEVEU : tomber comme un cheveu sur la soupe ►

Si j'en crois ce qu'on raconte dans certains petits cafés, vous **seriez tombé comme un cheveu sur la soupe**, excusez-moi l'expression... [...] Il paraît que vous n'avez rien voulu comprendre, que vous êtes ce qu'on appelle un « original »... Les gens, ici, n'aiment pas les originaux... (Simenon 1953b: 199–200).

— Kad bih vjerovao onomu što se pripovijeda u kavanicama, lijepo bih sjeo na rosu, oprostite ovaj izraz... [...] Čini se da vi doista ništa nećete razumijeti, da ste vi, kako bismo kazali, čudak... Ovdje ljudi ne vole čudake... (Simenon 1962: 149).

CHEVEU : venir comme un cheveu sur la soupe ►

« Il ne faut pas qu'il aille à Prague. » Prague ! La capitale de la Bohême qui **venait là comme « un cheveu sur la soupe »** pour brouiller son entendement (Golon 1980: 736).

— Нема превода (Golon 1993: x).

CHEVEU : venir comme un cheveu sur la soupe ►

Changeant brutalement de sujet, elle déclare à la cantonade : « [...] Nos futurs mariés [...] veulent avoir tous leurs neveux et nièces dans leur cortège d'honneur ! » Ça **vient un peu comme un cheveu sur la soupe**. Ça surprend tout le monde, mais tout le monde approuve (Le Callet 2007: 166).

— Нагло мењајући тему, она изјављује, обраћајући се свима: „[...] Наши будући младенци [...] хоће да сви нећаци и нећаке буду у почасној поворци!“ То је тако неочекивано. Сви су изненађени, али одобравају (Le Kale 2008: 156).

CHEVEU : venir comme un cheveu sur la soupe ►

Elle dit ce qui paraissait la chose la plus stupide que l'on pût dire [...]. C'**était** vraiment **venu comme un cheveu sur la soupe** (Ferney 2003: 48).

— Рекла је оно што је изгледало као најглупље што је могла да каже [...]. То се заиста десило у незгодном тренутку (Ferne 2005: 34).

— Реће тада најглупљу ствар коју је могла изрећи [...]. Изрекла је то у посве кривом тренутку (Ferne 2004: 30–31).

CHIFFONNIER : disputer qqch comme un chiffonnier ►

Les couverts et les buffets, nous en avons maintenant plus qu'il n'en faut et nous nous **disputons** chaque objet **comme deux chiffonniers** : à toi la soupière, mais à moi la louche ; à toi le sommier, à moi le matelas (Chandernagor 1998: 99).

— Прибора за јело и посуђа сада имамо више него што је потребно, а свађамо се око свакога комада као два крпара: теби чинија за супу, али мени кутлача; теби мадрац, мени душек (Шандернагор 1999: 96).

CHIFFONNIER : se bagarrer comme des chiffonniers ►

Des bandes d'enfants se jettent des pierres et **se bagarrent comme des chiffonniers** [...]. Les quartiers de la ville sont devenus des camps retranchés (Révay 2013: 125).

— Банде дечака се гађају камењем и туку се као неки одрпанци [...]. Градске четврти постале су утврђени логори (Revaj 2014: 107).

CHIFFONNIER : se battre comme des chiffonniers ►

Au cocktail [...] à l'Hôtel de Ville, le foie gras fut englouti par les notables en dix minutes chrono. [...] Tous les membres du Rotary et leurs femmes [...] **se battent comme des chiffonniers** pour trois huitres et une tranche de jambon de Bayonne (Beigbeder 2005: 59–60).

— На коктелу [...] у Градском хотелу угледне званице су, за цигло десет минута, потаманиле гушчју цигерицу. [...] Сви ротаријанци и њихове супруге [...] побише се за три остриге и једну кришку бајонске шунке (Beigbede 2014: 37).

— Na koktelu [...] u gradskoj vijećnici uglednici su guščju jetru slistili u ravno deset minuta. [...] Sve redom rotarijanci, a njihove se žene [...] trgaju ko piljarice za tri oštrige i krišku bayonnske šunke (Beigbeder 2006: 45).

CHIFFONNIER : se battre comme des chiffonniers ►

Chaque week-end, Thomas et Mathieu reviennent de leur institut médico-pédagogique couverts d'écorchures et de griffures. Ils doivent **se battre comme des chiffonniers** (Fournier 2008: 62).

— Свакога викенда Тома и Матеја долазе кући из медицинско-педагошког завода прекривени огреботинама и посекотинама. Мора бити да се тамо туку као последње скитнице (Furnije 2011: 40).

— Thomas i Mathieu svakog se vikenda vraćaju iz medicinsko-pedagoškog instituta puni ogrebotina i rana. Vjerovatno se često tuku (Fournier 2009: 60).

CHIFFONNIER : se battre comme des chiffonniers ►

Débarrassé de son agresseur, à genoux et plié en deux, Nicolas fit de nouveau face à Jean en lui crachant au visage. Celui-ci plongea et lui mordit le mollet jusqu'au sang. Les trois jeunes humains

roulèrent sous les lits, continuant de **se battre comme des chiffonniers** (Werber 1993: 150).

— Riješivši se tog napadača, klečeći na koljenima presavijen napola, još se jednom morao suprotstaviti Jeanu kojem iz sve snage pljune u lice. Ovaj skoči na njega i bijesno mu zarije zube u potkoljenu, do krvi. Tri se mlada ljudska bića otkotrljaše pod krevete, tukući se poput najokorjelijih skitnica (Werber 2000: 163).

CHIFFONNIER : se battre comme des chiffonniers ►

Il leur restait trois mois pour conquérir les consciences. Ensuite, peu importerait que les œuvres de Fio Régale soient à la hauteur de l'attente, tout le monde en parlerait et les collectionneurs **se battraient comme des chiffonniers** pour les acheter (Page 2003: 118–119).

— Остало им је три месеца да придобију наклоност оних до којих им је стало. После тога мало ће бити важно да ли су дела Фије Регал на висини очекивања. О њима ће сви говорити, а колекционари ће се жестоко тући да би их купили (Paž 2005: 80–81).

CHIFFONNIER : se battre comme des chiffonniers ►

Les plus grands jouaient au foot avec une balle de tennis gonflée de pluie et finissaient toujours par **se battre comme des chiffonniers** (Adam 2007: 54).

— Najstariji su igrali nogomet teniskom lopticom nabreklo od kiše, a na kraju bi se uvijek potukli kao divljaci (Adam 2010: 34).

CHIFFONNIER : se battre comme des chiffonniers ►

Soderbergh veut [...] jouer avec des références de vieux films européens, mais il se plante. [...] Ça devient ridicule. Idem avec la scène où Clooney et Scott Caan font semblant de **se battre comme des chiffonniers** dans un wagon de TGV pour détourner l'attention de deux agents de sécurité de chez Fabergé (Fargues 2009: 60).

— Сoderберг жели да се поигра детаљима из старих европских филмова и ту се вара. [...] Делује смешно. Исто важи и за сцену у којој Клуни и Скот Кан симулирају тучу у вагону брзог воза да би одвратили пажњу агената службе безбедности (Farg 2009: 43).

CHIFFONNIER : se disputer comme des chiffonniers ►

Ils passent leur vie à **se disputer**. [...] Pas même **comme des chiffonniers** ! Cela dure depuis toujours ! Au point que je me demande comment il ne l'a pas encore tuée (Simenon 2007d: 427).

— Проводе живот у непрекидно свађи. [...] Горе него ђубретари! То траје одувек! Толико да се питам како је досад није убио (Simenon 1969: 209–210).

CHIFFONNIÈRE : se disputer comme des chiffonniers ►

Sur les quais, aux arrêts, de vieilles femmes en bottines de feutre se disputent comme des chiffonniers pour vendre des cornichons ou des aïrelles (Carrère 2011: 280).

— На перонима, кад воз стане, старице у филцианим чизмама свађају се као пиљарице не би ли баш оне

продале киселе краставце или боровнице (Karer 2012: 287).

CHOU : **bête comme chou** ► « Les Ganesh de bois ne buvaient pas. » – « En marbre et en métal, ça colle [...]. J'ai fait ça en physique. Tu approches un liquide, et au contact, il se fait absorber. **Bête comme chou.** » **Bête comme chou** (Clément 1997: 221).

— „Drveni Ganeši nisu pili.“ – „Od mramora i metala, to prolazi [...]. Učio sam to u fizici. Približiš tekućinu i ona se upije u dodiru. Jednostavno kao kupus.“ Zbilja jednostavno (Clément 2000: 195).

CHOU : **bête comme chou** ► Elle s'enflammait pour des histoires **bêtes comme chou** et peu ragoûtantes qui me mettaient mal à l'aise : je la suspectais soit de les avoir inventées, ce qui dénotait un esprit malade, soit de les avoir vécues, ce qui était pire (Bruckner 2004: 145).

— Uzbuđivale su je najprostije i neukusne priče od kojih je meni bilo neugodno: sumnjičio sam je, ili da ih je sama izmislila – što bi upućivalo na bolestan um – ili da ih je doživjela – što bi bilo još gore (Bruckner 2005: 105).

CHOU : **bête comme chou** ► Elle se propose de m'expliquer le maniement du Macintosh. [...] Je vais vous expliquer comment ça marche, c'est **bête comme chou** (Salvayre 2007b: 139).

— Nudi [se] da mi pokaže kako se rukuje Macintoshom. [...] Objasniti ću Vam kako se s njime radi, vidjet ćete, to je dječja igra (Salvayre 2008: 83).

CLOU : **maigre comme un cent de clous** ► Elle semblait très jeune en effet, et pâle : la femme de ménage ne s'était pas trompée. Était-elle belle ? Cela dépendait des goûts, d'après elle, mais enfin, si on aimait ce genre-là, ces filles de porcelaine fragile, aux yeux sombres et tristes, alors oui, elle était extrêmement belle. Quant à elle, la concierge, elle la trouvait **maigre comme un cent de clous** (Rolin 1994: 52).

— Заиста је изгледала веома младо и била је бледа – кућна помоћница је била у праву. Да ли је била лепа? То је, по њеним речима, била ствар укуса, али у случају да је то ваш тип, те крхке, нежне девојке, суморног и сетног погледа, онда, била је изузетно лепа. Кућепазитељка је, пак, сматрала да је била превише мршава (Rolin 2004: 40).

CLOU : **maigre comme un clou** ► [C'est] un homme d'une quarantaine d'années, encore jeune d'aspect, souriant, le visage sympathique, **maigre comme un clou**. Il me paraît flotter dans un costume qui doit avoir vu plusieurs saisons (Charrière 1972b: 388).

— Може му бити око четрдесет година, симпатијна лика, djeluje mladoliko, smiješi se. Mršav je poput motke, čini se kao da pliva u svom prilično iznošenom odijelu (Charrière 1977: 302).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Assise sur son pouf, devant sa glace ovale, elle se tapote les fanons. Encore une chose inexplicable : elle est **maigre comme un clou** et elle a des fanons (Cauvin 1987: 131).

— Седи на пуфу испред свог овалног огледала и тапка свој подваљак. Још једна необјашњива ствар: мршава је ко ексер а има подваљак (Koven 2004: 113).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Elle avait mené sa vie, digne, aimante, et **maigre comme un clou** (Pancol 2006: 144).

— Одри [је] водила свој живот, достојанствена, љупка и мршава као грана (Pancol 2012: 123).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Elle avait peine à le reconnaître. Pourtant c'était bien lui. Mais si grandi, **maigre comme un clou**, sous sa vareuse noire de collégien. La taille, serrée par une ceinture où pendaient une corne d'encre et un étui à plumes, avait la finesse de celle d'une femme (Golon 1977: 70).

— Она га је с муком препознала. Међутим, био је уистину он. Али тако је нарастао, мршав попут ђавла, у црном капуту гимназисте. Стас стиснут опасаћем, о којем је видео рошчије тинте и кутија за перца; био је нјежан попут неке жене (Golon 1980: 110).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Il avait peu d'amis, il était d'une timidité malade qui l'empêchait presque de parler, et comme il n'avait fait ni sport ni exercice, il était **maigre comme un clou** (Anderson 2009: 22).

— Није имао много пријатеља, био је болесно стидљив, због чега се није усуђивао ништа да каже, а пошто се није бавио спортом и није вежбао, био је мршав као чачкалица (Anderson 2011: 20).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Il faut reprendre des joues... et du reste, sinon ce bébé sera **maigre comme un clou**. On ne dirait pas que tu attends un enfant. Ta taille est demeurée celle d'une jeune fille (Benzoni 1993c: 779).

— Moraš se опоравити... иначе ће дијете бити мршава као ђаво. Не би се уопће рекло да очекујеш дијете. Имаш струк попут дјевојке (Benzoni 1984: 95).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Il vient du Cap, comme moi. La mer l'a vomi, un matin. Je l'ai recueilli. Il était **maigre comme un clou**. Je l'ai nourri, soigné, comme je fais avec cet oiseau blessé que j'ai ramassé dernièrement sur la plage (Laferrière 2006: 141).

— Из Кејпа је, као и ја. Море га је једног јутра избацило на обалу. Ја сам га пронашао. Био је мршав, сама кост и кожа. Нахранио сам га, неговао, као што сам то урадио са оном рањеном птицом коју сам недавно пронашао на плажи (Laferrière 2007: 111).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Inge ne tarda pas à être renvoyée de son agence de mannequins. [...] Dommage : elle n'avait justement plus aucun besoin de régime pour être **maigre comme un clou** (Nothomb 2004: 153).

— Недуго затим, Инге је била избачена из своје манекенске агенције. [...] Штета: таман јој више није била потребна никаква дијета да би била мршава као грана (Nothomb 2006: 93).

— Ubrzo su Ingi otkazali u agenciji za manekenke. [...] Šteta: više joj nije trebala nikakva dijeta da bi bila tanka kao slamka (Nothomb 2008: 122).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Madame Ladon se lève du canapé en s'aidant avec sa canne. Elle est **maigre comme un clou**. Elle s'avance dans le corridor. Elle projette prudemment la pointe de sa canne devant elle (Quignard 2011: 95).

— Госпођа Ладон устаје с канабета помажући се штапом. Мршава је као сарага. Запуђује се ходником. Пажљиво пружа врх штапа испред себе (Kinjar 2013: 88–89).

CLOU : **maigre comme un clou** ► **Maigre comme un clou**, elle flottait dans une robe à fleurs qui semblait pourtant avoir été taillée pour une adolescente (Cardetti 2009: 215).

— Била је мршава као грана и лелујала се у цветној хаљини која је била младалачки скројена (Kardeti 2013: 165).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Mon ami Grandet, avec qui je fais gourbi, est un Marseillais de trente-cinq ans. Très grand et **maigre comme un clou**, mais très fort (Charrière 1972a: 372).

— Мој пријатељ Гранде, с којим сам у гурбију, има тридесет пет година и из Марсеља је. Висок је и мршав као чачкалица, али веома снажан (Šarjer 2012: 282). = Мој prijatelj Grande, s kojim sam u zajednici, je Maseljac od trideset pet godina. Vrlo visok i mršav kao prut, ali vrlo snažan (Šarijer 1970: 286).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Oooofffff, soupira la jeune fille, j'ai l'impression que ça fait des jours que je n'ai rien avalé. – Vous êtes au régime ? lui demanda l'Insuffisant, l'œil intrigué. Mais vous êtes **maigre comme un clou** ! (Plichota & Wolf 2013: 282).

— “Uh”, uzdahne djevojka. “Osjećam se kao da danima nisam ništa stavila u usta. “Zar ste na dijeti?”, upita je Tupavac znatiželjno. “Ali mršavi ste kao čačkalica!” (Plichota i Wolf 2012: 199).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Quatre à cinq jours plus tard, j'arrive au Callao. Epuisé, rendu de fatigue, **maigre comme un clou**, je frappe enfin, à la tombée de la nuit, à la porte de Maria (Charrière 1972b: 93).

— Četiri ili pet dana nakon toga stižem u Callao. Iscrpljen, samo što se ne rušim od umora, vrlo mršav, u suton napokon kucam o Marijina vrata (Charrière 1977: 73).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Ta fille a un sacré coup de fourchette. – Oui. Sous ses airs intellos, c'est une bonne vivante. – Pourtant, elle est **maigre comme un clou**. – Que veux-tu, c'est la jeunesse : ils mangent ce qu'ils veulent et ne prennent pas un gramme (Besson 2003: 49).

— Твоја ћерка има вражји апетит. – Да, с тим својим изгледом интелектуалке, зна да ужива у животу. – Међутим, танка је као прут. – Шта ћеш, то ти је младост: једу све што им је воља а не добију ни грама (Beson 2007: 36).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Tu ne travailles plus, tu as l'air d'un SDF un soir de grande forme, tu es **maigre comme un clou**, tu as une mine de documentaire d'avant guerre. On ne t'a pas vu au bureau depuis des semaines, les gens se demandent si tu existes encore. [...] Tu as besoin de te faire soigner (Levy 2000: 263–264).

— Не радиш више, изгледаш као неки бескућник у свом правом издању увече, кост и кожа си, личиш на неки предратни документарцац. Нисмо те већ недељама видели у канцеларији, људи се питају да ли си још у животу. [...] Потребно ти је да се лечиш (Levi 2004: 199–200).

— Ne radiš više, izgledaš k'o neki SDF* (*SDF – [...] beskućnik) kad je u osobitoj formi, mršav si k'o čačkalica, faca ti liči na prijeratni dokumentarac. U uredu te se nije vidjelo već tjednima, ljudi se pitaju postojiš li uopće. [...] Tebi je potrebno liječenje (Levy 2000: 235).

CLOU : **maigre comme un clou** ► Il n'y a plus de Harry Delva, ma chère. Il grelotte en ce moment dans un sous-sol glacial, à Boston. Il paraît que la coke l'a rendu **maigre comme un clou**. Il dort avec sa guitare, c'est tout ce qui lui reste (Laferrière 2006: 175).

— Нема више Харија Делве, драга моја. Он сад цвокоће у залеђеној земљи у Бостону. Кажу да се осушио од коке. Спава са својом гитаром, то је све што му је остало (Laferrijer 2007: 136).

CŒUR : **beau comme un cœur** ► À l'époque, tout le monde la trouvait **belle comme un cœur**. Elle savait chanter, danser, jouer la comédie (Musso 2006: 253).

— У оно време, сви су сматрали да је лепа као богиња. Знала је да пева, игра, глуми (Musso 2013: 212).

— U to vrijeme svi su je smatrali pravom ljepoticom. Zнала je pjevati, plesati, glumiti (Musso 2008: 205).

CŒUR : **beau comme un cœur** ► Alors comme ça, c'est est toi, Nina Simone? Qu'est-ce que t'es grande ! Approche un peu. T'es **belle comme un cœur**, tu sais (Leroy 2014: 235).

— Dakle tako, to si ti, Nina Simone? Kako si velika! Pridi malo bliže. Lijepa si kao slika, znaš (Leroy 2014: 184).

CŒUR : **beau comme un cœur** ► Elle était coquette, et prude, et **belle comme un cœur** (Audeguy 2006: 25).

— Она је била кокетна, и стидљива, и лепа као слика (Odegi 2013: 21).

CŒUR : **beau comme un cœur** ► Les filles sont potables ici, j'aurais dû me laver les dents avant de venir. Heps ! Mademoiselle, vous êtes **belle comme un cœur**. Pourrais-je enlever vos vêtements, s'il vous plaît ? (Beigbeder 2014: 17).

— Добре су женске овде, требало је да оперем зубе пре него што сам изашао. Ух! Госпођице, лепи сте као слика. Могу ли да вам помогнем да се скинете, ако бисте изволели? (Begbede 2011: 14).

— Cure su ovdje pitke, trebao sam si oprati zube. Hopta! Gospođice, lijepi ste kao slika. Bih li vam mogao skinuti odjeću, molim vas? (Beigbeder 2009: 14).

CŒUR : beau comme un cœur ► Lise a déboulé dans le salon et en un éclair sa présence a tout illuminé, réchauffé l'air et la lumière. Avec ses grands yeux bleus, elle était **belle comme un cœur**, une vraie petite princesse (Adam 2007: 15).

— Lisa se stvorila u dnevnom boravku. Njezina prisutnost je u sekundi sve osvijetlila, zagrijala je zrak i svjetlo. Bila je lijepa kao slika, sa svojim velikim plavim očima, prava mala princeza (Adam 2010: 9).

CŒUR : beau comme un cœur ► Oh, maman, ma petite maman chérie ! J'aime quand tu es comme ça ! [...] C'est très bien ta nouvelle coupe et ton balayage ! Tu es très jolie ! **Belle comme un cœur** (Pancol 2006: 265).

— О, мама, мила моја мамице! Волим кад си таква! [...] Много ти је лепа нова фризура, а и праменови! Много си лепа! Као слика (Pankol 2012: 229).

CŒUR : beau comme un cœur ► Thomas est aux États-Unis [...]. Il est content, ça marche bien, il a rencontré une jeune Américaine, elle s'appelle Marilyn, elle est **belle comme un cœur**, il va certainement s'installer là-bas (Fournier 2008: 98).

— Тома је у Сједињеним Америчким Државама [...]. Задовољан је, добро му иде, упознао се с једном младом Американком, зове се Мерилин, лепа је као лутка, он ће вероватно тамо и остати (Furnije 2011: 66).

— Thomas je u Sjedinjenim Američkim Državama [...]. Zadovoljan je, sve mu ide dobro, Upoznao je mladu Amerikanku, zove se Marilyn, lijepa je kao slika. Vjerovatno će ostati tamo živjeti (Fournier 2009: 95).

CŒUR : joli comme un cœur ► [Sa] fille s'est suicidée en avalant un flacon d'insecticide, parce qu'elle était malheureuse en ménage... Une jeune femme à peine plus âgée que toi, **jolie comme un cœur** avec ses petites robes à pois (Oumhani 2001: 120).

— [Његова] је ћерка попила бочицу инсектицида јер је била несрећна у браку... Млада жена, једна нешто старија од тебе, лепа као богиња, увек у малим хаљинама на туфне (Umhani 2009: 156–157).

— [Njegova] je kćerka ispila bočicu insekticida, jer je bila nesretna u braku... Mlada žena, jedva nešto starija od tebe, lijepa kao sunce, uvijek u malim točkastim haljinama (Oumhani 2007: 120–121).

CŒUR : joli comme un cœur ► À propos, elle est vraiment sympa, ta copine. – Je l'ai connue bébé, petite boule toute ronde, et la voilà **jolie comme un cœur**, tu ne trouves pas ? – Oh oui [...]. Elle ressemble à Sophie Marceau (Clément 1997: 342).

— Tvoja prijateljica je baš simpa. – Poznajem je otkada je bila beba, okrugla loptica, a vidiš kako je sada lijepa, ne čini li ti se? – Ah, da [...]. Nalik je na Sophie Marceau (Clément 2000: 306).

CŒUR : joli comme un cœur ► Assise à son chevet, une petite sœur, **jolie comme un cœur**, lui faisait patiemment avaler à la cuillère un bol de bouillon (Golon 1980: 385).

— Uz njegovu postelju sjedila je ljupka sestra i nudila mu žlicu juhe (Golon 1993: 199).

CŒUR : joli comme un cœur ► Elle est **jolie comme un cœur**, la petite Turque, c'est d'une fille comme elle que je rêve pour toi (Alexakis 2007: 77).

— Лепа је као лутка, млада Туркињица, баш је онаква какву замишљам за тебе (Aleksakis 2008: 46).

— Lijepa je kao sunce, ta mala Turkinja, kao stvorena za tebe (Aleksakis 2008: 45).

CŒUR : joli comme un cœur ► Il ne lui resta plus que le commerce puant des peaux écorchées [...]. Trente ans et plus à passer dans les rues avec sa charrette goitreuse, en criant son refrain « peaux d'lapins ! [...] », prenant ainsi [...] la mine des animaux occis, leur teint violet, leurs yeux ternes, elle qui jadis avait été **jolie comme un cœur** (Claudel 2003b: 128–129).

— Није јој остало ништа друго осим трговине смрдљивим, тек одраним кожама [...]. Провести тридесет и више година на улици са расклиматаним колицима узвикујући као рефрен „Зечје коже! [...]“, [...] попримајући временом лик убијених животиња, њихову модрина, боју њихових очију без сјаја, она која је некада била лепа као слика (Klodel 2005: 89).

— Na kraju joj je preostala samo smrdljiva trgovina oderanim kožama [...]. Trideset i više godina prolazila je ulicama gurajući trbušasta kolica i izvikujući uvijek isti refren, „zečje kože! [...]“, poprimila je [...] izraz ubijenih zverčica, njihovu ljubičastu boju i mutne oči, ona, koja je nekoć bila lijepa kao lijepi dan (Claudel 2004: 76).

CŒUR : joli comme un cœur ► Je ne vous ai jamais ennuyé ? – Vous êtes **jolie comme un cœur** ! – Répondez, vous êtes-vous ennuyé avec moi ? – Jamais. – Par quelle grâce ? – J'aimais vous regarder. Vous étiez belle dans mes yeux (Ferne 2003: 468).

— Никад вам нисам била досадна? – Лепи сте као лутка! – Одговорите, јесте ли се досађивали са мном? – никад. – Како то? – Волео сам да вас гледам. Били сте лепи у мојим очима (Ferne 2005: 349).

— Nisam vam nikada dosađivala? – Lijepi ste kao duša. – Odgovorite mi, je li vam bilo dosadno sa mnom? – Nikada. – Kojim čudom? – Volio sam vas posmatrati, bili ste lijepi u mojim očima (Ferne 2004: 299).

CŒUR : joli comme un cœur ► Ma petite Isabelle est **jolie comme un cœur**, Ruth prétend qu'elle est tout ton portrait (Deforges 2003a: 261).

— Моја мала Изабела је лепотица и право је срце, а Рут каже да много личи на тебе (Deforz 2009: 243).

CŒUR : joli comme un cœur ► Mais celles que j'aime encore le plus, ce sont les images cartonnées, beaucoup trop aimablement coloriées [...] : elles représentent les rois de France, qui sont tous **jolis comme des cœurs** ou vilains comme des diables (Guibert 1997: 40).

— No još više volim slike na kartonu, sladunjavo obojene [...] : na njima su francuski kraljevi, svaki je lijep kao slika ili ružan kao vrag (Guibert 2010: 28).

CŒUR : joli comme un cœur ▶ Tu te souviens que le photographe de Langon vient vous portraiturer tous les deux ? – Non, j’avais oublié. Elles vont être belles, les photos, avec la tête que j’ai et ce petit monstre... – Ne parle pas comme cela d’Adrien, c’est un enfant magnifique, et toi, tu es **jolie comme un cœur** (Deforges 2003a: 97).

— Сећаш се да фотограф из Лангона треба да дође да вас слика? – Заборавила сам на њега. Баш ће то бити красна слика, види на шта личим, а и ово мало чудовиште... – Не говори то о Адријену, он је дивно дете, а и ти си као лутка (Deforž 2009: 93).

COING : bourré comme un coing ▶ Il pleut et je me trouve vachement gonzo, ivre mort dans un Concorde à l’arrêt. [...] Je suis **bourré comme un coing**, et le Concorde décolle dans un boucan abominable accompagné de vibrations louches (Beigbeder 2003: 195–196).

— Pada kiša i osjećam se prokleta blentavo, mrtav pijan u jednom Concodeu koji stoji. [...] Nakrkan sam ko dunja, a Concorde uzlijeće u jezicoj halabuci popraćenoj sumnjivim vibracijama (Beigbeder 2004: 141–142).

COING : fait comme un coing ▶ Ils ont très vite été ivres. Pas ivres de pouvoir, non : bourrés. **Faits comme des coings** (Carrère 2011: 330).

— Врло брзо су се опили. Нису се опили влашћу, не: уоштили су се. Олешили кô свиње. (Karer 2012: 337).

COING : pété comme un coing ▶ Tu as couché avec la femme de l’ambassadeur, c’est ça ? – Non. – Avec sa fille ? – Oui ! Là ! Voilà ! T’es contente ? – [...] Elle était mignonne ? – Un vrai cageot. – Nooon ? – Si. Même un Suédois ravitaillé au Danemark un samedi soir et **pété comme un coing** n’en aurait pas voulu (Gavalda 2004: 316).

— Спавао си са амбасадоровом женом, је л’ тако? – Не. – С његовом ћерком? – Да! Ето! Јеси сад срећна? – [...] Је л’ била zgodна? – Габорка. – Нииније? – Ма јесте. Не би је пожелео ни мортус пијани Швеђанин након што би се у суботу увече добрано наћефлејисао у Данској (Gavalda 2005: 257).

COQ : être comme coq en pâte ▶ Elle lui avait laissé une lettre où elle lui recommandait ses enfants. Entre Barbe, la nourrice, le grand-père et l’intendant, Florimond et Cantor **seraient comme coqs en pâte**. Elle pouvait entreprendre son escapade l’esprit en repos (Golon 2014: 523).

— Ostavila mu je pismo u kojemu ga moli da pripazi na njene sinove. Uz Barbu, dojlju, djeda i upravitelja, Forimond i Cantor će biti maženi i imat će sve što samo požele. Mogla je, dakle, mirne duše otići (Golon 1967: 624).

COQ : être comme un coq en pâte ▶ « À dîner, dit Sophie Sentenac, et à dormir. Je vous ai fait préparer la chambre d’amis. » Je tournai vers Cynthia un visage à la fois, j’imagine, réjoui et incrédule. « Ordre de papa, dit-elle. Tu dois **être ici comme un**

coq en pâte. Sinon, nous, on dérrouille » (Besson 1990: 166).

— „На вечеру, рече Софи Сантенак, и на спавање. Припремила сам вам собу за госте.“ Окренуо сам лице према Синтији а на њему се претпостављам, у исти мах огледала радост и неверица. „Татино наређење, рече она. Мораш овде да уживаш као мали бог, иначе ће бити батина“ (Beson 1998: 92–93).

COQ : être comme un coq en pâte ▶ Ce n’est pas ce que j’appelle un break. Tu seras obligé de trimballer tout le monde, tes mômes te grimperont dessus, papa par-ci, papa par-là. Ici, tu **seras comme un coq en pâte**. Tu vas te reposer et te détendre (Besson 2003: 52–53).

— То није оно што зовем мала пауза. Дечурлију ћеш морати да вучеш свуда, попеће ти се на главу, тата овде, тата онде. Овде ћеш бити као бубрег у лоју. Одморићеш се, опустићеш се (Beson 2007: 40).

COQ : être comme un coq en pâte ▶ Elle m’assura que sa reconnaissance envers mes parents n’avait pas de bornes. Elle ne voulait pas « s’incruster » plus longtemps chez nous, rien de plus. C’était vrai qu’elle y **était comme un coq en pâte** et qu’elle regretterait peut-être sa décision de partir mais [...] il y en avait au moins un [principe] auquel elle tenait beaucoup : ne pas empiéter sur l’indépendance d’autrui et ne jamais aliéner la sienne (Besson 1985: 165).

— Уверила ме је да њеној захвалности према мојим родитељима нема краја. Није хтела више да „нам набија огњиште“, и то је све. Истина је да ту живи као бубрег у лоју и да ће можда зажалити због своје одлуке да оде, али [...] има бар један [принцип] до којег јој је много стало: не задирати у туђу независност и никад ае уступати своју (Beson 1999: 116–117).

COQ : être comme un coq en pâte ▶ Ils étaient venus pour me déposer un soir et ma mère s’était mise à chialer et elle est partie en courant. Madame Rosa m’avait porté comme Mohammed, musulman, et elle avait promis que j’**allais être comme un coq en pâte** (Gary 2004: 83).

— Те вечери кад су дошли да ме оставе моја мајка је почела да рида и отишла је трком. Госпођа Роза ме је подигла као Мухамеда, муслимана, и обећала да ћу живети као бубрег у лоју (Gari 2010: 65).

— Došli su jedne večeri i ostavili me. Mama je počela plakati i plaćuci zbrisala. Madame Rosa me je uvela u svoje knjige kao Muhameda, muslimana i obećala da ću živjeti kao bubreg u loju (Ajar 1976: 77).

— Došli su me ostaviti jedne večeri i majka je počela cmizdriti i izjurila van. Madame Rosa me upisala kao Muhameda, muslimana, i obećala je da će mi biti kao bubregu u loju (Gary 2007: 60).

COQ : être comme un coq en pâte ▶ Je pars demain. – Mais non. Pourquoi ? Maman sera tellement triste. Vous êtes bien, à « Don Quichotte ». **Comme un coq en pâte** ! (Besson 2003: 154).

— Ја одлазим сутра. — Ма немојте. Зашто? Мама ће се онолико растужити. Вама је добро у вили „Дон Кихоте“. Као бубрег у лоју сте! (Beson 2007: 121).

COQ : **être comme un coq en pâte** ► Vincent **était** au milieu d'eux **comme un coq en pâte**. Il jouait en fermant les yeux, juste un peu plus concentré que d'habitude pour tenir leur note et la distance (Gavalda 2009: 132).

— Венсан је међу њима био као бубрег у лоју, свирао је затворених очију, тек нешто усредсређенији него иначе, да не би изгубио нит (Gavalda 2010: 88).

COQ : **fier comme un coq** ► C'est incroyable ce qu'elle paraît jeune ! Et dire que j'étais **fier comme un coq** d'avoir fait l'amour avec une fille plus vieille que moi, j'ai rebattu les oreilles des copains pendant des heures entières avec cette histoire ! (Massarotto 2011: 73).

— Невероватно је млада! А рећи ћу да сам био поносан као певац што сам водио љубав с девојком старијом од себе, сатима сам пунио уши другарима том причом! (Masaroto 2010: 52).

COQ : **fier comme un coq** ► **Fier comme un coq** à quatre têtes, Mathieu Hidalf prit le chemin de la tour Directrice en souriant comme Juliette d'Or lorsqu'elle croisait un miroir. [...] Il se croyait très talentueux pour les discours (Mauri 2011: 269).

— Поносан као петао са четири главе, Матје Идалф пође према Управитељској кули смешећи се попут Златне Жилијете кад наиђе на неко огледалце. [...] Веровао [је] да је веома талентован за говоре (Мори 2013: 235).

COQ : **fier comme un coq** ► Lorsque les portes de la bibliothèque s'ouvrirent, ce fut un Roméo Pompous **fier comme un coq** qui apparut à Pierre, Jurençon, Mathieu et Juliette. « Est-ce que j'ai été éblouissant ? » demanda-t-il en guise de salutations. — « Je dois reconnaître que j'ai été étonnée », admit Juliette. « As-tu pris des cours de danse ? » (Mauri 2012: 246).

— Када се врата библиотеке отворише, Пјер, Жирансон, Матје и Жилијета угледаше Ромеа Помпуса, који је изгледао као поносни петао. „Да ли сам заблистао?“ — упита он уместо поздрава. — „Морам признати да сам била зачуђена“ — признаде Жилијета. — „Да ли си узимао часове играња?“ (Мори 2014: 211).

COQ : **fier comme un coq** ► Nous étions **fiers comme des coqs**. C'était quand même la plus belle maison du monde, non ? (Gavalda 2008: 468).

— Били смо пуни поноса. Па зар то није била најлепша кућа на свету! (Gavalda 2009: 329).

COUP : **sec comme un coup de trique** ► Je n'avais d'yeux que pour ce petit bout d'homme, **sec comme un coup de trique**, qui abattait à la carabine deux douzaines de singes verts dans sa matinée (Guillot 1996: 14).

— Ја ништа нисам видео сем овог човечуљка, мршавог као сува мотка, који је са својим карабином умео да

обори два тучета зелених мајмуна у току једног преподнева (Gijo 2002: 7).

CRÉSUS : **riche comme Crésus** ► Elle fait le tour du monde. — Mais, comme ça, sans arrêt le tour du monde ? — On dit qu'elle cherche quelqu'un. Mais ce qu'on dit... — C'est vrai... ce qu'on dit... — Ce qu'il y a, c'est qu'elle est **riche comme Crésus**. Faut bien qu'elle trouve quelque chose à faire (Duras 1977: 328).

— Она плови око света. — Ах, тако, непрестано путује светом? — Прича се да неког тражи. Али, по ономе што се говори... — Истина... прича се... — То, да је богата као Крез. Мора себи да смисли неку бригу (Diras 1993: 267).

— Плови око свјета [...] — Зар само тако, без престанка плови око свјета? — Прича се да некога тражи. Али то што се прича... — Истина је... то што се прича... — Једино је истина да је богата као Крез. Мора се нечим забавити (Duras 2015: 275).

CRÉSUS : **riche comme Crésus** ► En y ajoutant les pièces volées le matin même dans le porte-monnaie de Liane, il était **riche comme Crésus**. (Vigan 2011: 42).

— Уз новчиће украдене то јутро из Лијаниног новчаника, био је богат као Крез (Vigan 2013: 63).

— Pridoda li se sitniš što ga je tog jutra ukrao iz Lianeina novčanika, bio je bogat kao Krez (Vigan 2013: 36).

CRÉSUS : **riche comme Crésus** ► Je crois qu'elle veut surtout aller boire le champagne de notre bienfaiteur. — De qui parles-tu ? [...] — Celui qui me remettra demain soir le chèque du vainqueur [...]. Michael Manderley. Un arriviste comme on les aime. **Riche comme Crésus** et avide de reconnaissance, ce qui permet à des gens comme nous de le mener par le bout du nez (Révay 2011: 115).

— Чини ми се да она хоће да пије шампањац с нашим добротвором. — О коме причаш? [...] — О оном што ће ми сутра уручити победнички чек [...]. Ради се о Мајклу Мандерлију. Прави скоројевић. Богат као Крез и гладан признања, што људима као што смо ми даје могућност да га вучемо за нос (Révay 2013: 84).

CRÉSUS : **riche comme Crésus** ► Pour remercier Dieu, je vais te donner une autre portion de terre à défricher... — Te voilà **riche**, maintenant, dit Peire-Raimon. — **Comme Crésus** ! ajouta Bernart de Pernes (Sabatier 1978: 185).

— “Da bi se mogao zahvaliti bogu, dat ću ti još jedan komad zemlje da ga iskrčiš...” — “Sad si bogat”, реће Peire-Raimon. — “Kao Krez!”, doda Bernart de Pernes (Sabatier 1982: 216).

CRÉSUS : **riche comme Crésus** ► Qui c'est, ce Jojo ? demanda très gentiment Anna. — Mon meilleur client, dit André, hein, Jojo? Et **riche comme Crésus** ? hein ? — Les cafés sont à tout le monde, dit Jojo. Si je veux je reste là jusqu'à la fermeture (Duras 1977: 398).

— Ко је заправо овај Јојо — упита Ана веома љубазно. — Мој најбољи гост — рече Андре. — Зар не, Јојо? И богат као Крез? Зар не? — Ово је кафана отвореног типа — одврати Јојо. Ако жели, остаћу до затварања (Diras 1993: 323–324).

— Tko je taj Jojo? – zapitala je Anna vrlo ljubazno. – Moj najbolji gost – odgovorio je André. – Jel', Jojo? I bogat k'o Krez, jel' tako? – Kavane su tu za sve goste – rekao je Jojo. – Ako baš želim, ostat ću do zatvaranja (Duras 2015: 334).

CRÉSUS : riche comme Crésus ► Quint élève des chevaux en Arkansas. – Quint, éleveur ? Là, tu m'en bouches un coin. – C'est celui d'entre nous qui s'est le mieux débrouillé, il est devenu **riche comme Crésus**. Son haras s'étend sur des centaines d'hectares (Levy 2014: 53).

— Квинт узгака коње у Арканзасу. – Квинт, узгајивач? Сад си ме стварно оставио без текста. – Он се једини међу нама најбоље снашао, обогатио се као краљ. Његова ергела се простире на стотине хектара (Levi 2014: 33).

CRÉSUS : riche comme Crésus ► Surtout, tu deviendras très riche, **riche comme Crésus** ! (Vigan 2011: 45).

— Што је најважније, постаћеш богат, богат као Крез! (Vigan 2013: 68).

— А и обогатити ћеш се, бити ћеш богат као Крез! (Vigan 2013: 39).

DIABLE : comme un diable de sa boîte ► Depuis plus de deux ans, elle s'était employée à effacer son passé, et aujourd'hui elle craignait qu'il ne ressurgisse brutalement, **comme un diable de sa boîte**. Elle était comme une junkie ou une alcoolique : jamais totalement guérie, susceptible de replonger à la moindre tentation (Musso 2011a: 166).

— Више од две године уназад, покушавала је да избрише прошлост, и сада се бојала да се она не поврати нагло, као демон из лампе. Била је као junkie или алкохоличар: никада у потпуности излечена, подложна паду и при најмањем искушењу (Musso 2013: 134).

— Више од двије године покушавала се riješiti prošlosti i sad se uplašila da će se oona naglo pojaviti, poput duha iz boce. Bila je poput narkomana ili alkoholičara; nikad se nije u potpunosti oslobodila ovisnosti, i uvijek je postojala mogućnost da opet podlegne iskušenju (Musso 2016: 141).

DIABLE : comme un diable hors de sa boîte ► « Wapiti ! Wapiti ! » avaient entonné deux fillettes adorables en brandissant une casserole de wapiti cramé. Hortense et Zoé avaient jailli comme deux diables hors de leurs boîtes (Pancol 2008: 307).

— „Вапити! Вапити!“ – запевишиле су две предивне девојчице машући шерпом са загорелим вапитијем. Хортензија и Зое су искочиле као два ђаволка из својих кутија (Pancol 2014a: 314).

DIABLE : comme un diable MN ► Peu à peu on devinait, derrière le voile épais des robes superposées, le tressautement spasmodique des ventres, tandis que les musiciens, courant ça et là **comme des diables**, excitaient de leurs instruments la fiévreuse incantation (Golon 1994: 474–475).

— Пlesačice су све грчевитије трзале трбусима под густом ткакнином, а свирачи су трчећи тamo-amo као врагови,

својим глазбалима стално подстicali тај грозничави зов (Golon 1966: 432).

DIABLE : comme un diable qui sort d'une boîte ► Une trogne rougeaude coiffée d'un bonnet de maître coq émergea aussitôt de l'écoutille de la cambuse, **comme un diable qui sort d'une boîte**. [...] Et la tête disparut aussi soudainement qu'elle avait surgi (Tournier 1972: 258).

— Модроцрвенкаста глава под куварском капом сместа се помолрила из отвора бродског складишта, као ђаво из кутије. [...] И глава је нестала исто тако нагло као што се и појавила (Turnije 1990: 162).

DIABLE : comme un diable qui sort de sa boîte ► Paul grandit d'un seul coup, **comme un diable qui sort de sa boîte** ; quant à moi, je bombais un torse aux côtes visibles, mais à la poitrine élargie; je mesurais souvent le tour de mes biceps [...] l'énormité de ces muscles faisait l'admiration de Paul (Pagnol 2004b: 155).

— Пол је одједном порастао, као ђаволак који дланом о длан искочи из своје кутије; што се мене тиче, ја сам надимао свој грудни кош с уочљивим ребрима, али знатно проширен; често сам [...] мерио обим својих мишица, а његова големост је изазивала Полово дивљење (Пањол 1993: 136).

— Pol se odjednom protegnuo, kao vražićak koji iskače iz kutije; što se mene tiče, ja sam nadimao prsni koš s uočljivim rebrima, ali znatno proširen. Često sam mjerio bicepse [...], a Paul se divio njihovoj veličini (Pagnol 2010: 155).

DIABLE : comme un diable qui sort de sa boîte ► Un peu plus tard, dans la soirée, alors qu'on s'attend à tout sauf à ça, Stana déboule, **comme un diable qui sort de sa boîte**, toute en énergie dévastatrice, avec l'idée fixe de décrocher son rôle [...], régler une fois pour toutes ses comptes face à face avec Angelina (Beigbeder 2007: 309).

— Malo kasnije, tijekom večeri, očekivali smo sve prije nego to, upada Stana, kao vrag na oprugu iz kutije, puna destruktivne energije, s fiksnom idejom da dobije svoju ulogu [...] i obračuna se jednom zauvijek oči u oči s Angelinom (Beigbeder 2008: 203).

DIABLE : comme un diable sort de sa boîte ► Elle pénètre dans la petite quincaillerie des Rosenberg [...]. Madame Rosenberg apparaît, **comme un diable sort de sa boîte** (Besson 2002: 22).

— Уђе у мајушну гвожђару Розенбергових [...]. Однекуд, као ђаволак из кутије, искочи и госпођа Розенберг (Beson 2006: 18).

— Она ulazi u malenu željeznariju Rosenbergovih [...]. Gospođa Rosenberg pojavljuje se niotkud, kao da je vragu iz torbe ispala (Besson 2006: 16).

DIABLE : comme un diable sorti de sa boîte ► Et j'enfonce ma tête dans l'oreiller en rabattant les bords sur mes oreilles. Le mec inconscient me rebouscule, dans les côtes cette fois. **Comme un diable sorti de sa boîte** je suis assis, prêt à faire un autre bond pour jeter ce fou hors de la chambre (Charrière 1972b: 429).

— Uronio sam glavu u jastuk i njegovim rubovima preklonio uši. Ovaj put me moj prijatelj bez savjesti ponovo gurne pod rebra. Odmah sam skočio, sjeo, i već sam htio učiniti drugu kretnju da izbacim ovog luđaka iz sobe (Charrière 1977: 334–335).

DIABLE : comme un petit diable sort de sa boîte ►

Sélénia, je t'en supplie, je ferai tout ce que tu voudras ! hurle-t-il dans un dernier élan d'espoir. La tête de la princesse apparaît tout d'un coup, **comme un petit diable sort de sa boîte** (Besson 2003: 33).

— „Селенија, преклињем те, учинићу све што будеш хтела!“ узвикује с последњим напором снаге. Одједном се попут ђаволка из кутије помоли принцезина глава (Beson 2006: 31).

— “Selenija, preklinjam te, učinit ću sve što poželiš!” viče on nošen posljednjim naletom nade. Glava kraljevine iznad ponora ponovno se pojavljuje kao klaun koji je iskočio iz kutije (Besson 2006: 25).

DIABLE : jaillir comme un diable d'une boîte ►

Sortis sur la plate-forme, ils s'interrogeaient sur les raisons qui avaient fait **jaillir** de la maison, **comme un diable d'une boîte**, la servante de Mme de Peyrac et l'avaient lancée à la remontée du champ plus vite qu'une poule d'eau pourchassée par le renard (Golon 1980: 683).

— Upravo su se pitali što je natjeralo služavku gospone de Peyrac da izleti iz kuće kao munja (Golon 1993: 314).

DIABLE : jaillir comme un diable de sa boîte ►

Un peu en retrait, Lucilio Antonelli, agenouillé, pria. [...] Don Luigi Rovere cacha les deux cierges sous l'autel afin que les ténèbres se fassent et demanda à la jeune paysanne de se mettre entièrement nue. Elle obéit, mais instinctivement voulut cacher sa poitrine et son sexe. « Non ! » dit soudain Antonelli qui **jaillit** de sa prière **comme un diable de sa boîte** (Cortanze 2002: 164).

— Мало повучен, на коленима, Лучилио Антонели се молио. [...] Дон Луиђи Ровере сакри обе воштанице испод олтара како би настала тама и затражи од младе сељанке да се свуче гола голцата. Она послуша, али нагонски хтеде да сакрије груди и стидницу. „Не“, нагло рече Антонели, који поскочи из молитве попут чупаваца из кутије (Kortans 2005: 159).

DIABLE : sortir comme un diable d'une boîte ►

En ce temps-là les journalistes tombaient comme des mouches, [...] ils se firent beaucoup plus rares, à part quelques reporters de la télé du HDZ, le parti croate de Bosnie, qui avaient l'étrange habitude de **sortir** de nulle part, **comme des diables d'une boîte**, d'apparaître au moment le plus insoupçonnable (Énard 2008: 143–144).

— Новинари [су] у то време падали као муве, [...] било их је много мање, осим неколико репортера телевизије ХДЗ-а хрватске партије у Босни који су имали чудну навiku да се појављују ниоткуда, као ђаволи из кутије, да се појављују у најмање сумњивом тренутку (Énard 2016: 101).

— Tad [su] novinari pogibali kao muhe, [...] bilo ih je daleko manje, osim nekoliko reportera s televizije HDZ-a, hrvatske strane u Bosni, koji su imali čudnu naviku pojaviti se niotkuda, kao đavli iz vreće, pojaviti se kad ih nitko ne očekuje (Énard 2014: 131).

DIABLE : sortir comme un diable d'une boîte ►

Quand l'autre client est entré, le premier **est sorti** de sa cabine **comme un diable d'une boîte** et est parti sans rien boire, sans rien dire, se précipitant vers la place Saint-Michel (Simenon 1967c: 13).

— Кад је други гост ушао, први је изашао из кабине као неки ђаво из кутије и отишао је не попивши ништа, не рекавши ништа, хитајући према тргу Сен-Мишел (Simenon 1964: 13).

DIABLE : sortir comme un diable de sa boîte ►

À peine était-il descendu de l'arrêt de bus qu'un 4 x 4 Porsche flambant neuf lui fonça dessus en montant sur le trottoir, ne s'arrêtant dans un crissement de pneus qu'à une trentaine de centimètres de ses chaussures. Rudolf [...] **sortit comme un diable de sa boîte** (Prévost 2007: 63).

— Чим је сишао из аутобуса, један нов новцијат цип марке „порше“ залете се у њега, попе се на тротоар и заустави уз шкрипу кочница на само тридесетак центиметара од његових ципела. Родолф [...] излете из ципа кó чупавац из кутије (Прево 2009: 68).

DIABLE : sortir comme un diable de sa boîte ►

Sortant de la librairie **comme un diable de sa boîte**, Raphaël Mahl les interpella : « Léa, François ! » – « Que faites-vous à Paris ? [...] Je croyais que nous étions convenus que vous partiez pour le Midi immédiatement après notre dernière rencontre. » – « Ne m'en veuillez pas, cher ami, ce voyage n'est retardé que de quelques jours » (Deforges 1992: 184–185).

— Из књижаре је, као чупоглавац из кутије, излетео Рафал Мал, који је повикао: „Леа, Франсоа!“ – „Шта радите у Паризу? [...] Мислио сам да смо се договорили да непосредно после нашег последњег сусрета идете на јут?“ – „Немојте се љутити на мене, драги пријатељу, тај пут је само одложен на неколико дана“ (Deforž 2007: 144).

DIABLE : surgir comme le diable d'une boîte ►

Ils ne s'attendaient pas à le voir **surgir comme le diable d'une boîte** et, tout compte fait, c'est la plus grande trahison qu'ils auront à me reprocher (Golon 1995: 109).

— [Nisu očekivali da će se nenadano pojaviti.] No meni neće moći predbaciti nikakvu posebnu izdaju (Golon 1993: 77).

DIABLE : surgir comme un diable ►

Tous deux poursuivaient le chat qui s'amusait avec une facétie toute humaine à leur échapper dès qu'ils s'approchaient, sautant d'un tas de cordage à la ramarde, puis de là sur le canot de secours, arrimé au milieu du pont où il se blottissait, quitte à en **surgir comme un diable**, juste à l'instant où les enfants, s'étant hissés non sans mal, croyaient pouvoir le saisir (Golon 1995: 55).

— Trčali su za mačkom koji se igrao s njima na gotovo ljudski način, izmicao im čim bi se približili; skočio je s navoja užadi na ogradu, odatle pak na čamac za spašavanje koji je bio privezan na sredini mosta. Tu se zgrčio, spreman planuti poput vražićka, upravo u trenutku kad su zadihana djeca pomislila da će ga uhvatiti (Golon 1993: 40).

DIABLE : surgir comme un diable d'une boîte ▶ En Pologne, les Juifs ne parlaient pas le polonais, pas même l'hébreu. Le yiddish. Une langue sortie d'on ne sait où, et je la comprenais. On aurait dit de l'allemand un peu trafiqué, avec de-d de-là des mots débarqués d'ailleurs, **surgis comme des diables d'une boîte**, et des tournures de phrases amusantes, un peu ridicules (Rozier 2005: 89).

— U Poljskoj Židovi nisu govorili poljski, čak ni hebrejski. Nego jidiš. Jezik dolazi pitaj boga odakle i ja ga razumijem. Pomislili biste da je blago iskvareni njemački prošaran riječima s drugih strana koje iskaču kao lutke na pero i zgodnim, pomalo smiješnim izrazima (Rozier 2010: 55).

DIABLE : surgir comme un diable de sa boîte ▶ Si certaine qu'elle fût d'avoir aperçu Desgrez sur les quais, au moment de son départ, elle crut qu'elle allait le voir **surgir, comme un diable de sa boîte** (Golon 1994: 110–111).

— Kao što je bila sigurna da je pri napuštanju luke vidjela Desgreza na obali, tako je sad povjerovala da ovdje, eto ga na, samo što nije iskočio pred nju kao navinuta igračka iz svoje kutije (Golon 1966: 103).

DIABLE : surgir comme un diable hors de sa boîte ▶ À travers la porte, on l'entend gronder, rugir, pester contre sa fille qui, loin de se disculper, n'a fait qu'empirer son cas. Et Wright de **surgir comme un diable hors de sa boîte**, et de saisir sa gamine par le col de son chemisier : « Qu'est- ce que c'est que ces bouts de papier découpé, Elsie ? » (Decoin 2011: 369).

— Kroz vrata se može čuti kako gundā, riče i bjesni na kcer koja je, s obzirom na to da se uopće nije opravdavala, samo pogoršala svoj položaj. Wright onda k'o lud brže-bolje izleti van iz svoje rupe pa zgrabi svoju kćerkicu za ovratnik bluze: "Kakvi su to komadi izrezana papira, Elsie?" (Decoin 2012: 269).

DIABLE : surgir comme un diable qui sort d'une boîte ▶ Aussitôt une face rougeaude coiffée d'une toque de cuisinier **surgit** de l'écouille de la cambuse, **comme un diable qui sort d'une boîte**. [...] Et la tête disparut aussi soudainement qu'elle avait surgi (Tournier 1983b: 216).

— Istog trena kroz vrata na podu palube izroni rumeno lice s kuharskom kapom, poput vraga koji iskače iz kutije. [...] I glava nestade pod palubom isto tako naglo kao što se pojavila (Tournier 1988: 104).

EAU : glisser comme de l'eau sur les plumes d'un canard ▶ Les établissements sont de haut vol. [...] Dalat a changé [...] de maître et de peuple et pas de décor. [...] Ici les trente ans de guerres vietnamiennes ont glissé comme de l'eau sur les plumes d'un canard, très loin des combats (Deville 2012: 89).

— [Објекти су] високе класе. [...] Далат [је] променио господара и народ, али не и декор. [...] Тридесет година вијетнамских ратова ту је клизнуло попут воде по паткином перју, веома далеко од борби (Devil 2014: 87).

EAU : glisser comme l'eau sur les ailes d'un canard ▶ Si l'on ne se laisse pas « agir » par les Autres. On est libre. [...] Lou est, à cet égard, un modèle de détermination sur lequel des gens aussi divers que sa mère, le pasteur Gillot, Paul Rée, Nietzsche et ce mari bizarre qu'elle s'est dégoté pour le châtrer, **glissent comme l'eau sur les ailes d'un canard** (Giroud 2002: 128).

— Ако не допустимо да други „управљају“ нама, слободни смо. [...] Лу је у том смислу сушта одлучност, по којој најразличитији људи, попут њене мајке, пастора Гилоа, Пола Реа, Ничеа и тог чудног мужа кога је негде покупила да би га онда обезвредила као мушкарца, клизе као вода по пачјим крилима (Žiru 2003: 101).

FEUILLE : trembler comme une feuille ▶ Elle se fera du souci pour tout, elle ne dormira plus, elle **tremblera comme une feuille** (Pankol 2008: 273).

— Бринула би због сваке ситнице, више не би спавала, дрхтала би као прут (Pankol 2014a: 280).

FEUILLE : trembler comme la feuille ▶ Hé quoi ! [...], tu **trembles comme la feuille** devant un spectacle qui n'a rien que de très naturel. Ces hommes ont fomenté la mort d'autrui, & ils sont punis par là même où ils ont pêché (Roblès 2008: 90).

— Što je? [...] Drhtiš kao list pred prizorom u kojem nema ničega prirodnog. Ti su ljudi smišljeni smrt drugih ljudi & sad su kažnjeni kako su & griješili (Roblès 2013: 82).

FEUILLE : trembler comme une feuille ▶ Maintenant, les policiers cernaient la grange. Il les entendit l'appeler [...]. Il **tremblait comme une feuille** et claquait des dents (Vian 1997: 210–211).

— Полицајци су већ опколили амбар. Чу где га дозивају [...]. Дрхтао је попут влати траве, шкргућући зубима (Vijan 2009: 187–188).

— Sada su policajci opkolili hambar. Začuје da ga dozivaju [...]. Drhtaо je kao list i njegovi zubi su mu cvokotali (Vian 1991: 132).

— Sad su policajci okružili sjenik. Čuo ih je kako ga dozivaju [...]. Drhtaо je kao list, zubi su mu cvokotali (Vian 2005: 175).

FEUILLE : trembler comme une feuille ▶ « La pierre... » bafouilla-t-il. Il chercha dans le coin au fond et la découvrit, camouflée sous une toile en plastique, le Cercle d'or et les pièces sagement à leur place. Il poussa un soupir de soulagement, glissa le bijou dans sa poche et constata au passage qu'il **tremblait comme une feuille** (Prévost 2008: 354–355).

— „Камен...“, промуца Сем. Потражи га у углу и пронађе испод пластичне фолије, са златном кариком и новчићима, који су мирно стајали на свом месту. Уздахну са олакшањем и гурну наруквицу у џеп,

приметивши при том да се тресе као прут (Прево 2010: 383).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► « Mathieu, il te reste une chance de sauver ton enfance. Tu vas être concis, précis et morfondu. Je t'écoute ». Mathieu **tremblait comme une feuille**. Mme Hidalf ajouta d'une voix plus douce, pour le rassurer : « Tu vas tout nous expliquer calmement » (Mauri 2013: 199–200).

— „Matje, имаш шансу да спасеш своје детињство. Бићеш концизан, прецизан и нећеш развлачити. Слушам те.“ Matje је дрхтао као прут. Госпођа Идалф додаде нешто блажим гласом како би га смирила: „Објаснићеш нам све врло мирно“ (Мори 2012: 178).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► « On est complètement fous... » bredouilla Oksa. Elle **tremblait comme une feuille**, terrorisée (Plichota & Wolf 2013: 269).

— “Potpuno smo poludjeli”, promrlja Oksa. Bila je prestrašena i tresla se kao prut (Plichota i Wolf 2012: 190).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Angélique lui passa le mousquet de Maupertuis, prit celui d'Adhémar qui **tremblait comme une feuille** (Golon 1978: 92).

— Anđelika му пружи Maupertuisovu pušku, a sama uze Adhemarovu koji se tresao kao list na grani (Golon 1980: 114).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Au beau milieu de la passerelle, il reconnut immédiatement la fille aux couettes rouges, accroupie et terrorisée alors que la passerele **tremblait comme une feuille** (Anderson 2009: 334).

— Одмах је препознао девојчицу са црвеним репићима, шћућурену и престрашену насред моста који се дрмусао (Anderson 2011: 258).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Elle doit prendre des tranquillisants. Elle **tremble comme une feuille**, sursaute au moindre bruit (Pancol 2008: 231).

— Сигурно узима лекове за смирење. Дрхти као прут, поскочи на најмању буку (Pancol 2014a: 236).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Elle faisait de son mieux pour amuser et rassurer Delphine qu'elle voyait **trembler comme une feuille** (Golon 1984: 426).

— Нема превода (Golon 1993: 292).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Elle se recula et se tint de l'autre côté de la ruelle, dissimulée par les ténèbres. Elle **tremblait comme une feuille**. Il lui semblait que les cris de l'enfant allaient amener tout le voisinage (Golon 1977: 138).

— Она се повуће у мрак на другој страни уличце. Дрхтала је попут листа. Ћинило јој се да ће крикови дјетета узбунити читаво сусједство (Golon 1980: 218).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Elle tremblait comme une feuille : « Je... je ne l'ai pas tué au moins ? » — « Il le mériterait, fit Sam en s'assurant que le

pouls du Tatoué battait toujours. Non, il est simplement groggy » (Prévoist 2008: 234).

— Дрхтала је као прут. „Нисам га ваљда убила?“ — „Заслужио је“, рече Сем пошто се уверио да се Тетовираном још чује пулс. „Не, само је у несвести“ (Прево 2010: 252–253).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Elle **tremblait soudain comme une feuille** et Saint-Rémy vit une telle détresse se lever dans les grands yeux violets qu'il fut pris de pitié (Benzoni 1993b: 507).

— Од једном се растреперао као лист на вјетру. Saint-Remy видје како је јад замaglio njene velike ljubičaste oči i bi mu je žao (Benzoni 1982: 230).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Gachentard avait fait partie [...] du corps expéditionnaire envoyé au Tonkin. Il en avait rapporté une fièvre qui le faisait soudain devenir blanc de poireau et **trembler comme une feuille** (Claudel 2003b: 168).

— Гашантар је био члан [...] експедиције која је била упућена у Тонкин. Отуда је донео грозницу од које је изненада постао бео као креч и дрхтао као прут на води (Klodel 2005: 117).

— Gachentard je [...] bio član ekspedicije u Tonkinu. Vratio se s neкаквом groznicom od koje bi iznenada prohljedio, poput vapna i stao se tresti kao prut (Claudel 2004: 99).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Il lui fallait rester le plus longtemps possible dans ce repaire de camés – Dieu de Dieu les gueules qu'ils se payaient ! Même le gosse de douze ou treize ans **tremblait comme une feuille** (Pennac 1989: 173).

— Требало је остати што је могуће дуже у овом леглу наркоса – за бога милога какве су биле њихове њушке! Чак је и дечак од неких дванаест-тринаест година дрхтао као лист (Пенак 1999: x).

— U tom se drogeraškom brlogu mora zadržati što duže može – Boga mu Božjega, kakve face! Čak se i balavac, star dvanaest-trinaest godina, trese kao list (Pennac 2001: 146).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Il **tremblait comme une feuille** et savait que ça ne servirait à rien de crier. Personne ne l'entendrait au milieu du vacarme (Anderson 2009: 21).

— Дрхтао је као прут и знао је да му не вреди да виче. Нико га неће чути усред буке (Anderson 2011: 19).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► J'avais tué d'une main sûre. Volker était affalé à mes pieds, je **tremblais comme une feuille**. La peur s'est emparée de moi d'un coup (Rozier 2005: 160).

— Ubojica sam sigurne ruke. Volker mi se stropoštao pred noge, drščem kao prut. Odjedanput me obuzme strah (Rozier 2010: 99).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Je l'ai soulevée dans mes bras. Je l'ai soulevée assez haut [...]. Au bout d'un instant, elle a entrouvert un œil, je devais

trembler comme une feuille, mes bras allaient se casser (Djian 1986: 192).

— Ustao sam i podigao je u naručje. Podigao sam je dovoljno visoko [...]. Nakon nekoga je vremena ona napola otvorila oči, mora da sam drhtao poput lista, ruke umalo što mi se nisu slomile (Djian 2003: 210).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Je me concentre sur Hépatolia et je fixe la bouche... enfin, le bec de Victor, corrigea Oscar, très motivé – et **tremblant comme une feuille** (Anderson 2009: 239).

— „Усредеређен сам на Хепатолију и гледам у Викторова уста... у ствари, у Викторов кљун“, исправи се Оскар, који је горео од жеље да успе и дрхтао као прут (Anderson 2011: 188).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Je **tremblais comme une feuille**, de froid et de peur : j'avais perdu toute éloquence (Beigbeder 2009: 261).

— Дрхтао сам као лист од хладноће и страха: изгубио сам сву моћ говора (Begnede 2010: 131).

— Drhtao sam kao list, od zime i straha: izgubio sam svaku elokvenciju (Beigbeder 2010: 199).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Je **tremblais comme une feuille**. [...] Mes joues étaient mouillées de larmes. [...] Je n'arrivais pas à articuler le mot (Colin 2011d: 267).

— Tresla sam se poput lista. [...] Obrazi su mi bili mokri od suza. [...] nisam uspjela izgovoriti riječ (Colin 2014: 183).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Je venais de comprendre pourquoi le duc de Guermantes, [...] dès qu'il s'était levé et avait voulu se tenir debout, avait vacillé sur ses jambes flageolantes comme celles de ces vieux archevêques [...] sur lesquels il n'y a de solide que leur croix métallique [...] et ne s'était avancé qu'**en tremblant comme une feuille**, sur le sommet peu praticable de quatre-vingt-trois années, comme si les hommes étaient juchés sur de vivantes échasses, grandissant sans cesse, parfois plus hautes que des clochers [...] finissant par leur rendre la marche difficile et périlleuse, et d'où tout à coup ils tombaient (Sollers 1988: 61–62).

— Управо сам схватио зашто је војвода де Германт, [...] чим се дигао и покушао да стоји, посрнуо на својим дрхтавим ногама као они стари надбискупи [...], на којима је чврст једино њихов метални крет [...], и који се ка тако неподесном врхунцу своје осамдесет и три године, примицаху сасвим дрхтећи као лишће на ветру, као да људи корачају на живим штулама, које стално расту, више и од звоника (Solers 2004: 49–50).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► L'année suivante, Jacques Lanternier provoquait chez son épouse un saisissement fatal en lui montrant la collection de clichés et d'articles de presse se rapportant à ses crimes monstrueux. Et ce jour-là, confia-t-il deux ans plus tard au cours de son procès, j'ai enfin compris ce que voulait dire l'expression « **trembler comme une feuille** » (Chevillard 2011: 42).

— Sljedeće [je] godine Jacques Lanternier svoju ženu nasrtno preplasio, pokazavši joj zbirku fotografija i novinskih članaka vezanih za njegove čudovišne zločine. Toga sam dana, povjerio se dvije godine poslije, tijekom suđenja, konačno shvatio što znači izraz “drhtati kao prut” (Chevillard 2008: 30).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► La petite **tremblait comme une feuille**. « Je ne peux pas. J'ai trop peur » (Nothomb 1998: 146).

— Девојка је дрхтала као прут. „Не могу. Сувише се плашим“ (Nothomb 2012: x). = Mala se tresla kao prut. “Ne mogu. Previše se bojim.” (Nothomb 2004: 107).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Le Grand Maître se redressa pour se pencher vers elle. Il était tellement imposant qu'elle se cacha derrière Lawrence. Les deux **tremblaient comme des feuilles** (Anderson 2009: 436).

— Велики учитељ се усправи и нагну ка њој. Био је толико велик да се она сакри иза Вање. Обоје су се тресли од страха (Anderson 2011: 338).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Le monstre se mit à **trembler comme une feuille** quand il reconnut le bouddha, et des larmes coulèrent dans les sillons de la hideuse figure dressée comme celle d'un serpent (Deforges 2003b: 467).

— Богал задрхта као прут када је видео фигурицу Буде и подиже ружну главу, попут змије (Deforž 2009: 359).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Le Petit supplie Verdun (le doyen des quatre grands-pères, 92 berges !) de l'aider à remplir sa page d'écriture. [...] La main de Verdun **tremble comme une feuille**, mais, à l'intérieur, celle du Petit la stabilise, et l'aïeul croit [...] qu'il trace ses anglaises aussi joliment qu'avant la Première Guerre (Pennac 1989: 19).

— Малецни преклиње Вердена (најстаријег члана од четворице деда, сабрао је тај 92!) да му помогне да напише задатак на једној страници. [...] Верденова рука дрхти попут неког листа, али у њој, рука малецног ову смирује, и стари дека има веру [...] да он испишује курзивна слова исто тако лепо као и пре Првог светског рата (Pennac 1999: 18).

— Pikavac Verduna (najstarijeg od četvorice djedova, 92 kuke!) moli da mu pomogne vježbati pisanje. [...] Verdunova šaka drhti kao list na vjetru, no Pikavčeva je iznutra učvršćuje tako da stari živi u uvjerenju da još riše ljupke krasopisne zavijutke kao prije Prvog svjetskog rata (Pennac 2001: 16–17).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Le vol dura une trentaine de minutes. Giau claquait des dents. Ce fut bien pire quand on ouvrit la porte de la carlingue et qu'un vent glacial s'y engouffra. Accrochée aux montants métalliques, Léa tremblait comme une feuille (Deforges 2003b: 239).

— Лет је трајао тридесетак минута. Биау је цвокотао. Било је још горе када су отворили врата кабине и када их је запахнуо ледени ветар. Држећи се за металне држаче, Леа се тресла као лист на ветру (Deforž 2009: 14).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Les yeux des deux créatures s'agrandirent démesurément avant qu'un cri strident ne sorte de leur bouche étroite aux dents microscopiques. [...] Les créatures **tremblaient comme des feuilles** (Plichota & Wolf 2014: 261).

— Stvorenjima su se oči širile sve dok iz njihovih usta načičkanih sićušnim zubima nije provalio krik. [...] Stvorenja su drhtala poput lišća na vjetru (Plichota i Wolf 2014: 197).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Maltazard lève à nouveau le bras, comme il peut, et fait signe à ses séides de les pousser dans le tuyau. [...] Bétamèche se met à **trembler comme une feuille** (Besson 2003: 118).

— Малтазар некако подиже руку и даде знак сеидима да их погурају ка цеви. [...] Бетамеш дрхти као прут (Beson 2006: 111).

— Maltazard ruke podiže onoliko visoko koliko mu to tijelo dopušta i fanaticima daje znak da ih poguraju u cijev. [...] Betameche drhti kao suhi list (Besson 2006: 95).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Me voilà, sous pression, décalé d'une nuit, angoissé, noué, **tremblant comme une feuille** (Gavalda 2002: 133).

— Био сам под притиском, уморан због разлике у времену и непроспаване ноћи, застрашен, спетљан... Дрхтао сам као лист на ветру (Гавалда 2002: 110–111).

— Ja onako pod pritiskom, nakon jedne izgubljene noći zbog vremenske razlike, zabrinut, zgrčen, drhtim kao list na vjetru (Gavalda 2003: 83).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► On a vu le diable ! [...] – Que diable venait-il donc faire chez nous ? [...] – Je n'en ai pas la moindre idée, mais quand tu verras sa tête, tu comprendras pourquoi on ne s'est pas arrêtés pour le lui demander ! répond Simon qui se met à **trembler à nouveau comme une feuille**, rien que d'en parler (Besson 2005: 65–66).

— „Видели смо ђавола!“ [...] – „Шта би ђаво тражио код нас?“ [...] – „Немам појма, али кад га будеш видео, схватићеш зашто се нисмо зауставили да га питамо“, одговори му Симон, који поново почиње да дрхти као лист само зато што прича о ђаволу (Beson 2010: 61–62).

— “Vidjeli smo vruga!” [...] – A što bi vrag, dovraga, radio kod nas?” [...] – “Nemam pojma, no čim vidiš, odmah će ti biti jasno zašto se nismo zaustavili da ga pitamo!” odgovara Simon koji ponovo drhti kao list pri samome spomenu onoga što je doživio (Besson 2009: 55–56).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Patiemment, je me fabriqua une corde de fortune [...]. Je l'attachai solidement au vantail de la fenêtre et, sans regarder en bas, me laissai glisser le long de la paroi de l'immeuble. Je **tremblais comme une feuille**. J'avais le vertige et la nausée. J'évitai de regarder le sol et fléchis les jambes, calant mes pieds contre la façade (Musso 2015: 189).

— Почех да упредам некакав чудан конопац [...]. Закачих га за оквир прозора и, не гледајући доле, почех да клизим низа зид. Дрхтао сам као прут. Нисам гледао

у толо и наслањао сам се ногама на зид, упирући стопалима о фасаду (Musso 2015: 149).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Si tu me racontais plutôt ce qui t'arrive, au lieu de **trembler comme une feuille** et d'exhiber tes petites dents, proposa Le Hyéneux en cessant brusquement de rire (Pennac 1994: 103–104).

— „Боље би било да ми испричаш шта ти се десило, уместо што дрхтуриш ту кô пругић и показујеш, као, зубиће“, предложи Хијена, преставши нагло да се смеје (Пенак 2014: 93).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Si un gars il aurait vu passer une souris dans la cellule de l'arène en attendant son combat, tu peux être sûr qu'y va la chercher la deuxième fois, la souris, et si elle passerait pas, la souris, y va entrer dans l'arène **en tremblant comme une feuille** (Mourlevat 2006: 201).

— Ако је неко видео миша у ћелији арене док је чекао своју борбу, буди сигуран да ће и други пут тражити да види миша, а ако миш не буде ту, ићи ће у арену тресући се као прут (Murleva 2013: 251).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Soudain préoccupée, Oksa se pencha pour se mettre à son niveau. Ses yeux roulaient dans leurs orbites, globuleux et paniqués. De toute évidence, ce n'était pas la fraîcheur de la nuit qui le faisait **trembler comme une feuille** (Plichota & Wolf 2014: 451).

— Naglo se uozbiljivši, Oksa se nagne prema njemu. Oči su mu se okretale u dupljama, izbuljene i uspaničene. Bilo je sigurno da se nije tresao od hladnoće (Plichota i Wolf 2014: 336).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Un jeune homme vint se jeter contre la voiture [...]. Je poussai un cri de stupeur et Lewis se précipita de nion: côté, ouvrit la portière, me prit les deux mains. Il **tremblait comme une feuille** : « [...] Emmenez-moi, Dorothy, je ne veux pas rester là. » (Sagan 1993g: 546–547).

— Ispred kola [...] pojavi [se] jedan mladić. Ja kriknuh od iznenađenja, a Lewis požuri na moju stranu, otvori vrata automobila i prihvati me za ruke. Drhtaо je poput lista: “[...] Povedite me, Dorothy, ne mogu više ostati ovdje” (Sagan 1968: 159–160).

FEUILLE : trembler comme une feuille ► Une longue écharpe de velours, jetée sur la robe déchirée, permit à Catherine de rentrer chez elle sans éveiller les commentaires des domestiques. Dans ses deux mains, elle emportait le collier barbare et **tremblait à son tour comme une feuille** en regagnant sa chambre où, heureusement, Sara ne se trouvait pas (Benzoni 1993a: 232).

— Prebacivši dugu maramu od baršuna preko rasparane haljine, Katerina se vrati u svoje odaje a da nije izazvala govorkanja služinčadi. U dvjema je rukama nosila ogromnu ogrlicu. Drhtala je poput lista na vjetru kad je dospjela u svoju sobu, gdje, na sreću, nije bilo Sara (Benzoni 1982: 275).

FEUILLE : trembler comme une feuille morte ► J'avais à peine terminé ma phrase que je me suis mis à **trembler comme une feuille morte**, je me suis mis à claquer des dents (Djian 2003: 344).

— Tek što sam dovršio rečenicu, počeo sam se tresti kao list na vjetru, zatim sam stao cvokotati zubima (Djian 1989: 262).

FLAN : en rester comme deux ronds de flan ► « Vous avez votre carte ? » – « Quelle carte ? » Elle remue sa tête et envoie de la poudre partout. « Carte d'identité, bien sûr ! » Là, j'**en reste comme deux ronds de flan**. C'est la première fois qu'on me demande ma carte d'identité pour aller au ciné. Même pour voir un film d'espionnage (Cauvin 1987: 85).

— „Имате ли Ви своју карту?“ – „Коју карту?“ Клима главом и пудер се расипа околo. „Личну карту, наравно!“ Занемео сам. Први пут ми траже личну карту да бих ушао у биоскоп. Чак и за шпијунски филм (Koven 2004: 73).

FLAN : en rester comme deux ronds de flan ► Au passage il nous demande comment se déroule notre film. Oui, vous avez bien entendu, il se montre intéressé par « Hedy Lamarr ». J'**en reste comme deux ronds de flan** (Beigbeder 2007: 126).

— U prolazu nas pita kako napreduje naš film. Da, dobro ste čuli, zanima se za “Hedy Lamarr”. Ostala sam paf (Beigbeder 2008: 82).

FLAN : en rester comme deux ronds de flan ► Ce triste bonhomme toujours lugubre, je le vois un jour qui déboule en salle des profs où j'avais une punition à faire signer, et le voilà qui saute en l'air comme une ballerine, qui se met à chanter la tyrolienne et qui s'exclame : « Pas d'école demain, c'est deuil national » (c'était pour Pompidou). J'**en suis resté comme deux ronds de flan** : Dumazier qui faisait son Médrano ! (Cauvin 1987: 83).

— Тужан чова, увек туробан, видим га ја једног дана у професорској соби, где сам ишао да би ми потписали неку казну, како скаче у ваздух као балерина, почиње да пева тиролску песму и узвикује: „Нема школе сутра, проглашен је дан жалости“ (било је то за Помпидуа). Остао сам запањен: Димизијер који прави свој Медрано циркус (Koven 2004: 71).

FLAN : en rester comme deux ronds de flan ► Il répliqua, bouffi de suffisance : « Nous ne croyons pas devoir répondre sur ce qui regarde nos sentiments et la manière dont notre hôtel de ville est composé ; l'apologie serait déplacée vis-à-vis de pareils accusateurs. » J'**en restai comme deux ronds de flan** (Kahn 2005: 259).

— Он одговара, препун самозадовољства: „Не сматрамо да треба да одговарамо на оно што се односи на наша осећања и начин на који је наша градска кућа састављена: било би неумесно изрицати похвале пред оваквим тужиоцима.“ Био сам просто забезекнут (Kahn 2008: 230).

FLAN : en rester comme deux ronds de flan ► Il y eut une voix de femme qui a dit « mon amour, mon pauvre amour », mais d'une voix tellement émue et avec ses sentiments les plus sincères que j'**en suis resté comme deux ronds de flan** (Gary 2004: 116).

— Чуо [се] женски глас који изговара: „Љубави моја, јадна моја љубави“, с толико ганутљивости и искрених осећања да са остао затечен (Gari 2010: 89).

— Začuo [se] ženski glas, ali s tako srcečudrapajućim glasom, s tako najiskrenijim osjećajem, da sam ostao paf (Ajar 1976: 109).

— Neki je ženski glas rekao “ljubavi moja, jадna moja ljubavi”, a glas je bio tako potresen i osjećaji tako iskreni da sam ostao zblenut (Gary 2007: 84).

FLAN : en rester comme deux ronds de flan ► Pour lui, l'important était que, désormais, il pût mettre à tout moment la main sur cette longue et tendre vierge. Un an et demi qu'il attendait ce moment. Il découvrirait pourtant [...] que cette longue et tendre vierge n'avait plus aucune importance pour lui. C'était peut-être la première fois de sa vie qu'il dépassait un de ses désirs. Il **en restait comme deux ronds de flan** (Besson 1988: 217).

— За њега је најважније то што је одсад могао сваког тренутка да стави руку на ту високу и нежну девицу. Годину и по дана је чекао на овај тренутак. Открио је међутим [...] да та висока и нежна девица не значи више ништа за њега. То је, можда, било први пут у његовом животу да је превазишао једну своју жељу. Просто је зинуо од чуда (Beson 1999: 162).

FLAN : rester comme deux ronds de flan ► « C'est ton mari qui a invité ses auteurs d'Extrême-Orient ? » Vous **restez comme deux ronds de flan**. Décidément, vous êtes poursuivie par les descendants des samouraïs (Buron 2006: 224).

— „Је ли то твој муж позвао своје писце с Далеког истока?“ Ви сте забезекнути. Вас заиста прогоне потомци самураја (Biron 2006: 210).

FLAN : rester comme deux ronds de flan ► Très exalté, Hugo lui avait expliqué son plan : faire, je cite, « couiner sa femme sous le pic », jusqu'à ce qu'elle crie grâce. Et ensuite, rideau. Diabolique, non ? Lise **en était restée comme deux ronds de flan** au lait de brebis biologique. Puis elle avait repris ses esprits (Girod de l'Ain 2004: 232).

— Иго му је одушевљено изнео свој план, који се сводио на следеће: „навести жену да грца под ударцима“ све док не затражи милост. Онда би пала завеса. Баш шаволски, зар не? Лиз се осећала изгубљено, баш као и два парчета кремните са биолошким овчијим млеком на тањиру. Затим је повратила присуство духа (Žiro de l'En 2006: 214).

FLEUR : comme une fleur ► À part son port de tête et, de plus près, sa beauté, rien ne la distinguait des autres. Il avait vécu avec des femmes dont des grooms portaient les petits chiens **comme des fleurs**, et cela

ne l'avait pas amusé du tout à l'époque (Sagan 1993h: 642).

— Ako izdvoji njeno držanje i ljepotu, po ničemu se nije razlikovala od drugih. Živio je sa ženama čije su dvorkinje nosile male pse kao cvijeće i to ga onda uopće nije zabavljalo (Sagan 1987: 226).

FLEUR : comme une fleur ► Après, on est rentré à la maison et les frères Zaoum l'ont portée au sixième étage **comme une fleur** (Gary 2004: 154).

— Онда смо се вратили кући и браћа Заум су је носила до шестог спрата као какав цвет (Gari 2010: 119).

— Onda smo se vratili doma, braća Zaum su je otfurala na šesti kat kao cvijet (Ajar 1976: 146).

— Onda smo se vratili kući i braća Zaoum su je nježno odnijela do šestog kata (Gary 2007: 112).

FLEUR : comme une fleur ► Dans le salon, maman avait recouvert la table d'une toile cirée, le couvert était mis. Le vieux a attrapé une deuxième bouteille. Je me suis assis près de lui [...]. Maman s'est pointée **comme une fleur**, avec son gratin de pommes de terre entre les mains. [...] Maman a rempli mon assiette (Adam 2005: 102–103).

— У дневној соби је мама прострла столњак. Стари се машио за другу флашу. Сео сам поред њега [...]. Мама је издизала главу, са рендаљком за јабуке у руци. [...] Мама ми је сипала у тањир (Adan 2008: 70).

— U salonu je mama prekrila sto voštanim platnom, sve je bilo postavljeno. Stari je dohvatio drugu bocu. Sjeo sam kraj njega [...]. Mama je ušla lako kao djevojčica, u rukama noseći gratinirani krumpir. [...] Mama mi je napunila tanjur (Adam 2005: 65).

FLEUR : comme une fleur ► Elle ne serait pas morte mais se serait barrée en profitant d'un accident qui plonge son mari dans le coma, et elle revient **comme une fleur** pour ramasser une pension ! (Serfaty 2013: 54).

— Она наводно није мртва, него је збрисала, искористивши саобраћајну несрећу због које је њен муж пао у кому, а онда се вратила по пензију (Serfaty 2012: 54).

FLEUR : comme une fleur ► En tout et pour tout, Diane Thiberge disposait de quarante-huit heures. [...] Le décalage horaire jouerait en sa faveur – elle gagnerait cinq heures sur le temps parisien. Elle pourrait se présenter à son boulot lundi matin, 6 septembre 1999. **Comme une fleur** (Grangé 2000: 11).

— Дијана Тиберж је све морала да обави за само четрдесет осам сати. [...] Временска разлика иде јој у корист – добија пет сати у односу на време у Паризу. Могла би да се појави на послу у понедељак ујутру, 6. септембра 1999. Без проблема (Grangé 2005: 9).

— Sve u svemu, Diane Thiberge je raspolagala sa četrdeset osam sati. [...] Vremenska razlika igrala bi u njenu korist – dobila bi pet sati na pariškom vremenu. Mogla bi se pojaviti na poslu u ponedjeljak ujutro, 6. rujna 1999. Kao cvijet (Grangé 2004: 7).

FLEUR : comme une fleur ► Il devait être dix heures et nous avons brusquement vu Malusci débarquer **comme une fleur**, à plusieurs kilomètres de la ferme et de tout refuge ce qui revenait à de la folie pure, sous notre regard stupéfait à tous il était descendu de voiture et s'était mis à arpenter les vignes du même air absolument dégagé que si la région n'avait pas été depuis des mois à feu et à sang (Prudhomme 2012: 9).

— Вероватно беше око десет и наједном угледасмо Малисија како се помаља као цвет, на неколико километара од имања и од сваког склоништа што беше потпуна лудост, гледали смо га сви запрепашћено он изађе из кола посматрајући винограде сасвим мирно као да већ месецима цео крај није горео обливен крвљу (Pridom 2015: 9).

FLEUR : comme une fleur ► Je me suis sorti de là-dedans **comme une fleur**. [...] Il y avait toutes les prises possibles, ça semblait pas tellement difficile, c'était plutôt un jeu d'enfant de grimper tout là-haut (Djian 2003: 88).

— Извукao сам се оdatле попут cvijeta. [...] Bilo je tu mnogo prečki, dakle, nije bilo odveć teško, ne, bila je to dječja igra popeti se gore (Djian 1989: 70).

FLEUR : comme une fleur ► Je n'aurais jamais imaginé que ce serait si compliqué de faire un bébé ! – Peut-être qu'on se complique trop la vie ! Que si on était plus décontractés, il arriverait **comme une fleur** ? (Pancol 2006: 379).

— Никад ми на памет не би пало да направити бебу може да буде овако тешко ! – Можда ми претерано отежавамо сами себи живот ! Можда би, да смо опуштенији, све ишло само од себе (Pancol 2012: 333).

FLEUR : comme une fleur ► Je te trouve du reste un peu bête avec tes histoires. Tu n'aimes plus Stella, tu aimes Daphné, tu n'aimes plus Daphné, tu aimes Justine... C'est grotesque. Tu n'as plus quinze ans. Tu aurais dû coucher avec Stella, coucher ensuite avec Justine, ne rien dire du tout à Daphné et rentrer à Paris **comme une fleur**. C'est ce qu'aurait fait un type intelligent (Besson 2003: 178).

— Мислим уосталом, да си мало глуп са свим причама. Не волиш више Стелу, волиш Дафне, не волиш више Дафне, волиш Жистину... Чиста гротеска... Није ти више петнаест година. Требало је да спаваш са Стелом, онда да спаваш са Жистином, да Дафни не кажеш баш ништа и да се као цвећка вратиш у Париз. То би урадио паметан даса (Beson 2007: 142).

FLEUR : comme une fleur ► Krämer [...] s'était inscrit ici, au cours Blanchet, un cours d'art dramatique [...]. Mauvais comédien, d'après ses profs [...]. Seulement, il s'accroche. Il veut faire ses preuves et les apporter toutes fumantes à Blanchet, le dirlo du cours. Il profite du mois de juillet que Blanchet et sa famille passent ailleurs, il s'introduit dans leur appartement [...] et vend l'apparte [...], le notaire n'a vu que du feu à la falsification des titres de propriété. Quand le dirlo revient, il trouve le dentiste installé dans ses

murs. Sa gueule, tu imagines... Et Krämer de se pointer **comme une fleur** : « Alors, monsieur le directeur, mauvais comédien, vraiment ? » (Pennac 1990: 296–297).

—Уписао се [Крамер] овде на Бланшеов теџај драмских уметности [...]. Профани су рекли да је био лош глумац [...]. Међутим, он се заинатио. Хтео је да се докаже, и то баш пред дишом Бланшеом. Пошто је Бланше с породицом проводио јули ван града, провалио је у његов стан [...] и продао гајбу [...], писар уопште није провалио да су потврде о власништву фалсификоване. Кад се диша вратио, затекао је зубара у своја четири зида. Замисли какву је фацу сложио... А Крамер се час посла нацртао на лицу места: „Дакле, господине директоре, лош сам глумац, зар не?“ (Penak 2001: 275–276).

— Upisao se [Krämer] u dramsku školu Blanchet [...]. Nastavnici kažu da je loš glumac [...]. No ne da se. Želi se dokazati i dokaze nabiti na nos ravnatelju Blanchetu. Iskoristi mjesec srpanj kada Blanchetova obitelj nije u gradu, uđe im u stan [...] i stančugu proda [...], bilježniku na pamet nije palo da je vlasnički list krivotvoren. Diša se vraća i u stanu nalazi zubara. Možeš si misliti kako se zabezaknuo... Nato se pojavljuje slavodobitni Krämer: “Znači, loš sam glumac, gospodine ravnatelju? Ma nemojte?” (Pennac 2003: 256–257).

FLEUR : comme une fleur ► Nous vîmes apparaître devant le cockpit un semblant de route le long d’une rizière. [...] L’avion toucha le sol **comme une fleur** et s’immobilisa (Levy 2009a: 467).

— Ми угледасмо пред собом нешто налик на друм уз једно пиринчано поље. [...] Авион се нежно спусти на тло и заустави (Levi 2010: 399).

FLEUR : comme une fleur ► Olivier fit craquer successivement plusieurs allumettes. La flamme jaillissait **comme une fleur**, parcourait le bois et lui brûlait les doigts (Sabatier 1969: 101).

— Оливје је упалио, једну за другом, више шибица. Пламен је избијао као цвет, обузимао дрвце и прљео му прсте (Сабаџе 1991: 107).

FLEUR : comme une fleur ► On a retrouvé la VW au bout d’un moment. J’ai voulu conduire. Pour bien faire, il m’aurait fallu quelque chose de nerveux, avec des rangées de phares longue portée et que je puisse grimper à 200 **comme une fleur**, j’avais ENVIE de conduire (Djian 1986: 22–23).

— Nakon nekog smo vremena stigli do naše bube. Ja sam namjeravao voziti. Da bih se dobro osjećaо, trebalo mi je nešto živahno, s nekoliko dugačkih svjetala, nešto što bih kao ništa mogao natjerati na 200 na sat, VOZILO mi se (Djian 2003: x).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Barnabé, alors, avait brusqué les adieux, embarqué Catherine presque de force en la prenant sous son bras. Ainsi portée comme un paquet, elle **pleurait comme une fontaine** et criait des « au revoir » coupés de sanglots (Benzoni 1993a: 79).

— Barnabé gotovo silom podigne Katerinu u naručje i tako dosta grubo presiječe njihovo opraštanje. Djevojčica je teške suze ronila dovikujući “do viđenja” između jednoga jecaja i drugog (Benzoni 1982: 93).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Elles restèrent ainsi toutes deux jusqu’au matin à s’entretenir des qualités de Lauzun et de la cruauté du roi, en se tenant la main et **en pleurant comme des fontaines** (Golon 2015: 455).

— Ostale su tako zajedno do jutra, govoreći o Lauzunovim vrlinama i kraljevoj okrutnosti, držeći se za ruku i ljući potocima gorke suze (Golon 1969: 493).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Il reste silencieux les yeux dans le vague[,] des larmes commencent à couler sur ses joues[,] il les essuie doucement avec sa manche, [...] il **pleure comme une fontaine** silencieuse sans se cacher, pourquoi, des cadavres il en a vu des quantités (Énard 2008: 160–161).

— И даље ћути гледајући некуда неодређено[,] сузе почињу да му теку низ образе[,] он их полако брише рукавом, [...] он плаче као тихи извор не кријући се, зашто, видео је силу лешева (Enar 2016: 113).

— Suze mu počinju teći preko obrazâ, polako ih briše rukavom, [...] plače kao fontana tiho ne skrivajući se, zašto, vidio je već gomilu leševa (Énard 2014: 147).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Ils sont comme ça, les Minimoys. [...] À la moindre contrariété, ils **pleurent comme des fontaines** (Besson 2004: 108).

— Такви су Минимоји. [...] Чим им нешто није по вољи, плачу кô киша (Beson 2010: 104).

— Takvi su vam Minimejci. [...] Plaču kao fontane, čim ih nešto povrijedi (Besson 2007: 85).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Isabelle [...] courut se jeter dans les bras de son père, dont le visage était couvert de larmes, et elle le serra sur son cœur en sanglotant, tandis que l’Infante, qui **pleurait comme une fontaine**, oscillait sur son tabouret, les yeux hagards et les épaules effondrées (Pagnol 1988: 129).

— Изабела [...] похрли у наручје свог оца, чије је лице било прекривено сузама. Притисну га на своје срце јечајући, док се Инфанткиња, која је плакала као чесма, клатила на својој округлој столици, унезверених очију и клонулих рамена (Пањол 1993: 118).

— Isabelle [...] pohrli u zagrljaj ocu, koji je bio sav uplakan, pa ga privije na srce jecajući, dok je Infantkinja plakala kao fontana i njihala se na stolici, izgubljena pogleda i klonulih ramena (Pagnol 1987: 119).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► J’ai vu seulement une petite servante, une nommée Perrine, qui **pleurait comme une fontaine**. Elle m’a dit que tu étais partie, au petit matin, sans même la réveiller (Benzoni 1993b: 421).

— Tamo sam zatekao jednu od tvojih služavki, po imenu Perrinu. Suze su joj poput potoka curile niz lice (Benzoni 1982: 125).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Je lui dis : [...] Tu pues la mort, vieux. [...] Tu te laves pas ou quoi ? Et là, t'as ce gros nounours, ce mec monstrueux [...] qui se met à pleurer, à pleurer, à **pleurer... Comme une fontaine...** Un truc affreux, des gros sanglots de bébé et tout... Il était inconsolable, ce crétin (Gavalda 2004: 357).

— Кажем му: [...] Заудараш на смрт, буразеру. [...] Переш ли се ти уопште? А он, велики меда, тај чудовишни тип [...] поче да плаче, плаче, плаче... Као водоскок... Ужас, прво бебеће риданье, кукњава и слично... Био је неутешан, будала (Gavalda 2005: 292).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► La mort de Suzanne Rotko. Lorsque je me penchai une dernière fois au-dessus d'elle pour l'embrasser, je vis tomber des gouttes sur son visage, comme s'il pleuvait, et je remarquai alors [...] que c'était moi qui **pleurais comme une fontaine** et que toute cette eau jaillissait de mes yeux (Djian 2000: 297).

— Смрт Suzanne Rotko. Kad sam se posljednji put sagnuo kako bih je poljubio, ugledao sam kapi koje su joj padale na lice, kao da kiši, i tada primijetio [...] da sam to ja plakao kao vodoskok i da je sva ta voda istjecala iz mojih očiju (Djian 2002: 196).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Le cœur navré, il s'en alla s'asseoir sur une autre borne et se mit à **pleurer comme une fontaine**, à peu près certain de ne plus revoir Catherine que sur le chemin de l'échafaud (Benzoni 1993a: 96).

— Rastužene duše, sjedne na jedan kamen. Suze su mu potokom tekle niz lice jer je bio uvjeren da će Katerinu ponovo vidjeti tek onda kad je budu vodili na vješala (Benzoni 1982: 113).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Sans oublier le sermon de la petite radiologue, si sûre, à vingt-cinq ans, d'en savoir plus long sur les femmes, l'amour, le mariage, les familles et le bien des enfants, que cette dame mûre, cocue, battue, et qui – comble de la faiblesse – **pleurait comme une fontaine**, pleurait à s'en défigurer... (Chandernagor 1998: 87).

— Да не заборавим прекор младе сестре са рентгена, тако сигурне у својих двадесет пет година да дуже познаје жене, љубав, брак, породице и шта је добро за децу, него она зрела госпођа, варана, тучена, и која је – као врхунац слабости – плакала као киша, толико плакала да се сва изобличила (Шандернагор 1999: x).

FONTAINE : pleurer comme une fontaine ► Une larme coule sur sa joue et il ne cherche même pas à l'effacer. Armand est désarmé et désarmant. Sa femme se met instantanément à **pleurer comme une fontaine** (Besson 2004: 135).

— Једна суза му се слива низ образ и он чак и не покушава да је обрише. Арман је разоружан и

разоружавајући. Његова жена истог трена почиње да плаче кô киша (Beson 2010: 131).

— Niz obraz mu teče suza koju se i ne trudi obrisati. Armand je ganut i krajnje ganutljiv. Njegova supruga istoga trenu počinje plakati kao vodoskok (Besson 2007: 108).

FRÈRE : ressembler à qqn comme un frère ► J'ai eu le bonheur de déguster hier soir, à Paris, à la table de Otto Abetz, une bouteille de votre vin de Montillac. Une petite merveille de simplicité et de franchise avec un vrai caractère et un petit penchant malin à la douceur. Ce vin vous **ressemble comme un frère** et je vous rends grâce de l'avoir négocié (Deforges 1992: 256).

— Синоћ сам имао среће да се нађем за трпезом Ота Абеца у Паризу, и ту сам пробао боцу вашег сјајног вина с „Монтијака“. То је право чудо једноставног укуса и квалитета, с карактеристичним букео и малом примесом слатког укуса. Вино тако личи на вас и честитам што сте га добро пласирали (Deforž 2007: 199).

FRÈRE : ressembler à qqn comme un frère ► [C'est] un tableau de Karen Kilimnik qui représentait Cindy en Madeleine préraphaélite au pied d'un crucifié qui **ressemblait à Tobold comme un frère** (Salvayre 2007a: 70).

— [То је] слика Karen Kilimnik која показује Cindy као прерафаелитску Magdalenu под ногамa распетог што попут брата наликује Toboldу (Salvayre 2009: 47).

FRÈRE : ressembler à qqn comme un frère ► À cette distance, il **ressemblait comme un frère** au bracelet de Merwoser, sinon qu'il avait quelque chose d'indéfinissablement plus raffiné [...]. Par contre, il brillait moins que sa copie, et [...] ne paraissait pas émettre de leur propre (Prévost 2008: 302–303).

— Са те раздаљине изгледала је као близнакиња Мервосерове наруквице, али је поседовала и неку неопisivу тананост [...]. С друге стране, није онолико светлудала као њена копија и [...] као да није зрачила сопственим сјајем (Прево 2010: 328).

FRÈRE : ressembler à qqn comme un frère ► Des heures durant, Théo se promenait sur l'écran à travers le pays natal de sa mère sous les oliviers grecs, des heures durant il jouait à chercher l'identité du Héros qui lui **ressemblait comme un frère** (Clément 1997: 18).

— Théo је satima šetao ekranom по родној земљи своје мајке, по грчким маслиницама, satima се играо, тражећи идентитет јунака који му је био сличан као да му је брат (Clément 2000: 8).

FRÈRE : ressembler à qqn comme un frère ► Il **ressemblait** à Florimond **comme un frère**, et rien d'étonnant qu'ils se fussent entendus au mieux lorsque le hasard les avait fait se rencontrer du côté des Mers Douces, ainsi qu'on appelait les Grands Lacs (Golon 1980: 20).

— Слично је Florimondу као брату и nije bilo чудно што су се тако добро разумјели кад ih је случај здружио на обали

Slatkog mora, kako su tada nazivali Velika jezera (Golon 1993: 10).

FRÈRE : **ressembler à qqn comme un frère** ► Ils se recueillaient devant le corps d'un homme de taille moyenne, au visage rond, au crâne déplumé, qui leur **ressemblait comme un frère**, un homme qui était la victime d'une farce dans laquelle ils avaient tenu leur rôle, sans trop essayer d'en sortir, parce que c'est bien plus commode comme cela (Claudel 2010: 277).

— Okupili su se oko tijela čovjeka srednje visine, okrugla lica, čelave glave, koji im je nalikovao poput brata, čovjeka koji bijaše žrtvom farse u kojoj su oni odigrali soju ulogu, ni ne pokušavajući pretjerano izvući se, jer je ovako mnogo komotnije (Claudel 2014: 177).

FRÈRE : **ressembler à qqn comme un frère** ► L'un des prisonniers lui **ressemblait comme un frère**. Presque aussi grand que lui, le visage émacié, la même allure. Seule la barbe devait encore pousser pendant quelques jours (Jacq 2003a: 208).

— Jedan [mu je] od zatvorenika sličio poput brata. Gotovo jednako visok kao i on, ispijena lica, istog stasa (Jacq 2004: 179).

FRÈRE : **ressembler à qqn comme un frère** ► Le gentilhomme français, prenant en charge pour le développer un territoire disputé, mais peu peuplé, s'assurant des alliances des uns et des autres pour s'y maintenir en paix, leur **ressemblait comme un frère** et préfigurait la position que, sans se l'avouer, ces colonies disparates, de confessions ennemies, mais d'une même âme pionnière, pratiquant une certaine désinvolture vis-à-vis de Londres, rêvaient un jour d'obtenir : l'indépendance (Golon 1984: 185).

— Francuski plemić koji je razvijao prijeporna, slabo naseljena područja osigurao je savezništvo i s jednima i s drugima kako bi održao mir, ponašajući se poput njihova brata i zalažući se za stanje koje su ti različiti naseljenici, pionirskoga duha gotovo nevoljko održavali s obzirom na London: nezavisnost (Golon 1993: 143).

FRÈRE : **ressembler à qqn comme un frère** ► Nous sortons à peine de l'âge où Alexis était encore pour nous un contemporain qui nous **ressemblait comme un frère**. Les vraies coupures se situent sans doute, à un bout, vers les temps très reculés où naissent la cité, l'écriture, l'agriculture et, à l'autre bout, vers les temps – aujourd'hui même, ou demain – où la révolution technique et intellectuelle introduit à un nouveau monde (Ormesson 1994: 286).

— Ми смо тек недавно искорачили из доба када је Алексије за нас био савременик, сличан попут брата. Праве прекретнице су, без сумње, давно минула времена када су настали град, писмо и земљорадња на једном крају, и, на другом, у времену – данашњем чак, или сутрашњем – када нас техничка и интелектуална револуција уводи у нови свет (Ormeson 2016: 228).

FRÈRE : **ressembler à qqn comme un frère** ► Nous, écoliers errants, nous avons la soudaine révélation avec cette « Ligue des gueux » [...] qui nous

ressemblaient comme des frères, mais qui relevaient de l'idéologie nazie, que nos idéaux et notre manière de vivre n'étaient pas forcément voués à demeurer en marge d'une société forte de son organisation et de son inertie (Tournier 1970: 285).

— Ми, ђаци-луталице, одједном смо открили у том Савезу убогих [...] људе који су на нас личили као браћа, али су припадали нацистичкој идеологији, као и то да наши идеали и начин живота не морају да остану по страни друштва постојаног у својој организованости и инерцији (Turnije 2002: 313–314).

— Ми, лутajući đaci, у том "Савезу просјака" [...], који су нам били налик као браћа, али су припадали нацистичкој идеологији, одједном смо открили да наши идеали и начин живота не морају остати на рубу друштва које се ослања на снагу своје организације и инерције (Tournier 2008: 259).

FRÈRE : **ressembler à qqn comme un frère jumeau** ► La différence au départ est inexistante. C'est après qu'elle s'agrandit, c'est après qu'elle se voit. Mais au départ le fou et le saint **se ressemblent comme deux frères jumeaux** (Bobin 1995: 76).

— Разлика је на полазишту непостојећа. Тек касније постаје већа, тек се касније види. Али у почетку, лудак и светац личе као два брата близанца (Bobin 2009: 63–64).

FRÈRE : **ressembler qqn comme un frère** ► Bien sûr qu'on a tué, on est même venu nous chercher pour ça, pour tuer ceux d'en face qui **nous ressemblent comme des frères**, pour les tuer et pour qu'ils nous tuent, c'est des gens comme vous qui nous ont dit de le faire (Claudel 2003b: 185).

— Дабоме да смо убијали и одвели су нас због тога, да убијамо оне са друге стране који нам изгледају као браћа; да их убијамо и да они нас убијају, то су нам наредили људи као што сте вид (Klodel 2005: 128).

— Naravno da smo ubili, zato su nas i pozvali, da ubijamo one na drugoj strani, one koji su nam slični kao braća, da ih ubijamo i da oni ubijaju nas, ljudi poput vas rekli su nam da to radimo (Claudel 2004: 110).

FRÈRE : **ressembler qqn comme un frère** ► Un homme s'y balançait, mains liées dans le dos, une corde au cou, les yeux grands ouverts et sortis des orbites, la langue épaisse, gonflée, tendue hors des lèvres, un pauvre gars qui nous **ressemblait comme un frère** (Claudel 2007: 84).

— На њој се њихао неки мушкарац, руку везаних на леђима, с конопцем око врата, разрогачених очију испалих из очне дупље, дебелог надувеног језика који је вирио из уста. Тај сироти момак лично је на нас као да нам је брат (Klodel 2008: 59).

— Na njoj se njihao čovjek, ruku vezanih na leđima, s užetom oko vrata, širom otvorenih i izbuljenih očiju, debelog, natečenog jezika koji mu je visio iz usta, neki jadnik koji nam je sličio poput brata (Claudel 2012: 52).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► À la fin du mois d'août, il avait été [...] nommé sergent. Ses citations mentionnaient son abnégation constante, son

continuel dévouement. Une promotion fulgurante. [...] Le plus beau des avancements. Le plus authentique, celui qui **allait** à Jean du Forestel **comme un gant** (Révay 2011: 322).

— Крајем августа био је унапређен у [...] наредника [...]. У похвалама на његов рачун спомињана је стална преданост и посвећеност. Био је унапређиван муњевитом брзином. [...] Најистакнутије од свих других унапређења. А то је најверодостојније и у потпуности је одговарало Жану ди Форестелу (Revaj 2013: 235).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Au seul nom d'Almodovar, elle adopte une mine élégiaque qui lui **va comme un gant** et fait un petit exposé culturel où le mot magique revient par trois fois. L'exposé est vivement apprécié de la plupart des touristes (Salvayre 2000: 58).

— Чувши Алмодоварово име, набацује сетан израз, тај јој стоји као саливен, и прави културолошки осврт у којем се чаробна реч понавља три пута. осврт с одушевљењем дочекује већина туриста (Salver 2012: 47).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► D'où vient cette idée de ne pas signer tes articles sous ton vrai nom. [...] Heureusement que tu as conservé le même prénom. – Qu'est-ce que cela aurait changé ? – J'aime bien Tomas, et puis ça te **va comme un gant**, tu as une tête de Tomas (Levy 2008: 283).

— Одакле ти идеја да не потписујеш новинске чланке својим правим презименом? [...] Срећа да ниси променио и име. – Зашто? – Допада ми се име Томас. Осим тога, пристаје ти као рукавица, изгледаш баш као неко ко се тако зове (Levi 2012: 207).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Depuis que son épouse l'avait quitté, il détestait ce qu'il était devenu : une âme errante, un fantôme à la dérive que plus rien ne freinait dans sa chute. « Rien n'est plus tragique que de rencontrer un individu à bout de souffle, perdu dans le labyrinthe de la vie » : la phrase de Martin Luther King lui vint immédiatement à l'esprit. Elle lui **allait comme un gant** (Musso 2014: 336).

— Откако га је супруга напустила, мрзео је оно у шта се претворио: изгубљена душа, утвара препуштена судбини коју више ништа не може да заустави у пропадању. „Ништа није трагичније него срести особу која је остала без даха, изгубљена у лавиринту живота“: одмах му паде на памет реченица Мартина Лутера Кинга, која му је служила као крилатица (Muso 2014: 244).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Et je vais te dire autre chose [...]. Je me sens bien ici, c'est mon milieu, maintenant [...], et ça me **va comme un gant**. Vous ne m'avez pas manqué, tous les pouilleux de Babylon Heights (Anderson 2009: 392).

— Рећи ћу ти још нешто [...]. Овде се осећам пријатно, ово је сада моје окружење [...], и пристаје ми као

рукавица. Уопште ми не недостајете ви, бедници, из Вавилонских висова (Anderson 2011: 303).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Garde toujours ta pensée de derrière, disait mon maître en citant Pascal, sur lequel il ne tarissait pas d'éloges. Il est vrai que cette idée de derrière lui **allait comme un gant**, si je peux m'exprimer ainsi (Énard 2007: 59).

— Човек увек треба да има идеју водиљу, цитирао је мој господар Паскала, о којој не треба да говори наглас. Истина је да му та идеја пасује као рукавица, ако могу тако да кажем (Enar 2011: 43).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Il doit être un peu plus de neuf heures, peut-être neuf heures et demie, calcule Blériot, tout en constatant que la lumière du soir lui **va comme un gant** (Lapeyre 2010: 88).

— Мора да је прошло девет сати, можда је око пола десет, помишља Блерио, примећујући да јој вечерње светло изванредно пристаје (Laper 2011: 60).

— Mora da je nešto više od devet sati, možda pola deset, računa Blériot, istodobno ustanovljujući da јој večernja svjetlost izvanredno pristaje (Lapeyre 2013: 70).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Il portait souvent à la boutonnière une fleur [...], on lui choisit un pseudonyme appelé à faire sa réputation : l'Orchidée Noire. Une manière de nom de code, beau et vénérable, qui lui **allait comme un gant** (Delalande 2008: 39).

— Често [је] у запучку носио цвет [...], изабрали су му псеудоним који је одговарао његовој репутацији: Црна Орхидеја. То је било његово шифровано име, лепо и отровно, и пристајало му је као рукавица (Delaland 2006: 32).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Il te **va comme un gant**. On dirait qu'il est fait sur mesure (Egloff 2005: 123).

— Стоји ти као саливено. Рекао би човек да је шивено по мери (Eglof 2006: 81).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► J'aimais l'idée de ma nouvelle vie, dont beaucoup d'aspects m'**allaient comme un gant** (Robbe-Grillet 2001: 253).

— Допадала ми се помисао на мој нови живот, чије ми многе стране пристају као рукавица на руци (Rob-Grije 2004: 174).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Je m'étais aperçu qu'il suffisait que je pose un œil sur elle pendant un peu plus de dix secondes pour plus penser à rien. Et ce truc-là m'**allait comme un gant** (Djian 1986: 17).

— Bio sam primijetio da је dovoljno da mi se pogled zadrži na njoj malo više od deset sekundi pa da više ni na što ne mislim. A to mi је bilo potpuno po volji (Djian 2003: 20).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Je me sentais autant à l'abri dans le brouillard que sous un édredon sauf que le brouillard ne pesait absolument rien et qu'il laissait les mouvements tellement libres qu'on en

était tout étourdi. Le brouillard m'**allait comme un gant** (Desbiolles 1998: 63).

— Osjećala sam se toliko zaštićenom u magli kao da sam pod poplunom, osim što magla nema nikakvu težinu i ostavlja pokrete toliko slobodnim da smo njome omamljeni. Obavila se oko mene poput rukavice (Desbiolles 2009: 48).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► L'histoire est universelle et elle l'est à tel point que tout ce qu'on en dit lui convient. Le blanc et le noir, le réel et l'imaginaire, l'optimisme et le pessimisme, un Dieu ou pas de Dieu, un début ou pas de début et une fin ou pas de fin, peu importe : tout lui **va comme un gant** et elle se prête à tout (Ormesson 1992: 430).

— Историја је свестрана, и то у толикој мери да јој одговара све што се о њој каже. Бело и црно, стварно и измишљено, оптимизам и песимизам, има Бога, нема Бога, има почетка, нема почетка, има краја, нема краја, није битно: све јој стоји као саливено, и спремна је на све (Ormeson 2003: 360).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Le sourire compatissant de Paul poussa David à jouer jusqu'au bout son personnage d'asocial dépressif. Le rôle lui **allait** malheureusement **comme un gant** (Cardetti 2009: 106).

— Полов саосећајан осмех је нагнао Давида да до краја игра своју улогу асоцијалног депресивца. Нажалост, та улога му је савршено пристајала (Kardeti 2013: 81).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Les flics se sont pas intéressés à cette histoire [...]. Enfin moi, tout ça m'**allait comme un gant**. Et puis, où est-ce qu'on avait entendu parler de ça, une vraie histoire d'amour qui se termine dans les locaux de la police ? (Djian 1986: 359–360).

— Мурју та прича уопће није занимала [...]. Што се мене тиће, то ми је савршено одговарало. Осим тога, је ли итко чуо за праву љубавну причу која завршава у полицијској станици? (Djian 2003: 393).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Mettez donc ce ridicule chapeau, il vous **ira comme un gant** ! (Levy 2009a: 246).

— Ставите сместа тај смешни шешир на главу, стајаће вам као саливен! (Levi 2010: 208).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Pas un jour ne se passait sans que Hugo ne se félicite d'avoir rapidement promu Adolphe Nicard au grade de DG de son entreprise. Il était [...] compétent, honnête, rusé [...], irremplaçable en un mot. Son rôle de second lui **allait comme un gant** (Girod de l'Ain 2004: 24).

— Иго је свакодневно честитао себи што је Никара брзо унапредио у генералног директора предузећа. [...] Био је [...] способан, поштен, лукав [...] и у сваком погледу незаменљив. Улога другог човека у предузећу одговарала му је у потпуности (Žiro de l'En 2006: 23).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Si tu l'as épousée, c'est parce qu'il y avait déjà en toi un abruti qui reconnaissait en elle sa moitié et son idéal. Dès le début, elle t'**allait comme un gant**, Bernadette ! Je n'ai jamais rencontré un couple aussi bien assorti (Nothomb 1995b: 109).

— Оженіо си је зато што је већ онда у теби постојао idiot који је у нјој препознао своју идеалну polovicu. Bernadette ти је већ од почетка одговарала као salivena! Nisam nikada ranije sreo tako savršen par (Nothomb 2004: 133).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Tu n'auras rien à faire, qu'à aller chercher ton Ministre à l'aéroport et prévoir quelques dîners. Cela te **va comme un gant**. Tu adores les plans de table et le choix des vins (Bastide 1996: 202).

— Нећеš imati nikakvog posla osim da pokupiš svoga ministra na aerodromu i organiziraš par večera. Tebi to pristaje kao rukavica. Obožavaš planirati raspored sjedenja i birati vina (Bastide 2009: 124).

GANT : **aller à qqn comme un gant** ► Vous seriez devenue le cheval de Yansan, déesse des Tempêtes, la seule qui sache maîtriser les âmes des morts. Voilà un « orisha » qui vous **va comme un gant** ! – Je ne veux pas être cheval (Clément 1997: 560).

— Bili biste konj Yansane, boginje Oluja, jedine koja zna upravljati dušama mrtvih. To je „orisha“ koja vam savršeno pristaje! – Ne želim biti konj (Clément 2000: 505).

GANT : **aller comme un gant** ► Balzac [...] nous décrit les vêtements d'un homme et on entre dans son âme ! [...] On n'écrit plus comme Balzac aujourd'hui parce qu'on ne perd plus de temps. On dit « ça sent bon », « il fait beau », « il fait froid », « il est bien habillé » sans chercher les petits mots qui **iront comme des gants** et montreront indirectement qu'il fait beau, que ça sent bon, qu'un homme est fringant (Pancol 2008: 599).

— [Балзак нам] опише [...] одећу неког човека, а ми уђемо у његову душу! [...] Данас више нико не пише као Балзак зато што се више не губи време. Каже се „лепо мирише“, „лепо је време“, „хладно је“, „добро је обучен“, нико не тражи мале речи које ће стајати као рукавице и посредно показати да је лепо време, да лепо мирише, да је човек кицош (Pancol 2014b: 523).

GANT : **aller comme un gant** ► Dès que j'atteignis mon indépendance alimentaire, je me mis à me nourrir exclusivement de sucreries. Et j'en suis toujours là. Et ça me **va comme un gant**. Je ne me suis jamais mieux portée (Nothomb 2004: 29).

— Чим сам стекла независност у исхрани, почела сам да се храним искључиво слаткишима. Што и даље чиним. И стоји ми као саливено. Никад се нисам боље осећала (Notomb 2006: 19-20).

— Čim sam postala prehrambeno neovisna, počela sam se hraniti isključivo slatkišima. I još uvijek to radim. I to mi savršeno odgovara. Nikada se nisam bolje osjećala (Nothomb 2008: 24).

GANT : aller comme un gant ► Je peux me mettre à ma lecture, où je retombe sur cet aveu de Hobbes qui me **va comme un gant** : « La peur aura été la seule passion de ma vie. » (Pennac 2012: 200).

— Могу [се] посветити читању и притом наилазим на следећу Хобсову изјаву која ми савршено пристаје: „Страх је вероватно била једина страст у животу“ (Penak 2013: 145).

GANT : aller comme un gant ► La mission de l'éclaireur est d'éclairer, dans les multiples acceptions du terme. Et éclairer, ça m'**irait comme un gant** : je serais un flambeau humain (Nothomb 1994: 32).

— Мисија извиђача је да извиђа, што може бити веома широко схваћено. Показивати и осветљавати пут, савршено ми је пристајало: била бих људска бакља (Nothomb 2004: 20).

— Izviđačeva je zadaća da izvidi put u najširem smislu riječi. A meni je ta uloga pristajala kao salivena. Obasjat ću ga kao ljudska buktinja (Nothomb 2002: 29).

GANT : aller comme un gant ► Tu connais celle du mec qu'a cinq bites? – Euh... non. Je n'ai pas cette chance. – Donc, c'est un mec, il a cinq bites. [...] – Et alors ? [...] – Alors son slip lui **va comme un gant** ! (Gavalda 2009: 126).

— Је л' знаш онај о типу који има пет кита? – Хм... не знам. Нисам имала ту час. – Даклем, то је тип који има пет кита. [...] – Па шта онда? [...] – Па гаће му стоје ко саливене! (Gavalda 2010: 83).

GOUTTE : ressembler à qqch comme deux gouttes d'eau ► Ce quatorze juin **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à un douze juin. Le douze juin a toujours cette fière allure, cette ambiance boucles d'oreilles (Foensinos 2004: 60).

— Тај четрнаести јун је невероватно лично на дванаести јун. Дванаести јун увек има то поносно држање, атмосферу наушница (Foensinos 2012: 71).

GOUTTE : ressembler à qqch comme deux gouttes d'eau ► La fenêtre était murée par quelque chose qui **ressemblait comme deux gouttes d'eau** aux ronces de la Grille épineuse, si ce n'est qu'elles étaient incroyablement proches les unes des autres, si proches que le jour lui-même ne filtrait pas à travers leurs épines (Mauri 2011: 279).

— Прозор је био заклоњен нечим што је у потпуности личило на трње Трновите решете, али је било тако невероватно густо, тако испреплетено да дан није успевао да продре кроз бодље (Мори 2013: 244).

GOUTTE : ressembler à qqch comme une goutte d'eau ► Je cherchais un motif d'excuse à donner à Sherlock. Un incontestable, en béton armé, qui **ressemblerait comme une goutte d'eau** à un vrai et qu'aucun surveillant général, même un malin comme lui, n'aurait l'idée de mettre en doute ou de vérifier (Guenassia 2009: 160).

— Покушавао сам да смислим оправдање за Шерлока. И то неко ненадмашно оправдање, од армираног

бетона, које ће на истину личити као две капи воде једна на другу, и у које ни надзорник задужен за целу школум па чак ни такав један пакосник какав је Шерлок, неће посумњати нити пожелети да га провери (Genasija 2012: 117).

— Smišlao sam ispriku za Sherlocka. Neku neospornu, kao armirani beton, koja bi bila čista kao suza i koju ni jednom glavnom nadzorniku, čak ni lukavcu poput njega, ne bi palo na pamet dovesti u sumnju ili provjeravati (Guenassia 2012: 151).

GOUTTE : ressembler à qqch comme deux gouttes ► La petite de Bourrache **ressemble** à Lysia Verhareine, **comme deux gouttes** ! [...] La petite institutrice, c'était tout le portrait de feu Madame ! (Claudel 2003b: 273).

— Бурашова мала личи на Лизију Верарен као јаве јажету. [...] Млада учитељица је права слика покојне госпође! (Klodel 2005: 188).

— Bourracheova mala i Lysia Verhareine slične su kao jaje jajetu! [...] Mala učiteljica bila je pljunuta Gospođa! (Claudel 2004: 160).

GOUTTE : ressembler à qqch comme deux gouttes d'eau ► Cyrille était l'héritier Ossoline, l'enfant du miracle. Nianiouchka le regardait parfois, les lèvres tremblantes, le regard voilé d'émotion, en marmonnant qu'il **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à ses oncles (Révay 2007: 248).

— Кирил је био наследник Осолинових, дете чуда. Док га је гледала, њањушки су дрхтале усне од емоција, шапутала је да сличи својим ујацима као јаве јажету (Revay 2013: 172).

GOUTTE : ressembler à qqch comme deux gouttes d'eau ► [Ce sont] des filles à sponsors, commente Viktor d'un air entendu en matant un bijou-string [...], un collector de la dernière collection stylisée par Victoria Beckham pour Victoria Beckham. Le bijou-string, le jean siglé et la bimbo, qui **ressemble comme deux gouttes d'eau** à Victoria Beckham, frôlent nonchalamment la carrosserie de la Mustang sans même la rayer (Beigbeder 2007: 15).

— [То су] спонзоруше, коментира Виктор с изразом незналца, гледајући из прикрајка некакву украсну тангу [...], колекционарски примјерак из послједње колекције Викторје Беџхам дизајниране за Викторију Беџхам. Украсна танга, траперце с потписом и fifica, која је као јаве јажету налик Викторји Беџхам, нешалантно додирују каросерију, чак је и не огребаваши (Beigbeder 2008: 11–12).

GOUTTE : ressembler à qqch comme deux gouttes d'eau ► Assis [...] près d'un cours d'eau, une femme et son enfant regardent en direction de la caméra. La jeune femme est la même que sur le plan précédent. [...] Son petit garçon auprès d'elle doit avoir deux ou trois ans. Il **ressemble comme deux gouttes d'eau** à celle que je suppose être sa mère (Musso 2010: 47).

— Близу воде седе млада жена и дете, гледајући у правцу камере. У питању је иста жена из прошлог кадра. [...] Дечак поред ње мора имати две или три

године. Личе као јаје јајету, те претпостављам да му је она мајка (Muso 2015: 38).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► C'est son fils qui a pris la relève. Il s'appelle Palmito et **ressemble comme deux gouttes d'eau** à son papa (Besson 2005: 53).

— Штафету је преузео његов син. Он се зове Палмито и плунути је отац (Beson 2010: 49).

— Tu je ulogu sada na sebe preuzeo njegov sin. Zove se Palmito i ocu je nalik kao jaje jajetu (Besson 2009: 42).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Dix soldats, armés, surgirent du couloir ténébreux qui menait au cabinet du Dr Soupont. Ils **ressemblaient comme deux gouttes d'eau** à des Élitien, mais, sur leur cœur, aucun arbre ne scintillait (Mauri 2012: 174).

— Десет наоружаних војника појави се из мрачног ходника који је водио у кабинет доктора Супона. Личили су на елитовце као што међусобно личе две капи воде, али им на срцу није светлукло стабло (Мори 2014: 148).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Elle était venue à bout de l'impossible mariage qui l'avait crucifiée et sa souffrance brûlante s'apaisait enfin auprès d'une petite blonde très fraîche qui **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à la jeune fille qu'elle avait été autrefois et qui n'était pas tellement plus âgée que la petite-fille qu'elle aurait eue si l'Aviateur ne s'était pas définitivement mutilé (Constant 1998: 123).

— Није више могла да поднесе немогући брак који ју је разапињао и патњу која ју је пекла, најзад је ублажена присуством малецке веома свеже плавуше која је невероватно личила на њу кад је била млада а није била много старија од унуке коју би она могла имати да се Пилот није заувек осакатио (Констан 1999: 119).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► En apparence, l'homme n'a rien de bien terrible. Il **ressemble comme deux gouttes d'eau** à l'acteur Robert Duvall, à l'époque du « Parrain » (Musso 2010: 187).

— Изгледа сасвим пристojно. Личи на глумца Роберта Дувала, из времена кад је играо у „Куму“ (Muso 2015: 138).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Gwenaëlle Queien arrive avec le fils de Simon par la Grand-Rue. Gwenaëlle est menue et toujours aussi parfaite, aussi ravissante. Le petit **ressemble comme deux gouttes d'eau** à Gwenaëlle. Il a une beauté impassible et étrange. Il est plus grand que les autres enfants. Il est plus calme (Quignard 2011: 61).

— Гванаел Келен стиже Великом улицом са Симоновим сином. Гванаел је ситна и једнако савршена каква је била, једнако заносна. Мали личи на Гванаел

као јаје јајету. Има неку равнодушну и чудну лепоту. Бећи је од остале деце (Kinjar 2013: 58).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► J'ai un frère, un frère jumeau qui, comme tous les jumeaux, me **ressemble comme deux gouttes d'eau**... C'est lui qui est mannequin, lui que vous avez vu défiler. Ce n'est pas moi (Pancol 2006: 563).

— Имам брата, брата близанца, и слични смо као јаје јајету... Он је манекен, њега сте видели на ревији. Нисам то био ја (Pancol 2012: 500).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► J'avais testé son niveau d'anglais en lui disant avec un grand sourire [...] qu'il **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à mon arrière-grand-mère [...]. Comme il m'avait répondu [...] « Da », j'en avais conclu que je pouvais parler à Keira en toute tranquillité (Levy 2009b: 255–256).

— Тестирао сам његово знање енглеског тако што сам му, уз широки смешак, рекао [...] да личи на моју прабабу [...]. Пошто ми је [...] одговорио „Да“, закључих да могу слободно да разговарам с Киром (Levy 2011: 215).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Je ne savais quoi faire pour l'aider. [...] Alors, j'ai fait ce que j'ai pu, en respectant ce qu'elle m'avait demandé. Je n'ai alerté personne et je lui ai inventé une histoire. Une histoire sans fin qui suivait l'itinéraire de Dalilah – une adolescente lui **ressemblant comme deux gouttes d'eau** – et de Raphaël, un ange gardien qui veillait sur elle depuis son enfance (Musso 2010: 181).

— Нисам знао шта да радим и како да јој помогнем. [...] Дакле, учинио сам колико сам могао, поштујући оно што је она од мене тражила. Нисам никога алармирао и почео сам за њу да измишља причу. Причу без краја, која је пратила животни пут Дилајле, адолесценткиње која је личила на њу, као што две капи воде личе, и Рафаела, анђела чувара који бди над њом још од њеног детињства (Muso 2013: 151-152).

— Nisam joj znao pomoći. [...] Pa sam napravio ono što sam mogao, poštujući ono što me molila: nisam obavijestio nikoga i izmislio sam joj priču. Priču bez kraja koja je slijedila put adolescentice Dalilah, koja joj je sličila kao jaje jajetu, i Raphaela, anđela čuvara koji je bdio nad njom od detinjstva (Musso 2013: 193-194).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► La bonne répond immédiatement je n'ai pas besoin de lunettes ni de photographie, vous lui **ressemblez comme deux gouttes d'eau**. Et vous avez le même caractère et les mêmes manies (Pinget 1985: 32–33).

— Домаћица одговара као из топа нису ми потребне ни наочаре ни фотографија, личите једно на друго као јаје на јаје. И имате исту нарав и исте ћуди (Пенже 1996: 56).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► La campagne pour les législatives 2011 bat son

plein. D'ailleurs, les affiches de la commission électorale incitant les gens à aller voter le 4 décembre **ressemblent comme deux gouttes d'eau** à celles appelant à voter pour le parti au pouvoir, Russie unie. C'est légal, affirment les responsables (Freyssac 2013: 111).

— У пуном је јеку кампања за парламентарне изборе 2011. Иначе, плакати којима изборна комисија позива бираче да изађу на гласање 4. децембра слични су као јаје јајету плакатима који позивају бираче да глас дају владајућој странци, Јединственој Русији. То није противзаконито, тврде одговорни (Fresak 2014: 73).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Le professeur **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à l'homme le plus cruel qu'on puisse imaginer. Il avait l'air froid et furieux de ceux qu'il vaut mieux ne déranger sous aucun prétexte (Mauri 2011: 47).

— Професор је изгледао као отелотворење најсуровијег човека који се може замислити. Деловао је хладно и љутито, као неко кога је боље не узнемиравати ни под каквим изговором (Мори 2013: 41).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Lorenz contempla une dernière fois les occupants de la Mégane. Après tout, qui aurait dit qu'il s'agissait de policiers en civil ? Ils étaient habillés comme des pouilleux et circulaient dans une épave digne de la casse. Ils **ressemblaient comme deux gouttes d'eau** à des voyous occupés à préparer un mauvais coup (Cardetti 2010: 119).

— Лоренц је последњи пут погледао полицајце у мегану. Ко би, уосталом, рекао да се радио о пандурима у цивилу? Били су бедно обучени и возили су крш од кола. Изгледали су баш као пробисвети који се спремају да учине нешто лоше (Kardeti 2013: 88).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Oscar le dévisagea sans faiblir : un corps musclé et agressif, une peau marquée par l'acné, et des yeux effilés où brillait une lueur de méchanceté. Son fils lui **ressemblait comme deux gouttes d'eau** (Anderson 2009: 391–392).

— Оскар не скрену поглед, него га одмери: мишићаво тело, насилничко држање, бубуљичава кожа и уске очи из којих је избијала злоба. Син је био плунути отац (Anderson 2011: 303).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Oscar observa encore son visage et comprit mieux pourquoi il lui paraissait si bizarre. Ele portait parfaitement son nom, Bianca Niche : elle **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à Peggy, le caniche nain de Mrs Wings, leur voisine à Babylon Heights ! (Anderson 2009: 255).

— Оскар поново осмотри њено лице и схвати зашто му је изгледала тако чудно. Име јој је савршено одговарало, Маза Штенко: била је плунута Пеги, псић госпође Вингс, њихове сусетке у Вавилонским висовима (Anderson 2011: 200).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Un membre du service d'entretien nettoyait le couloir [...]. Il portait un pull et une grosse veste en laine et **ressemblait comme deux gouttes d'eau** au mari d'une restauratrice, rencontrée dans mes délires fiévreux (Levy 2009b: 96).

— Чистачица [...] је брисала под у ходнику [...]. На себи је имала џемпер и дебелу вунену јакну и неодољиво је личила на мужа једне гостионичарке коју сам срео у својим делиријумима (Levi 2011: 81).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Un type qui **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à M. Pipolo s'est mis à jouer en même temps de l'harmonica, du tambourin et du banjo, tout en cognant avec un maillet sur la grosse caisse attachée dans son dos ! (Arrou-Vignod 2009: 314).

— Тај тип је личио на господина Пипола као јаје јајету и почео је истовремено да свира хармонику, данре и бенџо, све лупкајући чекићем о велику касицу која му је била обешена око врата (Aru-Vinjo 2013: 382).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Une touriste envoya à la police une photo prise près de la piscine d'un hôtel de luxe en Thaïlande où l'on voyait une adolescente qui **ressemblait comme deux gouttes d'eau** à Alice (Musso 2011a: 154).

— Једна туристкиња је послала полицији фотографију усликану са базена неког луксузног хотела на Тајланду где су виђали девојчицу исту Алис (Musso 2013: 126).

— Jedan je turist poslao policiji fotografiju snimljenu na bazenu nekog raskošnog hotela u Tajlandu, na kojoj je bila mlada djevojka nevjerovatno nalik na Alice (Musso 2016: 130).

GOUTTE : ressembler à qqn comme deux gouttes d'eau

► Vous savez tous, grâce aux contes de fées, que les Helios nous **ressemblent comme deux gouttes d'eau**, mais qu'ils disposent de pouvoirs tout à fait extraordinaires (Mauri 2011: 131).

— Захваљујући бајкама, ви сви знате да Хелиоси и ми личимо као две капи воде, али они имају посебне моћи (Мори 2013: 116).

GOUTTE : se ressembler comme des gouttes d'eau ►

Je ne saurais me vanter de différencier au goût un piment cayenne d'un piment langue d'oiseau qui, même à l'œil, **se ressemblent comme des gouttes d'eau**, tous deux oblongs et rouges (Desbiolles 1998: 110).

— Не знам биh ли се могла похвалити да разликујем окус кајенске паприке од укуса птичјег језика који чак и изгледом наликују као двије капљице воде, и једна и друга дугуљасте и црвене (Desbiolles 2009: 85).

GOUTTE : se ressembler comme deux gouttes d'eau ►

À quelques jours d'intervalle, j'ai enquêté sur deux affaires qui **se ressemblaient comme deux gouttes d'eau**. Un homme qui s'introduisait chez ses victimes, des jeunes femmes, les violait et les torturait avant de les achever (Musso 2016: 316).

— У размаку од свега неколико дана, истраживала сам два случаја која су личила као јаје јајету. Човек би упадао код жена, углавном млађих, силовао би их и потом мучио док их не докрајчи (Muso 2016: 194).

GOUTTE : se ressembler comme deux gouttes d'eau ►

Lina Vendermot est la fille de Valleray [...]. Et comme elle et son frère Hippo **se ressemblent comme deux gouttes d'eau** [...], ils font la paire. En revanche, les deux bruns, Martin et Antonin, sont sûrement du père Vendermot (Vargas 2011: 336).

— Lina Vendermot je Vallerayeva kći [...]. A budući da ona i njezin brat Hippo nalikuju jedno drugome kao jaje jajetu [...], oni čine par. S druge strane su dva tamna, Martin i Antonin, zasigurno od oca Vendermota (Vargas 2012: 266).

GRAVELOTTE : pleuvoir comme à Gravelotte ►

L'affaire sera propulsée à la une du JT, Le Guen propulsé au dernier étage du ministère de l'Intérieur, le juge Vidard au dernier étage du ministère de la Justice et les engueulades commenceront à **pleuvoir comme à Gravelotte** (Lemaitre 2012: 270).

— Slučaj će se pojaviti među prvim vijestima televizijskog Dnevnika, Le Guen na posljednjem katu Ministarstva unutrašnjih poslova, sudac Vidard na posljednjem katu Ministarstva pravosuđa pa će predbacivanja početi pljuštati na sve strane (Lemaitre 2014: 213–214).

GRAVELOTTE : tomber comme à Gravelotte ►

Au-dessus de lui, la bataille semble s'être démultipliée [...]. Les obus, dans les deux sens, **tombent comme à Gravelotte** dans un fracas dense et ininterrompu, un tonnerre de sifflements et d'explosions (Lemaitre 2013: 25).

— Iznad њега, битка је изгледа нарастала [...]. Гранате у оба смера падају као код Гравелота [= Битка код Гравелота из 1870. године највећа је битка у француско-пруском рату. Прим. ирев.], у компактном и непрекидном праску, грмљавини од фијука и експлозија (Lemetr 2014: 20).

— Čini se da je iznad njega žestina bitke udvostručena [...]. U oba smjera granate padaju kao u bitki kod Gravelottea, u snažnom i neprekinutom praskanju, u grmljavini zvižduka i eksplozija (Lemaitre 2015: 19).

GRAVELOTTE : tomber comme à Gravelotte ►

Je me suis installé sur la place [...] pour faire la manche. Jamais je me suis fait autant de pognon, ça **tombait comme à Gravelotte** ! Presque trois cents balles, parole ! La cuite que je me suis pris ce soir-là ! (Garnier 2012: 32).

— Smjestio [sam se] na trgu [...] kako bih prosjačio. nikada nisma dobio toliko love, pljuštala je kao kiša! Gotovo tristo komada, kunem ti se! Kakvu sam si večeru priuštiio te večeri! (Garnier 2014: 25–26).

GUIGNE : se fichier de qqch comme d'une guigne ►

Charles éloigna son téléphone de son oreille et l'examina avec méfiance. Mathilde, qui par ailleurs **s'en fichait comme d'une guigne**, ne cessait de lui répéter que ce machin-là était plein de menaces cancérigènes (Gavalda 2008: 245).

— Шарл одмакну телефон од увета и подозриво га погледа. Иако ју је за то савршено болело дупе, Матилда му је стално понављала како су те андрмоље наводно канцерогене (Gavalda 2009: 176).

GUIGNE : se fichier de qqch comme d'une guigne ►

Lopez **se fichait comme d'une guigne** d'avoir une réputation de mauvais coucheur. Il ne manquait jamais l'occasion de passer un savon à ses subordonnés, surtout quand ils avaient fait une boulette plus grosse qu'eux (Cardetti 2010: 94).

— Није га нимало потресало то што важи за тешког човека. Никада није пропустио прилику да придикује својим подређенима, нарочито када би направили неку глупост (Kardeti 2013: 70).

GUIGNE : se fichier de qqn comme d'une guigne ►

Angust lança Texel jusqu'au mur le plus proche. Il **se fichait** des spectateurs **comme d'une guigne**. Il n'y avait plus place en lui que pour sa haine (Nothomb 2001: 138–139).

— Ангист гурну Тексела на најближи зид. Није обраћао пажњу на посматраче колико на „суву шљиву“ (Notomb 2004: 86).

— Anguste gurme Texela do najbližeg zida. Pucao mu je prsluk za gledatelje. U njemu više nije bilo mjesta ni za što izuzev njegove mržnje (Nothomb 2003: 73).

GUIGNE : se moquer de qqch comme d'une guigne ►

La politique n'a pas tellement d'importance, et tout ce que l'on dit sur le Régent et sur une guerre possible, je **m'en moque comme d'une guigne** (Pagnol 2006: 143).

— Politika doista nije tako važna, i baš me briga što se sve govori o regentu i budućem ratu (Pagnol 1979: 142).

GUIGNE : se moquer de qqch comme d'une guigne ►

Tobold, pour leur clouer le bec, affirmait que, si mauvaises fréquentations il avait, elles se bornaient aux quelques-unes qu'il était forcé de nouer [...]. La respectabilité, au fond, Tobold **s'en moquait comme d'une guigne** (Salvayre 2007a: 200–201).

— Ne bi li im začepio usta, Tobold je tvrdio da se, istina, družio s probisvijetima, no samo s nekolicinom na koju je bio prisiljen [...]. Toboldu je zapravo do respektabilnosti bilo kao do lanjskog snijega (Salvayre 2009: 137).

GUIGNE : se moquer de qqn comme d'une guigne ►

Je suis la comtesse de Brazey et Monseigneur le duc de Bourgogne vous fera regretter cette agression... et ce geste! – Je me moque du duc de Bourgogne comme d'une guigne, ma belle ! (Benzoni 1993b: 531).

— Ja sam grofica Brazey. Monsinјor vojvoda burgundski poduzet će sve kako bi vam prisjeo ovaj napad...! – Malo ja marim za vojvodu burgundskog, ljepotice! (Benzoni 1982: 260).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

« Tu **te soucies** de mon plaisir **comme d'une guigne** ! » Cela je suis bien obligé d'en convenir. Quand j'enveloppais Rachel de tout mon corps pour me l'approprier, ce qui pouvait se passer derrière ses

paupières closes, dans sa petite tête de berger hébreux, c'était bien la dernière de mes préoccupations (Tournier 1970: 16).

— „Ти бринеш о мом уживању као о лањском снегу!“ То заиста морам да признам. Када сам обавијао Рахелу целим својим телом да бих је узео, последња ми је брига била шта се дешава иза њених спуштених капака, у тој главици јеврејског пастира (Turnije 2002: 17).

— “Baš tebe briga za moj užitak!” Moram priznati da je u pravu. Kad sam cijelim svojim tijelom obavijao Rachelu da bih je uzео, оно што се догађало иза нјезиних спуштених вједа, у нјезиној главици хебрејског пастира, заиста ми је било посљедња брига (Tournier 2008: 14).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

Ce genre de commémoration n'est possible en vérité qu'au mois de novembre. L'impression générale en tout cas est que l'Allemand de l'Ouest **se soucie** de la RDA **comme d'une guigne**. [...] S'agissant de l'Allemagne de l'Est, la formule semble être ici « En parler rarement, n'y penser jamais » (Tournier 2006: 56).

— Само је у новембру могућа ова врста сећања. А добија се утисак да западни Немац на Источну Немачку гледа као на злу судбину. [...] Кад је реч о [Источној] Немачкој, то би могло да изгледа овако: „Говорити о томе ретко, на то никад не мислити“ (Турније 2003: 46–47).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

Ce n'est pas mon crime qui est en cause, ce n'est même pas ma personne, c'est ma fortune et elle seule. [...] Si j'étais pauvre, [...] je serais à cette heure libre [...], parce que tous ici présents vous **vous souciez** des crimes et des hérésies **comme d'une guigne**. Mais il s'agit d'autre chose. D'une chose autrement sérieuse que des crimes et des hérésies. Il s'agit d'un immense butin que vos narines frémissantes subodorent (Tournier 1983a: 115–116).

— У питању није мој злочин, па чак ни моја личност већ мој иметак и ништа друго. [...] Да сам сиромашан, [...] био бих сада слободан [...], јер свима вама који сте ту стало је до злочина и јереси као до лањског снега. Нешто друго је у питању. не мање озбиљно од злочина и јереси али и другачије. У питању је огроман плен који су ваше уздрхтале ноздрве издалека нањушиле (Турније 2007: 86).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

Gilles cependant s'est retiré dans ses terres vendéennes. Il **se soucie comme d'une guigne** du bâton de maréchal de France que lui a offert le roi en reconnaissance de ses services. Ce n'est ni la guerre ni la politique qui l'intéressent (Tournier 1983a: 32).

— Жил се у међувремену беше повукао на своје вандејске поседе. До маршалске палице, коју му је краљ подарио у знак захвалности за учињене услуге, стало му је као до лањског снега. Не занимају га ни рад ни политика (Турније 2007: 26).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

Hugo Vermeer **se souciait comme d'une guigne** des considérations morales qui paralysaient le commun

des mortels. Il ne connaissait aucune barrière [...]. Rien ne l'effrayait ni ne l'arrêtait (Cardetti 2009: 81).

— Хугу Вермеру је било стало до моралних обзира који су паралисали већину смртника као до лањског снега. За њена нису постојале никакве препреке [...]. Ништа га није плашило и ништа није га није могло зауставити (Kardeti 2013: 62–63).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

Il est allé se réfugier quelques jours chez Suzanne, me déclara Nicole avec l'air de **s'en soucier comme d'une guigne** (Djian 2000: 264).

— Привукао се код Suyanne на неколико дана – изјави Nicole као да је то уопће није бринило (Djian 2002: 174).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

J'ai toujours été scandalisé de la légèreté des hommes qui s'inquiètent passionnément de ce qui les attend après leur mort, et **se soucient comme d'une guigne** de ce qu'il en était d'eux avant leur naissance (Tournier 1970: 11).

— Одувек ме је саблажњавала лакоумност људи који страствено замишљају шта их очекује после смрти, а брину се као о лањском снегу о томе шта су били пре рођења (Turnije 2002: 11).

— Uvijek me je sablažnjavala lakoumnost ljudi koji se strastveno brinu o onome što ih čeka poslije smrti, a za ono što je bilo s njima prije rođenja mare kao za lanjski snijeg (Tournier 2008: 9).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

L'enfant **se soucie comme d'une guigne** de devenir un jour papa ou maman. En revanche, il ne se console pas de sa naissance solitaire, et ce qu'il projette dans l'ours ou la poupée, c'est le frère-pareil ou la sœur-pareille qui lui manque (Tournier 1977: 364).

— Djetetu se fućka hoće li jednog dana postati otac ili majka. No zato ne može preboljeti što se rodilo samo pa u medvjediću ili lutki vidi brata ili sestru pamjaka kojeg nema (Tournier 2005: 250).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

La grande majorité d'entre eux **se soucient** du sexe **comme d'une guigne**, soit parce qu'ils sont trop jeunes, soit parce qu'ils sont trop vieux, soit parce qu'ils estiment que le jeu n'en vaut pas la chandelle (Tournier 2000: 418–419).

— Velika većina njih za seks ne daje ni pišljiva boba jer ili su premladi, ili su prestari, ili pak misle da nije vrijedan truda (Tournier 2002: 333).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ►

Les médias d'aujourd'hui pratiquent une pédomanie pleurnicharde qui ne voit partout que des enfants malheureux. [...] Il va de soi que les vieillards sont à l'abri des bombes et de la faim. Or alors qu'on nous dise franchement qu'on **se soucie comme d'une guigne** de ce qui leur arrive ! (Tournier 2000: 129).

— Danas mediji zastupaju cmizdravu pedomaniju koja posvuda vidi samo nesretnu djecu. [...] Podrazumijevaju da bombe i glad starcima ne mogu ništa. Ili neka nam

otvoreno kažu da im za staračku sudbinu puca prsluk (Tournier 2002: 98).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ▶

Moi qui n'ouvre jamais un livre et qui me soucie de littérature comme d'une guigne, ce carambolage du réel et de l'imaginaire m'étonne et m'amuse (Tournier 1977: 255).

— Nikad ne zavirim u knjigu i za književnost ne bih dao ni pišljiva boba, no taj mi je sudar stvarnosti i mašte začudan i zabavan (Tournier 2005: 176).

GUIGNE : se soucier de qqch comme d'une guigne ▶

Nous ne voyions pas cette union d'un bon œil. Pas tellement à cause des origines d'Hervé [...]. Isabelle n'a jamais voulu nous écouter [...]. La veille du mariage, son père l'a suppliée une dernière fois de renoncer. Elle lui a alors lancé au visage que, s'il avait peur de la mésalliance, elle **se souciait comme d'une guigne** qu'il sorte d'une bouse de vache ou d'une vaisselle en argent ! (Pancol 2008: 658).

— Нисмо благоднаклоно гледали на тај брак. Не толико због Ервеовог порекла, [...] већ зато што нам је изгледао мршан [...]. Изабела никад није хтела да нас слуша [...]. Уочи венчања отац ју је последњи пут преклињао да одустане. Тада му је рекла у лице да, ако се он плаши брака са особом нижег порекла, она за то не хаје као што не хаје ни да ли је трешњу извадио из кравље балеге или из сребрне посуде (Pankol 2014b: 313).

GUIGNE : se soucier de qqn comme d'une guigne ▶

À se demander ce que Mathieu Saladin trouvait à la compagnie de ce débile. Au fond, il était clair qu'il ne lui trouvait rien : il côtoyait Didier parce que Didier voulait s'afficher avec lui. Il **se souciait** du redoublant **comme d'une guigne** (Nothomb 2002: 96).

— Било је чудно шта је то Матије Саладин налазио у друштву тога тупавка. У основи, било је јасно да није налазио ништа: дружио се са Дидијеом само зато што је Дидије хтео да се појављује са њим. А до понављача му је било стало колико до суве шљиве (Notomb 2004: 72).

— Čovjek se zaista mogao zapitati što Mathieu Saladin vidio u društvu toga debila. Zapravo, bilo je jasno kao dan da u njemu nije vidio ništa: bio je u njegovu društvu jer se Didier s njime želio pokazati. I uopće ga nije bilo briga za tog ponavljача (Nothomb 2003: 88).

GUIGNE : se soucier de qqn comme d'une guigne ▶

Ma famille, mes origines familiales dont je **me souciais** jusqu'à ce jour **comme d'une guigne** m'intéressent de plus en plus. [...] Ce milieu familial où j'ai été si totalement incompris s'éloignant [...], mon aversion désarme, et je suis de plus en plus disposé à me reconnaître comme son produit (Tournier 1977: 31).

— Prije za obitelj i korijene ne bih dao pišljiva boba, a sad me sve više zanimaju. [...] Obiteljska sredina u kojoj sam bio potpuno neshvaćen sad mi je sve dalja [...], pa prvobitni zazor jenjava i sve se više mirim s činjenicom da sam njezin plod (Tournier 2005: 25).

GUIGNE : se soucier de qqn, qqch comme d'une guigne

▶ Quand venait le moment d'éteindre les feux, [...]

j'avais droit à des récits interminables sur le bar de Malmédy où elle travaillait, sur ses moindres conversations avec Jean-Michel, Gunther et les autres clients dont je **me souciais comme d'une guigne**. Elle ne devenait intéressante que quand elle parlait du sujet qui me passionnait (Nothomb 2003: 86–87).

— Када би дошло време за повечерје, [...] имала бих право на бесконачне приче о бару у Малмедију у којем је радила, о најситнијим детаљима њених разговора са Жан-Мишелом, Гинтером и другим гостима бара, до којих ми је било стало као до лањског снега. Постајала је занимљива само онда када би ми причала о теми [...] која ме је [...] пасионирала (Notomb 2004: 56–57).

— Kad se bližio trenutak gašenja svjetla, [...] imala [sam] право na beskonačne opise bara u kojem je radila u Malmédyju, baš svakog razgovora sa Jean-Michel Guntherom i drugim posjetiteljima za koje doista nisam marila. Postajala je zanimljiva samo kad bi govorila o temi koja me [...] snažno privlačila (Nothomb 2004: 68).

HUÎTRE : fermé comme une huître ▶ C'est si facile de parler avec Jo. De parler vraiment. Avec Iris, je suis **fermé comme une huître** (Pancol 2006: 443).

— Тако је лако причати са Жо. Заиста причати. Кад сам с Ирис, помисли он, затворим се као шкољка (Pankol 2012: 391).

HUÎTRE : fermé comme une huître ▶ Il est resté impassible, **fermé comme une huître** qui s'en veut d'avoir bâillé (Dugain 2002: 160).

— Сачувао је хладнокрвност, затворен као каменица која је бесна што је зјапила (Диген 2004: 176).

HUÎTRE : fermé comme une huître ▶ Le top 3 des amis des Sokolov présents aujourd'hui se compose donc d'un haut responsable politique **fermé comme une huître**, de l'un des médecins personnels d'une tête couronnée d'Europe ainsi que d'un ami des stars, décati et accompagné de sa jeune poupée gonflée à l'implant mammaire et au Botox (Freyssac 2013: 74–75).

— Тројицу с врха топ листе пријатеља породице Соколов, који су данас присутни, сачињавају један политичар на високом положају, затворен попут шкољке, лични лекар једне европске крунисане главе и један припадник цвет-сета, сав ороноу, у пратњи младе, ботоксом третиране луткице с напумпаним силиконским попрејем (Fresak 2014: 49).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ▶ « Où est-ce que tu étais ? » murmura-t-elle. Tugdual **se ferma comme une huître**. « Nos alliés Mainfermes l'ont trouvé à moitié mort au fond d'un canyon des Montagnes À-Pic », reprit Edgar devant le mutisme de Tugdual (Plichota & Wolf 2014: 128–129).

— “Gdje si bio?”, šapnula je. Tugdual se zatvorio poput kamenice. “Naši saveznici Čvrstoruki našli su ga polumrtva u jednome kanjonu Vrhа”, nastavi Edgar nakon Tugdualove šutnje (Plichota i Wolf 2014: 102).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ▶ À mon tour, je voulais l'interroger sur les femmes qu'il avait connues. Mais il **se ferma comme une huître**. « Je

ne sais pas, j'ai tout oublié. Tu es la première » (Giroud 1994: 54).

— Сад сам ја њега хтела да испитам о женама које је познавао. Али он се затвори као шкољка. „Не знам, све сам заборавио. Ти си прва“ (Жиру 1998: 38).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► Ces mots prononcés, il **se referma comme une huître**, affichant de nouveau son masque de pierre (Plichota & Wolf 2013: 106).

— Nakon tih riječi, Tugdual se zatvorio u sebe poput školjke navukavši ponovno svoju kamenu masku (Plichota i Wolf 2012: 78).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► Dès qu'elle perçut mon ironie, elle **se ferma comme une huître**. Nous fumes deux semaines sans nous voir (Bruckner 2004: 129).

— Čim je primetila moju ironiju, zatvorila se poput školjke. Nismo se vidjeli dva tjedna (Bruckner 2005: 94).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► Elle imagine avec un frisson d'émotion les colonnes des rescapés espagnols de 1492 [...], qui se présentèrent aux portes de la bonne ville en espérant y élire domicile. Que nenni ! Bayonne fit la bégueule et **se ferma comme une huître**. Par bonheur Saint-Esprit [...] se montra plus compréhensive (Kahn 2005: 19).

— Луна с благим узбуђењем замишља редове шпанских избеглица из 1492. године [...], како [...] долазе пред капије доброга града, надајући се да ће ту засновати дом. Како да не! Бајона се понесе као каква светица и затвори се као шкољка. На сву срећу, Сент Еспри [...] показа више разумевања (Кан 2008: 16).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► Il avait besoin de cette force-là. Une force sans concession, sans plainte, dans laquelle il puisait comme une certitude de victoire. Cependant, depuis leur dernière discussion, elle **s'était fermée comme une huître**, soucieuse, sans doute, de ne pas laisser paraître la moindre faille, et consciente, instinctivement, de ce qui était le plus profitable à son petit-fils. Durant ces deux jours-là, elle ne montra pas la moindre faiblesse (Signol 2002: 70).

— Та снага му је била потребна. Снага без остатка, без жалбе, из које као да је црпео неку сигурност у победу. Међутим, од њиховог последњег разговора, она се затворила као шкољка, бринући свакако да се не појави ни најмања пукотина и знајући инстинктивно шта је најкорисније за њеног унука. Током та два дана није показивала ни најмању слабост (Sinjol 2004: 53).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► Il était interdit de lui parler de sa fille qu'elle avait perdue. Les rares fois où j'ai tenté d'aborder le sujet, elle **se fermait comme une huître** et s'en allait (Levy 2014: 244).

— Било је забрањено да се говори о њеној кћерки коју је изгубила. Ријетко, кад бих покушала да начнем тему, она се затварала у своју љуштуру и одлазила (Levy 2014: 152–153).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► L'espoir se lisait sur les visages de Léomido, de Réminiscens et de Pierre ; Abakoum, lui, **s'était fermé comme une huître** et ne laissait rien paraître (Plichota & Wolf 2010b: 233).

— Vidjela je nadu na licima Leomida, Memore i Pierra. Abakum se pak zatvorio poput školjke nepokazujući nikakv osjećaj (Plichota & Wolf 2011: 220).

HUÎTRE : se fermer comme une huître ► Une fois, une seule fois, j'ai voulu lui parler de cela. Il **s'est fermé comme une huître**. Il n'a rien voulu dire (Quignard 2011: 244–245).

— Једном, један једини пут, хтела сам да разговарам с њим о томе. Затворио се као острига. Није хтео ништа да каже (Kinjar 2013: 239).

HUÎTRE : se refermer comme une huître ► Allan **s'est refermé comme une huître**. Il ne voulait plus sortir, plus parler, plus nous voir (Prévost 2007: 74).

— Алан се затворио у себе као острига. Није више хтео да излази, разговара, престао је да се виђа с нама (Прево 2009: 81).

HUÎTRE : se refermer comme une huître ► Depuis la disparition de la mère de Sam, Allan vivait presque dans un autre monde. Lui autrefois si joyeux, toujours partant pour une course à vélo ou une partie de « Burnout » sur la console, il **s'était brusquement refermé comme une huître**. Grand Ma' prétendait que c'était le chagrin, que ça lui passerait avec le temps (Prévost 2006: 9).

— Рекло би се да је Алан живео у неком другом свету откако је погинула Семова мајка. Он, некада тако весео, увек спреман за трку бициклима или партију видео игрица, нагло се затворио у себе, као острига. Бака је тврдила да је то због туге и да ће га с временом проћи (Прево 2008: 7).

HUÎTRE : se refermer comme une huître ► Hier soir, j'ai essayé d'avoir une nouvelle discussion avec lui mais il **s'est refermé comme une huître** et je crois que je n'en tirerai rien en plus (Musso 2013a: 234).

— Синоћ сам покушао поново да разговарам с њим, али он је затворен као шкољка и мислим да нећу моћи ништа више да извучем из њега (Musso 2013: 134).

— Sinoć sam ponovno pokušao s njime razgovarati, ali on se zatvarao u sebe poput školjke i mislim da iz njega raz neću više ništa izvući (Musso 2009: 134).

HUÎTRE : se refermer comme une huître ► M. de Maillat avait cette fois pris la résolution de ne pas publier auprès de sa famille les motifs de sa préoccupation. [...] Le consul se contenta donc de grogner qu'il y avait des complications et se referma comme une huître à la première question de son entourage. Malgré leurs efforts, ni Alix ni Françoise ne purent en savoir plus, même en écoutant aux portes (Rufin 1998: 320).

— Господин Де Маје је овог пута одлучио да не упути породицу у разлоге своје забринутости. [...] Зато је

само гуњџао да има неких компликација и затварао се као шкољка на сваки покушај укућана да било шта сазнају. Упркос труду, ни Аликс ни Франсоаза нису успеле ништа више да дознају (Rifen 2007: 199).

HUÎTRE : **se verrouiller comme une huître** ▶ Mon frère Bernard était le seul membre de la famille à pouvoir m'aider dans mon travail scolaire sans que je **me verrouille comme une huître**. Nous avons partagé la même chambre jusqu'à mon entrée en cinquième, où je fus mis en pension (Pennac 2007: 21).

— Od cijele obitelji samo pred bratom Bernardom nisam šutio kao zaliven kad mi je pomagao oko učenja. Dijelili smo sobu sve dok me u šestom razredu nisu smjestili u internat (Pennac 2009: 17).

I : **droit comme un i** ▶ « Avec Guillaume, il faut s'attendre à tout... » Il savait ! Et il est parti, **droit comme un « i »**, là conscience en paix. A Elise de rester seule avec Mme Smet, avec qui on se demande toujours ce qu'on doit dire et si elle vous écoute (Simenon 1998: 200).

— „Од Гијома се човек свему може надати...“ Знао је! И отишао је као човек коме је савест сасвим мирна. А Елиза је била сама са госпођом Смет са којом се човек увек пита о чему да говори и да ли те уопште слуша (Сименон 1955: 170).

I : **droit comme un i** ▶ « C'est qui Eliott Ness ? » demanda l'Insuffisant depuis le fauteuil de velours rose dans lequel il se tenait **droit comme un « I »** (Plichota & Wolf 2010a: 294).

— „Ко је Елиот Нес?“, упита недовољко из фотеље од ружичастог плиша у којој је седео прав као штап (Plišota i Wolf 2012: 282).

— “Тко је Eliot Ness?”, упита Tupavac из наслонјача од руџичастог баршунa у којем је стајао исправно као слово I (Plichota & Wolf 2011: 276).

I : **droit comme un i** ▶ « Je l'ai étranglée, avec ces mains-là, vous avez raison [...]. » [...] Le petit Breton pleure, le visage plein de morve, en secouant les épaules et en tournant la tête de droite et de gauche, sans cesse. [...] L'autre est **droit comme un I**. Souriant. Déjà ailleurs (Claudel 2003b: 187–188).

— „Задавио сам је, овим рукама, имате право [...]“ [...] Мали Бретонац сав слинав плаче, слежући раменима, непрестано окрећући главу лево-десно. [...] Онај други је прав као свећа. Насмејан. Он је већ негде другде (Klodel 2005: 130–131).

— „Zadavio sam je, golim rukama, imate pravo [...]“ [...] Mali Bretonac plače, sav se zaslino, ramena mu se tresu, odmahuje glavom, lijevo desno, bez prestanka. [...] Drugi je uspravan poput uskličnika, Smiješi se. Već je na drugoj strani (Claudel 2004: 111–112).

I : **droit comme un i** ▶ À ces mots, Léomido se mit en position, **droit comme un I**, les bras plaqués le long du corps. Ses amis constatèrent son effort de concentration (Plichota & Wolf 2010b: 214).

— Leomido se odmah postavi u pozu za Letospust, ruku skupljenih uz tijelo. I on se trudio svim silama (Plichota & Wolf 2011: 204).

I : **droit comme un i** ▶ Assise sur sa chaise de bar, **droite comme un « i »**, l'œil brillant de rage et le doigt pointé en l'air, Tamara Quinn me raconta la raison de son courroux et comment Harry Quebert avait déshonoré son nom (Dicker 2012: 246).

— Седећи на барској столици, права као стрела, севајући бесно очима и подигнутог прста, Тамара Квин ми исприча зашто је гневна и како је Хари Хеберт укаљао њену част (Diker 2014: 262).

— Sjedeći na svome barskom stolcu, uspravna kao svijeća, očiju blistavih od gnjeva i s uzdignutim prstom, Tamara Quinn objasnila mi je razloge svoga bijesa i ispričala kako je Harry Quebert obeščastio njezino ime (Dicker 2014: 238).

I : **droit comme un i** ▶ Cinécittà, déterminée à sauver une vie, insista tant et si bien, avec force moulinets du bras et mouvements de tête, infirmière de sept ans **droite comme un « i »** et dont le soleil couchant embrasait les cheveux blonds, que la mère d'Ivan lui céda le passage (Besson 1995: 25–26).

— Чинечита, која је била одлучила да спасе један живот, била је толико упорна и убедљива да је, уз много витлања рукама и климања главом, та мала болничарка којој је било седам година, права као стрела, чију су плаву косу обасјавали зраци сунца на заласку, најзад постигла да је Иванова мајка пусти да уђе у кућу (Beson 1999: 22).

I : **droit comme un i** ▶ D'autres serveurs se précipitèrent pour ôter nos assiettes ; un chariot roula jusqu'à nous, coiffé de deux cloches métalliques. **Droit comme un I**, Wynter attendait. Les cloches furent ôtées, nos desserts dévoilés (Colin 2011d: 163–164).

— Други су послужитељи požurili pokupiti naše tanjуре. Dokotrljali su do nas neka kolica, a na njima su bila dva metalna zvona. Sjedeći uspravno poput uskličnika, Wynter je čekao. Podigli su zvona i otkrili naše deserte (Colin 2014: 113).

I : **droit comme un i** ▶ Devant elle, debout sur la quatrième marche de l'escalier qui menait à l'étage, se dressait Réminiscens, livide et immobile comme un fantôme. À ses côtés, Dragomira, fière et **droite comme un I** (Plichota & Wolf 2010b: 306).

— На четвртој стуби стајала је Memora, blijeda i nepomična poput duha. Pokraj nje uznosito је стајала Dragomira (Plichota & Wolf 2011: 286).

I : **droit comme un i** ▶ **Droite comme un « i »**, la route survolait des eaux d'une clarté cristalline, sautant d'île en île par des dizaines de ponts construits sur pilotis (Musso 2006: x).

— Прав као стрела, пут се надвијао над водом кристалне јасноће, скакућући са острва на острво помоћу десетине мостова који су били изграђени на стубовима (Musso 2013: 131).

— Pravilna ravna cesta nadvijala se nad kristalno čistim morem i na desecima mostova poduprtih stupovima skakutala od otoka do otoka (Musso 2008: 122).

I : droit comme un i ► Elle [...] s'approche de lui [...] et lui tend un billet de vingt euros. Momo se lève, se tient devant elle, **droit comme un i**, il la regarde [...] de haut en bas, il ne prend pas le billet, il crache par terre, il se rassoit (Vigan 2007: x).

— Приближава му се [...] и пружа му новчаницу од двадесет евра. Момо устаје, држи се испред ње, прав као слово **i**, гледа је [...] од горе до доле, не узима новчаницу, пљује на земљу, поново седа (Vigan 2014: 164).

I : droit comme un i ► Elle a tourné la tête vers moi [...]. Bien couillon, je suis resté **droit comme un I**, sans savoir quoi faire ni quoi dire. Si j'avais été tout nu devant elle, je n'aurais pas été plus gêné (Claudel 2003b: 88).

— Она [се] окрену према мени, [...]. Глуп као ђускија, остао сам усправан као свећа, не знајући шта да радим ни шта да кажем. Не бих се непријатније осећао ни да сам остао потпуно наг пред њом (Klodel 2005: 61).

— Она окрену главу [...]. Као права kukavica, остао сам усправан попут ускличника, не знајући куд бих са собом ни што бих рекао. Да сам се потпуно гол нашао пред њом, не би ми било негодније (Claudel 2004: x).

I : droit comme un i ► Elle est plantée **droite comme un « i »** à quelques pas de lui, sur le qui-vive, attentive au moindre de ses gestes, à un degré qui dépasse la normalité (Curiol 2005: 204).

— Она стоји на неколико корака од њега, усправна као ускличник, напета као струна, прати сваки његов и најмањи покрет (Curiol 2006: 141).

I : droit comme un i ► Elle me paraissait bien vieille, alors qu'elle n'avait peut-être qu'une quarantaine d'années. Grand-père, lui, était plus âgé, mais il se tenait toujours **droit comme un I**, fort, grand, avec sa moustache épaisse (Defonseca 2008: 51).

— Изгледала ми је много стара, мада је могла имати само четрдесетак година. Деда је био старији, али се увек држао право као слово **I**, био је јак, крупан, са густим брковима (Defonseca 2007: 48).

I : droit comme un i ► Elle scruta la pénombre et aperçut dans l'angle opposé celui qui venait de l'interpeller, **droit comme un « I »** mais tremblant de peur (Plichota & Wolf 2010a: 480).

— Осмотри полумрак и примети у супротном углу онога који ју је управо прозвао, право као стрела али који је дрхтао од страха (Plišota i Volf 2012: 462).

— Pogledom je pretraživala po mraku te u kutu nasuprot ugledala onoga tko joj se obratio kako stoji uspravno, ali drhteći od straha (Plichota & Wolf 2011: 448).

I : droit comme un i ► Ensuite, il m'a lu « On ne badine pas avec l'amour ». Ou plutôt, il me l'a jouée. Pour chaque personnage, il prenait une voix différente [...]. Pour Blazius, il faisait le bon gros pépère à moitié

bourré, [...] pour Camille, une fille pas très rock'n'roll, mais **droite comme un i** et bien carrée dans sa tête. Enfin... au début... Une fille de dix-huit ans [...] super simple, super pure et super blanche, mais bien allumée (Gavalda 2013: 41).

— Затим ми је прочитао „Не играј се љубављу“. Боље рећи, одглумио ми је. За сваку личност је мењао глас [...]. За Блазијуса је имитирао доброћудног, дебелог, полупијаног дедицу, [...] за Камију, девојку која баш и није у рокенрол фазону, али која је права као свећа и врло одрешита. Барем... на почетку... Осамнаестогодишњакиња [...] екстра једноставна, екстра чиста и екстра невина, али прилично успављена (Gavalda 2014: 37).

I : droit comme un i ► Il était tout au bout du quai [...]. Il se tenait **droit comme un i**, marchait lentement (Gavalda 2004: 318).

— Био је скроз у дну перона [...]. Био је усправан попут великог слова „i“ и полако је корачао (Gavalda 2005: 259).

I : droit comme un i ► Il a toujours été fragile [...]. Son corps fatigué n'a jamais été vaillant même s'il se tient **droit comme un i** sanglé dans ses costumes parfaitement ajustés (Échenoz 2006: 115).

— Увек је био слабашан. [...] Његово уморно тело никад аније било здраво, мада се у својим, по мери савршено скројеним, оделима увек држи усправно, као слово **I** (Ešnoz 2011: 89).

— Oduvijek [je] bio krhka zdravlja. [...] Njegovo iscrpljeno tijelo nikada nije bilo snažno, iako stoji uspravno kao svijeća u onim svojim savršeno skrojenim odijelima (Échenoz 2010: 97).

I : droit comme un i ► Il n'avait pas répondu, se contentant de relever la tête et de se tenir **droit comme un « i »** même s'il avait le dos en compote après une nuit sans sommeil sur une couchette en bois dur (Musso 2013a: 410).

— Није одговорио, само је подигао главу и исправио се иако су му леђа била укочена од ноћи проведене на дрвеној клупи (Musso 2013: 231).

— Nije mu odgovorio, već se samo uspravi uzdignute glave premda su mu leđa bila uništena od neprospavane noći na tvrdom drvenom krevetu (Musso 2009: 231).

I : droit comme un i ► Il pivota sur lui-même avec cette grâce inimitable que tous les officiers de la Garde lui enviaient et s'éloigna, **droit comme un i** (Besson 1988: 317).

— Окренуо се у месту са непоновљивом елеганцијом на чему су му завидели сви официри Гарде и удаљили се, прав као стрела (Beson 1999: 237).

I : droit comme un i ► Il ressemblait à un ministre, ou à un chancelier, **droit comme un I** dans un frac digne d'une soirée à l'Opéra! (Claudel 2003b: 260–261).

— Личио је на министра, или на канцелара, усправан као свећа у фраку достојном представе у Опери! (Klodel 2005: 180).

— Izgledao [je] kao ministar ili kancelar, uspravan kao uskličnik, u fraku dostojnom Opere! (Claudel 2004: 152).

I : droit comme un i ► Il se tenait maintenant debout, **droit comme un i**, à l'horizontale, les bras collés au corps, les pieds joints (Tournier 1977: 192).

— Sada stoji ravan kao daska u vodoravnu položaju, stisnuvši ruke uz tijelo i spojenih stopala (Tournier 2005: 135).

I : droit comme un i ► Ils atteignirent ensuite une salle de repos, elle aussi enterrée, où plusieurs soldats fumaient, plaisantaient et jouaient aux cartes. Marcel se précipita vers l'un d'eux qui, **droit comme un I**, observait l'agitation avec une certaine distance (Prévoist 2006: 54).

— Ушли су у салу за одмор – и она је била испод земље – где је неколицина војника пушила, забављала се и играла карте. Марсел је пришао једном од њих, који је, прав као стрела, помало резервисано посматрао општре комешање (Прево 2008: 56).

I : droit comme un i ► Je le revois bien sûr avait-il dit soudain, je le revois **droit comme un i** au milieu des vignes son chapeau sur la tête sa chemise boutonnée jusqu'au col (Prudhomme 2012: 125).

— Наравно сећам га се сад рече одједном, видим га право као стрелу усред винограда са шеширом на глави кошуља закопчана до грла (Pridom 2015: 125–126).

I : droit comme un i ► Je me suis approchée, elle me les a présentés d'abord, la mine solennelle, droite comme un i, Roger, Momo et Michel, puis, main tendue vers moi : Lou Bertignac, qui vient pour m'interviewer (Vigan 2007: 64).

— Приближила сам се, најпре ми их је представила, свечаног израза лица, права као слово i, Роже, Момо и Мишел, затим, са руком пруженом ка мени: Лу Бертињак, која долази да ме интервјуише (Vigan 2014: 46).

I : droit comme un i ► Je nous revois très bien serrés tous les trois sur cette photo, Bernard **droit comme un i**, moi indécis [...] et Marie au milieu, souriante et mutine (Toussaint 2002: 158).

— Врло добро видим нас троје стиснуте на тој фотографији, Бернар прав као стрела, ја неодлучан [...] и Марија у средини, насмејана и дрска (Tusen 2004: 90).

— Ja nas i sada vidim posve jasno, sve troje stisnuto na toj fotografiji, Bernard uspravan poput svijeće, ja neodlučan [...] a Marie u sredini, nasmiješena i drska (Toussaint 2004: 104).

I : droit comme un i ► L'enterrement eut lieu quelques jours plus tard. Lisbeth et Lucile [...] s'étaient tenues à côté de leurs parents, **droites comme des i**, tandis qu'ils recevaient les condoléances (Vigan 2011: 22).

— Сахрана је обављена после неколико дана. Лизбета и Лусила [...] остале су крај родитеља, праве као стреле, док су они примали саучешћа (Vigan 2013: 34).

— Pogreb je bio nekoliko dana poslije. Lisbeth i Lucile [...] stajale su uz roditelje, ravne kao svijeće, dok su oni primali sućut (Vigan 2013: 20).

I : droit comme un i ► La lame de fond qui, deux fois plus haute que toutes les autres vagues, m'a rejeté mon sac sur les rochers, le pulvérisant littéralement, cette lame se répète seulement toutes les sept vagues. [...] Elle arrive **droit comme un « I »**. Au fur et à mesure qu'elle approche, elle augmente de volume et de hauteur (Charrière 1972a: 534).

— Циновски талас, двапут виши од осталих, који је бацио мој сак на стене, разбивши га у парампарчад, увек је седми у низу. [...] Он стиже усправан као слово „I“. Како се приближава, све више расте (Šarjer 2012: 403). = Veliki talas iz dubine koji je dvaput viši od svih ostalih i koji je vratio moj džak na stijene razbivši ga u prah, taj se talas ponavlja kao sedmi. [...] Stiže uspravan kao bor. Što je bliže sve je veći i viši (Šarjer 1970: 409–410).

I : droit comme un i ► Le jour de l'enterrement, elle s'était avancée, **droite comme un I** dans l'église, anesthésiée par sa douleur, et tout s'était passé comme si elle n'était pas concernée (Plichota & Wolf 2010b: 333).

— На дан спровода, uprkos boli koja ju je razduraka, ušla je u crkvu uspravna kao da je se to ne tiče (Plichota & Wolf 2011: 310).

I : droit comme un i ► Nos amis britanniques trônaient, **droits comme des I** dans les cahots, profitant du paysage de la plaine marine, fiers et contents (Énard 2008: 409).

— Наши британски пријатељи су седели усправно, као да имају колац у леђима, уживајући у погледу на морску пучину, гордни и задовољни (Enar 2016: 289).

— Naši britanski prijatelji ponosno su sjedili na svojim sjedalima, bili su uspravni usprkos drndanju, uživali su u krajoliku primorske doline, ponosni i zadovoljni (Énard 2014: 377).

I : droit comme un i ► Nous fûmes accueillis par un jeune officier de la police d'État [...]. Il se tenait dans le secteur des arrivées, en uniforme, **droit comme un i**, chapeau sur les yeux. Il salua Gahalowood avec déférence, puis, me regardant, il releva légèrement son chapeau (Dicker 2012: 573).

— Дочека нас млади припадник државне полиције [...]. Стајао је у делу за доласке, у униформи, прав као стрела, са шеширом натученим на очи. Равнодушно погледа Гахаловуда, а онда, погледавши мене, подиже мало шешир (Diker 2014: 621).

— Dočekao nas je mladi policajac Državne policije [...]. Čekao nas je na izlazu dolaznih letova, u uniformi, uspravan kao jablan, s kapom spušenom na oči. Gahalwoosa je pozdravio s dužnim poštovanjem, a onda je promotrio mene, lagano nadigavši kapu (Dicker 2014: 563).

I : droit comme un i ► Oksa tourna la tête et regarda l'Homme-Fé qui se tenait **droit comme un I** à l'entrée du salon (Plichota & Wolf 2010b: 67).

— Oksa se okrenula i vidjela Abakuma kako stoji na vratima salona (Plichota & Wolf 2011: 62).

I : droit comme un i ► Orthon avait poussé les gaz à leur maximum, ivre d'impatience. Le rêve – ou la revanche... – de toute sa vie allait se réaliser. Enfin... À peine les bus stoppés, il bondit comme un fauve et se campa devant le Repère brillant, **droit comme un I**, prêt à affronter son destin (Plichota & Wolf 2013: 286).

— Lud od nestrpljivosti, Orthon je cijelo vrijeme stiskao gas do kraja. Njegov životni san – njegova osveta – uskoro će se ostvariti. Napokon. Tek što je zaustavio autobus, iskočio je iz njega i postavio se pred svjetleći Smjerokaz, spreman suočiti se sa sudbinom (Plichota i Wolf 2012: 202).

I : droit comme un i ► Orthon se tenait **droit comme un I**, les mains derrière le dos, inflexible (Plichota & Wolf 2014: 388).

— Orthon se držao uspravno poput kolca, s rukama na leđima (Plichota i Wolf 2014: 289).

I : droit comme un i ► Polonius, qui se tenait **droit comme un I**, improvisa une sorte de salut militaire (Colin 2001: 128).

— Polonius, koji se držao uspravno poput svijeće, pokušao je izvesti vojni pozdrav (Colin 2002: 128).

I : droit comme un i ► Près du café, il y a une baraque de souvenirs tenue par une moitié d'homme (dans le sens de la hauteur). Celui-là ne se plaindrait pas de la perte de sa jambe s'il ne lui manquait aussi le bras correspondant qui lui permettrait de s'appuyer sur une béquille. Sa femme le dépose le matin et il attend là, **droit comme un « i »**, qu'elle repasse le soir (Rouaud 2013: 168).

— Pokraj kavane nalazi se baraka sjećanja koju vodi polovica od čovjeka (u smislu visine). On se ne bi žalio što je izgubio nogu da mu ne nedostaje i ruke s iste strane s pomoću koje bi se mogao osloniti na štaku. Njegova ga žena tu ostavi ujutro i on čeka, uspravan kao "i", da se ona vrati navečer (Rouaud 2014: 132).

I : droit comme un i ► Quelques minutes plus tard, Réminiscens entrait dans la grande pièce, **droite comme un I**. Sans un regard pour les Férons, elle se précipita au chevet de Gus à nouveau inconscient (Plichota & Wolf 2013: 177).

— Nekoliko minuta poslije, Memora dostojanstveno uđe u veliku dvoranu. I ne pogledavši Izdajnike, uputi se prema Gusovu ležaju koji je ponovno bio u nesvjestici (Plichota i Wolf 2012: 125).

I : droit comme un i ► Taciturne, ironique, **droit comme un i**, auréolé d'une réputation internationale de vieux sage dont il ne faisait aucun cas, le père de Lison, que j'ai croisé cinq ou six fois dans ma vie, m'intimidait (Pennac 2012: 9).

— Тугљив, ироничан, прав као свећа, широм света овечан славом старог мудраца, на коју се није обзирао, Лизонин отац, кога сам срео тек пет или шест пута у животу, уливао ми је страхопоштовање (Penak 2013: 5).

I : droit comme un i ► Tandis qu'Albert Maillard reprend vaguement conscience, s'époumone en roulant sur le côté, Édouard **droit comme un « I »** insulte le ciel, comme s'il fumait un bâton de dynamite (Lemaitre 2013: 52).

— Док Албер Мајар магловито долази свести, сопће изврнут у страну, Едуар усраван као слово „I“ пеује небо, као да пуши штапин диманита (Lemetr 2014: 39).

— Dok Albert Maillard nejasno dolazi k svijesti, valja se postrance sopćuci, Edouard uspravan kao jablan vrijeđa nebo, kao da puši dinamitovu patronu (Lemaitre 2015: 38).

I : droit comme un i ► Tant d'effort n'aurait pas été concevable sans l'imminence du réconfort, on avait le choix entre les parties de cartes sans merci, les femmes d'accord pour tout, et surtout les beuveries épouvantables mais dont on sortait **droit comme un I** avant de rentrer à la maison (Benacquista 2004: 111).

— Толики напор био би незамислив да није следила награда; могао је да бира између беспопштених партија карата, жена спремних на све што се од њих тражи и, пре свега, пијанки које су биле језиве, али са којих се човек враћа кући прав као стрела (Benakvista 2014: 104).

— Taj silni napor ne bi bio zamisliv da istom nije uslijedila naknada, izbor se kretao od bespoštadinih partija karata, žena spremnih na sve i, prije svega, stravičnih opijanja, nakon kojih se međutim uzdignute glave odlazilo kući (Benacquista 2015: 104).

I : droit comme un i ► Tout ce monde monta dans la chaloupe, Villegagnon debout à l'avant, **droit comme un i**, le nez aussi menaçant qu'un rostre de galère (Rufin 2014: 184).

— Сви се они попеше на шалупу, Вилгањон стоји с преда, прав као свећа, опасна носа налик на кљун галије (Rifen 2004: 121).

— Svi se oni ukrače u čamac, Villegagnon je stajao na pramcu, uspravan poput slova i, nosa prijetećeg poput kljuna galije (Rufin 2002: 137).

I : droit comme un i ► Tu serrais les lèvres si fort qu'on aurait dit que tu te retenais à grand-peine de prononcer un certain mot, une certaine phrase. Ton nez **droit comme un i**, tes pommettes de petite Tatare et ton menton pointu exprimaient malgré toi ton espièglerie et ta douceur habituelles (Besson 1985: 16).

— Усне си стискала тако јако, човек би рекао да се, с тешком муком, уздржаваш да не изустиш извесну реч, извесну реченицу. Твој носић прав као стрела, јагодице к'о у мале Татарке и шиљаста брада изражавали су, против твоје воље, твоју уобичајену, враголасту и нежну природу (Beson 1999: 11).

I : droit comme un i ► Vous souvenez-vous de la date d'achat ? répéta l'huissier qui était toujours posté, **droit comme un i**, devant la télévision (Salvayre 1997: 51).

— Сећате ли се датума куповине? понови извршитељ који је и даље чекао у заседи, укипљен, пред телевизором (Salver 2005: 37).

— Sjećate li se datuma kupnje? ponovio je ovršitelj, koji je i dalje, uspravan poput slova “i”, stajao pred televizorom (Salvayre 2008: 38).

I : droit comme un i ► Vous, vous êtes jeune et frais, vous êtes **droit comme un i**, et vous avez deux yeux superbes : tant qu’il y aura des bossus et des borgnes, vous n’aurez pas le droit de vous plaindre (Pagnol 2004a: 63).

— Ви сте млади и чили, прави сте као слово I, и имате два дивна ока; све док буде грбаваца и ћоравца, нећете имати права да се жалите (Пањол 1993: 56).

— Ви сте млади и здрави, прави као свијећа, имате очи sokolove, i dok god bude grbavaca i ćoravaca, nećete se smjeti potužiti na svoju sudbinu (Pagnol 1985: 50).

IMAGE : sage comme une image ► À l’époque ce qu’on buvait tu ne peux pas imaginer, tu nous vois là bien rangés aujourd’hui **sages comme des images** (Prudhomme 2012: 102).

— Ми у оно време шта све нисмо пили не можеш ни да замислиш, видиш нас сад мирне као бубице (Pridom 2015: 102).

IMAGE : sage comme une image ► Après s’être assuré que Madonna dormait profondément (je l’avais attendu au bar, **sage comme une image**, devant une bouteille d’eau gazeuse et sous l’œil torve du détective maison), il m’avait emmené faire un tour (Djian 2000: 175).

— Nakon što se uvjerio da Madonna spava dubokim snom (čekao sam ga u baru, miran kao bubica, s bocom mineralne vode ispred sebe i kućnim detektivom prijeteća pogleda) poveo me je u šetnju (Djian 2002: 115–116).

IMAGE : sage comme une image ► Durant votre absence, vos filles furent **sages comme des images** collées à la porte d’un savetier (Queneau 1965a: 36).

— За вашег одсуства, кћери су вам биле честите као иконе на капији неког обућара (Кено 2001: 34).

— Za vašega izbivanja vaše su kćeri bile slika i prilika djece i nisu se micale s praga jednoga cipelara (Queneau 2014: 33).

IMAGE : sage comme une image ► Elle eut envie de parler de cette amie très chère à Mlle Bourgeoys, de la petite Elisabeth, un si beau bébé **sage comme une image**, de réclamer, de dire: « N’ont-elles pas le droit de vivre? » (Golon 1995: 190).

— Osjetila je želju da gospodici Bourgeois govori o toj dragoj prijateljici, o maloj Elizabeth koja je bila dojenče, lijepo kao slika, da bi je za njih pitala: “Zar oni nemaju pravo živjeti?” (Golon 1993: 131).

IMAGE : sage comme une image ► Elle obéissait [...], elle était **sage** « **comme une image** », ce qui signifiait pour la compagnie qu’elle ne dérangeait personne, et ne faisait plus parler d’elle (Golon 1984: 339).

— Bila je poslušna [...], bila je dobra i pametna, pa više nisu govorili o njoj (Golon 1993: 253).

IMAGE : sage comme une image ► Il [...] lui expliquait l’art moderne. Elle écoutait, **sage comme une image**. Marquait des noms, des dates. Avec un sérieux qui ne se démentait pas (Panco 2008: 247–248).

— Тумачио јој [је] модерну уметност. Слушала га је мирна као бубица. Бележила имена, датуме. Са озбиљношћу која се није могла порећи (Pankol 2014a: 254).

IMAGE : sage comme une image ► Il s’agit [...] [de] faire de moi un être indésirable et familier, [...] me rendre à la fois insensible et insignifiante [...] – une bonne sœur ou une sœur musulmane, voilée, **sage comme une image**, indifférente à eux (Laurens 2006: 304).

— То би значило [...] [да бих се] претворила [...] у неког нежељеног а блиског, [...] [да би постала] истовремено неосетљива и безначајна [...] – часна сестра или муслиманска сестра, покривена велом, мирна као бубица, равнодушна према њима (Lorans 2007: 207).

IMAGE : sage comme une image ► J’ai été un enfant sans histoires, un premier communiant **sage comme une image**, la mascotte de mon club d’optimistes, un lycéen tranquille, un bachelier bien reçu, un étudiant sérieux, un cœur d’artichaut en amour et un amoureux fidèle (Gavalda 2014: 275).

— Био сам дете за причу, првопричесник миран као бубица, маскота свог клуба оптимиста, миран гимназијалац, лепо прихваћен матурант, озбиљан студент, нежног срца у љубави и веран љубавник (Gavalda 2014: 176).

IMAGE : sage comme une image ► J’ai une pleine boîte de négatifs provenant de mes glanes à travers les champs empiriques. Parfaite disponibilité de ces enfants, **sages comme des images** (Tournier 1970: 120).

— Имам пуну кутију негатива са својих тумарања у потрази за доживљајима. Потпуна расположивост те деце послушне као слике (Turnije 2002: 128).

— Imam jednu punu kutiju negativa koji potječu od mojih pabirčenja po empirijskim poljima. Ta djeca, poslušna kao slika, uvijek su mi na raspolaganju (Tournier 2008: 108).

IMAGE : sage comme une image ► J’espère que mes enfants sont sages [...]. – Absolument, madame [...]. **Sages comme des images** (Révay 2007: 481–482).

— Надам се да су моја деца добра [...]. – Наравно, госпођо [...]. Мирни су као бубице (Revaj 2013: 335).

IMAGE : sage comme une image ► Liliane Bertin mesurait ses enthousiasmes et ses amitiés. À l’école, les professeurs s’y prenaient souvent à deux fois pour la repérer au fond de la classe. Elle était une charmante camarade, serviable, discrète et souriante. [...] Liliane Bertin était **sage comme une image**, aussi lisse et transparente que le manteau de glace d’un lac berlinois en plein hiver (Révay 2009: 66).

— Лили Бертран одмеравала је своја усхићења и своја пријатељства. У школи, професори су морали да се потруде како би је угледали у дну учионице. Била је пријатна другарица, услужна, дискретна и насмејана.

[...] Лилијан Бертран била је мудра као слика, глатка и провидна као ледена површина једног берлинског језера усред зиме (Revaj 2010: 48).

IMAGE : sage comme une image ► Mathieu avait trois sœurs [...]. La grande Juliette avait seize ans, [...] et passait pour la plus belle jeune fille du royaume. [...] La deuxième Juliette avait onze ans, et la réputation d'être **sage comme une image**. La troisième [...] venait de fêter ses six ans ; mais elle lisait des encyclopédies depuis qu'elle en avait quatre (Mauri 2013: 11).

— Маџе је имао три сестре [...]. Велика Жилијета имала је шеснаест година, [...] и важила је за најлепшу девојку у краљевству. [...] Друга Жилијета имала је једанаест година и сматрана је веома послушном и добром девојчицом. [...] Трећа [...] мало пре тога прославила је пести рођендан, али је она још од своје четврте године читала енциклопедије (Мори 2012: 6–7).

IMAGE : sage comme une image ► Que sont devenus vos dix frères ? [...] – Ils sont devenus **sages comme des images** [...]. Certains d'entre eux occupent d'ailleurs des places que vous leur envieriez (Mauri 2013: 112).

— Шта се догодило с десеторицом ваше браће? [...] – Постали су добри како се то само пожелети може [...]. Неки од њих налазе се на положајима на којима бисте могли да им позавидите (Мори 2012: 100).

IMAGE : sage comme une image ► Si tu es bien sage, tu iras à la campagne cet été. – Oh, m'man... vrai ? – Oui, mais si tu es **sage ! – Comme une image** (Sabatier 1979: 53).

— Ако budeš mnogo dobar, ovih praznika ćeš ići na ljetovanje. – Oh, mam'ce je l' istina? – Jes, samo ako budeš dobar! – Bit ću dobar kao anđeo! (Sabatier 1962: 36).

IMAGE : sage comme une image ► Si vous ne vous tenez pas tranquilles... fit un agent en agitant des menottes. – Ça va, l'enflé! On sera **sages comme des images!** (Simenon 1963: 186).

— “Тише мало...”, i policajac zamahne pendrekom. – “Dobro, dobro, naduvenko. Bit ćemo mirne kao janjci” (Simenon 1966: 161).

JOB : gueux comme Job ► L'argent au temps où nous vivons, on en voit de moins en moins. Les terres sont ravagées, le commerce est mort et le roi lui-même **gueux comme Job** sur son fumier (Benzoni 1993b: 554).

— Novac se svakim danom sve rjeđe viđa. Zemlja je opustošena, trgovina je zamrla, a i sam kralj je siromašan kao Job na hrpi gnoja (Benzoni 1982: 287).

JOB : gueux comme Job ► Le fruit de leurs efforts, le meilleur de leurs cultures allait à la résidence d'été des évêques qui avaient besoin d'une table bien garnie pour recevoir seigneurs de haute lignée et grands dignitaires de l'Eglise de passage dans le Comtat. Nos moines et notre moineillon, quant à eux, restaient **gueux comme Job** (Sabatier 1978: 180).

— Plodovi njihova napora, najbolji plodovi odlazili su u ljetnu rezidenciju biskupa, koji su morali imati dobro

opskrbjenu trpezu da bi mogli primati velikaše i velikodostojnike crkve, koji su bili u prolazu kroz grofoviju. Naši fratri i fratrić i dalje su ostali ubogi kao Jobovi (Sabatier 1982: 210).

JOB : pauvre comme Job ► Après le refus de la banque de le reprendre, il avait cherché, cherché, essayé toutes sortes de choses, il avait même participé à la campagne de dératisation. À vingt-cinq centimes le rat crevé, sa mère lui avait dit qu'il n'était pas près de faire fortune. [...] Tout ça pour dire que, trois mois après son retour, il était encore **pauvre comme Job**, tu parles d'un cadeau pour sa Cécile (Lemaitre 2013: 181).

— Након одбијања банке да га поново запосли, тражио је и тражио, испробао разне ствари, чак је учествовао у кампањи дератизације. За двадесет пет сантима по цркнугом пацову, мајка му је рекла да није спреман да се обогати. [...] Све то да би, три месеца након повратка, и даље био сиромашан као Јов, није било шансе да купи неки поклон за своју Сесил (Lemaitre 2014: 142).

— Након што га банка није htjela ponovno zaposliti, tražio je, tražio, pokušao sve moguće, čak je sudjelovao i u kampanji za deratizaciju. S dvadeset pet santima po krepanom štakoru, majka mu je rekla da se baš i neće obogatiti. [...] Sve to kako bi s edošlo do zaključka da je, tri mjeseca po povratku, i dalje bio siromašan kao Job, kakva li poklona za njegovu Cécile (Lemaitre 2015: 128–129).

JOB : pauvre comme Job ► Après tout, pourquoi ne finirait-elle pas par l'épouser ? – Parce qu'il est **pauvre comme Job !** Pas de famille, pas de métier... Votre père n'acceptera jamais pour gendre un gueux sans sous ni maille... fût-il poète ! (Bourin 1993a: 355).

— Након svega, zašto se zapravo i ne bi za nj udala? – Zato što je siromašan poput Joba! Nema obitelji, nema zanimanja... Vaš otac ne bi nikad prihvatio za zeta jednog ubogog siromaška bez prebijene pare... pa bio on i pjesnik! (Bourin 1990: 303).

JOB : pauvre comme Job ► C'étaient des gentilshommes d'aventures, souvent des Français. Je revois leurs visages tannés de forbans, leurs tenues extravagantes, près de nos robes sombres et nos cols blancs. Ils ne nous auraient fait aucun mal à nous qui étions **pauvres comme Job** (Golon 1978: 88).

— Та су господа pripadala pustolovima, a među njima je bilo dosta Francuza. Živo su mi u sjećanju njihova opaljena gusarska lica, njihova nastrana od[ij]ela koja su odudarala od naše čedne odjeće i od naših bijelih ovratnika. Bili smo siromašni poput Joba i oni nam nikakvo zlo ne bi bili napravili (Golon 1980: 108–109).

JOB : pauvre comme Job ► Je suis désolée, mais vous ne trouverez rien ici. Nous sommes **pauvres comme Job** (Golon 1978: 270).

— Meni je zaista vrlo žao, ali na ovoj brodici zaista ništa nećete pronaći. Siromašniji smo od Joba (Golon 1980: 344).

JOB : pauvre comme Job ► Les établissements privés ou militaires de la Nouvelle-France ne réunissent pas

ensemble une déjà telle puissance commerciale et de défense. – Les établissements français des colonies sont toujours **pauvres comme Job**, par la négligence du royaume et celle de leur propre gouvernement. Ce n'est pas une raison pour les imiter (Golon 2002: 210).

— Svi privatni i vojni uređaji u Novoj Francuskoj zajedno nemaju takav trgovački i vojni potencijal. – Francuske su postaje u kolonijama redovito vrlo siromašne zbog nemara kraljevine i njihove vlastite uprave. Nema nikakva smisla uzeti njih za primjer (Golon 1992: 127).

JOB : pauvre comme Job ► **Pauvre comme Job**, je rentre au pays. Bill Duffy veut plus entendre parler de moi depuis que j'ai perdu mon titre contre Joe Louis (Fusaro 2004: 139).

— Siromašan poput Joba, vraćam se u svoju zemlju. Bill Duffy ne želi više ni čuti za mene otkako sam izgubio naslov sa Joem Louisom (Fusaro 2005: 99).

JOB : pauvre comme Job ► Ses parents, **pauvres comme Job**, avaient fêté seuls sa naissance au fond des Pyrénées en l'enroulant dans une bonne couverture (Vargas 2001: 127).

— Његови родитељи сиромашни као Јов, славили [су] његово рођење у дубини Пиринеја тако што су га умотали у ћебе (Vargas 2007: 102).

— Njegovi roditelji, siromašni poput Joba, sami [su] proslavili njegovo rođenje u dubinama Pirineja, omotavši ga u topao pokrivač (Vargas 2011: 99).

JUSTICE : raide comme la justice ► « Qu'est-ce que tu ferais si tu étais dans sa situation et qu'on t'accusait injustement du meurtre de ton ex-femme ? » [...] – « Je me rendrais à la police sans résister. » Il l'observa. Évidemment ; **raide comme la justice** (Serfaty 2013: 147).

— „Шта би ти урадила да си на његовом месту и да те неправедно оптужују за убиство бивше жене?“ [...] – „Предала бих се полицији и не бих пружала отпор.“ Он је осмотри: стајала је усправно као да је прогутала мотку (Serfaty 2012: 143).

JUSTICE : raide comme la justice ► C'est des saucisses empoisonnées. [...] – Tu veux empoisonner son chien ? – [...] J'ai choisi les plus belles, pour que ça lui fasse envie. S'il en met un seul morceau dans sa bouche, il tombe **raide comme la justice** (Pagnol 2004b: 200).

— Те кобасице су отроване. [...] – Хоћеш да отрујеш његовог пса? – [...] Изабрао сам најлепше, да му нарасту зазубице. Ако стави један једини комад у уста, извалиће се као проштац (Пањол 1993: 173).

— Te su kobasice otrovne. [...] – Želiš mu otrovati psa? – [...] Izabrao sam najljepše tako da mu narastu zazubice. Ako strpa u usta samo komadić, izvalit će se ko klada (Pagnol 2010: 198).

JUSTICE : raide comme la justice ► C'est fini, dit seulement Anna. Ils se turent tous les trois. Ottavio frémissant, Anna **raide comme la justice**, et Pietro

assis derrière le bureau. L'atmosphère était plus que jamais sombre et chargée (Delalande 2008: 396).

— „Готово је“, рекла је Ана. Сви су ућутали. Отавио је дрхтао, Ана се држала усправно као фигура правде, а Пјетро је седео за столом. Атмосфера је била мрачна и напета (Delalande 2006: 304–305).

JUSTICE : raide comme la justice ► C'est justement elle que, à huit heures pétantes, Colombe m'envoie en émissaire. [...] La pauvre enfant [...] se tient sur mon paillason, **raide comme la justice** (Barbery 2009: 305).

— А управо њу ми, у осам нула-нула, Коломба шаље као изасланика. [...] Сирото дете [...] стоји као кип на мом отирачу (Barbery 2008: 236).

— Управо ми је нју Коломбе послала као емисара точно у осам сати. [...] Јадно дијете [...] стоји на мом отирачу, усправна као правда (Barbery 2009: 257).

JUSTICE : raide comme la justice ► Elle avait vu les photos, c'étaient toujours les mêmes, la maison incendiée et les six petits portraits d'identité. La vieille dame douce et craintive. Son mari, **raide comme la justice**, les yeux écarquillés derrière ses grosses lunettes d'écaille. Florence belle et souriante. Lui avec sa bonne tête de père tranquille [...]. Et puis les deux petits (Carrère 2000: 34).

— Видјела је фотографије, увјек исте: кућу у пламену и шест сличица коју су представљале судионике догађаја. Блага и бојаљљива стара госпођа. Нјезин муш, строга лика, очју повећаних иза дебелих наочала с оквиrom од корњачевине. Florence, lijepa i nasmiјana. On, sa svojim čestitim izrazom smirenog oca [...]. I dvoje malenih (Carrère 2003: 20–21).

JUSTICE : raide comme la justice ► Je rentrai, **raide comme la justice**. Ma mère, qui descendait du grenier, une poignée d'oignons à la main, passa devant moi. Je la suivis, pas à pas, tiraillée entre deux soupçons (Bazin 1973: 214). = Udoh u kuću ukočena kao pravda. Moja majka, koja je silazila s tavana, s punom šakom luka prođe preda mnom. Išla sam s za njom ukorak i razdirale su me dvije sumnje (Bazen 1958: 135).

JUSTICE : raide comme la justice ► Mademoiselle, ça va être **raide comme la justice** ce bracelet, j'vous dis que ça peut pas aller. [...] – Vous y arriverez, Georges. [...] Allez, un peu de nerf l'artiste, que diable ! [...] Et surtout n'oubliez pas. De la souplesse, toujours de la souplesse, rien que de la souplesse. Un bijou est vivant, il respire, il s'abreuve de l'âme de son propriétaire, et la restitue au travers de son éclat (Horts 2002: 211).

— Госпођице, биће крута као Правда, та наруквица, кажем вам да то неће ићи. [...] – Успећете, Жорж. [...] Хајде, мало уметничке снаге, дођавола! [...] И никако не заборавите. Савитљивост, увек савитљивост, само савитљивост. Накит је жив, он дише, напија се душом свог власника, и обнавља је својим сјајем (Dez Or 2008: 196).

JUSTICE : raide comme la justice ► Non, je ne sortirai pas, **raide comme la justice**, en claquant les portes. Je me suis levée, je m'avance vers elle, douce, douce,

douce. Je m'avance, armée de ce seul regard qui est aussi l'arme de mon père et dont il m'a enseigné le maniement (Bazin 1973: 97). = Ne, neći izaći, kruta kao pravda, zalupivši vratima. Ustala sam, približavam joj se polako, polako, polako. Približavam se naoružana jedino pogledom što je takođe oružje mog oca i kojim me je naučio da baratam (Bazen 1958: 60).

JUSTICE : raide comme la justice ► Se détournant d'une bouillie de vipère, mon oncle s'approcha, **raide comme la justice**, les deux mains en balance de chaque côté de la soutane. « Ce petit imbécile a-t-il été piqué ? » (Bazin 1993: 11).

— Okrenuvši se od zdruzgane guje, stric nam priđe, krut kao sama Pravda, ravnomjerno mašući rukama s obje strane soutane. “Je li zmija možda ugrizla tog malog kretena?” (Bazin 1991: 9).

LARRON : s'entendre comme larrons en foire ►

Comment avez-vous pu accepter cela de lui ? – Je ne voulais pas. Mais il usa d'un argument qui me fit consentir à ses plans. [...] – En vérité, vous êtes faits pour **vous entendre comme larrons en foire**, tous les deux ; j'aurais dû m'en douter plus tôt. Je suis bien sotté de m'être fait tant de soucis pour vous, Colin Paturel ! Les hommes s'entendent toujours aux dépens des femmes ! (Golon 1978: 399–400).

— Kako ste mogli pristati na njegov prijedlog? – U početku nisam htio, ali se on poslužio jednim sredstvom kojim me je prisilio da prihvatim njegov plan. [...] – Vi ste obojica jednaki, shvatili ste se na brzinu kao lupeži na sajmištu. Trebala sam se toga bojati. Baš sam bila glupa što sam toliko bila u brizi zbog vas, Coline Paturel! Muškarci se uvijek slože na račun žena (Golon 1980: 509).

LARRON : s'entendre comme larrons en foire ►

Connaissant comme nous commençons à le connaître le discernement politique de notre héros, on ne s'étonnera pas qu'Alksnis et lui **se soient entendus comme larrons en foire**. [...] Quand il est retourné à Paris, Alksnis et lui ont gardé le contact, se téléphonant, s'envoyant des fax (Carrère 2011: 327–328).

— Пошто већ познајемо колико познајемо политичко расуђивање свог јунака, нећемо се зачудити што су се Алкснис и он сложили само тако. [...] По повратку у Париз остао је са Алкснисом у контакту, чули су се телефоном, размењивали факсове (Karer 2012: 335).

LARRON : s'entendre comme larrons en foire ►

Pas étonnant que ces deux-là, Mierck et Matziev, sans se connaître auparavant, et en étant l'un pour l'autre le jour et la nuit, **se soient entendus comme larrons en foire**. Ce n'est au fond qu'une question de salissure (Claudel 2003b: 117).

— Није чудо што су се ова двојица, Мјерк и Мацијев, иако се нису познавали и међусобно се разликовали као дан и ноћ, разумевали као депароши на вашару. Само је у питању врста прљавштине (Klodel 2005: 81).

— Није ĉudo што су се та двојица, Мјерк и Мацијев, иако се нису познавали, иако су се разликовали као дан и ноћ, одмах

razumjeli kao sajamski prevaranti. Bili su jednako prljavi (Claudel 2004: 69).

LINGE : blanc comme linge ► La mère mourut peu de temps après sa venue à Murano des suites du choléra. Andrea recueillit l'enfant et l'éleva. La question posée par Nicolas d'Assan, le visage soudain **blanc comme linge**, était celle-ci : « Vous souvenez-vous du nom de cette femme ? » (Cortanze 2014: 135).

— Мајка је умрла од колере недуго по доласку на Мурано. Андреа је прихватио дете и подигао га. Питање што га је поставио Никола д'Асан, одједном блед као крпа, гласило је: „Сећате ли се имена те жене?“ (Kortans 2012: 149–150).

LINGE : blanc comme un linge ► « Eh bien ? m'inquiétais-je, il y a un problème ? » « Je... je ne peux pas la garder, balbutiait-elle, elle... Elle va mourir... » Elle était **blanche comme un linge**. « Mais... pourquoi vous dites ça ? Elle va très bien, cette plante ! » « Non, regardez... Il y a des feuilles qui sont devenues jaunes, là... » Elle tremblait (Gavalda 2008: 69).

— „Шта би? – упитала сам забринуто – има неки проблем?“ „Ја... овај... Не могу да је задржим – пошпатала је... умреће.“ Била је бледа кô крпа. „Ма, ајте... Зашто то кажете? Погледајте је, па биљка је одлично!“ „Не, не, видите овде... Лишће је потпуно пожутело.“ Сва је дрхтала (Gavalda 2009: 50–51).

LINGE : blanc comme un linge ► « Mince ! [...] C'est une fille ! On a pris une Castorette ! » Soudain, il est devenu **blanc comme un linge** (Arrou-Vignod 2009: 267–268).

— „Ах! [...] То је девојчица. Зарабили смо Дабрицу.“ Наједном је побелео као креч (Aru-Vinjo 2013: 327–328).

LINGE : blanc comme un linge ► « N'y avait-il personne pour l'aider ? » – « Probablement pas, puisque la personne responsable n'était pas à son côté [...]. Puisque moi, son mari, je suis ici, dans ce salon, à essayer de te regarder en face, ordure ! » Edward se figea, puis reposa son verre. **Blanc comme un linge**, Julian agrippait le dossier d'un fauteuil. « Je ne comprends pas » (Révay 2011: 222).

— „Зар није било никог да јој помогне?“ – „Вероватно није, пошто онај који би требало да буде одговоран за њу није био поред ње [...]. Зато што сам ја, њен муж, овде, у овом салону, и покушавам да те гледам у очи, ђубре једно!“ Едвард је занемео и спустио чашу. Пребледео као крпа, Џулијан је сео у фотељу. „Не схватам“ (Revaj 2013: 162).

LINGE : blanc comme un linge ► « On t'a entendu crier. Il y avait un message sur ton téléphone ? » – « Non, lâcha Samuel, Alicia ne m'a pas appelé. » – « Tu es **blanc comme un linge** », remarqua Helena. Samuel fit un effort sur lui-même pour ne pas craquer et révéler tout ce qu'il savait (Prévoist 2008: 27).

— „Чули смо да си викнуо. Имаш ли поруку на телефону?“ – „Не“, одговори Самјуел. „Алиша ме није звала.“ – „Бео си кô креч“, примети Хелена. Самјуел се

напрегну како не би поклекао и испричао све што зна (Прево 2010: 25).

LINGE : blanc comme un linge ► « On va crever et personne n’y peut rien... » [...] Le Foldingot, **blanc comme un linge**, s’était alors laissé entraîner sur le balcon avant de se jucher sur le dos de sa jeune maîtresse, les bras autour de son cou (Plichota & Wolf 2014: 371).

— “Krepat émo i nitko ništa neće moći...” [...] Bijel kao kreda, Domdomac ju je slijedio na balkon, potom se popeo na leđa svoje mlade gospođarice i savio ruke oko njezina vrata (Plichota i Wolf 2014: 277).

LINGE : blanc comme un linge ► « Tu dis qu’il y a deux morts aux cabinets ? » – « Oui, chef. » [...] Le [...] commandant entre le premier dans les cabinets. Quand il en ressort, il est **blanc comme un linge** : « Ils ont été littéralement égorgés » (Charrière 1972a: 498).

— „Кажеш да су у клозету два леша?“ – „Да, шефе.“ [...] Управников заменик ушао је у клозет. Кад је изашао, блед је као креч: „Буквално су заклани“ (Šarijer 2012: 377). = “Kažeš da ima dva mrtvaca u nužniku?” – “Da, šege.” [...] Komandant ulazi u nužnik. Kada odande izlazi blijed je kao krpa: “U pravom smislu riječi su preklani” (Šarijer 1970: 382).

LINGE : blanc comme un linge ► « Un sandwich à la pieuvre ! » a crié Jean-C. – « Les tentacules ! » a bredouillé Jean-D. en devenant **blanc comme un linge**. « Ils bougent encore ! » (Arou-Vignod 2009: 158).

— „Сендвич од хоботнице“, узвикнуо је Жан Ц. – „Пипци!“, промумлао је Жан Д, блед као креч. „Још се мичу!“ (Aru-Vinjo 2013: 197).

LINGE : blanc comme un linge ► « Qu’est-ce qui se passe ? » – « Y se passe que la Paulette, elle commence à me gonfler avec ses conneries ! » Il était **blanc comme un linge**. – « Je sais même plus si c’est une bonne idée d’y aller... Je suis perdu, là... » (Gavalda 2004: 370).

— „Шта се догађа?“ – „Догађа се то што ми се Полет стварно попела на вр’ главе са тим својим глупостима!“ Био је блед као крпа. – „Нисам сигуран колико је паметно уопште ићи сад тамо... Потпуно сам изгуљен...“ (Gavalda 2005: 303).

LINGE : blanc comme un linge ► Au nom du ciel, ma mère, que vous est-il arrivé ? Vous êtes **blanche comme un linge** ! – Ce n’est rien. Un vertige (Bourin 1993a: 632).

— Za ime neba, majko moja, što se dogodilo? Bijeli ste poput kreča! – Nije to ništa. Vrtoglavica (Bourin 1990: 540).

LINGE : blanc comme un linge ► **Blanche comme un linge**, elle avait la nausée et des palpitations. Ses jambes flageolaient et un reflux acide lui brûla la poitrine (Musso 2014: 114).

— Бледа као крпа, осећала је мучнину и снажно лупање срца. Ноге су јој клецале, а некакав кисели талог раздирао јој је груди (Musso 2014: 82).

LINGE : blanc comme un linge ► Elle plissa les yeux et me prit à témoin : « Le coroner lui-même a conclu à une overdose tristement banale, malgré cet appel troublant. » Son visage était **blanc comme un linge**. À nouveau, elle baissa la tête et fixa les feuilles étalées devant elle (Musso 2016: 314).

— Намршила се и почела да ми се поверава: „Чак је и судски вештак потврдио, на сву несрећу, најобичније предозирање, упркос пријави коју смо добили.“ Лице јој је било бело као крпа. Опет је спустила поглед и уперила га ка гомили распоређених папира испред себе (Musso 2016: 193).

LINGE : blanc comme un linge ► Il a enfin accepté de voir mes parents et, de but en blanc, il leur a demandé ma main ! Moi, j’étais aux anges, tu penses ! [...] Mais le lendemain matin, catastrophe: Francis revient à la maison, **blanc comme un linge**, il s’excuse auprès de mon père – il s’était trompé, voilà ; tout était rompu (Chandernagor 1998: 219).

— Најзад је пристао да се састане са мојим родитељима и онда је изненада затражио моју руку! Ја сам била на седмом небу, можеш замислити! [...] А сутрадан ујутру, пропаст: Франсис долази нашој кући, блед као крпа, извињава се мојем тати – погрешно је, ето; све је прекинуто (Шандернагор 1999: 211).

LINGE : blanc comme un linge ► Il observa longuement, avec défiance, ce client **blanc comme un linge** qui se tenait sur le bout de son siège et se balançait en serrant son bras contre son ventre. [...] « Vous êtes pas malade [...] ? » – « [...] Non, non, [...] je suis seulement fatigué » (Lemaitre 2013: 175).

— Дуго је неповерљиво посматрао ту муштерију бледу као крпа, која је седела на ивици седишта и њихала се стежући руку уз стомак. [...] „[...] Нисте болесни?“ „[...] Не, не, [...] само сам уморан“ (Lemaitre 2014: 137–138).

— Promatrao je dugo i nepovjerljivo tu mušteriju blijedu poput krpe koja je sjedila na rubu sjedala i njihala se stišćući ruku uz trbuh. [...] “Da niste [...] bolesni?” – “Nisam, nisam, [...] samo sam umoran” (Lemaitre 2015: 124).

LINGE : blanc comme un linge ► Je le trouve dans la chambre, seul, **blanc comme un linge**. À côté de lui, sur le lit, Sheba dort sur un drap de bain. Je m’approche et je vois que Sheba a le crâne ouvert, la mâchoire fracassée. Il supplie, se jette à mes genoux, les enserre... Ce n’est pas sa faute, pas sa faute à lui (Leroy 2014: 56).

— Надем га у соби, samog, bijelog kao plahta. Pokraj njega, a na krevetu, Sheba spava na ručniku. Pridem i vidim da Sheba ima razbijenu glavu, zgnječenu vilicu. On preklinje, baca mi se pred koljena, grli ih... Nije kriv, nije on kriv (Leroy 2014: 42).

LINGE : blanc comme un linge ► Je m’arrachai de mon siège et allai me planter devant son bureau, ivre de colère et de chagrin [...]. Il devint **blanc comme un linge** (Djian 2000: 299).

— Iskočih iz sjedala i ukočeno stadoh pred njegov stol, pijan od bijesa i tuge [...]. On postade blijed kao krpa (Djian 2002: 197).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Je répète : le Reichprotektor est là et il est blessé. Non, je ne sais pas. « Schnell ! » Puis un premier médecin, tchèque, lui succède. Il est **blanc comme un linge** mais commence aussitôt à examiner la blessure, avec une pince et des tampons (Binet 2009: 363–364).

— Понављам: рајхпротектор је овде и рањен је. Не знам. „Schnell!“ За њим долази примаријус, Чех. Блед је као крпа, али одмах почиње да, пинцетом и тампонима, прегледа рану (Bine 2013: 297).

— Ponavljam: Reichsprotektor je ovdje i ranjen je. Ne, ne znam. “Schnell!” Pojavljuje se zatim prvi liječnik, Čeh. Blijed je kao krpa, no odmah počinje pregledavati ranu (Binet 2015: 318–319).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Je tourne un moment dans la clairière sans chercher à savoir où se trouvaient exactement les bâtiments[,] [...] j’ai le cerveau **blanc comme un linge** (Énard 2008: 432).

— Вртим се мало на пропланку и не покушавајући да сазнам где се тачно налазила грађевина[,] [...] мозак ми је бео као платно (Enar 2016: 304).

— Jedno se vrijeme na proplanku vrtim ukруг ne trudeći se dokučiti gdje su se тоčno nalazile зgrade[,] [...] мозак ми је čist poput bijele krpe (Énard 2014: 398).

LINGE : **blanc comme un linge** ► La jeune fille dans les bras, Pierre grimpa les marches du perron des Pollock à toute vitesse. Gus, **blanc comme un linge**, tambourina à la porte. « Mes enfants ! s’écria Dragomira en voyant le spectacle tragique qu’offrait sa petite-fille. Seigneur ! Que s’est-il passé ? » (Plichota & Wolf 2010a: 387).

— Са девојчицом у наручју, Пјер се веома врзо попе степеницама до улаза у кућу Полокових. Гус, бео као креч, покуца на врата. „Децо моја!“, повика Драгомира видевши трагичан приказ који је представљала њена унука. „Господе! Шта се десило?“ (Plišota i Volf 2012: 372).

— S Oksom u rukama, Pierre je trčao preko stuba do ulaznih vrata Pollockovih. Gus, blijed kao krpa, lupao je na vrata. “O, Bože!” kriknula je Dragomira kakda je vidjela unuku u takvu stanju. “Što se dogodilo?” (Plichota & Wolf 2011: 362).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Le grand a lâché Jean-A. [...]. « Ouf ! j’ai murmuré. » – « Dommage, tu veux dire ! a corrigé Jean-A. Juste au moment où j’allais lui faire ma prise secrète ! » En vérité, il était **blanc comme un linge** (Arrou-Vignod 2009: 206).

— Дугајлија је пустио Жана А [...] „Ух!“, промрмљао сам. – „Хтео си да кажеш штета!“, исправио ме је Жан А. „Баш у тренутку кад сам се спремао да му покажем свој тајни захват!“ У ствари, био је бео као креч (Aru-Vinjo 2013: 254).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Le sectionnement de la jugulaire l’a vidé de la moitié de son sang en

quelques minutes, il est déjà **blanc comme un linge** (Lemaitre 2012: 281–282).

— Пошто му је пресечена вратна вена, изгубио је пола крви за неколико минута, већ је бео као креч (Lemetr 2014: 256).

— Kroz probijenu vratnu žilu u nekoliko minuta istekla mu je polovica krvi, već je blijed kao krpa (Lemaitre 2014: 223).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Le visage du vieux professeur était devenu pâle [...]. Ça ne va pas ? demanda Keira. [...] Le vieux professeur posa sa main sur sa poitrine et se rassit dans son fauteuil, il était **blanc comme un linge**. Ce n’est rien, dit-il, un coup de fatigue (Levy 2009b: 448).

— Лице му се накриви. Био је блед [...] „Није вам добро?“, упита га Кира. [...] Онда се он ухвати за груди и поново седе у наслоњач: био је бео као креч. „Није ми ништа, рече, само сам уморан“ (Levi 2011: 376).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Pourquoi étais-tu aussi bizarre au téléphone ? [...] Tu es **blanc comme un linge**. Tu n’es pas malade, au moins ? (Révay 2007: 394).

— Зашто си звучао онако чудно преко телефона? [...] Блед си као крпа. Да ниси болестан? (Revaj 2013: 274).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Quand on est montés dans la voiture quon s’est aperçus que Jean-C. n’était pas avec nous. [...] « Si on partait sans lui? » a proposé Jean-A. [...] Papa s’est retourné vers lui, **blanc comme un linge** (Arrou-Vignod 2009: 138).

— Кад смо ушли у кола, приметили смо да Жан Ц није с нама. [...] „А да кренемо без њега?“ [...] Тата се окренуо према њему, блед као крпа (Aru-Vinjo 2013: 171–172).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Vous répétez que ce n’est pas grave mais vous êtes **blanche comme un linge**. Qu’y a-t-il donc ? Parlez. Faut-il prévenir Manigault ? (Golon 1977: 293–294).

— Понављате да није опасно, а међутим, сте blijedi као крпа. Što je dakle? Govorite! Treba li upozoriti Manigaulta? (Golon 1980: 472).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Vous trouvez que j’ai le type turc ? [...] – Vous avez la peau plutôt mate pour une Anglaise. – Vous dites cela parce que vous êtes **blanc comme un linge**. Vous feriez bien d’aller vous reposer d’ailleurs, vous avez vraiment mauvaise mine. – [...] Parlez-moi encore de la pâleur de mon teint et je vous fais un petit malaise (Levy 2011: 178).

— Је л’ ја вама изгледам као Туркиња? [...] – Па прилично сте тамнопути за једну Енглескињу. – То кажете зато што сте ви бели кр креч. Боље идите да се одморите, стварно лоше изгледате. – [...] Причајте ми још мало о томе како сам блед и онесвестићу (Levi 2013: 127).

LINGE : **blanc comme un linge** ► Vous vous sentez mal, jeune homme ? Vous voulez vous asseoir ? Vous êtes **blanc comme un linge** (Guenassia 2009: 433).

— Je l' to вама позлило, младићу? Хоћете да седнете? Бледи сте као крпа (Genasija 2012: 315).

— Je li vam loše, mlađiću? Hoćete sjesti? Blijedi ste kao krpа (Guenassia 2012: 406).

LINGE : pâle comme un linge ► « Votre amie a failli être blessée. Elle s'en est tirée de justesse. » Vermeer reçut l'information de plein fouet. Il devint **pâle comme un linge**. « Elle va bien ? » demanda-t-il, la gorge serrée (Cardetti 2009: 254).

— „Мало је недостајало да и ваша пријатељица буде повређена. За длаку се извукла.“ Вермера је погодило ово сазнање. Пребледео је као крпа. „Да ли је добро?“, упита са кнедлом у грлу (Kardeti 2013: 196).

LINGE : pâle comme un linge ► Décidément, elle avait peur de se trouver seule ici avec l'Allemand. [...] L'Allemand et la dame parlaient à voix basse. Lui aussi, il était **blanc comme un linge** maintenant. (Némirovsky 2004: 323).

— Очигледно ју је било страх што је сама с Немцем на том месту. [...] Немац и дама су тихо разговарали. Сад је и он био блед као креч (Nemirovska 2005: 336).

— Očito ju je bilo strah biti tu nasamo s Nijemcem. [...] Nijemac i gospođa su govorili tiho. I on je sada bio blijed poput krpe (Némirovsky 2006: 279).

LINGE : pâle comme un linge ► Elle [...] monta rejoindre sa patiente. Cette dernière l'attendait, **pâle comme un linge**. « Vous avez dix minutes de retard. » « Est-ce une raison pour avoir une tête pareille ? » (Nothomb 1998: 66).

— Попела се на спрат код пацијенткиње. А она ју је чекала, бледа као крпа. „Касните осамнаест минута.“ „Да ли је то разлог што се се тако променили?“ (Notomb 2012: 42). = Pope se do svoje pacijentice. Ona je čekala, blijeda kao krpа. “Zakasnili ste deset minuta.” “Je li to razlog da napravite takav izraz?” (Nothomb 2004: 49).

LINGE : pâle comme un linge ► Il se tenait debout et raide à deux mètres du lit, il était **pâle comme un linge** et sous sa peau on devinait le réseau des veines verdâtres qui parcouraient son visage, et sous les yeux des cernes gris-noir. Il avait dû passer la nuit à m'attendre (Adam 2007: 201–202).

— Ukočeno je stajao dva metra od kreveta, bio je blijed kao krpа, pod kožom mu se nazirala mreža zelenkastih žila koje su mu prelazile preko lica, a pod očima sivo-crni podočnjaci. Zsigurno me čekao cijele ноћи (Adam 2010: 119).

LINGE : pâle comme un linge ► Il se tourna vers Basile et le trouva les yeux grands ouverts, **pâle comme un linge**. « Ça va, Basile ? » – « Ça va pas. Ch'suis malade » (Mourlevat 2006: 285).

— Окренуо се ка Базилу и видео га како лежи блед као крпа, широм отворених очију. „Јеси ли добро, Базиле?“ – „Не, болес'ан сам“ (Murleva 2013: 357).

LINGE : pâle comme un linge ► J'ai l'impression qu'Alice a eu encore plus peur que toi, regardez-la, elle est **pâle comme un linge** (Levy 2011: 36).

— Чини ми се да се Алис уплашила још више него ти. Погледајте је, бела је крпа (Levi 2013: 27).

LINGE : pâle comme un linge ► Je me suis assise, je tremblais de la tête aux pieds, je devais être **pâle comme un linge** (Adam 2007: 169).

— Sjela sam, drhteći od glave do pete, zasigurno sam bila blijeda kao krpа (Adam 2010: 101).

LINGE : pâle comme un linge ► Pourquoi dis-tu cela ? lui demanda son père, interloqué. – Nous avons dû quitter la France, précisa Oksа sans pouvoir se retenir, le cœur cognant fortement. Nous avons fui à cause de ce journaliste qui est mort. – Pavel Pollock se passa une main sur le visage. **Pâle comme un linge**, il regarda sa fille, puis ferma les yeux en soupirant (Plichota & Wolf 2010a: 160).

— „Зашто то кажеш?“, упита је отац, зачуђен. „Морали смо да напустимо Француску“, појасни Окса не могавши да се суздржи, док јој је срце снажно лупало. „Побјегли смо због оног новинара који је умро.“ Павел Полок пређе руком преко лица. Блед као крпа, погледа кћер, а затим склопи очи уздишући (Plišota i Volf 2012: 153).

— “Zašto to kažeš?”, upita je otac iznenadeno. – “Morali smo napustiti Francusku”, objasnio Oksа ne mogavši se suzdržati dok јој је srce luđački lupalo. “Pobjegli smo zbog novinara koji је mrtav.” Pavel Pollock prođe rukom preko lica. Blijed kao krpа, gledao је svoju kćer i zatim s uzdahom zatvorio oči (Plichota & Wolf 2011: 152).

LINGE : pâle comme un linge ► Qu'est-ce qu'il y a ? [...] Vous êtes **pâle comme un linge**. – Ce n'est rien, juste un peu de fatigue, tu m'as bien secouée sur ce chemin (Levy 2014: 352).

— Шта је било? [...] Блиједи сте као зид. – Ништа, само сам бало уморна, добро си ме продрмала на путу (Levi 2014: 220).

LINGE : pâle comme un linge ► Tous les regards se tournèrent vers elle. Pavel poussa un cri de rage. **Pâle comme un linge**, Marie lui saisit le bras, les yeux écarquillés. Jeanne et Pierre se regardèrent, interdits (Plichota & Wolf 2010a: 260).

— Сви погледи се окренуше ка њој. Павел испусти крик беса. Бледа као крпа, Мари га ухвати за руку, разрогачених очију. Жан и Пјер се погледаше, без речи (Plišota i Volf 2012: 248).

— Svi su se pogledi okrenuli prema njoj. Bijela kao krpа, Marie ju је uhvatila за ruku, razrogačenih očiju. Jeanne i Pierre zbunjeno су се gledali (Plichota & Wolf 2011: 244).

LINGE : pâle comme un linge ► Tu as eu peur de l'orage ? – Bien sûr que non. – Alors pourquoi es-tu **pâle comme un linge** ? – Je suis juste fatiguée, je t'attendais pour aller me coucher (Levy 2009a: 157).

— Уплашила [си се] олује? – Наравно да нисам. – Зашто си онда тако бледа крпа? – Само сам уморна, чекала сам да се вратиш па да легнем (Levi 2010: 133–134).

- LOIR : dormir comme un loir** ► Alors, les crêtes d'insuffisant ont hanté tes rêves ? [...] – Salut Oksa... **J'ai dormi comme un loir !** (Plichota & Wolf 2010a: 218).
— Дакле, кресте недовољка су ти опседале снове? [...] – Тао, Окса... Спавао сам као топ! (Plišota i Volf 2012: 208).
— Onda, jesu li te kreste Tupavca proganjale u snu? [...] – Bok, Oksa... Spavao sam kao klada! (Plichota & Wolf 2011: x).
- LOIR : dormir comme un loir** ► J'ai essayé de vous réveiller, mais vous **dormiez comme un loir** (Cardetti 2010: 234).
— Покушала сам да вас пробудим, али сте спавали као топ (Kardeti 2013: 170).
- LOIR : dormir comme un loir** ► Je me glissai hors de ma chambre et, rapidement, je filai jusqu'à la remise, où je pris une échelle. L'appliquer sous la fenêtre de Frédie, grimper, enjamber l'appui, réveiller la victime, qui **dormait comme un loir** sur ses fesses striées de rouge (Bazin 1993: 154).
— Izvukao sam se iz svoje sobe, brže-bolje otrčao do šupe i uzeo ljestve. Prislonio sam ih pod prozor Frédiejeve sobe, popeo se uz njih, prekoračio podboj i probudio žrtvu, koja je spavala kao zaklana na svojoj crvenoj ispruganoj stražnjici (Bazin 1991: 136).
- LOIR : dormir comme un loir** ► Je suis resté quatre jours dans sa maison. À **dormir comme un loir** et à manger comme un seigneur. Le vieil homme me regardait avec bienveillance, me réservait (Claudel 2007: 103).
— Остао сам четири дана у његовој кући. Да спавам као клата и једем као господин. Старац ме је благонаклоно гледао, служио (Klodel 2008: 72).
— Ostao sam četiri dana u njegovoj kući. Spavao kao zaklan i gospodski jeo. Starac me gledao dobrohotno, posluživao me (Claudel 2012: 64).
- LOIR : dormir comme un loir** ► La sirène a hurlé à ce moment-là, mais tu n'as rien entendu : tu **dormais comme un loir** (Bazin 1973: 303). = Tad je sirena zauriala, ali ti nisi čula; spavala si kao zaklana (Bazen 1958: 192).
- LOIR : dormir comme un loir** ► La SPA a débarqué au beau milieu de la nuit. [...] Yvan venait de manger et **dormait comme un loir**, moi je somnolais à ses côtés (Darriussecq 1996: 143–144).
— Друштво за заштиту животиња стигло је усред ноћи. [...] Иван се управо најео, спавао је као заклан, ја сам дремкала крај њега (Даријесек 1998: 97).
— Друштво за заштиту животиња nahrupilo je uspred noći. [...] Yvan se upravo najeo i spavao je kao zaklan. Ja sam uz njega dremuckala (Darriussecq 1998: 81).
- LOIR : dormir comme un loir** ► Vous **dormiez tous comme des loirs**. Vous avez eu de la chance d'y perdre si peu. Sans Bertrand, la baraque y passait. Personne d'autre n'aurait grimpé sur le pignon pour faire la part (Bazin 1973: 25–26). = Svi ste spavali kao topovi. Srećni ste što tako malo gubite. Da nije bilo

Bertrana, i kuća bi stradala. Niko se drugi ne bi popeo na zabat da zaustavi vatru (Bazen 1958: 15).

- LOIR : dormir comme un loir** ► On a **dormi comme des loirs**. Le lendemain matin, j'étais de nouveau de bonne humeur (Gavalda 2013: 181).

— Спавали [смо] као клате. Следећег јутра сам поново била добро расположена (Gavalda 2014: 130).

- MADELEINE : pleurer comme la Madeleine** ► Je n'arrive pas à arrêter les larmes[,] c'est ridicule[,] il ne manquerait plus que le contrôleur débarque, j'aurais l'air fin, à **pleurer comme la Madeleine** (Énard 2008: 317).

— Не могу да зауставим сузе[,] баш је смешно[,] треба још само да наиђе кондуктер, лепо бих изгледао, плачем као Магдалена (Enar 2016: 224).

— Ne uspijevam obuzdati suze[,] smiješno je to[,] još kad bi se pojavio kondukter, baš bih izgledao pametno, plačem kao tužna godina (Énard 2014: 294).

- MADELEINE : pleurer comme une madeleine** ► Au chapitre cinématographique, [...] Greenaway suscite en moi admiration, intérêt et bâillements tandis que je **pleure comme une madeleine** spongieuse à chaque fois que Melly et Mama montent l'escalier des Butler après la mort de Bonnie Blue et tiens Blade Runner pour un chef-d'œuvre de la distraction haut de gamme (Barbery 2009: 83).

— Што се тиче кинематографије, [...] Гринавеј ми изазива дивљење, занимање и зевање, а с друге стране, лијем океане суза кад год се Мели и Мами пењу степеницама Батлерових после смрти Бони Блу, а за Истребљивача мислим да је ремек-дело врхунске забаве (Barberi 2008: 63).

— U poglavlju o filmu, [...] Greenway u meni pobuđuje divljenje, zanimanje i zivanje, ali svaki put kad se Mellz i Mama penju stubištem Butlerovih poslije smrti male Bonnie Blue, rasplačem se kao kiša, a Blade Runnera smatram remek-djelom zabavnog filma visoke umjetničke produkcije (Barbery 2009: 69–70).

- MADELEINE : pleurer comme une madeleine** ► Certains passages qu'avait écoutés Rita l'ont fait **pleurer comme une Madeleine**. Alors pas de question, le mec qui raconte à sa femme des histoires qu'elle connaît par cœur et qui trouve le moyen de l'émouvoir encore, il est sûr d'avoir réussi (Charrière 1972b: 376).

— Čitam Riti neke odlomke i ona se rasplače poput malog djeteta. Kad čovjek priča svojoj ženi dogodovštine koje ona zna napamet, a ona se ipak uzbudi, može biti uvjeren da je uspio (Charrière 1977: 292).

- MADELEINE : pleurer comme une madeleine** ► Elle va te planter la veille du mariage [...]. Puis elle viendra sonner à ma porte **en pleurant comme une madeleine**, et tous tes amis se ficheront de toi jusqu'à ta mort (Cardetti 2009: 104).

— Оставиће те дан пре венчања [...]. Затим ће да зазвони на моја врата плачући као киша и сви

пријатељи ће ти се смејати све док будеш био жив (Kardeti 2013: 80).

MADELEINE : pleurer comme une madeleine ► Il s'emporta. Fous-moi la paix ! Il criait plus fort qu'elle ne pourrait jamais crier. Arrête de me castrer haché menu ! Il n'y avait plus trace d'amour entre eux. Elle **pleurait maintenant comme une Madeleine** (Ferney 2003: 116–117).

— Плануо је. Остави ме на миру! Викао је јаче него што би она могла да виче. Престани да ме кастрираш тако што ме сецкаш на ситне комадиће! Између њих више није било ни трага љубави. Сад је плакала као Марија Магдалена (Ferney 2005: 85).

— Ali, molim te, ostavi me na miru! Vikao je jače no što je ona ikada vikala. Prestani me sjeckati na komadiće! Među njima više nije bilo ni traga ljubavi. Počela je plakati kao kišna godina (Ferney 2004: 74).

MADELEINE : pleurer comme une madeleine ► Je crois qu'il est inutile de crier après l'enfant [...]. – Je crierai après l'enfant s'il continue à me casser les oreilles **en pleurant sans arrêt comme une Madeleine** (Goscinnny & Sempé 2004: 441).

— Мислим да нема потребе да вичеш на дете [...]. – Викаћу на дете ако настави да ми пробија уши плачући без престанка као киша! (Gošini i Sampe 2007: 381).

MADELEINE : pleurer comme une Madeleine ► Le gamin, il m'avait pas dit deux mots de tout le temps que j'étais là avec lui. Il **avait pleuré comme une Madeleine** (Claudel 2003b: 194).

— Тај момак није са мном две речи проговорио све време које сам тамо био са њим. Плакао је као киша (Klodel 2005: 134).

— Sve vrijeme što sam bio dolje s njim, dječak nije prozborio dvije riječi. Plakao je kao malo dijete (Claudel 2004: 115).

MADELEINE : pleurer comme une madeleine ► Les enfants hurlent de joie, les parents battent des mains et tout ce petit monde se dirige au pied du palais, aux pieds d'Arthur. Le gamin **pleure comme une madeleine**, en précisant qu'on ne parle pas ici du gâteau, qui a bien souvent cramé mais jamais pleuré. Comment ne pas fondre devant un tel accueil, un tel débordement de joie et de bonheur ? (Besson 2004: 106–107).

— Деца радосно вичу, родитељи пљешћу и сва та сићушна створења иду пешице ка палати, ка Артуру. Дечак плаче као Магдалена, при чему се овде не мисли на истоимене колаче, којима се често деси да прегоре, али никада да заплачу. Како да се не истопаи због оваквог дочека, због оволиког излива радости и среће? (Besson 2010: 102–103).

— Djeca viču od sreće, roditelji plješću, a sav svijet kreće prema palači, prema Arthuru. Dječak plače kao cvilindreta, a moramo napomenuti kako mu se to ne događa često, čak nikada. No, kako ne zaplakati pred ovakvih dočekom, pred ovakvim izobiljem радости и veselja? (Besson 2007: 84).

MADELEINE : pleurer comme une madeleine ► Marc rêve d'une soirée virtuelle. [...] Dans la soirée virtuelle, Anne ne serait pas en train de trembler de froid et Marc n'aurait pas envie de **pleurer comme une madeleine**, pléonastiquement, sur la place du même nom. (« Un jour, se dit-il, il faudra rebaptiser cet endroit 'place Marcel Proust'. ») (Beigbeder 1994: 148).

— Марк машта о једној виртуелној вечери. [...] У виртуелној вечери Ана сад не би дрхтала од зиме, нити би Марк осећао тако јак порив да заплаче као мадлена, таутолошки, на истоименом тргу. („Једнога дана“, каже он себи, „требало би преименовати ово место у Трг Марсела Пруста.“) (Beigbeder 2014: 136).

— Marc sanjari o nekoj virtualnoj fešti. Na virtualnoj fešti Anne sad ne bi drhtala od hladnoće, a Marca ne bi spopadala želja da zaplače kao „madlena“, pleonastički, na trgu istoga imena. (Jednoga dana, kaže sebi, morat će to mjesto preimenovati u Trg Marcela Prousta.) (Beigbeder 2009: x).

MADELEINE : pleurer comme une madeleine ► Monsieur a voulu jouer les malins et s'est fait prendre à son propre piège ! [...] – Et madame qui joue les princesses de fer et qui **pleure comme une Madeleine** dès qu'elle perd son petit bonhomme qui sert à rien ! (Besson 2003: 35–36).

— Господин лукави се ухватио у сопствену замку! [...] – А зато госпођица глуми гвоздене принцезе па онда рони сузе чим изгуби свог безвредног поданика (Besson 2006: 33).

— Gospodin je htio biti lukav, no uhvatio se u vlastitu zamku! [...] – A gospođa glumi čeličnu kraljevnu a plače kao cvilindreta čim ostane bez svog beskorisnog čovječuljka (Besson 2006: 27).

MADELEINE : pleurer comme une Madeleine ► Tu te souviens de notre première nuit ? – Je me souviens que tu **as pleuré comme une Madeleine**. – J'ai pleuré parce que tu ne m'avais pas touchée (Levy 2006: 280–281).

— Сећаш се прве ноћи коју смо провели заједно? – Сећам се да си плакала као киша. – Плакала сам зато што ме ниси ни пипнуо (Levi 2008: 193).

MADELEINE : pleurer comme une madeleine ► Et là, j'ai craqué. Je ne m'y attendais pas du tout. Je me suis mis à **pleurer comme une madeleine** (Gavalda 2002: 213).

— Тада сам препукао. Нисам то уопште очекивао. Почео сам да плачем као киша (Gavalda 2002: 175).

— Slomio sam se. Uopće se ovome nisam nadao. Rasplakao sam se k'o ljuta godina (Gavalda 2003: 135).

MANCHE : s'y prendre comme un manche ► Elle [...] lui trouve aussitôt une promise. [...] Yersin entreprend de lui écrire. [...] Plusieurs ébauches finissent à la corbeille. [...] C'est maladroit. Mina Schwarzenbach attend de lire des vers alexandrins enflammés qui lui seraient dédiés. [...] Yersin **s'y prend comme un manche** (Deville 2012: 30–31).

— Одмах му налази и избраницу. [...] Јерсин узима да јој пише. [...] Неколико концепата завршава у корпи. [...] Неспретно је то. Мина Шварценбах очекује да јој буду посвећени ватрени александринци. [...] Јерсин је сметан кô сајла (Devil 2014: 29).

MANCHE : **s’y prendre comme un manche** ► Excuse-moi, Camille... Je **m’y prends comme un manche avec toi** (Gavalda 2004: 302).

— Извини, Камиј... Стварно се према теби понашам као будала (Gavalda 2005: 246).

MANCHE : **s’y prendre comme un manche** ► Qu’est-ce qu’elle a dit ? – Que ça l’étonnait pas. Que c’était déjà un miracle que tu te sois trouvé un mari, alors que tu le gardes tenait du super-miracle. – Elle a dit ça ! – Mot pour mot... et elle a pas tort. Tu **t’y es prise comme un manche** avec papa ! Parce que, franchement, maman pour qu’il se casse avec... (Pancol 2006: 80).

— Шта ти је рекла? – Да је то не чуди. Да је већ право чудо што си себи уопште нашла мужа, а да си га задржала било би још веће чудо. – То ти је рекла! – Од речи до речи... И није погрешила. Ти си тако незграпна у односу на тату! Јер, искрено, мама, то што је отишао са... (Pankol 2012: 67).

MANCHE : **se débrouiller comme un manche** ► De temps à autre, un libraire pétersbourgeois consentait à lui envoyer quelque argent, mais le poète se rendait compte que c’était une misère comparée à l’usage glouton que la population russe faisait de son travail. Ah, s’il avait pu rentrer à Pétersbourg, il aurait pris ses affaires en main ! Le pauvre Léon devait **se débrouiller comme un manche** (Besson 1988: 88).

— Повремено би неки петербуршки књиџар пристао да му пошаље нешто новца, али је песнику било јасно да је то беда кад се помисли како руски народ гута његово дело. Ех, да може да се врати у Петербург, узео би ствари у своје руке. Јадни Лав мора да се тешко сналази (Beson 1999: 67).

MANCHE : **se débrouiller comme un manche** ► Je voudrais la voir heureuse. La rendre heureuse ? Là, je **me débrouille comme un manche**. Elle me dit, m’écrit tant de choses gracieuses alors que je ressasse les phrases qui lui échappent dans les moments où son désarroi est plus fort que le mien (Weyergans 2005: 81).

— Желео бих да је видим срећну. Да је учиним срећном? У томе сам прави неспособљаковић. Она мени каже, напише ми толико љупких ствари, док ја понављам реченице које њој излете у тренуцима кад је збуњенија од мене (Vejegans 2006: 49).

— Нtio бих је видјети срећну. Усрећити је? Нисам баš мајстор за те ствари. Она мени каже и напише толико тога лијепoga док ја нjoј trubim uvijek iste riječi које она и не чује у тренуцима кад је сметенија од мене (Weyergans 2005: 50).

MANCHE : **se démerder comme un manche** ► Eh bien moi [...], la guerre j’ai pas eu à m’en féliciter. Avec le marché noir, je **me suis démerdé comme un**

manche. Je sais pas comment je m’y prenais, mais je dégustais tout le temps des amendes, on me barbotait mes trucs, l’État, le fisc, les contrôles, on me fermait ma boutique (Queneau 1972: 38).

— Штос мене тиче [...], не би се могло профалит за време рата. На црној берзи сам ти се провео ко бос по трњу. Ма шта да сам предузео, увек бих ти најебо, увек су ми марисали моје ствари, Држава, паје, контроле, затварали су ми радњу (Keno 2008: 40).

— Е па мени [...] у рату баš и nije било лако. У црно тржиште се баš и нисам кузио. Не знам как сам се сналазио, али сваки час сам добивао неке казне, све су ми ствари чопили, држава, порезна, контроле, дућан су ми затворили (Queneau 2006: 37).

MASSE : **dormir comme une masse** ► Angélique lui donna un de ses bracelets et lui demanda de passer la nuit auprès d’elle. [...] Angélique **dormit comme une masse**, recrutée de fatigue (Golon 1994: 399).

— Анделика јој дaде једну од својих наруквица и замоли је да с њом проведе ноћ. [...] Анделика је била изнемогла од умора. Анделика је спавала као заклана (Golon 1966: 365).

MASSE : **dormir comme une masse** ► Angélique, qui **avait dormi comme une masse**, fut éveillée par des luciers dans la cour du fort. L’aube pointait à peine (Golon 1978: 419).

— Анделика, која је спавала тврдо попут камена, пробудила је светлост из дворишта утврде (Golon 1980: 530).

MASSE : **dormir comme une masse** ► Comme c’est calme plat, j’ai décidé de dormir. On baisse la voile et le foc, on garde seulement la trinquette et je **dors comme une masse** au fond du canot (Charrière 1972a: 124).

— Пошто је море равно као тепсија, одлучио сам да одспавам. Спустили смо главно и једно споредно једро, оставили смо само оно на прамцу, и ја сам заспао као клaда на дну чамца (Šarjer 2012: 99). = Како је more било мирно, riješio сам да одспавам. Спустили смо једро и преčku, задржали смо само мало једро и спавам као топ на дну чамца (Šarijer 1970: 97).

MASSE : **dormir comme une masse** ► Sous l’influence du somnifère, j’ai **dormi comme une masse**, le vrai sommeil de brute des sans-pareil, je veux dire un rejet de toute relation, une rupture de contact absolue, la revendication morose d’une solitude allant jusqu’à l’anéantissement (Tournier 1977: 564).

— Од tablete за спавање спавао сам као клaда, правим snom neparske marve, odnosno snom који odbacuje svaki doticaj, potpuno прекida vezu и mrzovoljno уstraje на самоћи до те мјере да доводи до уништења (Tournier 2005: 388).

MASSE : **dormir comme une masse** ► Un matin, en me réveillant, je l’ai pas trouvée près de moi. Il était plus de midi et j’**avais dormi comme une masse** (Djian 1986: 100).

— Једнога јутра, када сам се пробудио, нје nije било покрај мене. Подне је било прошло и био сам заспао као заклан (Djian 2003: 110).

MASSE : **s'écrouler comme une masse** ► « Pierre est mort, Cécile. » Elle sentit sa tête tourner. Une bouffée de chaleur lui monta au visage et l'empêcha de respirer. Elle chercha sa respiration et **s'écroula comme une masse**. « Allô... Allô ?... Cécile !... Réponds ! Qu'est-ce qui se passe ? Cécile ? » hurlait Michel dans le combiné qui pendait dans le vide (Guenassia 2009: 438).

— „Пјер је погинуо, Сесил.“ Осетила је да јој се врти у глави. Нека топлота ударила јој је у лице, није више могла да дише. Оставши без даха, само се скљокала, као цак. „Хало... Хало? Сесил! Јави се! Шта се дешава? Сесил? – урлао је Мишел у слушалицу која је висила, нема (Genasija 2012: 319).

— “Pierre je mrtav, Cécile.“ Osjetila je da joj se vrti. Navala vrućine popela joj se u lice i nije joj dala disati. Pokušala je udahnuti i srušila se kao vreća. „Halo? ... Halo? ... Cécile? ... Odgovori! Što se događa? Cécile? – vikao je Michel u slušalicu koja je visjela u prazno (Guenassia 2012: 410).

MASSE : **s'écrouler comme une masse** ► Ils font un boucan pas possible, de grands coups de boutoir à défoncer le lit, le matelas à ressorts grince saccadé crescendo, et elle qui couine tant quelle peut, oh! oui, encore, ils continuent comme ça un moment, jusqu'à ce que Vuk pousse un râle prolongé et **s'écroule, bong, comme une masse** (Beigbeder 2007: 240).

— Дижу немogućу buku, кревет је пробити тим јуришима, мадрас с опругама шкрипи у испрекиданом крешеду, она вришти из све снаге, oh, да, још, и тако то траје неко вријеме, све док Вук не испусти дугачак пропак и не сруши се, bong, као клادا (Beigbeder 2008: 157–158).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► Alex **s'effondre comme une masse** sur le lit. Elle contient à grand-peine les nausées qui l'assaillent (Lemaitre 2012: 297).

— Алекс се стровали на кревет. На једвите јаде зауздава мучнину (Lemetr 2014: 272).

— Као мртво тјело, Alex се руши на кревет. Једва једвике суздржава мућнину која је спопада (Lemaitre 2014: 235).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► Cette nuit-là, Tamara dort de tout son saoul. Après le repas, elle se sentit tellement fatiguée qu'elle se coucha sans même prendre le temps de se démaquiller. Elle **s'effondra comme une masse** sur son lit, et tomba dans un profond sommeil (Dicker 2012: 503).

— Тамара се те ноћи поштено наспавала. После вечере осети толики умор да је легла не скинувши шминку. Скљока се на кревет и утону у дубок сан (Diker 2014: 545).

— Те је ноћи Tamara spavala kao klada. Nakon večere je osjetila takav umor da je zaspala ne skinuvši šminku. Srušila se na krevet ko pokošena i utonula u dubok san (Dicker 2014: 493).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► De retour dans sa chambre d'hôtel, il **s'était effondré comme**

une masse, malgré sa journée noire, et avait dormi presque douze heures d'affilée (Cardetti 2009: 129).

— По повратку у хотелску собу, сручио се на кревет као беживотно тело, упркос ужасном дану и спавао готово дванаест сати (Kardeti 2013: 99).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► Il se sentit soudain déséquilibré sur la droite. La pocharde, hypnotisée, était en train de **s'effondrer comme une masse**. Il lâcha sa main, ne put cependant éviter la chute et se retrouva à genoux devant la vieille garce, étalée sur le dos, qui gigotait sur le tatami (Houellebecq 2000: 110–111).

— Одједном [је] осетио да му је са десне стране поремећена равнотежа. Наћефленсана, потпуно хипнотизирана, почела је да се руши као нека громада. Он пусти њену руку, али није могао да избегне сопствено падање, тако да се нашао на коленима испред маторе вештице која се леђима бацакала на татамију (Ul'bek 1999: 142).

— Iznenada osjeti da mu je narušena ravnoteža. Pijandura se, hipnotizirana, skl'jokala kao vreća. Ispustio joj je ruku, ali nije mogao izbjeći pad te se našao na koljenima pred babetinom, koja se, izvaljena na leđima, koprcala po tatamiju (Houellebecq 2002: 125).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► Je suis en train de dormir. Je rêve ! J'ai un peu forcé sur la boisson et les médicaments ce soir et... J'ai dû **m'effondrer** sur le bureau **comme une masse** (Prévoist 2008: 55).

— Спавам. Сањам! Вечерас сам мало претерао с пићем и лековима и... мора да сам се стровалио на радни сто и заспао кó клادا (Прево 2010: 55).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► L'Ishwen se baissa pour essayer de récupérer ses affaires, mais il **s'effondra comme une masse**, et sa tête heurta quelque chose de dur, le bout du divan peut-être (Colin 2001: 149).

— Ishwenjanin se pridigao, pokušavajući pokupiti svoje stvari, ali srušio se poput mase, a glava mu je udarila u nešto čvrsto, vjerojatno u rub ležaljke (Colin 2002: 149).

MASSE : **s'effondrer comme une masse** ► Samuel fut en deux enjambées derrière le premier et le frappa assez fort à la nuque. Le jeune homme **s'effondra comme une masse** en lâchant son gourdin (Prévoist 2006: 143).

— Самјуел се у два корака створио иза првог разбојника. Треснуо га по потиљку. Младић се срушио на земљу као проштац, испустивши тољагу (Прево 2008: 156).

MASSE : **s'endormir comme une masse** ► Bruno posa la tête sur le sol et se concentra sur les poils pubiens de la catholique, un mètre devant lui : c'était un monde de douceur, il **s'endormit comme une masse** (Houellebecq 2000: 116).

— Бруно смести главу на земљу и усредреди се на католкињине стидне длачице, на само метар испред њега: читав један свет нежности. Пао је у сан свом тежином (Ul'bek 1999: 148).

— Bruno polegne glavu na tlo i usredotiči se na katolkinjine stidne dlačice, metar pred sobom: bio je to svijet prožet blagošću. Zaspao je kao top (Houellebecq 2002: 130–131).

MASSE : s’endormir comme une masse ► Elaine **s’était endormie comme une masse**. Au milieu de la nuit, elle s’échappa d’un rêve avec la sensation rémanente de s’être écrasée au sol après une chute vertigineuse (Roblès 2008: 432).

— Elaine je zaspala kao klada. Usred noći trgnula se iz sna s osjećajem da se nakon vrtoglavog pada razbila o tlo (Roblès 2013: 387).

MASSE : s’endormir comme une masse ► Il était tard. Dans un coin de la cuisine, j’ai préparé des couvertures et un matelas. [...] Elle **s’est endormie comme une masse**, et dans le sommeil, elle a prononcé quelques mots que je n’ai pas compris (Claudel 2003b: 144).

— Kasno je. U jednom delu kuhinje prostro sam dušek i pokrivače. [...] Zaspala je kao klada i u snu je promrmljala neke речи koje nisam razumeo (Klodel 2005: 100).

— Bilo je kasno. U kutu kuhinje prostro sam madrac i pokrivače. [...] Zaspala je kao klada i u snu izgovorila nekoliko nerazumljivih riječi (Claudel 2004: 85).

MASSE : s’endormir comme une masse ► J’ai eu une journée de merde, Anna. Je suis mort. Je **me suis endormi comme une masse** à 9 heures (Cardetti 2009: 302).

— Имао сам усран дан, Ана. Мртав сам. Заспао сам као кллада у девет сати (Kardeti 2013: 233).

MASSE : s’endormir comme une masse ► Je l’ai retrouvé dans un lit avec ma meilleure amie. [...] J’ai fait comme si de rien n’était. Le soir, il **s’est endormi comme une masse**, il m’a dit que ne rien faire, ça l’épuisait. Je n’ai rien dit (Dicker 2012: 590).

— Затекала сам га у кревету са својом најбољом другарицом. [...] Понашала сам се као да се ништа није десило. Увече је заспао као кллада, рекао ми је да је заморно кад се ништа не ради. Нисам ништа рекла (Diker 2014: 638).

— Zatekla sam ga u krevetu sa svojom najboljom prijateljicom. [...] Pravila sam se da se ništa nije dogodilo. Navečer je zaspao kao klada, rekao mi je da ga strašno umara kad ništa ne radi. Ništa nisam rekla (Dicker 2014: 580).

MASSE : s’endormir comme une masse ► Le lit était petit. Mes pieds dépassaient. Je me suis allongé sans défaire les draps, le noir profond m’absorbait. Je **me suis endormi comme une masse** (Adam 2005: 111).

— Кревет је био мали. Ноге су ми вириле. Опружио сам се не подижући покривач, дубока тмина ме је преплављивала. Заспао сам као кллада (Adan 2008: 76).

— Krevet je bio malen. Noge su mi virile preko ruba. Ispružio sam se ne rasprostrijevši plahte, gusta me tama upijala. Zaspao sam kao klada (Adam 2005: 69).

MASSE : s’endormir comme une masse ► Léa déplià sa natte, retira sa combinaison tachée de sang et s’allongea en culotte et soutien-gorge, l’oreille aux aguets. Mais la fatigue eut raison de son inquiétude ; elle **s’endormit comme une masse** (Deforges 2003b: 254).

— Леа је разместила сламарицу, смакла окрвављени комбинезон и опружила се на лежај у гаћицама и прслучету, начуљених ушију. Заспала је у трену (Deforz 2009: 198).

MASSE : s’endormir comme une masse ► Je me suis écroulée sur place, près du ruisseau. Clair de Lune est resté près de moi, son frère est parti. Et je **me suis endormie comme une masse** (Defonseca 2008: 163).

— Срушила сам се на месту, поред потока. Савијено уво је остао поред мене, његов брат је отишао. А ја сам заспала као кллада (Defonseca 2007: 154).

MASSE : se rendormir comme une masse ► Vers 10 heures du soir, Irina tira Théo du sommeil avec un bouillon chaud qu’il avala à petits coups avant de **se rendormir comme une masse** (Clément 1997: 421).

— Око 10 satu uvečer Irina razbudi Théa toplom juhom koju on progutao u malim gutljajima prije nego što je ponovno zahrkao (Clément 2000: 377).

MASSE : tomber comme une masse ► « Et maintenant, vous êtes de nouveau possédé du désir de pénétrer les entrailles de la terre ? » – « C’est exactement cela ! » La phrase **tomba comme une masse**. Jason baissa la tête. Il avait entendu ce qu’il craignait d’entendre (Golon 1979: 170).

— “A sada vas je opet obuzela želja da prodrete u utrobu zemlje?” – “Upravo tako!” Rečenica je pala kao mrtvo tijelo. Jason obori glavu. Čuo je ono čega se bojao (Golon 1967: 261).

MASSE : tomber comme une masse ► « Oh mon Dieu ! Quelle merde, mais quelle merde, mon Dieu ! » répéta la jeune fille en se laissant **tomber comme une masse** sur le dos. – « Thaïs, ça va ? Réponds-moi ! Thaïs ?! » (Roblès 2008: 32).

— “Oh, Bože! Koje sranje, ma koje sranje, Isuse Bože!” ponovi djevojka i svom se težinom svali na leđa. – “Thaïs, jesi li dobro? Odgovori mi! Thaïs?!” (Roblès 2013: 29).

MASSE : tomber comme une masse ► Camille [...] profita de la confusion générale pour aller se coucher. Elle **tomba comme une masse** et s’endormit bercée par le brouhaha joyeux qui montait entre les lattes du parquet (Gavalda 2004: 367).

— Камиј [...], искористивши општу гунгулу, оде да спава. Срушила се као кллада и заспала, уљуљкана одјеком веселог жамора који је пробијао кроз дашчице паркета (Gavalda 2005: 300).

MASSE : tomber comme une masse ► Charles tituba jusqu’à son lit, se laissa **tomber**, aïe, **comme une masse** et songea qu’il venait de vivre la journée la plus longue de sa... Dormait déjà (Gavalda 2008: 348).

— Шарл се некако дотетурао до кревета и сручио, ај, као врећа. Био је то најдужи дан у његовом... Већ је спавао (Gavalda 2009: 248).

MASSE : tomber comme une masse ► D'un coup, je rentre mon couteau jusqu'au manche dans sa poitrine. Un cri de bête : « Aa-ah ! » Il **tombe comme une masse** (Charrière 1972a: 422).

— Забијам му истог трена нож у груди, све до дршке. Он јавкне: „Аааах“ И падне као проштац (Šarjer 2012: 319). = Jednim udarcem, zabodem svoj nož do drške u njegove grudi. Jedan životinjski krik: “A-a-ah!” Pada kao klada (Šarjier 1970: 323).

MASSE : tomber comme une masse ► Grand-mère Jeanne est morte dans son sommeil. [...] Quand il a reçu le coup de téléphone lui annonçant la nouvelle, mon père s'apprêtait à partir travailler. Il **est tombé comme une masse** sur la chaise et s'est mis à pleurer (Guenassia 2009: 457).

— Бака Жана је умрла у сну. [...] Отац се, кад су му телефоном саопштили новост, управо био спремао да пође на посао. Скљокао се на столицу и бризнуо у плач (Genasija 2012: 331).

— Baka Jeanne je umrla u snu. [...] Kada su mu telefonirali da bi mu prenijeli vijest, moj se otac spremao na posao. Stroptaо se kao klada na stolac i počeo plakati (Guenassia 2012: 428).

MASSE : tomber comme une masse ► Il fallut plusieurs heures pour que Jerzy lui arrache un récit à peu près cohérent de ce qui s'était passé. Après quoi il **tomba comme une masse** (Giroud 1994: 102).

— Било му је потребно неколико сати да му Жежи извуче колико-толико повезану причу о ономе што се десило. После тога срушио се као клada (Жиру 1998: 71).

MASSE : tomber comme une masse ► Il n'avait pas dormi la nuit dernière et très peu les deux précédentes. Avec le décalage horaire et les anxiolytiques, il aurait dû **tomber comme une masse**, mais c'était le contraire qui arrivait : il débordait d'énergie (Musso 2016: 336).

— Синоћ није спавао, а две претходне ноћи веома мало. Због временске разлике и анксиолитика, свако би се срушио као клada, али њему се дешавало супротно: врцао је од енергије (Musso 2016: 208).

MASSE : tomber comme une masse ► Il y eut un sifflement dans l'air et le prêtre tomba comme une masse au fond de l'eau (Prévost 2006: 85).

— Зачуо се фијук и свештеник је као проштац пао у воду (Прево 2008: 90).

MASSE : tomber comme une masse ► Ils avançaient dans le sable [...]. Le soleil de plomb **tombait comme une masse** sur Wolf et son compagnon (Vian 1992a: 141).

— Корачали су по песку [...]. Оловно сунце је падало као маљ на Волфа и његовог пратиоца (Vijan 2006: 221).

— Išli su pijeskom [...]. Sunce je kao olovno truplo padalo na Wolfa i njegova suputnika (Vian 2011: 161).

MASSE : tomber comme une masse ► L'intéressé essaya de se relever mais **retomba comme une masse**. Des bras charitables l'aidèrent à se remettre assis (Colin 2001: 67).

— Izazivač se pokušao pridignuti, ali se nanovo srušio poput mješine. Dobrostive ruke pomogle su mu da sjedne (Colin 2002: 67).

MASSE : tomber comme une masse ► La femme aida Isaac, qui vacillait lui-même, à traîner le corps inerte jusqu'au haut de l'escalier de bois et à le jeter sur un lit couvert d'une couette épaisse dans une chambre pauvre mais propre où le courrier de l'Empereur eut le temps d'apercevoir, sous des dentelles et des franges, un deuxième lit à côté du premier. C'était une chance. Il y **tomba** à son tour, **comme une masse** (Ormesson 1992: 466).

— Пошто је Исак такође био несигуран на ногама, жена му је помогла да одвуче непомично тело уз степенице и бади га на кревет прекривен дебелом перином, у скромној али чистој соби, у којој је Царев писмоноша испод чипки и ресица разазнао други кревет, покрај првог. Права срећа. И он се пружио колико је дуг (Ormeson 2003: 391).

MASSE : tomber comme une masse ► Quand elle tentait une approche un peu directe, il la regardait, les yeux en boules de loto : « Mais tu n'y penses pas, les enfants ne sont pas encore endormis » et gnagnagna, gna» gnagna. Total, elle **tombait comme une masse** tandis qu'il regardait, tard dans la nuit, une nouillerie de talk-show du câble (Giroud de l'Ain 2004: 162).

— Када би покушала са непосредним приступом, гледао ју је очију заокружених као точак за лото: „Само на то мислиш, деца још нису заспала, и ња, ња, ња.“ Онда би се нагло сручила у кревет и заспала, док је он гледао до касно у ноћ неку гњаважу од „округлог стола“ на кабловској (Žiro de l'En 2006: 149).

MASSE : tomber comme une masse ► Quand il rentra, Daphné était déjà au lit. Avant de **tomber comme une masse** à côté d'elle, il passa un tee-shirt pour masquer ses bleus (Weyergans 2005: 226).

— Када се вратио, Дафне је већ била у кревету. Пре него што ће се стровалити поред ње, он обуче мајицу да би покрио модрице (Vejeergans 2006: 135).

— Kad se vratio u stan, Daphné je већ била у постељи. Prije nego što se poput klade srušio pored nje, navukao je majicu da sakrije modrice (Weyergans 2005: 141).

MONDE : vieux comme le monde ► « Faire de l'or ? Rien de plus facile avec cet objet. » Il s'approcha d'un fourneau sur lequel de l'eau bouillait dans un récipient de verre. Il y plongea la cuiller de jade & se mit à remuer lentement. À notre grande stupéfaction, nous vîmes apparaître une pluie de paillettes d'or dans l'eau transparente de la cornue. « Une manipulation **vieille comme le monde**, reprit Kircher, mais qui produit toujours son effet » (Roblès 2008: 405).

— “Proizvesti zlato? Ništa lakše s onim predmetom.” Približi se peći na kojoj je ključala voda u staklenoj posubi. Uroni u posudu žlicu od nefrita & počne lagano miješati. „Varka stara kao svijet“, nastavi Kircher, „koja uvijek proizvede željeni učinak“ (Roblès 2013: 363).

MONDE : vieux comme le monde ► Après cet acte complet, les amants se transforment en aimants de polarité identique. Il y a répulsion. Phénomène **vieux comme le monde**. Les deux machines à recevoir et à donner du plaisir s'éloignent lentement, leurs œufs fertilisés par les spermatozoïdes du partenaire (Werber 1993: 215).

— Nakon tako cjelovitih čina, ljubavnici se pretvoriše u magnete istovrsnog polariteta. Javi se odbojnost. Fenomen star koliko i svijet. Dva stroja za primanje i davanje užitka polagano se udaljiše jedan od drugog, svaki sa svojim jajašcima, netom oplodjenim partnerovim spermatozoidima (Werber 2000: 237).

MONDE : vieux comme le monde ► Dans un quartier spécial de la ville, une douzaine et demie de prostituées maintiennent la haute tradition française de la prostitution distinguée et habile. Toujours les mêmes types d'homme, les mêmes types de femme qui [...] promènent sur la terre leur spécialité, **vieille comme le monde**, la prostitution et la façon d'en vivre, bien (Charrière 1972a: 267).

— У засебном делу града двадесетак проститутки одржава отмену традицију француске проституције. [...] Свуда се среће исти тип мушкараца и жена који се баве оним у чему су најбољи, најстаријим занатом на свету, и добро од тога живе (Šarjer 2012: 205). = У једном посебном кварту у граду, око туче и по проститутки одржавају високу француску традицију отмене и вјеште проституције. Увјек исти тип људи, исти тип жена које [...] носе по земљи свој специјалитет, стар као свијет, проституцију и начин да се од ње добро живи (Šarjer 1970: 207).

MONDE : vieux comme le monde ► En se repliant, nos adversaires ont appliqué sans vergogne la politique de la terre brûlée. Une punition **vieille comme le monde**. Ne rien abandonner aux troupes victorieuses (Révay 2013: 344).

— Наши противници су приликом повлачења бестидно применили политику спржене земље. Кажњавање старо колико и свет. Ништа не препустити победничким трупама (Revaj 2014: 290).

MONDE : vieux comme le monde ► Et là je retrouve mon éternité, car elle me tient lieu à la fois de parents et de progéniture. **Vieux comme le monde**, immortel comme lui, je ne puis avoir qu'un père et une mère putatifs, et des enfants d'adoption (Tournier 1970: 12).

— Баш у томе налазим своју вечност, јер ми она замењује и родитеље и потомство. Стар и бесмртан као свет, ја могу да имам само тобожње родитеље и усвојену децу (Turnije 2002: 12).

— I u tome opet nalazim svoju vječnost, jer ona mi istodobno zamjenjuje roditelje i potomstvo. Star kao svijet, besmrtan poput njega, ja mogu imati samo tobožnjeg oca i tobožnju majku, i usvoјenu djecu (Tournier 2008: 10).

MONDE : vieux comme le monde ► Il avança donc au milieu de l'étrange galerie, éclairée par un lustre branlant, qui diffusait une pâle lueur sur des tentures **vieilles comme le monde** (Mauri 2013: 65).

— Стога је кренуо кроз ту необичну галерију, осветљену лустером који се клатио и бацао бледуњава светлост на тапете старе као Земља (Мори 2012: 57).

MONDE : vieux comme le monde ► Il est beau, Sainclair. Il est tout jeune, il est efficace, il est **vieux comme le monde** (Pennac 1985: 114).

— Сенклер је леп. Сасвим је млад, ефикасан, стар колико свет (Penak 2009: 75).

— Sainclair je zgodan. Veoma je mlad, učinkovit, prastar (Pennac 2000: 74).

MONDE : vieux comme le monde ► Je butais contre un dilemme qui était, semblait-il, **vieux comme le monde**, battu et rebattu, archi-rabaché, archi-banal et archi-romantique (Salvayre 2007a: 99).

— Spotala sam se o dvojbu koja je, čini mi se, stara koliko i svijet, žvakana i prežvakana, krajnje uporna, krajnje otrcana i krajnje romantična (Salvayre 2009: 68).

MONDE : vieux comme le monde ► Je me sens **vieille comme le monde**. – Toi, vieille ! [...] Allons donc ! Je te ferais bien ton affaire, si tu voulais. – Tais-toi, enfant sans vergogne ! Je pourrais être ta mère ! (Cossery 2005a: 102).

— Осећам се старом као живот сам. – Тои, стара?! [...] Ма хајде! Могла би да водиш љубав са мном ако пожелиш. – Тути, бестиднице! Могла бих мајка да ти будем (Kosri 2007: 96).

MONDE : vieux comme le monde ► L'ambassadeur l'annonça avec un détachement cruel : Pocouranti avait été assassiné... « Alors qu'il rentrait de la chasse, couvert de sueur, nous lui avons enfilé une chemise imbibée d'arsenic. Une méthode **vieille comme le monde**, très prisée des princes et des papes » (Cortanze 2014: 77).

— Амбасадор ју је објавио с окупном равнодушношћу: Пококуранти је убијен... Док се враћао из лова, сав у зноју, навикли смо му кошуљу натопљену арсеником. „Метода стара као свет, веома цењена од принчева и папа...“ (Kortans 2012: 85–86).

MONDE : vieux comme le monde ► Là, c'était autre chose, c'était puissant et dur, **vieux comme le monde**, comme la terre, comme l'orage. La jeune fille s'en effraya. Plus expérimentée, elle n'eût pu résister à un tel appel (Golon 2013: 183).

— Ово је сад било нешто сасвим друго, моћно и тврдо, старо као и свијет, као и земља, као оркан. Млада се дјевојка уплаши. Да је била искуснија не бисе опирала том зову (Golon 1966: 169).

MONDE : vieux comme le monde ► Le paysage était grandiose. Des falaises **vieilles comme le monde**, des concrétions rocheuses déchiquetées découpèrent une ligne d'horizon en dentelle (Colin 2001: 64).

— Pejzaž je bio očaravajući. Litice stare koliko je svijeta, a kamene nakupine raštrkane po liniji obzorja izgledale su poput ogrlice (Colin 2002: 64).

MONDE : vieux comme le monde ► Le vieux Bardèche [...] [était] convaincu du complot universel contre le Bien et le Droit, Yvan[,] mon camarade[,] croyait lui aussi [...] à ces thèses **vieilles comme le monde** (Énard 2008: 449–450).

— Стари Бардеш [...] [био је] уверен да постоји општа завера против Добра и Права, мој друг Иван [...] такође је веровао у те тезе старе колико и свет (Enar 2016: 316).

— Stari Bardèche [...] [bio je] uvjeren u svjetsku urotu protiv Dobra i Prava, moj drug Yvan također je [...] vjerovao u te teze stare koliko i svijet (Énard 2014: 415).

MONDE : vieux comme le monde ► Les crimes passionnels sont **vieux comme le monde** [...]. N'étiez-vous pas jaloux de ses autres amants? Vous saviez qu'ils étaient nombreux ! (Delalande 2008: 311).

— Злочини из страсти стари су колико и овај свет [...]. Зар нисте били љубоморни на њене друге љубавнике? Знате да их је било доста! (Delaland 2006: 243).

MONDE : vieux comme le monde ► Nous sommes des êtres évolués ! Ce mode d'ouverture est **vieux comme le monde**... Enfin, je veux dire que nous l'utilisons à Édéfia depuis la nuit des temps (Plichota & Wolf 2010a: 177).

— Ми смо напредна бића! Овај начин отварања је стар колико и свет... То јест, хоћу да кажем да га у Едефији користимо од када је света и века (Plišota i Volf 2012: 170).

— Mi smo napredna bića! Taj način otvaranja star je kao i svijet! Zapravo, hoću reći da smo ga mi u Edefiji rabili od pamtivijeka (Plichota & Wolf 2011: 168).

MONDE : vieux comme le monde ► Qu'un homme qui approchait de sa mort se prenne les pieds dans les filets de l'amour n'avait rien de nouveau. C'était **vieux comme le monde** ! (Claudiel 2003b: 76).

— Није ништа ново да човек који се ближи своме крају крене стазама љубави. То је старо колико и свет! (Klodel 2005: 54).

— Nije čudno da se čovjek s jednom nogom u grobu zaplete u mrežu ljubavi. To je staro kao svijet! (Claudiel 2004: 46).

MONDE : vieux comme le monde ► Quelle est la question ? – La vraie nature du « ça » pour lequel les jeunes profs déclarent n'avoir pas été formés, la voilà la seule question, c'est toi-même qui l'as posée. – Réponse ? – **Vieille comme le monde** : les profs ne sont pas préparés à la collision entre le savoir et l'ignorance, voilà tout ! (Pennac 2007: 195–196).

— U čemu je stvar? – Jedino je pitanje u čemu je bit "onoga" za što mladi nastavnici tvrde da nisu obrazovani: sam si ga postavio. – Odgovor? – Vrijedi od pamtivijeka: profači jednostavno nisu spremni za sraz između znanja i neznanja! (Pennac 2009: 178).

MONDE : vieux comme le monde ► Tomber amoureux, c'est naître en se souvenant d'être né, aucune

naissance n'est naïve, c'est **vieux comme le monde** (Laurens 2006: 29).

— Заљубити се значи родити се са сећањем на рођење, ниједно рођење није безазлено, то је старо колико и свет (Lorans 2007: 22).

MONDE : vieux comme le monde ► Tout son corps à elle respirait l'amour insensé qu'elle venait d'éprouver, et dans l'état où il se trouvait il ne pouvait que subir l'attirance d'un appel **vieux comme le monde** (Golon 1979: 153).

— Cijelo njezino biće je odisalo ljubavlju koju je malo prije okusila, i u raspoloženju kakvom se nalazio, on nije mogao odoljeti nego je podlegao privlačnosti zova koji je toliko star kao i svijet (Golon 1967: 233).

MOUCHE : crever comme des mouches ► [Il] y avait cette dame qui nous visitait. Elle apportait des confitures, du jambon... Une vraie bonne dame. Seulement, voilà, tous les malades qui mangeaient ce qu'elle leur apportait, ils **crevaient comme des mouches** (Golon 2014: 431).

— Vaša nas je prijateljica posjećivala. Donosila je kolača, pršuta... Nema šta, duša od žene! Samo što su svi bolesnici koji su jeli ono što je ona donosila crkavali kao muhe (Golon 1967: 529).

MOUCHE : crever comme des mouches ► « Nous avons la peste à bord ! » Aventino et Percy se regardèrent intensément. Ils n'avaient tout de même pas échappé au kala-azar et fait tout ce trajet ensemble pour **crever comme des mouches** sur ce rafiote infâme ! (Cortanze 2002: 396).

— „Имамо кугу на броду!“ Авентино и Перси се забринуто погледаше. Нису ваљда избегли кала-азар и превалили заједно цели овај пут да би поцркали као мушице на овој недостојној олупини (Kortans 2005: 384).

MOUCHE : crever comme des mouches ► La chaleur était affreuse... Les moustiques des marais se sont mis de la partie, les fièvres. Les hommes **crevaient comme des mouches**... On nous a requis pour les enterrer (Golon 1977: 29).

— Komarci su grizli, proširila se groznica. Ljudi su pogibali kao muhe... Odredili su nas da ih zakopamo (Golon 1980:42).

MOUCHE : mourir comme des mouches ► J'étais un détritit parmi des milliers de victimes de guerre qui **mouraient comme des mouches**. Mes parents avaient été tués et je n'avais rien ni personne (Nothomb 1998: 10).

— Била сам крхотина међу хиљадама ратних жртава које су умирале као муве. Моји родитељи су погинули и ја нисам нимала ништа и никога (Nothomb 2012: 7). = Bila sam otpadak među hiljadama žrtava rata koje su umirale kao muhe. Moji roditelji su ubijeni i nisam imala nikoga (Nothomb 2004: 7).

MOUCHE : mourir comme des mouches ► Quant aux condamnés de droit commun, les forçats, ils n'ont

aucune résistance, ne supportent pas la mer et **meurent comme des mouches** (Golon 2015: 186).

— Što se tiče osuđenika zbog običnog zločina, robijaša, ti ne pokazuju nimalo izdržljivosti, ne podnose more i umiru kao muhe (Golon 1969: 200).

MOUCHE : mourir comme des mouches ► Vivonne expliqua encore que [...] les rameurs étaient recrutés parmi les prisonniers de droit commun et les prisonniers étrangers. « Il faut être très fort, et le fait d’être un assassin ou un voleur ne vous donne pas d’office les biceps nécessaires. Les condamnés qu’on nous envoie des prisons **meurent comme des mouches** mouches. C’est pourquoi il y a aussi des Turcs et des Maures » (Golon 1994: 113).

— Vivone je nadalje objasnio da [...] se [veslači] regrutuju iz redova kažnjenika i stranih zarobljenika. “Treba biti vrlo snažan, a ako je netko ubica ili kradljivac, to još ne znači da ima i potrebne mišice. Osuđenici, koje nam šalju iz zatvora, umiru kao muhe. Zbog toga uzimamo Turke i Maure” (Golon 1966: 106–107).

MOUCHE : mourir dru comme des mouches ► Les gens **mouraient dru comme des mouches**, si bien qu’il fallut les enterrer de nuit & par charrettes entières dans des fosses communes creusées à la hâte vers les faubourgs (Roblès 2008: 491).

— Ljudi umirahu kao muhe, tako često da ih je & noću trebalo pokapati, puna kolica žurno odvoziti u zajedničke rake na brzinu iskopane u predgrađima (Roblès 2013: 441).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► À cette même époque éclata une épidémie de choléra dans le peuple et la bourgeoisie de Jérusalem. [...] Enfin les hommes commençant à **tomber comme des mouches** autour de moi, je dus me résoudre à m’éloigner de Jérusalem (Tourner 1980: 131).

— У то доба [је] дошло до епидемије колере у народу и грађанству Јерусалима. [...] Најзад, кад су људи почели да падају као муве око мене, морао сам се одлучити да се удаљим из Јерусалима (Турније 1991: 105).

— Među pukom i građanstvom Jeruzalema u to [je] doba izbila epidemija kolere. [...] Kad su ljudi počeli kao muhe padati oko mene, morao sam se udaljiti iz Jeruzalema (Tournier 2000: 74).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Autour de moi, les collègues **tombent comme des mouches** : hydrocution dans la piscine, overdose de cocaïne maquillée en infarctus du myocarde, crash de jet privé, cabrioles en cabriolet (Beigbeder 2000: 15).

— Око мене колеге падају као муве: хидрошок у базену, овердоз кокаином маскиран у инфаркт, crash приватног цета, пируете кабриолета (Bebede 2014: 13).

— Око мене колеге падају као мухе: iznenadna smrt nakon skoka u bazen, predoziranje kokainom preruseno u infarkt miokarda, pad privatnog zrakoplova, prevrtanje kabrioleta (Beigbeder 2007: 13).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Comme des mouches, ils [= les pestiférés] **tombent comme des**

mouches. Ils se tordent et ils tombent [...]. Tu te souviens qu’autrefois, les infects, rendus comme fous, arrachaient leurs habits et couraient à la rivière pour s’y noyer ? Ou contre un mur pour s’y fracasser ? (Vargas 2001: 200).

— Као муве, падају као муве. Савијају се и падају [...]. Сећаш се да су некад заражени, које су сматрали лудацима тргали са себе одећу и трчали на реку да се утопе? Или су налетали на зид да се разбију? (Vargas 2007: 157).

— Као мухе, падају као мухе. Pognu se i padnu [...]. Sjećaš li se da su некоо заражени, као да су луди, тргали одјећу са себе и трчали у рјеку да се ондје утопе? Или у зид, да се разбију? (Vargas 2011: 151).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Comment se fait-il qu’en si peu de temps [il y ait tant de morts] ? – Il se fait que les bonnes gens **tombent comme des mouches**, et qu’on n’a même plus le temps de les confesser (Pagnol 2006: 156).

— Како је могуће да је у тако кратком року [доста људи умрло]? – Добри људи скапавaju попут муха, тако да нема времена ни да их исповједимо (Pagnol 1979: 154).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Dans ce pays où les petits **tombaient comme des mouches**, Frasquita n’avait encore perdu aucun des siens (Martinez 2008: 172).

— У делу земље где су деца умирала као муве, Фраскита није изгубила ниједно своје дете (Martinez 2010: 163).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Deux ans de suite, le blé, le seigle et les vignes du pays ayant été abîmés par les orages et le gel, les récoltes avaient pourri sur pied. La glèbe était si détremée qu’on ne pouvait y tracer un sillon à ensemercer et il y avait eu disette de pluie en ce fief des Murmures où les enfants, surtout, **étaient tombés comme des mouches**. De pauvres gens d’ici avaient vu leurs bras ou leurs jambes noircir avant de se détacher de leur tronc comme branches mortes (Martinez 2011: 113).

— Dvije godine zaredom, budući da su žito, raž i vinova loza cijele zemlje bili uništeni olujama i ledom, plodovi berbe trunuli su na licu mjesta. Zemlja je bila tako razmočena da se na njoj nije mogla povući nijedna brazda za sjetvu, a i nedostajalo je kiše na tom lenu Mrmorâ, na kojem su prvenstveno djeca padala kao muhe. Siroti ovdašnji ljudi gledali su kako su im ruke i noge postajale crne prije nego što su otpadale od svoga trupa kao suhe grane (Martinez 2012: 109).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Je retourne faire des adhésions [...]. Robeson les a chauffés : ils **vont tomber comme des mouches** (Besson 1992: 88).

— Враћам се да скупљам потписе [...]. Робезон их је загрејао: падаће као муве (Beson 1998: 66).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Le « mal noir » gagne chaque jour du terrain. Les coolies et les cueilleuses **tombent comme des mouches**. Je ne

voudrais pas mourir ici. Pas comme ça. Pas maintenant. Il faut rentrer. (Cortanze 2002: 370).

— „Црна бољка“ се свакога дана све више шири. Кулији и берачице падају као муве. Ја не бих желео да умрем овде. Не ткао. Не сад. Треба да се вратимо (Kortans 2005: 358).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Les Américains il leur faut des preuves, alors ils n'en finissent pas de faire des expérimentations par-ci par-là, et pendant ce temps les gens **tombent comme des mouches** autour de nous. [...] De toute façon tu n'aurais pas supporté de vieillir (Guibert 1990: 226).

— Amerikancima su potrebni dokazi pa neprestano rade pokuse gdje god stignu, a za to vrijeme ljudi oko nas pogibaju kao muhe. [...] Ti u svakom slučaju ne bi mogao podnijeti starenje (Guibert 1997: 192).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Les Autrichiens, mettant leurs dernières forces dans la bataille, bombardaient les positions françaises. [...] Il faisait un froid glacial et les chevaux **tombaient comme des mouches**, le ventre explosé, dans des hennissements d'apocalypse (Cortanze 2002: 155).

— Аустријанци, увевши у битку своје последње снаге, бомбардовали су француске положаје. [...] Владала је велика студен, а коњи су падали као муве, разнетих трбуха, апокалиптично ржући (Kortans 2005: 150).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Les soldats britanniques et français **tombent comme des mouches** sur les côtes des Dardanelles bien gardées face aux soldats commandés par Mustafa Kemal (Énard 2008: 205).

— Британски и француски војници падају као муве на добро чуваним обалама Дарданела наспрам војника којима командује Мустафа Кемал (Enar 2016: 143).

— Britanski [su] i francuski vojnici umirali kao muhe na dobro čuvanim Dardanelima ratujući protiv vojnika kojima je zapovijedao Mustafa Kemal (Énard 2014: 188).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Nous ne tombions pas malades. [...] Il n'en allait pas de même pour les garçons qui s'étaient laissé prendre par le STO. Ceux-là **tombaient comme des mouches**. Les accidents du travail, les dépressions nerveuses, les épidémies, les infections en tout genre [...] décimaient les ateliers (Pennac 2012: 115).

— Нисмо се ни разболевали. [...] Није било исто за момке који су се прикључили Служби за принудни рад. Падали су као зреле крушке. Несреће при раду, депресивне неурозе, епидемије, све врсте инфекција [...] косили су радионице (Penak 2013: 84).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► On dit des victimes d'une épidémie quelles **tombent comme des mouches**, mais qui a jamais vu tomber une mouche ? Il faudrait regarder les mouches. Mais impossible : elles bougent trop, La chaleur nous recouvre comme un manteau d'hermine au-dessus d'une fosse à purin (Besson 2005: 209).

— Каже се за жртве неке епидемије да падају као мушице, али ко је икад видео муву да пада? Требало би поближе посматрати муве. Али то је немогуће: сувише брзо лете. Врућина нас прекрива као какав хермелински огртач изнад јаме с ђубретом (Beson 2006: 135).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► On l'a retrouvé mort par strangulation au cours d'une patrouille, une dizaine de jours avant que le photographe britannique Paul Jenks ne soit abattu d'une balle dans la nuque alors qu'il enquêtait sur la mort du précédent, [...] en ce temps-là les journalistes **tombaient comme des mouches** (Énard 2008: 143).

— Нађен је уморен давлeњем у току једне патроле, десетак дана пре него што је британски фотограф Пол Џенкс убијен метком у потиљак док је истраживао смрт претходног, [...] новинари [су] у то време падали као муве (Enar 2016: 101).

— Tijekom parole pronaden je zadavljen, desetak dana prije nego što će britanski fotograf Paul Jenks koji je istraživao smrt svoga prethodnika biti ubijen metkom u zatiljak, [...] tad [su] novinari pogibali kao muhe (Énard 2014: 131).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► On se fût passé sans dommage ni perte du récit pénible de cette sordide existence de *serial killer* puisque le petit tailleur tel que nous le voyons à présent, le sourcil froncé, la narine dilatée, qui abat d'un coup sec son chiffon sur l'essaim bourdonnant, explicite aussi bien et même mieux encore que Jacques Lanternier ce faisant l'expression « **tomber comme des mouches** ». Parce que c'est ça. C'est l'hécatombe (Chevillard 2011: 43).

— I mogli smo mirne duše preskočiti tu mučnu priču o gnusnom životu "serijskog ubojice", budući da mali krojač, koji nam je upravo pred očima, namršten, raširenih nosnica, odlučnim udarcem obrušava krpu na zujavi roj, i jednako dobro predočuje, a možda čak i bolje od Jacquesa Lanterniera, izraz "padati kao muhe". Jer to je bilo to. Krvoprolíce (Chevillard 2008: 30).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Tout à l'heure [...], j'ai vu quelqu'un qui avait le choléra. – Où ? – Boulevard d'Enfer. – Oui, il y a du choléra par là. Le Faubourg est protégé, le Boulevard aussi. Ce qu'il faut, c'est éviter les barrières, ne pas traîner chez les pauvres. Il paraît qu'ils **vont tomber comme des mouches** (Besson 1998: 175).

— Малочас [...], веодела сам човека оболелог од колере. – Где? – На Булевару Данфер. – Јесте, тамо влада колера. Фобур је заштићен. Булевар такође. Треба избегавати рампе, не одлази међу сиротињу. Изгледа да ће сиромаси падати као мушице (Beson 1999: 114).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Tugdual sortit sa sarbacane et les deux amis, embusqués sur leur terrasse, firent déferler un déluge de Granoks sur les soldats, créant un grand désordre. Les hommes

tombaient comme des mouches, saucissonnés par de vilaines lianes visqueuses. (Plichota & Wolf 2014: 177).

— Tugdual izvadi svoju puhaljku, i dvoje prijatelja, skvrčenih na terasi, ispali cijelo mnoštvo Zrnoksa na vojnike, stvorivši neopisivu zbrku. Ljudi su padali kao muhe omotani ljigavim puzavicama (Plichota i Wolf 2014: 137).

MOUCHE : tomber comme des mouches ► Victimes du froid, de la faim, des balles allemandes, ils continuèrent à mourir [...], dénutris, épuisés, [...] sans tentes, quasi sans soins, il n’y avait rien à faire pour les empêcher de crever, ils **tombaient comme des mouches** au rythme de trois cents par jour (Énard 2008: 470).

— Као жртве хладноће, глади, немачких метака, наставили су да умиру [...], изгладнели, исцрпени, [...] без шатора, готово и без икакве неге, није се ништа могло учинити да се заустави умирање, падали су као муве по три стотине на дан (Enar 2016: 331).

— Žrtve hladnoće, gladi, njemačkih metaka, nastavili su umirati [...], pothranjeni, iscrpljeni, [...] bez šatora, doslovno bez ikakve skrbi, ničim se nije moglo spriječiti da nastave umirati, padali su kao muhe po tristotinjak na dan (Énard 2014: 434–435).

MOUCHE : tourner comme une mouche (des mouches)

► Il frappait chez nous et, d’un bond, Anita sortait le rejoindre sur le pas de la porte. Ils restaient dehors, debout, [...] riant et chassant les enfants qui leur **tournaient** autour **comme des mouches** (Martinez 2008: 370).

— Залупао би на наша врата, а Анита би се у једном скоку обрела на довратку. Остајали су да напољу разговарају, не седајући. [...] Смејући се, морали су да растерују силесију балаваца који су их салетали као мушице (Martinez 2010: 349).

MOUCHOIR : grand comme un mouchoir de poche ►

Jamais je n’aurais pu supposer, ni imaginer, qu’un pays comme le mien, la France [...], puisse avoir, même en Guyane française, sur une île perdue dans l’Atlantique, **grande comme un mouchoir de poche**, une installation aussi barbarement répressive que la Réclusion de Saint-Joseph (Charrière 1972a: 325).

— Нисам могао ни да претпоставим, нити да замислим да земља каква је моја, Француска [...] може да има, макар и у Француској Гвајани, на острву величине марамице изгубљеном у Атлантику, установу која је толик оварварски репресивна какав је затвор на Сен Жозефу (Šarjer 2012: 248). = Nikada ne bih mogao zamisliti, ni pretpostaviti, da jedna zemlja kao što je moja, Francuska [...], može imati, čak i u francuskoj Gijani, na jednom ostrvu izgubljenom u Atlantiku, velikom kao džepna maramica, tako varvarski ugnjetavačku ustanovu kao što je Tamnica Sen-Žozef (Šarijer 1970: 250–251).

MOUCHOIR : grand comme un mouchoir de poche ►

La dernière année de son existence, nous avons vécu ensemble comme je l’avais promis. Je cherchais à acheter un petit appartement, et il avait dit : « J’ajouterais ce qui manque. » Il l’a fait. J’ai pu acheter

un appartement **grand comme un mouchoir de poche** (Defonseca 2008: 240).

— Последњу годину његовог живота проживели смо заједно, као што сам му обећала. Тражила сам да купим неки мали стан, а он је рекао: „Додаћу колико недостаје.“ То је и учинио. Могла сам да купим стан, величине цепне марамице (Defonseca 2007: 227).

MOUCHOIR : grand comme un mouchoir de poche ►

Un Européen en chapeau à plumes défraîchies et en vêtements douteux se dressait à la poupe, arborant une minuscule marque, **grande comme un mouchoir de poche** : des lys d’or sur fond d’argent (Golon 1994: 256).

— Evropljanin u šeširu s otrcanim perjem i u prljavom odijelu stajao je na pramcu istakavši majušni barjačić, ne veći od maramice: zlatne ljiljane na srebrnoj podlozi (Golon 1966: 236).

MOUCHOIR : jeter qqch comme un mouchoir ►

Tuer les hommes : les séduire, les mettre à ma botte, et les **jeter comme un mouchoir**. C’était ma dépression personnelle (Defonseca 2008: 240).

— Убијати људе за мене значило је заводити их, ставити под чизму и одбацити их као употребљену марамицу. Била је то моја лична слабост (Defonseca 2007: 227).

MOULIN : comme on entre dans un moulin ►

Je le sens, je vais agir et parler comme je pense. Je [...] monte dans ma voiture et je décide de conduire sans angoisse, je décide que mon cœur ne battra pas lorsque j’arriverai devant mon portail, je décide que je traverserai la cour la tête haute et que j’ouvrirai la porte de ma maison **comme on entre dans un moulin**. Je décide que je suis maître de ma vie (Fargues 2006: 194).

— Осећам да ћу се први пут понашати и говорити као што мислим. [...] Улазим у кола и одлучујем да ми срце неће лупати када будем стигао пред своју капију, одлучујем да прођем кроз двориште уздигнуте главе и да отворим врата своје куће као што се улази у млин. Одлучујем да сам господар својег живота (Farg 2007: 148).

— Osjećam da ću se ponašati i da ću govoriti kao što mislim. [...] Uđem u auto i odlučujem da ću voziti bez tjeskobe, odlučim da mi srce neće lupati kada stignem pred dvorišna vrata, odlučim da ću prijeći dvorište uzdignute glave i otvoriti vrata kuće kao gazda. Odlučim da ja upravljam svojim životom (Fargues 2007: 136).

MOULIN : entrer comme dans un moulin ►

Depuis trois ans, je suis au Burghölzli comme un poisson dans l’eau. Je **rentre** et je sors **comme dans un moulin** (Seksik 2013: 79).

— Отпре три године у Бургхелцлију сам као риба у води. Враћам се и излазим како ми дуне (Сексик 2014: 64).

MOULIN : entrer comme dans un moulin ►

Je suis allé à l’hôpital Cochon. On y **entraît comme dans un moulin** (Guenassia 2009: 158).

— Отишао сам до болнице „Кошен“. Тамо се улазило као у биртију (Genasija 2015: 116).

— Otišao sam u bolnicu Cochin. Ondje se ulazilo kao u mlin (Guenassia 2012: 149).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► Je ne veux pas que les gens **entrent** chez moi **comme dans un moulin**. Je veux qu'ils sachent pourquoi ils viennent, qu'ils sentent qu'ici tout est différent (Desarthe 2006: 114).

— Ne želim da mi ljudi dolaze kao u mlin. Želim da znaju zašto dolaze, da osjećaju kako je ovdje sve drukčije (Desarthe 2009: 97).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► L'immeuble possède un code. On n'y **entre pas comme dans un moulin** [...]. – Vous savez, les codes... [...] Ça ne rassure que les naïfs ! N'importe qui peut entrer (Pancol 2008: 431).

— Зграда има шифру. Не може се ући као у воденицу [...]. – Знате како је са шифрама... [...] То смирује само наивне! Свако може да уђе (Pankol 2014b: 78).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► La sécurité y était quasi nulle. Le château était ouvert à tous les vents. [...] Versailles était sans doute le plus beau palais du monde ; pourtant, on y **entraint comme dans un moulin** (Delalande 2010: 96).

— Sigurnost gotovo da i nije postojala. Dvorac je bio otvoren sa svih strana. [...] Versailles je nesumnjivo bio najljepši dvorac na svijetu, ali u njega se ulazilo kao u mlin (Delalande 2012: 88).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► Le commissaire ne laissa pas au maître d'hôtel le temps d'achever sa phrase. Il pénétra dans le couloir, se dirigea vers la bibliothèque, tandis que le domestique poussait un soupir de résignation. Il n'y avait même plus moyen de sauver les apparences ! Les gens **entraient comme dans un moulin** ! C'était la débâcle ! (Simenon 2003b: 157).

— Инспектор не даде служи времена да заврши започету реченицу. Прође поред њега, упаде у ходник и пође право ка библиотеци, док је слуга уздисао предајући се судбини. Није више било могућности ни да се бар привидно одржи ред и спасе спољни изглед. Људи су улазили у замак као у воденицу! Слом! Завладало је опште расуло (Simenon 1958: 73).

— Инспектор не даде батлеру да заврши започету реченицу. Прође поред њега, упаде у ходник и пође право према библиотеци, док је слуга уздисао предајући се судбини. Није више било могућности ни да се бар привидно одржи ред и спасе спољни изглед. Људи су улазили у замак као у воденицу! Катастрофа! Владало је опште расуло (Simenon 2004: 95).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► Les autres sont arrivés, [...] ils entraient en nous **comme dans un moulin**, c'était l'auberge espagnole, nous n'étions plus nous-mêmes, nous ne nous possédions plus, ils hantaient sans frapper, un vrai manoir écossais (Laurens 2006: 239).

— Стигли [су] остали, [...] улазили су у нас како су хтели, мада их нико није позвао, ми више нисмо били ми, више нисмо припадали себи, опседали су нас без куцања, прави шкотски замак (Lorans 2007: 163–164).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► N'est-ce pas fou [...] penser que Malusci n'aura jamais rien su, qu'il aura continué jusqu'au dernier jour de me confier ses pistolets, de me remettre chaque semaine l'argent de la ferme pour que j'aie le ranger dans le coffre, d'accepter que j'**entre** et vienne dans sa maison et jusque dans sa chambre **comme dans un moulin** [...] (Prudhomme 2012: 16).

— Није ли то лудо [...] мислити да Малиси никада ништа није знао, да ми је све до последњег дана поверавао своје пиштоље, да ми је поверавао сваке седмице новац од имања да га сложим у шкрињу, улазио и излазио из куће[,] ишао све до своје собе без снебивања (Pridom 2015: 15–16).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► N'importe qui aurait pu faire le coup. Malgré les apparences, on peut **entrer ici comme dans un moulin**. – Je sais [...]. J'ai déjà escaladé une des grilles dans la cour de derrière. Même le dernier des grabataires serait capable de la franchir (Musso 2010: 67).

— Било ко му је могао наудити. Иако не делује тако, било ко може ући овде. – Знам [...]. Ја сам већ прескочио једну од ограда у задњем дворишту. Чак би и последњи неспособњаковић успео да је пређе (Muso 2015: 51).

MOULIN : entrer qq part comme dans un moulin ► On n'y **entraint pas comme dans un moulin** : il fallait se déchausser et se laver les pieds (Clément 1997: 222).

— Није се ту улазило као у млин: валјало је скинути ципеле и oprati noge (Clément 2000: 196).

MOULIN : pénétrer qq part comme dans un moulin ► Le domaine de Vauvert est protégé par des défenses aussi importantes que celle d'une citadelle [...]. Il ne peut être question d'y **pénétrer comme dans un moulin**. Si nous voulons avoir quelques chances de succès, nous sommes dans l'obligation de retourner à Paris chercher des hommes d'armes pour revenir avec eux prendre d'assaut le château (Bourin 1993a: 156).

— Zamak Vauvert заштићен је оградана једнако снажним попут оних на utvrđama [...]. У њ се не продире лако као у млин. Желимо ли имати икаква изгледа да успјемо, валја се вратити у Париз, потражити оружнике, с њима се вратити и zauzeti dvorac (Bourin 1990: 132).

MOULIN : pénétrer qq part comme dans un moulin ► La sécurité d'Orsay avait été sérieusement renforcée après l'effraction, l'année dernière, d'une bande d'individus éméchés qui étaient parvenus à pénétrer dans le musée en défendant une issue de secours. [...] L'affaire avait fait grand bruit. La ministre de la Culture avait trouvé inadmissible que l'on puisse

pénétrer à Orsay comme dans un moulin (Musso 2009: 36).

— Обезбеђење у Орсеју било је озбиљно појачано после прошлогодишње провале банде пијаних лица, којима је пошло за руком да провале унутра кроз излаз за случај опасности. [...] Око тог догађаја била се подигла велика галама. Министар за културу је оценио недопустивим да се у Орсеј може ући као у неку воденицу (Musso 2013: 31).

— Sigurnost Orsaya ozbiljno je pojačana nakon prošlogodišnje provale pijane družine kroz pomoćni izlaz. [...] Zgoda je izazvala mnogo buke. Ministrica kulture smatrala je nedopustivim da se u Orsay može samo tako ući (Musso 2012: 33).

MULE : chargé comme une mule ► En une heure et demie, j'ai fait le marché pour toute la journée : viande, poissons, légumes. Nous revenons **chargés comme des mules** tous les deux (Charrière 1972b: 218).

— Za sat i pol kupim sve za cijeli dan: meso, ribu, povrće. Obojica se vraćamo natovareni poput mazgi (Charrière 1977: 168).

MULE : chargé comme une mule ► Qu'est-ce qui vous amène ici, le hasard aussi ? – [...] Mon hasard, il s'appelle Marco. [...] Il a foutu le camp. J'étais **chargée comme une mule** en arrivant à l'hôtel après le déjeuner. Je me suis écroulée. En me réveillant, envolé, le Marco ! (Garnier 2012: 92).

— Što vas je ovdje dovelo, isto slučajnost? – [...] Moja slučajnost zove se Marco. [...] Zbrisao je. Bila sam natovarena poput mazge kad sam poslije ručka stigla u hotel. Samo sam se srušila. A kad sam se probudila, Marco je već odletio! (Garnier 2014: 72).

MULE : chargé comme une mule ► Toutes sortes de créatures, ainsi que de nombreuses personnes s'activaient autour et à l'intérieur, opérant en duo ou en trio pour porter d'immenses plateaux recouverts de victuailles. Une Gélinotte apparut, **chargée comme une mule** et sévèrement dirigée par un Gétorix au zèle intransigent (Plichota & Wolf 2014: 333).

— Svakovrsna bića, kao i mnogobrojni ljudi, užurbano su radili na urešenju interijera, po dvoje i troje nosili su velike pladnjeve pretrpane namirnicama. Pojavila se i jedna Lještura, natovarena kao mazga, pod strogim nadzorom jednoga beskompromisnog Frituliksa (Plichota i Wolf 2014: 247–248).

MULE : têtue comme une mule ► « On n'insulte pas impunément la France [...]. J'exige réparation. » Les officiers turcs tentaient de faire entendre raison au sergent **têtue comme une mule**. L'homme blond vint se placer devant Louis. « C'est moi qui vous présente des excuses, commandant », concéda-t-il de façon solennelle. « Étant donné la jeunesse de ce soldat, j'espère que vous aurez l'élégance de les accepter » (Révay 2013: 323–324).

— „Нико не може некажњено да вређа Француску [...]. Захтевам задовољење.“ Турски официри покушаше да дозову памети наредника, тврдоглавог као мазга.

Плавоокоси човек дође и стаде испред Луја. „Ја вам изражавам извињење, заповедниче“, изјави он некако свечано. „Надам се да ћете бити тако љубазни да га прихватите, имајући у виду младост овог војника“ (Revaj 2014: 271).

MULE : têtue comme une mule ► « Pardonne-moi d'insister, mais tu n'as pas l'air dans ton assiette. Dis-moi où tu vas et je te laisse tranquille ! » Pierre savait que son frère pouvait se montrer **têtue comme une mule** (Révay 2011: 83).

— „Извини што сам упоран, али не делује ми да си при себи. Реци ми где идеш и оставићу те на миру!“ Пјер је знао да његов уме да буде тврдоглав као мазга (Revaj 2013: 62).

MULE : têtue comme une mule ► C'était Vlaho qui conduisait, tout aussi mal mais avec le sourire, le bougre a failli [...] nous balancer dans la Neretva avec armes et bagages, **têtue comme une mule**[,] il était aussi impossible de lui faire lâcher le cerceau que de lui apprendre à utiliser le frein moteur, pour lui rétrograder eût été déchoir, une lâcheté, et encore aujourd'hui, mutilé, il descend les pentes dalmates à fond de train dans un véhicule spécialement modifié pour son handicap (Énard 2008: 218).

— Возио [је] Влахо, исто тако лоше али са осмехом, лупеж нас замало није [...] стрмекнуо у Неретву са оружјем и пртљагом, онако тврдоглавога као мазга[,] било је немогуће наговорити га да пусти волан колико и научити га да користи мотор за кочење, за њега је повући се значило пропасти, значило је кукавичлук, а још и данас, онако сакат, спушта се далматинским брдима јурећи неким аутомобилом посебно прилагођеним његовој инвалидности (Enar 2016: 153).

— Vozio [je] Vlaho, jednako loše ali s osmijehom, taj nas je veseljak [...] gotovo bacio u Neretvu zajedno s oružjem i prtljagom, onako tvrdoglavoga kao mazga bilo je gotovo nemoguće natjerati ga da otpusti gas ili nauči kočiti motorom, sporost je za njega bila neuspjeh, kukavičluk, pa još i danas, onako osakaćen, punim gasom jurca niz dalmatinske obronke u vozilu prilagođenom njegovoj invalidnosti (Énard 2014: 200–201).

MULE : têtue comme une mule ► Elle ne change jamais d'avis, elle est **têtue comme une mule** (Levy 2000: 130).

— Она никад не мења мишљење, тврдоглава је као мазга (Levi 2004: 96).

— Она никад не мијенја мишљење, тврдоглава је као мазга (Levy 2000: 112).

MULE : têtue comme une mule ► Il aurait pu acheter un tuyau en caoutchouc, mais va ! il était **têtue comme une mule**, et comme le voisin ne voulait pas en payer la moitié et qu'il savait que lorsqu'il l'aurait il lui demanderait de l'utiliser, eh bien, il s'est entêté jusqu'au bout (Charrière 1972b: 320–321).

— Mogao je kupiti gumenu cijev, ai ni govora! Bio je tvrdoglav poput mazge, a budući da susjed nije htio platiti pola, a znao je kako bi, da je on ima, susjed molio da mu je

posudi – nije je htio nabaviti. I ostao je tvrdoglav do kraja (Charrière 1977: 248).

MULE : têtù comme une mule ► Il dit que les territoires du Maine où vous êtes installé lui appartiennent et qu'il est venu avec les siens pour y fonder une colonie... [...] Il est **têtù comme une mule** (Golon 1978: 210).

— On tvrdi da mu pripadaju sve zemlje Mainea na kojima ste se vi smjestili i da je sa svojim ljudima došao da tu osnuje naseobinu... [...] Tvrdoглав je kao magare (Golon 1980: 265).

MULE : têtù comme une mule ► Je connais leur tribu, elle s'est déplacée et il n'y a guère de chances de l'atteindre sans tomber sur des bandes d'Ouatacas qui sont **têtus comme des mules** et ne se priveront à aucun prix de les mettre en pièces (Rufin 2014: 420).

— Poznajem њихово племе, оно се померило и нема никакве могућности да оне до свог племена дођу а да не налете на банде Уатака који су тврдоглави као мазге и који се ни по коју цену не би лишили задовољства да их раскомадају (Rifen 2004: 274).

— Poznajem njihovo pleme, preselili su se i nema nikakvih izgleda doći do njih a da se ne naide na gomile Uataca, koji su tvrdoglavi poput magaraca i sigurno bi ih raščerečili (Rufin 2002: 310).

MULE : têtù comme une mule ► La grande bringue sympa, maquillée, qui a toujours du succès auprès des hommes, **têtue comme une mule** : elle avait programmé pour des raisons de commodité que ma perf s'arrête à minuit (Guibert 1992: 35).

— Veliki simpatični komad, našminkana, koja s muškarcima uvijek ima uspjeha, tvrdoglava kao mula: zbog svoje kocicije programirala je da mi se infuzija zaustavi u ponoć (Guibert 2009: 21).

MULE : têtù comme une mule ► Monsieur Filidori, je vous félicite de votre menu, ce chat est délicieux. – Ne vous moquez pas de moi docteur, ce sont trois beaux lapins que nous mangeons. – Non, dit le docteur, **têtù comme une mule**. C'est du chat (Charrière 1972a: 390).

— Господине Филдори, честитам вам на јеловнику, ова мачка је изврсна. – Не подсмевајте ми се, докторе, једемо три лепа зеца. – Не, каже доктор, тврдоглав као мазга. Ово је мачка (Šarjer 2012: 296). = Gospodine Filidori, честитам вам на јеловнику, ова маčka је divna. – Nemojte mi se smijati, doktore, to su tri divna zeca koja jedemo. – Ne, каже доктор, тврдоглав као мазга. То је маčетина (Šarjer 1970: 300).

MULE : têtù comme une mule ► Tandis qu'elle parlait, le vieil homme s'acharnait à parler aussi à sa femme et la malheureuse ne savait plus qui écouter des deux. « Il vous prend pour la fiancée de Hugo, dit-elle enfin à Helen. Il est **têtù comme une mule**. Dites-lui que Hugo va bien et il nous fichera la paix ! » (Mourlevat 2006: 134).

— Док је говорила, старац је у исто време упорно покушавао да каже нешто својој жени, тако да

несрећница није знала кога да слуша. „Он мисли да сте ви Игоова вереница. Тврдоглав је као мазга. Реците му да је Иго добро и оставиће вас на миру!“ (Murleva 2013: 170).

MULE : têtù comme une mule ► Vous êtes **têtue comme une mule**, vous comptez jouer au chat et à la souris jusqu'à ce qu'ils vous reprennent ? (Levy 2014: 341).

— Тврдоглави сте као мазга, планирате да се играте мачке и миша све док вас не ухвате? (Levi 2014: 214).

MULE : têtù comme une vieille mule ► Vous n'avez pas encore cinquante ans et vous êtes **têtù comme une vieille mule**, Winston ! Ou alors vous ne voulez pas admettre l'évidence, et vous ne le ferez jamais (Anderson 2009: 71).

— Још нисте напунили педесет година, а тврдоглави сте као нека стара мазга, Винстоне! Нећете да признате оно што је очигледно и никада нећете (Anderson 2011: 59).

NÈGRE : travailler comme un nègre ► Un profond sentiment d'injustice lui serrait la gorge. Il n'**avait pas travaillé comme un nègre** toute sa vie pour en arriver là ! (Roblès 2008: 671).

— Dubok osjećaj nepravde stezao mu je grlo. Pa nije cijeli život crnčio da bi dotle došao! (Roblès 2013: 602).

NÉGRESSE : travailler comme une négresse ► Ici, je ne suis pas considérée, on me fait **travailler comme une négresse**, on est mal nourris (Ernaux 1997: 25).

— Овде ме не поштују, терају ме да радим као Црнкиња, лоше нас хране (Erno 1997: 19).

NEIGE : blanc comme de la neige ► Albert, qui pourtant, ces jours-ci, n'avait pas trop la tête à ça, en fut tout émerveillé. Imaginez : Pauline assise dans le lit, son ventre plat conduisant à un nombril délicieusement ourlé, ses seins parfaitement ronds, **blancs comme de la neige**, avec des aréoles d'un rose délicat à pleurer (Lemaitre 2013: 522).

— Албер, који тих дана ипак није претерано расположен за то, био је потпуно очаран. Замислите: Полина седи на кревету, њен равни стомак води до прекрасно обрубљеног пупка, груди су јој савршено округле, беле као снег, с брадавицама тако деликатно ружичастим да вам се плаче (Lemetr 2014: 410–411).

— Albert, pak, koji tih dana nije mislio na to, bio je posve očara. Zamislite: Pauline sjedi u krevetu, njezin ravni trbuh koji vodi do prekrasno obrubljena pupka, njezine savršeno oble grudi, bijele poput snijega, s nježno ružičastim bradavicama kakve se samo poželjeti može (Lemaitre 2015: 379).

NEIGE : blanc comme de la neige ► Elle a refermé son livre [...] où il pouvait être question d'un homme qui désirait aller à Rome et qui continuait sa navigation sous une fine pluie de goudron qui devenait de plus en plus **blanc comme de la neige** (Butor 2012: 221).

— Поново је затворила своју књигу, [...] у њој је могло бити речи о човеку који је желео да пође у Рим, о човеку који наставља пловидбу под ситном кишом од

катрана, катран постаје све бељи, личи на снег (Bitor 2005: 210–211).

— Она је затvorila knjigu, [...] u kojoj je moglo biti govora o nekom čovjeku, koji je želio ići u Rim, te je sâm nastavljao svoju plovidbu pod sitnom kišom od katrana, koji je postajao sve bjelji kao snijeg (Butor 1958: 178).

NEIGE : blanc comme de la neige ► Il croisa une jeune femme qui puisait de l'eau à la fontaine. En se penchant, sa tunique s'entrouvrit à hauteur de son aisselle et dévoila un sein **blanc comme de la neige** (Fermine 1999: 21).

— Наишао [је] на младу жену која је захватала воду с извора. При сагињању се њна блуза полуотворила у висини пазуха и открила дојку белу као снег (Fermin 2003: 15).

NEIGE : blanc comme de la neige ► Il n'y a plus de paysage ; il y a les vitres qui deviennent noires avec des reflets parce que l'on passe dans un tunnel, puis **blanches comme de la neige** (Butor 2012: 156–157).

— Нема више никаквог пејсажа, виде се само прозори, постају све црњи, на њима се виде одсјаји јер пролазите кроз тунел, затим постају бели као снег (Bitor 2005: 148).

— Nema više krajobraza; vide se samo prozorska stakla, što postaju crna s odbljescima, jer se prolazi kroz tunel, a zatim bijela kao snijeg (Butor 1958: 125).

NEIGE : blanc comme la neige ► C'est un grand vieillard avec une barbe très longue qui est **blanche comme la neige**. Ses cheveux aussi sont platinés et découvrent un front intelligent et noble (Charrière 1972a: 623).

— То је висок старац дуге браде, беле као снег. Коса му је такође платинаста и има велико и отмено чело (Šarjer 2012: 468). = То је висок starac vrlo duge brade bijele kao snijeg. I kosa mu je isto tako sjajna i otkriva pametno i plemenito čelo (Šarjer 1970: 475).

NEIGE : blanc comme la neige ► Dans la tache de lumière incandescente, c'est un visage qui apparaît, un visage doux et triste aux traits imperceptibles. Le visage **blanc comme la neige** a remplacé le soleil (Le Clézio 1998: 259).

— У тачки ужарене светлости појављује се једно лице, благо и тужно лице неприметљивих црта. Лице бело као снег заменило је сунце (Le Clézio 2010: 204).

NEIGE : blanc comme la neige ► Des anneaux d'or brillaient à ses oreilles. Ses cheveux laineux étaient **blancs comme la neige**. Et dans un cri, Angélique reconnaissait ce noir visage du passé : « Kouassi-Ba ! » (Golon 1967: 216).

— На ушима су му блистале златне наушнице. Вунаста коса бјела као снјег. Анделка узвикну препознавши то црно лице из прошлости: “Kuassi-Ba!” (Golon 1980: 296).

NEIGE : blanc comme la neige ► Il avait 86 ans [...]. Le grand-père [...] avait gardé ses longues boucles, et sa barbe carrée : ses poils frisés étaient aussi drus qu'aux temps lointains de sa jeunesse, mais ils étaient devenus **blancs comme la neige** (Pagnol 1988: 38–39).

— Њему је било осамдесет шест [...]. Деда је и даље носио дуге увојке и четвртасту браду; коврчаве власи су му биле исто онако густе као и у давна времена његове младости, али су постале беле као снег (Пањол 1993: 35).

— On je imao 86 godina [...]. Djed je nosio duge uvojke i četvrtastu bradu – kovrčave dlake bile su mu isto onako tvrde kao u davnim mladenačkim danima, samo što su [...] bile bijele kao snijeg (Pagnol 1987: 35–36).

NEIGE : blanc comme la neige ► Je vois votre cou **blanc comme la neige**, où bat une veine délicate. Je voudrais y poser mes lèvres, y poser mon front (Golon 2015: 535).

— Vidim vaš poput snijega bijeli vrat, vidim, na njemu kuca jedna nježna žila. Htio bih tamo položiti usne, čelo (Golon 1969: 581).

NEIGE : blanc comme la neige ► Le capitaine Peladon venait de se porter à ses côtés. Sa monture était **blanche comme la neige**, et une lueur étrange brillait dans son regard (Colin 2001: 153).

— Kapetan Peladon se probio do njega. Njegov je konj bio bijel poput snijega, a neki čudan sjaj blistao je u njegovim očima (Colin 2002: 153).

NEIGE : blanc comme la neige ► Le poulain releva la tête, faisant voltiger la touffe de crins blancs <pii pendait sur son front. Un long frémissement courut dans les poils ras de sa robe immaculée... **blanche comme la neige**, de la crinière à la queue (Guillot 2005: 12).

— Ждребе [...] подиже главу, а прамен беле гриве, који му је висео на челу, залепрша на ветру. Дуги дрхтај пређе преко кратке длаке његовог неокаљеног плашта..., плашта белог као снег, од гриве до репа (Гијо 2012: 7).

NEIGE : blanc comme la neige ► Le visage de mon père est très beau [...]. Ma mère est plus belle encore, sa chevelure est très noire et son visage est **blanc comme la neige** (Le Clézio 2006a: 200).

— Moj otac ima vrlo lijepo lice [...]. A moja je majka još ljepša, koja joj je posve crna a lice bijelo kao snijeg (Le Clézio 1997: 120).

NEIGE : blanc comme la neige ► Nous préférons les pays froids où on se calfeutre tout l'été, où même en plein mois d'août on ne sort que confiné dans une combinaison étanche **blanche comme la neige** dont les rafales vous enrobent comme des nuées d'abeilles échappées d'une ruche (Jaufret 2005: 92).

— Више волимо свјежје крајева у којима се цијелог лјета треба ушукати, гдје čak и усред колovoза људи излазе замотани у непропусне комбинеzone, бјеле као снјег, који вас у запусима прати попут ројева пчела одбјеглих из кошнице (Jaufret 2008: 78).

NEIGE : blanc comme la neige ► Ses paupières, bien qu'elles fussent voilées, laissaient transparaître le bleu glacier de ses yeux, comme si l'usure de la glace avait rendu diaphane la peau ténue protégeant son

regard. Son visage était **blanc comme la neige** (Fermine 1999: 39).

— Кроз очне капке, мада склопљене, зрачило је ледено плаветнило очију, као да је истрошеност од леда до прозачности довела танану кожу која је штитила њен поглед. Лице јој је било бело као снег (Fermin 2003: 31).

NEIGE : blanc comme la neige ► Tout Alger défilait pour contempler ces créatures du Septentrion, **blanches comme la neige** avec des cheveux d'une blondeur de lune (Golon 1994: 400).

— Čitav je Alžir išao da vidi ova bića sa Sjevera, čija je put bila bijela kao snijeg, a kosa blijeda kao mjesečeve zrake (Golon 1966: 366).

NEIGE : blanc comme neige ► [II] possédait une avance suffisante pour damer le pion à tout le monde et rapporter au vieux crabe suffisamment de renseignements pour qu'il se fende de l'appel promis au ministre qui, en quelques minutes, effacerait l'intégralité de son ardoise. Henri allait redevenir **blanc comme neige**, bénéficier d'une nouvelle virginité, profiter d'un nouveau départ (Lemaitre 2013: 534).

— Он је био испред свих довољно да пиона претвори у даму и однесе мотором јарцу довољно да обави обећани позив министру, који ће, за неколико минута, избрисати цео његов досије. Анри ће постати бео као снег, поново ће постати невин, искористиће нови почетак (Lemetr 2014: 419).

— On je bio u dovoljnoj prednosti da pretekne sve i starom kljusetu prenese dovoljno obavijesti da bi se isprao tim obećanim pozivom ministru koji će u nekoliko minuta sprati svu ljagu s njega. Henri će ponovo postati čist kao snijeg, uživati u vraćenom ugledu, okoristiti se novim početkom (Lemaitre 2015: 388).

NEIGE : blanc comme neige ► Albert restait figé, en plein milieu de la pièce. « Eh bien, mon chou, tu es malade, te voilà tout blanc ? » [...] Albert semblait mal en point, elle alla accrocher son manteau, revint vers lui. **Blanc comme neige**. Malade, à tous les coups. Elle posa sa main sur son front, eh bien oui, il avait la fièvre (Lemaitre 2013: 551–552).

— Албер је остао скамењен, наред себе. „Шта ти је, мишићу мој, јеси ли болестан, сав си бео?“ Албер је изгледао као да му је много боље, отишла је да окачи мантил, вратила се до њега. Белог као снег. Болестан је, нема шта. Спустила му је руку на чело, па да, имао је повишену температуру (Lemetr 2014: 432).

— Albert je stajao skamenjen usred sobe. “Ali, dušo, jesi bolestan, sav si problijedio?” [...] Albert je izgledao u lošem stanju, objesila je ogrtač, vratila se k njemu. Blijed kao krpa. Bolestan, svakako. Položila je ruku na njegovo čelo, e pa da, ima temperaturu (Lemaitre 2015: 400).

NEIGE : blanc comme neige ► C'est alors qu'elle aperçut sous la table le corps affreusement mutilé de maître Bourjus. Près de lui, l'enfant Linot, le ventre ouvert, le visage **blanc comme neige**, calme comme celui d'un ange, semblait dormir (Golon 2014: 301).

— Uto opazi pod stolom grozno iznakaženo tijelo gazde Bourjusa. Pokraj njega Linot, otvorena trbuha, lica bijela kao snijeg, miran kao kerubin, izgledao je kao da spava (Golon 1967: 379).

NEIGE : blanc comme neige ► Cette ultime déposition avait porté le coup final à l'enquête. Vermeer était désormais **blanc comme neige**. La justice ne pouvait plus l'atteindre (Cardetti 2009: 115).

— Ова последња изјава је задала коначни ударац истрази. Вермер је био чист као суза. Он је за правду био недостижан (Kardeti 2013: 89).

NEIGE : blanc comme neige ► Dans le silence elles entendaient le Pasteur qui lisait l'apparition de l'ange de lumière : « Il avait l'aspect de l'éclair et sa robe était **blanche comme neige** » (Constant 1998: 233).

— У тишини зачуше Пастора који је читао онај део када се похављује анђеоска светлост: „лично је на муњу, а одежда му је била бела као снег“ (Констан 1999: 224).

NEIGE : blanc comme neige ► Des témoins dignes de foi assuraient que, fidèle à l'esprit d'austérité et de magnificence de la nouvelle religion, le commandeur des croyants, vêtu de loques rapiécées, avait fait son entrée dans la ville sainte de Jérusalem sur un chameau **blanc comme neige** (Ormesson 1992: 467).

— Поуздани сведоци тврдили су да је заповедник верника, поштрујући строгост и величанственост нове религије, ушао у свети град Јерусалим одевен у скрпљене рите, на камили белој као снег (Ormeson 2003: 392).

NEIGE : blanc comme neige ► Elle retira le panneau de bois devant les vitres ; le brouillard était toujours là, **blanc comme neige** (Golon 2002: 245).

— Raskrilila je prozorski kapak. Magla je još bila tu, bijela poput snijega (Golon 1992: 148).

NEIGE : blanc comme neige ► En se retournant elle crut rêver. Un fantôme **blanc comme neige** s'inclinait devant elle, au bas des marches. Quand il se redressa elle reconnut Philippe (Golon 2015: 258).

— Okrene se i pričini joj se da sniva. Avet kao snijeg bijela nakloni joj se sa dna stubišta. Kad je avet podigla glavu[,] Andelika prepoznala Filipa (Golon 1969: 278).

NEIGE : blanc comme neige ► Énormes bonnets, vestes, culottes, tabliers, le tout avec les nappes et les serviettes, fut envoyé aux lavandières et revint raide d'empois et **blanc comme neige** (Golon 2014: 217).

— Капе, блузе, хлаче, pregače заједно са столњацима и убусима послаше пралјама које су сву ту робу вратиле уштркану и као снежиг бијелу (Golon 1967: 264).

NEIGE : blanc comme neige ► Éphraïm, est-ce qu'il n'est pas dit dans les livres saints que sa tête et ses cheveux étaient **blancs comme neige**, ses yeux comme une flamme de feu, ses pieds semblables à de l'airain rougi dans une fournaise, et qu'une épée à deux tranchants sortait de sa bouche ? (Tournier 1970: 391).

— Ефраиме, није ли речено у светим књигама да су му глава и коса били бели као снег, очи као пламен огња, ноге сличне искаљеној бронзи, и да му је из уста излазио мач са две оштрице? (Turnije 2002: 429).

— Efracime, nije li u svetim knjigama rečeno da su mu glava i kosa bile bijele kao snijeg, oči kao plameni oganj, noge nalik na mjed užarenu u peći, i da mu je mač s dvije oštrice virio iz usta? (Tournier 2008: 358).

NEIGE : blanc comme neige ► Et Blanche-Neige demeura longtemps, longtemps dans le cercueil, et elle ne se décomposait pas, elle avait l'air de dormir, car elle restait toujours **blanche comme neige**, rouge comme sang et noire de cheveux comme bois d'ébène (Schuhl 2000: 25).

— И Снежана је остала дуго, дуго у ковчегу, и није се распадала, изгледала је као да спава, јер је остала увек бела као снег, црвена као крв и црне косе као ебановина (Šul 2002: 19).

NEIGE : blanc comme neige ► Et mon fils adoptif ? Qu'a-t-il à voir avec tout ça ? – Même réponse : aucune idée. J'ai creusé, à tout hasard, du côté de la fondation grâce à laquelle vous avez adopté Lucien... [...] – Qu'avez-vous trouvé ? – Rien. Ils sont **blancs comme neige**. À mon avis, tout a été organisé à leur insu. Je pense qu'on a simplement placé l'enfant à proximité de l'établissement afin qu'il soit recueilli par eux (Grangé 2000: 217).

— А мој усвојени син? Шта он има са свим тим? – Исти одговор: немам појма. Мало сам се распитивао и о фондацији преко које сте усвојили Лисјена. [...] – Шта сте открили? – Ништа. Чисти су као суза. Мислим да је све било организовано без њиховог знања. Неко је једноставно оставио дете близу тог сиротишта, да би га они прихватили (Granže 2005: 179–180).

— А мој посвојени син? Što on ima sa svim tim? – Isti odgovor: nemam pojma. Kopao sam, za svaki slučaj, o fondaciji zahvaljujući kojoj ste usvojili Luciena... [...] – Što ste našli? – Ništa. Čisti su kao snijeg. Po mom mišljenju, sve je bilo organizirano bez njihovog znanja. Mislim da su jednostavno ostavili dijete blizu zgrade kako bi ga ovi skupili (Grangé 2004: 181).

NEIGE : blanc comme neige ► Il ne lui restait plus qu'un seul poil au menton, [...] [et il était] **blanc comme neige** (Tourner 1980: 113).

— Остала [му је] још једна једина длака у бради, [била је] бледа као снег (Турније 1991: 90).

— Ostala mu je još samo jedna dlaka na bradi, [bila je] bijela poput snijega (Tournier 2000: 64).

NEIGE : blanc comme neige ► J'ai là une pommade pour blanchir le teint : elle est **blanche comme neige**, odoriférante comme baume et comme musc (Golon 2014: 102).

— Овдје имам једну помладу од које бијели пут: бијела је као снјег, мирисава као балзам и мошус (Golon 1967: 129).

NEIGE : blanc comme neige ► J'ai vérifié son casier. Il est **blanc comme neige**. Enfin presque : une seule condamnation pour rébellion à agent après un

contrôle de police lors d'un excès de vitesse quand le type était encore à l'université (Musso 2012: 143).

— Проверио сам му досије, чист је као суза. Или скоро да јесте: има једну осуду због супротстављања саобраћајцу који га је зауставио због прекорачења брзине још када је био на универзитету (Musso 2013: 110).

NEIGE : blanc comme neige ► Le corps féminin est composé de nombreux éléments non dénués de charme : tendons bronzés reliant les chevilles aux mollets, ongles des orteils maquillés, fossettes éparses [...], dents dont la blancheur contraste avec les lèvres pourpres, cambres diverses [...], rougeurs variées (pommettes, genoux, talons, suçons), mais l'intérieur des bras reste toujours **blanc comme neige** et tendre comme l'émotion qu'il provoque (Beigbeder 2000: 95–96).

— Женско тело је састављено од многобројних елемената који нису без шарма: преплануле тетиве које спајају чланке с листовима, лакирани нокти на нижним прстима, јамице на све стране [...], зуби који својом белином истичу црвенило усана, разне облине (табани, угнуће на леђима), али унутрашњост длана остаје увек бела као снег и нежна као емоција коју изазива (Begbede 2014: 67).

— Žensko se tijelo sastoji od brojnih elemenata koji nisu lišeni draži: preplanule tetive što povezuju gležnjeve s listovima, nalakirani nokti na nožnim prstima, jamice [...], zubi bijelina kojih je u kontrastu s purpurnim usnama, različiti lukovi [...], različita rumen (jagodice, koljena, pete, ljubavni ugrizi), dok unutrašnji dio ruke uvijek ostaje bijel poput snijega i nježan kao osjećaj koji pobuđuje (Beigbeder 2007: 89–90).

NEIGE : blanc comme neige ► Le visiteur changeait chaque fois de livrée. Parfois jaune, ombré de velours noir, ou flambé de roux avec une ocelle mauve, ou encore tout simplement **blanc comme neige**, il fut une fois marqueté de gris et de bleu (Tourner 1980: 57).

— Посетилац би сваки пут мењао одору. Понекад је била жута осенчена црним велуром, или пламено риђа с љубичастим окцетом, или пак просто бела као снег, а једном је била сва од сивих и плавих оканаца (Турније 1991: 42).

— Svaki put posjetitelj bi došao u novu ruhu. Katkad je bilo žuto, osjenčano crnim baršunom, ili plameteće crveno s ljubičastom šarom, ili pak posve bijelo kao snijeg; a jednom je bilo išarano sivim i plavim tonovima (Tournier 2000: 32).

NEIGE : blanc comme neige ► Les Alliés ont commencé par renvoyer les fonctionnaires douteux, à écarter tous ceux qui ne sont pas **blancs comme neige** (Révay 2009: 277).

— Савезници су били започели са отпуштањем сумњивих службеника, удаљавањем свих који нису чисти као суза (Revaj 2010: 218).

NEIGE : blanc comme neige ► Malgré ses rendez-vous manqués avec le destin de son pays, Sacha Guitry était à la Libération **blanc comme neige** (Tournier 2000: 350).

— Iako se nije uspijevao sastati sa sudbinom svoje domovine, Sacha Guitry je nakon oslobođenja osvanuo čist kao suza (Tournier 2002: 279).

NEIGE : blanc comme neige ► Nous nous sommes tous fabriqué de nouvelles identités, nous n'avions pas le choix. Max peut faire le malin, il est le seul à s'en être tiré **blanc comme neige**. Il ne t'a pas sortie de prison que je sache (Levy 2014: 146).

— Сви смо себи израдили нове идентитете, нисмо имали избора. Макс може да изиграва паметњаковића, он се једини извукао бијел као снијег. Није те извукао из затвора колико знам (Levi 2014: 91).

NEIGE : blanc comme neige ► On m'a parlé d'un fils de charbonniers de la forêt de Nikolaiken. Ils les cheveux **blancs comme neige**, les yeux violets et un indice céphalique horizontal qui doit avoisiner les 70 (Tournier 1970: 313).

— Причали су ми о сину једног угљара из николајкенске шуме. Коса му је бела као снег, очи љубичасте, а хоризонтални индекс лубање му није далеко од 70 (Турније 2002: 344).

— Govorili su mi o sinu nekih ugljenara u šumi kod Nikolaikena. Kosa mu je bijela kao snijeg, oči ljubičaste, a horizontalni indeks lubanje navodno mu je blizu 70 (Tournier 2008: 285).

NEIGE : blanc comme neige ► Thérèse fourguait de l'armement en croyant faire dans la pharmacie... [...] Thérèse Malaussène ou la couverture idéale : un trafic d'armes prend sa source dans la roulotte d'une cartomancienne qui croit donner de bonne foi dans la charité universelle ; l'argent tombe dans un coffre suisse, à son nom ; si l'affaire est découverte, le conseiller Roberval reste **blanc comme neige** (Pennac 1999: 148–149).

— Тереза [је] ваљала оружје верујући да ради у апотеци... [...] Тереза Малосен или идеално покриће: трговина оружјем потиче из приколице гатаре која добронамерно верује у опште милосрђе; новац пада у швајцарску касу, на њено име; ако се афера открије, саветник Робервал остаје чист к'о суза (Penak 2003: 117).

NEIGE : blanc comme neige ► Tout au fond du couloir, le vieux garçon de bureau de nuit, Jérôme, qui était dans la maison depuis plus de trente ans et qui avait les cheveux **blancs comme neige**, était assis devant sa petite table [...], il lisait invariablement un gros traité de médecine, le même depuis des années (Simenon 2002: 52–53).

— Сасвим у дну ходника је Жером, стари послужитељ дежурних канцеларија, који служи већ тридесет година и чија је коса бела као снег. Он седи за својим сточићем [...], чита исту девелу медицинску књигу (Simenon 1969: 133).

NEIGE : blanc comme neige ► Trois Noirs sont abattus par un gardien qui s'en sort **blanc comme neige**, un gardien est retrouvé mort et trois Noirs vont aller

s'asseoir sur la chaise électrique, tu vois la parodie de justice ! (Levy 2014: 316).

— Један стражар је оборио три црнца и извукао се као потпуно невин, док је један стражар пронађен мртав и три црнца ће сјести на електричну столицу, видиш ли каква је то пародија од правде била! (Levi 2014: 198–199).

ŒUF : plein comme un œuf ► L'histoire, **pleine comme un œuf**, est pourtant d'abord un trou. Après le désir et l'amour et la lutte et tout le reste, on pourrait dire aussi que, d'un bout des temps à l'autre, la clé de l'histoire des hommes est l'insatisfaction (Ormesson 1992: 431).

— Историја, пуна кô око, ипак је пре свега рупа. Може се рећи да је, поред жудње и љубави и борбе и свега осталог, кључ људске историје незадовољство (Ormeson 2003: 361).

ŒUF : plein comme un œuf ► Où dormirons-nous la nuit ? [...] – Il n'y a guère qu'ici que ce soit possible [...], car le fort est déjà **plein comme un œuf** et il faudrait sans cela retourner à bord (Golon 1979: 285).

— А гдје ćemo zapravo noćiti [...]. – То је могуће једино овдје [...] јер је утврђење већ пуно као шипак; иначе би се требало vratiti на брод (Golon 1967: 438).

ŒUF : plein comme un œuf ► Quand on est partis, la voiture était **pleine comme un œuf**. Le bateau, attaché sur la galerie, dépassait devant et derrière, et on avait l'impression, au milieu des embouteillages, d'être une tribu d'indiens descendant une rivière cachés sous un canoë renversé (Arrou-Vignod 2009: 299–300).

— Кад смо кренули, кола су била пуна као око. Чамац је вирио преко крова, и напред и назад, био је везан за носач, и тако пренатрпани изгледали смо као неко индијанско племе које се у кануу окренуто наопалке спушта скривеном речицом (Aru-Vinjo 2013: 364).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► « Bonsoir Jeanne », dit-il **en m'embrassant comme du bon pain**. Je bégaie, je perds complètement mes moyens, gênée certes. [...] Il [...] me sourit (Horts 2002: 150).

— „Добро вече, Жана!“, каже љубећи ме наивно. Муцам, потпуно губим своје моћи, свакако узнемирена. [...] Смеши ми се (Dez Or 2008: 140).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► « How arre youu, baroness ? » Joss Dumoulin **embrasse** la baronne Truffaldine **comme du bon pain**, alors qu'elle ressemble à une motte de beurre dans laquelle on aurait enfoncé une paire de lunettes à triple foyer (Beigbeder 1994: 31).

— „How arre you, baroness?“ Жос Димулен љуби бароницу Трифалдин као да му је богзна како прирасла за срце, иако жена личи на грумен маслаца у који је неко набио наочаре с данцима од кока-коле (Beigbeder 2014: 25).

— „How arre youu, baroness?“ Joss Dumoulin poljubi barunicu Truffaldine kao da je bijeli kruh, dok je nalik на grudu maslaca u koju je netko zabio par naočala s trostrukim žarištem (Beigbeder 2009: 30).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► Comme je regrette la ville où je suis né [...]. Tout me manque, ses rues, ses nuits, ma liberté de tous les instants, les amis qui pouvaient un soir vous **embrasser comme du bon pain** et vous tirer une balle dans l'œil le lendemain (Benacquista 2004: 82).

— Толико жалим за градом у коме сам рођен [...]. Све ми недостаје, недостају ми његове улице, његове ноћи, то што сам у сваком тренутку био слободан, пријатељи који вас увече загрле, а наредног јутра вам испале метак у око (Benakvista 2014: 77).

— Kako li samo žalim za gradom u kojem sam se rodio [...]. Sve mi redom nedostaje – ulice, noći, sloboda koju sam imao u svakom trenutku, prijatelji što su vas bili kadri uvečer izljubiti kao brata, a već sutradan vam ispaliti metak u čelo (Benacquista 2015: 77).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► Il avait **embrassé** le gars **comme du bon pain**, moi j'en avais fait autant, [...] et les parents étaient contents d'assister à ces retrouvailles entre amis (Benacquista 2004: 289).

— Срдачно је загрлио момка, а онда сам и ја то урадио и његови родитељи су били срећни што присуствују том пријатељском сусрету (Benakvista 2014: 272).

— Oduševljeno je izljubio tipa, potom sam to učinio i ja, [...] a roditelji su bili sretni što prisustvuju tom prijateljskom susretu (Benacquista 2015: 277).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► Il faut dire que nous avons un client particulier ces temps-ci, Jean Cocteau lui-même. [...] Écorché vif et vif-argent, on dirait un savant fou, il m'**embrasse comme du bon pain**, un grand sourire barre son visage (Horts 2002: 273).

— Треба рећи да имамо посебног клијента у то време, Жана Коктоа главом и брадом. [...] Отворен и живахан, рекло би се луди научник, љуби ме као права добрица, велики осмех прекрива му лице (Dez Or 2008: 257).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► Il n'y a que Miro-la-taupe qui ne s'embarrasse pas de protocole. Il s'avance vers l'enfant et lui secoue largement les mains : « J'étais un grand ami d'Archibald. Je suis tellement content de rencontrer son petit-fils ! », lui dit-il, la voix pleine d'émotion. Arthur est un peu embarrassé de **se faire embrasser comme du bon pain** par une taupe qu'il connaît à peine (Besson 2002: 114).

— Једино кртица Миро не хаје много за протокол. Упућује се право ка детету и срдачно се са њим рукује: „Арчибал је био мој велики пријатељ. Изузетно сам сретан што ми се пружила прилика да упознам његовог унука!“, обраћа му се искричавим гласом. Артуру је помало непријатно што је обасут толиком пољупцима, јер једва да познаје кртицу (Beson 2006: 100).

— Samo se krtica Miro ne obazire na protokol. On prilazi dječaku i srdačno se s njim rukuje: “Bio sam veliki Archibaldov prijatelj. Tako mi je drago što susrećem njegova unuka”, kaže on glasom prepunim emocija. Arthur je pomalo zbunjen činjenicom da ga krtica koju jedva

poznaje ljubi kao izglednjeli štrucu bijelog kruha (Besson 2006: 104).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► On s'embrasse, il me fait des compliments sur ma tenue [...] ... Il dit qu'il s'attache de plus en plus à moi, qu'il a bien réfléchi, qu'il va me louer cet appartement dont j'ai tant besoin. Alors je l'**embrasse comme du bon pain**, je me pends à son cou, je gigote (Pancol 2006: 429–430).

— Пољубили смо се, изрекао је комплимент на рачун мог изгледа [...]... Казао ми је да се све више уздује за мене, да је добро размислио, да ће ми изнајмити тај стан који ми је толико потребан. А ја сам га пољубила, загрлила га нежно, почела тамо да се успијам (Pankol 2012: 379).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► Quand elle m'a vu, elle a lâché sa bêche et mis ses deux poings sur les côtés pour manifester sa joie [...]. Elle m'a **embrassé comme du bon pain** (Dugain 2002: 112).

— Чим ме је угледала, бацила је мотику и ставила шаке на бокове, саопштавајући тако да се обрадовала [...]. Пољубила ме је као врућ хлеб (Диген 2004: 124).

PAIN : embrasser qqn comme du bon pain ► Quand j'accompagnais ma mère à son magasin, elle s'extasiait sur mes yeux bleus, elle me donnait un sucre d'orge et un gros baiser sur la joue gauche. Elle m'**embrassait comme du bon pain**. J'aimais sa chaleur (Rozier 2005: 65).

— Сјећам се посјета нјезину дућану у мајчину друштву: толџа би се над мојим плавим очима, дала би ми лизалицу и смокнула ме у lijevi obraz. Dobrohotno me grlila. Svidalo mi se kako je topla (Rozier 2010: 40).

PAIN : partir comme des petits pains ► Les jumelles m'ont demandé de fabriquer des petits bracelets en lacets cirés pour les vendre dans leur salon. À chaque fois qu'on fait une manucure, on arrive à vendre une babiole dit Françoise, alors t'imagines des bracelets de « chez Jo », après ton article dans « L'Observateur », ça **va partir comme des petits pains**, ajoute Danièle. J'en confectionne vingt. Le soir même, ils sont tous vendus (Delacourt 2012: 118).

— Близнакиње су ме замолиле да направим мале нарукнице од воштаних пертли, па да их продају у свом салону. Кад год радимо маникир, продамо успут и једну ову цица-бицу, каже Франсоаз, а сад, после оног чланка у „Опсерватору“, замисли како ће тек сад да се траже нарукнице са ознаком „Код Жо“, ма има да иду кô алва, додаје Данијела. Направим им двадесет комада. Већ исте вечери продале су се све (Delacourt 2013: 102).

— Blizanke su me molile da im izradim male narukvice od navoštene čipke, prodavale bi ih u svome salonu. Svaki put kad nam tko dođe na manikuru, uspijemo prodati kakvu sitnicu, kaže Françoise, pa možeš zamisliti kako će se prodavati narukvice „Jo“ nakon onog članka u „L'Observateur“, ići će kao halva, dodaje Danièle. Načinila sam im dvadeset narukvica. Sve su ih prodale još iste večeri (Delacourt 2015: 111).

PAIN : partir comme des petits pains ► Les lecteurs DVD, eux aussi, **partent comme des petits pains**. « 30 euros ? Super bonne affaire ! Je prends les trois qui restent. » – « Il leur manque la télécommande. Sans elle, vous ne pourrez pas naviguer dans les menus de vos DVD. » – « Aucune importance, une bonne affaire reste une bonne affaire » (Sam 2009: 156).

— И ДВД плејери иду као алва. „Тридесет евра? Супер повољно! Узећу преостала три.“ – „Недостају даљински управљачи. Без њих нећете моћи да сурфујете по менију.“ – „Није битно, повољно је повољно“ (Sam 2012: 155).

— I DVD-čitači idu kao žemlje. “Trideset eura? Super povoljno! Uzet ću tri preostala.” – “Nemaju daljinski. A bez njega, ne možete ući u meni DVD-a.” – “Nije važno. Kad je povoljno, povoljno je” (Sam 2009: 156).

PAIN : s’arracher comme des petits pains ► Elle m’offrait des vêtements à la mode [...]. Je pourrais les donner à ma mère [...]. Elle les prendrait comme modèles pour en confectonner aux femmes du village. Ça **s’arracherait comme des petits pains** (Grémillon 2010: 75).

— Доносила би модерну одећу [...]. Моћи ћу да их дам својој мајци [...]. Моћи ће по њима да шије моделе за жене из села. Разграбиле би се као алва (Gremijon 2013: 67).

— Poklanjala mi je modernu odjeću [...]. Mogla sam je dati majci [...]. Njoj bi poslužila kao uzorak za šivanje ženama u selu. Išlo bi kao halva (Grémillon 2012: 58).

PAIN : s’embrasser comme du bon pain ► On s’embrasse comme du bon pain, on se dit qu’on a passé une soirée merveilleuse (Lemaitre 2012: 218).

— Срдачно су се пољубиле и рекле једна другој да су провеле дивно вече (Lemetr 2014: 196).

— Srdačno su se zagrlile, rekle jedna drugoj da su provele sjajnu večer (Lemaitre 2014: 171).

PAIN : s’enlever comme des petits pains ► La peur demeurerait intacte : une peur bête, du genre pousse-verrous, tire-volets, aidée par l’automne [...]. Cadenas, serrures, chaînes de sécurité **s’enlevaient** chez le quincailler **comme des petits pains**. Une forte immigration de bon gros chiens de garde surpeuplait toutes les niches (Bazin 1973: 163–164). = Strah je ostao netaknut: ludački strah kad se zatvaraju reze, spuštaju kapci, uz pomoć jeseni [...]. Katanci, brave, lanci za pojačavanje rasprodali su se u gvoždarama brzo kao zemičke. Sa svih strana nabavljeni [su] psi čuvari koji su se nalazili u svakoj kućici za pse (Bazen 1958: 102).

PAIN : se vendre comme comme des petits pains ►

C’était vrai ce qu’on écrivait dans les journaux : son livre **se vendait. Comme des petits pains**. Au début, elle n’y croyait pas. Elle s’était même dit que ce devait être Philippe qui les achetait tous. Mais voir Une si humble reine dans le 163 lui prouvait que le succès était réel (Pancol 2006: 492).

— Истина је што пише у новинама: њена књига се продаје. Као алва. У прво време Жозефина није у то

веровала. Падало јој је чак на памет да то можда Филип откупљује тираже. Али кад је видела „Понизну краљицу“ у сто шездесет тројци [= аутобус, *прим.*] – схватила је да је књига стварно постигла успех (Pankol 2012: 436).

PAIN : se vendre comme des petits pains ► Florimond avait pu commencer de leur faire l’envoi de ces multiples brochures, romans en prose ou en vers, qui paraissaient et **se vendaient comme des « petits pains »** et comblaient les aspirations de rêve, de féerie, de méditation et d’avidité à s’instruire d’une société qui était sortie totalement inculte de cent ans de guerres de religion (Golon 1984: 316).

— Florimond im je počeo otvoreno slati takve brošure, romane u prozi i u stihovima koji su se prodavali “kao halva” i poticali maštu, snivanje i razmišljanje hoteći probuditi društvo koje je zahirilo u stogodišnjem vjerskom ratu (Golon 1993: x).

PAIN : se vendre comme des petits pains ► Ils m’ont refusé ce bouquin vingt-sept fois ! [...] Et pourtant, je suis certain que ça pourrait **se vendre comme des petits pains**. Les gens, c’est ça qu’ils aiment (Djian 1986: 122).

— Ovu su mi knjigu odbili dvadeset i sedam puta! [...] A ja sam siguran da bi se to prodavalo kao halva. Ljudi vole takve stvari (Djian 2003: 134).

PAIN : se vendre comme des petits pains ► Je n’ai qu’une seule condition : que ce livre paraisse en automne. Depuis qu’Obama est devenu le candidat démocrate, mardi, son autobiographie **se vend comme des petits pains**. Il faut donc sortir un livre sur cette affaire très rapidement [...]. Je veux faire de vous l’attraction de l’automne (Dicker 2012: 264–265).

— Имам само један услов: да књига изађе на јесен. Откако је Обама постао демократски кандидат, његова аутобиографија се продаје као алва. Треба, значи, што пре да објавило књигу о том случају [...]. Хоћу да направим јесењу атракцију од вас (Diker 2014: 283).

— Pod jednim uvjetom: da bude objavljena najesen. Otkako je Obama postao kandidat demokrata, njegova biografija prodaje se kao halva. Treba dakle što prije izbaciti knjigu o ovom slučaju [...]. Pretvorit ću vas u jesensku atrakciju (Dicker 2014: 256–257).

PAIN : se vendre comme des petits pains ► Le poète venait de lire dans un journal que « Rouslan et Ludmilla » avait été finalement publié en volume à Pétersbourg et **se vendait comme des petits pains** en dépit d’éreintements parus dans les revues conservatrices (Besson 1988: 43).

— Песник је управо био прочитао у једним новинама да је у Петербургу објављено дело „Руслан и Лјудмила“ и да се продаје као алва упркос жестоком критикама у конзервативним листовима (Besson 1999: 33).

PAIN : se vendre comme des petits pains ► Mes allégories bibliques ne marchent pas aussi bien que je l’espérais. Tout juste si j’en ai vendu trois [...]. Je vais retourner aux poupées de papier que je

fabriquaient pour Patti lorsqu'elle avait cinq ou six ans. [...] Les poupées de papier **se vendront**, c'est sûr, **comme des petits pains** (Leroy 2009: 195).

— Moje biblijske alegorije nemaју прођу каквој сам се надала. Једва сам их продала три [...]. Вратићу се луткама од папира које сам правила за Пати кад јој је било пет или шест година. [...] Лутке од папира, сигурна сам, изврсно ће се продавати (Leroa 2008: 141).

— Moje biblijske alegorije ne prolaze tako dobro kao što sam se nadala. Jedva sam proдалa tri [...]. Vratit ću se lutkama od papira које сам израђивала Patti кад је имала пет или шест година. [...] Lutke od papira ići će k'o alva, to je sigurno (Leroy 2008: 150).

PAIN : **se vendre comme des petits pains** ► Mes bouquins vont **se vendre comme des petits pains**. Ce sont mes éditeurs qui se froteront les mains (Nothomb 1995a: 114).

— Moje књиге ће се продавати као кифле. А моји издавачи ће трљати руке (Nothomb 2003: 92).

— Moje књиге će се prodavati kao friško pecivo. Moji će izdavači trljati ruke (Nothomb 2000: 99).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► Alex parlait peu. Quand même, elle avait des copines, elle était joueuse mais ce qui frappait, c'était sa manière de devenir très sérieuse « d'un coup, comme ça, **sérieuse comme un pape** » (Lemaitre 2012: 333).

— Алекс је [...] била ћутљива. Имала је, ипак, другарице, била је весела, али би се понекад уозбиљила, „одједном, тек тако, постала би мртва озбиљна“ (Lemetr 2014: 304).

— Alex je malo govorila. Svejedno, imala je prijateljica, bila je radosna, ali ono što je upadalo u oči bio je njezin običaj da se najednom “naglo uozbilji, samo tako, uozbilji se kao sveti Petar na Veliki Petak” (Lemaitre 2014: 265).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► François Mauriac de l'Académie Française [...], écrit : « Ce nouveau confrère est un maître. » En riant, je dis à Castelnau : « Non mais des fois, ils me foutraient pas à l'Académie Française, un de ces jours ? » — « On en a vu d'autres », dit-il, **sérieux comme un pape** (Charrière 1972b: 437).

— [François Mauriac, član] Francuske akademije [...] piše : „Ovaj novi kolega je majstor.“ Smijući se, rekoh Castelnau: „No, možda još dodemo dotle da me jednog dana gurnu u Francusku akademiju?“ — „Dogadale su se već i druge stvari“, odgovori on ozbiljno poput pape (Charrière 1977: 341).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► Il avait raconté à Morellet comment, petit garçon, il jouait du tambour avec les Matagassiers le jour de la micarême. Sa mère, qui était couturière, fabriquait elle-même les vêtements traditionnels [...] et son père lui achetait, dans une belle boîte ronde décorée d'arabesques, le masque de carton qui ressemblait à une tête de chat. Fier comme Artaban et **sérieux comme un pape**, il parcourait avec le cortège les rues de la vieille ville (Perec 1987: 307).

— Испричао је Морелеу како је, као дечак, у време поклада ударао бубањ са групом Матагасије. Мајка му је била шваља, па им је сама сашила уобичајене костиме [...], а отац му је купио картонску маску, главу мачке, запаковану у лепу округлу кутију са арабескама. Поносит као Артабан и озбиљан као папа, обишао је са поворком улице старог град (Perec 1997: 302).

— Ispričao je Morelletu kako je kao mali, sredinom korizme, svirao bubanj u povorci tijekom karnevala Matagassea. Majka, koja je bila krojačica, sama mu je sašila tradicionalnu odjeću [...], a otac mu je u krasnoj okrugloj kutiji ukrašenoj arabeskama kupio kartonsku masku koja je bila nalik na mačju glavu. Gord kao ban Artaban i ozbiljan kao papa, s povorkom je išao ulicama staroga grada (Perec 2014: 277).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► L'Arabe, avec son voile qui pend, **sérieux comme un pape**, reçoit le prix du voyage sans dire merci, et en route (Charrière 1972b: 363).

— Arapski vozač, s velom, ozbiljan poput pape, uzima novac za vožnju bez da zahvali i kreće (Charrière 1977: 283).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► Le son strident d'un sifflet se fait alors entendre à l'intérieur de l'édifice, et Pompon apparaît dans l'ouverture du portail, **sérieux comme un pape**, chapeau planté sur la tête, besace sur l'épaule. À peine sourit-il des yeux à Lune et Adrien (Kahn 2005: 467).

— Оштар звук пиштаљке зачује се тога часа у унутрашњости грађевине и Помпон се појављује у отвору портала, озбиљан као папа, са шеширом на глави и бисагама на рамену. Једва приметно очима се осмехује Луни и Адријану (Kan 2008: 415).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► Mairret dut détourner la tête pour cacher son sourire tandis que le lieutenant Lewis restait **sérieux comme un pape** (Simenon 1988a: 613).

— Мегре је морао да окрене главу да би сакрио свој смех, док је поручник Левис остао озбиљан као папа (Simenon 1962: 115). = Мегре је морао да окрене главу да се не би видјело како се смјеје, док је поручник Левис и даље остајао озбиљан као кавав папа (Simenon 1964: 125).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► On voyait Muzil en complet-veston et en cravate se tordre littéralement de rire à l'instant où l'on attendait de lui qu'il soit **sérieux comme un pape** (Guibert 1990: 35).

— Moglo [se] vidjeti kako se Muzil, u odijelu i kravati, doslovce previja od smijeha, i to u času kada se od njega očekivalo da bude smrtно ozbiljan (Guibert 1997: 28).

PAPE : **sérieux comme un pape** ► Plus ils avancent, plus le jardin se peuple d'individus isolés, en joggings mous, qui, **sérieux comme des papes**, dépliant dans l'air une jambe inexperte, miment passionnément un maître invisible (Laurens 2006: 87).

— Како се они приближавају излазу, парк се све више пуни усамљеним појединцима у меканим тренеркама, који, озбиљни попут папе, пружају ноге кроз ваздух и

страсно подражавају неког невидљивог учитеља (Lorans 2007: 61).

PAPE : sérieux comme un pape ► Pourquoi a-t-il quitté l'Indochine ? – Il disait qu'il avait son idée et qu'il n'était pas né pour vivre avec moins de cent mille francs de rente... C'était avant la guerre... Cent mille francs de rente !... Vous voyez ça !... On se moquait de lui, mais il restait **sérieux comme un pape**. « On verra ! On verra !... » ricanait-il (Simenon 1971a: 142).

— Зашто је напустио Индокину? – Говорио је да је поставио себи одређени циљ у животу и да није рођен да живи са рентом мањом од сто хиљада франака годишње... А то је било још пре рата... Рента од сто хиљада франака!... Шта велите на то?... Смејали су му се због тога, али је он остајао озбиљан као папа... „Видећемо! Видећемо!“... обречнуо би се само (Simenon 1960: 124–125).

— Zšto je otišao iz Indokine? – Rekao je da ima neke ideje, i kako se nije rodio da živi na manje od sto tisuća franaka rente. A to je još bilo prije rata. Sto tisuća franaka rente! Svi smo se zezali na njegov račun, ali se on držao ozbiljno kao papa. “Vidjet ćete! Vidjet ćete!” stalno nam se podsmjehivao (Simenon 2015: 139).

PAPE : sérieux comme un pape ► Tu l'as fait exprès, hein ? Tu ne pouvais pas attendre dix secondes avant de faire le clown ? – J'ai une mission très importante, lui rétorque Bétamèche, **sérieux comme un Pape**. – Ah ? Parce que la mienne, de mission, elle n'est pas importante !? (Besson 2002: 101).

— Је л' ти то намерно, а? Ниси могао да се стрпиш ни десет секунди да не направиш клоуна од себе? – Имам веома важан задатак, одговара јој Бетамеш, попут папе озбиљан. – Ма немој? А мој задатак вероватно није важан (Besson 2006: 88).

— Namjerno si ovo učinio, ha? Nisi mogao pričekati deset sekundi, a onda napraviti klauna? – U važnoj sam misiji, odgovara joj Betameche, ozbiljan kao papa. – Aha, hoćeš reći da moja misija nije ozbiljna?! (Besson 2006: 90).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Il étouffait dans ce cocon trop confortable. Il ne supportait plus de savoir son avenir **réglé comme du papier à musique** : éducation impeccable dans des institutions pour gosses de riches, poste de direction dans la banque familiale, épouse choisie parmi les douze ou quinze lignées hollandaises qui pouvaient rivaliser avec la sienne (Cardetti 2010: 142).

— Гушио се у тој одвећ лагодној уљуљканости. Више није могао да поднесе да му живот буде унапред организован: беспрекорно школовање у установама за богаташку децу, место директора у породичној банци, супруга одабрана из једне од дванаестак холандских породица које су се могле упоредити са својом (Kardeti 2013: 104).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► J'ai terminé de mettre au point avec mes principaux vendeurs le détail de l'opération. [...] Les dates de livraison sont fixées, les emballages bien détaillés.

[...] Tout est **réglé comme du papier à musique** (Charrière 1972b: 304).

— Dogovorio sam sa svojim glavnim prodavačima sve pojedinosti. [...] Utvrđeni su datumi isporuke, određen način pakiranja. [...] Sve [je] sredeno da krene glatko kao po loju (Charrière 1977: 234–235).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Le temps d'ouvrir la portière et de la refermer, c'était fait... Il y avait un corps dans le jus... **Réglé comme du papier à musique** ! Le bonhomme de l'auto avait dû mettre à l'avance des trucs lourds dans les poches du macchabée, car il n'a pas flotté un instant (Simenon 2007c: 238).

— Врата на колима се отворе, поново затворе, и све је готово... Једно тело се загнурило у мутну воду... Све је било смишљено не може боље! Онај бата с колима је вероватно напунио унапред камењем цепове своје жртве, јер тело није ни тренутка остало на површини (Simenon 1969: 138).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Le violon, les études, les différentes professions à envisager : tout était planifié, **réglé comme du papier à musique**, il ne pouvait y avoir de place pour autre chose (Musso 2012: 19).

— Виолина, студије, различита будућа занимања и каријере које треба размотрити: све је испланирао, исцртао као нотни лист, и ту није остало места за неочекиване догађаје (Musso 2013: 16).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Les mouvements des hommes qui s'activaient autour des appareils étaient **réglés comme du papier à musique**. On aurait dit une armée de fourmis obéissant à des ordres inaudibles (Révay 2009: 334–335).

— Покрет људи који су радили за апаратима били су регулисани беспрекорном прецизношћу. Личили су на војску мраву која је извршавала тихе заповести (Revaj 2010: 263).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► On mangeait puis on débarrassait en quatrième. Tout était **réglé comme du papier à musique**. J'allumais une cigarette et je m'avançais sur la véranda pendant qu'elle lavait quelques trucs (Djian 1986: 28).

— Појели бисмо, а онда, док кажеš keks, raspremili stol. Sve je išlo kao podmazano. Ja bih zapalio cigaretu i izašao na verandu, dok je ona nešto prala (Djian 2003: 32).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Pourquoi êtes-vous en colère ? [...] – Je n'ai pas l'habitude d'être invité par une femme. – Le monde a changé. Mais n'ayez crainte. Bientôt, chacun d'entre nous retrouvera sa place dans une vie sociale **réglée comme du papier à musique**. Du moins, les femmes qui l'accepteront (Révay 2009: 158).

— Због чега сте бесни? [...] – Нисам навикао на то да ме жена позове на пиће. – Све се променио. Али не плашите се. Ускоро ће свако од нас пронаћи место у друштвеном животу организованом попут нотног папира. Или бар жене које га прихвате (Revaj 2010: 121).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Une fois par mois, grand-mère recevait à dîner ses amis prêtres et quelques paroissiens. [...] J'avais la permission de rester pour l'apéritif. [...] C'étaient les seuls jours qui sortaient de l'ordinaire. Encore étaient-ils **réglés comme du papier à musique** (Roze 1996: 20–21).

— Једанпут месечно бака је примала на вечеру своје пријатеље свештеник и неколико парохијана. [...] Мени је било допуштено да останем за време аперитива. [...] Били су то једини дани који су се разликовали од обичних. А и они су били уређени правилно као нотна свеска (Роз 1997: 16–17).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► Va te faire foutre qu'elle siffle, et mon Gagou lève le nez ; là, tout net, comme au commandement. Il dresse la tête, il la voit, il court vers elle. Ils devaient en avoir l'habitude ; c'était **réglé comme un papier à musique** (Giono 1929: 100).

— “Jebi se ti”, prosiktala je, i moj ti Gagou digne nos; kao na zapovijed. Digne glavu, ugleda je, potrči prema njoj. Sigurno su već imali naviku; bilo je riješeno u čas posla (Giono 2011: 79).

PAPIER : réglé comme du papier à musique ► « Et le grand pèlerinage à La Mecque, tu l'as fait? » [...] – « Pas encore [...]. » [...] Elle ne pouvait pas s'y rendre avec son mari chrétien, et les savants commentateurs se disputaient pour savoir si une femme peut accomplir le pèlerinage sans être accompagnée d'un parent. [...] « Alors ce doit être sacrément difficile [...]. » – « Pas tellement, mais **réglé comme du papier à musique** ! Il suffit de suivre les quatre piliers du pèlerinage de La Mecque » (Clément 1997: 447).

— „Jesi li bila na velikom hodočašću u Meku?“ [...] – „Ne još [...]“. Tamo nije mogla otići sa svojim mužem, krištaninom, a mudri komentatori su se prepirali može li žena obaviti hodočašće bez pratnje nekog od rodbine. [...] „Znači to je doista teško [...]“. – „Ne toliko, ali točno propisano, kao glazbeni predložak! Dovoljno je slijediti četiri stupa hodočašća Meke (Clément 2000: 401).

PAPIER : réglé comme papier à musique ► Elle recherche la sensation, le mouvement, de quand ç'avait été la première fois chanté par sa mère avec ses intonations un peu fausses, l'enfant l'avait remarqué tout de suite, avec son «oreille absolue», ça l'avait amusée, charmée mais aussi lui avait donné un léger sentiment de supériorité : sa mère donc était friable... La loi métronomique, la correction, **réglée comme papier à musique**, ça c'était donné par le père, au piano (Schuhl 2000: 98).

— Она тражи узбуђење, покрет, као када је то први пут певала њена мајка са својим помало погрешним интонацијама, дете је то одмах приметило захваљујући свом „апсолутном слуху“, то га је забављало, одушевљавало, али му је пружило и лаки осећај надмоћи: његова мајка је, дакле, могла да погрешни... Метрономски закон, исправљање којему као узор

служи нотна хартија, то јој је пружио отац, за клавиром (Šul 2002: 73).

PAPIER : réglé comme un papier à musique ► Je croyais l'avoir entendu crier [...]. – Il terminera sa sieste dans dix minutes [...]. – Comment en douter ? [...] Ces enfants-là sont **réglés comme du papier à musique** (Révay 2009: 286).

— Учинио ми се да сам га чула како плаче [...]. – За десет минута ће се пробудити [...]. – Без сумње [...]. Ова деца су наштимана као нотни папир (Revaj 2010: 225).

PASSE-LACET : raide comme un passe-lacet ► Ils se sont donné le mot d'armateur en armateur et ils l'ont fusillé dans tous les ports de Bretagne. Le Guern n'a jamais plus retrouvé de commandement. Il y a treize ans, **raide comme un passe-lacet**, il a débarqué sur le grand parvis de Montparnasse (Vargas 2001: 170).

— Они су се међу собом споразумели и њега избацили из свих лука у Бретањи. Ле Герн више никад није нашао запослење на броду. Пре тринаест година, прав као свећа, искрцао се на главном улазу станице Монпарнас (Vargas 2007: 135).

— Dali su riječ i uništili su ga u svim lukama Bretanje. Le Guern nije više mogao dobiti zapovjedništvo. Prije trinaest godina, iskrcao se na tlo Montparnassa (Vargas 2011: 129).

PASSE-LACET : raide comme un passe-lacet ► J'avais la dent, vous comprenez... **Raide comme un passe-lacet** !... Alors, je me suis dit qu'un type qui rentrerait chez lui en « smoking » devait en avoir plein le portefeuille... « La bourse ou la vie ! » que je lui ai glissé dans le tuyau de l'oreille... Et je vous jure que c'est pas ma faute si le coup est parti... Je crois bien que c'est le froid qui m'a fait pousser le doigt sur la gâchette... (Simenon 1988c: 508).

— Bio sam gladan, razumijete... Ukočen kao pritka...! Tada rekoh u sebi da tip koji se vraća kući u smokingu mora da ima punu lisnicu... A kunem vam se da nisam kriv ja što je opalilo... Vjerujem da sam od hladnoće povukao prst na obaraču... (Simenon 1966: 159).

PASSE-LACET : raide comme un passe-lacet ► Quand je lui ai proposé de tenter le coup [= de voler de l'argent], il a été presque scandalisé. Ce qui l'a décidé, c'est l'idée qu'il allait devoir... avouer à sa femme qu'il était **raide comme un passe-lacet** (Simenon 2003f: 538).

— Кад сам му предложио да то покушамо [= да украдемо новац], он се готово разбеснео. Одлучио се на то једино због помисли да мора признати својој жени да је исто толико непродоран као велика игла с тупим врхом (Simenon 1959: 133).

PEIGNE : sale comme un peigne ► Au bout de trois quarts d'heure, Théo était épuisé. Après s'être traîné partout, il était **sale comme un peigne**. J'inclinai la nacelle et le couchai dans sa poussette (Musso 2016: 235).

— Након четрдесет пет минута, Тео је био исцрпљен. Пошто се свуда увукао, био је мусав као пресенце.

Спустио сам наслон у колицима и сместио га да спава (Muso 2016: 145).

PEIGNE : sale comme un peigne ► Comme te voilà faite! [...] Dans quel état, doux !? Jésus ! – Elle est surtout **sale comme un peigne** ! [...] – Je vais faire chauffer une marmite d'eau (Benzoni 1993b: 433).

— Kako samo izgledaš! [...] Kako su te samo udesili, slatki Bože! – Prljava je kao kakvo svinjče! [...] – Idem da ugrijem kotao vode (Benzoni 1982: 140–141).

PEIGNE : sale comme un peigne ► Nous ne parvenions pas à trouver une bonne. Nous attendions des réponses aux annonces que nous avions mises dans les journaux de province et nous nous contentions d'une femme de ménage, **sale comme un peigne**, méchante comme une gale, qui consentait à venir deux ou trois heures par jour (Simenon 2003d: 1316).

— Никако нисмо могли наћи девојку. Чекали смо одговоре на огласе дате у провинцијским новинама, и морали смо се задовољити једном женом ужасно прљавом и злобном, која је пристала да долази на два до три сата дневно (Simenon 1968: 281).

PEIGNE : sale comme un peigne ► On connaît son état de saleté. [...] Elle a fait ses besoins sous elle pendant une semaine. Elle est épuisée [...]. Et **sale comme un peigne** (Lemaitre 2012: 184).

— Знамо колико је била прљава. [...] Недељу дана је вршила нужду у кавезу. Исцрпљена је [...]. И прљава ко свиња (Lemetr 2014: 164).

— Zna se do koje je mjere bila prljava. [...] Tijekom toga tjedna nuždu je obavljala pod sebe. Iscrpljena [je] [...]. I prljava kao svinja (Lemaitre 2014: 143).

PESTE : craindre qqch comme la peste ► Il ne soignait que par les plantes. Il trouvait de la psyché à toutes les maladies et **craignait comme la peste** les thérapeutiques médicamenteuses (Bastide 1996: 251).

— On je liječio samo biljem. Smatrao je da je psiha izvor svih bolesti i bojao se terapije medikamentima kao kuge (Bastide 2009: 153).

PESTE : craindre qqch comme la peste ► Qu'est-ce qu'on fait de votre artiste [...] ? [...] – On le remplace. Par un illuminé qui craint la peste comme la peste et qui protège les maisons de ses concitoyens. – Il ne la craint pas. Il la prédit, il la prépare. Pas à pas. Il met en place un dispositif (Vargas 2001: 109).

— Шта да радимо с вашим уметником [...] ? [...] – Заменимо га. Једним просвећеним човеком који се куге плаши као куге и штити куће својих суграђана. – Он се ње не плаши, Он је проузрокује; припрема, корак по корак. Поставља диспозитиве (Vargas 2007: 87).

— Što ćemo s vašim umjetnikom [...] ? [...] – Zamijenit ćemo ga. Vizionarom koji se boji kuge kao kuge i koji zaštićuje kuće svojih sugrađana. – On je se ne boji. On je predviđa, on je priprema. Korak po korak. Donosi rješenje (Vargas 2011: 83).

PESTE : craindre qqch comme la peste ► Comment ne me suis-je douté de rien ? Croyais-je vraiment être quelqu'un de si intéressant pour que vous m'invitiez, vous qui fuyiez toute intrusion, **craigniez** les étrangers **comme la peste** ? (Neuhoff 2001: 53).

— Како ништа нисам посумњао? Да ли сам заиста мислио да сма толико занимљив да бисте ме позвали у госте? Ви који сте бежали од сваког уљеза, странце сте избегавали попут куге (Neof 2010: 28).

PESTE : éviter qqch comme la peste ► C'était le quartier [...] des banques étrangères [...], qui tenaient les comptes d'un Empire incapable de gérer ses propres finances. « Des sangsues », se révoltait autrefois son père en évoquant les fonctionnaires occidentaux de la Dette publique ottomane. Lui avait **évit** ces lieux **comme la peste**. Selim, adolescent, lui avait caché qu'il venait jouer aux cartes [...] ou s'encanailler dans les cabarets de Galata, non loin (Révay 2013: 23–24).

— Била је то четврт [...] страних банака које су држале рачуне Царства, неспособног да управља сопственим финансијама. „Пијавице“, како су им име некада дали, указујући на западњачке службенике „Државног дуга“. Селим је избегавао та места као кугу. Када је био адолесцент, кришом је долазио да игра карте [...] или се дружио са мангузима по крчмама Галате, недалеко одатле (Revaj 2014: 20).

PESTE : éviter qqch comme la peste ► J'avais les mains noires, sans parler du tee-shirt et d'un voile de cambouis sur le front. Je savais instinctivement qu'un marchand de pianos devait éviter ce genre de détails comme la peste (Djian 1986: 242).

— Ruke su mi bile crne, da se i ne govori o majici i sloju kolomaza na čelu. Nagonski sam znao da se prodavač glasovira mora takvih sitnica čuvati kao od kuge (Djian 2003: 267).

PESTE : éviter qqch comme la peste ► Je ne connais personne d'aussi gentil que moi. Cette gentillesse est effroyable car ce n'est jamais par gentillesse que je suis gentil, c'est par lassitude et surtout par peur de l'exaspération. Je suis prompt à m'exaspérer et je vis très mal ces exaspérations, alors je les **évite comme la peste** (Nothomb 1995a: 21).

— Не познајем никога тако љубазног као што сам ја. Та љубазност је ужасна зато што никада нисам љубазан због љубазности, него због досаде, а нарочито из страха од огорчења. Брзо падам у огорчење, а та огорчења тешко доживљавам, па их зато избегавам као кугу (Notomb 2003: 18–19).

— Ne poznajem nikoga tako ljubazan kao ja. Ta je ljubaznost strapna zato što nikad nisam ljubazan iz ljubaznosti, ljubazan sam zato što mi je svega dosta a osobito iz straha da se ne razbijesnim. Vrlo se lako razbijesnim, a prilično teško podnosim to stanje bijesa, zato ga izbijegavam kao kugu (Nothomb 2000: 17).

PESTE : éviter qqch comme la peste ► Tu devrais éviter les saluts du saint sacrement **comme la peste**, ou bien alors va en voir un, en sentir, en savourer un [...],

pour t'en guérir une fois pour toutes ; mais ne compte pas que je t'accompagne (Butor 2012: 172).

— Kao kugu би требало да избегаваш свете вечерње литургије, или пак пођи да присуствујеш једној, да је осетиш, да се њоме наслађујеш [...], да се једном за свагда излечиш, али не рачунај на то да ћу ја ићи с тобом (Butor 2005: 162).

— Tu moramo izbjegavati večernje blagoslove kao kugu, ili idi da vidiš jedan, pa da ga osjetiš, da se naslađuješ jednim [...], da se izliječiš jednom zauvijek; ali ne računaj s time, da te ja pratim (Butor 1958: 137).

PESTE : **éviter qqn comme la peste** ► Ça fait deux semaines qu'on n'a pas vu ou entendu un fellagha. [...] On a beau étouffer, c'est-à-dire rester en planque pendant deux jours d'affilée, on n'arrive jamais à choper les fellaghas. De toute évidence, ils nous évitent **comme la peste** (Guenassia 2009: 117–118).

— Две недеље има како нисмо ни видели ни чули фелахе. [...] Забадава смо се гушили – што ће рећи: чмавали у заклону – два дана заредом; нисмо, ипак, успели да похватамо фелахе. Како стоје ствари, беже од нас као ђаво од крста (Genasija 2015: 88).

— Već dva tjedna nismo ni vidjeli ni čuli nijednog fellaghu. [...] Uzalud se pritajimo, to jest ostanemo u zasjedi dva dana za redom, nikada ne uspijemo čopiti fellaghe. Potpuno jasno, izbjegavaju nas kao kugu (Guenassia 2012: 112).

PESTE : **éviter qqn comme la peste** ► Le sentiment de reconnaissance que ressentait David à l'égard d'Albert Cadas était à peine contrebalancé par la terreur que lui inspirait le Doyen. Par superstition, il l'évitait **comme la peste** et ne passait jamais à moins de trente mètres du couloir réservé aux instances dirigeantes de l'université (Cardetti 2009: 70).

— Захвалност коју је Давид осећао према професору једва да је била већа од страха који му је уливао декан. Из сујеверја, избегавао га је као кугу и увек се држао подаље од ходника којим су пролазили представници управе универзитета (Kardeti 2013: 54).

PESTE : **fuir qqch comme la peste** ► Certains venaient vers moi parfois [...]. Je les **fuyais comme la peste**. [...] Chaque fois que m'abordait un de ces traîne-savates au teint gris, au visage boursoufflé par le mauvais vin, [...], je ramassais mes affaires en toute hâte et me sauvais (Jarry 2004: 68).

— Pojedinci [...] ponekad bi mi prilazili [...]. Bježala sam od njih kao od kuge. [...] Svaki put kad bi mi prišla neka od tih vucibatina posivjele put i lica podbuhla od lošeg vina [...]. Skupljala bih užurbano stari i bježala (Jarry 2009: 48).

PESTE : **fuir qqch comme la peste** ► Elle m'a entraîné dans le bourg de notre enfance que j'**avais fui** jusque-là **comme la peste** (Quignard 2011: 106).

— Одвукла ме је у градић нашег детињства од ког сам дотад бежао као од куге (Kinjar 2013: 100).

PESTE : **fuir qqch comme la peste** ► J'avais fait des études scientifiques et toutes mes décisions avaient été fondées sur la rationalité. Je n'avais jamais cru en

Dieu, j'**avais** toujours **fui comme la peste** toutes les élucubrations ésotériques ou pseudo-spirituelles (Musso 2015: 149).

— Бавио сам се студирањем једне природне науке и све одлике доносио сам крајње рационално. Никада нисам веровао у бога и као кугу сам избегавао све езотеричне и псеудоспиритуалне кругове (Musso 2015: 117).

PESTE : **fuir qqch comme la peste** ► Je **fuyais** son mètre **comme la peste**. Elle aussi elle avait eu les seins qui poussaient, elle s'était mis en tête que c'était pour cette raison que je ne la laissais pas prendre de nouvelles mesures (Grémillon 2010: 72).

— Бежала сам од њеног метра као од куге. И њој су некада расле груди, увртела је себи у главу да јој због тога не дозвољавам да ми узме нове мере (Grémillon 2013: 65).

— Bježala sam od njezina metra kao od kuge. I njoj su nekoć grudi rasle, zamislila je da joj zbog toga ne dozvoljavam da mi uzme nove mjere (Grémillon 2012: 56).

PESTE : **fuir qqch comme la peste** ► La mort me semblait horriblement belle, féeriquement atroce, et puis je pris en grippe son bric-à-brac [...], **fuis** les cimetières **comme la peste**, j'étais passé à un autre stade de l'amour de la mort (Guibert 1990: 150).

— Смрт ми се činila užasno lijepom, vilinski groznom, a potom mi dosadi sva ta krama [...], groblja stadoh izbjegavati kao kugu, bio sam prešao u drugačiji stafij ljubavi prema smrti (Guibert 1997: 125).

PESTE : **fuir qqch comme la peste** ► Les gens qui viennent des pays riches ont toujours tendance à vouloir imposer leur façon de faire. Je m'excuse [...] de me mêler de ce qui ne me regarde pas, moi qui **fuis** la politique **comme la peste** (Laferrière 2006: 155–156).

— Људи из богатих земаља склони [су] да намећу свој начин рада. Извините [...] што се мешам у оно што ме се не тиче, ја која бежим од политике као од куге (Laferrijer 2007: 122).

PESTE : **fuir qqn comme la peste** ► Balthus me **fuit** **comme la peste**. Ça fait une semaine que je le taraude pom qu'il m'accorde une interview (Guibert 1994: 91).

— Balthus бјежи од мене као да сам губав. Већ га тједан дана гњавим да пристане на интервју (Guibert 2005: 61).

PESTE : **fuir qqn comme la peste** ► Elle s'était fait détester des hommes. Elle n'avait eu de cesse de passer dans la catégorie des femmes qu'ils redoutent et qu'ils **fui**ent **comme la peste** (Golon 1980: 503).

— Нема превода (Golon 1993: 243).

PESTE : **fuire qqn comme la peste** ► [Je suis à] Rome où je m'aperçois définitivement que je n'aime pas les hommes, où, prêt à tout pour les **fuir** **comme la peste**, je ne sais donc pas avec qui ni où aller manger (Guibert 1990: 10).

— U Rimu [sam], gdje konačno shvaćam da ne volim ljude, gdje, spreman na sve da bih ih izbjegavao kao kugu, zapravo ne znam s kime ni kamo da pođem jesti (Guibert 1997: 6).

PESTE : se gader de qqch comme de la peste ► C'est pourquoi je galope à perdre haleine sur la route de Paris, je m'attarde le moins possible dans les escaliers de bois, je n'ouvre jamais de portes, je **me garde comme de la peste** de sortir à cinq heures, je liquide bals et baisers, je saute les adjectifs (Ormesson 1992: 488–489).

— Зато безглаво галопирам ка Паризу, задржавам се што краће могу на дрвеним степеницама, никад не отварам врата, ни за живу главу не идем на чајанке, бришем балове и пољупце, изостављам придеве (Ormeson 2003: 409).

PESTE : se garder de qqch comme la peste ► Moi qui, depuis le début de ces péripéties, **m'étais gardée comme la peste** de toute attitude qui se pût interpréter comme une effronterie [...], moi qui m'étais efforcée par mille politesses d'amadouer ce monstre dans l'espoir de l'amener à quelque compassion, [...] je me précipitai sur lui [...], l'agrippai par le tissu de son vêtement et le poussai de toute ma force dans le dos (Salvayre 1997: 187).

— Ја, иако сам од почетка ових перипетија најстроже пазила да моје понашање ни на који начин не буде протумачено као увредљиво [...], иако сам се упињала да највећом учтивошћу измамим од тог чудовишта малко саосећања, [...] стуштин се на њега [...], зграбих га за одећу и свом снагом гурнух с леђа (Salver 2005: 144).

— Ја која сам се од почетка тих перипетија чувала као од куге, svakog понашања које би се могло протумачити као безобразлук [...], ја која сам се безбројним правилима пристојности присиљавала ласкати том чудовишту у нади да ћу га навести на било какво suosjećanje, [...] bacila sam се на њега [...], uhvatila га за одијело и свом снагом га гурала у леђа (Salvayre 2008: 141).

PESTE : se garder de qqn comme de la peste ► En tant que chrétiens, ils n'avaient que défiance et mépris pour les Juifs. [...] Les Juifs, à leurs yeux, étaient des traîtres odieux dont il fallait **se garder comme de la peste** (Ormesson 1992: 261).

— Као хришћани, зазирали су од Јевреја и презирали их. [...] У њиховим очима, Јевреји су били гнусни издајници, и од њих је требало бежати као од куге (Ormeson 2003: 217).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Cette lettre te sera déposée par un ami français qui se rend à Istanbul. Je me **méfie** de la censure **comme de la peste** (Révay 2013: 134).

— Ово писмо ће ти бити уручено преко једног француског пријатеља који се враћа у Истанбул. Гнушам се цензуре као куге (Revaj 2014: 114).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Elle était une féministe convaincue et s'était battue dans

sa jeunesse pour les droits politiques des femmes, même si elle **se méfiait comme de la peste** des organisations humaines et des grandes causes (Musso 2010: 207).

— Била је задрта феминисткиња и од младости се борила за политичка права жена, иако је као ђаво од крста бежала од разноразних хуманитарних организација (Musso 2015: 153).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Je vais mieux vous décrire l'Armée que voit Lina, et vous comprendrez que ses nuits ne soient pas douces. Et s'il y a une chose de sûre, commissaire, c'est que sa vie à Ordebec doit être très difficile. On la fuit certainement, on **s'en méfie comme de la peste**. Je crois que la mère est venue vous parler pour protéger sa fille (Vargas 2011: 49).

— Болје ћу вам описати Војску коју је Лина видјела па ćete shvatiti да те ноћи нису благе. А ако је нешто сигурно, комесаре, онда је сигурно то да јој живот у Ордебеку мора бити врло тежак. Сигурно бјеже од ње, заобилазе је као кугу. Мислим да је мајка дошла разговарати с вاما како би заштитила кћер (Vargas 2012: 39).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Kennedy, en vil opportuniste qu'il était, après s'en être **méfié comme de la peste**, s'est rapproché de Martin Luther King. Il avait oublié le temps où on le mettait sur écoutes avec sa bénédiction, le temps où il avait moins d'inclination pour ce pasteur lyrique qui risquait de faire perdre à son frère les voix du grand Sud (Dugain 2005: 304).

— Kennedy, oportunist најниже врсте, након што је од њега zazirao као од куге, на послјетку се зближио с Martinom Lutherom Kingom. Zaboravio је vrijeme kad smo га prisluškivali уз његов благослов, vrijeme kad је bio manje naklonjen тому занесеном pastору због којег је његов brat mogao izgubiti glasove на Југу (Dugain 2005: 283).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Le caractère versatile des Slaves se voyait doublé d'une identité communiste dont elle **se méfiait comme de la peste**. Elle venait parler aux Soviétiques d'un Allemand, prisonnier de l'un des camps de concentration nazis qu'ils n'avaient pas hésité à reprendre à leur compte, et solliciter sa libération. [...] Elle était consciente que les conséquences de son geste pouvaient être dramatiques, mais pour Max, elle ne reculerait devant rien (Révay 2009: 120).

— Словенски превртљив карактер био је појачан комунистичким идентитетом, чега се она чувала као ђавола. Дошла је да разговара са Совјетима о једном Немцу, затворенику једног од нацистичких концентрационих логора, којег се они нису либили да присвоје и затраже његово ослобађање. [...] Била је свесна тога да последице њеног поступка могу бити драматичне, али због Макса, не би устукнула ни пред чим (Revaj 2010: 92).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Le lendemain matin, Lise lui avait téléphoné. Ariane, se

méfiant comme de la peste du sixième sens de sa mère, avait donné le change d'une voix enjouée, se déclarant enchantée de « se retrouver comme un jeune couple sans enfants, avec Hugo », mais « impatiente tout de même de parler aux petits, tu penses ». À l'autre bout du sans-fil, un long silence et puis : « Pourquoi tu ne les as pas appelés hier soir, alors? » Et merde (Girod de l'Ain 2004: 177).

— Следећег дана је телефонирао Лиз. Аријан се плашила шестог чула своје мајке као куге, па се јавила радосним гласом и рекла да су одушевљени што су опет „млади пар без деце“, али је поменула и да је „нестрпљива да поприча са децом, можеш мислити“. На другој страни жице завладала је тишина, а затим је Лиз рекла: „Зашто се онда ниси синоћ јавила?“ До врага (Žiro de l'En 2006: 162–163).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Lui n'est pas favorable aux projets démagogiques et au folklore révolutionnaire. Tout le blabla romantico-pubertaire [...], les grandes phrases pompeuses qui ne sont qu'un miroir aux alouettes libertaires [...], il s'en **méfie comme de la peste** (Salvayre 2014: 64).

— Он није наклоњен демагошким пројектима и револуционарном фолклору. Од свег тог блаблајисања, романтичарско-пубертетског [...], од помпезних звучних реченица што нису ништа друго до анархистичке вабилице [...], он бежи као од куге (Salver 2015: 49).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► S'il avait évincé, emprisonné et exilé tous ses rivaux directs, [...] il avait gardé les vieilles mains des hasbeens, Fragonard, Greuze, Corentin ; et bien sûr aussi les mains vives et les dents longues des jeunots, Wicar, Gérard, Prud'hon, l'atelier de David, fretin dont il fallait **se méfier comme de la peste** (Michon 2009: 88).

— Ако је отјерао, позатварао и прогнао све изравне супарнике, оне из своје генерације, задржао је stare ruke negdašnjih slava, Fragonarda, Greuzea, Corentina; i, naravno, živahne ruke i ambicije mladih, Wicara, Gérarda, Prud'hona, Davidov atelijer, sitne ribe kojih se trebalo бојати као куге (Michon 2013: 67).

PESTE : se méfier de qqch comme de la peste ► Toute personne qui a un pull sur les épaules est trouillard, inélegante, impuissante, lâche. Les filles, jurez-moi de vous en **méfier comme de la peste**. NON À LA DICTATURE DU PULL SUR LES ÉPAULES ! (Beigbeder 2000: 149).

— Особа која носи џемпер на раменима је страшљива, није елегантна, немоћна је и кукавица. Девојке, закуните ми се да ћете од тога бежати као од куге. 'НЕ' ДИКТАТУРИ НОШЕЊА ЏЕМПЕРА НА РАМЕНИМА! (Beigbede 2014: 106).

— Svatko tko oko vrata nosi pullover jest kukavica, neelegantan, nemoćan, mlitav. Cure, zakunite mi se da ćete od takvih бјежати као од куге. НЕ ДИКТАТУРИ ПУЛОВЕРА ПРЕБАЌЕНИХ ПРЕКО РАМЕНА! (Beigbeder 2007: 143).

PESTE : se méfier de qqn comme de la peste ► Ces gens-là, il faut s'en **méfier comme de la peste**. Ils volent tout ce qui leur tombe sous la main (Sabatier 1979: 123).

— Таквих се људи треба прићувати као од куге. Украсиће све, што им дође под руку (Sabatier 1962: 81).

PESTE : se méfier de qqn comme de la peste ► Il lui appris [...] à **se méfier comme de la peste** des boers, ces flics sadiques que la Préfecture lâchait aux basques des taxis pour les persécuter sous n'importe quel prétexte, comment les reconnaître et s'arranger avec eux quand on ne pouvait pas faire autrement (Guenassia 2009: 171).

— Научио га је [...] како да се клони специјалне полиције за таксисте, тих садиста пандурских које префектура шаље на таксисте не бирајући повода, објаснивши му како да их препозна и како да с њима уђе у тал, ако већ друкчије не може (Genasija 2012: 126).

— Научио га је [...] да се pazi као куге оних садистичких дровата које је Префектура слала у потрагу за тасијима да би их прогонили под било којим изговором, те како их препознати и нагодити се с њима када се није могло другачије (Guenassia 2012: 162).

PESTE : se méfier de qqn comme de la peste ► Je me **méfiais de moi comme de la peste**. Ça me servait enfin à quelque chose d'avoir eu pendant des années la réputation d'un incurable velléitaire (Duras 1977: 84).

— Морао сам да се одбраним од ссамог себе, да се ђувам као од куге. Коначно ми је било од неке користи то што сам годинама сматран за неизлечивог доколичара (Diras 1993: 70).

— Zazirao sam od samoga sebe kao od kuge. Napokon će mi nečemu i koristiti to što su me godinama smatrali неизлечивим млаконјом (Duras 2015: 71).

PESTE : se méfier de qqn comme de la peste ► S'il en avait le pouvoir, il n'hésiterait pas à te faire brûler vive tant il te déteste. Il te dit sorcière et t'accuse d'avoir noué l'aiguillette de son fils. **Méfie-toi de lui comme de la peste** (Martinez 2011: 115).

— Kad bi on imao tu moć, ne bi oklijevao da te živu spali, toliko te on mrzi. Kaže da si vještica i optužuje te da si bacila urok na njegova sina. Čuvaj ga se kao kuge (Martinez 2012: 111).

PESTE : se méfier de qqn comme de la peste ► Tu es aussi taquin que ce vieux bonhomme d'apothicaire, dont ils ont l'air de **se méfier comme de la peste** (Golon 1978: 66).

— Ти си тако подругљив као и она добричина, апотекар, којег се чини се, боје као same куге (Golon 1980: 82).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► À la fin du match, épuisé, en sueur, tête baissée, **soufflant comme un phoque**, les genoux couronnés, il revenait vers elle, sa femme, en quête d'un réconfort (Schuhl 2000: 225).

— На крају меча, исцрпљен, у зноју, оборене главе, дахћући као фока, огуљених колена, Рајнер се враћао њој, својој жени – да тражи утеху (Šul 2002: 167).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► Bien que n'accomplissant pas [...] l'acte fornicatoire, Nelly et Jawad se livrent à des prises assez époustouflantes [...]. Nelly se jette sur Jawad et commence [...] par le bas, en ouvrant une bouche très grande, [...] cependant que Jawad **souffle comme un phoque**, les phoques soufflent-ils ? cependant que Jawad halète (Salvayre 1997: 148).

— Иако не раде оне ствари у правом смислу, Нели и Џевад предузимају прилично запањујуће захвате [...]. Нели се баца на Џевада и почиње [...] одоздо, широко отвори уста, [...] а Џевад дува као фока, да ли фоке дувају? Џевад дахће (Salver 2005: 114).

— Iako ne izvršavaju u pravom smislu riječi spolni čin, Nelly i Jawad se odaju poprilično začudnim hvatanjima [...]. Nelly se baca na Jawada, počinje [...] odozdo, širom otvarajući usta [...], u međuvremenu Jawad dahće poput foke, dahću li foke? u međuvremenu se Jawad uspuše (Salvayre 2008: 110–111).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► Comme d'habitude, elles s'étaient querellées. Tante Marthe avait rattaché **en soufflant comme un phoque** (Clément 1997: 229).

— По обичају су се свадале. Тета Марта је спустила слушалицу пушући као фока (Clément 2000: 203).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► Le Grand Musc touche ses pieds joints avec ses mains, puis, les doigts croisés derrière la tête, il pivote à droite et à gauche **en soufflant comme un phoque**. Et, enfin, il sautille sur place en donnant de brefs coups de poing dans le vide (Pennac 1994: 160).

— Велики Мошус се савија неколико пута, додирујући рукама врхове ножних прстију; онда руку састављених иза главе прави неколико полуокрета удесно и улево, дишући као фока. Најзад, поскакује у месту и као да боксује некога, ударајући у празно (Пенак 2014: 145).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► S'il remue les pattes, maintenant, dans son rêve, s'il **souffle comme un phoque**, si son cœur bat très fort, c'est que Le Chien va vers la ville. Il se souvient très bien de ce voyage (Pennac 1994: 26).

— Ако сад Куцов мрда шапама у сну, ако дува као фока, ако му срце снажно удара, то је зато што иде, што журно хита ка граду. Врло се добро сећа тог свог путовања до града (Пенак 2014: 26).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► Tenn se ruait au milieu de la terre remuée. Il enfouissait sa truffe au milieu des mottes, aspirant et **soufflant comme un phoque**, puis creusait frénétiquement en projetant la terre entre ses cuisses (Tournier 1972: 164–165).

— Тен се бацао усред преврнуте земље. Загњуривао је њушку међу грудве, удишући и дахћући као фока, потом је лудачки копао, избацујући земљу између ногу (Turnije 1990: 103).

PHOQUE : souffler comme un phoque ► Tiffauges lâcha sa proie qui demeura appuyée au mur **en soufflant comme un phoque**, et il s'agenouilla près de l'enfant (Tournier 1970: 383).

— Тифож [је] пустио жртву која је остала прислоњена уза зид дувајући као фока и клекнуо поред детета (Turnije 2002: 420).

— Tiffauges [je] ispustio svoju žrtvu, koja je ostala naslonjena na zid daščući poput morža, dok je on kleknuo pokraj dječaka (Tournier 2008: 350).

PIED : bête comme ses peids ► Elle ne pouvait plus supporter la Bredart [...]. Elle était **bête comme ses pieds**, avait un peu de pouvoir et en abusait sans modération [...], transpirait, postillonnait (Gavalda 2004: 329).

— Бредаровицу више није могла да поднесе... Била је глупа к'о топ, имала је нешто мало моћи и то је немилосрдно злоупотребљавала [...], стално се презнојавала, пљуцкала наоколо (Gavalda 2005: 268).

PIED : bête comme ses pieds ► Je l'ai vu chez la comtesse Barral du Jeu [...] ; il écrit des livres et des pièces de théâtre. Un fou, à ce que disait le chauffeur, et **bête comme ses pieds** (Némirovsky 2004: 97).

— Виђала сам га код грофице Фарал ди Же [...]. Пише књиге и позоришне комаде. Будала, ако је судити по ономе што је причао његов шофер. И глуп кô ћускија (Nemirovska 2005: 99).

— Vidjela sam njega kod grofice Barral du Jeu [...] ; piše knjige i kazališne komade. Ludak, prema onom što je govorio vozač, i glup ko noć (Némirovsky 2006: 75).

PIED : bête comme ses pieds ► Je n'ai plus que la dactylo, dit-il, une gamine que j'ai ramassée à Nice. **Bête comme ses pieds** mais assez jolie d'ailleurs (Némirovsky 2004: 201).

— Ту је само једна дактилографњика – рече. – Цура коју сам покупио у Ници. Глупа кô ноћ, али прилично слатка (Nemirovska 2005: 208).

— Preostala mi je još samo tipkačica, curetak koji sam pokupio u Nici. Grupa ko noć, ali prilično ljepušasta (Némirovsky 2006: 167).

PIED : bête comme ses pieds ► On croyait le premier homme provençal fruste, **bête comme ses pieds** et voilà... Il s'est avéré digne des plus grands, notre premier homme à nous (Bonnot 2007: 268).

— Vjerovali smo da je provansalski pračovjek bio glup, grub kao što su mu bile noge i evo... Pokazao se dostojnim onih najvećih, to je naš prvi čovjek (Bonnot 2011: 166).

PIED : comme un pied ► « Tu conduis vraiment **comme un pied** ». L'ensemble des conducteurs français sont des Fangio. Surtout le vôtre qui roule à 40 à l'heure en faisant de grands gestes quand il raconte une histoire, et à 180 au compteur quand il est pressé. Ne jamais crier : « Attention ! C'est rouge ! » Il freine

alors tellement brutalement que la voiture fait un tête-à-queue (Biron 2006: 197–198).

— „Стварно грозно возиш.“ Сви француски возачи су мајстори Формуле 1. Поготово ваш муж који вози 40 на сат, млатарајући рукама, док прича нешто, а 180 ако жури негде. Никада не узвикнути: „Пази, црвено!“ Тада тако нагло прикочи да се ауто окрене за 180 степени (Biron 2006: 184).

PIED : comme un pied ► C'est comme ça que tu comptes me séduire ? Tu crois vraiment que je vais me marier avec un homme qui fume, qui boit, et qui danse **comme un pied** ? (Besson 2002: 192).

— И то је твој начин да ме освојиш? Зар стварно мислиш да ћу се удати за човека који пуши, пије и игра као да има две леве ноге? (Besson 2006: 172).

— Zar me ovako želiš zavesti? Zar misliš da ću se udati za čovjeka koji puši, pije i pleše kao da ima dvije lijeve noge? (Besson 2006: 180).

PIED : comme un pied ► Il ne m'a pas oubliée, il m'aime **comme un pied**, mais il m'aime (Pancol 2008: 552).

— Није ме заборавио, воли ме шепаво, али ме воли (Pancol 2014b: 205).

PIED : comme un pied ► Il tire **comme un pied**, son flingue paraît dix fois trop gros pour lui, il a du mal à le tenir droit, les bruits des coups de feu sont foireux, il est malhabile, ses jambes toutes frêles flottent dans son jean, c'est dérisoire (Fargues 2009: 56).

— Вуче ногу, једва држи пиштољ, пуцњи су му непрецизни, лоше је одевен, фармерке му лепршају око мршавих ногу, сав је јадан (Farg 2009: 40).

PIED : comme un pied ► Je devrai aussi rédiger des rapports sur toi. – Et tu as accepté ? Mais tu écris **comme un pied** ! – Alexandre, ça suffit ! (Besson 1988: 112).

— Треба и извештаје да пишем о теби. – И ти си прихватио? А пишеш као ногом, у сваком погледу! – Александре, доста! (Besson 1999: 86).

PIED : comme un pied ► Monsieur avait commencé un roman [...]. La première phrase : J'écris comme une menace. Il ajoutait : bien sûr grammaticalement ce n'est pas correct, mais quand on écrit il faut justement que ce soit comme ça, légèrement incorrect. [...] J'écris comme une menace annonçait une tragédie, l'incorrection grammaticale garantissait le style. J'écris comme une audace, j'écris comme un pied [...] ç'aurait pu être ça aussi (Angot 2006: 237–238).

— Господин је почео да пише роман [...]. Прва реченица је гласила: „Пишем попут претње.“ Рекао је: „Наравно, ово није граматички тачно, али писање баш тако и треба да буде – помало неправилно.“ [...] „Пишем попут претње“ најављивало је трагедију, а граматичка неправилност била је гаранција доброг стила. Пишем попут смелости, пишем попут слона [...] – могао је и тиме да почне (Ango 2010: 162).

— Gospodin je počeo pisati roman [...]. Prva rečenica: Pišem kao prijetnju. Dodao je: ovo gramatički naravno nije tačno, no kad čovjek piše, to mora biti upravo tako, blago

netočno. [...] Pišem kao prijetnju, to je dalo naslutiti tragediju, gramatička netočnost jamčila je stil. Pišem kao drskost, pišem kao klada [...], mogao je početi i tako (Angot 2011: 189–190).

PIED : comme un pied ► Papa a répondu que l'auto de M. Blédurt était un tas de ferraille rouillée et qu'à 20 à l'heure, elle ne tenait plus la route, et qu'elle n'arriverait pas à 20 à l'heure parce qu'elle tomberait en panne avant. M. Blédurt a répondu à papa que papa conduisait **comme un pied**, et papa lui a dit que le pied il allait le voir de près (Gosciny & Sempé 2006: 213).

— Тата је на то рекао господину Бледиду да су његова кола обична гвожђурија која не могу да постигну брзину ни од 20 километара на сат, јер је и то за њих превише, и да би се чак и при тој брзини вероватно распала. Господин Бледид је казао тати да не уме да вози, а тата га је онда онда питао да ли хоће да му тата покаже шта уме (Gošini i Sampe 2009: 211).

PIED : comme un pied ► Pastor tirait **comme un pied**. En visant Calignac du haut de cette fenêtre, c'est vous qu'il aurait descendu, ou le Saint Sacrement (Pennac 1990: 268).

— Пастор је гађао као слепац. Да је он нишанио у Калињака с оног прозора, погодио би вас, или посуду с хостијама (Penak 2001: 250).

— Pastor puca kao najgora šeprtlja. Da je s onog prozora ciljao na Calignaca, pogodio bi ili vas ili svetohranište (Pennac 2003: 232).

PIED : comme un pied ► Suzanne a eu un accident, dit-elle. Ça ne m'étonne pas, dit Simon, elle **conduit comme un pied** (Gailly 2004: 160).

— Сузан је доживела несрећу. Па и не чуди ме то јер она вози кô мува без главе (Gaji 2015: 135).

— Suzanne je imala nesreću, reče. To me ne čudi, reče Simon, ona vozi kao panj (Gailly 2005: 128).

PIED : comme un pied ► Tout à l'heure nous nous sommes arrêtées pour visiter une grotte, il y avait un organiste qui jouait à l'intérieur d'une caverne, la sonorité était incroyable. [...] Il jouait **comme un pied** (Levy 2014: 143).

— Малоприме смо се зауставиле да бисмо посетиле једну пећину, био је један оргуљаш који је свирао у самој пећини, озвучење је било нејвероватно. [...] Као да је свирао ногама (Levi 2014: 90).

PIED : comme un pied ► Vous pourriez pas faire attention, qu'il ajoute, on dirait, qu'il pleurniche, qu'vous lfaites essprais, qu'i bafouille, deummarcher toutltemps sullé panards, qu'i dit. Là-dessus, tout fier de lui, il va s'asseoir. **Comme un pied** (Queneau 1982: 64).

— Могао би да припазите, вито намерно, вели, газите непрестално по мојим ногама. Овајти башга брига седе. Кô балван (Keno 1999: 47).

— Mogao bi vi malo pripazti, nastavi on, razumieš ti mene, čovjekbi pomisljio, cmizruljio ti on, da vi to činte namjerice, trljio ti on tako, to, mislim, veli, da mi stalno

gazte po nogama, govori. A ondak, jelte, onako, uznosito, otperja sjesti (Queneau 2008: 51).

PIED : jouer comme un pied ► Si je suis une bête au flipper, le baby-foot, c'est plutôt la chasse gardée de mon frère. **J'ai joué comme un pied** (Gavalda 2001: 57).

— У флиперима јесам мајстор, али ми зато стони фудбал није јача страна. Буразер ме ту дере како хоће. Играо сам јадно (Гавалда 2004: 73).

— Ako ja i jesam zvijer za fliperom, stolni nogomet područje je mojega brata. Igrao sam kao pravi fušer (Gavalda 2004: 79).

PIED : jouer comme un pied ► Tu n'y avais pas droit, Raphaël ! Tu **joues comme un pied**, aujourd'hui. Range-moi tout ça (Kahn 2005: 415).

— Ниси имао права на то, Рафаеле! Данас играш све наопако. Врати све то (Кан 2008: 370).

PIERRE : malheureux comme les pierres ► La pauvre petite va s'en voir ! – Avec ce dragon de doña Pura, je la plains ! – Et la doña Sol, **malheureuse comme les pierres** ! – Dans cette maison froide comme un tombeau, merci ! – Moi je dis qu'il vaut mieux être pauvre et heureux que riche et malheureux ! (Salvayre 2014: 169).

— Сирота мала, има да се напати! – С оном аждајом доњом Пуром, баш је жалим! – И с доњом Сол, јадном и чемерном! – У оној кући што је хладна кó гробница, хвала лепо! – Ја кажем да је боље бити сиромашан и срећан него богат и несрећан! (Salver 2015: 126).

PIERRE : malheureux comme les pierres ► On n'a plus entendu parler de Richard pendant plusieurs semaines. Et William n'en est pas ressorti grandi. Ratatiné, disais-je. Circonspect. **Malheureux comme les pierres**. Et assez ennuyeux, il faut bien le dire (Cathrine 2007: 62).

— Неколико недеља нисмо чули ни речи о Ричарду. А Вилијем није из тога изашао одраслији. Већ смежуран, као што рекох. Обазрив. Несрећан до даске. И прилично досадан, морам да кажем (Katrín 2008: 50).

PIERRE : malheureux comme les pierres ► On peut être **malheureux comme les pierres**, on peut souffrir [...]. On peut rester dans l'éternel espoir qu'on finira par en recevoir, de l'amour. On peut s'aveugler pendant des années comme ça, en refusant de considérer l'évidence. Et se contenter de miettes en disant merci. (Fargues 2006: 179).

— Човек може бити несрећан као сињи камен, може патити [...], а сам себи то никако не признавати. Може се остати у вечитој нади да ће се на крају добити та љубав. Човек може тако годинама бити заслепљен, одбијајући да прихвати очигледно. И да се задовољава мрвицама говорећи хвала (Farg 2007: 137).

— Можеš бити тужан као врба, можеš патити [...] и не признати си то доволјно јасно. Можеš вјечно живјети у нади да чеš напослјетку добити љубав. Можеš тако годинама себи mazati очи, odbijajući видјети очито. I zadovolјити се мрvicama, sa zahvalnošću (Fargues 2007: 126).

PINSON : gai comme un pinson ► « Chérie, a rétorqué papa, à soirée exceptionnelle, réjouissances exceptionnelles ! Tiens, je crois même que je prendrai un petit whisky. Exceptionnellement, bien sûr... » On s'est tous regardés avec inquiétude. Quand papa est **gai comme un pinson**, ça ne présage rien de bon (Arrou-Vignod 2009: 289).

— „Мила“, узвратио је тата, „кад је вече изузетно и уживања су изузетна! Слушај, чак се носим мишљу да попијем мали виски. Као изузетак, наравно...“ Сви смо се забринуто згледали. Када је тата весео као птичица, то је лош знак (Aru-Vinjo 2013: 351–352).

PINSON : gai comme un pinson ► Dans la boutique, il y avait une drôle d'ambiance. Les clients essayaient parfois des choses que je n'aimais pas, et en temps normal cela aurait dû me déprimer ; mais là non, j'étais **gaie comme un pinson**. [...] Ils disaient tous que j'étais extraordinairement saine (Darrieussecq 1996: 19–20).

— Владао је у [...] [салону] чудан амбијент. Клијенти су каткад покушавали ствари које нисам волела, што би ме, у нормалним околностима, сигурно онерасположило, али тамо не, ја само удари бригу на весеље. [...] Сви су говорили да сам изванредно здрава (Даријесек 1998: 14).

— Vladala je [...] [u butiku] neka čudna atmosfera. Muške su mušterije katkad pokušavale neke stvari koje mi se nisu svidale i bilo bi normalno da me to deprimira, ali ne, bila sam uistinu vesela kao ptičica. [...] Svi su govorili da sam fantastično zdrava (Darrieussecq 1998: 12).

PINSON : gai comme un pinson ► Elle sortit du métro, **gaie comme un pinson**, grimpa les degrés d'un pas léger, [...] et laissa tomber une pièce de vingt centimes dans la sébile d'un mendiant couché sur les marches du métropolitain (Pancoł 2008: 528).

— Изашла је из метроа весела као зеба, попела се уз степенице лаким кораком, [...] и спустила новчић од двадесет центи у капу просјака који је лежао на степеништу станице метроа (Pancoł 2014b: 179).

PINSON : gai comme un pinson ► Gilles écouta donc le récit de la dépression de Gilda qui s'était terminée miraculeusement un beau matin à Capri, semblait-il, et chercha vaguement un point commun avec ce qu'il ressentait, lui. En vain. « Je sais à quoi tu penses, dit brusquement Gilda. Tu penses que toi, ce n'est pas pareil. Seulement tu te trompes. C'est pareil. Tu te réveilleras un beau matin **gai comme un pinson**, comme avant, ou tu te tireras une balle dans la tête » (Sagan 1993h: 563).

— Gilles je dakle do kraja saslušao priču o Gildinoj depresiji koja je, po svemu sudeći, čudesno završila jednog lijepog jutra na Capriju, i nejasno je tražio neku zajedničku točku s onim što je osjećao on. Uzalud. “Znam što misliš”, iznenada reče Gilda. “Ti misliš da kod tebe nije isto. Samo, varaš se. Isto je to. Jednog lijepog jutra probudit ćeš se veseo poput češljugara, kao i ranije, ili češ sam sebi opaliti metak u glavu” (Sagan 1987: 38–39).

PINSON : gai comme un pinson ► J'étais donc **gai comme un pinson** et légèrement éméchée quand Paui vint me retrouver, une heure plus tard (Sagan 1993g: 532).

— Bila sam dakle malo pripita i vesela poput češljugara kad me je sat kasnije potražio Paul (Sagan 1968: 121).

PINSON : gai comme un pinson ► L'électrocution de l'éléphante sera projetée dans tout le pays. On y voit [...] l'insoucieuse pachyderme se pointer allègrement devant la caméra, **gai comme un pinson**, ses pattes et sa trompe étant cependant reliées par des câbles à un générateur (Échenoz 2010: 40).

— Убијање слонице струјом биће пројектовано у читавој Америци. На снимку видимо како [...] нехајна слоница весело стаје пред камере, раздрагана као зеба, ноге и сурла су јој били везани кабловима за један генератор (Ešnoz 2011: 30–31).

— Edison će sloničino smaknuće ekektričnom strujom [...] projicirati diljem zemlje. Na snimci [...] vidimo kako bezbrižna slonica vedro pozira pred kamerom i sva je prpošna makar su joj noge i surlu žicama spojili na generator (Échenoz 2011: 28).

PINSON : gai comme un pinson ► Regardez-la. Ça devrait être frais comme une rose, gras comme une loche, **gai comme un pinson**, et ça donne ce mélancolique petit tas d'os (Bazin 1973: 284). = Pogledajte je. Trebalo bi da je svježa kao ruža, debeljušna kao šaran, vesela kao kos, a ovo vam je melanholična gomila kostiju (Bazen 1958: 181).

PINSON : gai comme un pinson ► Tu es tout sourires, t'as l'air gai comme un poisson ! – On dit « **gai comme un pinson** » (Massarotto 2011: 95).

— Сав си насмејан, срећан си као риба у води! – Каже се – срећан као мало дете (Masaroto 2010: 69).

PINSON : joyeux comme un pinson ► Elle colla son oreille contre la porte et frappa. « Euh... c'est ouvert ! » résonna la voix de son ami. Elle entra, **joyeuse comme un pinson** (Plichota & Wolf 2010a: 218).

— Приљуби уво на врата и покуца. „Овај... отворено је!“, одјекну глас њеног пријатеља. Она уђе, весела као птичица (Plišota i Volf 2012: 208).

— Prilonila je uho na vrata i pokucala. “Otvoreno!”, odjekne prijateljev glas. Ušla je sva poletna (Plichota & Wolf 2011: 206).

PINSON : joyeux comme un pinson ► Il a confiance en moi, et de voir que le bateau m'a plu le rend **joyeux comme un pinson** (Charrière 1972a: 591).

— Има поверења у мене и драго му је што сам задовољан чамцем (Šarjer 2012: 445). = Има повјерења у мене и радује се што ми се brod dopao, veseo je kao kos (Šarjer 1970: 452).

PLÂTRE : battre comme plâtre ► Il forçait [...] son fils à jouer au poker. Le gagnant avait le droit de corriger le perdant [...] avec un bâton [...]. L'enfant faisait exprès de perdre pour ne pas porter la main sur le vieux. Ce dernier le **battait comme plâtre** pour

violation du règlement jusqu'à le laisser évanoui (Bruckner 2004: 35–36).

— Prsiljavao je [...] sina da karta poker. Dobitnik je imao pravo da udari gubitnika [...] palicom [...]. Dijete je namjerno gubilo, da ne diže ruku na staroga. Ovaj potonji ga je mlatio na mrtvo ime za kršenje pravilnika, toliko da ga je ostavljao onesviještena (Bruckner 2005: 27).

PLÂTRE : battre qqch comme plâtre ► À la suite de quoi il avait pu se défouler sur la préparation de la polenta, la faire bouillir, en mettre plein les murs et la **battre comme plâtre** jusqu'à épuisement des bras (Benacquista 2004: 218).

— После тога је могао да се баци на припремање паленте, пусти је да прокључа, испрска њоме зидове и снажно меша док га не заболe руке (Benakvista 2014: 207).

— Nakon toga si je mogao dati oduška pripremajući palentu, dopustiti si da zakipi, da prska po zidovima, i izmlatiti je poput gipsa sve dok mu ruke ne popuste od iscrpljenosti (Benacquista 2015: 209).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► « Elle ne crie pas de plaisir. Elle a mal. [...] À mon avis [...], il la bat. » D'autres coups, d'autres cris. « Il la **bat même comme plâtre** » (Besson 1998: 196).

— „Не вришти она од уживања. Боли је. [...] По мом мишљењу [...], он је туче.“ Нови ударци, нова вриска. „Млати је на мртво име“ (Beson 1999: 128).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Christophe était le fils d'un marchand de draps qui, moitié par désœuvrement, moitié par cette rage qui tient les maris quand ils doivent élever un bâtard, le **battait comme plâtre** (Audeguy 2006: 52).

— Кристоф беше син једног трговца сукном који га је, делом из дуга времена, делом из оног беса који хвата мужеве кад морају да подижу копиле, пребијао као мачку (Odegi 2013: 50).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Elle avait envie à la fois de **battre comme plâtre** son petit frère pour leur avoir causé une belle frayeur, et de le serrer dans ses bras parce que lui n'était pas entre la vie et la mort (Révay 2013: 112).

— Имала је жељу да истуче свог млађег брата зато што им је приредио такав ужас, а у исто време време да га стисне у наручје, срећна што он није био тај ко је у стању између живота и смрти (Revaj 2014: 96).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Il se bat avec un garçon de sa classe, un gros Sibérien nommé Ioura. En fait, il ne se bat pas « avec » Ioura, c'est Ioura qui le **bat comme plâtre**. On le ramène chez lui sonné et couvert d'ecchymoses (Carrère 2011: 53).

— [Потукао] се с другом из одељења, дебелим Сибирицем по имену Јура. у ствари, не бије се он „са“ Јуром, него га Јура пребија као мачку (Karer 2012: 52).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Ils **battirent comme plâtre** Sophie et ses compagnes, et les jetèrent à la rue (Audeguy 2006: 223).

— Пребили су Софију и њене другарице као мачке и избацили их на улицу (Odegi 2013: 229).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► J'ai dit que votre gracieux époux vous **avait battue comme plâtre** et que vous étiez à moitié morte. Cela vaudra à ce sauvage de Garin une mercuriale dont il se souviendra longtemps et qui lui ôtera probablement l'envie de recommencer (Benzoni 1993b: 332).

— Rekla sam pažu da vas je vaš ljubazni suprug do krvi istukao i da u krevetu ležite polumrtva. I tako će onaj divljak dobiti jednu od onih prodika kojih će se dugo sjećati i od koje će ga proći volja da ikada nešto slično pokuša (Benzoni 1982: 13).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Nola était une gamine malheureuse. Au début de l'été 1975, son histoire avec Harry est compliquée : il la rejette et elle déprime. Quant à sa mère, elle la **bat comme plâtre** (Dicker 2012: 208–209).

— Нола [је] била несрећна девојчица. У рано лето 1975. њена веза са Харијем је компликована: он је одбија и она тугује. Што се тиче њене мајке, она је убија од батина (Diker 2014: 221).

— Nola [je] bila nesretna djevojčica. Početkom ljeta sedamdeset pete njena priča s Harryjem se zakomplicirala, odbio je tu vezu i ona je bila utučena. Majka ju je često znala grubo istući (Dicker 2014: 200).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Prends-le sur un autre ton, mon gars. Tu sais ce que c'est quand je m'énerve. – Ouais, tout le monde le savait. Ta femme surtout, que t'as **battue comme plâtre** toute sa vie (Vargas 2001: 15).

— Промени тон, дечко. Знаш како изгледа кад се ја наљутим. – Да, цео свет је то знао. Нарочито твоја жена коју си немилнице тукао читавог живота (Vargas 2007: 12).

— Shvati to malo drukčije, mali moj. Znaš kako je kad se naljutim. – Da, svi su to znali. Osobito tvoja žena, koju si mlatio cijeli život (Vargas 2011: 10).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Sa femme pèse le double de lui mais ça ne l'empêche pas de la **battre comme plâtre**, quand il est saoul, après avoir saccagé le logis et cassé le peu de vaisselle (Claudel 2007: 131).

— Жена му је двоструко тежа од њега, али то га не спречава да је испребија на мртво име кад се напије, пошто претходно направи русвај у кући и поломи мало судова (Klodel 2008: 93).

— Njegova je žena dvostruko teža od njega, ali to ga ne sprečava da je pošteno izmlati kad se napije, nakon što ispretura namještaj i razbije ono malo suda (Claudel 2012: 83).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Un jour, il ravala sa fierté et monta interroger Josiane. Que se passait-il avec le Vieux ? À sa grande surprise, Josiane le rembarra. « Demande-lui toi-même, on se cause plus ! Il me **bat froid comme plâtre**. » Elle ressemblait à un jeune malheur. Amaigrie, pâle, avec un peu de

rose posé sur les pommettes en une réclame menteuse (Pancol 2006: 212).

— Једног дана прогутао је понос и попео се да пита Жозијану. Шта се дешава с маторим? На његово велико изненађење, Жозијана га је откочила. „Питај га сам, не разговарамо више! Према мени је хладан као лед.“ Изгледала је несрећно. Онако омршавела и убледела, ставила је мало руменила на јагодице (Pancol 2012: 182).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Un matin, trois inspecteurs ont sauté sur lui, dans sa chambre d'hôtel, dans son lit même, et l'ont **battu comme plâtre** (Simenon 2005b: 58).

— Једно јутро заскочила су га тројца полицијских инспектора у његовој hotelsкој соби, дачаће у његову кревету, и измлатили га немилосрдно (Simenon 1965: 36).

PLÂTRE : battre qqn comme plâtre ► Zdena saisit sa schlague et toua de coups l'insolente. [...] La victime glissa une œillade amusée qui semblait dire : « Si tu t'imagines que c'est avec des procédés pareils que tu vas me fléchir ! » [...] À nouveau la kapo Zdena **battit comme plâtre** la jeune beauté (Nothomb 2005: 33–35).

— Здена шчепа своју батину и жестоко изудара непослушницу. [...] Жртва јој, упркос претњи, шеретски намигну, као да би рекла: „Не мислиш ваљда да ћеш ме тако сломити!“ [...] Капо Здена наново поче да лема млађану лепотицу (Notomb 2007: 24–25).

PLÂTRE : battre qqn plâtre ► Elle voudrait se tordre les bras comme les branches de l'arbre, se rouler dans la poussière, **être battue comme plâtre**, elle voudrait qu'il arrive n'importe quoi et elle reste immobile dans l'obscurité, sans aide, sans appui, elle a envie de se laisser tomber tout d'une pièce et de rester là éternellement (Simenon 1998: 378).

— Хтела би да изломи руке као гранчицу, да се ваља по прашини, да је неко испребија, желела би да јој се деси ма шта и непомично, беспомоћно, без ослонца стоји у мраку, жели да се сва скљока и да ту тако вечно остане (Сименон 1955: 316).

PLUIE : ennuyeux comme la pluie ► Alice est ennuyeuse comme la pluie [...]. Une vraie petite donneuse de leçons (Révay 2011: 116).

— Алис је жива досада [...]. Право мало зановетало (Revaj 2013: 85).

PLUIE : ennuyeux comme la pluie ► Il neigeait de nouveau. [...] Le chauffeur demanda à Bemotte ce qu'il pensait des réveillons. Lui, le chauffeur, trouvait les réveillons **ennuyeux comme la pluie** (Besson 2001c: 116).

— Опет је падао снег. [...] Таксиста упита Бернота шта мисли о прославама нове године. А он, шофер, сматрао је да су дочеци нове године досадни као киша (Бесон 2003: 112).

PLUIE : ennuyeux comme la pluie ► Je quitte Thomas. [...] – Et pourquoi ? – Il est **ennuyeux comme la**

pluie et il fait l'amour avec ses chaussettes. – Quelle horreur, ma pauvre chérie ! (Buron 2006: 13).

— Напуштам Томаса. [...] – Зашто? – Досадан је као ситна киша и води љубав не скидајући чарапе (Biron 2006: 11).

PLUIE : ennuyeux comme la pluie ▶ Tu m'écoutes ? (Je trouvais, en vérité, ses considérations **ennuyeuses comme la pluie.**) (Salvayre 2007a: 154).

— Slušaj me? (Da budem iskrena, njegova su mi razmatranja bila strahovito dosadna.) (Salvayre 2009: 106).

PLUIE : rasant comme la pluie ▶ Au cours de cette jeunesse [...], qu'avons-nous accompli de si extraordinaire [...] ? [...] Tous les bouquins **rasants comme la pluie** et toutes les notes de cours qu'il a dû ingurgiter pour obtenir son agrégation, tous ses stages de formation ? [...] Entre vingt et vingt-cinq ans, t'es toujours en attente de quelque chose [...], d'une plénitude que tu ne peux pas atteindre, [...] parce que t'es toujours en apprentissage (Fargues 2009: 36).

— Шта смо урадили у младости [...]? Јесу ли [...] то његове бројне досадне прочитане књиге, белешке и припреме за предавања које је морао да напише у току различитих фаза напредовања? [...] У животном добу између двадесете и двадесет пете још увек сте пуни очекивања [...], пуни сте нестрпљења, [...] због тога што учите (Farg 2009: 27).

PLUME : léger comme une plume ▶ En vérité [il n'y a] rien de plus délicatement féminin que la bicyclette. Mais quelle créature redoutable ! **Légère comme une plume**, sèche comme un insecte, on dirait qu'elle ne veut exister qu'en deux dimensions et refuse toute épaisseur charnelle (Tournier 2000: 292).

— Bicikl je doista najnježnije ženstvena stvar na svijetu. No kako je tek opasan! Lak poput pera, suh poput kukca, kao da želi postojati samo dvodimenzionalno i odbija svaku putenu dubinu (Tournier 2002: 230).

PLUME : léger comme une plume ▶ Il prit son visage entre ses mains, la regarda longuement et posa sur ses lèvres un baiser **léger comme une plume** (Plichota & Wolf 2013: 376).

— Rukama joj je obuhvatio lice. Dugo ju je gledao i zatim je nježno poljubio (Plichota i Wolf 2012: 263).

PLUME : léger comme une plume ▶ J'ai visité la fabrique de feux d'artifice Ruggiéri. Dans des petites baraques **légères comme des plumes** – prêtes à s'envoler sans dommage à la moindre explosion – j'ai vu d'étranges chimistes mêler dans des tubes des poudres multicolores, lesquelles allaient devenir plus tard, très loin d'ici, fusées, feux de Bengale, soleils, bouquets de lumière (Tournier 2006: 220).

— Посетио сам [...] фабрику ватромета Руђиери. У малим баракама, лаким као перо – које би при најмањој експлозији одледеле у ваздух, а да не изазову никакву штету – видео сам чудне хемичаре како у својим епруветама мешају разнобојне прашкове што ће

далеко одавде, касније, постати петарде, бенгалске ватре, сунца, букети светла (Турније 2003: 193).

PLUME : léger comme une plume ▶ Je m'élève, céleste et vaporeuse, **légère comme une plume** [...]. D'ici je vois tout, d'ici je sais tout : que la vie a un sens qui nous dépasse, que nous ne comprenons rien, que nous ne maîtrisons rien (Musso 2008: 222–223).

— Издижем се изнад њих, тако прозрочна и ваздушаста, лагана попут пера [...]. Одавде све видим, овде све знам: да живот има смисао који нас надилази, да ништа не разумемо и да ничим не господаримо (Musso 2013: 204).

PLUME : léger comme une plume ▶ Je pris Isabelle dans mes bras, à travers les flammes qu'elle ne voyait pas (car c'est moi qu'elle regardait), je l'emportai, **légère comme une plume** (Pagnol 1988: 120–121).

— Узех Изабелу у наручје и кроз пламенове које она није видела (јер је гледала у мене), однесох је лагану као перо (Пањол 1993: 110).

— Uzimam Isabellu u naručje, kroz plamenove koje ona ne vidi (jer gleda samo u mene), i odnosim je, laku kao perce (Pagnol 1987: 110).

PLUME : léger comme une plume ▶ Le yogi parlait à voix basse d'un jardinier qui curait les canaux d'un jardin, et d'un nénuphar qui, de bonheur, s'ouvrait en flottant sur les eaux. **Léger comme une plume**, Théo se sentit flotter à son tour. Quand son souffle fut devenu régulier, il s'endormit (Clément 1997: 250).

— Јогин је говорио тихим гласом вртлара који нјегује трстике у врту или лотос који се сретан отвара на води. Логан као перо, Тео осјети да и сам лебди. Када му је дах постао уједначен, он заспи (Clément 2000: 221–222).

PLUME : léger comme une plume ▶ Les meilleures cannes sont souples comme des joncs. Absolument rien ne peut faire soupçonner qu'elles cachent une lame triangulaire, **légère comme une plume**. Elles se déverrouillent soit par une pression du pouce sur un poussoir, soit par un demi-tour imprimé à la poignée (Tournier 1977: 52).

— Најбољи су штапови гипки попут трске. Ничим не одају да skrivaju perolakim trokutastu oštricu. Откључавате их притиском палца на гумб или закретањем дршка (Tournier 2005: 39).

PLUME : léger comme une plume ▶ Ouvrir en douceur la boîte de laque rouge, prendre la spatule de bois **légère comme une plume** et déposer la poudre verte au fond du bol (Clément 1997: 376–377).

— Polagano otvoriti kutiju od crvenog laka, uzeti kao pero laganu drvenu škatulju i staviti zeleni prah u dno posude (Clément 2000: 336).

PLUME : léger comme une plume ▶ Tout cela Estrella me le disait à demi-mot, entre deux gorgées, deux soupirs **légers comme des plumes** (Énard 2008: 235–36).

— Све ми је то Естрела казивала половином речи, између два гутљаја, два као перје лака уздаха (Enar 2016: 166).

— Sve to Estrella mi je govorila napola, između dvaju gutljaja, dvaju kao pero lakih uzdaha (Énard 2014: 217–18).

PLUME : **léger comme une plume** ► Un jour il fait à Antoine des sifflets d'écorce fraîche, aulne ou tremble ; le gros couteau a des précisions d'aiguille [...], dans la main rocailleuse le sifflet est **léger comme une plume**, fragile comme un oiseau (Michon 1996: 41).

— Jednog dana прави Антоану свирале од лиле, од дрвета јове или јасике; велики нож је прецизан као игла [...], у чворноватој руци свирала је лака као перо, крхка као птица (Mišon 2009: 23–24).

— Jednog je dana napravio Antoinu zviždaljke od svježe kore, joha ili jasike; veliki nož ima preciznost igle [...], u kvrgavim rukama zviždaljka je lagana kao pero, krhka poput ptice (Michon 2007: 30).

PLUME : **porter qqn comme une plume** ► Quand l'espèce d'armoire à glace s'est découpée dans l'encadrement, il lui a [...] [dit] : « [...] Sors-le d'ici tout de suite. » [...] J'ai gueulé pendant qu'il me sortait de la chambre. Il a traversé le salon en me **portant comme une plume** mais mon âme était restée accrochée au pied du lit (Djian 2003: 342).

— Kad se dvokrilni ormar pojavio u okviru vrata, [...] [rekao] mu je [...]: „[...] Smjesta ga izvedi odavde.“ [...] Vikao sam dok me je iznosio iz sobe. Prošao je kroz salon noseći me kao perce, ali moja duša je ostala u podnožju kreveta (Djian 1989: 260–261).

PLUME : **soulever comme une plume** ► Je me demandai avec effroi comment il parviendrait à accomplir les gestes simples que réclame le maniement de l'ascenseur lorsque l'apparition subite de Bernard Grelier, se saisissant de lui et **le soulevant comme une plume**, m'épargna d'intervenir. J'eus la brève vision de cet homme mûr et débile qui portait dans ses bras un corps d'enfant massacré (Barbery 2009: 105–106).

— Са страхом сам се упитала како ће успети да начини једноставне покрете какве захтева управљање лифтом, кад се наједном појавио Бернар Грелије, ухватио га и подигао као перце, поштедевши ме уплитања. Накратко сам видела приказ зрелог и глупавог човека који носи на рукама тело измрцвареног детета (Barberi 2008: 82).

— S užasom sam se pitala kako će uopće izvesti jednostavne geste nužne za rukovanjem dizalom, kad me neočekivana pojava Bernarda Greliera koji ga je dohvatio i podigao kao pero, poštedjela intervencije. Kratko sam gledala toga odraslog i ograničenog čovjeka kako u naručju nosi tijelo izmrcvarenog djeteta (Barbery 2009: 89).

PLUME : **soulever qqch comme une plume** ► C'est que toute ma force s'est amassée dans mes hanches larges et mon dos bosselé. [...] Je **soulève comme une plume** quand il le faut l'avant ou l'arrière d'une Rosengart ou d'une Simca-V. (Tournier 1970: 78).

— Реч је о томе да ми се сва снага скупила у широким бедрима и у повијеним леђима. [...] Кад је потребно, као перце дижем предњи или задњи део лимузине розенгарт или симку 5 (Turnije 2002: 83).

— Sva snaga skupila mi se u širokum bokovima i pogrbljenim leđima. [...] Ako zatreba, mogu podići kao perce prednji ili stražnji dio rosengarta ili simce – V (Tournier 2008: 71).

PLUME : **soulever qqch comme une plume** ► Je récupérerai mon vélo sur la place et il le **souleva comme une plume** pour le rentrer à l'arrière de son véhicule (Jarry 2004: 124).

— Pokuoila sam bicikl na trgu, a on ga podigne kao perce i smjesti na stražnji dio svojeg vozila (Jarry 2009: 85).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Avant qu'elle n'atteigne le dernier barreau, tout en haut, les ouvriers l'agrippèrent et la **soulevèrent comme une plume** dans les airs pour la poser sur le sol. Violette leur adressa un immense sourire (Anderson 2009: 36).

— Пре него што је стигла до последње пречаге, радници је зграбише, подигоше увис као перце и спустише на земљу. Виолета им упуту широк осмех (Anderson 2011: 30).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Ça va bien ? dit-il **en soulevant** Théo **comme une plume**. Tes parents m'ont dit de bien veiller sur toi (Clément 1997: 477).

— Jesi li dobro? – reče on, podigavši Théa kao perce. – Tvoji roditelji su mi rekli da dobro pazim na tebe (Clément 2000: 428).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Deux bras immenses me **soulèvent comme une plume**, et le décor se déplace autour de moi. Nous marchons (Massarotto 2011: 139).

— Нечје огромне руке подижу ме лако као перо и позадина се помера око мене. Ходамо (Masaroto 2010: 102).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Il m'a **soulévé comme une plume**. Il m'a embrassé longuement et j'ai eu ma joue tout contre cette broussaille de cheveux un peu grisonnants (Guillot 1996: 20).

— Подигао ме као перце. Дуго ме је љубио и мој образ је био сасвим приљубљен уз његову чекињавау проседу косу (Gijo 2002: 11).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Il passa derrière moi, glissa sa grosse tête entre mes maigres cuisses, et me **souleva comme une plume**. Ses mains serraient mes poignets et tiraient sur mes bras pour renforcer mon assiette (Tournier 1970: 53).

— Пређе иза мене, провуче своју дебелу главу између мојих танких бутина и подиже ме као перо. Стезао је својим шапама зглобове мојих руку да би ме учврстио на седишту (Turnije 2002: 57).

— Stao [je] iza mene, gurnuo svoju veliku glavu između mojih mršavih bedara i podigao me kao da sam pero. Šakama mi je stegnuo ručne zglobove i vukao prema sebi moje ruke da bih imao čvrpći oslonac (Tournier 2008: 48).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Roch vit tout s'évanouir autour de lui, et il sentit qu'on

l'emportait dans un curieux voyage. Des souffles froids et chauds le **soulevèrent comme une plume**, et des courants aquatiques firent filer sa peau, ses membres, ses cheveux (Le Clézio 2011: 50).

— Рок примети да око њега све нестаје, осети да одлази на неко чудно путовање. Хладни и топли таласи га као перце подигоше а водена струјања почеше да му кожу, удове и косу растварају (Le Klezio 1987: 44–45).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Sentant la peur de son ami, le Petit Prince le prit dans ses bras et entra à son tour dans la lumière. Le vent les **souleva comme des plumes** et ils rejoignirent leur guide. Le vent, leur expliqua (Colin 2011b: 18–19).

— Осетивши пријатељичин страх, Мали Принц је узе у наручје, па уђе и сам у светлост. Ветар их подиже као перо и они се придружише свом водичу (Kolen 2012: 18–19).

PLUME : **soulever qqn comme une plume** ► Théo aperçut Mahantji, le plus grand de tous les prêtres : la tête haute, relevant les fidèles qui se prosternaient à ses pieds, il claudiqua jusqu'à Théo en joignant les mains à hauteur de son front Puis il le **souleva comme une plume** et le confia à un prêtre qui le suivait (Clément 1997: 240).

— Théo primijeti Mahantdzija, višeg od svih svećenika: visoko uzdignute glave pridizao je vjernike što su pred njim padali ničice, došepao je do Théa i sklopio ruke iznad njegova čela. Potom ga je podigao kao pero i predao ga svećeniku koji ga je slijedio (Clément 2000: 213).

POCHE : **connaître qqch comme le fond de sa poche** ► Elle avait dit que c'était une honte de laisser crever la petite, que le monde elle le **connaissait comme le fond de sa poche**, et qu'elle saurait bien trouver si la petite avait été enterrée avec son ouistiti ou non (Vargas 2002: 78–9).

— Kazala je kako je doista sramotno pustiti malu da umre, da ona poznaje svijet poput svog džepa i da bi ona dobro znala da je mala pokopana sa svojim majmunčićem ili nije (Vargas 2010: 55).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► C'est pas n'importe qui, le commandant Santoni ; toujours à la tête de ses hommes. Blessé plusieurs fois en Libye, il a été l'un des premiers à être parachuté au Tonkin. Il **connaît le pays comme sa poche** (Deforges 2003a: 340).

— Командант Санторини није било ко; увек је на челу испред својих људи. Био је више пута рањен у Либијим а међу првима се спустио падобраном у Тонкин. Зна ову земљу као свој џеп (Deforž 2009: 313).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► C'est presque fini. Ils doivent **connaître la forêt comme leur poche**, nous serons rendus bien plus rapidement que par nos propres moyens (Roblès 2008: 553).

— Još samo malo. Oni poznaju šumu kao svoj džep. Stići ćemo puno brže nego da smo išli sami (Roblès 2013: 497).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► C'était un bel édifice posté à l'entrée ouest de Jérusalem. Des

fenêtres de son petit logement, Avèze en apercevait, plantés dans le ciel inaltérablement bleu, les murs de briques. La tour de David se trouve à côté de l'église Saint-Jean-Baptiste. L'Auvergnat commençait à **connaître Jérusalem comme sa poche** (Besson 2005: 182).

— Било је то лепо здање на западном улазу у Јерусалим. Са прозора свог малог стана, Авет је разазнавао његове зидине од опека које су се дизале према стално плавом небу. Давидова кула се налази поред цркве Јована Крститеља. Оверњанац је почињао да познаје Јерусалим као свој џеп (Beson 2006: 119–120).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Clerc, il avait reçu la tonsure de l'évêque d'Arezzo, et, à Florence, étudiait la poésie, la géomancie et l'alchimie. Il appartenait pour l'heure à la maison de l'évêque de Mondovi, **connaissait Florence comme sa poche**, et avait l'art et la manière d'appriivoiser la faune peu recommandable qui hante ses bas quartiers (Tournier 1983a: 61).

— Клерик, постригао га је аретински бискуп, а у Фиренци је проучавао поезију, геометрију и алхемију. Тренутно је био у служби код мондовијског бискупа, Фиренцу је познавао као свој џеп, и умео је да припитоми незгодну фауну која обитава у њеним простим четвртима (Турније 2007: 46).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Eddie **connaissait la région comme sa poche**, il m'indiquait le chemin et la route semblait parsemée de ses souvenirs d'enfance, il suffisait d'une pancarte ou qu'on traverse un bled endormi, et les petites histoires s'enchaînaient les unes derrière les autres et se dispersaient dans la nuit (Djian 1986: 268).

— Eddie је околно подручје познавао као свој дџеп, показивао ми је пут, а цеста као да је била посута његовим успоменама из дјетинства. Доволјно би било да наидемо на некакав натпис или прођемо кроз некакво уснуло сеоце, па би се пријече stale navezivati jedna na drugu i raspršavati се u ноћи (Djian 2003: 295).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Elle **connaissait Paris comme sa poche**, lui expliquait l'agencement des arrondissements et leur intérêt (Guenassia 2009: 187–188).

— Париз је познавала као свој џеп, и објашњавала му је распоред арондисмана и по чему је који познат (Genasija 2012: 138).

— Poznavala je Pariz kao svoj džep, objašnjavała mu je raspored okruga i njihovu važnost (Guenassia 2012: 177).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Hans Kästner est quelqu'un de brillant, et il aime passionément notre pays. On ne peut pas refuser l'aide de ce genre de personne. Il **connaît l'Anatolie et les déserts arabes comme sa poche** (Révay 2013: 116).

— Ханс Кестнер је бриљантна особа и страствено воли нашу земљу. Не можемо одбити помоћ такве особе. Он

познаје Анатолију и арапске пустиње као свој џеп (Revaj 2014: 99).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Il **connaissait** l'hôpital **comme sa poche** et n'eut aucun mal à trouver la salle de repos où s'était réfugiée Samantha Ryan (Musso 2006: 235).

— Болницу је познавао као свој џеп и није имао потешкоћа да пронађе салу за одмор у којој се скривала Саманта Рајан (Musso 2013: 197).

— Bolnicu je poznao kao vlastiti džep i bez problema je našao sobu za odmor gdje se skrivala Samantha Ryan (Musso 2008: 191).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Il **connaissait** la ville **comme sa poche** et la parcourait en tous sens depuis l'enfance (Martinez 2008: 395).

— Срећко је град познавао као свој џеп: још као дете прешао га је сто пута с краја на крај (Martinez 2010: 373).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Il **connaît** cette campagne **comme sa poche**. Ça fait des mois qu'il la sillonne d'un bout à l'autre (Besson 2004: 135).

— Он познаје село као свој џеп. Месецима крстари од једног до другог краја (Besson 2010: 131).

— On ovu okolicu poznao kao svoj džep. Mjesecima je ovim predjelima tumarao s kraja na kraj (Besson 2007: 108).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Il fallait viser la jeunesse, les touristes, proposer un concept, acheter une sono, faire de la petite restauration, il comptait d'ailleurs aménager une cuisine, faire venir des DJ du continent, il **connaissait** le milieu de la nuit **comme sa poche**, et il faisait les cent pas dans le bar en désignant tout ce qu'il fallait impérativement changer (Ferrari 2012: 40–41).

— Треба циљати на младе, туристе, предложити концепт, купити озвучење, служити лаке оброке, намеравао је, иначе, да направи кухињу, доведе ди-џејеве с континента, знао је ноћни живот у прсте, и шпартао је кроз кафану показујући све што је обавезно требало променити (Ferrari 2014: 41).

— Trebalo je ciljati na mladež, na turiste, predložiti koncepciju, kupiti ozvučenje, organizirati malo ugostiteljstvo, računao je, uostalom opremiti i kuhinju, dovesti DJ-e s kontinenta, poznao je milje noćnoga života kao svoj džep, šetao se barom uzduž i poprijeko pokazujući na sve što treba neizostavno promijeniti (Ferrari 2014: 35).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Il y a un moyen imparable de savoir où ce film a été tourné [...]. Franck Maréchal connaît le métro parisien **comme sa poche**. Je suis certaine qu'il saura de quelle station il s'agit » (Musso 2012: 297).

— Постоји непогрешив начин да сазнамо где је овај филм снимљен [...]. Френк Марешал познаје париски метро као свој џеп. Сигурна сам да ће знати о којој се станици ради (Musso 2013: 217).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Je ne pouvais pas rêver d'un meilleur guide, il **connaissait** le lac **comme sa poche** (Grémillon 2010: 287–288).

— Нисам могла да сањам о бољем водичу, познавао је језеро као сопствени џеп (Grémillon 2013: 228).

— Nisam mogla sanjati o boljem vodiču, poznao je jezero kao svoj džep (Grémillon 2012: 199).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Je rentre chez mon neveu Jacques, en banlieue. Il **connaît** Paris **comme sa poche** et a une opinion assez précise sur les milieux littéraires car il travaille à « Paris-Match » (Charrière 1972b: 389–390).

— Враћам се у предграђе, свом неćаку Jacquesu. Pozna Pariz poput vlastitog džepa, imao dosta određeno mišljenje o književnim krugovima, jer radi u "Paris-Matchu" (Charrière 1977: 303).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Je suis perdu. [...] – Tu ne l'es plus. Je **connais** Paris **comme ma poche**. Où veux-tu aller ? (Pennac 1994: 104).

— Залутао сам. Изгубљен сам. [...] – Више ниси. Познајем Париз кó свој џеп. Куда желиш да идеш? (Пенак 2014: 93).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Lawrence, qui **connaissait** la montagne **comme sa poche**, avait pris la tête de la petite compagnie. Ils cheminèrent dans la caverne et gravirent un escalier qui les menait à une grande plateforme en hauteur (Anderson 2009: 513).

— Вања је познавао планину као сопствени џеп и зато стаде на чело мале дружине. Прођоше кроз шпиљу и попеше се степеницама до велике платформе (Anderson 2011: 394).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Le meurtrier **connaît** ce quartier **comme sa poche**. – Ce n'est pas une découverte. – On supposait qu'il était turc, pas qu'il connaissait le moindre atelier, la moindre cave. Tu te rends compte de la patience et de l'acharnement qu'il faut pour trouver des filles qui se ressemblent à ce point-là ? Ce salaud a ses entrées partout (Grangé 2002: 159–160).

— Убојца познаје четврт као свој џеп. – То није откриће. Претпостављали смо да је турског поријекла, а не да познаје и најманју радionicу, и најманје складиште. Јеси ли свјестан стрплјивости и жара који треба да би се пронашле дјевојке које до ове мјере сличе једна другој. Тај гад има приступ свугдје (Grangé 2006: 144).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Le parc permettait de s'isoler grâce aux vallons et aux allées sinueuses qui menaient aux différents points de vue. Elle hésita. Le pavillon chinois, les ruines romaines ? Elle **connaissait** les raccourcis **comme sa poche** (Révay 2011: 162).

— У парку се могла издвојити од осталих захваљујући кривудавим алејама и малим долинама које су водиле у различитим правцима. Двоумила се. Кинеска пагода

или римске рушевине? Познала је пречице као свој џеп (Revaj 2013: 118).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Maltazard avait eu un mal de chien à trouver un grain de riz et il avait dû monter toute une expédition pour en ramener un. Il trouva d'abord, au fond de la Sixième Terre, un passeur de niveau qui **connaissait** la maison des humains **comme sa poche**, et, quand M lui décrivit l'aliment recherché, le passeur lui indiqua immédiatement la cuisine (Besson 2004: 162).

— Малтазар се силно намучио да пронађе зрно пиринча и морао је да организује прави поход да би га набавио. Прво је дубоко у Шестој земљи пронашао пребацивача који познаје кућу људских бића као сопствени џеп и који га је упутио на кухињу чим му је М. описао тражену намирилицу (Beson 2010: 156).

— Maltazardu je bilo vraški teško pronaći zrno riže, čak je organizirao ekspediciju kako bi ga se domogao. Daleko, na samome dnu Šeste Zemlje, prvo je pronašao prenositelja razina koji je kuću u kojoj žive ljudska bića poznao kao vlastiti džep. Kad mu je M. opisao prehrambeni artikl za kojim traga, prenositelj ga je istoga trena uputio u kuhinju (Besson 2007: 131).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Marc savait exactement quelles pistes il voulait creuser en premier. La butte aux Cailles, la rue de la Glacière. Il **connaissait** le coin **comme sa poche** (Musso 2016: 66).

— Марк је тачно знао којом путањом жели прво да крене. Брдо Кај, улици Гласјер. Познавао је квартал као свој длан (Musso 2016: 42).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Nous avons décidé de creuser plus en profondeur dans la communauté turque. De faire appel à un spécialiste. Un homme qui **connaîtrait** les réseaux anatoliens **comme sa poche** et qui pourrait devenir un véritable sous-marin (Grangé 2002: 372).

— Odlučili smo provjeriti još temeljitije tursku zajednicu. Pozvati stručnjaka. Čovjeka koji bi poznao anatolske mreže kao svoj džep i koji bi mogao postati prava krtica (Grangé 2006: 326).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Pressé de retrouver sa femme, Matthew traversait la ville à toute allure. Un quartier qu'il **connaissait comme sa poche**, un trajet qu'il avait effectué des centaines de fois (Musso 2013b: 401).

— У журби да се нађе са својом женом, Метју пуном брзином прође кроз град, кроз четврт коју је познавао као свој џеп, путем којим је прошао стотинама пута (Musso 2014: 281).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Tu auras d'ailleurs l'occasion de les rencontrer pour qu'ils t'en parlent : Maureen **connaît** Hépatolia **comme sa poche**, l'intrépide et révolutionnaire Alistair McCooley a traversé plusieurs fois les Plaines des Vents Contraires et plongé jusqu'à la grotte de Pompée, et enfin Embrye et ses Univers dans

l'Univers maternel n'ont pas de secret pour Anna-Maria Lumpini (Anderson 2009: 219).

— Уосталом, имаћеш прилику да их упознаш, они ће ти причати о њима: Морин познаје Хепатолију као свој џеп, неустрашиви револуционар Алистер Макули је неколико пута крстарио Долинама опречних ветрова и спуштао се до пећине у Кардији, а Ембрија и њени универзуми у мајчинском универзуму немају тајни за Ану-Марију Лумпини (Anderson 2011: 173).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► Un brigadier d'une quarantaine d'années le traitait avec bonhomie, comme un enfant de chœur. C'était à la Brigade mondaine. Ces gens-là **connaissaient comme leurs poches** le milieu où évoluait le comte d'Anseval (Simenon 1990i: 102).

— Један инспектор, од својих четрдесетак година, разговарао је с њим доброћудно као с неким балавцем. То је било у „монденској бригади“. Ови људи су познавали средину у којој се кретао гроф од Ансвала као свој сопствени џеп (Simenon 1957: 100).

POCHE : **connaître qqch comme sa propre poche** ► Les quinze ans du garçon, par contre, lui avaient permis des études beaucoup plus poussées sur les lieux bizarres de Paris et il **connaissait** chaque recoin de la capitale **comme sa propre poche** (Benzoni 1993a: 10).

— Међутим, дječак, којему је било петнаест година, доспιο је већ проучити сва необична скровишта Париза те их је познавао bolje од свог vlastitог džepа (Benzoni 1982: 9).

POCHE : **connaître qqch comme ses poches** ► Il existe, dans Paris, des douzaines de coffres-forts qu'il a installés et qu'il **connaît comme ses poches** (Simenon 1953b: 17–18).

— У Паризу постоје десетине сефова које је уградио и које познаје као сопствени џеп (Simenon 2011: 15).

POCHE : **connaître qqch comme ses poches** ► Si on lui donnait rendez-vous dans un restaurant qu'elle ne connaissait pas, elle tenait à savoir si c'était un restaurant chic ou non, comment il fallait s'habiller pour y aller, etc. Elle n'a pas mis plus de six mois pour **connaître** un certain Paris **comme ses poches** (Simenon 2005a: 148).

— Ако би јој био заказан састанак у неком ресторану који није познавала, хтела је да зна да ли је то био ресторан шик или не, како треба да се обуче кад иде тамо итд. Њој није требало ни шест месеци да упозна део Париза у ком се кретала као свој џеп (Simenon 1965: 116–117).

POCHE : **connaître qqch comme sa poche** ► « J'ai réfléchi, vas-y, que ça marche ou que ça ne marche pas ce n'est pas ça qui compte, tu n'écris plus, et tel que je te connais ce type d'histoire est pour toi rêvé, quoi qu'il arrive je suis sûre qu'elle te fera réécrire. » L'air de rien, ma grand-tante Louise, à quatre-vingt-quatre ans, me **connaissait comme sa poche** (Guibert 1991: 177).

— “Razmislila sam, hodi, uspjelo to ili ne, nije važno, ti više ne pišeš, a kakvog te poznajem takva priča je stvorena za tebe, što god da se dogodi sigurna sam ćeš zbog nje opet pisati”. Tako usput, moja pratetka Louise, s osamdeset četiri godine, poznavala me je kao svoj džep (Guibert 2011: 154).

POCHE : **connaître qqn comme sa poche** ► Dans l’antichambre, il aperçut l’inspecteur Neveu, debout, très agité, et, assis près de lui, sur une des chaises, un bonhomme malingre et pâle, sans âge, qu’il eut l’impression d’avoir déjà vu. Il avait même l’impression de le **connaître comme sa poche**, tout en étant incapable, de mettre un nom sur son visage (Simenon 2003f: 528).

— У претсобљу угледа инспектора Невеа, који је стајао, веома узбуђен, а крај њега је седео неки слабуњав и блед човек неодређене старости, и њему се учини да га је већ негде видео. Чак му се чинило да га познаје одлично, али није био у стању да се сети његовог имена (Simenon 1959: 120).

POCHE : **connaître qqn comme sa poche** ► Harry sait que Cinaglia et Cicero sont à Paris? – Il sait tout. Il les **connaît comme sa poche**. Il était avant mol au courant de leur refuge du « Bon Vivant » (Simenon 1970: 175).

— Да ли Хари зна да су Чинаља и Чичеро у Паризу. – Он све зна. Познаје их као свој џеп. Знао је пре мене за њихово склониште у крчми „Код бонвивана“ (Simenon 1961: 147).

POLOGNE : **saoul comme la Pologne** ► Il est toujours **saoul comme la Pologne**, et il a une jambe raide. Si jamais il nous voyait [...] vous n’auriez qu’à prendre le pas gymnastique, et il serait bien incapable de vous rattraper, même avec son chien ! (Pagnol 2004b: 142).

— Увек [је] трештен пијан, а једна нога му је укочена. Да вас икада види [...] требало би само да кренете гимнастичким кораком, и он одиста не би био кадар да вас стигне, чак ни уз помоћ свог пса! (Пањол 1993: 125).

— Uvijek [је] pijan ko duga, a jedna mu je noga ukočena. Ako vas ikad vidi [...] morate krenuti dalje gimnastičkim korakom i on vas neće moći uhvatiti, čak ni uz pomoć svog psa! (Pagnol 2010: 142).

POLONAIS : **boire comme un Polonais** ► Stefan Maciak, né en 1949. Famille polonaise, famille modeste, famille laborieuse, un exemple pour la France intégratrice. [...] Notre Maciak pousse l’assimilation jusqu’à devenir alcoolique. Il **boit comme un Polonais** donc c’est un bon Français (Lemaitre 2012: 220–221).

— Стефан Маћак, рођен 1949. Пољска породица, скромна породица, вредна породица, пример успешне интеграције. [...] Наш Маћак се толико добро асимилује да постаје алкохоличар. Пије као смук, дакле, прави је Француз (Lemetr 2014: 199).

— Stefan Maciak, rođen 1949. Poljska obitelj, skromna obitelj, radišna obitelj, uzor za integracijsku Francusku. [...] Naš Maciak u asimilaciji ide toliko daleko da postaje alkoholičar. Pije kao Poljak, što znači da je dobar Francuz.

[*Boire comme un Polonais* (piti kao Poljak) odgovara našem izrazu „piti kao smuk“, ali bi se takvim prevodom izgubila dosjetka na račun dviju nacionalnosti – nap. prev.] (Lemaitre 2014: 173).

POLONAIS : **rond comme un Polonais** ► Les clients offrent à boire au Cosaque [...], sans oublier [...] le cheval. [...] Résultat, quand le canasson est ivre et le Cosaque **rond comme un Polonais**, il n’est pas rare que mes deux portiers partent à fond de train [...], galopant à tort et à travers en poussant des cris de charge (Charrière 1972b: 289–290).

— Gosti [...] [Kozaka] neprekidno nude viskijem. [...] Pri tome ne zaboravljaju ni konja. [...] Rezultat: kad je kluse sasvim pijano, a kozak isto tako, nerijetko se dogodi da oba moja vratara napuste svoje radno mjesto i kasom odjure (Charrière 1977: 224).

POLONAIS : **saoul comme un Polonais** ► Qu’est-ce qui se passe ? Vous avez picolé ? Vous puez l’alcool à plein nez ! [...] Vous êtes **saoulé comme un Polonais** et ça se sent d’ici ! (Musso 2012: 189).

— Шта се дешава? Пили сте? Смрдите на алкохол да човеку нос отпадне! [...] Пијани сте као мајка и то се осећа и овде! (Musso 2013: 141).

POLONAIS : **se saouler comme un Polonais** ► Hier soir, il **s’est saoulé comme un Polonais**. Et jamais je ne lui ai vu ivresse plus triste. Il vidait coupe sur gobelet et, chaque fois, il portait un toast à une invisible présence (Benzoni 1993b: 596).

— Sinoć [је] bio pijan poput Poljaka! Nikad ga još pijana nisam vidio onako tužna kao sinoć. Praznio je čašu za čašom i pri tom stalno nazdravljao nekoj nevidljivoj osobi (Benzoni 1982: 338).

POMME : **haut comme trois pommes** ► Il ne mesure plus que quelques millimètres. Avant on disait de lui qu’il était **haut comme trois pommes**, maintenant il en faudrait au moins trois comme lui pour en faire une (Besson 2004: 82).

— Висок је само неколико милиметара. Раније су за њега говорили да је висок као три јабуке, а сад би била потребна три Артура да би се достигла висина једне јабуке (Besson 2010: 78).

— Visok [је] samo nekoliko milimetara. Nekoć su mu govorili da je visok kao tri jabuke, a sad bi bio potreban priličan broj onih poput njega da bi dosegnuli visinu samo jedne jabuke (Besson 2007: 64).

POMME : **haut comme trois pommes** ► J’ai des collègues qui ont toujours rêvé de travailler avec des animaux, qui ont ça dans le sang, c’est une vocation. Des gars qui arrachaient les pattes aux sauterelles avant même de savoir marcher et qui, **hauts comme trois pommes**, flinguaient déjà les moineaux sans sommation (Egloff 2005: 16).

— Имам и таквих колега који су увек маштали о томе да раде са животињама, којима је то у крви, као позив. Који су као дечаки кидали ноге скаквцима пре него што су чврсто стали на своје и који су, високи ко три

јагоде и жилет, већ пуцали у врапце без упозорења (Eglof 2006: 10).

POMME : haut comme trois pommes ► J'avais fait semblant de ne rien remarquer, malgré les coups de pistolet, et le petit Lachman, je l'avais connu **haut comme trois pommes**, il s'était mis à courir, on l'avait abattu en pleine rue (Rozier 2005: 53).

— Pretvaram se da ništa ne primijećujem unatoč hicima iz pištolja: maleni Lachman, sjećam se kad je ovolicni bio, udari u bijeg i ustrijele ga nasred ulice (Rozier 2010: 32).

POMME : haut comme trois pommes ► Je me suis donc levé, direction le frigo et j'étais juste en train de sortir la bûche quand le téléphone a sonné. [...] Il y avait des petits nains plantés sur le gâteau et un sapin de Noël, ils étaient toute une bande [...] et tous ils s'avançaient vers le pauvre sapin **haut comme trois pommes**, avec l'intention, visiblement, de lui faire sa fête (Djian 1986: 137).

— Ustao sam, krenuo u smjeru hladnjaka, i upravo sam iz njega vadio panj kadli je telefon zazvonio. [...] Na kolaču je bilo nekoliko patuljčića i jedno božićno drveće, bila ih je cijela gomila [...] i svi su se približavali jednoj jelki, visokoj kao tri jabuke, s očitom namjerom da je srede (Djian 2003: 150).

POMME : haut comme trois pommes ► Qu'est-ce que tu lui as dit ? – [...] Que [...] [mon fils] était **haut comme trois pommes** mais se réveillait tout seul chaque matin et que je m'inquiétais toujours de savoir s'il avait bien pris son petit déjeuner (Gavalda 2008: 162–163).

— А шта си му рекла? – [...] Да [ми] је [...] [син] сав ситан, али да ујутру сâм устаје и да се увек бринем да ли стиже да доручкује (Gavalda 2009: 118).

POMME : haut comme trois pommes ► Quand l'obscurité revint, une fille insensée fit son apparition. **Haute comme trois pommes**, elle portait des Converses roses customisées new look, des collants rayés multicolores, une minijupe en tulle vert et un petit blouson d'aviateur recouvert de perles (Gavalda 2004: 555).

— Појавила се нека потпуно невероватна девојка. Висока као бандера, носила је роза конверсице и у стилу new look, хулахопке на шарене линије, минић од зеленог тила и малену авијатичарску јакницу прекривену перлама (Gavalda 2005: 456).

POMME : haut comme trois pommes ► Se sentant soutenu, mon Fouquier-Tinville **haut comme trois pommes** se déchaîna : « Voyez comment il aime Dafna ! » (Jardin 2004: 297).

— Осећајући се подржаним, мој малени Фуќје-Танвил се развезао: „Гледајте како воли Дафну!“ (Žarden 2005: 333–334).

POMME : haut comme trois pommes ► Victoria avait alors quarante-deux ans. [...] C'était une petite femme **haute comme trois pommes**, avec un fort

embonpoint et un caractère de cochon (Pancol 2006: 572).

— Викторија је тада имала четрдесет две године. [...] Викторија је, иначе, била изразито ниска жена, прилично буцкаста и пргава (Pancol 2012: 507).

POMPIER : fumer comme un pompier ► [Ce sont des] moments trop pesants pour une petite fille unique et sensible. Petite fille seule avec une mère qui **fumait comme un pompier** et balançait sur la table une assiette cuisinée sans tendresse : « Mange ! » (Gavalda 2004: 263).

— [То су] одвише тешки тренуци за једну осетљиву јединицу. Усамљена мала девојчица, с мајком која је пушила као Турчин, а на сто бацала тањир с готовим јелом: „На! Једи!“ (Gavalda 2005: 214).

POMPIER : fumer comme un pompier ► La première étape était le grand écart. La professeure américaine, une vieille danseuse squelettique qui **fumait comme un pompier**, s'offusquait de celles qui ne l'atteignaient pas encore (Nothomb 2004: 114).

— Прва етапа била је шпага. Америчка професорка, нека кошчата балерина која је пушила као Турчин, љутила се на све оне које још увек нису успевале да је направе (Nothomb 2006: 71).

— Прва етапа је била шпага. Америчка професорка, стара плесаћика налик костуру, која је пушила једну за другом, љутила се на оне које то још нису мogle извести (Nothomb 2008: 93).

POMPIER : fumer comme un pompier ► Odile B., hélas, y est aussi. Acrimonieuse, à son habitude. Après qui en a-t-elle, ce matin? Après la Faulkircher qui **fume comme un pompier** et lui rend l'air irrespirable ? (Salvayre 2000: 149).

— Авај, ту је и Одил Б. Заједњива, по обичају. Ко јој је јутрос стао на жуљ? Фаулкирхерова, која пурња као локомотива и начисто јој загађује ваздух? (Salver 2012: 121).

PORTE : aimable comme une porte de prison ► **Aimable comme une porte de prison**, le chauffeur de taxi écoutait la radio à plein volume sans se soucier de son client (Musso 2011a: 241).

— Нимало увиђаван, таксиста је појачао радио до краја, не обазирјући се на муштерију (Musso 2013: 195).

— Ljubazan poput zatvorskog čuvara, taksist je glasno slušao glazbu s radija, kao da je sam u autu (Musso 2016: 207).

PORTE : aimable comme une porte de prison ► Depuis une heure que j'étais attablé, j'avais eu le temps de dévorer une pizza [...]. Comme l'endroit était minuscule, la patronne – **aimable comme une porte de prison** – se faisait insistante pour que les clients ne s'attardent pas dans l'établissement une fois leur repas terminé (Musso 2015: 109).

— Прошао је већ цео сат како сам смазао [...] пицу. Пошто је просторија била врло мала, газдарица је

подстицала госте да крену одатле чим заврше јело, па сам наручио и боцу пива (Musso 2015: 86).

PORTE : aimable comme une porte de prison ► Je donne l'adresse au chauffeur [de taxi] [...] et lui demande fermement de baisser le volume de son poste. Il le prend de haut jusqu'à ce que je lui montre ma carte de flic. [...] Le trajet est rapide. [...] « Vous êtes arrivée. » **Aimable comme une porte de prison**, le chauffeur me débarque au milieu d'une petite artère à sens unique, coincée entre la rue Boileau et l'avenue Mozart (Musso 2014: 144–146).

— Дајем возачу [таксија] адресу [...] и одлучно тражим да смањи тон на радију. Он ми не излази у сусрет све док му не покажем полицијску легитимацију. [...] Вожња брзо протиче. [...] „Стигли смо.“ Љубазан као затворска капија, возач ме искрцава наред мале улице, сабијене између Боалоове улице и Моцартове авеније (Musso 2014: 102–103).

POT : sourd comme un pot ► [Le professeur] était **sourd comme un pot**, et par suite merveilleusement débonnaire. Il suffisait de contenter sa vue, et tous les plaisirs de l'oreille – cris, miaulements, mugissements, chansons et coups de sifflet – nous étaient permis (Pagnol 1988: 228).

— [Професор] је био глув као топ, и стога дирљиво доброћудан. Било је довољно задовољити му око, а сва задовољства уха – вика, мјаукање, мукање, песме и звиждуци – све нам је то било дозвољено (Пањол 1993: 213).

— [Profesor] je bio gluh kao top i stoga čudno dobroćudan. Trebalo mu je samo zadovoljiti oko, a što se tiče slušnih užitaka – mogli smo slobodno vikati, mjaukati, mukati, pjevati i zviždati (Pagnol 1987: 212–213).

POT : sourd comme un pot ► « Je voudrais un renseignement, s'il vous plaît. Mon père vous a téléphoné il y a quelques jours et... » – « Plus fort, bille en bois ! » Bille en bois... C'était Max ! Le voisin **sourd comme un pot** qui habitait à deux pas ! (Prévost 2006: 20).

— „Молим вас, потребна ми једна информација. Мој отац вам је телефонирао пре неки дан и...“ – „Гласније, сунце му калајисано!“ Сунце му калајисано... То је био Макс! Комшија глув као топ који је становао на два корака одатле! (Прево 2008: 18–19).

POT : sourd comme un pot ► « Monsieur Max ! Monsieur Maaax ! » – « Il n'est peut-être pas chez lui ? » suggéra Lili. – « Tu parles ! Il est **sourd comme un pot**, oui ! Monsieur Maaax ! » (Prévost 2006: 131).

— „Господине Максе! Господине Максе!“ – „Можда није код куће!“, закључи Лили. – „Ма какви! Глув је ко топ! Господине Максе!“ (Прево 2008: 144).

POT : sourd comme un pot ► « Tu t'installes, mon gars ? » proposa une voix derrière moi. Je sursautai en découvrant le propriétaire des lieux : un vieux Black [...]. « Je ne t'ai pas entendu entrer, mais il faut dire que je suis sourd comme un pot ! » lança-t-il (Musso 2015: 294).

— „А да се ипак сместиш мало удобније, дечко?“, обрати ми се нечији глас иза леђа. Поскочих увис, окренух се и видех да глас припада неком старом црнци [...]. „Нисам чуо кад си ушао, али ја сам, заправо, глув као топ!“ добади ми он (Musso 2015: 240).

POT : sourd comme un pot ► C'est des choses que le saule m'aurait dites si j'avais su parler comme lui. J'ai essayé. Rien à faire. Il est **sourd comme un pot** (Giono 1929: 41–42).

— То су ствари које би ми рекла врба да сам знао говорити као он. Пробао сам. Не можеш ништа. Глува је к'о топ (Giono 2011: 33).

POT : sourd comme un pot ► Ce n'est pas la peine de vous fatiguer à parler, coupa le Sri Lankais en bafouillant, je suis **sourd comme un pot** (Puértolas 2013: 141).

— „Даба се мучите да причате“, одговорио је Шриланчанин мумлајући. „Глув сам као топ.“ (Puértolas 2014: 133).

— Ne zamarajte se pričom – mucajući ga prekinu Šrilančanin – ja sam gluh kao top (Puértolas 2014: 145).

POT : sourd comme un pot ► Comment vous allez faire pour sortir de chez vous en pleine nuit, les deux frères ? – Ça, ce n'est pas un problème : dans dix jours, on dort tous les deux chez notre grand-mère parce que mes parents sont à la chorale irlandaise, à Besington Hil. C'est un mercredi. Elle est **sourde comme un pot**, on a déjà fait le mur plusieurs fois. Elle ne se rendra compte de rien (Anderson 2009: 428).

— Како ћете вас двојица изаћи из куће усред ноћи? – Ма то није проблем: кроз десет дана обојица ћемо спавати код баке зато што нам родитељи иду с ирским хором у Бесингтон Хил. То је у среду. Она је глува ко топ, већ смо неколико пута бежали кад смо били код ње. Неће ништа приметити (Anderson 2011: 331).

POT : sourd comme un pot ► Dans la salle des Médailles, nous n'étions plus que quatre étudiants : Fritz Schoeffel, un obèse [...] qui ne pouvait monter trois marches d'escalier sans être au bord de l'étouffement, Julius Kakenegg, qui ne parlait jamais [...], Barthéleo Mietza qui était **sourd comme un pot**, et moi (Claudel 2007: 233).

— У сали са медаљама остали смо само нас четворица студената: Фриц Шефел, дебелко [...] који није могао да се попне уз три степеника а да се не задише, Јулијус Каканег, који [...] није причао [...], Бартелео Мица, који је био глув као топ, и ја (Klodel 2008: 165).

— U Dvorani odličja ostalo nas je samo četvero studenata: Fritz Schoeffel, debeljko [...], koji se nije mogao popeti ni tri stepenice a da ne ostane bez daha, Julius Kakenegg, koji nikada [...] nije razgovarao [...], Barthéleo Mietza, koji bijaše gluh k'o top, i ja (Claudel 2012: 147).

POT : sourd comme un pot ► Et lui, là, le vieux avec son blazer, il est pas mal, non ? – Ce n'est pas un blazer, gros bêta, c'est son pyjama, en plus il est **sourd comme un pot**... Et prétentieux avec ça... (Gavalda 2004: 73).

— А онај тамо, онај матори у блејзеру, није лош, а? – То није блејзер, лудо моја, то му је пицама, притом је глув к’о топ... А притом још и препотентан (Gavalda 2005: 59).

POT : sourd comme un pot ► Heureusement que Mme Schwartzenbaum est **sourde comme un pot**. Le bouquet final avait raté de peu le toit de sa maison (Arrou-Vignod 2009: 282).

— Сва срећа да је госпођа Шварценбаум глува као топ. Последња ракета је замало погодила кров њене куће (Aru-Vinjo 2013: 345).

POT : sourd comme un pot ► Il n’y a qu’une vieille femme [...] qui prétend qu’elle a entendu deux détonations... Seulement, j’ai dû lui répéter plusieurs fois ma question, car elle est **sourde comme un pot** (Simenon 2002: 24).

— Само једна старица [...] тврди да је чула два пуцња... Међутим, њој сам неколико пута морао поновити питање, јер је глува као топ (Simenon 1969: 122).

POT : sourd comme un pot ► J’ai calé la crosse de la carabine contre mon épaule pour éviter le recul, j’ai retenu ma respiration et paf! j’ai tiré. En plein dans la vitre de Mme Schwartzenbaum. [...] Heureusement, Mme Schwartzenbaum est **sourde comme un pot** (Arrou-Vignod 2009: 253).

— Ослонио сам кундак карабина на раме, да бих избегао трзај, задржао сам дах и паф! – испалио метак. Право у прозор госпође Шварценбаум. [...] На сву срећу, госпођа Шварценбаум је глува као топ (Aru-Vinjo 2013: 311).

POT : sourd comme un pot ► Je garde la tête baissée, je n’ose pas regarder Monsieur Marin, [...] pourquoi ils ne disent rien, pourquoi y a-t-il ce silence tout à coup, sont-ils tous morts, sont-ils en train de rire et je n’entends plus, suis-je devenue **sourde comme un pot**, je n’ose pas relever la tête (Vigan 2007: 79).

— Држим оборену главу, не усуђујем се да гледам господина Марена, [...] зашто они не кажу ништа, зашто одједном влада та тишина, да ли су сви мртви, да ли се управо смеју а ја не чујем више, да ли сам постала глува као топ, не усуђујем се да поново дигнем главу (Vigan 2014: 55).

POT : sourd comme un pot ► Je pourrais voir votre femme ? – Si vous voulez, mais elle est **sourde comme un pot** (Bonnot 2007: 122).

— Могу ли разговарати с ваšом женом? – Ако желите, али глуха је као топ (Bonnot 2011: 75).

POT : sourd comme un pot ► Je rencontre souvent le grand-père, c’est lui qui soigne ces beaux pruniers. Il est **sourd comme un pot**, mais il est bien gentil (Pagnol 2004b: 141).

— Често срећем деду: он се брине о овим лепим шљивама. Глув је као топ, али је веома љубазан (Пањол 1993: 124).

— Često sretnem djeda, on se brine o ovim lijepim šljivama. Gluh je kao top, ali jako ljubazan (Pagnol 2010: 140).

POT : sourd comme un pot ► La vieille dame que vous allez voir au premier est la propriétaire. Si vous lui parlez, parlez fort, monsieur le procureur, car elle est **sourde comme un pot** (Simenon 2003c: 546).

— Стара госпођа коју ћете видети на првом спрату власница је куће. Ако јој се будете обраћали[,] вичите, она је глува као топ (Сименон 1953: 169).

POT : sourd comme un pot ► Mme Schwartzenbaum ne zozote pas : elle est **sourde comme un pot** (Arrou-Vignod 2009: 240).

— Госпођа Шварценбаум заправо нема говорну ману: глува је као топ (Aru-Vinjo 2013: 295).

POT : sourd comme un pot ► Mon dieu ce qu’il a vieilli, avec une parfaite bonne foi, une parfaite absence de conscience de son propre délabrement, comme si lui pendant toutes ces années n’avait pas perdu la moitié de ses cheveux ne s’était pas ratatiné de dix centimètres n’était pas lentement mais sûrement devenu à peu près **sourd comme un pot** (Prudhomme 2012: 35).

— Боже мој како је остарио, са савршеном добром вољом, савршеним одсуством свести о сопственом пропадању, као да он током свих тих година није изгубио пола своје косе није се скврчио за десет сантиметара није полако али сигурно постао глув као топ (Pridom 2015: 35).

POU : fier comme un pou ► Arthur a fait un virage très serré pour éviter le choc, comme un véritable pilote de chasse. « Quelle bravoure ! Quelle audace ! », commente le Roi. [...] Arthur est **fier comme un pou** aux commandes de son moustik qui n’a plus de secrets pour lui (Besson 2002: 129).

— Како би избегао судар, Артур прави нагли заокрет попут правог пилота ловачког авиона. „Какво јунаштво! Какава одважност!“, коментарише краљ. [...] Управљајући мустиком који за њега више нема тајни, Артур је веома поносан на себе. (Beson 2006: 112–113).

— Arthur naglo zaokreće da bi izbjegao sudar, kao pravi pilot borbenog zrakoplova. “Kakva srčanost! Kakva hrabrost!”, komentira Kralj. [...] Arthur sjedi ponosan kao pjetlić na ledima komarca koji za njega više nema nikakvih tajni (Besson 2006: 117–118).

POU : fier comme un pou ► Ils sont tous deux **fiers comme des poux** de la réussite de l’autre dans leurs anciennes fonctions. La preuve ? Dans la longue litanie des griefs qu’ils formulent, pas une fois ils ne disent : « Mon futur ex est un bon à rien (Girod de l’Ain 2004: 212).

— Обоје су поносни као паунови на пословне успехе оног другог. Доказ? На дугој листи притужби свако од њих је више пута поновио: „Мој будући бивши супружник није низашта“ (Žiro de l’En 2006: 194).

POU : fier comme un pou ► Vous avez déjà vu un coquelicot blanc ? – Non. – Ben moi j'en ai trouvé un, une fois. J'étais petite [...]. Je l'ai coupé à la base et j'ai couru le montrer à la famille [...]. Ils n'en revenaient pas de mon coquelicot albinos. On l'a pris en photo. J'étais **fière comme trente-six poux** (Garnier 2012: 95–96).

— Jeste li kad vidjeli bijeli mak? – Ne. – Eto ja sam ga jednom našla, jednom. Bila sam mala [...]. Otkinula sam ga na dnu stabljike te sam otrčala pokazati ga obitelji [...]. Nisu mogli doći k sebi od mog albino maka. Fotografirali su ga. Bila sam silno ponosna (Garnier 2014: 74–75).

POU : laid comme un pou ► Il suffira que tu dises ton nom pour qu'on te donne la meilleure table dans les meilleurs restaurants et qu'on t'offre le repas. [...] Et même si tu es **laid comme un pou**, les plus belles femmes se battront pour t'avoir. Alors toi qui es joli garçon en plus, je te dis pas ! (Mourlevat 2006: 191).

— Биће довољно да кажеш само своје име и да ти дају најбољи сто у најбољим ресторанима и да не платиш оброк. [...] Чак и да си ружан као ђаво, жене ће се отимати о тебе, а ти си још и леп (Murleva 2013: 239).

POU : moche comme un pou ► À présent, c'est Rita qui lui prend les mains et les pétrit dans les siennes. Alors il sourit et Rita se penche vers lui. « [...] Je ne vois pas ce qu'elle lui trouve, il est **moche comme un pou** » (Garnier 2012: 141).

— Sada Rita uzima njegovе ruke i stišće ih међу својима. Zatim се он насмијеши, а Rita се гagne prema njemu. “[...] Ne znam što vidi u njemu, ružan је попут уši” (Garnier 2014: 110).

POU : moche comme un pou ► Elle est impossible, autoritaire, imbue, le genre de gouvernante qu'on vous colle sur le dos pendant toutes les vacances, sans compter qu'elle est **moche comme un pou** (Échenoz 2006: 94–95).

— Неподношљива [je], ауторитативна, надмена, она врста гувернанте која ти се за време летовања стално лепи за леђа, а да и не поменемо да је ружна као лопов (Ešnoz 2011: 73).

— Ona је nemogućа, ауторитативна, ohola, попут onih dvorkinja što vam дишу за vratom tijekom cijeloga odmora, а k tome је i ružna као ponoć (Échenoz 2010: 80).

POU : moche comme un pou ► Je te trouve jolie [...]. – Mais toi, c'est normal, t'es ma mère. Les mères trouvent toujours leur fille belle. Elle te disait pas ça, Henriette ? – Pas vraiment, non ! Elle me disait que j'étais pas jolie, [...] [que j'étais] **moche comme un pou** qui louche ! (Pancof 2008: 66).

— Мени си лепа [...]. – Па да, то је нормално, ти си ми мајка. Мајкама су њихове кћерке увек лепе. Анријета ти то није говорила? – Не баш! Говорила ми је да нисам лепа, [...] [да сам] ружна као разрока вашка (Pancof 2014a: 64–65).

POU : moche comme un pou ► Posé sur l'oreiller, usé par les nombreux passages en machine à laver, gisait son

doudou. Zoé dormait toujours avec lui. Elle poussait même la ferveur jusqu'à demander à sa mère n'est-ce pas qu'il est beau, Nestor, maman ? Hortense dit qu'il est **moche comme un pou** boiteux ! Joséphine [...] mentait héroïquement, essayant de traquer une once de beauté dans le chiffon informe, borgne et délavé (Pancof 2008: 45).

— Положен на јастук, похабан од силних пролазака кроз веш-машину, лежао је њен плишани меда. Зое је увек спавала с њим. Била му је толико одана да је чак питала своју мајку: „Зар није Нестор леп, мама? Хортензија каже да је ружан као ћопава вашка!“ [...] [Жозефина је] јуначки [...] лагала, покушавајући да пронађе мрвичак лепоте у безобличној, једноокој и испраној крпи (Pancof 2014a: 43).

POU : vexé comme un pou ► « Je m'appelle Oscar Pil et je suis un Médecin. La file fit des yeux tout ronds. « Quoi ? Toi, un Médecin ? Mais mon père m'a dit qu'ils étaient grands, forts et courageux !! » Oscar croisa les bras, **vexé comme un pou**. « Mais je 'suis' courageux ! Je suis un jeune Médecin, c'est tout ! » (Anderson 2009: 311).

— „Зовем се Оскар Пил и ја сам медикус.“ Девојчица разрогачи очи. „Шта? Ти си медикус? Али мени је тата рекао да су они велики, снажни и храбри!“ Оскар прекрсти руке, љут као рис. „Али ја јесам храбар! Ја сам млад медикус, то је све!“ (Anderson 2011: 241).

POU : vexé comme un pou ► Au cours d'une réunion, elle voulut prendre la parole et se mit à parler yiddish [...]. Une voix s'éleva qui demanda [...] qu'on veuille bien lui traduire ce que cette « haverté » (camarade) avait voulu dire! **Vexée comme un pou**, Estoucha se jura qu'on ne l'y reprendrait pas (Waysand 1997: 41).

— Током једног састанка хтела је да узме реч и почела да говори на јидишу [...]. Јавио се један глас који је затражио [...] да му буде преведено оно што је таа „хаверте“ (другарица) хтела да каже! Љута као рис, Естуша се заклекла да је више неће навести на танак лед (Veijan 1999: 25).

POU : vexé comme un pou ► Il a commencé à me raconter en italien ce qui s'était passé. Je faisais oui de la tête mais, en fait, je comprenais un mot sur cinq, je refusais de reconnaître que je ne comprenais pas l'italien, j'étais **vexé comme un pou** mais, par pur orgueil, je continuais à faire oui de la tête (Fargues 2006: 10).

— Почео [je] да ми прича на италијанском шта се догодило. Потврђивао сам главом, а у ствари, разумео сам сваку пету реч, нисам хтео да признам да не разумем италијански, осећао сам се као гњида, али из чисте гордости наставио сам да климам главом у знак потврђивања (Farg 2007: 7–8).

— Поцео ми [je] на талијанском причати што се догодило. Кимао сам главом, но заправо сам разумио сваку пету riječ, а нисам htio признати да не знам талијански, био сам страшно узрујан, али zbog ponosa сам наставио кимати главом (Fargues 2007: 5–6).

POU : vexé comme un pou ► On s'est donc reluqué comme ça, un certain temps, puis le gros s'est brusquement empourpré et m'a fait un geste bref de la tête que j'ai tout de suite compris. **Vexé comme un pou** mais costaud comme un dogue. (Pennac 1985: 230).

— Меркали смо се неко време, а онда се дебели наједном зајапурио и дао ми кратак знак главом, који сам одмах схватио. Нервозан као бува, али јак као дога (Penak 2009: 158).

— Neko smo se vrijeme tako mjerkali, a onda je debeli naglo pocrvenjeo i kratkim mi pokretom glave dao unak koji ssam odmah shvatio. Živčan kao buha i kršan kao medvjed (Pennac 2000: 151).

POUDRE : se propager comme une traînée de poudre

► La nouvelle se propage comme une traînée de poudre. Alain a été auditionné dans le film de Nella Bibica, un grand rôle (Beigbeder 2007: 171).

— Novost se širi kao trag baruta. Alain je dobio veliku ulogu u filmu Nelle Bibice (Beigbeder 2008: 113).

POUDRE : se propager comme une traînée de poudre

► La nouvelle se propagea dans l'enceinte du Vatican comme une traînée de poudre. Des silhouettes apparurent aux fenêtres en se faisant répéter le message (Prévoist 2008: 144).

— Вест се муњевито прошири унутар ватиканских зидина. На прозорима се појавише силуете које су се распитивале шта се десило (Прево 2010: 153).

POUDRE : se répandre comme une traînée de poudre

► La boulangère cria : « Les Boches font sauter Paris ! » Comme une traînée de poudre, le bruit se répandit dans le quartier provoquant un début de panique (Deforges 1991: 254–255).

— Пекар је повикао: „Швабе дижу Париз у ваздух!“ Мирис барута и бука ширили су се по четврти и изазивали панику (Deforž 2007: 178).

POUDRE : se répandre comme une traînée de poudre

► Le Guen avait ensuite expliqué au policier qu'il avait fait part de sa découverte à quelques amis en leur demandant de la tenir secrète. En fait, la nouvelle s'était répandue comme une traînée de poudre dans le petit monde de la plongée sous-marine, elle avait suscité les pires jalousies chez les mordus des profondeurs (Bonnot 2007: 105).

— Le Guen je policajcu potom objasnio da je o svom otkriću govorio nekim prijateljima, zamolivši ih da to drže u tajnosti. Novost se, međutim, proširila poput vjetra u malom svijetu pomorskih ronilaca, izazvavši gorku ljubomoru kod ljubitelja dupina (Bonnot 2011: 64).

PRUNELLE : faire attention à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Attention à ma robe. – J'y ferai attention comme à la prunelle de mes yeux. Car je ne sais pas où je trouverais cinq kilos de beurre et cinq litres d'huile pour te la rembourser. (Deforges 1991: 325).

— Пази на моју хаљину. – Пазићу је као зеницу ока свог. Не знам где бих иначе нашла пет кила маслаца и пет литара уља да ти надоместим (Deforž 2007: 226).

PRUNELLE : tenir à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Avec son boat-house et sa vieille Mustang, c'était le seul héritage qui lui venait de sa mère et elle y tenait comme à la prunelle de ses yeux (Musso 2009: 162).

— Са њеном кућицом на води и њеним старим „мустангом“, било је то једино што јој остало од мајке и чувала је све као зеницу ока (Musso 2013: 138).

— S boat-houseom i starim Mustangom, to je bilo jedino što je naslijedila od majke i čuvala ga je kao zenicu oka (Musso 2012: 165).

PRUNELLE : tenir à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Il a trimé toute sa vie pour faire fructifier sa terre, qu'il y tient comme à la prunelle de ses yeux (Salvayre 2014: 64).

— Цео живот [је] дирирчио да би његова земља давала плода, воли је као зеницу ока свог (Salver 2015: 48).

PRUNELLE : tenir à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► J'ai fini « Le Lion » et « Fortune carrée » et les ai rendus à Igor qui m'a prêté d'autres romans de Kessel, tous dédicacés. Il y tenait comme à la prunelle de ses yeux. Il trouvait que je lisais trop vite et n'en profitais pas assez. Il avait fallu négocier. À présent, il me les donnait deux par deux (Guenassia 2009: 431).

— Прочитао сам „Лав“ и „Чисту срећу“ и вратио их Игору, који ми је онда позајмио и остале Кеселове романе, све с посветама. Чувао их је као зеницу ока свога. По његовом мишљењу, ја сма читао претерано брзо, пто ће рећи да из прочитаног нисам могао да извучем дивољно. Морао сам, стога, да преговарам. Сада ми је давао две по две књиге (Genasija 2012: 313).

— Pročitao sam „Lava“ i „Dodatno jedro“ i vratio knjige Igoru koji mi je posudio i druge Kesselove romane, sve s posvetom. Pazio ih je kao zenicu oka. Smatrao je da čitam prebrzo i da ne uživam dovoljno. Trebalo je pregovarati. Tada mi ih je davao dvije po dvije (Guenassia 2012: 403–404).

PRUNELLE : tenir à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Je tiens à ce livre, « Master of Spies », obtenu du déstockage d'une bibliothèque de l'Illinois, comme à la prunelle de mes yeux. Le colonel Moravec avait bien des choses à raconter. Si je m'écoutais, je recopierais son livre en entier (Binet 2009: 214).

— Књигу „Врхунски шпијун“ („Master of Spies“), коју сам добио из фонда једне библиотеке у Илиноису, чувам као зеницу ока свог. Пуковник Моравец је и те како имао шта да каже. Да послушам себе, преписао бих целу књигу (Bine 2013: 176).

— Књигу „Врхунски шпијун“ („Master of Spies“), коју сам добио из фонда једне библиотеке у Илиноису, чувам као зеницу ока свог. Пуковник Моравец је и те како имао шта да каже. Да послушам себе, преписао бих целу књигу (Bine 2013: 176).

— Knjigu „Master of Spies“ koju sam nabavio tijekom rasprodaje skladišta jedne knjižare u Ilinoisu čuvam kao zenicu oka. Pukovnik Moravec imao je štošta reći. Da sam

slušao sebe, prepisao bih cijelu njegovu knjigu (Binet 2015: 187).

PRUNELLE : tenir à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Parfois il me semble que la cuisine me délivre un peu de la violence. Et je me cabre. Car je **tiens** à ma violence que je déplore **comme à la prunelle de mes yeux** (Desbiolles 1998: 107).

— Ponekad mi se čini da mi kuhanje ostavlja malo nasilnosti. I propinjem se. Jer se držim svoje nasilnosti koju oplakujem (Desbiolles 2009: 82).

PRUNELLE : tenir à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Perihan dormait [...]. Le poids de son enfant étendue sur son ventre lui paraissait divinement léger. Leurs souffles s'accordaient. Elle contempla le nez retroussé, les lèvres entrouvertes. Selim y **tenait comme à la prunelle de ses yeux** (Révay 2013: 189).

— Перихан је спавала [...]. Како је дете лежало испружено на стомаку изгледало је да је уз бојју помоћ температура спала. Дисање јој се ујединачило. Лејла се загледа у њен прџасти нос и поуотворена уста. Селим ју је сматрао зеницом свога ока (Revaj 2014: 157).

PRUNELLE : tenir à qqn comme à la prunelle de ses yeux ► Au début, je lui ai fait le coup du mec qui refusait de vendre et qui **tenait** à son trophée aussi historique qu'émouvant **comme à la prunelle de ses yeux**. Il a insisté pendant une heure vingt, compteur en marche. J'ai cédé (Guenassia 2009: 523).

— У почетку сам се правио да нећу да продам, да тај трофеј, чија је вредност колико историјска, толико и емотивна, чувам као зеницу ока свога. Он је инсистирао пуних сат и двадесет минута, таксиметар је све време радио. Попустио сам (Genasija 2012: 379).

— U početku, pretvarao sam se da ne želim prodati i da mi je stalo do toga povijesnog i dirljivog trofeja kao do zjenice vlastitog oka. Navaljivao je sat vremena, a taksimetar je radio. Pristao sam (Guenassia 2012: 489).

PRUNELLE : tenir à qqn comme à la prunelle de ses yeux ► Même s'il n'avait jamais osé exprimer ses sentiments, il **tenait** à Carole **comme à la prunelle de ses yeux** et s'inquiétait pour elle à cause des risques liés à son métier (Musso 2010: 52).

— Иако се никада није усудио да изрази своја осећања, било му је стало до Карол као до зенице ока свога, и стално је стрепео због ризика њеног посла (Musso 2013: 45).

— Iako se nikad nije usudio pokazati osjećaje, pazio je na Carole kao na zjenicu oka i bojao se za nju zbog svih opasnosti koje donosi njezin posao (Musso 2013: 56).

PRUNELLE : tenir à qqn comme à la prunelle de ses yeux ► Suivez-le doucement, pas de fausse manœuvre [...]. Je **tiens** à ce type **comme à la prunelle de mes yeux** (Vargas 2001: 317).

— Пратите га полако и пазите [...]. Држим до тог типа као до зенице својих очију (Vargas 2007: 248).

— Opresno ga slijedite, bez naglih pokreta [...]. Pazim na njega kao na zjenicu oka (Vargas 2011: 243).

PRUNELLE : veiller à qqch comme à la prunelle de ses yeux ► Je vous remets tout ce courrier, Monsieur l'Intendant, à charge pour vous d'y **veiller comme sur la prunelle** de vos yeux et de respecter, c'est évident, les desiderata de Sa Majesté en ce qui concerne leur remise, leur lecture, etc (Golon 1980: 770).

— Uručujem vam svu tu poštu, gospodine intendante. Dakako, nadam se da ćete na nju paziti kao na zjenicu oka (Golon 1993: 354).

PRUNELLE : veiller à qqn comme à la prunelle de ses yeux ► Son fils, il **veillait** dessus **comme à la prunelle de ses yeux**. Il a été un mauvais mari mais c'était un bon père (Lemaitre 2012: 134).

— Пазио је сина као зеницу ока. Био је лош муж, али добар отац (Lemetr 2014: 120).

— Na sina je pazio kao na zjenicu oka svojega. Bio je loš muž, ali dobar otac (Lemaitre 2014: 102).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► [II] ne peut s'empêcher de se mêler à toutes les conversations et de vouloir avoir raison contre tout le monde. Jusqu'au moment où son protecteur, excédé, est obligé d'employer les grands moyens et de le **secouer comme un prunier** pour lui faire entendre raison (Lapeyre 2010: 73).

— Никад није у стању да се суздржи, него се меша у све разговоре и увек жели да буде у праву. До те мере да његов заштитник, уморан од свега тога, мора да посегне за крупним оружјем и да га протресе као дете звечку како би га смирио (Laper 2011: 50).

— Ne može odoljeti ne umiješati se u svaki razgovor, neprestano svima dokazujući da je u pravu. Sve do trenutka kad se njegov zaštitnik, osjetivši da je prevršio svaku mjeru, ne odluči poduzeti ozbiljne korake i zatresti ga poput stabla šljive da ga prizove razboritosti (Lapeyre 2013: 58).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► « Écoutez-moi donc, chipie vous-même, cria Séverine, en l'attrapant par son collet de dentelle, vous n'aurez jamais de mari, si belle que vous vous croyez ! » – « Mais vous oubliez... vous oubliez, protestait Bertille que l'autre **secouait comme un prunier**, vous oubliez, sotté vous-même, que j'en ai déjà un de... de mari » (Golon 1984: 164).

— “Slušajte me dakle, vi koja ste doista spletkarica!”, uzviknula je Séverine i uhvatila je za čipkani ovratnik, “vi nikad nećete naći muža, pa čak i da ste lijepi kao što mislite!” – “Ali vi zaboravljate... vi zaboravljate”, prosvjedovala je Bertille dok ju je Séverine držala kao vreću, “vi, glupačo, zaboravljate da već imam... jednog muža” (Golon 1993: 129).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► « Mais pourquoi m'as-tu envoyé cette lettre, bon dieu, pourquoi ? » Il s'est brusquement arrêté et me **secoue comme un prunier** (Pennac 1997: 77).

— „Али зашто си ми, кева ти, послао то писмо, зашто?“ Нагло се зауставио и протресао ме као стару шљиву (Penak 2015: 83).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► « Maman, tu ne veux pas lui parler ? » Je m’approchai d’elle, moi qui jamais ne la touchais, et la **secouai comme un prunier**. « Parle-lui, maman ! » (Roze 1996: 41).

— „Мама, хоћеш ли да разговараш са њом?“ Пришла сам јој, ја која је никада нисам дотицала, и продрмала је као стабло шљиве. „Реци јој нешто, мама!“ (Poz 1997: 33).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Avant qu’on ait eu le temps de dire ouf, il nous avait crochétés tous les deux par le col et nous **secouait comme des pruniers** (Arrou-Vignod 2009: 51).

— Пре него што смо имали времена да кажемо „ух“, зграбио нас је обојицу за крагне и протресао нас као стару шљиву (Aru-Vinjo 2013: 63).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Cécile a pris ma défense. On avait un point commun. Elle était allergique aux maths. Blocage réhibitoire et incompréhension fondamentale. Pierre s’était escrimé pendant des années. Il avait essayé tout ce qui était possible pour qu’elle progresse. Il avait hurlé. Il l’avait **secouée comme un prunier**. En vain (Guenassia 2009: 85).

— Сесил је стала у моју одбрану. Имали смо нас двоје нешто заједничко. И она је била алергична на математику. И она је имала ту непремостиву, неприхватљиву и несхватљиву блокаду. Пјер је са њом годинама муку мучио. Пробао је све могуће не би ли она коначно почела да напредује. Викао је на њу. Тресао ју је као шљиву. Узалуд (Genasija 2015: 64).

— Cécile je stala u moju odbranu. Imali smo nešto zajedničko. Bila je alergična na matematiku. Totalna blokada i temeljno nerazumijevanje. Pierre se borio godinama. Pokušao je sve moguće da bi napredovala. Urlao je. Strahovito ju je drmao. Uzalud (Guenassia 2012: 81).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► D’un mouvement de reins souple et avec une rapidité foudroyante elle se jeta sur Beaumarchand, l’agrippant aux épaules et le **secouant comme un prunier**. « Misérable ! Je vous ai recousu la panse et vous m’avez vendue à Barbe d’Or ! » (Golon 1978: 167).

— Gipkim pokretom bedara zapanjujućom se brzinom baci na Beaumarchanda, zgrabi ga za ramena i uze tresti njime kao stablom šljive. “Bijedniče! Sašila sam ti drobinu, a ti si me prodao Zlatobradom!” (Golon 1980: 210).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► De sa démarche de crapaud, Giau s’avança vers les enfants qui reculèrent. L’un d’eux lui lança une pierre. D’autres s’apprêtaient à l’imiter, mais Léa saisit l’oreille de l’attaquant et le **secoua comme un prunier**. Le gosse lança des cris de cochon qu’on égorge (Deforges 2003b: 257).

— Својим жабљим ходом Ђиау је кренуо ка деци која су измицала. Једно од њих је бацило камен на њега.

Друга деца су хтела да учине то исто, али је Леа зграбила једнога од њих и продрмала га. Дете је зазичало као прасе које кољу (Deforž 2009: 200).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Déjà, le grand avait saisi Jean-A. par le col de sa chemisette nulle et le **secouait comme un prunier** (Arrou-Vignod 2009: 206).

— Дугајлија је већ ухватио Жана А за крагну кошуљице и тресао га као стару шљиву (Aru-Vinjo 2013: 254).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Elle avait terriblement envie de saisir par son jabot de dentelle et de **secouer comme un prunier** (Golon 2013: 478).

— Spopadala ju je mahнита želja da ga zgrabi za čipkasti ovratnik i da ga prodrma kao šljivu (Golon 1966: 454).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Elle m’expliquait que son Mister Magoo était souffrant, [...] et elle me serrait la main très fort pour me donner du courage. Enfin, c’est ce qu’elle m’a dit après, qu’elle **m’avait secoué comme un prunier** parce qu’elle m’avait trouvé un peu pâlot (Gavalda 2002: 135).

— Објаснила ми је да је њен Мистер Магу болестан, [...] и сада се са мном чврсто руковала не би ли ме охрабрила. То ми је, у ствари, рекла касније: да ми је намерно протресао руку, зато што је видела да сам блед (Гавалда 2002: 112).

— Objasnila mi je da je mister Magoo lakše obolio, [...] pa mi snažno stisnula ruku da me ohrabri. Zapravo, tako mi je kasnije rekla, pošteno me protresla jer sam joj se činio malo bljedahan (Gavalda 2003: 84).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Elle s’est mise à [...] à s’empêtrer dans mes jambes, en me tirant pour me faire tomber sur elle. [...] Elle riait aux anges et se cramponnait à moi en **me secouant comme un prunier**. C’était dur de résister à ça (Vian 1973: 18).

— Почела је [...] да ми се заплиће у ноге и да ме вуче према себи. [...] Нехајно се смејала, енергично се припијала уз мене и тресла ме као шљиву. Било је тешко одупрети јој се (Vijan 2011: 26).

— Počela se [...] plesti oko mojih nogu, vukući me k sebi. [...] Smijala se neodređeno, čvrsto se priljubivši uz mene i mijesajući kao za kajganu. Nije bilo lako odoljeti (Vian 2009: x).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Frappez-le, giflez-le, insultez-le, crachez-lui dessus ! – À quoi cela servirait-il ? – À vous soulager ! – Ça ne me soulagerait pas. – Vous me décevez. M’autorisez-vous à vous remplacer ? J’aimerais bien, moi, le **secouer comme un prunier** en lui disant ses quatre vérités, à ce vieux salaud répugnant ! (Nothomb 1998: 151).

— Ударајте га, шамарајте га, вређајте га, плујте га. – Шта бих тиме постигла? – Било би вам лакше! – Од тога ми не би било лакше. – Разочарали сте ме. Овлашћујете ли ме да вас заменим? Баш бих волела да га продрмам као шљиву и да томе гадноме ниткову

кажем истину у лице (Notomb 2012: 96). = Udarite ga, izšamarajte [sic!] ga, ispsujte ga, pljunite ga! – Čemu bi to služilo? – Da vam bude lakše. – Od toga mi neće biti lakše. – Razočarali ste me. Dozvoljavate li mi da to ja uradim umjesto vas? Voljela bih ga prodrmati kao šljivu, da tom odvratnom starateljki sve pljunem u lice (Nothomb 2004: 111).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Il nous demanda de boucler nos ceintures [...]. Le pilote tira deux manettes, repoussa une série de boutons [...]. Les hélices se mirent à tourner. [...] L'avion s'aligna sur la piste. Le bruit dans le cockpit devint assourdissant, tout tremblait. [...] **Secoués comme des pruniers**, nous prîmes de la vitesse (Levy 2009a: 466).

— Замолио нас је да вежемо појасеве [...]. Пилот повуче две ручке и испритиска мноштво дугмади [...]. Елисе се завреше. [...] Авион крену да рула по писти [...]. Бука у кабини била је заглашујућа, све се тресло. [...] Авион је убрзавао, подрхтавајући као прут (Levi 2010: 397–398).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► J'ai attrapé un accoudoir et je l'ai secoué comme un prunier jusqu'à ce qu'il me reste dans les mains. [...] Cet accoudoir m'a donné un mal de chien, j'ai dû me servir d'un pied de chaise en guise de levier pour le faire sauter (Djian 1986: 157).

— Dohvatio sam jedan od naslona i tresao ga kao šljivino drvo, sve dok mi nije ostao u rukama. [...] Namučio sam se tim naslonom za ruke, morao sam se poslužiti nogom stolice kao polugom da ga podignem (Djian 2003: 173).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► J'attends des explications, a fait papa en le secouant comme un prunier (Arrou-Vignod 2009: 140).

— „Очекујем објашњење“, рекао је тата тресући га као стару шљиву (Aru-Vinjo 2013: 174).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Je me jetai sur lui, l'attrapai par les revers de son manteau et, avec une énergie d'athlète, je le secouai comme un prunier en criant : « Foutez le camp, espèce d'emmerdeur ! » (Nothomb 1995b: 101).

— Bacio sam se na njega, šćepao ga za okovratnik kaputa i, energijom atleta, prodrmao ga kao da je stablo šljive, te kriknuo: “Gonite se odavde, vi najobičniji gnjavoru!” (Nothomb 2004: 123).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Je n'ai pas écrit le nom du casier dans le mot, ignoble menteur ! s'écria Juliette à voix basse, en le secouant comme un prunier. Pourquoi l'y aurais-je écrit ? (Mauri 2013: 188).

— У поруци нисам то написала, гнусни лажљивче! – повика Жилијета дубоким гласом, тресући га као шљиву. – Због чега би то написала? (Мори 2012: 168).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Je vais t'apprendre à faire du vélo dans l'appartement! il a dit en le secouant comme un prunier (Arrou-Vignod 2009: 135).

— „Научићу ја тебе да возикаш бицикл по стану!“, викао је тресући га као шљиву (Aru-Vinjo 2013: 166).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► La plupart avaient dormi là. Fermillin, premier levé, les réveilla en les secouant comme des pruniers avant de les faire déjeuner au pinot blanc (Claudel 2003b: 92).

— Већина их је ту спавала. Фремилин, који је први устајао, будио их је дрмајући их као стабла шљива, пре него што би им за доручак дао бели пинот (Klodel 2005: 64).

— Већина их је тамо позaspala. Први се пробудио Fremillin, будио pospance, tresao ih kao šljive, a onda im za doručak ponudio bijeli pinot (Claudel 2004: 55).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Le chasseur de l'hôtel Adlon empoigna Max par le bras et le secoua comme un prunier. Hébéété, à moitié sourd, Max mit quelques instants à le reconnaître et à se souvenir qu'il se trouvait dans l'avenue Unter den Linden (Révay 2007: 577).

— Батлер хотела „Адлон“ ухвати Макса за надлактицу и стресе га као стабло дрвета. Изгубљен, олувео, Максу је требало неколико тренутака да га препозна и присети се да се налази у Авенији Унтер ден Линден (Revaj 2013: 404).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Pris de panique, craignant une intoxication médicamenteuse, il attrapa Tom par les épaules pour le sortir de son sommeil artificiel. Secoué comme un prunier, l'écrivain finit par ouvrir les yeux (Musso 2010: 28).

— Обузе га паника, уплаши се да се Том отровао лековима па га зграби за рамена како би га извукао из вештачког сна. Док га је пријатељ тресао као шљиву, писац најзад отвори очи (Musso 2013: 23).

— Obuzet panikom i bojeći se trovanja lijekovima, zgrabi Toma za ramena da ga razbudi. Od silnog tresenja, pisac napokon otvori oči (Musso 2013: 28).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Puis la Marie a dit deux fois à l'Albert : « Je te gifle. » Puis elle l'a fait. Oui ! Puis elle te l'a secoué comme un prunier. Il disait des sales mots ; il tirait la queue des filles. Il a eu sa gifle (Giono 1978: 589).

— Потом је Марија два пута рекла Алберту: „Ошамарићу те.“ А онда је то и учинила. Да! Па ти га је протресла као шљиву. Он је, пак, говорио ружне речи; вукао се иза девојчица. Опет је добио шамар (Жионо 2011: 70).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Sa première réaction aurait été de gifler Cantor, de le secouer comme un prunier et de... oui, elle aurait bien été capable de l'assommer à coups de crosse (Golon 1967: 448–449).

— У први мах дошло јој је да ишчука Cantora, да njime trese kao šljivom i da... jest, bile je u stanju dotući ga udarcima kundaka (Golon 1980: 622).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ► Son corps lui rappela douloureusement qu'il avait été secoué

comme un prunier dans le col Hédoc, mais il finit par ouvrir les yeux et, à sa grande surprise, il se trouva le nez contre des chaussures cirées noires (Anderson 2009: 341).

— Болови у телу подсетише га да га је вртлог у каналу Холедох изубијао као мечку у цаку. Кад је коначно отворио очи, нос му је, на његово велико изненађење, био тик уз црне навштене ципеле (Anderson 2011: 263).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ▶ Tu me donnes envie de te **secouer comme un prunier** pour te sortir de ta foutue routine ! On ne partage pas sa vie avec quelqu'un parce qu'il est gentil, mais parce qu'il vous fait vibrer, rire, parce qu'il vous emporte sans vous retenir, parce qu'il vous manque même quand il est dans la pièce à côté (Levy 2014: 135).

— Дође ми да те протресем као шљиву да бих те избацила из те твоје досадне колотечине! Не дијели се живот са неким зато што је љубазан, већ зато што због њега треперите, смијете се, зато што вас баца у занос не спутавајући вас, зато што вам недостаје чак и кад је у сусједној просторији (Levi 2014: 84).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ▶ Une puissante envie de saisir Gus par les épaules et de **secouer comme un prunier** envahit Oksa. Pourtant, malgré son désappointement, elle réussit à garder son calme (Plichota & Wolf 2013: 84).

— Oksa bi najradije bila uhvatila Gusa za ramena i protresla. No uspjela je ostati stalozena (Plichota i Wolf 2012: 63).

PRUNIER : secouer qqn comme un prunier ▶ Walter prit mes mains et les serra chaleureusement. Merci, merci, merci, dit-il **en me secouant comme un prunier** (Levy 2009b: 199–200).

— Волтер ме ухвати за руке и срдачно их стегну. „Хвала, хвала, хвала“, рече тресући ме као шљиву (Levi 2011: 168).

PUCE : excité comme une puce ▶ [L'appartement] n'était pas en bon état et Pauline (la plus dégourdie des deux) avait convaincu notre propriétaire de nous confier sa rénovation [...]. Elles ont été **excitées comme des puces** avec ça, ont pris des cotes, tracé des plans, feuilleté des catalogues et demandé des tas de devis qu'elles ont commentés des soirées entières en lapant leurs tisanes (Gavalda 2014: 23).

— [Стан] није био у добром стању и Полина (она бистрија од њих две) је убедила нашег газду да нам дозволи да га реновирамо [...]. Биле су узбуђене због тога као деца, узеле су ценовнике, нацртале планове, излистале каталоге и тражиле гомиле предрачуна које су по читаво вече коментарисала срчући свој чај од лековитог биља (Gavalda 2014: 17).

PUCE : excité comme une puce ▶ « Et maintenant... que la fête commence ! » s'exclame-t-il, **excité comme une puce** qui aurait gagné au loto (Besson 2003: 113).

— „А сада, нек славље почне!“, узвикну, узбуђен као бува која је добила на лоту (Besson 2006: 107).

— “А сада... neka počne slavlje” uzvikne on, uzbuđen kao buha koja je osvojila dobitnu kombinaciju na lotou (Besson 2006: 91).

PUCE : excité comme une puce ▶ À Madrid, il évite l'ambassadeur de France, M. de Beauharnais, la reine Marie-Louise d'Espagne, le Premier ministre, don Manuel Godoy, prince de la Paix et amant de la reine, tous **excités comme des puces** à l'idée de voir le grand homme et de causer avec lui (Ormesson 1992: 341).

— У Мадриду избегава француског амбасадора, г. од Боарнеа, шанску краљицу Марију Лујзу и председника владе, дон Мануела Годоја, кнеза Мира и краљичиног љубавника, који се радују као деца при помисли да ће видети тог великана и проћаскати с њим (Ormesson 2003: 284–285).

PUCE : excité comme une puce ▶ Bill se retrouvait étroitement associé à la mise au point de ce vaccin et à sa commercialisation éventuelle en tant que directeur de ce grand laboratoire français producteur de vaccins [...]. Bill était **excité comme une puce** par le vaccin (Guibert 1990: 175).

— Bill je, kao direktor velikoga francuskog laboratorija koji se bavi proizvodnjom cjeviva [...], bio usko povezan s uvodenjem toga cjeviva i s njegovim eventualnim stavljanjem u prodaju. [...] Bill je bio strahovito uzbuđen zbog toga cjeviva (Guibert 1997: 146–147).

PUCE : excité comme une puce ▶ Chaque fois qu'arrive le 14 Juillet, Ravel est **excité comme une puce**, pas question de rater le moindre bal. Il écume tous les quartiers de Paris, s'attarde à toutes les terrasses d'où il aime regarder danser les couples collés sous les lampions en écoutant jouer les orchestres (Échenoz 2006: 74).

— Сваког 14. јула Равел је узбуђен као чип, не долази у обзир да пропусти и најбезначајнији бал. Обилази све четврти Париза, седи на свим терасама кафана одакле воли да посматра како под лампионима плешу приљубљени парови и слуша оркестре (Ešnoz 2011: 57).

— На сваки Дан државности Равел је узбуђен као дијете, не долази у обзир пропустити иједан бал. Залази у сваку паришку четврт, задржава се на свим терасима барова, одакле радо проматра приљубљене парове како плешу под свјетлима лампиона и слуша оркестре (Échenoz 2010: 63).

PUCE : excité comme une puce ▶ Elles se sont assises, j'ai donné un exercice sur le conditionnel qu'elles ne feraient pas. Elles venaient pour discuter, Katia **excitée comme une puce** à Converse Ail Star et Sandra branchée sur dix centrales (Bégaudeau 2006: 262).

— Селе су, дао сам им вежбање са потенцијалом које неће урадити. Дошле су да расправљају, Катја немирна као бува старкама, а Сандра прикачена на десет екрана (Bégodo 2010: 292).

PUCE : excité comme une puce ▶ En fait, elle était **excitée comme une puce**. Elle m'a juré ses grands dieux qu'elle ne courait aucun risque, si ce n'est celui d'être suivie par les deux inspecteurs chargés de sa protection (Pennac 1990: 302).

— У ствари, била је веома узбуђена. Заклела ми се свим боговима да се неће наћи ни у каквој опасности, осим ако је не буду пратила она двојица инспектора задужена за њену заштиту (Penak 2001: 281).

— Zapravo je vraški zagrizla. Svim mi se živim klela da se ne izlaže nikakvoj opasnosti, osim ako za njom ne krenu dvojicainspektora zadužena da je štite (Pennac 2003: 261).

PUCE : **excité comme une puce** ► **Excité comme une puce**, Bill appelle de New York, [...] il dit que le vaccin de Mockney a enfin reçu, la veille, la licence d'une organisation très peu laxiste, qui bloquait tout jusqu'à nouvel ordre, ce qui allait permettre de multiplier les expérimentations aux Etats-Unis (Guibert 1990: 251).

— Uzbuđen do krajnjih granica, Bill zove iz New Yorka, [...] kaže da je Mockneyevo cjevivo jučer napokon dobilo dozvolu neke organizacije koja inače nije jako sklona popustljivosti pa je do daljnega sve zaustavljala, a ovo će sada omogućiti nove pokuse u Sjedinjenim Državama (Guibert 1997: 214).

PUCE : **excité comme une puce** ► Ici régnait déjà une certaine effervescence, des centaines de types **excités comme des puces** [...] criaient, chantaient, hurlaient, se tapaient dans le dos (Lemaitre 2013: 140).

— Овде су ствари већ помало узавреле, стотине типова узбуђених као буве [...] викали су, певали, вриштали, плјескали се по леђима (Lemetr 2014: 111).

— Vladala je već neka uzavrela atmosfera, na stotine uzbuđenih tipova poput stjenica [...] vijalo je, pjevalo, urlalo, tapšući jedni druge po leđima (Lemaitre 2015: 100).

PUCE : **excité comme une puce** ► Il l'adorait, sa Nathalie. [...] Quand il venait, Sandrine voyait qu'il était **excité comme une puce**, il en bavait d'envie quand il regardait sa Nathalie. Avec ses yeux de merlan frit, il n'attendait qu'une chose, l'autorisation de lui foncer dessus (Lemaitre 2012: 144–145).

— Обожавао је своју Натали. [...] Када је долазио, видела је да је напаљен и да балави од пожуде кад погледа своју Натали. Оним својим тупавим погледом. Чекао је само једно: дозволу да навали на њу (Lemetr 2014: 129).

— Obožavao je Nathalie. [...] Kad god bi došao, Sandrine je vidjela da je uzbuđen kao malo dijete, sline su mu curile kad god bi pogledao u Nathalie. Razrogačenih očiju kao u krepane ribe, čekao je samo na jedno: na dopuštenje da skoči na nju (Lemaitre 2014: 110–111).

PUCE : **excité comme une puce** ► Je prends vite une douche et rejoins ma soeur dans la voiture, j'ai glissé la caméra dans un sac en plastique, **excité comme une puce** à l'idée de filmer une interview de Suzanne [...] et de Louise [...] une interview sur le sida (Guibert 1991: 100).

— Brzo se otuširam i pridružim sestri u autu, kameru sam gurnuo u plastičnu vrećicu, uzbuđen kao dijete na pomisao da ću sa Suzanne [...] i s Louise [...] snimiti intervju o sidi (Guibert 2011: 90).

PUCE : **excité comme une puce** ► Les volets claquaient, les portes gémissaient et toute la maison était plongée dans l'obscurité. [...] Sans radiateur électrique, il était impensable de les [= les filles] laisser dormir là-haut. Elles étaient **excitées comme des puces** (Gavalda 2002: 52).

— Читава [је] кућа, са капцима који су снажно ударили и вратила која су цвилела, и даље била у мрклом мраку [...] Без грејања их нисам могла оставити да спавају горе. Устрептале су од узбуђења (Гавалда 2002: 44).

— Kapci su na prozorima lupali, vrata škripala, a cijela kuća bila uronila u tminu. [...] Bez električnog radijatora nisam mogla ni pomisliti da ih pustim spavati na katu. Bile su uzbuđene kao nitko (Gavalda 2003: 34).

PUCE : **excité comme une puce** ► Outre les députés rebelles, il y a dans le bâtiment [de l'Assemblée] une foule de patriotes décidés à le défendre, et parmi eux Édouard qui passe la nuit, **excité comme une puce**, à circuler de salle de réunion en salle de réunion (Carrère 2011: 355–356).

— Поред побуњених посланика, у згради [Скупштине] се налази гомила патриота решених да је бране, а међу њима је и Едуард, који, ван себе од узбуђења, тамо проводи ноћ кружећи од једне до друге сале за састанке (Karer 2012: 362–363).

PUTOIS : **gueuler comme un putois** ► Il saute en l'air pour tourner la caméra vers la porte qu'il montre du doigt. « Look at the door ! OPEN THE DOOR ! » [...] Mais ces petites caméras n'ont pas de micro, pas la peine de **gueuler comme un putois** (Beigbeder 2003: 241).

— Skače uvis i okreće kameru prema vratima koja pokazuje prstom. "Look at the door! OPEN THE DOOR!" [...] No te male kamere nemaju mikrofona, nema potrebe dernjati se kao manijak (Beigbeder 2004: 171–172).

PUTOIS : **gueuler comme un putois** ► Nous avons baisé à l'hôtel [...]. On a **gueulé comme des putois** (Beigbeder 2005: 183).

— Јебали смо се у хотелу [...]. Драли смо се ко да нас живе деру (Beigbede 2014: 107).

— Poševili smo se u hotelu [...]. Urlali smo ko sivojce (Beigbeder 2006: 125).

PUTOIS : **gueuler comme un putois** ► On fait la région, rien. En mars, on élargit au national. Toujours rien. Trarieux **gueule comme un putois**, il veut une conclusion. Alors début août, un an après la disparition du fils, on lui délivre le « certificat de vaines recherches » (Lemaitre 2012: 119).

— Траже га у околини, али без успеха. У марту се потрага проширује на целу територију земље. Опет ништа. Траје галами, тражи да се то оконча. И тако му, почетком августа, годину дана после синовљевог нестанка, издају „потврду о неуспелој потрази“ (Lemetr 2014: 106).

— Pretražuje se regija, ništa. U ožujku, pretraga se proširuje na nacionalnu razinu. Još uvijek ništa. Trarieux dreći na sav glas i na sve strane, traži zaključak. I onda mu

početkom kolovoza, godinu dana nakon sinovljeva nestanka, izdaju “potvrdu o uzaludnoj istrazi” (Lemaitre 2014: 89).

PUTOIS : gueuler comme un putois ► Quand la bagarre va éclater, comme ils **vont gueuler comme des putois**, automatiquement tout le monde, Bébert compris, va se retourner pour voir (Charrière 1972a: 414–415).

— Кад избије туча, сви ће се аутоматски окренути да виде шта се дешава, укључујући и Бебера, пошто ће се она двојица драти као луди (Šarjer 2012: 313). = Kad izbije tuča, kako će da urlaju kao lasice, automatski će se svi okrenuti da vide, podrazumijevajući i Bebera (Šarjer 1970: 317).

QUATRE : bouffer comme quatre ► L’homme use ce dont il se sert. Toute ta vie tu **as bouffé comme quatre** et ta barbe pousse blanche ; pour ce qui est de ta cervelle... tes cheveux sont restés noirs. Tu as choisi la sagesse (Pennac 1989: 80).

— Човек излиже оно чиме се служи. Целог живота си ждрао за четворицу и брада ти је оседела; што се тиче твога мозга... коса ти је остала црна. Изабрао си мудрост (Пенак 1999: 81).

— Kad se nečim koristiš, to i trošiš [...]. To vrijedi za sve. Cijelog si života jeo za četvoricu pa ti je brada sijeda; a što se pak mozga tiče... kosa ti je ostala crna. Izabrao si mudrost (Pennac 2001: 68).

QUATRE : comme quatre ► C’est-à-dire qu’elle n’a pas vraiment le temps de lire, la nouvelle brune. Elle bosse **comme quatre**. Elle sort moins que la sortie mais quand même deux ou trois fois par mois (Besson 2001b: 130).

— Другим рецима, она, нова црнка, занста, нема времена за читање. Диринчи за четворо. Излази мање од оне која излази, али ипак, два или три пута месечно (Beson 2001: 131).

QUATRE : comme quatre ► Collot [...] fut homme de théâtre [...] ; qui écrivit cinquante pièces qui se vendaient bien et se jouaient bien [...] ; qui **buvait comme quatre** pour faire venir le verbe (Michon 2009: 55).

— Collot [...] je bio čovjek od kazališta [...] ; koji je napisao pedesetak djela koja su se dobro prodavala i igrala [...] ; koji je pio za četvoricu da bi našao riječ (Michon 2013: 42–43).

QUATRE : comme quatre ► Fanche fumait **comme quatre**, buvait comme douze, se nourrissait au lance-pierre, travaillait au point de tomber endormie la tête sur son bureau ; je lui disais attention Fanche, ralentis, à ce rythme tu ne tiendras pas cent ans (Pennac 2012: 361).

— Фанша је пушила за четворицу, пила за дванаесторицу, јела с ногу, толико радила да би на крају заспала за столом; говорио сам јој: пази, Фаншо, успори мало, ако тако наставиш, нећеш дочекати стоту (Penak 2013: 277).

QUATRE : comme quatre ► Il ne jouait plus aux échecs. Madeleine lui passait ses caprices et le nourrissait **comme quatre**, les bons repas étant le meilleur remède contre la mélancolie (Guenassia 2009: 299).

— Више није играо шах. Мадлен му је толерисала хирове и хранила га за четворицу, уверена да је добар ручак најбољи лек против меланхолије (Genasija 2012: 217).

— Nije više igrao šah. Madeleine mu je ugađala i hranila ga za četvoricu, jer je dobro jelo bio najbolji lijek protiv melankolije (Guenassia 2012: 281).

QUATRE : manger comme quatre ► Bref, je tombai malade. Je devins vert, je maigrissais, je **mangeais comme quatre**, j’étais pris, à jeun, de vertiges, je mangeais encore, mon teint vira au bleu pâle et je me tenais parfois au mur de mon bureau pour aller à mon fauteuil (Bastide 1996: 250).

— Ukratko, razbolio sam se. Pozelenio sam, smršavio, jeo za četvoricu, natašte su me hvatale vrtoglavice, još sam jeo, ten mi je postajao blijedoplav, i ponekad sam se morao osloniti na zid ureda da stignem do svoje fotelje (Bastide 2009: 153).

QUATRE : manger comme quatre ► Il laissait peser sur sa femme un regard lourd d’ironie. Elle se tournait, gênée, vers le médecin. « Vous ne mangez pas, docteur ! [...] » [...] Il n’y avait que J.P.G. à **manger comme quatre** ! (Simenon 2005b: 135–137).

— Uperio je u ženu pogled pun ironije. Ona se zibunila i okrenula prema liječniku. “Vi ne jedete, doktore. [...]” [...] Samo je J. P. G. jeo za četvoricu (Simenon 1965: 85–86).

QUATRE : manger comme quatre ► Il partait tôt le matin, galopait dans la campagne la journée durant, rentrait fourbu, **mangeait comme quatre** et s’endormait sans mot dire (Jacq 1998: 276).

— Одлазио је раном зором, током целог дана јурио на коњу по селима, враћао се исцрпљен, јео за четворицу и падао у сан без речи (Žak 2000: 263).

— Odlazio je ranom zorom, tokom cijelog bi dana jurio na konju po selima, vraćao se iscrpljen, jeo za četvoricu i padao u san bez riječi (Jacq 2004: 233).

QUATRE : manger comme quatre ► Il visitait l’Italie en autobus de façon méthodique et avait trouvé une combine astucieuse. Il dormait dans les couvents qui y sont innombrables. C’était propre, on y **mangeait comme quatre** et ça ne coûtait presque rien (Guenassia 2009: 489).

— Кроз Италију је путовао аутобусом, методично, и снашао се врло лукаво. Спавао је по манастирима, којих је било не зна им се број. У њима је било чисто, могао си да једеш за двојицу, а није те коштало готово ништа (Genasija 2012: 355).

— Obilazio je planski Italiju autobusom i našao domišljatu kombinaciju. Spavao je po samostanima kojih ondje ima bezbroj. Bilo je čisto, jelo se kao za četvoricu, a gotovo ništa nije koštalo (Guenassia 2012: 458).

QUATRE : manger comme quatre ► Il y eut enfin la dernière soirée avant le départ pour Kiev. [...] Les filles Raïevsky entretenaient un climat de gaieté factice. Nicolas, à son habitude, **mangeait comme quatre** (Besson 1988: 53).

— Најзад, дошло је и последње вече пред одлазак за Кијев. [...] Кћерке Рајевског одржавале су атмосферу вештачког расположења. Николај је, по обичају, јео за четворицу (Beson 1999: 40).

QUATRE : manger comme quatre ► J'avalai péniblement un yaourt et une banane. Avec son histoire, Nathalie m'avait coupé le peu d'appétit qui me restait depuis l'aggravation de mon état ; Elle **mangea comme quatre**, ce qui lui attira les compliments du maître d'hôtel et des serveuses (Besson 1993: 90).

— С муком сам прогутао један јогурт и банану. Натали ми је својом причом пресекла и оно мало апетита што ми је остало откако ми се стање погоршало. Јела је за четворицу и зато добила похвале од управника ресторана и сервири (Бесон 1997: 100).

QUATRE : manger comme quatre ► Je crois que je n'en ai plus pour très longtemps. – Qu'est-ce que tu racontes ! C'est vrai que tu as eu pas mal de pépins de santé ces derniers temps, mais regarde-toi : tu pètes la forme, Maddy. Tu **manges comme quatre** ! (Le Callet 2007: 235).

— Мислим да нећу још дуго. – Ма шта причаш! Тачно је да те у последње време здравље не служи најбоље, али погледај се: у одличној си форми, Мади. Једеш за четворо! (Le Kale 2008: 221).

QUATRE : manger comme quatre ► Je voudrais retenir une table. Pour ce soir. – Pour combien de personnes ? – Une. Une seule. [...] – Mais je **mange comme quatre** (Queneau 1965a: 118).

— Хтео бих да резервишем сто за вечерас. – За колико особа. – Једну. Само једну. [...] – Али једем за четворо (Кено 2001: 102).

— Htio bih rezervirati stol. Za večeras. – Za koliko osoba? – Jendu. Samo jednu. [...] Ali ja jedem za četvoricu (Queneau 2014: 102).

QUATRE : manger comme quatre ► Le blessé cicatrisait à vue d'œil. Il se mit à **manger comme quatre** dès qu'on lui eut enlevé les sondes (Pennac 1989: 306).

— Болесникове ране зарастале су наочиглед. Почео је да једе за четворицу чим су му уклонили сонде (Пенак 1999: 311).

— Ranjenih se oporavljao naočigled. Čim su mu uklonili sonde, počeo je jesti za četvoricu (Pennac 2001: 259).

QUATRE : manger comme quatre ► Mmm... pour la première fois depuis des mois, je n'ai plus faim. – Je l'espère bien, vous **avez mangé comme quatre**. – C'est un reproche ? – Non. C'est un plaisir de vous regarder manger (Deforges 1987: 323).

— Мммм... први пут после толико месеци нисам више гладна. – Надам се да нисте, јели сте за четворо. – Да

ли ми пребацујете? – Ма не. Право је задовољство гледати вас док једете (Deforz 2006: 281).

— Mmm... prvi put nakon toliko mjeseci više nisam gladna. – Nadam se, jeli ste za četvoricu. – Predbacujete mi? – Ma ne. Pravo je zadovoljstvo gledati dok jedete (Deforges 1987: 315).

QUATRE : manger comme quatre ► Sékari vida trois coupes de suite, puis prit le temps d'apprécier le cru charpenté tout en **mangeant comme quatre** (Jacq 2003a: 115).

— Sekari je uzastopce ispraznio tri čaše, zatim si dao vremena da uživa jedući za četvoricu (Jacq 2004: 98).

QUATRE : manger comme quatre ► Un jour, à midi, il l'invite à déjeuner. [...] Il est assis sur la banquette, au restaurant [...], puis il commande, il **mange comme quatre** (Laurens 2000: 91).

— Једног дана, у подне, позвао ју је на ручак. [...] Он је, седећи за столом у ресторани [...], наручио; јео је за четворицу (Lorans 2004: 69).

— Jednog dana, u podne, poziva se na ruča. [...] On sjedi na klupi u restoranu [...], zatim naručuje, jede za četvoricu (Laurens 2003: 58).

QUEUE : rond comme une queue de pelle ► Il chercha mon regard et nous nous tîmes en joue un moment. Je faisais l'innocent et lui le bourreau mais, bien sûr, c'était moi qui avais l'air le plus méchant. Pourquoi est-ce qu'il me disait ça ? « Pourquoi est-ce que vous me dites ça ? » – « À cause des dodos. » Il était **rond comme une queue de pelle** (Gavalda 2014: 240).

— Потражио је мој поглед и за тренутак смо играли игру. Ја сам глумио невинашце, а он целата, али, наравно, ја сам изгледао безобразније. Зашто ми то говори? „Зашто ми то говорите?“ – „Због додоа.“ ОК. Уопште ми није било јасно о чему говори (Gavalda 2014: 156).

QUEUE : ronds comme des queues de pelle ► Ils ont très vite été ivres. Pas ivres de pouvoir, non : bourrés. [...] **Ronds comme des queues de pelle** (Carrère 2011: 330).

— Врло брзо су се опили. Нису се опили влашћу, не: увоштили су се. [...] Убили кô мајке (Karer 2012: 337).

RASOIR : coupant comme un rasoir ► Il terrorisait les plus courageux de son regard de rapace. Tantôt sa parole était **coupante comme un rasoir** en silex, tantôt suave et envoûtante (Jacq 2003b: 46).

— Нема превода (Jacq 2005: 39).

RASOIR : coupant comme un rasoir ► Subjugué par le grand barbu dès leur première rencontre, il avait la certitude que ce chef de bande à la parole **coupante comme un rasoir** le mènerait loin (Jacq 2003a: 29).

— Podjarmljen velikom bradonji od njihova prvog susreta, bio je siguran da će ga vođa bande, koji je govorio riječima oštrim poput noža, odvesti daleko (Jacq 2004: 25).

RASOIR : tranchant comme un rasoir ► [Dans l'entrée, il y avait] un sanglier sculpté par son père [...]. C'était

un vieux solitaire, que son père avait mis des mois à traquer dans le chêne avec des herminettes et des gouges **tranchantes comme des rasoirs** (Weyergans 1992: 77–78).

— [Na ulazu je stajao vepar] što ga je napravio njegov otac [...]. Bio je to stari usamljenik kojeg je otac sjekiricama i dljetlima oštrim poput britve mjesecima progonio u hrastovini (Weyergans 2012: 47–48).

RASOIR : tranchant comme un rasoir ► [Ils] s'élancent sur eux tels des chiens enragés, tenant à deux mains des sabres affilés, des épées d'obsidienne longues comme des espadons, **tranchantes comme des rasoirs**, ou décochant des grêles de pierres, de flèches, de pieux à bout grillé (Kahn 2005: 402–403).

— [Они] се бацају на њих као бесни пси, држећи у обе руке оштре сабље, дуге мачеве од вулканског камена, оштре као бријач, или одапињу ројеве камења, стрела, шиљкова с усижаним врховима (Kan 2008: 358).

RASOIR : tranchant comme un rasoir ► Je sais comment la peur peut transformer un homme. [...] Je l'ai appris. Au camp. J'ai vu des hommes hurler, se frapper la tête contre des murs en pierre, se lancer sur des fils de fer **tranchants comme des rasoirs** (Claudel 2007: 286).

— Ја знам како страх може да преобрази човека. [...] То [...] сам научио. У логору. Видео сам људе како урличу, ударају главом о камене зидове, бацају се на гвоздене зидове оштре као жилет (Klodel 2008: 203).

— Ја знам како страх може промијенити њега. [...] Научио [сам]. У логору. Видио сам људе како вићу, ударају главом о камени зид, бацају се на жељезне жице, оштре попут бритве (Claudel 2012: 180).

RASOIR : tranchant comme un rasoir ► Je vais te couper la langue, cette langue si terrible, **tranchante** comme un couteau – non, plus qu'un couteau, **comme un rasoir** ! [...] Grâce à elle, puisque tu sais si bien la manier, tu as convaincu le jury de répondre « oui » aux questions posées (Charrière 1972a: 27).

— Ишчупаћу ти језик, тај твој грозни језик, оштар као нож. Не, оштрији од ножа, попут жилета! [...] Пошто умеш тако вешто да га користиш, убедио си пороту да потврдно одговори на постављена питања (Šarjer 2012: 26). = Sad ću da ti iščupam jezik, taj tako strašni jezik, koji reže kao nož – ne, više nego nož, kao brijač! [...] Zahvaljujući njemu, pošto umiješ njime tako dobro da se služiš, ubijedio si porotu da odgovori sa “da” na postavljena pitanja (Šarjer 1970: 22–23).

RASOIR : tranchant comme un rasoir ► Le jeune Médecin vit alors une lame en forme de P tourner, s'élever dans l'air et fuser vers la salle des commandes. [...] Le P en onyx, cette pierre noire et dure dont étaient faites les armes des Pathologues, **tranchant comme un rasoir**, vira comme un Frisbee et s'enroula autour de l'ordinateur. La pointe retomba, appuya sur une touche, et les tapis de la sale se remirent en marche (Anderson 2009: 462).

— Млади медикус тада виде како се сечиво у облику слова П окреће, подиже у ваздух и лети ка командној сали. [...] Слово П, оштро као бријач и направљено од оникса, тог црног и тврдог камена од кога се прави оружје патологуса, скрену као фризби и паде преко компјутера. Његов крај притисну дугме и трака се поново покрену (Anderson 2011: 357–358).

RASOIR : tranchant comme un rasoir ► Un filet d'eau glacée filtra soudain dans ma botte gauche, **tranchant comme un rasoir**. Je m'éveillai, tirai mes pieds enlisés, allai vers la berge, sans plus me soucier du gué (Makine 2004: 180).

— Тада се млазић ледене воде ули у моју леву чизму, засече као бријач. Ја се пробудих, извукох укочене ноге, пођох према обали, не мислећи више на газ (Makin 2004: 104).

RAT : être fait comme un rat ► [Ils] ont prétendu nous réquisitionner comme tout le monde au titre du travail obligatoire. Ils [...] sont venus sonner directement à notre porte [...]. Heureusement qu'Ivan avait gardé assez d'argent sous la patte pour pouvoir la graisser à tout le monde, sinon on **était faits comme des rats** (Darrieussecq 1996: 132).

— Намеравали су да нас мобилишу, као и све остале, за обавезан рад. [...] Једном су нам звонили директно на врата [...]. Сва срећа да је Иван сачувао довољно новца да подмаже све живо, иначе би нам брзо дошли главе (Даријесек 1998: 89).

— Нтјели су нас двоје, као и све друге грађане, присилити на обавезни рад. [...] Дошли [су] нам звонити равнo на врата, мислили смо да санјамo. Срећом да је Yvan имао доста новца у кешу па је могао подмазати много људи, све подмитити, а да није, били бисмо се гадно провели (Darrieussecq 1998: 75).

RAT : être fait comme un rat ► Au moral, Bruno me ressemblait, croyais-je. Énorme différence, pourtant : où j'ai trop attendu, il n'attend pas assez ; où je n'aurais pas commencé, il en a déjà fini ; où j'ai trop de patience pour mon mal, il a l'impatience du sien. Car le voilà bien avancé, le pauvre petit ! Coincé. **Fait comme un rat**. Obligé de hâtivement réparer (Bazin 1989: 330). = Што се тиче моралне стране, мислио сам да је [Бруно] мени сличан. Међутим, огромна разлика; гдје сам јапредуго чекао, он не чека довољно; гдје ја нисам ни почео, он је већ с тим свршио; гдје сам био у својој невољи превише стрпљив, он је у својој нестрпљив. И ево докле је, јадни малишан, дотјерао! Упао у замку. Као пацов. Приморан да ствар журно поправи (Bazen 1965: 224).

RAT : être fait comme un rat ► Elle s'était retournée et lui souriait dans les yeux. Et là, à cet instant précis, Charles sut. Qu'il **était fait comme un rat** (Gavalda 2008: 479).

— Окренула му се и насмешила му се у лице. И ту, у том тренутку, Шарл схвати. Да је био куван и печен (Gavalda 2009: 336).

RAT : être fait comme un rat ► Gabčík, Valičík et leurs deux camarades **sont faits comme des rats**. Leur

cachette devient leur prison et tout porte à croire qu'elle sera leur tombeau mais en attendant, ils vont en faire un bunker (Binet 2009: 421).

— Гапчик, Валчик и двојица њихових колега су заробљени као пацови. Њихово скровиште постаје њихов затвор и све говори да ће бити и њихов гроб, али док чекају од њега ће направити бункер (Bine 2013: 342).

— Gabčík Valčík i dvojica njihovih drugova uhvaćeni su kao štakori. Njihovo skrovište postaje im zatvor, a sve upućuje na to da će im biti i grob, no prethodno će ga pretvoriti u bunker (Binet 2015: 370).

RAT : être fait comme un rat ► Il est une heure déjà, du matin. Dans deux heures Rodrigo Paestra **va être fait comme un rat** si rien ne se produit d'autre que le passage du temps jusqu'à l'aurore (Duras 1985: 61).

— Већ је један сат ујутру. Кроз два сата, Родриго Паестра биће ухваћен као пацов ако се до свитања не догоди ништа друго сем протицања времена (Дирас 1996: 70).

— Već je jedan sat izjutra. Za dva će sata Rodrigo Paestra biti uhvaćen poput štakora ako se ne dogodi ništa drugo do protjecanja vremena sve do praskozorja (Duras 2004: 38).

RAT : être fait comme un rat ► J'ai regardé ailleurs, sur la table, par terre, dans la lumière blanche qui m'attendait à la fenêtre et je me suis arrêté là. Il y a toujours un bref instant de terreur hypnotique quand on s'aperçoit qu'on **est fait comme un rat** (Djian 1986: 139–140).

— Pogledao sam u stranu, na zemlju, u bijelo svijetlo koje me je očekivalo na prozoru i na tome se zaustavio. Postoji uvijek kratak trenutak hipnotičkoga straha kada čovjek shvaća da je poput štakora uhvaćen u klopku (Djian 2003: 153).

RAT : être fait comme un rat ► J'ai trouvé une lettre m'annonçant que mon petit chèque était suspendu pour je ne sais quelles raisons absurdes [...]. Bon sang, s'ils me suppriment ça, je **suis fait comme un rat** [...]. Et ils l'ont fait. Ils m'ont carrément coupé les vivres (Djian 2003: 203).

— Naletio [...] [sam] na pismo u kojem su me obavještavali da mi je potpora obustavljena zbog ne znam kakvih besmislenih razloga [...]. Pas mater, ako mi to uskrate, gol sam kao štakor [...]. Neću imati od čega živjeti (Djian 1989: 156).

RAT : être fait comme un rat ► J'étais fait comme un rat. Condamné à agir, à avoir des idées, à prendre des initiatives (Charras 2008: 125).

— Bio sam satjeran u kut. Osuđen da nešto napravim, da imam ideju, preuzmem inicijativu (Charras 2008: 94).

RAT : être fait comme un rat ► Je me précipitai contre [la porte] la plus proche et m'enfermai à double tour. Je regardai autour de moi : j'**étais fait comme un rat**, acculé dans un placard à balais encombré de matériel [...]. C'était le local de stockage [...] des agents de service hospitalier. « Docteur Byrne, vous allez sortir, c'est mieux pour tout le monde. Vous avez dix

secondes pour le faire, les mains sur la tête. Je vais compter et ensuite je tirerai, vous m'avez compris ? » (Serfaty 2013: 202).

— Залетех се у прва [врата] до њих, отворих их и, пошто сам ушао, окренух двапут кључ у брави. Осврнух се око себе: осећао сам се попут пацова сатераног у оставу препуну ствари [...]. То је очигледно било складиште [...] запослених у служби за чишћење и одржавање болнице. [...] „Докторе Берн, изађите, тако је боље за вас. Имате десет секунди да то урадите. Изађите са рукама на потиљку. Бројим до десет, а онда пуцам, јесте ли разумели?“ (Serfati 2012: 194).

RAT : être fait comme un rat ► Je ne pouvais même pas partir à l'aventure, puisque l'hôtel était loin de tout ; à vrai dire tout était loin de tout, puisqu'il n'y avait rien. [...] Je me souvins alors avec effroi que l'île était décrite de manière très élogieuse dans le Guide du Routard. [...] J'**étais fait comme un rat** (Houellebecq 2001: 95).

— Нисам могао чак ни сам да пођем у авантуру, јер је хотел био далеко од свега; тачније речено, све је било далеко од свега јер ничега није ни било. [...] Сетих се тада с ужасом да је острво нахваљено у Водичу за популарни туризам; био сам уловљен као пацов (Uelbek 2015: 68).

— Nisam mogao krenuti ni u potragu za pustolovinama jer je hotel bio daleko od svega; zapravo je sve bilo daleko od svega jer ničega nije ni bilo. [...] S užasom mi sine da ga [= otok] Vodič za ruksakaše naveliko hvali. [...] Zaglavio sam u mišolovci (Houellebecq 2003: 76–77).

RAT : être fait comme un rat ► L'heure est atteinte maintenant où il **aurait été fait comme un rat** (Duras 1985: 86).

— Дошао је час када би он већ био готов, ухваћен као пацов (Дирас 1996: 93).

— Sada je došao onaj trenutak u kojem bi ga na krovu uhvatili poput štakora (Duras 2004: 55).

RAT : être fait comme un rat ► L'Indien s'aperçut qu'il se trouvait au beau milieu d'une petite clairière de forme circulaire. Il regarda à gauche, puis à droite. À découvert, il **était fait comme un rat** (Puértolas 2013: 189).

— Индијац је приметио да се нашао усред лепе чистине у облику правилног круга. Погледао је лево па десно. Укратко, био је опкољен као пацов у замци (Puertolas 2014: 179).

— Indijac opazi da se nalazi usred omanje čistine okrugla oblika. Pogleda nalijevo, zatim nadesno. Na otvorenome, nadrapat će definitivno (Puértolas 2014: 196).

RAT : être fait comme un rat ► La pièce n'était pas bien grande, quatre mètres sur quatre environ, mais elle n'avait aucune porte. Il **était fait comme un rat** ! Il sauta plusieurs fois en l'air, sans parvenir à atteindre le plafond (Prévoist 2006: 63–64).

— Просторија није била нарочито велика – отприлике четири са четири метра – али нигде није било врата.

Упао је у клопку! Скочио је више пута увис, али није успео да дотакне таваницу (Прево 2008: 66).

RAT : être fait comme un rat ► Les officiers emportés par l'excitation avaient lancé le gros de leurs troupes aux trousses des fugitifs. Leurs hommes avaient découvert les deux entrées du souterrain. Les anarchistes **étaient faits comme des rats** ! Salvador, blessé, ne pourrait pas leur échapper (Martinez 2008: 292).

— Узбуђени официри послали су највећи део својих трупа у потрагу за бегунцима. Њихови су људи открили два подземна улаза. Анархистима се спремао помор, као пацовима! Рањени Салвадор неће више моћи да им умакне (Martinez 2010: 277).

RAT : être fait comme un rat ► On a retrouvé les familles à travers l'Europe. Nous nous sommes regroupés. Notre action converge vers la Malaisie. [...] Il **est fait comme un rat** (Grangé 2004: 52).

— Пронашли смо породице у Европи. Груписали смо се. Наше акције нас воде ка Малезији. [...] Он је као пацов (Granže 2005: 47).

RAT : être fait comme un rat ► Une voix tomba de la hune. « Navire de guerre en proue. Il vient à notre rencontre. » Le capitaine Jason jura et parut fortement découragé. « Nous **sommes faits comme des rats** ! » (Golon 1977: 330).

— Iz koša na jarbolu stražar zaviče: "Ratni brod prema pramcu. Dolazi nam u susret!" Kapetan Jason opsuje. Čini se da ga je vijest porazila. "Sad smo u mišolovci kao štakori" (Golon 1980: 533–534).

RAT : être piégé comme un rat ► Le sable va nous bloquer, nous **allons être piégés comme des rats**... – Pas si les Tornaphyllons nous ouvrent la voie en formant un tunnel ! (Plichota & Wolf 2013: 268).

— Pijesak će nas blokirati, bit ćemo uhvaćeni kao miševi u kloпку! – Nećemo ako nam Zvrkofili naprave tunel i otvore prolaz! (Plichota i Wolf 2012: 189).

RAT : être piégé comme un rat ► Lili planta ses ongles dans le bras de son cousin : ils **étaient piégés comme des rats** ! (Prévost 2007: 158).

— Лили зари нокте у Семову подлактицу: били су ухваћени у клопку као пацови (Прево 2009: 175).

RAT : être pris comme un rat ► Il dit que le village a été consciencieusement cerné dès le crime découvert et qu'ils ont dix chances sur dix de découvrir Rodrigo Paestra à l'aurore, [...] qu'il faut [...] garder les issues de la ville toute la nuit, que pour cela il faut des hommes encore, afin que dès la première lumière, Rodrigo Paestra **soit pris comme un rat** (Duras 1985: 30).

— Каже да су, чим је злочин откривен, село прописно опколили и да имају све шансе да открију Родрига Паестру у зору, каже [...] да заправо треба чувати излазе из града целе ноћи, а да је за то потребно још људи, како би већ у прво свитање Родриго Паестра био ухваћен као пацов (Дирас 1996: 45).

— Каже да је село врло паљљиво опколјено чим је откривен злочин и да са сто посто вјеројатности могу открити Родрига Паестру у зору. [...] да је [...] потребно још људи, како би при првим трацима свјетла ухватили Родрига Паестру као штакора (Duras 2004: 17).

RAT : s'emmerder comme un rat ► Le Dr Philipson était à trois mois de la retraite. Je lui ai dit que tu étais mon ami et que je voulais te faire une blague. Il **s'emmerdait comme un rat** dans son dispensaire et cette plaisanterie l'a amusé ; mais comme dans tous les plans il y a eu ce petit grain de sable qui a tout fait dérailler lorsque Aurore t'a proposé d'emmener Billie chez le professeur Clouseau (Musso 2010: 365).

— Доктор Филипсон је три месеца пре тога отишао у пензију. Рекао сам му да си ти мој пријатељ и да желим да те насамарим. Он се досађивао као пацов у свом диспанзеру и та шала га је веома забављала. Али, као и у сваком плану, постојало је зрнце песка које је све пореметило када ти је Аурора предложила да одведеш Били код професора Клузоа (Musso 2013: 308).

— Dr. Philipsonu su falila još tri mjeseca do penzije. Rekao sam mu da si mi ti prijatelj i da se želim našaliti s tobom. Nasmrt se dosađivao u toj ordinaciji i ta ga je šala zabavljala: ali kao i u svim planovima, postoji sitnica koja može sve pokvariti, a to je bilo kad ti je Aurore ponudila da odvedeš Billie profesoru Clouseau (Musso 2013: 385).

RAT : s'emmerder comme un rat mort ► J'écoutais la musique en fumant mes Lucky, je **m'emmerdais comme un rat mort** et j'étais là le nez contre la vitre froide à ruminer ma connerie de pas être sorde avec eux pour un mal de ventre de rien du tout (Adam 2007: 51).

— Слушала сам гласбу пушећи lucky и насмрт се досађивала, стajала сам носом прислонјена уз хладно стакло и прокињјала глупу одлуку да останем дома због обичне трболје (Adam 2010: 31).

RAT : s'ennuyer comme un rat ► Ne te sers du portable qu'en cas d'urgence. Même si tu **t'ennuies comme un rat**, n'appelle personne, ne flanche pas, toutes tes connaissances sont sur écoute (Vargas 2011: 169).

— Nemoj se služiti mobitelom osim u sluaju nužde. Čak i ako se budeš totalno dosađivao, nemoj nikoga zvati, nemoj se opustiti, sve tvoje poznanike prisluškuju (Vargas 2012: 135).

RAT : s'ennuyer comme un rat mort ► J'adore ta compagnie, tu sais ? Tu es si... volubile ! [...] – Hé ! C'est pas parce que tu **t'ennuies comme un rat mort** que tu as le droit de venir m'enquiquiner ! (Plichota & Wolf 2013: 261).

— Super si društvo, znaš? Tako si... rječit! [...] – Daj! To što se nasмрт dosađuješ, ne znači da možeš mene gnjaviti! (Plichota i Wolf 2012: 185).

RAT : s'ennuyer comme un rat mort ► L'assistante d'Elia Stern n'avait pas de vie intime et **s'ennuyait comme un rat mort** une fois franchi le portail de l'hôtel particulier (Cardetti 2009: 119).

— Асистенткиња Елијаса Стерна није имала интимни живот и смртно се dosaђивала чим би искорачила из ове породичне куће (Kardeti 2013: 91).

RAT : s'ennuyer comme un rat mort ► L'épisode de l'atlas, je sais même pas pourquoi je lui ai raconté. [...] C'était un jour où je **m'ennuyais vraiment comme un rat mort**. Je suis allée au débarras récupérer l'atlas que j'avais eu en livre de prix à la fin d'année de CM2 (Guène 2005: 72).

— Ту епизоду с атласом не знам ни зашто сам јој испричала. [...] Било је то једног дана кад сам се смртно dosaђивала, као цркнути пацов. Отишла сам у оставу да узмем атлас који сам у другом средње добила као награду на крају године (Gen 2005: 49).

— Не знам чак ни зашто сам јој испричала епизоду с атласом. Уосталом, не знам ни зашто јој причам све друго... То се dogodilo једнога дана кад сам се насмрт dosaђивала. Отишла сам у оставу по атлас који сам добила за награду на крају петог разреда (Guène 2006: 50).

RAT : s'ennuyer comme un rat mort ► Vous n'auriez pas bougé votre gros cul paresseux si vous vous ne **vous ennuyiez pas comme un rat mort** dans votre placard à balais (Cardetti 2009: 296).

— Не бисте ви померили своју лењу задњицу да се нисте као лопов смртно dosaђивали у свом метларнику (Kardeti 2013: 229).

RELIQUE : conserver qqch comme une relique ► Cet arc, je l'ai toujours **conservé comme une relique**. C'est un de mes souvenirs les plus précieux (Guillot 1996: 37).

— Тај лик сам увек чувао као неку реликвију. То је једна од мојих најдражих успомена (Gijo 2002: 23).

RELIQUE : conserver qqch comme une relique ► Chacun, par respect, était venu rendre ses devoirs au bûcher et s'était efforcé d'emporter un charbon. « Pour le **conserver comme une relique** », avait expliqué Moodajee, dans un murmure (Cortanze 2002: 155).

— Свако је из поштовања дошао да обави своје дужности поред ломаче и потрудио се да понесе комад угља. „Да га чува као светињу“, објаснио је Модаци мрмљајући (Kortans 2005: 248).

RELIQUE : conserver qqch comme une relique ► L'huissier [...] détaillait à présent le contenu du tiroir droit du buffet comprenant : un porte-clef [...], un stylo à bille Bic, une photographie [...], une enveloppe contenant la lettre que Filo écrivit en 43 au maréchal Putain sans jamais lui envoyer et que maman **conservait comme une relique** (Salvayre 1997: 71).

— [Извршитељ] је сада прочешљавао десну фиоку комодe, а у њој је стајало следеће: један привезак за кључеве [...], једна хемијска оловка марке Бик, једна фотографија [...], један коверат са писмом које је Фило четрдесет треће написала маршалу Кретену а никад га није послала, мама га је чувала као реликвију (Salver 2005: 52).

— [Ovršitelj] је сада потanko проучавао садржај ладice десно од ормарића у којој су се налазили: привјесак за кључеве [...], хемијска оловка марке Бик, фотографија [...], омотница с писмом које је Фило написала '43. маршалу Putainу и никад му га није послала, а мама га је сачувала као реликвију (Salvayre 2008: 42).

RELIQUE : conserver qqch comme une relique ► L'oncle Zé [...] possédait aussi un véritable trésor aux yeux de Nelson : la voiture du neveu de Lampião ! [...] Elle ne roulait plus, mais il la **conservait précieusement, comme une relique** (Roblès 2008: 35).

— Stric Zé [...] је посједовао и нешто што је Nelson сматрао правим благом: аутомобил Lampiãoова нећака! [...] Иако више није био у возном станју, чувао га је брижно попут какве реликвије (Roblès 2013: 32).

RELIQUE : conserver qqch comme une relique ► La Palestinienne enleva ses chaussures. C'étaient de fins souliers en daim achetés à Milan au début de l'année écoulée et qu'elle **conservait comme des reliques**, ne les portant que dans les grandes occasions, au demeurant fort rares (Besson 2005: 253).

— Палестинка је изула ципеле. Биле су то fine ципеле од антилопа, купљене у Милану почетком протекле године, које је чувала као светињу, носећи их само у свечаним приликама, уосталом веома ретким (Beson 2006: 159).

RELIQUE : conserver qqch comme une relique ► Toute cette chaleur familiale [...] lui manquait ce soir dans le froid noir de la chambre des enfants. Elle eût voulu [...] regarder les vieux albums de photos aux reliures fatiguées que sa mère **conservait comme des reliques** (Deforges 1987: 27).

— Сва та породична топлина [...] сада јој је недостајала у хладној таме дечје собе. Пожелела је да може [...] да разгледа старе албуме с фотографијама у отрцаним корицама, које је мајка чувала као највећу светињу (Deforz 2006: 23–24).

— Сва јој је та обителјска топлина [...] већeras недостајала у хладној таме дјечје собе. Пожелила је да може [...] разгледавати старе албуме с фотографијама, албуме отрцана уеза које је њезина мајка чувала као светињу (Deforges 1987: 28).

RELIQUE : conserver qqch comme une sainte relique ► Elle **conservait comme une sainte relique** un petit recueil de poèmes d'amour qu'il lui avait écrits, rien que pour elle et qu'elle connaissait par cœur. Ils avaient correspondu durant deux ans puis il n'avait plus répondu à ses lettres (Guenassia 2009: 229).

— Као свету реликвију чувала је она збирчицу љубавних песама коју је он написао само за њу, и коју је Марта знала напамет (Genasija 2012: 168).

— Чувао је као свету реликвију збирку љубавних pjesama које је написао, само за њу, и које је знала напамет (Guenassia 2012: 217).

RELIQUE : entretenir qqch comme une relique ► Plantée au bord du chemin, la cabane, d'une propreté étonnante, **était entretenue comme une relique** par

des bergers qui devaient l'utiliser au temps de la transhumance (Dugain 2002: 61–62).

— Укопана крај пута, колиба је била невероватно чиста јер су је чобани одржавали као светињу која је требало да служи у периоду бачијања (Диген 2004: 67).

RELIQUE : garder qqch comme une relique ►

Gachentard avait fait partie [...] du corps expéditionnaire envoyé au Tonkin. Il en avait rapporté [...] un bocal de café vert qu'il gardait chez lui, comme une relique, sur la table de la salle à manger (Claudel 2003b: 168).

— Гашантар је био члан [...] експедиције која је била упућена у Тонкин. Отуда је донео [...] лонац зелене кафе који је држао пред собом на трпезаријском столу као неку релквију (Klodel 2005: 117).

— Gachentard je [...] bio član ekspedicije u Tonkinu. Vratio se [...] s vrčem zelene kave koji je čuvao kao relikviju na stolu u blagovaonici (Claudel 2004: 99).

RELIQUE : garder qqch comme une relique ►

Je me demandais si papi t'avait déjà parlé de ce carnet. [...] – Eh bien, au début, quand on s'étonnait tous qu'il garde ce truc comme une relique, je lui ai demandé, l'air de rien : « Dis, papi, tu es en train de nous écrire un roman, c'est ça ? » (Massarotto 2011: 43).

— Питам се да ли ти је дека причао о овој бележници. [...] – Ех, добро, на почетку, кад смо се сви чудили што чува ту ствар као некакву светињу, упитала сам га потпуно обично: „Реци, деко, ти нам то сигурно пишеш роман?“ (Masaroto 2010: 29–30).

RELIQUE : garder qqch comme une relique ►

Sa mort est annoncée aux proches dans un bref faire-part [...]. De proches lui reste [...] cette étrange fiancée qui gardera, comme une relique, le premier faire-part (erroné, lui dira l'administration militaire) : le soldat y était désigné comme « porté disparu ». L'attente peut commencer (Makine 2004: 194).

— О његовој смрти ближњи су обавештени кратким саопштењем [...]. Од ближњих остала му је [...] ова чудна вереница која ће као светињу чувати прво саопштење (погрешно, рећи ће јој војна управа): војник је у њему означен као „нестао“. Чекање може да почне (Makin 2004: 111).

RELIQUE : préserver qqch comme une relique ►

Eux qui s'acharnaient à censurer, à étouffer, montraient maintenant des dispositions insoupçonnées à préserver comme des reliques les œuvres de leurs ennemis (Faye 1999: 104).

— Oni, koji su toliko nastojali na cenzuri, zataškavanju, sad su se pokazali neupitno skloni očuvati, poput relikvija, djela svojih neprijatelja (Faye 2006: 98).

RENARD : rusé comme le renard ►

Il était vieux jeu, misogyne, tatillon, rigoureusement imperméable à toute forme d'humour postérieure à la disparition de Fernand Raynaud, mais également compétent, honnête, rusé comme le renard, irremplaçable en un mot (Girod de l'Ain 2004: 24).

— Мада је био стар, женомрзац, упоран бранилац старинских схватања, непријемчив за било коју врсту хумора после Фернана Рејноа, био је такође способан, поштен, лукав као лисица и у сваком погледу незаменљив (Žiro de l'En 2006: 23).

RENARD : rusé comme le renard ►

J'ai été [...] rusé comme le renard [...]. « Bougez pas, je reviens tout de suite... ! » j'ai dit. Avant qu'ils se lèvent pour m'acclamer, je faisais déjà irruption dans le jardin (Djian 1986: 277).

— Bio sam [...] lukav kao lisica [...]. “Ostanite tu, odmah se vraćam...!” – rekao sam. Prije no što su ustali da mi zaplješću, ja sam već bio uletio u vrt (Djian 2003: 304).

RENARD : rusé comme un renard ►

Alors que les soldats passaient tant bien que mal de maison en maison, des silhouettes se profilèrent le long des troncs d'arbres géants. Agiles comme des écureuils, rusés comme des renards, ils créèrent une zizanie sans nom dans les rangs des soldats en leur tendant de multiples pièges et traquenards, tous plus inventifs les uns que les autres (Plichota & Wolf 2014: 89).

— Kako su vojnici prolazili od kuće do kuće, na deblima divovskih stabala pomaljale su se sjene. Spretni poput vjeverica, lukavi poput lisica, stvorili su neizrecivu zbrku među vojnicima, navodeći ih u bezbrojne i najmaštovitije klopke (Plichota i Wolf 2014: 72–73).

RENARD : rusé comme un renard ►

On le disait d'une patience infinie, rusé comme un renard. Un jour, il m'a demandé qui me l'avait racontée. Je lui ai dit que c'était un ami lieutenant mort au combat. J'ai vu qu'il ne me croyait pas. Il ne m'en a pas voulu (Guenassia 2009: 330).

— Говорило се да његовом стрпљењу нема краја, и да је лукав као лисица. Једног дана ме је упитао ко ми је тај виц испричао. Рекао сам му да сам виц чуо од једног свог пријатеља, поручника, који је пао у боју. Видео сам да ми не верује. Али није ми због тога замерио (Genasija 2012: 241).

— Govorilo se da je beskrajno strpljiv, lukav kao lisica. Jednoga me je dana pitao tko mi ga je ispričao. Rekao sam mu da je to bio prijatelj poručnik koji je poginuo u borbi. Shvatio sam da mi ne veruje. Nije se naljutio (Guenassia 2012: 310).

RENARD : rusé comme un renard ►

Son coup fait, le vieux cheikh, rusé comme un renard, retournait avec ses guerriers sur son « territoire » (Le Clézio 1985b: 374).

— Кад би извршио свој ударац, стари шеик, лукав као лисац, враћао се са својим ратницима на своју „територију“ (Le Klezio 2012: 388).

RESPIRER : mentir comme on respire ►

Il convient de se défier de ses propres souvenirs, du moment qu'ils remontent aux âges les plus tendres. Car les familles sont pareilles à des peuples : elles mentent comme elles respirent. Les aînés content à leur descendance, dès qu'elle est en âge de les écouter, les fables qui leur agréent (Audeguy 2006: 20).

— Ваља се чувати сопствених сећања која сежу у најраније дане живота. Јер, породице су сличне народима: лажу као што дишу. Својим потомцима, чим ови стасају довољно да их слушају, старији причају бајке које се допадају њима самима (Odegi 2013: 16).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Il dit aussi avoir rencontré les écrivains les plus célèbres, à Vienne, Berlin, Paris... Mais il **ment comme il respire**, c'est-à-dire par à-coups (Simon 1991: 30).

— Tvrdi također, da je upoznao najslavnije pisce u Beču, Berlinu, Parizu... Ali on laže kao što diše, to jest, na mahove (Simon 2002: 26).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Il préfère évidemment commencer par Arthur afin de mieux profiter de la souffrance qu'il pourra lire sur le visage du grand-père. Le sadisme est un art dans lequel Maltazard est passé maître. « Je préfère commencer par Arthur pour honorer sa bravoure ! » répond Maltazard, qui **ment comme il respire** (Besson 2005: 198).

— Он, наравно, жели да почне од Артура како би уживао у патњи коју ће прочитати на дедином лицу. Садизам је умеће којим је Малтазар мајсторски овладао. „Радије бих почео од Артура да бих одао почаст његовој храбрости!“, одговори Малтазар, који слаже чим зине (Beson 2010: 196).

— Bilo bi mu, naravno, milije prvo ubiti Arthura, jer tada bi se mogao više naslađivati patnjom koja bi se čitala na djedovu licu. Sadizam je umijeće u kojemu je Maltazard vrhunski stručnjak. “Radije ću početi s Arthurom, jer tako ću odati počast njegovoj hrabrosti!” odgovara Maltazard koji laže koliko je težak (Besson 2009: 176).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Il y a un scribe contrôleur qui s'est intéressé à moi, un grand type très laid avec un nez plein de boutons. Un faux cul qui se faisait passer pour incorruptible, alors qu'il **mentait comme il respirait** ! (Jacq 2003a: 102).

— Bio je jedan pisar kontrolor koji se zainteresovao za mene, veliki tip jako ružan s nosom punim bradavica. Jedan lažnjak za kojeg su svi vjerovali da je nepodmitljiv, dok je on lagao kad bi zinuo! (Jacq 2004: 87).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Je suppose d'ailleurs, puisque tu **mens comme tu respires**, que tu lui mens à elle autant qu'à moi [...], et que tu vas lui gâcher la vie autant que tu as gâché la mienne (Lapeyre 2010: x).

— Уосталом, претпостављам да и њу лажеш колико и мене, јер си ти рођени лажов [...], и да ћеш и њој упропастити живот, као што си упропастио мој (Laper 2011: 152).

— Pretpostavljam, uostalom, da lažeš svaki put kad udahneš, da i njoj lažeš, jednako kao i meni [...] te da ćeš i njoj upropastiti život kao što si to učinio i meni (Lapeyre 2013: 179).

RESPIRER : mentir comme on respire ► L'amoureux demande-t-il autre chose que ce que veut l'enfant : un beau récit et le corps pour le croire? Serré contre

l'autre, il le touche et s'en éloigne, le perd et le retrouve au hasard de l'histoire, sursauts, émois, étreintes, cris et soupirs, [...] la voix qui **ment comme il respire** – on se fait toujours avoir en beauté (Laurens 2006: 155–156).

— Да ли је заљубљеном потребно ишта друго до онога што дете жели: лепу причу и тело да би се у њу поверовало? Тело стиснуто уз друго тело, додирује га и удаљава се од њега, губи га и поново насумице проналази за време приче; трзаји, узбуђеност, загрљаји, крици и уздаси, [...] глас који лаже како проговори – увек на леп начин будемо преварени (Lorans 2007: 108).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Les filles, elles, **mentent aussi comme elles respirent**. Le plus banal fait est déformé. Elles mentent sur tout [...]. Tout ce qui sort de leur bouche est faux (Laferrière 2005: 69).

— Ове девојке, пак, лажу као што дишу. Искриве најбаналнију чињеницу. Лажу о свему [...]. Све што им изађе из уста је лажно (Laferrijer 2006: 52).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Luca, il a dû l'inventer pour faire l'intéressant. [...] Il **ment comme il respire** (Pancoi 2008: 384–385).

— Мора да је измислио Луку да би био интересантан. [...] Лаже као што дише (Pankol 2014b: 32).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Tu **mens comme tu respires**. Tu abuses de la confiance de tes clients ! (Guenassia 2009: 524).

— Лажеш како зинеш. Злоупотребљаваш поверење својих муштерија! (Genasija 2012: 379).

— Lažeš čim zineš. Iskorištavaš povjerenje svojih putnika! (Guenassia 2012: 490).

RESPIRER : mentir comme on respire ► Vous pouvez ne pas me croire, à présent que vous savez que je **mens comme je respire** (Vargas 2002: 102).

— Не морате ми вјеровати, сада када знате да лажем чим зинем (Vargas 2010: 71).

ROI : heureux comme un roi ► À la nuit close, tous deux rentraient exténués, rouges de chaleur, sales à faire frémir et **heureux comme des rois** (Benzoni 1993b: 374).

— Kad bi pao mrak, obojica su se vraćali nasmrt umorni, crveni od vrućine, dozlazboga prljavi, ali sretni kao kraljevi (Benzoni 1982: 66).

ROI : heureux comme un roi ► Dans la voiture, ils continuèrent à fumer. « Jette un dernier regard de célibataire sur Moscou », dit Paul Voïnovitch. Le poète appuyait sa joue contre la vitre. « Tu vas être **heureux comme un roi**, mon cochon! – Ça me changera » (Besson 1988: 221).

— У колима су наставили да пуше. „Баци последњи момачки поглед на Москву“, рече Павле Војнович. Песник је наслонио образ на стакло. „Бићеш срећан као краљ, прасе моје! – То ће ме изменити“ (Beson 1999: 166).

ROI : s'amuser comme un roi ► « Tout ceci m'a donné faim ! N'y a-t-il rien à grignoter ? J'aime grignoter

pendant le spectacle ! » dit-il, **s’amusant comme un roi** (Besson 2003: 124).

— „Баш сам огладнео од свега овога! Има ли нешто да се презалогаци? Волим дагрицкам за време спректакла!“, каже царски се забављајући (Besson 2006: 116).

— „Ogladnio sam od svega ovoga! Imamo li što za grickanje? Voolim grickati tijekom predstave!“ каже он забављајући се као краљ (Besson 2006: 100).

ROI : s’amuser comme un roi ► Quand tout ça sera brûlé, [...] vous déblaieriez avec la bonne. Ça fera un merveilleux terrain de jeux pour les petits. On leur construira un portique. Vous leur construirez un portique, c’est-à-dire. Ils **s’amuseront comme des rois** (Vian 1992b: 124).

— Кад све буде изгорело, [...] рашчистићете простор са служавком. Биће то дивно игралиште за децу. Поставићемо им вежбачке справе. Ви ћете уградити справе. Играће се царски (Vijan 2006: 175).

— Kad sve to izgori [...] raskrčit ćete sa sluškinjom. Bit će to krasno igralište za dječicu. Sagradit ćemo im penjalicu. Točnije, vi ćete im sagraditi penjalicu. Tu će im biti sjajno (Vian 2008: 140).

ROULETTE : aller comme sur des roulettees ► La bonne qu’il a tenue au courant lui dit qu’est-ce que Monsieur croyait ? Que ça **irait comme sur des roulettees** ? (Pinget 1985: 113).

— Домаћица коју је с овим упознао каже му а шта је Господин мислио! Да ће то ићи као по лоју? (Пенже 1996: 124).

ROULETTE : aller comme sur des roulettees ► Le lundi matin, aux États-Unis, le produit se vend de dix à quinze pour cent plus cher. L’opération est bonne. Tout **va comme sur des roulettees** et je me félicite des beaux coups que mon associé fait le samedi en partant avec les avions (Charrière 1972b: 300–301).

— Cijene [su] ponedjeljkom u Sjedinjenim Državama deset do petnaest posto više. I zbog toga se sve to isplati. I sve je da bolje ne može biti! Zbog toga čestitam samom sebi što imam ortaka koji subotom odlazi skupa s avionom (Charrière 1977: 231–232).

ROULETTE : aller comme sur des roulettees ► Mais avec le client super sympa qui vous a dit bonjour en souriant et qui a rangé ses articles du plus lourd au plus léger avec leur code-barres face au scanner (ouah !), il sera lui aussi très touché et émettra un doux ronronnement. Et tout **ira comme sur des roulettees** (Sam 2009: 95).

— Али ако је купац изузетно симпатичан, ако вам је са смешком пожелео добар дан и поређао артикле од најтежих ка најлакшим, са бар-кодovima окренутим према скенеру (Аууу!), она ће бити дирнута и тихи ће прести. И све ће ићи као подмазано (Sam 2012: 95).

— Ali, kad vam super simpa kupac poželi dobar dan uz osmijeh i složi svoju robu redom od najteže do najlakše, s barkodovima prema skeneru (oho!), pokretna je traka

također duboko dirnuta i počinje milo presti. Pa sve ide kao po... pokretnoj traci (Sam 2009: 93).

ROULETTE : aller comme sur des roulettees ► Paris est un vrai paradis [...] ; pas de police, pas de sottise, pas d’exaction d’aucune façon, pas de dispute. Paris **va tout seul, comme sur des roulettees**. Il faudrait pouvoir rester toujours comme cela (Sollers 1988: 114).

— Париз је прави рај [...], нема полиције, нема глупости, нема насиља, нема свађа. Париз се сам по себи креће, као на точковима. Било би дивно када би заувек могло овако остати (Solers 2004: 91).

ROULETTE : comme sur des roulettees ► Elle choisit une voiture rapide parce qu’elle ne veut pas traîner. [...] La conductrice est une femme jeune, trente ans [...]. Elle dit oui, tout de suite, tout sourires. **Comme sur des roulettees**. Alex jette son sac sur la banquette arrière et s’assoit (Lemaitre 2012: 282).

— Изабере једна брза кола зато што не жели дуго да путује. [...] Вози их млада жена, тридесетогодишњакиња [...]. Она одмах пристане, са широким осмехом на уснама. Иде као по лоју. Алек баца ранац на задње седиште и седне (Lemetr 2014: 256).

— Alex odabire brz auto jer ne želi dugo putovati. [...] Vozačica je mlada žena, trideset godina [...]. Odmah kaže “da”, rastapa se od osmijeha. Kao podmazano. Alex baca naprtnjaču na stražnje sjedalo i sjeda (Lemaitre 2014: 223).

ROULETTE : comme sur des roulettees ► Rien de plus facile [...]. Un simple coup de téléphone et nous arrangeons la chose avec le Crématoire. Nous nous chargeons de tout. Ensuite, nous vous transmettons une petite facture, c’est réglé **comme sur des roulettees** (Chessex 1986: 36).

— Ништа лакше [...]. Обичан телефонски позив и сређујемо ствар са Крематоријумом. Све преузимамо на себе. После тога, уручићемо вам један рачунчић, све иде као по лоју (Šese 1999: 40).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettees ► [Le caissier] a foncé dans le magasin [...]. J’en ai profité pour braquer mon chariot vers la sortie, [...] et j’ai cavalé vers la voiture. [...] J’ai fait basculer tout le truc à l’intérieur, [...] j’ai mis un bon moment avant de pouvoir démarrer mais ça **a marché comme sur des roulettees**, y’avait pas âme qui vive (Djian 2003: 17).

— [Blagajnik je] uletio u dućan [...]. Iskoristio sam to da bih izgurao kolica iz radnje, i [...] otkasao sam do kola. [...] Sve [sam] ubacio unutra, [...] dugo mi je trebalo da krenem, ali sve je teklo kao po loju, nije bilo žive duše (Djian 1989: 16).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettees ► « J’ai fait une bonne affaire [...]. Au lieu de cinq j’ai obtenu du deux pour cent pour les intérêts futurs. Et tous les arriérés d’intérêts, je les ai liquidés. Comme ça ma situation est nette. » [...] À l’entendre ses affaires **marchaient comme sur des roulettees** (Duras 1978: 237).

— „Обавила сам добар посао [...]. Уместо пет отсто добила сам два отсто на будући зајам. И сав заостали интерес сам исплатила. Сада ми је чиста ситуација.“ [...]. У том очекивању, ствари су се саме средиле (Dira 1959: 153–154).

— „Направила сам добар посао [...] Уместо пређашњих пет отсто, убудуће ћу добити зајам с два отсто камате. И платила сам све заостале камате. Тако да сада имам чисте рачуне.“ [...] Када ју је човек слушао како говори о својим пословима, рекло би се да све иде као подмазано (Diras 2013: 176–177).

— “Napravila sam dobar posao [...]. Umjesto prijašnjih pet posto, ubuduće ću dobiti zajam s dva posto kamata. I platila sam sve zaostale kamate. Tako sada imam čiste račune.” [...] Kada ju je čovjek slušao kako govori o svojim poslovima, reklo bi se da sve ide kao podmazano (Duras 2002: 186–187).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► « Où tu espères nous conduire dans l'état où tu es... ?! » [...] Ses yeux brillaient [...]. Ça, c'est à cause du gin [...]. « Tu vas tous nous tuer ! » [...] – « Te fais donc pas de soucis... Tout va marcher comme sur des roulettes » (Djian 1986: 132).

— “Dokle nas ti misliš voziti u ovakvom stanju...?!?” [...] Oči su mu blistale [...]. TO je od džina [...]. „Ubit ćeš nas!“ [...] – „Ne beri briguu... Sve će ici kao podmazano“ (Djian 2003: 145).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Ici, tout marche comme sur des roulettes. Le linge est lavé à l'heure, les repas sont bien équilibrés et il ne manque jamais une jarre de vin aux symposiums. [...] Nous vivons dans l'ordre, la propreté et le confort (Besson 1997: 45).

— Овде све иде као подмазано. Рубље се пере на време, оброци су добро одмерени а на гозбама никад не недостаје врч вина. [...] Ми живимо у реду, чистоћи и удобности (Beson 1998: 30).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Il lui avait proposé d'aller boire un verre après son rendez-vous, « si ça se passe bien, on fêtera ma nouvelle embauche, sinon vous me consolerez ». [...] [Après son entretien d'embauche :] « Ça a marché comme sur des roulettes, lui avai-t-il dit, je suis embauché ! » (Pancol 2006: 628).

— Предложио јој је да попију нешто после његовог састанка: „Ако ово прође добро, прославићемо моје ново запослење, ако не, моћи ћете да ме утешите.“ [...] [После његовог разговора за посао:] „Све је прошло у најбољем реду“, рекао јој је он. „Добио сам посао!“ (Pankol 2012: 558).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Il lui donne des conseils et, s'il écoute ce qu'il lui dit de faire, tout devrait marcher comme sur des roulettes (Fusaro 2004: 45).

— Дaje му савјете и, буде ли слушао и чинио што му каже, све би требало ићи као по лоју (Fusaro 2005: 34).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Je me suis levé pour aller jeter un coup d'œil par la fenêtre. Il faisait nuit, mais tout semblait marcher comme sur des roulettes au-dehors (Djian 1986: 331).

— Устао сам и отишао бацио поглед кроз прозор. Била је ноћ, али се чинило да вани све иде као подмазано (Djian 2003: 363).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Je pensais que j'allais réussir, gagner beaucoup d'argent, te rembourser largement, te dédommager même. J'avais de grands projets, je m'imaginai que tout allait marcher comme sur des roulettes et puis... – Ce n'est pas fini, tout peut s'arranger (Pancol 2006: 327–328).

— Мислио сам да ћу успети, да ћу зарадити много новца, да ћу се теби поштено одужити, чак и да ћу загладити све. Крупне планове сам имао, надао сам се да ће ми све кренути као по лоју, као оно... – Није још готово, све може да се среди (Pankol 2012: 286).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Je suis arrivée à Paris avec juste cette idée : lui annoncer que j'étais sa demisœur, pleurer misère et me faire accepter. [...] Ça allait marcher comme sur des roulettes pour notre plan ADN, à Antoine et à moi. Une fois qu'on aurait les deux tiers de la fortune, je l'aurais planté là, le Damas (Vargas 2001: 339–340).

— Дошла сам у Париз управо са том идејом: да му кажем да сам његова полусестра, да плачем у очајању и да будем прихваћена. [...] Трeбало је да иде као по лоју, тај наш план за ДНК, за Антоана и мене. И кад једном будемо имали две трећине богатства, ја бих Дамаса напустила (Vargas 2007: 265).

— Stigla sam u Pariz samo s ovom idejom: kazati mu da sam njegova polusestra, skrušeno plakati i biti prihvaćena. [...] Naš je plan oko DNK išao kao podmazan. Jednom kad Antoine i ja budemo imali dvije trećine bogatstva, Damaska bih jednostavno ostavila (Vargas 2011: 260).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Jusque-là, tout marchait comme sur des roulettes. Elle avait appris ses questions dans l'ordre et j'y répondais dans l'ordre (Pennac 1990: 137).

— До тог тренутка све је ишло као по лоју. Она је научила сва питања по реду, и ја сам одговарао редом (Penak 2001: 125).

— Dotle je sve išlo kao podmazano. Pitanja je naučila redom i ja sam redom odgovarao (Pennac 2003: 117).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Le reste marche comme sur des roulettes (Pennac 1985: 51).

— Остало иде као по лоју (Penak 2009: 34).

— Dalje sve ide kao podmazano (Pennac 2000: 34).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Le tournage s'était bien déroulé [...], et tout marchait comme sur des roulettes, mis à part un léger incident : le cameraman de service [...] avait tourné de l'œil à plusieurs reprises pendant les prises de

vues, ne supportant pas l'ascension démesurée de la colonne de mercure du thermomètre (Beigbeder 2007: 36).

— Snimanje je dobro prošlo [...], i sve je išlo kao podmazano, ne računamo li jedan mali incident: dežurni kameraman [...] nekoliko nam je puta pao u nesvijest ne mogavši podnijeti neumjereno dizanje žive u toplomjeru (Beigbeder 2008: 25).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Nous nous trouvons alors, Maturette, Clousiot et moi, seuls. Premier réflexe, on rit : ça a **marché comme sur des roulettes**. [...] On est libre, libre, libre (Charrière 1972a: 96).

— Сами смо: Матирет, Клузио и ја. Рефлексно прснемо у смех: све је ишло као по лоју. [...] Слободни смо. Слободни! Слободни! (Šarijer 2012: 78). = Onda osjećamo, Matiret, Kluzio i ja, da smo sami. I počinjemo da se smijemo: išlo je kao podmazano. [...] Slobodni smo, slobodni, slobodni (Šarijer 1970: 75).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Tout avait **marché comme sur des roulettes**, Ben, et voilà qu'au moment où je la désamorce, pour la ramener à la maison et te la montrer, « la preuve accablante », tu comprends ? Voilà que cette saloperie me pète entre les mains. (Pennac 1985: 241).

— Све што је ишло као бог, Бене, док нисам кренуо да скидам упаљач, хтео сам да је однесем кући. Да видиш 'непобитан доказ', разумеш? А говно ми је рокнуло у руци (Penak 2009: 165).

— Sve je išlo kao po loju, Bene. I baš kad sam skidao upaljač da je mogu odnijeti kući i pokazati krunski dokaz, kužiš? Govno mi je grunulo u rukama! (Pennac 2000: 158).

ROULETTE : marcher comme sur des roulettes ► Vous verrez, Jeanne [...], vous verrez, tout **marchera comme sur des roulettes**, l'esprit demeurera. [...] Tant que vous êtes là, fascinante Jeanne, l'esprit demeurera, vous êtes la gardienne de ce temple d'or et de diamants (Horts 2002: 221).

— Видећете, Жана [...], видећете, све ће ићи као подмазано, дух ће остати. [...] Док сте ви ту, фасцинантна Жана, дух ће остати, ви сте чуварка овог храма од злата и дијаманата (Dez Or 2008: 204).

SAUCISSON : ficelé comme un saucisson ► Et comment que je pourrais t'aider à sortir d'où j'ai pas pu me tirer moi-même ? – Ce n'est pas la même chose. Toi, les nonnes te connaissent. Elles te repèreraient tout de suite. Moi, aucune ne m'a encore vue de près, à part la Mère Supérieure. Même si elles me rencontrent dans les couloirs je peux leur raconter n'importe quoi. – C'est vrai [...]. Tu es arrivée **ficelée comme un saucisson**. Y faisait pleine nuit encore. On t'a montée tout droit ici. – Tu vois ! J'ai de bonnes chances de réussir (Golon 2015: 23).

— A kako da ti pomognem kad ni sama ne mogu izići? – Nije to isto. Tebe opatice poznaju. Pronašle bi te odmah. Mene nitko izbliza još nije vidio osim nadstojnice. Kada bi me i srele na hodniku, mogla bi im ispričati bilo što. –

Istina [...]. Stigla si vezana kao kobasica. Bila je još mrkla noć. Odmah su te donijeli ovamo. – Vidiš! Imam lijepe izglede da iziđem (Golon 1969: 22).

SAUCISSON : ficelé comme un saucisson ► Ses poignets entravés rendaient tout mouvement difficile [...]. **Ficelée comme un saucisson**, Alice ne pouvait plus rien faire : l'appareil était définitivement hors de sa portée (Musso 2011a: 276).

— Везани зглобови отежавали су сваки покрет [...]. Свезана као кобасица, Алис више није могла ништа да уради: телефон јој је био изван домашаја (Musso 2013: 221).

— Čvrsto vezani zglobovi onemogućavali su joj pokrete [...]. Svezana poput kobasice, Alice nije mogla ništa učiniti: telefon joj je bio izvan dohvata ruku (Musso 2016: 235).

SAUCISSON : ficeler qqn comme un saucisson ► Elles entourèrent Carmencita et, avec des cordelettes surgies on ne sait d'où, la **ficelèrent comme un saucisson** (Golon 2013: 619).

— One opkole Carmencitu i konopcima koji su im se tko zna kako našli u rukama, vezaše je kao kobasicu (Golon 1966: 590).

SAUCISSON : ficeler qqn comme un saucisson ► **Ficelé comme un saucisson** et les yeux presque fermés par les coups, j'ai quand même tout vu... et tout entendu (Benzoni 1993c: 721).

— Iako sam bio vezan kao salama, a oči mi bile skoro potpuno zatvorene od udaraca, ipak sam sve vidio... i sve čuo (Benzoni 1984: 26).

SAUCISSON : ficeler qqn comme un saucisson ► Les Hurons voulaient le scalper, mais notre colonel s'y est opposé et, pour lors, il est seulement au frais dans la cave, bien **ficelé comme un saucisson** (Golon 1967: 57).

— Huroni su ga htjeli skalpirati, ali se naš pukovnik tome usprotivio, i on je sada živ u podrumu, dobro svezan kao salama (Golon 1980: 80).

SAUCISSON : ligoté comme un saucisson ► « Pauvre homme », murmura Angélique en contemplant le long corps osseux d'Anselme Camisot bâillonné et **ligoté comme un saucisson** (Golon 1977: 311).

— “Jadan čovjek”, promrmlja Anđelika promatrajući dugo, koščato tijelo Anselma Camisota, kojemu su gusari nabili krpu u usta i vezali ga kao komad salame (Golon 1980: 502).

SAUCISSON : ligoté comme un saucisson ► Il pensait à la bande de la rue Lécuyer et voyait une dizaine de garçons **ligotés comme des saucissons**, avec le derrière à l'air, et des boîtes de cirage de toutes les couleurs (Sabatier 1969: 276).

— Он је у мислима видео банду из улице Лекије – десетак дечака чврсто везаних као кобасице, са стражњицама у ваздуху, и кутије с ималином за ципеле свих боја (Сабатје 1991: 296–297).

SAUCISSON : ligoté comme un saucisson ► Au cours d'une bataille, les Alliés avaient capturé le chef de

l'armée allemande, un certain Werner [...]. Le général fut **ligoté comme un saucisson** et bâillonné à l'ouate mouillée (Nothomb 1994: 142-143).

— У току једне битке Савезници су заробили команданта немачке војске, извесног Вернера [...] Генерал беше уфачлован попут kobасице, са устима запушеним мокром ватом (Notomb 2004: 90-91).

— Saveznici su u bici zarobili zapovjednika njemačke vojske, nekog Wernera [...]. Vojskovođu smo zavezali kao šunku i začepili mu usta mokrom vatom (Nothomb 2002: 125).

SINGE : **malin comme un singe** ► « Ah ! disait-il à Jester, un jeune garçon de dix ou douze ans, le septième ou le huitième maintenant à porter le nom illustre, habile et **malin comme un singe** (Ormesson 1994: 313).

— „Ех!“ , говорио би Цестеру, младом дечаку од неких десет, дванаест година, сад већ седмом или осмом са тим славним именом, окретном и несташном попут мајмуна (Ormeson 2016: 250).

SINGE : **malin comme un singe** ► Il est **malin comme un singe**. Il s'est dit qu'en venant gémir à la porte, comme vous dites, il n'aboutirait à rien. Tandis qu'en jouant le grand jeu... (Simenon 1977: 327).

— Препреден је као лисица. Закључио је да кад би дошао да цвили овде на вратима, као што ви кажете, не би ништа постигао. Док играјући велику игру... (Simenon 1968: 205).

SINGE : **malin comme un singe** ► Il faut que je sois près de lui du matin au soir et du soir au matin. Si je fais mine de sortir, il feint une crise cardiaque. Car il est **malin comme un singe** (Simenon 1977: 335).

— Ја морам да будем поред њега од јутра до мрака и од вечери док не сване. ако види да хоћу да изађем, одмах се прави да ће добити срчани напад. Јер он је препреден као лисица (Simenon 1968: 211).

SINGE : **malin comme un singe** ► Je connais le bonhomme. Il est **malin comme un singe**. On peut s'arranger avec lui (Guenassia 2009: 278).

— Ја познајем тог чоџу. Преџејан је као мајмун. С њим може да се направи договор (Genasija 2012: 203).

— Poznajem čovjeka. Lukav je kao lisac. Možemo se nagoditi s nim (Guenassia 2012: 262).

SINGE : **malin comme un singe** ► N'y a-t-il pas, parmi tes douze enfants, un garçon fidèle et dévoué qui serait heureux d'avoir un bon maître ? – Mon fils Pedro [...]. Il est vif, serviable, **malin comme un singe**. [...] Pedro sait tout faire (Kahn 2005: 431).

— Да ли међу твоје дванаесторо деце има неки веран и одан дечак који би био задовољан да ради код доброга господара? [...] – Мој син Педро. Веома је вредан, послушан, спретан као мајмун. [...] Педро све уме да ради (Kan 2008: 382–383).

SINGE : **malin comme un singe** ► On pourrait porter chacun son tour, non ? Comme ça je me reposerais un petit peu, et on pourrait aller plus vite ! propose

Bétamèche, **malin comme un singe**. [...] – T'as raison. On va gagner du temps (Besson 2003: 16).

— „Зар не бисмо могли наизменично да носимо ранац? Тако бих могао мало да се одморим, па бисмо се брже кретали!“ , предлаже Бетамеш, лукав попут каквог мајмунчета. [...] – „У праву си. Тако ћемо брже ићи“ (Beson 2006: 16).

— Mogli bismo se smjenjivati, ha? Tako ću se ja malo odmoriti i bić ćemo brži!“ predlaže Betameche, lukav kao majmunčić. [...] – “U pravu si. Dobit ćemo na vremenu” (Besson 2006: 12).

SOU : **propre comme un sou** ► Moi j'y suis allé [...]. À n'y pas croire. C'était comme de passer les portes de ténèbres et surgir dans un domaine de lumière. On aurait cru un appartement de poupée, **propre comme un sou**, tout en teintes roses et petits rubans frisés noués un peu partout (Claudel 2003b: 130–131).

— Ја сам био [...] . Да се не поверује. Као да сте прошли кроз врата мрака и избили на светлост. Као да сте ушли у одају за лутке, чисто као лукаг, све обојено у розе, са малим увијеним тракама окаченим свуда по мало (Klodel 2005: 90).

— Ja sam bio [...] . Da čovjek ne povjeruje. Činilo mi se da sam kroz vrata tame ušao u svjetlost samu. Kuća kutke, čista kao sunce, sva u ružičastim ronovima i posvuda zavezanim malim kitnjastim vrpcama (Claudel 2004: 77).

SOU : **propre comme un sou neuf** ► « On va te conduire au chirurgien pour qu'il te passe à l'eau et qu'il regarde si tu n'es pas malade. [...] » Un soldat entraîne Angélique jusqu'à l'officine du chirurgien. [...] Angélique dut s'étendre sur un banc et se livrer au répugnant examen. « Tu diras au capitaine qu'elle est **propre comme un sou neuf** et fraîche comme la rose » (Golon 2014: 190).

— “Sad ćeš liječniku da te ispere i da vidi nisi li bolesna. [...]” Jedan stražar otprati Anđeliku do ambulante. [...] Anđelika se morala pružiti na jednu klupu i prepustiti se odvratnom pregledu. “Reći ćeš zapovjedniku da je čista kao novi dukat i svježja kao ruža” (Golon 1967: 223).

SOU : **propre comme un sou neuf** ► Dans ce sac, il y avait une enveloppe non cachetée qui contenait cent billets de 100 euros. Cent billets verts tout droit sortis d'une banque. Jolis, craquants, bien repassés et **propres comme des sous neufs** (Gavalda 2014: 101).

— У овој торби се налазила једна незатворена коверта која је садржавала сто новчаница од 100 евра. Сто зелених новчаница управо изнетих из банке. Лепих, шушкавих, добро испегланих и чистих као сунце (Gavalda 2014: 71).

SOU : **propre comme un sou neuf** ► Il examine scrupuleusement le couteau, **propre comme un sou neuf**, sans une tache (Charrière 1972a: 499).

— Чувар брижљиво прегледа нож, чист као суза, без иједне мрље (Šarjer 2012: 378). = On pažljivo pregleda nož, čist kao suza, bez ijedne mrlje (Šarjier 1970: 383).

SOU : **propre comme un sou neuf** ► Il n'y a pas plus cracra que les Français. Nous autres Russes, nous

puons tout notre soûl pendant dix jours mais nous allons ensuite au bain turc, d'où nous ressortons **propres comme un sou neuf**. Mais les Français se débarbouillent un peu chaque matin, ce qui fait qu'ils ne s'arrêtent jamais vraiment de puer (Besson 1988: 182).

— Нема штрокавијих од Француза. Ми се Руси сити насмрдимо на зној десет дана, али онда одемо у турско купатило и отуда изађемо чисти као суза. А Французи се плакну помало сваког јутра, што значи да, у ствари, не престано смрде (Beson 1999: 136).

SOU : propre comme un sou neuf ► Nicole [...] tomba en arrêt sur ma queue dégoulinante et tiède. [...] Elle me l'enfourna jusqu'au ras des couilles [...]. Je la laissai donc faire, bien qu'elle prît son temps et me l'astiqua avec une lenteur effroyable [...], mais pour finir elle me la rendit **propre et brillante comme un sou neuf** (Djian 2000: 367).

— Nicole [...] se [...] našla licem u lice s mojim vlažnim i mlakim reponjom. [...] Ona ga dohvati ustima i proguta do jaja. [...] Pustio sam ju, premda je to obavljala tako predano i cuclala ga nevjerojatnom [...] sporošću [...], no na kraju mi ga je vratila čistoga i sjajnoga kao ulaštenu cipelu (Djian 2002: 241).

SOU : propre comme un sou neuf ► Pas de bacille [...]. Négatif. Ni dans les puces des vêtements ni dans celle de l'enveloppe ni dans les douze spécimens qu'on a ratissés chez Laurion. Indemnes, **propres comme un sou neuf** (Vargas 2001: 174–175).

— Нема бацила [...]. Негативно. Ни у бувама, ни у одећи, ни у коверти, нити у дванаест примерака које смо покупили код Лориона. Без грешке, чисти као нова пара (Vargas 2007: 138).

— Nema bacila [...]. Negativno. Ni u buhama na odjeći, ni u onima iz omotnice, niti u onih dvanaest primjeraka koje smo pokupili kod Lauriona. Nedirnutе, чисте попут нове кованце (Vargas 2011: 132).

SOU : propre comme un sou neuf ► Siffrein put vivre dans une « oustau » **propre comme un sou neuf**, dormir sur un matelas de laine régulièrement cardée, et surtout se régaler chaque jour de la bonne cuisine provençale qui sait être de terre et de mer à la fois (Sabatier 1978: 12).

— Siffrein je mogao uživati u svome poslu, spavati na svježe protresenim strunjačama, i iznad svega svakog дана uživati u dobroj provansalskoj kuhinji, pripremljenoj od плодова земље и мора истовремено (Sabatier 1982: 11).

SOUPE : trempé comme une soupe ► « Podcol, va te secouer plus loin, s'il te plaît ! » le gronda-t-elle. Mais le gros animal s'ébrouait déjà, et Tomek fut aussitôt **trempé comme une soupe** (Mourlevat 2000: 162).

— “Priljepak, otreši se malo dalje, molim te!”, korila ga je. No krupna se životinja već stresala i Tomek je začas bio mokar do gole kože (Mourlevat 2011: 103–104).

SOUPE : trempé comme une soupe ► Il faisait nuit noire quand on est arrivés à la maison. Il était plus de sept

heures on était **trempés comme des soupes**. Maman allait nous passer un bon savon, c'était sûr (Arou-Vignod 2009: 53).

— Кад смо стигли кући[,] био је мрки мрак. Прошло је седам сати, и покисли смо као мишеви. Сигурно ће мама прописно да нас изриба! (Aru-Vinjo 2013: 65).

SOUPE : trempé comme une soupe ► Quand je suis entré dans la maison [après la pêche], Maman m'a regardé et elle s'est mise à pousser des cris : « Mais regarde-moi dans quel état tu t'es mis ! Tu as de la boue partout, tu es trempé comme une soupe » (Sempé & Goscinny 1997: 63).

— Kad sam došao kući [poslije pecanja], mama me pogledala i počela vikati: „Ma pogledaj se samo kakav si! Sav si blatnjav i mokar kao miš!“ (Sempé/Goscinny 2000: 41).

STATUE : immobile comme une statue ► Songeant à mille choses et le profil levé vers les étoiles, elle ne voyait pas qu'il la fixait de ses yeux luisants. [...] **Immobile** dans son manteau noir **comme une statue**, avec un visage qui émergeait comme un éclat de lune, mais elle avait toujours une mèche dorée qui lui balayait la joue et qu'elle écartait d'un mouvement de la main (Golon 1978: 158).

— Snatreći o stotinama stvari i podigavši glavu prema zvijezdama, nije ni primijetila da je on promatrao svojim svjetlucavim pogledom. [...] Nepokretna u svom crnom ogrtaču poput kakvog kipa, s licem koje se sjalo kao mjesečina, ali stalno meteno zlatnim uvojkom koji je sklanjala pokretom ruke (Golon 1980: 199).

STATUE : figé comme une statue ► Assis à la gauche d'Ocious, **figé comme une statue**, Orthon maîtrisait chaque geste, chaque battement de cils, chaque pli aux commissures de ses lèvres (Plichota & Wolf 2013: 337).

— S njegove lijeve strane Orthon je sjedio ukipljen kontrolirajući svaki pokret, svaki treptaj, svaki titraj na usnama (Plichota i Wolf 2012: 238).

STATUE : figé comme une statue ► Elle s'approcha de Tugdual qui restait **figé comme une statue** et pressa son index rageur sur lui, en plein plexus. [...] Tugdual vacilla, saisi d'un vertige (Plichota & Wolf 2013: 57).

— Prišla je Tugdualu koji je stajao ukočen poput kipa i puna bijesa ubola ga kažiprstom u prsa. [...] Tugdualu se zavrtjelo u glavi i zaterura (Plichota i Wolf 2012: 43).

STATUE : figé comme une statue ► Mais ce que nous aimerions savoir, [...] c'est ce que faisait votre sœur Thérèse devant ces W.-C. scandinaves, **figée comme une statue**, jusqu'à ce qu'on en force la porte (Pennac 1985: 246).

— Али нас занима [...] зашто је ваша сестра Тереза стајала испред скандинавског тоалета, укочена као кип, док нисмо провалили врата (Penak 2009: 170).

— No, nas bi [...] zapravo zanimalo kako se vaša sestra Thérèse našla pred skandinavskim WC-om i ukipljena stajala sve dok nisu provarili vrata (Pennac 2000: 162).

STATUE : immobile (figé) comme une statue ► Jessie restait **immobile, figée comme une statue**, mais Ethan la sentait attentive (Musso 2008: 175).

— Цеси је седела непомично, као кип, али је Итан осетио да га прати (Musso 2013: 162).

STATUE : immobile comme une statue ► À part les sentinelles suisses en faction, **immobiles comme des statues** avec leurs hallebardes et leurs fraises empesées, nul ne semblait encore éveillé dans le grand palais (Golon 2015: 76).

— Izuzev švicarskih straža, nepomičnih poput kipova, s halebardama i uškrobljenim ovraticima, činilo se da u velikom dvoru još sve spava (Golon 1969: 80–81).

STATUE : immobile comme une statue ► À ses pieds, jointes, les armes de sa mère et le blason ducal de Bourgogne barré à sénestre de rouge. Quatre hommes d'armes aux cuirasses étincelantes veillaient aux quatre coins de la couche funèbre, appuyés sur leurs guisarmes, **immobiles comme des statues** (Benzoni 1993b: 518).

— Uz priljubljene nožice nalazili su se grobovi njene majke i vojvodski grb Burgundije obilježeni s lijeve strane crvenom crtom. Četiri su vojnika u svjetlucavim oklopima bdjeli na uglovima mrtvačkog sandučića, nepokretni kao kipovi (Benzoni 1982: 244).

STATUE : immobile comme une statue ► D'admirables enfçons **immobiles comme des statues** peuvent, en une chiquenaude, se muer en bêtes braillardes (Nothomb 2000: 28).

— Дивна, као кипови непомична деца, за трен ока могу да постану дрекавци (Notomb 2001: 21).

STATUE : immobile comme une statue ► Dans le cercle de lumière, le jeune homme qui venait de descendre de l'échafaudage où il avait été, là-haut, le compagnon du vieux chef, restait **immobile comme une statue**. Autour de lui, au rythme des tam-tams, le danseur tournait (Guillot 1996: 158).

— У осветљеном кругу млади човек који је малочас сишао са постоља где је лежао заједно са старим мртвим поглавицом, стајао је сада непомичан као кип. Око њега у ритму там-тама играчи су се вртели (Gijo 2002: 92).

STATUE : immobile comme une statue ► En attendant, il fallait faire un choix, et vite : Lawrence attendait une réponse, **immobile comme une statue** (Anderson 2009: 329).

— А у међувремену мора да се одлучи и то брзо: непомичан као статуа, Вања је чекао одговор (Anderson 2011: 254).

STATUE : immobile comme une statue ► En relevant les yeux, j'ai aperçu Bouvier assis sur un caveau, **immobile comme une statue**. Magdalena, qui se tenait debout à côté de lui, ne paraissait guère plus vivante (Alexakis 2012: 194).

— Podignuvši pogled, primijetila sam Bouviera kako sjedi na jednom grobu, nepomičan kao kip. Ni Magdalena, koja je stajala pokraj njega, nije djelovala življe (Alexakis 2013: 232).

STATUE : immobile comme une statue ► Fofana détacha enfin de moi son regard vert et tourna les yeux vers mon père. Il était en face du Grand Blanc d'Abesso, **immobile comme une statue** (Guillot 1996: 92).

— Најзад Фофана скиде поглед с мога лица и окрете се оцу. Стајао је лицем у лице с белцем из Абесоа, непомичан као кип (Gijo 2002: 53).

STATUE : immobile comme une statue ► J'actionnais le bras du pick-up. Il appuyait sur la touche « enregistrement ». On restait **immobiles comme des statues** jusqu'à la fin de la chanson (Guenassia 2009: 491).

— Ја бих покренуо ручицу грамофона. Он би притиснуо дугме „снимање“. Остали бисмо тако непомични, као кипови, све до краја песме (Genasija 2012: 356).

— Pokretao sam iglu na gramofonu. On je pritiskao na gumb „snimanje“. Stajali smo nepomično kao kipovi do kraja pjesme (Guenassia 2012: 459).

STATUE : immobile comme une statue ► Je me souviens d'un moine blond qui s'asseyait sur un muret à la fin du jour et fixait le soleil couchant. Il se tenait **immobile comme une statue** (Alexakis 2007: 103).

— Сећам се једног плавокосог монаха који би сео у сутон на неки зидић и непомично гледао у залазак сунца. Био је непокретан као споменик (Alexakis 2008: 60).

— Sjećam se jednog plavokosog monaha koji bi na kraju dana sjeo na zidic i gledao zalaz sunca. Sjedio bi nepomično kao kip (Alexakis 2008: 59).

STATUE : immobile comme une statue ► La mère était assise près de lui, les coudes sur la table et tenait son visage entre ses mains. Ses cheveux étaient un peu défaits. Alain ne put voir ses yeux, il constata qu'elle était **immobile comme une statue** (Sabatier 1979: 239–240).

— Мајка је седјила близу њега, налакћена на стол; лице је прекрила рукама. Коса јој је била прилично у нереду. Alain јој није могао видјети очи, али је опazio да је била непомична као кип (Sabatier 1962: 157).

STATUE : immobile comme une statue ► Mon père lui souriait [...]. Le sergent, bras croisés, restait **immobile comme une statue** (Guenassia 2009: 221).

— Отац му се [...] осмехивао. Наредник је, прекрштених руку, стајао непомично, као кип (Genasija 2012: 162).

— Moj mu se otac smiješio [...]. Narednik je, prekrštenih ruku, nepomično stajao kao kip (Guenassia 2012: 209).

STATUE : immobile comme une statue ► On voyait qu'ils étaient vivants à leur ventre qui bougeait. Tout le reste était **immobile comme une statue** (Beigbeder 2003: 107).

— Vidjelo se da su živi po trbuhu koji se micao. Sve ostalo bilo je nepomično poput kipa (Beigbeder 2004: 76).

STATUE : immobile comme une statue ▶ Son départ démasqua un monsieur très distingué, debout, et **immobile comme une statue**. [...] Il portait la tête haute (Pagnol 1988: 204).

— Када се он удаљио, угледасмо неког врло отменог господина, усправног и непомичног као кип. [...] Држао је високо главу (Пањол 1993: 190).

— Nakon njegova odlaska ostao je pred nama vrlo otmjen gospodin koji je stajao nepomično kao kip (Pagnol 1987: 190).

STATUE : immobile comme une statue ▶ Téchât tourna autour du jeune milicien, **immobile comme une statue** (Jacq 2003a: 163).

— Téchât se okrenula oko mladog policajca, nepokretnog kao kip (Jacq 2004: 139).

STATUE : raide (figé) comme une statue ▶ « Je reconnais la véracité absolue des témoignages atroces déposés contre moi. » [...] Dès lors Gilles assista, **raide et figé comme une statue**, à l'interminable défilé des témoins, dont chacune des paroles retombait sur sa tête comme une pierre. Ce furent d'abord les parents des jeunes victimes disparues (Tournier 1983a: 121–123).

— „Ја признајем да су сасвим тачна сва ужасна сведочанства која ме терете.“ [...] Од тог тренутка Жил је присуствовао, крут и укипљен, смењивањз бесконачног низа сведока чија му се свака реч обарала на главу попут камена. Беху то прво родитељи младих несталих жртава (Турније 2007: 89–90).

STATUE : raide comme une statue ▶ Parfois, pendant quelques secondes, à nouveau **raide comme une statue**, señor David paraît fixer un objet ou quelqu'un d'un air particulièrement pénétrant, mais ce qu'il voit nous échappe (Kahn 2005: 443).

— Понекад, укочивши се на неколико тренутака када поново постаје као статуа, сењор Давид као да упорно гледа у неки предмет или у некога изузетно продорним погледом, али ми и не наслућујемо шта је то (Кан 2008: 394).

STATUE : raide comme une statue ▶ **Raide comme une statue**, malgré ses mains tremblantes, Sétaou contempla la Nubienne (Jacq 1998: 173).

— Непомичан као кип, иако су му се руке тресле, Сетау је гледао у Нубијку (Џак 2000: 162).

— Nepomičan kao kip, iako su mu se ruke tresle, Setau je gledao u Nubijku (Jacq 2004: 143).

STATUE : se figer comme une statue ▶ « Est-ce que tu es amoureux de moi ? » Gus **se figea comme une statue**. Seule sa respiration accélérée trahissait le trouble qu'il ressentait (Plichota & Wolf 2013: 284).

— “Јеси ли залjubljen u мене?” Gus се укипио. Само је убрзано дисање одавало njegovu nelagodu (Plichota i Wolf 2012: 201).

STATUE : se figer comme une statue ▶ Elle allait se lever pour atteindre son armoire et ses vêtements lorsque la Zesch entrouvrit la porte de son box. Helen **se figea** d'abord **comme une statue**, puis elle s'allongea à nouveau, les yeux écarquillés (Mourlevat 2006: 44).

— Таман се спремао да устане и оде до ормана по одећу, кад је Зеш провирила кроз врата свог одељка. Елен се најпре укочила као статуа, а затим је поново легла широм отворених очију (Murleva 2013: 56).

STATUE : se figer comme une statue ▶ Il saisit délicatement un des hérissons et une des marmottes qui gigotèrent avant d'apercevoir Oksa et de **se figer comme des statues** (Plichota & Wolf 2014: 260).

— Nježno je uhvatio jednoga ježa i jednoga svisca koji su se mešköljili sve dok nisu ugledali Oksu, na što su se ukočili poput kipova (Plichota i Wolf 2014: 196).

STATUE : se planter comme une statue ▶ Il passait quelques heures assis sur un banc de lattes vertes aux pieds de fonte sculptés en forme de pattes de lion, quelque part vers Denfert-Rochereau ou Château-Landon, ou **se plantait comme une statue** en face d'un marchand de fournitures pour vitrines (Perec 1987: 304).

— Читаве сате проводио [је] седећи на клупи са зеленим пречагама и гвозденим ногама у облику дивљих лављих шапа, негде око Данфер-Рошроа или Шато-Ландона, или би се као споменик посадио наспрам продавнице опреме за излоге (Перек 1997: 299).

— Nekoliko [bi] sati proveo na klupi od zelenih letvi s nogama od lijevana željeza, oblikovanim poput lavljih šapa, negdje prema Denfert-Rochereau ili Château-Landonu, ili bi se ukupio ispred trgovine opremom za izloge (Perec 2014: 275).

TEIGNE : mauvais comme la teigne ▶ Ce Quandequiba est **mauvais comme la teigne** [...]. Essayez donc de le convaincre, vous, Canadien, de me laisser soigner cette malheureuse (Golon 1967: 458).

— Taj je Quandequina opaka gnjida [...]. Pokušajte ga vi kao Kanadanin nagovoriti da mi dopusti postarati se za ovu nesretnicu (Golon 1980: 637).

TEIGNE : mauvais comme la teigne ▶ Cet homme est **mauvais comme la teigne**... mais ses mains sont bonnes... oui, ses mains sont bonnes... Quel bien-être !... Quel bienfait !... Ah ! quel bienfait d'être vivante ! (Golon 1978: 248).

— Ovak čovjek je opak kao opaka bolest... ali su mu ruke dobre... jest, ima dobre ruke... Kakvog li olakšanja...! Kakvog li zadovoljstva! Kakvog li zadovoljstva što sam živa! (Golon 1980: 316).

TEIGNE : mauvais comme la teigne ▶ N'empêche qu'il faudra que tu ailles saluer tes enfants. Je parie que depuis mon départ, c'est-à-dire près de deux ans, tu ne t'en es pas soucié. — C'est sûr... Que voulez-vous, elle est **mauvaise comme la teigne** (Golon 1995: 209).

— Usprkos tome morat ćeš posjetiti svoju djecu i pozdraviti ih. Tvrdim da se od mojeg odlaska, prije gotovo

dvije godine, uopće nisi brinuo o njima. – Gotovo da nisam... Ali što biste htjeli: moja žena Sidonija pakosna je kao polomljen češalj (Golon 1993: 143).

TEIGNE : **mauvais comme une teigne** ▶ Attention, Auguste, ce n'est pas toi qui lui as dit merde... C'est le petit Arthur, dont le père était forgeron... Attends, je vais retrouver son nom... Il était **mauvais comme une teigne** (Simenon 1990g: 266).

— Стани, Огисте, ниси ти њему рекао да иде до ђавола... То је мали Артур, чији је отац био ковач... Чекај, сетићу се његовог имена... Био је гадан као стеница (Simenon 1968: 409).

TEIGNE : **mauvais comme une teigne** ▶ Au fait, il vous plaît ? – Il est **mauvais comme une teigne**, c'est une sale bête (Vargas 2002: 73–74).

— Sviđa li vam se on? – Zao je poput gnjide, te prljave životinje (Vargas 2010: 52).

TEIGNE : **mauvais comme une teigne** ▶ Ça ne lui avait pas plu d'entendre Charles rentrer à une heure et demie du matin et d'apprendre au réveil le nouvel assassinat d'une femme. Et pour ne rien arranger, Charles avait ricané toute la soirée du lendemain, **mauvais comme une teigne**. Excédée, elle l'avait foutu dehors en lui disant de revenir la voir quand il serait calmé (Vargas 2002: 176).

— Nije joj se svidjelo kad je čula Charlesa kako se vraća u jedan sat i pol ujutru i kad je, probudivši se, saznala za novo ubojstvo jedne žene. A kako se ništa ne bi dovelo u red, Charles se cijelu sutrašnjju večer podrugivao, zao poput gnjide. Umorna, izbacila ga je van kazavši mu da je posjeti kad se smiri (Vargas 2010: 121).

TEIGNE : **mauvais comme une teigne** ▶ Disons aussi que vous êtes un peu plus mauvais qu'un autre [...]. – Qu'est-ce qui vous fait croire ça ? demanda Charles en souriant, d'un méchant sourire, jugea Adamsberg. – Mme Forestier le dit. [...] Oui, elle dit ça, répéta Adamsberg. « **Mauvais comme une teigne** mais je l'aime bien. » Et vous aussi vous l'aimez bien (Vargas 2002: 92–93).

— Recimo i da ste lošiji od nekog drugog [...]. – Zašto tako mislite?, upitao je Charles smješkajući se, zlim osmijehom, prosudio je Adamsberg. – Gospođa Forestier to kaže. [...] Da, onda to kaže, ponovio je Adamsberg. “Zao poput gnjide ali meni se sviđa.” A i ona se vama sviđa (Vargas 2010: 65).

TEIGNE : **mauvais comme une teigne** ▶ Je suis bien contente de ne pas avoir fait de petit à ce gars-là, moi. Il était **mauvais comme une teigne** (Martinez 2011: 169).

— A ja sam jako zadovoljna što tom čovjeku nisam rodila dijete. Bio je zao kao šuga (Martinez 2012: 162).

TEIGNE : **mauvais comme une teigne** ▶ Qu'est-ce qu'elle avait récolté à la surface de l'écorce en trois mois ? Un flic qui aurait dû être pute, un aveugle **mauvais comme une teigne** et caressant, un byzantiniste

cercleur, une vieille tueuse. Une bonne récolte, au fond (Vargas 2002: 199).

— Što je u tri mjeseca pobrala s površine kore? Murjaka koji je trebao biti kurva, milujućeg slijepca koji je zao poput gnjide, stručnjaka za Bizant koji crta krugove, staricu ubojicu. Dobra berba, zapravo (Vargas 2010: 137).

TEIGNE : **méchant comme une teigne** ▶ Pourquoi l'avez-vous appelé le petit saint ? – [...] Parce que, à la communale, il se laissait rosser par tout le monde sans se plaindre au maître. Ou peut-être parce que, [...] si je me souviens bien, il y avait deux jumeaux, plus âgés que nous, **méchants comme des teignes** (Simenon 2003g: 1367).

— Зашто сте га назвали малим свецом? – [...] Јер је у основној школи допуштао сваком да га млати а никада се није пожалио учитељу. А можда и зато што је [...], ако се добро сећам, имао [...] два брата близанца, старија од нас, неваљала као мали ђаволи (Simenon 1968: 261–262).

TIGRE : **jaloux comme un tigre** ▶ Ce que vous soignez là, de vos doigts de fée, ce n'est point une blessure de guerre, tant s'en faut. Je la dois à la rage d'Inès, hier au soir. – Inès ? – Ma maîtresse ! Elle est **jalouse comme une tigresse**, dont elle possède les ongles pointus, et elle a pris ombrage de ce que je lui vantais sans discontinuer votre beauté éblouissante (Golon 1978: 320).

— A rane što mi ih lječite svojim vilinskim prstima nisu posljedica sukoba, daleko od toga! Za njih moram zahvaliti Inesinu bijesu. Sinoć... – Ines? Tko vam je to? – Moja ljubavnica! Ljubomorna je kao tigrica, a nokti su još oštri poput tigrčinih čaporaka. Strašno se rasrdila zato što sam ja neprestano hvalio vašuveličanstvenu lepotu (Golon 1980: 407–408).

TIGRE : **jaloux comme un tigre** ▶ Il est [...] jaloux. **Jaloux comme un tigre**. [...] Il avait l'appartement pour lui [...] seul, se baladait quand il voulait, comme il voulait, le plus souvent en caleçon [...]. Il était le roi, ici... [...] Et puis vous voilà et patatras. Non seulement, il doit refermer sa braguette, mais en plus il subit notre complicité [...]... Ce doit être [...] dur pour lui (Gavalda 2004: 169–170).

— Љубоморан је. Љубоморан као звер. [...] Имао је цео стан за себе [...] самог, шетао се по њему како је хтео, углавном у гаћама [...]. Овде је био краљ... [...] А онда, ето вас, и бум-трас. Не само да сад мора да закопча шлиц, већ мора да подноси и то што се нас двоје добро слажемо [...]... То мора да је за њега тешко (Gavalda 2005: 136).

TIGRE : **jaloux comme un tigre** ▶ Je vis avec un compagnon, et nous nous entendons très bien. Excepté que je lui interdis de venir me chercher à l'école à cause d'Attila qui est **jaloux comme un tigre**. Il lui a déjà crevé les roues de sa moto avec un cutter (Buron 2006: 83).

— Живим с момком и дивно се слажемо, осим што сам му забранила да ме чека пред школом, због Атиле, који

je љубоморан као тигар. Већ му је исекао гуме на мотору (Biron 2006: 77).

TIGRE : jaloux comme un tigre ► On ne la voit pas souvent. Son mari la cache. Il est **jaloux comme un tigre** (Golon 2015: 28).

— Ne pojavljuje se često. Njen muž je skriva. Ljubomoran je kao tigar (Golon 1969: 27).

TIGRESSE : jalouse comme une tigresse ► Tiens celui-ci est un nu couché par Van Dongen, je me souviens, oui, évidemment, c'est moi qui pose, Isadora Duncan, **jalouse comme une tigresse**, lui a d'ailleurs fait : une scène mémorable ! (Horts 2002: 86).

— Ха, ово је акт у лежећем положају Ван Донгена, сећам се, да, очигледно, ја сам позирала, Исидора Данкан, љубоморна као тигрица, направила му је сцену која ће се дуго памтити (Dez Or 2008: 79).

TOMBE : muet comme une tombe ► Il laisserait à Broglie son « bureau » jusqu'au mois de juillet, avant de lui faire parvenir des ordres plus clairs. D'ici là, il resterait **muet comme une tombe**, le temps de prendre une décision (Delalande 2010: 241).

— Namjeravao je ostaviti Broglieu njegov "ured" do srpnja kada će mu poslati određenije upute. Ali dotad će biti nijem kao riba sve dok ne donese neku odluku (Delalande 2012: 220).

TOMBE : muet comme une tombe ► Les verriers sont tous interrogés en ce moment même, Spadetti au premier chef; il affirme ne rien savoir de plus. Nous l'avons menacé : il reste **muet comme une tombe**. Nous n'avons aucune preuve de son implication éventuelle dans tout cela (Delalande 2008: 159).

— Сви су стаклари испитани, а Спадети пре свих: он тврди да ништа не зна. Припретили смо му, али ћути као гроб. Немамо никаквих доказа о његовој умешаности у све ово (Delaland 2006: 128).

TOMBE : muet comme une tombe ► Mais malgré les mises en garde de Gus, elle n'avait jamais eu à regretter de lui avoir confié le secret des Pollock : il était resté **muet comme une tombe**. Jamais aucune allusion en public, jamais aucun sous-entendu douteux. Et cette discrétion lui avait valu la confiance d'Oksa et celle de sa famille (Plichota & Wolf 2010b: 133).

— Oksa nikada nije požalila što mu je otkrila tajnu Pollockovih jer je Merlin šutio kao zaliven. Nikada u društvu nije ničim dao naslutiti što zna. I zbog toga je Merlin uživao potpuno povjerenje Okse i njezine obitelji (Plichota & Wolf 2011: 124).

TOMBE : muet comme une tombe ► Orhan m'a dit que sa sœur et toi éprouviez des sentiments l'un pour l'autre. [...] – Il ne faut pas toujours croire les gens impulsifs [...]. Elle est mariée. La moindre rumeur serait un terrible affront pour elle et son mari. [...] – Ne t'inquiète pas, je suis **muet comme une tombe** (Révay 2013: 306).

— Орхан ми је рекао да његова сестра и ти гажите осећања једно за друго. [...] – Не треба увек веровати

непромишљеним људима [...]. Она је удата. И најмања гласина била би страховита срамота за њу и њеног мужа. [...] – Не брини, нем сам као гроб (Révay 2014: 256).

TRAÎNÉE : se propager comme une traînée de poudre

► La foule des spectateurs se leva des gradins dans un fracas assourdissant pour clamer sa joie. « [...] Hourra pour Gunnar ! » L'ovation **se propagea** dans les gradins **comme une traînée de poudre** (Plichota & Wolf 2014: 324).

— Мноштво на трибинама стало је на ноге уз громогласне повике одобравања. "[...] Hura za Gunnara!" Ovacije su se poput požara širile tribinama (Plichota i Wolf 2014: 241).

TRAÎNÉE : se propager comme une traînée de poudre

► La nouvelle de l'attentat dont Garin avait été victime **se propageait comme une traînée de poudre**, portée de bouche en bouche et, par la ville chacun la commentait à sa manière (Benzoni 1993a: 187).

— Novost o napadu na Garina raširila se gradom u tren oka i svatko je taj napad tumačio na svoj način (Benzoni 1982: 220).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► Elle affronta, avec un sourire à la fois condescendant et naturel, la curiosité des salons où **se répandit comme une traînée de poudre**, en même temps que la nouvelle de son futur mariage, la révélation de son origine aristocratique (Golon 2014: 481).

— Она се сусретљиво и врло природно осмјехивала radoznalim licima po salonima gdje se munjevitom brzinom proširila vijest o njenoj udaji za markiza du Plessisa i vijest o njenom plemićkom porijeklu (Golon 1967: 582).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► La nouvelle **se répandit comme une traînée de poudre** : le Portail était en train de s'ouvrir ! [...] En faisant circuler cette information, Orthon avait toutes les chances d'être mis au courant de l'événement par son espion (Plichota & Wolf 2014: 430).

— Vijest se proširila poput požara: Dveri su pred otvaranjem! [...] Orthona će o događaju obavijestiti njegov špijun (Plichota i Wolf 2014: 320).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► La réputation d'Aqbar ne tarda pas à **se répandre** en Asie **comme une traînée de poudre** : c'était moins celle d'un prince que d'un sage. Il n'avait pas dix-huit ans qu'il était vénéré de la mer Érythrée à la steppe sous le nom d'Aqbar le Bienheureux (Ormesson 1994: 533).

— Глас о Акбару прочуо се Азијом муњевитом брзином: био је познатији као мудрац него као принц. Није још био навршио осамнаесту годину а већ је, од Еритрејског мора до степа, био поштован под именом Акбар Срећни (Ormesson 2016: 415).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► La rumeur du départ de M. Eugène [...]

commençait à **se répandre comme une traînée de poudre** ; chacun imaginait ce qu'il allait y perdre, un client comme ça, on n'en rencontre un seul dans sa carrière, et encore ! Chacun, chacune, calculait mentalement ce qu'avait gagné tel ou telle collègue, on aurait dû faire caisse commune, râlait-on. [...] Combien de commandes M. Eugène passerait-il avant de disparaître pour on ne sait où ? Et qui le servirait ? (Lemaitre 2013: 532).

— Гласине о одласку господина Ежена [...] почеле [су] да се шире као траг барута; сви су замишљали шта ће изгубити. Такав гост се среће само једном у каријери, ни толико! Сваки и свака од њих рачунао је у глави колико је зарадио овај или онај колега, требало је да направе заједничку касу, гунђали су. [...] Колико ће поруцбина имати господин Ежен пре него што нестане бог ће га знати куд? И ко ће га послужити? (Lemetr 2014: 418).

— Glasina [se] o odlasku gospodina Eugènea, sutradan u podne, počela širiti kao požar; svatko je zamišljao što će time izgubiti, jednoga takvoga gosta sreće se samo jednom tijekom službovanja, i opet! Svi su računali u mislima koliko je zaradio taj i taj kolega, trebali smo imati zajedničku blagajnu, gundali su. [...] Koliko će još puta gospodin Eugène nešto naručiti prije nego nestane tko zna kamo? I tko će ga poslužiti? (Lemaitre 2015: 386).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► La rumeur **s'était alors répandue comme une traînée de poudre** : il n'y aurait pas assez de canots pour tout le monde. Les derniers bateaux avaient été pris d'assaut, les filles bousculées. Un officier avait menacé des hommes avec un revolver en les traitant de lâches parce qu'ils étaient montés à bord d'un canot avant des femmes et des enfants (Révay 2011: 233).

— Прочула се гласина да неће бити довољно чамаца за спасавање. Последњи чамци су, такође, отети, а девојке одгурнуте. Један официр запретио је мушкарцима револвером, рекавши им да су кукавице јер хоће пре жена и деце да се укрцају у чамац (Revaj 2013: 171).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► La terrible nouvelle **se répandit comme une traînée de poudre** dans Rome et dans tout l'Empire (Ormesson 1994: 541).

— Ова ужасна вест подигла је силну праšину у Риму и читавом Царству (Ormeson 2016: 421).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► Le fait est que le bruit **s'est répandu** dans le quartier **comme une traînée de poudre**. Les gens devaient se passer le mot et se refiler mon numéro de téléphone en quatrième (Djian 1986: 68–69).

— Činjenica je da su se glasine proširile po četvrti kao šumski požar. Mora da su ljudi međusobno govorili o meni i punom parom jedni drugima davali moj broj telefona (Djian 2003: 76).

TRAÎNÉE : se répandre comme une traînée de poudre

► Venise bruissait et murmurait, on commençait partout à chuchoter. Les nouvelles les plus sombres, mêlant fantaisies et vérités, circulaient dans les « Mercerie », **se répandaient comme des traînées de poudre** sous les arcades des « Procuratie » et du Rialto aux abords de la Terre Ferme (Delalande 2008: 323).

— Венеција је брујала и шапутала, почињало је да се прича о томе. Најмрачније вести, комбинација маште и стварности, кружиле су по Мерчерији и распршивале се као прах под аркадама Прокуратуре и по Ријалту, а стигле су и до копна (Delaland 2006: 251).

TRÉSOR : garder qqch comme un trésor

► J'ai fait monter tes dents de lait par le bijoutier. Je les **gardais** depuis trente ans **comme un trésor**. Maintenant je les porte sur moi nuit et jour (Salvayre 1999: 57).

— Dala sam zlataru da ozlati tvoje mliječne zube. Čuvala sam ih kao oko u glavi trideset godina. Sada su sa mnom dan i noć (Salvayre 2011: 40).

TRÉSOR : garder qqch comme un trésor

► J'ai soigneusement emballé les grandes photographies de mes parents, j'ai reçu fièrement les médailles qu'avaient gagnées mon père en 14, j'ai **gardé comme un trésor** le livret de Caisse d'Épargne qu'il m'avait ouvert un mois après ma naissance (Charrière 1972b: 320).

— Pažljivo sam zapakirao fotografije roditelja, ponosno uzeo medalje što ih je zaradio moj otac 1914. godine, čuvao sam poput dragocjenosti štednu knjižicu Štedionice koju su mi otvorili mjesec dana nakon rođenja (Charrière 1977: 248).

TRÉSOR : garder qqch comme un trésor

► Keira aurait voulu soulever la patte du lion, lui confisquer ce globe pour pouvoir l'étudier à loisir. Mais le fauve, figé, le **gardait comme un trésor** (Levy 2009a: 448).

— Кира је желела да подигне лављу шапу и извуче глобус како би га натенане проучила. Али камена звер га је чувала као највеће благо (Levi 2010: 384).

TRÉSOR : materner qqn comme un trésor

► Il avait bien entendu dire que quelques loups des Abruzzes avaient repassé les Alpes [...]. Depuis, il croyait bien que quelques types les **maternaient comme un trésor**, bien à l'abri dans les caillasses du Mercantour. Et qu'un agneau leur passait sous la dent de temps à autre. (Vargas 2004: 12).

— Čuo je kako voditelj govori da su vukovi iz Abruzzesa prešli Alpe i stigli u Francusku [...]. Prije je mislio kako su ih neki ljudi prisvojili i pazili poput blaga u zaklonu kamenja Mercantoura. Možda bi im koje janje prošlo kroz zube, tu i tamo (Vargas 2009: 11).

TRÉSOR : protéger qqch comme un trésor

► Il lui sembla qu'il portait enfin de vrais livres. Il courut, de crainte d'être attaqué par Pladner et les siens : il **protégeait** ses bouquins **comme un trésor**. C'était comme si L'Araignée les avait laissés rien que pour lui (Sabatier 1969: 232).

— Учини му се да је најзад носио праве књиге. Трчао је из страха да га Пладнер и његови нападну: штитио је своје књиге као неко благо. Било је то као да их је Паул оставио управо њему (Сабатје 1991: 250).

TRÉSOR : protéger qqn comme un trésor ► Si je me suis approché, c'est uniquement pour savoir quel livre Vollard pouvait bien lire, seul, dans le soleil de mai. Car j'avais soudain la certitude inexplicable que le sens [...] se trouvait à l'instant concentré, noir sur blanc, dans les pages que la chair de Vollard **protégeait comme un trésor** (Péju 2002: 88–89).

— Да сам се приближио, било би то само зато да доznam коју књигу Vollard сада чита, сам, на свибанјсом сунцу. Јер изненада сам осетио необјашњиву сигурност да се смисао [...] налази у том концентраном тренутку, црно на бијелом, на странџама које је Vollardово месо штитило као благо (Péju 2008: 88).

TRÉSOR : tenir qqn comme un trésor ► C'est ma date de naissance, c'est l'année où je suis arrivée à Alger, c'est l'été des fleurs et de la mer, c'est le jour des photographies à l'hôtel-dieu ; c'est le sourire de ma mère qui me **tient comme un trésor** (Bouraoui 2005: 44).

— То је година мого рођења, то је година када сам stigла у Alžir; било је то лјето цвијећа и мора, био је то дан фотографија у старој болници; био је то и смијешак моје мајке која ме држи као какво благо (Bouraoui 2008: 28).

TRÉSOR : tenir qqn comme un trésor ► Elle se souvint de ce 2 février où comme un petit Jésus de cire elle l'avait emmené dans ses bras à travers le Paris enneigé, fuyant le sordide Hôtel-Dieu où il venait de naître. [...] Elle le **tenait comme un trésor** sous son manteau, tiède contre la tiédeur de son giron (Golon 1980: 407).

— Нема превода (Golon 1993: x).

TRIQUE : sec comme un coup de trique ► À la fin de l'année 1871, elle était entrée comme fille de cuisine dans une pension de famille [...], un établissement tenu d'une main de fer par une Grecque, Madame Cissampelos, une petite femme **sèche comme un coup de trique**, qui apprenait les bonnes manières à de jeunes Anglaises (Perec 1987: 496).

— Крајем 1871. [запослила се] као слушкиња у кухињи у једном породичном пансионату [...] институцији коју је гвозденом руком водила једна Гркиња, госпођа Кисампелос, мала женица суба као пракљача, која је подучавала лепим манирима младе Енглескиње (Перек 1997: 497).

— [Крајем 1871. zaposlila se] као kuhinjska pomoćnica [...] у једном obiteljskom pansionu [...], који је čeličnom rukom vodila gospođa Cissampelos, sitna i kao štap suha Grkinja која је učila lijepom ponašanju mlade Engleskinje (Perec 2014: 452).

TRIQUE : sec comme un coup de trique ► C'était [...] Hippolyte Lucy, le docteur. Un bon docteur, **sec comme un coup de trique**, humain et très pauvre, ça va avec, car rarement il se faisait payer la visite

quand il allait chez les gens de peu [...]. C'est la misère qui l'a tué, en 27. « Mort de faim ! » a dit Desharet (Claudel 2003b: 98).

— [Био је то] Иполит, Луси, лекар. Диван човек, сув као грана, осећајан и веома сиромашан, то иде једно с другим, ретко је наплаћивао кућне посете од људи који су мало имали [...]. Немаштина га је убила у двадесет седмој години. „Смрт од глади!“ констатоваше [...] Дешаре (Klodel 2005: 68).

— [Био је то] Hippolyte Lucy, liječnik. Dobar liječnik, suh kao bakalar, čovječan i jako siromašan, što ide jedno s drugim, jer je rijetko sirotinji naplaćivao svoje posjete [...]. Bijeda ga je 1927. ubila. „Umro je od gladi!“ rekao je Desharet (Claudel 2004: 58).

TRIQUE : sec comme un coup de trique ► Je l'ai lu dans le temps, c'est l'histoire d'un type assez lâche [...] avec un cœur **sec comme un coup de trique**. [...] C'est l'histoire d'un homme qui n'aime pas la femme qu'il a cru aimer. Il voudrait s'en séparer, mais il a du mal (Laurens 2006: 52–53).

— Читала сам својевремено ту књигу, то је прича о једном типу, приличној кукавици [...] са срцем сувим попут ударца батине. [...] То је прича о човеку који је воли своју жену коју је мислио да воли. Хтео би да је напусти, али ми је то тешко (Lorans 2007: 38).

TRIQUE : sec comme un coup de trique ► Une gardienne joliment roulée sous son uniforme bleu marine, au visage **sec comme un coup de trique**, l'attendait à l'entrée principale du bâtiment B (Bonnot 2007: 281).

— Čuvarica, dražesno oblikovana ispod odore mornarsko plave boje, bezizražajna lica poput udarca batine, čekala ga je na glavnom ulazu zgrade B (Bonnot 2011: 174).

TRIQUE : sec comme une trique ► Xénia Féodorovna avait une bête noire qui lui empoisonnait l'existence à la fin de chaque trimestre. **Sèche comme une trique**, ses cheveux ficelés en un chignon démodé, la femme lui arrivait à peine à l'épaule (Révay 2007: 133).

— Ксенија Фјодоровна је имала звер која јој је на крају сваког триместра загорчавала живот. Мршава као прут, рашчупане косе у некој демодје пунђи, та жена јој је једва била до рамена (Revaj 2013: 97).

TROU : boire comm un trou ► Héros alcoolique, train ivre, passagers soûls : tout le monde est bourré dans ce livre assis sur la conviction que « tous les hommes de valeur, en Russie, boivent comme des trous » (Carrère 2011: 114).

— Јунак алкохоличар, воз под гасом, пијани путници: сви су увоштени у тој књизи утемељеној на уверењу да „у Русији сви што вреде пију као смукови“ (Karer 2012: 118).

TROU : boire comme un trou ► À l'est de l'est, c'était la Pologne dont j'ignorais tout, puis la Russie, le pays de ma mère, là où les gens chantaient, dansaient et buvaient comme des trous, d'après grand-père (Defonseca 2008: 102).

— Источно од истока била је Пољска о којој нисам све знала, затим Русија, земља моје мајке, тамо где су људи

певали, igrali i pili kao smukovi, po mišljeњу moје majke (Defonseka 2007: 94).

TROU : boire comme un trou ► À Moscou les mecs n'enjolivent pas la drague. Ils sont plutôt directs : ils **boivent comme des trous** [...] parce qu'ils ont la trouille, [...] ils n'osent pas aborder [les filles]. Quand ils se décident finalement, ils sont saouls, [...] ils deviennent brutaux et les agressent (Beigbeder 2007: 118).

— Фрајери у Москви не улепшавају мување. Они су директнији: пију као смукови [...] јер умиру од страха, [...] не усуђују [се] да приђу [девојкама]. А када се коначно окураже, [...] пијани су и брутални, нападају их (Begbede 2011: 60).

— У Москви фрајери нису улјепшавали упучаванје. Више су изравни: пију као смукови [...] јер их је фрка, [...] не усуде [се] прићи [девојкама]. Када се напакон одлуче, нацугани су, [...] постају брутални и нападају их (Beigbeder 2007: 79).

TROU : boire comme un trou ► Après avoir bu comme un trou, torse nu, en pleine ébullition de discours, les mots se bousculant, il m'avait lancé : « Tu vois, Liz, le problème avec cette connerie de pensée unique de ton Leibowitz à la con [...], c'est qu'au fond, il doit toujours être sûr de savoir où est-ce qu'elle est la majorité » (Garcia 2008: 111).

— Када је био пијан као џеп, голех прса, у расправи у пуном замалу, говорећи као млин, добацио [је]: “Знаш, Liz, problem s tim jebenim jedinstvenim razmišljanjem toga tvoga glupog Leibowitza [...], jest taj što u biti uvijek moraš biti siguran gdje stoji većina” (Garcia 2012: 101).

TROU : boire comme un trou ► Bernard Gratas riait sans cesse, très fort, pour n'importe quoi, il débordait d'énergie, multipliant les allers-retours entre le comptoir et la salle sans jamais donner le moindre signe de fatigue ou d'ivresse, bien qu'il se fût maintenant mis à boire comme un trou (Ferrari 2012: 55).

— Бернар Грата смејао се непрекидно, на сав глас, на св еи свашта, кипео је од енергије, безброј пута ишао тамо-амо између шанка и сале без и најмањег знака умора или пијанства иако је сада почео да пије као смук (Ferrari 2014: 57).

— Bernard Gratas smijao se bez prestanka, jako glasno, zbog bilo čega, bio je prepun energije, umnažao je odlaske i povratke između šanka i sale a da nikad nije pokazao ni najmanji znak umora ili pijanstva, iako je sada stao piti kao spužva (Ferrari 2014: 47).

TROU : boire comme un trou ► C'était un autre type, plutôt maigre, taillé dans du granit. Elle s'aperçut qu'il buvait comme un trou, mais ne se laissait jamais aller. Ses libations se trahissaient par l'arête de son nez mince devenant de plus en plus rouge. À part cela, il restait raide sur son banc, riait à peine, mangeait solidement (Golon 2002: 533).

— Био је то мршав тип, али као из камена исклесан. Пио је као спужва, али није губио власт над собом. Склоност му је одavao мали нос што се све јаће crvenio. Међутим,

uspravno je sjedio na svom mjestu, smijao se tek izrijetka a jeo sve u šesnaest (Golon 1992: 316).

TROU : boire comme un trou ► Ces gaillards braillent comme des goretts ce qu'ils prennent pour des mélodies, mais ils dansent les caroles avec beaucoup de conviction et **boivent comme des trous** (Benzoni 1993c: 775).

— Ти се веселјаци деру као свинје, и то сматрају пјевањем, али плећу коло врло увјерљиво и пију као спужве (Benzoni 1984: 90).

TROU : boire comme un trou ► Comme je m'ennuyais à mourir et que, apparemment, j'étais devenue invisible parmi tous ces gens, je me suis dit que peut-être, si je vidais tous les verres l'un après l'autre, mon ivresse me ferait remarquer et Sarah et les autres me regarderaient enfin. J'ai bu comme un trou sans vraiment m'en apercevoir (Brasme 2001: 108).

— Како сам се ја насмрт досађивала и како сам, оцигледно, постала невидљива међу свим тим људима, rekla sam si da bi možda, da ispraznim sve čaše jednu za drugom, zbog svojega pijanstva bila primijećena i Sara i ostali konačno bi me pogledali. Pila sam kao smuk, a da to nisam ni primijetila (Brasme 2003: 72).

TROU : boire comme un trou ► Elle boit comme un trou, perd une fortune au casino, conduit des bolides et s'envoie les hommes qu'elle veut, et cela bien qu'elle soit laide, maigre, et qu'elle zézaye (Laferrière 2005: 292).

— Пије као смук, да је богатство проћердала у казину, да вози тркачка кола и мажњавала мушкарце који год јој се допадне, иако је ружна, мршава и шушка кад говори (Laferrier 2006: 213).

TROU : boire comme un trou ► Hemingway en fait trop, il me fatigue, il boit comme un trou, il parle fort, monopolise la conversation, son rire sonne faux, son amitié est trop criante (Horts 2002: 126).

— Хемингвеј претерује у свему, замара ме, пије као смук, прича гласно, води разговор, његов смех је неискрен, његово пријатељство је пренаглашено (Dez Or 2008: 116).

TROU : boire comme un trou ► Il a bu comme un trou et s'est affalé dans la poussière. Nous l'avons transporté à l'ombre (Gavalda 2009: 142).

— Пас попи силу воду и прући се по прашини. Пренесосмо га у хлад (Gavalda 2010: 94).

TROU : boire comme un trou ► L'amour est ennemi des excès. En cela, comme lorsqu'il s'agit de faire bonne chère, préférons la qualité à la quantité. La limite du plaisir s'arrête où commencent l'effort et l'écoeurement du dévergondage. Mais est-il capable de déguster un baiser savant celui qui bâfre comme un porc et boit comme un trou ? (Golon 2013: 288).

— Лјубав је непријатељ неумјерености. И у tome као и у јелу ми више volimo kakvoću od količine. Granica užitka prestaje tamo gdje počinje napor i odvratnost razvrata. А је

li u stanju uživati u iskusnu poljupcu netko tko ždere kao svinja i pije kao isušeno bure? (Golon 1966: 269).

TROU : boire comme un trou ► Nous avons un peu tout foiré, à boire comme des trous[,] à nous taper sur les cuisses à nous venger les uns les autres pendant des siècles, les dieux se sont joués de nous, ils nous ont bien eus (Énard 2008: 496).

— Помало [смо] све засрали, пијући као земља[,] лупајући по будитнама[,] светећи се једни другима вековима, богови су се поиграли нама, насамарили су нас (Enar 2016: 348).

— Sve [smo] pomalo zasrali, jer smo pili kao burad bez dna[,] lupali se po bedrima[,] stoljećima se osvećivali jedni drugima, bogovi su se pougravali nama, dobro su nas izigrali (Énard 2014: 456–457).

TROU : boire comme un trou ► Qu'est-ce qu'il a ? [...] – Il est mort [...]. Le cognac a atteint le cerveau. On le voit suinter. [...] – Pauvre petit !... [...] – Ne le laisse pas comme ça [...]. Il faut faire quelque chose... – Il a bu comme un trou [...]. C'est idiot. Il n'y a rien à faire (Vian 1960: 119–120).

— Шта му је? [...] – Мртав је [...]. Коњак му је стигао до мозга. Види се како бућка. [...] – Јадан мали! [...] – Немој га тако оставити [...]. Треба нешто предузети. – Пيو је као смук [...]. То је глупо. Нема ту више шта да се предузме (Vijan 2007: 170–171).

— Što mu je? [...] – Mrtav je [...]. Konjak mu je stigao do mozga. Vidi se kako bućka. [...] – Jadan mali! [...] – Nemoj ga tako ostaviti [...]. Treba nešto poduzeti... – Pio je kao smuk [...]. To je glupo. Nema se što poduzeti (Vian 2004: 120–121).

TROU : boire comme un trou ► Selon lui les Allemands [...], les Russes se mettaient de la fourrure sur la tête, ils chantaient, dansaient et buvaient comme des trous ! (Defonseca 2008: 53).

— По његовом мишљењу [...], Руси су стављали себи крзно на главу, певали су, играли и пили као смукови! (Defonseca 2007: 50).

TROU : boire comme un trou ► Tu permets que je m'inquiète, vous buvez tous comme des trous et toi, tu as l'air complètement saoul (Gavalda 2001: 55).

— Молим те, имам разлога за бригу: сви пијете као смукови, а ти изгледаш сасвим нацврцано (Гавалда 2004: 71).

— Valjda se smijem brinuti, svi pijete kao smukovi, a i ti mi izgledaš kao da si se već sasvim napio (Gavalda 2004: 77).

UN : comme pas un ► Brouillonne mais travailleuse hors pair, orgueilleuse comme pas une, Rose était en passe de conquérir toutes les Cours d'Europe (Delalande 2010: 283).

— Svadljiva, ali iznimno vrijedna, usto i silno ponosna, Rose je bila na najboljem putu da osvoji sve europske dvorove (Delalande 2012: 257).

UN : comme pas un ► Est-ce ma faute si ce pauvre Lucien, plein de bonnes intentions, mais gaffeur comme pas un, n'a pas su retenir sa langue et a osé lui dire dans

la courette : « Tu ferais mieux de la laisser, cette garce ! » (Bazin 1973: 169). = Da li sam ja kriva što jadni Troš, pun dobrih osobina, ali strašno nespretnan, nije mogao da zadrži jezik i što se usudio da mu u dvorištu kaže: “Bolje bi učinio da pustiš tu kurvu da ode” (Bazen 1958: 105).

UN : comme pas un ► Il a le vice dans la peau et il est faux jeton comme pas un ! (Sabatier 1969: 177).

— Њему је порок у крви и лицемер је као ниједан други (Сабатје 1991: 190).

UN : comme pas un ► Il est calme, résolu. Il s'avance vers Jason, escorté de l'acompagnateur, sérieux comme pas un. Après un bref conciliabule, les deux hommes empoignent Jason et, fermement, le menotent (Salvayre 2000: 155).

— Миран је, одлучан. Заједно с водичем, прилази Јасону, озбиљан кô нико. После краћег домунђавања, двојица људи грабе Јасона и чврсто га везују лисицама (Salver 2012: 126).

UN : comme pas un ► Je n'ai pas envie de faire la conversation avec lui. Il est discutailleur comme pas un : il ne songe jamais qu'à vous mettre dans votre tort (Queneau 1965a: 198).

— Не бих никако да с њим разговарам. Нема такве цепидлаке као што је он: увек мисли само како да ти докаже да ниси у праву (Кено 2001: 167).

— Ne da mi se razgovarati s njim. Al taj zna raspredati: nikada ni na što drugo ne pomišlja nego da vam pokaže kako niste u pravu (Queneau 2014: 170).

UN : comme pas un ► La répétition se trouvait souvent interrompue par des discussions brèves mais véhémentes dont j'étais l'objet. [...] Deux opinions s'affrontaient : intrus dangereux et amoral pour les unes, les majoritaires, je devenais, selon mes deux avocates, « un gars bien qui sait fendre du bois comme pas un » (Makine 2004: 162).

— Проба се често прекидала кратким, али жустрим упадицама чији предмет сам био. [...] Суочавала су се два става: за једне, које су биле у већини, био сам опасан и бестидан улез, док сам, према моје две адвокатице, био „добар момак који уме да цепа дрва као нико“ (Makin 2004: 95).

UN : comme pas un ► Pascal t'a donné des satisfactions, Serge t'a donné des émotions. Et comme sans le savoir tu es femelle comme pas une... (Bazin 1986: 274).

— Паскал ти је причинио задовољство, а Серж је у теби изазвао узбуђења. И како си ти и несвесно женка као ретко која... (Bazen 1965: 193).

UN : comme pas un ► Pierrot était bricoleur comme pas un. Le dimanche, on le voyait passer dans une auto américaine qu'il avait achetée pour rien et qu'il avait rafistolée lui-même, un clou à l'origine, mais qui maintenant faisait du cent vingt dans un fauteuil (Duras 1977: 276).

— Пјеро је мајстор за све, бољи од других. Недељом су га виђали како вози америчка кола, која је будзашто

купио и сâм, на брзину, поправио и која сада постижу 120 км на сат (Diras 1993: 226).

— Pierrot je nevjerovatno spretan i vičan raznim zanatima, i to kao malo tko. Nedjeljom ga se može vidjeti da vozi američki automobil koji je kupio za sitniš i koji je onda sam preuredio tako da više nema ni traga od izvornog modela, i sada bez poteškoća postiže sto dvadeset na sat (Duras 2015: 231).

UN : comme pas un ► Quelques semaines après le mariage de Pouchkine avec Nathalie Nikolaevna, le bon Dieu, rancunier **comme pas un**, avait joué au poète le mauvais tour de placer sur son chemin la femme idéale : jeune, jolie, spirituelle, cultivée (Besson 1988: 258).

— Неколико недеља после Пушкиновог венчања са наталијом Николајевном, драги Бог је, злоупамтило као нико, наместио песнику смицалицу стављајући му на пут идеалну жену: младу, лепу, духовиту, образовану (Beson 1999: 192).

UN : comme pas un ► Sans doute aurez-vous, un jour, un petit garçon de quatre ans. Peut-être sera-t-il blond et beau comme une mère n'ose l'espérer. Peut-être même sera-t-il infiniment tendre, et colérique **comme pas un** (Campagne 1995: 151).

— И ви ћете вероватно једног дана имати дечака од четири године. Можда ће бити плав и леп, како то само мајка може пожелети, можда ће бити нежнији и напроситији од других (Кампањ 2002: 96).

— Сигурно ћете имати, једног даана, малог дечака од четири године. Можда ће бити плавококо и леп како се то само мајка усуђује понадати. Можда ће чак бити и бескрајно нежан, и напросит као нико (Кампањ 2011: 102).

UN : comme pas un ► Tu as eu de l'amour **comme pas un**, tu as connu des hommes de toutes conditions qui t'ont donné leur amitié, avec qui tu as joué ta vie, et avec tout cela tu gémis ? (Charrière 1972b: 169).

— Био си волјен као рјетко тко, упознао си људе свих слојева, они су ти поконили своје пријатељство, играо си с њима за свој живот и сад ће се жалити (Charrière 1977: 131–132).

VACHE : pleuvoir comme vache qui pisse ► Écoutez, il n'y a pas de restaurant ici, **il pleut comme vache qui pisse**, je suis vanné et pas très chaud pour reprendre la voiture sous la flotte (Musso 2010: 145).

— Слушајте, овде нема ресторана, лије као из кабла, ја сам уморан и није баш пријатно да поново улазимо у кола по овој киши (Musso 2013: 121).

— Чујте, оvdје нема ресторана и pada као из кабла, а ја crkavam од умора и nisam baš previše zagrijan за идеју да otplutamo autom (Musso 2013: 157).

VACHE : pleuvoir comme vache qui pisse ► Là-dessus un nuage se déchire, suivi d'un autre et d'un troisième et il se met à pleuvoir comme vache qui pisse (Beigbeder 2007: 107–108).

— Gore se kida jedan oblak, за њим još jedan и još jedan и počne kiša као да krava piša (Beigbeder 2008: 69).

VEAU : chialer comme un veau ► Ces dernières semaines, j'ai craint avant tout de me réveiller en pleine nuit et de pleurer pendant des heures [...]. Voilà : un type en tee-shirt et caleçon **chialant comme un veau** [...]. Voilà ce que vous avez fait de moi, Maud et vous (Neuhoff 2001: 90).

— Последњих недеља нарочито сам се плашио да ћу се пробудити усред ноћи и да ћу плакати сатима [...]. [?] Ето шта сте направили направили од мене, Мод и Ви (Neof 2010: 47).

VEAU : chialer comme un veau ► Je lui ai vendu Super pour cinq cents francs [...]. J'ai pris les cinq cents francs et je les ai foutus dans une bouche d'égout. Après je me suis assis sur un trottoir et j'**ai chialé comme un veau** avec les poings dans les yeux (Gary 2004: 26).

— Продао сам јој Супера за петсто франака [...]. Узео сам петсто франака и бацио их у канализациони отвор. После сам сео на тротоар и плакао као киша, с песницама у очима (Gari 2010: 20).

— Prodao sam joj Supera за pet glavi [...]. Uzeo sam tih pet glavi i suknuo ih u kanal. Onda sam sjeo на trotovar и cmizdrio као tele за mamom, са šakama на očima (Ajar 1976: 23).

— Prodao sam joj Supera за petsto franaka [...]. Uzeo sam tih pet glavi i frknuo ih u kanalizacijski otvor. Onda sam sjeo на trotoar, šakama prekrpio oči и tulio ko ljuta godina (Gary 2007: 19).

VEAU : chialer comme un veau ► L'Inspection du Travail est tombée sur le poil de la direction. Elle voulait savoir à quoi ressemblait une boîte qui employait un bouc émissaire chargé d'éponger toutes les emmerdes **en chialant comme un veau** devant les clients râleurs (Pennac 1989: 37).

— Инспекција рада окомила се на управу. Хтела је да сазна на шта личи предузеће које запошљава жртвеног јарца задуженог да све говнарије рашчишћава цмиздрећи попут телета пред муштеријама које зановетају (Пенак 1999: 38).

— Upravi је за vrat sjela Inspekcija rada. Zanimalo ју је kakva је то firma у којој neki Žrtveni jarcac čisti svačija govna cmizdreći као tužna godina pred srditim kupcima (Pennac 2001: 32).

VEAU : chialer comme un veau ► Théo me surprend en train de sangloter [...] : « Maman, maman... » hoquetant au-dessus du lavabo, m'inondant le visage d'eau froide **en chialant comme un veau** : « Maman, maman... » désespoir doublé d'une litanie : « Père, pourquoi m'as-tu abandonné ? » (Pennac 1985: 262).

— Тео ме затиче како јецам као изгубљен [...]: Мама, мама..., штуцам изнад лавабоа, плускам се хладном водом и цмиздрим: „Оче, зашто си ме напустио? (Penac 2009: 180).

— Théo ме zatiče [...] gdje јecam као sumanut: „Mama, mama...“ štucam nad umivaonikom, oplahnjujem lice hladnom vodom и cmizdrim као tele: „Oče, zašto si me ostavio?“ (Pennac 2000: 172).

VEAU : **pleurer comme un tout petit veau** ► [Le traureau] avait entre les omoplates un sabre si long qu'il le traversait de part en part et le fit fléchir sur ses pattes avant et se rendre [...]. Mal achevé [il] **pleurait encore comme un tout petit veau** (Leroy 2009: 94).

— [Бик је] имао [...] међу плећкама заривен дуги мач који га је пробио кроз наскроз и натерао му ноге да клону пре него што се предао [...]. Лоше докрајчен, још увек [је] лио сузе као неко теленце (Leroa 2008:66).

— [Bik je] imao [...] među lopaticama mač tako dugačak da ga je probio s kraja na kraj, i prisilio da klekne na prednje noge prije nego što se preda [...] Nedotučen [on je] još plakao poput malenog telca (Leroy 2008: 73).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► « Mais c'est pas le cancer, n'est-ce pas ? » – « Absolument pas. Tu peux être tranquille. » C'était quand même une bonne nouvelle et je me suis mis à chialer. [...] J'ai **pleuré comme un veau**. Les veaux ne pleurent jamais mais c'est l'expression qui veut ça (Gary 2004: 133).

— „Али ипак није рак, зар не?“ – „Никако. Можеш бити миран.“ То је била добра вест, па сам почео да цмиздрим. [...] Плакао [сам] као киша. Киша не плаче никада, али се тако каже (Gari 2010: 102).

— „Ali, to nije rak?“ – „Apsolutno nije. Možeš biti miran.“ То је ипак била добра вијест и ја сам почео цмиздрити. [...] Cmizdrio [sam] kao telac. Telci nikad ne cmizdre, ali tako se kaže (Ajar 1976: 125).

— „Ali to nije rak, zar ne?“ – „Sigurno nije. Možeš biti miran.“ То је ипак била добра вијест и почео сам цмиздрити. [...] Tulio [sam] ko ljuta godina. Godina ne može tuliti, ali tako se kaže (Gary 2007: 97).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► « Messire, on dit qu'il y en a mille et trois. » – « Mille et trois quoi ? » – « Petits enfants torturés, égorgés, bouffés par ce vilain ladre de maréchal. C'est affreux, tout de même, c'est affreux. » Le cuisinier **pleurait comme un veau** (Queneau 1965a: 66).

— „Господару, кажу да их је било хиљаду три.“ – „Хиљаду три кога или чега?“ – „Детета. Мучио их је, клао, јео, тај погани гад од маршала. То је ужас, ужас!“ Кувар је плакао као киша (Кено 2001: 58).

— “Vaša milosti, kažu da ih je bilo tisuću i troje.” – “Tisuću i troje čega?” – “Dječice koju je mučio, zaklao, pokopao taj gnusni razbojnik od maršala. Strašno je, ipak je to strašno.” Kuhar je plakao kao ljuta godina (Queneau 2014: 57).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► En pleurant, il continue de dégager le reste du corps [...]. Devant le visage du soldat, il y a une tête de cheval mort ! [...] À travers ses larmes, il voit le dessin que ça ferait, c'est plus fort que lui. [...] Il dit à voix haute des choses très bêtes, il dit : « T'en fais pas » **en pleurant comme un veau**, comme si l'autre pouvait l'entendre (Lemaitre 2013: 50).

— Плачући наставља да ослобађа остатак тела [...]. Пред војниковим лицем налази се глава мртвог коња!

[...] Кроз сузе види какав би то цртеж био, то је јаче од њега. [...] Наглас изговара глупаве ствари, каже: „Не брине“, плачући као киша, као да је онај други могао да га чује (Lemetr 2014: 38).

— Плачући наставља iskapati ostatak tijela [...]. Ispred vojnikova lica nalazi se glava mrtvog konja! [...] Кроз сузе види какав би то цртеж био, то је јаче од њега. [...] Glasno govori kojekakve gluposti, govori: “Ne brini” i плаче као kišna godina, kao da ga ovaj drugi može čuti (Lemaitre 2015: 36–37).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► Il se mit à pleurer. Des larmes simples, abondantes [...]. Il s'essuya le visage [...], rien n'y fit, les larmes continuaient à couler [...]. Il ne voulait pas qu'on [...] le voie pleurer [...], c'est dégradant un homme de son âge qui **pleure comme un veau** (Lemaitre 2013: 186).

— Почео је да плаче. Једноставне, обилне сузе [...]. Обрисао је сузе [...], ништа тиме није постигао, сузе су наставиле да теку [...]. Није желео да [...] га [...] [виде] уплаканог [...], недостојно је да човек његових година плаче као дете (Lemetr 2014: 146).

— Поцео је plakati. Jednostavne, obilne suze [...]. Obrisao je lice [...], ništa nije pomoglo, suze su nastavile teći [...]. Nije želio da [...] ga vide kako плаче [...], degradirano izgleda muškarac njegove dobi koji плаче као kišna godina (Lemaitre 2015: 132–133).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► Je revins chez mon père, je me jetai à ses genoux, j'implorai son pardon ; tu **pleuras de nouveau comme un veau**, mon pauvre Jean- Jacques, ce qui fit pleurer Isaac (Audeguy 2006: 68–69).

— Вратих се оцу, баћих се на колена и затражих опроштај; ти си се поново расплакао као теле, јадни мој Жан-Жаче, што је расплакало и Исака (Odegi 2013: 68).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► Ma mère pouvait passer des journées entières à **pleurer comme un veau**, à croire qu'elle aimait ça, et à implorer le ciel qu'il l'entende et qu'il la console (Salvayre 1997: 21).

— Моја мајка [је] умела по цео боговетни дан да плаче као киша и преклиње небо да је чује и утеша (Salver 2005: 14).

— Моја је мајка znala provesti čitave dane derući se poput vola, a za povjerovati je da je to voljela, i zaklinjati nebo da je чује i da je utješi (Salvayre 2008: 16).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► Nous avons continué le voyage avec Corentin qui **pleurait comme un veau** et Claire qui me faisait une de ces têtes (Goscinnny & Sempé 2004: 454).

— Ми смо наставили пут са Корантеном, који је плакао као теле, и Клер, која се дурила (Gošini i Sampe 2007: 394).

VEAU : **pleurer comme un veau** ► Si j'avais appris sa mort à Paris, j'aurais peut-être **pleuré comme un veau** (Pennac 2003: 275).

— Да сам за njegovu smrt doznao u Parizu, možda bih plakao kao tužna godina (Pennac 2005: 201).

VEAU : pleurer comme un veau ► Villegagnon s'alarma seulement quand il vit cette bête de Thevet, ému par le chagrin général et mal consolé de la perte de ses effets, fondre à son tour en larmes à ses côtés. [...] L'amiral se releva, laissant Thevet **pleurer comme un veau** dans son hamac, et fit signe à Just (Rufin 2014: 187).

— Вилгањон се забринуо кад је видео да је она животиња од Тевета који је узбуђен општом жалопожком и неутешан због губитка својих ствари, бризнуо у плач. [...] Адмирал устаде, оставивши Тевета да рида у лежаљци, и даде Жисту знак (Rifen 2004: 122).

— Villegagnon se uznemiri jedino kad ugleda tu marvu od Theveta kako, pogodен općom boli i neутешан zbog губитка svoga dobra, i sâm ronjen suze pokraj njega. [...] Admiral ustane i ostavi Theveta da tuli poput vola u svojoj visaljci, te dade znak Justu (Rufin 2002: 139).

VER : nu comme un ver ► À peu près toutes les nuits, à trois heures du matin, Claire s'éveillait. Elle se levait dans le silence. Elle avait alors les larmes aux yeux. Elle se demandait ce qu'elle allait faire, si elle n'allait pas se tuer. Dans la salle de bains, **nue comme un ver**, elle hésitait, tentée par les médicaments que le médecin lui avait prescrits. Il lui fallait choisir (Quignard 2011: 143).

— Безмало сваке ноћи у три после поноћи Клер се будила. Устајала је у тишини. Тад су јој очи биле пуне суза. Питала се шта да ради, неће ли се убити. У купатилу, гола као црв, колебала се, у искушењу да попије лекове које јој је преписао лекар. Требало је да се определи (Kinjar 2013: 136).

VER : nu comme un ver ► Après ces remontrances, celle-ci éclatait en sanglots et quittait la pièce. [...] Pouchkine, **nu comme un ver**, se jetait à sa poursuite (Besson 1988: 48–49).

— После тих прекора, она би бризнула у плач и напуштала собу. [...] Го као од мајке рођен, Пушкин би почео да је жури (Beson 1999: 37).

VER : nu comme un ver ► Aucun des deux ne se souviendrait jamais de ce qui s'était passé entre le moment où ils finirent leurs daïquiris et celui où ils se retrouvèrent **nus comme des vers** sur le dessus-de-lit à ramages roses de la minisuite Joséphine du dernier étage (Girod de l'Ain 2004: 233).

— Ниједно од њих довје неће се никада сетити шта се догађало између тренутка када су завршили даикири и тренутка када су се нашли голи као црви на покривачу са ружичастим птичицама, на кревету у малом апартману „Жозефин“ на последњем спрату (Žiro de l'En 2006: 215).

VER : nu comme un ver ► Ce n'est qu'à huit heures, théoriquement, qu'on éplucherait les papiers de tout le monde, qu'on les enverrait là-haut, où on les mettrait **nus comme des vers** pour la visite médicale et l'anthropométrie (Simenon 1967c: 119).

— У ствари тек ће у осам сати сакупити све исправе, па ће их одвести горе, где ће их потпуно голе скинути

ради лекарског прегледа и антропометријских мерења (Simenon 1964: 117).

VER : nu comme un ver ► Chacun avait été fouillé. L'un après l'autre, la fameuse nuit, ils avaient été mis **nus comme des vers** (Simenon 1988c: 527).

— Svatko je bio pretražen. Jedan za drugim, one ноћи, svučeni su goli golcati (Simenon 1966: 187).

VER : nu comme un ver ► David Scotto eut un bref instant de désorientation en ouvrant les yeux. Il était allongé dans un lit, **nu comme un ver** (Cardetti 2009: 188).

— Давид Сото је на тренутак био дезоријентисан када је отворио очи. Лежао је на кревету, као од мајке рођен (Kardetti 2013: 145).

VER : nu comme un ver ► Dès l'aube, il s'était allongé presque nu dans l'herbe [...]. Que faisait donc cet humain, presque **nu comme un ver**, allongé dans la nature, à six heures du matin ? (Besson 2004: 124).

— Бећ у зору лежао је скоро потпуно наг у трави [...]. Шта да раде с тим људским биће, голим скоро као црв, опруженим у природи у шест сати ујутру? (Beson 2010: 120).

— Od rane je zore, gotovo sasvim gol, ležao na travi [...]. Što li je to ljudsko biće, gotovo sasvim golo kao crv, radilo zavaljeno u prirodi, u šest sati ujutru? (Besson 2007: 98).

VER : nu comme un ver ► Elle avait sauté sur Albert dans le lit. « C'est la guerre ! » avait-elle lancé en riant, elle l'avait attaqué [...] et il ne lui avait pas fallu beaucoup de temps pour qu'il rende les armes [...]. Ils n'avaient jamais eu beaucoup de jours comme celui-là pour traîner au lit. [...] Albert était descendu chercher des pains au lait [...]. Pauline, **nue comme un ver**, scintillante des efforts de guerre qu'elle avait déployés, buvait son café et détaillait les festivités du lendemain (Lemaitre 2013: 522–523).

— Скочила [је] на Албера у кревету. „Ово је рат!“, узвикнула је смејући се, напала га [...] и није му требало много времена да се преда [...]. Никад нису имали много таквих дана, кад су могли да се развлече по кревету. [...] Албер је сишао по хлеб с млеком [...]. Полина, гола као од мајке рођена, светлуцава од ратних напора којима се била изложила, пила је кафу и детаљно проучавала сутрашње свечаности (Lemetr 2014: 411).

— Skočila [je bila] na Alberta u krevetu. “Rat je!”, ispalila je smijući se, napala ga je [...] i nije joj dugo trebalo da on položi oružje [...]. Nikada nisu imali mnogo dana poput ovoga da se mogu izležavati u krevetu. [...] Albert je sišao po pecivo i novine [...]. Pauline, gola kao od majke rođena, blistava od ratničkih napora koje je poduzela, pila je kavu i proučavala prikaz slavlja za sutradan (Lemaitre 2015: 379–380).

VER : nu comme un ver ► Elle était **nue comme un ver**, je découvrais sa nudité pour la première fois, pas seulement la peau de son crâne, tout son corps, intégral (Rozier 2005: 15).

— Gola je golcata, a meni je to prvi susret s njezinom golotinjom: ne samo s ćosavom glavom nego i s cijelim tijelom (Rozier 2010: 10).

VER : nu comme un ver ► En fait de danse [...], elle se tortillait plus ou moins en mesure tout en retirant lentement sa robe sous laquelle elle ne portait rien. À la fin du numéro, elle était **nue comme un ver** (Simenon 1951: 32).

— Извијала се мање-више у ритму музике, свлачећи полако хаљину испод које није ништа носила. На крају тачке остала би као од мајке рођена (Simenon 2011: 32).

— Она би малко пlesала превијајући се више или мање и помало скидајући хаљину испод које није носила ништа друго. На крају те нјезине тачке остала би gola као од мајке (Simenon 1966: 24).

VER : nu comme un ver ► Entrez, commissaire, et asseyez-vous confortablement, lui disait un homme couché sur le ventre, **nu comme un ver**, qu'un masseur, en pantalon blanc et en gilet de corps qui découvrait ses énormes biceps, pétrissait (Simenon 1974: 61).

— Уђите, комесаре, и седите удобно – рече му човек који је лежао на трбуху, потпуно го, кога је масер у белим панталонама и прелуку, који је откривао огромне мишиће, масирао (Simenon 1965: 66).

VER : nu comme un ver ► Et nu. – Nu ? – Comme un ver. De la tête aux pieds. À poil, quoi. (Pennac 1985: 246).

— И го је. – Го је? – Кô од мајке рођен. Од главе до пете. Го голцат, ето (Penak 2009: 169–170).

— I gol. – Gol? – Kao od majke rođen. Od glave do pete. Gol golcat (Pennac 2000: 162).

VER : nu comme un ver ► Francesco, d'un tour de main, se dépouilla de tous ses vêtements, qui étaient déjà très modestes, et, **nu comme un ver**, sans un mot, il jeta le paquet de ses hardes aux pieds de Pietro di Bernardone (Ormesson 1992: 141).

— Франческо је једним покретом свукао своју оскудну одећу, и, онако го кô од мајке рођен, бацио смотуљак прња пред ноге Пјетра ди Бернардонеа (Ormesson 2003: 116).

VER : nu comme un ver ► Hier soir, Tom Ford lançait le nouveau parfum féminin d'Yves Saint Laurent : « Nu ». Pour cela, il a loué le palais Brongniart [...] et installé en son sein un aquarium rempli d'hommes et de femmes **nus comme des vers** qui s'embrassaient et se caressaient (Beigbeder 2005: 207).

— Синоћ је Том Форд лансирао нови женски парфем Ив-Сен Лорана: „Nu [= фр. го, наг, *џрим. џрев.*]“. У ту сврху изнајмио је палату Броњијар [...] и унутра поставио акваријум пун мушкараца и жена као од мајке рођених који су се љубили и миловали (Beigbede 2014: 121).

— Синоћ је Том Форд лансирао нови женски парфем Yves Saint Laurenta: “Nu”. У ту је сврху унајмио палаћу Bronghiart [...] и унутра инсталирао аквариј пун мушкараца и жена голних као crvi koji су се љубили и миловали (Beigbeder 2006: 143).

VER : nu comme un ver ► Il fit des rêves tristes, des soldats en état avancé de décomposition s'asseyaient dans leur tombe et pleuraient ; [...] leur seul réconfort venait d'immenses Sénégalais, **nus comme des vers**, transis de froid, qui balançaient sur eux des pelletées de terre (Lemaitre 2013: 387).

— Сањао је тужне снове, војнике у узнапредовалом стадијуму распадања како седе у својим гробовима и плачу; [...] једина утеха им је долазила од огромних Сенегалаца, голних као од мајке рођених, укочених од хладноће, који су на њих бацали лопате земље (Lemetr 2014: 302).

— Санјао је тузне снове, војници у крајњем стadiју распаданја sjeli би у groбу i plakali; [...] једину су им помоћ pružali golemi Senegalci, goli kao od majke rođeni, promrzli od studeni, koji су sipali po njima lopate zemlje (Lemaitre 2015: 280–281).

VER : nu comme un ver ► Il poursuivait ses dessins et croquis, et s'était même toqué de peinture. Il me faisait poser, le plus souvent **nu comme un ver**, dans des attitudes pas toujours obscènes (Énard 2007: 33).

— Он је наставио да црта и скицира, чак се предао сликању. Тражио је од мене да, најчешће го ко од мајке рођен, позирам и заузимам положај који није увек био опцен, бестидан (Enar 2011: 24).

VER : nu comme un ver ► Il y a celle [= la photo] encore où nous posons tous ensemble (une douzaine de personnes) **nus comme des vers** devant le bungalow de Montalivet (Vigan 2011: 134).

— Постоји и она [слика] где сви позирамо заједно (дванаестак особа), голи к'о од мајке рођени, испред бугалова у Монталивеу (Vigan 2013: 198).

— Ту је и она [фотографија] gdje poziramo svi zajedno (dvanaestak ljudi) goli kao crvi испред bungalova у Montalivetу (Vigan 2013: 111).

VER : nu comme un ver ► J'ouvre la porte de sa chambre. Il dormait [...]. [Il était] recroquevillé sur lui-même, un poing dans la bouche, les genoux sous le menton. Il était **nu comme un ver**. On aurait dit un fœtus (Garnier 2012: 128).

— Отварам врата његове собе. Spavao је [...]. [Bio је] sav zgrčen, s jednom šakom u ustima i s koljenima испод brade. Bio је gol poput crva. Izgledao је kao fetus (Garnier 2014: 99–100).

VER : nu comme un ver ► Je sortis d'un bond de la couette avant d'y revenir illico presto en me rendant compte que j'étais **nu comme un ver**. [...] Je cherchai des yeux mes vêtements ou même un simple caleçon, mais rien n'était à portée de main (Musso 2010: 71–72).

— У једном скоку изађох из свог ушушканог легла, да бих се одмах хитро вратио назад, схвативши да сам го као од мајке рођен. [...] Очима потражих одећу или барем само гаће, али ми ништа није било надокхват руке (Muso 2013: 60).

— Naglo sam iskočio из dekice, а onda се једнако brzo вратио под nju kad сам shvatio да сам potpuno гол. [...]

Tražio sam pogledom odjeću ili bar gaće, ali ničega nije bilo na dohvata ruke (Musso 2013: 76).

VER : nu comme un ver ► Le jour de mes deux ans, ma mère me présenta à ses amis en me portant **nu comme un ver**, sur un plateau d'argent garni de pétales de roses. On m'applaudit, on me couvrit de baisers [...]. J'en gardai un goût durable pour l'exhibition et j'adorais ensuite me dévêtir devant mes petits camarades (Bruckner 2004: 17).

— Na moj drugi rođendan, majka me predstavila svojim prijateljima noseći me golog golcatog na srebrnom pladnju pokrivenom ružinim laticama. Pljeskali su mi, obasipali me poljupcima [...]. Otuda potječe moja tajna sklonost pokazivanju, obožavao sam se potom svlačiti pred mojim malim drugovima (Bruckner 2005: 14–15).

VER : nu comme un ver ► Lui est en blouse des Hôpitaux de Paris, moi **nu comme un ver** [...]. Le masseur effleure mon dos, le pétrit, attaque la zone contractée par la position assise de l'écriture (Guibert 1991: 99).

— On je u kuti Pariških bolnica, ja gol kao glista [...]. Maser dodiruje moja leđa, trlja ih, kreće na područje zgrčeno od sjedećeg položaja zbog pisanja (Guibert 2011: 88).

VER : nu comme un ver ► Mathieu repéra alors l'enveloppe de John Mid, qui resplendissait sur son bureau **nu comme un ver**. Il se traîna hors de son lit, attrapa l'enveloppe, se recoucha et la glissa à la page 4 (Mauri 2011: 89).

— Тада Матје уочи коверат Џона Мида – стајао је на његовом писаћем столу привлачећи пажњу. Матје се извуче из кревета, дохвати коверат, поново леже и стави га у књигу (Мори 2013: 78).

VER : nu comme un ver ► Nous étions là aussi, à ses côtés. Une femme et ses enfants, **nus comme des vers**, étendus dans la misérable demeure de cette vieille Arabe (Martinez 2008: 325).

— Остали смо тамо, крај ње. Једна жена и њена деца, гола као гмизави црви у бедној кући старе Арапкиње (Martinez 2010: 307).

VER : nu comme un ver ► On connaît son état de saleté. Une semaine, **nue comme un ver**, dans une caisse à deux mètres du sol. Sur les photos, elle est plus qu'éprouvée, quasiment morte [...]. Elle a fait ses besoins sous elle pendant une semaine (Lemaitre 2012: 184).

— Знамо колико је била прљава. Недељу дана, гола-голцата, у сандуку на два метра од земље. На фотографијама је више него измрцварена, малтене мртва [...]. Недељу дана је вршила нужду у кавезу (Lemaitre 2014: 164).

— Зна се до које је мјере била прљава. Цјели тједан, гола голцата, у сандуку два метра изнад тла. На сликама је и више него измрцварена, готово мртва [...]. Тјekom тога тједна нуђу је обављала под себе (Lemaitre 2014: 143).

VER : nu comme un ver ► On est au bout du monde avec des types **nus comme des vers**, qui n'ont jamais vu

de Blancs, et qui parlent latin en nous offrant les fossiles qu'on était venu chercher (Roblès 2008: 686).

— Овдје смо на крају свијета, с типовима који су гולי као црви, који никад нису видјели бијелце и који говоре латински нудећи нам фосиле по које смо дошли (Roblès 2013: 616).

VER : nu comme un ver ► Peut-être allait-il te contraindre à le... Oui, il était enchaîné, **nu comme un ver**, c'était ça que voulait Mygale ! (Jonquet 1999: 146).

— Можда ће те натерати да га... Да, био је везан, го као од мајке рођен, то је Тарантула хтео (Žonke 2012: 131).

VER : nu comme un ver ► Quand c'était son tour de passer, on apportait un canapé en satin blanc sur la scène et non seulement elle se mettait à poil, avec une scène perverse peu commune, mais une fois **nue comme un ver**, elle s'allongeait sur le canapé et se caressait elle-même (Charrière 1972a: 643).

— Када би дошао ред на њу, на позорницу би изнели канабе пресвучен белим сатеном и она би се скинула на невероватно перверзан начин, а онда би у Евином костиму легла на канабе и почела да се милује (Šarjer 2012: 483). = Kad bi na nju došao red[,] donosili su na scenu kanabe od bijelog satena i ne samo što se svlačila s neobičajenom perverznom vještinom već bi se gola kao crv opružila po kanabetu i samu sebe milovala (Šarjer 1970: 490).

VER : nu comme un ver ► Sous mes yeux ébahis, elle envoya promener son tee-shirt, son jean et ses chaussures. « [...] J'enlève aussi ma culotte. » Et elle fut **nue comme un ver** devant moi (Nothomb 2003: 17).

— Ја сам пренеражено гледала док је она са себе бацала мајицу, фармерке и ципеле. „[...] Скинућу и гаћице.“ Према мном је стајала гола к'о од мајке рођена (Notomb 2004: 11).

— Dok sam je zabezeknuto gledala, sa sebe je zbacila majicu, traperice i cipele. „[...] Skinut ću i gaćice.“ I stajala je preda mnom, gola poput gliste (Nothomb 2004: 14–15).

VER : nu comme un ver ► Tranquillement, elle avait retiré son peignoir, sa chemise et sa culotte, et, **nue comme un ver**, était allée s'étendre sur le lit défait en allumant une cigarette (Simenon 1953b: 11).

— Полако је скинула кућну хаљину, комбинезон и гаћице и, као од мајке рођена, легла на размештен кревет и запалила цигарету (Simenon 2011: 10).

VER : nu comme un ver ► Tu connais le V33 ? – C'est quoi ? Un médicament ? – Non, c'est un produit pour décaper le bois... [...] Eh ben ce mec [= ce psy], c'est mon V33. Il met et le produit, ça brûle, ça fait des cloques et le coup d'après, il prend sa spatule et décolle toute la merde... Regarde-moi. Sous mon crâne je suis **nu comme un ver** ! (Gavalda 2004: 442).

— Је л' знаш за V33? – Шта је то? Неки лек? – Не, то је средство за скидање фарбе с дрвета... [...] Елем, тај тип [= тај психијатар], то ти је мој V33. Поспе средство, пусти да нагризе, да изађу огромни пликови, а онда узме шпактлу и једним потезом огули сво срање... Погледај ме само. Испод лобање сам потпуно го (Gavalda 2005: 363).

VER : nu comme un ver ► Un coup de vent en provenance du Pacifique emporta soudain le drap qui lui servait de toge. **Nu comme un ver**, il attrapa le premier pot de fleurs qui lui tomba sous la main [...] et s'en servit comme cache-sexe (Musso 2006: 72).

—Изненадни налет ветра с Пацифика однео [му је] чаршав који му је служио као тога. Наг као од мајке рођен, дохватио је прву саксију са цвећем која је била при руци [...] којим се послужио да сакрије пол (Musso 2013: 58).

— Snažan oceanski vjetar naglo odnese njegovu togu. Gol kao od majke rođen, ščepa prvu teglu s cvijećem koja mu je pala pod ruku [...] i prekrije spolovilo (Musso 2008: 53–54).

VER : nu comme un ver ► Un vacarme inhabituel se produisit dans la cage d'escalier. C'était un grand Noir, **nu comme un ver**, poursuivi par deux infirmières et un chirurgien empêtré dans son tablier. Le Sénégalais s'était réveillé pendant son opération, au premier coup de bistouri, et s'était enfui à toutes jambes (Dugain 1999: 103).

— На степеншту се зачула нека необична галама. Био је то један крупан црнац, го као црв, за којим су трчале две болничарке и један хирург упетљан у кецељу. Сенегалац се пробудио за време операције, на први рез скалпелом, и побегао колико га ноге носе (Digen 2015: 73).

VER : nu comme un ver ► Une après-midi que je m'étais attardé au réfectoire plus que de coutume, je découvris mon maître dans une position qui faillit me faire tomber à la renverse : **nu comme un ver**, il avait agglutiné sur son corps toutes les plumes d'un cygne empaillé, lequel gisait près de lui (Roblès 2008: 747).

— Jednog popodneva, kad sam se u blagovaonici zadržao više nego obično, zatekoh svog učitelja u položaju koji me zgranuo: gol kao crv, tijelo je prekrio svim perima labuda ispunjenog slamom koji je ležao pokraj njega (Roblès 2013: 674).

VER : nu comme un ver ► Une savonnette a glissé sous une porte. [...] Du coup la porte de la cabine s'ouvre toute grande, un petit homme qui serait **nu comme un ver** s'il n'était pas velu comme un ours surgit l'invective à la bouche salué par des hurlements de rire qui redoublent quand il montre le trou de son cul en se baissant pour ramasser son savon (Tournier 1977: 207).

— Ispod nekih vrata kliznuo je komad sapuna. [...] Nato se vrata širom otvore i iz kabine uz kletve izleti čovječuljak koji bi bio gol kao od majke rođen da nije dlakav kao medvjed, a dočeka ga salva smijeha koja se udvostruči kad se on sagne da pokupi sapun i pokaže čmar (Tournier 2005: 146).

VER : nu comme un ver ► Vous êtes tous les deux **nus comme des vers**. Tenue peu convenable pour jouer

les parents nobles. Vous enflez vos robes de chambre (Buron 2006: 16).

— Обоје сте као од мајке рођени. Није баш неки доличан изглед за изигравање строгих, отмених родитеља. Облачите кућне мантиле (Buron 2006: 14).

VER : nu comme un ver ► Vous n'auriez pas un peu d'argent, par hasard? – Et je l'aurais caché où? répondit-elle tranquillement. J'étais **nue comme un ver** lorsque j'ai atterri sur votre terrasse! (Musso 2010: 116).

— Да ли ви случајно имате мало новца? – А где бих га то сакрила? одговори она мирно. Била сам гола као глиста када сам атерирала на вашу терасу (Musso 2013: 96).

— А ви немате нешто новца код себе? – А гдје бих га сакрила? одговорила је мирно. Била сам гола голcata kad sam sletjela na vašu terasu (Musso 2013: 122).

VER : nu comme un ver ► Vous vous rendez compte que cette salope me met à poil, frotte mes bourrelets, douche mon arrière-train ? Je suis sûr que ça la fait jouir, de mariner un obèse sans défense, nu et imberbe. Ces infirmières sont toutes des obsédées. [...] Rendez-vous compte ! Je suis seul et **nu comme un ver** dans la flotte, humilié [...] devant cette créature vêtue (Nothomb 1995a: 34–35).

— Замислите само да ме та хуља свлачи до голе коже, трља моје масне наслаге, тушира ми задњицу? Сигуран сам да ужива у томе да уређује неког беспомоћнога голог и ћосавог, задриглог мушкарца. Те болничарке су вам све мало настране. [...] Можете мислити! Ја тако сам и го као црв у потоку, понижен [...] пред тим обученим створењима (Nothomb 2003: 30).

— Можете ли замислити да ме та gadura skine dogola, pa trlja moje jastučice sala, i tušira mi stražnjicu? Siguran sam da uživa u tome da namače jedno debelo stvorenje bez obrae, golo i golobrado. Sve su te bolničarke opsjednute. [...] Pokušajte me shvatiti! Sâm sam i gol kao crv u onoj vodi, ponižen [...] pred onom odjevenom kreaturom (Nothomb 2000: 29–30).

VER : nu comme un ver ► Le vieil Indien m'examine sur toutes les coutures, il me fait quitter mon pantalon transformé en short par Lali et, quand je suis **nu comme un ver**, me fait asseoir sur une pierre près du feu (Charrière 1972a: 200).

— Стари Индијанац ме је одмерио са свих страна, а онда ме је натерао да скинем панталоне које је Лали претворила у шорте. Кад сам остао као од мајке рођен, показао ми је да седнем на један камен поред ватре (Šarjer 2012: 155). = Stari Indijanac me zagleda sa svih strana, skida mi pantalone, koje je Lali pretvorila u šorc, i kad sam ostao go kao od majke rođen, posadi me na kamen kraj vatre (Šarjer 1970: 155).

Биографија кандидата

Саша П. Марјановић рођен је 1986. године у Книну. Основну школу учио је у Книну и Новом Београду, а гимназију у Новом Београду. Студије француског језика и књижевности на Филолошком факултету Универзитета у Београду завршио је 2009. године с просечном оценом 9,82. У складу с одредбама члана 127. ст. 1 и 2 Закона о високом образовању (Службени гласник РС, бр. 76/05), диплома основних студија изједначена му је с дипломом мастер студија, што му је 2009. године омогућило да се упише на докторске академске студије на Филолошком факултету Универзитета у Београду (студијски програм *Језик, књижевности, култура*, модул *Језик*). Од школске 2010/11. у својству докторанта ангажованог у настави изводи вежбе на Катедри за романистику Филолошког факултета, а од 1. априла 2013. на истом је факултету запослен као асистент за ужу научну област Романистика, предмет Француски језик. Досад је објавио 11 радова у домаћим и међународним часописима, тематским зборницима и зборницима радова с међународних научних скупова. Суделовао је у уређивању једнога тематског зборника радова с међународнога научног скупа и коредиговао је један двојезични речник. Учествовао је као сарадник на једноме домаћем и три међународна научна пројекта. Од 2010. суделује у развоју француско-српско-енглескога електронског паралелног корпуса *ParCoLab* под менторством доц. др Дејана Стошића (Универзитет Тулуз – Жан Жорес, Француска). Подручја су његова рада и занимања лексикографија, металексикографија, фразеологија, лексикологија и корпусна лингвистика.

Прилог 1.

Изјава о ауторству

Потписани-а Саша П. Марјановић

број уписа 08155д

Изјављујем

да је докторска дисертација под насловом

Поредбене фраземе с компонентом COMME/КАО
у француском и српском језику

- резултат сопственог истраживачког рада,
- да предложена дисертација у целини ни у деловима није била предложена за добијање било које дипломе према студијским програмима других високошколских установа,
- да су резултати коректно наведени и
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио интелектуалну својину других лица.

Потпис докторанда

У Београду, 11. 4. 2017.

С. Марјановић

Прилог 2.

Изјава о истоветности штампане и електронске верзије докторског рада

Име и презиме аутора Саша П. Марјановић
Број уписа 08155д
Студијски програм Језик, књижевност, култура; Модул: Наука о језику
Наслов рада Поредбене фраземе с компонентом *comme/као* у француском и српском језику
Ментор проф. др Михаило Поповић

Потписани Саша П. Марјановић

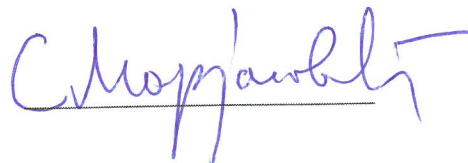
изјављујем да је штампана верзија мог докторског рада истоветна електронској верзији коју сам предао/ла за објављивање на порталу **Дигиталног репозиторијума Универзитета у Београду**.

Дозвољавам да се објаве моји лични подаци везани за добијање академског звања доктора наука, као што су име и презиме, година и место рођења и датум одбране рада.

Ови лични подаци могу се објавити на мрежним страницама дигиталне библиотеке, у електронском каталогу и у публикацијама Универзитета у Београду.

Потпис докторанда

У Београду, 11. 4. 2017.

Прилог 3.

Изјава о коришћењу

Овлашћујем Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“ да у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду унесе моју докторску дисертацију под насловом:

Поредбене фраземе с компонентом SOMME/КАО
у француском и српском језику

која је моје ауторско дело.

Дисертацију са свим прилозима предао/ла сам у електронском формату погодном за трајно архивирање.

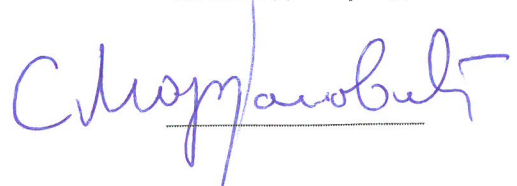
Моју докторску дисертацију похрањену у Дигитални репозиторијум Универзитета у Београду могу да користе сви који поштују одредбе садржане у одабраном типу лиценце Креативне заједнице (Creative Commons) за коју сам се одлучио/ла.

1. Ауторство
2. Ауторство - некомерцијално
3. Ауторство – некомерцијално – без прераде
4. Ауторство – некомерцијално – делити под истим условима
5. Ауторство – без прераде
6. Ауторство – делити под истим условима

(Молимо да заокружите само једну од шест понуђених лиценци, кратак опис лиценци дат је на полеђини листа).

У Београду, 11. 4. 2017.

Потпис докторанда

1. **Ауторство** - Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце, чак и у комерцијалне сврхе. Ово је најслободнија од свих лиценци.

2. **Ауторство – некомерцијално.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела.

3. **Ауторство - некомерцијално – без прераде.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, без промена, преобликовања или употребе дела у свом делу, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела. У односу на све остале лиценце, овом лиценцом се ограничава највећи обим права коришћења дела.

4. **Ауторство - некомерцијално – делити под истим условима.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце и ако се прерада дистрибуира под истом или сличном лиценцом. Ова лиценца не дозвољава комерцијалну употребу дела и прерада.

5. **Ауторство – без прераде.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, без промена, преобликовања или употребе дела у свом делу, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце. Ова лиценца дозвољава комерцијалну употребу дела.

6. **Ауторство - делити под истим условима.** Дозвољаваате умножавање, дистрибуцију и јавно саопштавање дела, и прераде, ако се наведе име аутора на начин одређен од стране аутора или даваоца лиценце и ако се прерада дистрибуира под истом или сличном лиценцом. Ова лиценца дозвољава комерцијалну употребу дела и прерада. Слична је софтверским лиценцама, односно лиценцама отвореног кода.